

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 03671

DER GEHEYMNISFOLER INZEL,
ODER, DER NAYER ROBINZON

Jules Verne

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

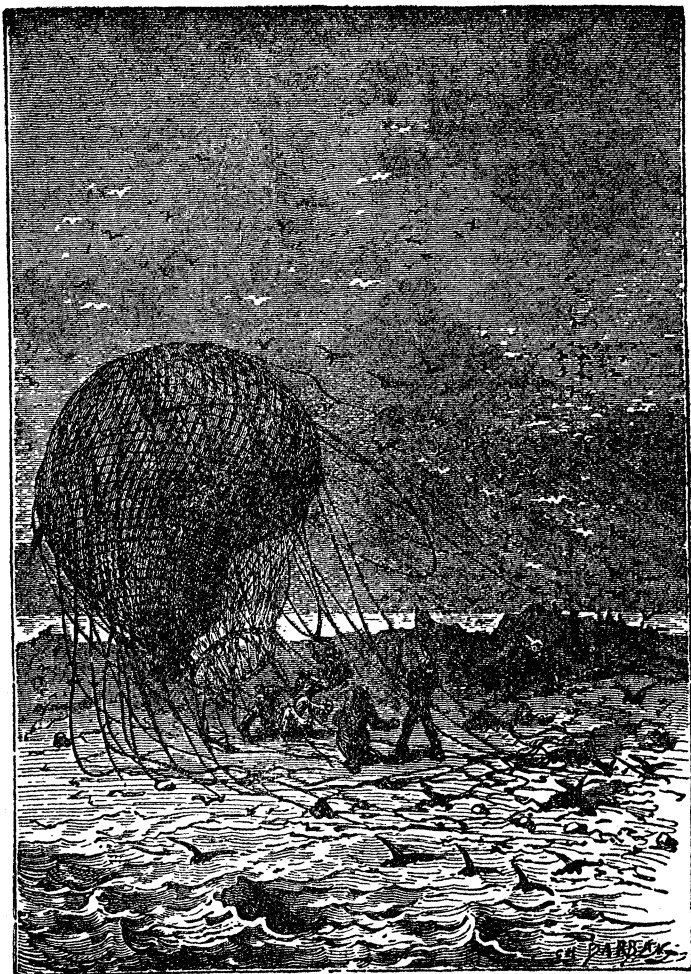

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ענדליך געקומען צו לאנד.

דער געהיימניספאלער אינוועל

אדער

דער נייער ראבינאן קרווא

פון

זשול ווערן

אין דריי טייל:

1. געפאלען פון די וואלקענס. 2. דער פערשטויסענער.
3. די געהיימנים פון אינוועל.

איבערזעצט פון

א. ד. אַגון

א י ל ו ס ט ר י ר ט

New York

HEBREW PUBLISHING COMPANY

50-52 Eldridge Street

1920

ערשמער טהייל

געפאלען פון דיא וואלמענס

1 מעם קאפיטעל.

דער שטורם פון יאָהר 1865. — קולות אין דער לופט. — אַ באלון פּערטראַגען
פון א שטורם-ווינד. — פינף פּאַסאַזשירען. — וואָס האָט פּאַסירט אין וואַגאַן?

— הויבען מיר זיך צוריק אויף?
— ניין. גראדע פערקעהרט.
— שטייגען מיר ארונטער?
— נאָך ערגער וויא דאָס, קאפיטאַן. מיר פאלען!
— אום גאָמעס ווילען, ווארפט ארונטער דעם באלאסט! שיט ארויס דעם
זאַמד פון דיא זעק, אום אונזער לופט-שיף זאָל ווערען לייכטער!
— דאָס איז שוין געטהאָן געוואָרען! דער לעצטער זאַק איז שוין ליידיג!
— אין דער באלון הויבט זיך אלץ ניט אויף?
— ניין!
— איך הער א גערויש אזוי וויא דאָס קלאַפען פון כוואליעס!
— דער ים איז אונטער אונז! מיר זייגען ניט מעהר וויא פינף הונדערט
פוס הויך פון ים!
— לאָמיר ארונטערווארפען יעדע שטיקעל משא. אלעס, אלעס לאָמיר
ארונטערווארפען!
דיעזע ווערטער, וועלכע זיינען אויסגעשפראַכען געוואָרען מיט שרעק און
פערצווייפלונג, האָבען זיך אָבגעקלונגען אין דער לופט איבער דיא וויסטע
וואסערען פון פּאַסיפיק אָקעאַן (שטילער ים) אום פיער דעם זייגער אין אבענר,
דעם 23טען מערץ, 1865.

דער געהיימיניספאלער אינזעל

מאנכע האָבען שוין פילייכט פּערגעסען דעם שרעקליכען שטורם וואָס איז געקומען פון נאָרד־אַסט זייט (צפּונ־מזרח־ית) אין דעם מאָנאַט מערץ פון יענעם יאָהר. דאָס איז געווען דער בייזעסטער, פירכטליכסטער שטורם וואָס האָט אָנגעהאַלטען אָהן אויפהער פון דעם 18טען ביז דעם 26טען פון יענעם מאָנאַט. ער האָט פּעראַרזאכט צושטערונגען און פּערוויסטונגען אין אמעריקא, אייראָפּא און אזיען אויף א שטרעקע פון אכטצעהן הונדערט מייל. ער האָט חרוב געמאַכט שטערט, אויסגעריסען וועלדער, פּעריניכטעט הונדערטע שיפּען, פּער־פלייצט וואסער־ברעגען און טויזענדע מענשען האָבען דערביי זייערע לעבענס פּערלאָרען אויף'ן ים און אויף דער יבשה. וואו דער שטורם איז דורכגעלאָפּען האָט ער איבערגעלאָזט נאָך זיך שרעקליכע חרובנות. גאַנצע פּראָווינצען האָט ער אָבגעווישט פון דער ערד און האָט בעזעצטע געגענדען פּערוואנדעלט אין מדבריות, אין וויסטענהייטען. דיעזער שטורם איז געווען פיעל ערגער און גרויזאמער אלס דיא גרויסע שטורעמס וואָס האָבען פּערוויסטעט האוואנא און דעם אינזעל גאדאלאָפּ אין וועסט אינדיען, דער ערשטער אום 25טען אָקטאָבער, 1810 און דער צווייטער דעם 26טען יולי, 1825.

און וועהרענד אזוי פיעל קאטאסטראָפּען האָבען דאמאָלס פּאַסירט אויף'ן לאַנד און אויף'ן וואסער, האָט זיך אויך אין דער לופט אָבגעשפּיעלט א פירכט־ליכע און שוידערליכע סצענע.

א לופט־באלון איז געשלידערט געוואָרען אזוי וויא א פּילקע (באָל) אין דער הויך איבער'ן ים. דער ווינד האָט איהם געוואָרפּען אין אלע זייטען און איהם געדרעהט רונד און ארום מיט א שנעלקייט פון ניינציג מייל א שטונדע, אקוראט אזוי וויא א שטיק האָלץ אין א ברויזענדע קעסעל־גרוב.

פון אונטער דעם באלון איז ארונטער געהאנגען א קאר, אָדער א גרויסער קאַרב, אין וועלכען פינף פּאַסאזשירען האָבען זיך געוויענט, געשאַקעלט און געטרייסעלט אונגעהויער שנעל. מען האָט דיא אונגליקליכע קוים געקענט זעהן צוליב דעם געדריכטען נעבעל וואָס האָט זיך אויפּגעהויבען פון דיא ברוי־זענדע וועללען פון ים.

זייט ווען האָט דער פירכטליכער שטורם געמאַכט דיעזען באלון מיט דיא פּאַסאזשירען פאר זיין שפּיעל־צייג? זייט ווען ווערען יענע פינף אונגליקליכע געטראָגען אין דער לופט? אין וועלכען טהייל פון דער וועלט האָט זיך דער באלון אויפּגעהויבען פון דער ערד? מען קען דאָך ניט גלויבען אז מענשען זאָלען זיין אזוי ריזיקאליש און זיך אויפהויבען אין א באלון אין דער צייט פון אזא שרעקליכען שטורם. דיא לייטע האָבען וואהרשיינליך אונטערגענומען זייער לופט־רייזע ווען דער וועטער איז נאָך געווען רעגעלמעסיג, און אזוי וויא דער ווילדער שטורם האָט שוין דאמאָלס געבושעוועט פינף טעג האָט קיין צוויפּעל ניט געקענט זיין אז דער באלון איז געקומען פון נאנץ ווייט, ווייל

לויט וויא ער איז געטרעגן געווארען פון ווינד האט ער געקענט איינפליהען צוויי טויזענד מייל אין פיער און צוואנציג שטונדען.

אייגענטליך האבען דיא הילפלאזע פאסאזשירען פון באלון אליין אויך ניט געקענט וויסען וואו זיי זיינען אין דער וועלט. זיי האבען ניט געהאט קיין קאנטראל איבער זייער לופט-שיף. זיא איז געפלויען אויף גאט'ס בעראט און דיא לייטע האבען קיין אהנונג ניט געהאט וויא ווייט זיי זיינען אָבגעפלויען פון דעם פלאץ וואו זיי האבען זיך אויפגעהויבען אין דער לופט. עס איז געווען א זאָנדערבארער פאקט, אז אָבוואָהל דער באלון איז, וויא געזאָגט, ניט געפלויען אין איין ריכטונג, זאָנדערן ער איז געדריעהט געוואָרען פון שטורם אין אלע זייטען מיט אן אונגעהויערע שנעלקייט, דאָך האָבען דיא מענשען אויף איהם כמעט גאָר ניט געליטען דערפון. זיי האָבען זיך געדריעהט רונד און ארום און זיי האָבען עס ניט געפיהלט און זאָגאר ניט געוואוסט וויא ווייט זיי בלאָנדזשען ארום אין דיא לופט.

וואָס אונטער זיי טהוט זיך האָבען זיי ניט געקענט זעהן צוליעב דעם דיי-קען נעבעל. ארום און ארום איז דיא געגענד געווען איינגעוויקעלט אין א פינסטערע פארע אזוי, אז דיא לייטע האָבען זאָגאר ניט געקענט בעשטימען אויב עס איז טאָג אָדער נאכט. קיין שטראהל ליכט האָבען זיי ניט געזעהן, קיין שאַרף פון קיינעם האָבען זיי ניט געהערט, דאָס רוישען פון דיא כוואליעס פון ים האָט זיי אויך ניט דערגרייכט ביז דער באלון האָט זיך ארונטערגעלאָזט נידריגער און ערשט דאן האָבען זיי איינגעזעהן דיא געפאהר וואָס עס שמעהט זיי פאָר. זיי האָבען צוערשט דערפיהלט, אז זיי שטייגען פלוצלונג ארונטער זעהר שנעל און אום צו פערמיידען א פלוצלינגען, האסטיגען פאל, האָבען זיי אָנגעהויבען ארונטערווארפען דיא שווערע משא וואָס זיי האָבען געהאט אין קאָרב, אום דער באלון זאָל לאַנגזאמער ארונטער שטייגען. אָבער זיי האָבען נאכהער ערפאהרען, אז אונטער זיי איז א ים און זיי זיינען שוין גאָר ניט ווייט פון וואסער. זיי האָבען דאן אָנגעהויבען ארונטערווארפען אלע אנדערע זאכען וואָס זיי האָבען מיט זיך געהאט, וויא געוועהר, שפיז פראָדוקטען און אלע אנדערע נויטיגע און ניצליכע ארטיקלען, אום דער באלון זאָל זיך אויפהויבען און זיי זאָלען ניט ארונטערפאלען און ניט געפינען א נאסען קבר אין דיא טיעפענים פון מער. אין דער לופט, האָבען זיי גערעכענט, וועלען זיי אלענפאלס פאָרלויפן זיין זיכערער וויא אין וואסער און זיי האָבען לייכטער נעמאכט זייער באלון פון פיעלע זאכען וואָס זיי האָבען מיטגעפיהרט. דיא לייטע האָט ניט געקומערט דיא צוקונפט, אבי צו רעטען זיך אין דער געגענווארט. און דאָס האָט ווירקליך געהאָלפען. דער באלון האָט זיך נאכהער צוריק אויפגעהויבען ביז פיער טויזענד פינף הונדערט פוס הויך און איז ווייטער געפלויען אויף גאט'ס בעראט.

א שרעקליכע נאכט האָבען דיא פאסאזשירען פון דער לופט־שיף איבער־געלעבט אין דער הויך אונטער דיא וואַלקענס, א נאכט פון טויט שרעק, וואָס ווייניגער מוטהיגע און ענערגישע מענשען וואַלטען זיכער ניט איבער־געטראָגען. עם האָט אָנגעהויבען טאָגען און מיט דיא אַנקונפט פון טאָג איז דער שטורם מילדער געוואָרען. אין אָנפאַנג פון יענעם טאָג, דעם 24טען מערץ האָבען זיך געצייגט סמנים, אז דער פירכטליכער שטורם פאַנגט אָן צו פער־שווינדען. לייכטע וואַלקענס האָבען זיך אויפגעהויבען העכער אין דיא לופט און דער שטורם האָט אָנגעהויבען בלאָזען אלץ שוואכער און שוואכער. אין אייניגע שטונדען ארום איז דער האַריקין (שטורם־ווינד) פערוואַנדעלט גע־וואָרען אין א פרישען לייכטען ווינטעל, וועלכער האָט לאַנגזאַם דורכגעדראַנגען דיא אטמאָספערישע שיכטען.

ארום עלף אהר איז דיא לופט געוואָרען קלאָהרער און ריינער. עם האָט אויסגעזעהן, אז דער שטורם איז שוין מיער געוואָרען און ער האָט זיך גענומען צייט צו רוהען נאָך זיין שטיפען און בושעווען עטליכע טעג כסדר.

אָבער אין דער זעלבער צייט האָט זיך אויך ארויסגעוויזען, אז דער באלון שטייגט ביסלעכווייז און רעגעלמעסיג ארונטער. עם האָט אויסגעזעהן אזוי וויא דער אפאראט אָדער דער גאז־בעהאלטער ווערט עפעס ביסלעכווייז אויסגעצוי־גען, און אנטשאַט וואָס ער איז פריהער געווען עכט קוגעל־פאָרמיג, ווערט ער אויסגעצויגען און בעקומט דיא פאָרמע פון אן איי. ארום מיטאָג צייט האָבען דיא לופט־שווימער געוואוסט, אז זיי זיינען שוין בלוז צוויי טויזענד פוס הויך איבער'ן ים. זיי זיינען שוין אלזאָ אַרונטערגעשטיגען 2,500 פוס און עם וועט שוין וואהרשיינליך ניט לאַנג דויערען ביז זיי וועלען אַרונטערפאלען אין וואסער.

דיא לייטע האָבען זיך איבערצייגט, אז דיא גאז פון זיער באלון רינט, אָבער גליקליכערווייזע לאַנגזאַם דורך זעהר א קליינע עפענונג. דער באלון האָט געהאט ענטהאלטען פופציג טויזענד קוביק פוס גאז און ער האָט זיך דארום געקענט האַלטען אין דער לופט. אָבוואָהל דיא גאז איז ביסלעכווייז אָבגעקומען. דיא איינציגע זאך וואָס דיא אונגליקליכע האָבען דאן געקענט טהאָן איז געווען אָבצוהאלטען פיעל מעגליך דאָס פאלען פון דעם באלון, פילייכט וועט ער צופעליג פערפליהען איבער טרוקענע לאַנד און ער וועט זיך דאָרט אַרונטערלאָזען. אויף לאַנד האָבען זיי געקענט האַפען צו בלייבען לעבען, אָבער ווען זיי פאלען אַרונטער אין וויסטע וואסערען, פערבלייבט זיי גור איין וועג — צו זינקען צום אָבגראַנד.

דיא פאסאזשירען פון באלון האָבען דארום אַרונטערגעוואָרפען אלעס וואָס זיי האָבען נאָך געהאט איבערגעלאָזט ביי זיך: אביסעל שפייז וואָס זיי האָבען געהאט אויף א פאָר מאָל אָבצועסען, א סהייל פון זיערע בגדים, וואָס זיי

האָבען אויף זיך געטראָגען, פּערשיעדענע אַרטיקלען וואָס זיי האָבען געהאַט אין זייערע קליידער־מאַשען, זאָגאַר זייערע פּען־מעסערלעך האָבען זיי אַרונטער־געשליידערט, אום צו לייכטער מאַכען דיאַ משאַ און זיי זאָלען זיך קענען לענגער האַלטען אין דער לופט.

אַבער דיאַ רייזע־דע האָבען איינגעזעהן, אַז דיאַ גאַז פּאַלט אָב פון מינוט צו מינוט אַלץ מעהר און מעהר און דער באלון קען שוין לענגער אין דער הויך ניט פּערבלייבען. ער מוז פּאַלען און דאָס מיינט פאַר זיי אַ זיכערער טויט. זיי האָבען אַרונטערגעקוקט אונטען. קיין לאַנד, קיין איינזעל איז אין ערגיץ ניט צו זעהן! דורכאויס איז וואַסער, דורכאויס וואַרפען כוואליעס און עס איז קיין האָפּנונג ניטאָ, אַז זייער לופט־שיף זאָל זיך אָן אירגענד וועלכען געגענשטאַנד אָנשטויסען.

דיאַ אונגליקליכע האָבען געקענט זעהן צעהנדליגע מיילען ווייט אַרום, ווייל דיאַ לופט איז געווען העל און ריין, אָבער וואו זיי האָבען זייערע בליקען אָנגעווענדעט האָבען זיי קיין אַנדער זאַך אויסער וואַסער ניט בעמערקט. קיין שיף, זאָגאַר אירגענד וועלכען צייכען פון אַ שיף איז ניט געווען צו בעמערקען. דיאַ נאַנצע געגענד, אויף אזוי ווייט וויאַ זייערע אויגען האָבען געקענט זעהן, האָט אויסגעוויזען אזוי וויאַ אַן אונגעדליכער בעקען פול מיט ברויזע־דע וואַסער. דיאַ רייזע־דע האָבען אָנגעווענדעט אלעס מעגליכע. זיי האָבען ענערגיש און פלייסניג געאַרבייט אָבצוהאַלטען דעם פּאַל פון זייער באלון, אָבער אָהן ערפּאָלג. אַלע וויילע זיינען זיי געקומען אַלץ נידריגער און נידריגער צום וואַסער, וועהר רענד דער ווינד האָט אָבגעקירעוועט דיאַ לופט־שיף אין אַן אַנדער דיכטונג, פון נאָרד־אַיסט (צפּונ־מזרח־ית) צו זיד־וועסט (דרומ־מערב־ית).

שרעקליך און שוידערליך איז געווען דיאַ לאַגע פון דיאַ אונגליקליכע פּער־זאָנען. זיי האָבען קיין קאָנטראָלע געהאַט איבער זייער לופט־שיף און זייערע אַלע אָנווענדונגען צו רעטען זיך זיינען געווען נוצלאָז. דער זייערער גאַז־בעהאַלטער איז איינגעפּאַלען אַלץ מעהר און מעהר, ווייל דיאַ גאַז פון איהם גערונען און עס האָט אויסגעזעהן, אַז אָט, אָט פּאַלען זיי אַרונטער און ווערען פּערשלונגען פון דיאַ וועללען פון ים. עס האָט לאַנג ניט געדויערט און דער קאָרב מיט דיאַ מענשען איז געהאַנגען בלויז ביי אַ זעקס הונדערט פּוס פון מעער.

עס איז געווען אונגעגליך אָבצוהאַלטען דאָס פּאַלען פון דעם באלון, ווייל אין גאַז־בעהאַלטער איז געווען אַ גרויסער ריס און דאָס רינען פון דיאַ גאַז איז געווען אונפּערמיידליך. דערמיט וואָס דיאַ פּאַסאַזשירען האָבען אלעס אַרונטערגעוואַרפען פון זייער וואַגאָן האָבען זיי בלויז פּערלענגערט זייער הענגען אין דער לופטען אייניגע שטונדען, אָבער דיאַ קאַמאַסטרו־פּאַפּע האָט געמוזט קומען. דיאַ איינציגע וועג וואָס האָט געקענט בריינגען זייער רעמונג איז געווען,

דער געהיימיספאלער אינזעל

ווען דער באלון זאל פאלען אויף טרוקענע לאנד, און דאס איז געווען זעהר ווייטלויפיק, ווייל קיין לאנד האט מען נאך אלץ ערגיז ניט געזעהן.
דיא לייטע זיינען אָבער געווען בראו און אונערשראָקען. שטיף, ניט רע-דענדיג א וואָרט האָבען זיי ערוואַרטעט זייער שיסזאל און איינפאך געקוקט דעם טויט אין געזיכט. זיי זיינען געווען פעסט ענטשלאָסען צו קעמפּען וויא ווייט מעגליך ביז דער לעצטער מינוט און טהאָן אלעס וואָס זיי וועלען קענען, אום צו רעטען זיך.

עס זיינען פאָראַיבער נאָך צוויי שטונדען און דער באלון איז שוין קוים געווען פיער הונדערט פוס הויך איבער'ן וואסער.
אין יענעם מאָמענט האָט זיך אין דער לופט געהערט א הויכע שטימע פון א מאן. באלד נאָכדעם האָט זיך געהערט א קול פון א צווייטע פּערזאָן.
— איז שוין אלעס אַרונטערגעוואָרפּען געוואָרען? — האָט איינער גע-פרעגט.

— ניין! — האָט דער צווייטער געענטפּערט — מיר האָבען נאָך דאָ צוויי טויזענד דאָלער אין גאָלד.
א שווערער זאק מיט גאָלד שטיקע איז באלד אַרונטערגעשליידערט געוואָרען אין מער.

— הויבט זיך דער באלון אויף? — האָט ווייטער א שטימע געפרעגט.
— אביסעל! — האָט אן אנדער שטימע געענטפּערט — אָבער עס וועט לאנג ניט דויערען און אונזער באלון וועט וויעדער פאלען.
— וואָס איז נאָך דאָ פּערבליבען אויף אַרויסצואוואַרפּען?
— קיין זאך ניט.

— מיר קענען נאָך אַרונטערוואַרפּען דעם קאָרב אין וועלכען מיר זיטצען.
— יא! לאָמיר זיך אַריינקלייבען אין געפּלאַכטענעם נעמץ און לאָמיר אונזער וואַגן אַראָבּוואַרפּען.

דאָס איז ווירקליך געשעהן. דיא פינף פּאסאזשירען האָבען זיך אַריינגע-כאַפט אין נעמץ. זיי האָבען אָנגעשניטען דיא שטריק אויף וועלכע דער קאָרב איז געהאַנגען און דער קאָרב איז אַרונטערגעפּאלען. דאָס איז געווען דיא לעצטע זאך וואָס זיי האָבען געקענט אַרונטערוואַרפּען. מעהר לייכטער מאכען דעם באלון האָבען זיי שוין זיכער ניט געקענט. פון דיעזע ערלייכטערונג האָט זיך דער באלון וויעדער אויפגעהויבען צוויי טויזענד פוס הויך.
א לופט-באלון איז א דעליקאַטע זאך. דיא מינדעסטע ענדערונג אין זיין וואָג מאכט אויף איהם א פיהלכאַרע ווירקונג. עס איז זעלבסטפּערשטענדליך, אז ווען מען מאכט א באלון פּלוצלונג פיעל לייכטער וויא ער איז געווען, הויבט ער זיך שנעל אויף אין דער הויך. אָבער דאָס איז ניט אלעס. א באלון קען זיך אויפהויבען גאַנץ הויך, אפילו ביי א גאַנץ קליינע ערלייכטערונג און קען

פלוצלונג ארונטערפאלען, ווען מען ניט איהם צו עטוואָס געוויכט. דער פאקט איז דאָ אויף אזוי געווען. באלד וויא מען האָט דעם קאָרב אָבגעשניטען פון באלון האָט ער זיך מיט אמאָל אויפגעהויבען אויף 1600 פוס, אָבוואָהל דיא ערליכטערונג איז געווען נאָך א קליינע. אָבער בלויז טאקע א קליינע וויילע האָט זיך דער באלון מיט דיא פאסאזשירען געהאלטען אין דיא הויכע שיכטען פון דער לופט. דיא גאז פון דעם געלעכערטען נאזואק האָט אלץ געפלאָסען און דער באלון האָט וויעדער אָנגעהויבען פאלען. אצינד איז שוין קיין עצה און קיין מיטעל ניט געווען צו רעטען זיך פון דער געפאהר וואָס האָט דיא פינף פאסאזשירען געדראָהעט. קיינע מענשליכע מיטעל האָבען דאָ שוין ניט געקענט העלפען און דיא לייטע האָבען בלויז געקענט האָפען אויף א נס, אויף אן אויסער־געווענהליכע רעטונג. אום פיער דעם זייגער זיינען זיי שוין וויעדער געווען בלויז פינף הונדערט פוס ווייט פון דער אָבערפלעכע פון ים. אין יענער צייט האָט זיך געהערט דאָס בילען פון א הונד. איינער פון דיא פאסאזשירען האָט מיטגעפיהרט אין באלון זיין ליעבלינג־הונד. ער האָט איהם דיא גאנצע צייט געהאלטען נעבען זיך, ווייל ער האָט זיך מיט איהם ניט געוואָלט שידען ביז דיא לעצטע סעקונדען פון זיין לעבען.

— טאפ (דאָס איז געווען דער נאָמען פון הונד) זעהט עטוואָס! — האָט איינער פון דיא אונגליקליכע אויסגעשריען — ער זאָגט אונז פילייכט אָן א גוטע בשורה.

באלד נאָכדעם האָט זיך אין דער לופט געהערט א הויכע, הילכענדע שטימע:
— לאַנד! לאַנד!

דער באלון, וועלכער איז נאָך פון ווינד געטריבען געוואָרען צו זיד־וועסט, איז פון בעניגען ביז איצט איינגעפלויען א גרויסע שטרעקע, פילייכט אויף הונדערטער מיילען און ער איז ווירקליך געקומען אין א ריכטונג פון לאַנד. אָבער דיא טרוקענע ערד איז געווען דרייסיג מייל ווייט, און אויב דער באלון וועט זיך נאָך האַלטען אין דער לופט און וועט פליהען נאָך דיא זעלבע ריכטונג, קענען זיי אהין קומען אין ניט ווייניגער וויא א שטונדע צייט, און אויב דער שיקזאל וועט זיי בעשטימען צו קומען אהין און דאָרט ארונטערפאלען, זיינען זיי פאָרלויפן גערעטעט.

א שטונדע! וועט זיך נאָך דער באלון האַלטען אין דער הויך דיעזע שטיקעל צייט, וועהרענד דיא גאז פלייסט פון איהם ארויס אלץ מעהר און מעהר? — דאָס איז געווען דיא שרעקליכע פראגע, וועלכע דיא רייזענדע האָבען ניט גע־קענט בעאנטוואָרטען און זיי האָבען זיך געמוזט פערלאָזען אויף זייער שיקזאל ער זאָל עס ענטשיידען.

דיא לייטע האָבען דייטליך געזעהן דיא טרוקענע ערד פון ווייטענס. אויב דאָס איז אן אינוועל אָדער א וועלט־טהייל האָבען זיי ניט געקענט ערקלערען,

דער געהיימניספאלער אינוועל

ווייל זיי האָבען זאָגאר נישט געוואוסט אין וועלכע געגענד פון דער וועלט זיי געפינען זיך. אָבער ערגרייכען יענע לאַנד מוזען זיי, אויב זיא איז בעוואָהנט אָדער וויסט, אויב דיא בעשעפעניסען וואָס געפינען זיך דאָרט זיינען נאסט-פריינדליך אָדער נישט.

עס האָט אויסגעזעהן, אז דער באלון קען זיך שוין מעהר נישט האלטען אין דער הויך. ער איז שוין געפלוניגען אזוי ניעדריג ביי'ס וואסער, אז אייניגע מאָל האָבען דיא וועללען, וועלכע האָבען זיך אויפגעהויבען, בענעצט דעם נעטץ, אין וועלכען דיא פאסאזשירען האָבען זיך געהאלטען. דער נעטץ איז פון דיא נאסקייט שווערער געוואָרען און דאָס האָט געמאכט דיא געפאהר גרעסער, אז דער באלון זאָל ארונטערפאלען. אָבער עפעס אזוי וויא דער באלון אליין האָט געקעמפפט, אום נישט צו פערלאָרען געהן אין דיא וויסטע וואסערען. ער האָט זיך אלע מאָל אביסעל אויפגעהויבען און זיך צוריק ארונטערגעלאָזט אזוי וויא א פויגעל מיט פערוואונדעטע פליעגעל.

מיט א האלבע שטונדע שפעטער זיינען דיא לופט רייזענדע העכסט דער-פרעהט געוואָרען, ווען זיי האָבען דערזעהן, אז זיי געפינען זיך בלויז א מייל ווייט פון לאַנד. אָבער דער באלון איז זעהר שוואך געוואָרען. דיא גאז קראפט איז איהם אויסגעגאנגען. דער גאזזאק איז צוקנייטשט געוואָרען אזוי וויא א געפלאצטער פענכער און בלויז א קליין ביסעל גאז האָט זיך נאָך געפונען אין זיין אויבערשטע טהייל. דיא פאסאזשירען זיינען שוין געווען א צו שווערע משא פאר דעם שוואכען באלון, וועלכער האָט זיך ארונטערגעלאָזט אין ים און דיא פאסאזשירען זיינען האלב אָבגעטונקט געוואָרען אין וואסער. דער באלון האָט זיך וויעדער עטוואָס אויפגעהויבען און זיך צוריק ארונטערגעלאָזט און איז צו דער זעלבער צייט געקומען אלץ געהענטער און געהענטער צום ברעג. דיא לייטע האָבען דאָך געהאָפט, אז זיי וועלען קומען צום לאַנד און זיי וועלען גערעטעט ווערען.

אָבער ווען דער באלון איז שוין געווען בלויז א פאָר קלאפטער ווייט פון ברעג, האָט איהם א שטארקע כוואליע א קלאפ גלטהאָן. א שרעקליכער געשרוי האָט זיך געהערט פון פינף מיילער, און אין דעם זעלבען מאָמענט האָט זיך דער באלון אויפגעהויבען 1500 פוס הויך און איז פערטראָגען געוואָרען פון ווינד אין אן אנדער ריכטונג. דיא פאסאזשירען זיינען שוין אין איהם נישט געווען און דיא ערליכטערונג פון דער משא האָט עס איהם געמאכט צו אויפהויבען זיך צוריק אין דער הויך. מיט צוויי מינוטען שפעטער איז דער באלון האסטויג ארונטערגעפאלען אויף א זאמדיגען ברעג פון מעער.

די פאסאזשירען זיינען פערבליבען אויף'ן זאמדיגען ברעג, איינגעפלאָגטערט אין נעטץ, אין וועלכען זיי זיינען געזעסען. זיי האָבען איינע דיא אנדערע גע-

האלפן אויספלאַנטערען זיך און זיי האָבען זיך אויפגעשטעלט אויף זייערע פיס.

אָבער דער באלון האָט דאָך געפיהרט פינף פּערזאָן מיט א הונד און ער האָט ביים ברעג בלוזן איבערגעלאָזט פיער! וואו איז הינגעקומען דער פינפטער מיט'ן הונד? מעגליך, אז דיא כוואליעס האָבען זיי ערניץ פּערטראָגען. דיא פיער גערעמעטע זיינען געווען שטארק בעזאָרנט וועגען זייער פּערשוואונדענעם חבר און וויא נור זיי זיינען עטוואָס צו זיך געקומען פון דער לעצטער שרעק וואָס זיי האָבען געהאט, האָבען זיי אלע מיט אמאָל אויסגעשריען:

— פּילייכט וועט ער פּרובירען צושווימען צום לאַנד? פּילייכט וועט ער דארפּען אַנקומען צו אונזער הילף? לאָמיר איהם רעטען! לאָמיר איהם רעטען!

2טעם קאפיטעל.

א סאַרפאַל אין דער אַמעריקאַנער בירגער־קריעג. — דער אינזשניור סוירוס האַרדינג. — גידעאָן ספּילעט. — דער ניגער נעב. — פּענקראַפּט דער מאַטראָז. — די צוזאַמענערעפונג ביינאַכט. — דאָס אַכפּאהרען אין שפּורם.

דיא לייטע וואָס זיינען פון שטורם פּערטראָגען געוואָרען אויף דעם אונ־בעקאַנטען ברעג פון ים זיינען ניט געווען קיין פּראָפעסיאָנעלע לופט־פּליהער און אויף ניט קיין ליעבהאָבער פון דיעזער קונסט. זיי זיינען געווען קריעגס־געפּאנגענע, דרייסטע און בראווע מענשען, וועלכע זיינען אנטלאָפּען אויף אזא זאָנדערבארען אופן פון א בעלאַגערטער שטאָדט, וועהרענד דיא גרויסע בירגער־קריעג אין דיא פּעראייניגטע שטאַאטען איז געווען אין פּולען נאַנג.

ביי א הונדערט מאָל זיינען דיעזע בראווע מענשען שיער אומגעקומען. ביי א הונדערט מאָל זיינען זיי, וועהרענד זייער רייזע אין דער לופט, שיער ארוני־טערגעפּאלען מיט זייער צוריסענעם באלון אין דיא טיעפעניס פון גרויסען און ברייטען ים, אָבער פון הימעל איז זיי בעשטימט געוואָרען א זאָנדערבארער שיקזאַל, און נאָכדעם וויא זיי זיינען, דעם 20טען מערץ, אנטלאָפּען פון ריטש־מאָנד, וואָס גענעראַל יוליסיוס ס. גרענט האָט מיט זיין חיל בעלאַגערט, האָבען זיי זיך ערשט געפונען זיעבען טויזענד מייל ווייט פון יענער הויפּט־שטאָדט פון דעם שטאַאט ווירדזשיניאַ, וואו דיא קריעגער פון דיא זיר־שטאַאטען זיינען געווען בעפּעסטיגט.

דיא זאָנדערבארע אומשטענדען וואָס האָבען דיא לייטע געבראַכט צו מאַכען אזא געפּעהרליכע רייזע אונטער דיא וואָלקענס, זיינען פּאָלגענדע: אין דעם זעלבען יאָהר, 1865, אין מאָנאַט פעברואַר, האָט דער גרויסער

קריעגס־העלד, גענעראל נרענט, וועלכער איז שפעטער געוואָרען פרעזידענט פון די פעראייניגטע שטאאטען, געמאכט א פערנוד צו פערכאפען ריטשמאנד און פער־טרייבען פון דאָרט דיא געגנער. דיא זאך איז איהם ניט געלונגען און אייניגע פון זיינע אָפּיצירען זיינען אריינגעפאלען אין דיא הענד פון שונא און זיי זיינען געהאלטען געוואָרען געפאנגען אין שטאָרט. איינער פון דיא מעהר אויס־געצייכענטע ארמעע בעאמטע, וואָס דער שונא האָט געפאנגען, איז געווען קאפיטאן סיירוס הארדינג. ער איז געווען א געבוירענער פון שטאאט מאסא־טשוועטס, א בראווער און העלדישער מאן און אן ערשטע קלאסע אינזשיניר, אויף וועמען דיא רעגיערונג האָט אָנפערטרויט צו פיהרען דיא באהנען, א זאך וואָס איז געווען זעהר וויכטיג אין יענער צייט. ער איז געווען א מאן פון אונ־געפעהר פינף און פיערציג יאָהר אַלט, א דינער, א מאָגערער, וואָס דיא ביינער פון זיין קערפער האָבען ארויסגעסטארטשעט. זיינע האָר האָבען שוין אָנגע־הויבען גראָה ווערען, דער בליק פון זיינע אויגען איז געווען שארף און אן ערנסטע מינע איז שטענדיג געלעגען אויף זיינע ליפען. אין אלגעמיין האָבען זיינע געזיכטסצייגע געצייגט, אז ער איז א געשיקטער, פעהיגער און אונ־ערשאַקענער מאן פון א מיליטערישע שולע. הארדינג איז געווען איינער פון יענע אינזשינירען וואָס האָט אָנגעפאנגען זיין קאריערע פון איינפאכע ארכיט מיט'ן האמער און האָט ערגרייכט א הויכע שטופע, אזוי וויא גענעראלען וואָס האָבען אָנגעפאנגען זייער מיליטערישע קאריערע אלס פראָסטע סאָלאַטען.

אויסער זיין גייסטיגע פעהיגקייט איז קאפיטאן הארדינג אויך געווען בע־נאכט מיט א זעלטענע געשיקטקייט אין זיינע הענד. זיינע מוסקלען זיינען געווען שטייף און בעוועגליך, אזוי וויא דיא מוסקלען פון א גבור. ער איז געווען א מענש מיט א שטארקער ווילענס־קראפט. מיט אן אונטערנעהמונגס־נייסט און העכסט טהעטיג, פלייסיג און ערפאהרען. ער האָט, מיט איין וואָרט, בעזעסען אלע אייגענשאפטען וואָס קענען פיהרען א מענשען צו ערפאָלג. ער האָט געהאט א זאָנדרבארען מוטה און ער האָט אויף זיך מיט רעכט געקענט זאָגען: "איך קען אונטערנעהמען און זיין טהעטיג אין זאכען זאָגאר אָהן דיא האָפנונגען צו האָבען ערפאָלג".

נאָכדעם וויא קאפיטאן הארדינג איז פרייוויליג אריינגעטראָמען אין דער ארמעע צו העלפען דיא רעגיערונג גענען דעם אויפשטאנד פון דיא איינוואָהנער פון דיא זיד, אונטער דער קאָמאנדע פון גענעראל נרענט, האָט ער העלדיש געקעמפט אין בעלמאָנט, פיטסבורג, לענדינג, אין דיא בעלאגערונגען פון קאָנינט, פאָרט גיבסאָן, בלעק ריווער און אנדערע פלעצער. איבעראל האָט ער ארויסגעצייגט פיעל העלדענמוטה און זעלטענע פעהיגקייטען, און וואו ער האָט זיך געקעהרט און געווענדעט, האָט מען געזעהן אז ער איז ווערטה צו דיענען

אונטער'ן גענעראל, וועלכער האָט געזאָגט: "איך צעהל קיינמאָל נישט מייע טויטע!"

און פיליכט הונדערט מאָל איז דער בראווער קאפיטאן שיער נישט געווען צווישען דיא וואָס זיין גענעראל האָט נישט געצעהלט. אָבער אין אלע פעלע, וואו זיין לעבען איז געהאנגען אויף א האָר און וואו ער אליין האָט נישט געדענקט צו רעטען זיך, האָט איהם דאָס גליק געשפיעלט און ער איז לעבען געבליבען און איז נישט אריינגעפאלען אין דיא הענד פון שונא, ביז ער איז פערוואונדעט געוואָרען און מען האָט איהם צוגענומען געפאנגען פון שלאכט־פעלד נעבען ריטשמאָנד. אין דעם זעלבען טאָג איז נאָך א וויכטיגע פערזענליכקייט אריינגעפאלען אין דיא הענד פון דיא זידליכע קריעגער. דאָס איז געווען גידעאָן ספילעט, א רעפארטער פון דיא "ניו יאָרק העראָלד", וועלכער האָט נאָכגע־פאָלגט דיא מלחמה אין מיטען פון גענעראל גרענט'ס ארמעע.

גידעאָן ספילעט איז געווען אן ערשטע ראנג רעפארטער, וועלכער האָט אונפערמיידליך געזאמלט און איבערגעגעבען וויכטיגע נייעס צו זיין צייטונג פינקטליך און אזוי שנעל וויא מעגליך. ער איז געווען א וויכטיגע קראפט אין דיא "ניו יאָרק העראָלד", וועמעס פערטרעטער ער איז געווען אויף'ן קריעגס־פעלד. דיעזער ספילעט האָט בעזעסען פיעלע מעלות און אייגענשאַפטען וואָס האָבען זיין נאָמען גרויס געמאכט אלס רעפארטער. ער איז געווען ענערגיש, פינקטליך און גרייט צו אלעס. האָט ער געדארפט קריגען א וויכטיגע שטיקעל נייעס, איז פאר איהם רעכט געווען צו געהן אויף לעבען און טויט און קיין זאך האָט איהם נישט אָבגעהאלטען פון זוכען און ענטדעקען אזעלכע פאסירונגען, וואָס אנדערע רעפארטערס האָבען נישט געקענט וויסען. ער איז געווען א מאן פול מיט אידעען, א וועלט־דייזענדער, א גוטער סאָלדאט, אן ארטיסט, און איבער־הויפט זעהר טהעטיג און אונערשראָקען. ער האָט פאר קיין זאך קיין מורא געהאט און איז געגאנגען אין דיא גרעסטע געפאהרען, אום צו קריגען אירגענד וועלכע ידיעה אין א זאך וואָס זאָל האָבען אן אינטערעסע פאר איהם אליין אָדער פאר דיא לעזער פון א צייטונג אָדער זשורנאל אין וועלכע ער האָט גע־שריבען. ער איז געווען אן אוצר, א זאמלונג פון אלערליי אינטערעסאנטע ידיעות וואָס אנדערע האָבען נישט געוואוסט און נישט געקענט וויסען. ער האָט געשריבען דיא קריעגס נאכריכטען אונטער פייער, אונטער א האָגעל פון קוילען און קיין זאך איז איהם אין וועג געשטאנען צו ערפילען זיינע פפליכטען.

אין אלע צוואמענשטויסע צווישען דיא זידליכע און נאָרדליכע בירגער איז ספילעט געשטאנען אין דער ערשטער רייע פון דיא קריעגס העלדען. אין איין האנד האָט ער געהאלטען א רעוואָלווער, אין דער צווייטער זיין נאָטיץ־ביכעל, אין וועלכען ער האָט פערצייעכענט אלע וויכטיגע געשעהעניסען. קוילען זיינען געפלווגען ביי זיין זייט און איבער זיין קאָפ און ער האָט זיך געטהאָן

זיינס. זיין בלייפערער האָט זיך קיינמאָל ניט געטרייסעלט פון דיא מערביי-פליהענדע קוילען און ער האָט זיינע נאָטיצען געשריבען אזוי וויא ביי זיין שרייב-טיש ביי זיך אין דער היים. און דיא נאכריכטען וואָס ער האָט טעלעגראפיש איבערגעגעבען צו זיין צייטונג זיינען געווען קלאָהר און דייטליך, אלעס צום פונקט און אָהן פוסטע פראזען אָדער מליצות. ספילעט איז עס געווען דער רעפאָרטער, וועלכער האָט, נאָך דער מלחמה אין בלעק ריווער, בעשלאָסען ניט אָבצוטערמען פון דער טעלעגראף ביירעל, כדי אן אנדערער זאָל דעם טעלעגראף ניט קענען בענוצען, און נאָכדעם וויא ער האָט טעלעגראפירט דיא וויכטיגע נייעס פון טאָג, האָט ער טעלעגראפיש איבערגעגעבען דעם גאנצען ערשטען קאפיטעל פון דער ביבעל. דאָס האָט ביי איהם גענומען צוויי שטונדען צייט און דיא "ניו יאָרק העראָלד" האָט דערפאר בעצאָהלט צוויי טויזענד דאָלאַר. דיא צייטונג האָט זעלבסטפערשטענדליך בלויז געדרוקט דיא נייעס, אָבער ניט דיא שטיק תורה, וואָס איהר רעפאָרטער האָט איהר צוגעשיקט.

גידעאָן ספילעט איז געווען מעהר וויא פיערציג יאָהר אלט. ער איז געווען פון הויכען וואוקס, מיט א רונדע באָרד און בעוועגליכע אויגען, וועלכע האָ-בען שנעל דורכגעדרונגען יעדע סצענע אויף וועלכע זיי האָבען געבליקט. זיין קערפער איז געווען פעסט געבויט, געזונד און קרעפטיג אויף אלע גליעדער. ער איז געווען צוגעוואָהנט צו אלע קלימאטען און האָט געקענט איבערטראָגען אי היטץ, אי קעלט.

צעהן יאָהר צייט איז גידעאָן ספילעט געווען רעפאָרטער פון דיא "ניו יאָרק העראָלד", וועלכע ער האָט פערשהנערט און רייכער געמאכט מיט זיינע בריעה, טעלעגראמען און צייכונגען. ער איז געווען א גרויסער בריה אין צייכען און דיא צייטונג האָט פיעל פראָפּיטירט פון דיא קונסט-ווערק וואָס זיין האנד פלעגט אויסארבייטען. ווען מען האָט איהם געפאנגען, האָט ער געהאלטען אין מיטען דער ארבייט פון א בעשרייבונג און א צייכונג פון דער מלחמה. דיא לעצטע ווערטער אין זיין נאָטייבליכעל זיינען געווען:

"א סאוטהערן (זידליכער) סאָלדאט האָט נור וואָס געציעלט אויף מיר, אָבער —"

וויא מען פערשטעהט האָט יענער סאָלדאט ניט געטראָפען אין ציעל, ווייל ספילעט, וועלכער האָט שטענדיג געהאט דאָס גליק גערעטעט צו ווערען פון אלע געפאהרען, איז אויך דיעזען מאָל ארויס פאָלשטענדיג אונבעשעדיגט.

סיירוס הארדינג און גידעאָן ספילעט, וועלכע האָבען בלויז איינע פון דיא אנדערע געהערט, אָבער זיי האָבען זיך פערזענליך ניט געקענט. זיינען צו-גענומען געוואָרען פון לאגער און מען האָט זיי אוועקגעשלעפט קיין ריטשמאָנד. דעם אינזשיניר'ס וואונדען זיינען שנעל פּערהיילט געוואָרען, און ווען ער איז געזונד געוואָרען האָט ער זיך בעקאנט מיט'ן רעפאָרטער. דיא צוויי זיינען שטארק

בעפריינדעט געוואָרען. זיי האָבען אנערקענט איינער דעם אנדערען'ס פּעהיג קייטען און זיי האָבען געלעבט אזוי וויא צוויי טרייע ברידער. באלד וויא זיי האָבען זיך בעקאנט, האָבען זיי ביידע אָנגעהויבען דענקען און שטרעבען צו איין זאך, צו אנטלויפען און זיך אָנשליסען אָן גרענט'ס ארמעע און העלפען דיא רעגיערונג געווינען דיא קריעג.

דיא צוויי קאמעראדען האָבען אָנפאנגס געהאט בעשלאָסען דורכצופיהרען דיא זאך אויף וועלכען אופן עס זאָל ניט זיין; אָבער זיי האָבען נאכהער איינ-געזעהן, אז דאָס איז ניט אזא לייכטע אויפגאבע, ווייל אָבוואָהל מען האָט זיי ניט געהאלטען איינגעשפארט און מען האָט זיי ערלויבט ארומצוגעהן אין דיא גאסען, האָט מען זיי אָבער שטרענג בעוואכט אויף יעדען שריט און טריט און עס איז אונמעגליך געווען צו מאכען אירגענד וועלכען פּערוווף צו אנטלויפען.

קאפיטאן הארדינג האָט געהאט א בעדיענטען, וועלכער איז צו איהם געווען איבערגעגעבען מיט לייב און לעבען און איז שמענדיג גרייט געווען צו לאָזען זיך טויטען פאר זיין ווירטה. דיעזער טרייער דיענער איז געווען א ניגער, געבאָרען אויף הארדינג'ס גוט אין מאסאטשוזעטס. זיין פאָטער און מוטער זיינען געווען שקלאפען, אָבער אזוי וויא הארדינג איז געווען א געגנער פון שקלאפעריי, האָט ער דעם ניגער שוין פון לאנג געהאט בעפרייט. דער ניגער אָבער האָט זיין ווירטה ניט געוואָלט אוועקלאָזען. ער וואָלט בעסער געשמאָר-בען איידער פּערלאָזען דעם אינזשיניר'ס הויז און ער איז ביי איהם פּערבליבען. דער דיענער איז געווען א יונגער מאן פון אומגעפעהר דרייסיג יאָהר. ער איז געווען פלייסיג, טהעטיג, קלוג, ערפאהרען און ערעל. ער איז שמענדיג געווען לוסטיג, געהאָרזאם און העכסט אָרענטליך. זיין נאָמען איז געווען נעביוקעד-נעזער (נבוכדנאצר), אָבער מען האָט דיעזען נאָמען אָנגעקירצט און מען האָט איהם גערופען "נעב".

ווען נעב האָט ערפאהרען אז זיין ווירטה איז געפאנגען, האָט ער באלד פּער-לאָזט מאסאטשוזעטס און איז אָנגעקומען נעבען ריטשמאָנד. אריינקומען אין דער בעלאגערטער שטאָדט איז איהם אָנגעקומען זעהר שווער. ער האָט פיעלע מאָל ריזיקירט מיט זיין לעבען, אָבער ענדליך איז איהם, דורך פּערשיעדענע קונצען און קלוגע איינפעלע, געלונגען אריינצוקומען אין ריטשמאָנד. קאפיטאן הארדינג האָט זיך זעהר געפּרעהט זעהענדיג זיין טרייען דיענער און צו נעב'ס שמחה, וואָס ער האָט געפונען זיין ווירטה אין געזונדען צושטאנד, איז גאָר קיין שיעור ניט געווען.

אָבער אָבוואָהל דעם ניגער איז געלונגען אריינצוקומען אין ריטשמאָנד, איז אָבער פאר איהם אויף שווער געווען ארויסצוגעהן צוריק פון דאָרט, ווייל דיא געפאנגענע זיינען בעוואכט געווען העכסט שטרענג. הונדערטע אויגען האָר-בען אויף זיי געקוקט און עס איז פאר זיי קיין וועג געווען ארויסצוגעהן הינטער'ן

שטאָדט. דערצו האָט מען געמוזט אָנווענדען אויסערגעווענהליכע מיטעל, און אזעלכע מיטעל האָבען זיי ניט געהאט און ניט געקענט בעקומען.

אונטערדעסען האָט גענעראל גרענט פּאַרטגעזעצט דיא מלחמה. ער האָט אין אייניגע פונקטען געוואונען, אָבוואָהל ער האָט דערביי פּערלאָרען פּיעלע פון זיינע מענשען. אָבער יעדער פּערזוך צו פּערטרייבען דעם געגנער פון ארום ריטשמאָנד איז געווען אָהן ערפּאָלג און דיא געפּאנגענע האָבען פּאַרלויפּיג קיין האָפּנונג געהאט בעפּרייט צו ווערען.

פּאַר'ן רעפּאָרטער, וועלכער איז געווען געוואָהנט צו זעהן און הערען נייעס און אלעס נאָטירען, איז דיא געפּאנגענשאפט געווען זעהר א שווערע לאסט. ער האָט אין ריטשמאָנד ניט געהאט וואָס צו טהאָן און וועגען וואָס צו דענקען און ער האָט זיך נור אומגעטראָגען מיט איין געדאַנק וויא אזוי צו פּערלאָזען דיא שטאָדט. ער האָט עס אייניגע מאָל פּרוּבירט טהאָן, אָבער מען האָט איהם אָבגעהאלטען און ניט געלאָזט זיין פּלאַן דורכפיהרען.

דיא בעלאַגערונג אויף דער שטאָדט האָט אלץ אָנגעהאלטען, און אזוי וויא דיא געפּאנגענע זיינען גערן געוואָרען ארויסצוקומען פון ריטשמאָנד און זיך אָנשליסען אָן גרענט'ס ארמעע, אזוי האָבען פּיעלע מענשען, איינוואָהנער פון דער בעלאַגערטער שטאָדט, גרויס לוסט געהאט אָנצושליסען זיך אָן דער ארמעע פון צווייטען צד, אונטער דיא קאָמאַנדע פון גענעראל לי. אָבער דיא רעניערונגס סאָלאַרטען האָבען זיי ניט ארויסגעלאָזט פון שטאָדט. דער גאָווערנאָר פון ריטש-מאָנד האָט פּאַר א לאַנגע צייט ניט געקענט קומען אין אירגענד וועלכע פּערביי-דונג מיט גענעראל לי און ער האָט זעהר געוואָלט געבען איהם צו וויסען וועגען דער לאַגע פון שטאָדט, אום ער זאָל מיט זיין ארמעע קומען און זיי העלפּען, אָבער דער גאָווערנאָר האָט עס ניט געקענט בעווייזען.

צווישען דיא וואָס האָבען זיך געוואָלט אָנשליסען אָן גענעראל לי'ס ארמעע איז געווען א מאַן מיט'ן נאָמען דזשאָנאַטהאן פּאַרסטער. דיעזער איז געפּאלען אויף אן אידעע, אז מען זאָל מאכען א לופט-באלון און אין איהם אריבערפליהען גענעראל גרענט'ס לאַגער און קומען צום לאַגער פון זייער גענעראל לי. דיעזער פּלאַן איז פּאַרגעשלאָגען געוואָרען פּאַר'ן גאָווערנאָר און ער האָט עס בעשטע-טיגט.

מען האָט געמאַכט א באלון און עס איז איבערגעגעבען געוואָרען צו פּאַר-סטער, וועלכער האָט געזאָלט אָבפּאַהרען אין דער לופט אין בעגלייטונג פון נאָך פינף פּערזאָן. זיי האָבען זיך בעזאָרגט מיט וואפען, אין פּאַל זיי וועלען זיך דארפּען פּערטהיידדיגען געגען שונא, וועהרענד זייער רייזע אין דער הויך, און מיט שפּייז וואָס זאָל זיין פּאַר אלעמען גענוג, אפילו ווען עס וועט זיי אויסקומען צו פּערבלייבען אין דער לופט א לענגערע צייט.

אלעס איז געווען פּערטיג און דיא לייטע האָבען געדארפט אָבפּאַהרען דעם

18טען מערץ. דיא לייטע וואָס האָבען אונטערנומען דיא לופט־רייזע האָבען אויסגערעכענט, אז זיי וועלען ערגרייכען גענעראל לײַס לאַגער אין אייניגע שטונדען צייט, ווייל אין יענער צייט האָט רעגעלמעסיג געבלאָזען א נאָרד־וועסט ווינטעל און זיי האָבען געדענקט, אז דער ווינד וועט זיי שנעל בריינגען צו דעם געווינשטען אָרט.

אָבער דער נאָרד־וועסט ווינטעל, אויף וועלכען דיא לופט־פליהער האָבען געלעגט האָפנונג, איז ניט געווען אן איינפאכער, מילדער ווינד. גראדע דעם 18טען מערץ ווען דיא לייטע האָבען געדארפט אָנפֿאַהרען, האָט מען געזעהן, אז פון דעם קליינעם ווינטעל ווערט א גרויסער שטורם און דיא רייזע איז אָב־געלעגט געוואָרען, ווייל עס איז ווירקליך געווען זעהר ריזיקאליש אויפצוהויבען זיך אין א באַלון, אין דער צייט ווען דער שטורם האָט געריסען דעכער און אומגעוואָרפען כוימער.

דער באַלון, וועלכער איז געווען אויסגעשטאטעט מיט אלעס וואָס מען האָט געדארפט צו דער רייזע און דער נאז־זאק אָנגעפילט מיט גאז, איז געווען צוגעבונדען אויף א ברייטען פלאץ אין ריטשמאָנד, גרייט צו דער רייזע ווען דער שטורם וועט נור אויפהערען. אָבער אנשטאָט דער שטורם זאָל קלענער ווערען, איז ער נאָך, אזוי וויא צו להכעיס דיא בעלאגערטע, גרעסער געוואָרען.

דער 18טער און דער 19טער מערץ זיינען פאָראיבער און קיין פערמיל־דערונג אין וועטער איז ניט געקומען. דער שטורם איז געווען אזוי גרויס, אז דער באַלון האָט זיך קוים געהאלטען צוגעבונדען צו דער ערד.

דיא נאכט פון דעם 19טען מערץ איז אויך פאָראיבער, אָבער אויף מאָרגען פריה האָט דער שטורם געבלאָזען מיט א דאָפעלטע קראפט און עס איז אונ־מעגליך געווען אָנצופאַהרען אויף'ן באַלון.

אין יענעם טאָג האָט זיך דער אינזשיניר סיירוס הארדינג בעגעגענט אין נאם מיט אן אונטעקאנטען מאן, וועלכער האָט איהם פריינדליך בעגרייסט. דיעזער מאן איז געווען א געוועזענער מאטראָז מיט'ן נאָמען פענקראָפט. ער איז געווען א מאן פון נאָהענט צו פיערציג יאָהר אלט, פעסט געבויט, שטארק אָנגעברענט פון דער זונן, מיט א פאָר העלע פינקלענדע אויגען און זעהר שעהנע געזיכטסציעג. ער איז געווען אן איינוואָהנער פון דיא זירליכע געגענד פון אמעריקא, וועלכער איז שוין ניט איינמאָל אריבערגעפאַהרען דעם ים און האָט שוין דורכגעמאכט פיעלע מעגליכע און כמעט אונמעגליכע אונטערנעהמונגען, וואָס א בעשעפעניס מיט צוויי פיס און אָהן פליעגעל קען קוים בעווייזען. עס איז ניט נויטהיג צו זאָגען, אז דער מאן איז געווען העכסט בראוו, מוטהיג און ענערגיש און האָט אונערשראָקען געקענט אונטערנעהמען דיא שווערסטע און זאָנאר געפעהרליכ־סטע זאכען.

דיעזער פענקראָפט איז אין אָנפאנג פון יענעם יאָהר געקומען קיין ריטש־

מאָגד וועגען געשעפטס אנגעלעגנהייטען, צוזאמען מיט הערבערט בראון, א יונגער אינגעל פון פופצעהן יאָהר. דער אינגעל איז געווען א יתום, דער זוהן פון א קאפיטאן פון ניו דזשורזי. פענקראָפּט האָט דעם אינגעל ליעב געהאט אזוי וויא ער וואָלט געווען זיין אייגען קינד און ער האָט איהם מיט זיך מיט געפיהרט איבעראל וואוהין ער איז געפאָהרען. פענקראָפּט האָט זיך געמוזט פערזאמען אין ריטשמאָגד און ער האָט ניט געקענט פערלאָזען דיא שטאָדט ביז זיא איז בעלאגערט געוואָרען פון גענעראל גרענט און זיין חייל. נאכהער וויעדער האָט מען איהם פון שטאָדט ניט ארויסגעלאָזט און ער איז דאָרט פערבליבען אזוי וויא א געפאנגענער. דאָס איז איהם געווען זעהר איבערדריסליך און ער האָט בעשלאָסען צו זוכען א מיטעל וויא אזוי צו אנטלויפען, מעג עס איהם אפילו אַנקומען מיט דיא גרעסטע שווידינקייטען.

פענקראָפּט האָט דעם קאפיטאן הארדינג געוואוסט ביים נאָמען, אָבער פערזענליך האָט ער זיך מיט איהם ניט געקענט. ער האָט געוואוסט וויא שווער און וויא איבערדריסליך עס איז דעם אינזשינירקאפיטאן צו זיין געפאנגען און וויא גערן ער וואָלט געווען צו בעפרייען זיך, און ער האָט דאָרום בעשלאָסען דורכצופיהרען זיין פלאן צוזאמען מיט'ן בראווען און מוסהיגען קאפיטאן. ווען ער האָט איהם געגעענט אין גאס, האָט ער איהם בעגריסט און געזאָגט:

— זיינט איהר שוין זאט מיט ריטשמאָגד, קאפיטאן?

דער אינזשיניר האָט אויף דעם אונגעקאנטען מאן געוואָרפען א שאַרפע בליק, וועהרענד יענער האָט פאָרטגעזעצט מיט א נייעריגע שטימע:

— קאפיטאן הארדינג, ווילט איהר פרובירען אנטלויפען פון דאנען?

— ווען? — האָט הארדינג שנעל א פרעג געטהאָן.

דיעזע פראגע האָט דער קאפיטאן געשטעלט דעם אונגעקאנטען אָהן איר בערלעגונג און ער האָט באלד חרטה געהאט דערויף, ווייל ווער ווייס, אויב יענער איז אזא פערזאָן וועלכען מען קען אנפערטרויען א געהיימנים? אָבער דער קלוגער קאפיטאן האָט דעם פרעמדען דורכגעדרונגען מיט זיינע שאַרפע בליקען און ער האָט זיך איבערצייגט, אז ער האָט דאָ צו טהאָן מיט אן אָרענט-ליכען מענשען און ער האָט זיך בערהיגט.

— ווער זיינט איהר? — האָט הארדינג געפרעגט.

פענקראָפּט האָט איהם געזאָגט ווער ער איז.

— זעהר גוט! — האָט דער אינזשינירקאפיטאן געזאָגט — אָבער דורך

וואָס פאר אן אופן דענקט איהר צו אנטלויפען?

— מיט דעם פוילען באלון, וועלכער איז דאָרט צוגעבונדען און טהוט נאָר

ניט און וועלכער, וויא עס זעהט אויס, ווארט אז מיר זאָלען איהם בענוצען —

דער מאַטראָז האָט נאָך ניט צייט געהאט צו ענדיגען דיא פראגע און דער

אינזשיניר האָט איהם באלד פערשטאנען. ער האָט אָנגעכאפּט פענקראָפּט'ן

פאר'ן ארם און האָט איהם אוועקגעשלעפט אויף זיין קווארטיר. דאָרט האָט פענקראָפּט אויספיהרליך ערקלערט זיין פּראָיעקט, וועלכער איז געווען זעהר איינפאך. עס איז אפילו געווען זעהר ריזיקאליש ארויסצופאָהרען אין א באלון, וועהרענד דער שרעקליכער שטורם האָט געבושעוועט, אָבער אזא פעהיגער און געשיקטער אינזשיניר וויא קאפיטאן הארדינג איז געווען, האָט אויך גוט גע- וואוסט וויא אָנצוגעהן מיט א באלון און ער האָט אויף זיך געשטעלט, אז דער באלון וועט זיי בריינגען צו א געווינשטען פלאץ, זאָגאר אין אזא פירכטליכען שטורם. ווען פענקראָפּט זאָל געווען פיהלען ביי זיך, אז ער האָט אזא ידיעה אין לופט פליהעריי וויא אין פאָהרען אויף'ן ים, וואָלט ער דיא ריזע אין בא- לון אליין אונטערנומען און וואָלט אוועקגעפלייגען צוזאמען מיט'ן יונגען הער- בערט. דער שטורם וואָלט איהם ניט אָבגעהאלטען, ווייל ער איז געווען געוואָהנט מיט שטורעם אויף'ן ים, אָבער דער פעהלער איז געווען, וואָס ער איז געווען פרעמד מיט דער קונסט פון לופט-שווימעריי און ער האָט דארום געדארפט אָנקומען צו קאפיטאן הארדינג'ס הילף.

דער קאפיטאן האָט דעם מאטראָז אויסגעהערט און ער האָט א וואָרט ניט געזאָגט, אָבער זיינע אויגען האָבען געשיינט און א מינע פון צופריעדענ- הייט האָט זיך פערצויגען איבער זיין געזיכט. דאָס איז געווען דער איינציגער לאנג געזוכטער מיטעל צו אנטלויפען און ער האָט עס ניט געוואָלט דורכלאָזען. דער פלאן איז געווען א מעגליכער דורכצופיהרען, אָבוואָהל ער איז געווען פער- בונדען מיט געפאהרען צוליעב דעם ביזען און פירכטליכען וועטער. זיי האָבען אָבגעערט, אז יענע נאכט זאָלען זיי זעהן אויסמיידען דיא וועכטער, וועלכע האָבען אויף זיי געהאלטען אן אויג, אריינקלייבען זיך אין געהיים אין באלון, אָבשניידען דיא שטריק מיט וועלכע ער איז צוגעבונדען צו דער ערד און אוועקפליהען.

— איך בין דאָ ניט אליין — האָט הארדינג געזאָגט נאָכדעם וויא זיי האָבען שוין אלעס בעשטימט.

— וויפיעל פּערזאָן דענקט איהר מיטנעהמען מיט אייך? — האָט דער מאטראָז געפרעגט.

— צוויי. מיין פריינד ספילעט און מיין ריענער נעב — האָט הארדינג געענטפערט.

— וועט עס הייסען דריי — האָט פענקראָפּט גערעכענט — איך און הערבערט, איז פינף. אָבער דער באלון האָט פלאץ פאר זעקס —

— דאָס וועט זיין גענוג, מיר וועלען פאָהרען, מיר וועלען פאָהרען! — האָט דער קאפיטאן צופריעדען און ענטשלאָסען געענטפערט.

מיט'ן וואָרט "מיר" האָט הארדינג געמיינט זיין ריענער און דעם רע- פּאָרטער ספילעט. ער האָט זיכער געוואסט, אז זיין טרייער נעב וועט מיט

איהם געהן אפילו אין פייער, און מיט ספילעט איז ער אויך געווען זיכער אז ער וועט ניט אָבשטעהן פון זיין קאָמפאניע.

און ער האָט ווירקליך קיין טעות ניט געהאט. ווען ער האָט דעם פלאן פאַרגעשלאָגען פאר ספילעט און נעב האָבען זיי זיך ביידע אָן דעם אָנגע- כאפט מיט דיא גרעסטע צופריעדענהייט. דער רעפּאָרטער האָט זיך בלוז גע- וואונדערט, וואָס ער אליין אָדער הארדינג זיינען פריהער ניט געפאלען אויף אזא איינפאכע אירעע.

— אלזאָ דיעזען אבענד — האָט פענקראָפּט געזאָגט — וועלען מיר זיך דאָרט בעגעגענען.

— יא, דיעזען אבענד, אום צעהן אוהר — האָט קאפיטאן הארדינג זיך אָבערופען — און העלף גאָט, אז דער שטורם זאָל ניט אויפהערען ביז דער צייט, ווען מיר וועלען אָבפּאָהרען.

פענקראָפּט האָט אבשיעד גענומען פון זיינע נייע פריינד און ער איז אוועק אויף זיין קווארטיר. דער יונגער הערבערט בראון האָט איהם דאָרט ער- ווארטעט. דער אינגעל האָט געוואוסט פון פענקראָפּט'ס פלאן און ער איז זעהר גערן געווען צו וויסען א קלאָהרע תשובה, אויב דער אינזשיניר האָט דערצו איינגעשטימט אָדער'ניט. הערבערט איז צופריעדען געווען, ווען פענקראָפּט האָט איהם געזאָגט, אז זיי געהען דיא זאך דורכפיהרען, אָבוואָהל ער האָט גוט פערשטאלען, אז דאָס איז פערבונדען מיט געפאהר און אז זיי וועלען זיך אויפ- הויבען אין דער לופט אויף גאָט'ס בעראָט.

און הארדינג'ס וואונש איז ערפילט געוואָרען. דער שטורם האָט ניט אויפגעהערט און ניט דזשענאטהאן פאָרסטער און ניט דיא וואָס האָבען גע- זאָלט מיט איהם מיטפאָהרען האָבען אין זינען געהאט אויפצוהויבען זיך אין באלון אין אזא שרעקליכען וועטער.

דער אינזשיניר האָט בלוז פאר איין זאך מורא געהאט, אז דער באלון, וועלכער איז געווען צוגעבונדען צו דער ערד און איז געשליידערט געוואָרען פון ווינד אין אלע זייטען, זאָל ניט צוריסען ווערען אין שטיקער. אייניגע שטונדען האָט ער אומגעשפאצירט אויף'ן פלאץ, וואו דער באלון איז געווען בעפּשטיגט און האָט בעטראכט דעם אפאראט פון אלע זייטען. דאָס זעלבע האָט אויך געהאָן פענקראָפּט. זיי זיינען ביידע אומגעגאנגען מיט דיא הענד אין דיא קעשענעס, אזוי וויא מענשען וואָס האָבען ניט וואָס צו טהאָן און דיא צייט איז זיי לאנגווייליג, און זיי זיינען געווען פאָרויכטיג גענוג, אז קיינער זאָל ניט מערקען וואָס זיי האָבען אין זינען און צו וואָס זיי ציעלען.

עס איז נאכט געוואָרען. עס איז געווען אונגעהייער פינסטער. א געדיכטער נעבעל האָט אָנגעפילט דיא לופט אזוי וויא שווארצע וואָלקענס. רענען געמישט מיט שנעע איז געפאלען פון דער הויך און עס איז געווען זעהר קאלט. עס האָט

אויסגעזעהן אז דער שטורם האָט געבראכט וואפּען־שטילשטאנד צווישען דיא בעלאגערער און בעלאגערטע, ווייל צוליעב דעם שטארקען און פירכטליכען ווינד האָט מען ניט געהערט ניט קיין שאָס פון א קאנאָנע, ניט אירגענד וועלכען מיליטערישען סיגנאַל. דיא נאטען פון ריטשמאָנד זיינען געווען פּערל־אָזען און לעער. קיין מענש האָט זיך ערגיץ ניט בעוויזען, זאָגאר אויף'ן פלאץ, וואו דער באלון האָט זיך געפונען, איז אויך קיין וועכטער ניט געווען. דיא געפאנגענע האָבען אַלזאָ קיין שטערונג ניט געקענט האָבען און קיין זאך האָט ניט געקענט פּערהינדערען זייער ריזיקאלישע און געפּעהרליכע רייזע.

פּענקראָפּט און הערבערט זיינען פריהער געקומען אויף'ן פלאץ און ער־ווארטעט זייערע קאָמפּאניאָנען.

— פּאסקודנער וועטער! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען בעפעסט־גענדיג זיין הוט אויף'ן קאָפּ דורך א קלאַפּ מיט'ן פּויסט — דער שטורם איז גרויזאם, שרעקליך, אָבער מיר וועלען, האָפּענטליך, אונזערס סאי וויא סאי אויס־פיהרען!

אום האַלב צעהן דעם זייגער זיינען הארדינג מיט זיינע בעגלייטער אָנגע־קומען. זיי זיינען אַלע דריי געקומען פון פּערישערענע ריכטונגען. זיי האָבען ניט געוואָלט געהן צוזאמען, אויס מורא אז אימעצער זאָל זיי ניט אָנטרעפּען. און זיך אָנשטויסען וואָס זיי האָבען ברעה צו טהאָן. דיא גאז לאָמפּען וואָס האָבען געברענגט אין גאס האָט דער ווינד אויסגעלאָשען און עס איז געווען אזוי פּינסטער, אז מען האָט קיין געגענשטאנד ניט געקענט זעהן, זאָגאר דעם גרוי־סען באלון איז קוים געווען צו בעמערקען.

דער באלון איז געווען צוגעבונדען צו גרויסע זעק אָנגעפילט מיט ערד, און אויסער דעם מיט א שטארקע שטריק, וועלכע איז געווען צוגעבונדען צו א רינג וואָס איז געווען איינגעריכטעט אין טראָטואר. דיא פּינף געפאנגענע זיינען צוגעקומען צום באלון. זיי זיינען געווען זיכער אז קיינער זעהט זיי ניט, ווייל זיי אַליין האָבען אויך איינער דעם אנדערען ניט געזעהן צוליעב דיא דיקע פּינסטערנים און זיי האָבען געדארפּט טאפּען דעם וועג אריינצוקומען אין וואגאָן אָדער אין קאָרב, וואָס איז געווען איינגעריכטעט פאר פּאסאזשירען. ניט רעדענדיג א וואָרט זיינען הארדינג, ספּילעט, נעב און הערבערט אריין אין וואגאָן און דאָרט פּערנומען זייערע פּלעצער, וועהרענד פּענקראָפּט האָט אָבגעשניטען דיא זעק משא וואָס האָבען אויפגעהאלטען דעם באלון אונטען. דיא גאַנצע ארבייט האָט בלוז געדויערט אייניגע מינוטען. דאן האָט ער זיך אויך אריינגעכאפּט אין קאָרב צו זיינע קאָמפּאניאָנען.

דער באלון האָט זיך דאמאָלס בלוז געהאלטען אויף דער שטריק וואָס איז געווען צוגעבונדען צום רינג. עס האָט שוין אַלזאָ בלוז געפּעהלט מען זאָל

איבערשניידען יענע שטריק און דער באלון וועט זיך מיט זיינע פאסאזשירען אויפהויבען אין דער לופט.

אין יענעם מאָמענט איז א הונד אריינגעשפרונגען אין קאָרב צו דיא פא-סאזשירען. דאָס איז געווען טאפ, דעם אינזשיניר'ס לעבלאנג הונד. הארדינג האָט זיין הונד צוגעשמידט צו א קייט. אָבער דיא טרייע בעשעפעניס האָט צוריסען דיא קייט און האָט נאָכגעפאָלגט איהר ווירטה. הארדינג האָט מורא געהאט, אז דיא משא פון הונד וועט שטערען דעם באלון פון אויפהויבען זיך און ער האָט איהם געוואָלט פערטרייבען.

— אַרימע בעשעפעניס! — האָט זיך פענקראַפט אָבערופען — מיר מוזען מאַכען פֿלאַץ פאר איהם אויך! מיר קענען אַרונטערוואַרפען אנדערע משא און זאָל טאפ דאָ פערבלייבען.

רערענדיג דיעזע ווערטער, האָט ער אַרויסגעשליידערט צוויי פון דיא זעק-לעך זאמר, וואָס זיינען געווען אָנגעגרייט, אום צו פעהיטען אז דער באלון זאָל זיך ניט אויפהויבען צו הויך. אין דיעזען אויגעבליק האָט דער אינזשיניר געגעבען א סיגנאל און דער מאַטראָז האָט אָבעשניטען דיא שטריק. דער באלון מיט דיא לייטע האָט זיך אויפגעהויבען און אָנגעהויבען פליהען אין א קרומע ריכטונג. פליהענדיג איבער דיא געביידעס האָט זיך דער וואַגאָן אָנגעשטויסען אָן צוויי קוימענס און האָט זיי אומגעשליידערט.

אין דער הויך האָבען ערשט דיא אנטלאָפענע דערפיהלט דעם שטורם מיט זיין פירכטליכען וואומה און בייזהייט. וויא דער שטורם איז געווען גרויזאם אונטען אויף דער ערד, איז ער אין דער לופט געווען פיעל שטארקער און ערגער. דער באלון איז געטראָגען געוואָרען פון ווינד אין קרומע און צודרעהטע ריכטונגען און אין פערלויף פון דער נאכט האָט דער אינזשיניר ניט געקענט אָנהויבען דענקען וועגען אַרונטערלאָזען זיך, ווייל דאָס איז געווען אונמעגליך צו בעווייזען. ווען עס איז טאָג געוואָרען האָבען דיא לופט-פליהער דיא ערד אונטער זיך ניט געזעהן צוליעב דעם געדיכטען געבעל. מיט וועלכען דיא לופט איז געווען אָנגעפילט.

אזוי זיינען פאָראַיבער פינף שרעקליכע טעג פאר דיא אנטלאָפענע פון ריטשמאָנדר, ביז ענדליך דיא לופט איז אביסעל ריינער געוואָרען און זיי האָבען דערזעהן, אז אונטער זיי איז א ברייטער ברויזענדער ים.

דיא לעזער געדענקען געוויס וואָס מיט דיעזע פינף בראווע און וואַגענדע אמעריקאנער האָט פאסירט נאָך דיא פינף טעג פון זייער רייזע אין באלון. פיער פון זיי זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף אַן אונבעקאנטען, וויסמען ברעג פון ים, זיעבען טויזענד מייל ווייט פון זייער לאַנד און דער פינפטער איז פער-שוואַנדען געוואָרען. דער פערשוואַנדענער איז געווען זייער פיהרער, דער מאַן וואָס איז געשטאנען אַן דער שפיצע פון דער קליינער עקספעדיציאָן — קא-

פיטאן הארדינג! אין דעם מאָמענט, ווען דיא פיער חברים זיינען עטוואָס צו זיך געקומען, זיינען זיי אלע צוגעלאָפּען צום וואסער, מיט דער האָפּנונג, אז זיי וועל לען קענען שאַמען הייל פאר זייער פינפטען און וויכטיגען חבר.

3טעם קאפיטעל.

דער פּערשוואַנדענער. — נעכ'ס פּערצווויפּלונג. — דער קלוינער אינוועל. — א שרעקליכע נאכט. — נעב שווימט. — דאָס אונבעקאנטע לאַנד. — דאָס אַרײַ בערגעהן דעם קאַנאַל. — געזוכט און ניש געפונען.

ווען דער באלון איז אַרונטערגעפאלען אין ים, זיינען דער רעפּאָרטער, דער מאַטראָן, דער יונגער הערבערט און נעב פּערשליידערט געוואָרען פון א שטארקע כוואליע אויף'ן זאמדיגען ברעג פון ים, וועהרענד קאפיטאן הארדינג איז פון אן אנדער כוואליע פּערשליידערט געוואָרען אין אן אנדער ריכטונג. זיין הונד איז איהם נאָכגעשוואומען און האָט זיך איבערגעגעבען צום שיקזאל פון זיין ווירטה.

ווען דיא פיער גערעמעטע זיינען צוגעקומען צום וואסער, האָבען זיי דאָרט נישט געטראָפּען נישט דעם קאפיטאן, נישט זיין הונד. דער ניגער נעב האָט פּערגאַסען ביטערע טרעהרען און האָט געוויינט וויא א קינד. ער איז געווען זעהר פּערצווויר פעלט, דער אָרימער נעב. דער געדאַנק אז ער האָט שוין פילייכט אויף אייביג פּערלאָרען זיין ווירטה, וועלכען ער האָט אזוי הערצליך געליעבט, האָט איהם אזוי בעאונרוהיגט, אז ער איז געווען אזוי וויא צומישט.

בלויז צוויי מינוטען זיינען פאָראַיבער פון דער צייט ווען סיירוס הארדינג איז פּערשוואַנדען געוואָרען ביז זיינע חברים זיינען געשטאַנען אויף זייערע פיס גרייט צו העלפען איהם. זיי האָבען דאָרום געהאַפּט אז זיי וועלען איהם ערגיץ אין ים דערזעהן און זיי וועלען געפינען א מיטעל וויא אזוי צו בריינגען איהם אויף דער טריקענים.

— לאָמיר קוקען אין אלע זייטען! — האָט נעב געשריען — לאָמיר איהם זוכען! לאָמיר איהם רעטען!

— יא, נעב — האָט ספילעט געזאַגט — מיר וועלען איהם זוכען און מיר וועלען איהם געפינען.

— איך האָף אז א לעבעדיגען! — האָט זיך נעב אָבערופּען.

— געוויס א לעבעדיגען! — האָט ספילעט געענטפּערט.

— קען ער שווימען? — האָט פּענקראָפּט געפּרעגט.

— געוויס! — האָט דער ניגער געענטפּערט — און אויסערדעם איז דאָך

זיין טרייער הונד נעבען איהם און ער וועט איהם פילייכט אויך העלפען צו רעטען זיך.

דער מאטראָז, וועלכער האָט געהאט שאַרפע אויגען, האָט געוואָרפען בליי-קען אין אלע זייטען און האָט געצויגען זיינע אַקסלען.

עס איז געווען אומגעפעהר זעקס אהר אבענדס. א דיקער נעבעל האָט גע-מאכט דיא נאכט זעהר פינסטער. דיא גערעטעטע האָבען זיך געלאָזט געהן מיט'ן ברעג ים נאָך נאָרדען. זיי האָבען פערשטאנען, אז אויב א כוואליע האָט זייער חבר פערטראָגען, האָט זיא איהם פערטראָגען אין יענע זייט. וואו זיי זיינען, אין וועלכען טהייל פון דער וועלט, האָבען זיי קיין ידיעה ניט געהאט. זיי זיינען גע-גאנגען אויף א זאמדיגען באָדען, געמישט מיט שטיינער און קיין גראָז, קיין וואקסונג האָבען זיי אונטער זייערע פיס ניט געפיהלט און מיט זייערע אויגען ניט געזעהן. דער באָדען איז געווען זעהר ניט גלייך. אין מאַנכע ערטער זיינען געווען בערגלאך און אין מאַנכע — גריבער און לעכער. דאָס האָט געמאכט זייער שפאציר זעהר שווער און שמערצליך. פון דיא גריבער און לעכער זיינען יערע וויילע ארויסגעלאָפען גרויסע פויגלען, וועלכע זיינען אונגעשיקט צום פליהען. דיא פויגלען האָבען זיך פונאנדערגעלאָזט אין פערשיעדענע ריכטונגען, אזוי וויא צישראָקענע הינהער. פיעלע פון דיא דאָזיגע אומגעלומפערטע גע-פליענעלטע ברואים האָבען זיך אויפגעהויבען העכער און זיינען געפלויען גאנצע מאנות איבער דיא קעפ פון דיא פיער פערזאָן. אָבער זיי זיינען געפלויען זעהר לאנגזאם, מיט מאַטערנים, אזוי וויא זיי זאָלען זיך ערשט לערנען דיא דאָזיגע מלאכה. און וויא אומגעלומפערט דיא פויגלען זיינען געווען, אזוי אומגעלומ-פערט זיינען געווען זייערע געשרייען. פענקראַפט האָט זיי אָנגענומען פאר מע-פען און קאָמאָראַנטס (אזעלכע מינים ים פויגלען).

פון צייט צו צייט האָבען דיא פיער אנטלאָפענע זיך אָנגעשטעלט און אויס-געשריען. זיי האָבען געדענקט פילייכט איז דער אינזשיניר ערגיץ ארויסגעשליי-דערט געוואָרען, וועט ער זיך אָברופען, אָדער פילייכט ליגט ער א גע'הלש'טער, וועט זיך זיין הונד אָברופען. זיי זיינען אלע מאָל געשטאנען א היבשע וויילע און זיך צוגעהערט, אָבער קיין קול, קיין שאָרף איז געהערט געוואָרען פון דעם פערשוואונדענעם. דיא כוואליעס פון ים האָבען געקלאַפט און גערוישט, דיא פויגלען האָבען געשריען און געקוויטשעט און מעהר האָט מען קיין זאך ניט געהערט.

דיא פערוואָרפענע האָבען זיך געלאָזט געהן ווייטער ביים ברעג פון ווא-

סער.

נאָך א שפאציר פון צוואנציג מינוטען האָבען זיי פלוצלינג דערזעהן וויא א שטארקע, שווימיגע כוואליע קלאַפט נעבען זייערע פיס. דיא טרוקענע ערד האָט

זיך געענדיגט און זיי האָבען ווייטער ניט געקענט געהן מיט דער זעלבער ריכט טונג, ווייל דער ים איז זיי געווען אנטקעגען.

— דאָס איז אַ פּראָמאָנטאָרי (א שפּיצניגע שטיק לאַנד וואָס קומט אַריין אין ים) — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — לאָמיר זיך געהמען רעכטס וועלען מיר קומען צום הויפט לאַנד.

— אָבער פּילייכט איז ער דאָרט? — האָט נעב געפרעגט, אָנצייגענדיג אויף'ן ברויזענדיגן ים — פּילייכט שווימט ער ערגיין און דיא כוואליעס האָבען איהם ניט אַרויסגעשליידערט?

— לאָמיר פּרובירען נאָך אַמאָל רופען, פּילייכט וועט ער זיך אָברופען — האָט דער מאַטראָז געענטפּערט.

און באַלד האָבען אלע פיער אויסגעשריען מיט זייערע גאַנצע כחות, אָבער קיין אַנטוואָרט איז ניט געקומען. זיי האָבען אַביסעל אָבגעוואַרט און דאָן וויעדער אַמאָל אויסגעשריען, אָבער קיין אַנטוואָרט איז אלץ ניט געקומען.

דיא לייטע האָבען זיך געלאָזט געהן ווייטער. דער באַדען איז דאָ אויך געווען זאַמדיג און ניט גלייך. פּענקראַפט האָט מיט זיינע שאַרפע אויגען בע- מערקט, אז ווייטער צום לאַנד געהט דיא ערד אַביסעל באַרג אַרויף און ער האָט דערפון פּערשטאַנען, אז זיי געפינען זיך ביים גרונד פון אַ באַרג, וועלכער איז פּילייכט גאַנץ הויך, אָבער ער האָט עס ניט געקענט זעהן אין דער פינסטער. ביי דיעזען זייט וואַסער זיינען געווען אזוי פּיעל פּוינגלען וויא דאָרט וואו זיי זיינען פּריעהר געגאַנגען. דאָס רוישען פון דיא וועללען איז געווען פּיעל שטילער און פון צייט צו צייט האָט מען עס קוים געהערט. דיא וואַנדערער האָבען געגלויבט, אז זיי געהען ניט ביים ברעג ים, אָנדרען ביי אַ האַלב רונדען בעי אָדער בוכטע (א צווייג פון ים, א שטיק וואַסער וואָס געהט אַרויס ווייט פון גלייכען ים-ברעג), וואו דיא שטאַרקע כוואליעס פון ים ווערען אָב- געהאַקט. אָבער וויא זיי האָבען אויסגערעכענט קען זיך דער פּערשוואַנדענער גיכער געפינען ביים נאָרדליכען זייט פון דער פּראָמאָנטאָרי — דער קליין לאַנד וואָס קומט אַריין אין ים — און ניט ביי דעם זידליכען זייט וואו זיי זיינען ערשט געגאַנגען, דאָך האָבען זיי בעשלאָסען צו געהן ווייטער, פּילייכט איז ער דורך אַ צופאַל אַהין פּערטראָגען געוואָרען און דיא כוואליעס האָבען איהם דאָרט אַרויסגעוואָרפּען.

אָבוואַהל זיי זיינען געווען זעהר מיעד און צובראַכען, דאָך זיינען זיי גע- גאַנגען מיט שנעלע טריט, אויף אזוי פּיעל וויא זייערע קרעפטען האָבען זיי ערלויבט. דער וועג איז געווען זעהר שלעכט. בערגלאַך און גריבער האָבען זיי געשטערט דעם גאַנג. אָבער זיי האָבען ניט געאַכטעט אויף דיא שווייריגקייטען און האָבען מאַרשירט. דאָס וואַסער האָט זיך אלץ געצויגען מיט אַ גלייכע ליניע, דורכאויס אין איין ריכטונג. ווען זיי זיינען אָבגעגאַנגען כמעט צוויי מייל

זיינען זיי געקומען אויף א הויכען אָרט וואָס איז געווען בעדעקט מיט גלאַטע, גליטשיגע פעלזען. זיי האָבען זיך וויעדער געפונען ביים ברעג פון ברויזענ-דען ים.

— מיר זיינען אויף א קליינעם אינזעל, וועלכען מיר האָבען דורכגעשפּאַצירט פון איין ברעג צום אנדערען — האָט פענקראָפּט געזאָגט.

דער מאַטראָז האָט רעכט געהאַט. זיי זיינען טאָקיי ניט פּערוואָרפּען געוואָרען אויף א קאָנטינענט — א גרויסע שטיק לאַנד אָדער וועלט־טהייל, אויך ניט אויף א גרויסען אינזעל, זאָנדערן אויף א גאַנץ קליינעם אינזעל, וואָס איז געווען ניט מעהר וויא צוויי מייל לאַנג און נאָך פּיעל ווייניגער ברייט.

אויב דיעזע שטיקעל נאָקעטע ערד, בעדעקט מיט שטיינער, אָהן פּלאַנץ צונגען און אָהן וואַקסונגען, איז אַן איינזאַמער אינזעל, אָדער ער איז פּערבונדען מיט אנדערע אינזלען — דאָס האָבען דיא וואַנדערער ניט געקענט וויסען. ווען זיי האָבען פון לופט־באַלון דערזעהן דאָס טרוקענע לאַנד דורכ'ן געדיכטען נעבעל, האָבען זיי עס ניט געקענט בעאַכטען ריכטיג. פענקראָפּט האָט מיט זיין שאַרפען בליק געזעהן דיא יבשה בעסער וויא זיינע חברים, אָבער ער האָט מיט זיינע ליכטיגע אויגען אויך ניט געקענט כאַפּען, אויב דאָס איז איין אינזעל אָדער א גרופּע פון אייניגע אינזלען. אַצינד האָבען זיי ווייטער ניט געקענט געהן, ווייל דער ים איז זיי געשטאַנען אין וועג. אויסער דעם האָט זיי דיא פינסטערניס פון דער נאַכט זעהר פּיעל געשטערט און זיי האָבען ניט געוואוסט וואָס ווייטער צו טהאָן. זיי האָבען ניט איינגעזעהן אז זיי וועלען קענען פּאַרט־זעצען צו זוכען דעם פּערשוואַנדענעם ביינאַכט און זיי האָבען קיין אנדער בריירה געהאַט נור צו וואַרטען אויף מאָרגען און ביי דיא ליכטיגקייט פון טאָג ווער לען זיי איהם ניכער געפינען, אויב נור דער ים האָט איהם אַרויסגעוואָרפּען אויף יענעם אינזעל.

— דאָס וואָס מיר הערען גאָר ניט פון אונזער פּריינד האַרדינג, איז קיין בעווייז אז ער לעבט ניט — האָט דער רעפּאָרטער געטרייסט זיינע חברים — מעגליך אז ער ליגט ערניץ א גע'הלש'טער אָדער א פּערוואַנדעטער און ער קען זיך ניט אָברופּען. מיר דאַרפען דאַרום ניט אויפגעבען דיא האָפּנונג, אז מיר וועלען איהם געפינען און איהם האָבען אין אונזער קאָמפּאַניע.

דער רעפּאָרטער האָט דאן פּאַרגעשלאָגען, אז זיי זאָלען אויפּלעגען א פייער, פּיליכט וועט עס דיענען אַלס סיגנאַל פאַר'ן אינזשינער. און אויב ער איז אפילו אין אזא צושטאַנד וואָס ענטפּערען קען ער ניט, וועט איהם אַמווייניג־סטען לייכטער ווערען אויף'ן האַרצען, אויב ער וועט נור דעם פייער זעהן, אָדער פּיליכט וועט זיך זיין הונד אָברופּען, ווען ער וועט דערזעהן דעם פייער. זיי האָט בען אָנגעהויבען זוכען מאַטעריאַל וואָס זיי זאָלען קענען אָנצינדען, אָבער זיי חאַבען קיין זאך ניט געפונען. קיין בוימעלע. קיין צווייגעלע איז דאָרט ניט

געווען. בלויז זאמד און שטיינער. דיא ערגערניס און הארץ-וועהטאָג וואָס זיי האָבען דערפון געהאט, איז ניט אָבצומעלדען.

לאנגע און שמערצליכע שטונדען זיינען פאָראַיבער. עס איז געווען זעהר קאלט און דיא עלענדע פערוואָרפענע האָבען זעהר פיעל געליטען. אָבער זיי האָבען עס אפילו אין זינען ניט געהאט. זיי האָט מעהר געקומערט זייער פערשוואונדענער חבר, זייער פיהרער און זייער וועג ווייזער. זיי האָבען אָן אלעס פערגעסען און זייער איינציגע האָפנונג, זייער איינציגער וואונש איז געווען צו געפינען קאפיטאן הארדינג. א גאנצע נאכט האָבען זיי ניט גערוהט. זיי זיינען אומגעגאנגען הין און צוריק, זיי האָבען געשריען, גערופען, זיך צו-געהערט, אָבער אומזיסט! קיין אנטוואָרט איז ניט געקומען. זיי האָבען זייערע כחות פערלאָרען פון אַנשטרענגונג, אָבער זייער מיה איז געווען ארויסגעוואָרפען. דער ווינד איז געוואָרען שטילער. דער גערויש פון דיא וועללען אין ים איז געוואָרען שוואכער. נעב האָט זיך א מינוט ניט געקענט איינהאלטען אין ער האָט כמעט ניט אויפגעהערט צו שרייען און רופען, פילייכט וועט ער דאָך עטוואָס הערען פון זיין בעליבטען ווירטה. פון איינעם פון זיינע געשרייען האָט זיך געהערט א וויעדערקול. דער יונגער הערבערט האָט וועגען דעם אויפמערקזאם געמאכט פערקראַפּט'ען, ערקלערענדיג, אז דאָס בעווייזט אז עס געפינט זיך ערניץ לאנד נאָר ניט ווייט. דער מאַטראָז האָט צוגעגעבען, אז דאָס איז אזוי, ווייל פון ים וואָלט זיך קיין וויעדער-קול ניט געהערט.

אונטערדעסען זיינען דיא וואָלקענס ביסלעכווייז פונאנדערנעגאנגען און ארום האלבע נאכט איז דער הימעל קלאָהר געוואָרען און דיא שטערען האָבען ארויסגעשיינט. ווען הארדינג זאָל דאָרט געווען זיין מיט זיי, וואָלט ער בע-מערקט, אז דיא שטערען וואָס האָבען זיך דאָרט געזעהן אין הימעל בעלאנגען ניט צו דיא שטערען וואָס ווערען געזעהן אויף'ן נאָרדליכען האלב-קוגעל פון דער ערד. דיא שטערען זיינען ניט געווען יענע וועלכע מען איז געוואָהנט צו זעהן אין דיא פּעראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא.

דיא נאכט איז פאָראַיבער. ארום פינף דעם זייגער אין דער פריה, דעם 25טען מערץ, איז דער הימעל געווען גאנץ לויטער און דיא פערוואָרפענע האָבען געהאָפט, אז באלד וועלען זיי האָבען א געלעגענהייט צו זעהן וואו זיי זיי-נען אין דער וועלט. אָבער זיי האָבען אומזיסט געהאָפט. באלד האָט זיך פון ים אויפגעהויבען א ריקער נעבעל און עס איז געוואָרען אזוי פינסטער, אז מען האָט קוים געקענט זעהן וואָס פאר אייניגע פוס ווייטער טהוט זיך. אין דער זעלבער צייט האָבען דיא כוואליעס פון ים אזוי אַנגעהויבען רוישען, אז דיא פיער פער-וואָגעלטע האָבען ניט געקענט הערען וואָס איינער צום אנדערען האָט גערעדט.

דיא לייטע האָבען זיך געפיהלט זעהר הילפלאָז און אונגליסליך. זיי האָבען קוים איבערגעלעבט דיא נאכט מיט דער האָפנונג, אז דער טאָג וועט זיי בריינג-

גען אירגענד וועלכע טרייסט, אז זיי וועלען געפינען זייער חכר אָדער עטוואָס ערפאהרען וועגען איהם, און ענדליך איז דער טאָג ניט בעסער וויא דיא פינף סטערע, אומעטיגע נאכט! דער רעפארטער און געב זיינען געשטאנען און געד קוקט אויף'ן ים, וועהרענד דער מאטראָז און דער יונגער הערבערט האָבען געד קוקט צו דיא וועסט, פילייכט וועלען זיי דאָרט דערזעהן לאַנד. אָבער זיי האָבען קיין צייכען פון לאַנד ניט בעמערקט.

— עם מאכט ניט אויס — האָט פענקראָפּט געזאָגט — אָכוואָהל איך זעה עם ניט מיט מיינע אויגען, פיהל איך אָבער אז דאָרט געפינט זיך לאַנד. יא, איך בין זיכער אז איך האָב קיין טעות ניט — אזוי זיכער אזוי וויא מיר זיינען ערשט ניט אין ריטשמאָנד.

אָבער דיא פינסטערניש האָט ניט לאַנג אָנגעהאלטען. דיא זונן האָט באַלד אויפגעשיינט און געשיקט ווארימע שטראהלען אויף'ן קליינעם, וויסטען אינע זעל און דער טומאן האָט אָנגעהויבען פונאנדערגעהן. ארום האַלב זיעבען דעם זייגער, דריי פיערטעל שטונדע נאָך זונן-אויפגאנג האָט זיך דער געבעל אויפ-געהויבען אלץ העכער און העכער און אונטען איז דיא לופט געוואָרען אלץ קלאָהרער און קלאָהרער. דער אינזעל האָט באַלד אויסגעזעהן אזוי וויא ער זאָל האָבען ארונטערגעפאלען פון דיא וואַלקענס. אביסעל שפעטער האָט מען דעם ים געקענט זעהן אויף'ן גאנצען האַריזאָנט אין אָסטען (מזרח זייט), וועהרענד אין צווייטען זייט איז געווען א לאַנגע, אונענדליכע יבשה.

יא, דאָס איז ווירקליך געווען לאַנד. בלוז א שטראָמיגער קאנאל פון אונד געפעהר א האלב מייל ברייט האָט אָבעטהיילט דעם קליינעם אינזעל פון יענעם ברעג. דיא פיער פערוואָרפענע זיינען געוואָרען מונטערער. עם איז זיי פרעה ליכער געוואָרען אויף דיא הערצער, ווייל זייער עקזיסטענץ איז ערשט געווען זיכערער. אויף דעם איינזאמען וויסטען אינזעל וואַלטען זיי ניט געקענט עק-זיסטירען, אָבער זיי האָבען ערשט געקענט האָפען צו בעקומען הילף פון יענער לאַנד, און אויב אפילו זיא איז ניט בעזעצט, וועלען זיי פילייכט אהין קענען קומען און זיי וועלען דאָרט געפינען מיטעל צום לעבען.

אייגער פון דיא פיער פערזאָן איז אזוי איבערראשט געוואָרען דערזעהענ-דיג דאָס לאַנד, אז ער האָט זיך אפילו ניט בעדענקט און ניט זאָגענדיג א וואָרט איז ער אריינגעשפרונגען אין קאנאל און זיך געלאָזט שווימען. דאָס איז געווען דער ניגער געב. ער האָט גיכער געוואַלט זיין אויף יענער זייט, פילייכט וועט ער דאָרט זיין ווירטה געפינען. זיינע חברים האָבען איהם גערופען צוריק, אָבער ער האָט זיך אפילו ניט אומגעקוקט. ספילעט איז געווען גרייט נאָכצור-פאלגען דעם ניגער, אָבער פענקראָפּט האָט איהם אָבערהאלטען.

— ווילט איהר אריבערשווימען דעם קאנאל? — האָט איהם פענקראָפּט

געפרעגט.

— יא, דאָס וואָס איך וויל! — האָט דער רעפּאָרטער גענטפערט.
 — גאנץ גוט! — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — אָבער איהר דארפט זיך
 ניט אזוי איילען. אויב אונזער פריינד הארדינג איז דאָרט, וועט איהם שוין
 נעב אליין געפינען. צו וואָס זיין ניט איבערלעגט און ריזיקירען מיט'ן לעבען?
 פערשטעהט איהר דען ניט אז דער שטראַם קען אייך פערטראָגען אין בריי-
 טען מעער און דאן זייט איהר פערלאָרען? לאָמיר בעסער האָבען געדולד און
 ווארטען. אויב איך האָב קיין אירטהום ניט, קומט ערשט אָן דיא עכבע (דער
 אָבפאל פון וואסער אין ים) און מיר וועלען פילייכט באלד קענען אריבערגעהן
 דעם קאנאל צופוס.

— איהר האָט רעכט! — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָנגערופען — מיר ווע-
 לען בעסער ווארטען און זיך ניט אָבשיידען איינער פון אנדערען, זאָלאנג
 מיר קענען דאָס אויספיהרען.

אונטערדעסען האָט נעב געקעמפט מיט אלע קרעפטען געגען דעם שטראַם
 פון קאנאל. ער איז געשוואומען אין א קרומע ריכטונג, ווייל דאָס וואסער האָט
 איהם געטריבען אָן א זייט. אָבער ער האָט זיך ניט געלאָזט בעזיעגען פון דעם
 שטראַם און ער האָט אָנגעווענדעט אלעס מעגליכע צו קומען צום ברעג. עס האָט
 געדויערט מעהר ווי א האלבע שטונדע ביז ער האָט דערגרייכט דעם ברעג און
 ער איז ארויף אויף'ן לאַנד אייניגע הונדערט פוס ווייט פון דעם געגענזייט
 פון וואנען ער האָט אָנגעפאנגען שווימען.

יענער ברעג איז בעשטאנען פון הויכע גראניט שטיינער. נעב האָט זיך
 דאָרט א וויילע אָנגערוהט און ער האָט זיך געלאָזט לויפען. ער איז באלד פער-
 שוואונדען געוואָרען הינטער א בארג און זיינע חברים האָבען ניט געזעהן וואו
 ער איז הינגעקומען.

ספילעט, פענקראַפט און הערבערט האָבען זייערע אויגען ניט אראָבגענומען
 פון נעב דיא גאנצע צייט וואָס ער איז געשוואומען ביז ער איז פערשוואונדען.
 זייערע מאָגענס האָבען שוין פון לאנג געמאָהנט זייער חוב, נור ניט אזוי
 שטרענג; אצינד אָבער האָבען דיא פערוואָרפענע אָנגעהויבען פיהלען אזא
 הונגער, אז זיי האָבען זיך קוים אויף דיא פיס געהאלטען. זיי האָבען אָנגעקלי-
 בען אביסעל שעל-פיש (א מין פיש וואָס ליגט אין א ביינערנע שאַלעכץ), וואָס
 זיינען געלעגען אויף'ן זאמד, און האָבען דערפון געמאכט א מאָהלצייט. זיי
 זיינען דערמיט ניט זאט געוואָרען, אָבער זיי האָבען אביסעל געשטימלט דעם
 הונגער.

זיי האָבען נאכהער אָנגעהויבען ארומקוקען דיא געגענד. זיי האָבען געזעהן
 אז דאָס לאַנד געגענאיבער איז טהיילווייז וויסט, לעער אזוי וויא דער קליינער
 אינוועל אויף וועלכען זיי האָבען זיך געפונען. צוויי בעים שניידען זיך אריין אין
 יענעם ברעג לאַנד, איינער א ברייטער און דער צווייטער א שמאָלער. דער

אינוועל איז בלויז געווען א פיערמעל מייל ברייט און האָט אויסגעזעהן אזוי וויא דער טויטער קערפער פון א וואלפיש.

דאָס וואסער פון ים און פון קאנאל, וואָס האָט אָבגעזונדערט דעם קליינעם אינוועל פון דער לאַנד געגענאיבער, איז אביסעל אָבגעפאלען. דיא דריי אמע-ריקאנער האָבען אָנגעהויבען בעאָבאכטען דאָס לאַנד געגענאיבער מיט מעהר אויפמערקזאמקייט און זיי האָבען געזעהן, אז דער באָדען ביי יענעם ברעג איז א זאמדיגער, בעדעקט מיט שווארצע שטיינער. אביסעל ווייטער פון ברעג האָט זיך אָנגעפאנגען א בארג פון גראניט שטיינער, אין מאנכע פלעצער ביז דריי הונדערט פוס הויך. דער בארג האָט זיך געצויגען אויף דריי מייל לאַנג און איז פלוצלונג אָבגעהאקט געוואָרען אין א גלייכע וואנד אזוי וויא מענשען זאָלען עס האָבען אויסגעהאקט. אין דער לינקער זייט האָט זיך ניט געזעהן קיין בוים און קיין וואקסונג, דערפאר אָבער האָט עס געגרינט הינטער דיא בערג אין דער רעכטער זייט. פון גאנץ ווייט האָט זיך געזעהן א שפיטץ פון א הויכען בארג, וועלכער איז געווען אין דער הויך ווייס, אזוי וויא בעדעקט מיט שנעע.

דיא פערוואָרפענע האָבען ניט געקענט ענטשיידען, אויב דאָס לאַנד וואָס זיי זעהן איז א גרויסער אינוועל, אָדער עס בעלאנגט צו א וועלט־טהייל. אָבער בעטראכטענדיג דיא בערג שטיינער וואָס זיינען געווען אָנגעוואָרפען אין דער לינקער זייט, זיינען זיי אין איין זאך געקומען צו א בעשלוס, אז א וואולקאנישער בארג האָט יענע שטיינער ארויסגעשליידערט. קיין געאָלאָג (א קענער פון דער ערד־לעהרע) וואָלט וועגען דעם קיין אנדער מיינונג ניט געגעבען.

דיא דריי אמעריקאנער האָבען פינקטליך בעטראכט דאָס לאַנד, אויף וועלכע זיי וועלען פילייכט דארפען לעבען יאָהרען לאַנג און אפשר אויך שטארך בען. זיי האָבען קליינע האָפנונגען געהאט צו קומען אמאָל צוריק אהיים, ווייל קיינע שפורען פון שיפען איז דאָרט ניט געווען צו בעמערקען, היינט וויא אזוי וועלען זיי קענען ערגיץ קומען?

— נו — האָט דער יונגער הערבערט געפרעגט — וואָס זאָגט איהר יעצט,

הער פּענקראָפּט?

— איך זעה דאָרט אי גוטעס, אי שלעכטעס אזוי וויא אין יעדע זאך —

האָט דער מאַטראָז געענטפערט — מיר וועלען זעהן. ערשט פאלט דאָס וואסער אָב און מיר וועלען באלד קענען פרובירען אריבערגעהן דעם קאנאל און זוכען א שטיקעל היים הינטער יענעם ברעג. איך האָף אז מיר וועלען דעם קאפיטאן אויך געפינען און מיר וועלען זיך לעבען אלע צוזאמען.

אין דריי שטונדען ארום איז דאָס וואסער אזוי אָבגעפאלען, אז צווישען אינוועל און דעם ברעג געגענאיבער איז בלויז פערבליבען א גאנץ שמאָלער טייכעל, וועלכער האָט געשיינט צו זיין זעהר פלאך און דיא געוועזענע לופט־פליהער האָבען געהאָפּט, אז זיי וועלען איהם לייכט קענען אריבערגעהן.

ארום צעהן דעם זייגער האָבען גידעאָן ספּילעט און זיינע צוויי קאמעראַדען
וויסנעמטהאָן זייערע קליידער. זיי האָבען זיי צוזאמענגעבונדען און ארויפגעלעגט
אויף זייערע קעפּ, אום זיי זאָלען זיך ניט דורכנעצען, און זיי זיינען אריין אין
וואסער, וואָס איז ווירקליך געווען ניט מעהר וויא פינף פּוס טיעף. פאר'ן יונג
גען הערבערט, וועלכער איז געווען קליין-געוויקסיג, איז דאָס וואסער צו טיעף
געווען. ער האָט דארום איבערגעגעבען זיין בינטעל קליידער צו דיא אנדערע
צוויי און ער איז געשוואומען אזוי וויא א פיש, וועהרענד דער רעפּאָרטער און
דער מאַטראָז זיינען געגאנגען, און זיי זיינען אלע אָהן שוויריגקייט געקומען
צום ברעג.

זיי האָבען זיך דאָרט אוועקגעשטעלט אנטקעגען דער זונן און זיך אָבע-
טריקענט. דאן האָבען זיי אָנגעצויגען זייערע בגדים און האָבען זיך אוועקגע-
זעצט צו בעראטהען זיך וואָס זיי זאָלען ווייטער טהאָן.

4 מעם קאפיטעל.

דיא ליטהאָדאָמען. — דער מויל פון טייך. — דיא "קוימענט". — דיא ווייטערע
זוכנוג. — דער אייביג גרינער וואלד. — ווארטענדיג פאר'ן וואסער אָכפאל.
— דיא האָלץ־פליטע. — געבראָט הייץ־מאטער ואל.

א קליינע וויילע זיינען דיא דריי געזעסען און האָבען זיך אביסעל דורכ-
גערעדט צווישען זיך. דער רעפּאָרטער איז דאן אויפגעשפרונגען און געזאָגט,
אז דיא ערשטע זאך וואָס ער דענקט צו טהאָן איז צו געהן אויפזוכען דעם ניגער,
פילייכט האָט ער עפעס נייעס פון דעם פּערשוואונדענעם, און ווען אפילו ניט,
איז אויך מעהר ראטהאָם צו בריינגען איהם צוריק און זיי זאָלען זיין צוזאמען,
זיך בעראטהען צוזאמען און זוכען דעם קאפיטאן צוזאמען.

— אונזער קאָמפּאניע איז קליין — האָט ער געזאָגט — מיר זיינען
פאַרלויפּיג אין גאנצען פיער פּערזאָן אין אן אונבעקאנטען, וויסטען אָרט
און מיר טאָרען זיך ניט צושיידען. מיר דארפען לעבען צוזאמען, שאפען צווא-
מען און פילייכט וועט אונז אויסקומען צו שטארבען, דארפען מיר אויך זיין
איינע נעבען דיא אנדערע.

רעדענדיג דיעזע ווערטער איז דער רעפּאָרטער אוועק מיט שנעלע טריט
און איז באלד פּערשוואונדען געוואָרען הינטער א שפיציגען פעלז. הערבערט
האָט געוואָלט מיטגעהן מיט איהם, אָבער פּענקראָפּט האָט איהם אָנגעהאלטען.

— פּערבלייב דאָ, מיין יונגע! — האָט דער מאַטראָז צו איהם געזאָגט
— מיר מווען אויסזוכען און פּערפּערטיגען א שטיקעל וואָהנונג פאר אונז.

דער געהיימיספאלער אינוועל

מיר קענען ניט ליגען אונטער'ן פרייען הימעל און מיר מוזען ערגיז זיין בע- שיצט פון רעגען, פון קעלט און פיליכט אויך פון ווילדע טהיערע. מיר דארפען אויך אויסזוכען עפעס צום עסען. מיט שעל-פיש אליין קען מען ניט פטור'ן קיין מאַהלצייטען. מיר מוזען געפינען בעסערע נאהרונג וויא דיא רויהע חי'ה'לאך. לאַמיר דערווייל טהאָן וואָס מיר קענען און ווען אונזערע פריינד וועלען צוריק קומען וועלען זיי אונז מיטהעלפען. עס וועט זיין גענוג ארבייט פאר אלעמען.

— איך בין גרייט צו טהאָן אלעס וואָס איהר וועט מיר הייסען — האָט הערבערט געענטפערט.

— זעהר גוט! — האָט דער מאטראָז געזאָגט — מיר מוזען זיך געהמען צו דער ארבייט. מיר זיינען אויסגעמאטערט און מיר ליידען קעלט און הונ- גער. מיר מוזען דאָרום זעהן בעזאָרגען דיא דריי זאכען: א שוין-פלאַץ, פייער און שפייז. דאָרט איז דאָ גענוג האַלץ אין וואַלד און אייער אין דיא נעסטען. מיט פייער און מיט שפייז איז שוין אלזאָ א קליינע זאָרג, אָבער מיר מוזען זוכען אַ הויז, אַ היים, וואו מיר זאָלען קענען דיא עפּ אָנשפארען.

— איהר זיינט גערעכט! — האָט זיך דער יונגע אָבערופען. איך וועל געהן זוכען אַ הייזל צווישען דיא פעלזען און איך בין זיכער, אז איך וועל ערגיז געפינען אַ לאַך אין וועלכע מיר וועלען קענען אריינקריכען.

— וואויל, זעהר וואויל! — האָט פענקראָפּט צופריערען געזאָגט — געה, זוך און געפין.

זיי זיינען ביידע ארונטערגעגאנגען צום אונטערשטען טהייל פון בארג. דער פלוטה (דאָס שטייגען פון וואסער אין ים) איז אָנגעקומען און דאָס וואסער האָט שוין דערגרייכט כמעט ביז'ן בארג. זיי זיינען געגאנגען ביי דער זייט צו זידען (דרום זייט) און זיי האָבען פון ווייטענס דערזעהן אַ שמאַלען טהאַל, וואָס האָט געשיינט צו זיין אַ טייך אָדער וואסער-שטראָם, וואָס פליסט פון ים. פענקראָפּט האָט געדענקט, אז עס איז נויטהיג פאר זיי צו בעזעצען זיך אין יענע געגענד. אויב דאָס איז אַ טייך, וועלען זיי האָבען פרישעס וואסער צום טרינק- קען, און אויב דאָס איז אַ וואסער-שטראָם פון ים, וועלען זיי דאָרט פיליכט געפינען זייער פריינד סירוס הארדינג, ווייל עס קען דאָך מעגליך זיין אז ער איז ערגיז פערטראָגען געוואָרען מיט דיעזען שטראָם.

דער פעלזען-בארג, וועלכער איז געווען ביי אַ דריי הונדערט פוס הויך, האָט אין זיין אונטערשטען טהייל ניט געהאט קיינע לעכער און קיינע שפאלטען. ער איז געווען דורכאויס גאנץ, און פענקראָפּט האָט קיין אויסזיכט געהאט צו געפינען דאָרט אַ שוין-אָרט פאר איהם און זיינע קאמעראדען. נאָהענט פון שפיץ בארג זיינען אומגעפלויען צעהנדליגע טויזענדע ים-פויגלען, מעהרסטענטהייל אזעלכע וואָס קענען אי שווימען, אי פליהען. דיא דאָזיגע מינים פויגלען האָבען לאַנגע, פלאכע און שפיציגע שנאָבעל און זיי שרייען און ליארמען מעהר וויא

אירגענדר אנדערע געפליעגעלטע ברואים. זיי זיינען אויך זעהר דרייסט און אונ-
ערשראקען. דיא צוויי פיסגע בעשעפעניסען אָהן פליעגעל — דיא מענשען,
וואָס דיא פויגלען האָבען פילייכט צום ערשטען מאָל געזעהן, האָבען אויף
זיי קיין מורא ניט געוואָרפען. פענקראָפּט האָט איינגע מינים פון זיי דערקענט
און ער האָט זיי אָנגערופען ביי דיא נעמען. ווען מען זאָל אויסשיסען אין דער
גרויסער מענגע עופות, וואָלט מען געוויס פיעלע פון זיי געטויטעט, אָבער ניט
פענקראָפּט און ניט הערבערט האָבען געהאט א ביקס אָדער א רעוואָלווער. אוי-
סער דעם, זיינען דיא מעהרסטע פון דיא פויגלען געווען אזעלכע וואָס מען
קען ניט עסען און זאָגאר זייערע אייער קענען ניט געברויכט ווערען אלס שפייז
מיטעל. עס וואָלט זיך אלזאָ ניט געלוינט צו שיסען זיי, ווען אפילו דער מאַטראָז
און הערבערט זאָלען האָבען געוועהר.

הערבערט איז געגאנגען פאָראַויס און ער איז געקומען צו פעלזען, וועלכע
זיינען געווען בעדעקט מיט ים-גראָזען. שפעטער, ווען דאָס וואסער אין ים
וועט מעהר אויפשטייגען וועלען דיעזע פעלזען זיין פערטרונקען, אָבער צו
יענער צייט איז דאָרט געווען טרוקען און דער יונג האָט געקענט זוכען אונטער
דיא גראָז און זעהן וואָס דאָרט געפינט זיך. ער האָט דיא גראָז אָבגעשאַרט
און האָט דערזעהן מאסען שעלם (ביינערנע שאַלעכץ אין וועלכע עס ליגען ווא-
סער-טהיערע) צוגעקלעפט צו דיא פעלזען. א הונגעריגער מאָגען איז ניט קיין
איבערקלייבער. ווען מען איז אויסגעהונגערט כאפט מען זיך צו עסען וואָס עס
קומט צום האַנד, אפילו אזעלכע זאכען, וואָס מען ווייס ניט, אויב זיי וועלען
שמעקען אָדער ניט. הערבערט האָט ביים ערשטען בליק ניט געוואוסט וואָס פאר
א מינים ברואים אין דיא שעלם געפינען זיך, דאָך איז ער אויפגעשפרונגען
מיט פרייד און האָט גערופען פענקראָפּט'ען, וועלכער איז באלד געקומען צו-
לויפען.

פענקראָפּט האָט א בליק געטהאָן אויף דיא שעלם און האָט אויסגעשריען :
— דאָס זיינען דאָך מושעלען ! זיי וועלען אונז דיענען אנשטאָט אייער !
הערבערט האָט גענויער בעטראכט דיא חיה'לאַך וואָס האָבען ארויסגע-
שטעקט פון מאַנכע אָפענע שעלם און ער האָט זיך אָבגערופען :
— ניין, דאָס זיינען ניט קיין מושעלען, זאָנדערן ליטהאָדאָמען.
— זיינען זיי גוט צום עסען ? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.
— זעהר גוט, אויסגעצייכענט !
— אויב אזוי לאָמיר מאַכען א שטיקעל סעודה. לאָמיר פרובירען אויפעסען
אייניגע ליטהאָדאָמען.

וואָס אָנבעלאַנגט צו נאטור געשיכטע האָט דער יונגער אינגעל פיעל מעהר
געוואוסט אלס פענקראָפּט. פון קינדווייז אָן האָט הערבערט געהאט א גרויסע
נייגונג צו וויסענשאפט. זיין פאָטער האָט פון איהם אויך געוואָלט מאַכען אַ

וויסענשאפט־מאן און ער פלעגט איהם שטענדיג שיקען צו לעקטורס, וואָס דיא גרעסטע פראָפעסאָרען פלעגען געבען. מעהר פון אלעם האָט דער אינגעל שטודירט נאטור־געשיכטע און ער האָט אין דעם א היבשע ידיעה געהאט. ער האָט דאָרום ערשט קיין טעות געהאט און ער האָט דיא חיה'לעך אָנגערופען מיט'ן ריכטיגען נאָמען.

דיא ליטהאָדאָמען זיינען מאָלוסקען (ווייך־טהיערע) — בראַוים וואָס האָבען קיין ביינער. זיי ליגען אין שעלם אָדער ביינערנע שיסעלעך פעסט צו געווינען אין לעכער פון פעלען, וועלכע זיי אליין בויערען דורך. דיא שעלם אין וועלכע דיא ליטהאָדאָמען ליגען זיינען רונד פון ביידע עקען, וועהרענד דיא שעלם פון געוועהנליכע מושעלען האָבען עטוואָס אן אנדער פאָרמע.

דיא צוויי פערוואָרפענע האָבען געמאכט א היבשען מאָהלצייט פון דיא ליטהאָדאָמען, וועלכע זיינען געווען ארויסגעשטעקט פון דיא שעלם אנטקעגען דער זון. זיי האָבען זיי געשלאנגען מיט גרויס אפעטיט. דיא חיה'לעך האָבען געשמעקט אביסעל פעפערדיג און מען האָט זיי געקענט עסען רויה, אָהן אירגענד וועלכע צוריקטונגען.

זייער הונגער איז געשטילט געוואָרען, אָבער ניט זייער דורשט, וואָס האָט זיך נאָך פֿערגרעסערט נאָכדעם וויא זיי האָבען אָבגעגעסען דיא פון נאטור געפעפערטע מאָלוסקען. זיי האָבען דערפון שטארק געליטען. זייערע ליפען האָבן כען געטריקענט, אין זייערע הערצער האָט געברענט אזוי וויא א פייער און דער דורשט איז זיי געוואָרען אונערטרעגליך. זיי האָבען געמוזט פֿערגעסען אָן אלעם און געהן זוכען פרישעם וואסער צו טרינקען. דאָך האָבען זיי צו דער זעלבער צייט אין זינען געהאט אז זיי וועלען שפעטער וויעדער וועלען עסען. זיי האָבען דאָרום אָנגענומען ליטהאָדאָמען אין זייערע טאשען און טאשען־טיכלאך און זיי האָבען זיך געלאָזט געהן צום שמאָלען טהאָל וואָס זיי האָבען פון ווייטענס געזעהן.

זיי זיינען אָבגעגאנגען ביי א צוויי הונדערט טריט און זיי זיינען געקומען צו יענעם פלאץ. דאָרט איז ווירקליך געלאָפען א שטראָם וואסער אָדער א טייך, אזוי וויא פענקראָפט האָט פאָראויס געגלויבט. אויב דאָס איז פרישעם אָדער געזאלצענעם וואסער פון ים, איז פאר זיי פערבליבען צו איבערצייגען זיך. דיא פעלזען־וואַנד איז אין יענעם פלאץ געווען הויך אויפגעהויבען פון גרונד. דער שטראָם איז אביסעל אריין אונטער'ן באַרג און דאן האָט ער זיך פֿערדרעהט אָן א זייט. דער טייך איז דאָרט געווען ביי א הונדערט פוס ברייט און דיא ברעגען פון ביידע זייטען, וואָס זיינען כעשטאנען פון גראַניט שטיינער, זיינען געווען אייניגע פוס העכער פון גלייכען באַדען. צווישען דיא גראַניט־ווענד איז דאָס וואסער געלאָפען זעהר האַסטיג. אָבער אומגעפעהר א האַלב מייל אַרונטער

האָבען זיך דיא ווענר אָנגעהויבען אַרונטערלאָזען נידריגער און דאן האָט זיך דער טייך אַריינגעדריעהט אין א וואַלד און מען האָט איהם מעהר ניט געזעהן.

— אָט האָבען מיר וואסער און דאָרט האָבען מיר א וואַלד אויך — האָט פענקראָפּט געזאָגט — איך גלויב, אז דאָס איז פּרישעס וואסער, וואָס מיר וועלען קענען געברויכען. אין וואַלד וועלען מיר בעקומען גענוג הייץ־מאטעריאַל און נאהרונג וועלען מיר אויך האָפענטליך געפינען. אצינד, הערבערט, פעהלמט אונז בלויז א הויז און מיר זיינען פּאָלשטענדיגע בעלי הבתים.

דאָס וואסער אין טייך איז געווען קלאָהר און דורכזיכטיג. פענקראָפּט איז צוגעאנאנגען צו א ניעדריגען פּלאַץ, האָט מיט זיינע הויפענס אָנגעשעפט א ביסעל און עס פערזוכט. ער האָט זיך איבערצייגט, אז ווייניגסטענס צו יענער צייט ווען דאָס וואסער איז געווען אָבעפּאלען, איז עס געווען געשמאַק און אנגענעהם צום טרינקען. דיא צוויי דורשטיגע האָבען זיך אָנגעטרונקען. זיי האָבען זיך אָב־געפּרישט און זיי האָבען נייע קרעפטען בעקומען. זיי זיינען העכסט צופריעדען געווען וואָס זיי האָבען געפונען אזא וויכטיגע און נויטווענדיגע זאַך צום לעבען און זיי האָבען אָנגעהויבען נאָכזוכען א שוין־פּלאַץ.

דיא גראַניט ווענר אַרונטער דעם טייך זיינען געווען גלייך און גלאַט, אָבער ביי דעם אָנפאַנג פון וואסער־גראָבען איז דער ברעג בעשטאַנען פון גרויסע שטיקער גראַניט שטיינער, וואָס זיינען געווען אָנגעלעגט איינע אויף דיא אַנד־דערע און האָבען געבילדעט אזעלכע הייהלען אָדער פון נאַטור געשאפענע ציי־מערען, וואָס האָבען געהאט עפענונגען ביי דיא זייטען און אין דער הויף. אין דיא געגענדען וואו עס געפינען זיך פיעל גראַניט שטיינער בענגענעט מען אָפּט אזעלכע אליין געוואָרענע געביידעס, וועלכע ענגליש שפרעכענרע רופען "משימ־ניס" (קוימענס אָדער קאמינס), ווייל דיא שטיינער זיינען אויסגעלעגט אין אזעלכע פּאַרמען, אזוי וויא פייער פּלעצער, געבויט פון ציעגעל אָדער שטיי־נער. מיר וועלען דיעזע פון נאַטור געשאפענע הויז אָדער הייזער אויך רופען מיט'ן ענגלישען נאָמען "משימניס".

בענקראָפּט און הערבערט זיינען אריין א היבשע ביסעל ווייט צווישען דיא פעלזען. דאָרט איז געווען ליכטיג און לופטיג. דער ווינד האָט געבלאָזען דורך דיא לעכער צווישען דיא שטיינער, פון וועלכע מאַנכע זיינען כמעט אין דער לופטען געהאַנגען. פענקראָפּט האָט בעטראַכט דיא דאָזיגע זעלטענע נאַטירליכע געביידעס מיט דיא געדריעהטע און פערפלאַנטערטע קאַרידאָרען און ער האָט אויסגערעכענט אז מען קען דאָרט מאַכען א שוין־פּלאַץ אָדער א וואָה־נונג, ווען מען וועט מאַנכע לעכער פערשמעלען מיט שטיינער אָדער מיט איר־גענד וועלכע אנדרעע זאכען.

— אָט דאָ איז אונזער אַרבייט — האָט פענקראָפּט געזאָגט — ווען מיר

האָבען ערשט מיט אונז קאפיטאן הארדינג, וואָלט ער שוין אויסגעפלאַנט וויאזוי צו מאכען דאָ א גוטע און בעקוועמע וואָהנונג.

— מיר וועלען איהם נאָך זעהן, הערר פענקראַפט — האָט זיך הערבערט אַבערופען — ער וועט נאָך צו אונז קומען און ער וועט אויף דיעזען פלאַץ אויסבויען א פיינעם פאלאסט פאר אונז אלע. דערווייל וואָלט איך געזאָגט מיר זאָלען דאָ אויפלייגען א פייער, אויב נור דאָס איז מעגליך.

— ווארום ניט? — האָט דער מאַטראָז געפרעגט — געוויס קענען מיר דאָס טהאָן. דער רויך וועט דאָ ארויס דורך דיא אויבערשטע עפענונגען און מיר קע-נען דאָ גאנץ בעקוועם אפילו א גאנצען אַקס אַבבראָטען. איך דענק, אז דיא זייטיגע לעכער דורך וועלכע דער ווינד בלאָזט שטארק קענען מיר דערווייל פערשטעלען מיט צווייגען פון בוימער און מיר קענען שוין האָבען א הויז מיט אן אויווען. אויב מיר וועלען נאָך דאָ האָבען אונזער אינזשיניר הארדינג, וועט ער אויף זעלבען פלאַץ מאכען א וואָהנונג מיט בעסערע ארכיטעקטור, לויט זיין געשמאק. אָבער דערווייל לאָמיר זיך נעהמען צו דער ארבייט און געהן זוכען הייז-מאטעריאל.

זיי האָבען ביידע פערלאָזען דיא "טשימינים" און האָבען זיך געלאָזט געהן ביים ברעג טייך צום וואַלד. דער שטראָם איז געלאָפען זעהר שנעל און האָט געטריבען אייניגע שטיקער טרוקענע האָלץ. דער מאַטראָז איז געפאלען אויף אן אידעע, אז דיעזער טייכעל קען זיי דיענען אלס טראַנספּאָרט מיטעל צו ברענגען האָלץ און אנדערע נויטהווענדיגקייטען פון וואַלד.

נאָך א שפּאַציער פון אומגעפעהר א פיערטעל שטונדע צייט זיינען זיי געקור-מען צו א פלאַץ וואו דער טייך האָט זיך אַבערדעהט אביסעל אָן א זייט. דאָרט האָט זיך אָנגעפאנגען א וואַלד מיט שעהנע, גרינע בוימער. דיעזע בוימער האָ-בען בעלאנגט צו דיא זאָרטען וואָס זיינען גריין אין אלע צייטען פון יאָהר, אזוי וויא דער טאנענבוים אָדער אנדערע אזעלכע בוימער אויף וועלכע עס וואקסען שישקעס און וועלכע האָבען קיין בלעטער. זאָנדערן דינע שטעכלען אָדער נאָדלען. דער יונגער נאטור-פּאָרשער האָט צווישען זיי דערקענט דאָדארא בוימער, וועלכע וואקסען זעהר פיעל אויף דיא הימאלעאן אינזלען און האָבען א געשמא-קען גערוך. געהענדיג האָט פענקראַפט געפיהלט אז ער טרעט אויף טרוקענע, פערדארטע צווייגען וואָס ליגען אונטער'ן גראָז.

— מיין יונגע — האָט ער געזאָגט צו הערבערט — אויב איך ווייס ניט דיא נעמען פון דיעזע בוימער, וועל איך זיי אליין א נאָמען געבען. איך וועל זיי רופען "ברען-האָלץ", ווייל דאָס איז וואָס מיר דארפען און זייערע וויסענ-שאפטליכע נעמען אינטערעסירען מיר ווייניג.

— לאָמיר זיך נעהמען צו דער ארבייט און אָנקלייבען אביסעל האָלץ — האָט הערבערט זיך אַבערופען.

זיי האָבען ניט געדארפט קריכען אויף דיא בוימער צו אָכברעכען צווייגען, ווייל זיי האָבען געפונען גענוג אלטע דארע האַלץ אויף דער ערד, און עס האָט ניט פיעל געדויערט ביז זיי האָבען אָנגעקליבען א היבשען בערגעל.

— אצינד — האָט הערבערט געזאָגט — האָבען מיר שוין איינע פון דיא וויכטיגסטע זאכען וואָס מיר האָבען געזוכט. אָבער עס פעהלט אונז ערשט א פערד און וואָגען אוועקצופיהרען דיא האַלץ אהיים. אוועקטראָגען קענען מיר ניט פיעל און דאָס איז א צו שווערע מלאכה צו טהאָן א פערד'ס ארבייט.

— דוא ביזט גערעכט, הערבערט — האָט זיך פענקראָפט אָבערופען — אָבער מיר קענען זיך אן עצה געבען אָהן א פערד. א שיפעל קען פאר אונז טהאָן דיא זעלבע ארבייט דורכ'ן טיך.

— איהר זיינט אויך גערעכט! — האָט הערבערט געזאָגט — א טיך האָבען מיר דאָ און אָנשטאָט א שיף קענען מיר מאכען א רעפט (פאָראָס אָדער פליטע). מיר קענען צוזאמענבינדען שטיקער האַלץ און פיהרען דערויף אונזער משא. אָבער יעצט קענען מיר דאָס ניט טהאָן, ווייל דאָס וואסער שטייגט און דער שטראָם לויפט אויף צוריק.

— ניט קיין אונגליק — האָט פענקראָפט געזאָגט — מיר וועלען ווארטען ביז דאָס וואסער וועט אָפפאלען. אין דער צייט פון עבע, האָב איך שוין בעמערקט, לויפט דער שטראָם צו דיא "טשימנים" און דער טיך וועט פאר אונז דאמאָלס דיענען אלס פערד אָדער באהן צו בריינגען אונזער הייצונגס-מאטעריאל צום געווינשטען פלאץ.

זיי האָבען ביסלעכווייז איבערגעטראָגען דיא האַלץ צום ברעג, וואו דאָס וואסער האָט געבילדעט א קליינעם בעי אָדער בוכטע. דאָרט האָבען זיי אויך געפונען פיעלע אָבערבאָכענע צווייגען און זיי האָבען זיך גענומען צו דער ארבייט.

זיי האָבען אויסגעקליבען דיא גרעסטע שטיקער האַלץ וואָס זיי האָבען געהאט און האָבען זיי צוזאמענגעבונדען מיט לאנגע, פייכטע ריטער. זיי האָבען דערויף אָנגעלעגט דיא האַלץ וואָס זיי האָבען צוזאמענגעקליבען און עס איבער-געלאָזט ביז עס וועט קומען דיא גינסטיגע צייט ארונטערצולאָזען עס אין וואסער.

זיי האָבען נאָך געהאט צו ווארטען אייניגע שטונדען ביז דעם וואסער-אָפפאל. זיי האָבען דארום בעשלאָסען צו פערשווענדען דיעזע צייט אויף עטוואָס ניצליכעס, אָדער ווייניגסטענס אויף אזעלכעס וואָס וועט פיליכט נוצען בריינגען. נאָך א קורצע בעראטהונג איז ביי זיי פערבליבען ארויפצוגעהן אויף א הויכען פלאץ און בעאָכטען דאָס לאנד ארום און ארום.

פונקט צוויי הונדערט פוס ווייט ביי דער זייט, וואו דער טיך האָט זיך פערדרעהט, איז געווען א הויכער בארג צוזאמענגעוואָרפען פון גרויסע פעלזען.

דער געהיימניספאלער אינוועל

ביי איין זייט האָט דער באַרג געבילדעט פון נאטור געשאפענע טרעפּ און עס איז געווען ניט שווער ארויפצוגעהן אין דער הויף. דער מאַטראַז איז געגאנגען פאַראַויס און הערבערט האָט איהם נאָכגעפאַלגט. אין אייניגע מינוטען ארום האָט בען זיי דערגרייכט דעם סאַמע שפיץ פון באַרג.

קומענדיג אין דער הויף האָבען זיי דעם ערשטען בליק געוואָרפען אויף'ן ים, אין דיאָ געגענדר וואו זיי זיינען ניט לאַנג צוריק געפלוויגען אין באלון און וואו זיי האָבען דורכגעמאַכט אַזעלכע שרעקליכע מאַמענטען. זיי האָבען גענוי בעאַבאַכטעט דעם פלאַץ וואו דיאָ קאַטאַסטראָפּע מיט זייער לופט-באלון האָט פאַסירט. דאָס איז געווען יענער אָרט וואו סיידיס האַרדינג איז אָבגעריסען גע-וואָרען פון זיינע קאָמפּאַניאָנען און איז פּערשוואַונדען. זיי האָבען געקוקט אויף'ן ברייטען מעער פילייכט וועלען זיי דערזעהן זייער באלון אָדער א טהייל פון איהם שווימענדיג אויף'ן וואסער, און פילייכט שווימט דער אינזשיניר מיט דער צובראָכענער לופט-שיף, אָבער זיי האָבען קיין זאך ניט געזעהן. דער ים האָט אויסגעזעהן וויא א גרויסע אונענדליכע פּערפלייצטע וויסטע, וואו קיין זאך אויסער וואסער איז ניט געווען צו בעמערקען. דער ברעג איז אויך, אזוי ווייט וויא זיי האָבען געקענט זעהן, געווען וויסט און פּערלאָזען. ניט דער רע-פּאַרטער און ניט נעב זיינען ערגיץ געזעהן געוואָרען. זיי זיינען אויך אזוי וויא אין וואסער אריין. אָבער פּענקראָפּט און הערבערט האָבען וועגען דיאָ לעצטע צוויי חברים ניט פיעל געוואָרנט. זיי האָבען געגלויבט, אז דער רעפּאַרטער מיט'ן ניגער זיינען אוועק ערגיץ ווייט, אָבער זיי וועלען קירצליך צוריק קומען. דער עיקר האָבען זיי געוואָרנט וועגען דעם פּערשוואַונדענעם קאַפיטאַן האַרדינג. א היבשע צייט זיינען זיי געשטאַנען און בערויערט זייער פּערשוואַונדע-נעם קאָמפּאַניאָן, וועלכען דער טרויעריגער שיקזאַל האָט ערגיץ פּערוואָרפען און זיי וועלען איהם שוין פילייכט קיינמאַל א לעבעדיגען ניט זעהן. דאן האָט זיך הערבערט אָבגערופען :

— מיין האַרץ זאָגט מיר, אז אזא מאן, אזא בראַווער און ענערגישער מאן וויא קאַפיטאַן האַרדינג, האָט זיך ניט געלאָזט דערטרונקען ווערען אזוי וויא אנדערע מענשען. איך גלויב, אז אין ערנסטען פאַל, אויב אפילו א כוואליע האָט איהם פּערוואָרפען, האָט ער זיך אויך ערגיץ צוגעשלאָגען צו א ברעג. דענקט איהר ניט אזוי, הער פּענקראָפּט ?

דער מאַטראַז האָט טרויעריג געשאַקעלט זיין קאָפּ. ער האָט ווייניג וואָס גע-האַפּט צו זעהן ווען עס איז סיידיס האַרדינג. אָבער ער האָט ניט געוואָלט אוועק-נעהמען דיאָ זיסע האָפּנונג פון יונגען הערבערט און ער האָט געענטפּערט :

— איך צווייפּעל אויך, אויב אזא בראַווער, אונערשראָקענער און פּעהיגער מאן וויא אונזער אינזשיניר איז האָט קיין מיטעל געפונען וויא אזוי צו רעטען זיך און מעגליך אז דיאָ נבואה פון דיין האַרץ איז א ריכטיגע.

פענקראָפּט האָט מיט זיינע שאַרפע בליקען בעקוקט דעם ברעג פון ים מיט גרויס אויפּמערקזאַמקייט. דער סאַמע ברעג איז געווען א זאַמדיגער און ווייטער טער האָבען זיך אָנגעפּאַנגען פעלזען, וועלכע האָבען אויסגעזעהן אזוי וויא גרויסע, אומגעלומפּערטע ברואים וואָס ליגען און שלאָפען. ניט ווייט צו זידען האָט זיך דער גלייכער ברעג געענדיגט און דער ים האָט זיך אריינגעדריעהט אין דער זייט. פענקראָפּט און הערבּערט האָבען ניט געקענט וויסען אויב דאָס לאַנד איז שוין דאָרט אין גאַנצען געענדיגט אָדער א בעי פליסט אריין אין יענער זייט און דיא טרוקענע ערד ציהט זיך אוועק ווייט. צו נאָרדען וויעדער האָט זיך דער ברעג געצויגען ווייט און מען האָט קיין ענדע ניט געזעהן. וואָס ווייטער צו נאָרדען, איז דער ברעג אלץ געווען פלאכער און קיינע פעלזען אָדער ברעג זיינען דאָרט ניט געזעהן געוואָרען.

זיי האָבען זיך אומגעקעהרט צו דיא וועסט און בעקוקט דיא געגענר אין יענער זייט. זיי האָבען אויפּמערקזאַם לעטראכט דעם הויכען בארג מיט זיין שנעע ווייסען שפיץ, וואָס איז געווען אומגעפּעהר זעקס אָדער זיעבען מייל ווייט פון זיי. זיי האָבען דאָרט אויך געזעהן פיעלע בוימער און גרינע שטיקער לאַנד קעס. קיין שטאָרט, קיין דאָרף, זאָגאר קיין איינציגע הויז אָדער פּאַלאַטקע פון א האַלב ווילדען אָדער ווילדען מענשען איז ניט געווען צו בעמערקען.

— זיינען מיר אויף אן אינזעל? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.

— אויב אפילו אויף אן אינזעל — האָט הערבּערט געענטפּערט — איז ער אויך גרויס גענוג צו זיין א גאַנץ גרויסעם לאַנד.

— אן אינזעל איז אן אינזעל! — האָט דער מאַטראַז זיך אָבגערופען — אויב ער איז גרויס אָדער קליין, איז איינס און דאָס זעלבע.

אָבער דאָס האָט זיי אייגענטליך ניט פיעל געקימערט און זיי זיינען נאָר ניט אזוי שטאַרק נייגעריג געווען צו וויסען, אויב זיי געפינען זיך אויף א וועלט-טהייל אָדער אויף אן אינזעל. זיי זיינען געווען צופריעדען דערמיט וואָס דאָס לאַנד, וואָס עס זאָל ניט זיין, א גרויסע שטיק יבשה אָדער א קלענערע, האָט אויסגעזעהן צו זיין פרוכטבאַר און מען קען זיך דאָרט האַלטען ביים לעבען. זיי האָבען ביידע געדאַנקט נאָט וואָס דער שיקזאַל האָט זיי וויינגסטענס בע-שטימט פּערוואָרפען צו ווערען אין אן אָרט וואו מען קען קריגען אירגענד וועלכע לעבענס-מיטעל.

זיי האָבען אלזאָ געקענט האַפען, אז זיי וועלען זיך דורכמיטלען מיט לע-בענס נויטווענדיגקייטען, אָבער זיי האָבען ניט געקענט האָבען דיא מינדעסטע אידעע וואָס דער סוף פון זיי וועט ווערען.

אין זידליכען זייט פון פעלזען-באַרג האָט הערבּערט דערזעהן גרויסע לעכער, אין וועלכע הונדערטע פויגלען האָבען געהאַט זייערע נעסטען. ער איז צוגע-לאָפען און א גרויסע מחנה געפליעגעלטע ברואים זיינען צושראָקענע ארויסגע-

פלוזגען און זיך אויפגעהויבען אין דער לופט. פענקראָפּט האָט דיא פּוּנגלען דערקענט אלס ווילדע אָדער פעלזען-טויבען. הערבערט האָט ערקלערט אז דיעזע טויבען זיינען גוט צום עסען און זיי האָבען ביידע געשלאָנגען דיא שפּייעכץ קוקענדיג אויף זיי. אָבער וויא אזוי קען מען פאנגען כאָטש איין טויב און גע- ניסען א שטיקעל גוטען מאָהלצייט? דאָס איז געווען א פראגע וואָס דיא פּערוואָר- פענע האָבען ניט געקענט פּערענטפּערען.

— אויב דיא פּוּנגלען אליין זיינען גוט צום עסען — האָט פענקראָפּט געזאָגט — זיינען זייערע אייער אויך געוויס ניט שלעכט. לאָמיר געהן, הער- בערט, און זעהן וויפּיעל אייער זיי האָבען איבערגעלאָזט אין זייערע נעסטען. — און וואָס וועט איהר מאכען מיט דיא אייער, אויב מיר וועלען זיי געפינען? — האָט הערבערט געפּרעגט.

— זיי זיכער — האָט פענקראָפּט געענטפּערט — אז מיר וועלען זיי ניט לאָזען ליגען ביז דיא טויבען וועלען זיי אויסבריהען. מיר וועלען נעהמען פּיעל מיר וועלען קענען און מיר וועלען פון זיי מאכען א פאנקוכען. — אין וואָס? אין אייער הוט? — האָט זיך דער יונג געוויצעלט.

— אזא כשוף-מאכער בין איך ניט — האָט דער מאטראָז געענטפּערט. מאכען א פאנקוכען אין הוט קען איך ניט. אָבער לאָמיר נור בעקומען דיא אייער און איך וועל שוין געפינען א מיטעל וויא צו פּערפּערטיגען פון זיי א גוטען מיטאָג.

פענקראָפּט און הערבערט האָבען זיך כאלד גענומען זוכען אין דיא לעכער פון פעלזען-בארג און זיי האָבען דאָרט ווירקליך געפונען אביסעל אייער. זיי האָבען צוזאמענגעקליבען אייניגע צעהנדליג, האָבען זיי פּערפּאקט אין זייערע טאשען-טיכלאך און זיי האָבען זיך געלאָזט געהן צוריק צום ברעג טיך, ווייל דאָס וואסער איז שוין אָבגעפאלען און זיי האָבען געדארפט אוועקלאָזען זייער פליטע.

עס איז דאמאָלס געווען ארום איינס דער זייגער נאָכמיטאָג. עס איז ווירקליך געווען א גינסטיגע צייט אוועקצולאָזען דיא האָלץ צום אָרט וואו זיי האָבען בעשטימט פאר א וואָהנונגס פלאץ, ווייל דער שטראָם איז געלאָפּען אין יענער ריכטונג. פענקראָפּט האָט ניט געוואָלט לאָזען דיא פליטע אליין שווימען, ווייל דער שטראָם קען א טרייב טהאָן דיא צוגעבונדענע האָלץ אָן א זייט און עס קען בלייבען שטעקען אין זאמד; מיטפּאָהרען און אליין זיין דער פיהרער פון דער פליטע, האָט ער אויך קיין לוסט געהאט און ער האָט דאָרום געפונען גאָר אן אנדער מיטעל וויא אזוי צו קאָנטראָלירען דעם גאנג פון דער פליטע געהענדיג ביים ברעג טיך. א מאטראָז פּערלירט זיך קיינמאָל ניט אין אזעלכע זאכען און ער געפינט שטענדיג עצות אין אלע הינזיכטען וואָס אָנבעלאנגט צום פיהר- רען וועלכע עס איז געענשטענדע אויף'ן וואסער. ער האָט אָנגעקליבען לאָנגע

יס'נראָזען, האָט דערפון צוזאמענגעדריעהט א לאנגע שטריק און ער האָט עס פעסט צוגעבונדען צו דער פליטע, און וועהרענד הערבערט האָט דיא פליטע ארונטערגעשטופט אין וואסער מיט דער הילף פון א לאנגע שטיק האָלץ, האָט פענקראָפט געהאלטען דיא גרינע שטריק אין זיינע הענד און ניט געלאָזט דיא האָלץ פערשווימען אָן א זייט. ארונטערשטופען דיא פליטע איז ניט געווען קיין שווערע זאך, ווייל דער ברעג איז געווען גלאט און בארג אראָב.

אזוי איז דיא פליטע מיט דיא אָנלאָדונג פון הייץ-מאטעריאל געשוואומען מיט'ן שטראָם, וועהרענד פענקראָפט און הערבערט זיינען געגאנגען ביים ברעג און האלטענדיג דיא שטריק אין זייערע הענד האָבען זיי געהיט, אז דיא פליטע זאָל זיך ערגיץ ניט אָנשטוימען און שווימען אין מיטען טייך. עס האָט פיעל ניט געדויערט און דיא פליטע איז געבראכט געוואָרען צום אנפאנג פון טייך, אייניגע טריט ווייטער פון דיא "טשימינים".

למעס קאפיטעל.

איינגעאָרדענט א וואָהנונג. — דיא פראגע פון מאכען פייער. — א קעסטעלע שוועבעלעך. — ספילעט און נעב קומען צוריק. — אן איין און איינציג שוועבעלעך. — דער ערשטער אבענדרויט און נאכטלעגער אין דער גייער היים.

נאָכרעם וויא זיי האָבען אויסגעלאָדען דיא האָלץ, האָט זיך פענקראָפט דיא ערשטע זאך גענומען איינצוריקטען א וואָהנונג אין דיא "טשימינים". ער האָט פריהער פאר אלעס גענומען פערשטעלען דיא זייטיגע לעכער, דורך וועלכע עס האָט געבלאָזען א צוגרוינד. ער האָט דיעזע לעכער פערשטאָפט מיט זאמד, שטיינער, צווייגען און טרוקענע גראָז. אין איין זייט האָט ער געלאָזט א שמאָלע עפענונג פאר אן אריינגאנג אָדער א טהיר. ער האָט אויך איבערגעלאָזט לעכער אין דער הויך און א קליינע עפענונג ביים צווייטען זייט פון טהיר, אום עס זאָל ארויסציהען דעם רויך, ווען מען וועט אויפלעגען א פייער. הערבערט האָט איהם אויך מיטגעהאלפען אין דער ארבייט און זיי האָבען אזוי פערפערטיגט א וואָה-נונג פון פיער צימערען. דער באָדען איז געווען טרוקען און איז בעשטאנען פון דינע, ווייכע זאמד — א גוטער פלאץ צו רוהען און צו שלאָפען. דאָרט איז אָבער געווען שטאָק פינסטער, ווייל דורך דיא אויבערשטע עפענונגען, וועלכע זיינען געווען אויסגעדריעהט אזוי וויא דיא לופט-ציהער פון א שוף, זיינען דיא זונען שטראהלען ניט אריינגערונגען.

— פילייכט — האָט הערבערט געזאָגט — האָבען אונזערע קאָמפאניאָנען

ערניץ געפונען א בעסערע און בעקוועמערע וואָהנונג? פיליכט איז נאָר אונ-
זער מיה אומזיסט?

— עס קען מעגליך זיין — האָט דער מאַטראַז געענטפערט — אָבער אזוי
זייאַ מיר ווייסען עס ניט, דארפֿען מיר זיך ניט פּוילען און בריינגען אונזער
וואָהנונג אין פּאָלקאַמענהייט, אזוי ווייט וויא מיר קענען. עס איז שטענדיג
בעסער צו האָבען צוויי פּאָר שיד אידער נאָר ניט האָבען קיין שיד. לאַמיר
בעסער געהן אויף אן אייזערנעם בריק און זיין זיכערער.

— אָה! — האָט הערבערט אויסגעשריען — וויא פרעהליך, וויא לוסטיג עס
וועט זיין, אויב ספּילעט און נעב וועלען געפינען סירוס הארדינג און זיי ווע-
לען איהם אהער בריינגען! איהר וועט דאן מאכען א פּאַנקוכען פון דיא טויבען
אייער און מיר וועלען אלע צוזאמען עסען און טאַנצען און שפּרינגען.

— יא — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופֿען — קאַפיטאַן הארדינג פעהלט
אונז זעהר פּיעל. ער איז געווען א מאן פון ריכטיגען זאָרט.
— געווען? — האָט דער יונגער הערבערט אויסגעשריען מיט שרעק —
גלויבט איהר אז ער איז שוין ערשט ניטאָ?

— נאָט בעהיט! — האָט פענקראָפּט געענטפערט — איך האָב זיך ניט
ווילענדיג אזוי אויסגערעדט. איך האָף און ערווארטע אז אלע דריי אונזערע
פריינד וועלען צו אונז קומען און מיך פרעהט זעהר וואָס זיי וועלען געפינען
א פערטיגע היים, וואו אויסצורוהען זייערע מיעדע ביינער און וואו בעשיצט
צו ווערען פון רעגען און קעלט.

דיא צוויי חברים האָבען זייער ארבייט געענדיגט. עס האָט זיי בלויז גע-
פעהלט צו בעשטימען אן אָרט וואו אויפצולעגען פייער און פערטיג מאכען
עפעס צום עסען. אָבער דערויף האָבען זיי לאנג ניט געדארפט טראכטען. זיי
האָבען געפונען אייניגע פּלאַכע שטיינער, וועלכע זיי האָבען אויסגעלעגט אויף
דער ערד און ביי דיא זייטען נעבען אריינגאנג און זיי האָבען בעשלאָסען דאָרט
צו מאכען זייער קיך און הייז־אויווען. פענקראָפּט האָט אויסגערכענט, אז ווען
זיי וועלען דאָרט אויפלעגען א פייער, וועט עס ציהען ווארימקייט אין דיא איי-
בעריגע צימערען אויך. ווען פענקראָפּט איז פערטיג געוואָרען מיט'ן אויווען
אָדער קאַמין, האָט ער געבראַכט אייניגע טרוקענע צווייגען און עס דאָרט
אוועקגעלעגט.

— האָט איהר שוועבעלעך? — האָט איהם הערבערט געפרעגט.
— געוויס! — האָט פענקראָפּט צופריערען געענטפערט — צום גליק האָב
איך עס. וואָס וואָלטען מיר געטויגט אָהן מיטעל צו מאכען פייער?
— אָהן שוועבעלעך איז נאָך ניט אזא גרויסער אונגליק — האָט דער
יונגער נאַטור־פּאָרשער געזאָגט — פאר א נויט קען מען מאכען פייער אזוי

וויא דיא ווילדע מאכען. מען רייבט צוויי טרוקענע שטיקלעך האַלץ איינע אָן דיא אנדערע און עם ווערט פייער!

— רעכט! פרוּביר, מיין יונגע, לאַמיר טאקי זעהן, אויב דוא וועסט עם קענען בעווייזען — האָט זיך דער מאַטראָז שפּאַטיש אָבגערוּפּען.

— ווארום ניט? — האָט הערבּערט געפרעגט — דאָס איז אן איינפאכע זאך. דיא איינוואָהנער פון דיא אינזלען אויפ'ן שטילען ים געברויכען שטענדיג דיזען מיטעל.

— איך לייקען עם ניט — האָט פענקראַפּט געזאָגט — אָבער דיא ווילדע ווייסען וואהרשיינליך וויא אזוי צו מאכען עם, אָדער זיי האָבען א בעזונדער זאָרט האַלץ, פון וועלכע מען קען ארויסציהען פייער; אָבער מיט אבי וועלכע האַלץ און ניט קענענדיג דיזע קונסט וועסט דוא נור פערמאטערען דייע הענד און קיין פייער וועסט דוא ניט מאכען. איך האָב עם שוין אליין פרוּבירט און עם איז מיר טאקי ניט געלונגען. שוועבעלאַך איז דער בעסטער און לייכטסטער מיטעל צו מאכען פייער און מיר זיינען שולדיג טויזענדע דאנקען צו דעם וואָס האָט עם ערפונדען. אָבער וואו זיינען מיינע שוועבעלעך?

פענקראַפּט האָט זיך גענומען טאפען אין דיא טאשען פון זיינע אלע בגדים, אָבער צו זיין גרויס פערצווייפלונג האָט ער זיי ניט געקענט געפינען.

— מיר זיינען אויסגעשטעלט! — האָט ער אויסגעשריען קוקענדיג אויף הערבּערט — איך האָב מורא אז דיא קעסטעלע שוועבעלעך, וואָס איך האָב ביי זיך געהאט, איז ערגיץ ארויסגעפאלען און אונזער האַפּנונג אויפצולעגען א פייער וועט זיך אויסלאָזען מיט גאָר ניט. פילייכט, הערבּערט, האָסט דוא ביי זיך א שטיקעל צונטער אָדער אן אנדער זאך וואָס מען קען אָנצינדען?

— ניין, הערר פענקראַפּט, איך האָב קיין זאך ניט — האָט דער איינזעל געענטפערט.

— אויב אזוי — האָט פענקראַפּט האלב צומישט געזאָגט — איז נאני שלעכט. אָהן פייער קען מען ניט אויסקומען אקוראט אזוי וויא מען קען ניט אויסקומען אָהן וואסער אָדער אָהן לופט.

דער מאַטראָז איז ארויסגעלאָפּען און הערבּערט האָט איהם נאָכגעפּאָלגט. זיי האָבען געזוכט אין זאמד ביים ברעג טייך, אָבער אומזיסט! זיי האָבען דיא שוועבעלעך ניט געפונען. דיא קעסטעלע איז געווען א קופּערנע און ווען זיא וואַלט דאָרט געווען, וואַלטען זיי עם לייכט דערזעהן.

— הערר פענקראַפּט — האָט זיך הערבּערט אָבגערוּפּען — דערמאָהנט זיך נור, פילייכט האָט איהר דיא קעסטעלע אריינגעוואָרפּען אין ים, וועהרענד מיר זיינען געווען אין באלון?

— פילייכט — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — אין צוטומלעניש האָב איך פילייכט ארונטערגעוואָרפּען אזא קליינע און לייכטע זאך, דענקענדיג אז

דאָס וועט לייכטער מאכען דיא משא פון דער לופט־שיף, וועלכע האָט געהאלטען אין פאלען.

— לאָמיר צוגעהן צו דעם פלאץ וואו מיר זיינען ארויסגעשליידערט גע-
וואָרען פון מער, פילייכט וועלען מיר דאָרט דיא שוועבעלעך געפינען — האָט
הערבערט געראטהען.

עס איז שווער געווען צו גלויבען, אז דיא כוואליעס פון ים זאָלען האָבען
ארויסגעוואָרפען דיא קופערנע קעסטעלע אויף'ן ברעג, דאָך האָבען זיי בעשלאָסען
צו פרובירען זוכען. פענקראָפּט און הערבערט זיינען אוועק צום ברעג ים. זיי
האָבען געזוכט אין זאמר, צווישען דיא פעלזען, אָבער זיי האָבען קיין זאך ניט
געפונען. און וויא דער שכל האָט זיי דיקטירט, האָט דיא קעסטעלע דאָרט ניט
געקענט זיין אויף קיין פאל, ווארום ווען אפילו פענקראָפּט זאָל עס האָבען
פערלאָרען נאָכדעם וויא דיא וועללען האָבען זיי ארויסגעוואָרפען, איז עס נאכהער
ביים אנקונפט פון פלוטה אָבגעשוויינקט געוואָרען. פענקראָפּט איז העכסט פער-
צווייפעלט געוואָרען. ער האָט געקוקט מיט טרויעריגע בליקען אויף הערבערט,
אָבער ער האָט א וואָרט ניט גערעדט.

— איהר דארפט ניט זיין אזוי פערצווייפעלט — האָט הערבערט דעם
מאטראָז געטרייסט — דיא שוועבעלעך וואָלטען מיר סאי וויא סאי ניט גע-
קענט געברויכען, אפילו ווען מיר זאָלען זיי געפינען, ווייל זיי זיינען זיכער
פערנעצט.

— ניין, הערבערט — האָט פענקראָפּט געזאָגט — דיא קופערנע קעסטעלע
איז וועלכע זיי ליגען, איז ענג פערמאכט און קיין וואסער קען אינווייניג
ניט אריינדרינגען. דיא קעסטעלע שוועבעלעך איז ביי מיר ערשט דער גרעס-
טער פערלוסט וואָס איך האָב ווען געהאט אין מיין לעבען.

— אָבער מיר וועלען זיכער געפינען א מיטעל וויא אזוי צו מאכען פייער
— האָט דער יונג געזאָגט — קאפיטאן הארדינג און הערר ספילעט וועלען אָהן
פייער ניט זיין.

— יא — האָט פענקראָפּט געענטפערט — איך גלויב אויך, אז אזא מאן
וויא הארדינג וועט געפינען אן עצה וויא אזוי צו שאפען פייער. אָבער דאָס
איז א זאך וואָס מיר דארפען שוין האָבען, דאָס איז א נויטווענדיגקייט, אָהן
וועלכע מען קען ניט אויסקומען.

— ניט געפעהרליך! — האָט הערבערט געזאָגט — אז מיר האָבען גע-
ווארט אזוי פיעל, וועלען מיר ווארטען נאָך א שטיקעל צייט.

— און מיט וואָס ביזט דוא עס זיכער, אז אונזערע פריינד וועלען קענען
מאכען פייער? פון דיא פינגער קען קיינער קיין פייער ניט ארויסציהען.

— דענקט איהר אז קיינער פון זיי האָט קיין שוועבעלע ביי זיך?

— פילייכט טאקי ניט.

— האָט איינער פון זיי א שטיקעל צונטער און מיר וועלען עס אָנצינדערן קלאַפּענדיג א שטיין אָן א שטיין.

— איך גלויב ניט אויב זיי האָבען דאָס אויך. האַרדינג און זיין דיענער הויכערען ניט און זיי האָבען קיינמאָל קיין צונטער געברויכט. ספּילעט האָט פיר לייכט יא געהאט צינד־מאַטעריאַל, אָבער ער האָט עס וואַהרשיינליך אַריינגע־וואָרפּען אין מער.

דער יונגער הערבּערט האָט ניט געענטפּערט. ער האָט אויך זעהר בעדויערט דעם פּערל־לוסט, אָבער ער האָט זיך געטרייסט מיט דער האָפּנונג, אז זיי וועלען קענען אויפּלעגען א פייער דורך אן אנדער מיטעל. פּענקראָפּט אָבער האָט פּער־לאָרען אירגענדר וועלכע האָפּנונג און זיין פּערצווייפּלונג איז געוואָרען גרעסער פון מינוט צו מינוט.

יערענפּאַלס האָבען זיי פּאַרלויפּיג געמוזט וואַרטען ביז ספּילעט און נעב און פּילייכט אויך האַרדינג וועלען קומען. דעם פּאַנקוכען אָדער געבראַטענע אייער, וואָס זיי האָבען גערענקט צו מאַכען פאַר אבענד־ברויט, האָבען זיי געמוזט אויפּגעבען און עס האָט זיך ביי זיי אויפּגעהויבען דיא פּראַנע: וואָס קען מען געפינען צו עסען? צו דיא רויהע פּלייש פון ליטהאָדאָמען אָדער אנדערע שעל־פּיש האָבען זיי קיין גרויס לוסט געהאט און אויף עפּעס אנדערש איז פּאַרלויפּיג קיין אויסזיכט ניט געווען.

אָבער דער הונגער קוקט ניט אויף'ן ווילען פון מענשען. ער איז א ביטערער יונג, דער הונגער. ווען ער שפּאַרט זיך איין מוז מען עסען אפּילו אזעלכע זאכען וואָס געפּלען ניט, וואָס שמעקען ניט. ווען ער דריקט צו איז קיין תּירוץ ניט, דאָן קען מען שליינגען אפּילו אבשייליכעס און עקעלהאַפּטעס, בפרט אז דיא דאָזיגע ווייך־טהיערע זיינען ניט שלעכט געווען, האָבען זיי בעשלאַסען צו לעבען ווייטער אויף דיזע שפּייז, ביז עס וועט זיי געלינגען צו פּערפּערטיגען עטוואָס בעסערס. זיי האָבען געהענדיג צוריק אָנגעקליבען א היבשע ביסעל ליטהאָדאָמען און אנדערע אזעלכע מינים און זיי האָבען עס געבראַכט אין זייער וואָהנונג אונטער דיא פּעלזען.

וויא הונגערדיג פּענקראָפּט איז געווען, האָט ער זיך ניט געכאַפּט באַלד צום עסען. איהם איז דיא קעסטעלע שוועבעלעך געלעגען אין זינען און ער האָט וויעדער געזוכט ארום און ארום אין דיא זאַמד און אין דיא גראָז, ביז עס איז געוואָרען עכט פינסטער. אָבער זיין מיה איז אלץ געווען אומזיסט.

ארום זעקס דעם זייגער אין אבענר האָט הערבּערט שפּאַצירענדיג ביים ברעג טייך דערהערט דעם סינגאַל פון ספּילעט'ס און נעב'ס אָנקומען. זיי זיינען געקומען אליין אָהן דעם פּערשוואַונדענעם אינזשיניר! דיא צוויי האָבען איהם דעם גאַנצען טאָג געזוכט, אָבער זיי האָבען קיין שפּור צו איהם געפונען! פּענקראָפּט און הערבּערט זיינען פּערבליבען ניעדערגעשלאַגען, האָפּנונגס־

לאָז און עם האָט זיי אזוי פערקלעמט ביי דיא הערצער, אז זיי זיינען שיער אין חלשות געפאלען.

דער רעפארטער האָט זיך אוועקגעזעצט אויף א שטיין און א וואָרט ניט גערעדט. ער איז געווען אויסגעמאטערט, צוכראַכען, אויפגערעגט און טויט הונגערדיג און ער האָט ניט געקענט רעדען.

דער יונגער ניגער איז געזעסען און געוויינט אָהן אויפהער. דער וויעדער-קול פון זיין געוויינט האָט אָבגעקלונגען צווישען דיא פעלזען און עם האָט אויס-געוויזען, אז דיא טרוקענע שטיינער העלפען איהם וויינען אויף זיין בראַך.

גידעאָן ספילעט האָט זיך אביסעל אויסגערוהט און ער האָט דערצעהלט וויא ער און נעב האָבען מיילען ווייט געזוכט דעם פערשוואונדענעם קאפיטאן-אינ-זשיניר, אָבער זיי האָבען ניט געפונען קיין ברעקעל שפור ניט צו איהם און ניט צו זיין הונד טאפ.

ווען ספילעט האָט געענדיגט זיין רעפארט, איז נעב אויפגעשפרונגען און האָט העכסט אויפגערעגט און ווילד אויסגעשריען :

— ניין! ער איז ניט טויט! ער קען ניט זיין טויט! דאָס וואָלט געקענט פאסירען מיט אן אנדערען, אָבער ניט מיט מיין ווירטה! ער קען ארויסקומען פון דיא גרעסטע געפאהרען און ער איז ערשט אויך גערעטעט! אָה! איך קען שוין מעהר גאָר ניט טהאָן פון זיינטוועגען.

— נעב — האָט הערבערט געזאָגט צוליפּענדיג צו איהם — איהר דארפט ניט זיין אזוי פערצווייפלט. מיר וועלען איהם געפינען. אָבער דערווייל זיינט איהר דאָך הונגערדיג און איהר מוזט עפעס עסען.

רעדענדיג דיעזע ווערטער האָט ער דעם אָרימען ניגער דערלאנגט אייניגע הויפענס שעל-פיש. נעב האָט עם ניט געוואָלט נעהמען, אָבוואָהל ער האָט א גאנצען טאָג ניט פערזוכט עסען און ער איז געווען טויט הונגערדיג. עם איז איהם אין זינען ניט געלעגען קיין עסען און זיין לעבען איז ביי איהם גאָר ניט ווערטה געווען אָהן זיין בעליעבטען ווירטה.

דער רעפארטער האָט דיא שעל-פיש איינגעשלונגען מיט גרויס אפעטיט און ער האָט זיך באלד אוועקגעלעגט אויף'ן זאמד נעבען א פעלזען. ער איז געווען זעהר שוואַך, אָבער ער האָט זיך איינגעהאלטען און ער האָט עם ניט גע-געבען צו מערקען פאר זיינע חברים. הערבערט איז צו איהם צוגעלאָפען און געזאָגט :

— מיין הערר, מיר האָבען אויסגעפונען א בעסערען שוין-אָרט וויא דאָ. עם איז דאָך שוין נאכט. מיר קענען שוין יעצט גאָר ניט טהאָן, קומט אריין און רוהט זיך אויס. מאָרגען וועלען מיר וויעדער געהן זוכען אונזער פערשוואונ-דענעם קאָמפאניאָן.

ספילעט איז אויפגעשטאנען און הערבערט האָט איהם געפיהרט צו זייער

וואָה/ונג. אויף'ן וועג האָט פענקראָפּט געפרעגט דעם רעפּאָרטער, פּילייכט האָט ער א שוועבעלעך.

זער רעפּאָרטער האָט זיך אָבגעשטעלט, האָט אַרומגעטאפּט זיינע טאשען, אָבער נר האָט קיינע געפונען.

— איך האָב ביי זיך געהאט אייניגע — האָט ער געזאָגט — אָבער איך האָב עס וואהרשוינליך אַרויסגעוואָרפען.

— איחר האָט אַרויסגעוואָרפען א טהייערען אוצר — האָט זיך דער מאַט-ראָז אָבגעריפען מיט בעדויערען — איחר האָט מיט אייערע אייגענע הענד פערניכטעט קאָסטבארע בריליאַנטען, אָבער פערפאַלען!

פענקראָפּט האָט געפרעגט דעם ניגער, פּילייכט פּערוואַלגערט זיך ביי איהם א צינד-העלצעל, אָבער נעב איז געווען זיכער אז ער האָט עס ניט און ער האָט זאָגאר אין דיא טאשען ניט געזוכט.

— פּערפּלוכט זאָל עס ווערען! — האָט דער מאַטראָז העכסט אויפגערעגט אויסגעשריען — פּייער איז ערשט ביי אונז אזא נויטווענדיגקייט, איינפאַך א לעבענס פראַגע און צוליעב איין שטיקעלע האָלץ און א ברעקעלע פּאָספּאָר וואָס אונז פּעהלט, קענען מיר עס ניט בעקומען!

— אָה! — האָט נעב אויסגעשריען — ווען מײן ווירטה זאָל דאָ זיין, וואָלט ער שוין אויסגעפונען א מיטעל וויא אזוי צו מאַכען פּייער. הערר האַרדינג קען בעווייזען אזעלכע קונצען וואָס מיר אלע קענען ניט.

דיא פּיער פּערוואָרפענע זיינען א היבשע וויילע געבליבען שטיל און גע-קומט איינע אויף דיא אנדערע. דער יונגער הערבערט איז געווען דער ערשטער צו אונטערברעכען דיא שטיקקייט.

— הערר ספּילעט — האָט ער געזאָגט — איחר זיינט דאָך א רויכערער און איחר האָט שטענדיג געהאט שוועבעלעך ביי זיך, פּילייכט האָט זיך ביי אייך ערגיץ פּערוואַלגערט איינע אָדער צוויי. זוכט נאָך אַמאָל. איין און איינציגע שוועבעלע וועט פאר אונז גענוג זיין.

ספּילעט האָט נאָך אַמאָל אָנגעהויבען אַרומטאפּען דיא טאשען פון זיינע קליידער און פּלוצלונג האָט ער העכסט ענטציקט אויסגעשריען:
— עס איז דאָ! עס איז דאָ!

ספּילעט האָט ווירקליך אָנגעטאפּט א דינעם און לאַנגליכען געגענשטאנד אונטער דיא אונטערשלאַנג פון זיין זשילעט (וועסט). ער האָט עס געהאלטען מיט זיינע פינגער, אָבער אַרויסגעהמען האָט ער עס ניט געקענט.

זעלבסטפּערשטענדרליך האָט מען דאָ געמוזט זיין העכסט פּאָרויכטיג און זיך היטען ניט אָבצורייבען דיא פּאָספּאָר פון דער בת יחידה-שוועבעלע. הער-בערט איז צוגעלאָפּען און האָט מיט זיינע דינע, עדעלע פינגער אַרויסגעקומען דעם אוצר נאַני.

דער געהיימיניספאלער אינזעל

— הוראה! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — דאָס איז ביי אונז ווערטה טווענדער, א שיה אָנגעלאָדען מיט טהייערע סחורה האָבען מיר ערשט געפיר גען. אצינד איז אונזער עקזיסטענץ געזיכערט.
 ער האָט צוגענומען דיא שוועבעלע פון הערבערט'ס האַנד און זיי זיינען אלע אריין אין דער פעלזען־הייהל.

דיא שטיקעלע האָלץ וואָס האָט אין א בעוואָהנטע לאַנד קיין ווערטה און מען פערשווענדעט אזעלכע טאָג טעגליך אין דיא מיליאָנען, איז ווירקליך ביי דיא פערוואָרפענע געווען פעררעכענט פאר אן אוצר. זיי וואָלטען צו יענער צייט דיא איינציגע צינד־העלצעל ניט אויסגעביטען אויף דיא טהייערסטע זאָ כען אין דער וועלט, און עס איז ניט קיין וואונדער וואָס דיא הערצער פון דיא פיער פערזאָן האָבען געקלאַפּט אויס מורא טאָמער וועט דיא איינציגע שוועבעלע ניט טהאָן איהר שליחות און וועט קיין פייער ניט ארויסבריינגען, אָדער טאָמער וועט זיא זיך יא אָנצינדען און זיך פערלעשען.

פענקראָפּט האָט צו ערשט בעטאָפּט מיט דיא פינגער דיא פאָספאָר קעפּעל פון דער שוועבעלע און ער האָט זיך איבערצייגט אז עס איז פאָלקאָם טרוקען. דאָן האָט ער ערקלערט זיינע חברים אז אום צו מאכען פייער מוז מען אויך האָבען עטוואָס פאפיער. דער רעפאָרטער האָט אויסגעריסען א בלעטעל פון זיין נאָטיי־ביכעל און עס דערלאַנגט צו פענקראָפּט, וועלכער האָט זיך געשמעלט אויף דיא קניע נעבען פייער־אַרט וואָס ער און הערבערט האָבען איינגעריכטעט און ער האָט לאַנגזאָם אָנגעפאנגען רייבען דיא צינד־העלצעל. אונטער דיא טרוקענע האָלץ האָבען זיי פריהער אונטערנעלענט פערדארטע גראָז און בלעטער, אום עס זאָל זיך ניכער אָנצינדען.

מיט קלאַפּענרע הערצער האָבען דיא פיער פערוואָרפענע געווארט אויף'ן רעזולטאט. זיי האָבען אָנגעשמרענגט זייערע אויגען צו דערזעהן דעם ערשטען פונק, דעם ערשטען בליאסק פון דיא פאָספאָר, אָבער קיין ליכט האָט זיך ניט בעוויזען.

— איך קען עס ניט מאכען — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — מיינע הענדי ציטערען מיר און איך מוז עס אויפגעבען.

דער יונגער הערבערט, וועלכער איז ניט געווען אזוי נערוועז האָט צוגע" נומען דיא שוועבעלע פון פענקראָפּט'ס האַנד און ניט מאכענדיג קיינע פאָר־ בערייטונגען האָט ער עס א שטארקען רייב געטהאָן אָן א טרוקענעם שטיין. עס האָט זיך באלד געהערט א קנאק און א בלויער פייער האָט זיך בעוויזען. דער בראווער יונג האָט אויגענבליקליך אָנגעצונדען דיא שטיקעל פאפיער און עס אונטערנעלענט אונטער דיא דארע גראָז און בלעטער, וועלכע האָבען זיך צופלאַקערט.

א וויילע שפעטער האָבען דיא פלאמען ארומגענומען דיא טרוקענע האָלץ

און עס איז געוואָרען ליכטיג אין אלע ווינקעלאַך. דיא עלענדע האָבען זיך געפיהלט גליקליך און זיי האָבען אליין ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן פון פרייד. דער פייער האָט רעגעלמעסיג געברענט, דער רויך איז ארויס דורך דיא עפע-נונג אין דער הויך און דיא ווארימקייט האָט אריינגעדורנגען אין אלע צימע-רען פון דער פעלזען-געביידע.

אצינד האָבען דיא אנטלאָפּענע פון ריטשמאָנד געהאט אכטונג צו געבען, אז דער פייער זאָל ניט אויסגעהן. זיי האָבען אלע מאָל געמוזט צולעגען האָלץ און ניט צולאָזען, אז דער פייער זאָל אויסגעלאָשען ווערען. און הייץ-מאטעריאל האָבען זיי געהאט א היבשען זאפאס פון פריהער און זיי האָבען עס צו יערער צייט געקענט בריינגען פון וואַלד. דיא הויפט זאך האָבען זיי געדארפט האלטען אן אויג אויף זייער אויווען אָדער קאמין און ניט פערנאכלעסיגען צו צולעגען האָלץ און אָנהאלטען דעם פייער.

פענקראָפּט'ס ערשטער געדאנק איז געווען צו געברויכען דעם פייער צו פערפערטיגען א מאָהלצייט וואָס זאָל זיין מעהר נאהרהאפט וויא דיא שעל-פיש, וואָס איז ביז יעצט געווען זייער איינציגע שפיז. אויף זיין פערלאנג האָט הערבערט געבראכט צוויי טוצען אייער פון דיא וואָס זיי האָבען געבראכט פון וואַלד און ער האָט זיי אריינגעלעגט אין דיא הייסע אש צו בראָטען. דער מאט-ראָז האָט אפילו געוואוסט וויא אזוי צו מאכען פערשיעדענע געריכטען פון אייער, אָבער ניט האָבענדיג קיין כלים און קיינע צוריקטונגען האָט ער זיי בלויז גע-קענט בראָטען.

וועהרענד דיא אייער האָבען זיך געבראָטען איז דער רעפארטער געזעסען פערטראכט. דרייערליי געדאנקען האָבען געעגבערט זיין מח: לעבט נאָך ערגיץ קאפיטאן הארדינג? אויב ער לעבט, וואו איז ער? און וויא אזוי איז עס מעגליך אז ער זאָל לעבען און ניט געפינען א מיטעל וויא אזוי צו געבען זיי צו וויסען וועגען זיין עקזיסטענץ? דעם ניגער נעב איז ניט געלעגען אין זינען דער אבענד-ברויט וואָס האָט זיך געבראָטען. ער איז אומגעגאנגען ביים ברעג טייך, פילייכט וועט ער דעהערען עפעס א שפור פון זיין ווירטה. ער איז געווען צומישט און ער האָט ניט געפיהלט קיין הונגער און קיין קעלט. אזוי וויא א קערפער אָהן א נשמה איז ער געווען.

אין אייניגע מינוטען ארום זיינען דיא אייער פערטיג געוואָרען און פענק-ראָפּט האָט אלעמען איינגעלארען צום עסען. נעב האָט זיך שטארק געלאָזט בעטען, אָבער ענדליך האָט מען איהם קוים איינגערעדט און ער האָט אויך אנטהייל גענומען אין דער סעודה.

דיא הארטע אייער זיינען געווען אויסגעצייכענט. דאָס איז געווען דער ערשטער גוטער מאָהלצייט וואָס דיא פערוואָרפענע האָבען געהאט אויף דעם אונגעוואוסטען ים-ברעג, אייער ענטהאלטען אין זיך אלע גויטיגע נאהרונג

וואָס א מענש דארף האָבען, און דיא לייטע האָבען געפיהלט אז פון דעם עסען איז זיי א שטיק געזונד צוגעקומען.

אך! וויא גליקליך וואָלטען זיי געווען, ווען איינער פון זייערע חברים וואָלט ניט אָנגעריסען געוואָרען פון זיי! וויא פרעהליך, וויא לוסטיג זיי וואָלטען ערשט פערבראכט ביים פייער אין דער פעלזען-הייהל! אָבער גראדע דער פע- הינסטער, דער מעהר געלערענטער, וועלכער איז געווען און וואָלט איצט אויך געווען זייער פיהרער און רעגירער, האָט זיי געפעהלט! סיירום הארדינג איז פערשוואונדען און אָהן איהם זיינען זיי אזוי וויא פערבלאָנדזשעטע שעפסען אין א טרוקענע וויסטע!

דער טאָג פון 25טען מערץ איז פאָראיבער און עס איז וויעדער געקומען דיא פינסטערע נאכט. א שטארקער ווינד האָט געבלאָזען און מען האָט געהערט וויא דיא כוואליעס האָבען געקלאַפּט און גערוישט ביים ברעג ים. אין זייער וואָהנונג האָבען דיא פערוואָרפענע קיין קעלט ניט געפיהלט. דער רעפאָרטער און הער- בערט האָבען זיך אויסגעזוכט ווינקעלעך און האָבען זיך געלעגט שלאָפען אויף'ן ווייכען זאמד. פּענקראַפּט האָט יענע נאכט געדיענט אלס וועכטער ביים פייער. ער איז געזעסען און געהיט אז דער פייער זאָל ניט אויסגעהן און האָט אלע מאָל צוגעלעגט האָלי. ער האָט בלוז פון צייט צו צייט עטוואָס א דרעמעל געטהאָן, אָבער ער איז שטארק פאָרויכטיג געווען אז ער זאָל ניט איינשלאָפען. בלוז איינער פון זיי, נעב, האָט ניט גענעכטיגט אין הייהל. דער פערצווייפעלטער ניגער האָט א גאנצע נאכט אומגעוואונדערט ביים ברעג און האָט געזוכט זיין פערשוואונדענעם ווירטה. זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען פרובירט איבעררעדען איהם, אז ער זאָל אביסעל רוהען, אז ער זאָל זיך צולעגען שלאָפען, אָבער זייערע רייד זיינען געווען אומזיסט.

6טעם קאפיטעל.

דאָס פערמעגען פון דיא פערוואָרפענע. — פערברענטע ליווענד. — אן עקספעדי- ציאָן אין וואלד. — א יאנד אויף פויגלען. — א שפור פון ווילדע טהיערע. — ווילדע היהנער געפאנגען אזוי וויא פיש.

דיא אנטלאָפענע געפאנגענע פון ריטשמאָנד, וועלכע זיינען ארונטערגעפא- לען פון אונטער דיא וואָלקענס און זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף לאנד וואָס האָט אויסגעזעהן אונגעוואָהנט, האָבען אויף א קליין שטיקעלע פאפיער געקענט אויסשרייבען אלע ארטיקלען וואָס זיי האָבען מיטגעבראכט פון זייער לופט- באַלון. זייער גאנצער פערמעגען איז בעשטאנען פון זייערע קליידער, וואָס

זיי האָבען געטרָגנען אין דער צייט פון דער קאטאסטראָפּע, מעהר האָבען זיי קיין זאך ניט געהאט, מיט דער אויסנאָהמע פון א נאָטיץ־ביכעל און א קליין זייגערעל, וואָס גידעאָן ספּילעט האָט ביי זיך איבערגעלאָזט, וואהרשיינליך דורך א פּערזען אָדער אויס נאכלעסיגקייט. קיין וואפּען, קיין שטיקעל ווערק־ציג, קיין אינסטרומענט האָבען זיי ניט געהאט, זאָגאר זייערע פּען־מעסערלעך האָבען זיי אויך ארונטערגעוואָרפּען אין מער, אום לייכט צו מאכען דיא משא פון זייער צוריסענעם באלון. זייער לאַגע איז דאָרום געווען ערגער און שרעקליכער פון אנדערע פּערבלאָנדזעטע רייזענדע, וואָס ווערען בעשריבען אין פּערשיעדענע ביכער. קיינער פון דיא וואָס זיינען געווען אונטערוואָרפּען אונטער אן עהנליכען שיקאָזאַל, האָט זיך געפונען אין אזא טרויעריגע לאַגע. מאַנכע פּערוואָרפּענע האָבען מיט זיך געהאט געוועהר, מאַנכע זיינען געווען פּערזאָרגט מיט שפּייז, און דיזעז אונגליקליכע האָבען קיין זאך ניט געהאט! פון גאָר ניט האָבען זיי זיך געדארפּט פּערוואָרגען מיט אלעם!

און דאָך, ווען סײַרוס האַרדינג זאָל געווען זיין מיט זיי, ווען ער זאָל זיי דורך זיין ערפּאהרונג, קענטנים און וויסענשאפט צו הילף קומען, וואָלטען זיי ניט געווען אזוי אונגליקליך און האָפּנונגלאָז. אָבער וועה! זיי האָבען וועניג וואָס געקענט האָפּען צו זעהן איהם מעהר. זיי האָבען זיך געמוזט פּערלאָזען אויף זיך אליין און אויף דער הימעלשער השגחה, וואָס איז שטענדיג מיט דיא עלענדע און אונגליקליכע.

אָבער האָבען זיי זיך געדארפּט בעזעצען אויף יענעם ברעג ים, ניט וויי סענדיג צו וואָס פּאַר א טהייל פון דער וועלט דאָס לאַנד בעלאַנגט און אויב דאָרט וואָהנען ערגיץ מענשען אָדער ניט? דאָס איז געווען א וויכטיגע פּראַגע וואָס דיא פּערוואָרפּענע האָבען באלד געמוזט פּערענטפּערען. זיי האָבען זיך וועגען דעם בעראַטהען און עס איז ביי זיי פּערבליבען, אז זיי מוזען פּריהער פון אלץ וויסען וואו זיי זיינען אין דער וועלט. זיי מוזען זיין איבערצייגט, אויב זיי געפינען זיך אויף אן איינזאמען אינוועל אָדער זיי קענען ערגיץ צוקומען צו בעוואָהנטעם לאַנד, און דאן וועלען זיי וויסען וואָס זיי האָבען צו טהאָן. אָבער פּענקראָפט איז געווען מיט דער מיינונג, אז זיי זאָלען אָבוואַרטען עטליכע טעג און דאן וועלען זיי אונטערגעהמען אן עקספּעדיציאָן דורכצוקוקען דאָס לאַנד אין אלע זייטען.

און דער מאַטראָז איז ניט אונגערעכט געווען מיט זיין עצה. זיי זיינען אלע געווען זעהר אויסגעמאטערט און שוואַך און עס וואָלט געווען ריזיקאָליש ארויס־צולאָזען זיך וואַנדערען אין אונבעקאַנטע וויסטע געגענדען. אויסערדעם האָבען זיי געמוזט צוגרייטען אביסעל שפּייז, פּילייכט וועט זיי דער שיקאָזאַל בריינגען אין אן אָרט וואו זיי וועלען קיין זאך ניט קריגען צום עסען. דאָ האָבען זיי אַמווייניגסטען שעל־פּיש און אייער און פּילייכט וועט זיי אויך געלינגען צו

פאנגען אייניגע פעלזען־טויבען אָדער אנדערע פויגלען וואָס מען קען געברויכען אלס שפייז, און אז זיי וועלען דיעזע געגענד פערלאָזען, ווער ווייס אויב זיי וועלען זיך ניט פערשלעפען אין אזא וויסטענהייט, וואו מען וועט דאָס אויך ניט קויגען? דיא איבעריגע דריי האָבען דארום איינגעשטימט מיט פענקראָפּט און עס איז ביי זיי פערבליבען צו פערבליבען אייניגע טעג אין זייער נייע היים ביז זיי וועלען אָנזאמלען אביסעל קרעפטען און צוגרייטען שפייז מיט־צוגעהמען אין וועג.

פאָרלויפּיג האָבען דיא פערוואָרפענע געהאט א גוטען און זיכערען שוין־אָרט אין דיא "טשימניס". זיי זיינען דאָרט געווען געשיצט פון רעגען און ווינד, פייער האָבען זיי אויך געהאט און מיט שפייז האָבען זיי אויך געקענט דורכקומען. זיי האָבען געהאָפּט אז זיי וועלען נאָך א פליישיגען מאָהלצייט אויך געניסען, און פלייכט וועלען זיי אין וואַלד געפינען פרוכט, וואָס איז גוט צום עסען.

נעב איז העכסט צופריעדען געווען וואָס זיי פערבלייבען פאָרלויפּיג נעבען דעם אָרט וואו דיא קאטאסטראָפּע מיט זייער באלון האָט פאסירט. דער ניגער האָט ניט געדענקט און ניט געוואָלט דענקען אז זיין ווירטה סיירוס הארדינג איז טויט. עס איז אונמעגליך — האָט ער געהאלטען אין איין טענה'ען — אז אזא בראווער, ענערגישער און פעהיגער מאן וויא קאפיטאן הארדינג זאָל שטאר־בען מיט אזא פראָסטען טויט. עס קען ניט זיין אז אזעלכער זאָל פערוואָרפען ווערען פון דיא כוואליעס און דערטרונקען ווערען אין מעער. דיעזער געדאנק איז געווען איינגעוואָרצעלט טיעף אין זיין הארצען און זאָ לאנג דיא וועללען האָבען ניט ארויסגעוואָרפען סיירוס הארדינג אויף'ן ברעג און זאָ לאנג ער, נעב, האָט דעם טויטען קערפער ניט געטאפּט מיט זיינע אייגענע הענד, האָט ער געגלויבט און איז געווען אזוי גוט וויא זיכער, אז ער לעבט. ער האָט דארום ניט געוואָלט פערלאָזען יענעם פלאץ, ווייל ער האָט געגלויבט, אז ער וועט דאָרט זיין בעליעבטען ווירטה געפינען. דיא אנדערע דריי האָבען שוין זייער האָפּנונג פערלאָרען צו בעקומען צוריק זייער פערשוואונדענעם קאָמפאניאָן, אָבער זיי האָבען דעם ניגער געלאָזט טרייסטען זיך מיט דער האָפּנונג אז זיין ווירטה לעבט.

דעם 26טען מערץ, באלד וויא עס איז טאָג געוואָרען, איז נעב אוועק צום ברעג ים און ער האָט זיך געלאָזט געהן צום נאָרדען, אין דיא געגענד, וואו ער האָט געדענקט אז קאפיטאן הארדינג געפינט זיך.

פענקראָפּט, ספילעט און הערבערט האָבען יענעם פריהמאָרגען געגעסען פריהשטיק געבראָטענע אייער און ליטהאָדאָמען. דיעזען מאָל האָבען זיי פון זייער עסען מעהר הנאה געהאט, ווייל זיי האָבען געהאט זאָלץ, וואָס האָט

צוגעגעבען א טעם צו דיא שפייזען. דער יונגער הערבערט האָט דיעזען נויטהר
ווענדיגען מינעראל געפונען אין דיא לעכער פון דיא פעלזען.

נאָך'ן עסען האָט דער מאַטראָז פאָרגעשלאָגען דעם רעפאָרטער, אז זיי זאָל
לען ביידע צוזאמען מיט הערבערט געהן אין וואַלד און פרובירען מאַכען א
יאַגד אויף פויגלען. זיי האָבען זיך אָבער איבערלעגט, אז איינער מוז פערבלייב
בען צו היטען אז דער פייער זאָל ניט אויסגעהן, און פילייכט וועט נעב ברייב
גען א ידיעה פון פערשוואונדענעם אינזשיניר און ער וועט פאָדערען הילף. דער
רעפאָרטער האָט דאָרום בעשלאָסען צו פערבלייבען אויף'ן פלאץ.

— קום, הערבערט — האָט פענקראָפט געזאָגט צום יונגע — קום, לאָמיר
פרובירען מאַכען א יאגד. געוועהר וועלען מיר געפינען אויף'ן וועג אָדער אין
וואַלד.

וועהרענד דיא יעגער האָבען אָנגעהויבען פערלאָזען זייער וואָהנונג, איז הער-
בערט געפאלען אויף אן אידעע צו בעזאָרגען זיך פריהער, אז זיי זאָלען קענען
מאַכען א פרישען פייער אין פאל ווען דיעזער פייער וועט אויסגעלאָשען ווערען.
האָבענדיג א ידיעה אין נאטור-וויסענשאפט, האָט דער אינגעל געוואוסט, אז
אביסעל צוגעברענטע ליינוואנד ווערט אָנגעצונדען פון א פונק אזוי גוט וויא
צונטער. ער האָט עס פאָרגעשלאָגען זיינע קאָלעגען און זיי איז דיא אידעע
זעהר געפעלען געוואָרען. הערבערט האָט כאלד ארויסגענומען זיין טאשען-טוף,
האָט עס אריינגעלעגט אין פייער און אין א וויילע איז עס פערוואנדעלט גע-
וואָרען אין א פערסמאליעטע שמאטע. זיי האָבען עס בעהאלטען אין א לאָך
אין איינעם פון זייערע צימערען און בעוואָרענט אז א ווינד זאָל עס ניט פער-
טראָגען און אז קיין פייכטקייט זאָל דערצו ניט צוקומען. ווען זיי האָבען דאָס
פערזאָרגט, זיינען דיא צוויי אוועק צום וואַלד.

עס איז דאמאָלס געווען ניין אוהר אין דער פריה. דער וועטער איז געווען
ניט אמבעסטען. א ווינד האָט געבלאָזען און מען האָט געקענט ערווארטען א
רעגען אָדער א שטורם. אָבער דאָס האָט דיא צוויי יעגער ניט אָבגעהאלטען.
זיי האָבען געהאט גרויס אפעטיט צו א געשמאקען ביסען, צו א שטיקעל פלייש
און זיי האָבען עס געוואָלט בעקומען.

זיי זיינען אָנגעקומען אין וואַלד. פענקראָפט האָט פון דער ערשטער
בוים אָבגעבראָכען צוויי גלייכע צווייגען און האָט געזאָגט צו זיין בעגלייטער:
— היער, הערבערט, האָבען מיר ביקסען און ביי דיא ערשטע געלעגענהייט
קענען מיר אָנפאנגען צו שיסען.

— מיט אזעלכע ביקסען — האָט זיך הערבערט אָבגערופען — איז זעהר
ניט אנגענעהם צו שיסען. ווייניגסטענס מוז מען אָבשניידען דיא שאַרפע
שפיצען, אום מיר זאָלען אונזרע אייגענע הענד ניט בעשעדיגען.

— יא, איך ווייס עס אויך — האָט פענקראָפט געזאָגט מיט בערויערען

— אָבער וואו נעהמט מען א מעסער? וואו נעהמט מען דיעזען אינסטרומענט דא אין דער וויסטע?

— מיר קענען אויסקומען אָהן א מעסער — האָט הערבערט געזאָגט מיט שטאַלץ — לאָזט נור מיר, דערויף בין איך א מייסטער.

ער האָט גענומען דיא צוויי שטעקענס, האָט אָבגעריבען דיא שפיצען אָן א שטיין און האָט זיי אויף ביי דיא ברעגען פערשארפט.

— אצינד — האָט דער יונגע שפאסהאפט געזאָגט — האָבען מיר שוין ניט נור ביסען, זאָנדרען שפיעזען אויך. אצינד קענען מיר שוין זיין וואהרע קריעגס־העלדען.

דיא צוויי יעגער האָבען אָנגעהויבען געהן צווישען דיא לאנגע גראָז אין דער ריכטונג פון זירדוועסט. אום זיי זאָלען ניט פערבלאָנדזשען אין טיעפען וואלד, האָבען זיי אָבגערעדט, אז זיי זאָלען דורכאויס געהן ביים ברעג טייך, וועלכער ציהט זיך ביז זיער היים, און זיי וועלען צו יעדער צייט טרעפען דעם וועג. אָבער אָבגעהענדיג א שטיקעל וועג האָבען זיי איינגעזעהן, אז געהן פאזע טייך איז אונמעגליך, ווייל גריבער, שטיינער און דערנער האָבען זיי פערשטעלט דעם וועג. ניט איינמאָל האָבען זיי זיך אויף דיא גלאטע שטיינער אויסגעגליטשט און זיי האָבען געמוזט קריכען אויף זיערע הענד און קניע.

ביי א געוויסען פונקט האָבען זיי זיך אָבגעשטעלט און פענקראָפט האָט גענומען בעקוקען דיא געגענד ארום. ער האָט געזעהען אז דער וואלד ציהט זיך גאנץ ווייט און דער טייך לויפט אין איהם אין קרומע ריכטונגען. אין מאנכע פלעצער איז דער טייך געווען בעוואקסען מיט בויער פון ביידע זייטען. דיא צווייגען אין דער הויך זיינען געווען געבויגען איינע צו דיא אנדערע און דער טייך איז געווען בעדעקט מיט א גרינעם דאך. אזוי וויא דאָס לאנד אזוי איז אויך דער וואלד געווען פערלאָזען, וויסט און לעער פון מענשליכע בעשעפעניסע. קיין שפור פון א מענשען איז דאָרט ניט געווען צו בעמערקען. אויף דער ערד האָט בענקראָפט בעמערקט טריט פון פיער פיסיעג חיות, אָבער ער האָט אויך ניט געקענט בעשטימען פון וואָס פאר א מינים טהיערע זיי זיינען. יע־ דענפאלס זיינען זיי געווען זיכער אז ווילדע טהיערע געפינען זיך דאָרט און זיי האָבען אָנגעהויבען מורא האָבען, פילייכט וועלען זיי ערגיץ אָנטרעפען ביזע חיות און זיי וועלען ניט האָבען מיט וואָס צו פערטהידיגען זיך. פאר א ווילדעם טהיער איז א שטעקען ווענגי און מעהר וויא שטעקענס האָבען זיי ניט געהאט. זיי האָבען זיך איינגעקוקט אין אלע זייטען, פילייכט וועלען זיי ערגיץ אויף א בוים געפינען א צייכען פון א האק אָדער אן אנדער אינסטרומענט, אָבער זיי האָבען אזעלכע צייכענס ניט בעמערקט און זיי זיינען געווען זיכער אז קיין מענש האָט נאָך יענעם וואלד בעמראָטען.

ביי א שטונדע צייט האָבען פענקראָפט און הערבערט אומגעוואונדערט אין

וואָלד. אָבער זיי זיינען געגאנגען זעהר לאנגזאם און זיי האָבען דורך דער צייט בלויז דורכגעמאכט א שפאציר פון א מייל. זיי האָבען נאכהער אָנגערטראָן פֿען פּויגלען, וועלכע האָבען זיך זעהר דערשראָקען דערזעהענדיג דיא מענשען און זיי זיינען אנטלאָפֿען אָדער אוועקגעפּלויגען. צווישען אנדערע, האָט הער־בערט אָנגעצייגט דעם מאַטראָז אויף א פּויגעל מיט א לאנגען פּערשפיצטען שנאָבעל. דיא פּערדערען פון יענעם פּויגעל האָבען געלאנגט אזוי וויא גע־שיערטע מעטאל.

— דאָס איז, וויא איך פּערשמעה, א דזשאקאמאר — האָט הערבערט געזאָגט.

— גוט! — האָט זיך פּענקראָפּט אָבגערופּען — וועלען מיר האָבען א געלעגענהייט צו פּערווכען וואָס פּאַר א טעם דזשאקאמאר פלייש האָט, אויב ער, דער דזשאקאמאר, וועט ניט האָבען דאגעגען מיר זאָלען איהם אָבבראָטען. הערבערט האָט זיך ביסלעכווייז צוגערוקט נעהענטער צום פּויגעל, האָט לאנגזאם אויפגעהויבען א שטיין און איהם א שלידער געטהאָן. דער שטיין האָט געטראָפּען דעם דזשאקאמאר אין פליגעל און ער איז אנטלאָפֿען און פּערשוואונדען געוואָרען צווישען דיא בוימער און גראָזען פון וואָלד.

— אַך, וויא אונגעשיקט, וויא אונריהרעוודיג איך בין! — האָט הערבערט אויסגעשריען.

— ניין, ניין, מיין יונג! — האָט זיך פּענקראָפּט אָבגערופּען — דוא האָסט זעהר גוט געציעלט און גוט געטראָפּען. אן אנדערער אויף דיין פּלאַץ וואָלט עס ניט געקענט בעווייזען. קום, הערבערט, ערגער זיך ניט. מיר וועלען איהם פאנגען אן אנדער טאָג.

דעם יונגען אינגעל האָט ווירקליך געקלעמט ביים הארצען וואָס איהם איז ניט געלונגען צו פאנגען דעם דזשאקאמאר, וועלכער איז א זעלטענער פּויגעל, וואָס זעהט אויס פון ווייטענס אזוי וויא א שטיק מעש אָדער קופּער. אָבער וואָס האָט ער געקענט העלפּען?

דיא צוויי יעגער זיינען אוועק טיעפּער אין וואָלד. ווען זיי זיינען אָבגע־גאנגען א שטיק וועג, זיינען זיי געקומען צו א פּלאַץ וואו דיא בוימער זיינען געווען צרוואָרפּען, ווייט איינע פון דיא אנדערע. מאנכע בוימער זיינען געווען פּרעכטיג שעהן, אָבער פּרוכט וואָס מען זאָל קענען געברויכען צום עסען, איז אויף זיי ניט געוואקסען. פּענקראָפּט האָט געזוכט אין אלע זייטען, פּילייכט וועט ער געפינען אירגענד וועלכע שפּייז־פּרוכט, אָבער זיין מיה איז געווען אומזיסט. דער וואָלד איז בלויז בעשטאנען פון פּיכטען בוימער (סאָסנאַ) און אנדערע אזעלכע מינים. מאנכע פון דיא בוימער זיינען געווען 150 פוס הויך. אין יענעם מאָמענט האָט זיך פּלוצלינג בעוויזען א מענגע קליינע, אָבער פּראַכטפּאָל שעהע פּויגלען, וועלכע זיינען אומגעפּלויגען צווישען דיא צוויי־

גען פון דיא בוימער. דיא פערערען פון דיעזע געפליעגעלטע ברואים האָבען גע-
גלאַנצט און געבלישצט און זייערע לאַנגע עקען האָבען געפינקעלט אזוי וויא
בלישצענדע שטיינדעלעך. רייבענדיג זיך צווישען דיא צווייגען זיינען פיעלע
פערערען פון דיא פויגלען ארונטערנעפאלען אויף'ן גראָז און עס האָט פון וויי-
טענס אויסגעזעהן אזוי וויא דער גראָז איז פלוצלינג בערעקט געוואָרען מיט
א פרישען מאָרנען-טהוי.

הערבערט איז צוגעגאנגען, האָט אויפגעהויבען אייניגע פערערלעך און
געזאָגט :

— דאָס זיינען קאָרָקוסען, איינע פון דיא שענהסטע פויגלען וואָס דיא
נאטור האָט בעשאפען.

— איך וואָלט מעהר צופרייערען געווען מיט אן איינפאכע געזעל אָדער א
הוהן — האָט זיך פענקראָפט אָבערופען — מיין מאָגען פאָדערט עפעס צו
עסען, ניט אויף וואָס צו קוקען.

— דיעזע פויגלען זיינען גוט צום עסען אויך — האָט דער יונגער נאטור-
פאָרשער געזאָגט — און אויב איך האָב קיין טעות ניט, קען מען זיי לייכט
טויטען מיט א שטעקען.

פענקראָפט און הערבערט זיינען לאַנגזאם צוגעקראָכען צו א בויס, אויף
וועלכע פיעלע קאָרָקוסען זיינען געזעסען אויף דיא ניעדריגע צווייגען. דיא
פויגלען האָבען דאָרט געווארט אויף פליעגען און אנדערע אינזעקטען, מיט וועלכע
זיי ערנעהרען זיך. דיא יענער האָבען זיך לאַנגזאם אויפגעהויבען און א שליידער
געטהאָן זייערע שטעקענס אין דער מענגע פויגלען. ביי א הונדערט פון זיי זיינען
מיט אמאָל ארונטערנעפאלען, איידער דיא איבעריגע האָבען צייט געהאט
אוועקצופליהען.

— פאר אזעלכע יענער וויא מיר זיינען — האָט פענקראָפט געזאָגט — איז
עס נאָך מעהר וויא גענוג. איך האָב זיך גאָר ניט פאָרגעשטעלט אז מיר זאָלען
מאכען אזא גוטע יאגר. ערשט פערבלייבט פאר אונז בלויו צו געהן און צו
נעהמען דיא געפאלענע פון אונזער שלאכט.

דער מאטראָז האָט דיא פויגלען ארויפגעשטאָכען אויף דינע בויגענדע
צווייגלעך און ער מיט הערבערט זיינען אוועק ווייטער. דער שטראָם, וועלכער
האָט זיך געצויגען צו דיא "טשימנים" האָט זיך דאָרט שארף פערדרעהט נאָך
זידען און וויא פענקראָפט האָט פערשטאנען, קומט דאָס וואסער פון דיא
שנעע וואָס צושמעלצט אויף'ן שפיץ פון הויכען בארג, וועלכען זיי האָבען גע-
זעהן באלד אויף מאָרגען נאָכדעם וויא דער אונגליק מיט זיער באלון איז
געשעהן.

דער הויפט צוועק פון זייער אויספאָרשען דעם וואַלד איז געווען צו געפ-
גען עסענווארג פאר זיי און זייערע חברים. אָבער אזוי וויא מיט דיא ביסעל

קליינע פויגלען וואָס זיי האָבען געפאנגען האָבען זיי זיך ניט געקענט בענו-
גענען, ווייל דאָס איז קוים גענוג געווען אויף א טאָג חיונה פאר זיי אלע, האָבען
זיי מאַרשריט ווייטער, פילייכט וועלען זיי געפינען עטוואָס בעסערס. אויף'ן
וועג איז א היבשעס טהיער דורכגעלאָפּען אין דיא גראָז. פענקראָפּט און הער-
בערט האָבען זאָגאר ניט געקענט בעמערקען וואָס פאר א מין טהיער דאָס
איז געווען, אזוי געשווינד איז עס דורכגעלאָפּען.

— אד! — האָט פענקראָפּט בעדויערט — ווען מיר האָבען דאָ ערשט
דעם אינזשיניר'ס הונד טאפ! ער וואָלט שוין דיא פערביילויפּענדע חיה געפאנ-
גען, און מעגליך אז מיר וואָלטען פון איהר געהאט עטליכע גוטע מיטאָגס אָבצור-
עסען! אָבער טאפ איז פערשוואונדען געוואָרען גלייך מיט זיין ווירטה און
זיי האָבען וואהרשיינליך ביידע געפונען א נאסען קבר אין דיא טיעפעניס פון
מעער.

ארום דריי אהר נאָכמיטאָג האָבען דיא יענער אָנגעטראָפּען אייניגע
בירקהעהנער — א מין ווילדע היהנער, וועלכע האָבען געפיקט ווילדע בערען
(יאנרעס) פון בוימלעך. פענקראָפּט האָט גרויס לוסט געהאט צו פאנגען כאָטש
איינע פון דיעזע שעהנע פויגלען, וועמעס פלייש עס איז זעהר גוט צום עסען,
אָבער דיעזע געפליעגעלטע ברואים האָבען זיך ניט געלאָזט פאנגען אָדער
טויטען און דיא אלע פראָבעס וואָס ער און הערבערט האָבען געמאכט צו בעקומען
א פויגעל, זיינען ניט געלונגען.

— וויא איך זעה — האָט פענקראָפּט געזאָגט — זיינען דיעזע פויגלען
צופיעל קלוג פאר אונז און מיר וועלען מיט אונזערע שטעקענס גאָר ניט אויס-
פיהרען מיט זיי. לאָמיר פרובירען פאנגען זיי מיט פעדים און הוקס.
— אזוי וויא מען פאנגט פיש? — האָט הערבערט געפרעגט.

— יא, אזוי וויא מען פאנגט פיש! — האָט פענקראָפּט געענטפערט —
אויף אזוי פיעל קלוג וועלען שוין דיא פויגלען ניט זיין און מיר וועלען זיי
בעקומען.

פענקראָפּט האָט צווישען דיא גראָז געפונען אייניגע נעסטען פון דיא ווילדע
היהנער, אין וועלכע עס זיינען געלעגען צו דריי אָדער צו פיער אייער. ער איז
שטארק פאָרויכטיג געווען אז ער זאָל דיא נעסטען ניט צושטערען. פענקראָפּט
איז געווען זיכער, אז דיא אייגענטהימער פון דיא נעסטען וועלען אהין קומען
און ער האָט געפלאנט צו פערשפרייטען דאָרט דיא נעצען פאר זיי. ער האָט
דעם יונגען הערבערט אָבגעפיהרט עטוואָס פון דיא נעסטען. דאָרט האָבען זיי
זיך אוועקגעזעצט און פענקראָפּט האָט זיך גענומען פערפערטיגען דיא פאנג-
פעדים. הערבערט האָט ניט געגלויבט, אז דאָס זאָל האָבען אן ערפאָלג און
ער איז געזעסען און צוגעקוקט וואָס דער מאַטראָז טהוט און ער האָט א וואָרט
ניט גערעדט.

פענקראָפּט האָט געפונען לאַנגע, דינע און שטארקע גראָז, וועלכע ער האָט צוזאמענגעבונדען איינע צו דיא אנדערע אויף א לענג פון פופצעהן אָדער צוואנציג פוס. דאן האָט ער פון דערנער וואָס זיינען דאָרט געוואקסען אָב געבראָכען שאַרפע אויסגעבויענע שטעכעלן און עס צוגעבונדען צו דיא ברע-גען פון דיא פעדים. נאכהער האָט ער געפונען אייניגע רויטע ווערים און זיי צוגעשטעפּט צו דיא פעדים ביי דיא זעלבע ברעגען וואו דיא שטעכעלן זיינען געווען און דיא ארבייט איז געווען פערטיג. ער האָט לאַנגזאָם און פאָרזיכטיג אוועקגעלעגט דיא דאָזיגע פאנגפּעדים נעבען דיא נעסטען. ער און הער-בערט האָבען זיך דאן בעהאלטען הינטער א בוים און זיי זיינען געזעסען שטיל און אונגעוועגט. פענקראָפּט האָט דיא צווייטע ברעגען פון דיא פעדים געהאלטען אין זיינע הענד.

אומגעפעהר א האלבע שטונדע זיינען זיי געזעסען און געווארט אויף רע-זולטאמען. פענקראָפּט איז געווען זיכער, אז דיא קונץ וועט האָבען אן ער-פאָלג, הערבּערט אָבער האָט אלץ געצווייפעלט אויב דיא קלוגע פויגלען וועלען זיך לאָזען פאנגען.

זיי האָבען נאָכדעם דערזעהן וויא אייניגע פאָרלעך פון דיא ווילדע עופות געהן צו זייערע נעסטען און אויף'ן וועג זוכען זיי מיט זייערע שנאָבלען אין דיא גראָז. פענקראָפּט האָט דאן דיא פעדים געצויגען אביסעל צו זיך אום פאר דיא פויגלען זאָל אויסזעהן אז דיא אָנגעשטעפּטע ווערים קריכען. אי פענקראָפּט, אי הערבּערט האָבען איינהאלטענדיג זייערע אָטהעמס מיט גרויס אינטערעס פון ווייטענס צוגעקוקט וואָס דער סוף וועט דאָ זיין. פאר'ן מאַטראָז איז יעדע מיר-נוט, יעדע רגע געווען צו גרויס. ער האָט שוין ניכער געוואָלט זיינס אויספיהרען און פערנארען א פאָר פון דיא היהנער אָדער העהנער אין זיין נעץ. זיין האַרץ האָט איהם געקלאַפּט און זיינע הענד האָבען געציטערט. ער איז געווען אויסער זיך פון אונגעדולד.

וויא עס האָט אויסגעזעהן, האָבען זיך דיא ווערים געוואָרפען דיא פויגל-לען אין דיא אויגען, ווייל מאַנכע פון זיי האָבען זיך אויף א ווילדע אָבגעשטעלט און געקוקט אין דיא גראָז מיט זשעדנע בליקען. פּלוצלינג זיינען דריי פון דיא עופות צוגעלאָפּען און האָבען מאַמענטאלנע איינגעשלונגען דיא ווערים מיט דיא הוקס, וועלכע האָבען זיך פערטשעפּט אין זייערע געדערים. זיי האָבען באלד אָנגעהויבען קלאַפען מיט דיא פליעגעל און שלעפען דיא פעדים. פענק-ראָפּט איז אויפגעשרונגען מיט א "הוראה" געשריי און ער איז געלאָפּען צו-כאָפּען זיינע געפאנגענע. הערבּערט האָט איהם נאָכגעפאָלגט פאטשענדיג מיט דיא הענד פון גרויס ענטציקונג. דאָס איז פאר איהם געווען א גרויסע איבער-ראַשונג, ווייל ער האָט קיינמאָל ניט געזעהן און ניט געהערט אז מען זאָל פאנגען פויגלען מיט דער זעלבער מעטהאָדע וויא מען פאנגט פיש.

פענקראַפּט האָט דעם יונגען הערבערט ערקלערט, אז דאָס איז ניט דאָס ערשטע מאָל וואָס ער האָט בעוויזען אזא קונץ; אז ער האָט עס שוין אייניגע מאָל פּראַקטיצירט און עס איז איהם שטענדיג געלונגען. אָבער ער האָט דערביי מודה געווען, אז דיעזע ערפינדונג איז ניט זיינע אן אייגענע, זאָנדערן ער האָט עס גענאשט פון אן אנדערען, און אין אזא לאַגע וויא זיי געפינען זיך ערשט איז זעהר נויטיג צו וויסען פון אזעלכע און עהנליכע מיטעל.

זיי האָבען דיא דריי ווילדע הינער צוגעבונדען איינע צו דיא אנדערע און זיי האָבען בעשלאָסען צו אומקעהרען זיך צוריק צו זייער וואָהנונג. פּאַר'ן ערשט-טען מאָל האָבען זיי מיט זייער יאגד זעהר גוט אויסגעמאכט און זיי האָבען זיך ניט געהאט צו שעהמען פאר זייערע קאָמפּאניאָנען.

זיי זיינען געגאנגען מיט א גלייכען וועג ניט ווייט פון טייך און ארום זעקס דעם זייגער זיינען זיי אויסגעמאטערטע און הונגעריגע געקומען צוריק אין דיא "משימנים".

7 מעם קאפיטעל.

געב קומט ניט צוריק. — א פלישיגער אבענדרויט. — א שרעקליכע נאכט. — דער פירכטליכער וועטער. — קאמפף געגען ווינד און רעגען. — מאפ'ס גומע בשורה. — סיידוס הארדינג געפונען. — דער תורבן אין דיא "משימנים".

גידעאָן ספּילעט איז געשטאנען אונבעוועגט ניט ווייט פון ברעג ים מיט פּערלעגטע הענד. בעזאָרגט האָט ער געקוקט אויפ'ן וואסער און אויפ'ן הימעל וואָס האָט אָנגעהויבען בעדעקט ווערען מיט א דיקען, געדיכטען וואָלקען, וועל-כער איז שנעל געפלינגען פון מזרח זייט און האָט יעדע וויילע פּערנומען א גרע-סערען טהייל פון האָריזאָנט. דער ווינד וואָס האָט שוין א גאנצען טאָג גע-בלאָזען, איז ערשט זעהר פיעל שטארקער געוואָרען און אלע צייכענס האָבען בעוויזען, אז א בייזער שטורם וועט קירצליך אויסברעכען.

ווען דיא צוויי זיינען געקומען פון זייער יאגד, איז הערבערט אריין אין זייער פּעלזען-וואָהנונג, וועהרענד פּענקראַפּט איז צוגעגאנגען צום רעפּאָרטער, וועלכער איז געווען אזוי פּערטראַכט, דאָס ער האָט ניט בעמערקט, אז יעמאנד שטעהט נעבען איהם.

— מיר וועלען היינט האָבען א פּאסקודנע נאכט, הערר ספּילעט — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — פּיליכט א רעגען-שטורם וועלען מיר האָבען.
דער רעפּאָרטער האָט זיך אומגעקוקט און דערזעהן זיין קאָמפּאניאָן. אָבער

דער געהיימניספאלער אינזעל

אָנשטאַט צו זאָגען איהם עטוואָס וועגען דעם ערווארטעטען שטורם, האָט ער איהם נאָר געפרעגט:

— זאָגט מיר, וויא ווייט פון ברעג איז אונזער באלון געווען, ווען דיא וועללען האָבען אונזער פריינד הארדינג פערטראָגען?
פּענקראָפּט האָט אזא פראגע ניט ערווארטעט. ער האָט זיך דארום א קורצע וויילע בעדענקט און דאן האָט ער געענטפערט:

— אומגעפעהר צוויי קייבעלס. מעהר זיכער ניט.
— אָבער וואָס איז דיא לענג פון א קייבעל? — האָט ספילעט געפרעגט.
— אומגעפעהר הונדערט און צוואנציג קלאפטער, אָדער זעקס הונדערט פוס.

— אויב אזוי — האָט דער רעפארטער געזאָגט — איז סירוס הארדינג פערשוואונדען געוואָרען ערגיז ניט זעהר ווייט פון ברעג.
— עס שיינט אזוי — האָט זיך פּענקראָפּט אָבגערופען.
— און זיין הונד איז מסתמא דאָרט וואו ער, הארדינג, איז.
— וואהרשיינליך.

— וואָס מיך וואונדערט איז: וויבאלד מיר מוזען צוגעבען, אז אונזער קאָמפאניאָן און זיין הונד זיינען דערטרונקען געוואָרען, היינט וויא קומט עס וואָס זייערע קערפערס זיינען ניט ארויסגעוואָרפען געוואָרען אויף'ן ברעג?
— און מיך וואונדערט עס וועניג. אין אזא ברויזענדען ים קען זיין אז דיא כוואליעס האָבען זיי פערטראָגען ערגיז ווייט, אָדער זיי זיינען ארויסגע- שלידערט געוואָרען אויף דער יבשה גאנץ ווייט.
— אָבער דענקט איהר אויף זיכער, אז אונזער פריינד איז אומגעקומען?
— האָט ספילעט וויעדער געפרעגט.

— יא, דאָס איז מיין מיינונג! — האָט דער מאַטראָז געענטפערט.
— און מיר פאלען נאָך אריין ספקות אין מיין קאָפּ — האָט דער רע- פארטער געזאָגט — דאָס פערשווינדען פון אונזער פריינד מיט זיין הונד קומט מיר פאָר זעהר זאָנדערבאר און אָפּטמאָל פליהט מיר דורך א געדאנק, אז זיי לעבען ערגיז.

— איך וואָלט זעהר געוואָלט אז איך זאָל אויך קענען דענקען וויא איהר, הערר ספילעט — האָט פּענקראָפּט געזאָגט מיט בעדויערען — ליידער אָבער בין איך כמעט אזוי וויא איבערצייגט, אז אונזער פערשוואונדענער חבר איז שוין לאנג טויט.

מיט דיזעע ווערטער איז דער מאַטראָז אריין אין זייער וואָהנונג. הערבערט האָט נור וואָס געהאט צוגעלעגט האַלץ אויף'ן פייער און דיא פלאמען האָבען זיך לוסטיג געהויבען און בעלויכטען דיא פעלזען-ציימערען ארום און ארום.
פּענקראָפּט און הערבערט האָבען זיך באלד גענומען פערפערטיגען א

מאָזלצייט. דיא קאָרָאָקוסען, וואָס זיי האָבען געבראכט פון זייער געיען, האָבען זיי בעשלאָסען צו איבערלאָזען אויף מאָרגען און דערווייל האָבען זיי אָב־געפליקט א פאָר פון דיא ווילדע היהנער, האָבען זיי ארויפגעשטעקט אויף א שטעקען און געבראָטען אויף'ן פייער.

עס איז שוין געוואָרען זיעבען דער זייגער און נעב איז נאָך אלץ ניט געקומען. פענקראָפּט איז דערפון זעהר אונרוהיג געוואָרען. ער האָט שטארק מורא געהאט אז מיט'ן ניגער האָט א סיבה געטראָפען אין דער אונבעוואוסטער לאַנד, אָדער דער אונגליקליכער האָט פיליכט אויס פערצווייפּלונג זיך אליין בייזעס געטהאָן. אָבער הערבערט האָט פון נעב'ס אָבוועזענהייט אנדערש געדורנגען. נאָך זיין מיינונג איז דעם ניגער'ס פערזאמען זיך געווען א גוטער סימן, אז ער האָט געפונען א שפור צום פערשוואונדענעם קאפיטאן און ער וויל זיך ניט אומקעהרען ביז ער וועט איהם געפינען.

— מעגליך — האָט הערבערט געזאָגט — אז נעב האָט ערניץ בעמערקט טריט פון מענשען, מעגליך אז ער האָט געהערט א קול פון זיין ווירטה אָדער פון הונד, אָדער פיליכט האָט ער שוין געפונען זיין ווירטה אין א קראנקען אָדער שוואכען צושטאנד און ער וויל איהם אליין ניט איבערלאָזען.

וועהרענד הערבערט האָט געזאָגט זיין מיינונג איז ספילעט אויך ארייניג געקומען. ער האָט דעם אינגעל'ס ווערטער אויסגעהערט און ער איז געווען אביסעל איינפערשטאנען מיט איהם. ער האָט אָבער צוגעגעבען נאָך א מיינונג, דאָס עס קען זיין, אז דער ניגער איז ערניץ פערגאנגען צו ווייט און ער האָט נאָך קיין צייט געהאט צוריק צו קומען.

הערבערט האָט פאָרגעשלאָגען, אז זיי זאָלען אלע געהן בעגעגענען דעם ניגער, פיליכט האָט ער עפעס גוטע נייעס פאר זיי. אָבער פענקראָפּט איז געווען מיט דער מיינונג, אז דאָס איז אן אומזיסטע ארבייט, ווייל זיי ווייסען דאָך ניט וואו נעב איז און אזא פינסטערע נאכט און אין אזא שלעכטען וועטער וועלען זיי איהם ניט געפינען. ער האָט דאָרום געראטהען צו ווארטען ביז מאָרגען. גירעאָן ספילעט איז אויך געווען מיט דער זעלבער מיינונג. הער־בערט האָט זיין פראַיעקט געמוזט אויפגעבען, אָבער צוויי גרויסע טרעהרען זיינען אַרונטערגעפאלען פון זיינע אויגען.

ספילעט האָט דעם אינגעל אומגעארמט און ליעבליך געדריקט צו זיין ברוסט.

אונטערדעסען איז דער וועטער געוואָרען פיעל ערגער. א פירכטליכער ווינד האָט זיך אויפגעהויבען, דיא וועללען פון ים האָבען געקאכט, גערוישט און האסטיג געקלאפט דיא פעלזען־ברעגען. דער זאמד איז געטראָגען געוואָרען פון ווינד אזוי וויא א געריכטע מאסע און עס האָט אויסגעזעהן אזוי וויא מען זאָל פון דער הויף אויסשיטען טויענדע זעק זאמד מיט אמאָל. דער וועטער

פון יענער נאכט האָט זיי דערמאָהנט אָן דעם וועטער פון דער נאכט, ווען זיי זיינען אין לופט-באלון אנטלאָפּען פון ריטשמאָנד. באלד נאָכדעם האָט אָנגעד-
הויבען גיסען א שלאַנס רעגען. דאָס וואסער אין טייך ביי דיא "טשימניס"
האָט זיך אויפגעהויבען העכער און העכער און דער שטראָם האָט אָנגעהויבען
רוישען, אז דיא לייטע זיינען שיער פערטויבט געוואָרען.

אָבער ערנער פון אלעס איז געווען, וואָס דער ווינד האָט דעם רויך פון
דעם פייער געטריבען צוריק פון דיא עפענונגען אין דער הויך און דיא ציי-
מערען פון דיא פערוואָרפענע זיינען אָנגעפילט געוואָרען מיט רויך, איינפאך
דערשטיקט צו ווערען. פענקראַפט האָט קוים געענדיגט בראַטען דיא עופות
און זיי האָבען מעהר קיין האַלץ ניט צוגעלענט אויף'ן פייער. זיי האָבען בלויז
אייניגע האַלאָוועשקעס פערשארט אין דיא אש, אום עס זאָל זיי דיענען אויף
שפעטער אויפצובלאָזען א נייעם פייער און פאָרלויפּיג זיינען זיי פערבליבען אין
דער פינסטער.

עס איז שוין געווען אכט אהר און נעב איז נאָך אלץ ניט געקומען. אין
בעסטען פאל, האָבען דיא דריי חברים געדענקט, קען דאָך א מענש ניט
געהן אין אזא וועטער, און אויב אפילו ער איז שוין געווען אויף'ן וועג צו דיא
"טשימניס" אָדער זאָנאר נאָהענט פון זייער שוין-אָרט, האָט ער זיך אויך געמוזט
פערשטעקען ערגיץ אין א הייהל אָדער אונטער א פעלזען און איבערווארטען
דעם שטורם. וועגען געהן זוכען איהם איז שוין דאמאָלס קיין רייד ניט געווען.

זיי זיינען אלע דריי געווען הונגעריג און מיעד און זיי האָבען דיא געבראָך
טענס געגעסען מיט גרויס אפעטיט. עס האָט ווירקליך זעהר גוט געשמעקט און
זיי האָבען פון דיעזען ערשטען פליישיגען מאָהלצייט שטארק הנאה געהאט.

נאָך'ן עסען איז יעדער פון זיי אוועק אויף זיין נאכטלענגער, וואו ער האָט
גענעכטיגט דיא פאָריגע נאכט, און זיך געלעגט אָברוהען. אין דרויסען איז דער
וועטער געוואָרען נאָך שרעקליכער וויא פריהער, און וויא מיעד דיא דריי עלענדע
זיינען געווען, האָבען זיי ניט געקענט איינשלאָפּען. עס האָט זיך זיי אויסגעוויזען,
אז דער נאנצער פעלזען-בארג וועט אויסגעריסען ווערען פון דעם בייזען ווינד.
עס האָט זיך זיי יעדע וויילע געדאכט, אז דיא "טשימניס" דיא גרויסע שטיי-
נער, וואָס זיינען אָנגעלעגט איינע אויף דיא אנדערע, פאלען איין און זיי האָבען
געציטערט מיט אלע גליעדער, אז זיי זאָלען ניט דער'הרג'עט ווערען און דיא
ווענד און דער דאך פון זייער וואָהנונג זאָלען ניט פערבלייבען אן אונבעוואוסטער
מאָנומענט אויף זייער קבר.

אָבער דער בארג שטיינער וואָס האָט געבילדעט דיא "טשימניס" איז גע-
ווען פעסט גענוג. דיא נאטור האָט דיא פעלזען-הייהלען אזוי געבויט אז זיי זאָ-
לען ניט קענען איינפאלען און זאָלען וויעדערשטעהן דעם גרעסטען שטורם. עס
האָט זיך אויסגעוויזען אז דיא פעלזען טרייסלען זיך, אָבער אין אמת'ען זיינען

זיי געלענען נאנץ פעסט און מען האָט ניט געדארפט מורא האָבען פאר אן אונגליק.

פענקראָפּט, וועלכער איז געלענען ביים פייער־פלאץ, וואו דיא האָלץ־וועשקעס האָבען געגליהט אין דיא אש, האָט געהערט וויא שטיינער זיינען ארונטערנגעפאלען פון שפיץ בארג. מאנכע פון זיי האָבען זיך פערקייקעלט און מאנכע זיינען צושמעטערט געוואָרען. ער האָט א פאָר מאָל ארויכגעקוקט דרויסען. ער האָט געדענקט פילייכט וועט זיין גלייכער פאר איהם און פאר זיי־נע חברים צו פערלאָזען זייער שוין־אַרט, אָבער ער האָט זיך איבערצייגט אז דאָס איז אונמעגליך און ער האָט זיך צוריקגעקעהרט אויף זיין אָרט.

דער יונגער הערבערט איז ענדליך אנשלאָפען געוואָרען. דער שלאָף האָט אויך בעזיענט דעם מאטראָז, בלוז גידעאָן ספילעט איז פערבליבען וואכענדיג. איהם האָט קיין שלאָף ניט גענומען, אָבוואָהל ער איז זעהר גערן געווען איר בערצושלאָפען דיא שרעקליכע און פירכטליכע צייט. ער איז געלענען מיט פער־מאכטע אויגען, האָט זיך געדריעהט פון איין זייט אויף־אנדערען, אָבער ער האָט פאר קיין פאל ניט געקענט איינשלאָפען זאָגאר אויף א ווילע און פער־שיעדענע געדאנקען האָבען געעגבערט זיין מח. איבערהויפט האָט ער געטראכט וועגען נעב'ס פערזאמען זיך און ער האָט קיין בעשטימטען ענטפער דערויף־ניט געפונען.

דיא נאכט האָט זיך לאנגזאם געצויגען. עס איז שוין געווען בלוז צוויי שטונדען צו טאָג און דער רעפאָרטער איז נאָך אלייניט איינגעשלאָפען. דער מאטראָז אָבער איז געשמאק געשלאָפען. אָבער פלוצלינג האָט איהם יעמאנד א שטארקען טרייסעל געטהאָן, ער האָט זיך אויפגעכאפט א צושראָקענער און אויסגעשריען:

— וואָס האָט פאסירט? וואָס איז געשעהן?

דער רעפאָרטער האָט זיך צוגעבויען צו איהם און געזאָגט מיט העכסטע איבערראשונג:

— הערט זיך צו, פענקראָפּט, הערט זיך צו!

פענקראָפּט האָט אָנגעשטרענגט זיינע אויערען, אָבער ער האָט קיין זאך אויסער דעם גערויש פון שטורם ניט געהערט.

— דאָס איז דער ווינד — האָט דער מאטראָז געזאָגט — וואָס זיינט איהר אזוי איבערראשט, הערר ספילעט?

— ניין — האָט ספילעט געענטפערט — דאָס איז ניט דער ווינד. הערט זיך צו בעסער. מיר דאכט אז איך האָב געהערט —

— וואָס?

— דאָס בילען פון א הונד!

דער געהיימיספאלער אינזעל

— דאָס בילען פון א הונד? — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען און איז אויפגעשפרונגען פון זיין געלענער.

— יא, דאָס בילען פון א הונד.

— דאָס קען ניט זיין! דאָס איז אונמעגליך! אין דעם גערויש פון דעם שטורם קען מען ניט הערען א הונד'ס קול.

— שווייגט, הערט זיך צו! — האָט דער רעפּאָרטער נאָך מעהר איבער-ראשט אויסגערופען.

פענקראָפּט האָט זיך וויעדער אמאָל גוט צוגעהערט און ער האָט ווירקליך געהערט א קול וואָס האָט אויסגעוויזען אזוי וויא דאָס בילען פון א הונד.

— נן, וואָס זאָגט איהר יעצט? — האָט ספילעט געפרעגט אַנכאפענדיג דעם מאטראָן פאר'ן האנד.

— יא, יא, איהר האָט רעכט! — האָט דער מאטראָז געענטפערט.

— דאָס איז טאפ! דאָס איז טאפ! — האט אויסגעשריען הערבערט, וועל-כער האָט זיך נור וואָס אויפגעכאפט.

אלע דריי זיינען באלד צוגעלאָפּען צו דיא עפענונג פון זייער פעלזען-הויז. זיי האָבען זיך געוואָלט ארויסכאָפּען דרויסען, אָבער דער שטארקער ווינד האָט זיי צוריק געטריבען און זיי האָבען ניט געקענט ארויסגעהן. עס איז זיי אָנגע-קומען זעהר שווער ביו ענדליך זיינען זיי דאָך אלע ארויס דרויסען און זיי זיינען געבליבען שטעהן אָנגעשפארט צום וואנד. אָבער א טריט ווייטער איז פאר זיי אונמעגליך געווען צוליעב דעם אונגעהייער שטארקען ווינד. זיי האָבען זיך ארומגעקוקט אין אלע זייטען, אָבער זיי זיינען ניט אימשטאנד געווען א וואָרט צו רעדען, אזוי איבערראשט און צוטומעלט זיינען זיי געווען. עס איז געווען שרעקליך פינסטער. דער הימעל, דיא ערד און דער ים זיינען געווען אויסגעמישט אין איין שווארצע מאסע און קיין שטראהל, קיין פונק, קיין צייכען פון ליכט האָט מען ערגיץ ניט געזעהן.

אייניגע מינוט זיינען זיי אזוי געשטאנען. זיי זיינען אויסגעווייקט געוואָרען פון רעגען, איבערגעפראָרען פון ווינד און שיער בלינד געוואָרען פון דיא זאמד וואָס האָט זיך געטראָגען אין דער לופט. דער גערויש פון שטורם האָט א וויילע אויפגעהערט און זיי האָבען וויעדער געהערט דאָס בילען פון א הונד, דיעזען מאָל פיעל דיימליכער, אָבער וויא זיי האָבען משער געווען, איז דער קול גע-קומען פון ניט זעהר ווייט.

דיא פערוואָרפענע האָבען ניט געצווייפעלט אז דאָס איז טאפ, וואָרום וויא קומט אן אנדער הונד אין אזא וויסטע געגענד? אָבער טאפ מוז ערגיץ זיין אליין — האָבען דיא דריי פריינד ביי זיך געטראכט — וואָרום ווען נעב וואָלט דאָרט געווען, וואָלט ער דעם הונד געבראכט געהענטער צו דיא "טשימנים", אום מען זאָל זיין סיגנאל בעסער הערען. וואָס אָנבעלאנגט צום קאפיטאן

הארדינג, האָבען זיי גערענקט, אז ענטוועדער ער ליגט מאכטלאָז, אָדער ער איז טויט. דער מאַטראָז האָט אַ דריק געטהאָן דעם רעפּאָרטער'ס האַנד. ער האָט דערמיט געמיינט אויסצודריקען, אז ער איז געפאלען אויף אַ קלונע אידעע. ער איז באלד אַרײַנגעלאָפּען אין פעלזען־שטוב און אין אַ פּאַר מינוטען אַרום איז ער צוריקגעקומען מיט אַ בינטעל ברענענדע ריטער אין זײַן האַנד.

דיא אידעע איז געווען זעהר אַ ריכטיגע. עס איז נויטיג געווען צו געבען אַ סיגנאַל וויא דיא זאך זאָל ניט זײַן. און וויא עס האָט זיך באלד אַרויסגעוויזען האָט פענקראָפּט זעהר גוט געטהאָן מיט דיזעזען סיגנאַל, דען דאָס בילען פון הונד איז געקומען אלע מאָל געהענטער און געהענטער און עס האָט ניט לאַנג געדויערט ביז אַ הונד איז געקומען צו לויפּען און איז אַרײַן אין דיא "טישימיניס". פענקראָפּט, ספילעט און הערבערט האָבען איהם נאָכגעפּאָלגט. הערבערט האָט באלד אַרײַנגעוואָרפּען אַ הויפּען טרוקענע ריטער אויף דיא גליהענדע האָלאַך־וועשקעס. דיא ריטער האָבען זיך אָנגעצונדען און עס איז ליכטיג געוואָרען.

— דאָס איז טאָפּ! — האָט דער יונג אויסגעשריען — דאָס איז דעם קאפיטאַן'ס הונד טאָפּ!

און דאָס איז ער ווירקליך געווען. אָבער וואו איז זײַן ווירטה? און וואו איז נעב? דאָס האָבען דיא דריי פּערוואָרפּענע ניט געקענט וויסען.

עס איז אויך געווען שווער צו פּערשטעהן, וויא אזוי דער הונד איז געקומען צו דיא "טישימיניס", וועהרענד ער איז דאָרט פריהער קיינמאָל ניט געווען, און נאָך אין אזא פינסטערע נאכט און אין אזא שלעכטען וועטער! אָבער מעהר פון אלעס איז געווען אונפּערשטענדליך וואָס טאָפּ איז ניט געווען אויסגעמאַטערט, אקוראט אזוי וויא ער זאָל ערשט קומען פון אַ גוטע און בעקוועמע היים. הער־בערט האָט דעם הונד געגלעט און געצערטעלט און טאָפּ האָט געלעקט זײַנע הענד.

— אז טאָפּ איז דאָ, וועלען מיר שוין זײַן ווירטה אויך געפינען! — האָט

דער רעפּאָרטער געזאָגט.

— זאָל עס נאָט בעשערען! — האָט הערבערט זיך אָכגערופּען — קומט,

לאָמיר געהן. טאָפּ וועט זײַן אונזער וועגווייזער.

פענקראָפּט האָט ניט געהאַט דאָגעגען. ער האָט געפיהלט אז ער האָט דיזעזען מאָל ניט געטראָפּען דערמיט וואָס ער איז דורכאויס געווען מיט דער מיינונג, אז סײַרום האַרדינג וועט זיך שוין קיינמאָל ניט אָבזוכען, אָבער ער איז העכסט צופריעדען געווען וואָס ער האָט ניט געטראָפּען.

— קומט, לאָמיר געהן! — האָט ער געזאָגט צו זײַנע קאָמפּאַניאָנען —

לאָמיר ניט פּערלירען קיין צײַט, פּיליכט דאַרף דער קאפיטאַן אונזער הילף. רעדענדיג דיזעזע ווערטער האָט ער פּאַרוזיכטיג פּערשארט דיא גליהענדע האָלאַווועשקעס אין אַש, אום אָנצוהאַלטען פּייער ביז זיי וועלען צוריק קומען,

און זיי האָבען זיך געלאָזט געהן. הערבערט איז פערבליבען דער לעצטער, ווייל ער האָט איינגעבונדען אין א טיכעל א שטיקעל געבראָטענע פלייש וואָס איז פערבליבען פון זייער אבענדרמאָהלצייט און עס מיטגענומען, פילייכט וועט מען עס דארפן צו ערקוויקען דעם אינזשיניר אָדער זיין טרייען דינער, וועלכער איז שוין זיכער אויך גוט אויסגעהונגערט. טאפ איז געאנגען פאַראויס און האָט אלע ווילע א שטיקען ברום געטהאָן, אום דיא לייטע וואָס האָבען איהם נאָכגעפאלגט זאָלען איהם ניט פערלירען און ניט אראָבעהן פון וועג.

דער שטורם האָט נאָך געבושעוועט אזוי וויא פריהער, פילייכט נאָך שטארקער. עס איז געווען שטאַק פינסטער און דיא דריי וואנדערער האָבען זאָגאר איינע דיא אנדערע ניט געקענט זעהן. וויא עס האָט זיך צו זיי גענומען קרעפֿט מען צו געהן אין אזא וועטער, האָבען זיי אליין ניט געקענט פערשטעהן. זיי האָבען נאָכגעפאלגט דעם הונד טריט ביי טריט. זיי זיינען געווען זיכער אז אין אזא פאל קען מען זיך אויף א הונד פערלאָזען און ער וועט זיי געוויס בריינגען צום ריכטיגען פלאץ. זיי האָבען געהענדיג א וואָרט ניט גערעדט איינער צום אנדערע, צוליב דעם שטארקען ווינד וואָס האָט געבלאָזען אין זייערע פנים'ער און זיי האָבען איינפאָך זייערע מיילער ניט געקענט עפענען.

אָבער דיא נאטור האָט וואהרשיינליך מיטלייד געקראָגען מיט דיא דריי פערוואָרפענע און דער ווינד האָט זיך אָבענדרעהט און האָט געבלאָזען אין זייערע רוקענס. דאָס האָט זייער גאנג פיעל לייכטער געמאכט; ערשטענס, האָט זיך דער זאמד ניט געטראָגען אין זייערע אויגען; און צווייטענס, האָבען זיי זיך ניט געדארפט אזוי פיעל אָנשמרענגען. אין גאנצען בעקוועם איז זיי אָבער ערשט אויך ניט געווען, ווייל דער ווינד האָט זיי געשטופט און זיי האָבען געמוזט לויפען, ניט געהן. אָבער דיא האָפנונג צו געפינען זייער פערשוואונדענעם קאָמפאניאָן האָט זיי געשטארקט און געגעבען קרעפטען צו לויפען איבער דער מיט שטיינער בעדעקטער וועג.

נאָכדעם וויא זיי זיינען אריבערגעגאנגען דעם באָדען פון דעם פעלזען בארג, האָט זיך טאפ פערקירעוועט אָן א זייט און ספילעט, פענקראָפט און הערבערט האָבען איהם נאָכגעפאלגט. אלע דריי האָבען זיך דאָרט געשטעלט אביסעל אַברוהען. דער זייט פון בארג האָט זיי בעשיצט פון ווינד און זיי האָבען געקענט אַבציהען דעם אַטהעם. דאָרט האָבען זיי שוין געקענט רעדען איינע צו דיא אנדערע, און ווען הערבערט האָט דערמאָהנט דעם נאָמען סירוס הארדינג, האָט דער הונד אייניגע מאָל א ביל געטהאָן, אזוי וויא ער זאָל זאָגען: מיין ווירטה איז גערעטעט, מיין ווירטה לעבט.

— ער איז גערעטעט! ניט אזוי, טאפ? — האָט הערבערט א פאָר מאָל איבערגערעדט.

און טאפ האָט אלס אנטוואָרט וויעדער א פאָר מאָל א ביל געטהאָן.

זיי זיינען געגאנגען ווייטער. דער פלוטה האָט זיך אויפגעהויבען און דאָס וואסער פון ים האָט געשטיעגען גאנץ הויך און איז אריבער דיא שטיינערנע ווענד פון ברעג. עס האָט זיך אויפגעהויבען א נייער שטארקער ווינד און דיא וואנדערער האָבען זיך געדארפט שטארק מאטערען נאָכצופאַלגען זייער וועג ווייזער טאפ, וועלכער האָט, וויא עס האָט אויסגעזעהן, פאר'ן ווינד קיין מורא געהאט. ביי זייער רעכטע זייט איז געווען דער ים, פון וועלכען הויכע אונענדליכע כוואליעס האָבען זיך געוואָרפען מיט אן אונגעהייער גרויסען און פערטויבענדען גערויש און אין דער לינקער זייט איז געווען לאַנד, וועלכע זיי האָבען ניט גע- קענט זעהן אין דער פינסטער. אָבער וויא זיי האָבען זיך פאַרגעשטעלט איז דאָרט דאָס לאַנד געווען פלאך, ווייל דער ווינד האָט געבלאָזען האסטיג און גלייך.

ארום פיער דעם זייגער בעגינען האָבען דיא וואנדערער אָנגעשאצט, אז זיי זיינען שוין אָנגעגאנגען אומגעפעהר פינף מייל. דיא וואָלקענס האָבען ביס- לעכווייז אָנגעהויבען פונאנדערגעהן און דער רעגען האָט כמעט אין גאנצען אויפגעהערט, אָבער דער ווינד האָט נאָך אלץ געבלאָזען שארף אזוי וויא פריהער. פענקראַפט, ספילעט און הערבערט זיינען געווען אויסגעווייקט פון רעגען און זיי האָבען זעהר פיעל געליטען פון דיא קעלט, אָבער זיי האָבען זיך ניט בע- קלאַגט און זיי האָבען וועגען דעם א וואָרט ניט גערעדט.

ארום פינף אוהר האָט אָנגעהויבען טאָגען און מען האָט שוין געקענט בעמערקען דיא גראָהע וואָלקענס אונטער'ן הימעל. אין מזרח זייט האָט זיך בעוויזען עטוואָס ליכט און מען האָט שוין געקענט זעהן דיא שוימיגע כוואליעס אין מעער, אָבוואָהל ניט זעהר דייטליך.

אום זעקס אוהר איז שוין טאָג געווען. דיא דריי חברים זיינען דאמאָלס געווען אומגעפעהר זיעבען מייל פון זייער היים אין דיא "טשימינס". זיי זיינען געגאנגען מיט א פלאכער וועג ניט ווייט פון ברעג ים, וועלכער איז געווען אָנגעצאמט פון דיא טריקעניס מיט פעלזען ווענד. דאָ און דאָרט האָבען זיך גע- וויזען בויער און פון ווייטענס האָט זיך געזעהן א געדיכטער וואלד.

אין יענעם מאָמענט איז טאפ געוואָרען זעהר אויפגערענט. ער איז געלאָך- פען פאָראויס, האָט זיך צוריק אומגעקעהרט און איז וויעדער אנטלאָפען. עס האָט אויסגעזעהן, אז ער מיינט עס צו געבען דיא מענשען א צייכען אז זיי זאָלען שטעלען גרעסערע טריט און געהן שנעלער. דער הונד האָט זיך נאָכדעם אביסעל אָנגעדריעהט פון מעער און דיא לייטע האָבען איהם נאָכגעפאַלגט. דיא געגענד איז געווען ווייסט און פערלאָזען און קיין לעבעדיגע בעשעפעניס איז דאָרט ניט געווען צו בעמערקען.

דער זאמדיגער באָדען פון יענע געגענד איז בעשטאנען פון קליינע און

גרעסערע בערגלעך. פון ווייטענס האָט יענע געגענד אויסגעזעהן אזוי וויא א זאמדיגער מאָדעל פון דיא שווייץ.

פינף מינוטען שפעטער זיינען דער רעפארטער און זיינע קאָמפאניאָנען אָנגעקומען צו א גראָבען הינטער א הויכען און לאַנגען באַרג. דאָרט האָט זיך טאָפּ אָבגעשטעלט און האָט הויך א ביל געטהאָן. ספּילעט, פענקראָפּט און הער־בערט זיינען אַרונטען אונטען אין גראָבען.

זיי האָבען דאָרט געטראָפען דעם ניגער נעב, וועלכער איז געשטאנען אויף דיא קניע נעבען דעם קערפּער פון א מאן וואָס איז געלעגען אויף א בערגעל גראָז.

דאָס איז געווען דער פּערשוואַנדענער אינזשיניר סיירוס האַרדינג !

8טעם קאפיטעל.

סיירוס האַרדינג גערעטעט. — נעב'ס ערצעהלונג. — אונערקלערליכע שפורען. — האַרדינג'ס ערשטע ווערטער. — געטראָגען אויף א טראַג־בעטעל. — צוריק צו דיא "טשימינס". — דער חורבן אין דער וואָהונג.

נעב האָט זיך ניט בעוועגט. ספּילעט, פענקראָפּט און הערבערט זיינען א היבשע וויילע געשטאנען אזוי וויא געלעהמט פון ערשטוינג, דאן האָט פענקראָפּט מיט א וויינענדע שטימע געפרעגט:

— לעבט ער ?

נעב האָט ניט געענטפּערט. ספּילעט און דער מאַטראָז זיינען בלאַס גע־וואָרען. הערבערט האָט פּערבראָכען דיא הענד און טרעהרען האָבען אָנגעהויבן בען פאלען פון זיינע אויגען. דער אַרימער ניגער, וועלכער איז געווען זעהר פּער־טרויערט האָט וואַהרשיינליך ניט געזעהן זיינע קאָמפאניאָנען און ניט געהערט וואָס פענקראָפּט האָט איהם געפרעגט.

דער רעפארטער האָט זיך געשטעלט אויף דיא קניע, האָט פּונאנדערגע־עפענט דיא קליידער פון אונבעוועגליכען קערפּער און האָט צוגעלעגט זיין אויער צום אינזשיניר'ס ברוסט. אין דער זעלבער צייט האָט זיך נעב אויפגע־הויבען. ער האָט געקוקט מיט זיינע אויגען, אָבער וויא עס האָט אויסגעוויזען, האָט ער קיינעם ניט געזעהן. אויס פּערצווייפלונג איז ער אזוי וויא פּאראלי־זירט געווען און ער האָט כמעט פּערלאָרען זיינע געפיהלען. זיין געזיכט איז אזוי פּערענדערט געוואָרען, אז מען האָט איהם ניט געקענט דערקענען.

א היבשע וויילע האָט זיך ספּילעט צוגעהערט צו האַרדינג'ס ברוסט, דאן האָט ער זיך אביסעל אויפגעהויבען און געזאָגט:

— ער לעבט! זיין הארץ קלאפט נאך! ער לעבט!

פענקראפט האָט זיך אויך צוגעבויגען צום אינזשיניר און ער האָט זיך איבערצייגט, אז זיין לעבענס-גייסט איז נאָך ניט אויסגעלאָשען. ער האָט זאָגאר בעמערקט אויף דעם בעוואוסטלאָזענ'ס באקען אז ער אָטהעמט.

אויף אַ בעפעהל פון רעפּאָרטער איז הערבערט אוועקגעלאָפּען זוכען אַ ביסעל וואסער. ביי אַ הונדערט פּוס ווייט האָט ער געפונען אַ שטראָם פון קלאָהרעם, דורכזיכטיגעס וואסער, וואָס איז געלאָפּען דורך'ן זאמד, אָבער ער האָט זעלבסט-פערשטענרליך ניט געהאט קיין כלי אין וואָס אָנצושעפּען אַ ביסעל וואסער, זאָגאר אַ שעל פון אירגענד וועלכען ווייך-טהיער איז דאָרט ניט געווען צו בע-קומען. דער יונג האָט איינגעטונקט זיין טאשען-טוך אין שטראָם און איז שנעל צוריק געלאָפּען צום פּלאַץ וואו הארדינג איז געלעגען.

דאָס נאסע טיכעל איז גענוג געווען צו בענעצען דעם גע'חלש'טענ'ס ליפען. דאָס קאלטע וואסער האָט באלד געצייגט אַ גוטע ווירקונג. דעם אינזשיניר'ס ברוסט האָט זיך אָנגעהויבען הויבען און עס האָט אויסגעזעהן אז ער זאָגט עפעס, אָבער געהערט האָט מען נאָר ניט.

— מיר וועלען איהם רעמען! — האָט דער רעפּאָרטער אויסגעשריען.

ביי דיעזע ווערטער האָט נעב אזוי וויא ערוואכט פון אַ לעטארגישען שלאָף. ביז יעצט האָט ער געדענקט אז זיין ווירטה איז טויט און דעם רעפּאָרטער'ס ווערטער האָבען איהם נאָר אָבגעפרישט. ער האָט אראָבגעצויגען דיא קליידער פון זיין ווירטה, אום צו זעהן אויב ער איז פּערוואונדעט, אָבער מען האָט אויף איהם קיין וואונד אָדער שלאָג צייכען ניט געפונען. וויא אזוי דער אינזשיניר איז אהין געקומען און וואָס האָט איהם געבראכט צו אזא לאַגע ניט זייענדיג ערניץ צוקלאפט, איז געווען אונערקלערליך.

אָבער דאָס, האָבען דיא אנדערע פיער פּערוואָרפענע געהאָפּט, וועט זיי זייער געפונענער קאָמפּאניאָן ערקלערען, ווען ער וועט אימשטאנד זיין צו רעדען. דיא פראגע איז ערשט געווען וויא אזוי צו רעמען זיין לעבען און וויא אזוי צו בריינגען איהם צו זיך. זיי האָבען געדענקט, אז רייבען דעם פּע'חלש'טענ'ס וואָלט איהם גוטס געטהאָן און זיי האָבען זיך באלד גענומען צו דער ארבייט.

הארדינג האָט אָבגעלעבט. דיא טרוקענע רפואה האָט ווירקליך געהאָלפּען און ער האָט אָנגעהויבען אָטהעמען שטארקער און רעגעלמעסיגער. ער איז אין אונמאכט געפאלען אויס ערשעפּונג, אויס שוואכקייט און ווען הילף זאָל ניט געווען קומען אין צייט, וואָלט אלעס געווען פּערפאלען און סירוס הארדינג וואָלט שוין אויף דער וועלט ניט געווען.

— דוא האָסט געמיינט אז דיין ווירטה איז טויט? — האָט פענקראָפּט גע-

פרענט דעם-ניגער — ניט וואהר, נעב?

— יא, אזוי האָב איך געדענקט! — האָט נעב געענטפּערט — און ווען

טאפ זאל אייך ניט געווען געפינען, וואָלט איך מיין ווירטה בעררינגט און איך וואָלט דאָ פּערבליבען אויף זיין קבר צו שטארבען!
 און דאָס איז ווירקליך אמת געווען. ווען ספּילעט, פּענקראַפט און הער-
 בערט זאָלען ניט געווען אָנקומען, וואָלטען זיי פּערלאָרען צוויי פון זייערע קאָמ-
 פּאניאָנען, אי סירוס הארדינג, אין זיין דיענער נעב.
 דער ניגער האָט דאן דערצעהלט וויא אזוי ער האָט זיין בעליעבטען ווירטה
 געפונען.

דעם פּאָריגען טאָג, נאָכדעם וויא נעב האָט בעגינען פּערלאָרען דיא "טשימ"
 נים", איז ער געגאנגען ביים ברעג ים צו נאָרדען (צפון זייט) און איז געקומען
 צו א פּלאץ, וואָס ער האָט שוין פריהער בעזוכט. ניט האָבענדיג קיינע אויס-
 זיכטען אז ער קען דאָרט דעם פּערשוואונדענעם געפינען, האָט ער פון דעסטווע-
 גען גענוי ארוםגעזוכט יענע געגענד, פּילייכט וועט ער אירגענד וואו געפינען
 א שטיקעל שפור צום קאפיטאן. ער האָט הויפטזעכליך געזוכט אין דיא זאמד
 ווייטליך פון ברעג, וואו דאָס וואסער פון מער קומט ניט צו זאָגאר אין גרעס-
 טען פּלומה. וואו דער ים פּלייצט ארויס, האָט ער געדענקט. קען קיין שפור ניט
 זיין, ווייל אויב אפילו דאָרט איז געווען צו דערקענען טריט אָדער אנדערע ציי-
 כענס פון פּערשוואונדענעם האָט עס דאָס וואסער אָבעשווענקט. געפינען זיין
 ווירטה א לעבעדיגען, האָט נעב ניט געדענקט. ער האָט שוין געהאט פּערלאָרען
 זיין האָפנונג צו זעהן איהם א לעבעדיגען. אָבער ער האָט געוואָלט געפינען זיין
 לייכע און זיא בעררינגען מיט זיינע אייגענע הענר.

א לאנגע צייט האָט ער געזוכט אומזיסט. עס האָט אויסגעזעהן, אז קיין
 מענש האָט ווען עס איז בעטראַטען יענעם וויסטען ים ברעג, ווייל קיין צייכען
 אז א מענשענ'ס האַנד האָט דאָרט עטוואָס בעריהרט, איז ניט געווען צו בע-
 מערקען.

נעב האָט בעשלאָסען צו געהן אין דער זעלבער ריכטונג אייניגע מייל וויי-
 טער. ער האָט געדענקט, פּילייכט האָבען דיא וועללען פון מעער פּערטראָגען
 זיין ווירטה'ס לייכע. ער האָט געוואוסט אז א טויטער קערפּער ווערט ארויסגע-
 וואָרפען פון ים פריהער אָדער שפעטער, און ער האָט געוואָלט א קוק טהאָן
 אויף זיין ווירטה צום לעצטען מאָל.

— איך בין אזוי אָבעגאנגען נאָך צוויי מייל — האָט נעב דערצעהלט —
 און האָב פּאָרויכטיג, גוט געקוקט אין אלע זייטען, אָבער איך האָב צו מיין
 גרעסטע פּערצווייפּלונג אלץ קיין זאך ניט געפונען. אָבער נעכטען ארום פינף
 אוהר פארנאכט, האָב איך דערזעהן טריט אין דיא זאמד.

— טריט! האָט פּענקראַפט פּערזוואונדערט אויסגעשריען.

— יא, טריט, האָב איך דערזעהן! — האָט פּענקראַפט געענטפּערט.

— האָבען זיך דיא טריט אָנגעפאנגען פון ברעג וואסער? — האָט דער רעפארטער געפרעגט.

— ניין! — האָט נעב געענטפערט — גראדע א היבשע ביסעל ווייט פון ברעג. איך בין שיער פון זיינען אראָב ווען איך האָב עם דערזעהן. דיא טריט צייכענס אין זאמר זיינען געווען דייטליך און איך בין געווען איבערצייגט, אז דאָס זיינען טריט פון א מענשען. איך בין מיט דעם סליאר פון דיא טריט געגאנגען אומגעפעהר א פיערטעל מייל. איך בין ניט געגאנגען, נור געלאָפּען און איך האָב שטרענג אכטונג געגעבען אז איך זאָל דעם שפור ניט פערלירען. אבי סעל שפעטער, ווען עם איז שוין פינסטער געוואָרען האָב איך דערהערט דאָס בילען פון א הונד. דאָס איז געווען טאפ, וועלכער האָט מיך אהער געבראכט צו מיין טהייערען ווירטה.

נעב האָט ווייטער דערצעהלט, אז ווען ער האָט זיין ווירטה געפונען ליי-גענדיג אונטעוועגט אין גראָבען האָט ער איהם פרובירט מינטערען. ער האָט איהם געדריקט, געריבען און געטהאָן אלעס מעגליכע, אָבער ער האָט אין איהם קיין פונקט לעבען ניט בעמערקט און ער איז שיער געשטאָרבען פון האַרץ-וועהטאָג. פריהער האָט ער געוואונשען אז ער זאָל כאָטש געפינען דעם פער-שוואונדענעם א טויטען, אָבער נאכהער האָט ער איהם געוואָלט זעהן א לעבע-דיגען. אָבער וויא אזוי? אז דער אונגליקליכער ליגט אזוי וויא א שטיק האָלץ און זיינע אלע געליעדער זיינען פערנגליווערט, אָנגעשטאָרבען! עם איז איהם בלויז פערבליבען אָבצוגעבען זיין בעליעבטען ווירטה זיין לעצטען כבוד, ניט לאָזען זיין טויטען קערפער וואַלגערן זיך און בעערדיגען איהם. אָבער דיא איי-בעריגע דריי חברים — האָט ער געדענקט — ווילען דאָך געוויס אויך א קוק טהאָן אויף זייער קאָמפאניאָן צום לעצטען מאָל און ער האָט דאָרום בעשלאָ-סען צו שיקען דעם הונד רופען זיי. דער ניגער האָט געוואוסט, אז טאפ איז זעהר קלוג און געשיקט און ער איז געווען זיכער אז ער וועט דיא שליחות ערפילען. ער האָט אייניגע מאָל דערמאָהנט דעם נאָמען פון רעפארטער, ווע-מען טאפ האָט בעסער געקענט וויא דיא אנדערע צוויי. דערביי האָט ער דעם הונד אָנגעצייגט מיט'ן האַנד צו זידען (דרום זייט) און טאפ האָט פערשטא-נען, אז ער האָט צו לויפען אין יענע ריכטונג און אויפזוכען גידעאָן ספילעט. טאפ האָט אזוי געטהאָן, און אויסגעלאָזט האָט זיך אז ער האָט דיא דריי פער-זאָן געבראכט ניט צו זיין ווירטה'ס בעערדיגונג, זאָנדערן צו זיין רעמונג.

נעב'ס קאָמפאניאָנען האָבען אויסגעהערט זיין ערצעהלונג און זיי האָבען זיך ניט געקענט אָבוואונדערען וויא אזוי סירוס האַרדינג האָט זיך גערעטעט פון דעם ברויזענדיגן ים און וויא אזוי ער איז אין יענעם גראָבען געקומען פאָל-שמענדיג אונטעשעדיגט.

— אלזאָ, נעב — האָט דער רעפּאָרטער צו איהם געוואָנט — איז ניט
 דוא האָסט דיין ווירטה געבראכט אין דיעזען פּלאץ?
 — ניין, ניט איד! — האָט דער ניגער געענטפערט.
 — ער איז וואהרשיינליך אליין אהער געקומען — האָט זיך פענקראָפּט
 אָבגערוּפּען.

— געוויס אזוי — האָט ספּילעט בעשטעמיגט — וויא קען דען אנדרעש
 זיין?

וויא אזוי דיא זאך איז געשעהן האָט נאטירליך בלויז דער אינזשיניר אליין
 געקענט ערקלעהרען און מען האָט געמוזט ווארטען ביז ער וועט אימשטאנד זיין
 דאָס צו טהאָן.

הארדינג'ס רעטער האָבען איהם נאָך א ביסעל געריבען און מעהר דער-
 ווארעמט זיין בלוט. דער בעוואוסטלאָזער האָט אָנגעהויבען בעוועגען זיין האנד
 און נאָכדעם זיין קאָפּ.

נעב האָט זיך צו איהם צוגעבוניגען, האָט איהם א קוש געטהאָן אין שטע-
 רען און האָט צו איהם גערעדט, אָבער דער אינזשיניר האָט ניט געהערט. ער
 האָט אָבגעלעבט, אָבער זיינע געפיהלען האָט ער נאָך ניט בעקומען. זיינע אוי-
 גען זיינען אויך געווען געשלאָסען און ער האָט גאָר ניט געוואוסט וואָס ארום
 איהם טהוט זיך.

מעהר האָבען דיא פיער פּערזאָן גאָר ניט געקענט טהאָן פאר זייער געפיר
 נענעם חבר. ווארימקייט וואָלט פאר איהם זעהר גוט געווען. ווען מען לענט
 איהם אוועק נעבען א פייער, וואָלט ער זיך דערווארעמט און ער וואָלט מעהר
 צו זיך געקומען. אָבער וואו האָבען זיי דאָרט געקענט שאפען פייער? ווען זיי
 וואָלטען געווען מיטבריינגען דיא איבערגעברענטע לייוואנד וואָלטען זיי עס
 געקענט אָנצינדען דורך א פונק, וואָס זיי וואָלטען ארויסגעצויגען קלאפענדיג
 א שטיין אָן א שטיין. אָבער זיי האָבען יענע לייוואנד ניט מיטגעבראכט און
 קיין שוועבעלע האָט קיינער פון זיי ניט געהאט. זיי האָבען דורכגעזוכט דעם
 אינזשיניר'ס קליידער-טאשען און מעהר וויא א זייגעריל האָבען זיי ביי איהם
 ניט געפונען. זיי האָבען אלזאָ קיין אנדער ברירה געהאט וויא אוועקטראָגען
 דעם בעוואוסטלאָזען צו זייער וואָהנונג אין דיא "טשימניס", וואו זיי האָבען
 פייער, און דאָס מוז געטהאָן ווערען אזוי שנעל וויא מעגליך.

אונטערדעסען האָט דאָס קאלטע וואסער, וועלכעס זיי האָבען פון דער נא-
 סער טיכעל נאָך אמאָל אריינגעטריפט אין אינזשיניר'ס מויל, אויף איהם גוט
 געווירקט, בעסער און שנעלער וויא זיי האָבען ערווארטעט. זיין געזיכט האָט
 בעקומען אן אנדער געשטאלט און זיין בעוואוסטזיין האָט זיך צו איהם א
 היבשע ביסעל אומגעקעהרט. פענקראָפּט האָט געדענקט, אז עס וואָלט ניט גע-
 שאדט איינצוגעבען דעם קראנקען אייניגע טראָפענס זאפט פון דיא געבראָטענע

פלייש, וואָס הערבערט האָט מיטגענומען פון זייער היים. ער האָט עס געזאָגט זיינע חברים און זיי האָבען דערצו איינגעשטימט. הערבערט האָט באלד דער-לאנגט דיא שטיקעל פלייש און פענקראָפּט האָט אויסגעדריקט אביסעל זאפט אין אינזשיניר'ס מויל. דער מאן האָט באלד דיא אויגען געעפענט.

דער רעפּאָרטער און נעב האָבען זיך איינגעבויגען איבער דעם אָבגעמינ-טערטען און זיי האָבען איהם אריינגעקוקט אין דיא אויגען.

— מיין ווירטה, מיין ווירטה! — האָט נעב געשריען אויסער זיך פון פרייד.

הארדינג האָט שוין דיעזען מאָל געהערט זיין דיענער'ס שטימע און ער האָט זאָגאר דערקענט אלע זיינע חברים. ער האָט אָנגענומען נעב'ס און ספּיר-לעט'ס הענר און ער האָט זיי שוואַך געדריקט. זיינע ליפען האָבען זיך אָנגעהויבען בעוועגען און זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען פון איהם דייטליך געהערט דיא ווערטער:

— אן אינוועל אָדער א קאָנטינענט?

— זאָלען אייך, קאפיטאן, ניט קימערען אזעלכע זאכען! — האָט פענק-ראָפּט אויסגעשריען — מיר האָבען נאָך צייט צו רעדען דעריבער. פּאַרליר-פיג ליגט עס אונז ניט אין זינען און מיר זיינען צופריעדען אבי איהר לעבט.

הארדינג האָט א שאַקעל געטהאָן מיט'ן קאָפּ און איז אזוי וויא איינ-געשלאָפּען.

דיא פיער קאָלעגען זיינען צופריעדען געווען וואָס זייער פינפטער קאָלעגע איז אנשלאָפּען געוואָרען. זיי האָבען געגלויבט אז דאָס וועט איהם קיין שלעכ-טעס ניט טהאָן און דאָס וועט איהם נאכהער מעהר אָבפרישען. זיי האָבען דער-ווייל גענומען מאכען פאַרבערייטונגען צו טראנספּאָרטירען דעם אינזשיניר אין א בעסערען און בעקוועמערען פּלאַץ. נעב, הערבערט און פענקראָפּט זיינען אוועק צו א נאָהענטען בארג אויף וועלכען עס זיינען געשטאנען אייניגע דארע בוימער. אויף'ן וועג האָט דער מאַטראָז אייניגע מאָל וויעדערהאָלט דעם אינזשיניר'ס ווערטער: "אן אינוועל אָדער א קאָנטינענט?" ער האָט זיך ניט געקענט אָב-וואונדערען וואָס זייענדיג אין אזעלכע אומשטענדען, פילייכט מעהר טויט וויא לעבעדיג, ליגען דעם קאפיטאן אין זינען אזעלכע נארישקייטען!

זיי זיינען אָנגעקומען אויף'ן שפיץ פון בארג. פענקראָפּט און זיינע בע-גלייטער האָבען זיך גענומען צו דער ארכייט צו מאכען א טראַג-בעמעל אוועק צומראָגען זייער שוואכען קאָמפּאניאָן. און דיא ארכייט האָבען זיי געמוזט טהאָן מיט זייערע נאקעטע הענר, ווייל קיין ווערקצייג האָבען זיי דאָך ניט געהאט. דיא בוימער זיינען אפילו געווען דארע, דאָך איז זיי גאנץ שווער אָנגעקומען ביז זיי איז געלונגען אָבצוברעכען אזעלכע צווייגען, פון וועלכע זיי זאָלען קענען מאכען דאָס טראַג-בעמעל.

אָבער זיי האָבען עס ענדליך געמאכט און אין פיערציג מינוטען ארום איז דיא בעטעל געווען פערטיג. זיי האָבען אויף איהר פערשפרייט גראָז און בלעטער, און ווען זיי זיינען געקומען צוריק צו סיירוס הארדינג און דעם רע-פאָרטער, וועלכער האָט איהם געהיט, איז שוין געווען צעהן דער זייגער אין דער מריה.

הארדינג האָט זיך נור וואָס אויפגעכאפט פון שלאָף, אָדער, בעסער געזאָגט, פון דיא בעוואוסטלאָזיגקייט אין וועלכע זיי האָבען איהם געפונען. זיין געזיכט האָט בעקומען א מעהר רויטליכען קאָליר. ער האָט זיך אביסעל אויפגעהויבען, האָט זיך ארומגעקומט, אזוי וויא ער זאָל זיך אליין פרעגען: וואו בין איך דאָ אין דער וועלט?

— וועט אייך ניט שווער זיין אויסצוהערען מיך? — האָט איהם דער רעפאָרטער געפרעגט.

— יא, איך קען אייך אויסהערען — האָט דער אינזשיניר שוואַך גע-ענטפערט.

— מיין מיינונג איז — האָט זיך דער מאַטראָז אָבגערופען — אז קאפיטאן הארדינג וועט אייך בעסער קענען אויסהערען, ווען מיר וועלען איהם איינגעבען נאָך אביסעל נאהרונג.

אין יענעם מאָמענט איז דער יונגער הטרכערט צוגעלאָפּען געהענטער צום ברעג מעער און האָט געבראכט אייניגע פרישע שעל-פיש.

— אביסעל זאפט פון שעל-פיש און אביסעל פלייש-זאפט — האָט פענק-ראָפּט געזאָגט צום קאפיטאן — וועט אייך קרעפטיגען און איהר וועט אימשטאנד זיין אויסצוהערען דעם הערן ספילעט און איהם זאָגען וואָס איהר וועט דארפען. הארדינג האָט איינגעשלונגען אביסעל נאהרונגס זאפט וואָס מען האָט איהם אריינגעדריקט אין מויל און ער איז פיעל קרעפטיגער געוואָרען. דיא איבעריגע פיער פּעריזאָן, וועלכע זיינען געווען טויט הונגעריג, האָבען געגעסען אביסעל שעל-פיש און זיי האָבען עטוואָס דעם הונגער פּערטריבען.

— ווייסט איהר, קאפיטאן — האָט דער מאַטראָז זיך אָבגערופען — אז מיר האָבען א הויז ארונטער נאָך זידען? א הויז איינגעריכטעט מיט צימע-רען, מיט בעטען און מיט א פייער-פלאץ. מיר האָבען דאָרט אויף א שפייד-קאמער מיט פויגלען און אייער צום עסען. מיר האָבען דאָ פערפערטיגט א טראָג-בעט און זאָבאלד איהר וועט פיהלען אביסעל קרעפטיגער וועלען מיר אייך אהיים אוועקטראָגען.

— איך דאנק אייך, מיין פריינד — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — ווארט נאָך א שטונדע אָדער צוויי און איהר וועט מיך קענען געהמען אין אייער וואָהנונג. אצינד רעדט, הערר ספילעט.

דער רעפאָרטער האָט איהם דערצעהלט אז זיי געפינען זיך אין א וויסטע,

אויב זיי זיינען אויף אן אינזעל אָדער א קאָנטינענט (א גרויסע שטיק לאַנד אָדער א וועלט-טהייל), ווייסען זיי ניט. ער האָט איהם ווייטער דערצעהלט אלעס וואָס מיט זיי האָט פּאסירט פון דער צייט וואָס זיי זיינען ארויסגעשליידערט געוואָרען אויף'ן ברעג ביז דעם מאָמענט ווען זיי האָבען איהם געפונען און וויא אזוי טאפּ איז געווען דער שליה צו זיין רעמונג.

— אָבער האָט איהר מיך ניט אויפגעהויבען ביים ברעג ים? — האָט האַר-דינג געפרעגט מיט א שוואכע שטימע.

— ניין! — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט.

— ניט איהר האָט מיך געבראכט אין דיעזען גראָבען?

— ניין.

— וויא ווייט איז דיעזער גראָבען פון מעער?

— אומגעפעהר א מייל — האָט פענקראָפּט געענטפערט — און מיר קע-

נען ניט פערשטעהן וויא אזוי איהר זיינט אהער געקומען.

— מיך וואונדערט עס אויך — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — עס איז

א זאָנדערבארע געהיימניס!

— אָבער — האָט דער מאַטראָז געפרעגט — קענט איהר אונז זאָגען,

קאָפיטאן, וואָס מיט אייך האָט פּאסירט נאָכדעם וויא איהר זיינט ארויסגעשלייד-

דערט געוואָרען פון ים?

האַרדינג האָט זיך פערטראכט. ער האָט זיך אָנגעהויבען דערמאָהנען וואָס

מיט איהם איז געשעהן און אזוי ווייט וויא ער האָט זיך געקענט עראינערען האָ-

בען איהם דיא כוואליעס ארויסגעריסען פון נעץ פון באלון אומגעפעהר א האלבע

מייל ווייט פון ברעג. ער האָט זיך געלאָזט שווימען און פלוצלינג האָט ער

דערפיהלט עפעס א לעבעדיגע בעשעפעניס נעבען איהם. דאָס איז געווען זיין

הונד טאפּ, וועלכער האָט איהם געהאלטען פעסט ביי זיינע קליידער און איהם

געהאַלפּען קעמפּען גענען דיא ביזע כוואליעס. ענדליך אָבער איז ער געזונקען

צוזאמען מיט זיין טרייען הונד, און וואָס עס איז געשעהן ווייטער ביז דעם

מאָמענט ווען ער האָט זיך אויפגעכאַפּט פון זיין בעוואוסטלאָזיגקייט, האָט ער

ניט געוואוסט. ער האָט אזוי דערצעהלט פאַר זיינע פריינד און זיי זיינען העכסט

איבערראשט געוואָרען.

— אָבער, הערר קאפיטאן — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען — דיא

וועללען האָבען אייך דאָך זיכער ניט פערשליידערט אהער. איהר זיינט דאָך

געוויס ארויסגעוואָרפּען געוואָרען אויף'ן ברעג און ביז דיעזען פּלאַץ האָט איהר

א שפּאַציר געמאַכט. נעב האָט דאָך אייך אויפגעזוכט נאָך צייכענס פון טריט

וואָס ער האָט ענטדעקט אין זאַמד.

— טריט! — האָט האַרדינג איבערראשט אויסגערופען — בין איך אלליין

געגאַנגען אָדער אימעצער האָט מיך אהער געבראַכט? דאָס איז מיר זעהר שווער

צו גלויבען, ווייל איך הויב ניט אָן צו געדענקען קיין זאך. זאָג מיר, נעב, האָסט דו ווירקליך ענטדעקט מענשען טריט אין זאמר?
 — יא, מיין הערר! — האָט נעב געענטפערט — ווען ניט דער שפור וואָס האָט מיך געפיהרט אהער וואָלט איך אייך ניט געפונען.
 — זיינען נאָך ערשט אויך דאָ דיא צייכענס פון יענע טריט? — האָט הארדינג געפרעגט.

— יא — האָט דער ניגער געענטפערט — דאָ הינטער'ן בארג זיינען נאָך דאָ דיא צייכענס, ווייל דער רעגען איז דאָ ניט צוגעקומען; ווייטער אָבער האָט דער רעגען דיא צייכענס אָבגעשווענקט.
 — פענקראָפט — האָט הארדינג געזאָגט — וויילט איהר אזוי גוט זיין נעהמען מיינעם א שוך און געהן זעהן אויב ער פאסט זיך צו יענע טריט אין זאמר?

— ווארום ניט? — האָט דער מאטראָז געענטפערט — מיט'ן גרעסטען פערנגיגען. מיר זיינען אלע זעהר נייגעריג דיעזע זאָנדערבארע רעמענים צו לייזען.

פענקראָפט האָט ארונטערגענומען הארדינג'ס א שוך און ער, הערבערט און נעב זיינען אוועק הינטער'ן בארג. ספילעט איז פערבליבען געבען אינזשינר.
 — א זאָנדערבארע געהיימנים, א מערקווירדיגע רעמענים! — האָט הארדינג געזאָגט — האָט איהר קיינמאָל קיין מענשליכע טריט ניט בעמערקט?
 — ניין — האָט דער רעפארטער געענטפערט — מיר האָבען דאָ קיין געדעכנים פון קיין מענשען בעמערקט.

— דאן זיינען דאָך טאקי דיא טריט מיינע! — האָט הארדינג געזאָגט.
 א וויילע שפעטער זיינען דיא דריי צוריקגעקומען מיט א בעריכט, אז הארדינג'ס שוך פאסט זיך ריכטיג צו דיא לעכער אין זאמר.
 — א פאקט בלייבט א פאקט! — האָט הארדינג געזאָגט — וואהרשיינליך האָב איך שפאצירט אזוי וויא א נאכטוואנדלער און איך האָב עס אליין ניט געשפירט! טאפ האָט מיך וואהרשיינליך געפיהרט און איך בין איהם נאָכגע- נאנגען אליין ניט וויסענדיג אז איך שטעה אויף מיינע פיס.
 ער האָט צוגערופען זיין הונד און אויך זיין טרייען דיענער און ער האָט זיי ביידען אומגעארמט און געדאנקט פאר דיא רעטונג וואָס זיי האָבען איהם געשאפט.

ארום צוועלף אוהר האָט פענקראָפט געפרעגט דעם אינזשינר, אויב מען קען איהם שוין נעהמען אין זייער וואָהנונג. הארדינג האָט געענטפערט אז ער וועט פרובירען.

ער האָט זיך לאנגזאם אויפגעהויבען און זיך געשטעלט אויף זיינע פיס, אָבער מען האָט איהם געמוזט אונטערהאלטען, זאָנסט וואָלט ער אומגעפאלען.

— קאפיטאן — האָט דער מאַטראָז געוואָגט — איהר זיינט ערשט אזוי וויא א נייגעבאָרענעס קינד. איהר זיינט ערשט ווירקליך אויף דאָס ניי געבאָרען געוואָרען און איהר ווילט זיך שוין לערנען געהן! נאָך צו פריה, מען מוז אייך נאָך טראָגען.

אויף זיין בעפעהל האָט הערבערט צוגעטראָגען דיא טראָגעבעטעל. מען האָט דעם שוואַכען מאַן אויף איהר ארויפגעלעגט און זיינע פיער קאָמפאניאָנען האָבען איהם געטראָגען.

פון דאָרט ביז זייער היים איז געווען אומגעפעהר אכט מייל ווייט. שנעל האָבען דיא טרעגער ניט געקענט געהן, ווייל זיי זיינען צו שוואַך געווען; זיי האָבען אויך געוואוסט, אז זיי וועלען אויף'ן וועג זיך מוזען שמעלען אַברוהען און זיי האָבען דאָרום אויסגערעכענט, אז ביז זיי וועלען קומען צו דיא "טשימ" ניט" וועט עס דויערען פינף אָדער זעקס שטונדען.

דער ווינד האָט נאָך שטארק געבלאָזען, אָבער גערעגענט האָט עס ניט. האַרדינג האָט ליגענדיג אויף'ן בעטעל בעקוקט דיא גענענד ארום. פון צייט צו צייט האָט ער זיך אביסעל אויפגעהויבען, האָט זיך אָנגעשפארט אויף זיין עלענביגען, אום ער זאָל בעסער קענען בעאַכטמען וואָס ארום איהם טהוט זיך. ער איז געווען פערטיעפט אין געדאנקען, אָבער ער האָט קיין וואָרט ניט גערעדט. נאָכדעם וויא זיי זיינען שוין געווען א צוויי שטונדען אין וועג, איז האַרדינג איינגעשלאָפּען.

אום האַלב זעקס דעם זייער אין אבענד זיינען דיא לייטע אָנגעקומען צו דיא "טשימנים". זיי האָבען דיא טראָגעבעטעל אוועקגעשטעלט אויף'ן זאמד. האַרדינג איז נאָך אלץ געשמאק געשלאָפּען. זיינע חברים האָבען איהם ניט געוואָלט אויפוועקען. זיי האָבען איהם געוואָלט מאַכען אן איבערראשונג און אויפוועקען איהם אין זייער וואָהנונג נעבען דעם פייער, ווען זיי וועלען האָבען א פאָר געבראָטענע פויגלען צום עסען.

פענקראָפט איז דער ערשטער אריינגעלאָפּען אין זייער פעלזען-וואָהנונג, אום צו מאַכען פלאץ פאר'ן קראַנקען, אָבער וויא דערשראָקען איז ער געוואָרען, ווען ער האָט דאָרט געטראָפּען א נאנצע איבערקעהרעניש! אויף'ן באַדען זיינען געווען אָנגעוואָרפען שמויינער און מער-גראָז, דער פייער איז געווען אין גאנצ צען אויסגעלאָשען און דיא האַלאָוועשקעס מיט דיא אש זיינען געווען צושפרייט איבער'ן גאנצען צימער. דיא צוגעברענטע לייוענד וואָס זיי האָבען בעהאלטען איז פערשוואַנדען געוואָרען און עס איז דערפון קיין געדעכנים ניט געבליבען! וואַרשיינליך האָט דער ים ביי זייער אָבוועזענהייט ארויסגעפלייצט און חרוב געמאַכט זייער וואָהנונג און פערניכטעט דאָס וויכטיגסטע און נויטיגסטע וואָס זיי האָבען געהאט — דעם פייער!

9 מעם קאפיטעל.

סירוס הארדינג נעכטיגט אין דיא "משימונים" — זיינע פראיעקטען. — אויף
יאגד אין מיטען וואלד. — הערבערט געפינט מאנדלען. — טאפ פאנגט א קא-
פיבארא. — א נייגעמאכטער פייער אין דיא "משימונים".

פענקראפט איז ארויסגעלאָפֿען און דערצעהלט פאר זיינע חברים פון דעם
אונגליק וואָס האָט פאסירט. ער איז געווען אזוי ניעדערגעשלאָגען, אז ער האָט
קוים געקענט רעדען. אָבער אויף זיינע קאָמפּאָניאָנען האָט עס געמאכט א קנאפע
ווירקונג.

נעב, וועלכער איז אזוי ענטזיקט געווען דערפון וואָס זיין ווירטה האָט זיך
אָבגעזוכט, האָט זיך גאָר ניט צוגעהערט צו פענקראָפּט'ס רייד. איהם איז קיין
זאך אין זינען ניט געלעגען נור זיין ווירטה און ער האָט וועגען קיין זאך ניט
געזאָרגט, נור צו זעהן דעם אינזשיניר פּאָלשמענדיג געזונד.

הערבערט האָט אביסעל מיטגעפיהלט מיט'ן מאַטראָז, אָבער ער האָט זיך
אויך שטארק צום הארצען ניט גענומען. וואָס אָנבעלאנגט צום רעפּאָרטער, האָט
ער איינפאך געענטפערט:

— אויף מיין וואָרט, פענקראָפּט, אז דאָס הויכט מיך ניט אָן צו אארען.
— אָבער מיר זיינען דאָך פערבליבען אָהן פייער! — האָט פענקראָפּט
בעזאָרגט אויסגעשריען.

— א קלייניגקייט! — האָט ספּילעט קאלטבלוטיג געענטפערט.
— אָבער מיר האָבען דאָך קיין מיטעל אויפצולעגען א נייעם פייער!
— עט, נארישקייטען!
— וואָס רעדט איהר, הערר ספּילעט?
— איך רעד וואָס איך מיין!
— אום גאָטעס ווילען, אָהן פייער —

— האָבען מיר דאָ ניט אונזער פריינד. סירוס הארדינג? — איז דער
רעפּאָרטער איהם אריינגעפאלען אין דיא רייד — אבי אונזער אינזשיניר
לעבט, וועט ער שוין געפינען אן עצה וויא אזוי צו מאכען פייער.
— מיט וואָס? — האָט דער מאַטראָז פּערוואונדערט געפרעגט.
— מיט גאָר ניט! — האָט דער רעפּאָרטער געלאסען געענטפערט.

פענקראָפּט האָט שוין מעהר ניט געהאט וואָס צו רעדען, ווייל אין יענעם
מאָמענט האָט ער בעקומען צוטרויען צו סירוס הארדינג, אז ער קען בעוויי-
זען אזעלכע קונצען וואָס אנדערע קענען ניט. דער אינזשיניר איז דאן ביי אלע

זיינע קאמפאניאָנען געווען פעררעכענט פאר א כליבו, פאר א מענש וואָס ווייס אלעס און קען אלעס און זיי האָבען זיך מעהר געשעצט גליקליך צו זיין מיט איהם צוזאמען אין א פערוואָרפענע וויסטע געגענד, איידער אָהן איהם אין א בעוואָהנטע שטאָרט אין דיא פעראייניגטע שטאאטען. זאָבאלד זיי האָבען איהם, זיינען זיי געווען זיכער, אז זיי וועלען שוין האָבען אלעס. זיין קענטניס און ווי סענשאפט, האָבען זיי געגלויבט, וועט פאר זיי אלעס שאפען און ער וועט זיי פעהריטען פון אלע אונגליקען. ווען יעמאנד זאָל קומען און זיי זאָגען, אז א וואול־קאן וועט זיך אויפהויבען און וועט חרוב מאכען דאָס לאַנד אויף וועלכע זיי גע־פינען זיך, וואָלטען זיי געענטפערט "סיירוס איז דאָ!" אזוי פיעל אמונה האָבן זיי אין איהם געהאט.

ליגענדיג אויף'ן טראַג־בעטעל איז דער אינזשיניר וויעדער פערבליבען בער וואוסטלאָז. וועהרענד זיינע קאמפאניאָנען האָבען איהם געטראָגען איז ער אויפ־געטרייסעלט געוואָרען און דאָס האָט איהם זעהר אָכגעשוואכט. מען האָט אַלזאָ ערשט מיט איהם ניט געקענט רעדען וועגען מאכען פייער, און עס איז ביי זיי געוואָרען א פראגע: וואָס וועלען זיי עטען? קיין שעל־פיש האָבען זיי אין זאפאס ניט געהאט; זיי וואָלטען אָכגעבראָטען אייניגע קאָרדזקוסען אָדער אייער, איז קיין פייער ניט געווען, און זיי האָבען זיך קיין עצה ניט געקענט געבען וואָס צו טהאָן.

אָבער פריהער פאר אלעס, האָבען זיי געפונען פאר נויטיג אריינצוטראָגען דעם אינזשיניר אין דעם מיטעלסטען צימער פון זייער וואָהנונג און מאכען פאר איהם א גוטען געלעגער, וואו ער זאָל זיין געשיצט פון קעלט. דאָס, האָבען זיי געגלויבט, וועט איהם גוטעם טהאָן און אבי נור ער וועט צו זיך קומען, וועט ער זיי שוין ארויסנהמען פון אלע זייערע פערלעגענהייטען.

זיי האָבען איהם אריינגעטראָגען און פאר איהם געמאכט א געלעגער אויף טרוקענע מעער־גראָז. אָבער דיא פערפלייצונג וואָס איז דאָרט מיט אייניגע שמוני־דען פריהער פאָרגעקומען, האָט צושטערט אייניגע פערשטאָפונגען פון דיא לע־כער און דער ווינד האָט געבלאָזען. עס איז געוואָרען שפעטליך אין אבענד. א שניידענדער ווינד האָט זיך אויפגעהויבען און הארדינג וואָלט פיליכט אומ־געקומען פון קעלט, ווען זיינע קאמפאניאָנען זאָלען איהם ניט געווען צודעקען מיט זייערע קליידער וואָס זיי האָבען פון זיך אראָבגעצויגען. זיי זיינען געווען זרעפטניגער און ביים בעוואויסטיין, האָבען זיי געקענט געפינען א מיטעל וויא אזוי צו דערווארימען זיך, אָבער דעם שוואכען האָבען זיי געמוזט פערזאָרגען.

ניט האָבענדיג קיין בעסערע זאך צום עסען, האָבען זיי יענעם אבענד גע־האט א מאַהלצייט פון ליטהאָדראַמען. הערבערט און נעב האָבען דיעזע מאַלוסקען אָנגעקליבען אין דיא לעכער פון דיא פעלזען ביים ברענג ים און יעדער איינער פון דיא פערוואָרפענע האָט איינגעשלונגען אייניגע פון זיי. אָבער דיעזען מאַל

האָבען זיי אויך געהאט א צושפייז; נעמליך, א מין זעע־גראָז, וועלכע איז זאפֿ־טיג און נאהרהאפט. הערבערט האָט דיעזע גראָז געפונען. דער אינגעל, וועלכער האָט אמאָל געלערענט נאטור־וויסענשאפט, האָט געוואוסט, אז דיעזע גראָז ווערט געברויכט אלס שפייז ביי איינוואָהנער פון געוויסע אינזלען און ער האָט עס געבראכט צו זיינע קאָמפאניאָנען, וועלכע האָבען אויסגעווינגען דעם זאפט דערפון און זיי האָבען שטארק הנאה געהאט.

וואָס שפעטער אין דער נאכט איז אלץ געוואָרען קעלטער און קעלטער. פענקראָפט האָט געזוכט מיטעל וויא אזוי צו אויפלעגען א פייער. ער האָט געפונען טרוקענע מאָס (מאָך), האָט געקלאפט א שטיין אָן א שטיין, אום ארויסצוציהען א פונק און אָנצינדען דיא מאָך. אָבער עס איז איהם ניט גע־לונגען. נעב האָט איהם מיטגעהאָלפען אין דער ארכייט, אָבער זיי האָבען זיך בלויז אביסעל אָנגעווארעמט קלאפענדיג דיא שטיינער איינע אָן דיא אנדערע און קיין פייער איז ניט געוואָרען. פונקען זיינען געפלונגען און האָבען געבליאס־קעט אזוי וויא קליינע בלימצען, אָבער דער מאָך האָט זיך ניט אָנגעצונדען.

אָבוואָהל פענקראָפט האָט ניט געגלויבט אז מען קען ארויסציהען פייער רייבענדיג טרוקענע שטיקלעך האָלץ איינע אָן דיא אנדערע, דאָך האָט ער דיעזען מיטעל אויך פרובירט. ווען א מענשען איז שלעכט טהוט ער אָפטמאָל אזעלכע סגולות אין וועלכע ער האָט קיין אמונה ניט און פון וועלכע ער לאַכט גאָר שטענדיג אָב. דער מאטראָז האָט דעם ניגער אויך גענומען צו הילף אין דיע־זער ארכייט, וועלכע האָט קיינע רעזולטאטען ניט געבראכט. זיי האָבען ביידע געשוויצט אזוי וויא אין א שוויץ־באָד, אָבער קיין פייער האָבען זיי ניט ארויס־געצויגען.

א שטונדע צייט האָבען זיך פענקראָפט און נעב געמאטערט, אָבער אָהן ערפאָלג. פענקראָפט איז שטארק בייז געוואָרען, האָט א שליידער געטהאָן דיא שטיקלעך האָלץ און האָט געזאָגט:

— ניין, מען וועט מיר קיינמאָל ניט איינרעדען, אז ווילדע מאכען פייער אויף אזא ארט! זאָגט אייך וואָס איהר ווילט, דאָס איז אן אויסגעטראכטע זאך! ווען איך רייב מיינע הענד איינע אָן דיא אנדערע אזא לאַנגע צייט, וואָלטען זיי זיך גיכער אָנגעצונדען וויא דיא שטיקלעך האָלץ!

דער מאטראָז איז אונגערעכט געווען מיט זיין בעהויפטונג. דיא ווילדע מאכען ווירקליך פייער רייבענדיג האָלץ אָן האָלץ, אָבער ניט אלע זאָרטען האָלץ טוינגען דערצו. אויסערדעם איז פענקראָפט אָדער אן אנדער ציוויליזירטער מענש ניט אזוי געשווינד וויא א ווילדער. דיא ארכייט דארף געטהאָן ווערען זעהר שנעל, נאָכאנאנד, אָהן אן אָברוה, זאָנסט בריינגט עס קיינע רעזולטאטען. ווען פענקראָפט האָט דיא שטיקלעך האָלץ אוועקגעוואָרפען, האָט זיי הער־

בערט אויפגעהויבען און ער האָט זיך גענומען צו דער ארבייט. פענקראָפּט האָט געלאַכט און זיך געוויצעלט און הערבערט האָט זיך געטהאָן זיינס.

— רייב, מײן יונגע, רייב! ... — האָט פענקראָפּט שפּאַטיש געזאָגט.

— איך רייב עס ניט אום ארויסצוציהען פייער — האָט הערבערט צוריק געענטפערט מיט א געלעכטער — איך טהו דאָס בלױז אום אָנצואווארימען זיך.

עס איז געוואָרען גאנץ שפעט און אלע האָבען זיך צולענט שלאָפען. נעב האָט זיך אוועקגעלעגט נעבען זיין ווירטה, וועלכער איז געשמאק געשלאָפען אונטער זיין ווארימען צודעק. טאפ איז געלעגען ביי איהם צופוסענס. אזוי איז פאָראיבער דיא נאכט.

אויף מאָרגען, דעם 28טען מערץ, ארום אכט אהר אין דער פריה, האָט זיך דער אינזשיניר אויפגעכאפט און ער האָט געזעהן וויא זיינע קאמערארדען שמעעהן ארום איהם. ערשט אויך זיינען זיינע ערשטע ווערטער געווען:

— אן אינזעל, אָדער א קאָנטינענט?

וויא עס האָט אויסגעזעהן, האָט ער נור וועגען דעם געדענקט. ער איז געווען זעהר נייגעריג צו וויסען עס און דאָס איז איהם דורכאויס אין זינען געלעגען.

— מיר ווייסען גאָר ניט וועגען דעם — האָט פענקראָפּט געענטפערט — מיר האָבען נאָך קיין צייט געהאט צו ערפאהרען עס.

— אזוי, איהר ווייסט נאָך ניט? — האָט הארדינג איבערגעפרעגט.

— אָבער מיר וועלען עס וויסען, קאפיטאן, ווען איהר וועט אימשטאנד זיין ארויסצוגעהן מיט אונז אויף דער ליכטיגער וועלט — האָט דער מאטראָז זיך אָבגערופען.

— איך דענק — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — אז איך קען עס שוין טהאָן.

רעדענדיג דיזעזע ווערטער האָט ער זיך אויפגעהויבען פון זיין געלעגער און האָט זיך געשמעלט אויף זיינע פיס.

— אויסגעצייכענט! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — אָט אזוי, קאפיטאן, זייט א מענש!

— איך בין נאָך צו שוואַך — האָט זיך הארדינג אָבגערופען — גיט מיר, בריינדע, עפעס צו עסען און מיר וועלען באלד ארויסגעהן זעהן וואו מיר זיינען אין דער וועלט. פייער האָט איהר דאָך דאָ, ניט וואהר?

— ליידער — האָט פענקראָפּט מיט בעדויערען געענטפערט — האָבען מיר

קיין פייער, אָדער בעסער געזאָגט: מיר האָבען עס ניט מעהר!

דערביי האָט דער מאטראָז דערצהלט פון דיא פערפלייצונג לעצטע נאכט, וויא שווער עס איז זיי אָנגעקומען צו מאכען דעם פייער, וואָס דער פלוטה

דער געהיימניספאלער אינזל

האָט אויסגעלאָשען, און וויא זיי האָבען זיך שוין שטונדען לאנג געמאטערט
 צו שאפען אן אנדער פייער, אָבער עס איז זיי ניט געלונגען.
 — מיר וועלען זיך איבערלעגען וועגען דעם — האָט דער אינזשיניר גע-
 זאָגט — און מיר וועלען שוין געפינען א מיטעל וויא אזוי צו מאכען פייער.
 — וויא אזוי? — האָבען אלע מיט אמאָל א פרעג געטהאָן.
 — מיר וועלען מאכען שוועבעלעך.
 — כעמישע שוועבעלעך?
 — געוויס כעמישע!
 — זעהט איהר שוין — האָט ספילעט אויסגעשריען א קלאפ טהאָנדיג דעם
 מאטראָז אין פליצע — אז מיר האָבען סיירוס הארדינג, האָבען מיר שוין
 אלעס!

פענקראָפט האָט געגלויבט און ער האָט געשוויגען.
 אלע פינף זיינען ארויס דרויסען. דער ווינד האָט שוין דאמאָלס אויפגעהערט
 און עס איז געווען א שעהנעם וועטער. דיא זונן האָט געשיינט אויף'ן ים און
 אויף דיא פעלזען-בערג און דיא לופט איז געווען פריש און ערקוויקענד.
 הארדינג האָט זיך ארומגעקוקט אין אלע זייטען, דאן האָט ער זיך אוועקגע-
 זעצט אויף א שטיין. הערבערט האָט איהם געבראכט אביסעל שעל-פיש און אבי-
 סעל פון דיא זעע-גראָז, וועלכע זיי האָבען געברויכט צום עסען.
 — אָט דאָס איז אלעס וואָס מיר פערמאָגען, קאפיטאן הארדינג — האָט דער
 יונגער הערבערט צו איהם געזאָגט.
 — א דאנק דיר, מיין ליעבער יונגע — האָט דער קאפיטאן געענטפערט
 — פאָרלוּפּיג וועט עס זיין גענוג פאר מיר.
 ער האָט דיא שפייז געגעסען מיט גרויס אפעטיט און האָט פערטרונקען מיט
 פרישעם וואסער, וואָס הערבערט האָט געבראכט אין א גרויסע שעל וואָס ער
 האָט געפונען ביים ים.
 נאָכדעם וויא הארדינג האָט אָבגעגעסען און אָבגעטרונקען, האָט ער זיך
 אָבגערופען:
 — אזוי, מינע פריינדע, איהר ווייסט נאָך ניט אויב דער שיקזאל האָט
 אונז פערוואָרפען אויף אן אינזעל אָדער אויף א גרויסעם שטיק לאַנד?
 — ניין, קאפיטאן, מיר ווייסען נאָך ניט — האָט הערבערט געענטפערט.
 — מיר וועלען עס מאָרגען וויסען — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — און
 ביז דאמאָלס האָבען מיר גאָר ניט וואָס צו טהאָן.
 — ווארום גאָר ניט? — האָט פענקראָפט געפרעגט — מיר האָבען שוין
 גראדע א וויכטיגע ארבייט.
 — וואָס אזעלכעס?

— פייער! דאָס מוזען מיר האָבען, אָהן דעם קענען מיר זיך ניט בע-
 געהן! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען.
 — מיר וועלען מאַכען פייער, הערר פענקראָפּט — האָט זיך הארדינג
 אָבגערופען — זאָגט מיר, פריינדע, וועהרענד איהר האָט מיך נעכטען געטראָגען,
 האָב איך ניט געזעהן א גאנץ הויכען בארג?
 — יא — האָט ספילעט געענטפערט — דאָ איז פאראן ניט ווייט א בארג
 וואָס איז אונגעהייער הויך.
 — נו — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — וועלען מיר מאַרגען ארויפקלע-
 טערען אויף'ן שפיץ פון יענעם בארג און מיר וועלען זיך איבערצייגען, אויב
 מיר געפינען זיך אויף אן אינזעל אָדער אויף א קאָנטינענט. אָבער ביז מאַרגען,
 זאָג איך נאָך אמאָל, אז מיר האָבען ניט וואָס צו טהאָן.
 — יא, מיר האָבען וואָס צו טהאָן, פייער! — האָט דער מאַטראָז וויעדער
 אמאָל אויסגעשריען.
 — צו וואָס אויפגערגנט זיין? — האָט דער רעפאָרטער געפרעגט —
 עס וועט אונז ניט פעהלען קיין פייער! האָט נור געדולד, הערר פענקראָפּט.
 דער מאַטראָז האָט אויף איהם א בייזען בליק געטהאָן, וויא איינער רעדט:
 ווען מיר זאָלען זיך דארפן אויף דיר פערלאָזען, וואָלטען מיר קיינמאָל קיין
 שטיקעל בראטען ניט פערזוכט.
 קאפיטאן הארדינג האָט געשוויגען. עס האָט אויסגעזעהן אז דיא פראנע
 פון פייער מאַכען האָט איהם וועניג וואָס געקימערט. א היבשע וויילע איז ער
 געווען פערטראַכט, דאן האָט ער וויעדער אָנגעפאנגען רעדן.
 — מיינע פריינדע — האָט ער געזאָגט — אונזער יעצטיגע לאגע איז פיר-
 לייכט א קלעגליכע. עס איז אונז ערשט ניט אזוי אס בעסטען, אָבער יעדענפאלס
 קענען מיר האָפען אז מיר וועלען ניט אייביג פערבלייבען אין אזעלכע אומשטענ-
 דען. צו מיר זיינען אויף א קאָנטינענט, אויף א וועלט־טיייל, צו נאָר אויף
 אן אינזעל, זיינען אלץ פאראן וועגען וויא אזוי פון אונזער איינזאמקייט
 און עלענדקייט בעפרייט צו ווערען. אויב מיר זיינען אויף א קאָנטינענט, ווע-
 לען מיר זיך מוזען געבען דיא מיה און געהן אזוי לאנג ביז מיר וועלען קומען
 צו א בעזעצטעם לאנד; זיינען מיר וויעדער אויף אן אינזעל, איז אויב ער איז
 אירגענד וואו בעזעצט, וועלען מיר דאָך קענען זיך צושלאָגען צו מענשען;
 מאַמער וויעדער איז ער דורכאויס וויסט, וועלען מיר מוזען זוכען אנדערע
 מיטעל וויא אזוי ארויסצוקריכען פון דיעזער פרייער געפאנגענשאפט.
 — געוויס אזוי! — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען — אנדערש קען
 דאָך ניט זיין.
 — אָבער אויב דאָס איז אן אינזעל אָדער א קאָנטינענט — האָט נידעאן
 ספילעט געפרעגט — אומגעפעהר וואו געפינען מיר זיך, הערר קאפיטאן?

— איך קען עס פינקטליך ניט זאָגען — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אָבער איך בין משער, אז דאָס איז אַ לאַנד אין פּאַסיפּיק (שטילען ים). פּאַקטיש איז, אז ווען מיר האָבען פּערלאָזען ריטשמאַנד האָט דער ווינד גע- בלאָזען פּון נאָרד-אַסטען און מיר זיינען דורכאויס געפּלויגען צו זיד-וועסט. וויא מיר שיינט, איז קיין ענדערונג אין ווינד ניט פּאַרגעקומען דיא גאַנצע צייט און אונזער באַלון איז אלץ געטראָגען געוואָרען אין איין ריכטונג. אויף דיעזען אופן זיינען מיר דורכגעפּלויגען דיא שטאַטען נאָרד קאַראַליינאַ, סאַוטה קאַ- ראַליינאַ און דזשאָרדזשיאַ. דאן זיינען מיר אריבערגעפּלויגען דעם מעקסיקאַני- שען גאַלף, מעקסיקאַ אליין אין איהר שמאַלען טהייל און נאַכהער אַ טהייל פון פּאַסיפּיק אָקעאַן. איך קען גענוי ניט וויסען וויפּיעל מייל מיר זיינען גע- טראָגען געוואָרען פון שטורם אין דער לופט, אָבער איך שאַטץ, אז מיר זיינען איינגעפּלויגען פון זעקס ביז זיעבען טויזענד מייל. און נאָך דעם חשבון געפינען מיר זיך ערשט ענטוועדער אויף דיא מענדאַוואַ אָדער אויף דיא פּאַמאַטאָו אינזלען, און עס קען אַמאָל זיין, אז דער שיקוואַל האָט אונז גאָר פּערוואָרפען אין זעעלאַנד. אויב מיין לעצטע מיינונג וועט זיין דיא ריכטיגע, דאן וועט אונז גאַנץ לייכט זיין צו קומען צוריק אהיים. אבי נור מיר וועלען זיך צושלאָגען ער- גיז צו אַ שטאַדט אָדער צו אַ דאָרף, וועלען מיר שוין געפינען מענשען מיט וועלכע מיר וועלען זיך קענען צוזאַמענדענען און דאן איז שוין קיין זאָרג ניט; טאַמער וויעדער איז עס אַ פּערוואָרפענער אינזעל, וועלען מיר עס מאָרגען אויף'ן שפיץ באַרג זיך דערוויסען, און אויב עס וועט ווירקליך אזוי זיין, דאן וועלען מיר זיך מוזען בעזאָרגען, אז מיר זאָלען דאָ קענען דערציהען אונזער ביסעל יאָהרען און קיינמאָל דיעזע ערד ניט פּערלאָזען.

— קיינמאָל! — האָט דער רעפּאָרטער אויסגעשריען — איהר זאָנט קיינמאָל, מיין טהייערער סיירוס?

— עס איז שטענדיג בעסער — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — צו ערוואַרטען דאָס ערנסטע און צו זיין בעזאָרגט אויף דאָס ערנסטע. איך האָב שוין פריהער געזאָגט, אז מיר וועלען דארפּען זוכען וועגען וויא אזוי פריי צו ווערען פון דאנען, אָבער אין ערנסטען פאַל, אויב מיר וועלען עס ניט קענען אויספיהרען, מוזען מיר פאַראויס בעזאָרגען אונזער עקזיסטענץ דאָ.

— גוט געזאָגט — האָט פּענקראַפט בעמערקט — מיר קענען האָפען אז שיפען נעהען דאָ אַמאָל פּערביי און מיר האָבען גאָר וועניג צו זאָרגען, אָבער מיר דארפּען זיין פּאַרבּערייטעט צו דאָס ערנסטע.

— מיר קענען ערשט גאָר ניט וויסען — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — מיר וועלען זעהן מאָרגען וואָס מיר האָבען צו טהאָן.

— אָבער וועט איהר מאָרגען זיין אימשטאַנד ארויפצוקלעטערען אויף'ן שפיץ באַרג? האָט פּענקראַפט געפּרעגט.

— איך האָף אזוי — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — וויא איך האָב געהערט זיינט איהר א גוטער יעגער, וועט איהר נאָך וואהרשיינליך היינט קענען פאנגען פויגלען אָדער טהיערע און מאכען פאר מיר א גוטען מיטאָג און איך וועל האָפּענטליך גענוג קרעפטען בעקומען.

— קאפיטאן — האָט דער מאטראָז געזאָגט — וואָס נוצט עס וואָס איך בין א גוטער יעגער, אז איך בין אָבער ניט קיין גוטער קעכער!

— ווארום? — האָט האַרדינג געפרעגט — א געוועזענער מאטראָז דארף קענען קאָכען און בראָטען.

— אָהן פייער קען קיינער ניט קאָכען! — האָט פענקראָפּט געזאָגט שטאָליץ דערמיט וואָס ער האָט אַרויסגעבראַכט א ווייץ — ווען איך זאָל וויסען אז ביז מיר וועלען צוריק קומען, וועלען מיר דאָ טרעפען פייער, וואָלטען מיר שוין אַרויסגעגאַנגען אויף יאגד און געפאַנגען פויגלען און טהיערע.

— איהר קענט געהן — האָט דער אינזשיניר געענטפערט מיט א שמיץ

כעל.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אז דער אינזשיניר און דער רעפּאָרטער זאָלען דעם טאָג פּערבלייבען אין דיא "טשימינס" און פענקראָפּט, הערבּערט און נעב זאָלען געהן אין וואַלד אויף געיעג און אויך בריינגען האָליץ צום הייטצען, ווייל פון דיא האָליץ, וואָס זיי האָבען מיט א טאָג פריהער טראַנספּאָרטירט דורך'ן טייך, איז שוין וועניג פּערבלייבען.

עס איז געווען צעהן אהער פאר מיטאָג, ווען דיא דריי האָבען אָבשיעד גענומען פון זייערע קאמפּראַדען און זיי זיינען אוועק צום וואַלד. דעם הונד האָבען זיי אויך מיטגענומען. דיעזען מאָל זיינען זיי ניט געגאַנגען פּאָזע טייך, זאָנדערן גלייך אין מיטען וואַלד.

— אויב איך וועל טרעפען פייער אין אונזער וואָהנונג, ווען מיר וועלען צוריקקומען — האָט פענקראָפּט געזאָגט — וועל איך ניקער גלויבען אז א דונער האָט עס אָנגעצונדען, ווייל מיר לעגט זיך דאָך ניט אויף'ן שכל, אז אונזער קאפיטאן זאָל קענען מאכען פייער. וואָס איז ער דען, א כּשוף-מאַכער?

— איהר קענט זיך אויף מיין ווירטה פּערלאָזען! — האָט דער ניגער האַלב צאָרנדיג אויסגעשריען — ער קען אפילו וואסער אויך מאכען, ניט נור פייער! — זייט ניט בייז, פריינד נעב — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען — זאָגט מיר בעסער מיט וואָס וועלען מיר אָנפאַנגען, אַלס יעגער אָדער אַלס האָליץ-העקער?

— אַלס יעגער — האָט הערבּערט געענטפערט — טאפּ איז אויך דאָ און ער וועט אונז מיטהעלמען.

— צופריעדען! — האָט פענקראָפּט געזאָגט — לאָמיר פריהער געהן אויף יאגד, נאכער וועלען מיר צוריק קומען און טראַנספּאָרטירען אביסעל האָליץ.

זיי האָבען אָבגעבראַכען דריי שטעקענס פון בויער, האָבען אָן א שטיין אָבגעריבען דיא שארפע שפיצען, אום עס זאָל זיי זיין בעקוועמער צו האלטען זייערע וואפען אין דיא הענד און זיי האָבען זיך געלאָזט געהן דורך דיא לאַנגע גראָז אין סאמע מיטען וואַלד.

דער וואַלד איז דאָרט בעשטאנען מעהרסטענס פון פיכטען (סאַסנא) בויי- מער. אין מאַנכע פלעצער זיינען זיי געוואקסען געדיכט איינע נעבען דיא אנדערע און אין מאַנכע — פונאנדערגעוואָרפען, צושפרייט. אין אייניגע ער- מער זיינען געלעגען גאנצע בערג דארע צווייגען, וועלכע האָבען געשטערט דיא יעגער צו געהן אין א גלייכע ריכטונג און זיי האָבען זיי געמוזט אויסמיידען.

זיי זיינען אַלאָז געגאנגען מיט גערעהטע וועגען און זיי האָבען שטארק מורא געהאט, אז זיי וועלען ניט טרעפען צוריק אהיים. פענקראָפּט איז געפאלען אויף אן אידעע, אז זיי זאָלען מאַכען געוויסע צייכענס. ער האָט אלע מאָל אָבגע- בראַכען צווייגען פון בויער, וואָס זאָל זיי דיענען אלס סימנים צוריקווענס. אָבער וויא עס האָט געשיינט האָבען זיי דיעזען מאָל ניט געטראָפען וואו אָנצופיהרען א יאגד, ווייל זיי זיינען אָבגעגאנגען א שטונדע צייט און קיין שפור צו קיין לעבעדיגע בעשעפענים איז ניט געווען. אויף זייער ערשטע יאגד ביים בערג וואסער האָבען פענקראָפּט און הערבערט באלד אָנגעטראָפען פויגלען און דאָ האָבען זיי אפילו א פישץ פון א פויגעלע ניט געהערט. טאפ איז אומד געלאָפען, האָט געשמעקט, געזוכט, אָבער ער האָט אויף קיין זאך ניט געפונען. פענקראָפּט האָט דארום אָנגעהויבען דענקען, אז זיי זאָלען זיך אומקעהרען צו דיא געגענד וואו זיי האָבען אַמאָל געפונען דיא קאָרָאָקוסען און דיא ווילדע היהנער, אָדער צוגעהן צו א זומפ און אמווייניגסטען אָנקלייבען שעל-פישען.

— נו, פענקראָפּט — האָט דער ניגער סאראקאסטיש געזאָגט — וואו זיי נען דאָס דיא פויגלען און טהיערע וואָס איהר האָט פערשפראַכען צו בריינגען מיין ווירטה ?

— האָט געדולד — האָט דער מאַטראָז אביסעל בעלידיגט געענטפערט — מיר געהען נאָך ניט צוריק. איהר וועט צייט האָבען דאמאָלס רעדען וואָס איהר וועט וועלען.

— האָט איהר צוטרויען צו קאפיטאן הארדינג ? — האָט נעב געפרעגט.

— געוויס ! — האָט פענקראָפּט געענטפערט.

— אָבער איהר גלויבט ניט, אז ער וועט מאַכען פייער.

— איך וועל עס גלויבען, ווען איך וועל עס זעהן מיט מייע אױגען.

— און איך וועל גלויבען אין דעם ערפאלג פון אונזער יאגד, ווען מיר וועלען

האָבען דיא פויגלען אָדער טהיערע אין אונזערע הענד.

פענקראָפּט האָט זיך געפונען שטארק אָנגעגריפען פון דעם ניגער'ס ווערטער,

אָבער ער האָט געשוויגען.

דיא דריי יעגער זיינען געגאנגען ווייטער. קיין לעבעדיגע בעשעפעניס האָבען זיי אלץ ניט געפונען, דערפאר אָבער האָט הערבערט ענטדעקט אַ בוים, אויף וועלכען עס איז געוואקסען אַ זאָרט מאַנדלען, וואָס זיינען גוט צום עסען. דיא פרוכט איז געווען פּאָלקאָם צייטיג און דער יונגער נאטור־פּאָרשער האָט ער־קלערט זיינע קאָמפּאָניאָנען וואָס פאר אַ טהייערען אוצר ער האָט געפונען. זיי זיינען צוגעגאנגען צום בוים און אָנגעפילט זייערע טאשען מיט מאַנדלען.

— קומט, פריינדע — האָט פענקראָפּט נאָכדעם געזאָגט — דיין ענטדע־קונג, הערבערט, איז זעהר אַ וויכטיגע. מעער־גראַז פאר ברויט, רויהע מושעלען פאר פלייש און מאַנדלען פאר אַ צושפייז איז ווירקליך אַ גוטער מאָהלצייט פאר אזעלכע וואָס האָבען קיין איינציגע צינד־העלצעל אין טאש!

— נאָך אלעמען האָבען מיר ניט וואָס צו בעקלאָנגען זיך, פריינד פענקראָפּט האָט הערבערט זיך אָבגערופען.

— איך בעקלאָנג זיך נאָר ניט — האָט דער מאַטראַז געענטפערט — איך וויעדערהאָל נור דאָס זעלבע וואָס איך האָב שוין איינגע מאָל געזאָגט, אז אָהן פייער איז שווער אויסצוקומען אויף דער וועלט.

— טאפּ האָט עפעס געפונען! — האָט פּלוֹצלינג נעב אויסגעשריען און זיך געלאָזט לויפען אין געדיכטען וואַלד, וואו דער הונד איז אנטלאָפּען בילענדיג. פענקראָפּט און הערבערט האָבען איהם נאָכגעפּאָלגט. דער מאַטראַז האָט שוין ערשט ניט געדענקט וועגען דער פייער פראגע. פריהער פון אלעס האָט מען געדארפט זעהן וואָס פאר אַ חיה טאפּ האָט געפונען און זיא בעקומען, און וועגען קאָכען אָדער בראָטען זיא איז אַ שפעטערע זאך.

דיא דריי יעגער זיינען קוים אריינגעקראָכען צווישען דיא געדיכטע בוים־לעך און זיי האָבען דאָרט געטראָפּען דעם הונד האַלטענדיג אַ טהיער ביים אויער. דיא פיער־פיסיגע חיה איז געווען אַ זאָרט שוויין, צוויי און אַ האַלב פּונם לאַנג. זיין קאָליר איז געווען שוואַרצליך־ברוין, מיט האַרטע, קורצע האָר. הערבערט האָט דיא חיה דערקענט אלס אַ קאפּיבארא, אַ מין גריזון, וואָס פרעסט ניט, נור גריזעט.

דיא קאפּיבארא האָט זיך ניט געוועהרט געגען איהר אָנגרייפער. זיא האָט אָנגעקוקט דיא מענשען, וואָס זיא האָט פיליכט צום ערשטען מאָל געזעהן און איז געשטאנען רוהיג, וועהרענד טאפּ האָט איהר געהאלטען ביים שפיץ אויער.

נעב איז צוגעלאָפּען און געוואָלט בעפאלען דיא בריאה מיט זיין שמעקען, אָבער זיא האָט זיך באלד ארויסגעריסען פון הונד'ס צייהן און איז אנטלאָפּען אין וואַלד. לויפענדיג האָט דיא קאפּיבארא שיער אומגעוואָרפען הערבערט'ן.

— פערפליכט זאָל זיא ווערען דיא פאסקודנע חיה! — האָט פענקראָפּט העכסט אויפגערענט אויסגעשריען.

טאפּ האָט דער חיה נאָכגעזאָגט און דיא דריי יעגער האָבען דעם הונד

נאָכגעפאלגט. דיא קאפיבארא איז פערשוואונדען געוואָרען אונטער'ן וואסער פון א טייכעל אָדער א גרויסע לוזשע וואָס איז געווען ארומגערינגעלט מיט בוימער.

דיא יעגער האָבען זיך אָבגעשטעלט, אָבער טאפ איז אריינגעלאָפּען אין וואסער נאָך'ן טהיער.

— לאָמיר ווארטען — האָט הערבערט געזאָגט — לאָמיר זעהן וואָס אונזער טאפ וועט אויפטהאָן. דיא קאפיבארא וועט ארויפקומען אין דער הויך צו כאפּען דעם אַטהעם און טאפ וועט זיא פילייכט פאנגען.

— וועט דיא חיה ניט דערטרונקען ווערען? — האָט נעב געפרעגט.

— ניין — האָט הערבערט געענטפערט — דיא קאפיבארא קען לעבען אין וואסער כמעט אזוי וויא אויף דער יבשה. מען קען איהר אָנרופּען האַלב פיש, האַלב טהיער.

טאפ איז פערבליבען אין וואסער, וועהרענד דיא דריי קאמעראדען האָבען זיך אוועקגעשטעלט אביסעל ווייט איינע פון דיא אנדערע ביים ברעג פון דער לוזשע, אום ניט צו לאָזען דער חיה אנטלויפען, אויב זיא וועט זיך ארויסכאפּען פון וואסער.

הערבערט האָט קיין טעות געהאט. אין אייניגע מינוטען ארום איז דיא קאפיבארא ווירקליך ארויסגעשוואומען אין דער הויך צו שעפּען לופט. דער הונד האָט זיך אויף איהר איהר ארויפגעכאפּט און ניט געלאָזט איהר זינקען צוריק אונטער'ן וואסער. א וויילע שפעטער האָט טאפ ארויסגעשלעפּט דיא חיה צום ברעג און נעב האָט זיא דערשלאָגען מיט זיין שטעקען.

— הוראה! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — אצינד ניט מיר נור פייער און איך וועל פון דעם קליינעם שוויין מאכען א בראטען, אן אנטיקעל.

ער האָט אויפגעהויבען דיא געטויטעטע קאפיבארא אויף זיינע שולטערן און אויסרעכענענדיג נאָך דער זונן אז עס איז שוין ארום צוויי אוהר נאָכמיטאָג, האָט דער מאַטראָז גענעבען א סיגנאַל, אז מען זאָל געהן צוריק. טאפ איז געלאָפּען פאָראוים און דיא יעגער האָבען איהם נאָכגעפאלגט. אין א האַלבע שטונדע ארום זיינען זיי שוין געווען ביים טייך.

דאָרט האָבען זיי זיך אָבגעשטעלט. פענקראָפּט האָט געמאכט א רעפט (פליטע) פון גרויסע צווייגען וואָס זיי האָבען געפונען, אקוראט וויא ער האָט עס געמאכט צום ערשטען מאָל. זיי האָבען דערויף אָנגעלעגט נאָך האַליץ און עס אוועקגעלאָזט מיט'ן שטראָם צו דיא "משימנים", אָבוואָהל ער, פענקראָפּט אליין האָט ניט געהאט פיעל אמונה, אז זיי וועלען האָבען פייער און דיא האַליץ וועט זיי צוניטץ קומען.

אָבער ווען זיי זיינען נאָך קוים פופציג טריט אָבגענאנגען, האָט זיך פענקראָפּט אָבגעשטעלט און מיט העכסטע איבעראשונג אויסגעשריען:

— הערבערט! נעב! קוקט! זעהט וואָס דאָרט איז!
 א געדריכטער רויך האָט זיך געקייקעלט פון צווישען דיא פעלזען איבער זייער
 שוטץ־דאָרט.

10 מעם קאפיטעל.

דעם אינזשיניר'ס ערפינדונג. — דיא פראגע וואָס ער האָט געוואָלט פערענטפערן
 רען. — אלע צום בארג. — טראגפאנען און שעפסען. — א שפאציער דורך
 א וואולקאן. — אן אינזעל, ניט קיין קאָנטינענט.

אין אייניגע מינוטען ארום זיינען דיא דריי יעגער געווען אין זייער היים
 געבען א ברייטען פייער וואָס האָט געברענט אויף זייער קאמין. הארדינג און
 ספילעט זיינען דאָרט אויך געווען. פענקראָפּט איז געבליבען שטעהן העכסט
 ערשטוינט, האלמענדיג דיא קאפיטארא אין זיין האנד און ניט רעדענדיג א
 וואָרט.

— נו, וואָס זאָגט איהר ערשט? — האָט איהם דער רעפאָרטער געפרעגט.
 — יא! — האָט פענקראָפּט געענטפערט — א פייער, אן אמת'ער פייער,
 וועלכער וועט אָבבראָטען דיעזען שוויין און מיר וועלען האָבען א פעטען מאָהל-
 צייט. אָבער ווער האָט דיעזען פייער אָנגעצונדען?

— דיא זונן! — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט.
 ספילעט'ס אנטוואָרט איז געווען א ריכטיגער. דיא זונן האָט ווירקליך
 אָנגעצונדען דעם פייער, וואָס האָט אזוי ערשטוינט דעם מאטראָז.
 — האָט איהר א ברען־גלאָז? — האָט הערבערט געפרעגט דעם אינזשיניר.
 — ניין, מיין יונגער פריינד — האָט הארדינג געענטפערט — איך האָב
 קיינע, אָבער איך האָב אזעלכע געמאכט.

רעדענדיג דיעזע ווערטער האָט הארדינג געצייגט דעם אפאראט וואָס ער
 האָט געמאכט און וואָס האָט איהם געדיענט אלס א ברען־גלאָז. דאָס איז געווען
 צוויי גלעזלעך, וועלכע ער האָט ארונטערגענומען פון זיינעם און פון רעפאָר-
 טער'ס טאשען־זייגערס. ער האָט עס אָנגעפילט מיט וואסער און צוגעקלעפט
 איינע צו דיא אנדערע מיט קלעי און דאָס האָט אויסגעמאכט א ברען גלאָז,
 וועלכע האָט קאָנצענטרירט דיא זונען־שטראהלען. ער האָט דורך דעם אָנגעצונדען
 טרוקענע מאָך און געמאכט דעם פייער.

דער מאטראָז האָט בעטראכט דיא צוויי גלעזלעך און ער האָט עס שטארק
 בעוואונדערט. ער האָט געקוקט אויף סירוס הארדינג אזוי וויא אויף אן
 אויסערגעווענהליכען מענשען וואָס קען אויפטהאָן אזעלכע וואונדער וואָס קיין

אנדערער קען בעווייזען. א היבשע וויילע איז ער געשטאנען שטיל, דאן האָט ער אויסגעשריען :

— פערשרייבט עס אין אייער נאָטויז־ביכעל, הערר ספּילעט! פערשרייבט עס!

— עס איז שוין פערשריבען — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט.

באלד נאָכדעם האָט זיך פענקראָפּט גענומען פערפּערטיגען א בראַט־שפּיעז. נעב האָט איהם געהאַלפּען און אין א וויילע ארום האָט זיך דיא קאפיבארא געבראַטען אויף'ן פייער.

דיא "טשימנים" האָבען ערשט אינוועניג געהאט א בעסערען אויסזעהן. אויסער דעם וואָס דער פייער האָט דאָרט געברענט, זיינען דיא לעכער געווען פערשטאַפּט און דיא ווענד, וואָס האָבען אָבגעטהיילט איין צימער פון צווייטען, געבראכט אין בעסטען אָרדנונג. דיעזע ארבייט האָבען סירוס הארדינג און גירעאָן ספּילעט געמאכט וועהרענד דיא אנדערע דריי זיינען געווען אין וואַלד. ביי דיא אָבוועזענהייט פון זייערע דריי קאמעראַדען זיינען דער אינזשיניר און דער רעפּאָרטער ארויף אויף'ן שפיץ פון דיא פעלזען שטיינער און זיי האָבען פון דאָרט בעאָבאכטעט דעם גרויסען און הויכען בארג. דער אינזשיניר, וועלכער האָט מיט זיין בליק געקענט אויסמעסטען הויכקייט און ווייטקייט, האָט אָבגעשאצט אז דער שפיץ פון בארג איז ביי דריי טויזענד און פינף הונדערט פוס העכער פון ים און איז פילייכט ביי א פופציג מייל לאנג. ער איז דארום געווען אזוי גוט וויא זיכער, אז אויב נור ער וועט ארויפקלעמערען אויף יענעם בארג, וועט דיא פראגע פון "אן אינזעל אָדער א קאָנטינענט" באלד פינקטליך פערענטפערט ווערען. דיעזע פראגע איז פאר איהם געווען זעהר וויכטיג און ער האָט זיא געוואָלט וואָס שנעלער ענטשיידען.

דיא פינף קאמעראַדען האָבען דאמאָלס געהאט א רייכען מיטאָג. דאָס פלייש פון דער קאפיבארא איז זעהר געשמאק געווען. דיא ווילדע מאנדלען וואָס זיי האָבען נאָך דיא פלייש געגעסען זיינען אויך געווען אויסגעצייכענט און זיי האָבען אלע שטארק הנאה געהאט. ביים עסען האָט סירוס הארדינג כמעט נאָר ניט גערעדט, ווייל זיינע געדאַנקען זיינען איהם געווען פערנומען מיט פלענער פאר מאָרגענדיגען טאָג.

פענקראָפּט האָט געמאכט א פאָר פאָרשלענע, וואָס מען זאָל מאָרגען טהאָן, אָבער דער אינזשיניר האָט בלויז צוגעשאַקעלט מיט'ן קאָפּ, וואהרשיינליך זיינען איהם פענקראָפּט'ס פלענער ניט געפעלען געווען און ער האָט עטוואָס אנדערש אין זינען געהאט.

נאָך'ן עסען האָבען דיא בעוואָהנער פון דיא "טשימנים" צוגעלעגט האָלץ אויף'ן פייער. עס איז געווען ליכטיג און ווארים אין אלע ווינקעלעך און אלע פינף פערזאָן זיינען געשמאק אנשלאָפּען געוואָרען. טאפ, וועלכער האָט אויך

אָבגעגעסען א גוטען מאָהלצייט, איז אויך אריינגעפאלען אין א טיעפען שלאָף ביי דיא פיס פון זיין ווירטה.

דיא נאכט איז פאָראיבער אָהן קיינע בעזונדערע געשעהעניסען. דיא אלע פערוואָרפענע זיינען אויף מאָרגען פריה, דעם 29טען מערץ, אויפגעשטאנען פריש, געזונד און מונטער, פערטיג ארויפצוקלעמערען דעם הויכען בארג, אום צו ערקונדיגען זיך וואוהין דער שיקזאל האָט זיי פערוואָרפען.

אלעס איז געווען פערטיג צום וועג. מיט שפיז זיינען זיי געווען פערוואָרנט. דיא געבראָטענע פלייש פון דער קאפיבארא וואָס איז זיי פערבליבען פון נעכטען איז גענוג געווען פאר הארדינג און זיינע בעגלייטער אויף פיער און צוואנציג שטונדען. אויסערדעם האָבען זיי געהאָפט צו געפינען עסענווארג אויף וועג. פענקראָפט האָט איבערגעברענט א שטיקעל לייווענד, אום עס זאָל זיי דיענען אלס צונטער אין פאל פון נויטה, ווען מען וועט וויעדער אמאָל דארפען מאכען פייער און מען וועט עס מיט דיא גלעזלעך ניט קענען מאכען. זיי האָבען אלע גע-נומען שטעקענס אין דיא הענד און זיי זיינען אוועק. דעם הונד האָבען זיי אויך מיטגענומען.

עס איז דאמאָלס געווען האלב אכט דער זייגער. פענקראָפט האָט געראטהען אז זיי זאָלען געהן גלייך דורך וואַלד און צוריק מיט אן אנדער וועג, אום זיי זאָלען פאר איין וועג קענען מעהר אויספאָרשען דאָס לאַנד. זיין ראטה איז אָנגע-נומען געוואָרען. דער וועג צום בארג דורך וואַלד איז געווען א גלייכער און אביסעל אויסגעמראָטען פון דיא פריהעריגע שפאציער גאנגען וואָס פענק-ראָפט, הערבערט און נעב האָבען דאָרט געמאכט און עס איז זיי געווען לייכטער צו געהן דורך דיא לאנגע געפלאַנטערטע גראָז. דער קאפיטאן און זיינע קאָמ-פאניאָנען האָבען דערגרייכט דעם וועסט זייט ברעג פון וואַלד. דיא ערד איז דאָרט געווען אביסעל זומפייג, אָבער ווייטער האָט זיך אָנגעפאנגען א טרוקענער באָדען בעדעקט מיט זאמר. אונטער דיא בוימער האָבען זיך געוויזען אייניגע קליינע טהיערע, וועלכע זיינען צושראָקענע אנטלאָפען באלד וויא זיי האָבען דיא מענשען דערזעהן. טאפ האָט זיך גענומען יאָגען נאָך דיא חיה'לעך, אָבער זיין ווירטה האָט איהם צוריק גערופען. סיירוס הארדינג איז געווען א מענש וואָס עטוואָס דורכפיהרען, האָט ער זיך מיט קיין אנדער זאך פערנומען ביז ער האָט געהאט דיא ערשטע פאָלשטענדיג דורכגעפיהרט. זיין אידעאל איז ערשט געווען ארויפצוקלעמערען אויף שפיז בארג, אום צו ערפאהרען אויב דיא ערד אויף וועלכע זיי געפינען זיך איז אן אינזעל אָדער א וועלט־טייל און ער האָט זיך דארום ניט געוואָלט אָבגעבען מיט יאנד, ביז ער וועט האָבען ערגרייכט זיין ציעל. ער האָט זאָגאר געהענדיג ניט פיעל בעאָבאכטעט דאָס לאַנד און ער האָט דאָס אויך אָבגעלעגט אויף שפעטער. זיין איזעע איז געווען צו וויסען

פריהער בעשטימט וואו זיי זיינען אין דער וועלט און דאן אויספארשען דאָס לאַנד, וואָס עס זאָל ניט זיין, אָן אינזעל אָדער אַ קאָנטינענט.

ארויסגעהענדיג פון וואַלד האָבען דיא פאָרשער געזעהן דעם גאַנצען באַרג פאַר זייערע אויגען. דאָס זיינען געווען צוויי בערג איינע אויף דיא אנדערע, אַ מיין הר ההר, וויא מען וואָלט עס גערופען אין העברעאיש. דער אונטערשטער טהייל פון באַרג איז בעשטאנען פון אייניגע בערג צווישען וועלכע עס האָבען זיך געצויגען שמאַלע טהאַלען אָדער טונעלען בעוואקסען מיט בוימער. עס האָבען זיך דאָרט אויך געזעהן גראָבענס, אזוי וויא שמאַלע וואסערשטראָמען. דער אויב בערשטער טהייל פון באַרג איז געווען לענגער פון אונטערשטען און איז אַרויס פון ביידע זייטען אזוי וויא דיא ברעגען פון אַ הוט. דיעזער טהייל באַרג איז בעשטאנען מעהרסטענטהייל פון נאקעטע ערד וואָס האָט זיך געצויגען גלייך און איז ניט געווען איבערנעהאקט אין מיטען. דער גאַנצער באַרג האָט אויסגעזעהן אזוי וויא אַן אונגעהייער גרויסע חיה וואָס שטעהט אויף איהרע פיס.

עס איז געווען נאָך צעהן דעם זייגער ווען זיי זיינען אהין אָנגעקומען און זיי האָבען באַלד אויסגעפונען אַ וועג וויא אזוי אַרויפצוקומען אויף'ן שפיץ באַרג.

קלעטערענדיג אַרויף, האָט סירוס האַרדינג ערקלערט זיינע קאָמפּאָניאָנען, אז זיי טרעטען אויף אַ וואַלקאנישען באַדען, און עס האָט ווירקליך אזוי אויס געזעהן. עס האָבען זיך אין באַרג געפונען פיעלע לעכער און שפאלטען, וועלכע זיינען וואהרשיינליך דורכגעבויערט געוואָרען פון אַן אונטערערדישע קראַפט. דאָ און דאָרט זיינען געווען אָנגעוואָרפען באַזאלט און פימשיינער און וואו ניט וואו זיינען געלעגען אויסגעריסענע בוימער.

געהענדיג האָט הערבערט בעמערקט פרישע טריט, וואָס האָבען אויסגעזעהן צו זיין פון אַ גרויסעם טהיער, וואָס איז דאָרט ניט לאַנג דורכגעגאַנגען. ער האָט עס אָנגעצייגט זיינע קאָמפּאָניאָנען.

— פיליכט וועלען דיעזע טהיערע אונז שטעהן אין וועג און אונז ניט לאָזען געהן? — האָט פענקראַפט האַלב דערשראָקען געפרעגט.

— איהר ברויכט ניט צו שרעקען זיך — האָט גידעאָן ספילעט, וועלכער איז געווען אַ געניטער יעגער, זיך אָבגערופען — מיר וועלען שוין געפינען אַ מיטעל וויא אזוי צו בעקעמפּען זיי. פאָרלויפיג דארפען מיר זיין פאָר זיכטיג.

דיא פינף פּערוואַן האָבען געקלעטערט העכער און העכער, אָבער זעהר לאַנגזאַם. ווען זיי וואָלטען געקענט געהן מיט אַ גלייכען וועג, וואָלט עס ביי זיי ניט אזוי פיעל געדויערט; אָבער זיי האָבען געמוזט אויסמיידען גריבער, שפאלטען און בערג שטיינער און דאָס האָט ביי זיי פיעל צייט צוגענומען. אום צוועלף אוהר, ווען זיי האָבען זיך אוועקגעזעצט אונטער אַ גרופע בוימער

עסען מיטאָג, האָבען זיי אויסגערעכענט אז זיי זיינען בלויז אָבעגאנגען האַלב וועג פון דעם אונטערשטען טהייל פון באַרג. זיי האָבען אַלזאָ ניט געקענט האָפען צו קומען סאַמע אין דער הויך איידער עס וועט נאכט ווערען. פון דעם פּלאַץ וואו זיי זיינען געווען האָבען זיי פון דער זייט געזעהן דעם ים אויף אַ גאַנץ ווייטע שטרעקע; זיי האָבען אָבער ניט געקענט זעהן אויב הינטער'ן באַרג איז לאַנד אָדער וואַסער.

אום איינס אהר האָבען דיא לייטע געהאַט אָבעגעסען און זיך אויסגערופט און זיי האָבען אָנגעהויבען קלעמערען ווייטער. זיי זיינען געגאנגען אין דער קרים צו זידוועסט און זיינען אַרײַן צווישען געדיכטע בוימלעך. דאָרט האָבען זיי אָנגעטראַפּען טראַגאַפּאַנען, אזא זאָרט ווילדע הינהער מיט גרויסע וואָליעס און אזוי וויא צוויי קליינע הערנער ביי דיא אויגען. דיא "זיא" טראַגאַפּאַנען איז געווען ברוין און דער "ער" האָט שטאַלצירט מיט זיינע רויטע פע-דערען, בעציערט מיט ווייסע פלעקען. דער רעפּאַרטער האָט אַ שלידער גע-טהאָן אַ שטיין און געטויטעט איינע פון דיזע פויגלען. פענקראַפט האָט אויף דעם פויגל געקוקט מיט זשערנע בליקען. ער האָט שטאַרק לוסט געהאַט צו מאַכען פון איהם אַ בראַטען.

אַרויסגעהענדיג פון וועלדעל זיינען דיא פּאַרשער געקומען צו אַ פּלאַץ, וואו דער באַרג האָט געבילדעט אזוי וויא הויכע טרעפ און עס איז זיי אונ-זעגליך געווען צו קלעמערען אויף זיי. דיא לייטע האָבען הונדערט פוס הויך געמוזט קריכען שטעלענדיג זיך איינער ביי דעם אנדערען אויף דיא אקסלען, אום צו דערגרייכען דיא ווייטערע טרעפ. דעם לעצטען האָבען זיי מיט גרויסע שוויריגקייטען קום אַרויפגעצויגען. אויף יענע טרעפ זיינען קענטיג געווען טריט פון חיות, וואהרשיינליך אזעלכע וואָס האָבען פעסטע פיס אָדער קענען הויך שפרינגען, זאָנסט וואָלטען זיי אהין ניט געקענט קומען. שפעטער האָבען זיי געזעהן אייניגע פון דיא דאָזיגע חיות. זיי האָבען אויסגעזעהן אזוי וויא שעפּסען, מיט הערנער פערבויגען אויף הינטען און מיט לאַנגע דונקעל-רויטע וואָל.

דיא פינף פערזאָן האָבען זיך אָבעשטעלט, וועהרענד זיי זיינען געווען פופציג פוס ווייט פון דיא טהיערע. דיא חיות מיט דיא הערנער האָבען אַ בליק געטהאָן אויף דיא הויכע צוויי פייסיגע בראַים און זיי זיינען צושראַקענע אַנטלאָפּען.

— געהט געזונד ביז מיר וועלען זיך נאָך אַמאָל בעגעגענען! — האָט דער מאַטראַז געשריען בעוועגענדיג זיין האַנד אין דער הויך — לעבט וואָהל! צום וועדערזעהן אויף'ן בראַט-שפיעז.

ער האָט עס אזוי קאָמיש אויסגעדריקט, אז האַרדינג, ספילעט, נעב און הערבערט האָבען אויסגעשאַסען מיט אַ געלעכטער.

זיי האָבען געקלעמערט ווייטער. אין מאַכע פלעצער האָבען זיי דאָרט

דער געהיימיספאלער אינזעל

געטרופען צייכענס פון לאווא. שוועבעל קוואלען האָבען זיי אין אייניגע ערטער פערשטעלט דעם וועג און זיי האָבען זיי געמוזט אויסמיידען. אין מאכע ערטער האָט דיא שוועבעל געשפריצט אין דער הויך אזוי וויא פאָנטאַנען פון א ליכטיגען קריסטאַל ווייסען און דורכזיכטיגען מאטעריאַל.

עס איז זיי דאָרט זעהר שווער געווען צו קלעטערען. דער בארג איז דאָרט געווען מעהר סלענט (משופע) און הארדינג מיט זיינע קאָמפאניאָנען האָבען זיך געדארפט שטארק אָנשטרענגען און אָנווענדען אלע קרעפטען ארויפצוקומען העכער. אין איין זאך האָט זיי אָבער דאָס גליק געשפיעלט, וואָס עס איז געווען א שעהנעם וועטער און זיי זיינען ניט געשטערט געוואָרען פון ווינד אָדער רעגען.

ארום פיער דעם זייגער האָט זיך דער וואלד אויף'ן בארג געענדיגט, בלויז דאָ און דאָרט זיינען געזעהן געוואָרען דערנער און קליינע בוימלעך. וואו ניט וואו האָט מען אויך געזעהן א פערדארטע סאָסנע, אָבער ניט קיין וואלד אזוי וויא אויף'ן אונטערשטען טהייל פון בארג. דער הימעל איז געווען ריין. דיא זונן האָט נאָך געלויכטען, אָבער מען האָט זיא ניט געקענט זעהן, ווייל דער אונטערשטער טהייל פון בארג האָט זיא פערשטעלט.

פינף הונדערט פוס העכער, האָבען דיא פאָרשער געזעהן, איז דיא ערד פלאך, ניט משופע און זיי קענען דאָרט האָבען א פאסענדען אָרט פאר א נאכטלעגער. פון דערגרייכען דעם שפיץ בארג אין יענעם טאָג איז שוין קיין רייד געווען. דאָרט אויף'ן פלאַץ האָבען זיי געזעהן גרויסע שטיינער, וועלכע האָבען געבילדעט הייחלען, און זיי וועלען דאָרט זיין בעשיצט פון רע-גען און קעלט. אָבער דיא פינף הונדערט פוס ארויפקלעטערען איז זיי זעהר שווער אָנגעקומען, ווייל זיי האָבען געהאט שטערונגען אין וועג און אנשטאָט דיא פינף הונדערט פוס האָבען זיי געהאט צו קלעטערען צוויי מייל.

דער באָדען אונטער זייערע פיס איז געווען גליטשיג און דאָס האָט זיי נאָך פיעל שווערער געמאכט זייער גאנג. עס איז שוין כמעט עכט נאכט געווען, ווען דיא לייטע האָבען דערגרייכט יענעם שוטץ-אָרט. זיי זיינען געווען זעהר פערמאטערט און זיי האָבען זיך באלד אוועקגעזעצט רוהען. זיי האָבען א קליינע וויילע גערוהט און דאן האָבען זיי בעשלאָסען צו עסען און זוכען אן אָרט פאר א נאכטלעגער. עס איז געוואָרען שטארק קאלט און דיא פינף וואנדערער האָבען זיך גענויטיגט אין פייער. אָבער וועגען דעם איז קיין זאָרג ניט געווען. איבער-געברענגטען לייווענד וואָס זאָל זיי דיענען אלס צונטער האָבען זיי געהאט און הייץ מאטעריאַל האָט מען דאָרט אויך געקענט קריגען. פענקאָפּט און הער-בערט זיינען אוועק און האָבען געבראכט טרוקענע מאָס (מאָך) און פער-דארטע דערנער. זיי האָבען קלאפּענדיג א שטיין אָן א שטיין ארויסגעבראכט פונקען, פון וועלכע דיא פערברענטע לייווענד האָט זיך אָנגעצונדען, דאן האָבען

זיי אויפגעבלאָזען א פייער אין דיא טרוקענע מאָך און אָנגעצונדען דיא האָלץ. זיי האָבען זיך אלע דערוואַרעמט און מיט אפּעטיט געגעסען דיא פלייש וואָס זיי איז נאָך פּערבליכען פון דער קאפּיבארא, האָבען צוגעביסען מיט מאַנדלען וואָס זיי האָבען נאָך געהאט און זיי זיינען זאט געוואָרען. ווען זיי זיינען פּערטיג געוואָרען מיט זייער מאָהלצייט איז שוין געווען האַלב זיעבען דער זייגער אין אַבענד.

זיי האָבען שוין געהאט צוגעגרייט א זיכערען פּלאַץ פאר א נאכטלעגער, אָבער קאפיטאן האַרדינג האָט, ווערענדיג קרעפטיגער נאָך'ן עסען, בעשלאָך סען צו געהן אויסמאָרשען אביסעל דעם באַרג, ניט ארויף אין דער הויך, זאָגן דערן ביי דיא זייטען. ער האָט געוואָלט ערפּאהרען אויב מען קען דעם באַרג אַרומרינגלען. ער איז אויך געווען גערן צו וויסען פילייכט קען מען אין אן אַנדער זייט שנעלער און לייכטער דערגרייכען דעם שפיץ באַרג. האַרדינג האָט געהייסען, אז פּענקראָפּט און נעב זאָלען פּערפּרטיגען זייער נאכטלעגער און מאכען דעם פּלאַץ מעהר בעקוועם און זיכערער. דעם רעפּאָרטער האָט ער גע- הייסען פּערבליכען דאָרט ביים פייער און נאָטירען אין זיין נאָטיץ-ביכעל דיא אלע געשעהעניסען פון טאָג און אלעס וואָס זיי האָבען קלעמערענדיג אויף'ן באַרג געזעהן, און ער מיט הערבערט'ען זיינען אוועק צום נאָרדליכען זייט פון באַרג.

עס איז געווען א שעהנע נאכט. עס איז נאָך ניט געווען זעהר שטארק פינ- טער און זיי האָבען געקענט זעהן וואָס פאר א היבשע שטרעקע ווייט פון זיי טהוט זיך. האַרדינג און הערבערט האָבען שפּאצירט איינער נעבען אנדערען. אין מאַנכע פּלעצער האָבען זיי געטראָפּען טיעפע שפּאלטען אין דער ערד, אין מאַנכע פּלעצער זיינען געווען אָנגעוואָרפען גרויסע שטיינער און זיי האָבען מיט א גלייכער ליניע ניט געקענט געהן. נאָך א שפּאציער פון צוואַנציג מינוט האָבען זיי זיך געמוזט אָבשטעלען, ווייל דאָרט האָט זיך דיא פּלאַנע שטיקעל לאַנד געענדיגט און דער אויבערשטער טהייל פון באַרג איז געווען שטארק אויסגעבויען אַנמקעגען זיי.

אונטען איז דאָרט געווען א טיעפער גראָבען. דאָס איז געווען דער קראַמער — דער מויל פון וואַלקאן, וועלכער האָט זיך געצויגען ארויף דורך'ן באַרג. אין גראָבען איז געווען אָנגעוואָרפען פּערהארטעוועטע לאַווא און צובראָכענע שטיינער. ארויף איז דער קראַמער בעשטאנען פון גרויסע שטיינער, וואָס האָבען געבילדעט גרויסע טרעפּ. דער וואַלקאן איז געווען אן אויסגעלאָשענער. קיין פּלאַס, קיין רויך איז ניט געזעהן געוואָרען אין טיעפען שפּאַלט, קיין גערויש האָט זיך ניט געהערט און קיין גערוד פון שוועבעל האָט זיך ניט געשפּירט. דאָס איז געווען א טויטער וואַלקאן אָדער א שלאָפּענדער וואָס וועט זיך נאָך

אמאָל אויפכאָפּען. סײַרום האַרדינג האָט בעשלאָסען צו פּרובירען קלעטערען מיט דיא שטיינערנע טרעפּ אַרויף.

און דאָס איז איהם געלונגען. פּאַרזיכטיג און לאַנגזאַם איז ער אַריין אין נראָבען ביים סאַמע ברעג, וואו עס איז ניט געווען זעהר טיעף און פון דאָרט האָט ער זיך געלאָזט קלעטערען אויף דיא פון נאַטור געשאַפענע טרעפּ. הערבּערט האָט איהם נאָכגעפּאַלגט.

וואָס העכער דיא צוויי פּאַרשער זיינען אַרויפגעקומען, אַלץ מעהר שטערען האָבען זיי געזעהן אין הימעל. אַרום אכט אַוהר האָבען האַרדינג און הערבּערט דערנרייכט דעם שפיץ באַרג. עס איז דאַמאָלס געווען עכט פינסטער און זיי האָבען מעהר וויא צוויי מייל אַרום זיך ניט געקענט זעהן. זיי האָבען דאַרום ניט געקענט וויסען, אויב דער ים רינגעלט אַרום דאָס לאַנד אויף וועלכע זיי געפירן נען זיך, אָדער עס איז פּערבונדען מיט אַ גרויסע שטיק לאַנד, מיט אַ וועלט־טהייל ביים פּאַסיפיק אָקעאַן (שטילען מעער).

אַבער אביסעל שפּעטער האָט זיך בעוויזען אַ שייַן אין מערבֿ זייט. דאָס איז געווען דיא לבנה וואָס האָט געהאַלטען ביים אונטערנעהן און איז נור וואָס אַרויס פון אַ וואַלקען וואָס האָט איהר פּריהער בעדעקט. דער אינזשיניר האָט ביי דיעזען שייַן געזעהן, אַז דער הימעל פּערבינדט זיך מיט וואַסער אין אַלע זייטען. ער האָט אָנגענומען הערבּערט'ס האַנד און האָט אויסגעשריען:

— אַן אינזעל! אַן אינזעל! מיר זיינען אויף אַן אינזעל!

אין דעם זעלבען מאָמענט איז דיא לבנה פּערשוואַונדען געוואָרען אין האַר־ריזאַנט אונטער דיא רוישענדע וואַסערען פון מעער.

11 מעם קאפיטעל.

אַלע אויף'ן שפיץ באַרג. — ים אַרום און אַרום. — דיא פּראַכטפּאַלע אַזיעראַ. — פּענקראַפּט'ס קלויַן אַמעריקאַ. — נעמען פון אַמעריקאַנער גדולים. — דער פּרענקלויַן באַרג און דער לינגאָלן אינזעל.

מיט אַ האַלבע שטונדע שפּעטער האָבען זיך האַרדינג און הערבּערט אומ־געקעהרט צוריק צו זייער לאַנער. דער אינזשיניר האָט ערקלערט זיינע קאַמפּאַ־ניאַנען אַז דאָס לאַנד אויף וועלכע זיי זיינען פּערוואָרפען געוואָרען איז אַן אינ־זעל. אַלע פינף האָבען זיך דאַן געלעגט שלאָפּען. דאָס בעשפּרעכען וואָס זיי האָבען צו טהאָן האָבען זיי אָבגעלעגט אויף מאָרגען. דער פּלאַץ וואו דיא פּער־וואָרפענע האָבען געהאַט זייער נאַכטלעגער איז געווען 2500 פּוס העכער פון

דיא אָבערפלעכע פון ים. דיא לייטע האָבען פערבראכט א רוהיגע נאכט און זיי זיינען געשמאק געשלאָפֿען.

אויף מאָרגען, דעם 30טען מערץ, נאָכדעם וויא זיי האָבען אָבגעגעסען פריהשטיק, וואָס איז בעשטאנען פון דער געטויטעמער טראַגאָפֿאָן, וועלכע זיי האָבען אָבגעבראָטען. האָט דער אינזשיניר ערקלערט, אז עס וואָלט ראַטהאָאָם געווען אַרויפצוקלעטערען נאָך אַמאָל אויף'ן שפיץ פון וואַלקאן און ביי דיא ליכטיגקייט פון טאָג אַרומקוקען דעם אינוועל, אויף וועלכען זיי געפינען זיך און וואו זיי וועלען פילייכט דארפֿען פערבריינגען זייער גאַנצען לעבען אַלס פֿרייע געפֿאַנגענע.

— מיר מוזען וויסען גענוי — האָט האַרדינג ערקלערט — אויב דיעזער אינוועל האָט אירגענד וועלכע פערבינדונגען מיט אירגענד וועלכע לאַנד, אויב שיפען געהען דאָ פערביי, אויב מענשען קומען ווען אהער, אָדער דאָס איז אַ פֿערוואָרפענער אינוועל אין אַן איינזאַמע געגענד פון ים, וואו קיינער קומט ניט און קיינער פֿאַהרט ניט פערביי. אז מיר וועלען אין דאָס אַלעס איבערצייגט זיין, וועלען מיר וויסען וואָס מיר האָבען צו טהאָן.

אַלע האָבען איינגעשטימט מיט'ן אינזשיניר און זיי זיינען פֿערטיג געווען מיטצוגעהן מיט איהם.

עס איז געווען אַרום זיעבען אַוהר אין דער פֿריה, ווען סייִרום האַרדינג, גידעאָן ספֿילעט, פֿענקראָפֿט, נעב און הערבערט האָבען פֿערלאָזט זייער לאַגער. קיינער פון זיי איז געווען שטאַרק פֿערצווייפעלט, אָבוואָהל זייער לאַגע האָט אויסגעזעהן צו זיין ניט אזוי גלענצענד. זיי האָבען געהאַט אַמונה אין זיך אַליין, אז זיי וועט ווען עס איז געלינגען בעפֿרייט צו ווערען פון דעם וויסטען אינוועל. איבערהויפֿט האָבען זיי געלעגט פיעל האָפֿנונג אויף'ן אינזשיניר, אז ער וועט זיי פון אַלע שוויִריגקייטען אַרויסציהען. זאָנאַר פֿענקראָפֿט, וועלכער האָט פֿריהער יא געגלויבט און ניט געגלויבט אין האַרדינג'ס וויסענשאַפֿט און חכמה, האָט ערשט אויך געקראָגען פֿולען צוטרויען צו איהם. פון דער צייט וואָס האַרדינג האָט בעוויזען דיא קונץ מיט דער אייגענער געמאַכטער ברען־גלאָז, האָט איהם דער מאַטראָז איינפֿאַך פֿערגעטערט.

— פֿריינדע — האָט פֿענקראָפֿט געזאָגט — מיר האָבען זיך ניט צו שרע־קען. אז מיר האָבען געקענט אַנטלויפען פון ריטשמאָנד, וואו פיעלע אויגען פון בעאַמטע האָבען אָנו געהיט, וועלען מיר פון דיעזען וויסטען אינוועל זיכער קענען אַנטלויפען. דאָ וועט אָנו קיינער ניט אָבֿהאַלמען און ווען עס וועט קומען דיא צייט, וועלען מיר דיעזען פֿאַסקורנעם פֿלאַץ פֿערלאָזען.

— יא, אַמט! — האָט זיך נעב אָבגערופען — מיין ווירטה וועט אָנו שוין צייגען א וועג, וויא אזוי פון דאַנען לויז צו ווערען.

דער קאַפּיטאַן איז געאַנגען מיט דער זעלכער וועג צום וואַלקאן וויא ער

איז פאָריגען אַבענד געגאנגען. זיינע קאמפּראַדען האָבען איהם נאָכגעפּאָלגט. עס איז געווען אַן עכט שעהנעם וועטער. דיא זונן, וועלכע איז ניט לאַנג אויב־געגאנגען, האָט שמאָלץ געשיינט און בעגאַסען מיט איהרע שמראַהלען דיא גאנצע געגענד און דער גאנג איז פאר דיא פּערוואַרפענע געווען גאנץ אַנד־גענעהם.

זיי זיינען אָנגעקומען צום קראַטער. ביינאכט, אין דער פינסטער, האָט האַרדינג ניט געקענט גענוי בעטראַכטען דעם מויל פון דעם פייער שפיייענדען באַרג, וועלכער איז ערשט געווען שטום און טויט. יעצט אָבער האָט ער זיך געד־נומען דיא מיה צו בעקוקען אלעס פינקטליך. ער האָט אָבעגשאַצט וויא מיעף דער קראַטער איז אין סאַמע מיטען, וויא הויך עס איז פון אונטען ביז ארויף צום שפיץ באַרג און וויא לאַנג דער וואַלקאַנישער פלאַם איז שוין אויסגע־לאָשען.

פאר אכט דעם זייגער זיינען דיא פינף פּערזאָן שוין געווען אין דער הויך. — דער מעער! דער מעער! ארום און ארום איז וואסער! — האָבען זיי אלע מיט איין קול אויסגעשריען.

עס איז ווירקליך אזוי געווען. דער ים האָט ווירקליך אַרומגערינגעלט דיא טרוקענע לאַנד פון אלע זייטען. האַרדינג האָט געהאט געהאַפט, אז אין דער ליכטיג וועט ער פילייכט ערגיץ בעמערקען א ברעג לאַנד אָדער א שיה, אָבער זיין האָפנונג איז געווען א פאַלשע. ארום און ארום איז געווען אַן אונענדליכער ים און דער אינזעל איז געלעגען אין מיטען, אזוי וויא אַן אַרבעס וואָס שווימט אין דער הויך אין א גאנץ גרויסע כלי מיט וואסער.

שווייגענד און אונבעוועגט האָבען דער אינזשיניר און זיינע קאָמפּאַניאָנען אַרומגעקוקט דעם האַריזאָנט אין אלע זייטען אייניגע מינוטען צייט, אָבער זיי האָבען קיין זאך געזעהן. זאָנאַר פּענקראַפט, וועמעס אויגען זיינען געווען א לעבעדיגער טעלעסקאָפּ און ער האָט געקענט זעהן פאר צעהנדליגע מיילען ווייט, האָט אויך קיין צייכען פון לאַנד אָדער אירגענד וועלכען געגענשטאַנד ערגיץ ניט בעמערקט.

נאכהער האָבען אלע פינף אָבעווענדעט זייערע אויגען פון מעער און גענומען בעטראַכטען דעם אינזעל, וועלכען זיי האָבען פאַלקאָמען בעהערשט. גידעאָן ספּילעט איז דער ערשטער ארויס מיט א פראגע: — וויא גרויס אומגעפעהר איז דיעזער אינזעל?

דער אינזעל האָט אויסגעזעהן זעהר קליין אנטקעגען דיא אונענדליכע וואַ־סערען וואָס האָבען איהם אַרומגערינגעלט, אָבער אָבשאַטצען זיין מאָס האָט דער רעפּאָרטער ניט געקענט.

סירוס האַרדינג האָט אייניגע מינוטען געטראַכט, האָט אַרומגעקוקט דעם אינזעל ארום און ארום און ער האָט זיך אָבגערוּפּען:

— מיינע פריינדע, איך דענק אז איך האָב קיין מעות. נאָך מיין מיינונג איז דיא גארטעל־ליניע, דער אומקרייז פון דעם אינזעל ניט מעהר וויא הונדערט מייל. עס הייסט, אז ארומרינגלען דעם אינזעל ארום און ארום ביים וואסער, וועט עס אויסמאכען א וועג פון הונדערט מייל.
— און דער רוים, דער שטח פון אינזעל וויא גרויס איז? — האָט ספילעט געפרעגט.

— דאָס קען איך ניט וויסען — האָט הארדינג געענטפערט — ווייל ער איז ניט דורכאויס גלייך. אין מאנכע ערטער איז ער ברייטער און אין מאנכע שמעלער.

דער אונבעקאנטער אינזעל האָט געהאט דיא פאָרמע פון א ריעזיגע, פאנ־טאסטישע ים בריאה, פון א לויטן, וועלכער ליגט און שלאָפט אויף'ן פאסיפיק. דער רעפאָרטער האָט ארונטערגענומען א מאפ (לאנד־קארטע) פון דעם אינזעל און דיא צייכנונג האָט ווירקליך אויסגעזעהן אזוי וויא א צייכנונג פון א מין חיה.

דער מזרח טהייל פון אינזעל, וואו דיא פינף אמעריקאנער זיינען ארויסגע־וואָרפען געוואָרען פון ים, האָט געבילדעט צוויי קייפס (שטיקער לאנד וואָס קור מען אריין אין ים) און אין מיטען איז געווען א קליינער בעי אָדער בוכטע. יענער זייט פון אינזעל האָט אויסגעזעהן אזוי וויא דער קאָפּ פון א פיש וואָס האלט דעם מייל אָפען. אין נאָרד־אייסט און אין סאוטה־וועסט זיינען דיא ברעגען געווען אזוי וויא האלב רונד און עס האָט אויסגעזעהן וויא דער אונטערשטער טהייל פון דעם קאָפּ פון א פיש. ווייטער זיינען ביי ביידע זייטען צו נאָרד און צו סאוטה געווען קליינע קייפס, וועלכע האָבען אויסגעזעהן אזוי וויא פליעגעל אָדער שוויים־פערדען, און נאָך ווייטער ארונטער איז דער אינזעל געגאנגען אלץ שמעלער און צו ענדע אין מערב זייט אביסעל ברייטער און עס האָט געהאט דעם אויסזעהן פון אן עק פון א פיש.

דער שמאָלסטער טהייל פון אינזעל איז געווען בלויז צעהן מייל ברייט און דער ברייטסטער טהייל, זאָ צו זאָגען, דער קאָפּ, איז געווען אומגעפעהר דרייסיג מייל ברייט.

צווישען דעם וואולקאנישען בארג און דעם ברעג ים ביי מזרח זייט האָבען דיא פאָרשער דערזעהן א פראכטפאלען לייק (אָזיעראָ), ארומגערינגעלט מיט גרינע בוימער. זיי זיינען אלע העכסט איבעראשט געוואָרען פון דער שעהנער לאַנדשאפט וואָס דיא אָזיעראָ מיט דיא בוימער ארום האָט פאָרגעשטעלט. קור קענדיג פון דער הויך ארונטער האָט עס אויסגעזעהן פראכטפאל שעהן און דיא לייטע האָבען פאר א היבשע וויילע ניט אָבגעווענדעט זיערע אויגען פון דעם נאטירליכען וואסער־בעקען, א זאך וואָס מען בעגעגענט זעלטען אין מדבריות און ווילדערניסע.

— איז דאָרט פרישעס וואסער אין לייק, אָדער געוואלצענעס פון ים ? —
האָט פּענקראָפּט געפרענט.

— געוויס איז דאָרט פרישעס וואסער — האָט האַרדינג געענטפערט —
דער לייק ווערט אָנגעפילט מיט דיא וואסער וואָס רינט אַרונטער פון באַרג
און עס קומט ניט פון מעער.

— איך זעה — האָט הערבערט געזאָגט — וויא אַ גאַנץ שמאָלער וואסער-
שטראָם אָדער טייכעל ציהט זיך צום לייק.

— יא, דאָס איז וואהר — האָט זיך האַרדינג אָבגערוּפּען — דיעזער טייכעל
אָדער רינע בריינגט עס דאָס וואסער אין לייק און איך גלויב, אז עס איז ערגיץ
דאָ אַ פלאץ דורך וועלכען דאָס וואסער ווערט פון בעקען אָבגעצויגען, ווייל
זאָנסט וואָלט דאָך פון דעם לייק א ים געוואָרען.

דיא פּאַרשער האָבען איינגעזעהן, אז דער אינוועל איז ניט אזוי אַרעם און
וויסט וויא זיי האָבען זיך פריהער פּאַרגעשטעלט. אז דאָרט געפינט זיך אזא
שעהנער לייק, קען דאָך זיין אז צווישען דיא בוימער אין דיא וועלדער ציהען
זיך טייכען און מעגליך אז עס וואקסען פּרוכט בוימער אויף. יעדענפאלס, קיין
וויילדע וויסטע איז דער אינוועל ניט און מען קען דאָרט זיין פּערזאָגט מיט אן
עקזיסטענץ.

דער וואולקאן איז ניט געווען אין מיטען באַרג, זאָנדערן אן עכט ביסעל
אָן א זייט. דער אנדערער זייט פון באַרג איז געווען בעדעקט מיט גרינס. וואָס
דאָרט האָט געוואקסען, האָבען דיא לייטע ניט געקענט בעשטימען איידער זיי
זיינען דאָרט געווען.

סיירוּס האַרדינג און זיינע קאָמפּאַניאָנען האָבען פּערזאָמט אויף'ן באַרג ביי
אַ שטונדע צייט. זיי האָבען בעאָבאַכטעט דעם אינוועל אין אלע זייטען, אָבער
נאָך אלעמען איז זיי פּערבליבען א וויכטיגע פּראַגע צו פּערענטפּערען : וואָהנט
אימעצער אויף דיעזען אינוועל אָדער ניט ?

דער רעפּאָרטער איז געווען דער ערשטער וואָס האָט דיעזע פּראַגע געשטעלט,
און אום צו פּערענטפּערען עס פינקטליך, האָבען זיי אויף דאָס ניי אָנגעהויבען
בעקוקען דעם אינוועל און דער ריכטיגער אנטוואָרט איז געקומען, אז קיינע
מענשען, האַלב-וויילדע אָדער וויילדע וואָהנען דאָרט ניט — פון ציוויליזירטע
איז אָבגעערט, דאָס האָבען זיי באלד געוואוסט אז אזעלכע געפינען זיך דאָרט
ניט.

דיא אַרבייט פון מענשען'ס הענד איז ערגיץ ניט געווען צו בעמערקען.
קיין הייזעל, קיין ביידעל, קיין פישער שטיבעל האָט מען ניט געזעהן. קיין רויף
אָדער אירגענדר וועלכער אנדער צייכען פון פייער איז אין דעם גאַנצען האַרזיאָנט
געזעהן געוואָרען. עס איז אמת, אז דריי פיערטעל טהיילען פון דעם אינוועל
זיינען געווען בעדעקט מיט גרינע וועלדער און מען האָט געוועהנליך ניט געקענט

זעהן וואָס אין דיא וועלדער טהוט זיך. מען האָט אלזאָ געקענט דענקען פילייכט וואָהנט דאָרט ערגיין א ווילדער אָדער א האַלב־ווילדער שבט, אָבער דאָס איז געווען זעהר ווייטלויפיג צו גלויבען, ווייל דאָס רוב וואָהנען ווילדע אָדער האַלב־ווילדע ביי דיא ים ברעגען, ניט אין וועלדער, און דיא ברעגען, האָבען דיא פּערוואָרפענע דייטליך געזעהן, זיינען וויסט.

דיא פּאָרשער זיינען אלזאָ געקומען צום שלום, אז דער אינוועל איז זיכער אונבעוואָהנט. אָבער אין איין זאך האָבען זיי געצווייפעלט: אויב דיעזער אינוועל ווערט אמאָל בעזוכט פון איינוואָהנער פון אנדערע אינוועלען אָדער ניט? אזוי ווייט וויא זייערע בליקען האָבען דערגרייכט, איז קיין לאַנד ניט געזעהן געוואָרען פּופציג מייל ארום, אָבער עס קען דאָך מעגליך זיין, אז ווייטער זיינען פאראן אינוועלען, וואו עס וואָהנען ווילדע שבטים און זיי קענען צו דיעזען אינוועל צוקומען מיט זייערע שיפלעך. דיעזע פראגע האָט פּאָרלויפיג ניט געקענט פּער־ענטפּערט ווערען און זיי האָבען געמוזט ווארטען, פילייכט וועט עס דיא צייט ענטשיידען.

ווען דיא פּערוואָרפענע האָבען דעם אינוועל פינקטליך בעאָבאכטעט ארום און ארום, האָט דער רעפּאָרטער אויסגעמאכט א פלאן פון דער גאנצער שטיקעל לאַנד מיט איהרע בערג און טהאַלען, וועלדער, פעלדער און וויסטענהייטען. עס איז זיי ערשט פּערבליבען אויסצופאָרשען דעם באָדען פון דעם אינוועל, דיא וואקסונגען וואָס דאָרט וואקסען, דיא טהיערע און פויגלען וואָס לעבען דאָרט און דיא מינעראלען וואָס אויף איהם געפינען זיך.

אָבער איידער זיי זיינען ארונטער פון בארג אָנצופאנגען זייערע פּאָר־שונגען, האָט סירוס הארדינג געזאָגט צו זיינע קאָמפּאניאָנען:

— מיינע פריינדע, מיר געפינען זיך ערשט אין א קליינעם ווינקעל לאַנד אויף וועלכען דער אלמעכטיגער האָט אונז פּערוואָרפען. מיר וועלען דאָ פילייכט דארפּען לעבען א לאַנגע צייט, און פילייכט וועט אונז א גליק טרעפען און א שיף וועט דאָ פּערבייפּאָהרען און וועט אונז פון דאנען אוועקנעהמען. אָבער ווען דאָס זאָל פּאסירען וואָלט עס ווירקליך געווען א נס, ווייל מיר גלויבט זיך ניט אז שיפען זאָלען דאָ פּערבייפּאָהרען. איך וויל, מיינע פריינדע, פון אייך קיין זאך ניט פּערבאָרגען. איך וויל אייך זאָגען אלעס וואָס איך ווייס און פּערשטעה. נאָך מייין חשבון געפינען מיר זיך אין אזא גענענד וואו עס איז קיין וואסער וועג ניטאָ און קיינע שיפען געהען דאָ ניט פּערביי. אָט דאָס איז דיא ריינע ווארהייט, וועלכע איך מוז אייך, ליידער, ענטדעקען.

— איהר זיינט זעהר גערעכט, טהיערער הער הארדינג! — האָט זיך ספּיי־לעט אָבגערופען — איהר דארפט אונז שטענדיג דעם ריינעם אמת זאָגען. איהר האנדעלט דאָ מיט מענשען, וועלכע האָבען צוטרויען צו אייך און אויף וועלכע

איהר קענט זיך פערלאָזען אז זיי וועלען אייך אין קיין זאך זיין דאנעגען. איז ניט אזוי, מיינע פריינדע?

— אייך וועל אייך אלעס פאלגען, קאפיטאן! — האָט זיך הערבערט אָב-גערופען, אָנכאפּענדיג דעם אינזשיניר'ס האַנד.

— מיין ליבער ווירטה, שטענדיג, אלעס און איבעראל וועל אייך אייך פאלגען! — האָט נעב אויסגעשריען.

— און וואָס אָנבעלאַנגט צו מיר — האָט דער מאַטראָז זיך אָבגערופען — איז מיין נאָמען ניט דזשעק פענקראָפּט, אויב אייך וועל ניט טהאָן אלעס וואָס דער קאפיטאן וועט מיר הייסען. אויב איהר ווילט, קאפיטאן, וועלען מיר פון דיעזען אינוועל מאכען א קליינע אמעריקא! מיר וועלען דאָ בויען שטערט, אייזען-באהנען, טעלעגראפּען און אלע בעקוועמליכקייטען וואָס מענשען דארפען האָבען, און אין א שעהנעם פריהמאָרגען, ווען מיר וועלען האָבען אלעס פערטיג, וועלען מיר אונזער נייעס לאַנד אָדער נייעס שטאַט אוועקגעבען צו דיא פּעראַייניגטע שטאַטען פון אמעריקא.

— און איהר וועט זיין אונזער גאָווערנאָר! — האָט הערבערט שפּאַטיש אויסגערופען.

— אָבער אייך פערלאַנג איין זאך — האָט פענקראָפּט ווייטער געזאָגט.

— וואָס אזעלכעס? — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט.

— אייך וויל — האָט פענקראָפּט געענטפערט — אז מיר זאלען זיך אליין ניט רעכענען אלס פּערוואָרפענע, זאָנדערן אלס קאָלאָניסטען, וועלכע זיינען פּריוויליג אהער געקומען צו בעזעצען זיך דאָ.

הארדינג האָט זיך ניט געקענט איינהאלטען פון לאכען, אָבער ער האָט דעם מאַטראָז צוליעב געטהאָן און ער האָט זיין פּאַרשלאַג אָנגענומען. ער האָט איהם גאנץ פיין בעדאנקט און אויך אויסגעשפּראַכען א הערצליכען דאנק צו אלע זיינע קאָמפּאָניאָנען פאר זייער צוטרויען צו איהם.

— אצינד — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — לאָמיר אַרונטערנעהן פון באַרן און גלייך צו דיא "טשימינס"!

— ווארט אויף א וויילע — האָט דער אינזשיניר זיך אָבגערופען — אייך דענק אז עס וואָלט געווען א גלייכע זאך מיר זאלען דיעזען אינוועל א נאָמען געבען. עס איז אויך ראַטהואם מיר זאלען געבען נעמען דיא בערג און דיא וואסערען וואָס געפינען זיך דאָ.

— זעהר גוט! — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — יעדע זאך מוז האָבען א נאָמען. דאָס וועט אונז צוניטץ קומען. ווען מיר וועלען אמאָל ערגיץ געהן, וועלען מיר קענען בעצייכענען מיט'ן נאָמען צו געהן אהין און אהין.

— ווירקליך! — האָט דער מאַטראָז צוגעשטימט — יעדער פלאץ מוז

האַבען א נאָמען. וויא דען? א מענש מוז דאָך וויסען וואוהין ער געהט אָדער פון וואנען ער קומט.

— צום ביישפּיעל, דיא "משימנים"! — האָט זיך הערבערט אָבגערוּפּען.
— ריכטיג! — האָט פענקראָפּט געזאָגט — פון מיין מויל ארויסגענומען.
איך האָב געוואָלט דיעזען ביישפּיעל געבען. וואָס זאָגט איהר, קאפיטאן, געפעלט איך דיעזער נאָמען?

— יא, פענקראָפּט — האָט הארדינג געענטפערט — ווארום ניט? א גאנץ פאסענדער נאָמען.

— אַלזאָ אזוי פערבלייבט עס! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — מיר וועלען אלעס געבען נעמען. הערבערט פלעגט פאר מיר אָפּט פאָרלעזען דיא געשיכטע פון ראָבינזאָן קרוזאָ, וועלכער איז פערוואָרפען געוואָרען אויף אן אינזעל און ער האָט אויך אלעס אליין נעמען געגעבען. דעם בעי דאָרט לאָמיר רופען "פראָוידענס בעי" (דיא פאָרזעהונג-בוכטע); דעם שפיץ לאַנד וואָס געהט דאָרט אריין אין ים לאָמיר א נאָמען געבען "והייל פאָינט" (דער שפיץ פון א וואלפיש) —

— איך האָב א בעסערען פלאַן — איז איהם הערבערט אריינגעפאלען אין דיא רייד — לאָמיר עס בעסער געבען דיא נעמען פון קאפיטאן הארדינג, פון הער ספילעט, פון נעב —

— מיין נאָמען? — האָט דער ניגער פלוצלונג אויסגעשריען און ארויס-געשטעלט זיינע ווייטע צייהן.

— ווארום ניט? — האָט פענקראָפּט געפרעגט — "פאָינט נעב" איז א גאנץ פאסענדער נאָמען.

— און איך וואָלט געזאָגט — האָט זיך דער רעפאָרטער אָבגערוּפּען — אז מיר זאָלען באַרגען נעמען פון אונזער געבורטס-לאַנד, דאָס וועט אונז שטענדיג דערמאָהנען אָן אמעריקא.

— יא — האָט קאפיטאן הארדינג צוגעשטימט — דאָס איז דער בעסטער פלאַן. יענע בוכטע אין אָסטען (מזרח זייט) וועלען מיר א נאָמען געבען "יוניאָן בעי" (דיא פּעראייניגונג בוכטע), אלס אנדענקונג פון דיא פּעראייניגטע שטאַט-אַמען; דיא גרויסע בוכטע אין זידען (דרום זייט) לאָמיר רופען "וואשינגטאָן בעי", אלס אנדענקונג פון דעם ערשטען פּרעזידענט פון דיא פּעראייניגטע שטאַטען דזשאָרדזש וואשינגטאָן; דעם באַרג, אויף וועלכען מיר געפינען זיך ערשט, לאָמיר רופען "מאָנט פּרענקלין" (פּרענקלין באַרג), אלס אנדענקונג פון דעם גרויסען בענדזשאמין פּרענקלין, און דעם לייק (אַזיעראָ), וואָס מיר זעהען פאר אונזערע אויגען, לאָמיר בעטיטלען מיט'ן נאָמען "לייק גרענט", אלס אַנדענקונג פון גענעראַל גרענט. אזוי וועלען מיר געפינען היימישע נעמען פאר דיא טייכלעך און וואסערען און פאר דיא אַנדערע בערג וואָס געפינען זיך

אויף דיעזען אינוועל. עם קען נאָר בעסער ניט זיין, מיינע פריינדע. דאָס וועט אונז שטענדיג עראינערען אָן אונזער לאַנד און מיר וועלען אונזער בעליעבטע אמעריקא קיינמאָל ניט פּערגעסען.

אלע זיינען איינשטימיג געווען מיט'ן אינזשניר'ס מיינונג און אזוי איז עס בעשלאָסען געוואָרען, אז האַרדינג'ס נעמען זאָלען אָנגענומען ווערען.

דער גאַנצער אינוועל איז פאַר זיי געלעגען אונטען אזוי וויא אַ מאַפּ. ספּיר לעט האָט שוין אויך געהאַט דעם גאַנצען פּלאַן פון אינוועל אויף'ן פּאַפּיער און עס האָט בלוז געפּעהלט אז מען זאָל צושרייבען דיא נעמען. דיא בעים האָבען זיי גלייך אַ נאָמען געגעבען "יוניאָן" און "וואַשינגטאָן" בעים, דעם באַרג האָבען זיי בעטיטעלט מיט דעם נאָמען "מאונט פּרענקלין" און דעם לייק מיט'ן נאָמען "לייק גרענט", אזוי וויא סיירום האַרדינג האָט פּאַרנעשלאָגען.

— אַצינד — האָט זיך הערבערט אָבערופּען — וואָלט איך געזאָגט, אז דאָס וואַסער וואָס קומט דאָרט אַריין צווישען צוויי שפיצען לאַנד זאָל גערופּען ווערען "שאַרק גאַלף" (האַי־פּיש מער־בוזים), ווייל עס זעהט אויס אזוי וויא אַן אָפּענער מויל פון אַ האַי־פּיש.

— אויסגעצייכענט! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — און איך וואָלט צוגעבען אז דיא צוויי קייפּס (שפיצען לאַנד וואָס געהען אַריין אין ים) זאָלען גערופּען ווערען "מענדיבל קייפּס" (קינבאַקען קייפּס), ווייל זיי זעהען אויס אזוי וויא קינבאַקען פון אַ פּיש.

— אויך רעכט! — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָבערופּען.

פּענקראָפּט איז העכסט צופּריעדען געווען וואָס זיין נאָמען איז געפּעלען געוואָרען און ער האָט פון גרויס פּרייד צוגעטאַנצט.

דעם טייכעל פון וועלכען זיי האָבען געשעפּט פּרישעס וואַסער און וועלכעס האָט זיי געדיענט אלס טראַנספּאָרט מיטעל צו בריינגען האָלץ צו דיא "טשימ־ניס" האָבען זיי אַ נאָמען געגעבען "מערסי" (גנאדע), דעם קליינעם אינוועל, וואו זיי זיינען צוערשט אַרויסגעוואָרפּען געוואָרען פון ים, האָבען זיי בעטיטעלט מיט'ן נאָמען "סייפּטי איילענד" (רעטונגס־אינוועל). דעם געדיכטען וואַלד אין מערב זייט האָבען זיי גערופּען "פאַר וועסט" (ווייטער מערב), און דעם פעל־זען־באַרג איבער דיא טשימניס — "פּראָספּעקט האַיטס" (אַנזיכטיגע הויכקייט).

פּאַרלויפּיג האָבען זיי דערמיט געענדיגט דעם צעטעל פון דיא נעמען, מיט דעם בעשלוס, אז אויב זיי וועלען אויף'ן אינוועל געפינען נאָך וויכטיגע פּלעצער, וועלען זיי צו אלעס צופּאַסען נעמען.

אַצינד האָבען דיא פּערוואָרפּענע אָדער דיא קאָאָניסטען, וויא דער מאַטראָז האָט פּערלאַנגט זיי זאָלען זיך רופּען, אָנגעהויבען אַרונטערגעהן פון פּרענקלין באַרג מיט דעם אַבזיכט צוריק צו קעהרען זיך צו דיא "טשימניס", אָבער דער

מאטראָז האָט זיינע קאָמפּאָניאָנען אָבגעהאַלטען און האָט אומגעלומפערט אויס־געשריען:

— אַך, וויא דום, וויא נאַריש מיר זיינען!

— ווארום? — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט — וואָס פאַר אַ נאַריש־

קייט האָט איהר פון אונז געזעהן?

— וואָס הייסט? — האָט דער מאַטראָז צוריק געפרעגט מיט פּערוואַונדע־

רונג — און אונזער אינזעל אַ נאָמען געבען? אַ שעהנע געשיכטע, דעם עיקר האָבען מיר פּערגעסען!

— פּאָלקאָם גערעכט! — האָט הערבערט אויסגעשריען — לאָמיר דעם

אינזעל אַ נאָמען געבען "סירוס האַרדינג"! דער קאַפיטאַן האָט דיזעזע עהרע פּאָלשטענדיג פּערדיענט.

— ניין — האָט זיך האַרדינג אָבגערוּפּען — לאָמיר דעם אינזעל אַ נאָמען

געבען נאָך אַ גרויסען אַמעריקאַנער בירגער. לאָמיר עס רופּען "לינקאָלן אינזעל", צום אַנדענקען פון דעם גרויסען פּרייהייטס קעמפּפּער אייברעהעם לינקאָלן, דער יעצטיגער פּרעזידענט פון דיא פּעראַייניגטע שטאַטען.

דיא אַנדערע פיער האָבען אַלע מיט אַמאָל דריי מאָל "הוראַה!" אויס־

געשריען און דיזעזער נאָמען איז איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען.

און יענע נאַכט, איידער זיי זיינען געגאַנגען שלאָפּען, האָבען דיא בעזיצער

פון לינקאָלן אינזעל פיעל גערעדט וועגען דיא פּעראַייניגטע שטאַטען, דאָס

לאַנד פון וואַנען זיי זיינען געקומען, וועגען דיא בירגער קריעג וואָס דאָרט

איז צו יענער צייט אָנגעגאַנגען און דיא בלוט פּערגיסונגען וואָס דאָרט זיינען

פּאַרגעקומען. זיי האָבען ניט געצווייפּעלט, אז דיא זיד וועט זיך מוזען אונטער־

געבען און אז דיא רעגירונג וועט פייערען איהר גרויסען זיעג, וועלכען מען וועט

האָבען צו פּערדאַנקען פּרעזידענט לינקאָלן און גענעראַל גרענט.

דאָס האָט פּאַסירט דעם 30טען מערץ, 1865. דיא לייטע אויף אַן אונבעקאַנ־

טען אינזעל וואָס האָבען אזוי געהאַפּט און ערוואַרטעט אז פּרעזידענט לינקאָלן

וועט טריאומפּירען געגען דיא קריעגער פון דיא זיד, האָבען ניט געוואוסט

אז מיט 15 טעג שפּעטער, אין דער נאַכט פון 14טען אפריל וועט אין וואַשינג־

טאָן בעגאַנגען ווערען אַ שוידערליכער פּערברעכען און דער בראַווער און מענ־

שען־פּריינדליכער פּרעזידענט וועט פּאַלען אַ קרבן פון דיא הענד פון אַ ברוטאַלען

פּאַנאַטיקער.

12 מעס קאפיטעל.

זיי רעגולירען דיא זייגערס. — א פערדעכטיגער רויך. — דער רויסער טויכעל. — בארג-פאזאנען. — געיעג נאך בייטעל-טהיערע. — פענקראפ'ס וואונש. — דיא קאלאניסטען צוריק אין דיא "טשימונים".

זיי האָבען אָנגעהויבען אַרונטערנגעהן פון באַרג. קלעטערענדיג דורך'ן קראָ-טער זיינען זיי אַרונטערנגעקומען אונטען און אין אייניגע מינוטען אַרום זיי-נען זיי געווען ביי זייער לאַגער וואו זיי האָבען פאַריגע נאכט גענעכטיגט. פענקר-ראַפט האָט געדענקט אז עס איז צייט עפעס עסען און ער האָט זיין וואונש אויסגעדריקט צו זיינע קאמעראדען. דער אינזשיניר און דער רעפּאָרטער האָ-בען אַרויסגענומען זייערע זייגערס צו זעהן וויא שפעט עס איז. דעם רעפּאָרטער'ס זייגער איז געווען פון בעסטען זאָרט, וואָס איז געגאנג-נען פינקטליך אויף'ן סעקונדע. וועהרענד ספילעט איז אַרונטערגעפאלען פון באַלון אין ים און דיא כוואליעס האָבען איהם אַרויסגעשליידערט, איז זיין זייגער ניט פערנעצט געוואָרען, ווייל ער איז געווען פעסט צוגעמאכט פון אלע זייטען. דער אינסטרומענט איז דאַרום פערבליבען אין גוטען אָרדנונג און איז ניט גע-שמערט געוואָרען פון זיין גאַנג. האַרדינג'ס זייגער אָבער איז געווען פון אַן ערנערען זאָרט און אין דער צייט פון דער קאטאסטראַפע איז ער געבליבען שטעהן. האַרדינג האָט קוקענדיג אויף דער זונג געוואוסט דיא צייט. עס איז דאמאָלס געווען אַרום ניין אַוהר און ער האָט גענומען אָנשטעלען זיין זייגער אויף דיעזער צייט. ספילעט האָט איהם געוואָלט נאָכטהאָן און אויך אָנשטעלען זיין זייגער אויף דער זעלבער צייט. דער אינזשיניר האָט איהם אָנגעכאַפט ביים האַנד און געזאָגט:

— ניין, מיין טהייערער ספילעט, טהוט עס ניט. צייגט ניט אייער זייגער דיא צייט פון ריטשמאָנד?
— יא, הערר סיירוס. מיין זייגער געהט דורכאויס פון דער צייט וואָס מיר האָבען פערלאָזען ריטשמאָנד.
— אז אזוי, שטימט אייער זייגער כמעט מיט דיא זייגערס פון ווא-שינגטאָן.

— אָהן צווייפעל.
— זעהר גוט. האַלט אייער זייגער אין זיין יעצטיגען גאַנג. דרעהט איהם אָן רעגעלמעסיג און היט אז ער זאָל זיך ניט אָבשטעלען. דאָס וועט אונז פיליכט אמאָל נוצען בריינגען.
פענקראַפט האָט זיך צוגעהערט צו דיעזען געשפרעך און ער האָט זיך

שטארק געוואונדערט. ער האָט ניט געקענט בעגרייפֿען וואָס פֿאַר אַ נוצען קען עס זײַ בריינגען, ווען זײַ וועלען וויסען דיא צײַט פֿון וואַשינגטאָן.

דיא בעזיצער פֿון אינזעל האָבען זיך אוועקגעזעצט און געגעסען מיט אפֿע־ מיט. בײַ דיעזען מאָהלצײַט האָבען זײ פֿערצעהרט דיא גאַנצע פֿלײש און מאַנדלען וואָס זײ האָבען געהאַט. טאַפּ האָט אױך בעקומען אַ חלק פֿלײש און האָט גע־ גריזשעט דיא בײנער. דער הונד איז געווען בערעכטיגט צו אַ גוטען חלק, ווײל דיא לײטע זײנען געווען זיכער, אַז ער וועט פֿאַנגען נאָך טהײערע אָדער פֿויגלען און זײ וועלען אלע האָבען וואָס צו עסען. פֿענקראַפּט האָט זיך ניט געוואָלט פֿערלאָזען אױף'ן הונד און אױף זײערע געוועהר — דיא שטעקענס, און ער האָט געבעטען דעם אינזשײנר, אַז ער זאָל פֿאַבריצירען שוס־פּולווער און אַ זאָרט ביק־ סען מיט וועלכע זײ זאָלען קענען געהן אױף יאַגד. בײַ איהם איז אױסגעקומען, אַז אזא קונצען מאַכער ווײא דער אינזשײנר וואָס קען מאַכען פֿיער אָהן שווע־ בעלעך און אָהן צונעמער, קען אלעס אײן דער וועלט מאַכען.

אַרונטערגעהענדיג פֿון באַרג, האָט דער אינזשײנר פֿאַרגעשלאָגען, אַז זײ זאָלען געהן צו דיא "טשימינס" מיט אַ נײעם וועג. ער האָט געוואָלט גענוי בעקומען און אױספֿאַרשען דעם "לײק גרענט", וועלכער האָט פֿון ווײטענס אױסגעזעהן אזױ שעהן און פֿרעכטיג. זײ זײנען דאַרום געגאַנגען פֿערבײ דעם טײכעל אָדער דיא רינע דורך וועלכע דאָס וואַסער איז געלאָפֿען אײן לײק. גע־ הענדיג האָבען זײ צווישען זיך גערעדט און זײ האָבען אלע פֿלעצער אָנגערופֿען בײ דיא נעמען וואָס זײ האָבען זײ אַלײן געגעבען.

— הער, הערבערט! — האָט דער מאַטראָז העכסט צופֿריעדען אױסגערױ־ פֿען — ווײא גרויסאַרטיג דאָס קלײנע! ווײא שעהן דיא נעמען זײנען! מיר קע־ נען שוין אײן אונזער מעריטאַריע קײנמאָל ניט פֿערבלאָנדזשען, ווײל יעדעס ווײנקעלע פֿון דיעזען אינזעל איז בעצײכענט מיט אַ נאָמען און מיר קענען שטענדיג וויסען וואו מיר זײנען.

דיא בעזיצער פֿון אינזעל האָבען אָבגערעדט צווישען זיך, אַז זײ זאָלען פֿאַרלופֿיג זײן צוזאַמען און ניט אָבשײדען זיך אײנע פֿון דיא אַנדערע. עס איז געווען זיכער, אַז אײן דיא געדיכטע וועלדער פֿון אינזעל געפֿינען זיך ווײלדע טהײערע און דיא לײטע האָבען געדאַרפט זײן זעהר פֿאַרזיכטיג. פֿענקראַפּט, הער־ בערט און נעב זײנען געגאַנגען פֿאַראױס. טאַפּ איז געלאָפֿען נאָך פֿריהער און האָט אלע ווײלע אַרײנגעשטעקט זײן נאָז צווישען דיא בױמלעך און דערנער. דער רעפֿאַרטער און דער אינזשײנר זײנען נאָכגעגאַנגען פֿון הינטען. געהענדיג האָט זיך דער אינזשײנר אלע מאָל אײנגעבױגען, האָט אױפֿגעהױבען שטיקלעך מינעראַלען אָדער אױסגעריסען גראָזען און זײ אַרײנגעלעגט אײן טאַש. פֿענק־ ראַפּט האָט ניט געקענט פֿערשטעהן צו וואָס האַרדינג דאַרף עס. בײַ איהם איז

אויסגעקומען, אז דאָס זיינען ווערטהלפֿאָזע זאכען און עס איז ניט כדאי איינצור-
בויען זיך צוליב דעם.

ארום צעהן דעם זייגער איז דיא קליינע קאָמפּאניע געגאנגען אויף א קאל-
כיגען באָדען. יענע שטיקעל לאנד איז פילייכט מיט מיליאָנען יאָהרען צוריק
דורכגעברענט געוואָרען פון א וואלדקאנישען פייער און איז פּערוואנדעלט געוואָר-
רען אין קלאָהרען, פיינעם קאלף; דאָך זיינען דאָרט קיינע צייכענס פון לאווא
ניט געווען צו בעמערקען.

ווען זיי זיינען אָבעגעגאנגען א שטיקעל וועג אויף דעם קאלכיגען באָדען,
וואָס האָט פּערנומען אומגעפּעהר א מיל אין דער לענג און אין דער ברייט, האָט
זיך הערבערט געלאָזט לויפען צוריק א צושראָקענער, וועהרענד נעב און דער
מאטראָז האָבען זיך בעהאלטען הינטער א פעלזען.

— וואָס האָט פּאסירט, מיין יונגע? — האָט ספּילעט געפרעגט.

— א רויך! — האָט הערבערט געענטפּערט — מיר האָבען געזעהן א

רויך צווישען דיא פעלזען, אומגעפּעהר הונדערט טריט ווייט פון אונז.

— זיינען דאָ פּאראן מענשען? — האָט דער רעפּאָרטער אויסגעשריען.

— מעגליך — האָט זיך הארדינג אָבערופען — מיר מוזען זיין פּאָר

זיכטיג און זיך ניט ווייזען איידער מיר וועלען וויסען מיט וועמען מיר האָבען
צו טהאָן. איך גלויב אפילו ניט אז מיר זאָלען האָבען ווילדע אויף דיעזען אינזעל.
פאר דיא חברה האָב איך שטארק מורא, אָבער מעגליך, אז זיי זיינען יא
פּאראן. יעדענפּאָלס מוזען מיר ערפּאהרען פון וואָס דער רויך קומט. וואו איז
טאפ?

— טאפ איז דאָרט ווייטער. ער איז געלאָפּען פּאָראוים פון אונז.

— האָט ער געבילט?

— ניין.

— דאָס איז זאָנדערבאר. מיר מוזען יעדענפּאָלס דעם הונד צוריק רופּען.

אין אייניגע מינוטען ארום זיינען דער אינזשיניר, דער רעפּאָרטער און
הערבערט צוגעקומען צו זייערע צוויי קאמעראדען און זיי האָבען זיך אויך
בעהאלטען אונטער א בארג שטיינער.

פון דאָרט האָבען זיי דייטליך געזעהן א רויך און אין דער לופט האָט אָב-
געשיינט א געלבליכער קאָליר. קאפיטאן הארדינג האָט א לייכטען פייף געטהאָן
און טאפ איז באלד געקומען צולויפען.

הארדינג האָט א וואונט געטהאָן צו זיינע האָמפּאניאָנען, אז זיי זאָלען וואר-
טען און אליין איז ער אוועק צווישען דיא פעלזען. אלע זיינען געזעסען שטיל,
אונבעוועגט און געווארט אויף דיא נייעס וואָס הארדינג וועט זיי בריינגען. פּלוצ-
לונג האָבען זיי דערהערט וויא דער אינזשיניר שרייט צו זיי, אז זיי זאָלען
ווייטער געהן. זיי האָבען זיך אלע אויפגעהויבען און זיך געלאָזט געהן אין דיא

ריכטונג וואו הארדינג איז אוועק. ווען זיי זיינען צו איהם צוגעקומען האָבען זיי באלד דערשפּירט אן אונאַנגענעמען ריח, וועלכער האָט אָנגעפּילט דיא לופט. פון דעם גערוד האָט שוין דער אינזשניר פּערשטאַנען וואָס פאַר א רויך דאָס איז און פון וואנען עס קומט.

— דיעזער פייער אָדער רויך — האָט ער ערקלערט זיינע קאַמעראַדען — איז א שאַפונג פון דער נאַטור. עס קומט פון א שוועבעל קוואל און עס איז דער בעסטער הייל־מיטעל צו האַלדן קראַנקהייט. ליידעט ווער פון אייך שמער־צען אין האַלדן? וועט ער זיכער באלד קורירט ווערען פון איינאַטהעמען די־ען רויך.

— קאַפיטאַן! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — שאַדע וואָס איך האָב ניט בעקומען אן ערקעלטונג. איך וואָלט זיך דאָך ערשט בענוצט מיט אייער רעצעפּט.

אַלע האָבען געלאַכט און דער מאַטראָז האָט אויך אָנגעקוואַלען פון זיך אַליין, וואָס ער האָט אזא חכמה געזאָגט.

זיי האָבען זיך געלאָזט געהן צום פּלאַץ פון וואנען דער רויך איז געקומען און זיי האָבען דאָרט ווירקליך געזעהן א שוועבעל קוואל, וועלכער האָט געפליסט אין א שטראָמיגען טייך צווישען דיא פּעלזען.

סיירות הארדינג האָט איינגעטונקט זיין האַנד אין דיא וואסער און ער האָט געפיהלט אז עס איז פעט. ער האָט עס פּערזוכט און אויסגעפונען, אז עס איז זיס. דיא טעמפּעראַטור פון קוואל האָט הארדינג געשאצט 95 גראד פאהרענהייט. הערבערט האָט איהם געפרעגט אויף וואָס ער בעגרינדעט זיין אַבשאַצונג, און הארדינג האָט איהם געענטפּערט:

— דאָס איז אן איינפאַכע זאַך, מיין יונגע. דיא טעמפּעראַטור פון מענשענ'ס קערפּער איז אומגעפעהר 95 גראד ווארימקייט. ווען איך האָב איינ־געטונקט מיין האַנד אין דיא וואסער האָב איך ניט געפיהלט ניט קיין ווארימ־קייט און ניט קיין קעלט; פּאָלגליך בין איך איבערצייגט, אז דאָס וואסער האָט דיא זעלבע טעמפּעראַטור וויא מיין האַנד, ווייל ווען דאָס וואסער זאָל זיין עטוואָס ווארימער אָדער עטוואָס קעלמער, וואָלט איך עס געפיהלט.

דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען ניט געקענט מאַכען קיין געברויך פון דעם שוועבעל קוואל און זיי זיינען דאָרום אוועק ווייטער צום געדיכטען וואַלד, וואָס האָט זיך אָנגעפאַנגען ביי א הונדערט טריט ווייטער.

דאָרט איז דאָס וואסער פון שטראָם געווען פון א רויטליכען קאָליר און איז געווען קלאָהר און דורכזיכטיג. זיי האָבען דיגעזען שטראָם באלד א נאָמען גע־געבען "רעד קרויך" (רויטער טייכעל).

דער שוועבעל שטראָם האָט זיך אריינגעגאַסען אין א לייק (אַזיעראָ). די וואַ־סערען פון שטראָם און פון לייק זיינען געווען אנגענעהם און געשמאַק צום

טרינקען. דער באַרען ארום וואסער איז געווען זאמדיג און טרוקען. דאָרט זיי נען אויך געווען הויכע פעלזען און דיא קאַלאָניסטען פון לינקאָלן איילענד האָבען איינגעזעהן, אז אין יענע געגענד קענען זיי האָבען א בעסערען און בעקוועמערען וואָהנונגס פלאַץ וויא אין דיא "משימנים".

הייצונגס-מאטעריאל האָט דאָרט אויך ניט געפעלט. בוימער זיינען דאָרט געווען גענוג. דער וואַלד איז דאָרט בעשטאנען פון אנדערע זאָרטען בוימער, ניט אזעלכע וויא זיי האָבען געזעהן אין אנדערע טהיילען פון אינזעל. אין די פלע-צער וואָס דיא פערוואָרפענע האָבען ביז איצט אויסגעפאָרשט זיינען בלויז געד-וואקסען סאָסנעס און אנדערע זאָרטען שטעכעלן בוימער, וועלכע זיינען גריין סאי זומער, סאי ווינטער; דאָ אָבער זיינען געוואקסען בוימער מיט בלעמער, וועלכע פאלען וואהרשיינליך ארונטער אום ווינטער. צו יענער צייט, אָבּוואָהל דאָס איז געווען אנפאנגס אפרייל זיינען נאָך דיא בלעמער אויף דיא בוימער געווען נאניץ, ווייל דער מאָנאט אפרייל איז אין יענע געגענד דער אָנפאנג פון הערבעסט. אזוי וויא דער מאָנאט אָקטאָבער אין דיא לענדער פון נאָרדליכע האַלב-קוגעל.

וואָס אָנבעלאנגט צו פויגלען, זיינען דאָרט אומגעפלויען פערשידענע זאָר-טען: גרויסע, קליינע און פון פערשידענע קאָלירען. דיא געפליענעלע ברואים האָבען געקוויטשעט, געברומט, געזונגען און ארויסגעגעבען אלערליי קולות. א גאנצע קאפעליע איז דאָרט געווען, א וואהרער קאנצערט. פון צווישען קליינע בוימלעך האָבען זיך געהערט שטימען אזוי וויא דאָס געזאנג פון ווילדע מענשען. נעב און הערבערט זיינען אהין אוועקגעלאָפּען, פערגעסענדיג אויף א וויילע, אז מען דארף זיין פאָרויכטיג; אָבער זיי האָבען דאָרט בלויז געמאכט אן אייניגע פויגלען, וועלכע האָבען געברומט און געזונגען. דאָס זיינען געווען בארג-פאזאנען. ציעלענדיג גוט מיט א שטעקען האָבען נעב און הערבערט געמאכט אן ענדע צו זייער קאנצערט און האָבען געהאט פלייש אויף א גוטען מיטאָג.

הערבערט האָט דאָרט אויך ענטדעקט אייניגע פראכטפאלע שעהנע טויבען מיט פליענעלע פון בראָנו קאָליר, אָבער זיי האָבען דיעזע פויגלען ניט געקענט ערגרייכען. זיי האָבען דאָרט אויך געזעהן אנדערע מינים געפליענעלע ברואים, אָבער פאנגען זיי איז אונמעגליך געווען. ווען זיי וואָלטען געהאט א ביקס, וואָלטען זיי געקענט טויטען פיעלע פויגלען און אויך קליינע טהיערע, וואָס זיינען דאָרט אומגעשפרונגען פון איין בוים אויף'ן אנדערען, אָבער מיט זייערע שטעקענס האָבען זיי גאָר ניט געקענט מאכען.

אביסעל שפעטער האָט זיך א טרופע קליינע טהיערע א לאָז געטהאָן איבער דיא בוימער נעבען דיא פינג קאַלאָניסטען. דיא היה'לעך האָבען געשפרונגען אזוי שנעל אזוי וויא וועוואָרקעס, (סקוואַירלס אין ענגליש).

— קאנגארום! קאנגארום! — האָט הערבערט אויסגעשריען.

— זיינען זיי גוט צום עסען? האָט פענקראָפּט געפרעגט.

— יא — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט — געבראַמטע זיינען זיי זעהר געשמאק. דיא פלייש פון דיעזער חיה איז פעררעכענט אלס איינע פון דיא בעסטע יאגד-פלייש.

ספילעט האָט נאָך ניט געענדיגט זיינע ווערטער, ווען פענקראָפּט, נעב און הערבערט האָבען זיך אַ לאָז געטהאָן לויפּען נאָך דיא טהיערע מיט דער האָפּנונג, אז זיי וועלען איינע אָדער מעהרערע טויטען און האָבען צו פּער-זוכען א געשמאקען ביסען. דיא יעגער זיינען געלאָפּען אָהן אָטהעם. זיי זיי-נען בעגאָסען געוואָרען מיט שווייס, אָבער אָהן ערפּאָלג. דיא חיה'לעך זיינען אנטלאָפּען און זיינען פּערשוואונדען געוואָרען. אפילו דער געאיבטער יאגד-הונד טאפּ האָט דאָ אויך גאָר ניט געקענט העלפּען.

דיא קאנגארו איז א מערקווירדיגעס בעשעפעניס. דער דייטש רופט עס "בייטעל-טהיער", צוליב א געוויסען אָרגאן, וואָס קיין אנדער טהיער האָט ניט. דיעזע בריאה האָט אונטער'ן בויך א מין זעקעל אָדער בייטעל אין וועלכע דיא "זיא" קאנגארו טראָגט איהרע נייגעבאָרענע קינדער. דיא קליינע קאנגארוס ליגען אין דער דאָזיגער הויט-בייטעל האלמענדיג דיא נאָפּלען פון דיא בריסט אין זייערע מיילכלעך, ביז זיי ווערען עלטער און זיי קענען שוין אליין אומגעהן: דיא קאנגארוס ווערען געבאָרען זעהר קליין און דיא בייטעל קען אויפהאלטען אייניגע פון זיי. קאנגארוס זיינען פאראן פּערשיעדענע מינים, גרעסערע און קלענערע. עס גיט א מין קאנגארו וואָס איז גרויס וויא א שעפּס און אויך אזעלכע וואָס איז ניט גרעסער פון א קליין קעטצעל.

ווען דיא יעגער זיינען צוריק געקומען מיט ליידריגען, האָט זיך דער מאטראָז אָנגערופּען צום אינזשיניר:

— קאפיטאן, איהר זעהט גאנץ גוט, אז מיר קענען ניט זיין קיין פּלאַקען שיסער. א שיטעקען איז א שיטעקען און מען קען דערמיט אויף יאגד ניט געהן. פּילייכט וואָלט איהר אונז געקענט מאכען עמליכע ביקסען?

— פּילייכט — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — אָבער מיר וועלען צוערשט פאבריצירען שיס-בויגענס, און איך צווייפעל ניט אז איהר וועט זיך צוגעוואָהנען צו געברויכען דיעזע וואפע אזוי וויא דיא אויסטראלישע יעגער.

— פּייל און בויגען מיינט איהר? — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — דאָס איז א שפּיעל-צייג פאר קינדער, אָבער ניט געוועהר פאר יעגער.

— זייט נור ניט אזוי גרויס ביי זיך! — האָט זיך ספּילעט אָנגערופּען — איהר קענט זיך מאקי זיין א גוטער יעגער, פון דעסטוועגען דארפט איהר זיך ניט שעהמען צו שיסען מיט א פּייל און בויגען. א מך הונדערטע יאָהרען האָבען מענשען ניט געוואוסט פון אנדערע וואפען. דיא ערד איז דורכגעווייקט געוואָר-רען פון בלוט אין פּערשיעדענע מלחמות, וואו מען האָט ניט געברויכט קיין

ביקסען אָדער קאָנאַנען, נור שײַם־בױגען. שײַם־פּוֹלווער איז אַ נײַע ערפֿינדונג און מלחמה איז, לײדער, אזױ אַלט וויא דױא מענשהײט.

— יא, דאָס איז אמת — האָט זיך דער מאַטראָז פּערענטפּערט — אײהר מוזט מיר ענטשולדיגען פאַר רעדען אונבעטראַכטערהײד. אײך האָב אַזאַ גע- וואָנהײט צו רעדען אײדער אײך בעטראַכט אױב אײך וועל זאָגען אַ גלײכע זאַך אָדער אַ קרומע.

דעם יונגען הערבערט איז דערווײל געקומען אױף'ן זינען אַ שטיקעל זאָ- אַלאָגיע (נאַטור־ווײסנשאַפט פון חיות) וועגען דיא קאנגאָרוס אָדער בײטעל- טהיערע, און ער האָט זיך אָבגערוּפּען :

— יעדענפאַלס דאַרפט אײהר, הערר פּענקראַפּט, זיך ניט ערגערען וואָס מיר האָבען ערשט קײן געוועהר געהאַט, ווײל דיעזע קאנגאָרוס וואָס מיר האָבען געזעהן בעלאַנגען צו אַזאַ זאָרט, וואָס עס איז גאַנץ שווער צו פּאַנגען אפֿילו מיט געוועהר. דיעזע חיות, דאַרפט אײהר וויסען, זײנען קלאַסיפֿיצירט אין פּיעלע זאָרטען. מיר דאַכט אַז צוועלף מינים זײנען זײ פאַראַן —

— הערבערט — איז דער מאַטראָז אײהם ארײנגעפאַלען אין דיא רײד — וואָס דערצעהלסט דוא מיר אַ מעשה, אַז זײ זײנען פאַראַן אַ סך מינים? בײ מיר איז נור פאַראַן אײן מין און דאָס איז דיעזער וואָס מיר האָבען דאָ ערשט געזעהן און מיר האָבען אפֿילו אַ פּיטצעל פֿלייש פון אײהם ניט בעקומען.

דיא אַנדערע פּיער קאַמעראַדען האָבען זיך ניט געקענט אײנהאַלטען און זײ האָבען אױסגעשאַסען מיט אַ געלעכטער. פּענקראַפּט איז געווען אַ מענש וואָס האָט זיך ניט געלאָזט בענוגענען. דיא פּאַזאַנען וואָס ער האָט געטויטעט זײנען אײהם געווען וועניג און עס האָט אײהם שטאַרק פּערדראָסען וואָס ער האָט אַ פּאָר קאנגאָרוס ניט בעקומען.

אָבער אַביסעל שפּעטער האָט דער אונצופּריעדענער מאַטראָז געהאַט אַביסעל נחת פאַר זײן צער. דער שאַדען פון דיא בײטעל־טהיערע האָט זיך אײהם אומגע- קעהרט.

טאַפּ, וועלכער איז געווען שטאַרק הונגעריג האָט זיך ניט געקענט דערוואַר- טען ביז זײן ווירטה וועט אײהם געבען עפעס צו עסען און ער איז אַוועק צו בעזאָרגען זיך אַלײן. ער האָט געשמעקט און געשפּירט צווישען דיא בױמלעך און דערנער, אום צו געפֿינען עפעס אַ גוטען בײסען און מעגליך, אַז ווען ער זאָל אײרגענד וועלכע חיה פּאַנגען וואָלט ער זײ אַלײן אױפּגענאַשט און וואָלט גאָר ניט אײבערגעלאָזט פאַר דיא יעגער, אָבער נעב האָט אײהם נאָכגעקוקט און ער האָט גראַדע גוט געטראַפּען.

אַרום דרײ אױהר איז דער הונד פּערשוואַונדען געוואָרען צווישען געדיכטע בױמלעך. נעב האָט פּערשטאַנען אַז טאַפּ האָט דאָרט עפעס געפונען און ער איז געלאָפּען נאָך אײהם. ער האָט ווירקליך געטראַפּען דעם הונגעריגען הונד

ראנגלענדיג זיך מיט א פיער פיסגע חיה'לע, וועלכע ער, טאפ, האָט שוין גע- האלטען ביים צורייסען און איינשלינגען. ווען דער ניגער זאָל געווען אייניגע טעקונדען פערשפעטיגען, וואָלט שוין פון טאפ'ס רויב קיין זכר ניט געווען. אָבער ער איז געקומען פונקט אין צייט ארויסצורייסען דעם פעטען ביסען פון דעם הונד'ס צייהנער. אין דעם זעלבען אויגענבליק האָט זיך בעוויזען נאָך א טהיער פון זעלבען זאָרט. נעב האָט זיי ביידע געכאפט אין דיא הענד און איז מיט זיי אנטלאָפּען צו זיינע קאָמפּאניאָנען.

דיא צוויי קליינע טהיערע זיינען געווען מאראען, א זאָרט האָזען, וועלכע לעבען פאָר-ווייז און ערנעהרען זיך פון גראָז אָדער פון רינדע (קאָרע) וואָס זיי גריזשען ארום פון בויער.

— הוראה! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען און געפאטשט מיט דיא הענד — אצינד וועלען מיר שוין האָבען א גוטען בראטען און מיר קענען שוין געהן אהיים.

דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען זיך געלאָזט געהן צום "לייט גרענט" און אין אייניגע מינוטען ארום זיינען זיי געווען ביים וועסט (מערב) זייט פון דער שענהער אַזיעראָ, וועלכע איז ווערטא געווען צו בעאַבאכטען. דאָס וואסער איז געווען ארומגערינגעלט מיט שענהע און פראכטפאלע בויער און דער באָדען איז דורכאויס געווען בעדעקט מיט פערשיעדענע גראָזען און גרינסען. דאָרט האָבען זיי געזעהן פערשיעדענע פויגלען, צווישען זיי קעניגס-פישער אָדער אייז-פויגלען, וועלכע ערנעהרען זיך פון פיש, וואָס זיי פאנגען מיט זייערע שנאָבלען. דיא לייטע האָבען צוגעקוקט וויא דיא דאָזיגע געפליעגעלטע ברואים לאָזען זיך אויף א וויילע ארונטער אין וואסער און קומען ארויף צוריק מיט צאפעלדיגע פיש אין זייערע מיילער. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך ניט געקענט אָבקוקען פון דיזער סצענע.

זיי האָבען דאָס וואסער פון אַזיעראָ פערזוכט. עס איז געווען געשמאק און אנגענעהם צו טרינקען. דאָס וואסער איז געווען פון א דונקעלען קאָליר, אָבער ריין און דורכזיכטיג. אין פיעלע ערטער האָט זיך דאָס וואסער געפליישקעט און זיך געדרעהט אין רינגען. דיא לייטע האָבען דערפון פערשטאנען אז דיא אַזיעראָ איז רייך אין פיש.

— דיזער לייט איז פראכטפאל שעהן! — האָט גידעאָן ספילעט אויסגע- רופען — מיר קענען זיך בעזעצען ביי זיינע ברעגען.

— יא — האָט הארדינג געענטפערט — מיר וועלען דאָ מאכען אונ- זער היים.

דערווייל האָבען דיא לייטע געוואָלט אומקעהרען זיך צוריק צו דיא "טשימ" נים, אָבער אום צו מאכען דעם וועג קורץ, האָבען זיי געדארפט געהן מיט א גלייכען וועג דורך דיא געדיכטע בויעלעך. אָבער דאָס איז זיי ניט אזוי לייכט

אָנגעקומען. אַבבוֹיגען דיא בוימלעך, וועלכע קיין מענשענ'ס האַנד האָט פֿילייכט אָדער זיכער קיינמאָל ניט בעריהרט, איז געווען א שווערע אויפגאבע, דאָך האָבען זיי אזוי געשניטען א וועג אויף א שטרעקע פון אומגעפעהר צוויי מייל. זיי זיינען דורכאויס געגאנגען פֿערכיי א שמאַלען שטראָם דורך וועלכען דאָס וואסער פון אַזיעראָ האָט זיך געצויגען. דער אינזשיניר האָט פון יענעם וועג ניט געוואָלט אָבטרעטען, ווייל ער האָט געוואָלט וויסען וואוהין דער שטראָם פאלט אריין. הארדינג האָט געהאט אן אויסקוק אויף שפעטער. זיין אבזיכט איז געווען אויסצוגעפינען וואוהין דער שטראָם לויפט, פֿילייכט וועט מען פון איהם קענען ציהען אירגענד וועלכע נוצען. וואסער־קראפט קען געברויכט ווערן אזוי וויא דאמפּף און עס קען זעהר צוניץ קומען. זיי זיינען דארום אזוי געגאנגען ווייטער, ביז זיי האָבען אויסגעפונען אז דאָס וואסער ציהט זיך ביז "פראַספעקט האַיטס", וואו דער וועג איז פֿערשטעלט מיט א הויכען פעלזען־בארג.

עס איז שוין געווען האלב פינף דער זייגער פאר נאכט. דיא קאָלאָניסטען זיינען שוין געווען גוט הונגעריג און זיי האָבען אָנגעהויבען דענקען וועגען פֿער־פֿערטיגען א מאָהלצייט. צוליעב דעם האָבען זיי זיך געמוזט צואייילען און קומען ניכער צו זייער וואָהנונג. זיי האָבען זיך אָבגעדרעהט אָן א זייט און זיי זיינען שנעל געקומען צום געוויינטען פלאץ.

דער פֿיער וואָס זיי האָבען איבערגעלאָזט האָט נאָך דאָרט געברענט. נעב און פענקראַפט, דיא קאָך־מאסטערס פון דער קאָמפּאניע, האָבען זיך באלד גענור מען און האָבען אָבגעבראָטען דיא צוויי מאראען, וועלכע דיא פינף פֿערזאָן האָבען אויפגעגעסען מיט גרויס אפעטיט. דעם הונד האָבען זיי אויך געגעבען א חלק און ער האָט זיך אויך צו זאט אָנגעפֿרעסען. ווען זיי זיינען פֿערטיג געוואָרען מיט'ן עסען און יעדער איינער האָט אָנגעהויבען צו דענקען וועגען געהן שלאָפֿען. האָט סירוס הארדינג ארויסגענומען פון זיין טאש שטיקלעך פון פֿער־שיעדענע זאָרטען מינעראלען און ער האָט געזאָגט:

— מיינע פֿריינדע, דאָס איז אייזען מינעראל, דאָס איז קופֿער, דאָס איז גלייב, דאָס איז קאלף און דאָס איז קויהלען. דיא נאטור גיט אונז דאָס אלעס און מיר דארפען דערפון מאכען א געברויך. מאָרגען וועלען מיר אָנפאנגען עטוואָס פֿערפֿערטיגען.

13 מעם קאפיטעל.

מעסערס פון א הונד'ס האלזבאנד. — פויל און בויגען פאבריצירט. — ציעגעל-
מאכער, מויערער און טעפער. — ערשטער מאָהלצויט מיט זופ. — דער
סאומהערען קראָס. — א וויכטיגע אסטרענאָמישע אונטערזוכונג.

— נו, קאפיטאן, וואו און וואָס וועלען מיר אָנפאנגען? — האָט אויף
מאָרגען פריה פענקראָפּט געפרעגט דעם אינוועליניר.
— פון אָנפאנג! — האָט הארדינג אויסגעשריען.

און פאקטיש האָבען דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינוועל געדארפט אָנפאנגען
פון סאמע אָנפאנג. זיי האָבען געדארפט, זאָ צו זאָגען, אָנפאנגען בעשאפען
א וועלט. זיי האָבען דאָך קיין זאָך ניט געהאט, זאָגאר קיין ווערקצייג מיט
וועלכע צו מאכען ווערקצייג, אום צו קענען מאכען אָדער פאבריצירען אירגענד
וועלכע זאָך וואָס א מענש מוז האָבען. זיי האָבען ערשט געמוזט פערזאָרגען
זייער עקזיסטענץ און זיי האָבען פאָרלויפניג קיינע מיטעל ניט געהאט דערצו.
דיא נאטור האָט זיי אויף'ן אינוועל געגעבען מינעראלען, אָבער ניט קיין פער-
טיגע אייזען אָדער שטאָהל; דיא נאטור האָט זיי געגעבען לייב, אָבער קיינע
פערטיגע כלים; דיא נאטור האָט זיי געגעבען וועב-מאטעריאַלען, אָבער קיינע
פערטיגע קליידער אָדער וועב-צייג. דאָס אלעס און נאָך פיעלע זאכען האָבען
זיי אליין געדארפט פערפערטיגען, אום צו לעבען מעהר אָדער וועניגער וויא
מענשען דארפען אָדער מווען לעבען.

מען מוז אָבער צוגעבען, אז אלע פינף קאָלאָניסטען זיינען געווען ענערגישע
און פעהיגע מענער, אין פולען זינען פון דיזעזע ווערטער. סיידוס הארדינג איז
געווען פיעל מעהר וויסענשאפטסמאן און פיעל פראקטישער פון דיא אנדערע
פיער; אָבער אלס העלפער, אלס מיטווירקער אין וואָס עס זאָל ניט זיין, האָט
דער אינוועליניר ניט געדארפט קיין בעסערע און פעהיגערע וויא זיינע קאָמ-
פאניאָנען, יעדער איינער אין אן אנדער פאך.

גירעאָן ספילעט, וועלכער איז געווען א טאלאנטפאלער רעפארטער, האָט גע-
האט א גרעסערע אָדער קלענערע ידיעה אין אלעס. זיין פראָפעסיאָן האָט געפאָ-
דערט, אז ער זאָל ניט זיין פרעמד פון קיין זאָך. אלס רעפארטער האָט ער גע-
מוזט וויסען וואָס צו זאָגען און וואָס צו רעדען איבער אלע ענינים און געגענד-
שטענדער, און אזא מאן מיט א שארפען מוח און שטארקע הענד צו ארכיטען
האָט זיכער פיעל געקענט העלפען צו קאָלאָניזירען דעם אינוועל. פאר אזא מאן
איז קיין זאָך ניט צו שווער און ער קען שטענדיג נוצען בריינגען.

הערבערט, אַבוואָהל נאָך א יונגער אינגעל, האָט אָבער געהאט א

היבשע ידיעה אין נאטור-וויסענשאפט. קיין פּוילער יונג איז ער אויך ניט גע-
ווען און ער האָט געקענט פּיעל לייסטען פאר איהם און פאר זיינע קאָמפּא-
ניאָנען.

נעב איז געווען איבערגעגעבען צו זיין ווירטה מיט לייב און לעבען. ער
וואָלט פאר איהם אין פייער און אין וואסער געגאנגען. ער איז געווען א פעסט-
געבויטער יונג, מיט שטארקע מוסקלען און ער האָט געקענט פּיעל אויפּהאַן.
דערצו איז ער געווען בראון, אונערשראַקען און ער האָט געהאט א ברייטע ידיעה
אין פּיעלע האנדארבייט. אויף איהם האָט מען זיך געקענט פּערלֶאָזען צו טהאַן
א מלאכה, וואָס אן אנדערער וואָלט פּילייכט ניט געקענט טהאַן.

פענקראָפּט וויעדער, וועלכער האָט געארבייט אלס סטאַליאר אין ברוך-
לינער ניווי און האָט אויך פּערשטאנען אביסעל שניידעריי און אנדערע קול-
טורעלע מלאכות, איז זיכער אויך געווען א ניצלֶיכע פּערזאָן צו העלפּען אויפּבויען
זייער נייע וועלטעל. קאפיטאן הארדינג האָט זיינע קאמערעדען גוט געקענט
און ער איז זיכער געווען, אז ער האָט מיט וועמען צו געהן צום טיש.

צוערשט האָט סיירוס הארדינג געוואָלט איבערמאכען אָדער פּערפּאָלקאַמען
דיא נאטירליכע שטאַפּען. ער האָט, צום ביישפּיעל, געוואָלט מאכען אייזען פון
אייזען-מינעראל און נאָך אזעלכע זאַכען. אָט דאָס האָט ער געמיינט מיט דיא
ווערטער: "מיר וועלען אָנפּאנגען פון סאַמע אָנפּאנג". אום צו מאכען מינע-
ראלען נוצפּאָל שפּיעלט הייז א גרויסע ראָלע. פייער איז דער הויפט פּאַקטאָר
אויף איבערארבייטען מינעראלען. וועגען הייז-מאַטעריאַל איז קיין זאָרג ניט
געווען. זיי האָבען דאָרט געהאט גענוג האָלץ אויף צו ברענען מאָנאַטען און זאָ-
גאר יאָהרען. שטיין-קויהלען איז דאָרט אויך געווען און מען האָט עס געקענט
בעקומען. פּילייכט וועט זיין שווער צו בעקומען גענוג קויהלען, קען מען פאר נויט
מיט האָלץ אליין אויך הייצען. עס האָט זיי בלויז געפּעהלט אן אויווען. הארדינג
האָט געזאָגט זיינע קאָמפּאניאָנען, אז דיא ערשטע זאך וועלען זיי זיך געהמען
בויען אן אויווען.

— צו וואָס טויג אייך אן אויווען? — האָט פענקראָפּט פּערוואונדערט

געפּרעגט.

— צו מאכען ליימענע כלים, וועלכע מיר מוזען האָבען — האָט האר-

דינג געענטפּערט.

— און פון וואָס וועלען מיר מאכען דעם אויווען?

— פון ציעגעל.

— און פון וואָס וועלען מיר מאכען ציעגעל?

— פון ליים! ווייסט איהר דען ניט אז ציעגעל מאכט מען פון ליים?

דער מאַטראָז איז אביסעל פּערשעהמט געוואָרען וואָס ער האָט געפּרעגט

אזא פּראגע, וואָס זאָגאר קינדער ווייסען עס.

קאפיטאן הארדינג האָט געזאָגט זיינע קאָמפּאָניאָנען, אז מען זאָל זיך טאָקן שוין געהמען צו דער אַרבייט. נעבן — האָט ער געזאָגט — וועט זיין אונזער פּראָוויאַנט מאַסטער, ער וועט אונז פּערוואַרען מיט שפּייז און מיר וועלען אַרבייטען, אום צו פּערדיענען אונזער עסען.

— הערר הארדינג — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָבגערוּפּען — נאָך מיין מיינונג האָבען מיר זיך צוערשט געדאַרפט בעוואַרען מיט אירגענדר וועלכע אינעם סטרומענטען צו געהן אויף יאָגד. אייער דיענער איז אפילו א גוטער יענער, אָבער מיט ליידיגע הענד וועט ער גאָר ניט מאַכען און אז ער וועט אונז ניט בריינגען צו עסען, וועלען מיר ניט קענען אַרבייטען.

— אַך, ווען מיר וואָלטען כאָטש געהאַט אַ מעסער! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען.

— וואָס וואָלט איהר געמאַכט מיט'ן מעסער? — האָט הארדינג געפרעגט.

— איך וואָלט געמאַכט פּייל און בויגען און דאן וואָלט שוין קיין יאָגד־פּלייז ניט געפּעהלט.

— יא, אַ מעסער, אַ שאַרפען קלינג — האָט דער אינזשיניר געמורמעלט צו זיך אליין.

אין יענעם מאָמענט האָט ער געוואַרפּען אַ בליק אויף זיין הונד, וועלכער איז אומגעלאָפּען ביים ברעג וואַסער. פּלוצלונג האָט זיך געצייגט אַ פּרעהליכע מינע אויף זיין פנים און ער האָט אויסגעשריען:

— טאַפּ, קום אהער!

דער הונד איז באלד געקומען אויף זיין ווירטה'ס רופ און הארדינג האָט אַרונטערגענומען דעם שטאָהלענעם האַלדז־באַנד וואָס טאַפּ האָט געטראָגען אויף זיין האַלדז און עס צובראַכען אויף צווייען.

— אָט דאָ האָט איהר צוויי מעסערס! — האָט ער געזאָגט דערלאנגענער־דיג דעם מאַטראָז דיא צוויי שטיקלעך שטאָהל.

אַלס אַנטוואָרט האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען צוויי מאָל "הוראה!" און ער האָט איינפאך געטאַנצט פאַר שמחה.

דער צובראַכענער האַלדז־באַנד איז געווען דין און מען האָט דיא שטיקלעך שטאָהל בלויז געדאַרפט אָנשאַרפען אָן אַ זאַמד־שטיין. דיעזער מין האָט דאָרט ניט געפּעהלט. פּענקראָפּט האָט דיא שטיקלעך שטאָהל אָנגעשאַרפט און מען האָט זיי גאַנץ גוט געקענט געברויכען אַלס מעסערס. ער האָט זיי נאַכהער איינגע־פּאַסט אין הילצערנע הענטלעך און אין צוויי שטונדען אַרום האָבען דיא קאָלאָ־ניסטען פון לינקאָלן אינוועל געהאַט צוויי גוטע און שאַרפע אינסטרומענטען.

זיי זיינען אַלע העכסט צופריעדען געווען מיט דער ערשטער שטיקעל אַרבייט. דיא צוויי מעסערס זיינען ביי זיי געווען פון גרויס וויכטיגקייט און זיי האָבען זיך געפּיהלט גליקליך איבער גליקליך פון דיעזע ערפינדונג.

זיי האָבען זיך געלאָזט געהן זוכען א לייוויגען באָדען. סײַרום האַרדינג האָט געראַטעווען, אז זיי זאָלען צוריק געהן צו דיא געגענד וואו זיי זיינען נעכטען געווען, ווייל דאָרט האָט ער בעמערקט א שטיק לייוויגע לאַנד און זיי וועלען דאָרט קענען אויפשטעלען א לאַגער און זיך נעהמען פאַבריצירען ציעגעל.

אויף'ן וועג האָט הערבערט ענטדעקט א בוים, וואָס פון איהרע צווייגען מאַכען דיא אינדיאנער פון זיך אמעריקא זייערע שיס־בויענס. דער בוים רופט זיך "קרעדזשימבא", א מין טייטעל בוים, אָבער איהרע פרוכט איז ניט עסבאַר. זיי האָבען אָבערשניטען לאַנגע און גלייכע צווייגען, האָבען אַרומגע־שניטען דיא בלעטער און דיא סוקעס און מען האָט זיי לייכט געקענט אויס־בויען. עס האָט זיי ערשט בלויז געפעהלט צו געפינען אזא מין פלאַנצע אָדער גראַז וואָס זאָל זיי קענען ניצען אַלס שטריקלעך. זיי האָבען באַלד דאָס אויך געפונען און דיא בויענס זיינען שנעל פערטיג געוואָרען. אצינד האָבען נור געפעהלט פיי־ען מיט וועלכע צו שיסען. קיין אייזערנע האָבען זיי נאטירליך ניט געקענט קריגען אָדער פאַבריצירען און זיי האָבען עס געמאַכט פון האַלץ. פענקראַפט האָט אָנגעהאָן א בויען אויף'ן אַסעל און ער איז געווען אזוי שטאַלץ דערמיט אזוי וויא א גענעראַל מיט זיינע גאָלדענע עפאָלעטען.

דיא קליינע קאָמפאַניע איז אָנגעקומען אין דיא געגענד וואו זיי זיינען נעכטען געווען. דאָרט האָבען זיי געפונען גענוג ליים פון וועלכע מען מאַכט ציעגעל אָדער דאך־ציעגעל און מאַכען א ציעגעל פאַבריק איז פאַר זיי געווען ניט קיין שווערע אויפגאַבע. מען האָט בלויז געדאַרפט אויסמישען דיא ליים מיט זאַמד, אויסקעטען אין דער פאַרמע פון ציעגעל און עס טריקענען אָדער ברע־נען ביי דיא היץ פון א פייער.

אין אלגעמיין מאַכט מען ציעגעל אין הילצערנע פורמס, אָבער דער אינ־זשינער האָט בעשלאַסען צו מאַכען עס מיט דיא הענד. עס וואָלט צו לאַנג גע־נומען צו מאַכען פורמס, ווען זאָגאַר עס זאָל זיי געלינגען צו מאַכען עס מיט דיא מעסערס, דיא איינציגע שטיקלעך ווערקצייג וואָס זיי האָבען געהאַט, און פילייכט וואָלטען זיי עס גאָר ניט געקענט מאַכען. האַרדינג האָט דאַרום ניט געוואָלט ווארטען און ער און זיינע קאָמפאַניאָנען האָבען זיך שוין גענומען צו דער ארבייט.

יענעם גאַנצען טאָג און אויף מאָרגען האָבען זיי זיך אָבערגעבען מיט פאַבריצירען ציעגעל. זיי האָבען דיא ליים געקאַטען מיט דיא פיס און מיט דיא הענד און דאַן פונאַנדערגעטהיילט אויף שטיקער לויט דיא מאָס פון א ציעגעל און וויא ווייט מעגליך זיי געמאַכט גלייך און איין־פאַרמיג. אן ערפאהרענער ציע־געל־מאַכער קען מאַכען צעהן טויזענד ציעגעל אין צוועלף שטונדען; אָבער ביי דיא ציעגעל פאַבריקאַנטען פון לינקאָלן אינזעל איז דיא ארבייט געאַנגען לאַנגזאַם און דיא אַלע פינף ארבייטער האָבען אין דיא צוויי טעג בלויז דריי

טויזענד שטיק אויסגעמאכט. זיי האָבען דיא געמאכטע ציעגעל אויסגעלעגט אין רייהעס איינע נעבען דיא אנדערע צו טריקענען.

נאכהער האָבען זיך דיא ציעגעל פאבריקאנטען גענומען זאמלען האָלץ אויף ברענען דיא ציעגעל. זיי האָבען צוזאמענגעקליבען פיעלע אָבערבאָכענע צווייגען וואָס האָבען זיך געוואלגערט אויף דער ערד און זיי האָבען אויף אויס-געבראָכען און אויסגעשניטען פיעל פרישע צווייגען פון בוימער. זיי האָבען דיא ברען-מאטעריאל געבראכט אויף איין פלאץ, גרייט צו מאכען א גרויסען פייער צו ענדיגען דיא ציעגעל פאבריקאציען.

שפייו האָבען דיא ארבייטער געהאט גענוג. צו פערדאנקען דעם אינזשיניר'ס הונד טאפ, האָבען זיי זייערע יאנד געוועהר פיעל פערגרעסערט. טאפ האָט גע-פאנגען א שטאכעל-טהיער (יאָזש, אויף רוסיש) און דיא לייטע האָבען זיך בענוצט מיט דיא שארפע נאָדלען פון זיין פעל, וועלכע זיי האָבען איינגעפאסט אין דיא הילצערנע פיילען וואָס זיי האָבען געמאכט און זיי האָבען דערמיט געשאסען מיט זייערע בויגענס. זיי האָבען אויך צו דיא פיילען צוגעבונדען גרוי-סע פערערען פון א פויגעל און דאָס האָט געמאכט, אז דיא פיילען זאָלען פליהען האסטיגער. מיט דיא פערשראפטע שטיקלעך האָלץ וואָלטען זיי פיליכט וועניג אויפגעטהאָן, אָבער דעם שטאכעל-טהיער'ס נאָדלען האָבען געוויקט אזוי וויא עכט אייזערנע אָדער שטאָהלענע פיילען און דיא יאנדען וואָס דיא בעזיצער פון אינוועל האָבען געמאכט זיינען געווען ערפאָלגרייך. זיי האָבען געטויטעט קאפיטאראס, ווילדע טויבען און אנדערע פערשיעדענע פויגלען און קליינע טהיערע און זיי האָבען געהאט פלייש איבער גענוג. אס מעהרסטען האָבען זיי בעגליקט אין זייער יאנד אין יענעם טהייל וואָלד, וואו פונקראפט און הערבערט האָבען אמאָל געפאנגען דעם דזשאקאמאר. זיי האָבען יענע געגענד א נאָמען געגעבען "דזשאקאמאר וואָלד", צום אנדענקונג פון דער ערשטער פויגעל וואָס איז דאָרט געפאנגען געוואָרען.

דיא לייטע האָבען אלזאָ געהאט גענוג צו עסען און אויך אָנצוגרייטען פלייש אין זאפאס. זיי האָבען א היבשע ביסעל פלייש אויסגעטריקענט און עס צו-געריכטעט מיט שמעקענדיגע בלעטער, וועלכעס איז ארויסגעקומען זעהר א גוטע און געשמאקע דעליקאטעסע. אָבער דיא פינה פעראייניגטע קאָלאָניסטען האָבען זיך דערמיט ניט בענוגענט. זיי האָבען אלע גרויס לוסט געהאט צו אביסעל זופ און זיי וואָלטען אוועקגעגעבען צעהן געבראָטענע טויבען פאר איין לעפעל פון ריעזען מאכל; אָבער דאָס האָבען זיי ניט געקענט קריגען זאָלאנג זיי האָבען קיין טאָפ ניט געהאט. זיי האָבען אלזאָ געמוזט ווארטען ביז דער אויווען וועט פער-טיג ווערען און דאן וועלען זיי קענען פאבריצירען טעפ און קאָכען זופ.

וועהרענר זיי זיינען איין טאָג אויף יאנד געגאנגען ניט ווייט פון דעם פלאץ וואו זיי האָבען געמאכט דיא ציעגעל, האָבען דיא יעגער בעמערקט

טריט פון א גרויסע חיה, וועלכע איז דאָרט ניט לאנג דורכגעלאָפּען. זיי האָבען פון דיא טריט ניט געקענט דערקענען וואָס פאר א חיה דאָס איז געווען. סיירום הארדינג האָט זיינע קאָמפּאניאָנען געראטהען, אז זיי זאָלען זיין העכסט פּאָר-זיכטיג, ווייל עס איז זעהר מעגליך אז דאָרט געפינען זיך געפּעהרליכע ווילדע בראים.

און דער אינזשיניר איז ווירקליך גערעכט געווען. גירעאָן ספּילעט און הערבערט האָבען דאָרט אן אנדער טאָג געזעהן א טהיער וואָס איז געווען עהנליך צו א יאנואר (אמעריקאנישער טיגער). גליקליכערווייזע האָט ער זיי ניט אטאָ-קירט, אָבער ווען ער וואָלט אויף זיי געמאכט זאָנאר דיא קלענסטע אטאָקע, וואָלטען זיי זיכער ניט גוט אָבגעשניטען. ספּילעט האָט בעשלאָסען, אז זאָבאלד זיי וועלען האָבען א ריכטיגע שטיקעל געוועהר וועט ער זיך נעהמען אויסצו-ראָטען דיא געפּעהרליכע בראים פון אינזעל. פּאָרלויפּיג אָבער האָט ער געדאנקט גאָט וואָס דיא חיה האָט איהם און זיין חבר ניט געזעהן.

עס זיינען אזוי פּאָראיבער עטליכע מעג. דיא קאָלאָניסטען האָבען געמוזט ווארטען ביז זייערע געמאכטע ציעגעל וועלען זיך אויסטריקענען פון דער זונן און נאכהער וועלען זיי זיך קענען נעהמען צו ברענען זיי. דערווייל אָבער האָבען זיי ניט געהאט וואָס צו טהאָן און זיי האָבען זיך בעשעפּטיגט מיט יאגד. גע-נעכטיגט האָבען זיי אין זייער אלטע היים, אין דיא "טשימיס", דאָרט האָבען זיי אויך צוגעגרייט זייערע מאָהלצייטען און דאָרט האָבען זיי געזעסען. קיינע פערבעסערונגען אָדער מעהר בעקוועמליכקייטען האָבען זיי אין דיא "טשימי-ניס" ניט געמאכט, ווייל וויא געזאָגט, איז דעם קאפּיטאן'ס פלאן געווען צו בע-זעצען זיך אנדערשוואו נעבען דער אַזיעראָ, אָדער לייק גרענט, וויא זיי האָבען עס גערופּען, און זיי האָבען ניט געוואָלט ארויסווארפען אומזיסטע מיה אויסצובע-סערען זייער ערשטע וואָהנונג.

דעם זעקסטען אפריל, דאָס איז געווען דער דרייצעהנטער טאָג זייט דיא פינף פּערזאָן זיינען פּערוואָרפען געוואָרען אויף'ן אינזעל, זיינען זיי אויפגע-שטאנען נאנץ פריה און זיינען אוועק ברענען דיא ציעגעל. זיי האָבען ארום דעם בארג האָלץ, וואָס זיי האָבען צוגעגרייט, ארומגעלעגט דיא טרוקענע ציעגעל, אייניגע רייעס איינע אויף דיא אנדערע און האָבען אין מאנכע פלעצער גע-לאָזט לעכער אזוי וויא לופט רעהרען, אום דער פייער זאָל דורכדרינגען דיא ציעגעל ארום און ארום. דיעזע ארבייט האָט ביי זיי פּערנומען דעם נאנצען טאָג און ערשט פארנאכט האָבען זיי דיא האָלץ אונטערגעצונדען. יענע נאכט האָט קיינער פון דיא איינזאמע ציעגעל פאבריקאנטען געשלאָפּען, ווייל זיי האָבען געהיט אז דער פייער זאָל ניט אויסגעהן.

לאַכט און פייערציג שטונדען האָט געדויערט צו ברענען דיא ציעגעל און דיא ארבייט האָט זיך זעהר גוט איינגעגעבען. נאכהער זיינען זיי אוועק פון

דאָרט צו א פלאץ וואו דער באַדען איז געווען קאלף. זיי האָבען פון ריטער אויסגעפלאַכטען ברייטע טראַג-ברעטער און האָבען דערויף געבראכט קאלף און אזעלכע שטיינער, וועלכע ווערען פון היץ פּערוואַנדעלט אין קאלף אָדער וואפּנע. דער אינזשיניר האָט עס אויסגעמישט מיט ליים און האָט בעקומען א גוטען צעמענט. דעם ניינטען אפריל איז שוין אלזאָ אלעס געווען גרייט און דיא לייטע וואָס האָבען פריהער געמאכט ציעגעל האָבען גלייך געקענט ווערען מויער ארבייטער— מוליאַרעס.

און זיי האָבען זיך טאקי באלד גענומען צו דער ארבייט פון מויערען אן אויווען. זיי זיינען גערן געווען צו פּערטיג ווערען וואָס שנעלער מיט דעם אויווען, אום זיי זאָלען וואָס שנעלער קענען פּאַבריצירען טעפּ פאר זייער הויזליכען געברויך. און דיא ארבייט איז זיי ניט שווער אָנגעקומען. מיט פינף טעג שפּעטער איז שוין דער אויווען אָדער ברען-אוייווען געווען פּערטיג און מען האָט אין איהם איינגעהייצט מיט שטיין-קויהלען וואָס הארדינג האָט געפונען ליגענ-דיג פון אויבען אויף דער ערד ניט ווייט פון רעד קריק (רויטען טייכעל). דיא קויהלען האָבען געברענט זעהר גוט און פון הויכען געמויערטען קוימען האָט ארויסגעשפּאַרט א שוואַרצער רויך. דער לעערער פלאַץ אין וואַלד איז אלזאָ פּערוואַנדעלט געוואָרען אין א פּאַבריק.

דיא ערשטע זאך האָבען דיא פּעראַייניגטע קאָלאָניסטען זיך גענומען צו פּאַבריצירען טעפּ, אום צו האָבען אין וואָס צו קאָכען זייער עסען. סיירום הארדינג האָט צוזאמענגעמישט ליים, קאלף און קוואַרץ (אזא מין גלאַז שטיין) און דאָס איז ארויסגעקומען געדיכט און קלעפּיג אזוי וויא דיא ליים פון וועלכע מען מאכט ליולקעס אָדער פּאַרצעליענע בליים.

אונזערע פריהעריגע ציעגעל פּאַבריקאַנטען און מויערער זיינען ערשט גע-וואָרען טעפּער און האָבען פּאַבריצירט שיסלען, טעפּ, קריג און אנדערע קיך בליים, וועלכע זיינען אפילו געווען ניט אזוי שעהן אין פּאַרמע און גלאַט אין אויסזעהן, אָבער גוט צום געברויכען אויף קאָכען און עסען פון זיי. פּענקראַפּט האָט פון דיא ליים אויסגעמאכט עטליכע גרויסע ציבוק ליולקעס, וועלכע זיינען ארויסגעקור-מען זעהר געראַטען. ער האָט גרויס לוסט בעקומען צו רויכערען, אָבער וואו נעהמט מען טאַבאַק? דאָס איז דאָך ניט אזא זאך וואָס מען קען אליין פּאַב-ריצירען. טאַבאַק איז א נאַטור-פּראָדוקט און אז דיא נאַטור גיט עס ניט, קען מען עס ניט בעקומען.

אָבער זיין צוטרויען צום אינזשיניר איז געוואָרען אזוי שטאַרק, אז ער האָט פּעסט געגלויבט, דאָס ער וועט טאַבאַק אויף שאפּען. אויף וואָס פּאַר אן אויפן, האָט ער זעלבסטפּערשטענדליך ניט געקענט דענקען.

דיא טעפּעריי ארבייט האָט געדויערט ביז דעם פּופּצההנטען אפריל. זיי האָבען אלע געפּאָלגט הארדינגס אָרדערס. ווען ער האָט זיי געהייסען מאכען טעפּ

האָבען זיי געמאכט טעפּ; ווען ער זאָל זיי זאָגען: "ווערט שמייערען", וואָלטען זיי געוואָרען שמייערען.

דער קומענדער טאָג איז געווען זונטאָג און דערצו אזוי א פּייער-טאָג און זיי האָבען אלע בעשלאָסען צו רוהען. דיא פינף אמעריקאנער זיינען געווען רע-ליגיעז געזאָגען און זייענדיג פּערוואָרפען אויף'ן אינזעל האָבען זיי אויך פון זייער רעליגיעזן ניט אָבגעטראַטען.

דעם אבענד פון פופצעהנטען אפריל האָבען זיי זיך אומגעקעהרט צו דיא "טשימנים" און אוועקגעטראָגען אהין דיא פערטיגע כלים וואָס זיי האָבען גע-מאכט. דעם פייער אין אויווען האָבען זיי אויסגעלאָשען ביז זיי וועלען איהם ווייטער דארפען געברויכען. געהענדיג צו דיא "טשימנים" האָט דער אינזשיניר ענטדעקט אזא מין וואקסונג וואָס קען גוט דיענען אלס צונטער. דאָס איז גע-ווען א מין שוואַם אָדער נאָמקע, וועלכע, ווען צוגעריכטעט דורך בעוואוסטע מיטעל, צינדט זיך זעהר שנעל אָן פון קלענסטען פונק. אָבער זיי האָבען פאָר-לויפונג ניט געהאט דיא מאטעריאלען וואָס מען דארף צו פערפערטיגען דיא צונטער און זיי האָבען עס ניט געקענט געברויכען. אָבער אָבגעהענדיג נאָך א שטיקעל שטרעקע האָט הארדינג אויסגעפונען אזא מין פלאנצע וואָס האָט אויסגעזעהן אזוי וויא וואָריס-האַלץ (ווערמוטה) און ער האָט עס אָנגעצייגט דעם מאטראָז.

— געהט עס — האָט ער צו איהם געזאָגט — דאָס וועט אייך צונייך קומען.

— וואָס איז עס אזעלכעס? — האָט פּענקראָפט געפרעגט — איז עס פיי-לייכט א זאָרט טאבאק?

— ניין — האָט הארדינג געענטפערט — דאָס איז וואָריס-האַלץ, כינעזי-שע וואָריס-האַלץ, רופען עס דיא געלעהרטע, אָבער ביי אונז וועט עס דיענען אלס צונטער צו מאכען פייער צו יעדער צייט. וואו און ווען מיר וועלען נור דארפען.

— און טאבאק? — האָט פּענקראָפט געפרעגט — ליולקעס האָב אייך געמאכט און ווען אייך האָב נאָך טאבאק דערצו, וואָלט אייך ערשט געווען א מאגנאט.

— איהר פערלאנגט צופיעל — האָט דער אינזשיניר דעם מאטראָז פאָר-ווירפע געמאכט — איהר ווילט דאָ אלע לוקסוסען האָבען און פערנעסט זיך נאָך, אז מיר זיינען ערשט אזוי וויא נייגעבאָרענע מענשען אויף א נייבעשאפענע ערד. אדם הראשון, אָבוואָהל ער איז געווען אין גן עדן, האָט ער זיכער אויך ניט גערויכערט.

— איהר האָט רעכט, הערר קאפיטאן — האָט זיך פּענקראָפט ענטשולדיגט

— אָבער מיר ווילט זיך זעהר בענייען א ליולקע און טאבאק בלעטער ליגען מיר שטארק אין זינען.

ער האָט אָנגערויסען אביסעל פון דיא פלאנצען, וועלכע זיי האָבען אויסגע- טריקענט און דאָס איז ווירקליך געווען אן עכט נוטער מאטעריאל אויף אונ- טערהייצען.

דיא לייטע האָבען יענעם אבענד געגעסען א גוטען מאָהלצייט. נעב האָט פערפערטיגט א גוטען זופ פון פעטע פויגעל פלייש מיט אזא מין גרינס, וואָס האָט זעהר גוט געשמעקט. דיא גרינס האָט געהאט כמעט דעם זעלבען ריח און דעם זעלבען טעם וויא דער מין גרויפען וואָס מען פערקויפט אין ענגלאנד אונטער דעם נאָמען "פאָרטלענד סייגאָו". דאָס איז אויך געווען נאהרהאפט און האָט געקענט דיענען פאר ברויט.

נאָכ'ן עסען זיינען הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען אוועק צום ברעג ים צו געניסען פרישע ים-לופט. עס איז געווען אכט און אַהר אבערס. דיא נאכט איז געווען זעהר א שעהנע. דיא לבנה איז נאָך אפילו דאמאלס ניט אויפגעגאנגען, אָבער דער הימעל איז געווען קלאָהר און דיא שטערען האָבען געפינקעלט איר בער'ן האָרזאָגנט. עס איז געווען העכסט אנגענעהם צו זיצען ביים ים און בע- אַבאכטען דיא וואונדער פון דער נאטור.

סיירוס הארדינג איז אביסעל געזעסען מיט דיא אויגען צום הימעל און האָט בעטראכט דיא שטערען. איבערהויפט האָט ער געוואָרפען זיינע בליקען אויף צוויי שטערען וואָס האָבען געלויכטען אין דרום זייט. פלוצלינג איז איהם איינגעפאלען א גוטע אירעע און ער האָט זיך געווענדעט צום יונגען הערבערט :

— איז היינט ניט דער פופצעהנטער אפריל ?

— יא, קאפיטאן — האָט הערבערט געענטפערט — היינט איז דער פופ- צעהנטער.

— אויב איך האָב קיין טעות ניט — האָט דער קאפיטאן ווייטער געזאָגט — איז מאָרגען איינער פון דיא פיער טעג אין יאָהר, אין וועלכע דיא זונן לויפט דורך אין אזא ריכטונג, דאָס איבעראל געפינט זיא זיך אום האלבען טאָג פונקט אין מיטען פון האָרזאָגנט, עס הייסט, אז צוועלף דער זייגער איז אומעטום מיטאָג צייט. איך וועל זיך בענוצען מיט דיעזער געלעגענהייט און אויב נור מיר וועלען מאָרגען האלבען טאָג האָבען שעהנעם וועטער און דיא זונן וועט שיינען, וועלען מיר פרובען אויסצוגעפינען גענוי וואו מיר זיינען אין דער וועלט, נעמליך :

אונטער וועלכען גראד.

— נאָר אָהן אינסטרומענטען ? נאָר אָהן א סעקסטאנט (אן אסטראָנאָמישער מעסט-אינסטרומענט) ? — האָט הערבערט פערוואונדערט געפרעגט.

— יא, הערבערט — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — מיר וועלען עס קענען בעווייזען אָהן אינסטרומענטען. טאָמער וועל איך עס ניט אזוי פינקט-

ליך אויסרעכענען, אָדער טאָמער וועט מיין אויג ניט כאַפּען אזוי ריכטיג, איז אויך קיין בייו. עס איז פאר אונז גענוג מיר זאָלען וויסען אומגעפעהר וויא ווייט מיר זיינען פון בעזעצטעס לאַנד אין דער לענג פון דער ערד, צווישען מזרח און מערב. אָבער דאָס איז אן ארבייט אויף מאַרגען און היינט אבענד דענק איך צו פרובירען אויסגעפינען וויא ווייט מיר זיינען צו דיא פּאָלס (דיא ברעגען וועלט ביי צפון און דרום), נעמליך: אונטער וועלכען פאראלעל אומגעפעהר אונזער אינזעל ליגט.

— וויא אזוי וועט איהר עס וויסען? — האָט הערבערט פּערוואַנדערט געפּרעגט.

— איך וועל עס אויסרעכענען דורך אסטראָנאָמישע און געאָמעטרישע רעכענונגען — האָט האַרדינג געענטפּערט — זעהסט דוא דאָרט דעם סאוטהערן קראָס (זידליכער צלם) — א גרופע שטערען אין דער לענג און איבערגעהאקט אין דער ברייט? דער אונטערשטער שטערען, וואָס איז דער גרעסטער פון דער גרופע איז 27 גראד ווייט פון זיד פּאָל, און דורך איהם, דורך דיעזען שטערען וועל איך עס קענען אויסרעכענען. איהר מוזט פערשטעהן, מיינע פריינדע, אז איידער מיר נעהמען אונטער צו בויען דאָ א וועלט, מוזען מיר וויסען וואו מיר זיינען, וויא ווייט דיעזער אינזעל איז פון אמעריקא, אויסטראליען אָדער פון אן אנדער וועלט־טהייל.

— גאנץ ריכטיג — האָט זיך גידעאָן ספּילעט אַבגערופען — מעגליך אז מיר זיינען דאָ ניט זעהר ווייט פון א בעוואָהנטען ברעג און עס לייגט זיך אונז בעסער צו בויען א שיף איידער א שטאָרט.

— אָט דאָס מיין איך אויך — האָט האַרדינג געזאָגט — צו וואָס אוועק לעגען מיה און צייט אויף אן אונזיכערע זאך? פּילייכט וועלען מיר ווירקליך אויסגעפינען אז אונזער אינזעל איז בלויז, לאָמיר זאָגען, א הונדערט מייל פון א בעוואָהנטעס לאַנד, וועלען מיר, וויא פריינד ספּילעט זאָגט, פרובירען בויען א שיף און צוקומען צו יענעם ברעג.

דער אינזשיניר איז אריין אין דיא "טשימניס", האָט דאָרט פון צוויי לאַנגע און דינע שטיקלעך האַלץ געמאכט אזא מעסט־אינסטרומענט, וואָס האָט געהאט דיא פּאַרמע פון צוויי ווייזערס אויף א זייגער און ער האָט געזאָגט זיינע קאמעראדען, אז דורך דעם וועט ער אימשטאנד זיין אויסצוגעפינען וויא ווייט זיי זיינען פון זיד־פּאָל. אָבער דאָס האָט געמוזט געטהאָן ווערען אויף א פּלאַץ, וואו דער גאַנצער האַריוואָנט איז פריי און מען קען זעהן דעם הימעל דורכאויס ביז ער לאָזט זיך אַרונטער צו דער ערד. ביים ברעג ים האָט אלזאָ דיעזע בעאָבאַכט טונג ניט געקענט געמאכט ווערען, ווייל דער האַריוואָנט צו דרום זייט איז געווען פּערשטעלט מיט א באַרג. דער אינזשיניר האָט דאָרום בעשלאָסען אַרויפצוקלען

טערען אין דער הויך אויף פראָספעקט האַיטס — אויף'ן פעלזען באַרג איבער דיא "טשימנים" און דאָרט מאַכען זיין אָבסערוואַטאָריום. הערבערט, וועלכער איז געווען נייגעריג צו זעהן וויא אזוי דער אינזשיניר וועט זיינע פאָרשונגען מאַכען, איז מיט איהם מיטגעגאנגען. זיי האָבען אַרויפ־געקלעמערט אויף'ן שפיץ פון פעלזען־באַרג פון דער זייט. ביים אַריינגאַנג צו דיא "טשימנים" איז דער באַרג געווען אַן עכט גלייכע וואַנד און מען האָט דורך דאָרט ניט געקענט אַרויפקומען אין דער הויך. סײַרום האַרדינג האָט אָנגעשטעלט דעם היִלצערנעם אינסטרומענט מיט איין שפיץ צום שטערען און מיט'ן צווייטען צום ים און דערפון האָט ער געמאַכט זיינע רעכענונגען. אָבער דיא אַסטראָנאָמישע השׁבונות האָבען גע־אַרפֿט גערעכענט ווערען לויט דיא אָבערפֿלעכע פון ים, און אזוי וויא האַרדינג האָט עס געמאַכט נאָמי הויך איבער'ן ים, האָט ער גע־אַרפֿט וויסען דיא הויך פון פראָספעקט האַיטס, אום צו מאַכען דעם השׁבון גענויער. דיעזע אַרבייט האָט ער איבערגעלָאָזט אויף מאָרגען.

14 מעם קאפיטעל.

געמאָסטען דיא הויך פון פעלזען־באַרג. — געאָמעטרישע השׁבונות. — וואו דער אינזעל ליגט אין דער ברויט פון דער וועלט. — דער זונן־זייגער. — וואו דער אינזעל ליגט אין דער לענג פון דער וועלט. — פלענער פאר דיא צוקונפט.

אויף מאָרגען, דעם זעכצעהנטען אפריל, דאָס איז געווען דער קריסטליכער איסטער, אָדער פּאַסחא אויף רוסיש, זיינען דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל אויפגעשטאַנען גאָנץ פריה און זיי האָבען זיך גענומען וואשען זייערע אונטער־וועש. דיא אַרבייט איז נאָטירליך אָנגעקומען אביסעל שווער און דער אינזשיניר האָט איינגעזעהן, אז זייף איז אַ נויטווענדִיגעם אַרטיקעל וואָס זיי מוזען האָבען. ער האָט דאַרום בעשלאָסען צו פאַבריצירען דיעזען אַרטיקעל זאָבאַלד ער וועט געפינען דיא מאַטעריאַלען וואָס מען ברויכט דערצו — סאָדא אָדער פּאָטאַש און אַיִל אָדער פעטס. וועגען נייע קליידער איז דאָן ניט געווען וואָס צו דענקען; ערשטענס, ווייל זייערע בגדים זיינען נאָך געווען שטאַרק גענוג און זיי האָבען זיי נאָך געקענט טראָגען וועניגסטענס אַ האַלב יאָהר; און צווייטענס, האָבען זיי פאָרלויפֿיג קיין מינדעסטע האָפֿנונג ניט געהאַט, אז זיי וועלען עס קענען מאַכ־ען, זאָנאַר ווען עס וועט נויטיג זיין. דיא הויפט זאַך האָבען זיי ערשט געדאַרפֿט פערענטפערען דיא פראַגע: וואו זיינען זיי אין דער וועלט? און האַרדינג האָט פערשפּראָכען, אז ער וועט קירצליך קענען געבען אַ ריכטיגע ענטשיידונג. יענעם טאָג איז דאָס וועטער געווען שעהן. דיא זונן האָט הערליך גע־

שיינט און קיין ברעקעל וואָלקען איז אונטערן הימעל ניט געזעהן געוואָרן צו מאַכען פּאָלקאַמען דעם רעכענונג אונטער וועלכען פּאראלעל צווישען צפון און דרום דער אינזעל געפינט זיך, האָט מען נאָך געדארפט אויסמעסטען די הויך פון דעם פעלזען-בארג, וואו דיא בעאַבאכטונגען אויף'ן "סאוטהערן קראַכ זיינען געמאכט געוואָרען. אָבער דערצו מוז מען דאָך האָבען א גאנץ לאַנג שטריק אָדער פּאָדעם, הויך דעם מוז מען ארויפקלעטערען אויף'ן שפיץ באר וואָס דאָס איז געווען א זעהר שווערע שטיקעל ארבייט. קאפיטאן הארדינג האָ א טראכט געטהאָן און ער האָט אויסגעפונען א פיעל לייכטערען מיטעל ווי אזוי אויסצומעסטען דיא הויך פון פּראָספעקט האַיטס.

ער האָט מיטגענומען דעם יונגען הערבערט און זיי האָבען אויסגעזוכט גלייכען שטעקען, צוועלף פוס לאַנג. הארדינג האָט דעם שטעקען אויסגעמאַסט נאָך דיא הויך פון זיין קערפער. סיירוס הארדינג האָט זיין הויך פינקטליך געוואוסט און ער האָט זיך אליין געדיענט אלס מאָס-שנור. ער האָט דעם שטעקע אוועקגעשמעלט איינגעראַבען אין זאמד, פונקט אויף צוויי פוס טיעף, אומגע פעהר 500 פוס ווייט פון דער גלייכער וואנד פון דעם פעלזען-בארג, דאן איז ער אָבגעגאנגען אייניגע פוס ווייטער, האָט זיך אוועקגעלעגט אויף דער ערד און געקוקט מיט א שיפע (משופע'דיגע) ליניע ארויף צום שפיץ פון שטעקען און צום שפיץ פון פעלזען-בארג. אויף דיעזען פלאץ האָט ער ניט געזעהן ריכטיג וואָס ער האָט געוואָלט און ער האָט זיך אָבגערוקט אביסעל ווייטער. אזוי האָט ער געטהאָן אייניגע מאָל, ביז ער איז געבליבען ליגען אויף אן אָרט, וואו קר קענדיג ארויף ווייט אין א שיפע ריכטונג, האָבען זיך זיינע בליקען בעגעגענט אי מיט'ן שפיץ פון שטעקען, אי מיט'ן שפיץ פון בארג. ער האָט יענעם פלאץ בעצייכענט מיט א קליין שטעקעלע, וועלכען ער האָט אריינגעשטעקט אין זאמד און דאן האָט ער אויסגעמאַסטען דיא ווייטקייט פון קליין שטעקעלע ביז'ן גרויסען שטעקען. עס איז געווען פונקט פופצעהן פוס.

— אצינד, מיינ יונגע — האָט הארדינג געזאָגט צו הערבערט — האָב איך שוין דעם געאַמעטרישען רעכענונג וויא הויך דער פעלזען-בארג איז.

— וויא אזוי? — האָט הערבערט געפרעגט.

— ווייסט דוא ניט דיא ערשטע כללים פון געאַמעטריע (וויסענשאפט פון מעסטען)? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— איך האָב עס אמאָל געלערענט, אָבער איך געדענק עס זעהר וועניג. — וועל איך דיר דערמאָהנען — האָט הארדינג געזאָגט — זעהסט דוא, הערבערט, איך האָב ערשט געבילדעט צוויי עהנליכע רעכטווינקעלדיגע דריי-עקען (א רעכטווינקעלדיגער דרייעק איז א דרייעקדיגע פיגור, וואָס איין ווינקעל זיינער האלט ניינציג גראד), א קליינע און א גרויסע. דיא קליינע איז א טהייל פון דער גרויסער. דיא ליניע פון דעם קליין שטעקעלע ביז'ן בארג האָבען מיר

איין זייט פון דער גרויסער דרייווינקעל פיגור; דיא הויך פון בארג, איז דיא צווייטע זייט און דיא שיפע ליניע וואָס איך כאַפּ מיט'ן אויג אין דער לופט פון דער ערד ביים שטעקעלע ביז'ן שפיץ פון פעלזען-בארג, איז דיא דריטע זייט. דוא פערשטעהסט, הערבערט, וואָס איך מיינ'ן? שטעל זיך פאָר, ווען מען זאָל אוועקשטעלען א גאנץ לאנגען לייטער דאָ ביים קליין שטעקעלע און דער צווייטער ברעג פון לייטער זאָל זיך אָנשפארען אָן שפיץ פון פעלזען בארג, וואָלט דער שטח אין מיטען ניט געבילדעט צוויי דרייעקיגע פיגורען?

— גאנץ געוויס! — האָט הערבערט געענטפערט — דער גרויסער שטע- הענדער שטעקען אונטער'ן לייטער וואָלט געבילדעט דעם צווייטען קליינעם דרייעק. דער שטעקען איז איין זייט; דיא שטיקעל לייטער פון שפיץ פון שטע- קען ביז דער ערד, איז דער צווייטער זייט און דיא ליניע אויף דער ערד פון גרויסען שטעקען ביז'ן קליין שטעקעלע, וואו דער לייטער וואָלט געשטאנען, איז דער דריטער זייט.

— ריכטיג, מיינ יונגע! — האָט דער אינזשיניר אויסגעשריען — אצינד האָבען מיר א כּלל אין געאָמעטריע, אז ביי אזעלכע עהנליכע רעכט- ווינקעלדיגע דרייעקען פעהראלמען זיך זייערע זייטען פראָפאָרציאָנעל. פאָלג- ליך איז דער רעכענונג אזוי: דיא הויך פון שטעקען, ווייסט דוא דאָך, איז צעהן פוס, ווייל צוויי פוס האָב איך איהם איינגעגראָבען אין זאמד. די ווייטקייט פון קליין שטעקעלע ביז'ן הויכען שטעקען איז פופצעהן פוס; עס הייסט, אז דיא הויך פון שטעקען איז צוויי דריטעל פון דער שטעקע פון וואנען איך האָב זיין שפיץ געקענט זעהן ליגענדיג אויף דער ערד און קוקענדיג מיט א שיפע ליניע ארויף. פאָלגליך, איז דער זעלבער רעכענונג אויך ביים גרויסען דרייעק. וויסענדיג אז פון דאנען, פון דעם קליין שטעקעלע, פון וואנען איך האָב ליגענדיג אויף דער ערד ערבליקט דעם שפיץ בארג, איז פינף הונדערט פוס, ווייסען מיר שוין, אז דיא הויך פון בארג איז צוויי דריטעל דערפון, אלאָ: 333 פוס מיט א דריטעל.

וויסענדיג דיא הויך פון פעלזען-בארג, וואו ער האָט געמאכט זיינע בעאָב- אכטונגען אויף'ן שטערען, האָט ער שוין לייכט געקענט פראָפאָרציאָנעל אויס- רעכענען לויט דעם חשבון פון דיא אָבערפלעכע פון ים, וואו דיא ריכטיגע אסטראָ- נאָמישע בעאָבאכטונג דארף געמאכט ווערען און ער האָט דיא זאך פינקטליך אויסגערעכענט. נאָך זיין חשבון איז אויסגעקומען, אז דער לינקאָלן אינזעל ליגט אונטער דעם 37טען גראד אָדער פאראלעל פון זיד-פאָל. אָבער אָנגעה- מענדיג אז ער האָט אין וועלכען עס איז חשבון א טעות געהאט, האָט מען אלץ געקענט רעכענען אומגעפעהר, אז זיי געפינען זיך צווישען 35טען און 40טען פאראלעל.

דער ערד-קונעל איז לויט דיא געאָגראַפישע לעהרע איינגעטהיילט אין בע-

שטימטע גלייכע טהיילען. דיא לאַנגטיוד (לענג פון דער ערד) צווישען מזרח און מערב ווערט דורך מערידיאנען צוטהיילט אין 360 גראדען, 180 אין איין זייט פון דער ערד און 180 אין צווייטען זייט, ווייל דיא ערד איז דאָך קיילעכדיג אזוי וויא א פילקע אָדער באָל, וויא מען רופט עס אין ענגליש. דיא לאַטיטוד (ברייט פון דער ערד), צווישען צפון און דרום, ווערט אויך אזוי איינגעטהיילט אין גראדען דורך פאראלעלען, ווי מען רופט עס אין דער געאגראפיע. א גראד צווישען דיא פאראלעלען איז אומגעפעהר ניין און זעכציג מייל, דיא ערד האָט אייגענטליך ניט קיין לענג און קיין ברייט, ווייל זיא איז דאָך קוגעל־פאָרמיג, אָבער אין דער געאגראפיע האָט מען אזוי אָנגענומען צו רופען צווישען מזרח און מערב "דיא לענג" און צווישען צפון און דרום — "דיא ברייט". דער מיטעל־פונקט פון דער ערד צווישען צפון און דרום רופט זיך עקוואטאָר. יעדעס לאַנד, יעדער ים און יעדער ווינקעלע פון אינזער ערד־פלאַנעטע ווערט אין דער געאגראפיע בעצייכענט אונטער וועלכען מערידיאן און פאראלעל דאָס געפינט זיך. ווען מען ווייס אלזאָ אונטער וועלכען מערידיאן און פאראלעל מען איז, קען מען שוין וויסען אין אָדער ביי וועלכע לאַנד מען געפינט זיך. האַרדינג'ס אַסטראָנאָמישע אויסרעכענונגען זיינען דאָרום געווען זעהר וויכטיג פאר איהם און פאר זיינע מיטברידער. אצינד האָט נאָך געפעהלט אויסצוגעפינען אונטער וועלכען מערידיאן זייער אינזעל ליגט, צווישען מזרח און מערב און דאן וועלען זיי שוין וויסען וואו זיי זיינען אין דער וועלט.

אָבער דיעזע אונטערזוכונג האָט דער אינושיניר נור געקענט מאכען פונקט אום האַלבען טאָג, ווען דיא זונן וועט זיך געפינען אין רעכטען מיטען פון הימעל, און אזוי וויא עס איז נאָך געווען פריה, האָבען דיא קאָלאָניסטען בעשלאָסען צו מאכען א שפאציער אין א געגענד פון אינזעל, וואָס זיי האָבען נאָך ניט אויסגע־פאָרשט. זיי האָבען זאָגאר אָבערערט, אז זיי זאָלען זיך ניט אומקעהרען צו דיא "טשימנים" ביז אין אבענד, און עטוואָס צו עסען וועלען זיי אויף'ן וועג געפינען. ארום האַלב ניין דעם זיינער איז דיא קליינע קאָמפאניע אוועק גלייך ביים קאנאל, וואָס שידעט אָב זייער אינזעל פון דעם סיפטי איילענד (רעטונגס אינזעל) — דער קליינער אינזעל אויף וועלכען זיי זיינען צוערשט ארויסגעוואָרן פען געוואָרען פון ים. אויף יענער זייט קאנאל האָבען זיי געזעהן פויגלען, וועלכע האָבען זיך געטונקען אין וואסער און זייערע קולות זיינען געווען עהנליך צו דאָס ברומען פון אן עזעל. פענקראַפט, וועלכער האָט זיך ניט אינטערעסירט אין דער וויסענשאפטליכער זייט פון דיא געפליעגעלט ברואים, האָט זיך נור נאָכגעפרעגט, אויב מען קען דיא פלייש פון דיעזע פויגלען עסען, און ער האָט בעקומען אן אנטוואָרט, אז זיי זיינען נאָר ניט קיין שלעכטער מאכל. דער מאן האָט איינפאך דיא שפיעכץ געשלאָנגען קוקענדיג אויף זיי. דאָרט האָט מען אויך געזעהן גרויסע חיות, וועלכע לעבען אי אויף דער

יבשה, אי אין ים; צווישען זיי ים־הינד, וועלכע מען קען ניט געברויכען אלס שפיין. אָבער קאפיטאן הארדינג האָט געהאט אן אנדער אויסזיכט אויף דיעזע בעשעפעניסע און ער האָט געזאָגט זיינע חברים, אז זיי וועלען אָבשטאמען א וויי־זיט דעם קליינעם אינוועל צוליעב די ים־הינד וואָס געפינען זיך דאָרט. ביים ברעג ים זיינען דאָרט געלעגען פערשיעדענע שעלטהיערע — חיה'לאך וואָס ליגען אין ביינערנע שאַלעכץ — צווישען זיי אזעלכע וואָס האָבען א גרויסען ווערטה פאר דיא וויסענשאפט, אָבער דיא ניצליכסטע און וויכטיגסטע שעלטהיער האָט נעב ענטדעקט. דאָס איז געווען א מין אוסטריזיא אָדער אָיסטער, וועלכען ער האָט געפונען צווישען דיא פעלזען. דאָרט זיינען געווען א סך אזעלכע און דיא לייטע האָבען זיי בעטראכט אלס אן ענטדעקטען אוצר.

— אונזער פריינד נעב — האָט דער רעפאָרטער געזאָגט — איז א מול'דיי־גער מענש, ווייל לויט וויא מען זאָגט, פראָדוצירט יעדע פון דיעזע אָיסטערס פון פופציג ביז זעכציג טויזענד אייער יעהרליך און דאָס איז דאָך פאר אונז ווירקליך אן אוצר, אן אונשעצבארער אוצר.

— אָבער איך גלויב — האָט זיך הערבערט אָבגערופען — אז דיעזע אָיסטערס זיינען ניט זעהר נאהרהאפט.

— ניין — האָט זיך הארדינג אָבגערופען — דער אָיסטער ענטהאלט זעהר וועניג שטיק־נאז און ווען א מענש זאָל לעבען בלויז אויף דיעזע חיה'לעך, מועז ער אלע טאָג אויפגעסען פון פופצעהן ביז זעכצעהן רוצענד.
— אויסגעצייכענט! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען — איך נעהם זיך אונטער איינצושלינגען אזעלכע צוואנציג רוצענד, אויב נור זיי זיינען גע־שמאק. זאָל איך נעהמען אביסעל פאר פריהשטיק?

און ניט ווארטענדיג אויף אן אנטוואָרט האָט דער מאטראָז אָנגענומען א היבשע ביסעל פון דיעזע מאָלוסקען (ווייך־טהיערע). נעב האָט איהם נאָכגעפאלגט און ער האָט אויך אָנגענומען א היבשע ביסעל. זיי האָבען עס אריינגעלעגט אין א געפלאַכטענעם נעטיץ, וואָס נעב האָט געמאכט פון לאנגע גראָז און זיי האָבען זיך אלע געלאָזט געהן ווייטער.

קאפיטאן הארדינג האָט זיך אלע וויילע פערקוקט אויף'ן הימעל און האָט געמאכט דיא נויטיגע פאָרבערייטונג צו דיא זונן בעאָבאכטונגען מיטאָני־צייט, אום צו ערפאהרען אונטער וועלכען גראד צווישען מזרח און מערב זייער אינוועל געפינט זיך. פענקראָפט האָט דאָרט דערזעהן אייניגע פויגלען און ער האָט אויף זיי געשאַסען מיט א פייִל און בויגען, אָבער עס איז איהם ניט געלונגען צו ניעדערשלאָגען זאָגאר איינע פון זיי. דאָס האָט אין איהם ערוועקט דיא אלטע פראַגע וועגען פאבריצירען וואפען.

— איהר זעהט, קאפיטאן — האָט ער געזאָגט — זאָלאנג מיר וועלען ניט האָבען קיין ריכטיגע געוועהר, וועלען מיר גאָר ניט קענען אויפטהאָן.

— אָהן צווייפֿעל, אז מיר מוזען האָבען א פּאָר ביקסען — האָט דער רע-
פּאָרטער בעמערקט — אָבער דאָס ווענדט זיך, הערר פענקראָפּט, אָן אייך,
שטעלט נור צו אייזען, שטאַהל, בליי, סאַלפּעטער (אזא מין זאַלץ), שוועבעל
און ניטריק עסיד, דערצו אויך פּערשיעדענע ווערק־צייג און דער קאַפיטאַן וועט
פאַר אייך מאַכען ביקסען מיט קוילען, אז מען דאַרף גאָר ניט בעסער.

— אָה! — האָט אויסגערופּען דער אינזשיניר — מיר וועלען דיא אַלע
זאַכען, וואָס איהר האָט אויסגערכענט, בעקומען. דיא איינציגע שווידיגקייט
איז, וואָס א ביקס איז א דעליקאַטע זאַך און מען מוז דערצו האָבען דעליקאַטע
געצייג. אָבער וועגען דעם וועלען מיר נאָך צייט האָבען צו דענקען.

— אָבער ווארום האָבען מיר אונזערע וואפען ארונטערגעוואָרפען פון בא-
לון אין ים? — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — ווארום האָבען מיר ביי
זיך קיין זאַך ניט איבערגעלאָזט, זאָגאַר אונזערע טאַשען־מעסערלעך?

— אָבער, הערר פענקראָפּט — האָט זיך הערכערט אָבגערופען — ווען
מיר וואָלטען אַלעס ניט ארונטערגעוואָרפען, וואָלטען מיר מיט'ן באלון ארונטער-
געפּאַלען אין מיטען ים און מיר וואָלטען געזונקען.

— יא, דאָס איז אמת — האָט דער מאַטראָז צוגעגעבען און ער איז ארויפ-
געקומען אויף א נייעם געשפרעך.

— שטעלט זיך פּאָר — האָט ער געזאָגט — וויא ערשטוינט און פּער-
צווייפעלט דזשאנאַטהאַן פּאַרסטער, וועלכער האָט געבויט דעם באלון, און זיינע
קאָמפּאַניאָנען זיינען געוואָרען, ווען זיי זיינען אויף מאָרגען נאָך אונזער אָב-
רייזען געקומען און דעם באלון ניט געפונען! איך וואָלט וועלען זעהן וואָס פאַר
א מינע זיי האָבען דאַמאָלס געמאַכט.

— און מיך — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — אינטערעסירט וועניג
צו וויסען, וואָס יענע האָבען געטראַכט אָדער וואָס פאַר א מינע זיי האָבען
געמאַכט.

— אָבער וועמען קומט דער קרעדיט פאַר דער גאַנצער אידעע? — האָט
פענקראָפּט מיט שטאַלץ געזאָגט — ניט מיר? ווען מיר זאָל ניט געווען איינ-
פּאַלען דער פּלאַן צו אנטלויפען מיט'ן באלון, וואָלט עס פּיליכט קיינעם ניט
איינגעפּאַלען.

— א שעהנעם דאַנק אייך פאַר דער זעלטענער אידעע! — האָט דער
רעפּאָרטער געזאָגט מיט א געלעכטער — ווען ניט איהר וואָלטען מיר ערשט
דאָ ניט געווען.

— איך בין מעהר צופריעדען צו זיין דאָ איידער אין דיא הענד פון דיא
סאטעהערנערס (דיא איינוואָהנער פון דיא זידליכע שטאַטען)! — האָט דער
מאַטראָז אויסגעשריען — איבערהויפּט, אז מיר האָבען דאָ דעם קאַפיטאַן,
איז געוויס בעסער צו זיין דאָ איידער אין דיא הענד פון שונא.

— אין דיא ריכטיגקייט — האָט דער רעפּאָרטער זיך אָבגערוּפּען —
 מיין איך אויך אזוי. ווארום נאָך אלעמען, וואָס פּעהלט אונז דאָ? מיר דאכט
 אז נאָר ניט.

— דאָס איז שוין אביסעל איבערטריבען — האָט פּענקראָפּט געזאָגט
 מיט א געלעכטער — אָט וויא אונז פּעהלט דאָ נאָר ניט, פון דעסטוועגען וועט
 אמאָל קומען א צייט, ווען מיר וועלען פון דאנען אנטלויפּען.

— און עס קען זיין — האָט דער אינזשיניר בעמערקט — אז דאָס וועט
 געשעהן גאנץ גיך. לאָמיר נור אויסגעפינען, אז אונזער אינוועל איז ניט זעהר
 ווייט פון בעוואָהנטער לאַנד, וועלען מיר באלד אָנהויבען טראכטען וויא אזוי
 צו בעפרייט ווערען פון דאנען. דאָס איז דאָך זיכער, אז מיר געפינען זיך ביים
 פּאסיפיק אָקעאן (שטילער ים) און אָבוואָהל איך האָב קיין מאפ אָדער ים
 קארטע, דאָך וועל איך קענען וויסען צו וועלכע לאַנד מיר זיינען נעהענטער און
 אויב עס איז אונז מעגליך צו קומען אירגענדוואו, ווייל איך געדענק אויף'ן
 קאָפּ א גרויסען טהייל פון דער קארטע פון פּאסיפיק, לאָמיר נור צוערשט דער
 געהן אונטער וועלכען גראד דער לינקאָלן אינוועל ליגט צווישען איסט און וועסט.
 לויט מיינע חשבונות, וואָס איך האָב געמאכט קומט אויס, אז אונזער אינוועל
 ליגט צווישען נייזעעלאַנד צו דיא וועסט און דיא רעפּובליק טשילי צו דיא
 איסט. אָבער צווישען דיזעע צוויי לענדער איז א שטח פון 6000 מייל ווייט
 און מיר דארפען אויסגעפינען אין וואָס פאר א פונקט דער אינוועל געפינט זיך
 צווישען דיא צוויי דערמאָהנטע וועלט-טהיילען, און דאָס, האָף איך, וועלען מיר
 וויסען, אויב ניט גענוי, איז אומגעפעהר, ווען איך וועל היינט אויסמאכען דיא
 רעכענונגען אונטער וועלכען גראד מיר וואָהנען ערשט אין דער לענג פון דער
 וועלט צווישען מזרח און מערב.

— זיינען דיא פּאָמאָטאָוס אינוועלען ניט די נעהענטסטע צו אונז צו נאָרדען?
 — האָט הערבערט געפרעגט.

— יא — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אָבער זיי זיינען ווייט
 פון אונז מעהר וויא צוועלף הונדערט מייל.

— און וואָס איז אין יענער זייט? — האָט נעב געפרעגט אָנצייגענדיג
 צו דיא סאוטה.

— נאָר ניט! — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.

— נו, הערר סיירוס — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט — און אויב דער
 לינקאָלן אינוועל איז מעהר ניט וויא צוויי אָדער דריי טויזענד מייל פון נייזעע-
 לאַנד אָדער טשילי?

— אויב מיר וועלען אויסגעפינען אז דאָס איז אזוי — האָט סיירוס גע-
 ענטפערט מיט א שמייכל — וועלען מיר אנשטאָט בויען א הויז בעסער בויען

א שיף און הערר פענקראפט, וועלכער איז א געניטער מאטראָז, וועט זיין איהר קאָמאנדיר.

— זעהר פיין! — האָט פענקראַפט אויסגעשריען — איך בין גרייט צו אָנעהמען דעם אַמט אַלס קאָפיטאַן, אויב נור איהר וועט קענען בעווייזען אויפצובויען אזא שיף, וואָס זאָל קענען דורכמאַכען אזא רייזע אויף'ן ים.

— מיר וועלען עס מאַכען, אויב עס וועט נויטיג זיין — האָט קאָפיטאַן האַר דינג געענטפערט כמעט מיט א געלעכטער.

דערווייל איז געקומען דיא צייט פאַר מיטאַג, ווען האַרדינג האָט זיך גע-דאַרפט צוגרייטען צו מאַכען זיינע בעאַבאַכטונגען אויף דער זונן. אָבער עס איז נאָך געווען מעהר ווי א האַלבע שטונדע צייט. האַרדינג האָט דאָרום גע-הייסען זיינע קאָלעגען אווקעזעצטצען זיך און צוגרייטען מיטאַג, וועהרענד ער איז אוועק זוכען א פאַסענדען פּלאַץ פאַר זיינע אַסטראָנאָמישע פּאַרשונגען.

הערבערט איז דערווייל צוגעלאָפּען און געבראַכט פּרישעס וואַסער אין אַ קרוג, וואָס נעב האָט מיטגעטראָגען און אין דער זעלבער צייט האָט דער קאָפיטאַן אויסגעזוכט א גלייכען פּלאַץ ביים ברעג ים און ער האָט בעשלאָסען צו מאַכען דאָרט זיין אָבסערוואַטאָריום.

דיא הויפט זאך האָט האַרדינג געדאַרפט וויסען דעם פינקטליכען מאָמענט, ווען דיא זונן געפינט זיך דאָרט אויף'ן סאַמע מיטען הימעל, עס הייסט, דער מאָמענט, ווען עס איז פונקט האַלבער טאַג אויף לינקאָלן אינזעל, און ער האָט ביים ברעג ים געפונען דעם פאַסענדסטען פּלאַץ צו מאַכען דיזעע ענטדעקונג.

דער באָרען איז דאָרט געווען בעדעקט מיט א דינעם זאַמד און איז געווען גלאַט אזוי וויא אייז. קיין קערענדעל זאַמד איז אַרויס פון פּלאַץ. דער זאַמד איז דורכאויס געלעגען שטייף, געפרעסט אזוי וויא איין שטיק. האַרדינג האָט גע-פונען א שטעקעל, זעקס פוס לאַנג און ער האָט עס אריינגעשטעקט אין דער ערד. ער האָט דעם שטעקעל געשטעלט עטוואָס משופּע, אָנגעבויען צו דיא סאַוטא און האָט געקוקט אויף'ן שאַטען פון שטעקעל. הערבערט איז באלד געקומען צולוי-פען און ער האָט זאָפּאָרט פערשטאַנען וואָס האַרדינג וויל מאַכען. דאָס איז ווירקליך געווען אַן איינפאַכע זאך. דאָס איז געווען א זונן-זייגער און דער שאַטען האָט געקענט צייגען פינקטליך ווען דער מיטען טאַג איז.

פאַר האַלבען טאַג, ווען דיא זונן איז ווייט פון מיטעל-פונקט פון האַריזאָנט, איז דער שאַטען פון א גענעשטאַנד וואָס שטעהט אויף דער ערד אנטקעגען דער זונן, גרעסער; אום האַלבען טאַג ווען דיא זונן איז אין העכסטען פונקט, פאַלען איהרע שטראַהלען מעהר אַרום דעם גענעשטאַנד און דער שאַטען ווערט קליין. שפעטער וויעדער, ווען דיא זונן הויבט זיך אָן אַרונטערצולאָזען, ווערט דער שאַטען צוריק גרעסער. אויף דיזעזען אופן האָט דער אינזשיניר בלויז געדאַרפט

דערהיטען דיא מינימום, דיא קלענסטע מאָס פון דעם שאַטען פון שטעקעל און דאן איז עס זיכער פונקט האלבער טאָג.

הערבערט, פענקראָפט, נעב און ספילעט האָבען מיט גרויס אויפמערקזאמט קייט אכטונג געגעבען און ערווארטעט דיא רעזולטאטען. הארדינג האָט זיך אויסגעצויגען אויף דער ערד און ניט ארונטערגענומען דיא אויגען פון דעם שאַטען. יעדעס מאָל וואָס ער האָט בעמערקט, אז דער שאַטען רוקט זיך אָב, ווערט קלענער, האָט ער אויף יענעם פלאץ אוועקגעלעגט א שטיקעלע האַליץ, וואָס זיינע קאמעראדען האָבען איהם דערלאנגט, ביז ענדליך האָט דער שאַטען אָנגעהויבען רוקען זיך אויף צוריק און הארדינג האָט געוואוסט אז מיט א מאָמענט פריהער איז געווען פונקט האלבער טאָג, אָדער ריכטיג צוועלף דער זייגער.

— הערר ספילעט, וויא האלט אייער זייגער? — האָט דער אינזשיניר אין יענעם מאָמענט א פרעג געטהאָן.

— איין מינוט נאָך פינף — האָט ספילעט געענטפערט.

— אצינד איז דיא פראגע ענטשיידען! — האָט הארדינג פרעהליך אויס- געשריען אויפהויבענדיג זיך פון דער ערד — אצינד קענען מיר שוין אויסרעכע- נען וואו מיר זיינען אין דער וועלט.

דעם רעפארטער'ס טאשען-זייגער האָט געצייגט דיא פינקטליכע צייט אין וואשינגטאָן. אויב דיא לעזער געדענקען, האָט ספילעט דערצעהלט, אז זיין זייגער געהט נאָך לויט דיא זייגערס פון ריטשמאָנד, ווייל זייט זיי זיינען פון דאָרט אנטלאָפּען אין באלון געהט דער זייגער רעגעלמעסיג און ער האָט זיך נאָך קיינ- מאָל ניט אָבגעשטעלט. הערר ספילעט האָט דאמאָלס געוואָלט אָנשטעלען זיין צייט-ווייזער לויט דיא טעגליכע צייט רעכענונג פון אינזעל, אָבער קאפיטאן הארדינג האָט איהם אָנגעזאָגט, אז ער זאָל זיין זייגער ניט ריהרען און איהם לאָזען געהן רעגעלמעסיג מיט'ן זעלבען גאנג, ווייל ער צייגט דיא צייט פון ריטשמאָנד, וואָס איז אלעס איינס וויא דיא צייט פון וואשינגטאָן און דאָס וועלען זיי פיליכט אמאָל דארפּען וויסען. און עס האָט זיך טאקי אזוי אויסגעלאָזט, אז דער ווירדזשינער זייגער איז העכסט צוניץ געקומען.

דער אינזשיניר האָט פון דער צייט, וואָס ספילעט'ס זייגער האָט געצייגט, געצויגען פּאָלגענדעס:

ווען אויף לינקאָלן אינזעל איז געווען צוועלף דער זייגער מיטאָג איז אין ריטשמאָנד אָדער אין וואשינגטאָן געווען פינף אוהר אבענדס; שליסליך, ליגט דער אינזעל ווייט פון וואשינגטאָן צו נאָרדען אויף אזוי פיעל, וויפיעל דיא ערד לויפט אין ארום דער זונן אין פינף שטונדען. היינט בערעכענענדיג, אז דיא זונן זעהט זיך ארום דעם גאנצען ערד-קוגעל, וואָס האלט ארום און ארום 360 גראד, אין 24 שטונדען, מאכט עס אויס צו פופצעהן גראד א שטונדע; אין פינף

שטונדען, איז אלזאָ 75 גראַד. וואַשינגטאָן ליגט אונטער 77 גראַד, דריי מינוטען און עפֿף סעקונדען (יעדער גראַד ווערט צוטהיילט אין 60 טהיילען און יעדער טהייל ווערט גערופֿען "מינוט". יעדע מינוט ווערט וויעדער געטהיילט אין 60 טהיילען, וועלכע רופֿען זיך "סעקונדען"). סיירוס האַרדינג האָט דיא מינוטען און סעקונדען דורכגעלאָזט און ער האָט גערעכענט ביז וואַשינגטאָן 77 גראַד און פון וואַשינגטאָן ביז דעם לינקאָלן אינזעל 75, צוזאמען אלזאָ 152, עס הייסט אלזאָ נאָך'ן חשבון, אז דער אינזעל ליגט אונטער דעם 152טען גראַד.

רעכענענדיג אפֿילו, אז עס איז געמאכט געוואָרען אַ שטיקעל טעות, לאָמיר אָננעהמען אין פינף גראַד — מעהר זיכער ניט — האָט אָבער אלץ דער חשבון בעוויזען, אז דער אינזעל איז אין אלע זייטען אזוי ווייט פון בעוואָהנטעם לאַנד, דאָס מען קען פֿאַר קיין פֿאַל ניט ריזיקירען צו וועלען דערגרייכען אירגענד וועלכע לאַנד אין אזא שיה וואָס דיא פֿערוואָרפענע וועלען איממשטאנד זיין צו בויען.

דער רעכענונג האָט געצייגט, אז דער נעהענטסטער בעזעצטער אָרט איז דיא פֿאַמאָטאָ אינזעל, וואָס זיינען אַמוועניגסטען צוועלף הונדערט מייל פון דעם לינקאָלן אינזעל. צו נייִזעעלאַנד איז מעהר וויא 1800 מייל און צו אן אַמעריקאַנישען ברעג מעהר וויא 4500 מייל.

און ווען סיירוס האַרדינג האָט זיך אָנגעהויבען בעדענקען, האָט ער פֿאַר קיין פֿאַל זיך ניט געקענט דערמאָהנען, אז אין דער געאָגראַפֿיע זאָל ערניג זיין בעצייכענט דער דאָזיגער אינזעל אויף וועלכען זיי געפינען זיך אין שטילען מער.

15טעס קאָפיטעל.

בעשלוס צו ווינטערען אויף'ן אינזעל. — דיא מעטאל פֿראגע. — א בעזוך אויף'ן רעטונגס אינזעל. — דיא יס'הינד. — דיא בלאַז־מאַשינען. — דיא אויזען פֿאַבריקאַציען. — וויא אזוי מען מאכט שטאַהל.

אויף מאָרגען, דעם 17טען אפריל, האָט פֿענקראָפֿט דיא ערשטע זאך גע־פרעגט דעם רעפֿאָרטער, וואָס זיי וועלען דיעזען טאָג טהאָן. ספֿילעט האָט איהם געענטפֿערט, אז זיי וועלען טהאָן וואָס קאָפיטאן האַרדינג וועט הייסען.

ביז יענעם טאָג זיינען האַרדינג'ס קאָמפּאַניאָנען שוין געווען אי ציעגעל־מאַכער, אי מויערער, אי טעפֿער; אצינד האָבען זיי געדאַרפֿט ווערען מעטאַ־לורניסטען — מעטאַל־רייניגער, אָדער בעאַרבייטער פון רויהע מינעראַלען.

פֿאַריגען טאָג, וועהרענד זיי זיינען געגאַנגען אויספֿאַרשען דעם אינזעל, נאָכדעם וויא האַרדינג איז פֿערטיג געוואָרען מיט דיא אונטערזוכונג פון דער

זונן, זיינען דיא פינף קאָלאָניסטען אוועק ווייט, אומגעפעהר זיעבען מייל פון דיא "טישמנים". דאָרט איז קיין זאמדיגער באַדען מעהר ניט געווען און דיא ערד האָט אויסגעזעהן צו זיין וואולקאניש. קיין הויכע פעלזען-שטיינער זיינען דאָרט אויך ניט געווען, אָבער אין פיעל ערטער האָט מען געקענט דערקענען אויף דער ערד שטיקער מינעראלען, וואָס זיינען וואהרשיינליך אמאָל ארויסגעוואָרפען געוואָרען פון א וואולקאן. דער קאפיטאן האָט יענע געגענד גוט בעאָבאכטעט און ער האָט שוין געהאט אויף'ן זינען, וואָס ווייטער צו טהאָן.

ווען דיא לייטע זיינען אין אבענד געקומען אין זייער שוטיץ-פלאַץ — אין דיא "טישמנים", האָבען זיי אויפגעהויבען א פראגע, וואָס צו טהאָן ווייטער, און זיי האָבען פעסט בעשלאָסען צו פערבלייבען אויף'ן אינזעל, אויף ווינטער, וואָס פאנגט זיך דאָרט געוועהנליך אָן ענדע מאי אָדער אין מאָנאט יוני. בויען א שיה און זיך לָאָזען צו דיא פאָמאָטאָו אינזלען, וואָס איז צוועלף הונדערט מייל ווייט פון לינקאָלן אינזעל, האָבען זיי בערעכענט, איז א שווערע און אונגעגליכע זאך, וואָס זיי וועלען ניט דורכפיהרען. זיי האָבען דאָך ניט געקענט דענקען ווע-גען בויען א ריכטיגען בנין, וואָס מען קען אין איהם זיכער זיין אויף'ן וואסער. דאָס קען מען דאָך מיט דיא הויילע פינגער ניט מאכען. דערצו מוז מען האָבען פערשידענע געצייג און מאטעריאלען, און מאכען בלוז א רעפט (פליטע) פון צוזאמענגעבונדענע האָלץ און פלייכט אויבען א ביידעל צו זיין געשיצט פון קעלט, איז אן אומזיסטע ארבייט, ווייל אויף אזא שיה קען מען ניט אונטער-נעהמען א ריזע פון צוועלף הונדערט מייל, בפרט נאָך ווינטער צייט, אין דיא שלעכטע וועטערען. זיי האָבען דאָרום קיין אנדער ברירה געהאט וויא פערבליי-בען דאָרט אייגענע מאָנאטען און דורך דער צייט וועלען זיי פלייכט קענען אויפבויען א זיכערע שיה, אָדער וועניגסטענס מאכען פאָרבערייטונגען דערצו. פאָרלויפיג האָבען זיי בעשלאָסען צו זוכען א בעקוועמערע פלאַץ פאר א וואָהנונג פאר'ן ווינטער. אָבער פריהער פון אלעם, האָט דער אינשיניר געזאָגט, דארף מען פרובירען בעארבייטען רויהען אייזען אָדער שטאָהל. פון דיא מינע-ראלען וואָס ער האָט ענטדעקט, האָט ער געוואוסט, אז מען קען דיעזע מעטאלען ארויסציהען.

מעטאלען ווערען ניט געפונען אין דער ערד פערטיגע אין א ריינעם צור-שטאנד. זיי זיינען דאָס רוב געמישט מיט אנדערע מינעראלען, וועלכע מען דארף ארויסציהען פון דעם מינעראל, אום צו בעקומען ריינעם אייזען אָדער שטאָהל. דאָס ווערט געטהאָן דורך ברענען דעם רויהען מאטעריאל אין אן אויווען. דער מאטעריאל ווערט דאן צושמאָלצען, עס געהט ארונטער דיא פסולת, דער אָבפאל, און עס ווערט אייזען.

סיירות הארדינג האָט עס געוואָלט מאכען, און וואָס שנעלער. דער ערץ (רויהער מעטאל) וואָס ער האָט געפונען איז געווען פון א גוטען זאָרט, פון

וועלכען מען מאכט אין אייראָפּא דיא בעסטע אייזען. ניט ווייט פון מעטאל-
 אָדער אין דער ערד איז אויך געווען א קויהלען-אָדער. דיא לייטע האָבען שוין
 פריהער מיט יענע קויהלען זייער אויווען געהייצט. דאָס איז אלזאָ זעהר גוט
 געווען פאר דיא נייע אייזען פאבריקאנטען, ווייל דאָס וועט זיי שפּאַרען דיא
 ארבייט צו בריינגען קויהלען פון ערגיין אנדערש. דיא גרויסע אייזען פאבריקען
 אין ענגלאַנד האָבען אויך קויהלען מינען ביי דער זייט און דער רויהער אייזען
 מאטעריאל מיט דיא קויהלען ווערען געגראָבען צוזאמען.

— איינזעל, קאפיטאן — האָט פענקראָפּט געזאָגט — געהן מיר בעארבייטען
 אייזען ?

— יא, מיין פריינד — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אָבער פרי-
 הער וועלען מיר טהאָן א זאך, וועלכע וועט אייך העכסט צופריעדען שטעלען.
 מיר וועלען געהן מאכען א יאגד אויף סיעלס (ימ-הינד).

— א יאגד אויף ימ-הינד ! — האָט פענקראָפּט ענטציקט אויסגעשריען —
 דארף מען דיעזע חיות האָבען צו מאכען אייזען ?

— אויב הערר סיררוס זאָגט אזוי, איז עס אזוי — האָט דער רעפּאָרטער
 געענטפערט.

דער אינזשיניר האָט גאָר ניט געזאָגט און האָט פערלאָזען דיא "משימנים",
 וועהרענד פענקראָפּט האָט זיך פערטיג געמאכט צום יאגד, אָבוואָהל ער האָט
 קיין ערקלערונג בעקומען צו וואָס מען דארף ערשט דיא ימ-הינד און וואָס פאר
 א שייכות דאָס האָט מיט דיא אייזען פאבריקאציען.

דיא אלע פינף בעזיצער פון אינזעל זיינען באלד געווען געבען קאנאל,
 וואו זיי האָבען געדארפט אריבערגעהן אויף'ן אנדערען זייט, אום אָנצופיהרען
 דיא יאגד. דאָס וואסער איז אין יענעם פונקט געווען ניט טיעף און זיי זיינען
 לייכט אריבערגעגאנגען אויף'ן קליינעם אינזעל אָדער "רעטונגס אינזעל", וויא
 זיי האָבען עס גערופען. הארדינג האָט יענעם אינזעל צום ערשטען מאָל בע-
 טראָטען.

באלד וויא זיי האָבען געלאנדעט אויף'ן רעטונגס אינזעל, האָבען אייניגע
 הונדערט פענגווינס (פעט-גענז אין דייטש) אויף זיי אויסגעגלאָצט זייערע
 מורא'דיגע אויגען. דיא יעגער זיינען געווען בעוואפענט מיט שטעקענס און
 זייערע פּייל און בויגען און זיי האָבען לייכט געקענט טויטען אייניגע פון זיי,
 אָבער זיי האָבען קיין אונניצליכע מאָרד טהאטען ניט געוואָלט בעגעהן. אויסער
 דעם האָבען זיי ניט געוואָלט מאכען קיין טומעל, אום ניט איבערצושרעקען דיא
 ים הינד, וועלכע זיינען געלעגען פון ווייטען אויף'ן זאמד און זיך געשפּיעלט.

ימ-הינד איז זעהר שווער צו פאנגען אָדער צו טויטען, ווען זיי זיינען אין
 וואסער, ווייל זיי זיינען גוטע שווימער און זיי האָבען גענוג שכל וויא צו היטען
 זיך פאר א שונא. אויף דער טריקעניש אָבער זיינען זיי גאָר ניט געשיקט. זיי

קענען מיט זייערע קורצע שוויים־פּיס ניט געהן שנעל און עס איז לייכטער זיי צו פאנגען.

פענקראָפּט האָט געוואוסט דיא נאטור פון דיעזע חיות, אז זיי שלאָפּען איין ליגענדיג אונטער דיא ווארימע שטראהלען פון דער זונן. ער האָט דארום געדראטהען, אז זיי זאָלען אָבווארטען א שטיקעל צייט ביז דיא בראים וועלען איינשלאָפּען און דאן וועט מען קענען צוגעהן צו זיי און זיי איינפאך דערשלאָגען מיט שמעקענס.

דיא יעגער האָבען זיך בעהאלטען הינטער דיא פעלזען און האָבען געווארט. זיי זיינען געזעסען שטיף, כמעט אונבעוועגט, אום דיא ים־הינד זאָלען זיי ניט בעמערקען און ניט אריינגעהן צוריק אין וואסער.

א שטונדע צייט איז פאָראיבער ביז דיא ים הינד, זעקס אין צאָהל, זיינען פערבליבען ליגען אונבעוועגט. זיי זיינען וואהרשיינליך איינגעשלאָפּען. פענקראָפּט און הערבערט זיינען לאנגזאם צוגעגאנגען הינטער דיא קעפּ פון דיא חיות, וועהרענד הארדינג, ספילעט און נעב זיינען צוגעגאנגען צום ברעג וואסער, אום צו פערשטעלען דעם וועג, אין פאל דיא חיות וועלען אנטלויפען. דיא ים־הינד האָבען זיך אויפגעכאפט און אלע יעגער האָבען אָנגעהויבען קלאפען מיט זייערע דיקע שמעקענס. צוויי פון דיא חיות זיינען געבליבען ליגען טויט, וועהר רענד דיא אנדערע האָבען זיך גערעטעט אין ים.

— דאָ האָט איהר דיא סיעלס וואָס איהר ברויכט! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען אָנצייגענדיג אויף דיא צוויי טויטע חיות.

— אויסגעצייכענט! — האָט דער אינושיניר צופריעדען געזאָגט — מיר וועלען פון זיי מאכען בלאָז־זעק, אזעלכע וויא שמיעדען געברויכען צו זייער ארבייט.

— בלאָז־זעק? — האָט פענקראָפּט איבערראשט אויסגעשריען — א טהייערער איינפאל, איך זאָל אזוי געזונד זיין.

פאקטיש האָבען זיי געמוזט האָבען א בלאָז־זאק צו פאבריצירען דיא אייזען און פון דער פעל פון א ים־הינד איז זעהר גוט צו מאכען דיעזען אינסטרומענט. דיא געטויטעטע סיעלס זיינען געווען פון מיטעלען וואוקס. זיי זיינען געווען זעקס פום לאנג.

אזוי וויא דיא פלייש פון דיא געטויטעטע חיות איז אונברויכבאר, האָבען נעב און פענקראָפּט בעשלאָסען ניט צו טראָגען זיך מיט דיא שווערע משא און אָבשינדען דיא סיעלס דאָרט אויף'ן אָרט. אין דער זעלבער צייט זיינען הארדינג און ספילעט געגאנגען אויספאָרשען דעם קליינעם אינזעל.

דער מאטראָז און דער ניגער האָבען דיא אָפּעראציען אויף דיא חיות געדראכט זעהר געשיקט, און מיט א פאָר שטונדען שפעטער האָט הארדינג געהאט צוויי גאנצע פעל, פון וועלכע מען האָט שוין געקענט מאכען בלאָז־זעק.

דיא קאלאניסטען זיינען צוריק אריבער דעם קאנאל און זיי האָבען זיך אומגעקעהרט צו דיא "טשימנים".

דיא פעל פון דיא ים-הינד האָט מען געדארפט אָנציהען אויף הילצערנע ראמען (פריימס), אום צו פערוואנדלען זיי אין בלאָדזעס. דערצו האָט מען גע- דארפט האָבען ווערק-צייג, אָבער מעהר וויא דיא צוויי מעסערס, וואָס זיי האָ- בען געמאכט פון טאפ'ס שטאָהלענעם קאלנער, האָבען דיא לייטע ניט געהאט, דאָך איז סירוס הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען געלונגען צו מאכען דיא ראמען און מיט דריי טעג שפעטער האָבען זיי שוין געהאט אויך בלאָד-מאשינען, וועל- כע האָבען גוט געבלאָזען און מען האָט זיי גאנץ גוט געקענט בענוצען צו דער ארבייט.

אין פריה מאָרגען פון 20טען אפריל האָט זיך ביי דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינוועל אָנגעפאנגען דיא "מעטאל פּעריאָדע", וויא דער רעפאָרטער האָט עס גערופען אין זיינע נאָטיצען. דער אינזשיניר האָט, וויא געזאָגט, בעשלאָסען אָנ- צופאנגען דיא אייזען פאבריקאציען אויף יענעם פלאץ, וואו עס זיינען דאָ איי- זען-דאָרען, אי קויהעלן-דאָרען. אָבער יענער אָרט איז געווען אומגעפעהר זעקס מייל ווייט פון זייער היים — פון דיא "טשימנים", און געהן אלע טאָג אהיים איז געווען א צו שווערע זאך. דיא פאבריקאנטען האָבען דאָרום איי- געשטימט צו מאכען דערווייל א שוין-פלאץ אונטער צווייגען פון בויער נאָך הענט צו זייער פאבריק, אום זיי זאָלען פערשפאָרען דיא צייט און מיה צו געהן אויף נאכטלעגער אין דיא "טשימנים".

זיי האָבען פון דיא "טשימנים" פערנומען אלעס וואָס איז זיי נויטיג געווען און זיי זיינען אוועק אָנפאנגען זייער ארבייט. אויף'ן וועג דורכ'ן "דזשאקאמאר וואלד", האָט הערבערט ענטדעקט א מין בוים אָדער פלאנצע, וועלכע האָט לאנגע וואָרצלען, וואָס ווען מען קאָכט זיי זיינען זיי זעהר געשמאק צום עסען. זיי האָבען אָנגעריסען א היבשען זאפאס פון דיזעזע וואָרצלען. זיי זיינען גע- גאנגען לאנגזאם און גענוי בעאכאכטעט יעדע בוים, יעדע פלאנצע און דיא טהיערע און פויגלען וואָס האָבען זיך דאָרט געפונען. עס איז נויטיג געווען זיי זאָלען אלעס וויסען, ווייל נאָך אלעמען האָבען זיי דאָך דיא ערשטע זאך גע- דארפט פערזאָרגען זייערע מאָגענס; זיי האָבען זיך געמוזט פערזיכערען אז זיי זאָלען האָבען לעבענסמיטעל און זיי האָבען אויף פיעל עס איז מעגליך גע- ווען געמוזט וויסען דיא אייגענשאפטען פון די פלאנצונגען און לעבעדיגע בעשע- פעניסע וואָס האָבען זיך דאָרט געפונען. זיי האָבען געהענדיג געמיטעט צוויי קאנ- נורום און צוויי אנדערע טהיערע. טאפ האָט זיי אין דעם מיטגעהאָלפען.

געהענדיג ווייטער האָבען זיי געזעהן אייניגע ווילדע שוויינען. א ווילדער שוויין איז א געפעהרליכער מזיק, אָבער דיא חיות האָבען זיך צום גליק ניט אומגעקוקט אויף דיא מענשען און עס איז צו קיין צוואמענשטויס ניט געקומען.

אין א געדיכטע געגענד פון וואלד האָט דער רעפּאָרטער פון צווישען דיא צווייגען געזעהן א טהיער, וועלכעס ער האָט אָנגענומען פאר א מין בער. ער האָט פון דער חיה געמאכט א צייכונג און אונטערגעשריבען דאָס וואָרט "בער". ער האָט זיך אָבער נאכהער איבערצייגט, אז דאָס איז ניט קיין בער, זאָנדערן א פּויל־טהיער. אָדער קרויך־טהיער, א מערקווירדיגע חיה, וואָס געהט זעהר לאַנגזאם, אָבער איהרע קלאָהען זיינען אזוי שטארק, אז זיא קען ארויפקריכען אויף בוימער און פרעסען דיא בלעטער פון דיא אויבערשטע צווייגען. ווען ספּי־לעט האָט זיך איבערצייגט וואָס פאר א מין חיה דאָס איז, האָט ער דאָס וואָרט "בער" אונטער דיא צייכונג אויסגעמעקט. ער האָט דעם ווילדען "קריכער" צורוה געלאָזט און איז אוועק ווייטער.

ארום פינף אהר פאר נאכט זיינען זיי געקומען אויף יענער זייט וואלד. דער אינזשיניר האָט געגעבען א סיגנאל מען זאָל זיך אָבשטעלען און באלד געהייסען געהמען זיך פערפערטיגען א ביידעל אָדער א שומץ־פלאץ. זיי האָבען צווישען דיא בוימער געמאכט א ביידעל פון צווייגען, האָבען עס בעדעקט מיט גראָז און וואקסונגען, אָנגעשטאָטען פון אויבען ערד און זיי האָבען שוין געהאט אן אָרט צו נעכטיגען. זיי האָבען נאכהער אויפגעלעגט א פייער, געבראָטען פלייש און געגעסען. אום אכט אהר האָבען פיער פון דער קאָמפאניע זיך געלעגט שלאָפען, וועהרענד איינער איז פערבליבען זיצען ביים פייער און געהיט דיא ביידעל פון אן איבערפאל פון א ווילדעס טהיער.

אויף מאָרגען, דעם 21טען אפריל, איז הארדינג אין בעגלייטונג פון הער־בערט אוועק אויספאָרשען דעם פלאץ וואו ער האָט פריהער געהאט ענטדעקט דעם אייזען מינעראל. זיי האָבען אויסגעפונען אז דיא ערד פון אויבען איז דאָרט זעהר רייך אין אייזען. אָבער פאבריצירען אָדער רייניגען אייזען לויט דיא היינטיגע מעטהאָדען איז זעהר א שווערע אויפגאבע. דערצו דארף מען גרויסע אויווענס און שמעלץ־טיגעל. אויפבויען אזעלכע אויווענס וואָלט פערנומען פיעל צייט און מיה. סירום הארדינג האָט דארום בעשלאָסען צו זיין עקאָנאָמיש מיט צייט און ארבייט און מאכען דיא אייזען לויט דיא מעטהאָדע פון טובל קין, אדם הראשון'ס אייניקעל, וועלכער איז געווען דער ערשטער מעטאלען פאבריקאנט און ער האָט זיכער ניט געוואוסט פון דיא היינטיגע מעטהאָדען.

וויא דער אינזשיניר האָט פערשטאנען קענען דיא איבריגע שטאָפען פון דעם רויהען אייזען ארויסגעצויגען ווערען אָהן שמעלץ־טיגעל, נור איינפאך פון דערהיזען דעם מינעראל. אזוי, האָט ער געדענקט, האָט טובל קין אויך פאבריצירט דיזען מעטאל. ער האָט געהייסען זיינע מענישען און זיי האָבען צוזאמענגעטראָגען בערגלעך ערץ (רויהער מעטאל) און קויהלען. דיא קויהלען האָבען זיי געלעגט אונטען און דעם ערץ אויבען. דיזע ארבייט איז ניט געווען זעהר שווער, ווייל אי דער אייזען־מינעראל, אי דיא קויהלען זיינען געלעגען אוי־

בען אויף דער ערד און מען האָט עס לייכט געקענט געהמען. הארדינג האָט איינגעריכט דיא בלאַז-מאשינען מען זאָל מיט זיי קענען בלאָזען. ביי דיא ברענען האָט ער איינגעריכטעט ליימענע רעהרען, וועלכע ער האָט געהאט געמאכט אין דעם טעפער-אוינען, אום דיא לופט זאָל בלאָזען אין דיא קויהלען און דיא איינען-פאבריק איז געווען פערטיג.

אצינד האָבען זיי אונטערגעלעגט פיער און מען האָט זיך גענומען בלאָזען מיט דיא בלאַז-זעק. דיעזע ארבייט איז שוין געווען ניט אזוי לייכט און דיא פאבריקאנטען האָבען דערביי זייערע כחות אוועקגעלעגט. ענדליך האָבען זיי בעקומען א שטיק איינען, וועלכע איז געווען געלעכערט אזוי וויא א נאָמקע (ספאָנרוש). דיעזע האלב פערטיגע איינען האָט מען נאָך געדארפט שמידען, צוזאמענגעלאפן און מאכען עס געריכט, אָבער דערצו האָט מען געדארפט א האמער — א ווערק-צייג וואָס זיי האָבען ניט געהאט. אָבער זיי זיינען אין דיעזען פאל ניט געווען ענדער פון דעם ערשטען איינען פאבריקאנט טובל קין, וועלכער האָט אויך קיין האמער ניט געהאט, און אזוי וויא אדעם'ס אייניקעל האָט זיך געפונען אן עצה וויא אזוי צו פערפערטיגען דיא איינען, האָבען אונזערע פאבריקאנטען אויך געפונען אן עצה וויא צו ענדיגען זייער ארבייט. זיי האָבען געמליך צוגעפאסט א הענטעל צו דער ערשטער שטיק געלעכערטע איינען און זיי האָבען שוין געהאט א האמער.

מיט דיעזען האמער האָבען זיי שוין דיא אנדערע שטיקער איינען פערפערטיגט אָדער צוזאמענגעשמאָלצען. זיי האָבען דיא גליהענדע שטיקער איינען ארויסגעשארט פון פיער און האָבען עס מיט'ן האמער אויסגעקלאפט אין גלייכע שטיקער איינען. אלס שמידע-קלאַץ (קאוואדלאַ) האָבען זיי געברויכט א שטארקען גראניט שטיין. נאָך פיעלע מאטערנים און שווערע ארבייט האָבען זיי דעם 25טען אפריל שוין געהאט אייניגע אייזערנע שטאנגען, וועלכע זיי האָבען פער-וואנדעלט אין ווערק-צייג, וויא צום ביישפיעל: ברעך-אייזענס, גראב-אייזענס און דאָס גלייכע. דיא לייטע זיינען דערפון העכסט צופריעדען געווען און זיי האָבען עס בעטראכט אלס טהייערע ציערונג.

אָבער איינען איז צו ווייך מען זאָל עס פאָלשטענדיג קענען בענוצען אלס געצייג. מיט א גראב-אייזען געמאכט פון בלוז אייזען קען מען קיין הארטע ערד ניט גראָבען; מיט אן אייזערנע האק קען מען קיין האַלץ ניט האקען, ווייל עס ווערט גיך טעמפ און צובויגען. אום צו מאכען ריכטיגע ווערק-צייג מוז מען האָבען הארטען שטאָהל און דאָס האָט הארדינג בעשלאָסען צו פאבריק צירען.

שטאָהל איז א פראייניגונג פון אייזען און א געוויסע מאָס אָדער וואָס קויהלען. דער אינזשיניר האָט געמאכט א קליינעם אוינען פון לייט, אין וועלכען ער האָט צושמאָלצען שטיקער אייזען, אריינגעמישט אין דעם דיא נויטיגע קויהלען

און עס איז ארויסגעקומען שטאָהל. פון דיעזען מאטעריאל האָבען דיא אייזען פאבריקאנטען געמאכט העק, הובלען, מייסעלן (דלאָטעס) און אנדערע זאכען. נאטירליך זיינען זיי ארויסגעקומען ניט אזוי פוין אויסגעארבייט, אָבער מען האָט זיי געקענט געברויכען.

דעם 5טען מאי האָט זיך דיא מעטאל פּעריאָדע געענדיגט. דיא שמיערען האָבען זיך אומגעקעהרט צוריק צו דיא "טשימנים" און זיי האָבען אָנגעהויבען טראכטען וועגען א נייע פּראָפעסיאָן צו וועלכע זיי זאָלען זיך געהמען.

16 מעם קאפימעל.

דיא פראגע וועגען א וואָהנונג וויעדער אויפגעהויבען. — זוכען דעם וואסער אָכפאל פון ליוק. — שלאנגען. — טאפ'ס קאמפף מיט א דיוגאנג. — א מלחמה אונטער'ן וואסער. — א זאָנדערבארע געהיימנים.

דעם זעקסטען מאי, וואָס איז אומגעפעהר אזוי וויא דער זעקסטער נאָך וועמבער אין דיא לענדער פון נאָרדליכען האַלב־קוגעל, איז געווען דער טאָג א דונקעלער. דער הימעל איז געווען פּערצויגען מיט א וואָלקען און עס האָט אָנגעהויבען בלאָזען א קאלטער ווינטער ווינד. דיא פּאָלגענדע עטליכע טעג איז דער וועטער אויך געווען האַלב ווינטערדיג און דיא קאָלאָניסטען האָבען איינגעזעהן אז עס איז שוין העכסט נויטיג צו מאכען וואָס שניעלער פּאַרבּערייטונגען פאר דיא קאלטע ווינטער מאָנאטען. לויט דעם געאָגראפישען השבון איז אויסגעקומען, אז דער לינקאָלן אינזעל ליגט אונטער דיא זעלבע גראדען פון זידליכען זייט פון דער וועלט אזוי וויא סיצייליען אָדער גריכענלאַנד אין נאָרדליכען זייט. פּאָלגליך, דארף דער קלימאט אויך זיין איינער און דער זעלבער, און אזוי וויא סיצייליען און גריכענלאַנד האָבען עכט קאלטע ווינטערען, אזוי וועט וואהרשיינליך אויך זיין אויף דיעזען אינזעל. דיא לייטע האָבען אַלזאָ געפונען פאר נויטיג צו זוכען מיטעל וויא אזוי צו זיין געשיצט פון דיא קומענדע קעלטען.

צו יענער צייט איז נאָך אפילו ניט געווען שטארק קאלט, אָבער מען האָט געקענט ערווארטען פרעסט און שנעען, וועניגסטענס אין אייניגע וואָכען ארום. עס איז דאָרום קיין קלעהר געווען, אז מען מוז זוכען א בעסערע און ווארימערע וואָהנונג וויא זיי האָבען אין דיא "טשימנים".

פענקראָפּט, וועלכער איז געווען העכסט שטאַלץ אויף זייער ערשטען שוויץ אָרט וואָס ער האָט ענטדעקט, האָט ערשט אויך צוגעגעבען אז זיין ענטדעקונג איז פאר'ן ווינטער נאָר ניט ווערטה. עס האָט דאָך שוין איינמאָל פאסירט, אז

דער ים האָט אָבגעשטאטעט א ווייט אין דיא "טשימנים" און האָט פּערפלייצט זייער וואָהונג, היינט וואָס וועט שוין זיין ווינטער, ווען דיא שטורמס הויבען אויף דיא כוואליעס פון ים העכער און דאָס וואסער געהט ארויס פון זיינע ברעגען?

רעדענדיג וועגען דיעזער אנגעלעגענהייט, האָט דער אינזשיניר בעמערקט, אז אויסער דעם וואָס מען דארף זיך בעוואָרענען פון דיא קעלטען מוזען זיי זיך אויך בעפעסטטיגען, אום זיכער צו זיין פון אן אנדער געפאהר. — וואָס פאר א געפאהר קען דאָ אונז שטעהן? — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט — אונזער אינזעל איז אונבעוואָהנט און קיינע גולנים וועלען דאָ אונז ניט בעפאלען.

— יא, עס איז וואהרשיינליך — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אז קיין מענשען זיינען דאָ ניטאָ, אָבוואָהל מיר קענען עס אויף זיכער ניט וויסען, ווייל מיר האָבען נאָך דעם גאנצען אינזעל ניט אויסגעפּאָרשט; אָבער עס איז דאָ מורא צו האָבען פאר אן אנדער געפאהר, נעמליך — פאר בייזע ווילדע חיות. מיר מוזען זיין העכסט פּאָרויכטיג און גוט בעזאָרגט, אז קיין טהיער זאָל אונז ניט קענען אטאקירען. האלטען איינעם פון אונז אלע נאכט אויף דער וואַך אָדער ברענען שטענדיג פייער נעבען אונזער שויד־אַרט איז א שווערע און אונבעקוועמע זאך. און נאָך א זאך זאָלט איהר וויסען, מיינע פריינדע, אז מיר געפינען זיך אויף א טהייל פון פאסיפיק, וועלכער ווערט אָפט בעזוכט פון מאלאיער פיראטען (יס־רויבער).

— וואָס? — האָט הערבערט פּערוואונדערט געפרעגט — אזוי ווייט פון לאַנד קומען פיראטען?

— יא, מיינ יונגע — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — דיעזע פיראט־טען זיינען בראווע מאטראָזען. זיי זיינען אונערשראָקען און קענען אונטערנעהן מען אזעלכע רייזען, וואָס אן אנדערער וואָלט ניט געוואגט צו אונטערנעהמען. אין דער זעלבער צייט זיינען זיי אויך אונפערמיידליכע שונאים און מען מוז זיך פאר זיי היטען.

— נו — האָט זיך פענקראָפט אָבגערופען — וועלען מיר זיך בעפעסטטיגען געגען דיא ווילדע מיט צוויי פיס אזוי גוט וויא געגען דיא ווילדע מיט פייער פיס. אָבער, קאפיטאן, וואָלט ניט ראטהאמער געווען מיר זאָלען פריהער, איי־דער מיר געהמען זיך עפעס טהאָן, אויספּאָרשען גענוי דעם אינזעל דורך און דורך?

— דאָס וואָלט געווען דיא בעסטע זאך — האָט גידעאָן ספילעט איינגע־שטימט — ווער קען וויסען? מעגליך, אז מיר וועלען ערגיץ געפינען אזעלכע הייהלען אָדער פון נאטור געשאפענע פעלזען־געביידען, וועלכע מיר קענען דאָ ניט געפינען.

— דאָס איז אמת — האָט זיך קאפיטאן הארדינג אָבגערוּפּען — אָבער איהר דארפט, מיינע פריינדע, אין זינען האָבען, אז מיר מוזען זיך בעזעצען אין דיא נאכבארשאפט פון א טייך אָדער א וואסער־שטראָם און וועהרענד מיר זיינען געווען אויף'ן שפיץ פון בארג פרענקלין האָבען מיר ערגיז קיין וואסער ניט געזעהן אויסער דיא וואסערען וואָס מיר האָבען שוין בעזוכט אין דיעזע געגענד. מעגליך, מיינע פריינדע, אז מיר קענען ערגיז געפינען א גוטען אָרט צו וואָהנען, אָבער אָהן וואסער קען א מענש ניט אויסקומען זאָגאר אין א קע־ניגליכען פאלאסט. הויז דעם, זיינען דיא ווינטען פון דיעזען זייט אינזעל ניט אזוי שטארק, ווייל דיא בערג פערשטעלען דעם ווינד, וועהרענד אין דיא אַנדערע געגענדען פון אינזעל, וועלען מיר האָבען פיעל מעהר צו ליידען פון דיא קומענדע קעלטען.

— אויב אזוי, הערר קאפיטאן — האָט זיך דער מאַטראָז אָבגערוּפּען — לאָמיר בויען א הויז ביים ברעג פון לייק (אָזיעראָ). זאָבאלד מיר זיינען שוין אַליין אי ציענעל־מאכער, אי מויערער, אי טעפער, אי אייזען־שמעלצער, וועלען מיר שוין ניט האָבען קיין גרויסע שוויריגקייטען אויפצובויען א הויז.

— יא, פריינד פענקראָפט — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — דאָס איז אלעס ריכטיג; אָבער איידער מיר געהען עטוואָס טהאָן מוזען מיר זיך פאַראויס גוט איבערלעגען און בעטראכטען דיא זאך גרינדליך. א פון נאטור גע־שאפענע געביידע וואָלט אונז שפּאַרען פיעל ארבייט און עס וואָלט געווען פיעל זיכערער. עס איז דאָרום פיליכט מעהר פלאן מיר זאָלען אזעלכע זוכען?

— עס איז ריכטיג, הערר הארדינג — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — אז א נאטור געביידע וואָלט פאר אונז בעסער געווען וויא אן אייגענע גע־מאכטע, אָבער מיר האָבען דאָך שוין דאָ דורכגעקוקט דיא גאנצע געגענד און עס איז אזעלכע ניט צו זעהן. איך האָב נאָך דאָ ניט בעגעגענט קיין פעלזען־הייהל און קיינע לעכער אין דיא גראַניט שטיינער.

— ניו, זאָגאר קיין איינע אויך ניט! — האָט פענקראָפט צוגעגעבען — אַך, ווען מיר וואָלטען געקענט אויסהאקען א וואָהנונג אין פעלזען־באָרג, גאנץ הויך פון דער ערד, מען זאָל צו אונז ניט קענען צוקומען! אַך, וואָלט עס געווען גרויסארטיג! איך זעה, אז צו דער זייט פון ים וואָלט מען געקענט מאכען אין באַרג א הויז מיט פינף אָדער זעקס צימערען.

— און מיט פענסטער און מיט טהיערען און מיט אלע בעקוועמליכקיי־טען! — האָט הערבערט אויסגעשריען מיט א געלעכטער.

— און טרעפ אויף ארויפקלעטערען אהין! — האָט נעב צוגעגעבען.

— איהר לאכט? — האָט דער מאַטראָז ביז אויסגערוּפּען — וואָרום דען? וואָס פאר אן אונמעגליכעם איז פאראן אין דעם פראַיעקט וואָס איך האָב פאַרגעשלאָגען? האָבען מיר דען ניט קיין ברעך־אייזענס? פעלען אונז דען

העק און גראַב־אייזענס? און וועט קאפיטאן הארדינג ניט קענען מאכען שים-פולווער אָדער אן אנדער זאך אויסצורייסען שטיקער פעלז מיט אמאָל? איז ניט וואהר, קאפיטאן, אז איהר קענט מאכען שים-פולווער?

סירוס הארדינג האָט אויסגעהערט אלעס וואָס דער מאַטראָז האָט אזוי ענטהוואַסטיש גערעדט וועגען זיין פלאַן. דער אינזשיניר האָט ביי זיך גער-וואוסט, אז אויסהאקען אַ וואָהנונג אין שטיינערנעם באַרג מיט אייזערנע אינ-טרומענטען אָדער זאָגאר מיט אַן עקספּלאָדירענדען שטאָף, איז אַ שווערע אַר-בייט וואָס זיי וועלען עס ניט אויספיהרען, זאָגאר האָבענדיג אלע מיטעל דערצו; דאָך האָט ער דעם פּראָיעקט געבער ניט געוואָלט ענטמוטהיגען און ער האָט פּערשפּראַכען, אז ער וועט דעם פעלזען-באַרג גענויער בעאַבאַכטען און ער וועט זעהן וואָס זיי קענען טהאָן.

זיי זיינען אלע אוועק אויספאַרשען דעם קליף (פעלזען-באַרג). ביי אַ צוויי מייל זיינען זיי געגאנגען ביים ריעזיגען שטיין און זיי האָבען אין איהם ערניץ ניט געפונען קיין הייחל אָדער אויסגראַבונג וואָס זאָל פּאַסען פאַר אַ וואָהנונג. בלויז קליינע לעכער, וואו באַרג־טויבען האָבען געהאַט זייערע נעסטען, זיינען דאָרט געווען, אָבער ניט מעהר. דער איינציגער פּלאַץ וואָס מען האָט דאָרט געקענט אויס נויטה בענוצען אלס אַ וואָהנונג, איז געווען דיא "טשימניס" וואָס פּענק-ראָפט האָט אָנפאַנגט ענטדעקט.

זיי זיינען געקומען צום ענדע פון פעלזען-באַרג אין נאָרדליכען זייט, וואו דער באַרג האָט זיך געגרענעצט מיט אַ לאַנגען אַראָב־באַרגיגען פּלאַץ, וואָס האָט זיך געצויגען צום ים. דאָרט איז געווען אָנגעוואָרפען שטיינער, ערד, זאַמד און גראָז. פּלאַנצען און בויםלעך זיינען דאָרט געוואקסען. סירוס הארדינג האָט גערעכענט, אז דאָס וואסער פון "לייק גרענט" לויפט דורך אונטער'ן שטיין נערנעם באַרג און קומט ערניץ ארויס אין נאָרדליכען אָדער וועסטליכען זייט. זאָלאַנג וואסער פליסט שטענדיג אָהן אויפּהער אריין אין לייק (אָזיעראַ), מוז עס ערניץ אָבליופען. ער האָט דאָרום בעשלאָסען אויסצופאַרשען יענעם זייט פון באַרג, ניט אזוי אויס נייגעריגקייט, וויא צוליעב אַ געוויסע אידעע, וואָס איז איהם אויף'ן זינען ארויפגעקומען.

דאָס וואסער פון יענער אָזיעראַ אָדער טייכעל איז געווען אַ זאָנדערבאַרע רעמענים. עס איז ניט געווען קיין שטעהענדיגעס וואסער. עס איז געלאָפּען צום פעלזען-באַרג און עס איז געווען צו בעמערקען, אז עס לויפט אריין אביסעל אין באַרג, אָבער אויב עס לויפט דורך דעם באַרג און פּאַלט אריין ערניץ אין ים אָדער עס איז אַ מין לאַנגע אָזיעראַ וואָס ענדיגט זיך דאָרט האָט מען ניט געקענט וויסען. סירוס הארדינג איז געווען מיט דער מיינונג אז דאָס וואסער האָט ערניץ אַן אָבליוף, ווייל זאָנסט וואָלט עס אָנגעקומען אזוי פיעל אז דיא ברעגען אין דיא געגענד דערביי וואָלטען פּערפלייצט געוואָרען. ער האָט דאָרום

געוואָלט אויסגעפינען דעם ריכטיגען סוד פון דיעזען וואסער־שטראָם, אום צו קענען נוצען בריינגען פאר זייערע ציועקען. ער האָט זיינע קאמערעדען געזאָגט, אז ער וויל אויספאָרשען יענעם זייט בארג און זיי האָבען איינגעשטימט צו דיעזען פראַיעקט. הערבערט און נעב זיינען באלד אוועק פאָראַויס און הארדינג, ספילעט און פענקראַפט האָבען זיי נאָכגעפאָלגט.

דער בארג אראָב איז דאָרט געווען פראכטפאל שעהן. דיא לייטע זיינען בע־ ציובערט געוואָרען פון דיא שעהנע בוימער, גרינסען און גראָזען וואָס זיינען דאָרט געוואקסען. שעהנע פויגלען פון אלערליי קאָלירען זיינען דאָרט אומגעפלויען און געשפרונגען פון איין צווייג אויף אַנדערען און פון איין בוים אויף אַנדערען. קיינע טהיערע זיינען דאָרט ניט געווען צו בעמערקען. דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען בעוואפענט מיט פּייל און בויגען און מיט שטעקענס, אין וועלכע זיי האָבען איינגעריכטעט שארפע אייזערנע שפיצען; אָבער זיי האָבען דערמיט ניט געהאט וואָס צו טהאָן, ווייל קיין שפור פון קיין טהיערע איז דאָרט ניט געזעהן געוואָרען. מאכען א יאָגד אויף פויגלען האָט סיירום הארדינג ניט צו געלאָזט, אָבוואָהל פענקראַפט האָט דערצו גרויס לוסט געהאט. דער קאפיטאן האָט געלעבט נאָך געוויסע רעגעלען און זיין נאטור איז געווען ניט צו מישען איין ארבייט מיט דער צווייטער. זיי זיינען ערשט געגאנגען צוליב אן אנדער צוועק און דער קאפיטאן האָט ניט געוואָלט פערנעהמען דיא צייט מיט יאָגד. זייערע וואפען האָבען זיי מיטגענומען בלויז אלס שוין מיטעל צו פערטהידיגען זיך נעגען חיות.

פלוצלינג האָט זיך טאפ אָבגעשטעלט און דיא לייטע האָבען געזעהן, אז ער פיהרט אָן א קאמפף מיט עטוואָס א לאַנגען געגענשטאנד וואָס קייקעלט זיך אויף דער ערד. דאָס איז געווען א גרויסע שלאַנג פון פיערצעהן ביז פופצעהן פוס לאַנג. פענקראַפט איז צוגעלאָפען און האָט דאָס קריכענדע טהיער גע־ טויטעט מיט זיין שטעקען. סיירום הארדינג האָט אונטערזוכט דיא געטויטעטע שלאַנג און האָט ערקלערט, אז זיא איז ניט קיין גיפטיגע, אז זיא איז פון דעם זאָרט, וועלכע מען האָרעוועט אין דיא הייזער אין געוויסע געגענדען. אָבער מען האָט געדארפט מורא האָבען אז דאָרט געפינען זיך געפעהרליכע שלאַנגען אויך, און ווען דער הונד האָט זיך וויעדער גענומען יאָגען נאָך שלאַנגען וואָס ער האָט דערזעהן, האָט איהם זיין ווירטה צוריקגערופען אויס מורא, אז ער זאָל פון דיעזע ברואים ניט געביטען ווערען.

א שטיק וועג זיינען דיא קאָלאָניסטען אָבגעגאנגען, אָבער זיי האָבען ניט בעגעגענט קיין וואסער וואָס זאָל ארויספליסען פון פעלזען־בארג. דער אינזשי־ ניר איז העכסט פערוואַנדערט געווען און ער האָט זיין פערוואַנדערונג אויס־ געדריקט פאר זיינע קאמערעדען.

אין יענעם מאָמענט איז טאפ צוגעלאָפען צום ברעג ים, האָט אריינגע־

שטעקט זיינע פאָדערשטע פיס אין וואסער און האָט אָנגעהויבען בילען קומענדיג אויף זיין ווירטה אזוי וויי ער זאָל איהם רופען אָנצוצייגען א זעלמענע זאך. אָנפאנגס האָבען דיא לייטע קיין אויפמערקזאמקייט געשענקט אויף'ן הונד, אָבער ער האָט ניט אויפגעהערט צו בילען און צו בעוועגען זיינע פיס אין וואסער און אלע האָבען זיך אויף'ן הונד אומגעקוקט.

— וואָס זאָל דאָרט זיין? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.
— פילייכט אן אליגאטאָר (א מין קראָקאָדיל) — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט.

— ניין — האָט דער אינזשיניר זיך אָבגערופען — איך דענק ניט אזוי. אליגאטאָרס געגענענט מען נור אונטער ניעדעריגענע גראדען פון לאטיטוד (ברייט פון דער וועלט).

הארדינג האָט דעם הונד צוריקגערופען און ער איז באלד געקומען צולויפען. אָבער דיא קלוגע חיה האָט ניט גערוהט. זיא איז געשפרונגען, געבולען און האָט דיא מענשען געגעבען צייכענס זיי זאָלען געהן צום וואסער. זיי זיינען צוגעגאנגען, אָבער זיי האָבען דאָרט קיין זאך ניט געזעהן. עס איז געווען א זאָנר דערבארע געהיימניס, א רעטעניס וואָס קיינער פון דיא אינוועל בעזיצער האָט ניט געקענט ענטשיידען.

— לאָמיר געהן ווייטער — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — לאָמיר אונז זער פאָרשונגס שפאציר ענדיגען.

זיי זיינען דורכגעגאנגען דיא גאנצע לענג פון פראָספעקט האַיטס. זיי האָבען זיך דאן פערקירעוועט אין זידליכען זייט און זיי האָבען אלץ קיין וואסער אָבלויף ניט ענטדעקט.

— עס קען ניט זיין — האָט דער אינזשיניר איינגע מאַל וויעדערהאַלט — עס איז אונמעגליך. דאָס וואסער פון "לייק גרענט" מוז דאָך ערגיז אָב לויפען.

— אָבער צו וואָס דארפט איהר עס אזוי נויטיג וויסען? — האָט גידעאָן ספילעט געפרעגט.

— איך דארף עס זעהר נויטיג וויסען — האָט הארדינג געענטפערט — אויב דאָס וואסער ציהט זיך דורך א הייהל אונטער'ן פעלזען בארג, וואָלטען מיר געמאכט א גראָבען פאר'ן אָבלויף פון וואסער און דיא הייהל וואָלטען מיר בענוצט אלס וואָהנונג.

— איך פערשטעה — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען — ווען מיר וואָל-טען אויסגעגראָבען א טיעפע און ברייטע רינע ביים בארג ביז'ן ים וואָלט דאָס וואסער דאָרט ארומגעלאָפען און דער יעצטיגער וואסער וועג אונטער'ן בארג וואָלט פערבליבען פריי און טרוקען.

— אָט אזוי מיין איך טאקי — האָט הארדינג געזאָגט.

— אָבער קען ניט זיין, הערר קאפיטאן — האָט הערבערט געפרעגט — אז דאָס וואסער פון קאנאל לייפט גאָר אָב ערגיין טיעף אונטער דער ערד? — מעגליך — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — און אויב דאָס איז אזוי, וועלען מיר אליין מוזען בויען אַ הויז. אויב דיא נאטור האָט אונז ניט פערזאָרגט מיט אַ וואָהנונג, וועלען מיר מוזען צולעגען אביסעל מיה און עס אליין מאכען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אָנגעהויבען צו טראכטען אומצוקעהרען זיך צור ריק אין דיא "טשימנים", ווען טאפ האָט וויעדער אָנגעהויבען בילען און שפרינגען און איז'צוגעלאָפען צום ברעג וואסער. אין אַ וויילע ארום איז דער הונד אריינגעשפרונגען אין ים. אלע האָבען זיך געלאָזט לויפען נאָך איהם, אָבער ביז זיי האָבען דערגרייכט דעם ברעג איז שוין טאפ געווען ביי אַ צוואַנד ציג פוס ווייט אין ים. סיידום הארדינג האָט איהם אָנגעהויבען רופען צוריק, אָבער אין יענעם מאָמענט האָט זיך אַ גרויסער אומגעלומפערטער קאָפּ מיט שרעקליכע אויגען בעוויזען אין דער הויך אויף'ן וואסער, וואָס האָט אויסגעזעהן צו זיין ניט זעהר טיעף.

הערבערט האָט דיא בריאה דערקענט אלס איינע פון דיא גרויסע מינים חיות וואָס לעבען אי אין וואסער, אי אויף דער טרוקענים. — אַ לאמאנטיין (זע-יקוה) ! — האָט ער אויסגעשריען.

אין דיא ריכטיגקייט איז עס ניט געווען קיין לאמאנטיין, זאָנדערן אַ מין מאָנסטער, אומגעלומפערטע בריאה, בעקאנט אונטער'ן נאָמען "דייגאָנג", וואָס בעלאַנגט צו דיא זע-יקוה פאמיליע. דיא חיה האָט זיך געוואָרפען אויף'ן הונד, וועלכער האָט זיך געוואָלט רעטען און אנטלויפען צום ברעג, אָבער ער האָט עס ניט געקענט בעווייזען. זיין ווירטה האָט איהם דאָ אויף ניט געקענט העלפען. הערבערט און ספילעט האָבען געצויגען זייערע בויגענס, אָבער אין דיעזען מאָד מענט זיינען דער דייגאָנג מיט'ן הונד פערשוואונדען געוואָרען אונטער'ן ווא-סער.

נעב האָט מיט זיין שפיעז אין האַנד געוואָלט אריינלויפען אין וואסער, אום צו העלפען זיין ווירטה'ס הונד, אָבער הארדינג האָט איהם אָנגעהאלטען. דאָס וואסער פון אויבען האָט זיך געמישט און געברויזט. עס האָט אויסגע-זעהן אז אונטען געהט אָן אַ שווערער קאמפף צווישען דעם "מאָנסטער" און דעם הונד. הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען האָבען געדענקט, אז דיא גרויסע ים בריאה וועט צורייסען און איינשלינגען דעם הונד און זיי האָבען שטארק בע-דויערט זייער פערלוסט. אָבער פלוצלינג איז טאפ ערשינען אין מיטען פון ברודערנען און שווימיגען פלאזין. ער איז אויפגעהויבען געוואָרען ביי אַ צעהן פוס הויך און איז צוריק ארונטערגעפאלען. ער איז דאן צוריקגעשוואומען צום ברעג און איז ארויס פאָלקאם גאנץ און אונבעשעדיגט.

דיא לייטע האָבען ניט געקענט פֿערשטעהן וויא אזוי דער שוואַכער הונד האָט זיך גערעטעט פֿון דער מעכטיגער ים־חיה. דער קאמפֿ אונטער'ן וואסער איז נאָך אלץ אָנגעגאנגען, ווייל דאָס וואסער פֿון אויבען האָט ניט אויפֿגעהערט צו זידען און הויבען זיך אין דער הויך. הארדינג איז געווען מיט דער מיינונג, אז דער דיונגאנג פֿיהרט דאָרט אָן א מלחמה מיט אן אנדער טהיער און דאָס האָט געהאַלפֿען טאפֿן צו רעטען זיך, ווייל ווען יענע צוויי שונאים זיינען איינע דיא אנדערע בעפאלען איז ער פֿון האסט ארויפֿגעשליידערט געוואָרען אין דער לופט און עס איז איהם געלונגען ארויסצוקומען מיט גאנצע ביינער.

אביסעל שפעטער איז דאָס וואסער איבער'ן שלאכט־פעלד רויט געוואָרען פֿון בלוט און באלד נאָכדעם האָט זיך דער דיונגאנג בעוויזען אין דער הויך אויף'ן וואסער. א כוואליע האָט איהם א וואָרף געטהאָן אויף'ן ברעג און ער איז פֿער־בליבען ליגען אונבעווענט. דיא קאָלאָניסטען זיינען צוגעלאָפֿען און זיי האָבען זיך איבערצייגט, אז דיא געפֿעהרליכע בעשעפענים איז טויט. דער טויטער דיונגאנג איז געווען פֿון פופֿצעהן ביז זעכצעהן פֿוס לאנג און לויט וויא דיא לייטע האָבען משער געווען, האָט ער געדארפט וועגען פֿון דריי ביז פיער טויזענד פונט. אין נאקען האָט ער געהאט א לאנגען, טיעפען שניט אזוי וויא פֿון א מעסער.

וויא אזוי, אָדער פֿון וועמען דיא פֿירכטליכע ים־בריאה האָט בעקומען דעם שניט וואָס האָט פֿעראורזאכט איהר טויט, האָט קיינער ניט געקענט וויסען. הארדינג און זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען איבערגעלאָזט דעם טויטען "מאָנסטער" און האָבען זיך אומגעקעהרט צוריק צו דיא "טשימינים".

17טעם קאפיטעל.

דער פֿערבאָרגענער וואסער־אָבפאל. — הארדינג'ס וויכטיגער פֿראַיעקט. — דיא בעמישע ארבייט. — דיא זויף און ניטראַגליצערין פֿאבריקאציע. — דורכ־געריסען א טיעפען גראָבען.

אויף מאָרנען פֿריה, דעם 7טען מאי, האָבען הארדינג און ספֿילעט ארויפ־געקלעטערט דיא פֿראַספעקט האַיטט, אום צו קומען צום פלאץ וואו זיי האָבען דעם טויטען דיונגאנג איבערגעלאָזט אויף'ן צווייטען זייט פֿון בארג. נעב איז פֿערבליבען אין דיא טשימינים צו פֿערפֿערטיגטען פֿריהשטיק און הערבערט און פֿענקראַפט זיינען אוועק בריינגען האָלץ צום הייצען. דער אינזשיניר און דער רעפֿארטער זיינען שנעל געקומען צום געווינשמען

אָרט. זיי האָבען ארום דער לייכע פון דיוגאַנג געטראָפּען פיעלע פויגלען, וועלכע האָבען געפיקט זיין פלייש. הארדינג האָט געשליידערט שטיינער און האָט דיא פויגלען פּעריאָנט. דער אינזשיניר האָט פון דיא פעטס פון דער היה געוואָלט מאכען א געברויך און ער האָט געזשאַלעוועט אז דיא פויגלען זאָלען עס אויפֿ־פרעסען. וואָס אנבלאָנגט צו דיא פלייש, קען מען דערפון מאכען א גאנץ גוטע שפייז. דיא איינוואָהנער פון דיא מאַלאַי אינזלען עסען דיא פלייש פון דיעזער בעשעפענים, אָבער מיט קיך זאכען האָט זיך דער אינזשיניר ניט אָב־געגעבען און ער האָט עס איבערגעלאָזט פאר נעב.

אין יענעם מאָמענט האָט סיירוס הארדינג אָנגעהויבען טראכטען וועגען אן אנדער זאך. ער האָט זיך נעמליך דערמאָהנט וועגען דעם פּאַרפאל פון נעכטען, ווען דער דיוגאַנג איז געטוימעט געוואָרען און ער איז געוואָרען העכסט נייגעריג צו וויסען מיט וואָס פאר א בעשעפנים דער דיוגאַנג האָט געהאט דיא מלחמה אונטער'ן וואסער און וואָס פאר א נאטירליכע וואפען יענע בעשעפנים פּער־מאָנט, וואָס זיא האָט געקענט איהר שונא אזא טיעפען און מויליכען שניט מאכען. ער איז צוגעגאנגען צום ברעג וואסער און האָט א היבשע צייט געווארט, פלייכט וועט זיך יענע היה בעווייזען, אָבער ער האָט קיין זאך ניט געזעהן.

— נו, הערר סיירוס — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — וויא עס זעהט אויס איז דאָ אין וואסער גאָר ניטאָ.

— ניין, מיין טהייערער ספילעט — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — פּאָרלויפיג זעה איך גאָר ניט און איך קען ניט פּערשטעהן וואו האָט דער דיוגאַנג דעם שניט אין נאקען גענומען.

— איך גיב צו — האָט זיך ספילעט אָבגערופען — אז דאָס איז א מאָדנע, אונערקלערליכע רעמענים. איך הויב ניט אָן צו בעגרייפען פון וועמען דער דיר גאַנג האָט דעם שניט בעקומען און איך קען אויך ניט פּערשטעהן וויא אזוי טאפ איז ארויסגעשליידערט געוואָרען פון וואסער. עפעס ווייזט אויס, אז דיא זעלכע האנד וואָס האָט דעם הונד ארויסגעוואָרפען האָט נאכדער דעם דיוגאַנג געטוי־טעט מיט א שארפען אינסטרומענט.

— יא — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — עפעס איז דאָרט פּאָרגעקומען א זאך וואָס איך קען ניט פּערשטעהן. אָבער זאָגט מיר בעסער, טהייערער ספילעט, קענט איהר פּערשטעהן ווי אזוי איך בין גערעמעט געוואָרען, ווען מיר זייגען מיט'ן באלון ארוינגעפאלען אין ים? וואָס פאר א קראפט האָט מיך ארויסגעשליידערט און געבראכט אויף דיא טריקענים? ניין! איהר ווייסט עס ניט און איך ווייס עס אויך ניט. עפעס איז דאָ פאראן א געהיימניס, וועלכע מיר וועלען פיליכט אמאָל ענטדעקען. לאָמיר דענקען וועגען דעם, לאָמיר עס נאָכזוכען און פּאַרשען ביז מיר וועלען דעם סוד דערגעהן.

דיא לעזער געדענקען געווייט, אז קאפיטאן הארדינג האָט מיט א טאָג

פריהער צוואמען מיט זיינע קאמעראדען געמאכט דעם שפאציר אויף יענעם זייט פעלזען-בארג הויפטזעכליך אויסצוגעפינען וואו דיא וואסער פון דער געהיימניספאלער אָזיעראָ פאלט אריין און ער איז געווען העכסט פערוואונדערט, ווען ער האָט דיעזען פלאץ ניט געפונען. אצינד, שטעהענדיג ביים ברעג ים, האָט ער בעמערקט וויא אין איין אָרט שטראַמט דאָס וואסער זעהר שטארק. ער האָט אויף יענעם אָרט אריינגעוואָרפען אייניגע שטיקלעך האָלץ און ער האָט געזעהן וויא זיי שווימען אוועק נאָך אן אנדער ריכטונג, ניט מיט דער ריכטונג וויא דאָס גאנצע וואסער פון ים לויפט. ער האָט כאלד פערשטאנען, אז אין יענעם פלאץ איז א גרוב וואוהין א שטראַמיגער וואסער קומט פון ערגניץ. ער האָט זיך צוגעבויגען צום וואסער און האָט געהערט וויא אונטען רוישט עפעס.

— אָט דאָרט — האָט הארדינג געזאָגט אויפהויבענדיג זיך — פאלט אריין דאָס וואסער פון אונזער לייק. וויא איך פערשטעה ערשט, לויפט דאָס וואסער דורך א קאנאל אונטער דיא גראניט שטייגער פון בארג און דאן פליסט עס דורך א טיעפע גרוב אין מעער אריין, דען דער לייק פון יענעם זייט בארג איז זעהר פיעל העכער פון דעם ברעג פון ים. איך דענק אז מיר קענען פון דיעזע ענטדעקונג נוצען ציהען.

ער האָט געפונען א לאנגען שטעקען מיט וועלכען ער האָט אויף'ן שטראַ- מיגען פלאץ אָנגעטאפט א לאָך אָדער א היהל אונטער'ן וואסער. דאָס וואסער איז פון היהל געלאָפען אזוי האסטיג, אז דער שטעקען איז ארויסגעריסען גע- וואָרען פון הארדינג'ס הענד און איז אוועקגעשוואומען. ער איז שוין דאן זיכער געווען, אז דאָס איז דער וואסער-אבלויף פון לייק גרענט און אז דאָס איז גאָר ניט קיין לייק (אָזיעראָ), זאָנדערן א טייך, א וואסער שטראַם, וואָס איז פערבונדען מיט'ן מעער.

— ערשט — האָט הארדינג געזאָגט — איז שוין ביי מיר קיין צווייפעל, אז איך האָב ענטדעקט דעם וואסער-אבלויף וואָס איך האָב געזוכט און איך וועל שוין דערפון עפעס מאכען.

— וואָס זשע דענקט איהר צו טהאָן? — האָט ספילעט געפרענט.

— איך מיינ איינפאך — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אז מיר וועלען געבען דעם וואסער אן אנדער וועג צום מעער און זיין יעצטיגער דורכ- גאנג אונטער'ן בארג וועט אונז נוצען פאר א וואָהנונג.

— וויא אזוי דענקט איהר עס צו מאכען?

— גאנץ איינפאך. מיר וועלען אויסגראָבען א גראָבען, א גרעסערען פון דעם אונטערערישען. וואָס וועט זיך ציהען ביז'ן ים און דאָס וואסער וועט דאָרט אראָפלויען.

— אָבער וואָס וועלען מיר מאכען מיט דיא גראַניט שטיינער, וויא אזוי וועלען מיר זיי דורכהאקען?

— מיר וועלען זיי דורכרייסען מיט אן עקספלאָדירענדען מאטעריאל און ווען מיר וועלען קומען צו ווייכע ערד, וועט אונז שוין לייכט זיין צו גראָבען, אויב דאָס וועט נויטיג זיין.

— אויב מיר וועלען עס אויספיהרען, וועט זעהר גוט זיין.

— איך האָף אזוי. פּאַרלויפּיג קומט, הערר ספּילעט.

דער רעפּאָרטער, וועלכער האָט געהאט גרויס צוטרויען אין אינזשניר, האָט ביי זיך פעסט געגלויבט, אז דיא אונטערנעהמונג וועט דורכגעפיהרט ווערען. ער איז געווען איבערצייגט, אז אָהן שיס־פּולווער אָדער אן אנדער מאטעריאל וואָס האָט דיא אייגענשאפט אויפצורייסען, וועט מען דעם גראַניט ניט קענען אויסהאקען. צו אזא ארבייט מוז מען האָבען ספעציעלע גוטע ווערק־צייג און פּיעל מיה מוז דערויף אוועקגעלעגט ווערען. מיט אן עקספלאָדירענדיגן דען שטאָף אָבער קען מען עס לייכט מאכען. וועגען דעם, וואו וועלען זיי נעהמען שיס־פּולווער, אָדער אן אנדער עהנליכען מאטעריאל, האָט ספּילעט ניט נאָכגעדענקט. ער האָט געגלויבט, אז דער געלערענטער אינזשניר וועט עס בע־קומען אויף וואָס פאר אן ארט עס זאָל ניט זיין, און ער האָט איהם מעהר קיינע פראגעס געשטעלט.

ווען הארדינג און ספּילעט זיינען געקומען צוריק צו דיא "טשימניס" האָט בען זיי געטראָפּען וויא דער יונגער הערבערט און פענקראָפּט האָבען אויס־געלאָרען דיא האַלץ וואָס זיי האָבען געבראכט מיט'ן רעפּט (פּליטע).

— דיא האַלץ־העקער — האָט פענקראָפּט געזאָגט — זיינען פערטיג מיט זייער ארבייט. אצינד, קאפיטאן, ווען דארפט איהר מויערער?
— מויערער? — האָט הארדינג געענטפערט — פּאַרלויפּיג ניט. אצינד דארף איך כעמיסטען.

— יא — האָט דער רעפּאָרטער צוגעגעבען — מיר וועלען מאכען כעמישע שטאָפּען און מיר וועלען אויפרייסען דעם אינזעל.

— אויפרייסען דעם אינזעל? — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען.

— א טהייל פון איהם — האָט ספּילעט געענטפערט.

— הערט מיך צו, מיינע פרוינדע — האָט זיך דער אינזשניר אָנגערופען — מיר געהען אויפטהאָן זעהר א וויכטיגע זאך, און אויב עס וועט אונז נור געלינגען וועלען מיר האָבען א גוטע און זיכערע הייס, וואו מיר וועלען זיין געשיצט פון אלע געפאהרען. מיר וועלען האָבען א פון נאטור געשאפענע הויז, וואָס וועט זיין פּיעל בעסער, פעסטער און בעקוועמער וויא אזעלכע וואָס מיר קענען אליין אויסבויען.

דערביי האָט זיי דער אינזשניר ערקלערט זיין פּלאַן און ער האָט זיי גע־

געבען צו פערשטעהן, אז לויט זיינע בעקאכטונגען איז אונטער'ן בארג פאראן א גרויסע און ברייטע הייל, דורך וועלכע דאָס וואסער פון לייק לויפט אָב און מען דארף בלויז דעם וואסער געבען אן אנדער אָבליפס-וועג און יענע הייהל וועט פערבלייבען פריי. אָבער דערצו מוז מען האָבען א גוטען אויפריי-סונגס מאטעריאל און דאָס וועט ער פרובירען מאכען פון דיא מינעראלען וואָס געפינען זיך אויף'ן לינקאָלן אינזלע.

אלע האָבען דיעזען פראַיעקט אויפגענומען מיט גרויס ענטהוואַזמוס. ספּע-ציעל פענקראַפט איז געווען העכסט צופריעדען דערפון. ער איז געווען א מענש וואָס האָט ליעב געהאט צו ארבייטען און צייגען בריה'שאפט, און ביים אויפ-רייסען דיא גראניט-שטיינער און גראָבען א קאנאל, האָט ער געוואוסט, אז עס וועט זיין פיעל צו טהאָן און ער וועט האָבען א געלעגענהייט אויסצוצייכענען זיך. אויסער דעם איז דעם אינזשיניר'ס א וואָרט ביי איהם געווען הייליג און זאָבאלד ער האָט זיך אויסגעדריקט, אז מען דארף פאבריצירען כעמישע שטאָפּען און אויפרייסען שטיינער, איז דער מאטראָז שוין געווען, גרייט צו טהאָן דאָס.

הארדינג האָט פריהער פון אלעם געהייסען זיין דיענער נעב און דעם מאטראָז, אז זיי זאָלען געהן ארויסנעהמען דיא פעטס פון דעם טויטען דינגאנג און דיא פלייש צופערטיגען אלס שפייז. דיא צוויי זיינען באלד אוועק צו דער ארבייט און זיי האָבען קיינע פראגעס געשטעלט.

אייניגע מינוטען נאָכדעם האָבען הארדינג, ספילעט און הערבערט גענומען זייער געפלאַכטענע טראַג-בעטל און זיינען אוועק צום קויהלען-אָדער, וואו עס האָבען זיך געפונען פיעלע קעז-שטיינער (אזא מין מינעראל). זיי האָבען אָנ-גענומען אזוי פיעל שטיינדלעך פיעל זיי האָבען געקענט פערטראַגען און האָבען עס געבראכט אין דיא "טשימניס". מיט דיעזער ארבייט האָבען זיי זיך בע-שעפטיגט א גאנצען טאָג און זיי האָבען אזוי אָנגעטראַגען אייניגע טאָגס פון יענע שטיינדלעך.

אויף מאַרגען, דעם אכטען מאי, האָט זיך דער אינזשיניר גענומען צו דיא כעמישע ארבייט. דיא קעז-שטיינער (פיראטיז אין ענגליש) ענטהאלטען אין זיך הויפטזעכליך: קויהלען, פלינט (קראמען), אלומינא און א געמיש פון שוועבעל און אייזען — דיא לעצטע מעהר פון אלעס. הארדינג האָט געוואָלט אָבטהיילען דיא אייזען-שוועבעל פון דיא אנדערע שטאָפּען און פערוואנדלען עס אין שוועבעל-זויער-זאלץ און פון דעם זאלץ ארויסציהען דיא שוועבעל-זויערקייט אָדער אַלעאום. דיעזער מאטעריאל ווערט געברויכט צו פיעלע פאב-ריקאציאָנען. מען געברויכט עס צו פאבריצירען ליכט און פיעלע אנדערע אר-טיקלען און פראָדוקטען, אָבער סיירום הארדינג האָט דערפון געוואָלט מאכען אן אנדער געברויך.

ער האָט הינטער דיא "טשימניס" אויסגעזוכט א גלייכען פלאץ, וואו ער

האָט אָנגעלעגט צווייגען און געהאקטע האָלץ, אויף וועלכע ער האָט אַרויפגע-
לעגט שטיקלעך קענישטיינדלעך איינע נעבען דיא אנדערע. ער האָט עס פון
אויבען צוגעדעקט מיט ערד און גראָז און האָט דיא האָלץ אונטערגעצונדען.
דורך דיעזען מיטעל זיינען דיא שטאָפּען פון דעם פּיראָיטיו מינעראַל אָבגע-
טהיילט געוואָרען. דער קויהלען טהייל האָט אויסגעברענט, דיא אייזען צושמאל-
צען און דיא אנדערע שטאָפּען זיינען פּערוואַנדעלט געוואָרען אין שוועבל-
זויער-זאלץ און אין אלומינא-זויער-זאלץ.

אַבער ביז דיעזער כעמישער פּראָצעס איז דורכגעגאנגען, האָט געדויערט
ביי א צעהן טעג און דערווייל האָט דער אינזשיניר צייט געהאט אָבצוגעבען
זיך מיט אנדערע כעמישע ארבייט.

נעב און פּענקאָפּט האָבען אַרויסגענומען דיא פּעטס פון דעם טויטען
דיונגאָנג, האָבען עס געבראכט אין דיא "משימנים" און עס אוועקגעשמעלט
אין גרויסע ליימענע טעפּ. האַרדינג האָט פון דעם חלב געוואָלט אַרויסציהען דיא
גליצערין וואָס דאָרט געפינט זיך, ווייל דאָס האָט ער געמוזט האָבען דורכצו-
פיהרען זיין פּלאַן. אָבטהיילען דיא גליצערין פון חלב קען מען ענטוועדער דורך
קאָלף אָדער דורך סאָדא. ווען מען מישט אַריין קאָלף אָדער סאָדא אין צו-
שמאַלצענע פּעטס, ווערט עס פּערוואַנדעלט אין זייה און דיא גליצערין ווערט
אָבגעטהיילט בעזונדער. דער אונטערשיעד איז נור דיעזער: דיא זייה וואָס
ווערט פון א צוזאמענמישונג פון קאָלף, איז האַרט, אונשמעלצבאַר און מען קען
עס ניט געברויכען, וועהרענדר א צוזאמענמישונג פון פּעטס מיט סאָדא, מאכט
א זייה וואָס איז שמעלצבאַר און גוט צום געברויך.

זעלבסטפּערשטענדליך, אז שוין יא מאכען זייה איז גלייכער צו מאכען
אזעלכע וואָס מען זאָל דערפון קענען נוטצען האָבען, אָבּוואָהל דיא הויפט זאך
איז דאָ ניט געווען דיא זייה, נור דיא גליצערין, וואָס דער אינזשיניר האָט גע-
וואָלט בעקומען. אָבער וואו נעהמט מען סאָדא? דערצו האָט אזא געלערענטער,
פּעהיגער און פּראַקטישער מאַן וויא סיירוס האַרדינג א מיטעל געפינען.

קיין מער-גראַזען און מער-פּלאַנצונגען האָבען דאָרט ניט געפּעהלט.
אַרדינג האָט געוואוסט דיא אייגענשאפטען אין נאַטורען פון דיעזע וואַקסונגען
און ער האָט צוזאמען מיט זיינע קאמפּראַדען אָנגעריסען פיעלע פון געוויסע
זאָרטען וואָס ער האָט זיי אָנגעצייגט. דיא וואַקסונגען זיינען פּריהער אויס-
געטריקענט און איבערגעברענט געוואָרען, און עס איז פּערוואַנדעלט געוואָרען
אין א גרויע מאַסע, וואָס איז פון לאַנג אָן בעקאנט אונטער'ן נאָמען "נאַטור-
ליכע סאָדא".

ווען דיא כעמיקער פון לינקאָלן אינזעל האָבען דאָס בעקומען, האָט דער
אינזשיניר געמאכט דיא נויטיגע צוזאמענמישונגען און ער האָט אַרויסגע-
קראָגען ביידע זאכען, אי גוטע זייה צום הויזליכען געברויך, אי דעם אָבּוואַץ

פון גליצערין, וואָס ער האָט געדארפט פאר א געוויסען צוועק, וועלכען זיינע קאָמפאניאָנען האָבען ניט געוואוסט.

אָבער דאָס איז נאָך ניט אלעס. סײַרום הארדינג האָט געדארפט האָבען נאָך א זאך אום זיין פלאן דורכצופיהרען. עס האָט איהם, נעמליך, געפעהלט פאָר טאש-אזאָט (שטיק-שטאָף פון פאָטאש), וואָס איז בעסער בעקאנט אונטער'ן נאָמען סאלפּעטער. דיעזער כעמישער שטאָף קען ארויסגעצויגען ווערען פון דיא אש פון פערברענטע גראָז אָדער גרינצייג, אָבער דערצו מוזען אָנגעווענדט דעם ווערען געוויסע כעמישע מיטעל וואָס וואָלטען דעם אינזשיניר ניט אזוי לייכט אָנגעקומען. צום גליק האָט איהם דיא נאטור פערזאָרגט מיט דיעזען שטאָף און ער האָט עס לייכט בעקומען. הערבערט האָט געפונען א סאלפּעטער אָדער אין דער ערד ביים בארג פּרענקלין. מען האָט עס בלויז געדארפט רייניגן גען און הארדינג האָט עס געקענט בענוצען צו זיין ארבייט.

דיא נאנצע ארבייט פון ארויסבעקומען דיא גליצערין און אויסגראָבען און רייניגען דעם סאלפּעטער האָט געדויערט א וואָך צייט. דיעזע ארבייט איז פריער פערטיג געוואָרען איידער דיא נויטיגע זאָלץ פון דיא קעזי שטיינע. דער אינזשיניר האָט דארום צייט געהאט צו טהאָן נאָך א וויכטיגע ארבייט. ער און זיינע קאמעראדען האָבען אין דיא פאָלגענדע פאָר טעג אויסגעמויערט אן אויווען פון ציענעל, נאָך א געוויסע פאָרמע און געוויסע איינריכטונגען, אז מען זאָל אין איהם קענען דיסטילירען, רייניגען דיא איבערגעברענטע פיר-ראיטיז און ארויסציהען יעדען שטאָף בעזונדער.

דער אויווען, וויא אויך דיא נאנצע פריהעריגע ארבייט איז געמאכט גע-וואָרען אונטער דער קאמאנדע פון קאפיטאן הארדינג. דיא אנדערע פיער בע-זיצער פון אינזעל, זאָנאר גידעאָן ספילעט, האָבען א קליינעם בעגריעה געהאט אין דער כעמישער וויסענשאפט און זיי האָבען דאָס מינדסטע ניט געטהאָן אָהן א בעפעהל פון זייער לעהרער. זיי האָבען זאָנאר ניט געוואנט צו פרעגען איהם וואָס דערפון וועט ארויסקומען און זיי האָבען געדולדיג געווארט אויף דיא רעזולטאטען.

נאָכדעם וויא דיא איבערגעברענטע פיראיטיז איז דורכגעגאנגען דעם כער-מישען פראָצעס אין דעם אויווען, האָט סײַרום הארדינג ארויסבעקומען א רעכט ביסעל שוועבעל-זויער-זאָלץ. אצינד האָט ער פון דעם זאָלץ געדארפט ארויסציהען דיא שוועבעל-זויערקייט, דעם עסיד, ריכטיגער געזאָגט: דעם אָלעאום. דערצו האָט ער אויך געפונען א מיטעל און דעם 20טען מאי האָט דער אינזשיניר גע-האָט פערטיג אלע כעמישע שטאָפען וואָס ער האָט געברויכט צו זיין וויכטיגע אונטערנעהמונג.

הארדינג איז נאכהער אוועק אין אן איינזאמען פלאַץ, ווייט פון דיא "טשימניס". ער האָט קיינעם פון זיינע קאָמפאניאָנען ניט מיטגענומען און ער

האָט זיי פערבאָטען מיטצוגעהן מיט איהם. דאָס איז ער גענאנגען מאכען אן עקספּלאָדירענדען שטאָף און ער האָט מורא געהאט פאר א געפאהר. ער איז שפעטער געקומען צו זיינע פריינד און ער האָט זיי געצייגט א ליימענע פלאש מיט א מין פליסינקייט.

— האָט דאָ האָבען מיר ניטראָגליצערין — האָט הארדינג געזאָגט — איך האָב עם פון דיא כעמישע מאטעריאלען צוואמענגעשטעלט.

דאָס איז ווירקליך געווען ניטראָגליצערין, א געפעהרליכער עקספּלאָדיר רענדער שטאָף, וואָס האָט א קראפט פילייכט צעהן מאָל אזוי פיעל וויא שייס פולווער און וועלכער האָט שוין פיעלע אונגליקען פּעראורזאכט. דינאמיט איז א צוואמענמישונג פון ניטראָגליצערין מיט ליים, אָבער דאָס האָט מען שפעטער ערפונדען. אין דער צייט ווען דיא פינף פּערוואָן זיינען געווען אויף לינקאָלן אינוועל האָט מען נאָך פון דינאמיט ניט געוואוסט.

— איז דאָס דער שטאָף מיט וועלכען מיר וועלען אויפרייסען דיא גראניט שטיינער? — האָט פּענקראָפּט געפרעגט.

— יא, מוין פריינד — האָט דער אינוזשיניר געענטפערט — דאָס איז דער שטאָף, וועלכער האָט דיא מאכט אויפצורייסען זאָגאר דיא גרעסטע און שטארקסטע פעלזען.

— און ווען וועלען מיר עם מאכען, הערר קאפיטאן?

— מאָרגען, מוין פריינד, זאָבאלד מיר וועלען האָבען פּערטיג א לאָך וואו אונטערצולעגען דיא מינע — האָט הארדינג געענטפערט.

אויף מאָרגען, דעם 21טען מאי, גאנץ פריה, זיינען דיא קאָלאָניסטען פון לינקאָלן אינוועל געוואָרען מינען-גרעבער. סיירוס הארדינג האָט אויסגעזוכט דעם פאסענדסטען פלאץ וואו צו מאכען דעם נייעם וואסער אָבלויף און אונטער זיין אויפזיכט האָבען זיי זיך אלע גענומען צו דער ארבייט אויסצוקלאַפּען א לאָך אין גראניט-פעלז מיט דיא אייזערנע אינסטרומענטען וואָס זיי האָבען געהאט. ארום פיער אהר פארנאכט איז געווען פּערטיג א לאָך אָדער א מינע אין וועלכע עם האָט געקענט אריין זיעבען קוואַרט ניטראָגליצערין.

אצינד איז געווען א פראגע וויא אזוי צו מאכען, אז דיא ניטראָגליצערין זאָל עקספּלאָדירען. דיעזע פליסינקייט עקספּלאָדירט ניט פון פייער אזוי וויא שייס-פולווער. ווען מען צינדט עם אָן קען עם ברענען אזוי וויא אַיל און עם וועט קיין שאדען טהאָן. אום צו מאכען עם צו עקספּלאָדירען, דארף מען עם שטארק אויפּטרייסלען אָדער פון א שטארקען קלאַפּ קען עם אויך פלאצען און פּעראורזאכען חורבנות. ווען מען גיסט ארויף עטליכע טראָפענס ניטראָגליצערין אויף א שטיין און מען טהוט א קלאַפּ מיט א האמער, קען דער שטיין צוריסען ווערען, אָבער דיא פּערוואָן וואָס פּעראורזאכט דיא עקספּלאָזיאָן אויף

אזא ארט מוז אויך צוריסען ווערען אויף שטיקער. היינט וויא אזוי מאכט מען דעם שטאַף צו עקספּלאָדירען און עס זאָל קיינעם ניט שאדען?
דער אינזשיניר האָט אַ וויילע געטראכט און ער האָט געפונען אַ גוטען און זיכערען מיטעל.

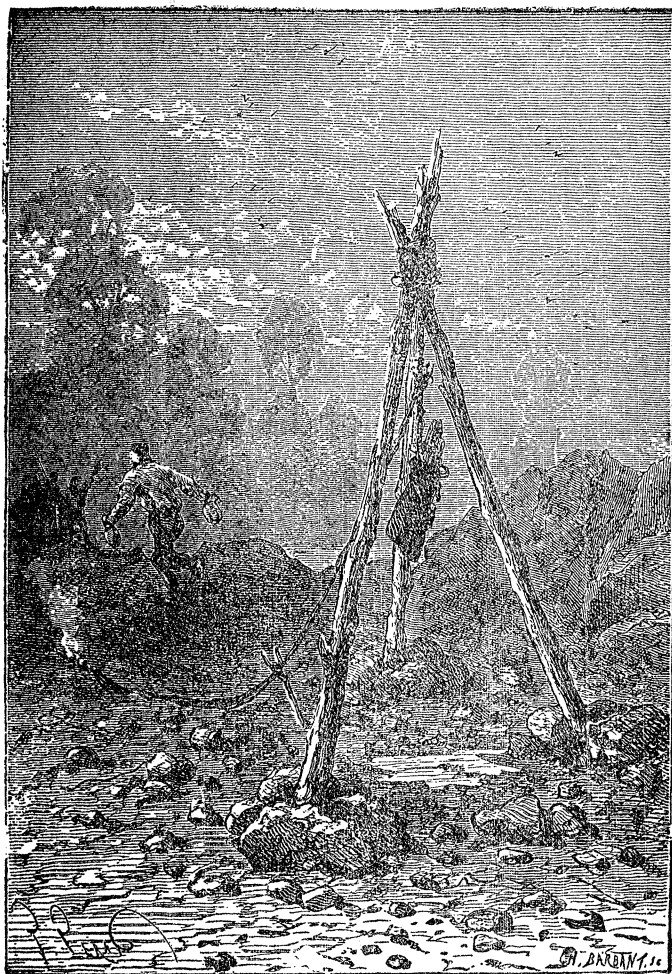
ער האָט דיאָ לאַך אָנגעפילט מיט ניטראָ-גליצערין אזוי פּול, אז דיאָ עקספּלאָדירענדע פּליסינקייט איז אַריבער דיאָ ברעגען פון דער מינע און האָט עטוואָס בעדעקט דעם גראַניט באָדען פון אויבען. דאָן האָט ער אין דער הויך צום פעלזען-בארג פונקט איבער דיאָ פּערגאָסענע ניטראָ-גליצערין צוגעטשע-פעט אַ פּאָדים, געמאכט פון לאַנגע טרוקענע גראָן, צו וועלכע ער האָט צוגעבונדן דען אַ שטיק אייזען פון עטליכע פונט. צו יענעם פּאָדים האָט ער צוגעבונדען אַן אנדער פּאָדים אייניגע פוס לאַנג. דיעזען פּאָדים האָט ער אָנגעשמירט מיט שוועבעל, אום עס זאָל ברענען. זיין אירעע איז געווען, אז ווען ער וועט דעם ברעג פון דיעזען פּאָדים אָנצוינדען, וועט זיך עס לאַנגזאָם סמאליען און ווען דער פייער וועט דערגרייכען דעם צווייטען ברעג, וועט יענער פּאָדים צו וועלכען דער אייזען איז צוגעבונדען איבערגעברענט ווערען, דיאָ שטיק אייזען וועט דאָן אַרונטערפאלען אויף דיאָ גליצערין אויף גראַניט באָדען און דער שטיין וועט אויפגעריסען ווערען.

הארדינג האָט אזוי געטהאָן. ער האָט דעם פּאָדים אונטערגעצונדען און ער מיט זיינע קאָמפּאָניאָנען האָבען שנעל פּערלאָזט דיאָ גענענר און זיי זיינען אוועק צו דיאָ "משימנים", וואָס איז געווען צוויי מייל ווייט פון דאָרט. דעם אינזשיניר'ס רעכענונג איז געווען, אז עס וועט דויערען פינף און צוואַנציג מיר נוט ביז דער פייער פון דער לאַנגער פּאָדים וועט דערגרייכען דעם צווייטען פּאָדים אָן וועלכען דער אייזען איז אָנגעבונדען.

און עס איז ווירקליך אזוי געווען. אין 25 מינוט אַרום האָט זיך געהערט אַ שרעקליכער קראַך. עס האָט אויסגעוויזען, אז דער גאַנצער אינזעל איז אויפגעטרייסעלט געוואָרען. דיאָ "פּראָספעקט האַיטס" האָט זיך געשאַקעלט און מען האָט געקענט דענקען, אז דער גאַנצער בארג פאלט איין. דיאָ לופט איז אָנגע-פילט געוואָרען מיט שטויב און שטיקער שטיינער זיינען געפלויען אין דער הויך. דיאָ מינען-גרעבער זיינען געשליידערט געוואָרען צו דער ערד און עס האָט געדויערט אַ היבשע צייט ביז זיי זיינען צו זיך געקומען און זיך געקענט אויפהויבען פון אָרט.

אַלע פינף זיינען דאָן אוועק צו דעם פּלאַץ וואו זיי האָבען אונטערגעלעגט דיאָ מינע און זיי האָבען געזעהן אז דער ברעג פון דער אָזיעראָ איז צושמעטערט און אַ מעפער גראָבען איז אויסגעריסען דורך וועלכען דאָס וואסער פון לייק גרענט לויפט צום ברעג ים.

אונטערזאלענט אַ מינע.

18 מעם קאפיטעל.

א שפאציר דורך א גראניט־היהל. — דיא בעלויכטונג מיט פאקעלען. — טאפ'ס וויכטיגע ענטדעקונג. — דער לעערער ברונים. — דיא גראניט־הויז. — דער ערשטער פענסטער.

אָבוואָהל סײַרום האַרדינג'ס פּראָיעקט האָט זיך אזוי פּאַרטערפֿליך אײַנ־געגעבען און איז זעהר גוט דורכגעפֿיהרט געוואָרען, דאָך האָט מען פֿון איהם געקענט זעהן, אז ער איז ניט פּאַלקאָם צופֿריעדען. ער האָט געהאט אזא נאטור ניט ארויסצוצייגען קיין צופֿריעדענהייט, ווען ער האָט זאָגאר דיא בעסטע און וויכטיגסטע זאך אויפגעטהאָן. ער איז פֿערבליבען שטיל, אונבעווענליך, אזוי וויא עס זאָל גאָר ניט געשעהן. הערבערט איז געווען שטארק ענטזיקט פֿון דער לעצטער שטיקעל ארבייט, נעב האָט אזש געטאנצט פֿאר פֿרייד און פענק־ראָפט האָט אַליין ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן און וואָס צו רעדען פֿון גרויס איבערראשונג.

און דיא ארבייט איז ווירקליך ארויס זעהר געראַטען. דער גראָבען וואָס דיא ניטראָגליצערין האָט דורכגעריסען איז געווען ברייטער וויא דער ערשטער וואסער־אַבליף פֿון לייק, און צוליעב דעם וואָס דאָס וואסער האָט ערשט געהאט א ברייטערען וועג איז גאָר אין א קורצע צייט דיא אַזיעראָ געוואָרען פֿלאכער אויף צוויי פוס.

דיא בעזיצער פֿון אינזעל האָבען זיך אומגעקעהרט צוריק צו דיא "טשימ־ניס" און זיי האָבען גענומען גראָב־אייזענס און אנדערע געצייג אָבצוראמען דיא שטיקער שטיינער פֿון ברעג פֿון דער אַזיעראָ און זיי זיינען אוועק צו דער ארבייט. טאפ איז מיט זיי מיטגעגאנגען. אויף'ן וועג האָט דער מאטראָז גע־זאָגט צום אינזשיניר :

— דענקט איהר, קאפיטאן, אז מיט דיא צויבער־פֿליסיגקייט וואָס איהר האָט געמאכט, וואָלט מען געקענט אויפֿרייסען אונזער גאנצען אינזעל?

— אָהן צווייפעל! — האָט דער אינזשיניר געענטפֿערט — ניט נור אונז זער אינזעל, זאָנדערן אויך א וועלט־הייל און זאָגאר דיא גאנצע וועלט. עס ווענדט זיך נור וויפֿיעל ניטראָגליצערין מען געברויכט.

— וואָלט מען פֿילייכט דיא ניטראָגליצערין געקענט געברויכען צו אַנלאָך־דען ביקסען אָדער אנדערע פייער־געוועהר? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— ניין, פענקראָפט — האָט האַרדינג געענטפֿערט — דאָס קען מען ניט. אָבער עס וואָלט ניט שווער געווען צו מאכען שיס־פֿולווער, זאָבאלד מיר האָבען

שטיק־שטאף־זויערע, סאלפֿעטער, שוועבעל און קויהלען; אָבער צו וואָס טויב אונז דער שים־מאטעריאל, אז מיר האָבען נאָך קיין ביסקען? — נו — האָט פענקראָפּט זיך אָנגערופֿען — קענט איהר ניט מאַכען קיין ביסקען?

— פּאַרלויפֿיג ניט — האָט דער אינזשיניר געענטפֿערט — פּאַרלויפֿיג איז עס אונמעגליך. דער מאַטראַז האָט זיך געפֿיהלט ניעדערנעשלאָגען און פֿערצוווייפֿעלט פֿון דיעזען אַנטוואָרט.

דיא ליטיע זיינען אָנגעקומען צום לייק. זיי האָבען געזעהן, אז אין דער הייהל, דורך וועלכע דאָס וואסער איז פֿריהער דורכגעלאָפֿען, איז ערשט קיין וואסער ניטאָ, ווייל עס לויפט דורך'ן נייעם וועג וואָס דיא ניטראַ־גליצערין האָט דורכגעריסען. עס האָט אויסגעזעהן, אז מען קען יענע הייהל מיט זיכער־הייט אויספּאַרשען.

אָבער דער אריינגאנג צום הייהל איז געווען ביי א צוואנציג פֿוס ברייט און בלויז צוויי פֿוס הויך און עס האָט אָנפֿאנגס אויסגעזעהן, אז עס קען נאָר קיין רייד ניט זיין פֿון אריינקריכען אהין און אויספּאַרשען וואָס אינוועני טהוט זיך. וועגען מאַכען דיא הייהל פֿאר א וואָהנונגס אָרט, האָט מען געוויס ניט געקענט דענקען. סייירום הארדינג איז צוגעגאנגען צום ברייטען מויל פֿון הייהל. ער האָט זיך איינגעבויגען און בעמערקט, אז ווייטער ארויף איז דער דאָך פֿיעל העכער פֿון באַדען און בלויז פֿון פֿראַנט ביים אריינגאנג הענגט א שטיק פֿעלז אַרונטער. אויף זיין בעפֿעהל האָבען פענקראָפּט, הערבערט און נעב מיט ברעך־אייזענס אַרונטערגעקלאַפֿט דעם שטיק שטיין וואָס איז געהאנגען אזוי וויא א פּאַרהאנג איבער א טהיר און א ברייטער און הויכער אריינגאנג האָט זיך פֿאר זיי געעפֿענט.

— אַצינד, קאפיטאן, קענען מיר אריינגעהן — האָט פענקראָפּט געזאָגט — ווארום ווארטען מיר? איהר זעהט, טאפֿ איז שוין דאָרט אינוועניג. — זעהר גוט — האָט דער אינזשיניר געענטפֿערט — אָבער מיר קענען דאָך ניט געהן אין דער פינסטער. נעב, געה און בריינג עטליכע טרוקענע צווייגען.

נעב און הערבערט זיינען אוועקגעלאָפֿען און אין א פּאַר מינוטען ארום זיינען זיי צוריק געקומען און מיטגעבראכט א גרויסען בינטעל צווייגען. האר־דינג האָט מיט א שטיקעל שטאָהל און א קראמען געמאכט פֿיער און ער האָט אייניגע צווייגען אָנגעצונדען. ער האָט פֿון דיא טרוקענע האַלץ געמאכט פֿאקעלן צו בעליכטען זיי דעם וועג. דער אינזשיניר איז אוועק פּאַראוים מיט א פֿאקעל אין האנד און זיינע חברים האָבען איהם נאָכגעפּאַלגט.

וואָס ווייטער איז דער דאָך פֿון הייהל אלץ געווען העכער פֿון באַדען און זיי

האָבען דאָרט געקענט שפאצירען אזוי וויא אונטער'ן פרייען הימעל. אָבער דער גראניט שטיינערנער באַדען וואָס האָט זיך שטענדיג געשווינגט אונטער'ן וואסער איז געווען זעהר גליטשיג, איינפאך אזוי וויא א געשליפענע גלאַז. דיא לייטע האָבען זיך געמוזט אָנהאלטען איינע אָן דיא אנדערע און שטארק פאָר-זיכטיג זיין זיי זאָלען ניט פאלען. פון דיא ווענד פון דער הייהל האָבען נאָך געטריפט טראָפענס וואסער, וועלכע האָבען געבלישצט אנטקעגען דער שיין פון דיא פאקעלען. דער אינזשיניר האָט בעטראכט דיא גראניט-ווענד פון דער הייהל און ער האָט אויסגעפונען אז זיי זיינען גלאַט, ניט פון בעזאָנדערע שיכטען איינע אויף דיא אנדערע. קיין שפעלטעל איז ערגיץ געזעהן געוואָרען, קיין לאַך, קיין גרוב, אזוי וויא אויסגעגאָסען אין א פאָרם האָט די גאנצע הייהל אויסגעזעהן. סיידום הארדינג איז דערפון געקומען צום בעשלוס, אז דיא הייהל איז ניט דורכגעשוויינקט געוואָרען פון וואסער, זאָנדערן זיא איז בעשאפען געוואָרען גלייך מיט'ן אינזעל, ווארום ווען נעפטון (דער נאָט פון ים) וואָלט געווען אויסבויערען דיעזע לאַך אין גראניט שטיין, וואָלט דיא ארבייט ניט אזוי גלאַט ארויסגעקומען.

געהענדיג דורך'ן גראניט-הייהל, וואָס קיין פוס פון קיין מענשען האָט נאָך זיכער קיינמאָל ניט בעטראָטען, איז אויף דיא פאָרשער געפאלען א מורא. זיי האָבען ניט גערעדט, זיי האָבען איינער פאר'ן אנדערען ניט אויסגעדריקט זייער שרעק, אָבער אין הארצען האָט יעדער איינער געהאט מורא'דיגע מחשבות. יעדער איינער פון זיי האָט געטראכט פילייכט געפינען זיך ערגיץ אין הייהל וואָהנגען פון זעהר געפעהרליכע, גרויסע ווייך-טהיערע, חיות וואָס האָ-בען קיין ביינער אזוי וויא קאָטלי־פיש אָדער אָקטאָפוסען — זאָבאלד אז דיא הייהל איז פערבונדען מיט'ן מעער, קען מען גלויבען, אז אזעלכע פירכט-ליכע ברואים האָבען דאָרט זייערע נאָרעם. אָבער טאפ איז געלאָפען פאָראַויס און דיא לייטע האָבען געהאָפט, אז דער קלונגער הונד וועט זיי צו וויסען געבען זאָבאלד ער וועט דערשפירען אירגענד וועלכע געפאהר.

ווען זיי זיינען אריבערגעגאנגען ביי א הונדערט פוס דורך א געדעהטען וועג, האָט זיך הארדינג אָנגעשטעלט. זיינע קאָמפאניאָנען זיינען אויך געבליבען שטעהן. דער פלאץ וואו זיי האָבען זיך אָנגעשטעלט איז געווען ברייטער און דיא לופט כמעט נאָר ניט שטיקענר, אָבוואָהל פייכט און נאָס.

— נו, מיין טהייערער סיידום — האָט זיך גידעאָן ספילעט אָבגערופען — איך דענק, אז דאָ איז א גוטער שוין-אָרט, בעהאלטען אין דיא טיעפענים פון פעלזען; אָבער וואָהנען דאָ איז אונמעגליך.

— ווארום אונמעגליך? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— ווייל דער פלאץ איז צו קליין און צו פינסטער.

— וואָלטען מיר ניט געקענט מאכען דעם פלאץ גרעסער און אויסהאקען לעכער, אז ליכט זאָל אריינקומען? — האָט דער מאַטראָז געפרעגט.

— לאָמיר פּאַרלויפּיג געהן ווייטער — האָט זיך האַרדינג אָבגערוּפּען — וועגען אַ וואָהנונג פאַר אונז וועלען מיר שפּעטער טראַכטען.

— איהר האָט רעכט, הערר קאַפיטאַן — האָט פּענקראָפּט געזאָגט — לאָמיר זוכען ווייטער, פּילייכט וועלען מיר געפינען אַ פּאַסענדערען פּלאַץ און מיר וועלען שפּאַרען אַרבייט.

— מיר זיינען מעהר ניט אָבגעגאַנגען אַ דריטעל וועג — האָט זיך הערבּערט אָבגערוּפּען — און מיר קענען ניט וויסען וואָס ווייטער איז.

— נאָך קיין דריטעל אויך ניט — האָט האַרדינג געזאָגט — מיר האָבען ערשט דורכגעמאַכט אַ שפּאַציר בלוז פון הונדערט פּוס און איך דענק אז ביז דיאָ ענדע פון דער הייהל איז נאָך מעהר וויאַ צוויי מאָל אזוי פּיעל.

— וואו איז טאַפּ? — האָט נעב פּלוצלונג אַ פּרעג געטאַן.

— אַלע האָבען זיך אַרומגעקוקט אין אַלע זייטען, אָבער מען האָט דעם הונד ניט געזעהן.

— ער איז וואַהרשיינליך אַנטלאָפּען פּאַראַוויס — האָט זיך פּענקראָפּט אָבגערוּפּען.

— לאָמיר איהם נאָכפּאַלגען — האָט האַרדינג בעפוילען און האָט זיך געלאָזט געהן ווייטער. זיינע קאָמפּאַניאָנען האָבען איהם נאָכגעפּאַלגט.

זיי זיינען אָבגעגאַנגען אומגעפּעהר פּופּציג פּוס ווייטער, ווען זיי האָבען פּלוצלונג דערהערט אַן אָבקלאַנג אָדער אַ וויעדער־קול וואָס איז געקומען פון אַ ווייטער שטימע.

— דאָס בילט ערניץ טאַפּ! — האָט הערבּערט אויסגעשריען.

— יא — האָט פּענקראָפּט בעשטעטיגט — דאָס בילט אַנוזער בראַווער הונד, און ער בילט זעהר שטאַרק. דאָס איז עפעס ניט אומזיסט.

— איך דענק אויך אזוי — האָט האַרדינג זיך אָבגערוּפּען — מיר האָבען דאָך מיט אונז דיאָ שטעקענס מיט דיאָ אייזערנע שפּיצען. לאָמיר זיי האַלטען גרייט און זיין פּאַרוזיכטיג.

דאָס בילען פון דעם הונד האָט זיך געהערט אַלץ שטאַרקער און שטאַר־קער. אויב דער הונד קעמפּפט ערניץ מיט אַ ים־היער אָדער ער בילט עס אזוי אָהן אַן אַרזאַכע, האָבען דיאָ וואַנדערער ניט געקענט וויסען. אָבער יעדענפּאַלס האָבען זיי זיך געלאָזט געהן וואָס שנעלער און אין אייניגע מינוטען אַרום זיינען זיי געקומען נאָהענט צו טאַפּ.

דאָרט האָט זיך דער דורכגאַנג געענדיגט מיט אַ גאַנץ ברייטע און פּראַכט־פּאַלע הייהל. טאַפּ איז אומגעלאָפּען הין און צוריק און האָט שרעקליך געבילט. פּענקראָפּט און נעב האָבען אָנגעבוּגען זייערע פּאַקעלען, אום מען זאָל זעהן

וואָס דאָרט געהט פאָר און אין דער זעלבער צייט האָבען דיא אנדערע דריי גרייט געמאכט זייערע שפיעזען און זיינען געווען פערטיג צו א קאמפף, אויב מען וועט זיך אין דעם נויטיגען. דיא גרויסע הייהל איז אָבער געווען לעער און פוסט און מען האָט דאָרט קיין זאך ניט געזעהן. קיין שפור פון קיין לעבעדיגע בעשעפענים איז דאָרט ניט געווען צו בעמערקען און דאָך האָט טאפ געהאלטען אין איין בילען, נאָר אָהן אן אויפהער. הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען האָר בען דעם הונד געלאַשצט, האָבען זיך אויף איהם געבייזערט; אָבער מען האָט איהם פאר קיין פאל ניט געקענט איינשטילען.

טאפ איז אלץ מעהר און מעהר אויפגערגנט געוואָרען און יעדע וויילע האָט זיך זיין בילען פערדאָפּעלט. דיא לייטע האָבען מיט זייערע ברענענדע צווייגען א גענויערע אונטערזוכונג געמאכט און זיי האָבען פאר זיך דערזעהן א טיעפע גרוב אָדער א ברונים. אויף יענער זייט גרוב איז געווען א וואנד. געהן ווייטער האָט מען שוין ניט געקענט.

פאר דיא שוואכע ליכט פון זייערע פאקעלען האָט מען ניט געקענט זעהן דעם גרונד פון דער גרוב. אזוי ווייט וויא זיי האָבען געקענט בליקען מיט זייערע אויגען, האָבען זיי דאָרט קיין וואסער ניט געזעהן. קאפיטאן הארדינג האָט פערשטאנען, אז דורך דיעזער גרוב פלעגט דאָס וואסער פון לייק גרענט, וואָס פלעגט לויפען דורך'ן הייהל, ארונטערקומען אין ים, און ער האָט געוואָלט אויסגעפינען וויא הויך דער באָדען פון דער הייהל אָדער פון געוועזענעם בע-האלטענעם קאנאל איז פון דער אָבערפלעכע פון מער.

הארדינג האָט אָנגעצונדען א צווייג און זיא אריינגעוואָרפען אין גרוב. פון האסט פון דעם ארונטערפאלען האָט זיך דער פייער ארום צווייג מעהר צו-פלאַמט, ביז ענדליך האָט מען געהערט א שוואכען זשומען און דער פייער איז אויסגעלאָשען געוואָרען. עס הייסט, אז אין יענעם מאָמענט איז דיא צווייג אריינגעפאלען אין וואסער אויף'ן גרונד פון גרוב. דער אינזשיניר האָט געגעבען צו פערשטעהן זיינע חברים, אז דאָרט וואו דער פייער פון צווייג האָט זיך אויסגעלאָשען איז דיא אָבערפלעכע פון ים און דיא גרוב האָט געדיענט אלס לייקע, דורך וועלכע דאָס וואסער פון לייק גרענט פלעגט ארונטערלויפען און אוועקנעהן מיט'ן שטראָם. אצינד אָבער, אז דער לייק האָט אן אנדער וואסער אָבלויף זיינען דיא הייהל און דער ברונים פערבליבען פריי. נאָך דער צייט וואָס עס האָט געדייערט ביז דיא אָנגעצונדענע צווייג איז ארונטערגעפאלען צום גרונד, האָט דער אינזשיניר אויסגערעכענט, אז דיא גרוב איז אומגעפעהר אכ-ציג פוס טיעף. עס הייסט אלזאָ, אז דער באָדען פון דער הייהל איז אכציג פוס הויך פון דער אָבערפלעכע פון מער.

— אָט דאָ וועלען מיר מאכען אונזער וואָהנונג — האָט דער אינזשיניר

געזאָגט צו זיינע קאָמפּאָניאָנען — דער פּלאַץ איז דאָ ברייט און בעקוועם
גענוג און מיר וועלען דאָ קענען מאַכען אַ הויז מיט אייניגע צימערען.

— איך דענק, אז דאָ האָבען ים־טהיערע געוואָהנט — האָט זיך דער רע-
פּאָרטער אָכגערוּפּען.

— מעגליך — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — אָבער זיי וועלען שוין
מעהר אהער ניט קומען, זאָלאַנג זיי האָבען אהער קיין וואסער וועג.

הארדינג האָט אַ פּריינדליכען בליק געטהאָן אויף זיין הונד און ער האָט
שטילערהייד געמורמעלט:

— איך גלויב אז דוא, טאָפּ, ווייסט פיעלע זאכען מעהר פון אונז. דוא
האָסט אונז ענטדעקט דעם געווינשטען פּלאַץ וואָס מיר האָבען געזוכט צו
געפינען.

דיא בעזיצער פון אינזעל זיינען העכסט צופריעדען געווען מיט יענעם
פּלאַץ אלס אַ וואָהנונג. דיא גראַניט־הייהל אַרום דער גרוב איז געווען גרויס
און ברייט און מען האָט זיך דאָרט געקענט בעזעצען און מאַכען אלע נויטיגע
בעקוועמליכקייטען, וועלכע דיא אומשטענדען האָבען זיי ערלויבט, אָבער צוויי
זאכען האָבען זיי געפּעהלט: ליכט און מעהר לופט. בעלייכטען זייער וואָהנונג
מיט פּאָסעלען אָדער ברענען שטענדיג בערגלעך האַלץ איז ניט אנגענעהם,
ווייל וואו וועט אַרויס דער רויך?

קאָפיטאן האַרדינג האָט וועגען דעם אָנגעהויבען טראַכטען.

דורכהאקען אַ לאַך אין דער הויך, האָט ער געוואוסט, איז אונמעגליך,
ווייל דער פעלזען־בארג איז הויך פון אויבען און זיי וועלען עס פילייכט אין יאָהר
רען ניט דורכבויערען. אין דיא זייטיגע ווענד האָט מען געוויס קיין פענסטער
ניט געקענט אויסהאקען, ווייל דער טונעל איז געווען אין מיטען באַרג. האַר-
דינג האָט אָבער אויסגערעכענט, אז דיא וואַנד ביים זייט פון ים איז ניט דיק
און מען וועט זיא פילייכט שנעל קענען דורכברעכען. דער אינזשיניר האָט גע-
וואוסט דיא מאָס פון דער ברייט פון באַרג, ווייל ער האָט איהם אַ פּאַר מאָל
דורכגעשפּאַצירט אין דער הויך. דיא לענג פון דעם אַריינגאַנג אין הייהל אָדער
פון נאַטור געשאַפענעם טונעל ביז'ן ענדע אויף יענער זייט גרוב, האָט ער אויך
משער געווען, און נאָך דעם השבון איז אויסגעקומען, אז דיא וואַנד איז גאָר
ניט דיק. ער האָט וועגען דעם געזאָגט זיינע קאָמפּאָניאָנען און דיא אידעע פון
האקען דיא שטיינערנע וואַנד צום ים איז זיי געפּלען געוואָרען.

— אויב אזוי — האָט פענקראָפּט געזאָגט — ערלויבט אונז שוין נעהמען
זיך צו דער אַרבייט. איך האָב מיט זיך מיין ברעך־אייזען און איך קען באַלד
אויסהאקען אַ לאַך אין דיעזער וואַנד. זאָל איך דאָס טהאָן?

— פּרוּבירט דאָ, פּריינד פּענקראָפּט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט אָנ-

ציינענדיג איהם א פלאץ, וואו דיא וואנד איז געווען אביסעל טיעפער — דאָ, פערשטעה איך, איז דיא וואנד דינער וויא איבעראל.

פענקראָפּט האָט אָנגעהויבען האַקען מיט זיין ברעך־אייזען אויף'ן פּלאַץ וואו האַרדינג האָט איהם אָנגעצייגט. זיינע קאמערעדען האָבען מיט פאַקעלען געלייבט און שטיקער גראַניט זיינען געפּלויגען אין אַלע זייטען. נעב האָט איהם אביסעל מיטגעהאַלפּען און ווען נעב איז מיער געוואָרען, האָט גידעאָן ספּילעט פערנומען זיין פּלאַץ.

דיא ארכייט איז אזוי אָנגעגאַנגען צוויי שטונדען צייט און קיין לאָך איז נאָך אין וואַנד ניט געוואָרען. דיא שטיין־העקער האָבען געדענקט, אז זיי מיהען זיך אומזיסט און זיי האָבען שוין אין זינען געהאט אויפצוגעבען דיא ארכייט. אָבער פּלוצלינג איז פון פענקראָפּט'ס א שטאַרקען קלאַפּ א שטיק פעלז ארויס־געפאַלען אויף יענער זייט צום ים און אין הייהל האָט זיך בעוויזען ליכט.

— הוראה! הוראה! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען מיט פּרייד.

דיא וואַנד איז אין יענעם פּלאַץ געווען בלויז דריי פוס דיק.

האַרדינג האָט ארויסגעקוקט דורך דיא עפענונג, וואָס איז געווען אומגע־פעהר עטליכע און זיבעציג פוס הויך פון ברעג ים. ער האָט דורך דאָרט געזעהן דעם "רעטונגס אינזעל" און דעם ווייטען ברייטען מער.

דיא ליכט וואָס האָט אריינגעשיינט אין דעם פעלזען טונעל האָט דעם פּלאַץ פּערוואַנדעלט אין א קינסטליכע ריעזען געביידע פון גראַניט שטיינער. ביי דער ליכט פון טאָג האָבען דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל געזעהן וואָס פאַר א וויכטיגע און טהייערע ענטדעקונג זיי האָבען געמאַכט. עס איז דאָרט געווען א גאַנץ ברייטער פּלאַץ און דיא הויך צום דאָך איז געווען אומגעפעהר דרייסיג פוס, אַלזאָ א גרויסע און בעקוועמע וואָהנונג מיט גענוג לופט און וואו מען קען זיך איינאַרדענען מיט אַלע אייגריכטונגען וואָס א רייכע הויז דאַרף האָבען. בעקוקענדיג דיא הייהל ארום און ארום, האָט זיא אויסגעזעהן אזוי וויא א גרויסע קירכע מיט זיילען, סאַפיטען און אַלערליי ארכיטעקטור ארכייט געמאַכט פון גרויסע קינסטלער. אָבער דאָס איז געווען זיכער, אז קיין מענשען'ס האַנד האָט דאָרט אירגענד וואָס געטהאָן, זאָנדערן דאָס איז אַלץ דיא ארכייט פון דער נאַטור, פון דעם וועלט־שאַפּער.

דיא לייטע זיינען געווען אויסער זיך פון פּערוואַנדערונג. דיעזער פּלאַץ איז פאַר זיי געווען אַן אמת'ע איבערראַשונג. זיי האָבען אַליין אזוי פיעל ניט ערוואַרטעט. זיי האָבען געדענקט צו געפינען א שמוּאַלע הייהל, א קליינע גאָרע צו בעשיצען זיך פון קעלט און פון טהייערע און ענדליך האָבען זיי ענטדעקט א פראַכטפּאַלען פּאַלאַסט, א גרויסאַרטיגען טעמפעל!

פּריידען געשרייען האָבען זיך געהערט פון זייערע אַלעמען'ס מיילער.

זיי האָבען געטאנצט, געשפרונגען און זיי האָבען אליין ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן פון גרויס צופריעדענהייט.

— אַך, מיינע פריינדע — האָט סירוס הארדינג אויסגעשריען — זאָבאלד אז אונז איז געלונגען צו בעלייכטען דיעזע הייהל, וועלען מיר דאָ איינריכטען אלעס וואָס מען דארף און דאן וועלען מיר דאָ אויך מאכען א שטודיר-צימער און א מוזעאום.

— און וויא וועלען מיר אונזער פאלאסט א נאָמען געבען? — האָט הער-בערט געפרעגט.

— גראניט הויז — האָט הארדינג געענטפערט — דיעזער נאָמען, דענק איך, איז דער פאסערנסטער.

אלע האָבען דעם נאָמען פון זייער וואָהנונג אויפגענומען מיט "הוראה" געשרייען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען בעשלאָסען אומצוקעהרען זיך פאָרלוויפן צו זייער ערשטע וואָהנונג אין דיא "טשימנים" און זיי האָבען אָבערדעט צווישען זיך, אז מאָרגען זאָלען זיי זיך געהמען צו דער ארבייט איינצואַרדענען זייער נייע דירה. פאר'ן אוועקגעהן האָט זיך סירוס הארדינג וויעדער אמאָל איינגעבויגען איבער'ן ברונים און ער האָט זיך גוט צוגעהערט. קיין גערויש, קיין שאַרף איז ניט געהערט געוואָרען. ער האָט וויעדער אהין אריינגעוואָרפען אן אָנגעצונדענע צווייג. דיא ווענד פון גרוב זיינען אויף א וויילע בעלויכטען געוואָרען, אָבער וואָס אויף'ן גרונד איז האָט מען ניט געקענט זעהן. דער אינזשיניר האָט דערפון געדורנגען, אז קיינע מעער-טהיערע געפינען זיך דאָרט ניט, און אויב זיי האָבען דאָרט פריזעהר יא געוואָהנט, זיינען זיי אוועק אין ים, זאָבאלד דאָס וואסער פון הייהל איז אָבערלאָפּען.

וועהרענד סירוס הארדינג איז געשטאנען פערטראכט, האָט איהם פענק-ראָפט אויפּמערקזאם געמאכט, אז דיא פאקעלען לעשען זיך באלד אויס און קיין אנדערע צווייגען אויף אָנצינדען האָבען זיי ניט. דער אינזשיניר האָט דאן געגעבען א בעפעהל אז מען זאָל שוין געהן צוריק, זאָלאנג זיי האָבען נאָך פייער צו בעלייכטען דעם וועג. ער איז אוועק פאָראוים און דיא אנדערע פיער האָבען איהם נאָכגעפאָלגט. טאפ איז געלאָפּען ביי דער זייט און האָט געשמעקט און געשפירט אויף יעדען שריט און טריט.

אויף'ן וועג צוריק זיינען שוין דיא ווענד און דער דאך פון הייהל געווען כמעט אין גאנצען טרוקען. קיין וואסער-טראָפּענס האָבען שוין פון זיי מעהר ניט גערונען. זיי זיינען דורכגעגאנגען דיא לענג פון דעם גראניט טונעל און קומענדיג צום אריינגאנג האָבען זיי דערפיהלט פרישערע לופט. זייערע פאקעלען זיינען אויסגעגאנגען. בלויז נעב'ס פאקעל האָט געברענט ביז זיי האָבען פער-לאָזען דיא הייהל, אום פיער אהר פארנאכט.

19טעם קאפיטעל.

דיא ארכיטעקטור פון דער גראניט הויז. — דער שטרוקלויטער. — פענקראפּט'ס פּאַנטאזיעס. — דיא קראָליקעס. — דיא מאָדערנע וואסער־לויטונג. — דיא פּאַנאָראַמא ארום הויז.

אויף מאָרגען, דעם 22טען מאי, האָבען דיא בעזיצער פון אינוועל געמאכט פּאַרבערייטונגען אָנצופאַנגען דיא ארבייט פאר זייער נייע וואָהנונג, וואו זיי וועלען זיין בעשיצט פון פערפלייצונגען, פון רעגען, פון ווינד און פון ווילדע טהיערע. דיא "טשימנים" האָט קאפיטאן הארדינג בעשלאַסען ניט צו לאָזען שטעהן לעער. זיין פּלאַן איז געווען צו מאכען דאָרט א פּאַבריק, א ווערק־הויז, וואו זיי וועלען פערפערטיגען אלעס וואָס זיי וועלען דארפן פאר זייער נייע היים. דיא ערשטע זאך האָט דער אינזשיניר געמראכט וועגען מאכען אן אריינגאנג צו דער גראניט הויז פון דעם זייט פון ים, דאָרט וואו זיי האָבען דיא שטיקעל וואנד דורכגעבראַכען, אום זיי זאָלען ניט דארפן געהן אזא שטיק וועג דורך דער פינסטערער הייהל. ער איז דארום אוועק צום ברעג ים אויף'ן צווייטען זייט פון בארג און ער האָט באלד אויסגעפונען דיא אויסגעהאקטע לאָך אין דער הויך.

ער האָט געזעהן וויא אייניגע ווילדע טויבען זיינען דורך דער עפענונג אריינגעפליוגען אין גראניט־טונעל. דיא געפליעגעלעטע ברואים האָבען וואהר־שיינליך אויסגעפונען, אז דיא ענטדעקונג פון דיא מענשען קען פאר זיי אויך צוניץ קומען. זיין פּלאַן איז געווען איינצוטהיילען דיא גראניט הויז אין אייניגע צימערען און אויסהאקען אין וואנד אייניגע פענסטער און א טהיר.

ווען ער האָט זיין פּראָיעקט פּאַרנעלייגט פאר זיינע קאמערעדען, איז דער מאטראָז העכסט צופריעדען געווען מיט דער אידעע צו מאכען פענסטער אין זייער גראניט פּאַלאַסט, אָבער א טהיר, איז איהם אויסגעקומען, איז דאָרט אן איבעריגע זאך, ווייל מען ברויכט עס ניט און מען וועט עס יעדענפאלס ניט קענען בענוצען. ער האָט זיין מיינונג ארויסגעזאָגט פאר'ן אינזשיניר.

— מיינע פריינדע — האָט הארדינג געענטפערט — עס איז וואהר, אז מיר קענען לייכט קומען אין אונזער גראניט הויז דורך'ן אריינגאנג ביים לייק, און דאָס וואָס דער וועג דורך'ן טונעל איז פינסטער, קענען מיר אימער טהאָן אזוי וויא מיר האָבען לעצטעס מאָל געטהאָן. קיין האַלץ פעחלט דאָ אונז ניט און מיר קענען אימער בעלייכטען אונזער וועג מיט פּאַקעלען; אָבער מיר קענען מאכען אן אריינגאנג אין דער הינטערשטער וואנד און עס וועט אונז דורך דאָרט ניט שווערער זיין צו קומען אין אונזער הויז. נאָך מיין מיינונג דארפען

מיר נאָר דעם ארייננאנג צום הייהל פערשטעלען, שטארק פערמויערען און מיר וועלען דאן זיין פיעל זיכערער, אָדער פּאָלשטענדיג זיכער.

— וויא אזוי זשע וועלען מיר אריינקומען דורך יענער טהיר? — האָט דער מאַטראָז געפרעגט — עס איז דאָך אזוי הויך פון דער ערד און דער באַרג איז גלייך אזוי וויא א וואַנד!

— דערצו איז פאראן א מיטעל — האָט האַרדינג געענטפערט — מיר וועלען מאַכען א לאַנגען לייטער, א שטריק-לייטער, דורך וועלכען מיר וועלען קענען ארויפקומען צום טהיר פון אויסוועניג און אויך אַרונטערנעהן אונטען, ווען מיר וועלען דארפֿען. ווען מיר וועלען דעם לייטער ניט געברויכען, וועלען מיר איהם ארויפשלעפען און האַלטען אין אונזער וואָהנונג.

— אָבער צו וואָס אזוי פיעל מיה און צו וואָס אזעלכע בעוואָרעניסען? — האָט פענקראָפט געפרעגט — קיין געפעהרליכע חיות האָבען מיר דאָ ניט גע-טראָפֿען, ווילדע מענשען, גלויב איך, זיינען דאָ אויך ניטאָ, היינט וואָס האָבען מיר דאָ מורא צו האָבען? פאר וועמען דארפֿען מיר זיך אזוי בעוואָרענען? — זיינט איהר זיכער אז דאָ זיינען קיין ווילדע ניטאָ? — האָט דער אינ-זשיניר געפרעגט.

— געוועהנליך — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — קענען מיר עס אויף זיכער ניט וויסען, זאָלאַנג מיר האָבען נאָך דעם גאַנצען אינזעל ניט אויסגע-פּאָרשט; אָבער ביז איצט האָבען מיר דאָך דאָ קיין ווילדען ניט בעגעגענט. — אָבער יעדענפאלס, פריינד פענקראָפט, דארפֿען מיר זיך פּערזיכערען — האָט האַרדינג געזאָגט — מעגליך אז אויף דיעזען אינזעל זיינען קיין ווילדע ניטאָ, אָבער זיי קענען אַמאָל קומען פון אן אנדער אינזעל. עס איז אַלזאָ גלייכער פאר אונז, אז מיר זאָלען פּאָראַוים פּערהיטען, אז קיין לעבע-דיגע בעשעפעניס וואָס קען שאַדען טהאָן זאָל צו אונז ניט קענען צוקומען. וויא ווייט מיר קענען, מוזען מיר זיך פּערזיכערען.

פענקראָפט האָט איינגעזעהן, אז דער אינזשיניר האָט רעכט און ער האָט מעהר קיינע פּראַנעס ניט געפרעגט. ער איז געווען גרייט צו טהאָן אַלעס וואָס האַרדינג וועט איהם הייסען.

דער אינזשיניר האָט אויסגעצייכענט א פּלאַן, אז פינף פענסטער און א טהיר זאָלען אויסגעהאַקט ווערען אין פּאָרענט פון דער גראַניט הויז, דערצו נאָך אייניגע קיילעכדיגע קליינע לעכער און ער האָט אויסגערעכענט, אז דאָס וועט בעלייכמען דיא גאַנצע וואָהנונג און דיא זונגען-שטראַהלען וועלען אהין אריינקומען. אָבער לאָזען אָפּענע לעכער, וועט דאָך אריינגיסען רעגען און אין קאַלטע וועטערען וועט דער ווינד צו שטאַרק בלאָזען. האַרדינג האָט דאָרום בעשלאָסען צו מאַכען אזעלכע לאָדענס, וועלכע מען זאָל קענען פּערמאַכען אין צייט פון רעגען אָדער שטורם-ווינד.

צו ערשט האָט מען געדארפט דורכהאקען דיא לעכער אין דער שטיינערנער וואַנד. אָבער מאַכען דיא ארבייט מיט ברעך־אייזענס אלײן וואָלט עס גענומען צופיעל צייט. הארדינג האָט דאָרום בעשלאָסען אָנצואווענדען אן אנדער מיט טעל. ער האָט נאָך געהאט אביסעל פערבליבענע ניטראָ־גליצערין און מיט דיעזען עקספּלאָדירענדען שטאָף האָט ער דורכגעריסען לעכער אין דיא בעשטימטע פּלעצער פון דער גראַניט־וואַנד, דאן האָבען זיי מיט דיא אייזערנע אינסטרױ מענטען אַרומגעהאַקט און גלייך געמאַכט דיא לעכער אין דער פּאַרמע פון פענסטער און א טהיר. דיא ארבייט האָט געדויערט עטליכע טעג און עס איז אַרויסגעקומען זעהר געראַטען.

אצינד האָט מען נאָך, לויט דעם אינזשיניר'ס פּלאַן, געדארפט פּונאָדער־טהיילען דיא שטיק הייזל אין פינף בעזונדערע צימערען. הארדינג האָט געוואָלט האָבען א ריכטיגע הויז מיט אלע בעקוועמליכקייטען אזוי וויא ער האָט געהאט ביי זיך אין דער היים. ער האָט געוואָלט האָבען א קיך, אן עס־שטוב, א שלאָף־צימער, אן ארבייט־צימער און א שטודיר צימער אָדער א מוזעאום. דערצו נאָך האָט ער געפּלאַנט צו בויען קאָרידאָרען און צימערען וואו צו האַל־טען עסענווארג. פּלאַץ איז דאָרט געווען גענוג פאַר אלעס און מען האָט עס בלויז געדארפט אויפבויען.

הארדינג האָט אויסגעמאַכט דעם נאַנצען פּלאַן פון דער גראַניט געביידע און ער און זיינע קאָמפּאָניאָנען זיינען וויעדער געוואָרען ציעגעל פאַבריקאַנטען. זיי האָבען געמאַכט א גרויסע צאָהל ציעגעל, וועלכע זיי האָבען ביסלעכווייז געטראָגען אין פּלאַץ דורד'ן לאַנגען, פינסטערען טונעל. דאָס איז געווען זעהר א שווערע ארבייט און עס האָט פּערנומען פיעל צייט, ווייל מען האָט געדארפט מיט דער משא קלעמערען באַרג ארויף און אַרונטער און דאן דורכגעהן דיא לענג פון דער הייזל. דער אינזשיניר האָט דאָרום בעשלאָסען צו פּערלייכטערען דיעזע ארבייט און שפּאַרען צייט.

דיא ארבייט פון טראָגען דיא ציעגעל איז אויפגעגעבען געוואָרען און דיא לייטע האָבען זיך גענומען פאַבריצירען שטריק. זיי האָבען אויסגעזוכט ווייכע, דינע ריטער און אויך לאַנגע גראָזען און זיי האָבען דערפון געדרהט און גע־פּלאַכטען שטריק. ווען זיי האָבען געהאט א פּאַר לאַנגע און שטאַרקע שטריק פּערטיג, האָבען דיא ארבייטער מיט זיי אַרויפגעשלאַפּט ציעגעל און ליים פון הינטען דורך דער אויסגעהאַקטער טהיר. דיעזע ארבייט איז אָנגעגאַנגען פיעל לייכטער און שנעלער און אין א קורצע צייט איז שוין דער גרויסער און ברייטער טונעל צוטהיילט געוואָרען אין אָבגעזונדערטע טהיילען.

דיא פּרשיעדענע ארבייט וואָס האָט געדארפט געטהאָן ווערען צו פּער־פּערטיגען דיא בעהאַלטענע, אַנזיכטבאַרע געביידע, האָט סיירום הארדינג פּו־נאַנדערגעטהיילט צו זיינע מיטהעלפּער. קיינער האָט קיין זאך געטהאָן אָהן

זיין בעפעהל. ער, דער אינזשיניר אליין, האָט געארבייט אלס הויפט מויערער און ער האָט אליין געשמירט דיא ליים און געלייגט דיא ציענעל. אלע האָבען געארבייט זעהר ענערגיש און פלייסיג מיט פולען צוטרויען צו סירוס הארדינג, אז אונטער זיין אויפזיכט וועט אלעס געמאכט ווערען אויף'ן בעסטען ארט.

פענקראַפט האָט אזוי פיעל אמונה בעקומען אין אינזשיניר, אז ער האָט פאָלשטענדיג געגלויבט, דאָס ער, סירוס הארדינג, וועט נאָך מיט דער צייט פערוואַנדלען זייער קליינע ווילדע וועלמעל אין א העכסט ענטוויקעלטעם און ציוויליזירטעם לאַנד. ער האָט געגלויבט, אז זיי וועלען מיט דער צייט האָבען אויף זייער אינזעל פאבריקען פאר אלערליי אינדוסטריען, אז זיי וועלען נאָך אליין פאבריצירען קליידער און שיך, אז זיי וועלען האָבען פראכטפאלע פרוכט-גערטנער, אז דער לינקאָלן אינזעל וועט זיין דורכגעוועכט מיט אייזענבאהן ליניען און טעלעגראַף דראָטען, אז זיי וועלען נאָך אויפבויען שיפען און בריינגען האַנדעל און וואַנדעל אין דעם פלאַץ, וואו פאר זיי האָט נאָך קיין מענשען'ס פוס ניט געטראָטען.

פענקראַפט פלעגט דורכאויס אזוי פאנטאזירען שטעהענדיג ביי דער אר-בייט און ער פלעגט זיינע פאנטאזיעס איבערגעבען צו זיינע חברים. סירוס הארדינג האָט שטענדיג געהערט פענקראַפט'ס געשפרעכען און ער האָט גע-שמייכלעלט. ער האָט איהם געלאָזט האָפען און ווארטען זאָגאר אויף אונגעגליכע זאכען און ער האָט איהם קיינמאָל ניט ענטמוטהיגט. אמונה און בטחון, האָט דער אינזשיניר געוואוסט, זיינען צוויי פאקטאָרען, וואָס גיבען דעם מענשען מוטה, ענערגיע און חשק צו ארבייטען און צו שאפען און ער האָט דיעזע געפיהלען פון דעם מאַטראָז און פון זיינע אנדערע חברים ניט געוואָלט אוועקנעהמען, ווייל ווען ניט דיא אמונה און דאָס צוטרויען וואָס זיינע קאָמפאניאָנען האָבען אין איהם געהאט, וואָלטען זיי קיין אונטערנעהמונג ניט דורכגעפיהרט מיט ערפאלג.

הערבערט האָט זיך זעהר גוט אויסגעצייכענט אין דער ארבייט. ער האָט גוט פערשטאנען וויא צו טהאָן א זאך און איז געווען ארבייטס פלייסיג און סירוס הארדינג האָט איהם געשענקט אלע מאָל מעהר און מעהר אויפמערק-זאמקייט. דער יונגער אינגעל האָט שטארק געליעבט דעם אינזשיניר און זיי זיינען געווען, זאָ צו זאָגען, צוויי בוזים-פריינד.

גידעאָן ספילעט האָט געטהאָן איינפאכע ארבייט און ער האָט אלעס גע-מאכט אויף'ן בעסטען ארט. דער מאַטראָז פלעגט אָפטמאָל בעמערקען מיט שפאם, אז ספילעט איז א פערדאָרבענער טאלאנט און אנשטאָט צו זיין א זשור-נאליסט קאָדער א רעפארטער, האָט ער געסער געקענט זיין א לויב-מישער קאָדער א ציענעל-טריענער.

אין דער זעלבער צייט האָבען זיך דיא בעוויצער פון אינזעל אביסעל אָבד געגעבען מיט מאכען דעם שמריק־לייטער און דעם 28טען מאי איז עס פערטיג געוואָרען. עס זיינען אייגענטליך געווען צוויי לייטערס, איינער איז געווען פיערציג פוס לאנג און האָט דערגרייכט ביז א טהייל פון דעם פעלזען־בארג, וואו א שטיק שמיין איז ארויס פון דער וואנד אזוי וויא א פלאטפאָרם, און דער צווייטער האָט זיך געצויגען פון פלאטפאָרם ביז'ן טהיר פון דער גראניט הויז. דיא לייטערס זיינען אזוי געמאכט געוואָרען, אז מען האָט זיי צו יעדער צייט געקענט ארויפציהען אין דער הויף. פענקראָפט, וועלכער איז אלס מאטראָז געווען געלערענט ארויפצורייכען אויף הויכע מאסטען, האָט זיינע קאמעראדען געגעבען לעקציען וויא אזוי צו קלעמערען אויף'ן לייטער. דעם הונד טאפ האָט ער אויך געמאכט פאר זיינעם א שילער און ער האָט איהם אויך געלערענט וויא אזוי ארויפצוקומען אין דער הויף אין זייער וואָהנונג דורך'ן לייטער. טאפ האָט דיא לעהרע גיך איבערגענומען און דער מאטראָז איז העכסט שטאַליז געווען מיט זיין פיער־פיסיגען שילער.

עס איז נויטיג צו דערמאָהנען, אז וועהרענד דיא ארבייט פון בויען דיא הויז איז אָנגעגאנגען, האָבען דיא קאָלאָניסטען אוועקגעגעבען אביסעל צייט אויף יאגד, אום אָנצוגרייטען א זאפאס פלייש אויף ווינטער. אלע טאָג פלעגן דער רעפאָרטער און הערבערט ארויסגעהן אין "דזשאקאמאר וואלד" צו פאנגען טהיערע אָדער פויגלען און זיי זיינען כמעט קיינמאָל ניט געקומען מיט ליידיגען. אויסערדעם האָט איינמאָל הערבערט ענטדעקט א שטיקעל אָנקע אויף וועלכע עס האָבען געוואקסען פערשיעדענע שמעקענדיגע פלאנצונגען און גרינסען, וועלכע ווערען בענוצט אלס מעדיצין צו פערשיעדענע קראנקהייטען. קראָליקעס האָבען זעהר ליעב יענע פלאנצונגען און ווען זיי זיינען פערטיעפט אין פרעסען זייערע בעליעבטע מאכלים, קען מען זיי לייכט טויטען אָדער פאנגען. הערבערט און ספילעט האָבען יענע פלאנצונגען אָנגעריסען און מיט געבראכט אהיים.

— צו וואָס האָט איהר עס געבראכט? — האָט פענקראָפט געפרעגט —
 וואָס פאר א נוצען קענען מיר דערפון האָבען?
 — דאָס איז מעדיצין — האָט הערבערט געענטפערט — דאָ זיינען אזעלכע כע גרינסען וואָס העלפען צו רהומאטיזם, צו פיבער, צו הארץ־קראנקהייט און צו אנדערע חלאת'ן.
 — מיר דארפען ניט קראנק זיין און מיר דארפען קיין מעדיצין! —
 האָט דער מאטראָז האלב ביז אויסגעשריען — זאָלאנג מיר האָבען דאָ קיין דאָקטאָר מוזען מיר אלע זיין געזונד.
 הערבערט האָט דיא גראָזען איבערגעקוקט און ער האָט צווישען זיי געפירן ען א מין וואקסונג, וואָס איז אין נאָרד אמעריקא בעוואוסט אונטער דעם

נאָמען "אַסוועגאָ טהעע", פון וועלכעס מען קען מאכען אן אויסגעצייכענטען מין געטראנק. פענקראָפּט איז דערמיט צופריערען געווען. וואָס אָנבלעלאנגט צו עסען און טרינקען איז ביים מאטראָז קיין זאך ניט געווען איבעריג. הערבערט און ספילעט האָבען געוואוסט, אז דאָרט וואו יענע מינים פלאַנצ-צונגען וואקסען דארפן זיך ערגיץ אויפהאלטען קראָליקעס. זיי זיינען אויף'ן אנדערען טאָג אוועק אין דיא זעלבע געגענד און הערבערט האָט פון ווייטענס דערזעהן א פלאַנץ, וואו דיא ערד איז געלעכערט אזוי וויא א זיפ. — אָט דאָרט זיינען דיא נאָרעס פון קראָליקעס! — האָט הערבערט אויס-געשריען.

— יא — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — מיר שיינט אויך אזוי. — אָבער זיינען דאָרט דיזעע טהיערע פאראן? — האָט הערבערט גע-פרעגט.

דיא פראגע איז באלד ריכטיג פערענטפערט געוואָרען, ווייל הונדערטע קליינע טהיערע, עהנליך צו קראָליקעס זיינען ארויסגעלאָפּען פון דיא לעכער און זיינען זיך פונאנדערגעלאָפּען אין אלע זייטען אזוי שנעל, אז טאפ, וואָס איז דאָרט אויך געווען, האָט זיי ניט געקענט אָניאָגען. דיא יעגערס און דער הונד האָבען זיך אומזיסט בעמיהט און עס איז זיי ניט געלונגען צו פאנגען זאָנאר איינעם פון זיי.

אָבער דער רעפּאָרטער האָט ניט געוואָלט אויפגעבען דיא יאנד און ער האָט בעשלאָסען ניט צו פערלאָזען דיא געגענד ביז ער וועט האָבען געפאנגען וועניגסטענס א האלבען דוצענד פון דיא פיערפיסיגע חי'ה'לעך. ער האָט גע-וואָלט צוערשט מאכען פון זיי א מאַהלצייט און דאן פאנגען נאָך לעבעדיגע און זיי האָדעווען אין הויז. דאָס וואָלט ניט שווער געווען דורכצופיהרען, ווען זיי זאָלען האָבען אייניגע נעצען און אוועקשטעלען עס ביי דיא נאָרעס. אָבער זיי האָבען עס ניט געהאט און זיי האָבען דאָרט ניט געפונען פון וואָס צו מאַכען עס. זיי האָבען דארום פאָרלופּיג מיט שטעקלעך געטאפּט אין דיא לע-כער, פיליכט וועלען זיי ערגיץ געפינען א קראָליק אָדער מעהר.

ענדליך, נאָך א האלבע שטונדע ארכייט, האָבען דיא יעגער ארויסגעצויגען פיער חי'ה'לעך פון דיא לעכער. זיי זיינען געווען עהנליך צו זייערע אייראָפּע-אישע ברידער קראָליקעס. זיי זיינען געווען פון דעם גאטונג וואָס מען רופט געוועהנליך אמעריקאן רעביטס (אמעריקאנישע קראָליקעס).

דיזעען געפאנג האָבען ספילעט און הערבערט געבראכט אין גראניטהויז און זיי האָבען פון דיא פלייש געמאכט אן אבענדס מאַהלצייט. שפעטער האָבען דיא שכנים פון גראניטהויז אלע מאַל געפאנגען דיזעע קליינע פיערפיסיגע ברואים און זיי האָבען זיך געזעטיגט מיט זייער פלייש.

דעם 31טען מאי איז דיא גאנצע ארכייט אין גראניטהויז געווען פערטיג.

אלע וועגן, וואָס האָבען אָבגעטהיילט איין צימער פון צווייטען זיינען געווען אויסגעמויערט. און אויווען מיט א קוימען וואָס האָט זיך ארויסגעצויגען דורך א לאָך אין וואנד צום זייט פון ים, איז געשטאנען אין קיך און דיא געביידע איז געווען פּאָלשטענדיג פּערטיג. זיי האָבען דאָרט געהאט אלעס וואָס א וואָהנונג דארף האָבען און עס האָט זיי בלויז געפּעהלט שטוב־כלים, וויא בענק, טישען, בעטען און דאָס גלייכען. אָבער דאָס האָבען דיא בעזיצער פון הויז אָבגעלייגט אויף שפּעטער.

אָבער א גרעסערע און פּיעל וויכטיגערע פּראגע איז געווען פּאַר'ן הויפט ארכיטעקט פון דער געביידע — פּאַר קאפיטאַן הארדינג צו פּערענטפּערען. מיט א וואָהנונג, מיט אן אויווען, מיט מאנאזינען אָבצולייגען עסענווארג האָט ער זיך און זיינע קאמעראַדען פּערזאָרגט. וואָס צו עסען וועט וואהרשיינ־ליך אויך ניט פּעהלען; אָבער צו דעם אלעמען מוז מען האָבען וואסער, א זאך אָהן וועלכע מען קען ניט אויסקומען, און דאָס גראדע האָבען זיי ניט געהאט. טראָגען פּרישעס וואסער פון לייק איז א צו שווערע ארבייט. דאָס וואָלט זיי געקאָסט צופּיעל מיה און צייט. אויסערדעם האָט דאָך הארדינג געפּלאַנט צו פּערמאכען אין נאַנצען דעם ארייננאַנג צום גראניט־טונעל און מען וואָלט דיא וואסער געדראפּט טראָגען איבער דיא "פּראָספּעקט האוטס" און ארויפ־שלעפּען אין גראניט־הויז מיט א שטריק אָדער ארויפּטראָגען דורך דיא לייטערס, און דאָס וואָלט געווען נאָך פּיעל שווערער און לאַנגזאַמער.

אָבער אונזער פּעהיגער און בעגאַבטער ארכיטעקט האָט דיא וואסער פּראגע אויך שנעל פּערענטפּערט. ער האָט מיטגענומען זיינע קאמעראַדען און זיי האָבען פון "לייק גרענט" אויסגעהאַקט א שמאָלע רינע דורך דיא לענג פון הייהל ביז'ן ברונים און דורך דאָרט האָט זיך אונאויפּהערליך געצויגען א שמאָלער שטראָם פּרישעס וואסער. דאן האָבען זיי דיא עפּענונג פון הייהל פּערלייגט מיט שטיינער און צווייגען פון בוימער און מען האָט ניט געקענט בעמערקען אז דאָרט ציהט זיך נאָר א הייהל און אז דאָרט ווייט ארויף איז פּאַראן א הויז, אָדער בעסער געזאַגט: א נאַנצער פּאַלאַסט. זאָגאַר א ציוויל־זירטער און קלוגער מענש וואָלט עס אויך ניט פּערשטאַנען.

הארדינג האָט זיך נאָך אומגעטראָגען מיט אן אידעע צו פּאַבריצירען גלאָז פּאַר דיא פּענסטער פון דער גראניט־הויז. אָבער פּאַרלויפּיג האָבען זיי געמאַכט לאָדענס מיט וועלכע מען זאָל דיא טהיר און פּענסטער קענען פּערשטעלען אין צייטפּון רעגען אָדער א שטאַרקען ווינד.

גידעאָן ספּילעט האָט ארום דיא פּענסטער פּערפּלאַנצט אלערליי גראָזען און וואַססונגען. דאָס האָט דער געביידע צוגעגעבען פּיעל שעהנהייט און עס איז געווען צויבערהאַפט ארויסצוקוקען דורך דיא מיט גרינס ארוםגערינגעלטע

פענסטער, דורך וועלכע עס האָט זיך געזעהן דער בלויער הימעל איבער אַ ווייטען האַרזאָנט פון אויבען, און דער בריווענדער ים פון אונטען. קוקענדיג ארויס פון דיא פענסטער האָבען דיא שכנים פון גראניט־הויז זיך פאַרגעשמעלט, אז זיי וואָהנען אין אַ רייכען פּאלאַסט אָדער גרויסאַרטיגען האַמעל אין אַ גרויסע האַפען שטאָרט ביים ברעג פון מער.

20 מעס קאפיטעל.

דער רעגען סעזאָן. — דיא קלוידער פראגע. — יאגד אויף זעעהינד. — ליכט פאַבריקאַציע. — אויסבעסערונגען אין גראניט־הויז. — צוויי בריקען. — א טהייערע געפינס. — דיא קאַרן פעלד.

מיט דעם אָנפאַנג פון מאָנאַט יוני, וואָס איז אין יענע געגענד גלייך צום מאָנאַט דעצעמבער אין נאָרדליכען האַלב־קוגעל פון דער ערד, איז אויף'ן לינקאַלן אינוועל אָנגעקומען דער ווינטער סעזאָן. עס האָט זיך אָנגעפאַנגען מיט שלאַנס רעגענס און שטורם־ווינדען, וואָס האָבען נאָכגעפאַלגט איינע דיא אַנדערע אָהן אויפהער. דיא איינוואָהנער פון גראניט־הויז האָבען ערשט מעהר פערשטאַנען וויא צו שעצען זייער נייע וואָהנונג, וועלכע האָט זיי בעשיצט פון רעגען און קעלט און זייער לעבען איז דאָרט געווען זיכער. אין דיא "טשימנים" וואָלטען זיי זעהר פיעל געליטען אין דיא שלעכטע ווינטערען. זיי וואָלטען דאָרט ניט געווען אזוי געשיצט וויא אין דער גראניט־הויז און מעגליך אז זיי וואָלטען דורך דיעזער צייט שוין ניט איין פערפלייצונג געהאַט.

דורך'ן פערלויף פון נאַנצען מאָנאַט יוני זיינען דיא בעזיצער פון אינוועל געווען בעשעפטיגט מיט צוגרייטען אלעס נויטיגעס פאַר דיא פאַלגענדע קאַלטע מאָנאַטען. זיי האָבען אָנגעטראָגען גענוג האַלץ אויף הייצען, זיי זיינען טאָג־טעגליך גענאַנגען אויף יאגד און געבראַכט פויגלען און טהייערע, וועלכע פענק־ראַפט, וואָס האָט געדיענט אלס פראָוויאַנט מאַסטער, האָט אויסגעטריקענט און אוועקגעלייגט אין אַ ספּעציעלען מאַגאַזין. זיי האָבען פיעלע קראַליקעס און אנדרערע טהייערע געפאַנגען אין נעצען וואָס פענקראַפט האָט געמאַכט און פיעלע אנדרערע פויגלען און טהייערע האָבען זיי דערשלאָגען מיט זייערע פּייל און בויגענס אָדער שפּיזען. דיא לייטע זיינען געווען זיכער אז זיי וועלען שוין האָבען גענוג לעבענס־מיטעל אויף אַ גאַנץ ווינטער. אצינד, אז זיי זיינען שוין געווען פערזאָרגט מיט אלעס, איז געקומען דיא קלוידער פראגע.

דיא קאַלאָניסטען האָבען בלויז געהאַט דיא קלוידער וועלכע זיי האָבען אויף זיך געטראָגען און וועלכע זיינען שוין געווען היבש אָבגעטראָגען, אַב־

וואָהל זיי זיינען געווען העכסט פּאַרזוכטיג מיט זיי און געהיט אז זיי זאָלען ניט צוריסען ווערען. עס איז אלץ געקומען דיא צייט צו בעשפרעכען דיא פראגע: וואָס וועט זיין ווען זייערע איינציגע קליידער וועלען צוריסען ווערען? אויסערדעם האָבען זיי מורא געהאט פאר א שווערען ווינטער, ווען זיי וועלען פיעל ליידען ווען זייערע בגדים וועלען זיי ניט שיצען פון קעלט.

ווען דיא קליידער פראגע איז אויפגעהויבען געוואָרען, האָט סירוס האַר דינג ניט געהאט וואָס צו זאָגען. אין דיעזען פאל האָט ער פאַרלויפּיג מיט זיין חכמה און קענטעניס גאָר ניט געקענט אויפטהאָן. ער האָט קיינע אויסזיכטען געהאט צו קענען פאבריצירען קליידער און ער האָט זיינע קאמעראדען אָפּען געזאָגט, אז מען וועט דיעזען ווינטער מוזען אויסקומען מיט דיא קליידער וואָס זיי האָבען און ווען עס וועט קומען דער ווארימער סיוזאָן וועלען זיי רעגעלמעסיג געהן אויף יאָגד און פאנגען אזעלכע טהיערע וואָס האָבען וואָלענע האָר, פון וועלכע מען וועט קענען פאבריצירען קליידער. וויא אזוי? דאָס וועט ער דורך דער צייט בעטראכטען.

— עס איז אַהן אלעמען קיין גרויסע געפאהר — האָט פענקראָפּט געזאָגט — מיר וועלען פאַרלויפּיג אין אונזערע בגדים, וואָס מיר האָבען, אויך ניט דערפראָרען ווערען. האָלץ צום הייצען האָבען מיר גענוג, וועלען מיר קענען איבערויצען דיא גרויסע פרעסט אין אונזער גראניט-הויז.

— אויסערדעם — האָט גידעאָן ספּילעט צוגעגעבען — וועלען מיר דאָ קיין זעהר שטארקען ווינטער ניט האָבען. מיר געפינען זיך אונטער דעם פינף און דרייסיגסטען פאראלעל און דער וועטער דארף דאָ זיין אומגעפעהר אויף אזא מאָס אזוי וויא אין שפּאַניען. ניט וואהר, הערר סירוס?

— יא, דאָס איז ריכטיג — האָט זיך הארדינג אָבערופּען — אָבער אין שפּאַניען טרעפען אמאָל אויך זעהר שווערע ווינטערען. עס פעהלען דאָרט ניט קיין שנעען און קיין ברענענדיגע פרעסט און עס איז אָפּטמאָל שווער אריבער צוטראָגען א שפּאַנישען ווינטער, אָבער מיר האָבען ניט צו ערווארטען קיין אויך טערגעווענהליכע קעלטען און אויך האָף אז דיא מעמפעראטור וועט דאָ זיין פיעל מילדער.

— ווארום? — האָט הערבערט געפרעגט.

— ווייל דאָ איז אַן אינזעל, ווייל מיר זיינען ארומגערינגעלט פון ים אין אלע זייטען — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.

— נו, איז וואָס? — האָט הערבערט ווייטער געפרעגט — מיר דאכט, אז דורך אָפּענעם ים קען נאָך דיא קעלט גיכער קומען.

— דוא האָסט א טעות, מיין יונגע — האָט הארדינג געזאָגט — דער מער איז אנערקענט אלס א רעזערוואַר, אין וועלכען דיא זומערדיגע ווארימקייט

איז בעהאלטען דורך דעם ווינטער סיוָן. ארום מעער איז דאָרום ווינטער וואַרימער, דאָנען וויעדער זומער איז דאָרט קיהלער.

— דאָס וועלען מיר שוין שפעטער זעהן — האָט זיך פענקראָפט אָבער רופען — איך וויל ניט פערבריינגען דיא צייט מיט דיסקוטירען דיעזע פראגע, ווייל איך דענק אז מיר האָבען א וויכטיגערע זאך צו בעשפרעכען. איך זעה אז דיא טעג ווערען קירצער און דיא אבענדען לענגער, פילייכט וואָלטען מיר בעסער גערעט וועגען בעלייכטונג פאר דיא אבענדען?

— ניט קיין שווערע פראגע — האָט זיך דער אינזשיניר אָבעררופען — דאָס איז א פראגע וואָס קען נאנץ לייכט פערענטפערט ווערען.

— פערענטפערט ווערען מיט'ן מויל אָדער טאקי אין טהאט?

— טאקי אין טהאט.

— ווען וועלען מיר עס אָנפאנגען?

— מאָרגען, מיט א יאָג אויף סיעלס (זעעהינד).

— וואָס זשע וועלען מיר מאכען פון דיא סיעלס?

— לייכט. איינפאכע לייכט.

דער אינזשיניר האָט עס געמיינט נאנץ ערנסט, און דאָס איז ווירקליך געווען ניט קיין שווערע זאך דורכצופיהרען. זאָבאלד ער האָט געהאט שווער בעל-ווייערס און קאלך און פעטס האָט מען געקענט ארויסקריגען פון דיא זעע-הינד, האָט ער לייכט געקענט פאבריצירען לייכט.

עס איז דאמאָלס געווען דער פיערטער יוני, א קריסטליכער פיערטאָג און דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען בעשלאָסען צו רוהען יענעם טאָג. אלע ארבייט וואָס זיי האָבען געהאט צו טהאָן זיינען דאָרום אָבערלייגט געוואָרען און זיי האָבען יענעם טאָג פערבראכט אין לויבען און דאנקען גאָט דערפאר וואָס ער האָט זיי גערעטעט פון אזוי פיעל געפאהרען און וואָס ער האָט זיי געהאָלפען צו עווערבען א זיכערע היים אויף'ן פערוואָרפענעם, וויסטען אינזעל. זיי האָבען ניט פערלאנגט און ניט געבעטען קיין זאך אויף דיא צוקונפט און זיי האָבען געדאנקט דעם וועלט-בעשעפער פאר דיא פערנאנגענהייט.

אויף מאָרגען, דעם פינפטען יוני, זיינען דיא קאָלאָניסטען אוועק צום "רעטונגס אינזעל". זיי האָבען ריכטיג געטרָפּען דיא צייט ווען דאָס וואסער פון קאנאל, וואָס האָט אָנגעשיידט דעם לינקאָלן אינזעל פון יענעם קליינעם אינזעל, איז אָכגעפאלען און זיי זיינען דעם קאנאל לייכט אריבערגעגאנגען. הארדינג האָט דאן פאָרנעשלאָגען, אז זיי זאָלען שפעטער בויען א שיפעל אין וועלכע זיי זאָלען קענען אריבערפאָהרען דעם קאנאל צו יעדער צייט. אלע זיינען מיט דיעזען פאָרשלאָג איינשטימיג געווען. פאָרלוויפּיג האָבען זיי אָנגעפיהרט א יאָג אויף דיא סיעלס וואָס זיי האָבען דאָרט געטרָפּען און זיי האָבען מיט זייערע שפיעזען געטויטעט זעקס פון דיעזע טהיערע. נעב און פענקראָפט האָבען

פון זיי אראבגעצויגען דיא פעל און ארויסגענומען דיא פעטס און זיי האָבען עס אוועקגעטראָגען אהיים אין נראַניט-הויז. דיא פעל האָבען זיי אוועקגעלייגט צו פאבריצירען דערפון ווען עס איז שיד, און דעם חלב האָט דער אינזשיניר שוין אָנגעהויבען געברויכען צו דיא ליכט פאבריקאציען.

זיי האָבען געהאט ביי א דריי הונדערט פונט פעטס און דער אינזשיניר האָט בעשלאָסען צו פערברויכען עס אלעס אויף ליכט.

סיירות הארדינג האָט דעם חלב צושמאָלצען און עס געלייטערט דורך דיא כעמישע שטאָפען וואָס ער האָט געהאט. ער האָט פון דיא פעטס ארויסגעצויגען דיא ניטראָ-גליצערין און אנדערע כעמישע שטאָפען און עס איז פערבליבען ריינער חלב, וואָס ווערט געברויכט צו פאבריצירען ליכט. ער האָט דאן אויסגע-זוכט גראָזען וואָס קענען דיענען אלס קנייטלעך און ער האָט מיט דיא הענד ארום דעם ארומגעקאָטען האַלב פערקיהלטען חלב און עס זיינען ארויסגעקור מען ליכט, עהנליך אין קאָליר צו דיא סטעארינאָווע ליכט וואָס ווערען גע-ברויכט איבעראַל, אָבער זייער פאַרמע איז ניט געווען עכט רונד און גלייך. זעלבסטפערשטענדליך, אז מיט דיא הענד קען מען א זאך ניט אויסמאכען אזוי פינקטליך אזוי וויא אין א ספעציעלען פאַרעם. האָבענדיג דיא ליכט פער-טיג, האָט נאָך סיירות הארדינג דערצו געמאכט א פאַר קנויטעלשיניצער און זיי זיינען שוין געווען בעזאָרגט מיט בעלייכטונג פאר דיא לאנגע ווינטער אבער-דען.

אין פערלויף פון גאנצען מאָנאט יוני האָבען דיא בעזיצער פון אינזעל קיינע אויסבעסערונגען געמאכט אין זייער וואָהנונג, ווייל זיי זיינען געווען בעשעפטיגט מיט אויסבעסערען דיא ווערק-צייג וואָס זיי האָבען געהאט און מיט מאכען נייע אינסטרומענטען. זיי האָבען אין זייער קוזניע געמאכט פער-שיעדענע אייזערנע און שטאָהלענע זאכען, צווישען זיי אויף א שער צו שערען דיא האָר פון זייערע קעפ און גאָל-מעסערס צו גאָלען דיא בערד.

זיי האָבען אויך געמאכט א זעג. אָבער צו מאכען דיעזען אינסטרומענט איז זיי אָנגעקומען זעהר שווער און עס איז ניט ארויסגעקומען עכט גוט וויא עס דארף זיין, דאָך האָט מען עס אין א גוט געקענט געברויכען, אלץ בעסער וויא נאָר ניט.

ווען זיי האָבען אלע געצייג געהאט פערטיג, האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען גענומען צו א נייע פראָפעסיען. זיי זיינען, געמליך, געוואָרען סטאָליארעס. זיי האָבען געמאכט היילצערנע ווענטלעך און אָבצאמונגען אין זייער הויז, פאַר ליצעס פאר קיך געשיר, טישען, בענק און בעטען. דיא בעט-געוואנד זייערע איז בעשטאנען פון ווייכע גראָז, אויף בעסערע האָבען זיי זיך נאָך ניט געקענט ארויפארבייטען.

צו ענדע האָבען זיי געבויט צוויי בריקען אויף אריבערצוגעהן א שמאָלען

וואסער־שטרם. דיא בריקען זיינען אפילו געמאכט געווארען פון נאנצע בוימער, פון וועלכע זיי האָבען בלויו ארומגעהאקט דיא צווייגען, דאָך האָט דיעזע ארר בייט ביי זיי געדויערט אייניגע טעג. נעב און פענקראָפּט זיינען דורך א בריק אריבערגעגאנגען און זיי האָבען געפונען א גרויסע פעלד פון אוסטריצעס (אָי סטערס) און זיי האָבען אהיים געבראכט א פאָר טויזענד שטיק. דיעזע קליינע ווייד־טהיערע זיינען געווען פון א גוטען גאטונג, זעהר געשמאק און נאהרהאפט. דיא שכנים פון גראניט הויז האָבען זיי אלע טאָג צו ביסלעך געגעסען מיט גרויס אפעטיט.

דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל האָבען געקענט זיין זיכער מיט זייער עקזיסטענץ, ווייל אָבוואָהל זיי האָבען בלויו א קליינעם טהייל פון אינזעל אויסגעפאָרשט, דאָך האָבען זיי שוין אלעס נויטיגע געהאט און עס האָט זיי כמעט קיין זאָך ניט געפעהלט, היינט ווער קען וויסען וואָס פאר א טהייערע אוצרות עס געפינען זיך נאָך אין דיא ווייטערע געגענדער? ווער קען וויסען וואָס עס טהוט זיך אין דיא פעלדער און וועלדער, וועלכע זיי האָבען נאָך ניט בעזוכט? איין זאָך, און א וויכטיגע זאָך האָט דיא פינף איינוואָהנער פון אינזעל געפעהלט. זיי האָבען געהאט גענוג פלייש, גרינס, אָסוועגאָ טהעע און זאָגאר צוקער האָט זיי אויך ניט געפעהלט. דיעזען פראָדוקט האָבען זיי ארויסגעצויגען פון א צוקער־בוים, א זאָרט אהאַרן־בוים, אָדער מייפֿל־טרי אין ענגליש, וואָס זיי האָבען אויפ'ן אינזעל ענטרעקט זעהר פיעל. זיי האָבען אויך ניט געפיהלט קיין מאַנגעל אין זאלץ, וואָס איז אזוי נויטווענדיג צו יעדע שפייז; אָבער גע־פעהלט האָט זיי כמעט דער עיקר לעבענס־מיטעל — ברויט.

דיא לייטע וואָלטען געקענט האָפען, אז מיט דער צייט וועלען זיי פילייכט אין דיא וועלדער געפינען ברויט־פרוכט בוימער — בוימער אויף וועלכע עס וואקסען גרויסע ניס, וואָס זיינען אָנגעפילט מיט אזא מעהל, פון וועלכע מען קען באקען ברויט. אָבער ביז יענער צייט האָבען זיי נאָך אזא בוים אויף לינקאָלן אינזעל ניט בעגעגענט, און ווער ווייס, אויב יענע בוימער וואקסען דאָרט! דעם ברויט־מאנגעל האָבען דיא קאָלאָניסטען אָפט גוט געפיהלט, אָבוואָהל זיי האָבען געהאט אנדערע זאכען צו עסען און זיי האָבען קיין הונגער געליטען. קאפיטאן הארדינג'ס וויסענשאפט און זיין פעהיגקייט צו אלעס האָבען דאָ אויך ניט געקענט העלפען. פון זאמר אָדער פון שטיינער האָט ער קיין ברויט ניט געקענט מאכען.

אָבער אן אונערווארטעטער צופאל איז זיי צו הילף געקומען און זיי האָבען געקענט האָפען צו האָבען מיט דער צייט ברויט אויך.

איין טאָג האָט שטארק גערעגענט און דיא פינף פּעראייניגטע קאָמפּאָניאָנען זיינען אלע געזעסען אין גרויסען זאל פון זייער וואָהנונג. הערבערט האָט צו־

פעליג עפעס דערמאפט אונטער'ן אונטער-שלאג פון זיין ראָק און ער האָט אויסגעשריען:

— זעהט, קאפיטאן, איך האָב געפונען א קאָרן קערענדעל!
הערבערט האָט ווירקליך ארויסגענומען א קערענדעל פון קאָרן און ער האָט עס געצייגט דעם אינזשיניר. ער האָט דערביי ערקלערט, אז נאָך זייענדיג אין ריטשמאָנד האָט ער געהאָדעוועט טויבען, וואָס פענקראָפט האָט איהם גע- שענקט א מתנה. ער האָט זיי געפיטערט מיט קאָרן און א קערענדעל האָט זיך וואהרשיינליך ביי איהם אין טאש פערוואַלגערט און איז דורך א לעכעל ארום- טערגעפאלען אונטען.

— א קערענדעל פון קאָרן? — האָט דער אינזשיניר איבערגעפרעגט.
— יא — האָט הערבערט געענטפערט — אָבער טאקי בלוזי איין קערענ- דעל, ניט מעהר.

— נו, מיין יונגע — האָט פענקראָפט געזאָגט מיט א געלעכטער — עס געהט אונז פראכטפאל גוט, עס קען נאָר בעסער ניט זיין! וואָס קענען מיר מאכען פון איין קערענדעל?
— מיר וועלען דערפון מאכען ברויט! — האָט סירוס הארדינג גע- ענטפערט גאנץ ערנסט.

— יא — האָט פענקראָפט זיך אָבגערופען מיט א סארקאסטישען טאָן — מיר וועלען דערפון האָבען אי ברויט, אי קוכען, אי טאָרט, מיר וועלען אויף צופלאצט ווערען עסענדיג.

הערבערט האָט אויך הארדינג'ס ווערטער ניט גענומען ערנסט און ער האָט דעם קערענדעל געוואָלט אוועקווארפען, אָבער הארדינג האָט עס צוגענומען פון זיין האַנד, האָט עס בעטראכט פון אלע זייטען און ער האָט זיך אָבגערו- פּען:

— פריינד פענקראָפט, ווייסט איהר וויפיעל זאנגען א קערענדעל קאָרן גיט ארויס, ווען מען פערזעט עס?

— איינעם, דענק איך — האָט דער מאַטראָז געענטפערט.
— ניין, פענקראָפט, גיט איינעם, נור צעהן! און ווייסט איהר וויפיעל קערנער עס זיינען דאָ אין א זאנג?

— אויף מיין וואָרט, אז איך ווייס גיט. איך האָב עס קיינמאָל ניט געזעהלט.

— אומגעפעהר אכציג! — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — אצינד רעכענט אויס: אז מיר וועלען דיעזען איינציגען קערענדעל פערזען וועלען מיר פון איהם האָבען אומגעפעהר אכט הונדערט קערנער; ווען מיר וועלען נאכהער דיא אכט הונדערט קערנער פערזען, וועלען זיי אונז ארויסגעבען 640 טויזענד קערנער, און ווען מיר וועלען זיי אלע צום דריטען מאָל פערזען, וועלען זיי

אונז ארויסגעבען 512 מיליאָנען קערנער; צום פיערטען מאָל וועלען אויף אונזער פעלד אויסוואַקסען מעהר וויא פיער הונדערט טויזענד מיליאָן קערנער! פער-שטעהט איהר, פריינדע, וואָס מען קען פון דיעזע קליינע און אונבעדייטענדרע געפינס מאַכען?

דיא אנדערע פיער פערזאָן האָבען צוגעהערט דעם אינזשיניר'ס חשבון און זיי האָבען א וואָרט ניט געזאָגט.

— יא, מיינע פריינדע — האָט הארדינג ווייטער געזאָגט — אָט אזוי איז עס. יעדע זאך, יעדער נעגענשטאנד מאכט פראָגרעס. דאָס איז א נאטורלי געזעץ, אז יעדע זאך אויף דער וועלט זאָל זיך פערמעהרען, און וואָס איז דיא פערמעהרונג פון קאָרן געגען אנדערע וואַקסונגען? אייך וואונדערט פיר לייכט, וואָס איין קערענדעל קאָרן קען ארויסגעבען אכט הונדערט קערענדעלעך, אָבער דאָס איז ניט פיעל אין פערגלייך מיט אנדערע וואַקסונגען. נעהמט, צום ביישפיעל, מאָהן גיט ארויס צוויי און דרייסיג טויזענד קערנער פון איין קע-דענדעל, אָדער טאכאק גיט ארויס 360 טויזענד זאמען (זריעה קערנער) פון יעדעם קערענדעל וואָס מען פערזעט. ווען דיא פיעלע אורזאכען וואָס פערניכט טען דיא טאכאק-זאמען וואָלטען בעזייטיגט געוואָרען אויף עטליכע יאָהר, וואָל-טען זיי זיך אזוי פיעל אָנגעקליבען, אז מען וואָלט מיט זיי געקענט פערזען דיא נאנצע ערד.

אָבער דערמיט האָט זיך נאָך דעם אינזשיניר'ס לעקציען ניט געענדיגט. ער האָט זיך א וויילע אָבגערוהט און ער האָט פאָרטגעזעצט:

— איך האָב אייך, פריינד פּענקראָפּט, ערקלערט, אז פון דעם איינציגען קערענדעל וואָס הערבערט האָט געפונען קענען מיר פון דער פיערטער זריעה האָבען פיער הונדערט טויזענד מיליאָנען קערנער, ווייסט איהר וויפיעל בושעלס דאָס וועט אויסמאכען?

— ניין! — האָט דער מאטראָז געענטפערט — דאָס ווייס איך ניט; אָבער איין זאך ווייס איך יא, אז איך בין א נאר און אן אונוויסענדרער.

— רעכענענדיג צו הונדערט און דרייסיג טויזענד קערנער אין א בושעל (א בושעל איז 8 טעפ) — האָט הארדינג געזאָגט — וועט עס אויסמאכען מעהר וויא דריי מיליאָן בושעלס.

— דריי מיליאָן בושעלס! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען מיט פער-וואונדערונג.

— יא, מיין פריינד, דריי מיליאָן.

— אין פיער יאָהר!

— יא, אין פיער יאָהר — האָט הארדינג געענטפערט — אָבער איך דענק אז מען קען עס מאכען אין צוויי יאָהר. לויט דעם קלימאט אויף דיעזען אינזעל, האָט איך, אז מען קען דאָ זעען און שניידען צוויי מאָל אין יאָהר.

דער מאטראָן האָט אויס גרויס איבערראשונג איינגע מאָל "הוראה!" אויסגעשריען און הארדינג האָט זיך געווענדעט צו הערבערט און געזאָגט: — אזוי, הערבערט? דוא האָסט גאָר ניט געוואוסט וואָס פאר אן אוצר דוא האָסט ביי זיך. דוא און איהר אלע, מינע פריינדע, זאָלט וויסען, אז אלעס וואָס איהר געפינט, מעג עס זיין וויא ווערטהלפֿן אין אייערע אויגען, זאָלט איהר עס ניט אוועקווארפען. פון א קלייניגקייט קען אָפטמאָל בעשאפען ווערען א נאנץ גרויסע און וויכטיגע זאך. איך בעט אייך, אז איהר זאָלט עס אין זינען האָבען.

— געוויס, הערר קאפיטאן — האָט פענקראָפּט זיך אָבעררופען — איך וועל קיין זאך ניט אוועקווארפען. וואָס נור איך וועל געפינען וועל איך אייך בריינגען. אויב איך וועל אמאָל געפינען דיא טאבאקזאמען, וואָס גיבען ארויס אזוי פיעל קערנער פון איין קערענדעל, וועל איך עס אייך אויך בריינגען. איצינד, וואָס האָבען מיר צו טהאָן?

— איצינד דארפען מיר פערזעען דעם קערענדעל — האָט הערבערט גע-ענטפערט.

— יא — האָט גידעאָן ספילעט בעשטעטיגט — אָבער מיר מוזען זעהר פאָרויכטיג זיין, ווייל אין דייעזען קערענדעל ליגט א גליק פאר אונזער צוקונפט. — לאָמיר האָפען, אז עס וועט וואקסען און מיט דער צייט אונז בריינגען דיא מיליאָנען בושעלס קאָרן.

— עס וועט וואקסען — האָט הארדינג געזאָגט מיט א זיכערען טאָן — און מיר וועלען מיט דער צייט זיין פערזאָרגט מיט ברויט אויך. מיר קענען, פריינדע, ניט וויסען וואָס דער שיקזאל וועט מיט אונז מאכען, פילייכט וועלען מיר דאָ מוזען פערבלייבען אונזער גאנצעם לעבען און מיר מוזען זעהען אז קיין לעבענס-מיטעל זאָל אונז ניט פעהלען צו דערציהען אונזער ביסעל יאָהרען. עס איז דאמאָלס געווען דער 20טער יוני, א גינסטיגע צייט צו פערזעען דעם איינציגען קערענדעל. פריהער האָבען דיא קאָלאָניסטען געדענקט צו פער-זעען עס אין א טאָפּ מיט ערד, אָבער דער אינזשיניר האָט געראטהען, אז מען זאָל עס בעפער לאָזען געהן מיט דער נאטור און פערזעען עס איינפאך אין דער ערד אונטער'ן פרייען הימעל, און טאקי אין דעם זעלבען טאָג איז דיא ארבייט געמאכט געוואָרען.

עס איז געוואָרען א שעהענס וועטער. דער רעגען האָט אויפגעהערט, דיא וואָלקענס וואָס האָבען בעדעקט דעם הימעל זיינען פונאנדערגעגאנגען און דיא זונן האָט געשיינט. קאפיטאן הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען ארויף אויף'ן פעלזען-בארג איבער זייער וואָהנונג. זיי האָבען דאָרט אויסגעזוכט א פאסערען אָרט, וואו זיי האָבען אָנגעשאַמען ערד און ארומגעצאמט און דער קערענדעל איז דאָרט פערזעעט געוואָרען.

דיא פון שיקזאל פֿערוואַרפענע פינף פֿערוואַן זיינען דאן רייכער געוואָרען. עס איז זיי, צו אלעס וואָס זיי האָבען ערוואַרבען אויף'ן וויסמען אינזעל, צו געקומען א "קאָרן־פעלד".

21 מעם קאפיטעל.

דיא שטארקע פרעסט. — א פֿאַרשונגס־שפּאַציר אין א זומפּיגע געגענד. — דיא פּוקסען. — א לעקציאָן איבער דיא צוקונפט פון שטילען מעער. — וועלטען ווערען פֿערלאָרען און וועלטען ווערען געבאָרען.

פון דאמאלס אָן האָט פֿענקראַפט ניט דורכגעלאָזט אין טאָג אָהן צו געהן בעזוכען דיא "קאָרן־פעלד". און וועה איז געווען צו דיא אינזעקטען און פֿליע־גען וואָס ער האָט דאָרט געטראַפֿען. ער האָט זיי ניט געשוּינט און ער האָט צו זיי קיין מיטלייד בעווּזען.

צו ענדע פון מאָנאט יוני האָבען דיא רעגענס אויפֿגעהערט און דער וועטער איז געוואָרען פֿיעל קעלמער. דעם 29טען יוני וואָלט דאָרט א פּאהרענהייט טערמאָמעטער געווּיס געצייגט בלוּי צוואנציג גראַד איבער'ן נול. דיא קעלט איז פון טאָג צו טאָג שטארקער געוואָרען. דיא "מערסי" — דער טייך ביי דיא "טשימניס" האָט זיך אָנגעהויבען פֿערציהען מיט אייז און איבעראַל האָט אָנ־געהויבען פֿירען.

אָבוואָהל דיא בעוואָהנער פון גראַניט הויז האָבען געהאט אָנגעגרייט האַלץ צום הויצען, דאָך האָבען זיי פון צייט צו צייט געבראכט נאָך האַלץ, אום זיי זאָלען זיין פֿערויכערט אויף א גאנץ ווינטער, ביז דער וואסער־שטראָם דורך וועלכען זיי האָבען געפיהרט זייער היי־מאטעריאל איז אין גאנצען פֿערפֿאַרען געוואָרען און עס האָט שוין מעהר ניט געקענט דיענען אלס טראַנספּאָרט מיטעל. אויסער האַלץ האָבען זיי אויך צוגעגרייט א היבשען זאפּאס פון קויהלען, וועל־כע זיי האָבען געבראכט פון נעבען דעם מאונט פֿרענקלין (פֿרענקלין באַרג). דעם פֿיערטען יולי איז דער פּראָסט געווען זעהר שטארק. דער איינציגער אויווען וואָס דיא שכנים פון הויז האָבען געהאט האָט ניט געווארעמט גענוג אין אלע צימערען און זיי האָבען געמאכט נאָך א פייער־פּלאַץ אין עס־שטוב.

דעם פינפטען יולי האָבען דיא קאָלאָניסטען בעשלאָסען אויסצופּאַרשען א טהייל פון אינזעל, וואו זיי זיינען נאָך ביז דאמאלס ניט געווען. יענע געגענד איז געווען אומגעפֿעהר ניין מייל ווייט פון גראַניט הויז. האַרדינג האָט גער־האָפט, אז דאָרט וועלען זיי קענען מאכען א יאגר אויף פּויגלען, ווייל דאָרט איז געווען א זומפּיגע געגענד און דער אינזשניר האָט געוואוסט, אז פֿיעלע זאָרטען פּויגלען האַלטען זיך דאָרט אויף.

בעוואפענט מיט שפיעזען, שטעקענס און פייל און בויגענס האָבען אלע פינף קאָלאָניסטען מיט זייער הונד פערלאָזען זייער וואָהנונג גאנץ בענינען, אום זיי זאָלען ביז נאכט קענען קומען צוריק אהיים. זיי האָבען געהאט אריבער צוגעהן דיא "מערסי", וואָס איז שוין געווען בעדעקט מיט א דיקען אייז. סיידום הארדינג האָט בעשלאָסען, אז ווען עס וועט קומען ווארימעס וועטער זאָל זייער ערשטע ארבייט זיין צו בויען א בריק אויף יענעם פלאץ, אום זיי זאָלען צו יעדער צייט קענען קומען צו יענע זומפּיגע געגענדר, וואוהין זיי זיינען ערשט געגאנגען.

ווען זיי זיינען אָבגעגאנגען אומגעפעהר א האַלבע מײל, האָט זיך פון געד דיכטען וואלד ארויסגעלאָזט א גאנצע מחנה פיער-פיסיגע טהיערע. טאפ האָט זיי וויא עס שיינט ארויסגעטריבען פון זייערע נאָרעס און זיי האָבען זיך געד לאָזט לויפען אויף'ן פרייען פעלד.

— אָה, מיר שיינט אז דאָס זיינען פוקסען! — האָט הערבערט אויסגע- שריען.

דאָס זיינען ווירקליך געווען פוקסען, אָבער פון זעהר א גרויסען זאָרט. זיי האָבען ארויסגעגעבען קולות אזוי וויא דאָס בילען פון הינד. טאפ איז, וויא עס האָט אויסגעזעהן, שטארק איבעראשט געוואָרען דערהערענדיג דיא שטימען פון זיין משפחה. ער איז געבליבען שטעהן, האָט אָנגעשטעלט מײל און אויערען צו הערען דאָס בילען און דיא טהיערע האָבען דערווייל צייט געהאט צו אנטלוי- פען און פערשוואונדען ווערען.

דיא קלוגע פוקסען האָבען דעם אָרימען טאפ אָבגענארט. זיי האָבען איהם געמאכט צו גלויבען, אז זיי זיינען מיט איהם פון איין פאמיליע און ער איז געבליבען א נאר. הערבערט, וועלכער האָט אמאָל געלערענט נאטור-גע- שיכטע, האָט דיעזע פוקסען געגעבען זייער ריכטיגען נאָמען "ארקטיק פוקסען" (נאָרדליכע פוקסען). דיעזער זאָרט פוקסען לעבען אין טשילי, אויף דיא פאלק- לאַנד אינזלען און אין אנדערע טהיילען פון אמעריקא וואָס ליגען צווישען דריי- סיגסטען און פיערציגסטען פאראלעל.

— זיינען דיעזע טהיערע גוט צום עסען? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— אייך ליגט נור אין זינען עסען! — האָט זיך הערבערט אָבגערופען --

און דיא וויסענשאפטליכע זייט פון דיעזע חיות קימערט אייך גאָר ניט!

— צו וואָס זאָל עס מיך קימערען? — האָט דער מאַטראָז האַלב פער-

דריסליך געענטפערט — קענסט דוא לעבען מיט וויסענשאפט אומגעגעסען?

ענטפער מיר אויף דאָס וואָס איך פרעג דיך: איז דיא פלייש פון דיעזע פוק-

סען גוט צום עסען?

— ניין — האָט הערבערט געענטפערט — צום עסען טויגען זיי געוויס ניט. אָבער דיא זאָלאָגנישע וויסענשאפט (וויסענשאפט איבער טהיערע) האָט נאָך ניט בעשטימט, אויב דיעזע פוקסען בעלאנגען צו דיא הינד פאמיליע אָדער צו אן אנדער נאטונג פון טהיערע.

פענקראָפּט האָט הערבערט'ס לעצטע ווערטער נאָך ניט געוואָלט הערען. זאָבאלד ער האָט ערפאהרען אז עסען קען מען יענע פוקסען ניט, האָט ער אין זיי מעהר קיין אינטערעסע געהאט.

דער אינזשיניר האָט זיך צוגעהערט צו זייער געשפרעך און ער האָט גע-שמייכלט. ער האָט וועגען דיעזע פוקסען נאָך עטוואָס אנדערש געטראכט. סיירוס הארדינג האָט שטענדיג ליעב געהאט אין זינען צו האָבען פאָראויס וואָס שפעטער קען פאסירען. עס איז איהם דאן ארויפגעקומען אויף'ן זינען, פילייכט וועלען זיי אמאָל געפינען היהנער אָדער אנדערע שטוב-עופות און זיי וועלען זיי וועלען האָדעווען, וועט מען דארפען זוכען מיטעל וויא אזוי דיא עופות זאָלען זיין געשיצט פון דיא פוקסען, וועלכע זיינען גרויסע היהנער-פרעסער.

דיא קאָלאָניסטען זיינען אוועק ווייטער. עס איז געווען אום אכט אוהר אין דער פריה. דער הימעל איז געווען קלאָהר, אָבער דער פראָסט איז געווען אונגעהייער גרויס, אָבוואָהל דיא לייטע האָבען עס ניט פיעל געפיהלט, ווייל זיי האָבען זיך גוט דערווארעמט געהענדיג. אויסערדעם איז דאמאָלס קיין ווינד ניט געווען און דאָס האָט אָבעשוואכט דיא קעלט פון פראָסט. זיי האָבען ארום זיך געזעהן פערשיעדענע גענענדען פון לינקאָלן אינזעל. אין מאנכע פלעצער האָבען זיך פאר זייערע אויגען פאָרגעשטעלט פראכטפאָלע און גלענצענדע פאנאָראמאס. בערג האָבען געפינקעלט און געבלישצעט אונטער דיא שטראהלען פון דער זונן. דער ים האָט אויסגעזעהן אזוי וויא א מאסע בעוועגענדע קריס-טאל. ביי א פיער מייל ווייט האָט זיך געזעהן דער וואלד, וועלכען זיי האָבען אמאָל א נאָמען געגעבען פאר וועסט (ווייטע וועסט). דיא בוימער זיינען געווען בעדעקט מיט פראָסט און עס האָט אויסגעזעהן אזוי וויא א גרויסע מאסע פון שנעע. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך געקענט פאָרשטעלען אז זיי געפינען זיך ערניץ אין ווייטען נאָרדען אויף'ן וועג צום נאָרד-פאָל. זיי זיינען אָבעגעאנגען נאָך א שטיקעל וועג און זיי האָבען בעשלאָסען צו רוהען אביסעל און עסען פריהשטיק. זיי האָבען מיט זיך געהאט געטריקענטע פלייש, וועלכע זיי האָבען געגעסען קאלטע. זיי האָבען דאן אויפגעלעגט א פייער פון צוויינען און טרור קענע נראָז, ביי וועלכען זיי האָבען אויפגעקאכט אָסוועגאָ טהעע און זיי האָבען עס געטרונקען.

וועהרענד זיי האָבען געגעסען, האָבען זיי ארומגעקוקט דיא געגענד ארום און ארום. יענער טהייל פון לינקאָלן אינזעל איז געווען אונפרוכטבאר, פונקט

דער קאָנטראַסט פון דעם וועסטערן (מערב זייט) טהייל. דער רעפּאָרטער האָט דאָן בעמערקט, אז ווען דער ים זאָל זיי געווען אַרויסגעוואָרפּען אויף דיעזען טהייל פון אינזעל, וואָלטען זיי קיינע אויסזיכטען געהאט פאר זייער עקזיסטענץ אין דיא צוקונפט.

— דאָס וואָלט קיינמאָל געקענט פאסירען — האָט זיך דער אינזשיניר אָבגערופּען — דער ים וואָלט אונז דאָ ניט אַרויסגעוואָרפּען, ווייל ער איז דאָ טיעף ביז'ן ברעג. קיין זאמברעג, קיינע פעלזען זיינען דאָ ניטאָ און ווען אַ לע-בעדיגער מענש זאָל זאָגאר פּערוואָרפּען ווערען מיט'ן שטראָם צו דיעזען ברעג, וואָלט ער זיך אויך אויף קיין פאל ניט גערעמט, ווייל דאָ איז קיין זאך ניטאָ אָן וואָס צו פּערהאַלטען זיך אָדער אָנצוכאַפּען זיך. ביי דיעזען ברעג מוז מען ענטוועדער זינקען, אָדער צוריקגעטריבען ווערען פון שטראָם.

— קוקענדיג אויף דיא פּערשיעדענאַרטיגקייטען פון דיא וועסט און אָסט טהיילען פון אונזער אינזעל — האָט ספּילעט בעמערקט — קען מען נאנץ לאָגיש דענקען, אז זיי בעלאנגען צו צוויי בעזאָנדערע קאנטינענטען (וועלט־טהיילען). דיעזער וויסטער און אונפּרוכטבארער טהייל שיינט צו זיין אזוי וויא א נעגענד ארום דעם אייז־מעער, וועהרענד יענער טהייל וואו מיר וואָהנען, וואָס איז אזוי רייך אין פּערשיעדענע וואַסונגען, זעהט אויס אזוי וויא זיינע ברעגען וואָלטען געשוויינט געוואָרען פון דיא וואַרימע וואַסערען פון מעקסיקאַנער גאָלף (א מעער־בווען; א טהייל פון ים, וואָס געהט אריין אין לאַנד).

— איהר זיינט גערעכט, מיין טהייערער ספּילעט — האָט סירוס האַרדינג געזאָגט — עס קומט טאקי אויס זעהר זאָנדערבאר. דאכט זיך נאָר א קליינער אינזעל און וויא פּערשייערען זיינע טהיילען זיינען אין דער נאַטור! מיר געפינען דאָ טהייערע פון פּערשייערענע געגענדען פון דער וועלט און אויך פלאַנצונגען וואָס שטאַמען פון אַלערליי געגענדען. איך בין דאָרום שטאַרק גענייגט צו גלויבען, אז דאָ איז אַמאָל געווען א קאָנטינענט.

— א קאָנטינענט אין מיטען פון פּאַסיפיק? — האָט דער רעפּאָרטער פּערוואָנדערט געפּרעגט.

— וואָרום ניט? — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — וואָרום זאָלען מיר ניט גלויבען, אז דיעזער אינזעל איז אַמאָל געווען פּעראייניגט מיט נאָך אינזלען און זיי האָבען געבילדעט א זעקסטען וועלט־טהייל, אקוראַט אזוי וויא אייראָפּא, אזיע, אפריקא, אויסטראַליען און אמעריקא? נאָך מיין מיינונג איז דיעזער אינזעל אַן איבערבליבונג פון אַ גרויסען וועלט־טהייל וואָס איז אַמאָל פּערפלייצט געוואָרען און דאָריבער זיינען דאָ פּערבליבען וואַסונגען און טהייערע פון פּערשייערענע געגענדען.

— אזוי? — האָט הערבערט זיך אָבגערופּען — דענסט איהר, אז עס

איז אמאָל געווען נאָך א וועלט־טהייל, וועלכער איז פערפלייצט געוואָרען אזוי וויא דער וועלט־טהייל אטלאנטיס? *

— יא, מיין יונגע, אויב נור דער וועלט־טהייל אטלאנטיס האָט ווירקליך עקזיסטירט.

— און דער לינקאָלן אינועל איז א טהייל פון יענער אָבגעשוויינקטער שטיק וועלט? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— עס איז זעהר שטארק צו גלויבען — האָט הארדינג געענטפערט — דאָס איז דער בעסטער אנטוואָרט אויף דיא זאָנדערבארקייטען וואָס מיר זעהען דאָ.

— אויב אזוי — האָט זיך פענקראָפט אָבגערופען — קען דאָך אמאָל אין א שעהנעם פריהמאָרגען אונזער אינועל אויך פערפלייצט ווערען.

— יא — האָט דער אינושיניר געענטפערט — דאָס קען אמאָל פאסירען. אָבער וועלט־טהיילען ווערען פערלאָרען און אנדערע ווערען געבאָרען. עס זיי־נען פאראן מיליאַרדען און מיליאַרדען קליינע ברואים־לעך וואָס בויען נייע שטיקער לאַנד, נייע וועלט־טהיילען.

— ווער זיינען דאָס דייעזע לאַנד־בעשעפער, וואָס איהר זאָגט? — האָט דער מאַטראָז געפרעגט.

— דיא פאָליפען — האָט הארדינג געענטפערט — דורך שטענדיגע ארבייט האָבען זיי געמאכט דעם אינועל קלערמאָנט טאָנער און פיעלע אנדערע אינועלען אויף'ן שטיילען מעער. זיעבען און פיערציג מיליאָן פון דייעזע בעשעפער־ניסען האָבען דיא וואָג פון איין גראַן, אָבער זיי זיינען פאראן אזוי פיעל, אז זיי קלייבען זיך צוזאמען אין בערג אויף מייילען און מייילען לאַנג און ברייט. דייעזע קאראלען אָדער פאָליפען ווערען אָנגעזויגען מיט דיא געזאלצענע וואסער פון מעער און זיי ווערען פעהארטעוועט. זיי בלייבען ליגען איינע אויף דיא אנדערע אין אונגעהייער גרויסע מאסען און בילדען הארטע קאלף שטיינער אויף'ן גרונד פון ים. אויף דייעזע שטיינער פאלען אלע מאָל נאָך פעהארטעוועט־טע ברואים־לעך; עס בילדען זיך שיכטען אויף שיכטען, ביז עס וואקסען אויס גאנצע בערג און זאָנאר גרויסע אינועלען. נאטירליך דויערט עס גאנץ לאַנג, הונדערטע און הונדערטע יאָהרען; אָבער דיא ארבייט ווערט פון זיך אליין געמאכט. איך בין שטארק גענייגט צו גלויבען, אז עס וועלען אוועקגעהן נאָך פיעלע יאָהרהונדערטע און דער גאנצער פאסיפיק וועט פערוואנדעלט ווערען אין א טרוקענע שטיק לאַנד, אויף וועלכע קומענדע דורות וועלען וואָהנען, און ווער קען וויסען וואָס פאר א ציוויליזירטע וועלט, וואָס פאר א מאָדערנע

(* אין זשול ווער'ס בוך "צוואנציג טויזענד מייל אונטער'ן וואסער" נעמינט זיך א גענויערע בעשרייבונג וועגען דעם וועלט־טהייל אטלאנטיס, וואָס זאל האָבען פערשילונגען זי־וואָרען אונטער'ן מעער.

וועלט עם וועט נאך אמאל אויסוואקסען אויף דעם פלאץ וואָס דער שטילער מער פערנעהמט ערשט ?

— עם וועט וואהרשיינליך נאך נעהמען א לאנגע צייט ביז דאָס וועט געשעהן — האָט פענקראָפּט געזאָגט.

— נאטירליך — האָט הארדינג געענטפערט — אָבער דיא נאטור האָט צייט גענוג און זיא וועט עם ביסלעכווייז מאכען.

— אָבער צו וואָס דארף מען נאך וועלט־טהיילען? וואָס פאר א נוצען וועלען זיי בריינגען? — האָט הערבערט געפרעגט — וויא מיר שיינט, איז דיא

יעצט עקזיסטירענדע וועלט גאנץ גענוג און צופרידענשטעלענד פאר דיא מענשהייט און איך גלויב ניט אז דיא נאטור זאָל בעשאפען עטוואָס וואָס איז אוננצבאָר.

— אוננצבאָרעס, געוויס ניט — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אָבער דיא שפעטערע צוקונפט וועט פאָדערען נייע וועלט־טהיילען, הויפטזעכליך אין

דיא טראָפישע אָרען אין דיא וואַימע געגענדען פון ערדיקוגעל, וואו עם געפינען זיך דיא קאָראַל־אינזלען. לאָזט מיר עם אייך ערקלערען.

— ערקלערט, הערר קאפיטאן — האָט הערבערט געזאָגט — מיר וועלען אייך צוהערען.

— דאָס איז מיין אידעע — האָט הארדינג אָנגעפאנגען — פילאָזאָפען זיינען אין אלגעמיין מיט דער מיינונג, אז אונזער וועלט וועט אמאל אונטערגעהן.

בעסער געזאָגט: אז דיא יעצט עקזיסטירענדע ברואים און וואקסונגען וועלען אין א געוויסע צייט ארום אויסשטארבען צוליבע דיא גרויסע קעלט וואָס וועט קומען, עם הייסט אין קורצען: אז אלעס וועט פון דער ערד אויספירען.

אָבער דיא פילאָזאָפען זיינען ניט איינשטימיג וועגען דיא אורזאכע וואָס וועט יענע אונערטרעגליכע קעלט בריינגען. מאנכע דענקען, אז דיא זונג וועט זיך איינפאך אויסארבייטען און אין פיעלע, פיעלע יאָהרען ארום וועט זיא

ניט האָבען דיא מאכט צו ווארעמען אונזער וועלט; און אנדערע זאָגען, אז דאָס וועט קומען דערפון וואָס דיא אונטערערדישע פייערען וועלען ביסלעכווייז אויס

געלאָשען ווערען. דיא אונטערערדישע פייערען גיבען אונז צו פיעל ווארעמ

קייט און ווען זיי וועלען אויפהערען צו ווירקען, וועט דיא זונג אליין זיין וועניג

צו בעהייצען דעם גאנצען ערדיקוגעל און דיא קעלט וועט אלעס פערניכטען.

אייך בין מיט דער מיינונג פון דיא לעצטע, אז דיא וועלט וועט אומקומען פון דיא

אויסלעשונג פון די פייערען אין דער ערד. אלס בעווייז דערצו קען אונז דיענען די

לבנה, וועלכע איז ערשט א קאלטער קערפער און קיין לעבען עקזיסטירט אויף

איהר ניט, אָבנאָהאל דיא זונג ווארפט אויף איהר איהרע שטראהלען אזוי גוט

וויא אויף אונזער ערד. ווארום איז עם? וואהרשיינליך, ווייל דיא פייערען וואָס האָבען אין איהר אמאל געברענט האָבען זיך אויסגעלאָשען. מיר זעהען אלזאָ,

אז אָהן דיא אינערליכע פייערען האָט ניט דיא זונן דיא קראפט צו ווארעמען דיא לכנה, דאָסזעלבע וועט אמאָל געשעהן מיט אונזערע ערד. ווען דיא פייערען אין איהר וועלען אויסגעלאָשען ווערען וועט זיא אין גאנצען אָבגעקיהלט ווערען און אויף'ן גאנצען ערד־קוגעל וועט ווערען אזוי קאלט אזוי וויא ערשט ביים נאָרד־פּאָל. אָבער יעדענפאלס וועט עס ניט געשעהן פּלוצלונג, מיט אמאָל, זאָנדרן גראדענווייז. דיא קעלטערע געגענדען וועלען פריהער פערפראָרען ווערען און ביז דיא גרויסע קעלט וועט קומען אין דיא ווארימע געגענדען וועט דויערען פיעלע און פיעלע יאָהרען. אצינד, מיינע פריינדע, שטעלט זיך פאָר, אז א געגענד אָדער א טהייל פון דער וועלט וועט אָבגעקיהלט ווערען און מאכען דיא דאָרטיגע מענשען און טהיערע אונמעגליך צו לעבען, צו עקזיסטירען פון דיא קעלט, וואָס וועלען יענע מענשען און טהיערע טהאָן? זיי וועלען אימיגרירען, זיי וועלען אנטלויפען אין א געגענד אָדער אין א טהייל וועלט, וואו עס וועט זיין ווארימער און וואו זיי וועלען זיכער זיין מיט זייער עקזיסטענץ. וואקסונג גען און פלאנצונגען וועלען נאטירליך נאָכפאלגען דיא לעבעדיגע בעשעפעניסען. וואו עס עקזיסטירט לעבען מוז זיין אלעס וואָס ווערט געברויכט צום לעבען. אייראָפּא, סענטראַל אזיען און נאָרד אמעריקא וועלען אין יענער צייט ביסלעכער ווייז פערלאָזען ווערען און דיא דאָרטיגע בעפעלקערונג וועט אימיגרירען נאָך טהיילען פון סאוסה אמעריקא, אפריקא און אנדערע געגענדען פון דער וועלט וואו דער קלימאט וועט זיין ווארימער. אָבער וועט אין דיא ווארימע לענדער וואָס זיינען ערשט בעוואָהנט זיין גענוג פלאץ פאר דיא נייע אימיגראנטען וואָס וועלען אמאָל אהין אנטלויפען פון דיא קעלט? געוויס ניט! דאריבער מיינ איך, אז דיא נאטור וועט דיא לעבעדיגע ברואים, מענשען אזוי גוט וויא חיות, בעזאָרגען מיט נייע לאַנד, מיט א נייע וועלט־טהייל אונטער'ן עקוואטאָר (מיטעל־פונקט פון דער ערד), אום דיא מענשען, טהיערע און וואקסונגען זאָלען האָבען אן אָרט וואו צו לעבען און עקזיסטירען. און ווארום זאָל איך ניט גלויבען אז דיא קאָראַלען אָדער פּאָליפען זיינען בעשטימט פון דער נאטור אויפצובויען יענעם וועלט־טהייל? יא, מיינע פריינדע, איך האָב וועגען דעם פיעל געדענקט און איך גלויב ערשט נאני ערנסט, אז אונזער ערד וועט אמאָל האָבען אן אנדער אויסזעהן, אז דיא יעצטיגע בעוואסערטע געגענדען וועלען זיין בעוואָהנט און דאָס יעצטיגע בעוואָהנטע לאַנד וועט זיין בעדעקט מיט וואסער אָדער מיט אייביגען אייז. און עס וועט שפעטער קומען א צייט, ווען אויך דער ניי־בעשאפענער וועלט־טהייל וועט און פערפראָרען ווערען. אונזער גאנצער ערד־קוגעל וועט דאן אין גאנצען פערבלייבען טויט, פילייכט ביז א געוויסע צייט, ווען דער וועלט־בעשע־פער וועט אין איהם וויעדער אריינבלאָזען לעבען. אָבער דאָס איז א געהיימ־גיס וואָס גור נאָט אין הימעל ווייסט און אין אזוי פיעל נביאות פאר דיא צוקונפט וויל איך מיך ניט אריינבלאָזען.

— יא, מיין טהייערער סיירוס — האָט זיך דער רעפארטער אָבנערומען
 — די עזע טהעאָריען, וואָס איהר האָט אָנגעגעבען, לייגען זיך אויף'ן שכל
 און איך גלויב, אז דאָס וועט אמאָל געשעהן.
 — דאָס איז א פערבאָרגענער סוד וואָס א מענש קען אויף זיכער ניט
 וויסען — האָט האַרדינג געענטפערט.
 פּענקאָפּט האָט מיט גרויס אויפמערקזאמקייט געהערט דעם אינזשיניר'ס
 פּאָרטראַג און ער האָט א וואָרט ניט גערעדט. ענדליך האָט ער זיך אָבנערומען:
 — אָבער זאָגט מיר, קאפיטאן, איז אונזער לינקאָלן אינוועל אויך בע-
 שאַפּען געוואָרען פון דיא חיה'לעך וואָס איהר זאָגט?
 — ניין — האָט האַרדינג געענטפערט — די עזער אינוועל איז א וואל-
 קאנישער.

— וועט ער אמאָל פּערשוואַנדען ווערען?
 — דאָס איז וואהרשיינליך.
 — אָבער מיר וועלען שוין דאָ דאמאָלס ניט זיין.
 — געוויס ניט. מיר ווילען דאָך דאָ ניט שטארבען און מיר האָפען דאָך
 ווען עס איז בעפרייט צו ווערען פון דאנען.
 — פּאָרלויפיג — האָט זיך גידעאָן ספילעט אָבנערומען — דארפּען מיר
 זיך דאָ איינאָרדענען אזוי וויא אויף צו פּערבליבען דאָ אויף אימער. לאָמיר
 ניט טהאָן קיין האלבע ארבייט און בעסער זיך פּערפּערטיגען מיט אלעס, אום
 צו זיכערען אונזער עקזיסטענץ אויף אונזער גאנצע ביסעל יאָהרען.
 דערמיט האָט זיך געענדיגט דער געשפּרעך פון דיא קאָלאָניסטען. זיי האָ-
 בען אָבגעגעסען זייער פּריהשטיק און זיך געלאָזט געהן ווייטער. זיי זיינען
 אָנגעקומען צום ברעג פון זומפּיגען פּלאַץ, וועלכער האָט פּערנומען אומגעפּעהר
 צוואַנציג קוואַדראַט מייל. דיא ערד איז דאָרט געווען ווייך, ליימיג און גע-
 מישט מיט שטיינדלעך. דאָרט זיינען געווען שפורען פון קליינע בוימלעך און
 פּלאַנצונגען און וואו ניט וואו איז דיא ערד געווען בעדעקט מיט געדיכטע,
 ווייכע גראָז. דאָרט זיינען אויך געווען לוזשעס און גריבער מיט וואסער, וועלכע
 איז ערשט געווען פּערפּראָרען. דאָס וואסער דאָרט איז ניט געווען פון רעגען
 און עס האָט זיך ניט געצויגען פון ערניץ א טייף אָדער פון מעער. דאָס וואסער
 איז דאָרט געקומען פון דיא פייכטקייט פון דער ערד און מען האָט געדארפט
 מורא האָבען, אז אין דיא ווארעמע ווינטערען זאָלען די עזע לוזשעס ניט פּער-
 אורואכען פּיבער קראַנקהייט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרט געטראָפען ווילדע ענטען (קאטשקעס) און
 אנדערע זאָרטען פּויגלען, וועלכע האָבען זיך וועניג וואָס אָבגעשראָקען פאר דיא
 מענשען. איין שאָס פון א ביקס וואָלט זיכער געטויטעט פּיעלע פון דיא געפּליע-
 געלמע ברואים, ווייל זיי זיינען גענאנגען און געפּלויגען גרופּעס-ווייז געדיכט

איינע נעבען דיא אנדערע. אָבער דיא לייטע האָבען זיך געמוזט בענוגענען מיט דיא וואפען וואָס זיי האָבען געהאט, מיט וועלכע זיי האָבען אויך נעטייטעט ביי א דוצענד קאמטשקעס און אנדערע מינים פויגלען. טאפ האָט זיי פיעל מיטגעהאלפֿען אין זייער יאנד.

אויף א בעפעהל פון זייער קאָמאנדיר, קאפיטאן הארדינג, האָבען זיי דיא יאנד אויפגעגעבען מיט דעם בעשלוס צו בעזוכען יענע געגענד נאָך אמאָל און פרובירען פאנגען אייניגע לעבעדיגע עופות צום האָדעווען.

ארום פינף אהר פארנאכט האָבען זיי זיך אומגעקעהרט פון זייער פאָר-שונגס שפאציר און מיט דריי שטונדען שפעטער זיינען זיי שוין געווען אין זייער היים אין גראניט הויז.

22 מעם קאפיטעל.

דיא פאסטקעט און געצען. — שניעע שטורמס. — דיא קערב פאבריקאציען. — דיא צוקער פאבריקאציען. — דיא געהיימנים אין ברונים. — פלענער פאר דיא צוקונסט. — דיא בליוענע קויל.

דיא שטארקע קעלט האָט אָנגעהאלטען ביז דעם 15טען אויגוסט דורכ-אויס כמעט אויף איין מאָס. ווען דיא אטמאָספערע איז געווען שטיל און קיין ווינד האָט ניט געבלאָזען, האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט אזוי שטארק געפיהלט דיא קעלט; ווען אָבער עס איז א ווינד געווען האָבען זיי זעהר פיעל געליטען. פענקראָפּט האָט שטארק בעדויערט וואָס אויף'ן לינקאָלן אינוועל זיינען ניטאָ קיין בערען אנשטאָט פוקסען און זעעהינד.

— בערען — האָט ער געזאָגט — זיינען גוט בעקליידט, און איך וואָלט מעהר ניט פערלאנגט, נור צו באָרגען ביי א בער זיין ווארימע פעל אויף איבער ווינטער. יא, בלויז אויף איבער ווינטער.

— אָבער — האָט נעב געזאָגט מיט א געלעכטער — דיא בערען זיינען ניט אזוי גוטערציג און זיי וועלען אייך ניט וועלען באָרגען זייערען א מאנטעל.

— מיר וואָלטען זיי נאָר ניט געבעטען — האָט פענקראָפּט געענטפערט — מיר וואָלטען זיי געצוואונגען דערצו. דיא פראגע איז אָבער, וואו נעהמט מען דיעזע גליקליכע בעשעפעניסען? פוקסען, וואָס מען קען פון זיי קיין נוצען האָבען, זיינען דאָ פאראן פיעל און קיין בער איז ניט צו געפינען!

אין דיא ריכטיגקייט האָבען קיינע בערען געלעכט אויף יענעם אינוועל, אָדער זיי האָבען זיך וועניגסטענס ניט בעוויזען.

הערבערט, פענקראָפּט און ספּילעט האָבען דורך דער צייט געמאכט פּאסט־קעס צו פּאנגען טהיערע. זיי האָבען איינפּאָך אויסגעגראָבען גריבער, וועלכע זיי האָבען פון אויבען צוגעדעקט מיט צווייגען און גראָז. אין דיא גריבער האָר בען זיי אוועקגעלייגט שטיקלעך פלייש אָדער אנדערע זאכען וואָס דיא טהיערע זאָלען דערשמעקען און זיי צוציהען צו דיא גריבער און ווען זיי פלעגען אהין קומען פלעגען זיי אריינפאלען און דאן האָט מען זיי פון דאָרט ארויסגעשלעפט. אלע טאָג פלעגען זיי געהן א קוק טהאָן צו זייערע פּאסטקעס און מעהר וויא פּוסען זיינען אהין ניט אריינגעפאלען, פענקראָפּט האָט זיך דערפון שטארק געערגערט.

— א לאַנד בלוז פון פּוסען! — האָט ער איינמאָל פּערדריסליך אויס־געשריען — צו וואָס טויגען זיי, דייעזע בראַוים? אז עסען קען מען זיי ניט, מאָ צו וואָס דארף מען זיי?

— דיא פּוסען קענען אונז אויך צוניץ קומען — האָט ספּילעט זיך אַבערופּען.

— צו וואָס? — האָט פענקראָפּט נייגעריג געפרעגט.

— צו פּערנארען מיט זייער פלייש אנדערע טהיערע — האָט ספּילעט געענטפּערט.

און זיי האָבען טאקי אזוי געטהאָן. אָנשטאָט צו געברויכען פלייש וואָס איז גוט צום עסען, האָבען זיי פון דאמאָלס אָן אָנגעהויבען אוועקלייגען אין דיא גריבער פלייש פון געטויטעטע פּוסען.

דער מאַטראָז האָט אויך געמאכט געפלאַכטענע נעצען פון גראָז מיט וועלכע זיי האָבען געפּאנגען קראָליקעס. עס איז ניט אוועק א טאָג, וואָס זיי זאָלען ניט האָבען געפּאנגען איינעם אָדער מעהר פון דייעזע קליינע טהיערע. נעב פלעגט פון זיי גוטע מאָהלצייטען פּערפּערטיגען.

אין דער צווייטער וואָך פון מאָנאט אונגוט זיינען אין דיא פּאסטקעס אריינגעפאלען אייניגע אנדערע חיות וואָס זיינען מעהר ברויכבאר וויא פּוסען. א פּאָר מאָל זיינען אריינגעפאלען טהיערע וואָס זיינען עהנליך צו א שוויין. פענקראָפּט איז העכסט צופרידען געווען פון דייעזע געפּאנגענע בראַוים. ער איז געווען א גרויסער ליעבהאָבער פון שוויינען פלייש און ווען ער האָט דיא פלייש פון יענער מין חיה געגעסען האָט ער זיך פּאָרגעשטעלט, אז ער עסט עס שוויינען פלייש און ער האָט איינפּאָך געלעקט דיא פינגער דערפון.

ארום פּופּענהמען אונגוט איז דיא טעמפּעראַטור פיעל מילדער געוואָרען, דערפאר אָבער האָט שפּעטער אָנגעהויבען פאלען א געדיכטער שנעע און דער גאַנצער לינקאָלן אינוועל איז אזוי וויא איינגעוויקעלט געוואָרען אין א ווייסען שליער. דער שנעע איז געפאלען אָהן אויפהער א פּאָר טעג און איז געווען צוויי פוס דיק.

עס איז אויך געווען א שטארקער ווינד און דאָס רוישען פון דיא כוואליעס אין ים האָט זיך גוט געהערט אין גראניט הויז. אין מאנכע פלעצער האָט דער ווינד אָנגעטראָגען גאנצע בערג מיט שנעע. אָבער דער ווינד האָט געבלאָזען פון זיד־וועסט און ער האָט דיא גראניט הויז ניט אטאקירט. אין דער צייט פון שנעע זיינען סיירות הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען געזעסען אין הויז און זיי זיינען ערגיז ניט ארויסגעגאנגען פון דעם 20טען ביז דעם 25טען אונטום. דער מאטראָז איז געווען צופריעדען מיט דעם שטארקען שטורם. דיעזער שטורם — האָט ער געזאָגט — וועט זיכער אויסרייסען בוימער אין וואַלד און מיר וועלען פערשפּאַרען דיא ארבייט אויסצוהאקען זיי. דער ווינד איז געוואָרען א האַלציג־העקער און מיר וועלען צייט האָבען צו טהאָן וויכטיגע ארבייט.

דיא שכנים פון גראניט הויז האָבען דיא גאנצע צייט געדאנקט און גע־לויבט נאָט פאר דעם שוין־אַרט וואָס זיי האָבען ערוואָרבען. אין דיא "טשימנים" וואָלטען זיי פיליכט דעם שנעע־שטורם ניט איבערגעטראָגען, וועהרענד אין דער גראניט הויז זיינען זיי געווען געשיצט און געזיכערט פון אלעס, פיעל מעהר וויא זיי וואָלטען געווען געזיכערט זאָגאר אין א מויער אונטער'ן פרייען הימעל. דיא עטליכע טעג וואָס דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען איינגעשלאָסען אין זייער היים זיינען זיי אויך ליידג ניט געזעסען. זיי האָבען געהאקט האַלץ און ביסלעכווייז צוגעמאכט נאָך שטוב־כלים, וויא טישען, ביינקלעך און דאָס גלייך כען. געב און פענקראַפט זיינען געווען דיא הויפט מייסטערס און זיי זיינען געווען העכסט שטאַלץ אויף זייער ארבייט. ווען זיי זיינען פערטיג געוואָרען מיט דיעזע ארבייט האָבען זיי זיך גענומען פלעכטען קערב פון פייכטע ריטער וואָס זיי האָבען געהאט אָנגעגרייט. דיעזע ארבייט האָט זיך זיי אויך גוט איינגעגעבען. דיא ערשטע קערבעל וואָס זיי האָבען געמאכט איז ארויסגעקומען ניט אזוי פייך; אָבער נאכהער איז דיא ארבייט געגאנגען פיעל בעסער. זיי האָבען נאכהער געמאכט קערב, אויף וועלכע עס וואָלטען זיך געפונען סוחרים זאָגאר אין דיא גרויסע שטעדט פון דער ציוויליזירטער וועלט.

אין דיא לעצטע עטליכע טעג פון מאָנאט אונטום, ווען דיא שנעען און דיא ווינטען האָבען אויפגעהערט און דיא טעמפעראטור איז געווען מילד, זיינען סיירות הארדינג און זיינע קאָלעגען ארויס אויף דער ליכטיגער וועלט. דער שנעע איז אפילו געווען גאנץ טיעף, דאָך האָבען דיא לייטע בעשלאָסען צו מאַך כען א שפּאציר, ווייל דאָס זיצען אין הויז איז זיי צו לאנגווייליג געוואָרען. זיי האָבען ארויפגעקלעמערט אויף פּראָספעט האַיטס.

וואָס פאר אן ענדערונג זיי האָבען פאר זייערע אויגען געזעהן! דיא וועלדער וועלכע זיינען ניט לאנג צוריק געווען גרין זיינען ערשט אלע געווען בעקלייך דעט אין ווייסען. איין יוניפאָרם האָבען זיי אלע געטראָגען. אלעס איז געווען ווייס און קיין אנדער קאָליר האָבען זיי ניט געזעהן. בלויז דער מעער האָט

געהאט זיין געוועהנליכען געשטאלט, אָבער דיא ווייסקייט האָט זיך אָבגע-
שפּיעגעלט אויף דיא וואסערען און זיי האָבען אויך אויסגעזעהן ווייס. דיא
טייכען, אָזיעראָס און וואסער-שטראָמען, וועלכע זיינען געווען פּערפּראָרען
זיינען אויך געווען בעדעקט מיט שנעע. אין מאנכע פּלעצער האָבען דיא
שטראָמען אויפגעבראָכען דעם אייז און דאָס וואסער איז געלאָפּען מיט האסט.
פּיעלע מינים פּויגלען זיינען געפּלויגען איבער דער גרויסער ווייסער מאסע
און עס האָט פּאָרגעשטעלט א פּראכטפּאָל שעהנעם בילד. וואָס אין דיא וועל-
דער טהוט זיך, אויב דיא שטורם ווינדען האָבען אומגעוואָרפּען בוימער אָדער
ניט, האָבען זיי ניט געקענט וויסען.

גידעאָן ספּילעט, פּענקראָפּט און הערבערט זיינען גענאנגען בעזוכען זייערע
פּאסטקעס, אָבער זיי האָבען זיי אזוי גיך ניט געפונען. זיי זיינען אלע געווען בע-
דעקט מיט שנעע און עס איז קיין שפור פון זיי געזעהען געוואָרען. ספּילעט און
זיינע בעגלייטער האָבען געמוזט העכסט פּאָרויכטיג זיין זיי זאָלען ניט אריינ-
פּאלען אין דיא גריבער וואָס זיי האָבען אליין געגראָבען. דאָס וואָלט געווען
א דאָפּעלטע געפּאהר; ערשטענס קען מען שטארק בעשעדיגט ווערען פון
פּאל, און צווייטענס, קען מען דאָרט טרעפּען א ווילדעם טהיער און צוריסען
ווערען אויף טויט. גליקליכערווייזע האָבען זיי זיך איינגעהיט און עס האָט זיי
קיין סיבה געטראָפּען. זיי האָבען אלע גריבער אויפגעזוכט, אָבער זיי האָבען
דאָרט קיין איינציגעם טהיער ניט געפונען. טריט פון חיות האָט מען ניט ווייט
פון דיא גריבער יא געזעהן. פון מאנכע טריט איז געווען צו דערקענען, אז זיי
זיינען פון א טהיער פון דער קאצען-פּאמיליע, אזוי וויא א טיגער און דאָס
גלייכען. דערמיט איז בעשטעטיגט געוואָרען דעם אינזשיניר'ס מיינונג, אז עס
געפינען זיך ערגיץ געפּעהרליכע ברואים אויף'ן אינזעל. מעגליך אז דיעזע טהיער-
רע לעבען אין פּאר וועסט, אין ווייטען וואַלד, און זיי זיינען אהין געקומען
זוכען שפּייז, און עס קען אויך זיין אז זיי האָבען דערשפּירט דאָס אונטער דיא
פּראָספעקט האַיטס וואָהנען לעבעדיגע בעשעפעניסען — דיא פינף קאָלאָניסטען
— און זיי זיינען געקומען אָבשטאטען זיי א ווייט.

— פון וואָס פּאר א טהיערע זיינען דיעזע טריט? — האָט פּענקראָפּט
געפּרענט.

— פון טיגערס — האָט הערבערט געענטפּערט.
— און אויך האָב געדענקט — האָט פּענקראָפּט געזאָגט — אז אזעלכע חיות
קענען דאָ ניט לעבען.

— ווארום ניט? — האָט הערבערט געפּרענט — טיגערס געפינען זיך
פון מעקסיקא ביז דיא ווילדע סטעפּעס פון בוענאָס איירעס, ארגענטינען. דער
לינקאָן אינזעל ליגט כמעט אונטער'ן זעלבען גראד פון לאטיטוד (ברייט פון

דער וועלט) אזוי וויא דיא פראוויניץ לא פלאטא, היינט ווארום זאלען זיך דאך אויך דיעזע טהיערע ניט אויפהאלטען?

— אויב אזוי — האָט פענקראָפּט געזאָגט — דארפֿען מיר היטען אונז זערע ביינער.

דער שנעע איז שנעל צושמאלצען געוואָרען פון דער ווארימער טעמפעראַ-טור וואָס איז געקומען. עס האָט אָנגעפאנגען רעגענען און דער שנעע איז אין גאנצען פערשוואונדען געוואָרען. אָבוואָהל דער וועטער איז געווען גאָר ניט אנגענעהם, דאָך האָבען דיא בעזיצער פון אינוועל זיך ארויסגעלאָזט צו ברייני-גען נויטיגע זאכען וואָס זיינען אויסגעגאנגען פון זייער זאפאס. זיי האָבען געד-בראכט מאַנדלען, סירופ פון צוקער-בוימער, מאנכע גרינסען, טהיערע און פויג-לען וואָס זיי האָבען געטויטעט און אויך האָלץ און קויהלען. פענקראָפּט און נעב זיינען פערבייגעגאנגען נעבען דעם טעפער-אויוען און זיי האָבען געזעהן, אז א טהייל פון איהם איז איינגעפאלען פון דיא פאָריגע שטורם-ווינטען.

דיא האָלץ און קויהלען האָבען זיי געבראכט וויא אימער אויף א פליטע מיט דעם "מערסי" קאנאל, וואָס איז שוין דאן ניט געווען פערפראָרען.

דיא קאָלָניסטען האָבען אויך בעזוכט זייער אלטע היים אין דיא "טשימ-ניס". זיי האָבען אויסגעפונען, אז אין דער צייט פון דיא שטורםס האָט דער ים איין מאָל אָדער מעהרערע מאָל פערפלייצט זייער אמאָליגע וואָהנונג און זיי האָבען זיך געפיהלט גליקליך איבער גליקליך וואָס זיי זיינען דאָרט ניט געווען. לויט דיא שפורען פון פערפלייצונג וואָס זיי האָבען געפונען, זיינען זיי זיכער געווען, אז זיי וואָלטען דאָרט אלע דערטרונקען געוואָרען. דיא קווינע וואָס דיא קאָלָניסטען האָבען געהאט אין דיא "טשימניס", איז פערבליבען כמעט אונבעשעדיגט.

דער מאָנאט אונטס אין יענע געגענד איז גלייך צום מאָנאט פערברוארי אויף'ן נאָרדליכען האלב-קונעל פון דער ערד. דיא טעמפעראטור אין דאָרטיגען אונטס איז אזוי וויא דיא טעמפעראטור פון מאָנאט פערברוארי אין נאָרד אמע-ריקא, און אזוי וויא אין נאָרד אמעריקא איז דער מאָנאט פערברוארי טהיילווייז קאלט און טהיילווייז ווארימער, אזוי איז אויף'ן לינקאָלן אינוועל דער מאָנאט אונטס. אָבוואָהל דער וועטער איז שוין פריהער געווען אן עכט ביסעל ווא-רימער, איז אָבער צו ענדע פון מאָנאט וויעדער זעהר קאלט געוואָרען און דיא קאָלָניסטען זיינען וויעדער פערבליבען זיצען אין גראניט הויז אונטער געשלאָ-סענע טהיר און פענסטער. זיי האָבען בלויז איבערגעלאָזט א קליינע עפע-נונג אום פרישע לופט זאָל אריינקומען. אייניגע מאָל איז ווער פון דיא קאָלָני-סטען ארונטערגעגאנגען מיט'ן לויטער צום ברעג ים, אָבער זיי האָבען ניט געד-קענט לאנג פערבליבען דרויסען צוליעב דיא שניידענדע קעלט. אָבער סירוס הארדינג האָט ניט געוואָלט, אז ער און זיינע קאָמפאניאָנען זאלען זיצען לוי-

דיג און ווייל זיי האָבען גאָר ניט געקענט טהאָן זרויסען, האָט ער אלעמען פּער-
זאָרגט מיט אַ נייע אַרבייט אין הויז.

מיר ווייסען, אז דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל האָבען געברויכט אלס
צוקער דיא פליסיגקייט וואָס זיי פלעגען ארויסציהען פון אזא זאָרט צוקער-
בוים, אין וועלכע זיי פלעגען אויסהאקען שפאלטען און דער זיסער זאפט איז
ארויסגערוגען. זיי פלעגען דאָס בריינגען אהיים אין ליימענע כלים, פלעגען
עס לאָזען שטעהן, אום דער אָבזאץ זאָל פערבלייבען אונטען און דיא אוי-
בערשטע איז געווען ריינער ווייסער סירופ. אָבער מען האָט פון דעם דאָזיגען
זיסען זאפט געקענט מאכען א בעסערע זאך, און איין טאָג האָט סירוס האר-
דינג געלאָזט ווייסען זיינע קאָמפאניאָנען, אז זיי געהען מאכען אַ נייע זאָרט
פאבריק אין זייער גראַניט הויז.

— וואָס אזעלכעס? — האָט פענקראָפט נייגערדיג געפרעגט.

— מיר וועלען לייטערען צוקער — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.

— דאָס וועט זיין אן אנגענעהמע ארבייט — האָט דער מאַטראָז געזאָגט

— צו לייטערען צוקער דארף מען פיעל היץ און ביי דיא יעצטיגע קאלטע ווע-
טערען וועט עס זעהר גוט זיין.

— יא — האָט דער אינזשיניר געזאָגט מיט אַ שמייכעל — דאָס איז

זעהר אַ וואַרימע פראָפעסיאָן.

מיט דיא ווערטער "לייטערען צוקער" ווערט דאָ ניט געמיינט צו האָבען

אַ פאבריק מיט מאַשינערי מיט פיעלע ארבייטער. ניין! סירוס הארדינג האָט
געמיינט אן איינפאכע ארבייט, וואָס זאָל פערוואַנדלען דעם זאפט פון דיא
צוקער-בויער אין ריינעם, פעהארטעוועטען צוקער. דיא ארבייט איז געמאכט
געוואָרען אויף פאָלגענדען אַרט:

מען האָט דיא זיסע פליסיגקייט אוועקגעשטעלט אין טעפ אויף אַ פייער.

ווען עס איז געוואָרען שוים פון אויבען, האָט עס נעב אַרונטערגענומען מיט
אַ הילצערנע לאָפאטקע. מען האָט דיא פליסיגקייט אזוי געלאָזט קאָכען זיך
אייניגע שטונדען צייט, ביז עס איז דערפון געוואָרען אַ ריינער, געדיכטער
סירופ, דאן האָבען זיי עס אריינגעגאָסען אין ליימענע פורמס, וואָס הארדינג
האָט פריהער געמאכט און אויסגעברענט אין קיך אויווען. דער סירופ איז
פערקיהלט און פעהארטעוועט געוואָרען און עס איז ארויסגעקומען שטיקלעך
צוקער פון פערשיעדענע מאָדעלען, לויט דיא מאָדעלען פון דיא פורמס.

דיא קעלט האָט אָנגעהאלטען ביז אין מיטען פון מאָנאט סעפטעמבער
און דיא איינוואָהנער פון גראַניט הויז איז זייער געפאנגענשאפט געוואָרען
אונטערענגליך. זיי האָבען געוואָלט ארויסגעהן אויף דער ליכטיגער וועלט,
זיי האָבען ניט געקענט זיצען איינגעשפארט אין שטיינערנעם באַרג, אָבער דיא
קעלט האָט זיי געזוואונגען צו זיין שטוב'דיצער. כמעט יעדען טאָג האָבען זיי

פרובירט ארויסגעהן ערגיץ, אָבער זיי האָבען לאַנג אין דרויסען ניט געקענט פערבלייבען. זיצען ליידיג האָבען זיי ניט געקענט. עס איז זיי געווען זעהר לאַנגווייליג דיא צייט און יעדער איינער האָט זיך אויסגעזוכט אירגענד וועלכע ארבייט. ביי דער ארבייט האָבען זיי גערעדט און באלאקעט, אום דיא צייט זאָל שנעלער אוועק. הארדינג האָט זיינע קאָמפאניאָנען ערקלערט פיעלע וויסענ-שאפטליכע זאכען. ער האָט זיי געגעבען לעקציעָנען און ער האָט זיי בעקאנט געמאכט מיט ענינים וואָס זיי האָבען פריהער ניט געוואוסט. קיין ביבליאָטהעק האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געהאט און דער געלערענטער אינוזשיניר האָט זיי געלערענט אויסוועניג, דאָס וואָס זיי וואָלטען ביי אנדערע אומשטענדען גע-לייענט אין ביכער. הארדינג איז פאר זיינע קאמערעדען געווען אן אָפּענער בוך וואָס האָט זיי פערענטפערט אלעס וואָס זיי האָבען געוואָלט וויסען.

ער זיינען געווען טעג ווען פענקראָפּט, נעב און הערבערט האָבען זיך איינגעשפארט צו געהן אויף יאגד, טראָצדעם וואָס עס איז געווען אזוי קאלט; אָבער קאפיטאן הארדינג האָט עס זיי ניט ערלויבט, ווייל ער האָט געוואָלט פעהריטען זייער געזונד, אום זיי זאָלען ניט בעקומען אן ערקעלטונג.

פענקראָפּט האָט מעהר פון אלעמען געפיהלט דיא געפאנגענשאפט. עס איז איהם איינפאך דער לעבען נמאס געוואָרען זיצענדיג שטענדיג אין הויז. נאָך איהם איז פילייכט געווען טאפ, וועלכער איז אויף זעהר גערן געווען צו זיין דרויסען. דער הונד האָט זיך קיין אָרט ניט געפונען. ער איז אומגעלאָפּען הין און צוריק פון איין צימער אין אנדערען און ער האָט א וויילע ניט געקענט רוהען. איינמאָל האָט זיך טאפ אָנגעהויבען ארומדרעהן ארום ברונים וואָס האָט זיך געצויגען צום מעער. ער האָט געשמעקט און געגעבען פערשיעדנע צייכענס אזוי וויא ער זאָל דאָרט עפעס שפירען. דער ברונים איז געווען צו געדעקט מיט א הילצערנעם לאָדען. טאפ האָט אייניגע מאָל ארונטערגעשמעקט א פום אונטער'ן לאָדען אזוי ווי ער זאָל איהם וועלען אויפהויבען. דער אינוזשיניר האָט עס פון ווייטענס צוגעקוקט.

וואָס זאָל דאָרט אין ברונים זיין? וואָס שפירט דאָרט דער קלוגער הונד? זאָל דאָרט אונטען ערגיץ זיין אן ארויסגאנג צום ברעג ים? אָדער האָט זיך דאָרט א ים-טהיער פערקליבען צו כאפען דעם אַטהעם אויף'ן גרונד פון ברונים? דאָס האָט הארדינג ניט געקענט וויסען. ער האָט געקלערט, געטראכט, אָבער ער איז צו קיין בעשלוס געקומען. ער האָט געוואוסט, אז טאפ איז א געלער-רענטער הונד, א קלוגע חיה וואָס בילט קיינמאָל ניט אויף דער לכנה. טאפ בילט ניט אומזיסט, לויפט ניט אומזיסט און מאכט ניט אזעלכע בעוועגונגען אומזיסט. עפעס מוז דאָרט אין ברונים זיין, אָבער וואָס? — דאָס איז א זאָנדערבארע רעמעניס.

הארדינג האָט זיך וועגען דעם דורכגעערט מיט גידעאָן ספילעט. זיינע אי-

בעריגע קאמפאניאָנען האָט ער וועגען טאפ'ס זאָנדערבארע אויפפיהרונג אַ וואָרט ניט געזאָגט.

ענדליך האָט דיאָ קעלט אויפגעהערט. עס האָט גערענענט, עס איז גע- פאלען נאסער שנעע, אמאָל צומישט מיט האָגעל, אָבער קיין פרעסט זיינען מעהר ניט געווען. דער אייז איז צושמאלצען געוואָרען, דער שנעע איז פערשוואונדען און עס האָבען זיך אָנגעהויבען צייגען צייכענס פון פריהלינג. דיאָ שכנים פון גראניט הויז האָבען גאָר אויף דאָס ניי אָבגעלעבט. זיי האָבען אָנגעפאנגען געהן אויף יאנד און פענקראָפט האָט אָנגעפאנגען זיינע אמאָליגע טענות, אז הארדינג זאָל פאבריצירען ביקסען מיט שיס-פולווער, אום צו מאכען זייערע יאנדען מעהר ערפאָלג. דער אינזשיניר האָט איהם צוליעב געטהאָן און איהם פערשפראַכען אז ער וועט עס קירצליך מאכען, אָבנאָהאל ער האָט ביי זיך פעסט געוואוסט, אז דאָס איז אַן אונמעגליכע זאך, זאָלאַנג ער האָט ניט דיאָ ריכטיגע געצייג דערצו.

סיירוס הארדינג איז ניט געווען אַ מענש וואָס האָט ווען עס איז געמיינט יעמאנדען צו נארען. ער איז ניט געווען קיין צוויי פנים'דיגער וואָס זאָל מיט'ן מויל רעדען אזוי און אין הארצען טראכטען אנדערש, אָבער דיעזען מאָל איז ער געווען געצוואונגען צו זאָגען אַ ליגען געגען זיין נאטור און געגען זיין וויר- לען. ער האָט פריהער פרובירט אָבווענדען דעם מאטראָז פון זיין לוסט צו פייער-וואפען. ער האָט איהם איינגערעדט, אז ביקסען זיינען גאָר ניט נויטיג, זאָלאַנג זיי פאנגען גענוג טהיערע און פויגלען מיט דיאָ וואפען וואָס זיי האָבען; אָבער פענקראָפט האָט זיך ניט געלאָזט איבעררעדען און דער אינזשיניר האָט איהם געמוזט נארען, אום ער זאָל ניט ענטמוטהינט ווערען.

אין דיאָ ריכטיגקייט זיינען ביקסען דעם אינזשיניר גאָר אין זיינען ניט געלעגען און ער האָט וועגען דעם גאָר ניט געטראכט, ווייל זיינע געדאנקען זיינען איהם צו יענער צייט געווען פערנומען מיט אַ וויכטיגערע זאך. ער האָט, געמליך, געדענקט וועגען קליידער פאר איהם און זיינע קאמפאניאָנען. דיאָ קליידער וואָס זיי האָבען געטראָגען, האָט ער געוואוסט, וועט מען דעם צווייטען ווינטער ניט קענען געברויכען, אויסערדעם זיינען זיי צו לייכט אויף ווינטער, און מען מוז זיך פאָראויס בעזאָרגען מיט בעסערע און ווארימערע מלבושים. הארדינג האָט פאָרנעשלאָנגען זיינע קאמערארען, אז זיי זאָלען ערגיץ אָבצאָ- מען אַ פלאץ אין וואַלד וואו זיי וועלען האָדעווען אזעלכע טהיערע וואָס האָ- בען אויף זיך ווארעמע פעל אָדער וואָלענע פעל, פון וועלכע זיי וועלען שפע- טער אנטקעגען ווינטער קענען מאכען קליידער. זיין פלאן איז געווען אויסצור- געפינען אַ פלאץ וואו אזעלכע טהיערע געפינען זיך און ארומצאמען אַ טהייל פון יענעם פלאץ, אום דיאָ טהיערע זאָלען דאָרט פערבלייבען און דיאָ קינדער וואָס זיי וועלען בריינגען זאָלען זיך אויך האָדעווען אלס געפאנגענע. ער האָט

אויך אויפגעגעבן א פראיעקט, אז זיי זאלען פאנגען לעבעדיגע פויגלען און זיי האַרעווען אין א ספעציעלע געביידע וואָס זיי וועלען פאר דיעזען צוועק אויסבויען.

אַבער פריהער פון אלעס, האָט האַרדינג איינגעזעהן, מוזען זיי אויס־פאַרשען דעם גאַנצען אינזעל פון ברעג צו ברעג, אום אויסצוגעפינען דעם פאָס־סענדסטען אָרט וואו צו מאַכען דעם זאָלאָגישען גאַרטען. אָבער אזא שפּאַ־ציר האָט מען נאָך דאמאָלס נישט געקענט אונטערנעהמען. מען האָט געמוזט ווארטען ביז עס וועט ווערען שעהנעם וועטער און דיא קאָלאָניסטען האָבען גע־רעכענט, אז עס וועט נאָך דויערען וועניגסטענס א מאָנאַט צייט ביז זיי וועלען האָבען דעם גאַנצען לינקאָלן אינזעל אויסגעפאַרשט.

זיי האָבען דערווייל אונגעדולדיג געווארט אויף'ן גינסטיגען וועטער, ווען זיי וועלען קענען ארויסגעהן אויף זייער פאַרשונגס־שפּאַציר.

דעם 24טען אָקטאָבער האָט ביי דיא קאָלאָניסטען פּאַסירט א זאָנדער־בארער, אונערקלעהרליכער פאַרפּאַל. פענקראָפּט איז דאמאָלס אזוי וויא אלע טאָג געגאַנגען בעזוכען דיא פּאַסטקעס, פּיליכט איז דאָרט א טהיער אריינ־געפאלען. ער האָט אין איין גרוב געפונען א "וויא" טהיער עהנליך צו א קליי־נעם שוויין און איהרע צוויי זויג־קינדער. ער איז העכסט ענטציקט געוואָרען פון דיעזער געפינס, ווייל ער האָט געוואוסט, אז דיא פלייש פון דיעזע בעשעפ־ניסע איז א געשמאַקער ביסען. ער האָט דיא טהיערע ארויסגעצויגען און גע־בראַכט אין גראניט הויז און איז געווען העכסט שטאַלץ אויף זיין געפאַנג.

— קומט, קאפיטאַן! — האָט ער אויסגעשריען — און איהר, הערר ספּילעט, קומט אויך. מיר וועלען באלד האָבען א גוטען מאָהלצייט.

— איך בין העכסט צופריעדען — האָט זיך ספּילעט אָנגערופען — אָבער זאָגט מיר, פריינד פענקראָפּט, וואָס אזעלכעס וועלען מיר עסען?

— א זויג־שוויין! — האָט פענקראָפּט געענטפערט מיט א צופריעדענעם טאָן.

— א זויג־שוויין? — האָט ספּילעט געפרעגט — דאָס אלעס? איך האָב געמיינט פּיליכט א געפילטע קוראַפּאַטקע (א מין פויגעל).

— וואָס? — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — געפילטע קוראַפּאַטקעס ווילט זיך אייך? אַך, איהר אונדראנקבארער! איז פלייש פון א זויג־שוויין אייך נישט געפּלען?

— ווער זאָגט עס? — האָט זיך ספּילעט פערענטפערט — עס געפּלעט מיר גאַנץ גוט, אָבער איך בין נישט קיין גרויסער עסער און דאָס איז פאר מיר קיין גרויסע איבערראשונג.

דער מאַטראַז האָט זיך געפונען בעלידיגט, וואָס זיין געפאַנג מיט וועלכע

ער איז אזוי שטאַלץ געווען איז ביים רעפארטער ניט אזוי הויך געשעצט, און ער האָט זיך אָבגערוּפּען:

— יא, דאָס איז ריכטיג. איהר זיינט שוין, פריינד ספּילעט, צו זאמ, זיינט איהר אן איבערקלייבער מיט'ן עסען. מיט זיעכען מאָנאטען צוריק, באלד וויא מיר זיינען אויף דיעזען אינזעל פּערוואָרפּען געוואָרען, וואָלט איהר מיט שווינען פלייש ניט בראַקירט.

— יא, א מענש איז קיינמאָל ניט פּאָלשטענדיג צופריעדען — האָט דער רעפארטער געענטפערט.

— מיך קימערט ניט, פריינד ספּילעט — האָט פּענקראָפּט געזאָגט — אויב איהר זיינט צופריעדען אָדער ניט. איך האָב, אז פריינד נעב וועט פון דיעזע חיה'לעך מאכען א גאנץ גוטען מיטאָג, און אויב איהר וועט זיך ענטזאגען צו עסען וועל איך אויף אייך קיין פּאַראַיבעל ניט האָבען, וועט אויף מיין הלך אָנקומען מעהר.

און ווענדערדיג זיך צו נעב האָט ער געזאָגט:

— פריינד נעב, איהר זעהט אָט דיא צוויי טהיערע? זיי זיינען ניט מעהר וויא דריי מאָנאטען אלט. זייער פלייש איז ווייך אזוי וויא דיא פלייש פון א וואכטעל (א מין פויגעל). אוי, וועלען מיר האָבען א מיטאָג! קומט, נעב, איך וועל אייך העלפען קאָכען.

דער מאַטראָז און נעב זיינען אוועק אין קיך און זיי האָבען זיך גענומען צו דער ארבייט צו פּערפּערטיגען דעם מיטאָג פון דיא פלייש פון דיא יונגע טהיערע.

און עס איז ווירקליך ארויסגעקומען א גוטע געריכט. זיי האָבען נאָך דערצו אָבגעקאָכט זופ און ווילדע מאַנדלען האָבען זיי אויך געהאט און אָט וועגאָ טהעע און צוקער האָט אויך ניט געפּעהלט און זיי האָבען יענעם טאָג געהאט א רייכען מיטאָג, פילייכט דער רייכסטער וואָס זיי האָבען געהאט דורך דער גאַנצער צייט וואָס זיי האָבען געוואָהנט אויף'ן לינקאָלן אינזעל.

אום פינף אהר פּאַרנאכט איז דער מיטאָג געווען פּערטיג און דערלאנגט צום טיש אין עס־שטוב פון גראַניט הויז. אלע האָבען צוגעגעבען, אז דאָס עסען איז אויסגעצייכענט און זיי האָבען עס געשלונגען מיט גרויס אפּעטיט. פּענקראָפּט האָט זיך געפונען זעהר געשמייכעלט וואָס דער מיטאָג האָט אויס־גענומען ביי זיינע קאמערעדען און ער איז געווען לוסטיג און פּרעהליך.

פלוצלונג האָט ער א שמערצליכען געשריי געטהאָן און זיך געכאַפּט ביים

מױס.

— וואָס האָט פּאַסירט? — האָט האַרדינג געפּרעגט — וואָס איז אייך,

פריינד פּענקראָפּט?

— וואָס האָט פאסירט? — האָט פענקראָפּט געענטפערט — איך האָב נור וואָס אַ צאָהן אויסגעבראַכען.

— זיינען פאראן שטיינדלעך אין אייערע זייג-שוויינען? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— איך גלויב אזוי — האָט פענקראָפּט געענטפערט און ארויסגענומען פון מויל אַ הארטע קיילכעל, וועלכע האָט איהם איינע פון זיינע קיערס אויס-געבראַכען.

אַבער דאָס איז ניט געווען קיין שטיינדעל, זאָנדערן אַ בלייענע קויל. פון וואנען דיא קויל האָט זיך גענומען, דאָס איז געווען אַ זאָנדערבארע רעטעניס.

ענדע פוי ערשמען טהייל.

צווייטער טהייל

דער פערשטויסענער

1טעם קאפיטעל.

ויכוחים וועגען דער קויל. — בויען א שיף. — הערבערט אויף א שפיץ פון
א בוים. — קיין שפור. — דיא געפאנגענע טשערעפאכע. — דיא טשערע
פאכע פערשוואונדען. — הארדינג'ס ערקלעהרונג.

עס איז ערשט געווען פונקט זיעבען מאָנאטען פון דער צייט ווען דיא רייר
זענדע אין לופט-באלון זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף'ן לינקאָלן אינזעל.
דורך דער צייט האָבען זיי גענוג געפאָרשט דעם אינזעל. זיי האָבען אויף איהם
שפאצירט אין דער לענג און אין דער ברייט, אָבער קיין מענשען, זאָגאר קיין
שפור פון מענשען האָבען זיי אויף איהם ניט ענטדעקט. זיי האָבען ערגיץ ניט
געפונען קיין געגענטשאַנד, קיין זאך, וואָס מען זאָל קענען דענקען, אז מענשען
הענד האָבען עס ווען עס איז געמאכט. דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען דאָרום
ביו לעצטענס געגלויבט, אז דער לינקאָלן אינזעל איז קיינמאָל ניט געווען בע-
וואָהנט פון מענשען. אָבער דער לעצטער פאָרפאל מיט דער בלייענער קויל
וואָס זיי האָבען געפונען אין קערפער פון יונגען טהיער, האָט זיי צומישט
זייערע געדאנקען. פאקטיש האָט עס אויסגעזעהן, אז דער מעטאלענער קוגעל
איז אריינגעיאָגט געוואָרען אין דער חיה פון א ביקס אָדער פון אן אנדער
פייער-וואפען, און ווער האָט עס געקענט טהאָן, ווען ניט א מענש?
ווען פענקראַפט האָט דיא קויל ארויסגענומען פון זיין מויל און זיא
אוועקגעלייגט אויף'ן טיש, האָבען זיינע קאָמפאניאָנען דערויף געקוקט מיט
ערשטוינונג און זיי האָבען אליין ניט געוואוסט וואָס צו דענקען דעריבער.

סיירות הארדינג האָט קיין מיינונג אויסגעשפראַכען וועגען דעם גע-
היימנישפאלען בלייענעם קונעל, אַבוואָהל ער האָט וועגען דעם פיעל געדענקט
און פערשיעדענע טהעאָריען האָבען זיך וועגען דיעזען געגענטשאַנד געמישט
אין זיין מח. ער האָט דיאָ קויל גענומען אין האַנד, האָט זיאָ געדעהט אין אלע
זייטען, דאָן האָט ער זיך געווענדעט צו פענקראָפּט :

— זיינט איהר זיכער, פריינד פענקראָפּט, אז דאָס טהיער וואָס איז
פערוואַנדעט געוואָרען מיט דיעזער קויל איז מעהר ניט אלט געווען וויאָ
דריי מאָנאטען ?

— ניט מעהר, הערר קאפיטאן — האָט פענקראָפּט געענטפערט — עס
האָט נאָך געזויגען דער מוטער'ס ברוסט, ווען איך האָב עס אין גרוב געפונען.
— אויב אזוי — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — זעהט עס אויס, אז
ווען עס איז אין פערלויף פון דיאָ לעצטע דריי מאָנאטען האָט דאָ אימיצער גע-
שאָסען.

— און דיאָ קויל — האָט דער רעפארטער צוגעגעבען — האָט געטראָפּען,
אַבוואָהל ניט טויטליך פערוואַנדעט דעם קליינעם שוויין.

— דאָס איז קיין צווייפּעל — האָט סיירות הארדינג געזאָגט מיט אַ זיי-
כערען טאָן — און דערפון קענען מיר קומען צום שלום, אז מענשען זיינען
דאָ געווען פאר אונז, אָדער אימיצער האָט בעזוכט אונזער אינזעל אין פערלויף
פון דיאָ לעצטע דריי מאָנאטען, וועהרענד מיר זיינען שוין דאָ געווען דיאָ
בעזיצער. זיינען יענע מענשען אהער געקומען פרייוויליג, אָדער זיינען זיי אהער
פערוואָרפען געוואָרען דורך אַן אונגליק, דורך אַ שיף-ברוך ? דאָס איז אַ זאך
וואָס מיר קענען פאָרלויפּיג ניט וויסען. פילייכט וועט עס אונז דיאָ צייט
ערקלערען. ווער יענע מענשען זיינען געווען, אייראָפּעער אָדער האַלב ווילדע
פון דיאָ מאַלאַי אינזלען, אויב יענע מענשען זיינען פריינד אָדער פיינד פון
אונז ציוויליזירטע, קענען מיר אויך ניט וויסען, און עס פערבלייבט אויך פאָר-
לויפּיג פאר אונז אַ געהיימניש, אויב זיי געפינען זיך נאָך אויף דיעזען אינזעל
אָדער ניט. אָבער דיעזע פראַגען זיינען צו וויכטיג, אז מיר זאָלען זיי איבער-
לאָזען אויף אַ לאַנגע צייט אונענטשיעדען.

— ניין ! הונדערט מאָל ניין ! טויענד מאָל ניין ! — האָט פענקראָפּט
אויסגעשריען אויפּשפרינגענדיג פון זיין פלאַץ — דאָ זיינען קיינע מענשען
אויסער אונז ניטאָ ! איך שווער אייך ביי מיין גלויבען, ביי אלעם וואָס הייליג
איז, אז קיינע אנדערע מענשען זיינען אויף'ן לינקאָלן אינזעל ניטאָ. דער
אינזעל איז ניט גרויס און ווען מענשען זאָלען זיך דאָ ערגיץ געפינען, וואָלטען מיר
זיי שוין לאַנג געזעהן !

— עס איז אביסעל אמת — האָט זיך הארדינג אָבעררופען — און מען

מוז שטוינען פון אזא געהיימיניספאלען פאל מיט דער קויל וואָס איהר האָט געפונען.

— אָבער צו דענקען אז דיא חיה איז געבאָרען געוואָרען מיט א בלייענע קויל אין איהר קערפער — האָט זיך גידעאָן ספילעט אָבגערופען — וועט דאָך זיין מעהר זאָנדערבאר אָדער פילייכט נאריש פון אונזער זייט.

— פילייכט — האָט זיך נעב ארויסגעכאפט — פילייכט האָט פענקראָפט געהאט דיא קויל —

— קוקט זיך צו, נעב — האָט איהם פענקראָפט איבערגעשלאָגען דיא רייד — איהר מיינט דאָך וואהרשיינליך צו זאָגען, אז דיא שטיקעל בליי איז געלעגען בעהאלטען ביי מיר אין מויל! וואו האָט עס זיך געקענט בעהאלטען? וויא איז עס מעגליך, אז א קויל זאָל זיך געפינען ביי מיר אין מויל און איד זאָל עס גאָר ניט פיהלען און וויסען?

רעדענדיג דיעזע ווערטער האָט פענקראָפט אויפגעעפענט זיין מויל גאנץ ברייט און האָט ארויסגעצייגט זיינע צוויי רייהעס צייהן.

— זעהט איהר — האָט ער ווייטער געזאָגט — צעהלט איבער, איד האָב צוויי און דרייסיג צייהן און קוקט וויא פעסט זיי זיינען, וויא געדיכט זיי זיצען איינע נעבען דיא אנדערע. אויב איהר וועט געפינען א לעכעל אין מיינעם א צאָהן אָדער א שפאלט צווישען איין צאָהן און דעם אנדערען, וועל איד אייך ערלויבען אויסצורייסען א האלבען דוצענר פון זיי! היינט וויא אזוי קענט איהר דענקען, אז דער בלייענער קוגעל איז געלעגען אין מויל מויל?

— נעב'ס מיינונג — האָט הארדינג געזאָגט — איז זיכער ניט קיין ריכטיגע, א מענש קען זיך ניט אומטראָגען מאָנאטען לאנג מיט א קויל אונטער'ן צונג אָדער צווישען דיא צייהן און ער זאָל דערפון ניט וויסען. עס איז קלאָהר וויא דער טאָג, אז אימעצער האָט דאָ געשאָסען מיט א ביקס, אָבער איד בין גענייגט צו גלויבען, אז דיא לייטע וואָס זיינען דאָ געווען, פילייכט מיט אייך ניגע מאָנאטען צוריק, זיינען דאָ לאנג ניט פערבליבען, וואָרום ווען זיי וואָלטען אויף'ן אינזעל געווען א לענגערע צייט וואָלטען מיר זיך מיט זיי בעגעגענט אָדער מיר וואָלטען אמוועניגסטען געפונען אירגענד וועלכען שפור פון זיי. וואו זיי זיינען הינגעקומען, קען איד זיך ניט זאָגען. יעדענפאלס דארפען מיר דיא געד היימיניס אויפקלערען. הויפטזעכליך מוזען מיר וויסען קלאָר, אויב מענשען זיינען נאָך דאָ פאראן אָדער ניט.

— וויא דיא זאך זאָל ניט זיין — האָט דער רעפארטער זיך אָבגערופען — דארפען מיר האנדלען זעהר פאָרויכטיג.

— אזוי איז מוין ראטה אויך — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — ווייל מיר דארפען מורא האָבען טאָמער געפינען זיך דאָ מאלא'ער פיראטען (ים רויבער).

— קאפיטאן — האָט זיך דער מאַטראָז אָבגערוּפּען — וואָלט ניט געווען אַ פּלאַן, אַז איידער מיר געהן אַרויס זוכען דיא מענשען וואָס זיינען דאָ געווען אָדער וואָס זיינען דאָ פאַראַן אויף'ן אינזעל, זאָלען מיר פּריהער בויען אַ שיפעל? איך דענק, אַז דאָס וואָלט געווען זעהר אַ גלייכע זאך. אין אַ שיפעל וואָלטען מיר געקענט פּאָהרען מיט דער "מערסי" און מיר וואָלטען געקענט אויס-מיידען דיא שווייגיקייט פון קריבען דורך דיא וועלדער.

— אייער אידעע — האָט האַרדינג געענטפערט — איז זעהר אַ גוטע; אָבער מיר קענען ניט וואַרטען אזוי לאַנג. עס וועט געהמען צופיעל צייט, ווע-ניגסטענס אַ מאָנאַט ביז מיר וועלען האָבען פּערטיג אַ שיפעל אין וועלכע מיר זאָלען מיט זיכערהייט זיך קענען האַלטען אויף'ן וואַסער.

— צו וואָס אזוי פיעל צייט? — האָט פּענקראָפּט געפּרעגט — מיר ווע-לען זיך דאָך ניט אונטערנעהמען צו בויען אזא שיף אין וועלכע מיר זאָלען קענען מאַכען אַ רייווע איבער'ן מער, און אזא זאָרט שיף צו קענען פּאָהרען אין איהר דאָ אויף'ן טיך, קען מען מאַכען אין פינף טעג.

— אין פינף טעג וועט איהר אויסבויען אַ שיף? — האָט געב פּער-וואַנדערט געפּרעגט.

— יא — האָט פּענקראָפּט שטאַלץ געענטפערט — מיר וועלען בויען אזא שיף וויא דיא אינדיאנער געברויכען און דיא אַרבייט וועט מעהר וויא פינף טעג ניט דויערען.

— פון האַלץ? — האָט דער ניגער ווייטער געפּרעגט.

— יא, פון האַלץ! — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — וואָס דען האָט איהר געדענקט, פון שטאַהל? איך וועל אייך נאָך, פריינד געב, בעסער זאָ-גען: ניט פון האַלץ, נור פון רינדע (קאַרע). איך וויעדערהאַל נאָך אַמאָל מיינע ווערטער, אַז אין פינף טעג צייט האָבען מיר אַ שיף.

— אויב אזוי — האָט האַרדינג געזאָגט — בין איך צופריעדען. אָבער איך בעט אייך, מיינע פריינדע, אַז ביז מיר וועלען האָבען דיא שיף פּערטיג זאָלט איהר אלע זיין העכסט פּאַרזיכטיג. איהר זאָלט אויף יאגד ווייט ניט געהן און מיר זאָלען זעהן צו זיין אלע צוזאַמען.

— געוויס, קאפיטאן — האָבען אלע אין איין שטימע געענטפערט.

דיא קליינע קאָמפּאַניע האָט אָבגעגעסען און איידער זיי זיינען געגאַנגען שלאָפען האָבען זיי וויעדער אַמאָל בעשפּראַכען דיא פּראַגע, אויב אויסער זיי געפינען זיך נאָך מענשען אויף'ן אינזעל אָדער ניט. זיי האָבען וויעדער געטראַכט און דעבאַטירט וועגען דער קויל וואָס זיי האָבען געפונען אין לייב פון דעם טהיער, אָבער זיי זיינען געוועהנליך צו קיין שלום ניט געקומען און עס איז פּערבליבען ביים אַלטען.

אויף מאָרגען האָט זיך פּענקראָפּט גענומען צו דער אַרבייט. ער האָט

נאטירליך ניט געמיינט צו בויען א שיה מיט צימערען און מיט בעקוועמליכקיי-טען, בלויז א מין קאסטען וואָס זאָל זיך האַלטען אויף'ן וואסער און זיי זאָל לען אויף איהר קענען פאָהרען. ער האָט ניט געהאט אין זיינען צו בויען דיא שיה פון האַלץ, זאָנדרען פון שטיקער רינדע (קאָרע) צוגעפאסט איינע צו דיא אנדערע. אזא שיפעל, האָט דער מאַטראָז געדענקט, וועט זיך לייכט טראָגען אויף'ן וואסער און זיי וועלען אויף איהר קענען מאכען זייער פאָרשונגס-רייזע. צוערשט האָט מען געדארפט אויסגעפינען דיא בוימער וואָס האָבען א שטארקע און בויגזאמע קאָרע, און דאָס האָט מען ניט פיעל געדארפט זוכען. דיא לעצטע שטורמס האָבען אומגעוואָרפען פיעלע גרויסע בירקען-בוימער (בע-ריאָזא אויף רוסיש). דיא קאָרע פון דיעזע בוימער איז שטארק און מען קען זיא בויגען וויא מען וויל. זיא איז אויך געדיכט גענוג און קיין וואסער קען דורך איהר ניט דורכגען. דיא שיפס-בויער האָבען דיעזע קאָרע געדארפט ארומשיילען פון דיא בוימער און דאן זיך געהמען צום בויען; אָבער דאָס איז געווען א שווערע ארבייט, ווייל זיי האָבען ניט געהאט דיא נויטיגע און פאָל-קאָמענע געצייג דערצו. דאָך זיינען זיי דיעזע שווידיגקייטען איבערגעקומען און זיי האָבען דיא קאָרע ארונטערגענומען אויף'ן בעסטען ארט.

דער הויפט מאסטער איז געווען דער מאַטראָז און דיא אנדערע מיט-גליעדער פון דער קאָלאָניע האָבען איהם מיטגעהאָלפען. פענקאָפט איז געווען העכסט שטאָלץ ביי זיך מיט זיין ארכיטעקטור און ער האָט זיך געפיהלט זעהר געשמייכעלט, ווען דער אינזשיניר האָט איהם קאָמפלימענטען געגעבען, אז ער איז א גוטער בעל מלאכה. ער האָט פריהער געמאכט הילצערנע ראמען (פריימס) און ער האָט דערויף צוגעקלאפט דיא קאָרע מיט נעגעל — אן איינפאכע ארבייט, אָבער דער מאַטראָז האָט דערמיט שטאָלצירט אזוי וויא ער זאָל זיין דער ארכיטעקט פון א מאָדערנע קריעגס-שיה.

וועהרענד דיא ארבייט איז אָנגעגאנגען פלעגען אָפט ספילעט און הער-בערט ארויסגעהן אביסעל אויף יאגד. זיי האָבען געפאָלגט דעם אינזשיניר'ס פערזאָג און זיי זיינען קיינמאָל ניט אוועק ווייט. העכסטענס האָבען זיי אוועק געשפאצירט צוויי מייל פון גראניט הויז; ווייטער אָבער זיינען זיי ניט גע-גאנגען. אין וועג האָבען זיי שטענדיג גערערט וועגען דער בליענער קויל וואָס זיי האָבען געפונען אין בראטען. דער זאָנדרערבארער פאָרפאל איז זיי פון זיינען ניט ארויס און זיי האָבען ניט אויפגעהערט צו דענקען און צו רעדען וועגען דעם. איינמאָל, דאָס איז געווען דער 26טער אָקטאָבער, האָט הערבערט גע-זאָגט צום רעפאָרטער:

— הערר ספילעט, קאפיטאן הארדינג דרינגט פון דער קויל, אז מענשען אוי-סער אונז זיינען דאָ פאראן אויף'ן אינזעל, דענקט איהר ניט אז עס איז העכסט זאָנדרערבאר וואָס אונז האָט נאָך ניט געטראָפען צו בעגעגענען זיך מיט זיי ?

— אויב זיי זיינען נאָך דאָ — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — איז געוויס אונערקלערליך ווארום מיר האָבען זיי נאָך ניט געזעהן, אָבער — מיינט איהר הייסט עס צו זאָגען — איז איהם הערבערט אריינגעפאלען אין דיא רייד — אז מענשען זיינען דאָ געווען, אָבער זיי האָבען דעם אינזעל פּערלאָזען.

— דאָס איז מעהר וויא וואהרשיינליך — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — ווארום ווען זיי וואָלטען דאָ געווען דיא גאנצע צייט, אָדער וועניגסטענס ווען זיי וואָלטען דאָ ערשט געווען, איז אונמעגליך, אז מיר זאָלען ביז איצט קיין שפור צו זיי ניט האָבען געפונען.

— אָבער ווער, דענקט איהר, זיינען יענע מענשען ?

— פּערוואָרפענע, אומגעפעהר אזוי וויא מיר.

— אָבער וויא אזוי האָבען זיי דעם אינזעל פּערלאָזען ?

— איינפאך. עס קען זיין, אז א שטורם האָט פּערטראָגען זייער שיף צו דיעזען אינזעל, אָבער דיא שיף איז ניט בעשעדיגט געוואָרען און דיא לייטע זיינער נאכהער מיט דער זעלבער שיף אָבגעפאָהרען.

— אויב אזוי, טאָ ווארום האָט קאפיטאן הארדינג אזוי מורא ? ווארום האָט ער אונז פּערזאָגט אז מיר זאָלען פּאַרויכטיג זיין ? וויבאלד איהר דענקט, אז דיא מענשען וואָס זיינען דאָ געווען זיינען שוין ערשט ניטאָ, היינט פאר וועמען האָבען מיר מורא צו האָבען ?

— איך וועל עס דיר ערקלערען, מיין יונגע — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — קיין אנדערע וויא איינוואָהנער פון דיא מאלאי אינזלען האָבען אהער ניט געקענט פּערוואָרפען ווערען, ווייל קיינע ווייסע ציוויליזירטע מענשיגען פּאָהרען ניט אין דיעזע געגענדען, און פאר דיא מאלאי'ער דארף מען זיך שטארק היטען, ווייל זיי זיינען געפעהרליכע ברואים. מיר מוזען איבערטראכטען, פילייכט בריינגט זיי אירגענד וועלכע סבה ווערער אהער און מיר דארפען זיין געווארענט פון געפאהר.

— דענקט איהר ניט, הערר ספילעט — האָט הערבערט געפרעגט — אז מיר וועלען ווען עס איז געפינען שפורען פון יענע אונזערע געסט, וואָס האָבען אונזער אינזעל בעזוכט ?

— איך וועל ניט זאָגען אז ניט — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — מעגליך אז זיי האָבען דאָ איבערגעלאָזט אירגענד וועלכע שפורען און מיר וועלען זיי געפינען.

דיעזער געשפּרעך צווישען דיא צוויי פריינד איז אָנגעגאנגען וועהרענד זיי זיינען געווען אין א פראכטפאל שעהנעם טהייל פון וואלד ניט ווייט פון טייך "מערים". דאָרט זיינען געוואקסען בוימער, וועלכע זיינען געווען אומגעפעהר

צוויי הונדערט פֿום הויך פֿון דער ערד. דיא אינגעבאָרענע פֿון ניי־זעלאַנד רופֿען דיעזע ריעזען־בוימער "קאָוריס".

— מיר איז, הערר ספּילעט, אינגעפאלען א גוטע אידעע — האָט זיך הערבערט אָבערופֿען — איך דענק ארויפקלעטערען אויף'ן שפיץ פֿון א בויס און פֿון דאָרט וועל איך קענען זעהן אויף א ווייטע שטרעקע ארום און ארום אין וואַלד און הינטער'ן וואַלד. פֿון אונזערע בערג קען מען ניט זעהן וואָס הינטער'ן וואַלד טהוט זיך און פֿון דאנען וועל איך פּילייכט מעהר זעהן.

— דאָס איז א נאנץ גוטע אידעע — האָט ספּילעט געזאָגט — דיא פראגע איז אָבער אויב זיא וועט קענען פֿערווירקליכט ווערען. דענקסט דוא, הערבערט, אז דוא וועסט קענען בעווייזען ארויפצוקלעטערען אזוי הויך ? — איך וועל פֿרובירען — האָט הערבערט געענטפֿערט — פּילייכט וועט עס מיר געלינגען און איך וועל עטוואָס נייעס ענטדעקען.

דער פֿעהיגער און פֿלייסגער יונג האָט אָנגעהויבען קלעטערען אויף איינע פֿון דיא העכסטע בוימער און אין אייניגע מינוטען ארום איז ער שוין געווען אין דער הויך ביים שפיץ.

ער האָט פֿון דער הויך ארומגעקוקט דיא סאנטה זייט פֿון אינזעל, וואו דיא פֿעראייניגטע פינף קאָלאָניסטען זיינען נאָך קיינמאָל ניט געווען, אָבער ער האָט קיין בעזאָנדערעס ניט געזעהן. קיין רויך, קיין ביידעל און קיין שפור פֿון מענער שיען. אויף'ן ים האָט ער אויך מעהר וויא וואסער פֿון אונטען און הימעל פֿון אויבען ניט געזעהן. קיין שיף, קיין זעגעל און קיין שפור פֿון קיין שיף. דעם ברעג ים האָט הערבערט ניט געקענט זעהן, ווייל דער ברעג איז בעשטאנען פֿון א הויכען פעלז. ער האָט דאריבער געקענט דענקען, אז א שיפעל אָדער א שיף מיט א צובראָכענעם מאסט שטעקט דאָרט ערגיץ. ער האָט זיך ארומגע־קוקט אין וואַלד און ער האָט דאָרט אויך קיין זאך אויסער בוימער ניט בע־מערקט.

אביסעל שפעטער האָט זיך הערבערט'ן אויסגעוויזען, אז ער זעהט א רויך גאנץ ווייט. ער האָט אָבער אָנגעשטרענגט זיינע אויגען און האָט זיך גוט צוגעקוקט און ער האָט זיך איבערצייגט אז ער האָט א טעות געהאט. דיא פאנטאזיע האָט עס איהם בלויז פאָרגעשטעלט, אָבער אין אמת'ען איז דאָרט קיין זאך ניט געווען.

ער איז ארונטערגעקראַכען פֿון בויס און דיא צוויי יעגער האָבען זיך אומגע־קעהרט אהיים אין גראניט הויז. הערבערט האָט פאר סירוס הארדינג דערזעהלט פֿון זיין לעצטע אונטערנעהמונג, וויא ער האָט ארויפגעקלעטערט אויף'ן שפיץ פֿון א קאָורי בויס מיט דער האָפֿנונג צו ערפאהרען עטוואָס וויכטיגעס, אָבער ער האָט ליידער קיינע נייעס געבראכט. דער אינזשיניר האָט געשאַקעלט מיט'ן קאָפּ, אָבער ער האָט א וואָרט ניט געזאָגט. זיין שוויגען האָט געמיינט: מיר

וועלען קיין זאך ניט וויסען, זאלאנג מיר וועלען ניט האָבען דעם אינזעל
נט אויסגעפארשט.

מיט צוויי טעג שפעטער, דעם 28טען אָקטאָבער האָט פאסירט אן אנדער
פאָרפאל וואָס האָט דיא בעזיצער פון אינזעל געמאכט צו דענקען און צו טראכט
טען דעריבער.

שפאצירענדיג ביים ברעג ים, אומגעפעהר צוויי מייל ווייט פון נראניט הויז,
האָבען הערבערט און נעב דערזעהן א גרויסע שילדקרעטע (משערעפאכע) פון
א פראכטפאלען זאָרט. הערבערט האָט דיא חיה פריהער דערזעהן, וויא זיא
איז געקראָכען צווישען דיא פעלזען און ער האָט זיך זעהר דערשראָקען.
— רעטע, נעב! רעטע! — האָט ער אויסגעשריען.

נעב איז צוגעלאָפּען און האָט אויך דערזעהן דיא גרויסע קריכענדע בריאה.
— אַך, וואָס פאר א שעהנעם טהיער! — האָט נעב געזאָגט — אָבער
וויא אזוי קענען מיר עס פאנגען? דאָס וואָלט געווען א גרויסע איבערראשונג
פאר אונזערע קאמעראדען, ווען מיר וואָלטען געפאנגען דיזע זעלעטענע בע-
שעפעניס.

דיא משערעפאכע איז ווירקליך געווען א זעלעטענהייט. זיא איז געווען דריי
פוס לאנג. דער קאָליר פון איהר ביינערנער פעל אָדער שוויקאמער, אונטער
וועלכען זיא איז בעהאלטען, איז געווען גרין און גלאנציג און איהר קערפער
האָט אויך דעם זעלבען קאָליר געהאט. נעב האָט אזא געלעגענהייט ניט גע-
וואָלט ארויסלאָזען און ער האָט שטארק חשק געהאט צו פאנגען דיא בריאה.
וויא אזוי, האָט ער ניט געוואוסט און ער האָט געדארפט אָנקומען צום יונגען
הערבערט.

— דאָס איז א קלייניגקייט — האָט הערבערט געזאָגט — מיר קענען זיא
לייכט פאנגען. קיין גרינגערע זאך וויא דאָס, איז נאָר ניטאָ. אוועקטראָגען דיא
חיה איז פאר אונז אונגעגליך, ווייל זיא וועגט זיכער פיער הונדערט פונט.
אָבער מיר קענען זיך פערזיכערען, אז זיא זאָל פערבלייבען דאָ אויף'ן אָרט
ביז מיר וועלען רופען אונזערע קאָמפאניאָנען און מיר וועלען זיא פאנגען.

— וויא אזוי וועסט דוא עס מאכען? — האָט דער ניגער נייגערני געפרעגט.
— איינפאך — האָט הערבערט געענטפערט — לאָמיר זיא איבערקעהרען
מיט'ן רוקען אראָב, וועט זיא זיך ניט קענען ריהרען פון אָרט און וועט דאָ
בלייבען ליגען, זאָנאר וואָכען לאנג.

דיא שילדקרעטע האָט דערזעהן דיא מענשען און זיא האָט איהר קערפער
בעהאלטען אונטער דער ביינערנער שעל. הערבערט און נעב האָבען זייערע שטע-
קענס ארונטערגערוקט אונטער דער חיה און זיי האָבען זיא אָהן שוויריגקייטען
איבערגעקעהרט מיט'ן רוקען ארונטער. זיא איז געבליבען ליגען אונבעוועגליך
אזוי וויא א שטיין.

— אויסגעצייכענט! — האָט נעב אויסגעשריען — אונזער פריינד, הערד פענקראָפּט, וועט דערפון זעהר צופריעדען זיין און עס פרעחט מיך זעהר וואָס איך וועל איהם אזא שמחה קענען אָנזאָגען.

און נעב האָט געוואוסט וואָס ער רעדט, ווייל פאקטיש האָבען זיך דיא איי בערינגע מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע ניט געקענט פרעהען אזוי פיעל מיט נעב'ס און הערבערט'ס נעפינס וויא פענקראָפּט, וועלכער איז געווען א גרוי סער ליעבהאָבער אויף א געשמאקען ביסען. דיא פלייש פון א שילדקרעטע איז זעהר געשמאק און מען קען דערפון מאכען דיא בעסטע געריכטען. דער מאטראָז וואָלט זיך געפיהלט גליקליך איבער גליקליך, ווען ער וואָלט געהאט א מיטאָג פון שילדקרעטען פלייש.

אום צו זיין זיכערער, אז דיא בעשעפענים וועט פערבלייבען אויף'ן אָרט, האָבען זיי אויף איהר אָנגעוואָרפען גרויסע שטיינער און דיא צוויי יעגער האָבען זיך דאן אומגעקעהרט צום גראניט הויז.

געהענדיג צוריק האָבען הערבערט און נעב זיך בעדענקט צו מאכען דעם מאטראָז א פלוצלונגע איבערראשונג און אליין בריינגען דיא שילדקרעטע אהיים אָהן זיין וויסען. זיי האָבען צווישען זיך אָבגערעדט, אז זיי זאָלען געהי מען דעם וואָגען, וואָס פענקראָפּט האָט געהאט געמאכט און וועלכען זיי האָבען שוין איינגע מאָל בענוצט צו בריינגען האָלץ און קויהלען, און דערויף בריינגען דיא זעלטענע טשערעפאכע.

זיי זיינען געקומען אין גראניט הויז, האָבען שטילערהייך ארונטערגענומען דעם קליינעם וואָגען און זיי זיינען אוועק צו דעם פלאץ וואו זיי האָבען דאָס טהיער איבערגעלאָזט. זיי זיינען געווען העכסט צופריעדען, וואָס זיי איז גע- לונגען ארויסצו'גנב'ענען דעם וואָגען און קיינער פון זייערע קאמעראדען האָט עס בעמערקט. זיי האָבען זיך פאָרגעשטעלט וויא פענקראָפּט וועט איבערראשט ווערען און וויא ער וועט טאנצען פאר פרייד ווען ער וועט פלוצלונג דערזעהן דיא שילדקרעטע, וועגען וועלכע ער האָט זאָגאר קיינמאָל ניט גע'חלום'ט.

אָבער וויא איבערראשט און פערצווייפעלט זיינען דיא צוויי יעגער גע- וואָרען, ווען זיי זיינען געקומען אויף'ן פלאץ און האָבען דערזעהן, אז פון דער שילדקרעטע איז אפילו קיין סימן ניט געבליבען. עס זיינען געבליבען בלויז דיא שטיינער וואָס זיי האָבען אויף איהר ארויפגעלייגט און דיא היה אליין איז פערשוואונדען. זיי האָבען אָנפאנגס זייערע אייגענע אויגען ניט געגלויבט, אָבער זיי האָבען זיך נאָכדעם איבערצייגט, אז דיא שילדקרעטע איז טאקיי ניטאָ.

— נו — האָט נעב געזאָגט — קענען זיך דיעזע טהיערע אליין יא איבערקעהרען?

— עס שיינט אזוי — האָט הערבערט געענטפערט — אזוי ווייט וויא איך

ווייס איז דיא נאטור פון דיעזע טהיערע, אז ווען זיי ליגען אויף'ן רוקען קענען זיי זיך ניט איבערקעהרען; אָבער פאקטיש זעהט עס אויס אנדערש.
— פערפאלען! — האָט געזאָגט מיט בעדויערען — מיר האָבען אויב-
זער פריינד פּענקראָפּט געוואָלט מאַכען אן איבערראשונג, אָבער עס איז אונז
ניט געלונגען.

— און דער קאפיטאן וועט געוויס דארפּען זיך ברעכען דעם מח צו ערקלע-
רען דיעזע מאָדנע רעטעניס — האָט הערבּערט געטראכט.

— ווייסט דוא וואָס, הערבּערט — האָט זיך געב אָנגערופּען — לאָמיר
בעסער קיינעם ניט דערצעהלען פון אונזער נידערלאגע. מען וועט נאָך פון אונז
לאכען וואָס מיר האָבען אזוי נאריש געהאנדעלט.

— אין געענטהייל — האָט הערבּערט געענטפּערט — מיר דארפּען און
מוזען אלעס דערצעהלען, פּילייכט ליגט אין דעם א געהיימניס וואָס מיר דאר-
פען וויסען, פּילייכט האָבען דיא זעלבע וואָס האָבען דעם קוגעל אריינגע-
יאָגט אין דער חיה, וואָס מיר האָבען ניט לאנג צוריק געהאט אויף מיטאָג,
אויך אונזער טשערעפּאכע אוועקגענומען.

— פּילייכט ביזט דוא גערעכט! — האָט דער ניגער צוגעגעבען.

זיי זיינען אָנגעקומען צוריק אין זייער וואָהנונג און זיי האָבען דערצעהלט
וואָס זיי האָט געטראָפּען.

— דומקעפּ! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — אזא גוטען ביסען
האָט איהר פון מויל ארויסגעלאָזט! מיר וואָלטען דאָך פּילייכט פּופּציג גע-
שמאקע מאָהלצייטען געהאט!

— אָבער מיר זיינען ניט שולדיג — האָט זיך געב פּערענטפּערט — מיר
האָבען געטהאָן ריכטיג. מיר האָבען דיא שילדקרטע איבערגעקעהרט אויף
איהר רוקען און נאָך אָנגעלייגט פון אויבען שטיינער און מיר קענען זיך ניט
ערקלערען וויא אזוי זיא איז אנטלאָפּען.

— וואהרשיינליך — האָט זיך פּענקראָפּט געבייזערט — האָט איהר זי ניט
גענוג אומגעקעהרט.

— ניט גענוג? — האָט הערבּערט אויסגעשריען — וויא אזוי איז עס
ניט גענוג? דארף מען מעהר און בעסער, אז מיר האָבען זאָנאר שטיינער אויף
איהר ארויפגעלייגט און דאָך איז זיא פּערשוואונדען געוואָרען.

— א זעלטענע געהיימניס — האָט דער מאטראָז געמורמעלט — א גע-
היימניס וואָס האָט נאָך ביז יעצט ניט פּאסירט.

— איך ווייס — האָט הערבּערט געזאָגט — אז שילדקרטען קענען זיך
ניט אומקעהרען, ווען זיי ליגען אויף'ן רוקען, היינט וויא קומט עס טאקי וואָס

ריעזע וואָס מיר האָבען געפונען איז געווען אן אויסנאָהמע? פילייכט האָט עס עפעס א פערבינדונג מיט דער בלייענער קויל?

— וואָס פאר א פערבינדונג קען עס האָבען מיט דער קויל? — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט.

— איינפאך — האָט הערבערט געענטפערט — פילייכט האָבען דיא זעלבע מענשען, וואָס האָבען יענע קויל אריינגעשאַסען אין דעם זויג-שוויין, פערנומען אונזער שילדקרעמע.

— דוא ביזט שוין צופיעל אבערגלויביש — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט.

— דאָס איז ריכטיג, אז א שילקרעמע ווען זיא ליגט אויף'ן רוקען קען זיא זיך ניט איבערקעהרען אויף איהרע פיס. איך גלויב אָבער ניט, אז יעמאנד זאָל זיא האָבען אוועקגעכאפט.

— וואו דען איז זיא הינגעקומען? — האָט הערבערט געפרעגט.

— דער מעער, דענק איך, האָט זיא אוועקגעכאפט! — האָט דער אינזשי-ניר געענטפערט — וויא ווייט איז זיא געלעגען פון ברעג ים?

— העכסטענס — האָט הערבערט געענטפערט — פופצעהן פוס.

— איז דאָס וואסער פון מעער דאמאָלס געווען אָבגעפאלען?

— יא, קאפיטאן.

— נו, אויב אזוי — האָט הארדינג געזאָגט — איז דיא פראגע פערענט-פערט. וועהרענדר איהר זייט דאָרט ניט געווען איז דאָס וואסער געשטיגען, א כוואליע האָט דיא שטיינער פון טהיער'ס רוקען ארונטערנעשליידערט און אויך געהאַלפען דעם טהיער איבעררעהען זיך מיט דיא פיס אראָב. דיא שילקרעמע איז דאן אוועקגעשוואומען אין מעער.

— אף, וואָס פאר א דומקעפ מיר זיינען טאקי געווען! — האָט נעב אויסגעשריען.

— איך האָב דאָך דאָס שוין פריהער געזאָגט — האָט זיך דער מאטראָז פערדריסליך אָבגערופען.

אלע זיינען געווען איינשטימיג מיט'ן אינזשיניר'ס ערקלערונג און זיי האָ-בען אויפגעהערט צו דענקען און זאָגען מיינונגען וועגען דעם.

2טעם קאפיטעל.

דיא ערשטע ריזע אויף זייער שיפעל. — מעסער און א קאסען געפונען. — אן אוצר פון פערשידענע ארטיקלען. — פענקראפֿט'ס אונצופריעדענהייט. — דער מזל'דיגער פסוק.

דעם 29טען אָקטאָבער איז דיא קאַרע־שיפעל אין גאַנצען פערטיג געוואָרן רען. פענקראָפֿט האָט געהאַלטען וואָרט און ער האָט געמאַכט א גאַנץ לייכטע שיפעל מיט פלעצער פאר אלעמען צו זיצען. דיא ארבייט האָט געדויערט פינף טעג.

ארונטערלאָזען דיא שיפעל אין וואסער איז געווען א גאַנץ לייכטע זאַך. זיי האָבען זיא צוגעשלעפט ניט ווייט פון ברעג און ווען דאָס וואסער האָט זיך אויפגעהויבען און איז ארויס פון ברעג, האָט דיא שיפעל אָנגעהויבען שווימען. פענקראָפֿט איז געווען דער ערשטער וואָס האָט זיך אריינגעכאַפט אין שיפעל און זיא אָנגעהויבען טרייבען מיט א רודער.

— הורא! — האָט דער מאַטראָז העכסט ענטציקט אויסגעשריען — מיט דיעזער שיף קענען מיר ארומפאָהרען ארום —
— ארום דער וועלט? — איז איהם דער רעפאָרטער אריינגעפאלען אין דיא רייד.

— ניין, ארום אונזער אינזעל — האָט פענקראָפֿט געענטפערט — דער קאפיטאן וועט נאָך אַמאָל מאכען א זענעל און מיר וועלען האָבען אן אויסגע־ צייכענטע שיף. נו, הערר קאפיטאן, און איהר, הערר ספילעט און נעב און הערר בערט, ווילט איהר ניט פרוברען אונזער נייע שיף? קומט אריין. מיר מוזען דאָך וויסען אויב זיא וועט אונז אלע פינף קענען פיהרען!

און א פראָבע האָט מען ווירקליך געדארפט מאכען. פילייכט טויג גאָר דיא גאַנצע ארבייט ניט? פילייכט דארף מען עפעס אויסבעסערען? מען קען זיך דאָך ניט אונטערנעהמען צו מאכען א ריזע אויף'ן וואסער, ווען מען איז ניט זיכער, אויב דיא שיף וועט זיך האַלטען פון אויבען און וועט ניט זינמען! פענקראָפֿט איז צוגעפאָהרען צוריק צום ברעג אין א שמאַלען וועג צווישען פעלזען און אלע האָבען איינגעשטימט צו מאכען א קליינע ריזע אלס פראָבע. נעב האָט א קוק געטהאָן אין שיפעל און דאָרט בעמערקט אביסעל וואסער.

— אייער שיף רינט דאָך! — האָט ער אויסגעשריען — וויא אזוי קען מען זיך אונטערנעהמען צו פאָהרען אין א רינענדע שיף?
— דאָס איז גאָר ניט! — האָט דער מאַטראָז זיך אָבגערופען — דיא

האַלץ און דיא קאָרע וועט אָנגעצויגען ווערען מיט וואסער, וועט פּערווייקט ווערען, און עס וועט אויפהערען רינען. ווייסט איהר ניט, אז נייע אָדער אויסגע-טריקענטע הילצערנע כלים וואָס רינען, פּערווייקט מען אין וואסער און זיי ווע-רען גוט? איך פּערזיכער אייך, אז אין צוויי טעג ארום וועט קיין טראָפּען ווא-סער ערגיץ ניט דורכגעהן אין אונזער שיף. שפּרינגט אריין, ברידער!

זיי זיינען אלע אריין אין שיפעל אין זיי האָבען זיך צוועצט אויף זייערע פּלעצער. פּענקראָפט האָט א טרייב געהאָן מיט'ן רודער און דיא שיף מיט דיא פּאסאזשירען איז אוועקגעשוואומען.

עס איז דאמאָלס געווען שעהנעם וועטער. דער ים איז געווען שטיל און ריר היג. א לייכטער ווינטעל האָט געבלאָזען און דיא אָבערפלעכע פון ים האָט אויסגעזעהן אזוי וויי א גרויסע שטיק געקנייטשטע מאטעריע. קיין הויכע כוואליעס האָט מען ערגיץ ניט געזעהן. נעב און הערבערט האָבען דעם מאטראָן געהאַלפּען רודערען דיא שיפעל מיט וואסער-לאָפּאטעס וואָס זיינען פאר זיי געווען גרייט און דיא שיפעל האָט זיך נאנץ לייכט געגליטשט אויף'ן וואסער. זיי זיינען אריבערגעפּאָהרען דעם קאנאל און זיי האָבען זיך געלאָזט שוויי-מען מיט'ן מער אין זיד זייט פון אינזעל, אומגעפּעהר א האלבע מייל ווייט פון ברעג. זיי האָבען געדארפט העכסט פּאָרויכטיג זיין, אז זייער שיפעל זאָל זיך ניט אָנשטויסען אָן שטיינער און פעלזען וואָס זיינען ביי יענעם ברעג געווען אָנגעוואָרפען און זיי זיינען דאָרום געפּאָהרען זעהר לאנגזאם. קיין גרינס, קיין בויער זיינען ביי יענעם ברעג ניט געוואקסען.

גידעאָן ספּילעט איז דיא נאנצע צייט געזעסען מיט'ן בלייפּעדער אין האַנד און האָט געצייכענט דיא פּלענער און לאַנדשאפטען פון יענע געגענד. נעב, פּענקראָפט און הערבערט האָבען גערעדט און באלאקעט צווישען זיך, וועהרענד סירוס האַרדינג איז געזעסען שטיל און ער האָט גענוי בעאָבאכטעט דעם לינ-קאָלן אינזעל פון יענער זייט. ער איז געווען פּערטיעפט אין געדאנקען אזוי וויא ער זאָל טראכטען וועגען א שווערע פּראגע אין נאטור וויסענשאפט.

נאָך א רייזע פון אומגעפּעהר דריי פיערטעל שטונדע האָט הערבערט דער-זעהן א שווארצען געגענשטאנד ביים ברעג פון וואסער. ער האָט זיך אויפ-געשטעלט און געפרעגט:

— וואָס זעה איך דאָרט ביים ברעג? עפעס איז דאָרט א זאך וואָס איך קען ניט דערקענען וואָס דאָס איז.

אלעמען'ס אויגען זיינען געווען געריכטעט צו דעם פּלאץ וואו הערבערט האָט אָנגעצייגט.

— יא — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — עפעס איז דאָרט. עס זעהט אויס אזוי וויא א טהייל פון א צובראָכענע שיף וואָס איז האַלב געזונקען אין זאמר.

— אָה! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — איך זעה וואָס דאָרט איז!
 — וואָס? — האָט נעב געפרעגט.
 — פעסער, וועלכע זיינען פּילייכט מיט עפעס אָנגעפילט! — האָט דער
 מאַטראָז געענטפערט.
 — רודערט דיא שיה צום ברעג — האָט האַרדינג בעפּוילען.
 פענקראָפּט, נעב און הערבערט האָבען זיך גענומען צו דיא רודערס און
 עס האָט ניט פּיעל געדויערט ביז זיי זיינען געקומען צום ברעג. אלע פּאַסאַ-
 זשירען זיינען שנעל אַרונטערגעשפּרונגען פון שיפּעל אויף דיא טריקעניס.
 פענקראָפּט האָט געטראָפּען. דאָס זיינען ווירקליך געווען פעסער, אָבער
 לערע. צו דיא פעסער איז געווען צוגעטשעפּעט א גרויסער פּערשלאָסענער
 קאַסטען, וועלכער איז וואַהרשיינליך געשוואומען צוזאַמען מיט דיא פעסער ביז
 זיי האָבען זיך איינגעגראָבען אין זאַמד.
 — דאָ איז ערגיץ געשעהן א שיפּס־ברוך — האָט הערבערט געזאָגט.
 — עס זעהט אזוי אויס — האָט ספּילעט געענטפערט.
 — אָבער וואָס זאָל דאָרט אין קאַסטען זיין? — האָט פענקראָפּט נייגערניג
 געפרעגט — איך וואָלט זעהר וועלען וויסען וואָס דאָרט געפינט זיך, אָבער
 דער קאַסטען איז פּערמאַכט און מיר האָבען דאָ ניט מיט וואָס איהם צו עפענען.
 לאָמיר פּילייכט פּרוּבירען מיט א שטיין?
 דער מאַטראָז האָט ניט געווארט אויף אן ענטפער פון זיינע קאָמפּאַניאָנען.
 ער האָט אויפּגעהויבען א גרויסען שטיין און געוואָלט אויפּברעכען דעם קאַסטען,
 אָבער האַרדינג האָט איהם אָנגעכאַפּט ביים האַנד און אָבגעהאַלטען.
 — פענקראָפּט — האָט ער געזאָגט — קענט איהר ניט האָבען געדולד
 פאַר איין שטונדע צייט?
 — אָבער, קאַפיטאַן — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — פּילייכט גע-
 פינט זיך דאָרט אלעס וואָס מיר געברויכען?
 — וועלען מיר עס אַביסעל שפּעטער וויסען! — האָט דער אינזשיניר זיך
 אָבגערופּען — אָבער פּאַרלויפּיג האָט צוטרויען אין מיר און ברעכט ניט אויף
 דעם קאַסטען, וועלכער וועט אונז פּילייכט נוצען בריינגען. מיר מוזען איהם
 אַריבערפּיהרען גאַנץ אין גראַניט הויז, וואו מיר וועלען איהם קענען לייכט עפענען
 און פּערשפּאַרען צוברעכען. דער קאַסטען איז פּערפּערטיגט צו קענען שווימען
 אויף'ן וואַסער, און אזוי וויא ער איז אהער געקומען, וועלען מיר איהם אויך קע-
 נען בריינגען צו אונזער היים.
 — איהר זיינט גערעכט, קאַפיטאַן — האָט זיך דער מאַטראָז פּערענט-
 פּערט — איהר ווייסט דאָך, אז איך בין קיינמאַל קיין געדולדיגער. דאָס איז
 ביי מיר וואַהרשיינליך א געבאָרענע נאַטור.
 דעם אינזשיניר'ס ראַטה איז געווען א ריכטיגער. אין דיא ווירקליכקייט

וואָלט מען דעם קאסטען אָדער דיא ארטיקלען, וואָס האָבען זיך אין איהם געפונען, ניט געקענט פערנעהמען אויף דער קליין שיפעל. עס איז געווען צו שווער פאר איהר צו האלטען אי דיא פאסאזשירען אי דיא שווערע משא. דאָ אָבער האָבען זיי געהאט א פערטיגע זאך. דיא פעסער, וועלכע שווימען נא-טירליך פון אויבען האָבען געקענט דיענען אלס בעזאָנדערע שיף פאר'ן קאסטען, אקוראט וויא זיי האָבען פריהער געדיענט איידער זיי האָבען זיך אריינגעהאקט אין זאמד.

— אָבער פון וואנען קומט דער קאסטען? ווער זיינען זיינע אייגענטימער, און וויא אזוי איז ער פערוואָרפען געוואָרען אהין? דאָס איז געווען א פראגע וואָס מען האָט ניט געקענט ענטשיידען. דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען זיך ארומגעקוקט אין אלע זייטען, אָבער זיי האָבען מעהר קיין בעזאָנדערע זאך, קיין גענעשטאנד געזעהן. הערבערט און נעב האָבען ארויפגעקלעמערט אויף א הויכען פעלז. זיי האָבען געקוקט ארום און ארום, אָבער זיי האָבען קיין זאך ניט געזעהן.

אָבער מען האָט דאָך ניט געקענט צווייפלען, אז ערגיז איז דאָרט א שיפס-ברוך געשעהן. פילייכט האָט דער קאסטען אירגענד וועלכע צוואמענבינדונג מיט דער קויל וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען געפונען? פילייכט האָבען דיא לייטע וואָס האָבען געליטען דעם שיפס-ברוך געלאַנדעט ערגיז וואו אויף אן אנדער טהייל פון אינזעל? פילייכט זיינען זיי נאָך יעצט אויף דאָרט? — דאָס זיינען געווען פראגעס, וועלכע מען האָט ניט געקענט ענטשיידען. אָבער אויב מענשען זיינען פאראן ערגיז וואו אויף'ן אינזעל און אויב זיי זיינען דיא וועלכע האָבען געליטען שיפס-ברוך, זיינען דיא קאָלאָניסטען געווען זיכער אז זיי זיינען ניט קיין ווילדע מאלא'ער, זאָנדערן אמעריקאנער אָדער אייראָ-פעער, ווייל דער קאסטען, האָט אויסגעזעהן, איז געמאכט געוואָרען אין אייראָ-פא אָדער אין אמעריקא.

דער קאסטען איז געווען זעהר גרויס, געמאכט פון דעמבענע האָלץ. דיא ברעטער זיינען פינקטליך געווען צוגעפאסט איינע צו דיא אנדערע און צוגע-קלאפט מיט קופערנע נעגעל. עס איז קענטיג געווען, אז אן ערפאהרענער בעל מלאכה האָט עס געמאכט און עס איז זיכער ניט געווען דיא ארבייט פון ווילדע. דיא צוויי גרויסע פעסער זיינען געווען צוגעבונדען צום קאסטען מיט שטארקע שטריק. פּענקאָפּט האָט ערקלערט, אז נאָך דיא קניפ פון דיא שטריק דער-קענט ער, דאָס מאטראָזען האָבען עס פערבונדען.

בעטראכטענדיג גוט דיא פעסער מיט'ן קאסטען, האָבען דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל פערשטאנען, אז זיי זיינען ניט געווען לאנג אין וואסער און אז זיי זיינען אויף'ן זאמד אויף ניט געלעגען קיין לאנגע צייט. אינוועניג אין קאסטען איז קיין וואסער ניט אריינגעקומען, דאָס האָבען זיי אלע גוט דער-

קענט און זיי זיינען געווען פעסט איבערצייגט, אז אלעס וואָס אין קאסטען געפינט זיך איז גאנץ און ניט בעשעדיגט פון נאסקייט.

הארדינג און זיינע קאמפאניאָנען זיינען געווען מיט איין מיינונג, אז דיא שיף, וועלכע האָט דעם קאסטען געפיהרט איז צובראָכען געוואָרען און דיא לייטע וואָס זיינען אויף'ן שיף געפאָהרען, האָבען איהם צוגעבונדען צו דיא פע-סער, אום ער זאָל שווימען אויף'ן מער, פילייכט וועט ער פערשווימען נאָך זיין לאנד אָדער צו אירגענד וועלכען ברעג און זיי וועלען איהם שפעטער קענען געפינען.

— יענע לייטע — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — האָבען אונז גע-שפאָרט א שעהן ביסעל ארבייט. מיר האָבען ערשט גאָר ניט צו טהאָן בלויז ווארטען ביז דער פלוטה (וואסער-שטייגונג אין ים) וועט קומען און דאן ווע-לען מיר דעם קאסטען מיט דיא פעסער אוועקלאָזען אויף'ן וואסער און איהם צופיהרען צום גראניט הויז. דאָרט וועלען מיר מאכען אן אונטערזוכונג וואָס אינוועניג געפינט זיך, און אויב מיר וועלען ווען עס איז געפינען דיא אייגענ-טהימער דערפון וועלען מיר עס זיי אוועקגעבען און אויב ניט —

— וועלען מיר עס האלטען פאר אונז — האָט פענקראָפט אונטער-געכאפט.

דאָס וואסער אין ים האָט אָנגעהויבען שטייגען און האָט שוין באלד דער-גרייכט דעם קאסטען. פענקראָפט האָט אויף א בעפעהל פון אינזשיניר אָכגע-בונדען א שטיק שטריק פון דיא וואָס דער קאסטען איז געווען צוגעבונדען צו דיא פעסער און עס צוגעבונדען צו דער שיפעל, אום צו קענען פיהרען אי דיא פאסאזשירען, אי דיא פראכט צוזאמען. דער מאטראָז און נעב האָבען נאכהער מיט זייערע וואסער-לאָפאטעס ארומגעגראָבען דעם זאמד ארום קאסטען און ארום דיא פעסער און באלד וויא דיא שיפעל האָט אָנגעהויבען שווימען, זיי-נען דיא פעסער מיט'ן קאסטען נאָכגעשוואומען.

דער קאסטען איז געווען שווער און דיא פעסער האָבען זיך מיט דער משא קוים געהאלטען אויף'ן וואסער. דער מאטראָז האָט שטארק מורא געהאט, אז דיא שטריק וואָס האָבען אָנגעהאלטען דעם קאסטען אָן דיא פעסער זאָלען זיך ניט אָבבינדען אָדער צוריסען ווערען און דער געהיימער אוצר זאָל ניט זינקען, אָבער גליקליכערווייזע האָבען קיינע סבות פאסירט און מיט א שטונדע און א האלב שפעטער זיינען זיי צוגעפאָהרען צום ברעג מעער נעבען דיא גראניט הויז.

דיא שיפעל און דער קאסטען זיינען ארויסגעשלעפט געוואָרען אויף'ן זאמד. נעב איז שנעל געלאָפען אין הויז און האָט געבראכט געצייג מיט וועלכע צו עפע-נען דעם קאסטען. זיי האָבען זיך באלד גענומען צו דער ארבייט צו ענטדעקען דעם פערבראָרגענעם אוצר.

פּענקראָפּט, וועלכער האָט אונגערולדיג געווארט אויף דעם גליקליכען מאַמענט ווען מען וועט דעם קאסטען עפענען, איז געווען דער ערשטער וואָס האָט זיך גענומען צו דער ארבייט מיט אזא פלייסגיגייט, אז ער האָט ניט גע- פיהלט ווען ער האָט זיך א פינגער צוקלאפט און א שטראָם בלוט איז פון איהם גערונען. זיי האָבען פאַרזיכטיג אָבגעריסען דיא שלעסער און ווען זיי האָבען דעם דעק געעפענט האָבען זיי דערזעהן, אז אונטער דיא האַלץ ליגט נאָך א קאסטען פון צין.

— אָה! — האָט נעב אויסגעשריען — פיעלייכט איז דאָרט איינגעמאכט?
— איך דענק אז ניט — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט.
— זאָל בעסער זיין יא! — האָט דער מאטראָו אויסגעשריען און גע- שלונגען דיא שפּייעכץ — אָה! אזא קאסטען איינגעמאכט וואָלטען מיר געהאט צו קוויקען זיך און צו נאשען יאָהרען לאנג.
דער רעפּאָרטער, הארדינג און הערבערט האָבען געלאכט פון פּענקראָפּט'ס וואונש.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אויפגעריסען דעם ציגענעם צודעק און דער אוצר איז ענטדעקט געוואָרען. דאָרט איז ניט געווען קיין איינגעמאכט, זאָנדרען טהייערערע און וויכטיגערע ארטיקלען. דאָרט זיינען געווען פּערשיעדענע ווערק- צייג, וואפּען, אינסטרומענטען, קליידער, ביכער און געשיר. ביי יעדען אר- טיקלע וואָס זיי האָבען ארויסגענומען פון קאסטען, האָבען דיא קאָלאָניסטען אייניגע מאָל "הורא!" געשריען און זיי האָבען איינפאָד געמאנצט פאר פרייד. גידעאָן ספּילעט האָט אין זיין נאָטיץ ביכעל פּערציכענט א ליסטע פון דיא אלע זאכען וואָס זיי האָבען אין קאסטען געפונען. ער האָט דיא אלע זאכען קלא- סיפּיצירט און פּערשריבען יעדען זאָרט בעזונדער, וויא פּאָלגט:

געצייג: — 3 מעסערס מיט אייניגע קלונגען, 2 האַלץ-העקער'ס העק, 2 קלענערע העק, 3 הובלען, 2 ברעך-העק, 6 מייסעלען (דלאָטעס), 2 פיילען, 3 האמערס, 3 עגבערס, 2 גרויסע עגבערס, 10 זעקלעך נעגעל, 3 פּערשיעדענע זעגען, 2 קעסטלעך נאָדלען.

וואפּען: — 2 גרויסע ביססען, 2 קלענערע ביססען, 5 קליינע שווערדען, 4 גרעסערע שווערדען, 2 פּעסלעך שיס-פּולווער, צו 25 פונט יעדע, 12 קעסט- לעך קוילען.

אינסטרומענטען: — 1 סעקסטאנט (אסטראָנאָמישעס מעסט-אינסטרומ- מענט), 1 דאָפּעלטע אָפּערא גלאָז, 1 טעלעסקאָפּ, 1 קעסטעל מאטהעמאטישע אינסטרומענטען, 1 מעער קאָמפּאס, 1 פּאהרעהייט טערמאָמעטער, 1 באַראָ- מעטער, 1 באקס וואָס ענטהאלט א פּאָטאָגראפּישען אפּאראט און אלע זאכען וואָס מען געברויכט צו פּאָטאָגראפּיע.

קליידער: — 2 דוצענר העמדר פון א גוטע מאטעריע, 3 דוצענר זאָקען, אויך פון דער זעלבער מאטעריע.

כלים: — 1 אייזערנער טאָפּ, 6 קופערנע פאנען, 3 אייזערנע שיסלען, 10 מעטאלענע טעלער, 2 קעסלען, 1 קליין טראָגבארע אויוועלע, 6 טיש-מעסערס.

ביכער: — 1 ביבל, 1 אטלאס (לאנד-קארטען בוך), 1 ווערטער-בוך פון פערשיעדענע פאליניעזישע אידיאָמס (אייגענטהימליכע אויסדריקע), 1 ווערטער-בוך פון נאטור וויסענשאפט אין זעקס טהיילען, 3 רים פאפיר (א רים איז 480 בויגען), 2 ביכער מיט לערע בלעטער.

— מען מוז צוגעבען — האָט דער רעפארטער געזאָגט — אז דער אייגענ-טהימער פון דיעזע אלע ארטיקלען איז געווען אָדער איז ערשט אויך א פראקטישער מענש! ווערקצייג, געוועהר, אינסטרומענטען, קליידער, כלים און בייכער זיינען זאכען וועלכע זיינען נויטיג איבעראל וואו מען איז. עס קען זיין אז יענער מאן וואָס האָט עס אלעס צוגעגרייט האָט ערווארטעט א שיפס-ברוך און ער האָט זיך מיט דיעזע זאכען בעזאָרגט. אז מען האָט דאָס אלעס, פעהלט שוין גאָר ניט.

— יא, פעהלט שוין גאָר ניט — האָט הארדינג א מורמעל געטהאָן אין דער שטיל.

— אָבער ערשט — האָט הערבערט זיך אָבגערופען — זיינען מיר זיכער, אז דיא שיה וואָס האָט עס געפיהרט האָט ניט בעלאנגט צו מאלאי'ער!
— עס זעהט אזוי אויס — האָט דער רעפארטער געענטפערט — עס איז צו גלויבען, אז אן אמעריקאנישע אָדער אייראָפּעאישע שיה האָט ערגיץ פער-בלאָנדזעט אין דיעזע געגענדען און וועהרענד דיא שיה האָט געהאלטען ביי אונטערגעהן, האָבען דיא פאסאזשירען דיא אלע זאכען פערפאקט אין קאסטען און עס אריינגעוואָרפען אין ים.

— דענקט איהר אויך אזוי, קאפיטאן? — האָט הערבערט געפרעגט.
— יא, מיין יונגע — האָט הארדינג געענטפערט — איך דענק, אז אזוי קען עס זיין. דיא פאסאזשירען פון שיה האָבען אין צייט פון געפאהר פערפאקט אלעס וואָס נויטיג איז און עס גערעטעט.

— זאָגאר דיא זאכען וואָס ווערען געברויכט צו פאָטאָגראפיע! — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען.

— וואָס אָנבעלאנגט דעם פאָטאָגראפישען אפאראט — האָט זיך הארדינג אָבגערופען — איז עס גראדע ניט אזא נויטוענדיגקייט. מעהר קליידער, שוים-פלווער און קוילען וואָלטען בעסער צויניץ געקומען וויא דיא ארטיקלען פאר פאָטאָגראפיע.

— אָבער איז ערגיץ אויף דיא אינסטרומענטען, קליידער אָדער כלים

ניטאָ אירגענד וועלכער נאָמען אָדער אדרעס? — האָט גירעאָן ספּילעט געפרעגט
— לאָמיר נור זעהן פּילייכט וועלען מיר קענען אויסגעפינען צו וועמען זיי
האָבען בעלאנגט.

דער רעפּאָרטער האָט זעהר גוט צוגעטראָפּען מיט זיין פּראַגע. דאָס איז
געווען א זאך וואָס מען האָט געדארפט אויסגעפינען. זיי האָבען זיך באלד
גענומען און גענוי בעקוקט יעדען ארטיקעל בעזונדער, אָבער זיי האָבען אויף
קיינע קיין וואָרט, קיין זילבע, זאָגאר קיין בוכשטאב ניט געפונען. געוועהנליך
געפינט מען שטענדיג אויף געוויסע ארטיקלען דיא נעמען פון דיא בעלי מלאכה
וואָס האָבען זיי געמאכט און מיט דיזעע איז געווען אן אויסנאהמע, אָבוואָהל זיי
זיינען אלע געווען גוט געמאכט און זייערע מאַסטערס האָבען מיט זיי געמעגט
שטאַלצירען.

אלע ארטיקלען זיינען געווען ניי און אין בעסטען צושטאנד. דיא ווערטער—
ביכער און דיא ביבל זיינען געווען אין ענגליש, אָבער עס זיינען אויף זיי ניט גע-
ווען דיא נעמען פון דיא ארויסגעבער. דער אטלאַס איז געווען אין פראנצויזיש און
אויף אויף דיזעען בוך איז ניט געווען קיין נאָמען און קיין דאטום, ווען עס
איז געדרוקט געוואָרען.

נאָכדעם וויא אלע ארטיקלען זיינען גענוי אונטערזוכט געוואָרען האָט סירום
הארדינג געזאָגט:

— מיינע פריינדע, איך האָב פריהער צוגעשטימט צו אייער מיינונג, אז
דיזעע אלע ארטיקלען זיינען איינגעפאקט געוואָרען פון פאסאזשירען פון א שיף
אין דער צייט ווען דיא שיף האָט געהאלטען ביים אונטערנגעהן; אָבער איך
ציה מיך ערשט צוריק פון דיזעער מיינונג. אין צייט פון געפאהר וואָלטען דיא
לייטע געכאפט וואָס עס וואָלט זיי אין האנד ניט געקומען. זיי וואָלטען קיין
צייט געהאט אויסצוקלייבען אלע נייע ארטיקלען פון בעסטען זאָרט און עס וואָלט
זיי אויך אין זינען ניט געלעגען צו פערפאקען עס אין א דאָפעלטען קאסטען
פון האָלץ און צין. איך בין דארום גענייגט צו גלויבען, אז דאָס איז אלעס גע-
ווען צוגעגרייט פון פריהער, צו וואָס פאר א צוועק, קען איך ניט וויסען.

אָבער וויא דיא זאך וואָל ניט זיין, איז דער קאסטען געווען א טהייערער,
אונשאצבארער אוצר פאר דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל. דיא לייטע האָבען
געדאנקט און געלויבט גאָט פאר דיזעער געפינס, וועלכע וועט זיי זיכער גרויסע
נוצען בריינגען אויף דעם איינזאמען און געהיימיניספּאָלען אינזעל.

אָבער איינער פון דיא פינף קאָלאָניסטען איז ניט אין גאנצען צופרידען
געווען. דאָס איז געווען פענקראָפט. ער האָט ניט אנערקענט דיא וויכטיגקייט
פון דיא אלע זאכען וואָס זיינען געווען אין קאסטען, זאָלאנג ער האָט דאָרט
ניט געפונען א זאך צו וועלכע ער האָט גרויס לוסט געהאט.

— דאָס זיינען אלץ גוטע זאכען — האָט ער געזאָגט — איבערהויפט
דיא ביקסען; אָבער נאָך אלעמען האָב איך אין קאסטען ניט געפונען וואָס
עס זאָל הויפטזעכליך זיין גוט פאר מיר.
— ווארום, פריינד פענקראָפּט? האָט איהר נאָך מעהר ערווארטעט? —
האָט נעב געפרעגט — וואָס נאָך פעהלט אייך?
— כאָטש איין האלב פונט טאבאק — האָט פענקראָפּט געענטפערט — ווען
איך האָב עס, וואָלט איך שוין געווען העכסט צופריעדען, ווייל מיר וואָלט שוין
קיין זאך ניט געפעהלט.
אלע האָבען זיך ניט געקענט איינהאלטען פון געלעכטער. דעם מאטראַז האָט
פערדראָסטען וואָס מען לאַכט פון איהם, אָבער ער האָט געשוויגען.
צוליעב דיא ענטדעקונג פון דעם קאסטען מיט דיא ארטיקלען האָבען דיא
קאָלאָניסטען געפונען נאָך מעהר נויטיג אויסצופאַרשען דעם אינוועל ארום און
ארום. הארדינג האָט זיינע קאָמפאניאָנען געגעבען צו ערקלעהרען, אז עס קען
זעהר זיין, דאָס דיא מענשען צו וועמען דער קאסטען בעלאנגט זיינען ערגיץ
וואו פערוואָרפען געוואָרען אויף'ן אינוועל און זיי ליגען פילייכט אָהן שוץ און
אָהן לעבענס־מיטעל און מען מוז זיי דארום אויפזוכען און שאפען פאר זיי
הילף. הארדינג האָט מיט דיא איבעריגע פון דער קאָמפאניע אָבגערעדט, אז
זיי זאָלען מאַרנען גאנץ פריה וויעדער ארויספאַהרען מיט זייער שיפעל, דיעזען
מאָל ביי אן אנדער זייט פון לינקאָלן אינוועל. דערווייל האָבען זיי אלעס ביס־
לעכווייז איבערטראָגען אין דער הויף אין גראניט הויז און זיי זיינען געגאנגען
שלאָפען.
פאר'ן שלאָף האָט הערבערט געבעטען דעם אינושיניר ער זאָל פאר זיי
פאַרלעזען א קאפיטעל אָדער מעהר פון דער ביכל. פענקראָפּט, וועלכער איז
געווען אבערגלויביש, האָט פערלאנגט, אז הארדינג זאָל אן עפען טהאָן דיא ביכל
און דער ערשטער פסוק אויף וועלכען זיין בליק וועט פאלען וועט דיענען אלס
גורל פאר זייער צוקונפט.
דער אינושיניר האָט איהם צוליעב געטהאָן. ער האָט אן עפען געטהאָן
דעם בוך און זיין בליק איז געפאלען אויף א פסוק, וועלכער איז ביים זייט געווען
געצייכענט מיט א בליי־פעדער. דער פסוק איז געווען: "יעדער איינער וואָס וועט
בעמען וועט בעקומען און ווער עס וועט זוכען וועט געפינען".
אלע האָבען עס אָנגענומען פאר א גוטען סימן.

3טעם קאפיטעל.

דיא צווייטע ריזע אויף'ן וואסער. — כרוין, ריבען און זענעפט. — א שעחנע וואלד פאנאראמא. — יוקאליפטוס בוימער און זייערע נוצען. — מחנות אפען (מאָנקיס). — דער וואסער־פאל.

אויף מאָרגען, דעם 30טען אָקטאָבער, גאנץ פריה, זיינען דיא קאלאָניסטען געווען פערטיג צו דער ריזע, וועלכע זיי האָבען אָנגענומען פאר העכסט נויטיג און וויכטיג. פאקטיש האָבען שוין דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינוועל פאר זיך אליין גאָר ניט געדארפט. זיי זיינען שוין געווען פערזאָרנט מיט אלעס און זיי האָבען ערשט אָנגעהויבען זאָרגען פאר אנדערע.

זיי האָבען דאָרום איינגעשטימט צו מאַכען דיא ריזע אין זייער שיפעל, פילייכט וועלען זיי געפינען אזעלכע וואָס וואַרטען אויף הילף, פילייכט ליגען ערגיץ פערוואַרפענע פאסאזשירען פון דער זעלבער שיף, וואָס האָט געפיהרט דעם קאסטען וואָס זיי האָבען געפונען, און זיי וועלען זיי רעמען.

עס איז נויטיג געווען זיי זאָלען מיטגעהמען אייניגע זאכען מיט זיך און אויך פערזאָרען זיך, אז אין פאל זיי וועלען נאָך ברויכבארעס געפינען זאָלען זיי עס קענען בריינגען אהיים אין גראניט הויז. אויב א שיף איז ערגיץ אין יענע געגענד צובראָכען געוואָרען, וואַלגערען זיך זיכער ערגיץ ביי דיא ברעגען שטריקער פון יענער שיף וואָס קען זיי, דיא בעזיצער פון אינוועל, גאנץ גוט צוגיץ קומען. אָבער זייער שיפעל קען קיין שווערע משא ניט פיהרען און פילייכט געפינען זיי טהיילען פון א שיף, וועלען זיי עס מיט'ן וואסער גאנץ זיכער ניט קענען בריינגען. אזעלכע זאכען וואָלט פיעל לייכטער געווען צו פיהרען מיט א וואָגען אויף א טרוקענעם וועג. זיי האָבען אפילו געהאט א וואָגען, אָבער ער איז געווען אומגעלומפערט און שווער און שלעפען איהם מיט משא א ווייטע שטרעקע איז ניט קיין ארבייט פאר מענשען. פענקראָפט האָט זיך דאן אַרומגעזעהן, אז אויסער א האַלב פונט טאבאק וואָס האָט געפעהלט אין קאסע טען, האָט זיי נאָך געפעהלט א וויכטיגערע און נויטווענדיגערע זאך — א פאָר פערד, וואָס וואָלטען זיי זעהר, זעהר צוגיץ געקומען.

שפייז אויף'ן וועג האָט געב איינגעפאקט געטריקענטע פלייש און א גרוי סען קרונ מיט ביער, אָדער א געטראנק וואָס זיי פלעגען מאַכען פון זאפט פון בוימער. דאָס, האָבען זיי גערעכענט, וועלען זיי האָבען גענוג אויף דריי טעג און דאן וועלען זיי אלענפאלס זיך אומקעהרען צוריק אהיים. געב האָט אויך מיטגענומען דעם טראָגבארען אויוועלע וואָס זיי האָבען אין קאסטען געפונען, פילייכט וועלען זיי עס דארפען געברויכען אונטער וועגענס.

ווערק-צייג און אינסטרומענטען האָבען זיי מיטגענומען דיא צוויי גרויסע העק, פיליכט וועט זיי אויסקומען אויסהאקען בויער, דעם טעלעסקאָפּ און דעם קאָמפּאָס.

געוועהר האָבען זיי גענומען דיא צוויי גרויסע ביסקען, אין וועלכע מען האָט געקענט געברויכען קרעמען-שטיינדלעך צום שיסען. זיי האָבען אויך מיטגענומען א פּאָר שווערדען און אביסעל קוילען און שיס-פּולווער.

פענקראַפּט, הערבערט און נעב האָבען געטראָגען דיא וואפען און זיי האָבען זיך געפיהלט שטאַלץ אזוי וויא קריעגס-העלדען, אָבוואָהל זיי האָבען דעם אינזשניר געמוזט געבען זייער עהרען וואָרט, אז זיי וועלען ניט שיסען און ניט בענוצען קיין וואפען, סידען אין פאל עס וועט נויטיג זיין. ארום זעקס אוהר אין דער פריה זיינען דיא לייטע אָבערפּאָהרען מיט זייער שיפעל. טאפּ איז מיט זיי מיטגעפּאָהרען.

עס איז דאמאָלס אָנגעקומען דער פלוטה (שטייגונג פון וואסער). דיא "מער-סי" איז דאן געווען טיעף און דאָס וואסער איז געלאָפען שטראָמיג. דיא קאָ-לאָניסטען אָדער דיא פּאַרשער האָבען זאָגאר ניט פיעל געדארפט בענוצען זייערע רודערס, ווייל דער שטראָם האָט דיא שיפעל געטריבען און מענשליכע הילף איז געווען ניט נויטיג. זיי זיינען געקומען צום פלאץ, וואו פענקראַפּט האָט מיט זיעבען מאָנאטען צוריק געמאכט דיא ערשטע רעפּט (האַלץ-פּליטע), אויף וועלכע זיי האָבען געפיהרט הייצונגס-מאטעריאל צו זייער ערשטע היים, אין דיא "טשימניס".

דער טיף האָט זיך דאָרט פערדרעהט און איז אוועק פיעל ברייטער. דיא ברעגען פון טיף זיינען דאָרט געווען זעהר שעהן. דיא נאטור האָט זיי בע-ציערט מיט פראכטפאלער בויער פון פערשיעדענע גאטונגען. סירוס הארדינג האָט זיך ניט געקענט אָבוואנדערען פון דער פראכטפאלער פאנאראמא וואָס דיא ברעגען פון טיף האָבען פאָרגעשטעלט. דאָרט זיינען געווען אזעלכע בוי-מער וואָס האָבען געטראָגען פרוכט, פון וועלכע מען קען אויסטריקען א זאָרט אויף. הערבערט האָט דאָרט ענטדעקט א זאָרט קליינע בויעלעך, וועלכע ווערען פערוואנדעלט אין שטריק מאטעריאל, ווען מען ווייקט זיי אין וואסער.

פון צייט צו צייט זיינען זיי צוגעפּאָהרען צום ברעג און ספּילעט, הערבערט און פענקראַפּט זיינען מיט ביסקען אין דיא הענר ארויסגעשפרונגען אויף דיא טריקעניס. זיי האָבען ניט געדענקט אָנצופיהרען א יאגד אויף אירגענד וועלכע טהיערע אָדער פויגלען, ווייל זיי האָבען דאָך אלע זייער וואָרט געגעבען ניט צו שיסען סידען דאָס וועט העכסט נויטיג זיין; אָבער אויסער טהיערע און פויגלען זיינען פאראן נאָך ניצליכע זאכען. זיי האָבען געדענקט פיליכט וועלען זיי געפינען ניצליכע פלאנצונגען און זיי וועלען עס נעהמען אויף זייער שיפעל. דער יונגער נאטור-פּאַרשער, הערבערט, האָט ענטדעקט אייניגע מינים

וואקסונגען, וועלכע מען קען זען און קולטיווירען און געברויכען צום עסען, צווישען אנדערע אויך כריין, ריבען און א זאָרט סאלאטע. אין איין פלאץ האָבען זיי אָנגעטראָפּען א מין פלאנצע, אומגעפּעהר דריי פּוס הויך, מיט קליינע צווייגען און מיט ברוינליכע קערענדלעך.

— ווייסט איהר וואָס פאר א פלאנצע דאָס איז? — האָט הערבערט גע-
פרעגט דעם מאטראָז.

— טאבאק! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען, אָבוואָהל ער האָט אין זיין לעבען ניט געזעהן וויא זיין ליעבלינג פלאנצע וואקסט.

— ניין, הערר פענקראָפּט — האָט הערבערט געזאָגט — דאָס איז ניט קיין טאבאק, זאָנדערען מאָסטארד (זענעפט, גאָרטשיצע).

— זאָל עס הענגען! זאָל עס געהן צום טייפעל! — האָט פענקראָפּט אויס-
געשריען — אָבער ווען דוא וועסט אמאָל געפינען טאבאק, זאָלסט דוא מיר,
הערבערט, אָנזאָגען.

— מיר וועלען אמאָל דאָס אויך געפינען — האָט זיך ספּילעט אָבער-
רופּען.

— אויב עס וועט קומען אזא גליקליכער טאָג — האָט פענקראָפּט געזאָגט
— ווייס איך ניט וואָס עס וועט אונז נאָך פּעהלען. מיר דאכט, אז מיר וועלען
שוין דאמאָלט אלעס האָבען.

זיי האָבען דיא דאָזיגע פלאנצונגען אויסגעריסען מיט דיא וואָרצלען און
זיי האָבען זיי אוועקגעטראָגען אין שיפעל, וואו זיי האָבען געטראָפּען סיירוס
הארדינג פערטיעפט אין געדאנקען.

דער רעפּאָרטער, דער מאטראָז און הערבערט האָבען שפעטער אויך פּאָרט-
געזעצט צו בעזוכען אָפּט דיא ברעגען, אום צו זוכען פלאנצונגען אָדער אנדערע
זאכען, פון וועלכע זיי וועלען קענען מאכען א געברויך.

וועהרענד זיי האָבען אזוי איינמאָל שפּאצירט ביים ברעג וואסער, איז
דעם רעפּאָרטער געלונגען צו פאנגען צוויי לעבעדיגע פויגלען, וועלכע האָבען
געהאט לאנגע, דינע שנאָבלען, לאנגע העלדזער, קורצע פליעגעל און קיין עקען.
הערבערט האָט דיעזע פויגלען אָנגערופּען מיטן נאָמען "טינאמאָוס". זיי האָבען
בעשלאָסען מיטצונעהמען דיא עופות אהיים און זיי זאָלען זיין דיא ערשטע
עופות צום האָדעווען, און ווען זיי וועלען אמאָל פאנגען נאָך, וועלען זיי מאכען א
גאנצען פויגעל־הויף.

דער קראַך פון זייערע ביקסען האָט זיך דיא גאנצע צייט ניט געהערט. דאָס
ערשטע מאָל וואָס דער אָבסלאנג פון א שאָס האָט זיך געהערט איבער'ן וואלד
פון פאר וועסט איז געווען, ווען זיי האָבען דערזעהן א שעהנעם פויגעל, עהנליך
צו אן אייזפויגעל אָדער קעניס־פישער. פענקראָפּט האָט דערזעהענדיג דיעזען
פויגעל ניט געקענט וויערערשטעהן דעם נכיון און ער האָט אויסגעשאָסען טראַצ-

דעם וואָס קאפיטאן הארדינג האָט זיי פערזאָגט זיי זאָלען ניט שיסען סיידען ביי א גרויסע נויטווענדיגייט.

דער פוינעל איז געווען א דזשאקאמאר מיט בלישצענדע פעדערען פון א מעטאל קאָליר. דיא קויל האָט דעם פוינעל געטראָפּען. ער איז ארונטערנגעפאלען אויף דער ערד און טאפּ האָט איהם אוועקגעטראָגען צום שיף. אביסעל שפעטער האָט הערבערט געטויטעט זעקס לאָרים. דער לאָרי איז א פוינעל גרויס אזוי וויא א טויב מיט עכט שעהנע פעדערען. זיין פלייש איז זעהר געשמאק, פיעל בעסער וויא דיא פלייש פון א דזשאקאמאר. פענקראָפּט האָט זיך געפיהלט אביסעל ניעדערגעשלאָגען דערפון וואָס דער יונגער הערבערט האָט איהם איבערשטיגען און געמאכט א בעסערען פאנג.

ארום צעהן דעם זייגער אין דער פריה האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען געזעצט עסען פריהשטיק אונטער דעם שאָטען פון געדיכטע שעהנע בוימער. זיי זיינען דאמאָלס געווען פינף מייל ווייט פון דעם אָנפאנג פון דעם "מערסי" טייך. דיא פאָרשער האָבען ארומגעקוקט דיא געגענד אין אלע זייטען, אָבער זיי האָ בען ערגיז ניט בעמערקט קיין מינדסטען שפור פון מענשען. קיין אויסגעהאקטער בויס, קיין אָבעגעשניטענע צווייג איז ערגיז ניט געזעהן געוואָרען, קיין טריט אָדער אירגענד וועלכער צייכען פון א מענשען'ס אָנוועזענהייט האָט מען גע- קענט געפינען. דער אינזשיניר האָט דארום בעפוילען, אז זיי זאָלען אריבער- פאָהרען אין וועסט (מערב) זייט פון לינקאָלן אינזעל, פילייכט וועלען זיי דאָרט עטוואָס געפינען.

גאָד'ן עסען זיינען זיי אריין צוריק אין זייער שיפעל און זיי זיינען ווייטער געפאָהרען. ווען זיי זיינען אָבעגעפאָהרען א שטיקעל וועג זיינען דיא בוימער אין וואַלד געוואָרען שיטערער; אָבער וואָס ווייטער דיא בוימער זיינען געשטאנען איינע פון דיא אנדערע אלץ שעהנער האָט דער וואַלד אויסגעזעהן. דער פרייער פלאַזי האָט געמאכט דיא בוימער צו וואקסען ברייטער און העכער און זיי האָ בען פאָרגעשטעלט א פראכטפאָלעם בילד.

הערבערט'ס בליקען האָבען זיך געוואָרפען אויף אייניגע הויכע, פרעכטיגע בוימער און ער האָט ענטציקט אויסגעשריען:

— יוקאליפטען! יוקאליפטען!

דאָס זיינען ווירקליך געווען יוקאליפטען, וועלכע זיינען פון דעם זעלבען גאטונג וויא דיא יוקאליפטוס בוימער וואָס וואקסען אין אויסטראליען און אין ניי-זעלאַנד. אין אויסטראליען רופט מען אויף דיעזע בוימער "גומי-בוימער". אייניגע פון דיעזע בוימער זיינען געווען אריבער צוויי הונדערט פוס הויך. זייער אונטערשטער טהייל האָט געמאָסטען צוואנציג פוס אין אויסקרייז, עס הייסט, אז מען האָט געדארפט האָבען א פאָרעם פון 20 פוס לאנג ארומצו- רינגלען א שטאם פון א בויס. זייער קאָרע איז געווען בעדעקט מיט שפאלטען,

וועלכע זיינען געווען אָנגעפילט מיט רוימע שמעקענדיגע נומי. עס קען ניט זיין שעהנער און פראכטפאלער וויא דיעזער זאָרט בוימער, וועלכע זיינען אויך פעררעכענט אלס דיא ריעזען פון וואַלד, אלס דיא העכסטע אין דער בוימער-וועלט.

דער באַדען ארום דיא בוימער איז געווען בעדעקט מיט געדיכטע ווייכע גראָז, און פון צווישען דיא קליינע בוימלעך וואָס זיינען דאָרט געוואקסען זיי-נען אלע וויילע ארויסגעפלויען פערשיעדענע פויגלען, וועלכע האָבען געבלישצטע אונטער דיא שטראַלען פון דער זונן אזוי וויא בעפליעגעלטע עדעלשטיינער.

— אָט דאָס הייסען בוימער! — האָט נעב אויסגעשריען — אָבער טויגען זיי צו עפעס?

— פוי! — האָט פענקראַפט געענטפערט — זיי זיינען הויך, גרויס, אָבער זיי טויגען צו גאָר ניט. מענשען זיינען אויך פאראן הויכגעוויקסיגע, וואהרע ריעזען און זיי זיינען ניט ווערטה א גוט וואָרט.

— איך דענק אז איהר האָט א טעות — האָט זיך גידעאָן ספילעט אָבער-רופען — דיא האַלץ פון יוקאליפטוס בוימער זיינען גראדע אריין אין געברויך און עס טויג זעהר גוט צו סטאָליאר ארבייט.

— און איך — האָט הערבערט געזאָגט — וועל צוגעבען, אז דיעזער גאטונג בוימער בריינגען נוצען אין נאָך פיעלע הינזיכטען. דיא יוקאליפטוס פאמיליע בעשטעהט פון א סך עהנליכע בוימער. דער גואווא בויס, צום ביי-שפיעל, וואָס איז אויך א מין יוקאליפטוס, ניט אזא מין פרוכט פון וועלכע מען מאכט מואווא איינגעמאכט; דער קלאָוו בויס ניט אונז א שמעקענדיגען גע-ווירץ; פאָמעגראנאט בוימער גיבען אונז דיא טהייערע פרוכט פאָמעגראנאטען (מילגרוימען); דיא אנוי מירטע האָט אין זיך א זאפט וואָס איז שטארק אזוי וויא אַלקאָהאָל; מיר האָבען אויך בוימער, וואָס בעלאנגען צו דיא יוקאליפטוס פאמיליע, וועלכע גיבען אונז וויין פון דעם זאפט וואָס זיי האָבען אין זיך, און אזעלכע, וואָס זייער רינדע (קאָרע) איז צימערניג. עס זיינען פאראן נאָך פיעלע און פיעלע בוימער פון דעם זעלבען מין, וועלכע מענשען געברויכען, און איהר פענקראַפט זאָגט, אז דיעזע בוימער טויגען צו גאָר ניט! ווייסט איהר אז אזעלכע בוימער זיינען פאראן 46 גאטונגען, וועלכע ווערען נאָך איינגעטהיילט אין רייעזען הונדערט פערשיעדענע זאָרטען וואָס יעדע האָט אן אנדער נאָמען?

דער יונגער הערבערט איז געווען שטאָלץ מיט זיין לעקציע איבער באַ-טאניקע (וויסענשאפט פון וואקסונגען). סיירום הארדינג האָט צוגעהערט יעדעס וואָרט אין געשמייכעלט.

— זעהר גוט, הערבערט — האָט פענקראַפט געענטפערט — זאָל זיין וויא דוא זאָסט, אָבער איך קען שווערען, אז פון דיא אלע נוצבארע בוימער

וואָס דוא האָסט אויסגערעכענט, איז קיין איינער ניטאָ אזא חויבער און ריע-
זיגער וויא דיעזער.

— דאָס איז וואהר, הערר פענקראָפּט.

— נו, בעשטעטיגט דאָך דאָס וואָס איך האָב געזאָגט, אז דיעזע בוימער
טויגען אויף גאָר ניט! — האָט פענקראָפּט מיט א טאָן פון טריאומף אויסגע-
שריען.

— האָט איהר וויעדער א טעות, פריינד פענקראָפּט — האָט זיך דער אינ-
זשיניר אָבעררופען — אָט דיעזע גרויסע בוימער נוצען אויך צו עפעס.

— צו וואָס, קאפיטאן?

— צו שאפען געזונדהייט פאר דיא לענדער וואו זיי וואקסען. ווייסט
איהר וויא מען רופט דיעזע בוימער אין אויסטראליען און אין נייזעלעלאנד?

— ניין, קאפיטאן.

— מען רופט זיי אין אלגעמיין גומי-בוימער, אָבער מען רופט זיי אויך
פיבער-בוימער.

— ווייל זיי בריינגען פיבער?

— ניין, ווייל זיי פעהרנדרען פיבער, ווייל זיי פעהריטען פון דיעזע
קראנקהייט.

— דאָס איז גוט צו וויסען — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָבעררופען —
איך וועל עס נאָטירען אין מיין נאָטיץ-ביכעל.

— נאָטירט עס, פריינד ספילעט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — ווייל
דאָס שיינט צו זיין א בעשטימטע זאך, אז דיא יוקאליפטוס בוימער פערניכטען

דעם אנשטעקונגס-גיפט. מען האָט שוין דיעזען נאטירליכען געגען-גיפט פרוכירט
פלאנצען אין מיטען פון אייראָפּא און אין נאָרד אפריקא, וואו דיא לופט איז

געווען אומגעזונד און דיא דאָרטיגע איינוואָהנער האָבען זעהר פיעל געליטען,
און עס האָט זיך ארויסגעצייגט, אז דיעזע בוימער האָבען פיעל פערבעסערט

דיא געזונדהייט פון דיא פערפעסטעטע געגענדען. אין דיא געגענדען וואו עס
געפינען זיך וועלדער פון אזעלכע מינים בוימער עקזיסטירט פיבער זעהר זעל-

טען. גליקליכערווייזע האָבען מיר דיעזע היילונגס בוימער דאָ אויף לינקאָלן
אינוועל און זיי וועלען אונז זיכער נומעס טהאָן.

— אָך, וואָס פאר א טהייערער אינוועל! וואָס פאר א געבענשטער אינוועל!
— האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — עס פעהלט אונז דאָ ווירקליך גאָר ניט,

בלויז —

— טאכאק מיינט איהר — האָט איהם הארדינג אונטערנעכאפּט — ווארט,
פריינד פענקראָפּט, מיר וועלען נאָך דאָס אויך געפינען. פאָרלויפיג אָבער מוזען

מיר פאָהרען ווייטער.

זיי זיינען אָבערפאָהרען נאָך צוויי מייל. דער טיך איז געווען בעוואקסען

מיט מער-גראָזען און אויף שפּיצניגע מעלזען האָבען וואו ניט וואו אַרויסגע-
שטעקט. עס איז דאָרום זעהר שווער געווען צו טרייבען דיא שיפעל און פענ-
קראָפט איז שטארק אויסגעמאטערט געוואָרען. וואָס ווייטער איז דער טייך
אַלץ וועניגער טיעף געווען, ביז ענדליך האָט מען שוין געמוזט שטופען דיא
שיפעל מיט פלעקער. מיט דיא רודערס האָט מען זיא שוין ניט געקענט טרייבען.
ביז'ן וועסטליכען זייט פון אינזעל איז נאָך געווען אַ ווייטע שטרעקע.

דיא זונג האָט זיך שוין אַרונטערגעלאָזט און האָט געוואָרפען איהרע לעצ-
טע שטראהלען אויף דיא שפיצען פון דיא הויכע ריעזען-בוימער. סיירום האָר-
דינג האָט איינגעזעהן, אז עס איז אַן אונמעגליכע זאך צו דערגרייכען דעם
וועסטליכען זייט פון לינקאָלן אינזעל ביז נאכט און ער האָט בעשלאָסען צו
מאכען ערגיץ אַ לאַגער און געכטיגען. ער האָט אויסגעערעכענט, אז זיי האָבען
נאָך אַ שטיק וועג פון פינף מייל ביז דעם וועסטליכען ברעג פון ים און זיי
קענען אויף קיין פאל אהין ניט קומען ביז נאכט, ניט מיט זייער שיף און אויף
ניט צופוס. ער האָט דאָרום געוואָלט בעקאנט מאכען זיינע קאָמפאניאָנען, אז
מען זאָל זיך אָנהויבען צוגרייטען צו נאכטלעגער, אָבער זאָלאַנג דיא שיפעל
האָט זיך נאָך בעוועגט, האָט האַרדינג זיך ניט געוואָלט אָבשטעלען, פילייכט
וועלען זיי נאָך עפעס ענטדעקען.

דיא שיפעל האָט זיך געשלעפט מיט גרויס שווידיגקייטען צווישען דיא
בוימער פון וואַלד וואָס זיינען שוין געווען פיעל געדיכטער און מעהר בעוואָהנט
פון טהיערע. פענקראָפט האָט פון ווייטענס געזעהן מחנות אפען (מאָנקיס) וואָס
זיינען אומגעשפרונגען פון איין בויס אויף'ן אנדערען. מאַנכע פון דיעזע טהיערע
האָבען זיך אָנגעשטעלט ניט ווייט פון שיפעל און האָבען געקוקט אויף דיא
מענשען, וועלכע זיי האָבען וואהרשיינליך צום ערשטען מאָל געזעהן. דער מאַט-
ראָז האָט גרויס לוסט געהאט צום שיסען, אָבער דער אינזשיניר האָט איהם
אָבגעהאלטען ערקלערענדיג, אז פּערגיסען אומזיסטע בלוט איז אַן אונרעכט
און זאָלאַנג זיי קענען פון דיא אפען קיין נויז ניט האָבען איז גלאַט אַ שאַך
אויסצובריינגען פולווער און קוילען.

אַביסעל שפעטער איז דיא רייזע אויף דער "מערסי" געוואָרען נאָך שווער-
רער. אויסער דעם וואָס דאָס וואסער איז געווען ניט טיעף, זיינען דאָרט גע-
ווען אזוי פיעל פעלזען, אז עס איז אונמעגליך געווען אויסצומיידען זיי.

— קאפיטאן — האָט זיך פענקראָפט אָבגערופען — מעהר וויא נאָך אַ
פּערטעל שטונדע וועלען מיר אַונזער שיף ניט קענען שטופען. מיר וועלען זיך
מוזען אָבשטעלען.

— קיין בייז — האָט האַרדינג געענטפערט מיט אַ שמייכל — מיר וועלען
אַונזער ריעזען-שיף פּעראַנקערען און מיר וועלען דאָ ערגיץ איבערנעכטיגען.
— וויא ווייט זיינען מיר פון גראַניט הויז? — האָט הערבערט געפרעגט.

— ביי א זיעבען מייל — האָט דער אינוושיניר געענטפערט.

— וועלען מיר פּאָהרען ווייטער? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.

— יא, פריינד פענקראָפּט — האָט הארדינג געענטפערט — זאָלאַנג מיר קענען דארפן מיר פּאָהרען. מאָרגען בעגינען וועלען מיר דיא שיף דאָ איבער לאָזען און אין צוויי שטונדען צייט, האָף איך, וועלען מיר קומען צופוס צום וועסטליכען זייט פון לינקאָלן אינוועל.

אַבער ביי דיא רייד איז דיא שיפעל געבליבען שטעהן און מען האָט זיא ניט געקענט ריהרען פון אָרט. דער טייך איז דאָרט געווען ניט מעהר וויא צוואנציג פוס ברייט און דאָס וואסער אזוי ניעדעריג, אז מען האָט כמעט גע-קענט אַנטאפּען דעם גרונד.

עס איז געווען אומגעפעהר פינף אהר. דיא זונן איז שוין געווען כמעט אין גאנצען ארונטערגעלאָזט. פון צווישען דיא בוימער האָט זיך געהערט א שטארקער גערויש פון א וואסער-פאל און ווען דיא פּאָרשער האָבען זיך ארום געקומט, האָבען זיי געזעהן וויא א שטראָם וואסער האָט זיך געגאָסען פון א הוי-כען פעלז אין טייך "מערסי". דער טייך האָט זיך דאָרט געענדיגט. סיירום הארדינג האָט זיך דאן איבערצייגט, אז דער וואסער-פאל איז דער שפייזער פון "טייך פון גנאדע".

עס איז בעשטימט געוואָרען, אז זיי זאָלען דאָרט ארויפגעהן אויף דיא טריקענים און אָבוזוכען א פלאץ פאר נאכטלעגער. און זיי האָבען אזא פלאץ ניט פיעל געדארפט זוכען, ווייל באלד וויא זיי זיינען ארונטער פון שיפעל האָבען זיי אויסגעפונען, אז דאָרט איז א פאסענדער פלאץ צו איבערנעכטיגען. זיי האָ-בען דיא שיפעל צוגעשלעפט מעהר צום ברעג, צוגעפעסטיגט צו א בוים און זיי האָבען זיך אוועקגעזעצט אויף'ן גראָז.

זיי האָבען באלד אויפגעלייגט א גרויסען פייער, זיי האָבען אָבעגעסען און אָנגעהויבען דענקען וועגען שלאָפען. אָבער דיא קאָלאָניסטען האָבען מורא גע-האָט אז ווילדע טהיערע זאָלען ניט איינברעכען אין זייער לאַגער און זיי האָבען דארום בעשטימט, אז יעדער איינער פון זיי זאָל א געוויסען טהייל פון דער נאכט זיין אויף דער וואך. אָבער דיא נאכט איז פּאָראיבער און קיינע פיערפיסיגע געסט זיינען צו זיי ניט געקומען. אויף מאָרגען, דעם 31טען אָקטאָבער אוב פינף אהר אין דער פריה זיינען זיי אלע געווען פערטיג צו געהן ווייטער.

4טעם קאפיטעל.

א שפאציר-גאנג צום ברעג ים. — א נויער טיך. — קיין וואסער-שטייגונג אין איהם. — דיא באמבו בוימער. — מלחמה מיט א טיגער. — בעזיעגט. — דער נאכטלעגער אין הייהל.

דיא בעזיער פון לינקאלן אינוועל האָבען אָבענגעסען פריהשטיק און האָר בען אָנגעפאנגען זייער שפאציר צום וועסטליכען זייט פון אינוועל. זיי זיינען פריהער געגאנגען זוכען דעם קירצעסטען וועג צו זייער געווינשטען פלאץ, ווייל זיי האָבען געוואָלט שפאָרען צייט און גיכער אהין קומען. וויאָל לאַנג וועט דער גאנג נעהמען? דאָס האָבען זיי בעשטימט ניט געקענט וויסען. סירוס האַרדינג האָט געזאָגט, אז אין צוויי שטונדען צייט וועלען זיי אהין קומען; אָבער דאָס האָט ניט געקענט זיין קיין זיכערהייט, ווייל ווער האָט געקענט וויסען וואָס פאר אַ הינדערניסע זיי וועלען האָבען אין וועג? פילייכט וועט מען דארפען אויס-האקען אַ וועג צווישען דיא געדיכטע בוימלעך וואָס וואַקסען דאָרט? פילייכט וועלען זיי האָבען אנדערע שטערונגען?

שפייז האָבען זיי מיט זיך געהאט גענוג נאָך אויף צוויי טעג און מען וועט דורך דיעזער צייט ניט דארפען מאכען קיין יאָג. סירוס האַרדינג האָט זיינע קאָמפאניאָנען אָנגעזאָגט, אז זיי זאָלען זיין אָבערהאלטען פון שיסען, סיינען אין פאל פון נויט, דאָך האָבען זיי געהאט זייערע וואפען גרייט, פילייכט וועלען זיי בעפאלען ווערען פון טהיערע און זיי וועלען זיך דארפען פערטהיי-דיגען. זיי האָבען שנעל אויסגעפונען דעם גלייכסטען און נאָהענסטען וועג און זיי האָבען זיך געלאָזט געהן. אין מאַנכע פלעצער האָבען זיי געמוזט בע-נוצען זייערע העק און אויסהאקען דיא בוימלעך און דערנער, וועלכע זיינען זיי געשטאנען אין וועג און געשטערט זייער גאנג. דיא בוימער וואָס זיינען געוואק-סען אין יענע געגענד זיינען געווען אזעלכע, וואָס דיא פאָרשער פון לינקאלן אינוועל האָבען שוין געזעהן אין אנדערע געגענדען פון זייער קליינע מלוכה.

זיי האָבען אויף'ן וועג געזעהן פיעלע אפען, וועלכע האָבען זיי אָנגעקוקט מיט פערוואַנדערונג. דיא טהיערע האָבען געמורמעלט צווישען זיך, אזוי וויאָ זיי זאָלען איינע דיא אנדערע פרעגען: וואָס פאר אַ מאָדנע ברואים זיינען דאָס? גידעאָן ספילעט האָט זיך געוויצעלט און געזאָגט, אז דיא אפען נעהמען זיי פילייכט אָן אלס זייערע ניט קיין געראַטענע ברידער, וואָס געהען שטענדיג אויף צוויי פיס און האָבען ווייסע, מאַוס'ע פנים'ער און קענען ניט קריכען אויף בוימער.

אין דיא ווירקליכקייט האָבען דיא אפען געמעגט שטאַלצירען גענען זייערע אור־איניקלעך (דיא מענשען, נאָך דארווינ'ס לעהרע), ווייל וועהרענד זיי, דיא מענשען האָבען געדארפט ארכייטען שווער און ביטער דורכצושלאָגען זיך א וועג דורך דיא בוימלעך, דערנער, צווייגען און גראָוען, האָבען דיא זיידעס (דיא אפען) אומגעשפרונגען אין דער הויך פון איין צווייג אויף דער אנדערער און פון איין בוים אויף'ן אנדערען אזוי לייכט און אזוי פריי אזוי וויא אויף א פרייען, גלאטען פעלד.

דער אינזשיניר און זיינע קאָמפאניאָנען האָבען דאָרט אויך בעגעגענט אייניגע קליינע שוויינען, קאנארוס און אנדערע טהיערע. פענקראָפט האָט זעהר לוסט געהאט צו שיסען, אָבער ער האָט ניט געקענט איבערטרעטען הארדינג'ס פערזאָג און ער האָט זיך געמוזט אָבהאלטען.

— לויפט, שפרינגט, טאנצט — האָט ער גערעדט צו דיא שטומע חיות — מיר וועלען זיך נאָך מיט אויך דורכשמועסען ווען מיר וועלען געהן צוריק. קאפיטאן הארדינג'ס רעכענונג אז אין צוויי שטונדען צייט וועלען זיי קומען צום וועסטליכען זייט פון אינזעל איז טאקי ניט געווען קיין ריכטיגער. דער מאן וואָס האָט פערענטפערט אסטראָנאָמישע פראגען און האָט בעוויזען וואונדער אין פיעלע זאכען, האָט דיעזען מאָל גראדע ניט געטראָפען. דער וויסענשאפטס־מאן האָט ניט געדענקט, אז זיי זאָלען האָבען אזוי פיעל הינדער־ניסע אין וועג און ער האָט גערעכענט, אז אין צוויי שטונדען וועלען זיי זייער שפאציר דורכמאכען. ענדליך איז שוין געווען נאָך ניין אהר און זיי זיינען נאָך צום געווינשטען פלאץ ניט געקומען.

אומגעפעהר מיט א האלבע שטונדע שפעטער איז זיי פלוצלונג דער וועג אָנגעהאקט געוואָרען. זיי זיינען צוגעקומען צו א שטראָם רוישענדע און שווי מינע וואסער און זיי האָבען ווייטער ניט געקענט געהן. דאָס וואסער איז געווען פון דרייסיג ביז פיערציג פוס ברייט און עכט טיעף און קלאָהר. אריבערגעהן דאָרט איז געווען אונמעגליך.

— מיר זיינען פערבליבען שטעהן אין מיטען! — האָט נעב אויסגע־שריען.

— קיין בייז ניט — האָט הערבערט געענטפערט — מיר קענען דיעזען טייך לייכט אריבערשווימען.

— צו וואָס זאָלען מיר עס טהאָן? — האָט זיך הארדינג אָבגערופען — דיעזער טייך לויפט וואהרשיינליך צום מעער און ווען מיר וועלען איהם אריבער־שווימען וועלען מיר נאָך ניט פערדיענען, ווייל ער וועט אונז נאכהער וויעדער פערשמעלען דעם וועג ביים ברעג מעער. לאָמיר בעסער געהן גלייך ביים ברעג פון טייך ביז מיר וועלען קומען צו אונזער געווינשטען פלאץ, און אויך דענס אז דער טייך וועט אונז שנעל אהין בריינגען.

— איין מינוט, מיינע העררען — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָבגערוּפּען —
וואָס איז דער נאָמען פּון דיעזען טייך? וועלען מיר איהם גאָר אויסלאָזען פּון
אונזער געאָגראַפיע?
— גאנץ ריכטיג! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — לאָמיר אויס-
טראַכטען עפעס א נאָמען.
— אויף דיר, הערבּערט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — פאַלט דער
גורל, דוא זאָלסט דעם טייך א נאָמען געבען.
— וועט ניט בעסער זיין — האָט הערבּערט געענטפּערט — אז מיר ווע-
לען וואַרטען ביז מיר וועלען קומען צום מויל פּון דיעזען טייך? ווען מיר וועלען
וויסען פּון וואַנען ער שטאַמט וועלען מיר איהם קענען געבען א פּאַסענדערען
נאָמען.
— ניט קיין קרומע זאך! — האָט האַרדינג בעשטעטיגט — לאָמיר דער-
ווייל געהן ווייטער.
— נאָך א מינוט, מיינע פּריינדע! — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען
אזוי וויא ער זאָל זיך דערמאָהנען אָן אן עכט וויכטיגע זאך.
— וואָס אזעלכעס? — האָט דער רעפּאָרטער געפּרעגט.
— עס איז וואהר — האָט פּענקראָפּט געענטפּערט — אז שיסען טהיערע
אָדער פּויגלען איז אונז פּון קאַפיטאַן פּערבאָטען, אָבער פּאַנגען פּיש מעג מען
דאָך, לאָמיר דאָ פּאַנגען אביסעל פּיש אויף מיטאָג.
— מיר האָבען דערויף קיין צייט — האָט האַרדינג זיך אָבגערוּפּען.
— בלוז אויף פינף מינוט — האָט פּענקראָפּט זיך געבעטען — מעהר וויא
פינף מינוט, הערר קאַפיטאַן, פּערלאַנג איך ניט. בלוז עטליכע פּישלעך אויף
מיטאָג.
דער מאַטראָז האָט זיך ניט געקענט בעהערשען און ניט וואַרטענדיג אויף'ן
אינזשיניר'ס ערלויבניס האָט ער זיך איינגעבויען און האָט פּון צווישען דיא
שטיינער מיט דיא הענד ארויסגעצויגען אייניגע דויענד קליינע קראָופּישען
(אזעלכע ראַקעס).
— דאָס וועט זיין גוט! — האָט נעב אויסגעשריען — אויסגעצויכענט,
פּריינד פּענקראָפּט!
— דאָס איז — האָט פּענקראָפּט געמורמעלט — אזוי וויא איך האָב
געזאָגט: אלעס איז דאָ פּאַראַן אויף דיעזען אינזעל, בלוז קיין טאַבאַק.
דער פּיש פּאַנג האָט ווירקליך קיין פינף מינוטען אויף ניט געדויערט, ווייל
דיא קראָופּישען זיינען צולאָפּען אין וואַסער און מען האָט זיי מעהר ניט גע-
קענט פּאַנגען. דיא געפּאַנגענע קראָופּישען האָט פּענקראָפּט אריינגעלענט אין א
זעקעל, געפּלאַכטען פּון גראָזען און זיי זיינען אלע אוועק ווייטער.
זיי זיינען געגאַנגען שנעל, ווייל דער ברעג פּון טייך איז ניט געווען בע-

וואקסען און קיין זאך האָט זייער גאנג געשטערט. פון צייט צו צייט האָבען זיי אָנגעטרָאָפֿען שפורען פון טהיערע, קליינע און גרויסע, וועלכע פלעגען וואהר-שיינליך קומען צום טייך טרינקען וואסער, אָבער זיי האָבען קיין טהיער גע-זעהן.

אונטערדעסען האָט זיך סיירוס הארדינג בערעכענט, אז ער און זיינע קאָמפּאַניאָנען זיינען פיעל ווייטער פון דעם וועסטליכען זייט פון אינזעל וויא ער האָט געדענקט. לויט דיא צייט פון טאָג, האָט הארדינג געוואוסט, אז דער פלוטה (וואסער-שטייגונג) אין ים איז אָנגעקומען, היינט אָנגעהמענדיג אז דער טייך ציהט זיך פון מעער און דער ברעג פון מעער איז ניט זעהר ווייט, האָט דאָס וואסער אין טייך אויך געדארפט שטייגען, אָבער אין טייך איז נאָך גאָר קיין סימן פון פלוטה ניט געווען, פאָלגליך איז זיין מויל, זיין אָנפאנג וואָס פאלט אריין אין ים וואהרשיינליך זעהר ווייט. דער אינזשיניר האָט זיך שטארק געוואונדערט וואָס ער האָט אזא טעות געהאָט. ער האָט דאָרום גענומען קוקען אויף'ן קאָמפּאַס, אום צו איבערצייגען זיך אויף וועלכען זייט פון אינזעל זיי געפינען זיך און וויא אזוי זיי האָבען צו געהן ווייטער אום צו קומען צו דיא וועסט. ער האָט וועגען זיין פערלעגענהייט דערצעהלט זיינע קאמערעדען.

לויט וויא דער קאָמפּאַס האָט געצייגט זיינען זיי געגאנגען מיט'ן ריכטי-גען וועג צו מערב זייט, אָבער דיא פראגע: ווארום דיא וואסער-שטייגונג קומט ניט אין טייך איז דעם אינזשיניר געלעגען אזוי וויא א שטיין אויף'ן הארצען. דיא קאָמפּאַני האָט זיך געלאָזט געהן ווייטער מיט גאנץ שנעלע טריט און אום האלב עלף אוהר האָט הערבערט, וועלכער איז געגאנגען פאָראויס, איבעראשט דעם אינזשיניר און זיינע איבעריגע קאָמפּאַניאָנען מיט א פריי-דען אויסגעשריי:

— דער ים! דער ים!

אין אייניגע מינוטען ארום איז דער גאנצער וועסטליכער זייט פון לינ-קאָלן אינזעל געלעגען פאר דיא אויגען פון דיא פינף קאָלאָניסטען.

אָבער וואָס פאר א קאָנטראסט, וואָס פאר אן אונטערשיעד עס איז געווען צווישען דעם ברעג פון ים אין אָסטען (מזרח) פון אינזעל און דעם ברעג אין דיא וועסט (דרום) זייט! דאָ זיינען קיינע גראניט שטיינער און קיינע פעלצען געווען. דער ברעג איז געווען א זאמדיגער און בוימער זיינען געוואקסען ביז'ן ברעג און דיא צווייגען זיינען געווען פערשפרייט אויבען איבער'ן וואסער, און וויא שעהן, וויא פּרעכטיג דאָס האָט אויסגעזעהן!

דער ברעג איז דאָרט געווען א היבשע ביסעל העכער פון דער אָבערפלעכע פון ים, און דאָס מערקווירדיגסטע איז געווען, וואָס דער ניי ענטדעקטער טייך האָט זיך ארונטערגעגאָסען אין מעער פון א גראניט בארג פון אומגעפעהר פיער-ציג פוס הויך. דערמיט איז ערקלערט געוואָרען דיא פראגע, ווארום דער פלוטה

האָט דעם טייך ניט דערנרייכט. פאקטיש איז, דאָס אפילו דער העכסטער גראד וואסער־שטייגונג אין פאסיפיק אָקעאן (שטיל־ערי־מעער) וואָלט ניט דער־גרייכט אזוי הויך ביז'ן טייך. וויא קאפיטאן הארדינג האָט ערקלערט, קען עס פילייכט דויערען מיליאָנען יאָהרען ביז דער גראניט באַדען פון טייך וועט אויסגעריבען ווערען פון דעם וואסער־לויף און דאן וועלען זיך דיא וואַסער פון טייך מיט דיא וואסערען פון מעער פּעראייניגען.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אז דיעזער נייער טייך זאָל גערופען ווערען "פּאָלס ריווער" (פאלענדער טייך). צו נאָרדען איז דער וואַלד געווען שיטע־רער; דאגענען וויעדער פון פּאָלס ריווער ביז רעפּטיל ענד איז ער געווען גע־דיכטער, מאנכע בויער זיינען געשטאנען גלייך און מאנכע אויסגעבויגען און אין אלגעמיין האָט עס פּאָרגעשטעלט אַ שעהנע פּאנאָראַמא. יענעם ברעג האָט בען זיי עס געדארפט אויספּאָרשען פון עק צו עק, פילייכט געפינען זיך דאָרט פּערוואַרפענע מענשען אָדער וועניגסטענס עטוואָס פון אַן אונטערנגעגאנגענע שיף.

דער וועטער איז געווען שעהן און קלאָהר. זיי זיינען ארויף אויף אַ בערגעל, וואו נעב און פענקראָפט האָבען צוגעגרייט אַ מאָהלצייט פאר זיי אלע, און פון דאָרט האָבען זיי געזעהן דעם ברעג ים אויף אַ גאנץ ווייטע שטרעקע, אָבער זיי האָבען קיין זאך אויסער וואסער ניט בעמערקט. דער אינזשיניר האָט עס ניט אָנגענומען פאר קיין בעווייז, אז דאָרט איז גאָר ניטאָ, און זאָלאַנג ער איז דעם גאנצען ברעג ניט דורכגעגאנגען און גענוי ניט אויסגעפּאָרשט, האָט ער נאָך אלץ געהאַפּט, אז ער וועט דאָרט געפינען אַן אנטוואָרט אויף דיא צוויי זאָגן דערבארע רעמעניסען — דיא קויל, דורך וועלכע פענקראָפט האָט פּערלאָרען אַ צאָהן און דער קאסטען מיט דיא ארטיקלען און אינסטרומענטען וואָס זיי האָבען געפונען.

דיא לייטע האָבען אָבגעגעסען און קאפיטאן הארדינג האָט געגעבען אַ סיגנאַל מען זאָל געהן ווייטער. זיי האָבען זיך געלאָזט געהן צו זידען (דרום זייט) ביים ים, אונטער אַ צודעק פון געדיכטע צווייגען פון בויער.

פון פּאָלס ריווער ביז רעפּטיל ענד איז געווען אַ שטרעקע פון צוועלף מייל. אזא שטיקעל וועג וואָלטען זיי דורכגעמאכט אין פיער שטונדען צייט, ווען זיי וואָלטען געגאנגען מיט אַ גלייכען וועג און זיי וואָלטען קיינע הינדער־ניסע געהאט; אָבער, וויא געזאָגט, איז דאָרט דער וואַלד געווען געדיכט און זיי האָבען געדארפט דרעהען זיך און אויסמירדען בויער. דערצו האָבען זיי אין מאנכע פלעצער געדארפט אויסהאקען בויםלעך און דערנער, וואָס האָבען זיי פּערשטעלט דעם וועג. דאָס האָט זיי פיעל אָבגעהאלטען און דער וועג האָט ביי זיי גענומען פיעל מעהר צייט.

זיי זיינען אָבגעגאנגען אַ שטיק וועג, אָבער זיי האָבען קיין זאך ניט גע־

פונען. נידעפן ספילעט איז געווען מיט דער מיינונג, אז דאָס וואָס מען געפינט דאָרט קיין שפור פון א שיפס־ברוך, איז נאָך ניט קיין בעווייז, אז קיין שיפס־ברוך איז דאָרט אין פערלויף פון דיא לעצטע דריי מאָנאטען ניט געווען. מעג־ליך, אז א שיה איז דאָרט ערגיץ וואו צובראָכען געוואָרען און שטיקער פון איהר וואָס זיינען דאמאָלס פילייכט ארויסגעוואָרפען געוואָרען אויף־ן ברעג, זיי־נען נאכהער צוריק פערטראָגען געוואָרען מיט'ן שטראָם אין מעער. דער פאקט פון דער קויל וואָס איז געפונען געוואָרען אין זויג־שוויין צייגט דאָך אויף זיכער, אז אימיצער האָט דאָרט געשאָסען אין פערלויף פון דיא לעצטע דריי מאָנאטען, וואָס דאָס טהיער איז אלט געווען. דער קאסטען מיט דיא מאטע־ריאלען און אינסטרומענטען וואָס זיי האָבען געפונען, איז פילייכט געקומען צו שווימען פון הונדערטע אָדער זאָגאר טויזענדע מילען ווייט, אָבער דיא קויל איז דאָך געווען אָבגעפייערט געוואָרען אויף־ן אינוועל אָדער וועניג־סטענס, אויף־ן ים ניט ווייט פון ברעג. סיירוס הארדינג האָט אויך דעם זעלבען רעכענונג געהאט.

עס איז שוין געווען פינף אהר פארנאכט און דיא קאָלאָניסטען האָבען נאָך געהאט א היבשע שטיק וועג ביז רעפטיל ענד, און קומען אהין און זיך אומקעהרען צוריק צו זייער נאכטלעגער ביי דער "מערסי" איידער עס וועט ווערען גוט פינסטער, האָבען זיי געוואוסט, אז זיי וועלען ניט קענען בעווייזען. זיי האָבען דארום געדענקט, אז זיי וועלען מווען געכטיגען ערגיץ אין יענע געגענד, וואו זיי האָבען זיך געפונען. שפייז האָבען זיי נאָך געהאט אביסעל אין זאפאס, און ווען עס זאָל זיי זאָגאר אויספעהלען זיינען דאָרט געווען גענוג פערשיעדענע פויגלען און ביקסען האָבען זיי דאָך אויך געהאט און זיי וועלען זיך קענען פערזאָרגען מיט גענוג לעבענס־מיטעל. עס זיינען דאָרט געווען אזוי פיעל פויגלען, אז עס איז כמעט קיין איין בוים ניט געווען אָהן א נעסט.

ארום זיעבען אהר זיינען דיא פאָרשער אָנגעקומען צו רעפטיל ענד. דאָרט האָט זיך דער וואַלד געענדיגט און דער ברעג ים איז געווען וויא געוועהנליך בעדעקט מיט פעלזען, שטיינער און זאמד. דאָרט האָבען דיא לייטע געהאָפט, אז מען קען פילייכט עפעס געפינען, אָבער עס איז שוין געווען שטאָק פינסטער און מען האָט קיין זאך ניט געקענט זעהן. זיי האָבען דארום זייערע ווייטערע אונטערזוכונגען אָבגעלייגט אויף מאָרגען.

פענקאָפּט און הערבערט זיינען אוועק אויסזוכען א פאסענדען אָרט אויף שלאָפען. זיי האָבען ביים ברעג וואַלד פון פאר וועסט געפונען געדיכטע באמבו בויםלעך און הערבערט האָט זיך שטארק דערפרעהט.

— גוט! — האָט ער אויסגעשריען — דאָס איז א ווערטפאָלע ענט־

דעקונג!

- א ווערטהפאלע? — האָט פענקראָפּט שפּאַסהאַפּט געפּרעגט — פּיעל איז עס ביי דיר ווערט? —
- גאַנץ געוויס איז עס א ווערטהפּאלע ענטדעקונג — האָט הערבּערט געענטפּערט — איך וועל אייך זאָגען, הערר פענקראָפּט, ווען מען צושניידט דיא קאָרע פּון א באַמבו בויס אויף לאַנגע דינע פּאַסען פּלעכט מען דערפּון קערב, פּון דיא זעלבע קאָרע מאַכט מען כינעזישען פּאַפּיר, פּון דיא צווייגען מאַכט מען שפּאַציר שטעקלעך און ליוולקע ציבוקעס; גרויסע באַמבו בוימער זייגען זעהר גוט פּאַר בוי-מאַטעריאַל, ווייל זיי זייגען לייכט און שטאַרק און קיינע אינזעקטען קענען עס ניט פּערדערבען. דיא כינעזער מאַכען פּון דיזעזע בוימער כללים און בעכערס אויף טרינקען טהעע. נו, וואָס זאָגט איהר ערשט? ניין! אייך אינטערעסירען ניט אזעלכע זאַכען! אָבער — וואָס אָבער? —
- אָבער איך קען אייך זאָגען נאָך א זאַך, אז אין אינדיען עסט מען דיזעזע בוימער אזוי וויא שפּאַרגעל (א מין פּלאַנצע, אספּאַראַנוס אין ענגליש). נו, פּריינד, וויא געפּעלט אייך דאָס? —
- שפּאַרגעל, דרייסיג פּוס הויך? — האָט זיך דער מאַטראָז געוואונ- דערט — און עס איז געשמאַק אויך? —
- אויסגעצייכענט! — האָט הערבּערט געענטפּערט — אָבער ניט אזעל- כע באַמבוס וואָס זייגען דרייסיג פּוס הויך עסט מען. אלס שפּייז ווערען נור געברויכט דיא יונגע בוימלעך.
- זעהר פּיין, זעהר פּיין! — האָט פענקראָפּט צופּריעדען געענטפּערט.
- איך וועל אייך זאָגען נאָך א זאַך — האָט הערבּערט פּאַרטגעזעצט — אז ווען מען וויקט איין אין עסיג דיא האַרץ פּון א יונגע באַמבו-צווייג, קומט דערפּון ארויס א גאַנץ גוטער מאַכל אזוי וויא זייערע אונערקעס און דאָס גלייכען.
- איז געוויס גוט! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען.
- נאָך ניט אלעס — האָט הערבּערט געזאָגט — דיא באַמבו בוימער גיבען פּון זיך ארויס אזא זיסען זאַפּט, פּון וועלכען מען קען מאַכען אן אויס- געצייכענטען געטראַנק.
- דאָס אלעס? מעהר נאָר ניט? — האָט דער מאַטראָז געפּרעגט.
- דאָס אלעס — האָט הערבּערט געענטפּערט — וואָס נאָך ווילט איהר? — און צום רויכערען קען מען דיא באַמבוס ניט געברויכען? —
- ניין, מײן אַרימער פענקראָפּט.
- אָט דאָס זאָג איך דאָך. אלעס קריגט מען דאָ אויף דיזעזען אינוועל, נור ניט עפעס צום רויכערען! — האָט פענקראָפּט בייז אויסגעשריען.
- הערבערט און פענקראָפּט האָבען ניט געדאַרפּט לאַנג זוכען אן אָרט וואו

צו נעכטיגען. צווישען דיא פעלזען זיינען דאָרט געווען לעכער און הייחלען, וואו מען האָט געקענט בעקוועם שלאָפּען און זיין געשיצט פון ווינד און פון רעגען. זיי האָבען געוואָלט אריינגעהן אין איינע פון דיא הייחלען, אָבער זיי האָבען פון אינוועניג דערהערט א הויכען ברומען און זיי האָבען זיך דערשראָקען. — קום צוריק! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — שנעל, הערבערט! אונזערע ביסקען זיינען אָנגעלאָרען מיט קליינע קיילכלעך און פאר א טהיער וואָס קען אזוי הויך ברומען, וועלען אונזערע קיילען ווירקען אזוי וויא זאלץ קערענדלעך!

פענקראָפּט האָט הערבערט'ן אָנגעכאָפּט ביים האַנד און ער האָט איהם ארויסגעשלעפט הינטער א פעלז. באלד האָט זיך א שעהנעם טהיער בעוויזען ביים אריינגאנג פון הייחל.

דאָס איז געווען א יאגואר, א מין טיגער, פינף פוס לאַנג. זיין פעל איז געווען פון געלען קאָליר און מיט לאַנגע שווארצע פאסען. זיין ברוסט איז געווען ווייס. הערבערט האָט באלד דערקענט וואָס פאר א בעשעפניס דאָס איז.

דער יאגואר האָט זיך ארומגעקוקט ארום און ארום מיט זיינע בייזע בליש-צענדע אויגען. אין דיעזען מאָמענט האָט זיך גירעאָן ספילעט בעוויזען פון הינטער א פעלז און הערבערט, וועלכער האָט געדענקט, אז דער רעפּאָרטער זעהט ניט דיא ווילדע חיה, האָט געוואָלט לויפּען אנטקעגען איהם, אום צו פער-היטען איהם פון געפאהר, אָבער ספילעט האָט צו איהם א וואונק געטהאָן, אז ער זאָל פערבלייבען אויף זיין פלאץ. ביי א צעהן פוס ווייט פון יאגואר איז ספילעט געבליבען שטעהן אונבעוועגט און ווען חיה האָט איהם דער-זעהן האָט זיא זיך געוואָלט ווארפען אויף איהם. ספילעט האָט אויסגעשאָסען.

דיא קויל האָט געטראָפּען דעם יאגואר אין אויג און ער איז געפאלען טויט. הערבערט און פענקראָפּט זיינען צוגעלאָפּען. הארדינג און נעב זיינען אויך געקומען צולויפען און זיי זיינען אלע העכסט צופרידען געווען מיט'ן רעפּאָרטער'ס ערפּאָלגרייכען זיעג. זיי האָבען בעוואונדערט דעם יאגואר'ס שעה-נע פעל און געדענקט, אז דאָס וועט זיי קענען נוצען אלס דיוואן אין זייער גרא-ניט הויז.

— אָה, הערר ספילעט, וויא איך בעוואונדער אייך און וויא איך בין אייך מקנא! — האָט הערבערט אויסגעשריען.

— עס איז גאָר ניט אזא גרויסע זאך — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — דוא, מיין יונגע, האָסט דאָס אויך געקענט טהאָן.

— מיט אזא קאלטבלוטיגקייט? מיט אזא געלאסענהייט?

— וואָס איז דאָ אזעלכעס? שטעל זיך פאַר, הערבערט, אז דיעזער יא-

גואר איז מעהר ניט א האָז, וואָלסט דוא עפעס מורא געהאט צו שיסען?

— וואָס? — האָט פענקראָפּט געפרעגט — אָט דיעזע חיה איז ניט מעהר

געפעהרליך וויא א האָז ? ווען איך וואָלט עס געוואוסט, וואָלט איך נאָך פריהער געשאָסען.

אלע האָבען אויסגעשאָסען מיט א געלעכטער און פענקראַפט האָט זיך געשעהמט פאר זיך אליין, וואָס ער איז געווען אזא פיינלינג און מורא געהאט צו שיסען.

— אצינד — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט — וויבאלד, אז דער יאנואר איז שוין דאָ ניטאָ, זעה איך ניט איין, מיינע פריינדע, ווארום מיר זאָלען זיך ניט אריינקלייבען אין זיין וואָהנונג אויף איבער נאכט.

— און וואָס וועט זיין אז אנדערע וועלען קומען ? — האָט הערבערט געפרעגט.

— לאָמיר נור אויפלייגען א פייער ביים אריינגאנג צום הייהל — האָט דער רעפארטער געענטפערט — וועלען שוין דיא טהיערע אהער ניט קומען.

— אויב אזוי — האָט זיך דער מאטראָז אָבגערופען — טאָ לאָמיר טאקי אריינגעהן אין יאנוארס הויז. קומט, פריינדע, קומט !

אָבער איידער זיי זיינען אריין אין הייהל, האָט זיך נעב גענומען אָב שינדען דעם געטויטעמען טיגער, וועהרענד דיא אנדערע פיער האָבען אָנגעקלייבען האָלץ און זיי האָבען אויפגעלייגט א פייער. סירוס הארדינג האָט אָבגעבראָכען אייניגע באמבו צווייגען און ער האָט עס ארויפגעלייגט אויף'ן פייער. ווען זיי זיינען דערמיט פערטיג געוואָרען זיינען זיי אריין אין הייהל, וואו עס זיינען געלעגען פיעלע ביינער. זיי האָבען אָנגעלאָדען זייערע ביקסען, האָבען עפעס געגעסען און זיך אוועקגעלייגט אָברוהען.

פלוצלינג האָט זיך געהערט אן עקספלאָזיאָן, אָדער בעסער געזאָגט : אייר ניגע קראכען. דאָס איז געקומען דערפון וואָס דער פייער האָט דערגרייכט דיא באמבו צווייגען, וועלכע האָבען געטרעשצט און ארויסגעגעבען א גערויש אזוי וויא פון דיא שיסעריי פון ביקסען. דיא קראכען זיינען געווען גענוג צו פערטרייבען דיא בייזעסטע און וואגענדסטע טהיערע.

דער אינזשניר האָט עס אבזיכטליך דיא באמבו צווייגען ארויפגעלייגט אויף'ן פייער, אום עס זאָל שיסען און קראכען און ווילדע טהיערע זאָלען פון יענע געגענד אנטלויפען. דער געלערענטער מאן האָט געוואוסט דיא אייגענדישאפט פון יענע בוימער, וועלכע, לויט וויא היסטאָריקער דערצעהלען, דיא טאטארען האָבען יאָהרהונדערטע בענוצט אוועקצוטרייבען ווילדע טהיערע פון זייערע לאַגערען אין סענטראַל אזיען.

5טעם קאפיטעל.

דער פארשונגס-שפאציר. — א שיפס-ברויך אין דער לופט. — א גרויסע שטיק
לייווענד. — א נאטירליכער האפען. — אין מיטען נאכט בוי דער מערסי.
— דיא פערשוואומענע שיף.

סיידום הארדינג און זיינע קאמפאניאנען זיינען יענע נאכט געשמאק
געשלאָפּען אין יאנואר'ס דירה און זיי האָבען נאָך ניט געפיהלט וויא דיא נאכט
איז פאָראיבער.

אויף מאָרגען פריה באלד וויא דיא זונן איז אויפגעגאנגען זיינען זיי אוועק-
געגאנגען צום ברעג מעער און זיי האָבען ווידער ארומגעקוקט דיא געגענד ארום.
דער ים האָט זיך געזעהן גאנץ ווייט, אָבער עס איז אויף איהם קיין זאך ניט
געווען צו בעמערקען. דער ברעג וואסער איז אויך געווען ווייט און לעער
און קיין צייכען פון א שוף אָדער פון מענשען'ס בעזוך איז דאָרט ניט געווען.
פאר דיא קאָלאָניסטען איז נאָך דאן פערבליבען. אויסצופאָרשען דעם זיד-
זייט פון לינקאָלן אינוועל, פילייכט וועלען זיי דאָרט עפעס געפינען. עס איז
נור געווען א פראגע: זאָלען זיי עס שוין טהאָן, אָדער אָבלייגען עס אויף אן
אנדער צייט?

ווען זיי האָבען פערלאָזען זייער שיף אין טייך מערסי, האָבען זיי געהאט
אָבגעערעט, אז זיי וועלען אויספאָרשען דעם וועסטליכען זייט פון אינוועל,
וואו זיי האָבען געהאָפט צו געפינען א שפור פון א שיף, און דאן וועלען זיי
זיך צוריקעהרען צום שיפעל און אָבפאָהרען נאָך זייער היים אין גראניט
הויז; אָבער ערשט, אז זיי האָבען קיין ענטדעקונג געמאכט זיינען זיי געווען
אין צווייפעל, אויב זיי זאָלען געהן ווייטער אָדער זיך אומקעהרען אהיים.

גידעאָן ספילעט האָט פאָרגעשלאָגען, אז זיי זאָלען געהן ווייטער און גענוי
אויספאָרשען דעם דרום זייט פון אינוועל און איין מאָל פאר אלע מאָל ענט-
שיידען דיא פראגע, אויב א שיף איז דאָרט ערגיץ אונטערגעגאנגען אָדער
ניט. ער האָט געפרעגט דעם אינזשיניר וויא ווייט עס קען זיין פון דעם פלאץ
וואו זיי געפינען זיך ביז קלאָו קייפ, ביים זיד-אָסט ווינקעל פון אינוועל.

— אומגעפעהר דרייסיג מייל — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.
— דרייסיג מייל — האָט ספילעט געזאָגט — איז א גוטער טאָג גאנג,
מיר וועלען עס נאָך פילייכט אין א טאָג ניט מאכען. יעדענפאלס, דענק איך,
אז עס ליינט זיך פאר אונז צו מאכען דיעזען שפאציר און פון קלאָו קייפ
וועלען מיר שוין אוועקעהן גלייך צום גראניט הויז.

— איחר מוזט אָבער ניט פּערגעסען, אז פון קלאָז קייפּ ביז אונזער הויז איז אויף אַ צעהן מייל — האָט זיך הערבּערט אָבגערוּפּען.

— נו, איז צוזאַמען פּיערציג מייל! — האָט ספּילעט געענטפּערט — אָבער מיר מוזען מאַכען אַן ענדע צו דער פּראַגע, אויב אַן אונטערנעגאַנגענע שוף אָדער מענשען געפינען זיך דאָ ערגיץ אָדער ניט. זאָל אונז דיעזע פּראַגע אַראָב פון געדאַנק און מיר וועלען זעהן וואָס מיר האָבען ווייטער צו טהאָן.

— זעהר רעכט — האָט זיך פּענקראָפּט אָבגערוּפּען. — אָבער וואָס וועט זיין מיט אונזער שוף?

— דיא שוף — האָט ספּילעט געענטפּערט — קען דאָרט פּערבלייבען אַ טאַג אָדער צוויי. וויא עס זעהט אויס זיינען דאָ קיין גנבים ניטאָ און קיינער וועט זיא ניט אוועקאַפּען.

— אָבער ווען איך דערמאָהן זיך דיא געשיכטע מיט דער שילדקעטע (טשערעפּאַכע) — האָט פּענקראָפּט ערווידערט — האָב איך מוראַ, אז אונזער שוף קען אויך פּערשוואַנדען ווערען. אַ שילדקעטע איבערנעקעהרט אויף'ן רוקען און אויף איהר אָנגעלייגט שטיינער און זיא איז ניט געוואָרען!

— דיא שילדקעטע! דיא שילדקעטע! — האָט דער רעפּאָרטער אונט געדולדיג אויסגעשריען — ווייסט איהר ניט, אז דיא שילדקעטע האָט דער ים פּערשלאַנגען? פּערשטעהט איהר ניט, אז דער פּלוטה איז דאַמאַלס אָנגע- קומען און דער האַסט פון לויפּענדען וואסער האָט איהר אומגעקעהרט צוריק אויף'ן בויד?

— ווער ווייסט? — האָט דער אינוזשיניר געמורמעלט אין דער שטייל.

— אָבער — האָט זיך נעב אריינגעמישט — אָבער עס וועט זיין ניט גוט —

ער האָט זיינע רייד אין מיטען אָבגעהאַקט, ווייל ער איז וואהרשיינליך ניט געווען זיכער, אויב דאָס וואָס ער וויל זאָגען איז ריכטיג.

— וואָס ווילט איהר זאָגען, נעב? — האָט דער אינוזשיניר געפּרעגט.

— איך מיין, איך מיין — האָט דער ניגער געשטאַמעלט — אז מיר וועלען פון קלאָז קייפּ ניט קענען קומען אין גראַניט הויז. אונזער וועג וועט דאָרט איבערנעהאַקט ווערען.

— פּריינד נעב איז גערעכט! — האָט הערבּערט אויסגעשריען — דער טייך מערסי וועט אונז דאָרט שטעהן אין וועג און מיר וועלען מוזען האָבען ענטוועדער אַ בריק אָדער אַ שוף אויף איבערגעהן דעם וואסער.

— אָבער, קאַפיטאַן — האָט זיך פּענקראָפּט אָבגערוּפּען — וועגען וואָס איז דאָ פּאַראַן צו דיסקוטירען? און אויף שטיקער האַלץ וועלען מיר ניט קענען אריבערשווימען דעם טייך? דיא מערסי איז דאָך ניט קיין מעער!

— ניט געזאָרגט — האָט זיך ספּילעט אָבגערופען — מיר וועלען ניט דארפֿען שווימען אויף העלצער, ווייל מיר וועלען בויען א בריק.

— א בריק! א בריק! — האָט פענקראָפּט בענייסטערט אויסגערופען — איז אונזער קאפיטאן ניט א גוטער אינזשיניר? וועט ער ניט קענען מאכען א בריק, וועלכען מיר וועלען שטענדיג קענען געברויכען? קומט, פריינדע, לאָמיר געהן! שפייז האָבען מיר דערווייל, און טאָמער וועט אונז אויספעהלען וועלען מיר ארויסגעהן אויף יאגד און מיר וועלען קריגען.

אלע האָבען מסכים געווען צום רעפּאָרטערס פּאַרשלאַג וואָס איז גוט געהייסען געוואָרען פון מאַטראָז, ווייל אלע האָבען געוואָלט מאכען אן ענדע צו זייער צווייפלען און שטעלען דיא פראגע פון א צובראָכענע שיף אויף א זיכערהייט — יא, אָדער ניין. זיי האָבען דאָרום ניט געוואָלט פּערלירען קיין צייט און טאקי באַלד אָנפאנגען זייער פּאַרשונגס-שפּאַציר.

אום זעקס אוהר אין דער פריה איז דיא קליינע קאָמפּאַניע אוועק. טאפ איז געלאָפּען פּאַראוויס און האָט געשמעקט און געשפּירט ביי דיא ברעגען פון וואַלד.

דיא פינף פּאַרשער זיינען געגאנגען און געהאלטען זייערע אויגען אָפּען אויף'ן ברעג פון מעער און אויף דיא גאנצע געגענד פאר זיי, אָבער קיין זאך איז ניט געזעהן געוואָרען. קיין צייכען, קיין שפור וואָס זאָל פיהרען צו איר-גענד וועלכען פּערדראַכט, אז דאָרט איז געשעהן א שיפס-ברוק, איז ניט געווען צו בעמערקען. קיין ברעקעל סימן וואָס מענשען זאָלען האָבען איבערגעלאָזט איז ניט געווען צו זעהן. וואסער, זאמד, שטיינער און בוימער — דאָס איז געווען אלעס וואָס מען האָט געזעהן, מעהר קיין זאך ניט.

— ווען א שיף זאָל אהער אריינפּאַהרען — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — וואָלט זיא זיכער פּערלאָרען געגאנגען. זאמד ברעגען און שטיינער איבעראַל! זעהר א שלעכטע געגענד!

— אָבער עטוואָס וואָלט דאָך פון דער שיף איבערגעבליבען — האָט דער רעפּאָרטער זיך אָבגערופען.

— עס וואָלטען געקענט פּערבלייבען שטיקלעך האַלץ אויף דיא פעלזען, אָבער אויף'ן זאמד וואָלט גאָר ניט געבליבען — האָט דער מאַטראָז גע-ענטפּערט.

— ווארום?

— ווייל דיא זאמדען ביים ים זיינען פאר שיפען מעהר געפּעהרליך וויא דיא פעלזען. דיא זאמדען קענען איינשלינגען אלעס וואָס עס פאלט אויף זיי. אין עטליכע טעג קען אָפּטמאָל א שיף איינזינקען און עס וועט גאָר ניט קען-טיג זיין, אז א שיף איז דאָרט ווען געווען.

— אזוי, פענקראָפּט? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט — זאָגט איהר,

הייסט עס, אז עס קען מעגליך זיין, אז א שיף איז דאָרט פּערוואָרפּען גע-
וואָרען, אָבער מען קען פון איהר גאָר ניט זעהן, ווייל זיא איז געזונקען אין
זאמד?

— ניין, קאפיטאן, ניט אזוי גיך ווערט עס — האָט דער מאַטראָז גע-
ענטפּערט — עס געהמט געוועהנליך אביסעל צייט, אָבער יעדענפאלס, אויב
אפילו א שיף איז דאָ ערגיץ געזונקען, וואָלט מען געזעהן א מאסט, א זעגעל
אָדער אירגענד וואָס פון איהר.

— אויב מיר קענען נאָך האָפּען — האָט האַרדינג געזאָגט — טאָ לאָמיר
געהן ווייטער.

אום 1 אהר זיינען דיא קאָלאָניסטען אָנגעקומען אויף'ן אנדערען זייט
פון וואשינגטאָן בעי (בוכטע). זיי זיינען שוין געהאט אָבענגאנגען אומגעפּעהר
צוואנציג מייל. זיי האָבען זיך דאָרט אוועקגעזעצט רוהען און עסען.

דאָרט האָט זיך אָנגעפּאנגען ניט קיין גלייכער ברעג ביים ים. אין מאנכע
פלעצער איז א שטיקעל טריקענים אריינגעקומען אין מעער און אין מאנכע
ערטער ווידער איז דער מעער ארויס פון גלייכען ברעג און עס האָבען זיך
געבילדעט קליינע בוכטען. אין וואסער ניט ווייט פון ברעג זיינען געלעגען
גרויסע פעלזען, איבער וועלכע דיא וועלען האָבען זיך געוואָרפּען מיט האסט
און גערויש. דער וועג צום געהן איז דאָרט אויך געווען פיעל ערגער. פיעלע
שטיינער און גריבער זיינען זיי געווען אין וועג און עס איז געווען זעהר שווער
צו געהן.

נאָך א האלבע שטונדע רוח האָבען זיך דיא פּאָרשער געלאָזט געהן ווייטער.
פענקראָפּט און געב פלעגען אלע וויילע צולויפען צום ברעג מעער, פילייכט
וועלען זיי עפעס דערזעהן, פילייכט וועלען זיי עטוואָס ענטדעקען; אָבער זיי
האָבען קיין זאך ניט בעמערקט. זיי האָבען דאָרט געפונען שעל־פישען צווישען
דיא פעלזען, אָבער דאָס האָט אלעמען וועניג אינטערעסירט, זאָנאר פענקראָפּט,
וועלכער האָט שטארק אין זינען געהאט דעם מאָגען און האָט געפונען אן
אינטערעסע אין יעדע זאך וואָס טויג צום עסען, האָט אויך וועגען דיא שעל־
פישען וועניג אָדער גאָר ניט געדענקט.

אָבער קיין שפור איז געפונען געוואָרען צו א שיף וואָס זאָל האָבען דאָרט
ערגיץ אונטערגעגאנגען. קיין ליכט איז געוואָרפּען געוואָרען אויף דער זאָג-
דערבארער געהיימער פינסטערנים און עס איז פּאָרלויפיג פּערבליבען א טיעפע
רעמענים. ווען א שיף זאָל דאָרט געווען צובראָכען ווערען, וואָלט מען דאָך
פון איהר עטוואָס געפונען. ניט דיא כוואליעס פון ים און ניט דער זאמד
פון ברעג וואָלט אלעס פּערשלונגען, אָבער אז זיי האָבען קיין זאך געפונען,
פּערבלייבט דאָך דיא פּראגע: וואו האָט דער זויג־שוויין בעקומען דיא קויל

אין זיין קערפער און פון וואנען האָט זיך גענומען דער קאסטען מיט דיא מאַ-
טעריאלען און אינסטרומענטען וואָס זיי האָבען געפונען?

ארום דריי אוהר נאַכמיטאָג זיינען סיירוס הארדינג און זיינע קאָמפּא-
ניאָנען אָנגעקומען צו א קליין טייכעל, וועלכער האָט געבילדעט א נאטירלי-
כען האַפען, אָדער א קאנאל וואָס ווערט צוגעצויגען פון מעער אָדער פון א
ברייטען טייך אלס א פלאץ אָבצושטעלען שיפען. דיא גענענד איז דאָרט
געווען זעהר שעהן און גאנץ הויך פון דיא אָבערפלעכע פון ים. דער רעפּאָרטער
האָט פּאָרגעשלאָגען, אז זיי זאָלען דאָרט אביסעל רוהען, אום זיי זאָלען אָנ-
זאמלען מעהר קרעפטען צו ענדיגען זייער שפּאציר גאנג ביז נאכט. זיי האָ-
בען זיך אלע אוועקגעזעצט אונטער דעם שאָטען פון א גרופע בוימער און זיי
האָבען שוין פאר איין וועג צוגעביסען צו שטיקלעך געטריקענטע פלייש, וואָס
נעב האָט מיטגעטראָגען.

זיי האָבען ארומגעקוקט דיא גענענד ארום. הארדינג האָט אויך געקוקט
דורך'ן טעלעסקאָפּ, אָבער קיין שפור פון קיין שיה איז ניט געזעהן געוואָרען.
זיי זיינען צוגעגאנגען צום ברעג וואסער, זיי האָבען פּאָרויכטיג בעאָבאכטעט
דעם באַדען, פילייכט וועלען זיי ערגיץ בעמערקען טריט פון מענשען אָדער
אירגענד וועלכע זאך וואָס זאָל צייגען אויף א מענשען'ס בעזוך.

— נו — האָט גירעאָן ספּילעט געזאָגט — עס זעהט אויס, אז מיר דארפּען
זיך טרייסמען דערמיט וואָס מיר זיינען זיכער, אז קיינער וועט ניט קומען
צו אונז פּאָדערען דאָס רעכט אויף דעם לינקאָלן אינזעל, ווייל מיר זיינען דאָ
דיא איינציגע בעזיצער.

— אָבער וויא פּערענטפּערט איהר דעם פּאָרפּאל מיט דער קויל? —
האָט הערבערט געפרעגט.

— אה, דער טייפּעל זאָל זיא צוכאפּען, יענע קויל! — האָט פּענקראָפּט
אויסגעשריען — זיא האָט מיר געמאכט מיט א קייער וועניגער!

— צו וואָס פאר א שלום קענען מיר דאָך קומען? — האָט דער רע-
פּאָרטער געפרעגט.

— איך מיין — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — אז מיט דריי מאַ-
נאטען אָדער וועניגער צוריק, איז אהער א שיה צוגעקומען, אויב אבזיכטליך
אָדער זיא איז דורך א סיבה פּערוואָרפען געוואָרען, קען איך ניט וויסען, און
יעמאנד פון יענער שיה האָט עס דעם זויג-שוויין געשאָסען.

— מיינט איהר צו זאָגען, אז דיא שיה איז דאָ פּערשוואונדען געוואָרען
און האָט קיין שפור ניט איבערגעלאָזט? — האָט דער רעפּאָרטער מיט פּער-
וואונדערונג געפרעגט.

— ניין, מיינ טהייערער ספּילעט — האָט הארדינג געענטפּערט — אזא
זאך איז אונגלויבליך. אָבער אז א מענש איז דאָ געווען, מוזט איהר דאָך

צוגעבען, און אז ער איז ערשט ניטאָ, האָט ער אונזער אינזעל וואהרשיינליך פערלאָזען.

— איך פערשטעה, הער קאפיטאן — האָט הערבערט זיך אָבגערופען — איהר מיינט אז אַ שיה איז דאָ צוגעפאָהרען און איז נאכהער אָבגעפאָהרען. — אזוי ווייזט עס אויס.

— און מיר האָבען דורכגעלאָזט א געלעגענהייט צו פאָהרען צוריק אהיים — האָט נעב געזאָגט מיט בערויערען.

— איך האָב מורא, אז אזוי איז עס.

— פערפאלען! — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען — זאָבאלד מיר האָבען אזא גוטע געלעגענהייט פערלאָרען מוזען מיר שוין פערבלייבען היעגע און רעכענען דיא גראניט הויז פאר אונזער היים. קומט לאָמיר געהן אהיים און לאָמיר פערגעסען אונזער געבורטס-לאנד.

דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען זיך נור וואָס אויפגעהויבען צו געהן ווייטער, ווען טאפ האָט זיי פלוצלונג איבערראשט מיט זיין שטארקען בילען. זיי האָבען זיך ארומגעקוקט און זיי האָבען געזעהן וויא ער לויפט פון וואלד האלטענדיג אין מויל א גרויסע שמוציגע שמאטע.

נעב האָט עס צוגעכאפט. דאָס איז געווען א שטיקעל שטארקע לייווענד אויסגעשמירט אין בלאָטע.

טאפ האָט ניט אויפגעהערט צו בילען. ער איז געלאָפען הין און צוריק און האָט געמאכט פערשיעדענע בעוועגונגען אזוי וויא ער זאָל רופען זיין ווירטה אין וואלד.

— עפעס איז דאָרט, וואָס וועט אונז ערקלערען דיא געהיימיניס פון דער קויל! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען.

— א פערוואָרפענער! — האָט הערבערט אויסגערופען.

— פילייכט א פערוואונדעטער — האָט נעב צוגעגעבען.

— פילייכט גאָר א טויטער! — האָט דער רעפאָרטער געזאָגט זיין מיי-

נונג.

אלע זיינען צוגעלאָפען צום וואלד וואו דער הונד איז געשטאנען. האר- דינג און זיינע קאָמפאניאָנען האָבען צוגעגרייט זייערע וואפען, אין פאל מען וועט זיי דארפען געברויכען געגען שונאים.

זיי זיינען אריין אין וואלד, אָבער צו זייער גרעסטע פערוואונדערונג האָ- בען זיי דאָרט קיין שפור פון קיין מענשען ניט געזעהן. בוימלעך און דערנער זיינען געוואקסען אזוי ענג, אז זיי האָבען מאנכע געמוזט אויסהאקען צו מאכען א וועג. מען האָט אויף קיין פאל ניט געקענט גלויבען, אז א לעבעדיגער מענש האָט דאָרט ווען עס איז דעם באָדען בעטראַטען, אָבער טאפ איז געלאָפען

פאראויס און ער האָט אלץ געבילט אָהן אן אויפהער. דיא לייטע האָבען ניט געקענט פערשטעהן וואָס דאָס זאָל בעדייטען.

אין א זיבען־אכט מינוט ארום האָט זיך דער הונד אָבעגעשטעלט אויף א בערגעל וואָס איז געווען ארומגערינגעלט מיט הויכע בוימער. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך ארומגעקוקט אין אלע זייטען און אין דער הויך אויף דיא בוימער, אָבער זיי האָבען קיין זאך ניט געזעהן.

— וואָס איז מיט דיר, טאפּ? — האָט זיך האררינג געווענדעט צום הונד.

טאפּ האָט אָנגעהויבען בילען העכער און ער האָט מיט דיא פיס געשארט דיא ערד ארום א הויכען בויס. פלוצלונג האָט פענקראָפּט אויסגעשריען מיט אלע קרעפטען:

— אָה! גרויסארטיג, אויסגעצייכענט!

— וואָס איז? — האָט ספילעט געפרעגט.

— מיר האָבען געזוכט א שיפס־ברוך אין מעער אָדער אויף'ן לאַנד —

האָט פענקראָפּט געענטפערט — און ענדליך! —

ענדליך וואָס?

— ענדליך האָבען מיר געפונען א שיפס־ברוך אין דער לופט!

ביי דיעזע ווערטער האָט דער מאַטראָז אָנגעצייגט אויף א גרויסע שמאטע וואָס איז געהאנגען אין דער הויך אויף'ן שפיץ פון א בויס. א שטיקעל פון יענער שמאטע איז עס אראָכגעפאלען און טאפּ האָט עס געפונען.

— אָבער וואָס האָט עס צו טהאָן מיט א שיפס־ברוך? — האָט דער רע־

פאָרטער געפרעגט.

— ענטשולדיגט, הערר ספילעט — האָט פענקראָפּט געענטפערט — איך

ווייס וואָס איך רייך.

— איך פערשטעה אייך ניט — האָט ספילעט געזאָגט קוקענדיג דעם

מאַטראָז גלייך אין דיא אויגען.

— וואָס פערשטעהט איהר דאָ ניט? — האָט דער מאַטראָז געענטפערט

— דאָס איז אן איבערבלייבונג פון א שיפס־ברוך אין דער לופט. דאָס איז

טאקי פון אונזער צובראָכענע לופט־שיף, פון אונזער באלון וואָס האָט אונז

אהער געבראכט.

פענקראָפּט האָט קיין טעות געהאט. דיא שטיק שמאטע איז ווירקליך געווען

פון יענעם באלון וואָס זיי האָבען אוועקגע'גנב'עט פון ריטשמאָנר. דיא קאָ־

לאָניסטען האָבען זיך אלע באלד איבערצייגט, אז אזוי איז עס.

פענקראָפּט איז העכסט איבערראשט געווען פון זיין ענטדעקונג און ער

האָט אייניגע מאָל "הוררא!" אויסגעשריען.

— דאָס איז א גוטע שטיק צייג! — האָט ער העכסט ענטציקט געזאָגט —

דאָס קען אונז גאנץ גוט צוניץ קומען. מיר קענען דערפון האָבען העמדער און טיכלעך! וואָס זאָגט איהר, הערר ספילעט, אויף אזא אינוועל וואו העמדער וואקסען אויף בוימער?

און דאָס איז ווירקליך פאר דיא פערוואָרפענע געווען א טהייערע געפינס. דיא גרויסע שמאטע, וועלכע איז פערטראַגען געוואָרען פון ווינר נאָך דער קאטאסטראָפּע איבער'ן ים, איז געווען דער צוריסענער לופט-זאק פון באלון. דאָס איז געווען א פאָר הונדערט איילען לייווענד פון בעסטען זאָרט און פאר דיא פינף פערזאָן אויף'ן איינזאמען אינוועל איז עס געווען אן אוצר וואָס זיין ווערט איז ניט געווען אַבצושאצען. פענקראָפּט האָט זיך אלזאָ ניט אומזיסט געפרעהט מיט דער געפינס און זיינע קאָמפּאניאָנען, וועלכע האָבען ניט ווע- ניגער פון איהם פערשטאַנען דיא נוצען וואָס זיי קענען האָבען פון דער שטיק לייווענד, זיינען אויך העכסט צופריעדען געווען דערפון.

מען האָט דיא שטיק לייווענד געדארפט ארונטערנעהמען פון בוים, אָבער דאָס איז געווען ניט קיין לייכטע שטיק ארבייט. נעב, הערבערט און פענקראָפּט האָבען ארויפגעקלעטערט אויף'ן שפיץ-בוים און זיי האָבען אויסגעפונען, אז דער צוריסענער לופט-זאק איז פערדרעהט און פערפלאָנטערט אין דיא צוויי- גען און מען קען איהם ניט אויספלאָנטערען. און דאָרט איז ניט געווען בלויז דיא שטיק לייווענד, זאָנדרען אויך דער גאנצער באלון, אין וועלכען בלויז א פאָר טהיילען זיינען געווען צובראָכען.

פולע צוויי שטונדען צייט האָבען זיי שווער געארבייט, ביז זיי האָבען ענדליך אלעס אויסגעפלאָנטערט און ארונטערגעוואָרפען אויף דער ערד. זיי האָבען עס בעטראכט אלס אן אוצר, וואָס איז זיי אראָבגעפאלען פון הימעל.

— קאפיטאן — האָט זיך דער מאטראָז אָבגערופען — אויב מיר וועלען אמאָל בעשליסען צו פערלאָזען דיעזען אינוועל, וועלען מיר פון איהם ניט אוועק אין א באלון. דער טייפעל זאָל זיי נעהמען, דיא באלונען! זיי פליהען ניט דאָרט וואו מען וויל! מיר האָבען דאָך שוין געהאט אביסעל ערפאהרונג אין דעם. מיר וועלען שוין אלזאָ פון דיעזער צובראָכענער לופט-שיף קיין אנדער- רע ניט מאכען. דעריבער וואָלט איך, הערר קאפיטאן, געזאָגט, אז מיר זאָלען אויפבויען א היבשע שיף און פון א טהייל פון דיעזע לייווענד מאכען זענלען און פון דיא איבעריגע — אונטערוועש! איז עס א שלעכטער פלאן? — א זעגעל-שיף וועט אונז שטענדיג צוניץ קומען, און א באלון? — פערוויסט זאָלען זיי ווערען דיא באלונען!

— מיר וועלען זעהן, פריינד פענקראָפּט — האָט הארדינג געענטפערט — מיר וועלען זיך איבערלייגען וועגען דעם.

— אָבער דערווייל. דארף מען עס אוועקלייגען אין א זיכערען זאָרט — האָט נעב בעמערקט.

הארדינג, ספילעט, פענקראפט און הערבערט האָבען אויך וועגען דעם גערעכט, אָבער וויא אזוי קען מען אזא שווערע משא ערניץ אוועקטראָגען? פון טראנספארטירען אלעס אין גראניט הויז, האָט מען נאָר ניט געקענט דערקען, דערצו וואָלט מען געדארפט א שטארקען וואָגען מיט א פאָר פערד, און קיין אנדער זיכערען פלאץ אוועקצולייגען זייער געפונענעם אוצר האָבען זיי ניט געהאט.

זיי זיינען אוועק צום ברעג פון מעער און נאָך א היבשע צייט זוכען האָבען זיי ענדליך ענטדעקט א הייהל צווישען דיא פעלזען, וואו קיין רעגען, קיין וואסער האָט ניט געקענט צוקומען און זיי האָבען בעשלאָסען אָבצולייגען דאָרט אלעס וואָס זיי האָבען געפונען פון זייער באלון.

אלע פינף בעזיצער פון אינזעל האָבען שווער געארבייט שלעפענדיג דיא ליייווענד, שטריק, האַלץ און אייזען פון דער צובראָכענער לופט-שיף. זיי זיינען אויסגעוויקט געוואָרען פון שווייס און זיי האָבען זיך אזוי פערמאטערט, אז זיי האָבען זיך קוים אויף דיא פיס געהאלטען.

אום זעקס אוהר זיינען זיי ענדליך פערטיג געוואָרען מיט דער ארבייט און אלעס פון באלון איז געווען אריבערגעטראָגען אין הייהל צווישען דיא פעלזען.

זיי האָבען זיך אלע אוועקגעזעצט רוהען אביסעל. זיי האָבען דאן דעם טייכעל וואָס איז פערבייגעלאָפען א נאָמען געגעבען "פאָרט באלון" צום אנדערקונג פון זייער באלון וואָס זיי האָבען געפונען. זיי האָבען נאכהער אביסעל גערעדט וועגען פלענער פאר דיא צוקונפט, וואָס זיי וועלען טהאָן, וואָס זיי וועלען מאכען און וויא זיי וועלען דיא מאטעריאלען פון באלון בריינגען אהיים אין גראניט הויז. זיי האָבען אָבגערעדט, אז זיי וועלען בויען א בריק איבער דער "מערסי", דאן וועלען זיי מאכען א שטארקען וואָגען און זיי וועלען אלעס אריבערפיהרען מיט א טרוקענעם וועג. מיט זייער שיפעל, האָבען זיי געוואוסט, וועלען זיי עס ניט קענען בריינגען, ווייל זיא וועט אזא שווערע משא ניט אויפהאלטען. זיי האָבען אויך פראָיעקטירט וועגען בויען א גרעסערע און שטארקערע שיף, אין וועלכע מען זאָל קענען ארויספאָהרען אביסעל ווייטער אויף ים און מען זאָל צו יעדער צייט קענען ארוםפאָהרען ארום דעם לינקאָלן אינזעל, און נאָך עהנליכע פלענער און פראָיעקטען.

ווען דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך אויפגעהויבען צו געהן ווייטער איז שוין געווען נאכט און עכט פינסטער. זיי זיינען אָנגעקומען צו יענעם פלאץ וואו זיי האָבען מיט א פאָר טעג צוריק דעם קאסטען געפונען. פון דאָרט האָבען זיי נאָך געהאט פיער מייל צום גראניט הויז. אָבער זיי האָבען ניט געקענט געהן מיט א גלייכען וועג צוליבע שטיינער און דערנער, וועלכע זיי האָבען

געמוזט אויסמיידען און דער נאנג האָט ביי זיי לאַנג געדויערט. ווען זיי זיי נען געקומען צום "מערסי" טייך איז שוין געווען האַלבע נאכט.

דער טייך איז דאָרט געווען ביי אכציג פוס ברייט. פרובירען געהן אָדער שווימען האָבען זיי מורא געהאט. דאָס וואָלט ווירקליך געווען צו ריזיקאליש. אָבער זיי זיינען אלע זעהר גערן געווען צו קומען וואָס שנעלער אהיים און עפעס עסען און לייגען זיך שלאָפען. זיי זיינען געווען שטארק אויסגעמאטערט און אויסגעהונגערט און זיי האָבען געוואָלט וואָס שנעלער דערלעבען דעם מאַ-מענט, ווען זיי וועלען אריבערטרעטען דעם שוועל פון זייער וואָהנונג.

פענקראָפּט און נעב זיינען אוועק אויסהאקען א פאָר בויער, אום צו מאכען א רעפּט (פּליטע) אויף וועלכע אריבערצושווימען דעם טייך, הארדינג און ספּיר לעט זיינען געזעסען ביים ברעג וואסער, וועהרענד הערבערט האָט אומגעשפּאצירט הין און צוריק. פּלוצלונג איז ער געקומען צולויפען און אַנצייגענדיג אויף'ן טייך, האָט ער אויסגעשריען :

— וואָס שווימט עס דאָרט אויף'ן מערסי ?

פענקראָפּט האָט אוועקגעוואָרפען דיא האק און זיך ארומגעקוקט. ער האָט מיט זיינע שארפע אויגען דערזעהן פון דער ווייטענס וויא א געגעשטאנר שווימט אויף'ן וואסער.

— א שיפעל! א שיפעל! — האָט ער אויסגעשריען מיט אן אומגעלומד פערטען קול.

אלע האָבען זיך ארומגעקוקט און צו זייער גרויס פערוואנדערונג האָבען זיי ווירקליך דערזעהן א שיפעל.

— העי! — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען, ניט בערענקענדיג זיך, פילייכט איז גאָר גלייכער צו שווייגען — העי! שטעהט א ווילע!

קיין אנטוואָרט איז ניט געקומען און דיא שיפעל איז צוגעקומען געהענר טער. ווען זיא איז געקומען אומגעפעהר צוועלף פוס ווייט פון דיא קאָלאָר ניסטען, האָט דער מאטראָז אויסגערופען :

— דאָס איז דאָך אונזער שיף! זיא איז דאָרט אָבעריסען געוואָרען פון איהר בעפעסטיונג און איז געקומען מיט'ן שטראָם! איך מוז זאָגען, אז זיא איז געקומען ריכטיג אין צייט.

— אונזער שיף? — האָט דער אינזשיניר געמורמעלט מיט פערוואונד דערונג.

פענקראָפּט איז גערעכט געווען. דאָס איז ווירקליך געווען זייער שיפעל, וועלכע זיי האָבען געהאט צוגעבונדען ביי דער ענדע פון טייך מערסי. מען האָט זיא ערשט געדארפט מערכאפען און אָבהאלטען אז זיא זאָל ניט פער-

שווימען ווייט. נעב און פענקראָפּט האָבען מיט א לאנגען פלאַקען זיא פער-
האלטען און צוגעשלעפט צום ברעג.

דער אינזשיניר איז דער ערשטער אריינגעשפרונגען. ער האָט בעטראכט
דיא שטריק מיט וועלכע דיא שיף איז געווען צוגעבונדען, און ער האָט זיך איי-
בערצייגט, אז זיא איז זעהר אויסגעריבען, וואהרשיינליך ווייל זיא האָט זיך
געריבען אָן דיא פעלזען, און דערפון איז זיא צוריסען געוואָרען.

— נו — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — איז עס ניט א זאָנדערבארע
פאסירונג ?

— געוויס — האָט הארדינג געענטפערט — געוויס איז עס זאָנדערבאר.

דער וואונדער איז דאָ ניט אזוי געווען וואָס דיא שיפעל איז אָבעריסען
געוואָרען און איז אוועקגעשוואומען. דאָס איז א נאטירליכע זאך וואָס מען
קען שטענדיג ערווארטען ; דער וואונדער איז אָבער געווען דער גליקליכער
צופאל וואָס פונקט דאמאָלס, ווען דיא בעזיצער פון אינזעל זיינען געווען ביים
וואסער איז דיא שיף צוגעשוואומען. ווען זיא וואָלט געווען אַנקומען א פיער-
טעל שטונדע פריהער אָדער א פיערטעל שטונדע שפעטער, וואָלט זיא אוועקגע-
שוואומען אין מעער און מען וואָלט נאָר ניט געוואוסט וואו זיא איז הינגעקומען.
ווען דיא לייטע וואָלטען געגלויבט אין גייסטער, וואָלטען זיי דיעזען
פאָרפאל מיט דער שיפעל צוגערעכענט צו דיא ארבייט פון אן איבערנאטיר-
ליכע קראפט, פון א גייסט, וואָס זיין אויפגאבע איז צו בעשיצען און צו העל-
פּען פּערוואָרפענע.

פענקראָפּט און הערבערט האָבען זיך גענומען פאר דיא רודערס און אין
א וויילע ארום זיינען זיי שוין געווען ביים אנדערען ברעג פון טייך. זיי האָבען
דיא שיפעל צוגעפעסט מיט ביים ברעג ניט ווייט פון דיא "טשימנים" און אליין
האָבען זיי זיך געלאָזט געהן צום שטריק-לייטער, וואָס האָט געפיהרט צום
גראניט הויז.

אָבער טאפ, וועלכער איז געלאָפען פאָראויס, האָט אין יענעם מאָמענט
שטארק אָנגעהויבען בילען און ווען נעב איז צוגעלאָפען, האָט ער א ווילדען
געשריי געטהאָן.

דער לייטער וואָס האָט געפיהרט צו זייער וואָהנונג איז דאָרט ניט
געווען.

6טעם קאפיטעל.

א נאכט אין דיא "טשימנים". — פויל און בויען ארונטערצונעהמען דעם לוי"ט
טער. — אן אונטערוארטעטע ערקלערונג. — מלחמה געגען אפען. — זוכען
אן אנדער וועג. — א נייער מיטגליעד אין דער קאלאניע.

סירוס הארדינג איז געבליבען שטעהן אזוי וויא צומישט און ער האָט
א וואָרט ניט געזאָגט. זיינע קאָמפּאָניאָנען האָבען געזוכט אין דער פינסטער.
זיי האָבען געטאָפּט דיא גראַניט וואַנד, פּילייכט האָט דער ווינד פּערטראָגען
דעם לייטער אָן א זייט. זיי האָבען געקוקט און געטאָפּט אויף דער ערד,
פּילייכט איז ער אַרונטערגעפּאלען, אָבער זיי האָבען קיין סימן פּון א לייטער
ניט געפונען.

— א שעהנע חכמה! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — פּילייכט
נעהמט איהר עס אָן פּאר א שפּאס, אָבער ניט איך! מיר זעהט אויס, אז ווען
הונגעריגע, אויסגעמאטערטע און שלעפּערדיגע קומען אהיים און קענען ניט
אריינקומען אין זייער וואָהנונג, איז עס גאָר קיין געלעכטער ניט.
— ווער לאַכט דען? — האָט זיך נעב אָבערופּען — אָה! וואָס וועלען
מיר יעצט טהאָן?

— איך האָב אָנגעהויבען דענקען — האָט פּענקראָפּט ווייטער געזאָגט —
אז עפעס מאָדנע, אויסערגעווענהליכע זאכען פּאסירען דאָ אויף'ן לינקאָלן
אינוועל.

— מאָדנע? אויסערגעווענהליכע? — האָט זיך ספּילעט אָבערופּען —
עס הויבט זיך גאָר ניט אָן, פּענקראָפּט! עס קען גאָר ניט זיין נאטירליכער
וויא דאָס איז. יעמאנד האָט איינפּאך צוגענומען דעם לייטער אין דער צייט
פּון אונזער אָבוועזענהייט.

— יעמאנד, זאָגט איהר, האָט דעם לייטער צוגענומען? — האָט דער
מאטראָז אויסגעשריען — ערקלערט זשע מיר, ווער?
— דער זעלבער וואָס האָט אריינגעיאָגט דיא קויל אין זויגשוויין! —
האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט.

— אויב אזוי — האָט פּענקראָפּט געזאָגט — אויב אימיער איז דאָ
פּאראן, וועל איך צו איהם אזוי לאנג שרייען, ביז ער וועט מיר ענטפּערען.
און ער האָט באלד אָנגעהויבען שרייען און רופּען. זיין שטימע האָט אָב-
געקלונגען צווישען דיא פעלזען, אָבער קיין אנטוואָרט איז ניט געקומען.
זיי האָבען זיך אלע גוט צוגעהערט און זיי האָט אויסגעוויזען, אז זיי דע-

רען א געלעכטער, אָבער פון וואנען דער געלעכטער קומט, האָבען זיי ניט גע-
קענט פערשטעהן.

דער פאָרפאל מיט'ן פערשוואונדענעם לייטער איז ווירקליך געווען אן
אונערקלערליכע געהיימיניס. אין פערלויף פון דיא זיעבען מאָנאטען, וואָס דיא
פערוואָרפענע האָבען זיך געפונען אויף'ן לינקאָלן אינזעל, האָבען זיי שוין פיעלע
זאָנדערבארקייטען געזעהן און בייגעוואָהנט, אָבער אלע מאָדנע און זאָנדערבא-
רע פאסירונגען האָבען זיי נוצען געבראכט און דאָס איז געווען דאָס ערשטע
מאָל וואָס יעמאנד אָדער דיא נאטור זעלבסט האָט זיי אָבגעטהאָן א שפיעעל,
און א מיאוס'ען שפיעעל, פון וועלכען זיי וועלען פיליכט דארפן פיעל ליידען.

אָבער וויא דיא זאך איז געווען, זיינען דיא קאָלאָניסטען געווען זעהר
מיעד, הונגעריג און שלעפעריג. פון דעם זאפאס שפייז וואָס זיי האָבען מיטגענו-
מען אין וועג האָבען זיי שוין מעהר ניט געהאט און זיי איז אויסגעקומען צו
הונגערען און ניט האָבען קיין אָברוה יענע נאכט. זיי האָבען קיין אנדער ברירה
געהאט, נור צו פערבלייבען איבער נאכט הינטער'ן גראניט בארג אונטער זייער
וואָהנונג.

דיא קאָלאָניסטען זיינען זעהר פערצווייפעלט געוואָרען. זיי האָבען גע-
דענקט, געטראכט, זיך בעראטהען איינע מיט דיא אנדערע, אָבער זיי האָבען
קיין מיטעל געפונען וויא אזוי צו קומען אין זייער וואָהנונג, וואָס איז גע-
ווען ביי אכציג פוס הויך פון דער ערד.

— מיינע פריינדע — האָט זיך ענדליך קאפיטאן הארדינג אָבגערופען
— מיר האָבען ערשט גאָר ניט צו טהאָן. מיר קענען ערשט אין דיא פינסטער-
ניש פון דער נאכט גאָר ניט מאכען. מיר האָבען בלויז איין וועג, צו ווארטען
ביז עס וועט טאָג ווערען און דאן וועלען מיר האנדלען לויט דיא אומשטענ-
דען, דאן וועלען מיר זעהן וואָס מיר דארפען און מיר קענען טהאָן. אָבער אזוי
וויא וואָס צו עסען האָבען מיר דאָך סאי וויא סאי ניט, לאָמיר אמוועניגסטען
זעהן האָבען א בעסערע נאכטלענער. צו וואָס זאָלען מיר זיך וואלגענען דאָ
אין דרויסען? לאָמיר בעסער געהן אין דיא "טשימניס" און איבערשלאָפן
דאָרט דיא נאכט. אמוועניגסטען וועלען מיר דאָרט זיין מעהר געשיצט און
מיר וועלען קענען רוהיג שלאָפען.

דיא איבעריגע בעזיצער פון אינזעל האָבען איינגעזעהן, אז זייער פיהרער,
קאפיטאן הארדינג, האָט רעכט און זיי האָבען זיין ראטה אָנגענומען.
אָבער פריהער איידער זיי זיינען אוועק אין דיא "טשימניס" האָט סיי-
רם הארדינג פערזאָגט זיין הונד, אז ער זאָל האלטען וואך אונטער דיא
פענסטער פון גראניט הויז. דער נעלערענטער טאפ האָט פערשטאנען וואָס
זיין ווירטה רעדט צו איהם און ער איז פערבליבען אויף זיין פאָסטען אזוי וויא
א סאָלאט.

הארדינג און זיינע קאמפאניאנען האָבען זיך אוועקגעלייגט אויפ'ן ווייכען זאמער אין דיא "טשימניס", אָבער מ'זאָגט דעם וואָס זיי זיינען געווען שרעקליך מיעד, האָבען זיי דאָך ניט געקענט איינשלאָפּען. דיא נייגעריגקייט צו וויסען וואָס עס האָט מיט זייער לייטער פּאסירט און דיא געדאנקען וואָס זיי האָבען וועגען דעם איבערגעטראכט, האָבען זיי ניט געלאָזט שלאָפּען. זיי האָבען מיט אונגעדולד ערווארטעט דעם טאָג, פּילייכט וועט דיא זאָגנערבארע געהיימניס אויפגעקלערט ווערען.

און וועהרענד זיי האָבען געדענקט וועגען זייער וואָהנונג, צו וועלכער זיי האָבען ניט געקענט צוקומען, האָבען זיי איבערגעטראכט, פּילייכט האָט מען זיי בערויבט, פּילייכט האָט מען פון דאָרט צוגענומען זייערע געצייג און אַנדערע ארטיקלען, וועלכע האָבען זיי אזוי פּיעל צייט און מיה געקאָסט און זיי וועלען ערשט אלעס דארפּען מאכען אויף דאָס ניי. ספּילעט, פענקראָפט, נעב און הערבערט האָבען איינפאך ניט געקענט רוהען. זיי זיינען איינציגווייז אלע מאָל ארויסגעלאָפּען פון דיא "טשימניס", פּילייכט וועלען זיי עפעס זעהן, פּיר לייכט וועלען זיי עפעס הערען, פּילייכט וועט זיי טאפּ עפעס אָנזאָגען. בלויז סירוס הארדינג איז פּערבליבען געדולדיג, וויא זיין שטייגער איז געווען, אָדער וועניגסטענס האָט ער זיין אונגעדולד ניט ארויסגעצייגט.

— דאָס האָט יעמאנד אונז אָבגעטאָן א שפּיצעל — האָט פענקראָפט אייניגע מאָל וויעדערהאלט — דאָס פּראוועט יעמאנד שפּאס מיט אונז! אָבער איך האָב ניט ליעב אוועלכע שפּיצלעך, איך האָב פּיינר אזא שפּאס! זאָל נור יענער חכם אריינפאלען אין מיינע הענד, וועל איך איהם דערצעהלען א מעשה, וואָס ער וועט האָבען צו געדענקען.

וויא נור עס האָט אָנגעהויבען טאָגען און אביסעל ליכט האָט זיך בעווייזן זען אין מזרח זייט, זיינען אלע קאָלאָניסטען אוועק צום ברעג ים ביי דער גראניט הויז. דער האָריזאָנט אין מזרחזייט איז אלע וויילע אלץ ליכטיגער און ליכטיגער געוואָרען, ביז דיא זונן האָט ארויסגעשיינט און בעלויכטען דעם שפיין בארג. הארדינג און זיינע קאמפּאניאנען האָבען געקענט זעהן דיא פענסטער פון זייער וואָהנונג אין דער הויך. זיי האָבען קיין ענדערונג אויף דיא פענסטער בעמערקט. דיא לאָדענס זיינען געווען צוגעמאכט און אלעס איז דאָרט געווען אין אָרדנונג אזוי וויא זיי האָבען עס איבערגעלאָזט.

עס איז ערשט קיין צווייפּעל געווען, אז אימיצער האָט זיך אין גראניט הויז אריינגעקליבען און האָט ארויפגעשלאָפּט דעם לייטער אזוי וויא זיי, דיא בעזיצער פון הויז, פלעגען טאָן. ווארום וויא האָט מען אנדערש געקענט דענק קען?

דער אויבערשטער לייטער, וועלכער איז שמענדיג געהאנגען פון טהיר, איז געווען אויף זיין פלאץ, אָבער דער אונטערשטער לייטער איז געווען ארויפגע-

צויגען. מען האָט אנדערש ניט געקענט דענקען, נור אז דיא וואָס האָבען פער-
כאפט דיא גראניט הויז האָבען זיך בעוואָרענט, אז מען זאָל צו זיי ניט קענען
צוקומען.

פענקראָפּט האָט וויעדער אמאָל אויסגעשריען, אָבער קיין אנטוואָרט איז
אליץ ניט געקומען.

— דיא לומפען! — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען — זיי שלאָפען
דאָרט רוהיג אזוי וויא אין זייער אייגענע הויז! שטעהט דאָרט אויף, איהר
פראטמען, שלעפער, רויבער, קינדער פון דזשאהן בול!

פענקראָפּט איז געווען א יענקי, א געבאָרענער אמעריקאנער און א ביטער-
רער שונא פון דיא ענגלענדער. "דזשאהן בול", וואָס איז ענגלאנד'ס ביינאָמען
אזוי וויא "אַנקעל סעם" פאר דיא פּעראייניגטע שטאאטען, איז דארום ביי
איהם געווען פּעררעכענט אלס דער ערנסטער שימפּהוואָרט.

דיא זונן האָט זיך אויפגעהויבען און דיא נאנצע גראניט הויז איז בער-
לויכטען געוואָרען פון איהרע שטראהלען. אָבער מען האָט ביי דיא העלע ליכט-
טינקייט ניט געקענט זעהן מעהר וויא פריהער. אין הויז איז געווען שטיל און
רוהיג און קיין שאַרף איז פון דאָרט געהערט געוואָרען.

דיא קאָלאָניסטען זיינען געשטאנען און געטראכט און געלערט און דיס-
קוטירט דיא פראגע און זיי זיינען געקומען צום בעשלוס, אז אימיצער איז אין
זייער הויז פאראן. מיט איין זאך זיינען זיי געווען זיכער, אז דיא לייטע וואָס
געפינען זיך דאָרט האָבען קיין אנדער וועג ארויסצוגעהן און זיי וועלען זיך
פריהער אָדער שפעטער מוזען בעווייזען ביי דעם ארויסגאנג דורך'ן לייטער.

הערבערט האָט נאָכדעם דערזעהן, אז א שטיקעל פון דעם ארויפגעצוי-
גענעם שטריק-לייטער הענגט ארונטער אין דער הויך פון שוועל פון טהיר און
ער איז געפאלען אויף א קלוגע אידעע, וועלכע ער האָט באלד איבערגעגעבען
זיינע קאָמפאניאָנען. זיין פלאן איז געווען פאָלגענדער:

מען זאָל צו א לאנגע שטריקעל צובינדען א האטשיק (הוק) און עס
ארויפשיסען מיט א פּייל און בויגען אין דער הויך אזוי אז דער האטשיק זאָל
פּערכאפען דעם שטאפעל פון לייטער וואָס הענגט ארויס פון שוועל און דאן
וועלען זיי איהם מיט דער שטריקעל פּרובירען ארונטערציהען. צום גלייך האָבען
זיי געהאט א פּייל און בויגען אין דיא "טשימניס". א לאנגע שטריקעל צווא-
מענגערעהט פון אזעלכע גראָז האָבען זיי דאָרט אויך געפונען און דער פּראָ-
יעקט איז לייכט דורכגעפיהרט געוואָרען.

פענקראָפּט האָט פון א צווייג פון א בוים געמאכט א האטשיק, וועלכען
ער האָט צוגעבונדען צום שטריקעל, דאן צום פּייל און בויגען און הערבערט
האָט זיך אונטערגענומען צו שיסען און טרעפען פונקט אין ציעל.

סידרום הארדינג, גידעאָן ספּילעט, פענקראָפּט און נעב זיינען אָבגע-

נאנגען אביסעל פון ווייטענס צו זעהן פילייכט וועט יעמאנד ארויסקוקען פון א פענסטער. דער רעפארטער האָט געהאלטען זיין ביקס געציעלט אין דער הויף צום גראניט הויז.

הערבערט האָט אויפגעבויגען דעם בויגען און אָבעלֶאָזט. דיא פויל איז ארויפגעפלויען און דער הויז האָט פערטשעפעט דעם אויבערשטען לייטער. ער האָט באלד א כאפ געטהאָן דעם צווייטען ברעג פון שטריקעל, אָבער אין דעם מאָמענט ווען ער האָט געוואָלט ארונטערציהען דעם לייטער האָט זיך א זאָנרעבראע האנד בעוויזען אין טהיר און א שלעפ געטהאָן דעם לייטער אין גראניט הויז.

— אַך, דיא באנדיטען, דיא שופטען! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען
— אויב א קויל קען אייך טרעפען, וועט איהר עס באלד בעקומען.
— אָבער ווער זאָל עס דאָרט זיין? — האָט נעב געפרעגט.
— איהר זעהט ניט ווער דאָס איז? — האָט דער רעפארטער געענטפערט.
— ניין, איך זעה ניט! — האָבען נעב און פענקראָפּט ביידע מיט אמאָל געענטפערט.

— דאָס איז אן אפע (מאָנקי) — האָט דער רעפארטער ערקלערט — א סאפאנאָ, אן אַראננ־אוטאננ, א באבון, א גאָרילא אָדער אן אנדער זאָרט אפע. און דאָס איז טאקי אזוי געווען אין דיא ווירקליכקייט. אפען האָבען ארויפגעקלעמערט, האָבען פערכאפט דיא וואָהנונג פון דיא קאָלאָניסטען און זיך דאָרט בעזעצט.

דאָס איז באלד בעשטעטיגט געוואָרען, ווייל אייניגע אפען האָבען זיך בעוויזען ביי דיא פענסטער פון גראניט הויז, פון וועלכע זיי האָבען אָבעשטופט דיא לאָדענס און מען האָט דייטליך געזעהן וויא זיי מאכען זיערע משונה־דיגע גרימאסען.

— איך האָב געוואוסט — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — אז יעמאנד האָט אונז אָבעטהאָן א שפיצעל, אָבער אמוועניגסטען איינער פון דיא שפאס־מאכער דארף און מוז בעשטראָפּט ווערען פאר זיי אלע.

ריידענדיג דיזע ווערטער, האָט פענקראָפּט געציעלט מיט זיין ביקס און האָט אָבעגפיערט. אלע אפען זיינען פערשוואונדען געוואָרען, בלויז איינע וואָס איז געטראָפען געוואָרען פון דער קויל איז ארונטערגעפאלען אויף דער ערד א טויטליך פערוואונדעטע. אין א וויילע ארום איז זיא געווען טויט.

דיא געטויטעטע אפע איז געווען פון א גרויסען זאָרט. אויב דאָס איז געווען א שימפאנזע, אן אַראננ־אוטאננ, א גאָרילא, אָדער אן אנדער מין איז ניט געווען בעשטימט. אָבער זיא איז געווען פון דער פאמיליע אפען וואָס זיי־נען מעהר עהנליך צו א מענשען. זערבערט האָט ערקלערט אז דאָס איז אן אַראננ־אוטאננ.

— א שעהנעם טהיער! — האָט נעב אויסגעשריען — א גרויסארטיגעם בעשעמענים.

— זיא נעמעלט אייך? — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — מיר נעמעלט זיא נאָר ניט! אָבער וואָס טויג מיר, אויב דיא אפע איז שעהן אָדער מיאוס? זאָנט מיר בעסער וויא אזוי וועלען מיר קומען אין אונזער הויז?

— אונזער הערבערט — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — קען גוט ציעלען. זיין בויגען איז דאָ, וועט ער פרובירען נאָך אמאָל ארונטערשלעפען דעם לייטער.

— אָבער וויא קלוג דיא אפען זיינען — האָט פענקראָפּט געזאָנט — זיי האָבען נור דערהערט א שאַס בעווייזען זיי זיך שוין ניט מעהר אין דיא פענסטער! — ווער ווייסט וואָס פאר א פּערוויסטונג זיי האָבען שוין געמאכט אין אונזער וואָהנונג! זיי וועלען דאָך דאָרט אלעס איבערקעהרען קאפויר.

— האָט געדולד — האָט זיך הארדינג אָבגערופען — זיי וועלען אונז דאָ לאַנג ניט האַלטען.

— איך בין מיט דעם ניט זיכער — האָט דער מאַטראַז געענטפערט — זאָלאַנג איך זעה זיי דאָ ניט אלע טויט, קענען מיר נאָך דאָ ווארטען און ווארטען. דער אינזשיניר האָט ווירקליך ניט געהאט וואָס צו זאָגען דעריבער, ווייל ער האָט אייגענטליך אליין אויך געצווייפּעלט, אויב זיי וועלען אזוי גיך קענען בעוואָהנען זייער הויז, וועלכע האָט זיי אזוי פּיעל מיה און צייט געקאָסט. הערבערט האָט אייניגע מאָל ארויפגעשאַסען א פּייל מיט דער שטריקעל און דעם הוק, אָבער ער האָט שוין קיין איין מאָל ניט פּערכאָפּט דעם לייטער, וועלכער איז שוין בלוז א קליין שטיקעל ארויס אויסוועניג פון טהיר. נאָך שווערע מיה האָט ענדליך דער הוק שוין פּערטשעפעט דעם לייטער, אָבער ווען ער האָט דיא שטריקעל א ציה געטהאָן, האָט זיא זיך צוריסען און דער לייטער איז פּערבליבען אויף זעלבען אָרט. ווען עס זאָל זיך ניט האנדלען וועגען זייער הויז, וועגען זייער אייגענטהום וואָס פּערפּיסניגע, אָדער בעסער געזאָנט, פּיערהענדיגע ברואים האָבען פּערנומען, וואָלטען דיא קאָלאָניסטען געהאט א היבשע ביסעל שפּאס פון דיא ניט געלונגענע פּראָבעס ארונטערצורשלעפען דעם לייטער; אָבער דאָ האָט זיך זיי ניט געוואָלט לאַכען און זיי זיינען אלע העכסט אויפגערעגט געווען.

צוויי שטונדען זיינען אוועק און דיא אפען האָבען זיך ניט בעווייזען, אָבער אז זיי זיינען דאָרט געווען האָבען דיא בעזיצער פון אינזעל זיכער גע-וואוסט, ווייל זיי האָבען א פּאָר מאָל געזעהן א פּוס אָדער א נאָז פון אן אפע ביים טהיר אָדער ביי דיא פענסטער. דיא לייטע האָבען געשאַסען, אָבער דיא שוילען האָבען דיא פּיערהענדיגע רויבער ניט געטראָפען.

— לאַמיר זיך בעהאלטען — האָט דער אינזשיניר געזאָנט — פּילייכט

וועלען דיא אפען מיינען אז מיר זיינען שוין אוועק און זיי וועלען זיך וויעדער בעווייזען. זאלען ספילעט און הערבערט זיך בעהאלטען דא הינטער דיא פעלזען און אין פאל דיא ווילרע, שטומע רויבער וועלען זיך בעווייזען וועלען זיי אויף זיי שיסען.

דעם אינזשיניר'ס בעפעהל איז באלד אויסגעפיהרט געוואָרען, און וועהרענד דער רעפארטער און דער יונגער הערבערט, דיא בעסטע שיסער פון דער קאלאָ-ניע, האָבען זיך פערשטעקט הינטער דיא פעלזען אזוי אז זיי זאלען קענען זעהן דיא אפען און דיא אפען זאלען זיי ניט זעהן, זיינען הארדינג, פענקראפט און נעב אוועק אין וואלד פאנגען אירגענד וועלכע טהיערע אָדער פויגעל צום עסען. דיא לייטע זיינען געווען הונגעריג און דיא שפייז וואָס זיי האָבען מיט זיך געהאט איז שוין אין גאנצען אויסגעגאנגען.

אין א האלבע שטונדע ארום זיינען דיא יעגער צוריק געקומען מיט אייניגע פעלזען-טויבען, וועלכע זיי האָבען אָבגעבראַטען. קיין אפע האָט זיך נאָך ביז יענער צייט ניט בעווייזען. דיא אלע פינף קאלאָניסטען זיינען דערווייל אוועק אָן א זייט און זיך געזעצט עסען. טאפ איז פערבליבען אויף דער וואך צו היי טען פילייכט וועלען זיך דיא מענשען-עהנליכע טהיערע בעווייזען אין דיא פענסטער פון גראניט הויז.

עס זיינען אריבער נאָך צוויי שטונדען און דיא לאנגע האָט זיך אלץ ניט געענדערט. דיא אפען האָבען זיך ניט געלאָזט הערען און זעהן און מען האָט געקענט דענקען, אז זיי זיינען שוין דאָרט ניטאָ. דיא פראגע האָט זיך אָבער גע-שטעלט: וואו זיינען זיי אהינגעקומען? וואהרשיינליך האָבען זיי זיך דאָרט פערקליבען אין דעם מאנאזין, וואו זיי האָבען זייערע אלע וויכטיגסטע זאכען, און ווער ווייסט וואָס פאר א חורבן זיי קענען דאָרט מאכען?

— ענדליך האלטען מיר ניט אזוי גוט — האָט דער רעפארטער געזאָגט — און איך זעה גאָר ניט קיין וועג, מיר זאלען אונזער הויז וויעדער קענען בע-זיצען.

— אָבער מיר מוזען דיעזע אבשייליכע ארומשלעפער פערטרייבען! — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען — איך בין זיכער, אז מיר וועלען זיי בייקומען, זויב אפילו זיי זיינען פאראן צוואנציג שטיק. האָבען מיר ניט עפעס א וועג וויא אזוי צו קומען צו זיי?

— לאָמיר פרובירען געהן אין גראניט הויז דורך דער אלטער וועג ביים לייק, וואָס מיר האָבען פערשטעלט — האָט זיך דער אינזשיניר אָבגערופען — קיין אנדער וועג האָבען מיר דאָך ניט.

— אָה! — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען — און מיר איז עס נאָר אויפ'ן זינען ניט געפאלען.

דאָס איז ווירקליך געווען דער איינציגער מיטעל וויא אזוי צו קומען

אין גראניט הויז און אָנפיהרען א קאמפף מיט דיא ברואים וואָס האָבען פער-
כאפט זייער וואָהנונג. דאָס האָט דיא קאָלאָניסטען געדארפט קאָסטען א היבשע
ביסעל מיה און צייט. דיא עפענונג פון געוועזענעם אונטערערדישען קאנאל
איז געווען פעסט פערמאכט און פערמויערט מיט שטיינער, וועלכע מען וועט
מוזען צווארפען און נאכהער, ווען זיי וועלען האָבען זייערע אונגעבעמענע
געסט ארויסגעטריבען, וועלען זיי עס מוזען צוריק פערמאכען. אָבער זיי האָבען
דאָך קיין אנדער מיטעל ניט געהאט וויא אזוי צו ערווערבען צוריק דאָס וואָס
דיא טהיערע האָבען פון זיי גערויכט און זיי האָבען בעשלאָסען צו טהאָן אזוי
וויא הארדינג האָט געראטהען.

עס איז שוין געווען נאָך צוועלף אהער, ווען דיא קאָלאָניסטען זיינען אוועק
אין דיא "טשימנים", זיי האָבען פון דאָרט גענומען גראָב-אייזענס און ברעך-
אייזענס און זיי זיינען אוועק אויפברעכען דעם אריינאנג צום הייהל וואָס
האָט געפיהרט צום גראניט הויז. דעם הונד האָבען זיי איבערגעלאָזט ביים
זייט פון ים אכטונג צו געבען פילייכט וועלען זיך דיא אפען בעווייזען.

אָבער זיי זיינען בלויז אָבעגעגאנגען ביי א פופציג טריט פון דיא "טשימ-
נים", ווען טאפ האָט פלוצלונג אָנגעהויבען שטארק בילען. דיא קאָלאָניסטען
האָבען זיך באלד אומגעקעהרט צוריק צום זייט פון ים, הינטער דער גראניט
הויז.

זיי זיינען אהין אָנגעקומען און זיי האָבען געזעהן וויא אייניגע אפען
זיינען אומגעלאָפען צושראָקענע פון איין פענסטער צום אנדערען. עס האָט
אויסגעזעהן, אז זיי ווילען אנטלויפען, אָבער זיי געפינען קיין וועג. פאר וואָס דיא
טהיערע האָבען זיך פלוצלונג דערשראָקען איז געווען א זאך וואָס מען האָט
ניט געקענט ערקלעהרען. דיא טהיערע האָבען ניט פרובירט ארונטערלאָזען
דעם לייטער און ארונטערגעהן. זיי האָבען דערויף קיין שכל ניט געהאט אָדער
זיי האָבען זיך אין שרעק פערגעסען אָן דיעזען מיטעל. דיא קאָלאָניסטען האָ-
בען אייניגע מאָל אויסגעשאָסען. אייניגע פון דיא אפען זיינען פערוואונדעטע
אָדער געטויטעטע אריינגעפאלען צוריק אין גראניט הויז און זייערע קוויטשע-
רייען און געשרייען האָבען פעהילכט דיא לופט. דיא איבעריגע זיינען אומ-
געלאָפען אזוי וויא פער'ס'מע און זיי זיינען ענדליך ארונטערגעפאלען און
זייערע ביינער זיינען צושמעטערט געוואָרען. א פאָר מינוטען איז געווען
שטיל און עס האָט אויסגעזעהן, אז קיין לעבעדיגע בעשעפנים איז שוין אין
גראניט הויז ניטאָ.

באלד נאָכדעם האָבען דיא קאָלאָניסטען דערזעהן, וויא דער ארויפגעצוי-
גענער לייטער לאָזט זיך ארונטער פון פענסטער. עס האָט ניט פיעל געדויערט
און ער איז ארונטערגעפאלען אויף דער ערד.

— הוראה! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען און אָנגעהויבען פּאטשען מיט דיא הענד — הוראה! איז דאָס ניט א זעלטענע זאָך?
 — יא — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — זעהר זאָנדערבאר.
 הארדינג האָט ניט געווארט און איז דער ערשטער צוגעשפרונגען צום לייטער.

— זייט פאָרויכטיג, קאפיטאן! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — פילייכט זיינען נאָך דאָרט פאראן אייניגע פון דיעזע שופטען.
 — מיר וועלען עס באלד זעהן — האָט דער אינזשיניר געענטפערט און האָט אָנגעהויבען קלעטערען אויפ'ן לייטער.

אלע זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען איהם נאָכגעפאלגט און אין א מינוט ארום זיינען זיי שוין געווען ביים שוועל פון גראניט הויז. זיי זיינען אריין אינוועניג. זיי האָבען איבעראל געזוכט און זיי האָבען קיין איינעם פון דיא פיער-הענדיגע טהיערע ניט געפונען א לעבעדיגען.

— אצינד — האָט דער מאַטראָז מיט פערוואונדערונג געפרעגט — ווער האָט אונז דעם לייטער ארונטערגעשיקט? צום טייפעל זאָל ער געהן, ווער עס זאָל דאָרט ניט זיין!

הארדינג, ספילעט און הערבערט האָבען זיך אויך ניט וועניג געוואונדערט און זיי האָבען דיעזע זאָנדערבארע געהיימניס ניט געקענט ערקלערען.
 פלוצלונג האָט זיך געהערט א ווילדער געשריי און א גרויסע, צושראַקענע אפע, וועלכע האָט זיך געהאט בעהאלטען אין הייהל ביים אריינגאנג אין גראַ-ניט הויז, איז אריינגעלאָפּען. נעב האָט זיא פון איהר בעהעלטעניס פערטריבען און אריינגעיאָגט אין הויז.

— אָה, אָט איז דער רויבער! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען און האָט געכאפט א האק און געוואָלט ווארפען דעם טהיער אין קאָפּ. אָבער הארדינג האָט איהם אָנגעכאפט ביים האנד און געזאָגט:

— טשעפעט איהם ניט, פענקראָפּט, לאָזט איהם צורה.
 — וואָס? — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — שענקען איהם?
 בענאדיגען איהם?

— יא, מיינ פריינד — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — ער האָט פערדיענט גנאדע דערפאר וואָס ער האָט אונז דעם לייטער ארונטערגעוואָר-פען.

דער אינזשיניר האָט דיעזע ווערטער געזאָגט אין אזא טאָן, וואָס מען האָט ניט געקענט פערשטעהן, אויב ער מיינט עס ערנסט אָדער ער שפּאסט.
 דאָך האָבען זיי זיך אלע געוואָרפען אויף דער צושראַקענער חיה, וועלכע האָט געקעמפּט מיט אלע קרעפטען ביז ענדליך האָבען זיי איהר בייגעקומען און געבונדען.

— איציר האָבען מיר איהם שוין! — האָט דער מאַטראָז העכסט ענטציקט אויסגערופען — אָבער וואָס וועלען מיר פון איהם מאכען?
— א דיענער, א קנעכט! — האָט הערבערט געענטפערט.
און דער יונג האָט עס געמיינט גאנץ ערנסט, ווייל ער האָט געוואוסט וויא קלוג דיעזע חיה איז און וויא מען קען איהר אויסלערנען און האָבען פון איהר נוצען.

דיעזע אפע איז געווען אן אַראנג־אוטאנג, וועלכער איז פיעל עהנליכער צו א מענשען וויא אנדערע אפען און האָט מעהר פערשטאנד וויא אלע אנדערע פון דיעזען מין טהיערע, וואָס געהען אויף פיער הענד. דיעזע טהיערע קען מען לייכט אויסלערנען צו טהאָן פערשיעדענע הויז ארבייט, וויא דערלאנגען צום טיש, רייניגען דיא צימערען, רייניגען קליידער, פוצען שיך און דאָס גלייכען. מען לערענט זיי זאָגאר אויס צו בענוצען גאַפעל־מעסער אזוי וויא א מענש און צו טרינקען וויין אָדער אנדערע געטרענקע אזוי וויא א גוטער שכור.
דער געפאנגענער אַראנג־אוטאנג איז געווען א גרויסגעוויקסיגער, אומד געפעהר זעקס פוס לאנג און אין אלגעמיין פעסט געבויט, מיט שעהנע ווייכע האָר און קליינע, קלוגע אויגען.

— א פיינער בחור! — האָט פענקראָפט געזאָגט — ווען מיר וואָלטען פערשטאנען זיין שפראך, וואָלטען מיר זיך מיט איהם דורכגעשמועסט.
— אָבער, מיין הערר — האָט זיך נעב געווענדעט צום אינזשינער — מיינט איהר עס טאקי ערנסט, אז מיר וועלען איהם מאכען פאר א דיענער?
— יא, נעב — האָט הארדינג געענטפערט — אָבער איהר דארפט ניט זיין אייפערזיכטיג.

— איך האָף — האָט הערבערט זיך אָבערופען — אז מיר וועלען פון איהם מאכען אן אויסגעצייכענטען דיענער. ער שיינט צו זיין נאָך נאָך יונג און מען וועט איהם שנעל קענען אויסלערנען. אָבער מען דארף מיט איהם ניט אָנגעהן שטרענג, מען דארף צו איהם זיין מילד, וועט ער אונז לייעב האָבען אזוי וויא א טרייער הונד האָט לייעב זיין ווירטה.

פענקראָפט האָט אין יענעם מאָמענט פערנעסען זיין פיינדשאפט און זיינע ראכע פלענער צום פערבליבענעם "שפאס־מאכער". ער איז צוגעגאנגען צום אַראנג־אוטאנג, האָט געגלעט זיין פעל און צו איהם פריינדליך גערעדט:
— נו, אלטער בחור, וואָס מאכסט דוא? ווילסט דוא זיין איינער פון אונזרע קאָלאָניסטען? ווילסט דוא אריינטרעטען אין דיענסט ביי קאפיטאן סיירוס הארדינג? וועסט דוא צופריעדען זיין מיט דיין געהאלט, וואָס וועט בלויז זיין דיין עסען און טרינקען?

דער אַראנג־אוטאנג האָט אויף יעדער פראגע געענטפערט מיט א ברום.
דיא פינה קאָלאָניסטען האָבען אלזא אריינגעקראָגען א זעקסטען מיטגליעד

אין זייער קאלאָניע. זיי האָבען אָנגעהויבען טראַכטען וויא אזוי א נאָמען צו געבען דעם נייעם מיטגליעד און דער מאַטראָז האָט געבעטען, אז מען זאָל איהם א נאָמען געבען "דזשופיטער" (יופיטער), צום אנדענקען פון אן אפע מיט די עזען נאָמען, וועלכע ער האָט אמאָל געקענט.

פענקראַפּט'ס קאָמפּאָניאָנען האָבען עס איהם צוליעב געטהאָן און אזוי איז עס פּערבליבען, אז דער נאָמען פון דעם אַראַנגיאַנטאנג זאָל זיין דזשופיטער אָדער "דזשופ" אין קורצען.

און אָהן מעהרערע צערעמאָניעס איז יופיטער אָדער יופ אָנגענומען גע- וואָרען אלס שטענדיגער מיטגליעד פון גראַניט הויז.

7. טעם קאפיטעל.

א ברוק איבער דעם טייך "מערסי". — א וואסער פעסטונג. — א קליין אינוועל אויף א גרעסערען. — דיא קארן גערעטעניס. — א געפליענעלהויף. — א טויבען-שטיבעלע. — א רייזע אין א וואָגען.

דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינוועל זיינען אַלזאָ געקומען אין זייער וואָהר נונג ניט דורך'ן אלטען אריינגאנג און זיי האָבען דורכדעם געשפּאַרט פיעל מיה און צייט. דער גליק האָט זיי געשפּיעלט און פונקט דאמאָלס ווען זיי האָבען געוואָלט אויפברעכען דעם אריינגאנג אין טונעל, וואָס זיי האָבען אליין פּער- מיערט, האָבען זיך דיא אפּען דערשראַקען, האָבען זיך אָנגעהויבען ארומיאָנען ביי דיא פענסטער און דיא ענדע איז געווען, אז זיי זיינען געטויטעט געוואָרען און דיא לעצטע וואָס איז פּערבליבען האָט דעם שטריק-לייטער ארונטערגע- וואָרפען. פאר וואָס דיא טהיערע האָבען זיך פּלוצלונג צושראַקען, האָבען דיא מענשען ניט געקענט וויסען. פּיליכט האָבען זיי ערפאהרען, אז דיא צוויי הענדיגע ברואים וואָס זיינען עהנליך צו זיין געהען זיי בעפאלען פון אן אנדער זייט? דאָס איז געווען דיא איינציגע ערקלעהרונג וואָס מען האָט דערויף גע- קענט געבען.

דורך'ן טאָג האָבען דיא קאלאָניסטען אוועקגעשלעפט דיא טויטע קערפּער פון דיא אפּען אין וואַלד און זיי האָבען זיי דאָרט בעגראָבען. נאכהער האָבען זיי זיך גענומען בריינגען אין אַרדנונג אלעס וואָס דיא אונגעווינישטע געסט האָבען צוואוואָרפען אין גראַניט הויז. קיין שאדען האָבען דיא אפּען ניט געמאכט. אַב- וואָהל זיי האָבען אלעס צושליידערט און איבערגעקעהרט, אָבער צובראַכען האָבען זיי קיין זאך ניט.

זייער נייעם מיטגלידער דזשופּ האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט פּערגעסען. פּענקראָפּט האָט איהם אָבגעבונדען דיא פּאָדערשטע פּיס און ער האָט איהם גע- געבען צו פּרעסען ווילדע מאַנדלען און אנדערע זאכען, וועלכע דזשופּ האָט גע- שלונגען מיט נרוים אפּעטיט. זיינע הינטערשטע פּיס האָבען זיי געלאָזט גע- בונדען, ביז ער וועט זיך מעהר צוגעוואָהנען און ווערען מעהר הימיש מיט דיא מענשען פון גראַניט הויז.

איידער זיי זיינען געגאנגען שלאָפּען האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען אַרומ- געזעצט אַרום זייער טיש און זיי האָבען כּעשפּראַכען דיא פּראַגע וועגען בויען אַ בריק איבער דער "מעַרסי", אום זיי זאָלען האָבען אַ פּערינידונג מיט'ן זיד- ליכען זייט פון אינזעל און עס זאָל זיי לייכט זיין צו געהן אהין אויף יאגד און פּאנגען טהיערע וואָס האָבען ווייכע, וואָלענע האָר, וועלכע דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען געוואָלט בעקומען.

דיא קליידער פּראַגע איז ערשט ביי דיא קאָלאָניסטען געוואָרען אַן ערנסטע. וואָס אַ טאָג ווייטער זיינען זייערע קליידער אַלץ מעהר אָבגעניצט געוואָרען און מען האָט געמוזט דענקען וועגען נייע. אַ בריק איבער דער "מעַרסי", האָבען זיי אויסגערעכענט, וועט זיי מאכען לייכטער צו בריינגען זייער צובראָ- כענעם באלון און זיי וועלען פון דיא לייווענד קענען מאכען אונטערוועש און זומערקליידער, און עס וועט זיי אויך לייכט בריינגען אין דיא וועלדער פון זידליכען זייט פון לינקאָלן אינזעל, וואו זיי וועלען קענען פּאנגען אזעלכע טהיע- רע, וואָס זיי וועלען פון זייערע פעל קענען מאכען אויבער קליידער פאַר ווייטער. זייער פּלאַן איז געווען, וויא זיי האָבען שוין אַמאָל געהאט אָבגערעדט, אז זיי זאָלען אזעלכע טהיערע פּאנגען לעבעדיגע און זיי האָדעווען אין אַ פּלאַץ וואָס זיי וועלען אַרומצאמען מיט אַ פּאַרקאן, אָדער אַרומצאמען אַ שטיקעל וואַלד, וואו אזעלכע חיות געפינען זיך און דיא חיות וועלען פּערבלייבען גע- פּאנגענע.

זיי האָבען אויך אויסגעאַרבייט פּלענער וויא אזוי און וואו צו האָדעווען עופות. זייער לעצטער בעשלוס איז געווען, אז דער הינהער-הויף זאָל זיין ניט ווייט פון גראַניט הויז, אום מען זאָל צו יעדער צייט קענען בעקומען אייער און עופות צום קאָכען אָדער צום בראָטען. דיא פּאַר פּויגלען וואָס זיי האָבען געהאט געפּאנגען לעבעדיגע, האָבען זיי שוין געהאט אויף אַן אָנפּאנג און זיי האָבען געהאַפּט צו פּאנגען נאָך און נאָך.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אויך בעשטימט צו מאכען אַ נייעם וואָגען, אַ בעסערען וויא דער וואָס זיי האָבען געהאט, און מיט'ן נייעם וואָגען בריינגען זייער באלון מיט אַ טרוקענעם וועג איבער דעם בריק וואָס זיי וועלען בויען. זיי האָבען אויך איינע דיא אנדערע געגעבען האָפּנונג, אז זיי וועלען נאָך מיט דער

צייט פאנגען אזעלכע טהיערע, וועלכע זיי וועלען אויסלערנען און צוגעוואָהנען צו געהן אין שפּאן און שלעפען א וואָגען אזוי וויא פּערד אָדער עזלען.

אויף מאָרגען, דעם דריטען נאָוועמבער, האָבען דיא בעזיצער פון אינזעל אָנגעהויבען בויען דעם בריק. אלע פינף פּערזאָן האָבען זיך בעטהייליגט אין דער ארבייט, ווער מיט א זעג, ווער מיט א האק און ווער מיט א האמער. דער פּלאץ וואו דער בריק איז געבויט געוואָרען איז געווען אומגעפּעהר דריי מייל ווייט פון פּאָרט באלון, דער אָרט וואו זיי האָבען זייער צובראַכענעם באלון גע-פונען. דיא ברייט פון טייף איז אין יענעם פּלאץ געווען 80 פוס.

סירוס הארדינג האָט געפּלאַנט נאָך א וויכטיגע זאך. ער האָט, נעמליך, געוואָלט, אז דיא גראניט הויז אָדער דיא גאנצע פּראָספעקט האַיטס, וואו זיי האָבען אויך געהאט זייער קאָרן-פּעלד און וואו זיי האָבען געדענקט צו מאַד-כען דיא שטאהלען אָרער שטייגען פאר עופות, זאָל זיין פּערשלאָסען פון אלע זייטען און קיינע טהיערע זאָלען אהין ניט קענען צוקומען. דיא ערפּאהרונג וואָס זיי האָבען געהאט מיט דיא אפּען האָט דעם אינזשיניר געבראכט צו דענקען וועגען דעם. ער האָט געוואָלט פּערהיטען אז נאָך אמאָל זאָל אזא זאך ניט קענען פּאסירען און ער האָט זיין וואונש און זיין פּלאן איבערגעגעבען צו זיינע קאָמפּאניאָנען. דער פּלאן איז געווען גאָר אן איינפאכער. ער האָט גע-מיינט צו מאכען א וואסער-פּעסטונג אין אלע זייטען, ארומרינגלען דיא "טשימ-ניס" און דיא גראניט הויז מיט וואסער.

אין דריי זייטען איז שוין פּראָספעקט האַיטס, דער פּעלזען-בארג, וואו דיא "טשימניס" און דיא גראניט הויז האָבען זיך געפונען, געווען פּערצאמט מיט וואסער. אין אָסטען-זייט איז געווען דער ים. ביים נאָרד-וועסט ווינקעל האָט זיך געצויגען דער לייק (אָזיעראָ) גרענט און דאן, מעהר צו נאָרדען, דער גראָבען וואָס הארדינג און זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען דורכגעריסען מיט ניטראָד-גליצערין, אום צו מאכען פריי דיא הייזל אונטער'ן פּעלזען-בארג, וואו דאָס וואסער פון אָזיעראָ איז פריהער אָבגעלאָפּען. פון דיעזען גראָבען האָט שוין דאָס וואסער אליין דורכגעגראָבען א וועג צום ים, אָבער בלויז א שמאָלע און ניט קיין טיעפע רינע. דיעזע רינע אָדער גראָבען האָט קאפיטאן הארדינג גע-דענקט צו מאכען ברייטער און טיעפער, אום טהיערע זאָלען דאָרט ניט קענען אריבערגעהן. צו זידען (דרום זייט) איז געווען דער טייף "מערסי", און אין גאנצען פריי איז בלויז פּערבליבען דער וועסטליכער זייט, וואו דער אינזשיניר האָט גערעכענט דורכגראָבען א קאנאל, פון לייק גרענט ביז דעם טייף מערסי, אומגעפּעהר א מייל לאנג.

— אז מיר וועלען אזוי מאכען — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — וועט פּראָספעקט האַיטס ווערען אן אינזעל פאר זיך. מיר וועלען קענען האָבען פּער-בינדונג מיט'ן גאנצען לינקאָלן אינזעל דורך דעם בריק וואָס מיר געהען בויען

איבער'ן מערסי און דורך דיא קליינע בריקען וואָס מיר האָבען שוין אמאָל געמאכט. מיר וועלען בויען נאָך צוויי קליינע בריקען, איינעם איבער'ן קאנאל, וואָס איך דענק צו גראָבען און נאָך איינעם איבער'ן אָבלויף פון לייק גרענט. מיר וועלען בויען דיא בריקען אזוי, אז מען זאָל זיי קענען אויפהויבען און ארונטערלאָזען. אונזער פאלאסט און אונזער פערמעגען וועלען אויף דיעזען ארט זיין בעפעסטיגט און מיר וועלען פאר קיינעם און פאר קיין זאך ניט דארפן מורא האָבען.

דיא וויכטיגסטע ארבייט איז פריהער פון אלעס געווען צו בויען דעם בריק איבער'ן "מערסי". דיא קאָלאָניסטען האָבען אויסגעהאקט בויער און זיי ארומגעטיעסעט אלס באלקענס, דיקערע און דינערע. דער פלאן איז געווען, אז אויף ברעג פון דער רעכטער זייט פון טייך זאָל דער בריק ליגען פעסט און דעם צווייטען זייט בריק זאָל מען קענען אויפהויבען הויך פון דער ערד.

דאָס איז זעלבסטפערשטענדליך געווען א שווערע שטיק ארבייט. דער טייך איז אין יענעם פלאץ, וויא געזאָגט, געווען אכציג פוס ברייט און דער בריק האָט געמוזט זיין פעסט געבויט, אז ער זאָל קענען אויפהאלטען א שווערע משא. אָבער זיי האָבען אלעס געקענט מאכען, ווייל קיין געצייג און מאטעריאלען האָבען זיי ניט געפעהלט; ענערניע ביי דיא ארבייטער איז אויך געווען גענוג, און וואָס אָנבעלאַנגט צו דיא ארבייטעקטור, איז קאפיטאן הארדינג געווען גענוג ארבייטעקט צו מאכען אלעס ריכטיג אָהן אירגענד וועלכען פעהלער.

דריי וואָכען האָט געדויערט ביז דיא בעזיצער פון אינוועל זיינען פערטיג געוואָרען מיט בויען דעם בריק. דיא גאנצע דריי וואָכען האָבען זיי שווער געארבייט. כמעט אָהן אויפהער. זיי האָבען זייערע מאָהלצייטען געגעסען ביי דער ארבייט און זיי האָבען זיך ניט פערנוגען א שטיקעל צייט צו רוהען. בלויז ביי נאכט, ווען מען האָט שוין גאָר ניט געקענט טהאָן, פלעגען זיי געהן אין גראניט הויז שלאָפען און בעגינען פלעגען זיי זיך וויעדער אומקעהרען צו דער ארבייט.

דורך דער צייט איז דזשופ מעהר געוואָהנט געוואָרען מיט דיא מענשען. דיא ווילדע אפע פלעגט זיך איינקוקען אויף אלעס וואָס זיינע פאנגער פלע-גען טהאָן און וויא עס האָט אויסגעזעהן, האָט זיא שוין פיעלע זאכען א רעכט ביסעל פערשטאנען. אָבער דיא איינוואָהנער פון גראניט הויז האָבען זייער נייעם מיטגליעד נאָך ניט געוואָלט בענוצען צו קיין זאך ביז זיי וועלען פערטיג ווערען מיט זייער נויטיגע ארבייט און דאן וועלען זיי זיך געהמען צייט צו געבען דזשופ'ן לעקציען און מאכען איהם ניצליך. טאפ און דזשופ זיינען געווען צוויי גוטע פריינד און זיי פלעגען ביידע שטיפען און זיך שפיעלען.

דעם 26טען נאָוועמבער איז דער בריק פערטיג געוואָרען און איז ארויס-געקומען גוט וויא געוואונשען. סירוס הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיך

נען געווען העכסט צופריעדען מיט דער שטיק ארבייט וואָס זיי האָבען אָב-געטהאָן.

אצינד האָבען זיי אָנגעהויבען דענקען וועגען אריבערבריינגען זייער באַ-לון. אָבער דערצו האָט מען געמוזט האָבען א גוטען וואָגען און מען האָט אויך געדארפט דורכשניידען א וועג דורך'ן געדיכטען וואַלד. אזוי פיעל ארבייט האָט געוועהנליך געדארפט פערנעהמען פיעל צייט. דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרום בעשלאָסען נאָכצוזוכען, אויב דאָס אריבערבריינגען דעם באלון איז אזא גויטווענדיגקייט. דיא הויפט זאך האָבען זיי געזשאלעוועט, אז דיא לייווענד זאָל ניט פערפוילט ווערען און זיי האָבען עס דעריבער געוואָלט אריבערנעהמען אין גראניט הויז אין א זיכערען פלאץ. זיי האָבען דאָרום געשיקט נעב און פענקראָפט נאָך פאָרט באלון געוואָהר ווערען צו זייער צובראָכענע לופט-שיף וואָס זיי האָבען דאָרט בעהאלטען אין א הייהל. דיא צוויי האָבען געבראכט אן אנטוואָרט, אז אלעס איז דאָרט נאניץ און קיין רעגען און קיין נאסקייט קען צום באלון ניט צוקומען. עס איז דאָרום ביי אלע פינף בעשלאָסען געוואָרען, אז דיא ארבייט פון בריינגען דעם באלון זאָל פאָרלוויפן אָבערלייגט ווערען און זיי זאָלען דערווייל טהאָן וויכטיגערע ארבייט ארום פראָספעקט האַיטס.

— דיא ערשטע זאך — האָט פענקראָפט געזאָגט — דארפען מיר זיך בעפעסטיגען ארום און ארום מיט וואסער, אזוי וויא הערר הארדינג האָט פאָר-געשלאָגען. מיר ווילען דאָך האָדעווען געפליענעל, מווען מיר פריהער זיין בע-וואָרענט אז קיינע פוקסען אָדער אנדערע היהנער-פרעסער זאָלען ניט קענען צור-קומען צום שטייג אָדער שטאהל פון דיא עופות.

— געוויס אזוי — האָט נעב בעשטעטיגט — אז מיר וועלען זיין אַרומגעצאמט און בעפעסטיגט וועלען מיר וויסען אז מיר זיינען ביי אונז אין דיא הענד און מיר וועלען קענען טהאָן און מאכען וואָס מיר וועלען דארפען און וואָס אונזער הארץ וועט גלוסטען.

— מיר וועלען קענען צוגרייטען א פלאץ פאר אונזער צווייטע קאָרן פעלד!
— האָט דער מאַטראָא אַויסגעשריען — יא, פריינדע! מיר וועלען נאָך דאָ דערלעבען צו עסען ברויט מיט געבראָטענע היהנער אויף'ן היימישען ארט.
און דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען עס ווירקליך געקענט האָפען. דאָס איז ניט געווען פענקראָפּט'ס א פוסטע פאנטאזיע, זאָנדרען עס האָט טאקי אזוי געצייגט, אז מיט דער צייט וועלען זיי האָבען תבואה צו באקען ברויט, ווייל דער איינציגער קערענדעל וואָס זיי האָבען אַמאָל פערזעעט, איז זעהר פּיין אַויסגעוואַקסען. עס איז געווען א וואהרע גערעטעניס און דער קערענדעל האָט אַרויסגעגעבען אזוי פיעל תבואה וואָס מען האָט קוים געקענט ערווארטען. צעהן זאנגען האָט דער קערענדעל אַרויסגעגעבען און יעדער זאנג האָט ענטהאלט-טען צו אכציג קערנער, אזוי וויא דער אינזשינר האָט אַמאָל געזאָגט, אָבער

מען דארף ניט פערנעסען, אז ניט שטענדיג ניט א קערענרעל ארויס אזוי פיעל; ווען עס זאל שטענדיג זיין אזעלכע גערעטעניסען, וואָלט דיא וועלט געווען פערפלייצט מיט תבואה אָדער מען וואָלט פיעל וועניגער פערדער בעארבייטעט, אָבער צו פערדאנקען דעם מאטראָז, וועלכער האָט דיא נאנצע זעקס מאָנאטען צייט אכטונג געגעבען אויף דער "קאָרן פערל" האָט דיא קאָלאָניע פון לינקאָלן אינוועל געהאט אזא גערעטעניס. דיא קאָלאָניסטען האָבען אלאָז ערשט פער- מאָנט אכט הונדערט קערנער פון קאָרן און זיי האָבען געקענט ערווארטען, אז אין אנדערע זעקס מאָנאטען ארום וועלען זיי שוין האָבען אכט הונדערט מאָל אכט הונדערט קערנער, און אזוי וועט זיך דיא צאָהל פערגרעסערען מיט נאָך א האלב יאָהר שפעטער און עס וועט פיעל ניט דויערען ביז זיי וועלען האָבען גע- נוג ברויט זאָגאר צו פערקויפען, ווען זיי וועלען נור האָבען צו וועמען.

אָבער סיירום הארדינג האָט געפונען פאר נויטיג איבערצולאָזען פופציג קערנער און 750 זיינען בעשטימט געוואָרען צו פערזעען. דיא קאָלאָניסטען האָבען אויסגעארבייט א שטיקעל פערל אויף פראָספעקט האַיטס, האָבען עס ארומגעצאמט, אז טהיערע זאל אהין ניט קענען צוקומען און האָבען דיא קער- נער פאָרויכטיג פערזעעט. אום צו פעהיטען, אז פויגלען זאָלען דיא קערנער ניט אויספיקען, האָבען זיי אויף פענקראָפט'ס ראטה אוועקגעשטעלט אייניגע שרעק-בילדער (סטראשידלעס) און זיי האָבען דיא איבעריגע ארכייט צו מא- כען וואקסען דיא קאָרן איבערגעלאָזט פאר דער נאטור.

דעם 21טען נאָוועמבער האָט דער אינזשיניר אָנגעהויבען מאכען דיא פלע- נער פאר דעם קאנאל וואָס זיי האָבען געוואָלט גראָבען אין מערב זייט פון פראָספעקט האַיטס. דאָרט איז געווען פון אויבען צוויי אָדער דריי פוס ערד און אונטען איז געווען גראניט שטיין. עס איז דארום נויטיג געווען צו פאבריי- צירען נאָך ניטראָגליצערין אויפצורייסען דיא שטיינער, אום צו מאכען דעם קאנאל טיעף גענוג. דיא ארכייט איז אָנגעגאנגען שנעל און אין וועניגער וויא צוויי וואָכען צייט האָבען זיי געהאט פערטיג א גראָבען פון צוועלף פוס ברייט און זעקס פוס טיעף אויף דיא נאנצע לענג פון דעם אָרט, וואו דער לייק גרענט האָט זיך פערדרעהט ביז דעם טייך מערסי. ביים לייק איז זיי אויסגעקומען צו מאכען א בעזאָנדערען שמאָלען גראָבען, איבער וועלכען זיי האָבען געמאכט א קליינעם בריק. דעם גראָבען האָבען זיי א נאָמען געגעבען גליצערין קריק.

אין מיטען פון מאָנאט דעצעמבער איז דיא נאנצע ארכייט פאָלשטענדיג פערטיג געווען און דיא פראָספעקט האַיטס האָט דאן פאָרגעשטעלט א קליי- נעם איזעל אויף א גרעסערען אינוועל. דיא נאנצע שטיקעל הויכע לאַנד איז געווען ארומגערינגעלט מיט וואסער און מען האָט אהין ניט געקענט צוקומען. אין פערלויף פון מאָנאט דעצעמבער איז דיא היץ געווען זעהר גרויס. אָבער

דאָס האָט ניט געשמערט דיא בעזיצער פון אינזעל פון טהאָן זייער ארבייט. זיי האָבען געשמרעבט צו האָבען א געפליענעל־הויף — א פלאץ צו האָדעווען עופות, און זיי האָבען עס געמאכט, ניט אכטענד דערויף וואָס זיי האָבען ביי דער ארבייט זעהר געשוויצט.

הערר דושופ, דער געפאנגענער אַראנג־אוטאנג, וועלכען דיא קאָלאָניסטען האָבען פריהער געהאלטען צוגעבונדען, איז פריי געוואָרען זאָבאלד דער קאָנאל איז געוואָרען פערטיג. איינר אז דער פלאץ איז געווען ארומגערינגעלט מיט וואסער איז ניט געווען מורא צו האָבען, אז דיא פיער־הענדיגע חיה וועט אנטלויפען און מען האָט איהר געלאָזט פראנק און פריי אומגען.

דושופ איז געווען א קלונעס טהיער און העכסט ארבייט־פליסיג. מען האָט איהם אָנגעהויבען לערנען צו טהאָן פערשיעדענע זאכען, אום ער זאָל נוצען בריינגען דיא מענשהייט פון לינקאָלן אינזעל און ער האָט אלעס גוט פערשטאנען און איז געווען געהאַרכזאם. ער פלעגט שלעפען האָלץ פון וואלד און אָבראמען שטיינער פון יעדען פלאץ וואָס מען האָט איהם אָנגעצייגט. ער איז געוואָרען ניצליך אין דער געזעלשאפט און האָט אויפגעהערט עסען לאַסקאווען ברויט.

דער פלאץ פאר דיא עופות האָט פערנומען צוויי הונדערט קוואדראט איילען, וואָס איז געווען ארומגעצאמט און אינוועניז זיינען געמאכט געוואָרען שטייגען און שטיבלעך אלס געסטען פאר דיא פויגלען.

עס האָט ניט לאנג געדויערט ביז דיא קאָלאָניסטען האָבען אין זייער גע־פליענעל־הויף געהאט א היבשע צאָהל פערשיעדענע פויגלען. סיירום הארדינג האָט אויך געמאכט א טויבען־שטיבעלע, אין וועלכע ער האָט בעזעצט עטליכע טויבען וואָס זיי האָבען געפאנגען. דיא פערוואָרפענע אמעריקאנער האָבען זיך געפיהלט גליקליך איבער גליקליך קוקענדיג אויף זייער פערמעגען וואָס זיי האָבען ערוואָרבען אויף דעם איינזאמען, געהיימניספאלען אינזעל.

עס איז ענדליך געקומען דיא צייט צו אָנהויבען דענקען וועגען אריבער־בריינגען דעם באלון און מאכען א געברויך פון דיא לייווענד. פערריכטען דעם לופט־זאק און מאכען פון דעם צושטרעטען באלון צוריק א פליה־מאשין, דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען אין זינען ניט געהאט. זיי וואָלטען ביי קיינע אומ־שטענרען נאָך אמאָל ניט ריזיקירט צו אונטערנעהמען א רייזע אין דער לופט. זיי האָבען שוין געהאט א גוטע לעקציען פון ערשטען מאָל און מעהר האָבען זיי עס ניט געוואָלט פרובריען. זייער פלאץ איז דארום געווען צו מאכען פון דיא לייווענד העמער און אנדערע זאכען וואָס זיי האָבען געדארפט צו זייער געברויך.

א וואָגען אויף בריינגען דיא משא פון פאָרט באלון צום גראניט הויז האָט בען זיי געהאט. דעם אומגעלומפערטען וואָגען וואָס פּענקראַפט האָט אמאָל

געמאכט האָבען דיאָ קאַלאָניסטען איבערגעכוּיט און אויסגעבעסערט. עס איז שוין געווען מעהר עהנליך צו אַ וואָגען און פּיעל לייכטער צו פּיהרען און צו קירעווען וויא פּריהער; אָבער אלץ ניט צו שלעפען אין איהם אַ שווערע משא אַ ווייטע שטרעקע און נאָך אויף אַ וועג וואָס איז בעדעקט מיט דערנער און איז פול מיט גריבער און שטיינער. דערצו האָט מען געדארפט האָבען פּערד אָדער אַקסען, ווייל מענשען וואָלטען עס ניט געקענט בעווייזען. דיא פּראַנע איז נור געווען, אויב אויף'ן אינזעל געפינען זיך אזעלכע טהיערע וואָס מען קען איינ-שפּאנען אזוי וויא פּערד אָדער אַקסען.

— געוויס — האָט פּענקראַפט געזאָגט — מוזען מיר האָבען לאַסט טהיערע, וועלכע זאָלען פאַר אונז פּיהרען משא ביז דער קאפּיטאַן וועט מאַכען אַן אויטאָמאטישען וואָגען. איך האָף אז מיר וועלען דאָ נאָך אַמאָל האָבען אַ באהן אויך, אָבער ביז יענער גליקליכער טאָג וועט קומען מוזען מיר האָבען פּערד, עזלען, אַקסען אָדער וואָס עס איז.

נידעראָן ספּילעט, נעב און הערבערט האָבען ניט ערוואַרטעט אז זיי זאָלען אזוי שנעל האָבען אַן אויטאָמאטישען וואָגען אָדער אַ באהן, אָבער דיא נויט ווענדיגקייט אין לאַסט טהיערע האָבען זיי געפּיהלט ניט וועניגער פּון פּענק-ראַפט און זיי פלעגען אויך וועגען דעם אָפּט ריידען.

איין טאָג, דאָס איז געווען דער 23טער דעצעמבער האָבען דיא מיטגליע-דער פּון דער קאַלאָניע געהערט וויא טאפּ האָט שטאַרק געבילט און נעב, וועל-כער איז אויך געווען צוזאַמען מיט'ן הונד ווייט פּון זיי, האָט איהם בעגלייטעט מיט זיינע געשרייען. האַרדינג, ספּילעט, פּענקראַפט און הערבערט, וועלכע זיינען דאַמאָלס געווען אין דיא "טשימניס", זיינען אַרויסגעלאָפּען און זיי האָבען פּון ווייטענס דערזעהן צוויי גרויסע שעהנע טהיערע, וועלכע זיינען אַריבער דעם בריק איבער גליצערין קריק, וואָס איז צו יענער צייט געווען אַרונטערגעלאָזט. אויף'ן בליק האָבען דיא טהיערע אויסגעזעהן אזוי וויא פּערד אָדער אַמוועניגסטען אזוי וויא עזלען, אַן "ער" און "ויא". דיא טהיערע האָבען געקוקט אויף דיא מענשען און זיי האָבען וואהרשיינליך ניט געוואוסט, אז דיע-זע צווייפּסיגע בראַים וועלען זיין זייערע בעלי הבתים.

— דאָס זיינען אָנאַנאַס! — האָט הערבערט אויסגעשריען — דאָס זיי-נען אַ זאָרט זעבראַס!

— וואַרום ניט עזלען? — האָט נעב געפּרעגט — זיי זיינען דאָך ריכטיג וויא עזלען.

— ניין, מיין פּריינד — האָט הערבערט געענטפּערט — דאָס זיינען ניט קיין עזלען, ווייל זייערע אויערען זיינען ניט לאַנג און זיי זיינען שעהנער פּון עזלען.

— זאָל זיין אָנאַנאַס, זאָל זיין עזלען, זאָל זיין פּערד, זאָל זיין הײנער,

אבי זיי זיינען לאסט־פיהרער! — האָט זיך פענקראָפּט אריינגעמישט — צו וואָס טויג אייך רעדען וועגען דעם? לאָמיר זיי בעסער פאנגען.

דער מאַטראָז האָט זיך איינגעבויען און לאַנגזאַם, קריכענדיג אויף דיא הענד און אויף דיא פיס איז ער דורך דיא הויכע גראָז צוגעקומען צום בריק און איהם אויפגעהויבען. דיא טהיערע זיינען דאן פערבליבען געפאנגענע אין דער קליינער טעריטאָריע וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען ארומגערינגעלט מיט וואסער.

אצינד האָט זיך געשטעלט דיא פראגע: זאָלען זיי דיא טהיערע כאפען און שוין צווינגען זיי צו שלעפען משא, אָדער ווארטען ביז זיי וועלען צוגעוואָהנט ווערען צו דיא מענשען און דאן וועט זיין לייכטער צו מאכען זיי ניצליך? דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך וועגען דעם בעראטהען און זיי האָבען בעשלאָסען אז זיי זאָלען דיא צוקינפטיגע לאסט־פיהרער לאָזען פריי אומלויפען אין זייער קאָלאָניע, מאכען פאר זיי א שטאהל, וואו זיי זאָלען שטענדיג האָבען גענוג גראָז צו פיטערען זיך און א שוי־אַרט צו נעכטיגען, און ווען זיי, דיא אָנאנאס, וועלען אנערקענען דיא צוויי־פייסיגע בראים אלס זייערע וואָהלטהעטער וועלען זיי זיך לאָזען איינשפאנען אין יאָך.

זיי האָבען אזוי געטהאָן און דיא צוויי חיות זיינען געווען פאָלשטענדיג פריי. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיי ניט געשטערט און זיי געלאָזט אומלויפען וואו זיי האָבען געוואָלט. דיא אָנאנאס איז, וויא עס האָט אויסגעזעהן, זייער טעריטאָריע ניט שטארק געפעלען געווען און זיי האָבען אייניגע מאָל געמאכט א פערזוך צו אנטלויפען, אָבער דיא וואסערען ארום האָבען זיי אָבגעהאלטען. זיי האָבען אייניגע מאָל פרובירט אריבערגעהן דעם קאנאַל, אָבער זיי האָבען זיך געמוזט צוריקציהען.

דיא ערשטע צייט זיינען זיי געווען ווילד און זיי זיינען אומגעלאָפען און געשפרונגען אזוי וויא א ווילדעם טהיער אין א שטייג, אָבער נאכהער זיי נען זיי געוואָרען רוהיגער און האָבען זיך אָנגעהויבען פיהלען מעהר היימיש פון טאָג צו טאָג.

אונטערדעסען האָבען דיא קאָלאָניסטען געמאכט שפאן־געצייג פון ווייכע און לאַנגע גראָז און זיי האָבען אויך דורכגעשניטען א בעסערען וועג פון דעם מערסי ברעג ביז פאָרט באלין. ווען אלעס איז פערטיג געווען, האָבען זיי זיך גענומען מאכען דיא ערשטע פראָבע איינצושפאנען דיא געפאנגענע טהיערע.

דיא אָנאנאס זיינען שוין אזוי געוואָהנט געווען מיט דיא מענשען, אז ווען פענקראָפּט פלעגט זיי רופען פלעגען זיי קומען און עסען גראָז פון זיינע הענד. זיי פלעגען איהם נאָכגעהן אזוי וויא שטוב־הינד און זיי האָבען זיך ניט געוועהרט, ווען ער האָט זיי געגלעט און געלאשצעט. פענקראָפּט האָט זיך אונט־טערענומען איינצושפאנען דיא טהיערע און זיין זייער טרייבער.

דאָס איינשפאָנען דיאָ אָנאָנאָס אין וואָגען איז דעם מאַטראָז ניט אָנ־
געקומען שווער, אָבער באַלד וויאָ דיאָ חיות האָבען דערפיהלט דעם יאָך אויף
זיך, האָבען זיי אָנגעהויבען טאַנצען און שפּרינגען און עס איז אָנגעקומען מיט
אביסעל שווינגקייט ביז זיי האָבען זיך צוגעוואָהנט דערצו. יענעם טאָג, דאָס
איז געווען דיאָ ענדע פון מאָנאָט דעצעמבער, האָבען דיאָ קאָלאָניסטען צום ערש־
טען מאל געמאַכט אַ שפּאַציר רייזע אויף אַ וואָגען אויף דעם געהיימיספּאַלען
אינוועל. האַרדינג, ספּילעט, נעב און הערבערט האָבען זיך אריינגעזעצט אין
זייער וואָגען אלס פּאַסאַזשירען און פּענקראַפּט איז געווען זייער פּוהרמאַן, וועל־
כער איז געגאַנגען צופּוס ביי דער זייט און האָט קאָנטראָלירט דיאָ פּאַך ווילדע
פּערדלעך. דיאָ רייזע איז געווען ניט זעהר קיין בעקוועמע, דאָך האָט עס דיאָ
בעזיצער פון אינוועל פּיעל פּערגניגען פּערשאַפט און זיי האָבען זיך געשעצט
גליקליך איבער גליקליך.

זיי זיינען געפּאָהרען ביז פּאַרט באלון. דאָרט האָבען זיי דעם צובראָכע־
נעם באלון מיט אלעס וואָס בעלאַנגט צו איהם ארויפגעלייגט אויף'ן וואָגען
און אום אכט אהר אין אבענד זיינען זיי אריבערגעפּאָהרען דעם בריק איבער'ן
"מערוס" טייך און זיי זיינען אָנגעקומען הינטער'ן גראַניט הויז. זיי האָבען
דיאָ אָנאָנאָס אויסגעשפּאַנט און פּערטריבען אין זייער שטאהל און דיאָ קאָלאָ־
ניסטען האָבען געזונגען און געשפּרונגען פון פּרייד ביז שפּעט אין דער נאַכט.

8 מעם קאפיטעל.

שניידער און שוסטער ארבייט. — פּאַבריצירונג פון קוילען און עקספּלאָדירענ־
דען שטאָף. — שולדקעטען אייער. — דזשופּ ווערט אַ לאַקוי. — שעפֿ־
טען און ציעגען. — בענקעניס אהיים.

דיאָ ערשטע וואָך פון מאָנאָט יאָנואַר, 1866 האָבען זיך דיאָ קאָלאָניסטען
פון לינקאָלן אינוועל אָבגעגעבען מיט שניידעריי, מיט נעהען העמדער און אַנ־
דערע זאַכען פון דיאָ לייווענד פון זייער באלון. דיאָ נאָדלען וואָס זיי האָבען
געפונען אין קאסטען זיינען זיי ערשט זעהר גוט צוניץ געקומען. אָהן דיעזע קליינע
אינסטרומענטען וואָלטען דיאָ שניידער קיין שניידער ניט געווען.
פּאַרד־האָט זיי אויך ניט געפּעהלט. זיי האָבען ארויסגעצויגען דיאָ פּאַרד־
פון דיאָ שטיקער לייווענד וואָס זיינען געווען צוגענעהט איינע צו דיאָ אנדערע
און זיי האָבען דערמיט גענעהט וואָס זיי האָבען געדאַרפט. אלע פינף קאַמע־
ראַדען האָבען זיך בעטהייליגט אין דער ארבייט, הויפטזעכליך פּענקראַפּט, וועל־
כער האָט געאַרבייט העכסט פּלייסיג. עס איז בעוואוסט, אַז מאַטראָזען האָבען אַ

גרויסע לוסט צו שניידעריי און אונזער מאטראז האָט זיך צו דיעזער ארבייט צוגעכאפט און נאָר ניט געוואָלט אויפהערען.

איידער דיא לייווענד איז גענומען געוואָרען צו דער ארבייט, האָט מען זיא אויסגעוואשען מיט סאָדא און פּאָטאש, וואָס זיינען ארויסגעצויגען גע- וואָרען פון וואָרצלען און פלאנצונגען. דער קלעי וואָס איז געווען אויף דיא מא- טעריע איז ארונטער און עס איז געוואָרען ווייך און ווייס. זיי האָבען אויפגע- נעהט אייניגע דונענד העמדער, האָבען געמאכט ליילעכער אויף זייערע כעמען און אויך געמאכט זאָקען, זעלבסטפערשטענדליך ניט קיין געשטריקטע, זאָנדערן גענעהטע פון דיא זעלבע לייווענד. וויא בעקוועם, וויא אנגענעהם עס איז זיי געווען אין זייע, ריינע העמדער און זאָקען און וויא געשמאק עס איז זיי געווען צו שלאָפּען אויף א ווייסען ליילעך! דיא לייטע האָבען זיך געפיהלט אזוי וויא זיי בעלעכט און צו זייער פרייד איז נאָר קיין גלייכען געווען. דיא קליידער און בעט-צייג וואָס זיי האָבען געמאכט זיינען ניט געווען אזוי פיינ און איידעל. ווען דיא פערוואָרפענע וואָלטען געווען אין זייער היים אָדער אנדערשוואו אין א ציוויליזירטעם לאַנד, וואָלטען זיי אזעלכע קליידער ביי קיינע אומשטענדען ניט געמראָגען; אויף'ן איינזאמען אינזעל אָבער איז עס ביי זיי געווען טהייער אזוי וויא קייזערליכע קליידרונג.

אומגעפעהר אין דער זעלבער צייט האָבען דיא קאָלאָניסטען אויך געמאכט שטיוועל פון דיא פעל פון זע-הינד. דיא שייך אין וועלכע זיי זיינען געקומען פון ריטשמאָנד זיינען שוין געווען צוריסען און זיי זיינען פערבליבען כמעט באַרפּוס. דיא שטיוועל וואָס זיי האָבען זיך אויפגענעהט, קען מען זיך פאָר- שטעלען, האָבען ניט אזוי גוט געפאסט צו זייערע פיס און זיי זיינען געווען גרויס גענוג, אז מען זאָל קיין היינער-אויגען ניט קענען אָנרייבען.

דיא היץ איז דאָרט אין אָנפאנג פון יאָהר 1866 געווען זעהר גרויס. דאָך זיינען דיא בעזיצער פון אינזעל זעהר אָפט געגאנגען אויף יאָנד און זיי האָבען געפאנגען פערשיעדענע פויגלען און טהיערע. טיירוס הארדינג האָט אָנגעזאָגט דיא יעגער, אז זיי זאָלען וויא ווייט מעגליך שפאָרען פולווער און קוילען, ווייל מען מוז אביסעל בעהאלטען פאר דיא צוקונפט. ווער ווייסט וואָס מיט זיי וועט פאסירען? ווער ווייסט וואָס דער שיקזאל וועט זיי בעשטימען? פילייכט ווע- לען זיי אומאָל דארפען געברויכען דיא שייס-מאטעריאלען צו פערטהיירדיגען זייערע לעבענס?

אָבער וויא שפאראזאם מען זאָל ניט זיין מיט א זאך וואָס מען געברויכט און מען האָט עס ניט פיעל, מוז עס דאָך אויסגעהן. מען האָט אלזאָ ניט גע- קענט ערווארטען, אז דיא קוילען און שייס-פולווער וואָס זיי האָבען געפונען אין קאסטען זאָלען ביי זיי דויערען יאָרהינדן לאַנג, זאָגאר וויא שפאראזאם זיי זאָ-

לען ניט זיין. ס׳ירוס הארדינג האָט דאָרום בעשלאָסען צו פאבריצירען אלײ קוילען און אן עקספּלאָדירענדען שטאָף.

מיט קוילען איז ניט געווען קיין שווערע זאך. אָנשטאָט בלייענע קוילען האָן דער אינזשיניר געמאכט שטיקלעך אייזען, א זאך וואָס ער האָט לייכט געקענט בעקומען. וועגען שיס־פּולווער אָבער איז שוין געווען א פראגע וואָס איז ניט אזו לייכט געווען צו ענטשיידען. ס׳ירוס הארדינג האָט געקענט פאבריצירען פול ווער, ווייל דיא מאטעריאלען וואָס מען ברויכט דערצו האָט ער לייכט געקענט קריגען, אָבער דאָס איז א זאך וואָס מוז געמאכט ווערען מיט שטרענגע פאָר זיכטיגקייט און אָהן ספּעציעלע געצייג דערצו איז עס זעהר שווער צו מאכען ער האָט דאָרום בעשלאָסען צו פאבריצירען פּייראָקסיל, אָדער שיס־בומוואָץ (גאָן־קאטאָן אין ענגליש) אָנשטאָט שיס־פּולווער. אום צו שאפּען דיעזען עקס פּלאָדירענדען מאטעריאל איז ניט נויטיג גראדע בומוואָץ אָדער פאָדים. דאָס קען אויך געמאכט ווערען פון גראָן־פּעדיס, פון גראָן־פּיער, פון עלדער בויםלען (בווינא אויף רוסיש) און פון אזעלכע גרינסען. דאָס ווערט געמאכט דורך א כעמישען פּראָצעס, דורך ווייקען דיא בומוואָץ אָדער אנדערע זאכען אי ניטריק און סאָלפּיריק עסיד (סעליטרע און שוועבעל זויערקייט). דיא ביינד מינים האָט הארדינג לייכט געקענט בעקומען און עלדער בויםלעך האָבען דאָר אַ אויך ניט געפּעהלט און ער האָט מיט זיכערהייט זיך געקענט אונטערנעהמען צו מאכען עס.

דיא ארבייט איז דערביי א גאנץ לייכטע. מען דארף דיא בומוואָץ אָדער אנדערע זאכען ווייקען אין דיא דערמאָהנטע כעמישע מאטעריאלען בלויז איין פיערטעל שטונדע צייט, דאן דארף מען עס אָבשווינקען מיט קאלטעס וואסער און אויסטריקענען. דיעזער שיס־מאטעריאל האָט אין זיך א חסרון וואָס עס צינדט זיך אָן צו שנעל און א ביקס קען דערפון בעשעדיגט ווערען; דערפאר אָבער האָט עס מעלות, וואָס דאָס ווערט ניט קאליע פון פּיכטיקייט, עס פער־שטאָפט ניט דיא רעהרען פון ביקס און עס האָט פיער מאָל אזוי פיעל קראפט וויא איינפאכע שיס־פּולווער. קאפיטאן הארדינג מיט זיינע קאָמפּאניאָנען זיי־נען אוועק אין וואלד, האָבען פון דאָרט געבראכט עלדער בויםלעך און ער האָט דערפון געמאכט א היבשע ביסעל גאָן־קאטאָן.

דיא אָנאגאס זיינען צוגעוואָהנט געוואָרען צו שלעפּען דעם וואָגען און דיא בעזיצער פון אינזעל פלעגען מיט זיי פאָהרען אין וואלד און בריינגען צוריק האַלץ, גרינסען און אנדערע נוצבארע זאכען וואָס זיי האָבען דאָרט געפונען. דיא קאָלאָניסטען האָבען מיט דיא הילף פון זייערע לאסט־פיהרער זיך אויך בעזאָרגט מיט א היבשען זאפאס פון קויהלען. זיי האָבען אויך פאָהרענדיג אין דיא וועלדער אויסגעבעסערט און אויסגעגלייכט דיא וועגען, אום זיי זאָלען ביי א צווייטע ריזע קענען לייכטער און בעסוועמער פאָהרען.

דיא קאלאָניסטען פלעגען אָפט ארויסגעהן פאנגען פיש אין לייק גרענט אָדער אין טייך מערס. פענקראָפט האָט געמאכט לאנגע בייטשען מיט אייזערנע האטשיקעס, אָן וועלכע פערשיעדענע פישען פלעגען זיך אָנכאפען. נעב און פענקראָפט פלעגען זיי קאָכען און דיא איבעריגע פלעגען זיי אויסטריקענען און בעהאלטען אין זייער שפייכלער אין גראניט הויז. דיא פערוואָרפענע האָבען שטענדיג געגעסען פון דאָס שענהנסטע און בעסטע. איין זאך האָט זיי נור גע-
פעהלט — ברויט.

איינמאָל האָבען זיי געהענדיג געפונען א היבשען פלאץ בעדעקט דורכ-
אויס מיט קליינע בערגלעך אין וועלכע עס זיינען געלעגען מאסען אייער פון שילדקרעטען, טשערעפאכעס (טוירטלס אין ענגליש). דיעזע קריכענדע און שווימענדע ברואים לייגען ביז 250 אייער א יאָהר און זיי לאָזען זיי אויסבריי-
הען אונטער דער זונן. עס איז דאָרט איינפאך געווען, וויא גידעאָן ספילעט האָט בעמערקט: "אן אייער-פֿעלד!" דיא קאלאָניסטען האָבען דיא אייער צו-
גענומען.

אָבער זיי האָבען זיך ניט בענוגענט דערמיט און זיי האָבען אָנגעפיהרט א יאָר אויף דיא ברואים וואָס האָבען דיא אייער פראָדוצירט און זיי האָבען געבראכט א היים א דוצענד שילדקרעטען, פון וועלכע זיי האָבען געהאט גוטע און געשמאקע זופ.

עס איז דאָ ווערטא צו דערמאָהנען, אז דורך א גליקליכען צופאל האָבען זיך דיא בעזיצער פון אינזעל בעזאָרגט מיט א גרויסען זאפאס לאקס אָדער סעמאָן אויף'ן קומענדיגען ווינטער. עס איז געווען דיא צייט, ווען דיא "זיא" פישען, דיא נקבות פון דיא לאקס שווימען ארויס איבער דיא וואסערען אויס-
צוגעפינען פאסענדע פלעצער אָבצולייגען זייער רויג און דיא "ער" פישען, דיא זכרים פאָלגען זיי נאָך. זיי זיינען אָנגעקומען אין אונגעהויער גרויסע מחנות אין דער "מערסי". פענקראָפט, דערבערט און נעב האָבען זיי פערשטעלט דעם וועג ביי א שמאָלען פונקט פון טייך און זיי האָבען זיי אָנגענומען מיט דיא הענר פיעל זיי האָבען געוואָלט.

צו יענער צייט איז שוין דזשופ געווען גענוג געלערענט צו פערשטעהן פיע-
לע זאכען. נעב איז דיא גאנצע צייט, זייט מען האָט דעם אָראנגדאוטאנג גע-
פאנגען, געווען זיין לעהרער און ער, דער פיערהענדיגער דזשופ איז געווען א גוטער און געהאָרכזאמער שילער. ווען דער ניגער האָט צו איהם גערעדט, האָט ער אָנגעשטעלט מויל און אויערען און עס האָט אויסגעזעהן, אז ער פערשטעהט און ווייס אלעס וואָס דער צוויייהענדיגער רעדט צו איהם. דזשופ האָט זיך דאָרום דערדיענט צו א וויכטיגען אמט אין דער קאלאָניע. מען האָט איהם, נעמליך, געמאכט פאר א לאַקיי. מען האָט איהם אָנגעטהאָן א מין יאק און א פארטוך וואָס פענקראָפט האָט פאר איהם אויפגעגעהט און דער אָראנגדאוטאנג

איז געווען העכסט שטאַלץ ביי זיך מיט זיינע קליידער. איבערהויפט האָט ער זעהר שטאַלצירט מיט דיא טאשען פון זיין פארטוך און ער האָט נאָר אָנגע-
קוואַלען פון זיך אליין.

דזשופ האָט שטאַרק ליעב געהאט דעם ניגער, און ווען ער האָט ניט געהאט צו טראָגען האָלץ אָדער קריכען אויף בוימער ווען מען האָט געדארפט, איז ער געווען אין קיד, האָט זיך צוגעקוקט צו אלעס וואָס זיין לעהרער האָט געטהאָן און ער פלעגט פרובירען איהם נאָכטהאָן. נעב האָט איהם אויסגעלערענט א היב-
שע ביסעל קיך ארבייט און דזשופ איז דערפון העכסט צופריעדען געווען.

מען קען זיך פאַרשטעלען דעם פערנגיגען וואָס דער אַראַנג-אומאנג האָט געגעבען דיא בעוואָהנער פון גראניט הויז, ווען ער איז איינמאָל אריינגעקומען מיט א האַנדטוך אויף'ן האַנד גרייט צו סערווירען און צו דערלאַנגען צום טיש! און ער האָט ווירקליך דיא ארבייט גוט געקענט. ער האָט געוואוסט וועלכע כלים מען דאַרף בריינגען, וועלכע מען דאַרף צינעהמען און האָט געקענט וואשען גע-
פעס אזוי וויא א ציכטיגע באלעבאָסטע. ביים עסען האָבען זיך אלע מיט איהם געשאפט אזוי וויא מיט א ריכטיגען משרת און ער האָט אלעמען געפאַלגט אזוי וויא א טרייער דיענער.

— דזשופ, א ביסעל זופ!

— דזשופ, א שטיקעל פלייש!

— דזשופ, א טעלער!

— דזשופ, א לעפעל!

— דזשופ, א ביסעל וואסער!

און דזשופ האָט אלעמען געענטפערט דורך טהאט און ער האָט קיינמאָל קיין טעות געהאט און ניט פערביטען דיא אָרדערס.

נעב איז געווען זעהר שטאַלץ ביי זיך וואָס פון זיין שולע איז ארויסגע-
קומען אזא וואוילער שילער און פענקראַפט האָט בעמערקט:

— דזשופ, היינט ביזט דוא שוין ווערטה, אז דיין געהאלט זאָל פערדאָ-
פעלט ווערען.

דיא אפע איז אזוי צוגעוואָהנט געוואָרען צו דיא מענשען פון גראניט הויז, אז זיא האָט זיך דאָרט געפונען עכט היימיש און זיא וואָלט שוין פון דאָרט ניט אוועק, זאָנאר ווען מען זאָל איהר מיט שטעקענס טרייבען. דיא קאָלאָניסטען האָבען אָנגעהויבען מיטנעהמען זייער טהיער-דיענער אין וואַלד און ער האָט קיינמאָל אין זינען געהאט צו אנטלויפען. דיא לייטע פלעגען האָבען א שעהן ביסעל שפאס, ווען פענקראַפט פלעגט דעם שטומען דזשופ געבען א שטעקען און ער פלעגט עס טראָגען אויף'ן אַקסעל אזוי וויא מען טראָגט א ביקס, און מיט וואָס פאר א גאווה, מיט וואָס פאר א שטאַלץ, אזוי וויא אן אויסגעצייכענער מער קריענס העלד! האָט מען געדאַרמט ארויפקלעמערען אויף א הויכען ביים

דערלאנגען עטוואָס, האָט מען נור געדארפט א וואונק טהאָן און דזשופ איז שוין געווען אין דער הויף, האָט מען געדארפט א שווערע משא אויפהויבען, האָט דזשופ ארויסגעהאַלפּען. ער איז מיט איין וואָרט געווען ניצליך איבעראַל, אין הויז, אין פעלד און אין וואַלד.

צו ענדע יאנואר האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען גענומען בויען אן ארומצאד מונג נעבען בארג פרענקלין פאר טהיערע, וועלכע האָבען אויף זיך וואָל, ספּע-ציעל פאר מאַסמאָנען (ווילדע שעפּסען) און ווילדע ציעגען. זיי האָבען דיזעע טהיערע געדארפט, אום צו מאכען פון זייערע פעל ווינטער קליידער.

דער פּלאַץ וואָס זיי האָבען אָבגעקליבען פאר דיזעען צוועק איז געווען אומגעפעהר פינף מייל ווייט פון גראניט הויז. דער באָדען איז דאָרט געווען בעדעקט מיט גראָז, גענוג פאר פיעלע טהיערע צו פרעסען און א שטראָם פרי-שעס וואסער איז דאָרט אויך דורכגעלאָפּען. קיין בעסערען פּלאַץ וואו אויפצור האַלטען טהיערע האָט מען ניט געקענט געפינען.

אלע פריהמאָרגען פלעגען דיא קאָלאָניסטען אהין אוועקגעהן צו דער ארבייט, אמאָל אלע פינף חברים און אמאָל דריי אָדער פיער פון זיי. זיי האָבען געבויט דעם פארקאן אזוי הויך אז דיא שעפּסען אָדער ציעגען זאָלען ניט קע-נען אריבערשפּרינגען. דער ארומגעצאמטער פּלאַץ איז געווען גענוג פאר הונד דערט מאַסמאָנען און ווילדע ציעגען און פאר דיא קינדער וואָס זיי וועלען ברוינגען. אין איין זייט האָבען זיי געמאכט א טהויער דורך וועלכען אריינ-צוטרייבען דיא טהיערע אינוועניג.

דריי וואָכען האָט דיזעע ארבייט געדויערט. אינוועניג אין דיא ארומצאמונג האָבען זיי געבויט גרויסע שטאהלען, וואו דיא טהיערע זאָלען האָבען שוץ פון רעגען און קעלט. אי דיא פארקאנען ארום אי דיא שטאהלען זיינען גע-בויט געוואָרען פעסט, ווייל דיא מאַסמאָנען זיינען קרעפטיגע טהיערע און זיי קענען אומווארפען א געביידע וואָס איז ניט שטארק גענוג.

ווען דיא געביידעס זיינען פערטיג געוואָרען זיינען דיא קאָלאָניסטען ארויס פאנגען דיא געווינשטע טהיערע. דאָס איז געווען דעם זיעבענטען פעברואר. עס איז דאמאָלס געווען א שעהנער זומער טאָג און דער וועטער איז געווען זעהר אנגענעהם אויף מאכען יאגד. אלע קאָלאָניסטען האָבען זיך אין דיזעער יאגד בעטהייליגט. זאָגאר דזשופ און דיא אָנאגאס, וועלכע זיינען שוין געווען גוט געלערנט, האָבען אין דיזעער הינזיכט אויך נוצען געבראכט.

דיא יאגד איז געווען אן איינפאכע. מען האָט דיא מאַסמאָנען און דיא ווילדע ציעגען, וואָס זיינען געווען פיעל אין יענע געגענד, געדארפט ארויסטרייבען פון וואַלד און זיי פעריוואָגען אין דעם ארומגעצאמטען פּלאַץ. הארדינג, פענק-דאָפּט, נעב און דזשופ זיינען אומגעלאָפּען אין פערשייערענע פלעצער פון וואַלד און האָבען געאָגט דיא מאַסמאָנען און ווילדע ציעגען, וועהרענר ספילעט און

הערבערט האָבען זיך ארומגעיאָגט מיט זייערע צוויי פערדלעך אויף'ן לאַנקע, א היבשע שטרעקע ווייט פון וואַלד. טאפ וויעדער איז אומגעלאָפּען אין דריטען זייט און ווען דיא טהיערע זיינען ארויסגעלאָפּען פון וואַלד, האָט מען זיי פון דריי זייטען געיאָגט און זיי זיינען אנטלאָפּען אין טהויער פון דיא ארומ-צאמונג.

קיין לייכטע ארבייט איז דאָס ניט געווען. דיא לייטע האָבען געדארפט זומלויפּען, שרייען און קלאַפּען מיט שטעקענס, אום אָבצושרעקען דיא חיות, אָבער דאָס האָט זיי ניט אָבגעהאלטען און זיי האָבען דיעזע מאנעוורעס אָנגעפיהרט כמעט א גאנצען טאָג. ביי א הונדערט שעפּסען און ציענען האָבען זיי ארויסגעיאָגט פון וואַלד, אָבער צוויי דריטעל פון זיי זיינען אנטלאָפּען און אריבער דרייסיג זיינען אריינגעלאָפּען אין דיא ארומצאמונג, דער טהויער איז פערמאכט געוואָרען און זיי זיינען פערבליבען געפאנגען.

דיא בעזיצער פון אינזל זיינען העכסט צופריעדען געווען מיט זייער טאָג שווערע ארבייט, ווייל זיי האָבען אויפגעטהאָן א גוטע און וויכטיגע זאך פאר זייער קאָלאָניע.

יענעם אבענד זיינען דיא קאָלאָניסטען געקומען אהיים זעהר אויסגעמא-טערט. ווען זיי זיינען אויף מאָרגען פריה אויפגעשטאנען זיינען זיי נאָך אויך גע-ווען שטארק מיער, דאָך זיינען זיי באלד געגאנגען געוואָהר ווערען צו זייערע געפאנגענע נעבען בארג פּרענקליין. זיי האָבען דאָרט דיא אלע שעפּסען און ציעגען געפונען אומלויפּענדיג זעהר וויילד. זיי האָבען געוואָלט אריבערשפּרינגען דעם פארקאן, אָבער זיי האָבען עס ניט געקענט בעווייזען. שפעטער האָבען זיי זיך בערוהיגט און זייער אויפגעגונג איז פערשוואונדען.

דיא מאָסמאָנען זיינען געווען שעהנע טהיערע, הויך אזוי וויא יונגע הירשען, מיט לאנגע פערדעהטע הערנער און דינע וויכע האָר. קאפיטאן הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען האָבען גאָר געקוואָלען קוסענדיג אויף זיי.

אין דעם פערלויף פון מאָנאט פּעברואר האָט אויף'ן לינקאָלן אינזל קיי-נע וויכטיגעס און בעזאָנדערעס ניט פּאסירט. דיא בעזיצער פון אינזל האָבען זיך געטהאָן זייער טעגליכע ארבייט. זיי זיינען געגאנגען אויף יאגד, אויסגעבע-סערט דיא וועגען צו פּאָרט באלון און צו דיא שטאהלען פון דיא וואַלד-טהיערע, און האָבען אָפטמאָל געמאכט א שפּאציר אין דיא געגענדען פון אינזל וואו זיי זיינען פריהער ניט געווען.

איידער דער קאלטער סעזאָן איז אָנגעקומען, האָבען דיא קאָלאָניסטען געבראכט פּערשיעדענע פלאנצונגען פון וואַלד און זיי איבערגעפלאנצט אויף פּראָספעקט האַיטס. הערבערט פּלעגט פריהער אויך בריווינגען אלערליי פלאנ-צונגען און פּלעגט זיי פּערפלאנצען ארום און איבער דיא גראניט הויז. זיי האָבען שוין דאָרט געהאט פּיעלע מינים גרינסען און אנדערע וואקסונגען, סאי אזעלכע

וואָס זיי האָבען געוואוסט זיכער, אז מען קען זיי געברויכען צום עסען אָדער צום טרינקען און סאי אזעלכע וואָס זיי האָבען ערשט געוואָלט פרוּבירען, אויב מען קען זיי צו עטוואָס געברויכען. איין טאָג האָט דער יונגער הערבערט גע-בראכט א וואקסונג עהנליך צו ציקאָריע און ער האָט זיא פערפלאַנצט; דעם צווייטען טאָג האָט ער געפונען א מין שמשאוו, דעם דריטען טאָג אן אנדער מין גרינס אָדער פלאַנצונג און ער האָט אלעס פערזעט. דיא קאָלאָניסטען האָ-בען שוין געהאט א היבשען גאָרטען פון פיעלע וואקסונגען וואָס ווערען גע-ברויכט אין קיך, וויא סאלאד, באָב, קארטאָפּעל, רעטעף, ריבען און דאָס גליי-כען. דיא אלע וואקסונגען זיינען געווען ווילדע און דיא קאָלאָניסטען האָבען זיי געוואָלט קולטיווירען און מאכען זיי מעהר געברויכבאר. לעצטענס אז זיי האָ-בען קיין וויכטיגע ארבייט ניט געהאט, האָבען זיי געזאמעלט נאָך מינים וואקסונגען און זיי פערזעט אין זייער גאָרטען.

זיי האָבען אויך געהאט פערשיעדענע געטרענקע, וואָס זיי האָבען אליין געמאכט פון זאפט פון בוימער, פון וואָרצלען און פון פלאַנצונגען. עס האָט זיי קיין זאך געפעהלט אויסער ברויט און דעם מאַטראַז — ברויט און טאבאק. אויף ברויט האָבען זיי שוין געהאט גוטע אויסזיכטען פון זייער קאָרן-פעלד, אָבער אויף טאבאק איז פאָרלופּיג קיין האָפּנונג געווען.

צו ענדע זומער איז זייער געפליענעלי-הויף רייכער געוואָרען מיט א פאָר טראָפּען (א מין גרויסער פויגעל), אייניגע ווילדע עהנער און אייניגע אנ-דערע פויגעלען, וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען געפאנגען.

אין דיא אבענדען פלעגען דיא שכנים פון גראניט הויז ארויסגעהן אויף'ן ברעג פון פראָספעקט האיטס אנטקעגען ים און זיי פלעגען דאָרט אָפט אָבויצען שטונדען לאנג און רעדען און דיסקוטירען וועגען פערשיעדענע זאכען און מאכען פלענער וואָס ווייטער צו טהאָן אין זייער קליינעם וועלטעל.

זיי פלעגען אָפט שמועסען וועגען זייער פאָטערלאַנד, פון זייער בעליעכטע און טהייערע אמעריקא, פון וועלכע זיי זיינען פערוואָרפען געוואָרען; וועגען דיא קריעג צווישען דיא נאָרד און דיא סאוטה, וואָס זיי האָבען איבערגעלאָזט אין מיטען. זיי האָבען זיך פאָרגעשטעלט, אז ריטשמאָנד איז געפאלען און איז איבערגעגאנגען אין דיא הענד פון גענעראל גרענט, אָבער אויף זיכער האָבען זיי עס ניט געקענט וויסען. זיי האָבען כלוין פאנטאזירט, געדענקט, געטראכט, אז דיא נאָרד האָט געוואונען דיא מלחמה און זיי האָבען גערעדט וועגען דיא גרויסע טריאומף פארארען וואָס ווערען געפייערט אין זייער געבורטס-לאַנד, אָבער אין דער זעלבער צייט האָבען זיי געצווייפעלט, אויב דאָס איז ווירקליך אזוי וויא זיי שטעלען זיך פאָר אָדער פילייכט דער געגענטהייל. דיא פערוואָר-פענע האָבען זיך דאן ארומגעזעהן אז אויסער ברויט און טאבאק פעהלט זיי גוויף'ן אינזעל נאָך א זאך — א צייטונג!

שוין עלף מאָנאטען זייט זיי זיינען געווען אָבעשניטען פון דער וועלט און זיי האָבען ניט געוואוסט קיין זאך וואָס צווישען דיא מענשהייט טהוט זיך. אין גיכען, דעם 24טען מערץ וועט ווערען פונקט א יאָהר זייט זיי האָבען פערלאָזען ריטשמאָנד אין באלון און זייט דאמאָלס האָבען זיי קיין איינציגעס וואָרט ניט געהערט פון זייערע לאַנדסלייט!

עס איז זיי ערשט פיעל בעסער געווען וויא אין דער צייט ווען זיי זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף'ן איינזאמען אינוועל. זיי האָבען דאמאָלס ניט ערווארטעט צו קומען צו אזא שטופע וויא זיי זיינען לעצטענס געווען. זיי האָר בען דאמאָלס מורא געהאט אז זיי וועלען אומקומען פון הונגער און קעלט און אצינד האָבען זיי אלעס! אצינד זיינען זיי וואהרע קאָלאָניסטען, מיט א וואָהר נונג, מיט שטאהלען, מיט קליידער, מיט געוועהר און מיט אלעס וואָס א מענש דארף האָבען! זיי איז אין פיעלע פעלע בעסער וויא קאָלאָניסטען, ווייל דער לינקאָלן אינוועל איז אין גאנצען זייער אייגענטהום. זיי זיינען דיא הערשער איבער איהם, דאָס איז זייער אייגענע מלוכה; קיינער האָט זיי נאָר ניט צו זאָגען און זיי קענען דאָרט טהאָן וואָס זייער הארץ גלוסט; אָבער זיי האָבען זייער איינזאמען וואָהנונגס אָרט ניט פעררעכענט אלס זייער היים און זיי זיינען זעהר גערן געווען צו וויסען וואָס אין זייער אלטע היים טהוט זיך. אף, ווען זיי וואָלטען נאָך געהאט א צייטונג פון וועלכע צו לייענען דיא נייעס פון דער היים, וואָלטען זיי שוין אין גאנצען צופריעדען געווען און זיי וואָלטען שוין מעהר קיין זאך פערלאנגט.

אין אזעלכע און עהנליכע געשפרעכען פלעגען ספילעט, פענקראַפט, נעב און הערבערט פערבריינגען ביז שפעט אין דער נאכט. סירוס הארדינג פלעגט זיך צוהערען וואָס זיינע קאָמפאניאָנען ריידען, אָבער ער פלעגט זיך זעלטען ווען אריינמישען. ער פלעגט זיך אמאָל א זאָג טהאָן א וואָרט און אָפט פלעגט ער בלוזי שמייכלען. זיינע געדאנקען זיינען געווען פערנומען מיט לעזען דיא זאָנדערבארע רעמעניסען פון געהיימניספאלען אינוועל.

פֿטעם קאפיטעל.

שלעכטע וועטערען. — א הויב־מאשין געטריבען פון וואסער. — גלאַז פאבריקאָד
ציאָן. — דער כרויט־כויים. — פערמעהרונג פון פיה. — דזשופ אלס פוהר־
מאן. — געפונען א שכן. — פענקראַפֿט'ס ריווער־פלענער.

באלד אין אָנפאנג פון מאַנאט מערץ האָט זיך דער וועטער געענדערט.
דיא היז איז נאָך געווען זעהר גרויס, אָבער עס איז געווען א זאָנדערבארע מין
היז. עס האָט זיך געפיהלט אזוי וויא דיא אטמאָספערע איז פול מיט עלֶעקטרי־
ציטעט און מען האָט געקענט ערווארטען א שטורם.

דעם צווייטען מערץ האָבען זיך געהערט דונערען. דער ווינד האָט געבלאָזען
פון אָסטען און עס איז געקומען האָגעל. דיא בעזיצער פון גראניט הויז האָבען
געמוזט האלטען דיא טהיר און לאָדען פון דיא פענסטער פערמאכט, ווייל דער
האָגעל האָט געטריבען אין הויז. דער האָגעל איז געפאלען אין גרויסע שטיקער,
מאנכע אזוי גרויס וויא דיא אייער פון א טויב. פענקראַפֿט האָט שטארק מורא
געהאט אז דער האָגעל וועט פערניכטען זייער קאָרן־פעלד.

ער איז געלאָפֿען אין פעלד זעהן וואָס דאָרט טהוט זיך, און אום צו בע־
שיצען דיא קאָרן, וואָס האָט שוין ארויסגעשפראַצט, האָט ער דיא שטיקעל
פעלד צוגעדעקט מיט א שטיק לייווענד.

דער שלעכטער וועטער האָט אָנגעהאלטען א וואָך צייט. דורך דער גאנ־
צער צייט האָט כמעט ניט אויפגעהערט צו דונערען.

צוליעב דעם שלעכטען וועטער זיינען דיא קאָלאָניסטען פערבליבען אין הויז
דיא גאנצע וואָך צייט. קיין וויכטיגע ארבייט דרויסען האָבען זיי זאָ וויא זאָ
ניט געהאט און דער וועטער האָט זיי וועניג וואָס געקיימערט. אָבער דיא לייטע
האָבען פיינד געהאט צו זיצען ליידיג און זיי האָבען זיך אויסגעזוכט ארבייט
אין דער היים. סיירום הארדינג האָט געמאכט א טאָק־מאשין, אויף וועלכע
זיי האָבען געמאכט פערשיעדענע ארטיקלען פאר'ן קיך און אין אלגעמיין פאר'ן
הויז. הויפטזעכליך האָבען זיי זיך אָבגעגעבען מיט פאבריצירען קנעפלעך,
וועלכע זיי האָבען געדארפט נויטיג. דורך דער צייט האָבען זיי אויך אויסגע־
בעסערט זייערע טישען, זייערע בענק און אלע שטוב כלים. זיי זיינען, מיט
איין וואָרט, ליידיג ניט געזעסען און זיי האָבען דיא גאנצע צייט געטהאָן פער־
שיעדענע ארט ארבייט.

דזשופ איז אויך ליידיג ניט געזעסען. ער האָט געדורעהט דיא ראָד פון
דער טאָק־מאשין, האָט גערייניגט דיא קליידער פון דיא קאָלאָניסטען, האָט

דערלאנגט צום טיש עסען, האָט אויסגעקעהרט דיא צימערען און האָט געטהאָן אלעס וואָס א שטובֿיקנעכט דארף טהאָן. דיא קאָלאָניסטען זיינען שטארק צו־פריעדען געווען מיט דזשופֿ'ס ארכיט, ווייל אלעס וואָס ער האָט געטהאָן איז גע־ווען בעסער וויא געוואונשען.

וואָס אָנבעלאנגט צו געזונדהייט, זיינען דיא קאָלאָניסטען געווען געזונד און שטארק אויף אלע גליעדער. זיי זיינען פיעל געווען אויף פרישע לופט, האָבען געטהאָן אי פיזישע, אי גייסטיגע ארכיט און זיי האָבען ניט געדארפט מורא האָבען פאר אן אטאקע פון קראנקהייט. מענשען אין ציוויליזירטע לענד־דער וואָלטען זיך ווינשען צו זיין אין אזא געזונדהייטס צושטאנד וויא זיי זיינען געווען.

דער יונגער הערבערט איז אין פערלויף פון יאָהר א היבשע ביסעל צוגע־וואקסען. ער איז געוואָרען העכער און דיקער און דער געבוי פון זיין קערפער איז פיעל ענטוויקעלט געוואָרען. ער איז געוואָרען א פאָלקאָמענער מאן, אי פיזיש, אי גייסטיג. ער האָט דורך דער צייט פיעל געלערענט פון דעם אינזש־ניר און פון דעם רעפארטער. פון ערשטען האָט ער בעקומען א ברייטע ידיעה אין וויסענשאפט און פון צווייטען — אין שפראכען. אין זיינע לידיגע שטונדען האָט ער געלייענט דיא ביכער וואָס זיי האָבען געפונען אין קאסטען און ער האָט פון זיי אויך פיעל געלערענט.

דעם ניינטען מערץ איז דער שלעכטער וועטער פאָראיבער, אָבער דער הימעל איז פערבליבען פערוואָלקענט דעם גאנצען מאָנאט, וועלכער איז דאָרט דער לעצטער מאָנאט פון זומער. רעגענס און טומאנען זיינען געווען א גאנצען מאָנאט, מיט דער אויסנאהמע פון דריי־פיער טעג אין וועלכע דיא זונן האָט געשיינט. דיא "זיא"־אָנאנא האָט אין יענעם מאָנאט געבאָרען א סינד און דיא קאָלאָניע איז רייכער געוואָרען מיט א פערדעל. דיא ווילדע שעפסען און ציע־נען זיינען אויך פערגרעסערט געוואָרען אין צאָהל דורך דיא קליינווארג וואָס מאנכע פון זיי האָבען געבאָרען. פענקראָפט, נעב און הערבערט האָבען געהאט זייערע ליעבלינגע פון דיא ניי־געבאָרענע טהיערע און זיי פלענען זיי צערטלען און זיך שפיעלען מיט זיי. דזשופֿ פלעגט אויך שטיפען מיט דיא יונגע חי'ה'לעך און ער האָט דערפון גרויס פערגניגען געהאט. דיא געוועזענע געפעהרליכע בע־שעפענים איז געווען פריינדליך צו דיא זויגקינדער פון דיא שעפסען און ציע־נען און האָט קיינמאָל גערענקט זיי צו בעשעדיגען.

איין טאָג פון דיעזען מאָנאט מערץ איז פענקראָפט אריין אין א געשפרעך

מיט סירוס הארדינג און צווישען אנדערעס האָט ער צו איהם געזאָגט :

— קאפיטאן, עס איז שווער און אונבעקוועם צו קלעמערען מיט דיא שטריק־

לייטער פון און אין גראניט הויז, פילייכט וואָלט איהר געמאכט אזא מאשין,

אזא אפאראט דורך וועלכען מיר זאָלען זיך קענען ארונטערלאָזען און אויפֿ-
הויבען?

— עם איז א גאנץ לייכטע זאך צו מאכען עם — האָט דער אינושיניר
געענטפערט — אָבער איז עם ווירקליך אזא נויטיגע זאך?

— גאנץ געוויס, קאפיטאן — זאָלאַנג מיר האָבען אלעס נויטיגע, ווארום
זאָלען מיר זיך ניט פּערגינען אביסעל לוקסוס אויך? ארויפקלעמערען מיט דיא
לייטערס מיט א משא אויפ'ן פלייצע איז גאנץ שווער און אויב עם איז מעגליך
צו לייכטער מאכען זיך, ווארום זאָלען מיר עם ניט טהאָן?

— זעהר גוט, פענקראָפּט, איך וועל פּרוּבירען אייך צופריעדענשמעלען.

— האָט איהר שוין אזא מאשין? — האָט דער מאטראָז געפּרעגט.

— מיר וועלען עם מאכען — האָט הארדינג געענטפערט.

— א דאמפּף מאשין?

— ניין, א וואסער מאשין.

פענקראָפּט האָט ניט פּערשטאנען וויא אזוי מען קען מאכען א מאשין
וואָס זאָל אויפהויבען און ארונטערלאָזען משא, א מין עלעווייטאָר, וואָס זאָל
ניט געטריבען ווערען פון דאמפּף אָדער עלעקטריציטעט, זאָנדרען דורך וואסער,
און ער האָט דעם אינושיניר מיט פּערוואונדערונג אָנגעקוקט.
אין דיא ריכטיגקייט אָבער איז עם געווען א גאנץ לייכטע און איינפאכע

זאך.

דעם שטראָם וואסער וואָס איז געלאָפּען דורך דיא לענג פון הייהל און האָט
זיך אריינגעגאָסען אין ברונים אין גראניט הויז, האָט הארדינג שמעלער גע-
מאכט, אום ער זאָל פליסען שטארקער. ביים ברונים וואו דאָס וואסער האָט
זיך ארונטערגעלאָזט האָט ער איינגעריכטעט א ראָד מיט שטאפלען אזוי וויא
אין א וואסער מיהל. דאָס וואסער האָט דיעזען ראָד געטריבען. אביסעל ווייטער
ביים טהיר פון גראניט הויז האָט ער איינגעריכטעט א צווייטען ראָד, וועלכער
האָט זיך געדערהט מיט דיא קראפּט פון ערשטען. ארום דיעזען ראָד האָט זיך
געדערהט א לאנגע און פעסטע שטריק, צו וועלכע מען האָט צוגעבונדען א קאָרב.
אין דער קאָרב האָבען זיך געקענט אריינזעצען פאסאזשירען אָדער מען האָט אין
איהר געקענט אַנלייגען משא און עם לייכט ארונטערלאָזען אָדער אויפהויבען
אין דער הויך.

דעם 17טען מערץ איז דיעזער אפאראט פּערטיג געוואָרען און זייט דאן
האָבען דיא בעוואָהנער פון גראניט הויז אויפגעהערט צו געברויכען דיא שטריק-
לייטערס. מיט דיעזער מאשין האָבען זיי ארויפגעשלעפּט אין דער הויך האַלץ,
קויהלען און אלעס וואָס זיי האָבען געבראכט פון פעלר אָדער פון וואלד.
זיי זיינען אלע העכסט צופריעדען געווען פון דעם אפאראט וואָס האָט זיי גע-
שפּאַרט פיעל צייט און מיה. מעהר פון אלעמען איז פון דיעזע ערפינדונג צו-

פריערען געווען דער הונד טאפ, וועלכער איז ניט געווען קיין גרויסער בריה אין קלעטערען אויף דיא לייטערס. זעהר אָפּט פלעגט איהם געב ארויפטרָאָגען אין דער הויך אויף זיינע פלייצעס און אָפּטמאָל פלעגט זיך דער הונד אָנטשעפּען אויף דוּשופ'ס אַסלען און ער פלעגט איהם ארויפנעהמען אָדער אַראָבנעהמען. דוּשופ האָט געקענט קלעטערען אויף א לייטער אזוי גוט און פיליכט נאָך בעסער פון דיא צוויי-הענדיגע און ער פלעגט מיט פּערגניגען טראָגען זיין חבר טאפ ארויף און אַראָב.

אומגעפּעהר אין דער זעלבער צייט האָט דער אינזשיניר פּרוכירט מאכען גלאָז. דערצו האָט ער בענוצט דעם אלטען ברען-אוינווען, אין וועלכען זיי האָבען געברענט זייערע ליימענע בליים. אייניגע מאָל האָט זיך איהם דיא ארכייט ניט איינגעגעבען, אָבער ענדליך איז איהם געלונגען צו פּאַבריצירען גלאָז אויך. דיא מאטעריאלען וואָס ער האָט דערצו געברויכט זיינען געווען: זאמד, קאלף און סאָרא. דיעזע אלע זאכען האָט ער לייכט בעקומען. זאמד האָט ניט געפּעהלט ביים ברענ ים, קאלף האָט מען גענוג געפונען אין דער ערד און סאָרא האָט ער געמאכט פון איבערגעברענט גראָז.

דיא הויפט שווידיגקייט איז געווען אין מאכען א שטיקעל געצייג וואָס איז נויטיג צו גלאָז פּאַבריקאציע, נעמליך, אן אייזערנע רעהר, מיט וועלכע אָנצונעהמען דיא צושמאָלצענע מאטעריאלען און עס אויסגייען. אָבער ענדליך איז איהם געלונגען צו מאכען א לאנגע און דינע שטיק אייזען, וועלכע פּענקראָפּט האָט צוזאמענגעבויגען און אויפגעדרעהט אין דער פּאַרמע פון א פּוסטער רעהר. דעם 28טען מערץ איז געמאכט געוואָרען דיא ריכטיגע פּראָבע צו פּאַבריצירען רען גלאָז. סיירום הארדינג האָט גענומען הונדערט טהיילען זאמד, פינף און דרייסיג — קאלף, פיערציג — סאָרא געמישט מיט אביסעל צומאָהלענע קויה-לען און ער האָט עס געלאָזט ברענען אין אויווען אזוי לאנג ביז עס איז צושמאָל-צען געוואָרען און געבילדעט א מין קלעין. ער האָט דיא פליסיגקייט דאן אָנג גענומען אין דער אייזערנער רעהר און ער האָט געהייסען הערבערט'ן בלאָזען אין צווייטען זייט פון רעהר. הערבערט האָט אזוי געטהאָן און ער האָט מיט'ן נאג צען אָטהעם געבלאָזען ביז דיא פליסיגקייט האָט זיך אויסגעגאָסען אויף א פלאכע שטיק אייזען, וואָס איז אבזיכטליך פאר דיעזען צוועק אוועקגעלייגט געוואָרען. אזוי האָבען זיי געטהאָן אייניגע מאָל. דיא אויסגעגאָסענע פליסיגקייט איז פּערהילט געוואָרען און עס איז געוואָרען א שטיק גלאָז, וועלכע איז נאָך אַמאָל צושמאָלצען געוואָרען, וויעדער אויסגעגאָסען געוואָרען אויף דער אייזערנער פלאטע, עס גלאט געמאכט מיט א קיילעכדיגען שטעקעל און עס איז ארויסגעקומען א שויב.

עס איז אונגעגלייך צו שילדערען דיא פרייד פון דיא קאָלאָניסטען, ווען זיי האָבען דיא ערשטע שויב דערזעהן. מיט דיא גלאָז וועלען זיי דאָך קענען פּער-

פּערטיגען זייער פּאלאסט אין גראניט־בארג, אין וועלכען עס האָט קיין זאך
 ניט געפּעהלט, בלויז פענסטער, ריכטיגע גלעזערנע פענסטער. דיא גלאַז איז גע-
 ווען ניט אזוי קלאָהר און דורכזיכטיג, אָבער וואָס האָט מען געקענט בעסער ער-
 ווארטען אויף אן איינזאמען, וויסמען אינזעל?

אזוי האָבען זיי פּאבריצירט שויבען פאר אלע פענסטער פון גראניט הויז.
 זיי האָבען אויך אויסגעבלאָזען פלעשער און אנדערע כלים, אָבוואָהל זיי זיינען
 ניט ארויסגעקומען אזוי גלאט און פּיין, אָבער זיי האָבען זיך דערמיט בענוגענט
 און זיי האָבען זיך געפּיהלט גליקליך איבער גליקליך.

סיידים הארדינג און הערבערט זיינען איין טאָג געגאנגען אויף יאגר אין
 פאר וועסט און זיי האָבען גערעדט וועגען פּערשידענע זאכען און אנגעלעגענ-
 היימען. פּלוצלונג האָט זיך הערבערט אָבגעשטעלט און אויסגעשריען:

— אָה, קאפיטאן הארדינג, זעהט איהר דאָרט יענעם בוים?

רעדענדיג דיעזע ווערטער האָט דער יונגער הערבערט אָנגעצייגט אויף א
 קליין בויםעל וואָס האָט ניט געהאט קיין צווייגען. עס איז בעשטאנען פון איין
 שטעקען בעדעקט מיט א דינע רינדע (קאָרע), פון וועלכע עס האָבען ארויסגע-
 שטעקט לענגליכע בלעטער.

— און וואָס איז דען דיעזער בוים וואָס איז עהנליך צו א קליינער פּאלמע?

— האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— דאָס איז "סאיקאס רעוואָלוטא", פון וועלכע איך האָב א בילד אין
 אונזער בוך וועגען נאטור געשיכטע — האָט הערבערט געענטפּערט.

— אָבער איך זעה קיין פּרוכט אויף דיעזען בויםעל — האָט הארדינג

געזאָגט.

— ניין, קאפיטאן — האָט הערבערט געענטפּערט — קיין פּרוכט וואקסט

אויף איהם ניט, אָבער דיעזער שטעקען ענטהאלט אין זיך מעהל, פּערטיגע
 מעהל.

— איז עס א ברויט־בוים?

— יא, דאָס איז דער ברויט־בוים.

— אויב אזוי, מיין יונגע — האָט הארדינג געזאָגט — איז עס א ווערטער

פּאָלע ענטדעקונג. זאָלאנג אונזער ערנטע איז נאָך ניט פּערטיג, וועלען מיר
 קענען באקען ברויט פון דיעזע "סאיקאס רעוואָלוטא", וויא דוא רופסט עס,
 אויב נור דוא האָסט קיין טעות ניט און עס איז ווירקליך א ברויט־בוים.

און הערבערט האָט קיין טעות געהאט. ער האָט אָבגעבראַכען איין בויםעל
 און הארדינג האָט געזעהן אז אינוועניג האָבען זיך געצויגען אזוי וויא אָדערען פון
 האַלץ און צווישען דיעזע אָדערען איז געווען אָנגעפּילט פייכטע מעהל, וועלכע
 האָט געהאט אן אונאנגענהמען גערוך, אָבער דאָס, האָט הערבערט ערקלערט, קען
 מען בעזייטיגען דורך אויסדריקען דיא מעהל.

סירוס הארדינג און הערבערט האָבען אויסגעבראָכען אייניגע סאיקאס בוימלעך און זיי האָבען זיי אוועקגעטראָגען אין גראניט הויז, וואו זיי האָבען זייערע קאמערעדען דערצעהלט וועגען זייער נייע ענטדעקונג. אויף מאָרגען זיינען אלע פינף קאָלאָניסטען אוועק אין וואלד און האָבען געבראכט פיעלע סאיקאס שטעקענס. דער אינזשיניר האָט געמאכט א דריק־מאשין מיט וועלכע מען האָט אויסגעדריקט דעם זאפט פון דיא מעהל און דער אונאנגענעהמער גערודף איז פערשוואונדען. נעב האָט פון דיא מעהל געמאכט פערשיעדענע געבעקס, וועלכע האָבען ניט געהאט דעם טעם פון געבעקס פון וויצען מעהל, אָבער עס איז געווען עהנליך דערצו.

האָבען שוין דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל, הייסט עס, געהאט א מין ברויט אויך. מילך האָט זיי אויך ניט געפעהלט, ווייל דיא ציעגען און שעפסען וואָס זיי האָבען געהאט אין זייערע שטאהלען האָבען זיך געמאָלקען און זיי האָבען אלע טאָג געהאט פרישעס מילך. פענקראָפּט און דזשופ פלעגען אלע פריהמאָרגען פאָהרען מיט זייער וואָגען און פלעגען בריינגען מילך. דזשופ איז שוין א גאנצער מענש געוואָרען און פענקראָפּט פלעגט איהם אָפט אָנפער־טרויען צו טרייבען דיא פערדלעך. דיא אפע האָט דערפון גרויס פערגניגען געהאט.

דעם ערשטען אפריל, וואָס איז דאמאָלס אויסגעפאלען אום זאָנטאָג, זיינען דיא קאָלאָניסטען פאר נאכט געזעסען אויף זייער שטיינערנעם באלקאָן פון גראניט־באָרג און זיי האָבען אָנגעפיהרט א געשפרעך וועגען פערשיעדענעס. צווישען אנדערעס האָט גידעאָן ספילעט געפרעגט :

— מיין טהייערער סירוס, האָט איהר ווען עס איז זייט איהר האָט דעם סעקסטאנט (אסטראָנאָמישער מעסט־אינסטרומענט), וואָס מיר האָבען געפונען אין קאסטען, פרובירט אויסגעפינען וואו אונזער אינזעל ליגט ?

— ניין — האָט הארדינג געענטפערט — מיר ווייסען דאָך דאָס שוין.

— אָבער איך דענק — האָט ספילעט געזאָגט — אז מיט דיעזען אינסטריר מענט קען מען עס ווייסען גענויער און פינקטליכער און עס וואָלט גוט געווען איהר זאָלט דעם סעקסטאנט בענוצען.

— צו וואָס ? וואָס פאר א גוטעס קענט איהר דערפון ערווארטען ? — האָט פענקראָפּט געפרעגט — אונזער אינזעל איז בעקוועם און גוט וואו ער געפינט זיך.

— ווער קען ווייסען — האָט דער רעפארטער געענטפערט — פילייכט גע־פינען מיר זיך פיעל געהענטער צו בעוואָהנטעם לאַנד וויא הערר הארדינג האָט אויסגערעכענט ?

— גאנץ ריכטיג ! — האָט זיך דער אינזשיניר אָבעררופען — מיר וועלען

עס מאָרגען וויסען, און ווען איך זאָל געווען צייט האָבען, וואָלטען מיר עס שוין געוואוסט.

— אומזיסטע ארבייט! — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — איך ווייס אז דער הערר קאפיטאן האָט קיינמאָל קיין טעות ניט. סייידען אונזער אינזעל האָט זיך אוועקגערוקט פון פלאץ, זאָנסט ליגט ער געוויס דאָרט וואו הערר הארדינג האָט אמאָל בעשטימט.

— מיר וועלען עס זעהן — האָט דער קאפיטאן געענטפערט מיט א שמייר-כעל.

אויף מאָרגען האָט קאפיטאן הארדינג געמאכט וויינע בעאַבאכטונגען מיט'ן סעקסטאנט און עס האָט געוויזען כמעט דאָס זעלבע וויא ער האָט אמאָל אויס-גערעכענט אָהן א סעקסטאנט. ער האָט ביי דיא ערשטע רעכענונגען בלוז א טעות געהאט אויף וועניגער וויא פינף גראדען.

— איציר — האָט דער רעפאָרטער געזאָגט — וויבאלד מיר ווייסען שוין גענוי אונטער וועלכע גראד און פאראלעל דער לינקאָלן אינזעל געפינט זיך און אן אטלאס האָבען מיר אויך, קענען מיר זיך דאָך איבערצייגען אויב מיר האָבען דאָ לאַנד אָדער אינזלען אין דיא נאכבאראפט! וואָלט ניט ראטה זאם געווען, הערר הארדינג, נאָכצוזוכען עס?

— ווארום ניט? — האָט הארדינג צוריק געפרעגט — שאדען וועט עס געוויס ניט.

הערבערט איז באלד ארויפגעלאָפּען אין גראניט הויז און האָט געבראכט דעם אטלאס. הארדינג האָט אין בוך אויפגעזוכט דיא קארטע פון זייער געגענד און קוקענדיג אויף איהר א פאָר מינוטען האָט ער אויסגעשריען:

— אונזער לינקאָלן אינזעל האָט דאָך א נאכבאר (שכן)! מיר האָבען דאָך דאָ נאָך אן אינזעל אין דיעזען טהייל פון שטילען מעער!

— אן אינזעל? — האָט דער מאַטראָז איבעראשט געפרעגט

— יא, דער אינזעל טייבאָר.

— עפעס א וויכטיגער אינזעל?

— ניין, גאָר א קליין אינזעל, וועלכער איז נאָך פילייכט קיינמאָל ניט בעזוכט געוואָרען פון מענשען.

— נו, וועלען מיר איהם בעזוכען! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען.

— מיר?

— יא, קאפיטאן. מיר וועלען אויסבויען א שוף און מיר וועלען אהין

פאָהרען. איך וועל זיך אונטערנעהמען צו טרייבען דיא שוף. וויא ווייט זיינען מיר פון יענעם אינזעל?

— אומגעפעהר 150 מייל צו נאָרד-אַסטען — האָט הארדינג געענטפערט.

— הונדערט און פופציג מייל! דאָס אלעס? — האָט דער מאַטראָז זיך

אָבנערופען — ווען מיר האָבען נור א גוטען ווינד זיינען מיר דאָרט אין אַסאָ און פיערציג שטונדען צייט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען טאקי בעשלאָסען צו בויען א שיה און ארום דעם קומענדיגן מאָנאט אָקטאָבער, ווען עס וועלען ווערען שעהנע וועטערען, זאָלען זיי אונטערנעהמען דיא רייזע צום אינזעל טייבאָר.

10 מעם קאפיטעל.

פענקראָפּט בויט א שיה. — דיא צווייטע ערנטע. — דער וואלפיש. — א הארפון פון ווייניארד. — ניצליכע אינסטרומענטען פון וואלפיש'ס ביונער. — ענט' דעקט טאבאק. — דעם מאטראָז'ס איבערראשענדער פרעזענט

פענקראָפּט האָט געהאט א נאטור, אז ווען ער האָט געהאט א פלאן אין זיין קאָפּ, האָט ער ניט געקענט רוהען ביז ער האָט איהם דורכגעפיהרט. אז ער האָט זיך אריינגענומען אין זיינען צו בעזוכען דעם אינזעל טייבאָר, איז עס איהם פון דיא געדאנקען ניט ארויס און ער האָט בעשלאָסען אויפצובויען דיא נויטיגע שיה אזוי שנעל וויא מעגליך.

דיא ערשטע זאך האָט מען געדארפּט בעשטימען פון וועלכע האָלץ דיא שיה זאָל געמאכט ווערען און דאן: וויא גרויס זיא זאָל זיין, וואָס פאר א פאָרמע זיא זאָל האָבען און וויא פיעל לאסט זיא זאָל קענען טראָגען. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך וועגען דעם אייניגע מאָל בעראטהען און זיי האָבען אלעס בעד שלאָסען. דעם פלאן פון דער שיה האָט סיירוס הארדינג אויסגעארבייט מיט דיא הילף פון פענקראָפּט, וועלכער האָט געהאט א היבשע ידיעה אין דיא בוי קונסט פון שיפען, ווייל ער האָט אייניגע יאָהר געארבייט אלס סטאָליאר אין דער פלאַטע פון דיא פעראייניגטע שטאאטען אין ברוקלין.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אז ביז דער ווארימער סעזאָן וועט אָנקומען, אין זעקס מאָנאטען ארום, זאָלען סיירוס הארדינג און פענקראָפּט ארבייטען ביים בויען דיא שיה, וועהרענד דיא איבעריגע מיטגליעדער פון דער קאָלאָני ניע זאָלען געהן אויף יאגד, האקען האָלץ און טהאָן אנדערע נויטיגע הויז-ארבייט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אויסגעקליבען פאסענדע בוימער צו בויען דיא שיה. דיא בוימער זיינען אויסגעהאקט געוואָרען און מען האָט זיי צוגעשלעפּט נע-בען דיא "משימנים", דער בעשטיממער אָרט וואו דיא שיה האָט געדארפּט גע-בויט ווערען. ווען דער מאטעריאל איז געווען פערטיג, האָבען זיך הארדינג און פענקראָפּט גענומען צו דער ארבייט.

פענקראָפּט האָט געארבייט זעהר פלייסיק. ער האָט זיך ניט פּערגונען א שטיקעל צייט צו רוהען און ווען זיינע קרעפטען וואָלטען איהם ערלויבט, וואָלט ער טאָג און נאכט, אָהן אַברוה געארבייט, אום צו זעהן וואָס שנעלער זיין שיף א פּערטיגע.

קיין זאך איז פאר'ן מאטראַז ניט געווען וויכטיג, אז עס זאָל איהם אויף א וויילע שטערען פון זיין ארבייט. אָבער איין טאָג, דאָס איז געווען דער 15טער אפריל, האָט ער אויפגעגעבען זיין ארבייט ביי דער שיף און האָט זיך בעשעפטיגט מיט אן אנדער זאך. ער האָט יענעם טאָג ארונטערגענומען דיא קאָרן פון פּעלד. דיעזען מאָל איז דיא תבואה געווען זעהר געראָטען און עס האָט ארויסגעגעבען נאָך מעהר זאנגען און קערנער וויא קאפיטאן הארדינג האָט אמאָל געהאט אויסגע רעכענט. פּענקראָפּט האָט דיא זאנגען אויסגעקלאַפט און אָבגעמאַסטען דיא ריינע קערנער. עס איז געווען פינף בושעלס קאָרן. ער האָט וועגען דיעזען אוצר בעריכטעט דעם קאפיטאן.

— פינף בושעלס! — האָט דער אינזשיניר אויסגעשריען — הונדערט און דרייסיג טויזענד קערנער האָבען מיר אין א בושעל, צוזאמען אלזאָ זעקס הונדערט און פופציג טויזענד קערנער!

— מיר וועלען עס דיעזען מאָל אין גאנצען פּערזעען — האָט דער מאַטראַז געזאָגט — מיר וועלען בלויז איבערלאָזען אביסעל אין זאפּאס, פּילייכט וועלען מיר עס מוזען האָבען.

— יא, פּענקראָפּט, און אויב דיא קומענדע ערנטע וועט זיין אזוי גוט וויא איצטיגע, וועלען מיר שוין האָבען אונזער אייגענס פיער טויזענד בושעל קאָרן.

— און מיר וועלען שוין באקען ברויט?

— יא.

— מיר דארפען דאָך אָבער א מיהל צו מאַהלען דיא קאָרן?

— מיר וועלען מאכען א מיהל אויך.

דיא קאָלאָניסטען האָבען באלד געמאכט פּאַרבּערייטונגען צו פּערזעען וויעדער זייער פּעלד. דיעזען מאָל האָבען זיי פּערנומען פיעל מעהר פּלאַץ און זיי האָבען דיא ערד אויסגעארבייט פיעל בעסער. פּענקראָפּט האָט בלויז גע זעהן אז אלעס זאָל געטהאָן ווערען אין אָרדנונג וויא געהעריג איז און ער האָט זיך אומגעקעהרט צוריק צו זיין בעשעפטיגונג ביים בויען דיא שיף.

ספּילעט און הערבערט זיינען דורך דער צייט אייניגע מאָל גענאנגען אויף יאנד. זיי האָבען בעזוכט געמענדען אין וואַלד פון פאר וועסט, וואו זיי זיינען נאָך קיינמאָל ניט געווען. זיי זיינען איין טאָג אריין אין אזא געריכטען שטיקעל וואַלד, דאָס דיא שטראהלען פון דער זונן האָבען קוים עטוואָס דורכגעדרונגען צווישען דיא צווייגען פון דיא בוימער. דער רעפּאָרטער האָט דערשפּירט אן

אנגענהמען גערודן פון געוויסע פלאנצונגען מיט דינע שטעקלעך, וואָס זיינען דאָרט געוואקסען. ער האָט דיא פלאנצונגען בעטראכט. עס זיינען אויף זיי געוואקסען סען בלומען און קליינע בערען (יאגדעס). ער האָט איינע פון דיא פלאנצונגן גען אָבערבאָכען און געצייגט זיין קאָמפאניאָן.

— וואָס קען עס זיין, הערבערט? — האָט ער געפרעגט.

— הערר ספילעט — האָט דער יונגער באַטאניקער (וואָס ווייס דיא וויסענ־שאפט פון פלאנצונגען) געענטפערט — דאָס איז אן אוצור פאר וועלכען פענק־ראָפּט וועט איך אייביג דאנקבאר זיין.

— איז דאָס טאבאק?

— יא, דאָס איז טאבאק, אָבוואָהל ניט פון בעסטען זאָרט, אָבער טאבאק איז עס.

— אָה, וויא צופריעדען אונזער פענקראָפּט וועט עס זיין פון דיזעזער מתנה! — האָט ספילעט אויסגעשריען — איך שטעל זיך פאָר מיט וואָס פאר א פרייד ער וועט עס אויפנעהמען.

— איך בין געפאלען אויף אן אידעע, הערר ספילעט — האָט הערבערט זיך אָבערופען — איך רענק, אז מיר זאָלען פענקראָפּט'ן נאָר ניט דערצעהלען. לאָמיר אָנרייסען טאבאק בלעטער און לאָמיר עס בעהאלטען אין גראניט הויז און אין א שעהנעם פריהמאָרגען וועלען מיר איהם מאכען א פלוצלונגע איבערראַ שונג און איהם געבען א פערטיגע אָנגעפילטע ליולקע מיט טאבאק צום רויכערען. — אָבערמאכט! — האָט ספילעט געענטפערט — און אין יענעם שעה געם פריהמאָרגען וועט שוין אונזער מאטראָז צוגעבען, אז אויף לינקאָלן אינ־זעל פעהלט קיין זאך ניט.

דער רעפארטער און הערבערט האָבען אָנגעריסען א היבשע ביסעל טאבאק בלעטער און עס אוועקגעטראָגען אהיים אין גראניט הויז. זיי האָבען עס אריינ־געשמוגעלט אין הויז און זיי זיינען זעהר פאָרויכטיג געווען, אז פענקראָפּט זאָל עס ניט בעמערקען, אום זייער פלאן פון א פלוצלונגע איבערראשונג זאָל ניט צור־שטערט ווערען.

ספילעט און הערבערט האָבען דעם סוד פון דיא טאבאק פערטרויט צו הארדינג און נעב. דער מאטראָז האָט קיין פערדאכט געהאט אז עפעס א נע־היימנים געהט פאָר ביי זיי אין הויז. עס האָט געדארפט געדויערען צוויי מאָ נאטען צייט ביז מען האָט געקענט מאכען דעם טאבאק פערטיג צום רויכערען. מען האָט דיא בלעטער געדארפט טריקענען, צושפאלטען און ראן ביז א געוויסען גראד ברענען אויף הייסע שטיינער, דאָך האָבען זיי אויסגעפיהרט צו טהאָן אלעס און דער מאטראָז זאָל נאָר ניט וויסען און קיין אהונג ניט האָבען, אז עטוואָס זוערט געטהאָן הינטער זיינע פלייצעס. ער איז געווען בעשעפטיגט ביים בויען דיא שיף און ער האָט זיט געוואוסט וואָס איז גראניט הויז געהט פאָר.

איין טאָג האָבען דיא בעזיצער פון אינזעל דערזעהן אן אונגעהייער גרוי-
סעס טהיער שווימענדיג אין מעער ניט ווייט פון ברעג. דאָס איז געווען א
גרויסער וואלפיש, וואָס האָט בעלאנגט צו דעם זאָרט וואָס ווערט גערופען
"קייפ וואלפיש".

— וויא גליקליך וואָלטען מיר געווען — האָט פענקראָפּט געזאָגט — ווען
מיר וואָלטען ערשט געהאט א שיה, א ריכטיגע שיה און דערצו א הארפון (אזא
שפיעז מיט וועלכע מען טויטעט גרויסע ים-טהיערע)! איך וואָלט זיך מיט
איך אריינגעזעצט אין שיה און מיר וואָלטען דיא חיה געפאנגען. איך דענק,
אז עס וואָלט ווערטה געווען דיא מיה צו פאקען אזא מאָנסטער (אומגעלומפערטע
בריאה).

— איך וואָלט זעהר וועלען זעהן וויא אזוי איהר בענוצט א הארפון —
האָט זיך הארדינג אָבעררופען — דאָס איז העכסט אינטערעסאנט.
— מיך וואונדערט זעהר — האָט דער רעפארטער געזאָגט — צו זעהן
א וואלפיש אין דיעזער געגענד.

— ווארום? — האָט הערבערט געפרעגט — מיר געפינען זיך פונקט
אין דעם טהייל פון שטילען מעער, וועלכען דיא ענגלענדער און אמעריקאנער
רופען "דיא וואלפיש פעלד". מיר זיינען צווישען ניי זעלעאנד און זיד אמעריקא,
וואו וואלפישען פון דעם זידליכען האלב-קוגעל פערבלאָנדזשען אָפט.
פענקראָפּט איז אוועק צוריק צו זיין ארבייט מיט א צובראָכען הארץ.
יעדער מאטראָז איז א פיש פאנגער. דאָס ליגט אין נאטור פון יעדען זעע-מאן
צו האָבען א לוסט צו פאנגען פיש, איבערהויפט דיא גרויסע זאָרטען ים-
טהיערע, וועלכע עס איז ניט לייכט צו פאנגען. א וואלפיש פאנגער פיהלט זעהר
ניט גוט, ווען ער זעהט פאר דיא אויגען א וואלפיש און ער קען מיט איהם
קיין מלחמה ניט אָנפיהרען. מען דארף אויך ניט פערגעסען, אז דאָ האָט זיך
ניט געהאנדעלט בלויז אום דעם פערנגיגען פון דער יאגד, זאָנדערן אויך אום
דיא פעטס און ביינער פון דעם ריעזיגען פיש, וואָס וואָלטען זעהר צוניץ גע-
קומען אין דער קאָלאָניע.

און אזוי וויא צו להכעים איז דער וואלפיש ניט אוועק פון יענע געגענד
און ער איז געלעגען און אומגעשוואומען אין דיא וואסערען ארום לינקאָלן
אינזעל. דיא קאָלאָניסטען פלעגען איהם אָפט זעהן פון דיא פענסטער פון גרא-
ניט הויז אָדער פון פראָספעקט האַיטס. אָפטמאָל פלעגט דער וואלפיש צושווי-
מען אזוי נאָהענט צום ברעג, אז מען האָט איהם פינקטליך געקענט זעהן. זיי
האָבען אויך געזעהן וויא ער ווארפט פון זיינע לופט-לעכער שטראָמען וואסער
אָדער גאנצע וואָלקענס פארע. נאטור-פאָרשער און וואלפיש-פאנגער קענען ניט
איינשטימען, אויב דאָס וואָס וואלפישען ווארפען ארויס פון זיך איז וואסער
אָדער פארע, אָבער עס איז אין אלגעמיין אָנגענומען, אז דאָס איז פארע, וועלכע

ווערט פערוואנדעלט אין וואסער, ווען עס הויבט זיך אויף פלוצלונג אין דער קאלטער לופט און עס פאלט צוריק אזוי וויא רעגען.

דעם מאטראז איז דער וואלפיש פון זינען ניט ארויס. ער האָט וועגען איהם געדענקט שטעהענדיג ביי דער ארבייט, ביים עסען און זאָגאר ביינאכט אין שלאָף. זעהר קאָפּט פלעגט ער ריידען פון שלאָף וועגען דעם מעכטיגען ים־ריען, וואָס וואַנדערט ארום ביים אינזעל און פערשאפט איהם הארץ־קלעמעניס. קאָפּטמאָל פלעגט זיך איהם חלום'ען, אז ער האָט דעם וואלפיש געטויטעט און ער פלעגט פון שלאָף אויסשרייען א פריידענס־געשריי. דיא אנדערע קאָלאָניס־מען פלעגען אויך ריידען וועגען דעם ים־טהיער און זיי האָבען גרויס לוסט גע־האָט צו פאנגען איהם. אָבער וויא אזוי?

אָבער דאָס וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געקענט בעווייזען צו טהאָן, איז אליין געקומען דורך א צופאל. דאָס איז געווען דעם דריטען מאי. ווען נעב איז געשטאנען אין קיף פון גראניט הויז, האָט ער דערזעהן דעם וואלפיש ליגענדיג אויף'ן זאמד ביים ברעג מעער. דער ניגער האָט אויסגעשריען מיט אן אומגעלומפערטען קול און דיא איבעריגע מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע זיינען געקומען צולויפן.

הערבערט און גידעאָן ספילעט, וועלכע האָבען זיך געקליבען געהן אויף יאגד, האָבען געכאפט העק און זיי האָבען זיך שנעל ארונטגעלאָזט. הארדינג, פענקראָפּט און נעב האָבען זיי נאָכגעפאלגט מיט העק און ברעך־אייזענס אין זייערע הענד.

דער פלאץ וואו דער וואלפיש איז געלעגען איז געווען אומגעפער דריי מייל ווייט פון גראניט הויז. דיא קאָלאָניסטען זיינען געלאָפּען שנעל און ווען זיי זיינען געקומען נאָהענט צום טהיער, האָבען זיי געזעהן, אז ער ליגט אונבעוועגליך און פיעלע פויגלען שטעהען אויף זיין גרויסען קערפער.

— אָה, וואָס פאר א מאָנסטער! — האָט נעב אויסגעשריען.

און עס איז ווירקליך געווען א זאָנדערבארער גרויסער וואלפיש. ער איז געווען אכציג פוס לאנג און האָט פיליכט געוואויגען 150 טויזענד פונט. דיא קאָלאָניסטען זיינען איבעראשט און דערשראָקען געשטאנען פון ווייטען און געקוקט אויף'ן ים־ריען, וועלכער האָט זיך ניט געריהרט פון אָרט.

ער איז געווען טויט און א הארפון האָט געשטעקט אין זיין לינקע זייט.

— געפינען זיך וואלפיש־פאנער אין דיעזע גענענד? — האָט ספילעט העכסט איבערראשט געפרענט.

— ניין, הער ספילעט, דאָס איז קיין בעווייז — האָט פענקראָפּט געענט־פערט — וואלפישען קענען שווימען טויזענדע מיילען מיט א הארפון אין זייער קערפער. מעגליך אז דיעזער וואלפיש האָט בעקומען דעם הארפון אין זייט

פאר טויזענדע מיילען ווייט פון דאנען און ער איז געשוואומען ביז זיינע קרעפֿטן
מען זיינען איהם אויסגעגאנגען און ער האָט קראַפֿירט.
פענקרָפֿט האָט אַרויסגעריסען דעם האַרפּון פון טהיער'ס זייט און איהם
בעטראַכט. אויף דער וואַפע איז געווען פּאָלגענדער אויפֿשריפט :

"MARIA STELLA"

"VINEYARD".

"ווייניארד" איז אַ האַפען אין שטאַאַט מאַסאַטשוזעטס און "מאַריאַ סטעלאַ"
לאַ" איז געווען אַ וואַלפֿיש־פּאַנגער שיף. פענקרָפֿט איז אויסערגעווענהליך
איבעראַשט געוואָרען, ווען ער האָט דיא דריי ווערטער איבערגעלייענט און
ער האָט אויסגעשריען :

— אַ שיף פון ווייניארד ! אַ שיף פון מיין לאַנד ! און דיא "מאַריאַ סטעלאַ",
דיא וואַלפֿיש־פּאַנגער שיף ! אָה ! איך קען נוט דיעזע שיף און דער ווייניארד
האַפען איז מיר אזוי בעקאַנט אזוי וויא מיניע צעהן פינגער !

דיא זעלבע ווערטער האָט דער מאַטראָז וויעדערהאַלט איינגע מאַל. דיא
נעמען "ווייניארד" און "מאַריאַ סטעלאַ" זיינען איהם געווען בעליעבט און
ער האָט זיי פון מויל ניט געוואָלט אַרויסלאָזען.

דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען זיכער, אז דיא מאַנשאַפֿט פון דער "מאַריאַ
סטעלאַ" וועלען ניט קומען מאַהנען זייער געפאַנג און זיי האָבען בעשלאָסען
צו צוהאַקען דעם וואַלפֿיש און אַרויסנעהמען פון איהם דיא ניצליכע זאַכען.
דאָס איז געווען אַ "זיא" וואַלפֿיש, וועלכע האָט געהאַט אין איהרע בריסט אַ
מאַסע מילך. דער נאַטור־פּאַרשער דאָפּענבאַך בעהוּפּטעט, אז דיא מילך פון אַ
וואַלפֿיש איז גוט צום געברויך אזוי וויא דיא מילך פון אַ קוה. און עס איז ווירק־
ליך אזוי. דיא מילך פון דיעזען ים־טהיער האָט דעם זעלבען קאָליר, דיא זעלבע
געדיכטקייט און דעם זעלבען טעם אזוי וויא דיא מילך פון אַ קוה.

פענקרָפֿט, וועלכער האָט אַמאָל געדיענט אויף אַ וואַלפֿיש־פּאַנגער שיף,
האָט געוואוסט וויא אזוי מען צושניידט דעם קערפּער פון דיעזער בעשעפעניס.
דיא אַרבייט איז דאָרום אָנגעגאַנגען אונטער זיין קאָמאַנדע און עס האָט גע־
דויערט דריי טעג.

זיי האָבען דעם גרויסען קערפּער צושניטען אויף שטיקער, וועלכע זיי
האָבען צושמאָלצען און אַרויסגעצויגען דיא פעטס אין גרויסע ליימענע טעפּ.
פון צונג אַליין האָבען זיי אַרויסגעצויגען זעקס טויזענד פונט אויל. דיא אוי־
בערשטע ליפּ האָט אַרויסגעגעבען פיער טויזענד פונט. זיי האָבען אויף אַרויס־
גענומען דיא ביינער פון וואַלפֿיש און זיינע גרויסע צייהן, וואָס זיינען געווען
זעקס פוס לאַנג. דיא פעטס האָבען דיא קאָלאָניסטען בעהאַלטען צו מאַכען
דערפון סטעאַרין און גליצערין און דיא ביינער און צייהן, האָבען זיי געדענקט,
וועלען זיי אויף מיט דער צייט צו עמוואָס צוניץ קומען.

דיא אָפּפּראַציאָן האָט זיך געענדיגט. דיא פלייש פון טהיער וואָס איז פּער-
בלִיבּען האָבען דיא קאָלאָניסטען איבערגעלאָזט פאר דיא פּויגלען צו פּרעסען
און זיי האָבען זיך אומגעקעהרט יעדער איינער צוריק צו זיין בעשעפטיגונג.
אָבער איידער זיי האָבען זיך גענומען צו דער ארבייט האָט קאפיטאן
הארדינג ערקלערט זיינע קאָמפּאניאָנען, אז ער וויל פאבריצירען אזעלכע אינ-
סטרומענטען אָדער מאשינען וואָס וועלען זיי פיעל נוצען בריינגען. ער האָט גע-
נומען לאַנגע ביינער פון וואלפיש און ער האָט זיי צושניטען אויף גלייכע טהייר
לען און פּערשארפט זייערע ברעגען.

— דייער אינסטרומענט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — איז ניט
מיינע אן אייגענע ערפינדונג. דיא יעגער אין רוסישען אמעריקא בענוצען עס
צו פאנגען פּערשיעדענע טהיערע. איהר זעהט, מיינע פריינדע, דייערע ביינער
לאָזען זיך בויגען און שפּרינגען אָב אזוי וויא א פרוזשינע. ווען עס וועלען קור
מען דיא גרויסע פּרעסט וועל איך דיא לאַנגע ביינדלעך צוזאמענבויגען און בער-
גיסען מיט וואסער און זיי לאָזען צוזאמענפריהרען צוזאמענגעבויגענע. איך וועל
עס נאכהער בעניסען מיט פעטס און אוועקלייגען אין שנעע. ווען א טהיער וועט
אזא איינגעפּראָרענע ביינדעל געפינען וועט ער עס איינשלינגען. אין זיינע גע-
דערים וועט דער אייז צוגעהן און דיא ביינדעל וועט זיך פּלוצלונג אויסגלייכען.
דיא שאַרפע שפיצען וועלען דורכלעכערען זיינע געדערם און ער וועט קראפּיר-
רען. דייערע מעטהאָדע צו פאנגען טהיערע איז דיא זעלכע אזוי וויא מען פאנגט
פיש מיט ווערימלעך און אייזערנע קרוקעס.

— זעהר נוט! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — א קלוגער איינפאל,
איך זאָל אזוי געזונד זיין.

— דאָס איז פיעל בעסער פון נעצען — האָט פּענקראָפּט צוגעגעבען.

— דיא הויפט זאך איז — האָט הארדינג זיך אָבערופּען — וואָס דורך
דעם וועלען מיר שפּאַרען שיס-פּולווער און קוילען.

דער מאַטראָז האָט זיך צוריק גענומען צו בויען דיא שיף. ער האָט גע-
ארבייט אונערמיערליך און דער פּראָגרעס פון זיין מיה האָט זיך שטארק אָנ-
געזעהן. יעדען טאָג איז צו דער געביידע א היבשע ביסעל צוגעקומען און עס איז
אלץ געהענטער און געהענטער געוואָרען צו איהר פּערפּערטיגונג.

אין דער זעלבער צייט האָבען זיך זיינע קאָמפּאניאָנען צוגעגרייט צו מאכען
איהם א פּלוצלינגע איבערראשונג און געבען איהם אן אונערווארטעטע בעלויבונג
פאר זיין ארבייט. עס איז בעשלאַסען געוואָרען, אז דעם 31טען מאי זאָל דער
פליסיגער מאַטראָז זיין מתנה בעשומען.

יענעם נאָכמיטאָג, ווען פּענקראָפּט האָט זיך אויפגעהויבען צו פּערלאָזען דעם
טיש נאָך'ן עסען, האָט ער געפיהלט יעמאנד'ס א האַנד אויף זיין אקסעל. ער
האָט זיך ארומגעקוקט און געזעהן אז דאָס איז געווען דער רעפּאָרטער.

— איין מינוט, הערר פענקראָפּט — האָט גירעאַן ספּילעט צו איהם געזאָגט
— איהר דארפט אזוי שנעל ניט אנטלויפּען. איהר האָט פּערגעסען אז מען דארף
עפּעס צובייסען?

— א שעהנעם דאנק אייך, הערר ספּילעט — האָט דער מאַטראָז געענט-
פּערט — איך געה צוריק צו מיין ארבייט.

— נו, וועט איהר אביסעל קאפּע אויך ניט טרינקען?

— ניין, מיין פריינד, מעהר גאָר ניט.

— נו, פּערוויכערען א פייה (ליולקע)?

פּענקראָפּט איז אויפגעשפרונגען און זיין געזיכט איז בלאַס געוואָרען, ווען
דער רעפּאָרטער האָט איהם דערלאנגט א ליולקע אָנגעפילט מיט טאבאק און
הערבערט האָט איהם געבראכט א גליהענדע קויל צו פּערוויכערען. פּענקראָפּט
האָט געוואָלט בעראנקען זיינע קאמערעדען פאר דעם טהייערען פּרעזענט וואָס
זיי האָבען איהם געגעבען, אָבער אויס גרויס איבערראשונג האָט ער א וואָרט ניט
געקענט ריידען. ער האָט שנעל אָנגעהויבען רויכערען און דער פּערגניגען וואָס
ער האָט דערפון געהאט, איז געווען ניט אָבצושאצען.

— טאבאק! אמת'ער, ריכטיגער טאבאק! — האָט ער פון גרויס פרייד
אויסגערופּען.

— יא, פּענקראָפּט — האָט זיך סיירוס הארדינג אָבגערופּען — אמת'ער
טאבאק און ניט קיין שלעכטער זאָרט טאבאק.

— אָה, גוטער גאָט! הייליגער גאָט! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען
בלאָזענדיג דעם רויך פון מויל און פון דיא נאָזלעכער — אצינד פּעהלט אונז
שוין גאָר ניט אויף דיעזען אינזעל. אצינד זיינען מיר שוין פּערוואָרנט מיט אלעס.
און פּענקראָפּט האָט גערויכערט און גערויכערט און גערויכערט.

— און ווער האָט דיעזען אוצר ענטדעקט? — האָט ער אביסעל שפּעטער
געפּרעגט — ניט דוא, הערבערט?

— ניין, מיין הערר, ניט איך, נור הערר ספּילעט.

— פריינד ספּילעט! — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען דריקענדיג דעם
רעפּאָרטער צו זיין ברוסט — מיט וואָס זאָל איך אייך דערפאר אָבראנקען?

ער האָט דעם רעפּאָרטער אזוי פּעסט צוגעדריקט, אז ער האָט איהם שיער
דערשטיקט.

— אָה, פּענקראָפּט — האָט ספּילעט געזאָגט נאָכדעם וויא ער האָט געכאפט
דעם אָטעהם — איהר מוזט אייער דאנקבארקייט אויך אויסדריקען צום יונגען
הערבערט, און פּילייכט קומט איהם צו דאנקען מעהר וויא מיר, ווייל ער האָט
דיא פלאנצונג דערקענט און ערקלערט וואָס דאָס איז. איך האָב עס געפונען,
אָבער איך האָב גאָר ניט געוואוסט אז דאָס איז טאבאק. איהר דארפט אויך

בעראנקען דיא חעררען הארדינג און נעב, וועלכע האָבען געהאַלען פּערפּער-טיגען דעם טאכאק צום געברויך.
 — מיינע פריינדע — האָט זיך דער מאטראָז אָבערופּען — איך וועל אייך אלעמען אמאָל אָכצאָהלען פאר דיעזען געשאַנק. מיר זיינען ערשט פריינד אויף אייביג און עס וועט פילייכט קומען א טאָג, ווען איך וועל אייך מין חוב קענען אָבעבען.

11 מעס קאפיטעל.

ווינטער. — פאבריצירט וואָל-צייג פאר קליידער. — די פאנג-אינסטרומענטען וויר-קען גוט. — א פויגעל אלס בריעפּען-טרעגער. — שטורמס. — אויף יאגד. — סיירוס הארדינג'ס בעזוך אויף'ן גרונד פון ברוגים.

אין מאָנאט יוני, וואָס איז אין יענע געגענד אזוי וויא דער מאָנאט דע-צעמבער אין דיא נאָרדליכע געגענדען, איז אָנגעקומען דער ווינטער און דיא קאָלאָניסטען האָבען דערפיהלט דיא נויטהווענדיגקייט צו בעזאָרגען זיך מיט ווארימע קליידער.

וואָל האָבען זיי אָבעגעשאָרען פון דיא ווילדע שעפּסען וואָס זיי האָבען גע-האט אין זייערע שטאהלען און פון דיעזע וואָל האָט מען געדארפט מאכען מאטעריע.

אָבער וויא אזוי? קיין שפּין-מאשין האָבען זיי ניט געהאט; קיין אַעב-מאשין געוויס ניט, היינט וואָס האָבען זיי געקענט מאכען פון דיא וואָל? סיירוס הארדינג האָט אָבער געפונען א מיטעל וויא אזוי צו פערוואנדלען דיא וואָל אין א מאטעריע, פון וועלכע מען זאָל קענען געהען בגדים און מען האָט דערצו קיין גרויסען מעכאניזם ניט געדארפט.

דעם אינזשיניר'ס פלאן איז געווען, אז זיי זאָלען דיא וואָל פעלטען, מאכען דערפון פעלט, אויסקלאפען אָדער איינפרעסען אזוי, אז עס זאָל דערפון ווערען א געדריקטע וואָל-צייג (געוואנט). וויא אזוי צו מאכען דאָס, האָט ער געוואוסט. דיא וועבעריי-קונסט איז א שפעטערע ערפינדונג, אָבער אמאָל, אין דיא נאנץ אלטע צייטען, זיינען קיין וועב מאשינען ניט געווען און מען האָט וואהר-שיינליך געטראָגען בלויז פעלמענע קליידער. פעלט ווערט היינט אויך פיעל פאבריצירט אין אייראָפּא און אין אמעריקא. הוטען אָדער קאפעליושען ווערען גע-מאכט פון געפרעסטע וואָל. מען מאכט דערפון אויך ווינטער-שטיוועל (וואָל-קעס) און אנדערע ארטיקלען. סיירוס הארדינג האָט געוואָלט בעקליידען זיך און זיינע קאָמפאניאָנען מיט א סאָרט קליידער וואָס זיינען גוט פאר ווינטער.

ער האָט דיא וואָל איינגעוויקט אין ווארימע וואסער און עס געלאָזט ווייקען זיך פיער און צוואנציג שטונדען. נאכהער האָט ער עס געוואשען מיט סאָדא, אום ארויסצוטרייבען דיא פעטס וואָס געפינט זיך אין דיא וואָל, דאן דיא וואָל אויסגעדריקט ביז עס איז געוואָרען נוט טרוקען און עס איז פערטיג גע-ווען צום פעלמען.

דער אינזשיניר האָט דאן געמאכט א מאשין, געטריבען פון וואסער דורך א ראָד אזוי וויא א וואסער-מיהל. דער ראָד האָט בעוועגט דיא גאנצע מאשינערי און בעוועגט צוויי גרויסע הילצערנע האמערס, וועלכע האָבען זיך געהויבען ארויף און אראָפ און געקלאַפט דיא ווייכע וואָל אזוי לאנג ביז עס איז צוואַ-מענגעפרעסט געוואָרען און עס האָט געבילדעט א דיקען פעלט, וואָס מען האָט געקענט געברויכען פאר קליידער און אלס קאָלדערעס אָדער בלאנקעטס פאר דיא בעמען. דיא קאָלאָניסטען האָבען דיא אויסגעארבייטע מאטעריע א נאָמען גע-געבען "לינקאָלן פעלט".

דיא קאָלאָניסטען זיינען שוין אלזאָ געווען בעזאָרנט מיט ווארימע קליי-דער און בעמ-צייג און זיי האָבען ניט געהאט וואָס מורא צו האָבען פאר'ן קומענדיגן ווינטער.

דעם 20טען יוני איז דיא קעלט געוואָרען אונגעהויער שטארק. פענקראָפט האָט צו זיין גרויס בעדויערען געמוזט אויפגעבען דיא ארבייט פון בויען דיא שיה, וועלכע ער האָט געהאָפט צו פערטיג מאכען צום קומענדיגן פרייהלינג.

דעם מאטראָז'ס אידעע איז געווען צו מאכען א פאָרשונגס רייזע נאָך? אינוועל טייבאָר, אָבוואָהל קאפיטאן הארדינג האָט ניט געקענט איינשטימען צו אונטערנעהמען אזא רייזע בלויז אויס נייגעריגקייט, אָהן געוויסע בעשטימטע צוועקען. הארדינג האָט געדענקט אז מען קען אויף יענעם פערוואָרפענעם אינ-זעל קיין זאָך ניט ענטדעקען, ווייל ער איז וויסט און לעער און בעשטעהט מעהרסטענס פון הוילע הארטע שטיינער. פאָהרען 150 מייל אין א קליין שיפעל איז צו ריזיקאליש, ווייל וואָס וועט זיין אויב דיא שיה וואָס פענק-ראָפט בויט וועט ניט דערנרייכען דעם געווינשטען פלאץ? וואָס וועט זיין אז זיא וועט פערטראָגען ווערען פון א שטורם? וואָס וועט פון איהר ווערען אין מיטען פון שטילען מעער?

דער אינזשיניר האָט אָפט גערעדט וועגען דעם מיט פענקראָפט און ער האָט איהם געוואָלט אָבווענדען פון זיין אידעע, אָבער דער מאטראָז האָט זיך ניט געלאָזט בויען און ער איז געשטאנען ביי דאָס זייגיגע, אז ער מוז דיא רייזע צום אינוועל טייבאָר אונטערנעהמען.

— פריינד פענקראָפט — האָט הארדינג צו איהם איינמאָל געזאָגט — איך קען אייך ניט פערשטעהן. איהר אליין ליעבט דאָך אזוי פיעל דעם לינקאָלן אינ-

- זעל. איהר אליין זאגט דאך, אז דא איז א גן עדן, אז דא פעהלט נאך ניט, און ענדליך זינט איהר דער ערשטער צו וועלען פערלאזען איהם.
- איך וויל אונזער בעליבטען אינזעל ניט פערלאזען — האָט דער מאַט־ראָז געענטפערט — איך וויל פון דאנען ניט אוועק אויף שטענדיג, בלויז פאר אייניגע טעג, קאפיטאן. איך וויל נור פאָהרען אהין, א בליק טאָן וויא יענער אינזעל זעהט אויס און קומען צוריק.
- אָבער עס איז דאָרט ניטאָ וואָס צו זעהן. עס איז א וויסטער אינזעל און ער קומט ניט צום לינקאָלן אינזעל, אזוי וויא טאָג צו נאכט.
- איך ווייס עס פון פריהער.
- ווארום זשע ווילט זיך אייך אהין פאָהרען ?
- בלויז צו וויסען וואָס דאָרט טהוט זיך.
- אָבער דאָרט געהט גאָר ניט פאָר.
- ווער ווייס ? פילייכט יא.
- צוליעב א "פילייכט" לוינט זיך ניט צו ריזיקירען ! און וואָס וועט זיין אז איהר וועט אויף'ן וועג פערקאפט ווערען פון א שטורם ?
- אין פריהלינג סעזאן — האָט פענקראָפט געענטפערט — קומען ניט פאָר קיין גרויסע שטורמס און עס איז ניטאָ וואָס צו שרעקען זיך. אָבער אזוי וויא מיר דארפען זיין פאָרבערייטעט צו אלעס, וועל איך אייך בעטען איהר זאָלט מיר ערלויבען מיטצונעהמען דעם יונגען הערבערט אויף מיין רייזע, פילייכט וועט עפעס פאסירען וועלען מיר אין צווייען זיך גיכער קענען העלפען.
- פענקראָפט — האָט זיך דער אינזשיניר אָבערופען ארויפלייגענדיג זיין האנד אויף'ן מאַטראָז'ס שולטער — אויב, גאָט בעהיט, אן אונגליק וועט טרעפען אייך אָדער דעם יונגע, דענקט איהר אז מיר וועלען זיך אליין אייביג ניט האלטען פעראנטוואָרטליך דערפאר ?
- קאפיטאן — האָט פענקראָפט געענטפערט — מיר וועלען אייך זיכער אזא צער ניט פערשאפען. אויסערדעם וועלען מיר נאָך רעדען דעריבער ווען דיא צייט פון דער רייזע וועט קומען. איך גלויב, אז ווען איהר וועט זעהן אייער שיף פערטיג, ווען איהר וועט זיך איבערצייגען וויא זיא וועט שווימען אויף'ן וואסער, וועט איהר זיך ניט שרעקען אזוי פיעל. אייער שיף וועט זיין א מייסטער־ווערק, א קונסט־שיף, מיר וועלען זיא צו ערשט פרובירען ארום אונזער אינזעל און דאן וועט איהר אליין צוגעבען, אז עס איז קיין ריזיקע צו פאָהרען מיט אייער שיף אין מיטען ים אויך.
- זאָגט : אונזער שיף — האָט דער אינזשיניר בעמערקט.
- זאָל זיין אונזער שיף — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — אָבער איך בין זיכער, אז זיא וועט זיין גוט און מען וועט אין איהר קענען אונטער־נעהמען א גאנץ ווייטע רייזע.

דערמיט האָט זיך זייער געשפרעך געענדיגט מיט דעם בעשלוס צו בער-
ראַטהען זיך וועגען דער ריזע נאָך אמאָל אָדער אייניגע מאָל.
צו ענדע פון מאָנאט יוני איז ארויסגעפאלען דער ערשטער שנעע. דיא
קאָלאָניסטען האָבען פריהער בעזאָרגט גענוג שפייז פאר דיא פיה וואָס זיי האָ-
בען געהאט אין זייערע שטאהלען, דאָך פלעגען זיי אָפט געהן געוואָהר ווערען
צו זייערע שעפסען און ציעגען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אוועקגעשטעלט נעצען צו פאנגען טהיערע. זיי
האָבען אויך אָנגעהויבען געברויכען דיא מאשינקעס וואָס הארדינג האָט פאב-
ריצירט פון דיא ביינער פון וואלפיש. דיא צובויגענע ביינדלעך זיינען איינגע-
פראָרען אין וואסער און בעדעקט געוואָרען מיט פעטס און מען האָט זיי אוועקגע-
לענט אויף'ן שנעע ביים ברעג וואלד, וואו טהיערע לויפען אָפט דורך. דיא ערשטע
פראָבע איז זעהר גוט געלונגען. אויף מאָרגען האָבען דיא קאָלאָניסטען געפונען
א רוצענר פוקסען, אייניגע ווילדע שוויינען און אויך א יאגואר (אמעריקאנישער
טיגער) ליגענדיג טויט. דיא טהיערע האָבען איינגעשלונגען יענע ביינדלעך,
וועלכע האָבען זיך אין זייערע געדערים פונאנדערגעלאָזט און זיי האָבען דער-
פון קראפירט, ווייל זייערע מאָגענס זיינען געלעכערט געוואָרען.

גידעאָן ספילעט האָט געהאט אייניגע מאָל פאָרגעשלאָגען זיינע קאָמפא-
ניאָנען, אז זיי זאָלען פרוכירען אריינווארפען אין ים א בריעה אין א פלאש,
פיליכט וועט דיא פלאש צושווימען צו א בעוואָהנטען ברעג און מען וועט
ערפאהרען פון זייער עקזיסטענץ אויף'ן לינקאָלן אינזעל. ער האָט אויך פראָ-
יעקטירט, אז מען זאָל פרוכירען שיקען אזעלכע בריעה דורך טויבען; אָבער
דיא לייטע האָבען דערויף ניט געקענט לייגען קיין גרויסע האָפנונגען. דאָס
געהענטסטע בעזעצטעס לאנד איז געווען צוועלף הונדערט מייל ווייט פון
לינקאָלן אינזעל און עס איז געווען ווייטלויפיג אָדער אונגעגליך צו גלוי-
בען, אז א פלאש זאָל ווען פערשווימען אָדער א פויגעל פערפליהען אזא ווייטע
שטרעקע. אָבער עס האָט זיך געמאכט א צופאל, דורך וועלכען דיא קאָלאָניסטען
האָבען בעקומען אויסזיכטען צו קענען צו וויסען נעכען צו אנדערע מענשען וועגען
זייער עקזיסטענץ.

דעם 30טען יוני האָט הערבערט געשאָסען און לייכט פערוואנדעט אן
אלבאטראָס, א מין גרויסער פויגעל, וואָס פון פליעגעל צו פליעגעל איז געווען
צעהן פוס. דיעזער פויגעל איז פעהיג צו פליהען זעהר ווייט זאָגאר אריבער
דיא ברייט פון פאסיפיק אָקעאן (שטילער מעער). הערבערט, וועלכער האָט
דעם פערוואנדעטען אלבאטראָס געפאנגען, האָט געזעהן, אז זיין וואנד איז
באלד פעהיילט און ער האָט בעשלאָסען צו האלטען איהם געצאמט, צו געוואָהר
נען איהם צו מענשען און מאכען פאר א הויזליכעם געפליעגעל. גידעאָן ספילעט

האָט אָבער געמונען אַ געלעגענהייט דורכצופיהרען זיין פלאַן דורך דיעזען פּויגעל און ער האָט זיין וואונש ערקלערט צו הערבערט'ען.

דער יונגער הערבערט, וועלכער האָט אויך לוסט געהאט צו לאָזען וויסען דער וועלט פון זייער פּערוואָרפען זיין אויף'ן אינוועל, האָט איינגעשטימט צו בענוצען דעם פּויגעל צו דיעזען צוועק און מאכען איהם אלס שלוח אָרער בריעפּען-טרעגער.

דער אלבאטראָס איז פּאָלשמענדיג געזונד געוואָרען. אין גידעאָן ספּילעט'ס הארץ האָט זיך ערוועקט דער זשורנאליסטישער גייסט און ער האָט אויפגע- שריבען אַ לאנגען בריעף, אין וועלכען ער האָט בעשריבען פּיעלע איינצעלהיי- טען פון דיא געפאנגענשאפט פון דיא פינף פּערוואָן אויף'ן געהיימיספּאָלען אינוועל. ער האָט דעם בריעף אדרעסירט צום רעדאקטאָר פון "ניו יאָרק הע- ראָלד", מיסטער דזשיימס גאָרדאָן בענט און געבעטען, אז דער וואָס וועט דעם בריעף בעקומען זאָל איהם אָבשיקען צום אדרעסאט.

אָבוואָהל עס איז נאָך דאן אויך געווען ווייטלויפיג דערפון, אז דער בריעף זאָל אריינפאלען אין דיא הענד פון אַ ציוויליזירטען מענשען, וועלכער זאָל פּערשטעהן זיין וויכטיגקייט און זאָל איהם, דעם געוועזענעם רעפּאָרטער, וועלען טהאָן דיא טובה און אָבשיקען דעם בריעף צו זיין צייטונג, דאָך האָט זיך גידעאָן ספּילעט געפיהלט גליקליך איבער גליקליך ביי דעם געדאנק, אז זיין וויכטיגע און אינטערעסאנטע קאָרעספּאָנדענציע וועט געדרוקט ווערען אין "ניו יאָרק העראָלד" און צעהנדליגע טויזענדע מענשען וועלען עס לייענען. ער האָט אָבערשאצט דעם ווערט פון אזא קאָרעספּאָנדענציע פאר זיין צייטונג און פאר איהם אלס רעפּאָרטער, אויב ער וועט נאָך אמאָל צוריק אהיים קומען, און ער האָט זיך געפיהלט אזוי וויא אין זיעבענטען הימעל.

דעם בריעף האָט ספּילעט איינגעפאקט אין אַ קליין זעקעלע, געמאכט פון אַ צייג דורך וועלכע עס געהט ניט דורך קיין וואסער און עס צוגעבונדען צום נאקען פון אלבאטראָס. ער האָט דעם זעקעלע ניט צוגעבונדען צום פּויגעל'ס פוס, ווייל דיא אלבאטראָסען זעצען זיך שטענדיג רוהען אויף'ן וואסער און ער האָט מורא געהאט, אז דאָס וואסער וועט דאָך דורכנעהמען דעם זעקעלע און ער דער בריעף וועט פּערדראָבען ווערען. מען האָט דעם פּויגעל אָבערלאָזט און ער איז אוועקגעפליגען. אלע קאָלאָניסטען האָבען איהם נאָכגעקוקט ביז ער איז פּערשוואונדען געוואָרען פון זייערע אויגען.

— וואוהין פליהט אונזער בריעפּען-טרעגער? — האָט פּענקראָפט גע- פּרעגט — אין וועלכע ריכטונג? צו וועלכעם לאַנד?

— אין דיא ריכטונג פון ניי זעלאַנד — האָט הערבערט געענטפּערט.

— האָב אַ גליקליכע ריזע! — האָט דער מאטראָז אויסגעשריען — ערפיל

דיין שליוחות און פיהר אוועק דעם בריעף צום געווינשטען פלאַץ.

פענקראפט האָט געלעגט פיעל האָפנונגען אויף דעם געפליענעלטען שליה, אז ער וועט טהאָן פינקטליך וויא מען פערלאנגט און ער וועט זיין דער רע-טונגס ענגעל, וועלכער וועט געבען צו וויסען דער וועלט פון דיא פינף פער-וואָרפענע אמעריקאנער.

דיא קאָלאָניסטען האָבען פאָרטגעזעצט זייער ווינטער ארכייט אין גרא-ניט הויז. זיי האָבען פערריכט זייערע קליידער און אנדערע זאכען אין הויז, צווישען אנדערעס האָבען זיי אויך געמאכט זעגלען פאר זייער שיף. לייזונד פאר דיא זעגלען האָבען זיי געשניטען פון דאָס וואָס איז זיי פערבליבען פון זייער באַלון.

אין פערלויף פון מאָנאט יולי איז דיא קעלט געווען זעהר שטארק, אָבער דיא בעזיצער פון גראניט הויז האָבען געהאט גענוג האַלץ און קויהלען און זיי האָבען געקענט האַלטען זייערע צימערען ווארים. סיידוס הארדינג האָט גע-מאכט נאָך א פייער-פלאץ אין עס-שטוב, וואו ער און זיינע קאָמפאניאָנען פלעגען פערבריינגען דיא לאנגע ווינטער אבענדען. ווען זיי האָבען געארבייט האָבען זיי געשמועסט און באַלאקעט וועגען פערשיעדענע זאכען און ווען זיי האָבען גערוהט האָבען זיי זיך בעשעפטיגט מיט ליענען דיא ביכער וואָס זיי האָבען געהאט און זיי האָבען ניט פערבראכט קיין שטיקעל צייט אומזיסט.

דיא לייטע האָבען זיך געפיהלט גאנץ בעקוועם. זייער וואָהנונג איז געווען בעלויכטען מיט ליכט, ווארים, ריין, ציכטיג; קיין עסען און טרינקען האָט זיי אויך ניט געפעהלט, טאבאק צום רויכערען האָבען זיי אויך געהאט און זיי פלעגען אין זייערע פרייע שטונדען זיצען און הערען וויא דער ווינד בלאָזט אין דרויסען, וויא דיא בוואליעס פון ים רוישען, און זיי האָבען געשעפט פער-געניגען.

אָפּטמאָל פלעגען זיי נאָך'ן עסען פערפיהרען א געשפרעך וועגען זייער פאָ-טערלאנד, וועגען זייערע פריינד, וועגען דיא רעניערונג פון דיא פעראייניגטע שטאאטען און הענליכע עראינערונגען פון זייער אלטע היים. איינמאָל, וועהרענד דיא קאָלאָניסטען האָבען צווישען זיך געשמועסט, האָט ספילעט צווישען אנדערעס געפרעגט:

— מיין טהייערער הארדינג, נאָכדעם וויא דיא וועלט איז ערשט אזוי גוט איינערביכטעט מיט אלע מענשליכע בעדירפניסע, נאָכדעם וויא דיא אינדוסטריע און דיא קאָמערציע פון דער וועלט איז אזוי גרויס, דענקט איהר ניט, אז עס וועט אמאָל, פריהער אָדער שפעטער, מווען אויפהערען דיא טהעטיגקייט פון דער וועלט?

— ווארום דענקט איהר אזוי, פריינד ספילעט? — האָט דער אינזשניר

געפרעגט.

— אויך האָב אן אורזאכע דערצו — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט —

דער געהיימניספאלער אינזעל

איך דענק, אז עס איז א געפאהר, אז קויהלען, וואָס איז פֿילייכט דער קאָסט-
בארסטער און וויכטיגסטער מינעראל, וועלען זיך מיט דער צייט אויסשעפען
און אָהן קוילען וועלען פיעלע אינדוסטריען אויפהערען.

— יא, מיין פריינד — האָט הארדינג געזאָגט — אָט דיא שווארצע קויה-
לען וואָס מיר ברענען, קענען צוגערעכענט ווערען צו דיא קאָסטבארע מינע-
ראלען, און דיא נאטור צייגט עס אונז איבער דערמיט וואָס זיא האָט בעשא-
פען דימענטען, וואָס זיינען אייגענטליך ניט מעהר וויא קרוסטאליזירטע
קויהלען־שטאָף.

— מיינט איהר, הערר קאפיטאן, צו זאָגען — האָט זיך פענקראָפּט ארייני-
געמישט — אז מיר הייצען אונזערע אויווענס מיט דימענטען?

— ניין, מיין פריינד — האָט הארדינג געענטפערט — מיר הייצען מיט
קויהלען, ניט מיט דימענטען.

— אָבער יעדענפאלס — האָט ספילעט פאָרטגעזעצט — ניט איהר, הייסט
עס צו, אז עס וועט אמאָל קומען א טאָג, ווען דיא גאנצע קויהלען וועלען אויס-
געהן און מען וועט עס שוין מעהר ניט קריגען.

— אָה! זאָרגט ניט, פריינד ספילעט. עס זיינען נאָך פאראן גענוג קויה-
לען אָדערען אין דער ערד און דיא פיעלע און פיעלע טויענדע קויהלען־גרעבער,
וואָס געבען ארויס אלע יאָהר פיעלע און פיעלע מיליאָנען טאָן (א טאָן איז
2,000 פונט) קויהלען, קענען נאָך גאנץ לאנג ארבייטען ביז זיי וועלען דיא גאנצע
קויהלען ארויסגעבען.

— אָבער, הערר הארדינג, קויהלען קומען דאָך אלע יאָהר אריין מעהר
אין געברויך, און לאָמיר זאָגען, אז ערשט זיינען פאראן הונדערט טויענד
קויהלען־גרעבער וועט דאָך מיט דער צייט ווערען צוויי מאָל אזוי פיעל און
זיי וועלען אויסגראָבען צוויי מאָל אזוי פיעל מאטעריאל וויא זיי גראָבען ערשט
אויס, וועט דיא וועלט אמאָל ניט דארפען לידרען א קויהלען־מאנגעל?

— אָהן צווייפעל — האָט הארדינג געענטפערט — איהר דארפט דאָס אויך
ניט פערגעסען אז אלע מאָל קומען צו נייע מאשינעריי, וועלכע ציהען ארויס
דיא קויהלען פון דער ערד זעהר שנעל, אָבער נאָך אלעמען וועט דיעזער מין
ניט אזוי גיך אויסגעהן.

— אויף וויא לאנג נאָך וועלען מיר האָבען קויהלען? — האָט דער רע-
פארטער געפרעגט.

— אויף וועניגסטענס נאָך צוויי הונדערט און פופציג יאָהר — האָט דער
אינזשניר געענטפערט.

— זיינען מיר, הייסט עס, פערזאָרגט — האָט זיך דער מאטראָז אָבגע-
רופען — אָבער וואָס וועלען טהאָן אונזערע אור־אייניקלעך?

— זיי וועלען געפינען עטוואָס אנדערס, וואָס וועט זיי דיענען אלס היי-
צונגס-מאטעריאל, האָט הערבערט געענטפערט.

— איך האָף אויך אזוי — האָט ספילעט זיך אָבגערופען — ווייל אָהן
קויהלען וועלען ניט קענען געטריבען ווערען קיינע מאשינערי און אלע באהנען,
שיפען און פאבריקען וועלען זיך מוזען אָבשטעלען. מען וועט קיין זאך ניט קענען
פאבריצירען און מען וועט ניט קענען מאכען קיין זאך, וואָס דיא ציוויליזירטע
וועלט מוז האָבען. און אזוי וויא דיא נאטור מוז אלעס נויטיגעס צושטעלען, וועט
זיא וואהרשיינליך צושטעלען אזא מין מינעראל וואָס וועט פערנעהמען דעם
פלאץ פון קויהלען און מען וועט אלעס קענען פאבריצירען און מאכען.

— און וואָס אזעלכעס וועט פערנעהמען דעם פלאץ פון קויהלען, קענט
איהר מיר ניט זאָגען, קאפיטאן? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.

— יא, איך וועל איך זאָגען — האָט הארדינג געענטפערט — וואסער!

— וואסער? — האָט דער מאטראָז פערוואונדערט אויסגעשריען — מיט
וואסער וועט מען הייצען שיפען און לאָקאָמאָטיווען? וואסער וועט מען גע-
ברויכען הייס צו מאכען וואסער?

— יא, וואסער צום הייצען און בעלייכטען — האָט הארדינג געענטפערט
— איך מיינ, אז פון וואסער וועט מען ארויסציהען איהרע הויפט עלעמענטען,
דאָס וועט אָהן צווייפעל געטהאָן ווערען דורך עלעקטריציטעט, וואָס וועט צו יע-
נער צייט שפיעלען א גרויסע ראָלע און דורך וועלכעס מען וועט קענען בעשאפען
אזעלכעס וואָס זעהט ערשט אויס אונמעגליך. מען וועט דורך דיעזער קראפט
ארויסציהן פון דיא וואסער דעם וואסער-שטאָף גאז און דעם זויער-שטאָף גאז
און דיא ביידע שטאָפען צוזאמען אָדער איינציגע וועלען דיא קינפטיגע דורות
געבען היץ און לייכטונג. יא, מיינע פריינדע. עס וועט אמאָל קומען א צייט
ווען דיא קויהלען מאגאזינען אין דאמפּפערס און לאָקאָמאָטיווען וועלען זיין
אָנגעפילט מיט דיא דערמאָהנטע גאזען און זיי וועלען טהאָן דיא ארבייט פון
קויהלען. עס איז דאָרום ניטאָ וואָס צו שרעקען זיך וועגען דעם עקזיסטענץ
פון אונזערע אור-אייניקלעך. זאָלאנג דיא וועלט וועט זיין בעוואָהנט, וועלען
איהרע בעוואָהנער זיין פערזאָרגט מיט אלעס וואָס זיי וועלען דארפען. אויב
איין פראָדוקט וואָס ווערט ערשט געברויכט וועט אויסגעהן, וועט אן אנדערער
פערנעהמען זיין פלאץ. אז מען וועט ניט האָבען קיין קויהלען וועט מען הייצען
מיט וואסער. יא, וואסער וועט זיין דיא קויהלען פון דער צוקונפט!

— איך וואָלט עס וועלען זעהן — האָט זיך דער מאטראָז געוואונשען.

— איהר זיינט צו גיך געבאָרען געוואָרען — האָט נעב בעמערקט — ווען איהר
וואָלט זיך ניט אזוי געאייילט צו קומען אויף דער וועלט, וואָלט איהר פילייכט
דערלעבט צו זעהן עס.

דערווייל האָט טאפ אָנגעהויבען בילען און דער געשפרעך צווישען דיא

קאלאניסטען איז אָבערהאקט געוואָרען. דער הונד איז אויף א ווילע אנשוויגען געוואָרען, דאן האָט ער וויעדער שטארק אָנגעהויבען בילען און האָט זיך גע-לאָזט לויפען צום ברונים.

— וואָס זעהט דאָרט דער הונד, אָדער וואָס שפירט ער דאָרט? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— און דזשופ ברומט עפעס אויך — האָט הערבערט צוגעגעבען.
און פאקטיש האָט דער אָראנגיאומאננ נאָכגעפאלגט דעם הונד און ער האָט געברומט און געצייגט צייכענס פון אונרוהיקייט.

— עס זעהט אויס — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט — אז דיעזער ברונים האָט א צוזאמענהאנג מיט'ן מעער און א ים־טהיער קומט אהין אָכציהען דעם אָטהעם. דער הונד און דיא אפע האָבען עס דערשפירט.

— עס איז וואהרשיינליך אזוי — האָט דער מאטראָז געזאָגט — קיין אנדער ערקלערונג פאר טאפ'ס בילען און דזשופ'ס ברומען קען ניט זיין. שטיי לער דאָרט, טאפ! און דוא, דזשופ, געה אין דיין צימער!

דער הונד און דיא אפע זיינען שטיל געוואָרען. דזשופ איז אוועק אויף זיין אָרט, אָבער טאפ איז פערבליבען נעבען ברונים און ער האָט שטילערהייד גע-בילט און געברומט א נאנצען אבענד. דער אינזשיניר האָט עס שטארק אין זינען גענומען און ער האָט וועגען דעם פיעל געדענקט.

אין דיא לעצטע טעג פון יולי זיינען געווען געמישט רענענס און פרעסמ. יענער ווינטער איז אין אלגעמיין ניט געווען אזא קאלטער וויא דער ערשטער ווינטער וואָס דיא אנטלאָפענע פון ריטשמאָנד האָבען פערבראכט אויף'ן לינד קאלן אינזעל; דערפאר אָבער זיינען געווען גרויסע ווינטען און שנעע־שטורמס. אויף'ן ים האָבען זיך אייניגע מאָל אויפגעהויבען אזעלכע שטורמס, אז עס האָט אויסגעזעהן, דאָס דיא כוואליעס וועלען אויפרייסען דעם נאנצען בארג מיט דער גראניט הויז צוזאמען.

דיא בעזיצער פון גראניט הויז פלעגען אָפטמאָל קוקען דורך דיא פענסטער אויף דעם ברויזענדען מעער. אונגעהייער הויכע כוואליעס פלעגען זיך אויפהויבען און פערפלייצען דעם ברעג און ניט איין מאָל פלעגען זיי זיך אָכבאפען פון פענסטער, ווייל עס האָט זיי אויסגעוויזען אז א כוואליע ווארפט זיך אויף זיי אין גראניט הויז.

וועהרענד דיעזע שטורמס איז געווען שווער און זאָנאר געפעהרליך ארויס-צוגעהן דרויסען, ווייל בוימער זיינען איינגעפאלען און מען האָט געמענט אויף יעדען שריט און טריט גע'הרג'עט ווערען. דאָך איז ניט אוועק קיין וואָך צייט וואָס דיא קאלאניסטען זאָלען ניט האָבען בעזוכט דיא שטאהלען פון זייערע שעפכען און ציענען. דיא שטאהלען זיינען גליקליכערווייזע וועניג וואָס בע-

שעדיגט געוואָרען פון דיא שטורמס, ווייל דער בארג פּרענקלין האָט זיי פּער-
שטעלט. אָבער דער געפליענגעל־הויף אויף פּראָספעקט האַיטס, וואָס איז געווען
פריי ארום און ארום, האָט זעהר פיעל געליטען. דער דאָך פון טויבען־הויז איז
צוויי מאָל אַרונטערגעריסען געוואָרען און דיא פּאַרקאנען ארום זיינען איינגע-
פאלען. מען האָט אלעס געדאַרפט איבערבויען שטאַרקער און בעסער וויא עס
איז פריהער געווען, ווייל עס איז בעוויזען געוואָרען, אז דער לינקאָלן אינוועל
געפינט זיך אין א מעהר געפעהרליכע געגענד פון פּאַסיפיק און א שוואכע
געביידע קען דאָרט ניט עקזיסטירען.

אין דער ערשטער וואָך פון מאָנאַט אַגוסט איז דער וועטער געווען פיעל
מילדער. דיא שטורמס האָבען אויפגעהערט צו בושעווען, אָבער דערפאַר איז
דער פּראָסט געווען שטאַרקער. דער טערמאָמעטער האָט געצייגט אכט גראד
פאהרענהייט אונטער'ן נול.

דעם דריטען אַגוסט האָבען דיא קאָלאָניסטען געמאַכט א שפּאַציר גאַנג
אין סאַוטה־האָסט טהייל פון אינוועל. זיי האָבען געוואוינט אז ווינטער צייט גע-
פינען זיך דאָרט ווילדע ענטען (קאַטשקעס), גרעבען און אנדערע פויגלען, וועל-
כע קענען שווימען און דיא קאָלאָניסטען האָבען בעשלאַסען צו מאכען א יאנד
אויף זיי. ספילעט, פּענקראָפּט, נעב און הערבערט האָבען זיך בעטהייליגט אין
דער יאנד. זיי האָבען אויף מיטגענומען טאַפ און דושופ, בלוז איין סיירוס
הארדינג איז פּערבליבען אין הויז. ער האָט ערקלערט אז ער האָט עפעס צו
טהאָן און ער קען ניט מיטגעהן מיט זיינע קאָמפּאַניאָנען.

דיא יעגער זיינען אוועק אין דיא ריכטונג פון פּאָרט באלון, אום פון דאָרט
אוועקצוגעהן נאָך דיא זומפּען, וואו דיא פויגלען געפינען זיך. דער אינזשיניר
איז העכסט צופריעדען געווען דערמיט וואָס זיינע חברים האָבען איהם איבער-
געלאָזט אליין. ער האָט געוואָלט דורכפיהרען א זאך, וועגען וועלכע ער האָט
פון לאנג געדענקט און ער האָט ניט געוואָלט אז יעמאַנד זאָל איהם שטערען.
ער האָט דארום געווארט אויף אזא געלעגענהייט צו פּערבליבען אליין אין גרא-
ניט הויז און דיעזע געלעגענהייט איז געקומען.

דעם אינזשיניר האָט געעגבערט אין מח דיא פּראגע: ווארום לויפט אזוי
אָפּט טאַפ ארום דעם ברונים? ווארום בילט ער? ווארום ברומט דושופ אין דער
זעלבער צייט ווען דער הונד בילט? ווארום ווערען דיעזע טהיערע אונרוהיג?
שפירען זיי עפעס אין ברונים? ציהען זיך פון דעם ברונים צווייגען צום ים?
פּערבלאַנדען אהין פישען אָדער ים־טהיערע? — דאָס אלעס האָט האַרדינג
געוואָלט וויסען און ער האָט בעשלאַסען צו מאכען אונטערזוכונגען וועגען דעם.
אַצינד אז קיינער פון זיינע קאָמפּאַניאָנען איז ניט געווען האָט האַרדינג
פּעסט בעשלאַסען אַרונטערצולאָזען זיך אויף'ן גרונד פון ברונים און זעהן וואָס

דאָרט געהט פאָר. עס איז ניט געווען קיין שווערע זאך, אָבער פילייכט א געפעהרליכע און זיינע קאָלענען וואָלטען איהם ניט צוגעלאָזט צו טהאָן עס. דער אינזשיניר האָט גענומען א שטריק-לייטער, וועלכען זיי האָבען אמאָל בענוצט ארויפצוקומען אין גראניט הויז, און האָט איהם ארונטערגעלאָזט אין ברונים. אין דער הויך האָט ער איהם שטארק צוגעבונדען, אום ער זאָל זיך האַלטען פעסט. ער האָט דאן אָנגעצונדען א לאַנטערנע, האָט מיטגענומען א רעוואָלווער און א מעסער און האָט זיך געלאָזט געהן ארונטער.

דיא ווענד פון דער גרוב זיינען ניט געווען גלאט. שפיצען פון שטיינער האָבען אין פיעלע ערטער ארויסגעשטעקט און הארדינג האָט געדארפט זיין זעהר פאָרויכטיג אז ער זאָל אָן דיא שפיצען ניט בעשעדיגט ווערען. וויא ער האָט פערשטאנען, קענען דיא שפיצען דיענען אלס הילף פאר טהיערע ארויפ-צוקלעטערען פון אונטען ארויף אין גראניט הויז.

ער האָט ביי דיא ליכט פון דער לאַנטערנע גוט בעאכאכטעט דיא שפי-צינע שטיינער און ער האָט ניט געפונען קיין צייכען אז א חיה זאָל דאָרט האָבען געקלעמערט ווען עס איז. ער איז ארונטער אלץ טיעפער און טיעפער און האָט בעקומט אלע זייטען פון ברונים, אָבער ער האָט קיין פערדעכטיגען שפור געזעהן.

דער אינזשיניר איז ענדליך געקומען צום וואסער, וועלכעס איז געווען רוחיג. אין קיין אָרט האָט הארדינג ניט בעמערקט קיין ארויסגאנג אָדער איר-גענד וועלכע לאָך אין דיא ווענד. דער ברונים איז געווען אזוי וויא אויסגע-האקט אין א פעלזען און דיא ווענד זיינען געווען גאנץ שטארק. קיין בעשעפנים וואָלט זיכער געקענט דורכהאקען א וועג דורך דיא שטיינערנע ווענד. דיא איינ-צינע וועג דורך וועלכע מען האָט געקענט קומען אין ברונים איז געווען דורך דעם קאנאל וואָס האָט זיך געצויגען פון גרונד פון דער טיעפער גרוב ביז'ן מער. אָבער בלויז ים-טהיערע האָבען דאָרט געקענט דורכשווימען. וואו יענער קאנאל ענדיגט זיך און וויא טיעף ער ציהט זיך אונטער דער ערד, דאָס האָט הארדינג ניט געקענט וויסען.

א וויילע שפעטער איז דער אינזשיניר ארויף צוריק אין דער הויך, האָט ארויפגעצויגען דעם לייטער, האָט צוריק צוגעדעקט דעם מויל פון ברונים און איז אריין אין עס-שטוב מורמלענדיג צו זיך אליין: "איך האָב דאָרט נאָר ניט געזעהן, אָבער עפעס איז דאָרט פאָרט פאראן".

12 מעס קאפיטעל.

פערטיג געמאכט דיא שוף. — א מלחמה מיט פוקסען. — דזשופ פערואוונדעט.
— א נאמען געגעבען דער שוף. — דיא ערשטע פראבע. — פענקראפט'ס
עקשנות. — אן אינערווארטעטער דאקומענט.

אין אבענד האָבען זיך דיא יענער אומגעקעהרט אהיים אָנגעלאָדען מיט
פיעלע פויגלען וואָס זיי האָבען געפאָנגען. דיא פיער פערזאָן האָבען ניט געקענט
טראָגען אזוי פיעל און זיי האָבען דעם הונד מיט דער אפע גענומען אלס ארויס-
העלפער. טאפ האָט געטראָגען צוזאמענגעבונדען קליינע פויגלען ארום זיין האלדז
און דזשופ האָט מיטגעשלעפט א גרויסען בינטעל פויגלען אויף זיין נאקען.
זיי זיינען געקומען אין גראניט הויז אויסגעמאטערטע; דערפאר אָבער
האָבען זיי יענעם אבענד געהאט א גוטען מאָהלצייט און זיי האָבען יענע נאכט
זעהר געשמאק געשלאַפען.

אויף מאָרגען האָט קאפיטאן הארדינג דערצעהלט דעם רעפארטער וועגען
זיין נעכטיגע פאָרשונג אין ברונים און ספילעט האָט אויך צוגעגעבען, אז
אָבווואָהל דער אינזשיניר האָט דאָרט גאָר ניט געזעהן, מוז דאָרט דאָך עפעס זיין,
וואָס מאכט טאפ און דזשופ אונרוהיג.

דער פראָסט האָט אָנגעהאלטען נאָך א וואָך און דיא קאָלאָניסטען האָבען
ניט פערלאָזט זייער וואָהנונג, אויסער וואָס זיי זיינען געווען געוואָהר ווערען
צו זייערע פיה און געפליעגעל.

דורך דער וואָך האָט פענקראָפט מיט דיא הילף פון יונגען הערבערט
געענדיגט דיא ארבייט פון דיא זעגלען. זיי האָבען ביידע געארבייט זעהר פליי-
סיג און עס איז ארויסגעקומען העכסט געראָטען. צו נעהען דיא לייזונג האָ-
בען זיי גענוצט דיא שטריקלעך פון באלון. זיי האָבען אויך געהאט גענוג שטריק
אויף ארויפציהען דיא זעגלען אויף דיא מאסטען און צו אלעס וואָס זיי האָבען
געדארפט. פענקראָפט האָט אויך געמאכט א פלאג, אן אמעריקאנישען פלאג,
וועלכער איז אזוי בעליעכט און טהייער ביי דיא בירגער פון דיא פערדייניגטע
שטאאטען. דיא פארבען פון דעם פלאג האָט ער געמאכט פון אזעלכע גראָזען
און וואקסונגען וואָס הערבערט האָט אמאָל געפונען. דער פלאג האָט געהאט
37 שטערען לויט דעם צאָהל פון דיא שטאאטען וואָס האָבען דאמאָלס בעלאנגט
צום אמעריקאנישען בונד. אָבער דער מאטראָז האָט נאכהער צוגעגעבען נאָך
א שטערען, דער שטערען פון דעם "שטאאט לינקאָלן", ווייל ער האָט שוין גע-
רעכענט זייער אינוועל אלס א טהייל פון דער גרויסער רעפובליק. דיא האָלץ
ארבייט פאר דיא זעגלען האָט סירוס הארדינג אליין געמאכט.

פאַרלויפֿיג איז דער פלאַג ארויסגעהאנגען געוואָרען אין מיטעלסטען פענ-
סטער פון גראניט הויז. דיא קאָלאָניסטען האָבען זייער פלאַג בעגריסט מיט
"הורא" געשרייען.

דער קאלטער סעזאָן איז כמעט פאַראיבער און עס האָט אויסגעזעהן, אז דער
צווייטער ווינטער אויף לינקאָלן אינזעל איז אוועק כמעט אָהן בעזאָנדערע גע-
שעהעניסען, אָבער אין דער נאכט פון עלפטען אוגוסט זיינען דיא קאָלאָניסטען
איבערראשט געוואָרען פון א זאָנדערבארע פאסירונג.

זיי זיינען יענע נאכט זעהר געשמאק געשלאָפֿען, ווען פלוצלונג האָט טאפּ
אַנגעהויבען שטארק בילען, דיעזען מאָל ניט ביים ברונים, זאָנדערן ביים טהיר
פון גראניט-הויז. דער הונד האָט מיט דיא פיס געריסען דיא טהיר וויא ער
וואָלט זיא וועלען עפענען, און האָט געבילט אָהן אויפהער. דושופּ האָט אויך
געברומט און געשריען. דער מאטראָז איז געווען דער ערשטער וואָס האָט דער-
הערט טאפּ'ס בילען.

— וואָס איז מיט דיר, טאפּ? — האָט פענקראָפּט געפרעגט לינענדיג
אויף זיין געלעגער — שטער אונז ניט אונזער שלאָף.

דער הונד איז אויף א וויילע אנשוויגען געוואָרען און האָט באלד וויעדער
אַנגעפאנגען בילען. הארדינג און אלע איבעריגע האָבען זיך אויך אויפגעכאפט.
זיי האָבען שנעל אַנגעצויגען זייערע קליידער און זיינען צוגעלאָפֿען צו א
פענסטער.

דיא ערד אונטען איז געווען בעדעקט מיט שנעע, וועלכער האָט אין דער
פינסטער אויסגעזעהן אזוי וויא פון א גרויען קאָליר. דיא קאָלאָניסטען האָבען
קיין זאך ניט געזעהן, אָבער זיי האָבען געהערט א גערויש און דאָס ברומען און
שרייען פון טהיערע.

— וואָס פאר א טהיערע זאָלען עס דאָרטען זיין? — האָט פענקראָפּט
אויסגעשריען.

— וועלך, יאגוארען אָדער אפען — האָט געב געענטפערט.

— זיי זיינען ניט ווייט פון אונז — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — זיי
זיינען שוין באלד דאָ אין דער הויך.

— אונזער געפליעגעל-הויף און אונזער גאָרטען! — האָט הערבערט פער-
צווייפעלט אויסגעשריען.

— וויא אזוי זיינען זיי אריבער אהער? — האָט פענקראָפּט פערוואונדערט
געפרעגט.

— זיי זיינען וואהרשיינליך אריבער דעם בריק פון טייך מערסי —
האָט דער אינזשניר געענטפערט — און זיי זיינען דורך יענער זייט ארויף צו
בראָספעקט האַיטס.

— אזוי איז עס! — האָט זיך ספּילעט אָבגערופּען — איך דערמאָהן מיך ערשט, אז איך האָב דעם בריק ניט אויפגעוויבען.
— א שעהן שטיקעל ארבייט האָט איהר אונז געמאכט, הערר ספּילעט — האָט פענקראָפּט פּערדריסליך געזאָגט.
— וואָס עס איז אָבגעטהאָן — האָט סיירוס הארדינג געענטפּערט — קען מען צוריק ניט כאַפּען. אָבער מיר מווען זיך ערשט בעראטהען וואָס מיר זאָלען טהאָן.

עס איז קיין צווייפּעל געווען, אז דער בריק איז ניט געווען אויפגעוויבען און טהיערע, וועלכע זיי זאָלען ניט זיין, זיינען אריבער דעם וואסער גרענעץ און זיי לאָזען זיך צו פּראָספעקט האַיטס. מען מוז אלזאָ געפינען א מיטעל וויא אזוי צו פּעריאָגען זיי, אום זיי זאָלען ניט פּעראורזאכען קיין שארען.

אָבער וואָס פּאר א טהיערע דאָרט זיינען געווען האָט מען ניט געקענט וויסען. דיא חיות האָבען געשריען און געברומט אלע מאָל שטארקער, אָבער פון דיא קולות האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געקענט שליסען צו וואָס פּאר א מין זיי בעלאנגען. אביסעל שפּעטער האָט זיך הערבערט דערמאָהנט, אז ער האָט עהנליכע געשרייען פון טהיערע אמאָל געהערט ביי רעד קריק (רויטער טייכעל). ער האָט זיך אביסעל בעדענקט און ער האָט זיינע קאָמפּאָניאָנען ערקלערט, אז דאָס זיינען א זאָרט פּוסען.

— פּאָרווערטס! — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען.

זיי האָבען זיך אלע בעוואפּענט מיט העק, ביקסען און רעוואָלווערען און זיי האָבען זיך ארונטערגעלאָזט אונטען צום ברעג פון מעער.

יענע פּוסען זיינען געפּעהרליכע ברואים, הויפּטזעכליך ווען זיי זיינען א סך אין צאָהל און הונגעריג. דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געוואגט אריינצוקומען צווישען דער סטאדע ווילדע חיות און זיי האָבען געשאָסען פון אונטען ארויף אום צוריק צו טרייבען די טהיערע, אז זיי זאָלען ניט דערגרייכען דעם געפּליעגעל-הויף. דיא קאָלאָניסטען האָבען געוואוסט, אז ווען דיא פּוסען קלייבען זיך אהין אריין, וועט פון זייערע עיפות וועניג וואָס איבערבלייבען. דיא קאָלאָניסטען האָבען אויך מורא געהאט, אז דיא טהיערע זאָלען ניט פּערדערבען זייער קאָרן פּעלד און זיי האָבען געמוזט אָנווענדען אלעס מעגליכע צו פּער-טרייבען זיי איידער זיי וועלען עטוואָס שאדען טהאָן.

צום גליק האָבען נאָך דיא פּוסען ניט געהאט ארויפגעקלעטערט אין דער הויך אויף פּראָספעקט האַיטס. זיי זיינען נאָך אלע געווען אונטען צווישען דעם טייך מערסי און דעם בארג און מען האָט נאָך געקענט פּערהיטען, אז זיי זאָלען אין דער הויך ניט קומען. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך אויסגעשטעלט אין איין רייע. טאפּ איז אויך געווען גרייט צו א מלחמה, זאָגאר דזשופּ איז אויך געווען

בעוואפענט מיט א דיקע בולאווע, גרייט צו קלאפען רעכטס און לינקס, צו יעדער צייט ווען נעב אָדער פענקראַפט וועט איהם הייסען.

דיא נאכט איז געווען זעהר א פינסטערע. דיא קאלאָניסטען האָבען דיא פוקסען פערשטעלט דעם וועג און געשאַסען. פון דעם בליאסק וואָס פלעגט זיך ארויסכאַפען פון דיא רעוואָלווערען און ביקסען האָבען דיא לייטע געזעהן מיט וועמען זיי האָבען צו טהאָן. דאָרט זיינען געווען אומגעפעהר הונדערט פוקסען, געגען וועלכע אלע פינף פערזאָן האָבען געקעמפּט. אייניגע פון דיא טהיערע זיינען שוין געלעגען טויט אויף דער ערד, אָבער עס האָט ניט אויסגעזעהן, אז דיא מחנה איז געוואָרען קלענער. דיא קאלאָניסטען זיינען דאָרום געווען אזוי וויא פעסט איבערצייגט, אז וועהרענד מאַנכע פוקסען פאלען אין דער מלחמה, קומען צו אנדערע איבער'ן בריק.

דער קאמפף איז געוואָרען א פירכטליכער. דיא טהיערע זיינען שרעקליך ווילד געוואָרען און זיי האָבען זיך געוואָרפען אויף דיא מענשען. איין פוקס איז ארויפגעשפרונגען דעם ניגער אויף'ן רוקען און ער האָט זיך אין איהם אָנגעטשעפט מיט זיינע שאַרפע נעגעל. הערבערט האָט דער היה דערשאַסען. טאפ האָט געקעמפּט וויא א העלד. ער האָט זיך געוואָרפען אויף דיא העלדזער פון דיא טהיערע און ער האָט אייניגע פון זיי דערשטיקט. דזשופ איז אויך ניט געשטאנען מיט פערלענגטע הענד און ער האָט געקלאַפט מיט זיין שטעקען רעכטס און לינקס. דער אַראַנגאָטאָנאָ איז שוין געווען צופיעל וואַגענד און ער איז געדאַפּען צווישען דיא מחנה ביזנע טהיערע. ביי דעם בליאסק פון א שאַס האָבען דיא קאלאָניסטען געזעהן וויא דער פיער-הענדיגער דזשופ קעמפּט מיט פינף פון דיא חיות, אָבער קומען איהם צו הילף האָבען זיי ניט געקענט.

דיא מלחמה האָט זיך אין צוויי שטונדען ארום געענדיגט מיט א זיעג פאר דיא קאלאָניסטען. באלד וויא עס האָט אָנגעהויבען טאָגען זיינען דיא טהיערע וואָס זיינען ארויס מיט גאנצע ביינער אנטלאָפען איבער'ן בריק, איבערלאָזענדיג א היבשע ביסעל פון זייערע ברידער טויט און פערוואונדעט. נעב איז באלד געלאָפען און ער האָט דעם בריק אויפגעהויבען. ווען עס איז ליכטיגער געוואָרען האָבען דיא זיעגער איבערגעזעהלט דיא געפאלענע אין דער מלחמה. זיי זיינען געווען פופציג שטיק, וועלכע זיינען געלעגען צושפרייט אויף'ן שלאכט-פעלד.

דיא קאלאָניסטען זיינען העכסט צופריעדען געווען וואָס זיי זיינען ארויס אזוי זיעגרייך; אָבער זיי האָבען זיך באלד אַרומגעזעהן, אז איינער פון זייערע, נעמליך דזשופ, איז ניטאָ.

נעב האָט אָנגעהויבען שרייען און רופען דיא אפע, אָבער קיין אנטוואָרט איז ניט געקומען. דאָס איז געווען דאָס ערשטע מאָל וואָס דזשופ האָט זיך ניט אָבעררופען ווען דער ניגער האָט איהם גערופען.

זיי זיינען אלע אוועק זוכען דעם פערשוואונדענעם אַראַנגאָטאָנאָ. זיי האָבען

אַבנעראמט דיא טויטע קערפער פון שנעע, וואָס איז געווען בעפארבט מיט בלוט און דזשופ איז געפונען געוואָרען ליגענדיג צווישען אייניגע טויטע פוקסען. דיא טויטע טהיערע ארום איהם האָבען געהאט צובראָכענע קינבאקען און צור קלאפטע קערפערס. דאָס האָט בעוויזען אז דזשופ האָט זיי דערשלאָגען מיט דער בולאווע, וואָס ער האָט בענוצט אלס וואפע.

דער אַרימער דזשופ, אָבוואָהל שווער פערוואונדעט, האָט נאָך אין זיין האנד געהאלטען א שטיקעל פון דעם שטעקען, וועלכען ער האָט צובראָכען אויף דיא קעפ פון דיא ווילדע טהיערע. נעב האָט זיין פיער-הענדיגען חבר בעטראכט און ער האָט אויסגעשריען:

— ער לעבט, ער לעבט!

— און מיר וועלען איהם רעטען — האָט זיך דער מאטראָז אַבגערופען מיר וועלען איהם שאפען הילף און היטען אזוי וויא ער זאָל זיין איינער פון אונזערע.

עס האָט אויסגעזעהן אזוי וויא דזשופ זאָל פערשטעהן וואָס מען רעדט, ווייל ער האָט אָנגעשפארט זיין קאָפ אויף פענקראָפּט'ס אקסעל, אזוי וויא ער זאָל איהם דאנקען. דער מאטראָז אליין איז אויך געווען פערוואונדעט, אָבער ניט אזוי שטארק וויא זיין קאָמפאניאָן דזשופ. דיא מענשען האָבען דיא טהיערע ניט געקענט אזוי פיעל בייזעס טהאָן, ווייל זייערע פיער-הענדיגע האָבען זיי פערטריבען; דזשופ אָבער האָט זיך בלויז פערטהיידעט מיט א שטעקען און זיי האָבען געקענט צוקומען צו איהם און רייסען און בייסען זיין לייב.

נעב און פענקראָפּט האָבען דעם פערוואונדעטען אוועקגעטראָגען און ארויפ-געצויגען אין גראניט הויז. דזשופ האָט שמערצליך געקעכצט, אזוי וויא ער זאָל בעטען מען זאָל איהם רעטען. מען האָט איהם אוועקגעלעגט אויף א מאטראַז וואָס איז אראָבגענומען געוואָרען פון איינע פון דיא בעטען און פענקראָפּט האָט זיינע וואונדערן פאָרויכטיג אויסגעוואשען. עס האָט אויסגעזעהן, אז קיינע אָדערען זיינען ביי דזשופ ניט געריהרט געוואָרען, דאָך איז ער געווען זעהר קראַנק פון בלוט פערלוסט. און נאָכדעם וויא מען האָט פערבאנדראזשירט זיינע וואונדערן איז ער אריינגעפאלען אין א שרעקליכען פיבער.

מען האָט איהם געגעבען לייכטע נאהרונג און בעהאנדעלט אזוי וויא א קראַנקען מענשען אין אלע הינזיכטען. אָנפאנגס איז דזשופ געווען אונרוהיג און ער האָט געאַטהעמט זעהר שווער. אָבער זיין אַטעהם איז אלע וויילע געוואָרען מעהר רעגעלמעסיג, ביז ער איז אריינגעפאלען אין א טיעפען שלאָף. טאפ פלעגט פון צייט צו צייט קומען שטילערהייד, אויף דיא שפיץ פינגער אזוי וויא איינער קומט געוואָהר ווערען צו א געפעהרליכען חולה. איינע פון דזשופ'ס הענד איז אראָפגעהאנגען פון זיין בעט און טאפ האָט זיא געגלעט מיט א סימפאטישע מינע.

אין יענעם טאָג האָבען דיא בעזיצער פון אינזעל אוועקגעשלעפט דיא טויטע קערפערס פון דיא פוקסען אין וואלד פון פאר וועסט און זיי דאָרט בע-גראָבען טיעף אין דער ערד.

דיעזע ערפאָהרונג מיט דעם איבערפאל פון דיא טהיערע האָט דיא קאָ-לאָניסטען געדיענט אלס גוטע לעקציען צו זיין מעהר פאָרזוכטיג און פון דא-מאָלס אָן זיינען זיי קיינמאָל ניט געגאנגען צו בעט איידער זיי זיינען געווען זיכער, אז זייערע בריקען זיינען אויפגעהויבען און קיין טהיער וועט ניט קענען אריינקומען אין זייער קליינע טעריטאָריע.

דזשופ'ס צושטאנד האָט זיך אין עטליכע טעג ארום אָנגעהויבען בעסער רען. דער פיבער איז געוואָרען שוואכער און שוואכער און גידעאָן ספילעט, וועלכער האָט געהאט א שטיקעל ידיעה אין מעדיצין, האָט ערקלערט, אז ער איז ארויס פון געפאָהר.

דעם 16טען אונוסט האָט דזשופ אָנגעפאנגען עסען. נעב האָט פאר איהם ערפערטיגט גוטע מאכלים און נאשערייען. דזשופ איז פון נאטור געווען א היב-שער נאשער און אבי נור ער האָט געקראָגען א שטיקעל אפעטיט האָט ער איינ-געשלאָנגען דיא גוטע זאכען וואָס נעב האָט איהם דערלאָנגט.

גידעאָן ספילעט האָט אמאָל דעם ניגער אויסגעערט פארוואָס ער ניט דזשופ'ן אזוי נאָך און געוואָהנט איהם איין צו זיין א נאשער, א פרעסער; אָבער נעב האָט איהם געענטפערט, אז דיא אַרימע אפע קען ניט האָבען קיין בעגריעה פון אנדערע גוטע זאכען, פון אנדערע פערגניגענס, זאָל זיא וועניגסטענס הנאה האָבען פון א גוטען ביסען.

צעהן טעג איז דזשופ געלעגען צו בעט, דעם 1טען אונוסט איז ער אויפגע-שטאנען. זיינע וואונדען זיינען געווען פעהיילט און עס האָט אויסגעזעהן, אז ער וועט זיך גאנץ שנעל פאָלשטענדיג ערהאָלען. אזוי וויא א מענש וואָס קומט איבער א קראנקהייט, איז דזשופ געווען הונגעריג און דער רעפאָרטער האָט ערלויבט מען זאָל איהם געבען עסען פיעל ער פערלאָנגט. נעב האָט בעקומען אן אָרדער אז ער זאָל זיין פיערהענדיגען שילער געבען גענוג עסען און בעפרידיגען זיין אפעטיט.

— עס פיעל דוא ווילסט, מיין דזשופ — האָט דער ניגער געזאָגט צו דער אפע — און שפאָר ניט. דוא האָסט פערגאָסען דיין בלוט פון אונוערטוועגען און דוא דארפסט עס צוריק בעקומען. אלעס וואָס איך קען טהאָן פאר דיר איז געבען דיר גוט עסען.

דעם 25טען אונוסט האָבען זיך פלוצלונג נעב'ס געשרייען געהערט וועהרענד ער האָט גערופען זיינע קאמעראדען.

— קאפיטאן, הערר ספילעט, הערר פענקראָפט, הערבערט, קומט שנעל! קומט גיכער!

דיא קאלאניסטען וואָס זיינען דאמאָלס געזעסען אין עס־שטוב זיינען אריינ־
געלאָסען אין אַראַנג־אומאנג'ס צימער פון וואַנען נעב'ס קול איז געקומען.
— וואָס איז געשעהן? — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט.
— סוקט — האָט נעב געענטפערט מיט אַ הילכענדען געלעכטער — סוקט
אויף אונזער קאמערעד דזשופ!

און זיי האָבען אלע געזעהן וויא הערר דזשופ איז געזעסען דיא פיס אונטער
זיך אזוי וויא א טערק, האָט גערויכערט אַ לילקע און האָט געבלאָזען דעם רויך
געלאָסען און ערנסט אזוי וויא א רייכער בעל הבית ביי זיך אין דער היים.
— מיין לילקע! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — דער גנב האָט מיין
לילקע צוגענומען! האַלט עס, האַלט עס, אלטער בחור, איך שענק דיר אוועק
דיא לילקע אלס אַ פרעזענט, אלס אַ גראַטולאַציע און וואָס דוא ביזט געוונד גע־
וואָרען.

און דזשופ האָט גערויכערט און געבלאָזען דעם רויך מיט אַ מין שטאַלץ
און צופריערענהייט. האַרדינג איז דערפון ניט איבערראשט געוואָרען און ער האָט
דערזעהלט זיינע קאָמפּאָניאָנען פון אייניגע פּאָסטען וואָס געצוימטע אפּען
זיינען אזוי געווען צוגעוואָהנט צום רויכערען, אז דאָס איז ביי זיי געווען אַ
ניטווענדיקייט אזוי גוט וויא עסען.

פון יענעם טאָג אָן האָט שוין דזשופ געהאט זיין אייגענע לילקע. ער פלעגט
זיא אליין אָנפילען מיט טאבאק, פלעגט זיא אָנצינדען מיט אַ גליהענדע קויהל
און פלעגט רויכערען. פענקראָפּט, וועלכער איז אליין געווען אַ גרויסער רויכערער
איז צוליעב דעם מעהר צוגעבונדען געוואָרען צו זיין שטומען פיער־הענדיגען
קאלעגע.

— פילייכט איז ער גאָר אַ מענש — האָט פענקראָפּט אמאָל געזאָגט צו
נעב — וועט איהר שטארק איבערראשט ווערען, ווען ער וועט אין אַ שעהנעם
פריהמאָרגען אָנהויבען רעדען צו אונז?

— אויף מיין וואָרט, אז ניט — האָט נעב געענטפערט — וואָס מיר
וואונדערט יא, איז, וואָס ער האָט ביז ערשט ניט גערעדט. ער איז דאָך אין אלע
הינזיכטען אזוי וויא אַ מענש, נור דער לשון פעהלט איהם.

— מיר וואָלט עס גרויס פּערגניגען פּערשאפט — האָט דער מאַטראָז געזאָגט
— ווען דזשופ זאָל צום ביישפיעל צו מיר קומען און זאָגען: פענקראָפּט, לאָמיר
זיך בייטען מיט דיא לילקעס.

— יא — האָט דער ניגער געזאָגט מיט אַ מינע פון בעדויערען — אַ רחמנות
נעבעך אויף איהם, וואָס ער איז געבאָרען געוואָרען אַ שטומער.

אין מאָנאט סעפטעמבער האָט זיך דער ווינטער געענדיגט און דיא קאָד
לאָניסטען זיינען געוואָרען מעהר טהעטיג. דאָס בויען פון דער שיף איז צוגע־
גאנגען שנעל. דיא אינוועניגסטע טהיילען פון דער שיף זיינען שוין געווען פּער־

טיג פון פריהער, אָבער מען האָט נאָך געדארפט מאַכען דיא אויסערליכע טהיילען, צו וועלכע פענקראָפּט האָט זיך גענומען העכסט פלייסנ און פון טאָג צו טאָג איז צו דער שיף צוגעקומען א היכשע ביסעל.

אזוי וויא קיין האָלץ האָט ניט געפעהלט, האָט דער מאַטראָז פאָרגעשלאָגן גען דעם אינזשיניר, אז דיא שיף זאָל געפאנצערט ווערען, זאָל אַרומגעקלאַפּט ווערען מיט נאָך ברעמער, אום זיא זאָל זיין פעסטער און זיכערער פון רינען. האַרדינג האָט איינגעשטימט מיט פענקראָפּט'ס אידעע און האָט געזעהן אז דיא שיף זאָל זיין אזוי פעסט און זיכער וויא מעגליך.

דעם 15טען סעפטעמבער איז דיא געביידע געווען פערטיג. מען האָט בלויז געדארפט פערשטאָפּען דיא שפאלמען, פערניסען מיט פעך, אוועקשטעלען דיא מאַסטען און איינריכטען דיא זעגלען. פענקראָפּט האָט געבראכט אזעלכע ווייכע און דינע גראָזען מיט וועלכע זיי האָבען פערשטאָפּט דיא שפאלמען און לעכער פון דער שיף. פעך האָט זיי אויך ניט געפעהלט. דיעזער מאַטער ריאַל, וואָס רינט פון בוימער איז אין וואַלד געווען גענוג און זיי האָבען דערמיט אויסגעקלעפּט דיא שיף. עס האָט גענומען א שטיקעל צייט ביז זיי האָבען איינגעריכטעט דיא מאַסטען מיט דיא זעגלען, אָבער אין דער ערשטער וואָך פון מאַנאט אָקטאָבער איז דיא שיף געווען פאָלקאם פערטיג און עס איז בער שלאָסען געוואָרען צו מאַכען מיט איהר א פראָבע ריזע ארום לינקאָלן אינזעל, אום צו זעהן וויא ווייט זיכער מען קען מיט איהר זיין אויף'ן ים.

דורך דער צייט וואָס האַרדינג און פענקראָפּט און אָפּטמאַל אויך דיא אַנדערע מיטגלידער פון דער קאָלאָניע זיינען געווען בעשעפטיגט מיט פער פערטיגען דיא שיף, האָבען זיי אויך ניט פערנאכלעסיגט אַנדערע וויכטיגע אַר-בייט. זיי האָבען פערגרעסערט דיא שטאהלען פון זייערע שעפסען און ציעגען, ווייל איבער'ן ווינטער זיינען צוגעקומען יונגע, וועלכע זיינען דאָרט געבאָרען געוואָרען און מען האָט געדארפט מאַכען פלאץ פאר זיי. זיי האָבען אויך פער-גרעסערט זייער געפליעגעל-הויף, אין וועלכען עס זיינען צוגעקומען פויגלען און זיי האָבען פערפלאַנצט נייע מינים פלאַנצונגען און גרינסען, וואָס זיי האָבען געפונען אין וואַלד.

דעם צעהנטען אָקטאָבער האָבען דיא קאָלאָניסטען אַרונטערגעלאָזט דיא שיף אין וואַסער. מען האָט איהר אויף קיילעכדיגע קלעצער צוגעשלעפּט צום ברעג און ווען דער פלוטה (וואַסער שטייגונג) איז געקומען, האָט זיא אָנגעפאָר-גען שווימען אויף'ן וואַסער, וועהרענד דיא קאָלאָניסטען האָבען געשריען "הר-רא!" און זיינען אויסער זיך געווען פון פרייד.

אידער דיא שיף האָט זיך אויפגעהויבען אויף'ן וואַסער, האָבען דיא קאָ-לאָניסטען אלע איינשטימיג ערקלעהרט דעם מאַטראָז אלס קאפיטאן פון דער נייער שיף. דיעזע עהרע האָט ער גאנץ עהרליך פערדיענט, ווייל ער האָט אויפ-

געגעבען דעם פראיעקט פון בויען דיא שיה, איז געווען כמעט דער גאנצער ארכיטעקט פון איהר און האָט ארום איהר געארבייט פון אָנפאנג ביז צו ענדע. קאפיטאן פענקראָפּט איז געווען העכסט צופריעדען מיט דעם טיטול וואָס זיינע קאָלעגען האָבען איהם געגעבען און ער איז געווען זעהר שטאַלץ דערויף. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך אויך בעראטהען וועגען א נאָמען געבען זייער שיה און נאכהער וויא פערשיעדענע נעמען זיינען פאָרגעשלאָגען געוואָרען איז פער- בליבען, אז זיא זאָל הייסען "באָנעדווענטשור" (גוטע אונטערנעהמונג).

באלד וויא דאָס וואסער פון ים האָט אָנגעהויבען שטייגען און דיא "באָ- נעדווענטשור" האָט זיך אויפגעהויבען האָט פענקראָפּט א קאָמאנדעווע געטהאָן, אז אלע זאָלען אריינגעהן אינוועניג. עס איז דאמאָלס געווען דיא צייט פון עסען, אָבער זיי האָבען זיך ניט געוואָלט פערזאמען און זיי האָבען מיטגענומען שפיז אויף'ן שיה. זיי האָבען ערווארטעט אז זייער ריזע וועט דויערען וועניגסטענס ביז שפעט אין אבענד.

אום האַלב עלף אהר פאר מיטאָג זיינען אלע געווען אויף'ן שיה, זאָגאר טאפ און דזשופ האָבען דאָרט אויך פערנומען פלעצער. הערבערט האָט אויפ- געהויבען דעם אנקער, וואָס איז געווען פעסט אריינגעשטעקט אין זאמד, דיא זעגלען זיינען ארויפגעצויגען געוואָרען און דיא גרויסע לינקאָלן פלאַג האָט געפלאַמערט אויף'ן שפיז פון הויכען מאסט. קאפיטאן פענקראָפּט האָט נאָר אָנגעקוואָלען קוקענדיג אויף זיין שיה, איבער וועלכע ער האָט איבערגענומען דיא קאָמאנדע.

סיירוס הארדינג האָט בעטראכט דיא שיה, וועהרענד זיא האָט זיך אָנגע- הויבען בעוועגען אויף'ן וואסער און ער האָט ביי זיך געטראכט, אז נאָך אלעמען איז א ריזיקע צו לאָזען יעמאנדען פאָהרען מיט איהר אזא ווייטע וועג וויא צום אינזעל טייבאָר.

עס איז געווען שעהנעם וועטער. א מילדער ווינד האָט געבלאָזען און דיא "באָנעדווענטשור" האָט זיך געגליטשט אויף'ן בלויען וואסער. ביי דער ערשטער פראָבע האָט זיך דיא שיה ארויסגעצויגט זעהר גוט. איהר גאנג איז געווען אויסגעצייכענט און אלע האָבען צוגעגעבען אז מען קען פון איהר גרויסע נוצען ציהען.

פענקראָפּט האָט ניט געפיהרט דיא שיה פאזע ברעג, זאָנדערן דריי אָדער פיער מייל ווייט פון טרוקענע לאַנד. פון ווייטענס האָבען דיא קאָלאָניסטען בע- סער געקענט בעאָבאכטען זייער אינזעל. זיי האָבען געקוקט אויף זייער קליינע מלוכה און זיא בעוואונדערט.

— וויא שעהן אונזער אינזעל איז! — האָט הערבערט אויסגעשריען.

— יא, אונזער אינזעל איז שעהן און גוט — האָט זיך דער נייגעוואָרענער שיפס-קאפיטאן אָבגערופען — איך האָב איהם ליעב אזוי וויא איך האָב ליעב

געהאט מיין אַרימע מוטער. דיעזער גוטער אינוועל האָט אונז, אַרימע און פֿער-
וואָגעלטע אויפגענומען, און ערשט וואָס פֿעהלט אונז, דיא פינף פֿערזאָן וואָס
זיינען אַרונטערגעפֿאלען פֿון דיא וואָלקענס?

— גאָר ניט — האָט נעב געענטפֿערט — עס פֿעהלט אונז גאָר ניט, קא-
פיטאן.

און דיא צוויי בראווע מענער האָבען דריי מאָל "הורא!" אויסגעשריען
צו עהרע פֿון לינקאָלן אינוועל.

דורך דער צייט איז גידעאָן ספֿילעט געזעסען אָנגעשפֿארט און געמאכט
צייכנונגען פֿון דיא שעהנע פֿאנאָראַמעס וואָס ער האָט פֿאַר זיינע אויגען געזעהן.
סיירוס האַרדינג האָט אלעס בעאָבאכטעט און איז געזעסען שטיל.

— נו, קאפיטאן האַרדינג—האָט פֿענקראָפֿט געפֿרעגט—וואָס דענקט איהר
ערשט וועגען אונזער שיה?

— עס זעהט אויס, אז זיא פֿיהרט זיך אויף זעהר פֿיין — האָט האַרדינג
געענטפֿערט.

— פֿיין! און דענקט איהר איצט, אז מען קען אין איהר אונטערנעהמען
א ווייטע ריזע?

— וואָס פֿאַר א ריזע, פֿענקראָפֿט?

— צום ביישפֿיעל, צום אינוועל טייבאָר.

— מיין פֿריינד — האָט האַרדינג געענטפֿערט — איך דענק, אז זאָלאַנג
מיר זיינען ניט געצוואונגען דערצו, זאָלאַנג מיר האָבען קיין וויכטיגע אינטערעסע
צו בעזוכען יענעם אינוועל, לוינט אונז ניט צו אנפֿערטרויען אונזער לעבען אויף
דער "באָנעדווענטשור". צו וואָס זאָלען מיר עס טהאָן?

— יעדער איינער וויל בעקאנט זיין מיט זיינע שכנים — האָט דער מאַט-
ראָז געענטפֿערט — דער אינוועל טייבאָר איז אונזער איינציגער שכן מיט וועל-
כען מיר קענען בעקאנט ווערען און דיא העפֿליכקייט פֿאָדערט אז מיר זאָלען עס
טהאָן.

— וואָס זאָנט איהר אויף אונזער פֿענקראָפֿט? — האָט זיך דער רעפֿאָר-
טער אָבגערופען שפּאַסחאפּט — וויא שטרענג ער איז מיט העפֿליכקייט!

— איך בין מיט קיין זאך ניט שטרענג — האָט זיך פֿענקראָפֿט פֿערענט-
פֿערט — אָבער איך האָב גרויס לוסט צו מאכען א ריזע אויף'ן ים און ספֿע-
ציעל צום אינוועל טייבאָר.

— אָבער בעדענקט זיך, פֿענקראָפֿט — האָט האַרדינג זיך אָבגערופען —
איהר קענט דאָך אַליין ניט פֿאַהרען אזא ווייטע וועג.

— נאָך איינער מיט מיר וועט זיין גענוג — האָט פֿענקראָפֿט געענטפֿערט.
— אויב אפֿילו אזוי — האָט האַרדינג געזאָגט — וועט איהר ריזיקירען

מיט אייך און מיט נאָך איינעם פֿון אונז. פֿערגעסט ניט, אז אונזער קאָלאָניע

**פעשטעחס אין גאנצען פון פינה פערזאן און צוויי מענשען זיינען ביי אונז פער-
רעכענט אלס א גאנצע ארמעע.**

— האָט קיין פורכט, קאפיטאן — האָט פענקראָפּט מיט א זיכערען טאָן
געזאָגט — עס איז אין דעם קיין ריזיקע ניטאָ.

— פיליכט, פענקראָפּט, אָבער איך מוז ווידערעהאַלען מיין מיינונג, אז
זאָלאַנג עס האַנדעלט זיך ניט וועגען אירגענד וועלכע וויכטיגקייט, דארף מען
אזא ריזע ניט אונטערנעהמען.

דער מאַטראָז, אָדער קאפיטאן ג'ון דער "באָנעדווענטשור" איז אָבער גע-
ווען זעהר איינגעשפּאַרט און ער האָט ניט אנדערש געוואָלט אז זיין אידעע זאָל
דורכגעפיהרט ווערען. ער האָט אויף האַרדינג'ס לעצטע ווערטער גאָר ניט גע-
ענטפּערט. ער האָט גערענקט, אז ער וועט עס ביים קאפיטאן פּוּעל'ען אן אנ-
דערש מאָל און ער האָט דעם געשפּרעך וועגען דער ריזע אָבערבאָכען. אָבער ער
האָט גאָר ניט געוואוסט, אז באלד וועט א זאָנדערבארער פּאַרפּאל איהם קומען
צו הילף און זיין געפּלאַנטע ריזע צום וויסטען אינזעל וועט מעהר ניט זיין
אן עקשנות, א קאפּריז, זאָנדערן א וויכטיגע נויטווענדיגקייט.

פענקראָפּט האָט צוגעטריבען זיין שיף נאָהענט צום ברעג ניט ווייט פון
פּאַרט באלון. דיא ריזענדע האָבען דאָרט געוואָלט בעקוקען דיא קאנאלען צוויי-
שען דיא פעלזען. זיי זיינען געווען ניט מעהר וויא א האַלב מייל ווייט פון ברעג.
דיא שיף איז געגאנגען לאַנגזאָם, ווייל דיא ברעג ביים ברעג מעער האָבען פּער-
שטעלט דעם ווינד און דיא זעגלען זיינען געטריבען געוואָרען זעהר שוואַך.
הערבערט איז געזעסען ביים פּאָדערשטען ברעג פון שיף, ווען ער האָט פּלוצלונג
אויסגעשריען:

— רודערט אָן א זייט, פענקראָפּט! רודערט שנעל!

— וואָס איז? — האָט פענקראָפּט דערשראָקען געפּרעגט — א פעלז? —
— ניין — האָט הערבערט געענטפּערט — ווארט א וויילע. איך זעה ניט

גוט.

אזוי רעדענדיג האָט זיך הערבערט איינגעצויגען און אריינגעשטעקט דיא
האנד אין וואסער און ער האָט זיא צוריק ארויסגעצויגען אויסשרייענדיג.

— א פּלאַש! א פּלאַש!

הערבערט האָט אין זיין האַנד געהאלטען א פּערקאָקעוועטע פּלאַש, וועל-
כע ער האָט נור וואָס ארויסגעצויגען פון וואסער. סירוס האַרדינג האָט דיא
פּלאַש צוגענומען פון הערבערט'ס האַנד און ניט רעדענדיג א וואָרט האָט ער
ארויסגעצויגען דעם קאָרק און פון אינוועניג ארויסגענומען א פייכטע שטיקעל
פּאַפּיער אויף וועלכע עס זיינען געווען אויפגעשרייעבן פּאָלגענדע ווערטער:

"פּערוואָרפּענער... אינזעל טייבאָר: 153 וועסט לאַנגיטיוד, 37.11 וועסט
לאַטיטיוד."

13 מעם קאפיטעל.

דיא ריזע צום אינזעל טייבאָר. — קאפיטאן פענקראַפּט און זיין מאַנשאַפּט. —
דערגרייכט דעם אינזעל. — דיא פאַרשינג. — טהיערע און וואַקסונגען.
קיון שפור צו א מענשען. — דיא לערע בידעל.

— א פּערוואָרפּענער! — האָט פענקראַפּט אויסגעשריען — א פּערוואָנעלטער
אויף'ן אינזעל טייבאָר וועניגער וויא צוויי הונדערט מייל ווייט פון אונז! אה,
קאפיטאן הארדינג, וועט איהר ערשט אויך זיין דאגעגען. מיין ריזע אהין?
— ניין, פענקראַפּט — האָט סירוס הארדינג געענטפּערט — איך בין
מיט איך איינפּערשטאנען און איהר זאָלט ארויספּאָרען אזוי שנעל וויא מעגליך.
— מאַרגען?
— זאָל זיין מאַרגען!

דער אינזשיניר האָט נאָך געהאלטען דיא שטיקעל פאפיער וואָס ער האָט
ארויסגענומען פון פּלאַש און ער האָט עס גוט בעטראַכט, דאן האָט ער זיך
אַבגערוּפּען :-

— פון דיעזען דאָקומענט, מייע פריינדע, לויט וויא ער איז געשריבען,
קענען מיר שליסען פּאָלגענדעם: ערשטענס, אז דער פּערוואָרפּענער אויף'ן
טייבאָר אינזעל איז א מאן וואָס בעזיצט א היבשע ביסעל קענטניסע אין געד
אַגראַפיע, ווייל ער גיט אָן דעם ריכטיגען פונקט וואו יענער אינזעל געפינט זיך;
און צווייטענס קענען מיר וויסען, אז ער איז אן ענגלישער אָדער אן אמעריקא-
נער, ווייל דער דאָקומענט איז געשריבען אין ענגליש.

— דאָס איז זעהר לאַגיש — האָט ספּילעט בעשטעטיגט — און דיא אָנ-
וועזענהייט פון יענעם מאן אויף יענעם אינזעל גיט אונז אן ערקלערונג וועגען
דעם קאסטען, וואָס מיר האָבען דאָ געפונען. עס איז וואהרשיינליך ערגיז געד
ווען א שיפּס-ברוך, פון וועלכען יענער מאן האָט זיך גערעטעט אויף'ן אינזעל
טייבאָר און דער קאסטען וואָס האָט בעלאנגט צו דער זעלבער שיף איז פּער-
שוואומען צום לינקאָלן אינזעל. פילייכט אויף יענעם פּערוואָרפּענעם'ס גליק
איז פענקראַפּט'ען איינגעפאלען דיא אידעע צו בויען א שיף, און יענעם'ס
שיקזאל האָט בעשטימט, אז מיר זאָלען גראדע היינט פּרובירען דיא שיף און
געפינען דיא פּלאַש; ווען מיר וואָלטען דיא פּראָבע-רייזע אָבגעלעגט אויף
מאָרגען, וואָלטען מיר דיא פּלאַש גיט געפונען, ווייל זיא וואָלט צוקלאפּט געד
וואָרען אָן דיא פעלזען.

— גאנץ ריכטיג — האָט הערבערט געזאָגט — עס איז צום פּערוואָרפּע-

נעמ'ס גליק, וואָס דיא "באָנעדווענטשור" איז פערבייגעפאָהרען פונקט דיעזען פלאץ, וואו דיא פלאש איז געשוואומען.

— קומט עס אייך ניט פאָר זאָנדערבאר? — האָט האַרדינג געפרעגט דעם מאַטראָן.

— וואָס פאר א זאָנדערבארקייט? — האָט פענקראָפּט צוריק געפרעגט — זעהט איהר אין דעם עטוואָס אויסערגעווענהליכעס, הערר קאפיטאן? דיא פלאש האָט דאָך געמוזט ערגיץ שווימען און ווארום ניט אהער אזוי גוט וויא ערגיץ אנדערש?

— פילייכט זיינט איהר גערעכט, פענקראָפּט — האָט דער אינזשניר גע-
ענטפערט — אָבער דאָך —

— איהר מיינט צו זאָגען — האָט איהם דער מאַטראָן אונטערנעכאפּט — אז דאָס איז געווען בעשטימט פון הימעל, אז דאָס איז געשעהן אויף דעם פערואַנגעלטען'ס גליק; דאָס לייקען אייך ניט.

— אָבער איז עטוואָס דאָ צו בעווייזען, אז דיא פלאש איז לאנג געשוואומען אין מערע? — האָט הערבערט געפרעגט.

— ניין — האָט ספילעט געענטפערט — דער דאָקומענט, זעהט אויס, איז ניט לאנג געשריבען געוואָרען. וואָס דענקט איהר וועגען דעם, הערר סיי-
רוס?

— עס איז שווער צו זאָגען א ריכטיגע מיינונג וועגען דעם — האָט האַר-
דינג געענטפערט.

— און מיר דארפען זיך ניט ברעכען דיא מחות — האָט זיך הערבערט אָבערופען — מיר וועלען עס אין גיכען וויסען.

פענקראָפּט האָט וועהרענד דעם געשפרעך ניט גערוהט און ער האָט דיא שיה שנעל געטריבען צו קלאָו קייפ.

זיי האָבען אלע געדענקט וועגען דעם פערואַרפּענעם אויף'ן טייבאָר אינזעל. וועלען זיי איהם קענען רעטען אין צייט? וועלען זיי איהם קענען געבען שוין און שטיצע איידער עס וועט זיין צו שפעט? — מיט דיעזער פראגע האָבען זיך בעשעפטיגט דיא מחות פון אלע פינף קאָלאָניסטען. זיי אליין זיינען דאָך אויך געווען פערואַרפּענע אויף א וויסטען אינזעל, אָבער זיי האָט דאָס גליק אָבער-שפיעלט און זיי האָבען ערוואָרבען אלעס וואָס נויטיג איז צו א זיכערע עקזיס-טענץ, און ווער ווייס אויב יענער האָט אויך אזא גליק געהאט? זיי האָבען דארום אָנגענומען אלס זייער פפליכט צו קומען יענעם עלענדען צו הילף וואָס שנעלער.

זיי זיינען ארומגעפאָהרען קלאָו קייפ און ארום פיער דעם זייגער פאר נאכט האָט דיא "באָנעדווענטשור" געאנקערט ביי דעם מויל פון טייך מערסי. יענעם אבענד זיינען געמאכט געוואָרען אלע פאָרברעייטונגען צו דער רייזע. עס

איז ביי דיא קאָלאָניסטען בעשלאָסען געוואָרען, אז פענקראָפּט און הערבערט זאָלען פאָהרען צום טייבאָר אינזעל. פאר איין פערזאָן איז צו רייזיקאליש אונטערצונעהמען אזא רייזע, פיליכט פאסירט א סיבה אויף'ן וועג; אין צווייען אָבער איז זיכערער. הערבערט האָט געקענט רודערען און האָט געוואוסט וויאָנצוגעהן מיט א שיף און ער איז דאָרום ערוועהלט געוואָרען אלס קאָמפאָניאָן צו פענקראָפּט. זיי האָבען אויסגערעכענט, אז אויב זיי וועלען ארויספאָהרען מאָרגען, דעם צעהנטען אָקטאָבער וועלען זיי קומען אויף יענעם אינזעל אום 13טען. מעהר וויא דריי טעג, האָבען זיי גערעכענט, וועט דיא רייזע ניט דויערען, זאָגאר ביי ניט עכט גינסטיגע וועטערען. איין טאָג, האָבען זיי געדענקט, וועלען דיא צוויי רייזענדע פּערוויילען אויף יענעם אינזעל און דעם 17טען אָקטאָבער וועלען זיי זיין צוריק, פיליכט מיט א נייעם מיטגליעד אין זייער קאָלאָניע.

אָבער דער פאָריגער בעשלוס, אז בלויז פענקראָפּט און הערבערט זאָלען אונטערנעהמען דיא רייזע, איז געענדערט געוואָרען. גידעאָן ספילעט האָט ניט געקענט בעהערשען זיין רעפּאָרטערשען גייסט און ער האָט אזא וויכטיגע רייזע זע מיט אזא וויכטיגע ענטדעקונג ניט געוואָלט דורכלאָזען און ער האָט געדוואָלט זיין דער ערשטער אויף'ן פלאץ. ער האָט זיינע קאָמפאָניאָנען ערקלערט, אז ער וועט אין גראַניט הויז ניט פּערבלייבען און אויב מען וועט איהם ניט אויפנעהמען אויף דער "באָנעדווענטשור", וועט ער נאָכשווימען, אָבער ער מוז זיין אויף'ן אינזעל טייבאָר און ער וועט פאר קיין פאל אזא געלעגעהייט ניט דורכלאָזען. עס איז בעשטימט געוואָרען, אז אויף ספילעט זאָל מיטפאָהרען. אויף מאָרגען, אום פינף אוהר אין דער פריה זיינען פענקראָפּט, הערבערט און ספילעט אָבגעפאָהרען. סיירוס האַרדינג און נעב זיינען געשטאנען ביים פענסטער פון גראַניט הויז און געפאָכט מיט טיכלעך אין דער לופט אלס צייט-כען פון זענען זיך. דיא דריי רייזענדע האָבען אויף דאָס זעלבע געטהאָן ביז דיא שיף איז אָבגעפאָהרען ווייט און זיי האָבען איינע דיא אנדרע ניט געקענט זעהן.

עס איז געווען שעהנעם וועטער און דיא "באָנעדווענטשור" איז געשוואָרן מען גרויסארטיג. דיא רייזענדע האָבען געהאט שפייז און געטרענקע גענוג אויף א וואָך צייט און זיי האָבען זיך געלאָזט וואויל געהן אזוי וויא לעבעדיגע יונגען אויף א לוסט רייזע אויף א יאכט שיף. פענקראָפּט האָט געשפיעלט דיא דאָלע פון קאפיטאן. ער האָט געקוקט אויף'ן קאָמפאָס און געפיהרט דיא שיף, וועהרענד הערבערט און ספילעט האָבען געדיענט אלס דיא מאַנשאַפּט פון שיף און זיי האָבען ערפילט זייער קאפיטאן'ס אָרדרעס. פענקראָפּט איז העכסט צופריעדען געווען מיט זיינע העלפער.

דיא נאכט איז געווען א שטילע. דיא לבנה האָט געלויכטען בלויז א טהייל

פון דער נאכט, און ווען דיא לבנה איז אונטערגעגאנגען איז געווען עכט פינסטער. קאפיטאן פענקראָפּט האָט איינגעטהיילט דיא נאכט צווישען איהם און הערבערט, וועלכען ער האָט געהאלטען אלס זיין ערשטען אָפּציער. צוויי שטונדען האָט ער קאָמאנדירט דיא שיף און הערבערט איז געשלאָפּען און דיא אנדערע צוויי שטונדען האָט הערבערט איבערגענומען דיא קאָמאנדע און פענקר ראָפּט איז געשלאָפּען. דער רעפּארטער איז געשלאָפּען א גרויסען טהייל פון דער נאכט און ווען ער איז וואכענדיג געווען האָט ער געהאַלפּען פענקראָפּט'ן אָדער הערבערט'ן.

דיא נאכט איז שנעל פּאָראַיבער און אזוי איז אויך אוועק דער קומענדר טאָג. דיא "באָנעדווענטשור" האָט זיך געגליטשט איבער'ן בלויען וואסער אין דיא ריכטונג וואו קאפיטאן פענקראָפּט האָט געוואָלט און דיא רייזענדרע האָבען געהאַפּט, אז זיי וועלען שנעל ערגרייכען דעם אינזעל טייבאָר. דער ים איז דורכטויט געווען לעער און פערלאָזען. מעהר וויא הימעל און וואסער האָבען זיי פאר זייערע אויגען ניט געזעהן. בלויז איינמאָל האָבען זיי געזעהן א גרויסען פויגעל דורכפליהענדיג. גידעאָן ספילעט האָט גערענקט, אז דאָס איז פילייכט דער אלבאטראָס דורך וועלכען ער האָט אוועקגעשיקט דעם בריעף צום "ניו יאָרק העראָלד".

— וואונדערבאר — האָט הערבערט געזאָגט — ערשט איז דיא צייט ווען וואלפיש פאנגער פאָהרען ארום און דיעזער ים איז אזוי וויסט און פערלאָזען.

— פערלאָזען גאָר? — האָט זיך פענקראָפּט אָבערופען — פאר וואָס פערלאָזען?

— וואָס מיינט איהר? — האָט דער רעפּארטער געפרעגט. — איך מין — האָט פענקראָפּט געענטפערט — אז דער ים איז דאָ ניט וויסט און פערלאָזען אזוי וויא הערבערט האָט זיך אויסגעדריקט. און אונזער שיף איז עפעס גלאַט א שטיק האַלץ? און מיר זיינען ניט קיין מענשען? אין אבענד האָבען דיא רייזענדרע אויסגעזעכענט, אז זיי זיינען שוין אָב געפאָהרען א שטרעקע פון א הונדערט און צוואנציג מייל. דאָס הייסט, אז זיי האָבען דיעזע שטיק וועג דורכגעמאכט אין זעקס און דרייסיג שטונדען צייט. דער ווינר, וואָס האָט ביז דאן געטריבען דיא זענלען האָט אויפגעהערט און דיא "באָנעדווענטשור" האָט זיך געשלעפּט זעהר לאנגזאם, דאָך האָבען דיא רייזענדרע געהאַפּט, אז ביז פארטאָג וועלען זיי שוין זיין אויף'ן אינזעל טייבאָר.

יענע נאכט האָבען זיי אלע דריי ניט געשלאָפּען. זיי זיינען געווען זעהר אונגענוגליק און נייגעריג צו בעטרעמען וואָס שנעלער יענע שטיקעל לאַנד, וואו דער פערוואָרפענער געפינט זיך און דאָס האָט געשטערט זייער שלאָף. זייערע געדאנקען זיינען נור געווען פערנומען מיט דעם עלענדען מאן, וואָס

האָט דיא פלאַש מיט'ן בריעה אריינגעוואָרפֿען אין ים. לעבט יענער מאַן ? נע-
פינט ער זיך נאָך ערשט אויך אויף'ן אינזעל טייבאָר ? וועט דער מאַן וועלען
מיטפֿאָהרען מיט זיי נאָך לינקאָלן אינזעל ? וועט ער ניט שמערען דיא רוהע
און דיא פֿעראייניגונג אין זייער קליינע קאָלאָניע ? אָט דיזעזע אלע פֿראגעס
האָבען זיי יעדער איינער זיך אליין געפרעגט, אָבער זיי האָבען זעלבסטפֿער-
שמענדליך קיין אנטוואָרט ניט געקענט בעקומען. זיי האָבען דאָרום מיט דאָס
גרעסטע אונגעדולד ערוואַרטעט דיא גליקליכע שטונדע ווען זיי וועלען קומען
אויף זייער געווינשטען פֿלאַץ און אלע פֿראגעס וועלען פֿערענטפֿערט ווערען.
ווען עס האָט אָנגעהויבען ליכטיג ווערען, זיינען דיא אויגען פֿון דיא דריי
רייזענדע געווען געריכטעט צום וועסטערן האָרזאָנט, פֿיליכט וועלען זיי דערזעהן
דעם געווינשטען אינזעל. אומגעפֿעהר זעקס אַוהר בעגינען האָט פֿענקראָפֿט דער
ערשטער דערזעהן לאַנד און ער האָט וועגען דעם אָנגעזאָגט זיינע צוויי קאָמ-
פֿאַניאָנען.

און דער קאפיטאן פֿון דער "באָנעדווענטשור" האָט קיין טעות געהאט.
ער האָט ווירקליך געהאט דאָס גליק צו דערזעהן פֿון ווייטענס דעם געווינשטען
קליינעם אינזעל. ער, ספֿילעט און הערבערט האָבען איינפֿאך געטאנצט פֿאר
פֿרייד. אין אייניגע שטונדען אַרום וועלען זיי בעטרעטען דעם באַדען פֿון אינ-
זעל טייבאָר !

זיי זיינען דאמאָלס געווען פֿופֿצעהן מייל ווייט פֿון יענעם אינזעל. דיא
"באָנעדווענטשור" איז געשוואמען אביסעל צו דרום זייט פֿון אינזעל. פֿענקראָפֿט
האָט דיא שיף אויסגעקירעוועט פֿונקט אנטקעגען און ער האָט זיא געטריבען אין
א גלייכע ריכטונג.

אום עלף אַוהר איז דיא שיף מיט דיא דריי רייזענדע שוין געווען בלויז
צוויי מייל ווייט פֿון אינזעל טייבאָר. קאפיטאן פֿענקראָפֿט האָט שוין פֿון וויי-
טענס אָנגעהויבען אויסקוקען א פֿלאַץ, וואו צו אנקערען דיא שיף.
זיי האָבען פֿון שיף געזעהן דעם גאנצען אינזעל. אין מאַנכע ערטער זיינען
געוואקסען גרויסע בוימער, אָבער קיין צייכען פֿון א מענשענ'ס עקזיסטענץ
דאָרט איז ניט געווען צו בעמערקען. מען האָט ניט געזעהן קיין רויך, קיין ביי-
דעל און קיין זאך וואָס מענשענ'ס הענד זאָלען האָבען געמאכט.
אָבער דיא רייזענדע זיינען געווען גענייגט צו גלויבען, אז דאָרט געפינט
זיך א מענש, דער שרייבער פֿון דעם דאָקומענט וואָס זיי האָבען געפֿונען און זיי
האָבען געהאָפֿט אז זיי וועלען איהם דאָרט אויפֿוכען.

פֿענקראָפֿט האָט צוגעפֿיהרט דיא שיף צום ברעג צווישען פעלזען-שטיינער.
ער האָט געדארפֿט זעהר פֿאָרויכטיג זיין אז דיא שיף זאָל זיך ניט אָנשטויסען
אָן א פעלז און עס איז איהם געלונגען אויסצומיידען יעדע געפֿאהר. גירעאָן
ספֿילעט האָט בעקוקט דעם ברעג אזוי ווייט וויא ער האָט געקענט זעהן, אָבער

ער האָט ניט בעמערקט קיין זאך וואָס זאָל צייגען אז א מענש געפינט זיך דאָרט. זיי האָבען זיך אלע בעוואַפּענט און זיינען אַרויף אויף דיא טריקעניס ביי א באַרג פון 250 ביז 300 פוס הויך.

— פון דעם שפיץ פון דיעזען באַרג — האָט ספּילעט געזאָגט — וועלען מיר קענען זעהן דעם גאַנצען אינוועל אַרום און אַרום. לאָמיר דאַרום אַרויפּקלע-טערען אין דער הויך, פּילייכט וועלען מיר פון דאָרט ענטדעקען דאָס וואָס מיר זוכען.

— יא, אזוי דאַרפען מיר טהאָן — האָט זיך הערבערט אָבנערופען — קאַפּי-טאַן האַרדינג איז אויף'ן לינקאָלן אינוועל אויך דיא ערשטע זאך אַרויף אויף'ן באַרג פּרענקלין און בעקוט דעם אינוועל.

— ריכטיג — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט — מיר דאַרפען נאָכ-פּאָלגען קאַפּיטאַן האַרדינג'ס ביישפּיעל און שוין זיך ציהען אַרויף צום שפיץ באַרג.

אז דער אינוועל איז ניט אין גאַנצען וויסט, האָבען דיא פּאַרשער גע-וואוסט דערפון, וואָס זיי האָבען דאָרט באַלד געזעהן פּערשיעדענע פּויגלען און אויך צייכענס פון טהיערע האָבען זיי דאָרט בעמערקט צווישען דיא גראַז און בויםלעך. דאָס האָט פּערשטאַרקט זייער האָפּנונג, אז אויב דיא פּערזאָן וואָס האָט אַריינגעוואָרפען דיא פּלאַש מיט'ן דאָקומענט אין ים געפינט זיך אויף'ן אינוועל, לעבט ער, ווייל קיין נאַהרונג קען איהם ניט פּעהלען, זאָלאַנג עס עק-זיסטירען דאָרט לעבעדיגע בשעפּניסע, וועלכע מען קען געברויכען צום עסען. דיא פּאַרשער האָבען אַרויפגעקלעמערט אויף'ן שפיץ באַרג. פון דאָרט האָבען זיי געזעהן דעם גאַנצען אינוועל, וועלכער איז געווען זעהר קליין, בלוז ביי אכט מייל אין אומקרייז. עס הייסט, אז מיט א שטריק אכט מייל לאַנג האָט מען דעם גאַנצען אינוועל געקענט אַרומנעהמען. דער אינוועל איז געווען אוי-פּאַרמיג, לאַנג און שמאָל. אַרום און אַרום איז געווען דער ים. קיין לאַנד, אוי-סער דעם אינוועל האָט מען ניט געזעהן. אין מאַנכע פּלעצער זיינען דאָרט געווען שעהנע לאַנקעס און געדיכטע וועלדער. א שמאָלער טייך האָט זיך אין אין אַרט געצויגען דורך א גרינע לאַנקע און איז אַריינגעפּאלען אין ים. קיין שפור פון א מענשענ'ס עקזיסטענץ איז ניט געווען צו בעמערקען.

— לאָמיר אַרונטערגעהן — האָט פּענקראַפּט געזאָגט — קומט לאָמיר געהן זוכען, פּילייכט וועלען מיר געפינען.

זיי האָבען אָנגעהויבען אַרונטערגעהן פון באַרג מיט'ן בעשלום, אז זיי זאָ-לען פּריהער אויספּאַרשען דיא ברעגען אַרום אינוועל און דאן, אויב עס וועט גויטיג זיין, וועלען זיי אויספּאַרשען דעם אינוועל אינוועניג.

דער מאַטראַז מיט זיינע קאָמפּאַניאָנען זיינען געקומען צוריק צום ברעג וואו זייער שיף איז געשטאַנען.

זיי זיינען געגאנגען ביים ברעג ים. עס איז געווען א גלאטער וועג און בלויז אין אייניגע פלעצער האָבען זיי געדארפט אויסמיידען שטיינער און פעלזען, וואָס האָבען זיי פערשטעלט דעם וועג. דיא פאָרשער זיינען געגאנגען צו זידען. זיי האָבען געהענדיג בעגעגענט פיעל זע-פויגלען און זע-הינד, וועלכע זיינען געלעגען ביים ברעג און זיי האָבען זיך אריינגעכאפט אין וואסער באלד וויא זיי האָבן דערזעהן דיא מענשען.

— דיעזע טהיערע — האָט דער רעפארטער געזאָגט — זעהן מענשען שוין ניט צום ערשטען מאָל, זאָנסט וואָלטען זיי זיך פאר אונז ניט דערשראָקען. מיט א שטונדע שפעטער זיינען זיי אָנגעקומען צו א געריכטען וואלד. זיי האָבען נאָך ביז דאָרט ניט בעמערקט קיין צייכען פון א מענשען'ס עקזיסטענץ. זיי האָבען געזוכט און נאָכגעשפירט אין וואלד, אָבער זיי האָבען דאָרט אויך קיין זאך ניט ענטדעקט. זיי האָבען אומשפאצירט נאָך דריי שטונדען צייט, אָבער זיי האָבען אלץ קיין שפור פון א מענשען ניט געפונען און זיי האָבען אָנגעהויבן בען גלויבען, אז וועניגסטענס ערשט געפינט זיך דאָרט קיין מענש. פילייכט איז דאָרט יעמאנד אמאָל געווען, אָבער יענע פערזאָן איז שוין לאנג פערשוואונדען. נאָך אלעמען איז דאָך ניט געווען זיכער אז דער דאָקומענט וואָס זיי האָבען געפונען איז ניט לאנג געשריבען געוואָרען. קיין דאטום איז אויף איהם ניט געווען, היינט ווער קען בעשטימט זאָגען ווען דיא פלאש איז אריינגעוואָרפען געוואָרען אין וואסער? מעגליך אז יענער דאָקומענט איז שוין אלט אייניגע מאָנאטען אָדער פילייכט יאָהרען און דורך דער צייט, קען דאָך זיין, אז דער פערוואָרפענער האָט דורך א געוויסען צופאל זיך אומגעקעהרט נאָך זיין לאַנד אָדער ער איז אויף'ן אינזעל געשטאָרבען.

דיא דריי פאָרשער האָבען אָבגעגעסען מיטאָג אויף זייער שיף און זיי האָבען בעשלאָסען צו מאכען ווייטער פאָרשונגען אויף'ן אינזעל ביז נאכט. וועהרענד זיי זיינען געווען אויף זייער צווייטען שפאציר האָבען זיי אין וואלד אָנגעטראָפען טהיערע, וועלכע האָבען אויסגעזעהן אזוי וויא ציעגען און קליינע שוויינען. מען האָט זיי לייכט געקענט דערקענען, אז זיי שטאמען פון אייראָפּא. וויא אזוי קומען אייראָפּעאישע חיות אויף'ן אינזעל טייבאָר? וואהר-שיינליך האָבען וואלפיש פאנגער אמאָל, פילייכט מיט פיעלע יאָהרען צוריק, אהין געבראכט א פאָר אָדער מעהרערע פון זיי און זיי האָבען זיך דאָרט פער-מעהרט. הערבערט האָט גרויס לוסט געהאט צו פאנגען א פאָר פון דיא טהיערע און זיי בריינגען אויף'ן לינקאָלן אינזעל.

דיא חיות האָבען אלוואָ געדיענט אלס בעווייז אז מענשען האָבען אמאָל בעזוכט דעם קליינעם אינזעל. געהענדיג ווייטער אין וואלד האָבען זיי געפונען נאָך שפורען פון מענשען. זיי האָבען דאָרט געפונען אויסגעהאקטע בויער און שמאָלע וועגען, וועלכע מען האָט געקענט דערקענען אז זיי זיינען אמאָל

אויסגעטראָטען געוואָרען פון מענשען. דיא בוימער זיינען געווען צופוילט, דיא וועגען פערוואקסען מיט גראָז און מען האָט דערפון געקענט שליסען, אז עס זיי נען שוין פאַראיבער יאָהרען זייט מענשען זיינען דאָרט געווען.

— אָבער — האָט גירעאָן ספילעט בעמערקט — מיר האָבען ערשט בע-ווייזע, ניט נור אז מענשען האָבען דיעזען אינוועל בעזוכט, זאָנדערן אויך, אז זיי האָבען דאָ געלעבט א געוויסע צייט. אצינד איז דיא פראגע: ווער זיינען געווען יענע מענשען, און וויפיעל פון זיי זיינען דאָ פערבליבען?

— דער דאָקומענט — האָט זיך הערבערט אָבעררופען — רעדט נור וועגען איין פערזאָן, וועגען איין פערוואָרפענעם.

— אויב ער איז נאָך דאָ אויף'ן אינוועל — האָט פענקראָפט מיט א זיר כערען טאָן געזאָגט — איז אונמעגליך אז מיר זאָלען איהם ניט געפינען.

דער פאַרשונגס-שפאציר איז פאַרטגעזעצט געוואָרען. דיא פאַרשער האָבען זיך געצויגען צום וואסער-שטראָם וואָס זיי האָבען געזעהן פון שפיץ בארג. צו דיא אלע איבערצייגונגען וואָס זיי האָבען שוין ביז איצט געהאט אז מענשען האָבען ווען עס איז בעזוכט דעם אינוועל, האָבען זיי געפונען נאָך בעשטער-טיגונגען דערויף. זיי האָבען, נעמליך, ענטדעקט גרינסען און וואקסונגען, וואָס ווערען געוועהנליך בענוצט אין קיך, אָבער מען האָט לייכט געקענט דערקענען, אז אמאָל, פילייכט מיט יאָהרען צוריק, איז דיא ערד, וואו דיא גרינסען זיינען געוואקסען, קולטיווירט געוואָרען פון מענשען'ס הענד.

הערבערט האָט דאָרט געפונען קארטאָפעל, מעהרען, קרויט, ריבען און אנדערע מינים, מאנכע אזעלכע וואָס זיי האָבען אויף לינקאָלן אינוועל ניט געהאט. הערבערט האָט בעשלאַסען צו זאמלען אייניגע מינים און בריינגען זיי אהיים צו פערפלאנצען אויף'ן לינקאָלן אינוועל.

— אויסגעצייכענט! גרויסארטיג! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען — דאָס וועט צוניץ קומען אונזער נעב אין קיך און מיר וועלען דערפון אויך הנאה האָבען. אונזער רייזע וועט שוין אלזאָ ניט זיין אומזיסט, אויב אפילו מיר וועלען דעם פערוואָרפענעם ניט געפינען.

— אָהן צווייפעל — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָבעררופען — אָבער לויט דיא אומשטענדען וויא דיא גרינסען וואקסען דאָ, זעהט אויס, אז קיין מענ-שען זיינען שוין דאָ גאנץ לאנג ניט געווען.

— איך מיין אויך אזוי — האָט הערבערט געזאָגט — א מענש, ווער ער זאָל ניט זיין, וואָלט ניט אזוי נאכלעסיג געווען מיט דיעזע וואקסונגען. ער וואָלט אזעלכע ניצליכע זאכען אויף וועלכען ניט איז ארט קולטיווירט.

— יא — האָט פענקראָפט צוגעגעבען — אויב יעמאנד איז דאָ געווען, איז ער שוין לאנג אוועק.

— מען מוז עס צוגעבען.

— מען מוז אויף צוגעבען אז דער דאָקומענט וואָס מיר האָבען געפונען איז געשריבען געוואָרען לאַנג צוריק.
 — וואהרשיינליך.
 — און דיא פלאש איז אָנגעקומען צו לינקאָלן אינוועל נאָכדעם וויא זיא האָט א לאַנגע צייט אומגעוואַנדערט איבער'ן ים.
 — ווארום ניט? — האָט געפרעגט דער רעפּאָרטער — זעהר מעגליך.
 אָבער, פריינדע, עס ווערט שוין נאכט און איך דענק אז עס איז צייט אויפצוגעבען אונזער פּאָרשונג.
 — לאָמיר געהן אויף'ן שיף און מאַרגען וועלען מיר פּאָרטזעצען אונזער פּאָרשונג שפּאַציר אויף'ן אינוועל — האָט דער מאַטראָז געזאָגט.
 דיא אנדערע צוויי האָבען איינגעשטימט און זיי האָבען זיך געלאָזט געהן צו דער "באָנעדווענטשור".
 זיי זיינען בלויז אָבענאנגען אייניגע טריט, ווען הערבערט האָט אָנגע-
 צייגט אויף א גרויסען געגענשטאנד צווישען דיא בוימער און האָט אויסגעשריען:
 — א ביידעל! א ביידעל!
 זיי האָבען זיך אלע געלאָזט לויפען אין דיא ריכטונג וואו הערבערט האָט אָנגעצייגט און באלד האָבען זיי פאר זייערע אויגען דערזעהן א ביידעל צוואר-
 מענגעשטעלט פון דינע באלקענס און ברעטער און בעדעקט מיט א שטיק שיפס-לייווענד. דיא טהיר איז געווען האלב אָפען. פענקראָפּט האָט דיא טהיר אָבעשפּאַרט און איז אריין אינוועניג.
 דיא ביידעל איז געווען לעער און מען האָט דאָרט קיין זאך ניט געזעהן.

14 מעם קאפיטעל

דיא וויכטיגע ענטדעקונג. — אייניגע בוכשטאבען. — הערבערט אין גרויס געד פאהר. — גערעטעט. — א פערווילדעטער מענש. — א פיערער פאסאזשיר אויף'ן שיף. — דאָס שלעכטע וועטער. — דער פיער סיגנאל.

פענקראָפּט, הערבערט און ספילעט זיינען פערבליבען שטעהן שטיל אין מיטען פון דער פינסטערער הייזעל.
 פענקראָפּט האָט א געשריי געטהאָן אויף'ן קול און קיין אנטוואָרט איז ניט געקומען.
 דער מאַטראָז האָט דאן מיט א שטיקעל שטאָהל און א קראמען געמאכט פיער און האָט אָנגעצונדען א טרוקענעם צווייג. ביי דער שיין פון דעם פיער האָבען דיא דריי רייזענדע געזעהן אלעס ארום זיי.

דיא פעלד־געביידע איז בעשטאנען פון איין צימער. הינטען איז געווען א פייער־פלאץ, אויף וועלכען עס זיינען געלעגען אייניגע קאלטע האָלאָוועשקעס און אייניגע שטיקלעך טרוקענע האָלץ. פענקראָפּט האָט דיא ברענענדע צווייג ארויפגעוואָרפען אויף דיא האָלץ, וועלכע האָט זיך באַלד אָנגעצונדען און גע־ברענט מיט א העלען, ליכטיגען פייער.

דער מאַטראָז און זיינע צוויי קאָמפּאָניאָנען האָבען דאָן דערזעהן אין א זייט פון ביידעל א בעט, א מין געלעגער וואָס איז געווען צואוואָרפען. א קאָלדער אָדער א בלאַנקעט, וואָס איז אויף דער בעט געלעגען, איז געווען צוגעפּוילט און אַן אונאַנגענעהמער גערודף האָט זיך פון איהר געהערט, א בעווייז אז מען האָט עס שוין א לאַנגע צייט ניט גענוצט. אין אַן אנדער ווינקעל זיינען געשטאַ־נען צוויי פּערראָסטעטע קעסלען און אַן איבערגעקעהרטער טאָפּ. דאָרט איז אויך געווען א פּאָליצע אויף וועלכע עס זיינען געלעגען האַלב צופּוילטע מאַט־ראָזען קליידער און א טישעל, אויף וועלכען עס האָבען זיך געפּונען א צינענע טע־לער און א ביבל וואָס איז שוין אויך געווען האַלב פּערפּוילט. אין אַן אנדער ווינקעל זיינען געלעגען אייניגע גאַנץ אלטע אינסטרומענטען; א גראַב־אייזען א ברעך־אייזען, צוויי קליינע ביקסען, איינער פון זיי א צובראָכענער; א פּולע פּעסעלע שייס־פּולווער, אייניגע קעסטלעך קוילען און נאָך אייניגע קלייניגקייטען.

— קיינער איז דאָ ניטאָ — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט.
 — ניין, קיינער ניט — האָט פענקראָפּט געענטפּערט.
 — וויא עס זעהט אויס — האָט הערבערט געזאָגט — איז עס שוין א לאַנגע צייט זייט דיזעזע ביידעל איז געווען בעוואָהנט.
 — יא, שוין זעהר לאַנג — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט.
 — הערר ספּילעט — האָט זיך פענקראָפּט אָבערופּען — אָנשטאָט צו געהן נעכטיגען אויף'ן שיף, וואָלט איך געזאָגט, מיר זאָלען דאָ פּערבריינגען דיא נאַכט.

— איהר זיינט גערעכט, פענקראָפּט — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט
 — און טאָמער וועט דער אייגענטימער פון דער ביידעל אָנקומען, האָף איהר, אז ער וועט צופריעדען זיין מיט אזעלכע געסט וויא מיר זיינען.
 — ער וועט שוין ניט קומען — האָט דער מאַטראָז געזאָגט מיט א זיכערען טאָן.

— דענקט איהר, אז ער האָט פּערלאָזען דיזעזען אינוועל? — האָט ספּילעט געפּרעגט.

— ניין — האָט פענקראָפּט געענטפּערט — ווען ער זאָל דיזעזען אינוועל פּערלאָזען, וואָלט ער צוגענומען זיינע ווערקצייג און וואַפען. פאַר אַן עלענדען מענשען וואָס איז פּערוואָרפען אין א וויסטע געגענד האָבען אזעלכע זאכען א גרויסען ווערטה. ניין, ניין! ער האָט דיזעזען אינוועל ניט פּערלאָזען. ווען ער

זאל פון דאנען אנטלויפען אין א שיפעל וואָס ער האָט אליין געמאכט, וואָלט ער דיא אלע זאכען צוגענומען, און אויב יעמאנד וואָלט איהם פון דאנען גערעטעט וואָלט ער אויך אזעלכע ניצליכע זאכען ניט איבערגעלאָזט. א מאן וואָס האָט געהאט דיא ערפאהרונג צו זיין פערוואָרפען אויף אן איינזאמען אינזעל, ווייס וויא צו שעצען אזעלכע ארטיקלען. ניין! טויזענד מאָל ניין! ער געפינט זיך ערגיץ דאָ אויף'ן אינזעל!

— לעבעדיג? — האָט הערבערט געפרעגט.

— לעבעדיג אָדער טויט — האָט פענקראָפּט געענטפערט — אָבער אויב ער איז טויט, דענק איך, אז ער האָט זיך אליין ניט בערעדיגט און מיר וועלען וועניגסטענס געפינען זיין לייכע אָדער זיינע ביינער.

דיא פּאַרשער האָבען איינגעשטימט, אז זיי זאלען איבערנעכטיגען אין דער פערלאָזענער ביידעל. זיי האָבען געפונען טרוקענע האָלץ און אויפגעלעגט א פייער ביי וועלכען זיי האָבען זיך אוועקגעזעצט און גערעדט צווישען זיך. דיא טהיר פון ביידעל האָבען זיי פעסט פערמאכט אום צו זיין זיכער פון אן איבער-פאל פון טהיערע.

זיי האָבען א לאנגע צייט געשמועסט און פאנטאזירט וועגען דעם פער-וואָרפענעם צו וועמען דיא ביידעל בעלאנגט. זיי האָבען זיך פּאַרנעשטעלט וויא ער קומט און קלאפּט אין טהיר, זיי לאָזען איהם אריין און ער דריקט זייערע הענד מיט גרויס ליעבע און פריינדליכקייט. אָבער דאָס זיינען געווען פוסטע פאנטאזיעס. קיינער איז ניט געקומען און קיין מענשען־שטימע, אויסער זייערע אייגענע, האָבען זיי ניט געהערט.

איינשלאָפען האָבען זיי ניט געקענט. פערשיעדענע געדאנקען האָבען זיך געמישט אין זייערע מוחות און קיין שלאָף האָט זיי ניט גענומען. דיא צייט איז זיי געווען זעהר לאנגווייליג און דיא נאכט האָט זיך זיי געצויגען אזוי וויא א יאָהר. כלווייז איין הערבערט איז יא אביסעל געשלאָפען, אָבער פענקראָפּט און ספילעט האָבען זאָגאר אן אויג ניט צוגעמאכט. זיי זיינען זעהר נייגעריג געווען צו געפינען דעם אמאָליגען בעזיצער פון דער ביידעל, לעבעדיג אָדער טויט און זיי זיינען גערן געווען פּאַרטצוזעצען זייערע נאָכזוכונגען אויף'ן אינזעל. דיא מיינונגען וואָס פענקראָפּט האָט ארויסגעזאָגט וועגען דיא פערזאָן וואָס האָט אמאָל געהאט זיין היים אין ביידעל, זיינען געווען זעהר לאָגישע און ניט ספילעט און ניט הערבערט האָבען געצווייפעלט, אז דער מאן געפינט זיך ערגיץ זאָרט. אויב ער לעבט אירנענד וואו אין א בעסערע וואָהנונג אָדער ער איז טויט — דאָס האָבען זיי ניט געקענט זאָגען. יעדענפאלס, אויב ער איז אפילו טויט, האָבען זיי געוואָלט געפינען זיינע ביינער און זיי בערעדיגען.

עס האָט אָנגעהויבען טאָגען. פענקראָפּט און זיינע קאָמפאניאָנען האָבען באלד פערלאָזען דיא ביידעל און האָבען זיא ארומגעקוקט ארום און ארום. זיא

איז געווען געבויט אין א גוטען און בעקומענען אָרט, ביי א בערגעל, און איז געווען אַרומגערינגעלט פון געדיכטע בוימער, אזוי אז קיין ווינד האָט אַהין ניט געקענט צוקומען. ביי דיא זייטען זיינען געווען לאַנקעס מיט הויכע, שעהנע גראַז.

דיא ברעטער און באַלקענס פון וועלכע דיא ביידעל איז געבויט געוואָרען, האָבען דיא פּאַרשער גלייך דערקענט, אז זיי זיינען פון א שיף. זיי האָבען דערפון פערשטאנען, אז א שיף איז צובראָכען געוואָרען און איז צוגעשוואַר-מען צום אינזעל טייבאָר צוזאמען מיט איין און איינציגען מאַטראַז, וועלכער האָט זיך גערעטעט, און יענער גערעטעטער האָט עס פון דיא פערבליבענע געהילץ פון דער שיף אויסגעבויט פאר זיך א וואָהנונג.

דיזע טעהאַרע איז מעהר בעשטעטיגט געוואָרען, ווען גידעאָן ספילעט האָט אויף איינע פון דיא ברעטער בעמערקט א האַלב אָבעריבענעם אויפשריפט: "Br—tan—a".

— בריטאניא! — האָט פענקראַפט אויסגעשריען, ווען דער רעפּאַרטער האָט איהם אָנגעצייגט אויף דיא געפאַרבטע בוכשטאבען — דאָס איז א גע-וועהנליכער נאָמען פאר שיפען, אָבער איך קען ניט וויסען, אויב דיא שיף איז געווען אן ענגלישע אָדער אן אמעריקאנישע!
— עס איז א קליינער אונטערשיעד, פענקראַפט — האָט זיך ספילעט אָב-גערופען.

— יא, זעהר א קליינער אונטערשיעד — האָט דער מאַטראַז געענטפערט — אויב נור יענער גערעטעטער מאַטראַז לעבט, וועלען מיר איהם פון דאנען רעטען אלעס איינס, אויב ער איז אן אמעריקאנער אָדער אן ענגלענדר. אָבער איידער מיר פאנגען וויעדער אָן זוכען, לאָמיר געהן זעהן וואָס עס טהוט זיך אויף דער "באָנעדווענטשור".

עפעס איז קאפיטאן פענקראַפט פּלוצלונג אונרוהיג געוואָרען וועגען זיין שיף. עס איז איהם אריינגעפאלען א געדאנק, אז עס קען דאָך זיין דאָס יענער מאַטראַז וואָס איז געקומען אויף'ן אינזעל מיט א צובראָכענע שיף לעבט ערשט אויך, היינט ווער ווייסט אויב ער האָט ניט צוגענומען זייער שיף און איז מיט איהר אָבערפּאַהרען? ער האָט זיינע קאָמפּאניאָנען ניט געזאָגט וואָס ער דענקט, אָבער ער איז העכסט צופריעדען געווען וואָס ספילעט און הערבערט האָבען זיך ניט ענטזאגט און איינגעשטימט מיט זיין פּאַרשלאַג צו געהן צום שיף. דער וועג איז שוין געווען אביסעל אויסגעטראָטען און עס איז זיי לייכט געווען צו געהן. אין צוואנציג מינוט ארום האָבען זיי דערגרייכט דעם וועסט זייט פון קליינעם אינזעל און זיי האָבען געזעהן אז דיא "באָנעדווענטשור" שטעהט פעסט אויף דעם זעלבען פּלאַץ וואו זיי האָבען איהר געאנקערט. פענקראַפט איז געווען העכסט צופריעדען. דיא שיף איז געווען זיין קינד

און יעדער פאָרטער מיהלט זיך גליקליך, ווען ער געפינט זיין קינד געוונד, נאָכ'ר דעם וויא ער האָט געהאט אורזאכען מורא צו האָבען אז עס האָט איהם א סבה געטראַפען.

זיי זיינען ארויף אויפ'ן שיף און גענעסען פריהשטיק. זיי האָבען גענעסען צו זאט, אום זיי זאָלען שוין קענען אויסקומען א נאנצען טאָג אומגעגעסען. זיי האָבען וואָס שנעלער געוואָלט דורכמהרען זייער פאָרשונגס שפאציר און יעדע מינוט איז ביי זיי געווען טהייער. נאָד'ן עסען זיינען זיי אוועק אויפ'ן אינוועל. געדענקט האָבען זיי, אז זיער איינציגער בעזיצער פון אינוועל איז ניער טויט וויא לעבעדיג, אָבער געפינען זיין לייכע אָדער זיינע ביינער איז ביי זיי גע- ווען אזוי וויכטיג וויא געפינען איהם א לעבעדיגען.

פענקראַפט און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען אָבענגאנגען א שטיק וועג און זיי האָבען קיין זאך ניט געפונען. א האַלבען טאָג האָבען זיי געזוכט אין דיא געדיכטע וועלדער און זיי האָבען אלץ קיין שפור פון א לייכע אָדער מענטשען ביינער ניט ענטדעקט. דיא פאָרשער האָבען שוין כמעט אויפגעגעבען דיא האָפנונג צו ענטדעקען דאָס איבערנעבליבענע פון יענעם אונגליקליכען פער- וואָרפענעם. זיי האָבען געדענקט אז ווילדע טהיערע האָבען זיין לייכע אויפגע- פרעסען ביז'ן לעצטען ביין און עס איז פון איהם קיין זכר געבליבען. דאָך האָבען זיי ווייטער געפאָרשט און געזוכט.

ארום צוויי אהר נאָכמיטאָג זיינען זיי זעהר מיעד געוואָרען און זיי האָבען זיך אוועקגעזעצט אָברוהען אונטער דעם שאַטען פון א בוים.
— לאָמיר היינט ענדיגען אונזער פאָרשונגס גאנג — האָט פענקראַפט געזאָגט צו זיינע קאמפאניאָנען — און מאָרגען פריה וועלען מיר ארויספאָהרען אהיים.

— איך דענק — האָט זיך הערבערט אָבערופען — אז מיר קענען אָהן צווייפעל צונעהמען דיא כלים און אינסטרומענטען וואָס געפינען זיך אין בידעל.

— איך דענק אויך אזוי — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט — דיא אלע זאכען וועלען אונז צוניץ קומען.

— געוויס — האָט פענקראַפט בעשטעטיגט — אָבער מיר דארפען ניט פערגעסען צו פאנגען א פאָר אָדער מעהר פון דיא שוויינען וואָס מיר האָבען דאָ געזעהן און אויפ'ן לינקאָלן אינוועל זיינען זיי ניטאָ.

— מיר דארפען אויך ניט פערגעסען אויפצוזאמלען אביסעל זאמען פון דיא גרינסען וואָס מיר האָבען דאָ געפונען — האָט הערבערט צוגעגעבען — אז מיר וועלען דאָס האָבען וועלען אונז שוין קיינע גרינסען ניט פעהלען.

— אָבער — האָט דער רעפאָרטער זיך אָבערופען נאָך א קורצען נאָכ'ר דענקען — פילייכט וואָלט גלייכער געווען, אז מיר זאָלען זיך פערזאמען נאָך

א טאָג אויף'ן אינזעל טייבאָר, אום מיר זאָלען קענען זאמלען אלע זאכען וואָס מיר האָבען ניט אויף אונזער אינזעל?

— ניין, הערר ספילעט — האָט פענקראָפּט געענטפערט — איך בעט אייך, אז מאָרגען ווען עס וועט אָנהויבען טאָגען זאָלען מיר ארויספאָהרען. עס זעהט אויס, אז מיר וועלען יעצט האָבען א גינסטיגען ווינד וואָס וועט טרייבן בען אונזער שיף צו דער ריכטונג וואָס מיר דארפען. לאָמיר מעהר ניט ווארטען, ווייל מיר קענען זיך נאָך דערווארטען אויף אן אונגינסטיגען וועטער.

— אויב אזוי — האָט הערבערט געזאָגט אויפהויבענדיג זיך פון פלאץ — לאָמיר ניט פערלירען קיין צייט.

— מיר וועלען קיין צייט פערלירען — האָט פענקראָפּט געענטפערט — דוא, הערבערט, נעה און קלייב צוזאמען דיא זאמען. דוא ביזט דאָך א שטיקעל באַטאניקער, ווייסט דוא בעסער וועלכע צו נעהמען וויא מיר, און וועהרענד דוא וועסט דאָס טהאָן וועל איך און הערר ספילעט ארויסגעהן אויף יאנד און מיר וועלען פאנגען עטליכע שוויינען. איך דענק, אז מיר וועלען עס קענען בעווייזען אָהן אונזער הונד טאפּ.

הערבערט איז אוועק אין דער ריכטונג וואו דיא גרינסען האָבען געוואקסען און דער מאַטראָז מיט'ן רעפּארטער זיינען אוועק אין וואלד.

דיא צוויי יעגער האָבען אָנגעטראָפּען פיעלע פון דיא טהיערע וואָס זיי האָבען געזוכט, אָבער זיי האָבען זיך ניט געלאָזט פאנגען.

א שטונדע צייט האָבען זיי זיך ארומגעיאָגט אין וואלד און עס איז זיי ניט געלונגען צו פאנגען זאָנאר איין שוויין. ענדליך האָבען זיי דערזעהן א פאָר פון דיא טהיערע ליגענדיג צווישען געדיכטע בוימער און עס האָט אויסגעזעהן אז מען קען זיי לייכט פאנגען. אָבער פלוצלונג האָבען זיי דערהערט א געשריי געמישט מיט אונטענשליכע שרעקליכע קולות. דאָס האָט פאסירט אין דעם מאַמענט, ווען פענקראָפּט האָט שוין געהאט צוגעגרייט א שטריק צו פערוואַרן פען אויף דיא שוויינען און בינדען זיי. דיא טהיערע האָבען זיך אויפגעהויבען און זיינען אנטלאָפּען.

— דאָס איז הערבערט'ס שטימע — האָט דער רעפּארטער געזאָגט.

— לאָמיר לויפען! — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען.

ספילעט און פענקראָפּט האָבען זיך געלאָזט שנעל לויפען צו דעם אָרט פון וואנען דיא געשרייען האָבען זיך געהערט.

זיי האָבען ניט געדארפט פיעל לויפען, ווייל זיי האָבען באלד דערזעהן דעם יונגען הערבערט ליגענדיג אויף דער ערד און א גרויסע ווילדע בריאה וואָס האָט אויסגעזעהן אזוי וויא אן אפע האָט איהם געהאלטען מיט איהרע לאנגע הענדר גרייט צו טהאָן איהם בייזעס.

פענקראָפּט און ספילעט האָבען זיך זעהר דערשראָקען, אָבער זיי האָבען

זיך ניט פערלאָרען און זיי האָבען זיך ביידע אויגענבליקליך א וואָרף געטהאָן אויף דער זאָנדערבארער בעשעפעניס. אי פענקראָפּט, אי ספּילעט זיינען געווען קרעפטיגע מענשען און עס האָט בלוז גענומען א קליינע וויילע ביז זיי האָר בען דיא בריאה געבונדען מיט א שטריק. דיא חיה איז פערבליבען ליגען הילפֿ־לאָז און האָט זיך ניט געקענט ריהרען פון אָרט.

— ביזט דוא בעשעדיגט, הערבערט? — האָט ספּילעט געפרעגט.

— ניין, ניין! — האָט דער יונגע געענטפערט.

— אַך, ווען דיעזע אַבשייליכע אפע וואָלט איהם געווען ביזעס געטהאָן!

— האָט פענקראָפּט אויסגעשריען.

— דאָס איז ניט קיין אפע — האָט זיך הערבערט אַבגערופען.

ביי דיעזע ווערטער האָבען זיך דער מאַטראָז און דער רעפּאָרטער צוגעקוקט צו דער געבונדענער בריאה אויף דער ערד און זיי האָבען דערקענט, אז דאָס איז ווירקליך ניט קיין אפע, זאָנדערן א מענש! אָבער וואָס פאר א מענש! א ווילדער, אן אומגעלומפערטער, וואָס זעהט אויס פיעל שרעקליכער וויא דיא ווילדעסטע, ביזעסטע חיה.

שאַרסקע האָר, א לאַנגע, צופודערטע באָרד, דער גאנצער קערפּער כמעט נאקעט, בלוז א שמאטע ארומגעבונדען ארום זיין גארטעל, ווילדע אויגען, גרוי־סע הענד און לאַנגע נעגעל, דיא הויט דונקעל־ברוי, דיא פיס הארט אזוי וויא האָרן — דאָס האָט פאָרגעשטעלט דיא זאָנדערבארע בעשעפעניס, וועלכע האָט געהאט א פרעטענזיע צו רופען זיך מענש! אָבער מען האָט מיט רעכט געקענט פרעגען, אויב אין דיעזען אומגעלומפערטען קערפּער געפינט זיך א זעלע, א מענשליכער גייסט, א נשמה, אָדער ער איז אין גאנצען א ווילדעס טהיער.

— ביזט דוא זיכער אז דאָס איז א מענש, אָדער איז אמאָל געווען א

מענש? — האָט פענקראָפּט געפרעגט הערבערט'ן.

— אַך! וועגען דעם איז גאָר קיין צווייפעל ניט — האָט דער רעפּאָרטער

געענטפערט.

— איז ער עס וואהרשיינליך דער פערוואָרפענער — האָט זיך הערבערט

אַבגערופען.

— יא — האָט גידעאָן ספּילעט געענטפערט — אָבער דער אונגליקליכער

האָט שוין לאַנג קיינע מענשליכעם אין זיך.

דער רעפּאָרטער האָט ריכטיג געזאָגט. עס האָט אויסגעזעהן, אז אויב יענער מאַן איז אפילו אמאָל געווען א ציוויליזירטער, איז ער פערווילדעט געוואָרען. דיא איינזאמקייט האָט איהם פערוואַנדעלט אין א ווילדע חיה אָדער א וואַלד־מענש.

א הייזעריגער קרעכץ האָט זיך אלע מאָל ארויסגעכאפט פון ווילדע'ס

האַלדז צווישען זיינע צייהן, וועלכע זיינען געווען שארף אזוי וויא דיא צייהן

פון געפעהרליכסטען וואלד-מזיק. עם האָט אויסגעזעהן אז ער האָט זיין גע-
דענקונגס-קראפט (זכרון) שוין פון לאנג פערלאָרען און ער האָט שוין לאנג
פערגעסען וויא צו געברויכען א ביקס אָדער אירגענד וועלכען אנדערען אינ-
סטרומענט. ער געדענקט שוין געוויס ניט וויא צו מאכען פייער און האָט שוין
קיין בעגריעה פון מענשליכע טהעטיגקייט. מען האָט געקענט דערקענען, אז
ער איז קערפערליך קרעפטיג, אָבער דיא גייסטיגע געפיהלען זיינען ביי איהם
אָבגעשטאַרבען.

גידעאָן ספילעט האָט צו איהם גערעדט, אָבער עם האָט ניט אויסגע-
זעהן, אז דער פערוויילדעטער זאָל האָבען עפעס פערשטאנען. עם האָט אויסגע-
וויזען אז ער הערט זאָגאר ניט וואָס מען רעדט צו איהם. אָבער ווען דער רע-
פארטער האָט זיך גוט איינגעקוקט אין אונגליקליכען'ס אויגען, האָט ער פער-
שטאנען, אז דער גאנצער שכל, דער גאנצער מענשען-פערשטאנד איז נאָך
ביי איהם ניט אוועקגענומען געוואָרען. דער געבונדענער האָט זיך ניט גע-
וועהרט און האָט זאָגאר קיין פערזוך געמאכט צו צורייסען דיא שטריק אָדער
בעפרייען זיך אויף וועלכען ארט עם זאָל ניט זיין. איז ער שטארק איבערראשט
פון דיא אָנוועזענהייט פון מענשען, וועמעס מיטברודער ער איז אמאָל אויך
געווען? האָט זיך אין איהם ערוועקט א שטיקעל געדעכניס און ער האָט זיך
דערמאָהנט אז ער איז אויך א מענש? ווען מען זאָל איהם פריי מאכען וואָלט
ער אנטלאָפען אָדער ער וואָלט פערבליבען רוהיג נעבען זיינע געוועזענע ברידער?
דאָס האָבען דיא דריי פאָרשער ניט געקענט וויסען. זיי האָבען ניט געוואָלט
ריזיקירען און אָבבינדען איהם, אויס מורא פיליכט וועט ער אנטלויפען און זיי
וועלען מיט איהם דארפען שטרייטען.

— וויא דיא זאך זאָל ניט זיין — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט צו זיינע
קאָמפאניאָנען — איז אונזער פפליכט צו נעהמען איהם מיט אונז נאָך לינקאָלן
אינזעל. אויב ער וועט זיך צוריק אויסמענשלען אָדער ניט, קענען מיר ניט
וויסען, אָבער יעדענפאלס טאָרען מיר איהם דאָ ניט איבערלאָזען.

— יא — האָט הערבערט געענטפערט — מיר מוזען איהם מיטנעהמען,
און פיליכט וועט אונז געלינגען אויפצואוועקען אין איהם דיא מענשליכע גע-
פיהלען און ער וועט ווערען צוריק א מענש אזוי וויא מיר אלע.

— א מענשליכער גייסט, א נשמה שטארבט ניט — האָט דער רעפארטער
געזאָגט — און מיר וועלען אויפטהאָן א גוטע און וויכטיגע זאך, אויב אונז
וועט געלינגען צו רעטען א מענשען פון ווילדקייט.

פענקראָפט האָט געשאַקעלט מיט'ן קאָפּ, וויא ער זאָל זאָגען: שמועסט
זיך ניט איין קיין נארישיקייטען. ער וועט שוין קיין מענש קיינמאָל ניט זיין.

— מיר מוזען פרובירען — האָט דער רעפארטער ווייטער געזאָגט —
מיר מוזען איהם מיטנעהמען. דער מענשליכער געפיהל דיקטירט אונז אזוי.

פענקראָפּט און הערבערט האָבען אויך אנדערש ניט געדענקט און זיינען אלע געווען זיכער, אז ס'יירוס הארדינג וועט אויך ניט האָבען דאגעגען, ווען זיי וועלען זייער קאָלאָניע רייכער מאכען מיט דעם פּערווילדעטען. זיי האָבען בעד-שלאָסען צו נעהמען דעם אונגליקליכען צו דער "באָנעדווענטשור" און אָכפּאָהרען אהיים.

— וועלען מיר איהם טראָגען א געבונדענעם? — האָט דער מאַטראָז געפרעגט.

— פּילייכט וועט ער געהן מיט דיא פּיס אויב מיר וועלען איהם אָכבינדען? — האָט הערבערט געזאָגט.

— לאָמיר פּרוּבירען — האָט פענקראָפּט געענטפּערט.

זיי האָבען איהם אָגעבונדען דיא פּיס, אָבער זיינע הענד האָבען זיי געלאָזט געבונדען. דער ווילדער איז אויפגעשטאנען, אָבער ער האָט קיין פּערווילדעטע געמאכט צו אנטלויפען. ער האָט מיט זיינע בייזע, ווילדע אויגען אָנגעקוקט דיא דריי פּערווילדע, וועלכע זיינען געשטאנען נאָהענט פון איהם, אָבער עס איז אויף איהם ניט קענטיג געווען, אויב ער בעגרייפט אז ער איז אויך א מיטברודער פון דיעזע דריי, אָדער ער פּערשטעהט עס ניט.

אויף דעם רעפּאָרטער'ס ראַטה, איז דער ווילדער מענש אוועקגעפיהרט גע-וואָרען אין ביידעל. זיי האָבען געדענקט, אז ווען ער וועט דערזעהן דיא ביידעל מיט אלעם וואָס דאָרט געפינט זיך און וועלכעס עס האָט זיכער אמאָל בעלאנגט צו איהם, וועט ער זיך פּילייכט דערמאָהנען פון זיין פּערגאנגענהייט. פּילייכט וועט דאָס אויף איהם מאכען א ווירקונג און מענשליכע געפיהלען וועלען זיך צו איהם אומקעהרען. דיא ביידעל איז געווען ניט ווייט און אין אייניגע מינוטען צייט זיינען זיי אהין אָנגעקומען. אָבער דער געפאנגענער איז פּערבליבען גלייכ-גילטיג אזוי וויא פּריהער און עס איז קענטיג געווען אז ער האָט זיך קיין זאך ניט דערמאָהנט און האָט קיין זאך ניט געוואוסט.

ספּילעט, פענקראָפּט און הערבערט האָבען דערפון געדורונגען, אז דער אונד-גליקליכער געפינט זיך שוין אויף'ן קליינעם אינזעל א גאנץ לאנגע צייט און דיא איינזאמקייט האָט איהם פּערוואנדעלט אין א ווילדע חיה.

דער רעפּאָרטער האָט זיך נאכהער בעדענקט, אז פּילייכט פייער וועט אויף זייער געפאנגענעם מאכען א ווירקונג און ער וועט עטוואָס צו זיך קומען. אויף ווילדע טהיערע מאכט פייער אויך א געוויסע ווירקונג, כּפּרט אויף אזעל-כּען וואָס איז אמאָל געווען א מענש. זיי האָבען אָנגעצונדען פייער. באַלד פון אָנפאנג האָט אויסגעוויזען, אז דאָס האָט געמאכט א שטיקעל ווירקונג אויף זיין ווילדען גייסט, אָבער באַלד האָט ער זיך אָבגעדרעהט אָן א זייט און ער האָט ניט ארויסגעצייגט קיין צייכען, אז דער מענש האָט אין איהם עטוואָס אָבגעלעבט.

דיא פארשער האָבען געזעהן, אז זיי קענען מיט איהם גאָר ניט מאַכען און עס איז ביי זיי פערבליבען אז זיי זאָלען איהם שוין מיטנעחמען אויף דער "באָנעדווענטשור" און איהם האַלטען דאָרט ביז זיי וועלען צוזאמען באַפאָהרען אהיים נאָך לינקאָלן אינוועל.

אַבער זיי האָבען ניט געוואָלט ענדערען זייער פאָריגען בעשלוס צו בריינגען אהיים זאמען פון גרינסען, וועלכע זיינען אויף לינקאָלן אינוועל ניטאָ און אויף א פאָר אָדער מעהר פון דיא שוויינען וואָס זיי האָבען אויף אינוועל טייר באַר בעגעגענט. זיי האָבען דאָרום איבערגעלאָזט דעם פערוויילדעמען אונטער דיא אויפזיכט פון פענקראַפט און ספילעט און הערבערט זיינען אוועק אין וואַלד ענדיגען זייער זאמען זאמלונג און יאגד וואָס זיי האָבען געהאט אָנגעפאנגען. אין א פאָר שטונדען ארום זיינען זיי צוריק געקומען מיט א היבשע ביסעל זאמען און צוויי פאָר שוויינען און אייניגע פויגלען וואָס זיי האָבען געפאנגען. זיי האָבען אויך מיטגעבראכט דיא כלים און אינסטרומענטען פון ביידעל און זיי זיינען געווען פערטיג צו דער רייזע.

זיי האָבען דעם געפאנגענעם אריינגעזעצט אין א קליין צימער. ער איז געווען שטיף און רוהיג און עס האָט אויסגעזעהן, אז ער איז טויב און שטום. פענקראַפט האָט פרובירט געבען איהם עסען געקאכטע פלייש, אַבער דער ווילדער האָט עס אָנגעשטופט פון זיך; ווען אַבער דער מאַטראַז האָט איהם גע- צייגט א ווילדע ענטע (קאמשיקע) וואָס הערבערט האָט נור וואָס געשאַסען, האָט דער מענשטיהער זיא צוגעכאפט און איינגעשלאָנגען.

— דענקט איהר, אז ער וועט ווען עס איז צוריק בעקומען זיין שכל, זיינע אמאָליגע געפיהלען? — האָט פענקראַפט געפרעגט — איך דענק אז זייענדיג א לאנגע צייט איינער אליין אויף דיעזען אינוועל איז פון איהם געוואָרען דאָס וואָס ער איז ערשט, אַבער אז ער וועט א לענגערע צייט זיין צווישען אונז אויף לינקאָלן אינוועל, וועט ער צוריק ווערען א מענש.

— מעגליך — האָט ספילעט געענטפערט.

— וויא אלט, דענקט איהר, איז ער? — האָט הערבערט געפרעגט.

— עס איז שווער צו זאָגען — האָט דער רעפארטער געענטפערט — ווייל מען קען זיינע געזיכטס-ציגע ניט זעהן צוליעב דער דיקער באַרד וואָס פער- שטעלט זיין פנים, אַבער עס זעהט אויס, אז קיין יונגער מאַן איז ער שוין ניט. איך דענק אז ער איז אומגעפעהר פופציג יאָהר אלט.

— האָט איהר, הערר ספילעט, בעמערקט וויא טיעף זיינע אויגען זיינען געזונקען? — האָט הערבערט געפרעגט.

— יא, הערבערט, איך זעה דאָס, אַבער מען מוז צוגעבען, אז דיא אויגען זיינע זיינען מעהר מענשליכע וויא מען האָט געקענט ערווארטען לויט זיין גאנצען אויסזעהן.

— איך בין זעהר גערן צו וויסען וואָס הערר האַרדינג וועט וועגען איהם זאָגען — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערוּפּען — מיר זיינען געפּאָהרען זוכען א מענשליכע בעשעפּעניס, ענדליך וועלען מיר איהם נאָך בריינגען א מאָנסטער, אן אומגעלומפערטע בריאה! נאָך אלעמען אָבער זיינען מיר אין דעם ניט שולדיג. מיר האָבען געטהאָן אלעס וואָס מיר האָבען געקענט.

זיי האָבען געמוזט פּערבלייבען נעכטיגען אויף'ן שיף, ווייל עס איז דאמאָלס געווען דיא עבע (וואסער-אָבפאל פון ים) און דיא "באָנעדווענטשור" איז גע- שטאנען ווייטליך פון ברעג. זיי האָבען דארום געמוזט ווארטען ביז מאָרגענדיגען פלוטה (וואסער-שטייגונג), ווען זייער שיף וועט זיך אויפהויבען און מען וועט זיא גלייך קענען רודערען.

דיא נאכט איז אוועק גאנץ רוהיג. אויב דער געפאנגענער ווילדער איז גע- שלאָפּען אָדער ניט, האָבען זיינע פאנגער ניט געוואוסט. זיי האָבען איהם איינ- געשפּאָרט אין זיין צימער און ער איז דאָרט גאנץ רוהיג געווען. מען האָט פון איהם קיין בעוועגונג געהערט, אָבוואָהל זיינע הענד און פיס זיינע געווען אָב- געבונדען.

אויף מאָרגען דעם 15טען אָקטאָבער, ווען עס האָט אָנגעהויבען טאָגען איז געוואָרען דיא ענדערונג אין וועטער, וואָס פענקראָפּט האָט פּאָראוים גע- זאָגט. דער ווינד האָט זיך אָבגעקעהרט אין אן אנדער זייט, ניט צו דער זייט וואָס זיי האָבען געדארפּט פּאָהרען. אום פינף אוהר פריה איז דער אנקער פון דער "באָנעדווענטשור" אויפגעהויבען געוואָרען און דיא שיף איז אָבגעפּאָהרען. דעם ערשטען טאָג פון דער רייזע האָט קיינע בעזאָנדערס פאסירט אויף'ן שיף. דער געפאנגענער פּערווילדעטער איז געווען שטייל און רוהיג. פון זיינע מאנערען, אָבוואָהל ווילדע, האָט מען געקענט זעהן, אז דיא בעוועגונג פון דער שיף מאכט אויף איהם א שטיקעל איינדרוק, און דערפון האָבען פענקראָפּט, ספילעט און הערבערט געשלאָסען, אז דער מאן איז אמאָל געווען א מאטראָז.

אויף מאָרגען איז דער ווינד שטארקער געוואָרען און האָט געבלאָזען מעהר פון זידליכען זייט. דאָס האָט דער שיף שווערער געמאכט דעם גאנצן קאפיטאן פענקראָפּט האָט געארבייט מיט אלע קרעפטען און זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען איהם אויך מיטגעהאָלפּען. דיא לייטע האָבען איינגעזעהן, אז אויב דער ווינד וועט ניט ווערען מילדער, וועט זיי דיא רייזע צוריק דויערען פיעל מעהר וויא דיא רייזע אהין, צום אינזעל טייבאָר.

און עס איז ווירקליך אזוי געווען. אין דעם פריהמאָרגען פון 17טען אָק- טאָבער, נאָכדעם וויא זיי זיינען שוין געווען 48 שטונדען אין וועג, האָט נאָך קיין ברעקעל צייכען בעוויזען, אז זיי זאָלען זיין נאָהענט פון אינזעל לינאָלן. וויפיעל זיי זיינען אָבגעפּאָהרען פון אינזעל טייבאָר, האָבען זיי ניט געקענט וויסען. זיי וואָלטען עס פיליכט געקענט משער זיין, ווען דיא "באָנעדווענטשור"

וואָלט גענאנגען רעגעלמעסיג מיט איין שנעלקייט, אָבער איהר גאנג איז געווען זעהר אונרעגעלמעסיג און דיא רייווענדע האָבען דאָרום ניט געקענט וויסען וואו זיי זיינען אין דער וועלט.

דעם 18טען אָקטאָבער איז געווען א שטארקער שטורם און א כוואליע איז אריבערגעלאָפּען דיא שוף. ווען דיא רייווענדע וואָלטען געווען אויף'ן דעק, וואָלטען זיי פילייכט אראָבעשוויינקט געוואָרען און דער שטראָם וואָלט זיי פערטראָגען, אָבער גליקליכערווייזע זיינען זיי אלע געווען אונטען און קיינע סבות האָבען פאסירט.

אָבער דיא כוואליע האָט איבערגעלאָזט פיעל וואסער אויף'ן דעק און דאָס וואָלט פילייכט געשטעלט אין געפאהר דיא גאנצע שוף. קאפיטאן פענקד ראָפט האָט אין יענעם מאָמענט ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן, אָבער דער ווילדער, וועלכער איז דאמאָלס ארויס פון זיין צימער איז זיי גאָר אונערווארטעט צו הילף געקומען. ער האָט אָנגעריסען א שטיקעל ברעט ביי דער זייט און דאָס וואסער איז אראָבעגלאָפּען. עס האָט אויסגעזעהן, אז דער מאטראָזען געפיהל האָט אין איהם אויף א ווילע אָבעגעלעבט און ער האָט ריכטיג געטראָפּען וואָס צו טהאָן. דער ווילדער איז נאכהער אריין צוריק אין זיין צימער ניט צייגענדיג קיין אינטעליגענטע מינע.

דיא לאַגע פון דיא רייווענדע איז יענע נאכט געווען זעהר ניט קיין גוטע. א שטורם האָט געבלאָזען, דערצו איז געווען זעהר פינסטער און קאלט און דיא לייטע האָבען מורא געהאט, אז זיי וועלען אומקומען אין מעער. ניט פענקראָפט, ניט ספילעט און ניט הערבערט האָבען יענע נאכט געדענקט וועגען שלאָפּען. זיי זיינען געווען אויף דער וואַך און אויסגעקוקט פילייכט וועלען זיי דערזעהן זייער אינזעל, זייער קאָלאָניע און זייער היים.

אָרום צוויי אוהר פארטאָג האָט פענקראָפט מיט זיינע שאַרפע אויגען דער-זעהן א שיינ פון דערווייטענס און ער האָט מיט אלע קרעפטען אויסגעשריען:
— א שיינ! א שיינ!

קאפיטאן פענקראָפט האָט קיין טעות געהאט. א העלע שיינ האָט זיך ווירקד ליך בעוויזען אומגעפעהר צוואנציג מייל ווייט פון זיי. דאָרט איז געווען דער לינקאָלן אינזעל און דאָס האָט סיירוס הארדינג וואהרשיינליך אויפגעלעגט א פייער, אום צו צייגען זיינע קאָמפאניאָנען, וואָס זיינען אין וועג, דיא ריכטונג וויא זיי זאָלען פאָהרען. פענקראָפט האָט דאָן אָנגעקירעוועט דיא שוף און ער האָט זיא געטריבען מיט א גלייכע ריכטונג פונקט אנטקעגען דיא בעלייכטונג, וואָס האָט אויסגעזעהן אזוי וויא א גרויסער, ליכטיגער שטערען ווייט אין האַריזאָנט.

16 מעם קאפימעל.

דיא "באָנעדווענטשור" אין דער היים. — דער פּערווילדעמער אין גראניט הויז.
— הארדינג'ס פּערשפּרעכען. — דער גאסט מענשעלט זיך. — אָבעשאָרען. —
דעם אונגליקליכען'ס טרעהר.

אויף מאָרגען, דעם 20טען אָקטאָבער, אום זיעבען אױער אין דער פּריה איז
דיא "באָנעדווענטשור", נאָך פיער טעג וואַנדערען אויף'ן ים, אָנגעקומען צום
מויל פון טייך "מערסי" אויף לינקאָלן אינזעל.

סיירים הארדינג און נעב, וועלכע זיינען געווען זעהר אונרוהיג דערפון
וואָס זייערע דריי קאמערעדען האָבען זיך אזוי לאנג געזאמט אין וועג, זיינען
גאנץ בעגינען ארויף אין דער הויך אויף פּראָספּעקט האַיטס און האָבען אויס-
געקוקט זייער שיף מיט דיא פּאסאזשירען. סיירים הארדינג האָט דער ערשטער
דערזעהן דיא "באָנעדווענטשור" פון ווייטענס און ער האָט אויפגעהויבען דיא
הענד צום הימעל און געדאנקט גאָט.

נעב האָט פון גרויס צופריעדענהייט אָנגעהויבען טאנצען. ער האָט פון גרויס
איבערראשונג ארומגעכאפט דעם אינזשיניר און איהם געהאלדזט און געקושט.
צו ערשט, ווען דער אינזשיניר האָט פון ווייטענס געקענט זעהן דיא מענשען
אויף'ן דעק פון שיף, האָט ער געדענקט אז דיא ריזענדיגע האָבען דעם פּערוואָר-
פענעם אויף'ן אינזעל טייבאָר ניט געפונען. ער האָט בלויז געזעהן דריי מענשען
און ער האָט געטראכט, אז יענער פּערוואָרפענער האָט מיט זיי ניט געוואָלט
מיטפּאָהרען, ווייל ער האָט קיין לוסט געהאט אומצובייטען איין געפענגניס אויף
אן אנדערע.

אין דיא ריכטיגקייט זיינען אויף'ן דעק פון דער שיף בלויז געווען פענקד
ראָפט, ספילעט און הערבערט. דער פּאסאזשיר וואָס זיי האָבען מיטגעפיהרט
איז געווען אין זיין צימער.

אין דעם מאָמענט וואָס דיא "באָנעדווענטשור" איז צוגעפּאָהרען צום ברעג,
זיינען הארדינג און נעב, וועלכע האָבען דאָרט געווארט, צוגעלאָפּען און איידער
דיא פּאסאזשירען האָבען צייט געהאט ארויסצוגעהן אויף'ן זאמער האָט הארדינג
געזאָגט:

— מיר זיינען דאָ געווען זעהר אונרוהיג, מיינע פריינדע. האָט מיט אייך א
סבה פּאסירט, וואָס איהר האָט זיך אזוי לאנג געזאמט?
— ניין — האָט נידעאָן ספילעט געענטפּערט — אין גענעמטהייל, אלעס
איז געווען אויף'ן בעסטען ארט. מיר וועלען אייך אלעס דערצעהלען.

- יעדענמאלס אָבער — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — איז אייער ריזע געווען אומזיסט, זאָלאַנג אז איהר האָט קיינעם ניט מיטגעבראכט.
- ענטשולדיגט, קאפיטאן — האָט זיך דער מאטראָז אָבגערופען — מיר זיינען פיער אויף דער שיף.
- האָט איהר געפונען דעם פּערוואָרפענעם?
- יא, מיר האָבען איהם געפונען.
- און איהר האָט איהם מיטגעבראכט?
- יא.
- א לעבעדיגען?
- יא, א לעבעדיגען.
- וואו איז ער? ווער איז ער?
- ער איז — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — אָדער בעסער גע- זאָגט: ער איז געווען א מענש! דאָס אלעס וואָס מיר קענען זאָגען וועגען איהם.
- דיא דריי ריזענדע האָבען דאן דערזעהלט דעם אינזשיניר פון אלעס וואָס מיט זיי האָט פּאסירט פון דער צייט וואָס זיי האָבען פּערלאָזט דעם אינוועל לינקאָלן ביז זיי זיינען צוריק געקומען. זיי האָבען איהם איבערגעגעבען זאלעס וואָס זיי האָבען געזעהן און ענטדעקט אויף'ן אינוועל טייכאָר און וויא זיי האָבען געפאנגען דעם פּערווילדעטען. ווען עס איז געקומען צו דעם פונקט וועגען זייער געפאנגענעם, האָט זיך פּענקראַפט אָבגערופען:
- איך ווייס ניט, הערר קאפיטאן, אויב מיר האָבען געהאט א רעכט צו בריינגען איהם אהער.
- גאנץ געוויס האָט איהר רעכט געהאט! — האָט דער אינזשיניר גע- ענטפערט.
- אָבער דער אונגליקליכער האָט קיין פּערשטאנד! ער איז איינפאך א ווילדע חיה!
- מעגליך — האָט האַרדינג געענטפערט — אז דאָס איז בלוז ערשט אזוי און מיט דער צייט וועט זיין ווילדקייט מיידען און ער וועט בעקומען זיין מענשליכען פּערשטאנד. אָבער, מיינע פריינדע, דיעזער אונגליקליכער איז דאָך מיט מאָנאטען צוריק געווען א מענש אזוי וויא איך און איהר און דיא אייני זאמקייט האָט איהם פּערוואַנדעלט אין א חיה, היינט ווער ווייס וואָס עס וועט ווערען פון דעם לעצטען פון אונז, וואָס וועט איבערלעבען זיינע קאָמפּאניאָ- נען און וועט פּערבלייבען אליין אויף דיעזען אינוועל? אז איהר האָט געפונען דיעזען אונגליקליכען אין אזא צושטאנד, זיינען מיר ניט זיכער אז איינער פון אונז וועט אויך דארפן דורכלעבען א טהיער פּעריאָדע.
- אָבער, קאפיטאן — האָט הערבערט געפּרעגט — וואָס בריינגט אייך

צו דענקען, אז דיא ווילדקייט איז צו איהם געקומען ערשט מיט אייניגע מאָ-
נאטען צוריק ?

— ווייל דער דאָקומענט וואָס מיר האָבען געפונען איז ניט לאַנג געשריבען
געוואָרען — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — און דער דאָקומענט איז זי-
כער געשריבען געוואָרען פון דיעזען פערוואָרפענעם.

— פילייכט — האָט זיך ספילעט אַבגערופען — האָט דעם דאָקומענט
געשריבען דיעזען מאַן'ס א קאָמפאניאָן, וועלכער איז שוין לאַנג טויט ?

— דאָס איז אונגעגליך, מיין טהייערער ספילעט.

— ווארום ? — האָט דער רעפאָרטער געפרעגט.

— ווייל ווען דאָס וואָלט אזוי געווען, וואָלט דער דאָקומענט גערעדט
וועגען צוויי פערוואָרפענע — האָט הארדינג געענטפערט — ווען אָבער דער
דאָקומענט רעדט נור פון איין פערזאָן, האָט עס אייער געפאנגענער געשריבען.
הערבערט האָט דאן דערצעהלט וויא אין צייט פון א שטורם אויף'ן ים,

האָט זיך אויף א וויילע צום פערוויילדעטען אומגעקעהרט זיין מענשען פער-
שטאנד און ער האָט פאר זיי געטהאָן דיא ארבייט פון א מאַטראָז.

— דאָס איז א וויכטיגער פונקט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט —

דאָס בעווייזט, אז דער אונגליקליכער איז נאָך ניט פערלאָרען און זייענדיג
צווישען מענשען וועט ער מיט דער צייט אויף ווערען א מענש אזוי וויא ער
איז אמאָל געווען. מיר וועלען נאָך רעטען זיין זעעלע און ער וועט ווערען
א ניצליכער מיטגליעד אין אונזער קאָלאָניע.

דער פערוויילדעטער איז ארויסגעפיהרט געוואָרען פון זיין צימער. הארדינג
און נעב האָבען איהם אָנגעקוקט מיט רחמנות'דיגע בליקען.

וויא נור דער אונגליקליכער האָט בעטראַטען דאָס טרוקענע לאַנד, האָט ער
אָנגעהויבען מאַכען א פערזוך צו לויפען, אָבער סירות הארדינג האָט ארויפ-
געלעגט זיין האַנד אויף דעם פערוויילדעטען'ס אַקסעל און האָט איהם אריינגע-
קוקט אין געזיכט. דער אונגליקליכער האָט זיך בערוהיגט, אזוי וויא ער זאָל
פאָלגען דעם בעפעהל פון אן אויטאָריטעט. ער איז פערבליבען שטעהן מיט'ן קאָפּ
ארונטערנעלאָזט אזוי וויא א דיענער פאר זיין שטרענגען ווירטה.

— אָרימער, אונגליקליכער מענש ! — האָט הארדינג אייניגע מאָל געזאָגט

מיט בערויערען.

דער אינזשיניר האָט דעם אונגליקליכען גוט בעטראַכט און ער האָט אָן
זיינע אויגען דערקענט, אז דיא מענשליכע געפיהלען זיינען נאָך אין איהם ניט
אָבעשטאָרבען אין גאנצען.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען אז דער פרעמדער, וויא דיא קאָלאָניסטען
האָבען אָנגעהויבען רופען דעם פערוויילדעטען, זאָל אריינגענומען ווערען אין
גראַניט הויז און מען זאָל איהם דאָרט אָבעבען א בעזונדער צימער, פון וועל-

הארדינג און דער פערווילדעטער.

מען ער זאל ניט קענען אנטלויפען. מען האָט איהם אהין אוועקגעפיהרט און אריינגעזעצט און דער וואָהנונג וואָס מען האָט פאר איהם בעשטימט. דאָס איז זיי ניט שווער אָנגעקומען, ווייל דער ווילדער האָט זיך ניט געוועהרט און זיך געלאָזט פיהרען.

פענקראָפט, ספילעט און הערבערט, וועלכע זיינען נוד וואָס געקומען פון וועג, זיינען געווען זעהר הונגריג און זיי האָבען זיך אלע דאָרום צוגעאיילט צו עסען פריהשטיק. ביים עסען האָבען זיי פיעל גערעדט וועגען זייער זאָנדער-כארען, אומגעלומפערטען גאסט. זיי האָבען הויפטזעכליך דיסקוטירט דיא פראַ-גע: פון וואָס פאר אַ לאַנד דער אונגליקליכער קומט, און זיי זיינען געקומען צום בעשלוס, אז ער איז אַן ענגלענדער אָדער אַן אמעריקאנער. ערשטענס, איז דער נאָמען פון דער שיף "ברייטאניאַ" אַן ענגלישער אָדער אַן אמעריקאנער; און צווייטענס האָט סירוס האַרדינג אין איהם דערקענט דיא געזיכטס-ציגע פון אזעלכען וואָס שטאמט פון דיא אַנגלאָ-זאקסישע ראַסע.

— אָבער, מיין יונגע — האָט דער רעפאָרטער זיך געווענדעט צו הער-בערט — דוא האָסט אונז נאָך ניט דערזעהלט וויא אזוי דוא האָסט זיך בע-געגענט מיט'ן פרעמדען. מיר האָבען דיך געטראָפּען וועהרענר דוא האָסט זיך מיט איהם געראַנגעלט, אָבער וויא אזוי דער קאמפף צווישען אייך איז געוואָרען ווייסען מיר ניט.

— אויף מיין וואָרט — האָט הערבערט געענטפערט — אז עס איז מיר שווער צו זאָגען וויא אזוי דאָס האָט פאסירט. מיר דאכט, אז איך בין געווען בעשעפטיגט אין זאמלען פלאַנצונגען, ווען איך האָב פלוצלינג דערהערט א גע-רויש אזוי וויא פון שנעע אָדער שטיקער אייז וואָס פאלען אַרונטער פון א הויכען באַרג. איך האָב קוים צייט געהאט אַרומצוקוקען זיך און דער אונגליקליכער מאַן, וועלכער איז וואהרשיינליך געווען בעהאלטען אונטער א בויס, האָט זיך אויף מיר פלוצלונג געוואָרפען. דאָס איז געשעהן מאַמענטאלנע און ווען איהר, הערר ספילעט און הערר פענקראָפט, וואָלטען מיר ניט געקומען צו הילף —

— מיין יונגע — איז איהם האַרדינג אריינגעפאלען אין דיא רייד — דוא האָסט דורכגעמאכט א געפעהרליכע שטיקעל צייט, אָבער ווען ניט דיעזער צור פאל וואָלט איהר פילייכט דעם פרעמדען ניט געפונען און מיר וואָלטען ערשט ניט געהאט קיין נייעם קאָמפאניאָן.

— האָפט איהר דען ווירקליך, הערר סירוס, צו מאכען איהם פאר א מענ-שען? — האָט דער רעפאָרטער געפרעגט.

— יא — האָט האַרדינג געענטפערט — ער וועט נאָך זיין א מענש אזוי וויא איך און איהר.

נאָך פריהשטיק זיינען דער אינזשיניר און זיינע קאָמפאניאָנען אוועק אויס-לאָדען דיא שיף. דער אינזשיניר האָט גוט בעקוקט און בעטראכט דיא אלע זא-

כען וואָס דיא רייזענדע האָבען פערנומען פון ביידעל אויף'ן אינוועל טייבאָר, אָבער ער האָט אויף קיין זאך נאָר ניט געפונען וואָס זאָל צייגען ווער דער פער ווילדעטער איז.

אין אלגעמיין איז הארדינג געווען שטארק צופריעדען מיט דיא אלע זאכען וואָס זיינע קאמערעדען האָבען געבראכט פון קליינעם אינוועל. דיא קאלאָניסטען האָבען בעשטימט אן אָרט פאר דיא שוויינען און דיא פעסלעך שים-פולווער וואָס זיי האָבען מיטגעבראכט האָט הארדינג בעשלאָסען אָבצולייגען אין א מאנאזין ווייט פון גראניט הויז, אום צו זיין זיכער פון אן עקספלאָזיאָן. פאָר לויפיג האָבען זיי בענוצט דעם שים-מאטעריאל וואָס הארדינג האָט אליין פאכ-ריצירט און דיא ריכטיגע שים-פולווער וואָס זיי האָבען געהאט פון פריהער און דיא וואָס איז געבראכט געוואָרען פון אינוועל טייבאָר האָט דער אינזשיניר געוואָלט האלטען אין זאפאס, פילייכט וועט מען עס אמאָל מוזען געברויכען.

נאָכדעם וויא דיא "באָנעדווענטשור" איז אויסגעלאָדען געוואָרען, האָט פענקראָפט געזאָגט צו הארדינג:

— איך דענק, אז מיר האָבען אונזער שיף געדארפט אנקערען אין א זיכערען פלאץ.

— דענקט איהר — האָט הארדינג געפרעגט — אז דאָ, ביים מויל פון דער "מערסי" איז ניט זיכער גענוג?

— ניין, קאפיטאן — האָט דער מאטראָז געענטפערט — זיכער איז זיא; אָבער דאָ קומט איהר אויס צו שטעהן האלב אין זאמד און האלב אין וואסער און דאָס שאדעט איהר פילייכט. דיא "באָנעדווענטשור" איז א וואוילע שיף. זיא האָט זיך אויפגעפיהרט אויף'ן מעער זעהר פיין און מיר דארפען זיא אָב היטען וויא זיא האָט פערדיענט.

— זאָלען מיר זיא פילייכט לאָזען שווימען אין טייך?

— ניין, קאפיטאן, דאָ אין מערסי טייך וועט זיא קיין שוץ האָבען געדען ווינד. איך דענק דארום אז מיר זאָלען אונזער "באָנעדווענטשור" געבען א פלאץ צווישען דיא פעלזען אין פאָרט באלון.

— דאָס טויג ניט, פריינד פענקראָפט — האָט הארדינג געזאָגט — פאָרט באלון איז צו ווייט פון אונזער היים און עס איז פיעל בעסער מיר זאָלען האָבען אונזער שיף ביים האנד.

— וואָס דען דענקט איהר, קאפיטאן? — האָט קאפיטאן געפרעגט.

— איך דענק — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אז מיר וועלען מיט דער צייט אויסבויען א האפען, א ריכטיגען האפען, טאקי דאָ ניט ווייט פון גראניט הויז. אָבער פאָרלויפיג פיהרט אָב אייער שיף נאָך פאָרט באלון.

— אויסגעצייכענט! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען — יא, מיר ווע-

לען מאכען א האפען מיט א לייכט־טהורם, מיט אלעם, נאָר אויף'ן גרויסען שטיי־
גער. מיט אייך, קאפיטאן, קען מען אלעס דורכפיהרען.

— יא, מיין בראווער פענקראָפּט — האָט דער אינזשיניר געענטפערט
— אָבער איך אליין קען נאָר ניט מאכען און איך מוז שטענדיג אָנקומען צו
איער הילף. אין יעדע אונטערנעהמונג וואָס מיר האָבען אונטערנומען האָט
איהר אָבנעטהאָן ארבייט פאר דריי אנדערע.

דער מאטראָז און הערבערט האָבען דאן אויפגעהויבען דעם אנקער און
דיא "באָנעדווענטשור" איז אָבגעפּאָהרען. אין צוויי שטונדען ארום האָבען זיי
דיא שיף צוגעפיהרט צו פּאָרט באלון און זיא געאנקערט צווישען פעלזען.

עס זיינען פּאָראַיבער אייניגע טעג און דיא קאָלאָניסטען האָבען אין דעם
פּערווילדעמען בעמערקט א שטיקעל ענדערונג. עס האָט אויסגעזעהן, אז זיין
מענשליכע נשמה הויבט אין איהם אָן אויפלעבען און ער ווערט עטוואָס היי־
מישער. נאָר פון אָנפאנג איז דער פרעמדער געווען צוהער צוטראָגען. ער איז
זייט א לאנגע צייט געווען געוואָהנט צו לעבען אויף פרייע לופט, אונטער'ן
פרייען הימעל און דאָס געפאנגענשאפט אין גראניט הויז האָט איהם נאָך מעהר
וויילד געמאכט. ער איז געווען אזוי וויא א ווילדע חיה, וועלכע ווערט איינגע־
שפארט אין א שטייג. דיא קאָלאָניסטען האָבען מורא געהאט, אז ער זאָל זיך
ניט ארויסווארפען דורך א פענסטער און זיי האָבען איהם שטרענג געהיט.
נאכהער אָבער איז ער געוואָרען רוהיגער און געלאסענער, ביז ער איז אין עמ־
ליכע טעג ארום געוואָהנט געוואָרען צו זיין נייעם ארט לעבען און עס האָט
אויסגעזעהן, אז דער ווילדער גייסט הויבט פון איהם אָן פּערשווינדען.

און דיא קאָלאָניסטען האָבען געהאט אורזאכען צו האָפען, אז דער ווילדער
אינסטינקט וועט מיט דער צייט אין גאנצען פּערשווינדען פון זייער גאסם.
געקאכטע פלייש איז שוין ביי איהם ניט געווען אזוי אבשטויסענד אזוי וויא
אין דער צייט פון זיין ריווע אויף דער "באָנעדווענטשור", און אָבוואָהל ער
האָט נור געגעסען רויהע פלייש, דאָך האָט ער ניט געצייגט אזא עקעל און
פּעראכטונג צו געקאכטע אזוי וויא ער האָט געצייגט אויף'ן שיף. סיירום האָר־
דינג האָט דעם פרעמדען אָבגעשאָרען דיא האָר פון קאָפּ און דיא באָרד, וועהר
רענד ער איז געשלאַפּען. דאָס האָט איהם געגעבען אן אנדער אויסזעהן, ניט
אזוי אומגעלומפערט, ניט אזוי ווילד וויא פריהער. מען האָט אויך פון איהם
ארונטערגענומען דיא שמאטע וואָס ער האָט געטראָגען אויף זיין טאליע
און מען האָט איהם אָנגעטהאָן קליידער, וועלכע האָבען איהם פיעל מעהר
געפאסט וויא דיא שמאטע. אָהן דיא לאנגע האָר און דער גאנצער קערפּער
פּערדעקט, האָט דער פרעמדער בעקומען דיא געשטאַלט פון א מענשען און אויף
זיין געזיכט האָט זיך בעוויזען א מענשליכע מינע. זיינע אויגען האָבען ניט

אויסגעזעהן אזוי בייז און זיין גאנצע פיגור איז עפעס אזוי וויא אנדערש געוואָרען.

ס'ירוס הארדינג האָט אויף זיך גענומען. דיא אויסגאבע צו פערבריינגען יעדען טאָג א פאָר שטונדען צייט נעבען דעם אונגליקליכען פערווילדעטען. ער האָט געטהאָן זיין ארבייט נעבען פרעמדען און ער האָט שטענדיג אויסגעזוכט פערשיעדענע בעשעפטיגונגען, אום דער פרעמדער זאָל דערויף שענקען זיין אויפמערקזאמקייט און בעקומען צוריק מענשליכע געפיהלען. מען האָט ניט געדארפט פיעל צו ערוועקען אין איהם א שטיקעל עראינערונג פון זיין מענש-ליכע פערזאָנע, דאָס האָט מען באלד געזעהן וועהרענד דעם שטורם אויף'ן ים, ווען דער פערווילדעטער האָט ארונטערגעלאָזט דיא וואסער פון דעק פון דער "באָנעדווענטשור". דער אינזשיניר פלעגט רעדען הויך אויף'ן קול, אום דער אונגליקליכער זאָל הערען, פילייכט וועט זיך ביסלעכווייז צו איהם אומקעהר רען דיא הערונגס און רעדונגס-קראפט. הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען פלע-גען זעהר אָפט ביים פרעמדע'ס אנוועזענהייט רעדען וועגען שיפען, וועגען פלאַטען, וועגען מער-רייזעס — זאכען וואָס אינטערעסירען געוועהנליך א מאטראָז מעהר וויא אן אנדערען. זיי האָבען גערענקט, אז דער אונגליקליכער וועלכער איז וואהרשיינליך אמאָל געווען א מאטראָז וועט אזעלכע געשפרעכען שנעלער בעגרייפען.

אָפטמאָל פלעגט מען בעמערקען, אז דער פרעמדער שענקט אויפמערק-זאמקייט צו א געשפרעך פון דיא קאָלאָניסטען און עס האָט אויסגעזעהן, אז ער הויכט אָן עפעס פערשטעהן. ביי איין געשפרעך האָט מען בעמערקט אויף דעם פערווילדעטע'ס געזיכט א צייכען פון טרויער און ביי אן אנדערען האָט זיך אזוי וויא א לייכטער שמייכעל בעוויזען אויף זיינע ליפען, אָבער גערעדט האָט ער נאָר ניט, זאָגאר קיין איין איינציגע זילבע איז פון זיין מויל ניט ארויס. ער איז געווען שטום אזוי וויא א פיש און קיין מענשליכע שטימע האָט מען פון איהם ניט געהערט.

אָבער איז ער ווירקליך אין גאנצען געווען שטום? האָט ער דיא רעדונגס-קראפט אין גאנצען פערלאָרען? אָדער ער איז אזוי שטיל-שווייגענד? דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געקענט וויסען. עס טרעפען אָפט משוגעים וואָס רעדען ניט, אָבוואָהל זיי בעזיצען דיא רעדונגס-קראפט. ס'ירוס הארדינג איז געווען גערן צו וויסען אויף וויא ווייט דער אונגליקליכער בעסערט זיך אין גייסט; ער האָט געוואָלט מעסטען זיינע געפיהלען און בעגריפע; ער האָט געוואָלט אריינדריינגען אין זיין נשמה און וויסען אויף וויא ווייט זיאָ ווערט צוריק געעדעלט און ער האָט דארום אָנגעווענדעט אלערליי מיטלען און האָט געמאכט פערשיעדענע פראָבעס, אום צו איבערצייגען זיך אין דעם.

ער פלעגט דעם פרעמדען אלע מאָל צופיהרען צו א פענסטער און ער האָט

איהם געלאָזט קוקען אויף'ן ים און אויף'ן וואַלד ביי דער זייט פון פּראָספעקט האַיטס; ער פלעגט איהם אין גראַניט חוּז אַלע מאָל צייגען פּערשיעדענע זאכען און ער האָט ענדליך בעשלאָסען אַרויסצופיהרען איהם אין וואַלד און לאָזען פריי, פיליכט וועט דאָס אויף איהם מאכען א שטארקען אינדרוק און ער וועט עטוואָס מעהר אויסדריקען.

— אָבער — האָט גידעאָן ספילעט געפרעגט — קענען מיר האָפען, אז ער וועט ניט אנטלויפען, ווען מיר וועלען איהם פּריוואַטען זיין?

— מען מוז עס פּרובירען — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט.

— נו — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען — פּרובירט. אָבער איך זאָג אייך, אז ווען איהר וועט אונזער אורח אַרויספיהרען אויף דער פּרייער לופט, וועט ער אנטלויפען אזוי שנעל וויא זיינע פיס וועלען איהם טראָגען.

— און איך דענק ניט אזוי — האָט האַרדינג געענטפּערט.

— לאָמיר פּרובירען — האָט ספילעט זיך אָבגערופען.

— יא, מיר וועלען עס פּרובירען — האָט דער אינזשיניר בעשטימט.

דאָס איז געווען דער 30טער אָקטאָבער. דער פּערוואַרפּענער פון אינזעל טייבאָר איז שוין דאמאָלס געווען ניין טעג געפאנגען אין גראַניט חוּז. עס איז געווען א שעהנער, וואַרימער טאָג. דיא זונן האָט געשיינט און האָט דעם גאנצען לינקאָלן אינזעל איינגעוויקעלט אין איהרע שטראַהלען. סירוס האַרדינג און פענקראָפּט זיינען אריינגעקומען צום פּרעמדען אין צימער און זיי האָבען איהם געפונען ליגענדיג אויף'ן באָדען.

— קום, מיין פּריינד — האָט דער אינזשיניר צו איהם געזאָגט.

דער אונגליקליכער האָט זיך באַלד אויפגעהויבען. ער האָט נאָכגעקוקט דעם אינזשיניר און איז איהם נאָכגעגאנגען, וועהרענד פענקראָפּט האָט זיי נאָכגעפאלגט פון הינטען.

קומענדיג צום טהיר האָבען האַרדינג און פענקראָפּט אריינגענומען דעם פּערווילדעמען אין דער הויב מאַשין און זיי האָבען זיך אַרונטערגעלאָזט. נעב, הערבערט און ספילעט האָבען פון פּריעהר פאר זיי געווארט אונטען.

דיא קאָלאָניסטען זיינען אָבגעגאנגען. ניט ווייט פון דעם פּרעמדען און זיי האָבען איהם געלאָזט אליין.

דער פּרעמדער איז צוגעגאנגען אייניגע טריט געהענטער צום ים. ער האָט געוואַרפען זיינע בליקען אויף דיא ברייטע אונגענדליכע וואַסערען, אָבער ער האָט קיין פּערזוך געמאכט צו אנטלויפען. א היבשע ווילע איז ער געבליבען שטעהן קוקענדיג אויף דיא כוואליעס פון ים און ער האָט זיך ניט געריהרט פון אַרט.

— דערפון איז נאָך קיין בעווייז ניט, אז ער וועט ניט אנטלויפען —

דער געהיימיספאלער אינזעל

האָט דער רעפּאָרטער בעמערקט — דער ים בעגייסטערט איהם ניט פיעל און מאכט איהם קיין חשק צו אנטלויפּען.

— יא — האָט האַרדינג צוגעגעבען — מיר דארפּען איהם נעהמען צום ברעג וואָלד אויף פּראָספעקט האַיטס און דאָרט וועלען מיר ערשט זעהן וואָס עס וועט פּאַסירען.

— און מיר האָבען דאָ ניט צו ריזיקירען — האָט זיך דער ניגער אָבער רופּען — ער וועט יעדענפּאָלס ניט קענען אנטלויפּען, ווייל אונזערע בריקען זיי נען אויפּגעהויבען.

— אָה — האָט פּענקראָפּט געזאָגט — דאָס איז נאָר ניט. דער פּרעמדער איז ניט אַ מענש וואָס זאָל זיך שרעקען פּאַר וואַסער און אזא קליינעם וואַסער-שטראָם וויא דער קריק גליצערין וועט ער גלייך אַריבערנעהן אָהן אַ בריק.

— מיר וועלען באַלד זעהן — האָט האַרדינג זיך אַריינגעמישט — מיר וועלען פּרובירען, וועלען מיר וויסען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען זייער נייעם מיטגליעד צוגעפיהרט צום מויל פון טייך מערסי און פון דאָרט האָבען זיי אַרויפגעקלעמערט אויף פּראָספעקט האַיטס.

וויא נור זיי זיינען געקומען צום ברעג וואָלד און זיי האָבען דערשפּירט דעם גערוך פון פּרישע גרינע בלעטער, האָט דער אונגליקליכער אָנגעהויבען אַטהע-מען אזוי וויא ער זאָל טרינקען דיא פּרישע אַנגענעהמע לופט און אַ זיפּן האָט זיך אַרויסגעכאַפּט פון זיין ברוסט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען איהם געלאָזט שטעהן פּריי, אָבער זיי זיינען געשטאַנען נאָהענט נעבען איהם פּערטיג צו כאַפּען איהם אויב ער וועט פּרובירען אנטלויפּען.

דאָס אַרימע בעשעפּענים האָט זיך ווירקליך געלאָזט לויפּען. ער האָט גע-וואָלט אַריבערשפּרינגען אַ שמאַלען וואַסער וואָס איז געווען צווישען איהם און דעם וואָלד, ער האָט זיך אָבער באַלד צוריקגעצויגען, האָט אַרונטערגעלאָזט דעם קאַפּ און אַ גרויסע טרעהר איז אַרונטערגעפּאַלען פון זיינע אויגען.

— אָה! — האָט דער אינזשיניר אויסגעשריען — דוא ווערסט צוריק אַ מענש, אז דוא קענסט נאָך וויינען!

16טעס קאפיטעל.

דער פערווילדעטער קומט ארויס מיט לשון. — זיין וידוי. — צוועלף יאָהר אויף'ן אינזעל. — ווערט פערשוואונדען. — בויען א מיהל. — באקען ברויט. — פרעמדער רעטעט הערבערט'ן. — ווערט אליין פערשוואונדעט.

יא, דער אונגליקליכער מאן האָט געוויינט! עפעס אן עראינערונג איז וואהרשיינליך דורכגעלאָפֿען זיין מח און ארויסגעבראכט פון איהם א טרעהר, און וויא סירוס הארדינג האָט זיך אויסגעדריקט, איז דאָס געווען א בעווייז, אז ער ווערט צוריק א מענש, אז דיא מענשליכע געפיהלען, דער מענשליכער פערשטאנד קעהרט זיך צו איהם אום.

דיא קאָלאָניסטען האָבען איהם אויף א קורצע צייט איבערגעלאָזט ביים ברעג וואלד און אליין זיינען זיי אָבגעטראָטען א היבשע ביסעל ווייט. זיי האָבען איהם געלאָזט אין נאנצען פריי, אום צו זעהן וואָס פאר א ווירקונג דאָס וועט אויף איהם מאכען, און אויב ער וועט זיך בענוצען מיט דער געלע-גענהייט צו אנטלויפען. דער אונגליקליכער האָט זיך ניט געריהרט פון אָרט און איז פערבליבען שטעהן פערטרויערט. קאפיטאן הארדינג האָט איהם דאן צוריקגענומען אין גראניט הויז.

מיט צוויי טעג שפעטער זיינען דיא קאָלאָניסטען העכסט איבערראשט געוואָרען, ווען זיי האָבען ערפאהרען, אז זייער גאסט קען רעדען און וואהר-שיינליך ווייס ער און פערשטעהט אלעס. עס האָט אויסגעזעהן, אז דער פער-ווילדעטער איז אין גראניט הויז אזוי וויא א שפּיאָן וואָס קומט נאָך אלעס, הערט זיך צו צו אלעס וואָס מען רערט, אָבער ער האלט דעם צונג צווישען דיא צייהן און ער ווייל א וואָרט ניט רעדען. ער מאכט זיך שטום, ווייל אזוי לוינט זיך איהם בעסער, ווייל אזוי פאסט איהם בעסער.

פענקראָפט, וועלכער איז געשטאנען הינטער'ן טהיר פון פרעמדענ'ס צי-מער, האָט געהערט וויא דער אונגליקליכער האָט אויסגעשפראָכען פאָלגענדע ווערטער:

— גיין! דאָ! איך! קיינמאָל ניט!

דער מאטראָז האָט עס דערצעהלט זיינע קאָמפאניאָנען און זיי זיינען העכסט ערשטוינט געוואָרען. הארדינג האָט געגעבען זיין מיינונג, אז א טיעפע שרעקליכע געהיימניס איז פערוויקעלט אין דעם לעבען פון זייער נייעם קאָמ-פאניאָן.

פון דאן אָן האָט דער פערווילדעטער אָנגעהויבען בענוצען ווערק-ציג און

ער פלעגט ארבייטען אין גארטען. נאך דער ארבייט פלעגט ער פערבלייבען אליין און ער האָט שטענדיג אויסגעטיטען דיא אנדערע איינוואָהנער פון גראַ- ניט הויז. ער האָט זיך צוריקגעצויגען פון מענשען און ווען יעמאנד פון דיא קאָלאָניסטען איז צו איהם צוגעגאנגען, האָט ער געקרעכט און מען האָט אָן זיינע מאניערען געקענט דערקענען, אז ער קען קיין קאָמפאני ניט פערטראָגען און דיא אָנוועזענהייט פון א מענשען איז אויף איהם א שווערע לאסט. סיירוס הארדינג האָט געבעטען זיינע קאמעראדען, אז זיי זאָלען דעם פרעמדען ניט ערגערען און זיך האלטען מיט איהם פון ווייטענס.

איז דער מאן געפלאגט פון געוויסענביסע? איז ער א פערברעכען בע- גאנגען און ער קומט ערשט אָב פאר זיינע זינד? דיא קאָלאָניסטען האָבען אַנ- דערש ניט געקענט דענקען, און גידעאָן ספילעט האָט זיך איינמאָל אויסגעדריקט, אז דער פרעמדער רעדט ניט, ווייל ער האָט מורא ער זאָל זיך ניט אויסרעדען וועגען זיין געהיימניס וואָס איז צו ערנסט פאר א זייטיגע פערזאָן צו וויסען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען געמוזט זיין געדולדיג און ווארטען.

מיט אייניגע טעג שפעטער, דעם דריטען נאָוועמבער, וועהרענד דער פרעמד- דער האָט געארבייט אין גארטען, האָט ער פלוצלונג אוועקגעוואָרפען דעם גראַב- אייזען און טרעהרען האָבען אָנגעהויבען פליסען פון זיינע אויגען. סיירוס האר- דינג, וועלכער איז געשטאנען פון ווייטענס און האָט אכטונג געגעבען אויף'ן געהיימניספאלען מאן, האָט עס געזעהן. ער האָט זעהר מיטלייד בעקומען מיט'ן אונגליקליכען. ער איז צו איהם צוגעגאנגען, האָט לייכט בעריהרט זיין האנד און האָט געזאָגט גאנץ לאנגזאם:

— מיין פריינד, מיין פריינד!

דער פרעמדער האָט זיך ניט ארומגעקוקט, און ווען הארדינג האָט געוואָלט אָננעהמען זיין האנד, איז דער פרעמדער אָבגעשפרונגען.

— מיין פריינד — האָט הארדינג וויעדער געזאָגט מיט א ווייכע שטימע

— קוקט אויף מיר. איך פערלאנג דאָס.

דער געהיימניספאלער האָט א קוק געטהאָן אויף'ן אינזשינער, אזוי וויא ער זאָל בעאיינפלוסט ווערען דורך א היפנאָטישע קראפט. עס האָט אויסגעזעהן אז ער וויל אַנטלויפען, אָבער עפעס אן אינערליכע קראפט, אן אינערליכער גע- פיהל האָט איהם אָבגעהאלטען. מען האָט לייכט געקענט בעמערקען, אז עס ליגט איהם עפעס אויף'ן צונג, אז זיינע ליפען זיינען גרייט צו זאָגען עפעס, אז עטוואָס דריקט איהם אויף'ן הארצען און ער וויל זיך דורכרעדען, אָבער ער קען זיך דערויף ניט בעשליסען. ענדליך איז ער געבליבען שטעהן, האָט פערפלעגט זיינע הענד און האָט געזאָגט מיט א הייזעריגע שטימע אין דער ענגלישער

שפראך:

— ווער זיינט איהר?

דער אינזשיניר איז העכסט איבערראשט געוואָרען און ער האָט כמעט ניט געקענט רעדען. ער האָט זיך אָבער באלד בערוהיגט און געענטפערט:

— פֿערוואָרפענע אזוי וויא איהר. מיר האָבען אייך געבראכט אהער צוויי־שען אייערע מענשען־ברידער.

— מיינע מענשען־ברידער! — האָט דער פרעמדער אויסגעשריען — איך האָב קיינע!

— איהר געפינט זיך צווישען פריינד — האָט הארדינג איהם געטרייסט.

— פריינד! פאר מיר פריינד! — האָט דער פרעמדער אויסגעשריען און

האָט בעהאלטען זיין געזיכט אין זיינע הענד — ניין! קיינמאָל ניט! לאָזט מיך אָב, בעפרייט מיך!

ביי דיזע ווערטער איז ער ארונטערגעלאָפֿען צום זייט פון מעער און איז דאָרט פֿערבליבען שטעהן א היבשע צייט אונבעוועגליך.

הארדינג איז אוועק צו זיינע קאָמפּאָניאָנען און האָט זיי דערזעהלט וואָס עס האָט פאסירט.

— יא, א טיפע, זאָנדערבארע געהיימניס איז פֿערוויקעלט אין דיזעזען

מאן — האָט דער רעפארטער געזאָגט — עפעס האָט מיט איהם פאסירט אין זיין לעבען וואָס קוועלט איהם און פלאגט איהם. דער מאן ליידעט פון געוויי־סענסביסע.

— איך ווייס ניט — האָט זיך דער מאַטראַז אָבגערופען מיט א טאָן פון

פֿעראכטונג — וואָס פאר א מאן מיר האָבען אהער געבראכט. ער האָט גאָר סודות, פֿערבאָרגענע זאכען!

— מיר וועלען יעדענפאלס דעם מאן רעספעקטירען — האָט זיך קאפיטאן

הארדינג אָבגערופען — אויב ער איז זאָגאר בעגאנגען א פֿערברעכען, איז ער שוין לאנג אָבגעקומען פאר זיינע זינד און ער איז ערשט א ריינע נשמה. דער

אונגליקליכער האָט פֿערדיענט געשעצט און געאכטעט צו ווערען.

צוויי שטונדען איז דער פרעמדער געשטאנען אליין ביים ברעג פון מעער.

ער איז דיא נאנצע צייט געווען פֿערטראכט. וויא עס האָט אויסגעזעהן, האָט ער געזאמעלט עראינערונגען פון זיין פֿערגאנגענהייט, פון זיין לעבען ביז יעצט

וואָס איז וואהרשיינליך געווען טרויעריג. דיא קאָלאָניסטען זיינען געשטאנען פון ווייטענס און האָבען פון איהם דיא אויגען ניט ארונטערגענומען, אָבער

זיי האָבען איהם צורוה געלאָזט און ניט געשטערט זיינע געדאנקען. נאָך זיינע מיינעס און מאניערען האָט מען געזעהן, אז ער איז שטארק פֿערזאָרגט,

דערשראָקען און פֿערשעהמט. זיינע אויגען זיינען געווען רויט פון וויינען.

— מיין הערר — האָט ער ענדליך זיך געווענדעט צו הארדינג — זיינט

איהר און אייערע קאָמפּאָניאָנען ענגלענדער?

— ניין — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — מיר זיינען אמעריקאנער.

— אָה! — האָט דער פרעמדער געזאָגט — מיט אמעריקאנער בין איך
מעהר צופריעדען.

— און איהר, מיין פריינד? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— אן ענגלענדער — האָט ער געשווינד געענטפערט.

ביי דיעזע ווערטער איז ער צוגעגאנגען צום סאמע ברעג ים און האָט אָנגע-
הויבען אומשפאצירען היין און צוריק. ער איז געווען זעהר צומישט און אויפגע-
רעגט אויף דער העכסטער שטופע.

הערבערט איז צופעליג דורכגעגאנגען נאָהענט פון איהם און ער האָט איהם
א פרעג געטהאָן מיט א דערשטיקטען קול:

— וועלכער מאָנאט איז היינט?

— אָקטאָבער — האָט הערבערט געענטפערט.

— וועלכער יאָהר?

— 1866.

— צוועלף יאָהר! צוועלף יאָהר! — האָט דער פרעמדער אויסגעשריען
און איז אוועק ווייטער.

הערבערט האָט פאר דיא איבעריגע קאָלאָניסטען דערצעהלט וואָס דער גע-
היימיניספאלער מאן האָט איהם געפרעגט און וואָס ער האָט איהם געענטפערט.

— האָט דיעזער אונגליקליכער מענש ניט געוואוסט דעם רעכענונג פון דיא
מאָנאטען און יאָהרען?

— ניין — האָט הערבערט געענטפערט — און ער איז שוין געווען צוועלף

יאָהר צייט אויף'ן אינזעל טייבאָר, ווען מיר האָבען איהם דאָרט געפונען.

— צוועלף יאָהר! — האָט הארדינג מיט פערוואונדערונג אויסגעשריען —

אך, צוועלף יאָהר עלענד און איינזאם! אזא לאַנגע צייט און אונטער אזעלכע
אומשטענדען איז קיין וואונדער וואָס ער איז פערוויילדעט געוואָרען.

— איך בין גענייגט צו גלויבען — האָט פענקראָפט געזאָגט — אז דיע-

זער מאן איז ניט פערוואָרפען געוואָרען אויף יענעם אינזעל, אז ער איז ניט
אן אָפפער פון אן אונטערגעגאנגענע שיף, זאָנדערן מען האָט איהם דאָרט אי-

בערגעלאָזט דערפאר וואָס ער איז א פערברעכען בעגאנגען.

— איך גלויב אז איהר זיינט גערעכט — האָט דער רעפאָרטער זיך אָב-

גערופען — און אויב דאָס איז אזוי, קען זיין אז דיא וואָס האָבען איהם איבער-
געלאָזט אויף'ן אינזעל וועלען אמאָל קומען איהם אָבנעהמען.

— אָבער זיי וועלען איהם ניט געפינען — האָט הערבערט געזאָגט.

— מיינע פריינדע — האָט זיך דער אינזשיניר אָבעררופען — לאָמיר ניט

דיסקוטירען דיעזע פראגע ביז מיר וועלען וועגען דעם וויסען מעהר. איך גלויב,
אז דער אונגליקליכער מאן האָט שוין גענוג געליטען, אז ער האָט שוין גענוג

תשובה געטהאָן אויף דיא פעהלערען וואָס ער האָט געמאכט, וועלכע זיי זאָלען

ניט זיין, און ער ווערט נאָך ערשט אויך גענוג געפלאַנט און געמאטערט, ווייל ער וויל זיינע אמאָליגע פעהלערען אָדער זינד אָבווישען. לאָמיר איהם ניט צווייג גען ער זאָל אונז זיין לעבענס-געשיכטע דערצעהלען. לאָמיר ניט זיין נייגעריג צו וויסען דאָס וואָס ער וויל פּערגעסען. ער וועט עס אונז אליין דערצעהלען. ער וועט אונז זאָגען, אויב ער האָפט נאָך צו קומען ווען עס איז אין זיין לאַנד אָדער ניט. ווען מיר וועלען פון איהם מעהר ערפאָהרען, וועלען מיר וויסען וויא אזוי צו האַנדלען; אָבער צווינגען איהם אז ער זאָל אונז עטוואָס זאָגען אָדער דער-צעהלען, טאָרען מיר ניט.

— דענקט איהר — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט — אז דער מאַן האָט א צוואַנג אָדער א פּערויכערונג אז מען וועט איהם אמאָל נאָך זיין פּאָטערלאַנד געהמען?

— איך צווייפעל זעהר — האָט האַרדינג געענטפּערט.

— ווארום דען?

— איינפאך דערפאר, ווייל ווען דער מאַן זאָל האָבען אירגענד וועלכע האָפּנונג אז מען וועט איהם צוריק אהיים בריינגען, וואָלט ער יענעם דאָקומענט ניט געשריבען.

— אָבער איין זאך קען איך ניט פּערשטעהן — האָט זיך דער מאַטראַז אַריינגעמישט.

— וואָס אזעלכעס?

— אויב דער מאַן איז איבערגעלאָזט געוואָרען אויף'ן אינזעל טייבאָר מיט צוועלף יאָהר צוריק, האָט ער דאָך וואַהרשיינליך שוין זייט אייניגע יאָהר געלעבט אין א ווילדען צושטאנד.

— זעהר מעגליך — האָט האַרדינג געענטפּערט.

— אויב אזוי — האָט פּענקראַפט ווייטער געזאָגט — האָט ער דאָך דעם דאָקומענט געשריבען מיט אייניגע יאָהר צוריק!

— קיין צווייפעל — האָט דער אינזשיניר בעשטעטיגט — און דאָך זעהט דער דאָקומענט אויס אזוי וויא ער איז ניט לאַנג געשריבען געוואָרען.

— טאָ וויא אזוי קומט עס, וואָס דיא פלאַש מיט'ן דאָקומענט האָט ערשט דערגרייכט אונזער אינזעל? — האָט דער מאַטראַז געפרעגט — האָט עס גע-דארפט דויערען יאָהרען ביז דיא פלאַש איז צוגעשוואומען פון טייבאָר אינזעל אהער?

— ניין, דאָס קען ניט זיין, מיר האָבען זיא דאָך געפונען שווימענדיג. ווען דיא פלאַש זאָל געווען צושווימען צום ברעג מיט א צייט פריהער, וואָלטען דיא כוואליעס זיא ארויסגעשווינקט אויף'ן זאמד אָדער זיא וואָלט צושמעטערט געוואָרען אָן דיא פעלזען.

— דאָס איז א ריכטיגע פראגע — האָט קאפיטאן הארדינג געזאָגט נאָכ־
דענקענדיג.

— און נאָך א זאך — האָט פענקראָפּט פּאַרטגעזעצט — איך מיינ, אז
אויב דער דאָקומענט וואָלט געלעגען אין וואסער אייניגע יאָהר וואָלט ער פּער־
דאָרבען געוואָרען, זאָנאר ליגענדיג אין פּלאש. דאָס פּאפיר איז אָבער גאנץ און
זעהט אויס ניי און פּריש, היינט וויא אזוי קומט עס?

דעם מאטראָז'ס לאָגישע פּראגעס האָבען געענבערט דעם אינושיניר'ס מח.
ער האָט עס אויך ניט געקענט פּערשטעהן און ער האָט עס בעטראכט פּאר א
טיפע אונערקלערליכע רעטעניס. ער האָט אויסערדעם ניט געקענט אָננעהמען,
אז דער וואָס האָט דעם דאָקומענט געשריבען איז אן איינפאכער מאטראָז, ווייל
עס האָט אויסגעזעהן, אז דאָס האָט געשריבען א העכערע קלאס פּערזאָן וואָס
האָט א ברייטע ידיעה אין הידראָגראפיע (מעטראָרטע), דען ער האָט פינקטליך
בעצייכענט דעם גראד וועלכען דער אינוועל געפינט זיך.

— דיא גאנצע זאך — האָט דער אינושיניר געזאָגט — איז פּערוויקעלט
אין טיפע געהיימניס; אָבער איך וויעדערהאָל נאָך אמאָל, אז מיר דארפּען
זיין געדולדיג און ניט צווינגען דעם אונגליקליכען, אז ער זאָל אונז דיא גע־
היימיסע אויפקלערען. אויב ער וויל, מיינע פּריינדע, וועט ער אונז אלעס אליין
דערצעהלען. מיר דארפּען נור זיין גרייט אויסצוהערען איהם.

אין פּערלויף פון דיא קומענדע מעג האָט דער פּרעמדער א וואָרט ניט גע־
לעדט. ער האָט געארבייט פלייסיק און אונערמיעדליך, און אימער אין אן איינזא־
מען פּלאץ, וואו קיינער פון דיא קאָלאָניסטען איז ניט געווען. אין צייט פון עסען
איז ער קיינמאָל ניט געקומען אין גראניט הויז, אָבוואָהל מען האָט איהם אייניגע
מאָל גערופּען צום טיש. ער פלעגט אָבקומען זיינע מאָהלצייטען מיט רויהע גרינ־
סען. קיין אנדער שפייז האָט ער ניט פּערזוכט.

ער פלעגט ניט קומען אין גראניט הויז נעכטיגען און ער פלעגט איבערליגען
דיא נעכט אונטער א בוים אָדער הינטער א פּעלז. ער האָט, מיט איין וואָרט,
געלעבט אויף'ן זעלבען ארט אזוי וויא ער האָט געלעבט אויף'ן אינוועל טייבאָר
איידער מען האָט איהם גענומען געפאנגען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען איהם צוגעטראָגען שפייזען, זיי האָבען פּאר איהם
געבראכט בעט־צייג, אָבער ער האָט קיין זאך בעריהרט און האָט בלויז געגעסען
רויהע גרינסען און איז געשלאָפּען אויף דער הוילער ערד.

דיא בעזיצער פון גראניט הויז האָבען אונגעדולדיג געווארט צו וויסען
וואָס דיא ענדע וועט זיין.

דעם צעהנטען נאָוועמבער, ארום אכט אוהר אין אבענד, איז דער גע־
היימניספאלער מאן פּלוצלונג, נאָר אונערווארטעט ערשינען פּאר דיא קאָלאָניס־
טען, וועהרענדיג זיי זיינען געזעסען אויסוועניג פון גראניט הויז. זיינע אויגען זיי־

ען געווען ווילד, זיין בליס שרעקליך און ער האָט אין אלגעמיין אויסגעזעהן ברור
 טאל אזוי וויא אין דעם טאָג ווען ער איז געפונען געוואָרען אויף'ן אינוועל טייבאָר.
 ס'ירוס הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען ערשטוינט געוואָרען ווען
 זיי האָבען זייער נאסט דערזעהן, אזוי שרעקליך און ווילד האָט ער אויסגעוויזען.
 יאָס זאָל מיט דיעזען אונגליקליכען זיין? איז איהם דער לעבען צווישען ציווילי-
 ירטע מענשען ניט לעיב? וויל ער בעסער לעבען א טהיערישען לעבען? בענקט ער
 צוריק נאָך דעם איינזאמען אינוועל טייבאָר? — דאָס האָט קיינער ניט געקענט
 יויסען. א קליינע וויילע איז דער פרעמדער געשטאנען, דאן האָט ער אָנגעהוי-
 בען רעדען איינציגע פראזען, וועלכע האָבען געהאט א קליינעם צוזאמענהאנג:
 — וויא קום איך אהער? ... מיט וואָס פאר א רעכט האָט איהר מיך
 אוועקגעשלעפט פון מיין אינוועל? ... דענקט איהר אז עס וועט זיין אירגענדר
 וועלכע פערבינדונג צווישען אייך און מיר? ... ווייסט איהר ווער איך בין,
 וואָס איך האָב געטהאָן און ווארום איך בין דאָרט געווען איינער אליין? ...
 ווייסט איהר מיין פערגאנגענהייט? ... וויא אזוי ווייסט איהר, אז איך האָב
 ניט גע'ננב'עט, געמאָרדעט, אז איך בין ניט א שופט און א פערשאַלטענער וואָס
 דארף נור לעבען אזוי וויא א ווילדע חיה ווייט פון אלע מענשען? ... יאָגט,
 ווייסט איהר עס?

דיא קאָלאָניסטען האָבען איהם אויסגעהערט און זיי האָבען זיין געשפרעך
 ניט געשטערט. זיי האָבען שטארק מיטלייד געהאט מיט דעם אונגליקליכען,
 וועלכער האָט זיך פאר זיי מתורה געווען, און טרעהרען האָבען זיך בעוויזען אין
 אלעמען'ס אויגען. הארדינג האָט איהם געוואָלט בערוהיגען, אָבער דער פרעמד
 דער האָט זיך אָבעקעהרט אָן א זייט און האָט א מאַך געטהאָן מיט'ן האַנד,
 אלס א צייבען, אז ער וויל קיין וואָרט הערען.

— ניין, ניין! — האָט ער אויסגעשריען — איך וויל קיין זאך ניט וויסען
 און ניט הערען. בלויז נאָך איין וואָרט וועל איך פרעגען: בין איך פריי?

— איהר זיינט פריי — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.

— טאָ זייט געזונד! — האָט דער געהיימיספאלער מאן אויסגעשריען
 און איז אנטלאָפען אזוי וויא א משוגענער.

נעב, פענקראָפט און הערבערט האָבען איהם נאָכגעפאלגט, אָבער זיי האָ-
 בען זיך אומגעקעהרט אליין.

— מיר מוזען איהם צורוה לאָזען — האָט ס'ירוס הארדינג געזאָגט —
 מיר דארפען איהם ניט שטערען.

— ער וועט שוין צוריק ניט קומען! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען.

— ער וועט יא קומען — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.

עס זיינען פאָראיבער פיעלע טעג און דער אונגליקליכער איז צוריק ניט
 געקומען. ס'ירוס הארדינג האָט זיך אָבער אליי געהאלטען ביי זיין מיינונג,

אז ער וועט דאָך פריהער אָדער שפעטער קומען. דיא איינזאמקייט, האָט ער געזאָגט, האָט איהם געמאכט ווילד; אָבער אזוי וויא ער האָט זיך בעגעגענט מיט מענשען און דער מענשליכער פערשטאנד האָט זיך צו איהם אומגעקעהרט, וועט ער שוין ניט קענען לעבען א ווילדען לעבען אזוי וויא א חיה אין וואלד און ער וועט צוריק קומען צו זיינע מיטמענשען.

אונטערדעסען האָבען דיא קאָלאָניסטען געטהאָן פערשידענע ארכייט אויף פראָספעקט האַיטס און אין זייערע שטאהלען. עס איז איבעריג צו זאָגען, אז דיא זאמען וואָס הערבערט האָט געזאמעלט אויף'ן אינזעל טייבאָר זיינען פערר זעעט געוואָרען. זיי האָבען געמאכט א בעזונדערען קירגאָרטען, וואו זיי האָבן בען געהאט פערזעט פיעלע גרינסען און וואקסונגען וואָס ווערען געברויכט צום עסען. דיא לייטע האָבען ניט גערוהט, ווייל זיי האָבען שטענדיג געפונען בעשעפטיגונג. מאַנכע זאכען פון זייער גאָרטען האָבען זיי געדארפט איבער פלאַנצען, ארומגראָבען, ארומשניידען, און אלעס האָט פערנומען מעהר אָדער וועניגער צייט. אין דיא שטאהלען האָט זיי אויך קיין ארכייט געפעהלט. דיא צאָה פון זייערע הויז-הייערע איז פערגרעסערט געוואָרען און מען האָט פאר זיי געדארפט צובויען שוויץ-פלעצער. מען האָט אויך געמוזט פערזאָרגען זיי זאָלען האָבען נענג גראָז צו פרעסען און מען האָט צו יעדע זאך געדארפט צולעגען מיה. דעם 15טען נאָוועמבער האָבען זיי ארונטערגענומען פון פעלד זייער דריטע קאָרן ערנטע. וויא גרויס זייער פעלד איז אויסגעוואקסען אין פערלויף פון דיא אכטצעהן מאָנאטען זייט זיי האָבען דעם איינציגען קערנדעל פערזעט! מיט וויפיעל זיי זיינען רייכער געוואָרען פון יענעם גליקליכען טאָג ביז איצט! זיי האָבען שוין ערשט געהאט פיער טויזענד בושעלס קאָרן אָדער פינף הונדערט מיליאָן קערנער!

בלויז צעהן בושעלס האָבען דיא קאָלאָניסטען געדארפט איבערלאָזען אויף פערזעען און דיא איבעריגע האָבען זיי געקענט אָבלעגען אין א מאַנאזין. גענויע פיער טויזענד בושעלס תבואה קען שוין זיין גענוג אויף א גאנץ יאָהר פאר דיא מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע און אויך פאר דיא שעפסען, ציעגען, אָנאגאס און עופות וואָס זיי האָבען געהאט. אָבער מענשען קענען קיין רייהע קאָרן ניט עסען; מענשען מוזען פון דיא קערנער מאכען מעהל און באקען דערפון ברויט. דערצו מוז מען האָבען א מיהל און דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געהאט. סיירוס הארדינג האָט וועגען דעם פיעל געטראכט. ער האָט פריהער געפלאַנט צו מאכען א וואסער-מיהל. א טהייל פון דער ארכייט האָט ער שוין געהאט פערטיג. דיא מאשין וועלכע ער האָט מיט א צייט צוריק גע-מאכט אויף פעלטען דיא וואָל פון דיא שעפסען, האָט אויך געקענט דיענען צו א מיהל מען האָט בלויז געדארפט צומאכען נאָך מאשינערי און פערשיעדענע איינריכטונגען; אָבער נאכהער האָט דער איינזשיניר בעשלאָסען זיי זאָלען

פעסער בויען א ווינד-מיהל אויף פּראָספעקט הוימס. דאָס, האָט ער אויסגע-
רעכענט, וועט זיין בעסער און זיכערער ווי א מיהל ביים וואסער. אויסערדעם
וועט א ווינד-מיהל אין דער הויך אויף'ן בארג פּאַרשטעלען א שעהנעם בילד.
און דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך טאקי באלד גענומען צו דער ארבייט.
זיי האָבען אויסגעקליבען האָלץ פאר דיא ווענד און פאר דיא מאשינערי און
זיי האָבען אויך אויסגעזוכט גרויסע שטיינער, פון וועלכע מען זאָל קענען מא-
כען מיהל-שטיינער. זעגלען אָדער "פליעגעל" צו טרייבען דיא מיהל האָבען זיי
בעשטימט צו מאכען פון דיא ראמען (פריימס) פון זייער אמאָליגען באלון.
סירוס הארדינג האָט געמאכט דעם פלאן פאר'ן מיהל. א פלאץ פאר דער
נייער געביידע איז אָבעקליבען געוואָרען ניט ווייט פון זייער געפליעגעל-הויף,
וואוהין זיי האָבען געבראכט דיא נויטיגע מאטעריאלען און מען האָט זיך באלד
גענומען צום בויען.

דיא ארבייט איז אָנגעגאנגען זעהר שנעל. דיא קאָלאָניסטען האָבען גע-
ארבייט פלייסג און דיא מיהל איז געוואקסען פון טאָג צו טאָג.
צו ערשט איז אויפגעשטעלט געוואָרען דיא אויסערליכע געביידע, וועלכע
איז געווען פיער-קאנטיג מיט א שפיציגען דאָך און איז געווען איינגעריכטעט
אזוי, אז דיא גאנצע געביידע זאָל זיך קענען אומדריעהן, אום מען זאָל דיא
מיהל אימער קענען שמעלען מיט דיא זעגלען אָדער "פליעגעל" צום זייט פון
ווינד. ווען דיא אויסערליכע געביידע איז פערטיג געוואָרען, האָבען דיא מע-
כאניקער פון לינקאָלן אינוועל געמאכט דיא מאשינערי און אלע איינריכטונגען
אינוועניג, און דעם ערשטען דעצעמבער איז דיא מיהל געווען אין גאנצען פער-
טיג. און דיא ארבייט איז ארויסגעקומען געראָטען און דיא קאָלאָניסטען זיינען
געווען זיכער מיט אן ערפאָלג.

— אצינד — האָט פענקראָפט געזאָגט — זאָל נור ווערען א גוטער ווינד
און מיר וועלען מאָהלען אונזער תבואה אויף'ן בעסטען ארט.
— א גוטער ווינד! געוויס מוז מען האָבען א גוטען ווינד — האָט זיך דער
אינזשיניר אָבערופען — אָבער ער דארף ניט זיין צופיעל גוט. איך מיינ צו
זאָגען: צופיעל פעסט.

— ווייס איך וואָס! — האָט דער מאטראָז געענטפערט — ביי א שמאר-
קערען ווינד וועט אונזעל מיהל לויפען שנעלער.

— ניין, פענקראָפט, צו שנעל טויג ניט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט
— עס איז בעוואוסט פון ערפאהרונג, אז א מיהל גיט ארויס דיא בעסטע ארבייט,
מאכט דיא שעהנסטע מעהל, ווען דיא זעגלען דריעהן זיך אום אין א מינוט
זעקס מאָל אזוי פיעל פום וויפיעל דער ווינד לויפט איין אין א סעקונדע. א
מילדער ווינד, וועלכער לויפט דורך אריבער פיער און צוואנציג פום אין א
פעקונדע, וועט מאכען אז דיא זעגלען אָדער "פליעגעל" פון מיהל זאָלען זיך

אומדרעהען זעכצעהן מאָל אין א מינוט, און קיין שטארקערען ווינד דארפן מיר ניט.

— ריכטיג אזוי! — האָט הערבערט אויסגעשריען — אָט ערשט בלאָזט א מילדער זוינטעל פון נאָרד־אַסט. לאָמיר אומדרעהען אונזער מיהל צו דיעזען ווינקעל און מיר וועלען שוין קענען מאַהלען.

עס איז ניט געווען קיין אורזאכע אָבצולעגען דיא בענייאונג פון דער מיהל. דיא קאָלאָניסטען האָבען גרויס לוסט געהאט צו פערזוכען א שטיקעל אייגענעם ברויט און זיי האָבען קיין גערולד געהאט צו ווארטען מעהר. נאָך אין יענעם פריהמאָרגען האָבען זיי אויפגעמאָהלען א פאָר בושעלס קאָרן און אויף מאָרגען צו פריהשטיק האָבען זיי שוין געהאט אן אייגענעם געבאקענעם לאכען ברויט, וועלכער איז געווען אביסעל צו שווער לויט זיין גרויס, אָבער עס איז דאָך געווען היימישער ברויט און דיא קאָלאָניסטען האָבען איהם געגעסען מיט גרויס אפעטיט.

דורך דער נאנצער צייט האָט זיך דער געהיימיניספאלער פרעמדער ניט בער וויען. גידעאָן ספילעט און הערבערט האָבען איהם אייניגע מאָל געזוכט, אָבער זיי האָבען צו איהם קיין שפור געפונען, ניט אין דיא וועלדער און ניט אין דיא פעלדער. דיא קאָלאָניסטען זיינען העכסט אונרוהיג געוואָרען, אַבזאָהל סיררוס הארדינג האָט געהאט פערזיכערט אז ער וועט צוריק קומען. דיא בעזיצער פון אינזעל זיינען געווען זיכער, אז פאר הונגער וועט דער געוועזענער ווילדער ניט שטארבען. אז ער האָט איבערגעלעבט יאָהרען אויף'ן אינזעל טייבאָר, וועט ער אויף לינקאָלן אינזעל אויך געפינען גענוג נאהרונג צום לעבען, אָבער זיי האָבען מורא געהאט, אז זייענדיג פריי ערגיץ אין וואלד אָדער אין פעלד, וועט ער צוריק פערווילדערט ווערען אָדער ער וועט נאָך ווערען מעהר ווילד וויא ער איז געווען. סיררוס הארדינג האָט אלץ זיינע קאָמפאניאָנען געטרייסט, אז דער פרעמדער וועט זיך אומקעהרען צו זיי.

— יא, ער וועט צוריק קומען — האָט דער אינזשיניר געזאָגט מיט א זיכערען טאָן — ווען דער אונגליקליכער איז געווען אויף'ן אינזעל טייבאָר, האָט ער געוואוסט אז ער איז דאָרט אליין; דאָ אָבער ווייס ער, אז זיינע מיטברידער ווארטען פאר איהם! אזוי וויא ער האָט שוין אביסעל אויסגעערעדט זיין הארץ און האָט שוין אויך גערעדט פון זיין פערנאנגעהייט, וועט דער אָרימער און אונגליקליכער צוריק קומען און וועט אונז דערזעהלען זיין גאנצע געשיכטע, און פון דאן אָן וועט ער זיין אונזערער!

און א צופאל האָט דעם פרעמדען צוריק געבראכט צווישען דיא קאָלאָניסטען. דעם דריטען דעצעמבער איז הערבערט געגאנגען פאנגען פיש. ער האָט קיין וואפען געהאט מיט זיך. ווען ער פלעגט געהן פאנגען פיש אין לייק (אָזיערָג) האָט ער קיינמאָל קיין וואפען ניט מיטגענומען, ווייל קיין געפעהרליכע

טהיערע זיינען דאָרט קיינמאָל ניט געזעהן געוואָרען. אין דער זעלבער צייט האָבען פענקראָפּט און נעב געארבייט אין געפליעגעל־הויף, וועהרענד הארדינג און דער רעפארטער האָבען זיך בעשעפטיגט מיט מאכען סאָדא אין דיא "טשימ" ניס", ווייל דיא זויף איז זיי אויסגעגאנגען און זיי האָבען געוואָלט פאבריצירען אנדערע. פלוצלונג האָבען זיי דערהערט א געשריי :

— רעטעט! רעטעט!

סיירוס הארדינג און דער רעפארטער, וועלכע זיינען געווען ווייט פון דעם פלאץ פון וועלכען דיא געשרייען זיינען געקומען, האָבען ניט אזוי פיעל געהערט; פענקראָפּט אָבער און נעב האָבען דיא ווערטער: "רעטעט, רעטעט!" גאנץ דייטליך געהערט און זיי זיינען געלאָפּען צום לייק. דער אינזשיניר און דער רעפארטער האָבען זיך אויך געלאָזט לויפען.

אָבער איידער פענקראָפּט און נעב זיינען געקומען צום לייק, האָבען זיי דערזעהן דעם פרעמדען, וועלכער האָט זיך פלוצלונג, אונערווארטעט בעוויזען אויף יענער זייט פון גליצערין קריק. הערבערט איז דאָרט בעפאלען געוואָרען פון א שרעקליכען יאגואר. דער יונגע איז געשטאנען מיט'ן רוקען אָנגעשפארט אָן א בוים, וועהרענד דיא ווילדע, בייזע חיה האָט זיך געוואָלט ווארפען אויף איהם.

אָבער דער געהיימיספאלער מאן איז מיט א מעסער אין האנד געלאָפּען אנטקעגען דעם יאגואר. ער האָט דעם טהיער אָנגעכאפט פאר'ן האלדז מיט איין האנד און מיט דער צווייטער האָט ער אריינגעשטאָכען דעם מעסער אין זיין הארץ. דער קאמפף האָט ניט לאנג געדויערט, אָבער דיא חיה האָט צייט געהאט צו פערוואונדען דעם מאן מיט איהרע שארפע נעגעל.

דער יאגואר איז געפאלען און דער פרעמדער האָט זיך גענומען לויפען. אין יענעם מאָמענט זיינען פענקראָפּט און נעב צוגעקומען. הערבערט איז צו געלאָפּען צו זיין רעטער און האָט אויסגעשרייען:

— ניין, ניין! איהר וועט ניט לויפען!

דערווייל זיינען הארדינג און ספילעט אויך אָנגעקומען. דער אינזשיניר איז צוגעלאָפּען צום פערוואונדעטען אונגליקליכען, פון וועלכען בלוט האָט געדונען און ארויפלעגענדיג זיין האנד אויף זיין אקסעל האָט ער געזאָגט.

— מיין פריינד, מיר זיינען אויך ערשט שולדיג א דאנק. אום צו רעטען אונזער יונגע, האָט איהר איינגעשטעלט אייער לעבען.

— מיין לעבען! — האָט דער פרעמדער געמורמעלט — וואָס איז ער

דען ווערט? נאָך וועניגער וויא נאָך ניט!

— זיינט איהר פערוואונדעט? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— דאָס מאכט ניט אויס — האָט דער פרעמדער געענטפערט.

הערבערט האָט געוואָלט אָננעהמען דיא האנד, וועלכע האָט איהם נור

וואָס גערעמט פון א זיכערען טויט, אָבער דער געהיימניספאלער האָט פֿער-
לענט זיינע הענר אויפ'ן ברוסט. זיין געזיכט איז פֿערפינסטערט געוואָרען,
זיינע אויגען זיינען געוואָרען שרעקליך און ער האָט אָנגעהויבען שטעלען טריט
צו אנטלויפען, אָבער ער האָט זיך אָנגעשטרענגט און איז געבליבען שטעהן.

— ווער זיינט איהר? — האָט ער געפרעגט מיט א בייזען טאָן — און
וואָס זיינט איהר צו מיר? איך וויל וויסען ווער איהר זיינט.

דער אונגליקליכער האָט, וויא עס האָט אויסגעזעהן, געוואָלט וויסען דיא
געשיכטע פון דיא לייט וועלכע האָבען איהם פריינדליך אויפגענומען. מעגליך
אז ער וועט אויסהערען דיא געשיכטע פון דיא פֿערוואָרפענע אויף לינקאָלן אינ-
זעל, וועט ער אויך דערצעהלען זיין אייגענע געשיכטע.

אין אייניגע ווערטער האָט איהם קאפיטאן הארדינג דערצעהלט אז זיי
זיינען אנטלאָפען פון ריטשמאָנד אין א באלון און אז א שטורם האָט זיי פֿער-
טראָגען און פֿערוואָרפען אויף דיעזען אינזעל.

דער פרעמדער האָט אלעס אויסגעהערט מיט גרויס אויפמערקזאמקייט.
דאן האָט הארדינג איהם דערצעהלט ווער זיי אלע פינף זיינען און ער
האָט זיך אליין און זיינע קאָמפאָניאָנען פֿאָרגעשטעלט מיט דיא נעמען. ער האָט
דעם אונגליקליכען ערקלערט, אז דער גליקליכסטער מאָמענט וואָס זיי האָבען
געהאט זייט זיי געפינען זיך אויפ'ן אינזעל איז געווען יענער, ווער זייער שיף
האָט איהם, דעם פרעמדען, געבראכט.

ביי דיא לעצטע ווערטער איז דעם פרעמדען'ס געזיכט רויט געוואָרען אזוי
וויא ער האָט זיך פאר עפעס פֿערשעהמט און ער האָט ארונטערגעלאָזט דעם קאָפּ.
— און איינד — האָט הארדינג געזאָגט — אז איהר ווייסט שוין ווער
מיר זיינען, וועט איהר אונז געבען אייער האַנד?

— ניין — האָט דער פרעמדער געענטפֿערט מיט א הייזעריגע שטימע —
ניין! איהר זיינט אַרענטליכע מענשען, און איך... אייערע הענר זיינען ריין,
און מיינע...

17 מעם קאפיטעל.

דעם פרעמדען'ס וואונש. — א הייזעל ביי דיא שטאהלען. — דער געהיימניספאלער
דערצעהלט זיין געשיכטע. — א קרימינעלער פֿערברעכער און א בעל תשובה.
— דער געהיימניספאלער דאָקומענט.

דעם פרעמדען'ס לעצטע ווערטער, וועלכע ער האָט זאָגאר ניט געענדיגט,
האָבען בעשטעטיגט דיא מיינונג פון דיא קאָלאָניסטען. דער אונגליקליכער האָט
וואהרשיינליך געהאט א טרויעריגע פֿערגאנגענהייט. א שווערע זינד האָט גע-

פרעסט זיין געוויסען און ביי דער צוזאמענקונפט מיט מענשען האָט ער זיך נאָך מעהר עראינערט וועגען דעם שלעכטען טהאט וואָס ער איז אמאָל בענאנגען און ער איז געפלאגט געוואָרען פון חרטה. דער אונגליקליכער זינדיגער האָט זיך געפיהלט ניעדערגעפאלען אנטקעגען אנדערע מענשען און ער האָט געדענקט, אז ער איז ניט ווערטה צו בעריהרען דיא האנד פון אן אָרענטליכען מאן. דיא קאָלאָניסטען פון לינקאָלן אינוועל האָבען איהם געוואָלט צייגען פריינדליכקייט, זיי האָבען איהם געוואָלט אנערקענען אלס זייער ברודער, אָבער ער האָט זייער פריינדשאפט ניט געוואָלט אָננעהמען.

דער פרעמדער געהיימיניספאלער מאן איז אָבער ניט אנטלאָפּען און ער איז פערבליבען ארום גראניט הויז.

אין וואָס בעשטעהט זיין געהיימיניס? וואָס האָט דער מאן געטהאָן, וואָס ער פיהלט זיך נאָך אלץ שולדיג נאָך אזוי פיעל יאָהרען פלאגען זיך? וועט ער ווען עס איז דערזעהלען זיין לעבענסגעשיכטע? וועט ער ענטדעקען דעם סוד, וואָס גריזשעט זיין הארץ אזוי וויא א וואָרעם? — דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געקענט וויסען. דאָס איז געווען א זאך וואָס דיא צייט האָט געדארפט בעווייזען. דיא קאָלאָניסטען האָבען בעשלאָסען אז זיי זאָלען עס איהם קיינמאָל ניט פרעגען און אז זיי זאָלען זיך מאכען נאָר ניט וויסענדיג און פערשטעהענדיג.

אייניגע טעג זיינען פאָראיבער און קיין בעזאָנדערעס האָט ניט פאסירט. סירום הארדינג און גידעאָן ספילעט האָבען געארבייט צוזאמען אלס כעמיסטען. זיי האָבען געמאכט פערשיעדענע כעמישע עקספערימענטען און זיי האָבען זיך זעלטען ווען צושיידעט, מיט דער אויסנאהמע ווען דער רעפאָרטער פלעגט געהן מיט הערבערט'ן אויף יאנד. פון יענעם טאָג אָן, ווען דער יאנואר איז דעם יונג בעפאלען האָט מען איהם ניט געלאָזט געהן אליין אָהן א היטער און ספילעט פלעגט מעהרסטענטהייל מיט איהם מיטגעהן אויף יאנד און נעב און פענקראָפט פלעגען איהם בעגלייטען צו דיא פיהיטטהאלען אָדער אנדערשוואו וואוהין ער פלעגט וועלען געהן.

דער פרעמדער האָט געטהאָן פערשיעדענע ארבייט, אָבער אלץ אליין. ער האָט אויסגעמיעדען קאָמפאני און ער האָט ניט געקענט פערטראָגען א מענ'שענ'ס אָנוועזענהייט. ער איז ניט גענאנגען צום טיש עסען און איז שטענדיג געשלאָפּען דרויסען אונטער א בוים. עס האָט אויסגעזעהן אז ער האסט דיא יעניגע וואָס האָבען איהם גערעמעט, און אנשטאָט צו דאנקבאר זיין זיי, איז ער זייער גרעסטער פיינד.

— אָבער ווארום האָט ער געבעמען הילף? — האָט אמאָל פענקארפט גע'פרעגט ביי זיינע קאָמפאניאָנען — ווארום האָט ער אריינגעוואָרפען דיא פלאש

מיט'ן דאָקומענט אין ים? אויב ער איז ביז דערפאר וואָס מען האָט איהם גערעטעט, האָט ער דאָך דיא רעטונג ניט געדארפט זוכען!
 — ער וועט אונז זאָגען ווארום — האָט זיך הארדינג אָבגערופען — ער וועט אונז אלעס דערצעהלען.
 — ווען?

— פיליכט נאָך שנעלער וויא איהר ערווארטעט, הערר פענקאָרפט.
 אין דיא ווירקליכקייט איז דער טאָג פון דעם אונגליקליכען'ס פאָלשטענדי-
 גען וידוי שוין געווען נאָהענט.
 דעם צעהנטען דעצעמבער, א וואָך נאָכדעם וויא ער האָט זיך אומגעקעהרט צוריק אין גראניט הויז, האָט הארדינג בעגעגענט דעם געהיימיניספאלען מאן. יענער האָט איהם אָבגעשטעלט און געזאָגט מיט א ווייכען און מילדען טאָן:
 — מיין הערר, איך וויל פון אייך עפעס בעטען.

— רעדט — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — אָבער צוערשט ערלויבט מיר אייך עפעס צו פרעגען.

ביי דיעזע ווערטער איז דער פרעמדער רויט געוואָרען און עס האָט אויס-
 געזעהן, אז ער האָט חרטה געהאט וואָס ער האָט אָנגעפיהרט א געשפרעך מיט'ן הויפט פיהרער פון דער קליינער קאָלאָניע. הארדינג האָט פערשטאנען, אז דער אונגליקליכער זינדיגער האָט מורא ער זאָל איהם ניט פרעגען וועגען זיין פער-
 נאנגענהייט. ער האָט איהם אָנגענומען פאר דער האנד און געזאָגט:

— קאמעראד, מיר זיינען ניט נור אייערע קאָמפאניאָנען, זאָנערן אויך אייערע פריינד. איך וויל אז איהר זאָלט עס גלויבען, און אצינד וועל איך אייך צוהערען.

דער געהיימיניספאלער האָט פערדעקט זיינע אויגען און איז געשטאנען א היבשע וויילע ציטערענדיג און ניט רעדענדיג א וואָרט.
 — מיין הערר — האָט ער ענדליך געזאָגט — איך וויל אייך בעטען איהר זאָלט מיר טהאָן א געפעליגקייט.

— וואָס אזעלכעס?
 — איך ווייס, אז פיער אָדער פינף מייל ווייט פון דאנען האָט איהר שטאהלען וואו איהר האלט געצוימטע טהיערע. דיעזע טהיערע דארפען א מענ-
 שען וואָס זאָל אויף זיי אכטונג געבען, וועט איהר מיר ערלויבען צו וואָהנען דאָרט צוזאמען מיט דיא טהיערע?

סירוס הארדינג האָט אויף דעם אונגליקליכען געוואָרפען רחמנות בליקען פאר א פאָר מינוטען, דאן האָט ער געענטפערט:
 — מיין פריינד, דיא שטאהלען זיינען אזוי געבויט, אז זיי זיינען קוים

גוט פאר טהיערע.
 — עס וועט זיין גוט גענוג פאר מיר — האָט דער אונגליקליכער געזאָגט.

— מיין פריינד — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — מיר וועלען אייך קיין זאך ניט שטערען. איהר פערלאנגט צו וואָהנען דאָרט אין דיא טהיערען־שטאהלען, זאָל זיין אזוי. אָבער איהר וועט שטענדיג זיין ווילקאָמען אין גראַט־ניט הויז און ווען נור איהר וועט קומען אין אונזער וואָהנונג וועלען מיר אייך אויפנעהמען אלס פיינעם גאסט.

— קען איך שוין געהן אהין?

— איהר מוזט ווארטען ביז מיר וועלען דאָרט איינאָרדענען א פלאץ פאר אייך, איהר זאָלט האָבען בעקוועם וואו צו זיצען און וואו צו שלאָפּען.

— עס מאכט ניט אויס. פאר מיר איז גענוג וויא עס איז.

— מיין פריינד — האָט זיך הארדינג אָנגערופען — איהר מוזט א ביסעל צוואווארטען ביז מיר וועלען זיך איבערלעגען וועגען דעם.

— איך דאנק אייך, מיין הערר — האָט דער פרעמדער געזאָגט און איז אוועקגעגאנגען.

דער אינזשיניר האָט באלד דערצעהלט זיינע קאָמפאניאָנען וואָס דער געהיימניספּאָלער מאן פערלאנגט און ער האָט זיך מיט זיי בעראטעהן וואָס צו טהאָן. זיי האָבען בעשלאָסען, אז זיי זאָלען דאָרט ביי דיא שטאהלען אויסבויען א הילצערנע הייזקע, וואו דער אונגליקליכער זינדיגער זאָל קענען האָבען א בעקוועמע וואָהנונג.

און נאָך אין יענעם טאָג זיינען דיא קאָלאָניסטען אוועק מיט ווערק־צייג און אינסטרומענטען וואָס זיי האָבען געדארפט צו דער ארכייט און אין וועניגער וויא א וואָך צייט האָבען זיי געהאט פערטיג א הויז פאר זייער גע־היימניספּאָלען שכן.

דיא הייזקע איז געבויט געוואָרען אויף א בערגעל ניט ווייט פון דיא שטאהלען און פון דאָרט האָט מען געקענט זעהן אלע שעפסען און ציעגען, וועלכע האָבען זיך שוין געצעהלט אריבער אכצייג. דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרט געמאכט א בעם, א טיש, א ביינקעל און א שראַנק. זיי האָבען אהין אויך גע־בראכט א ביקס, פולווער, קוילען און אייניגע ווערק־צייג.

דער פרעמדער האָט ניט געזעהן וואָס פאר וואָהנונג דיא לייטע האָבען פאר איהם געמאכט. ער איז דורך דער צייט וואָס דיא הויז האָט זיך געבויט דאָרט קיין מאָל ניט געווען. ער האָט דיא עטליכע טעג געארבייט אויף פראַס־פעקט האַיטס. ער האָט געגראָבען דיא ערד און האָט געמאכט א היבשע שטיג לאַנד פערטיג צום פערזען.

דאָס איז געווען דעם צוואנציגסטען דעצעמבער, ווען דיא נייע הייזקע ביי דיא שטאהלען איז אין גאנצען פערטיג געוואָרען. דער אינזשיניר האָר דאן דעם פרעמדען געגעבען צו וויסען, אז זיין וואָהנונג איז פערטיג און א

ער קען זיך אחין איבערקלייבען אויב ער וויל. דער פרעמדער האָט געענטפערט, אז ער וועט שוין יענע נאכט געהן אהין שלאָפּען.

יענעם אבענד זיינען דיא קאָלאָניסטען געווען פּערזאָמעלט אין זייער עס־שטוב פון גראַניט הויז. עס איז דאָמאָלס געווען אכט אױהר, דיא שטונדע אין וועלכע זייער נייער קאָמפּאָניאָן האָט זיי געדארפֿט פּערלאָזען. דיא לייטע זיינען אבזיכטליך געזעסען אין עס־צימער און איבערגעלאָזט דעם אונגליקליכען אליין, ווייל זיי האָבען געוואוסט אז זייער אנוועזענהייט וועט איהם ערגערען און זיין דארפֿען זעגנען זיך מיט זיי וועט איהם שמערצען פּערשאַפען. זיי זיינען דאָרום אוועק פון זיינע אויגען, אום אויסצומיידען אז ער זאָל אונאנגענעמט ליכקייט ליידען.

וועהרענד דיא קאָלאָניסטען זיינען געזעסען און אָנגעפיהרט א געשפּרעך צווישען זיך, האָבען זיי געהערט א קלאַפּ אין טהיר און דער פרעמדער איז פּלוצלונג אריינגעקומען און גלייך אָנגעהויבען רעדען.

— מיינע העררען — האָט ער געזאָגט — איידער איך פּערלאָז אייך איז ניט מעהר וויא רעכט אז איהר זאָלט וויסען מיין לעבענס־געשיכטע. איך וועל עס אייך דערצעהלען.

דיעזע עטליכע ווערטער האָבען העכסט איבערראשט סיי־רום האַרדינג און זיינע קאָמפּאָניאָנען.

דער אינזשיניר האָט זיך אויפגעהויבען און געזאָגט :

— מיר פּאָרערען עס ניט פון אייך, מיין פּריינד. איהר האָט דאָס רעכט

ניט צו דערצעהלען אונז א וואָרט.

— ניין, עס איז מיין פּפליכט צו רעדען — האָט זיך דער פרעמדער אַב־

גרופּען.

— דאן זעצט זיך און רעדט.

— ניין, איך וועל שטעהן.

— מיר זיינען גרייט אויסצוהערען אייך — האָט האַרדינג געזאָגט.

דער פרעמדער איז געבליבען שטעהן אין א ווינקעל פון צימער פּערלענט

דיא הענד אויף'ן ברוסט און מיט א הייזעריגע שטימע האָט ער דערצעהלט פּאָלגענדעס :

"דעם 20טען דעצעמבער, 1854, אלזאָ מיט צוועלף יאָהר צוריק, האָט דיא "דאָנקאן", א דאמפּ איכט־שיף וואָס האָט בעלאַנגט צו א שאַטלענדישען אדעלמאן, לאָרד גלענארואן, געאנקערט אין קייפּ בערמאָוילי, ביים וועסטערן ברעג פון אויסטראליען, אונטער דעם 37טען פּאָראלעל. אויף יענער שיף זיינען געווען לאָרד גלענארואן, זיין פּרוי, א מאיאָר פון דער ענגלישער ארמעע, א פּראנצויזישער געאָגראפּער, א יונגע מיידעל און א יונגער אינגעל. דיא לעצטע צוויי זיינען געווען דיא קינדער פון קאפיטאן גרענט, וועמעס שיף "בריי-

טאניא", איז פערלאָרען געגאנגען צוזאמען מיט דיא מאנשאפט מיט א יאָהר פריהער. דער קאָמאנדיר פון דער יאכט-שיף איז געווען קאפיטאן דזשאהן מאנגלעס און ער האָט געהאט א מאנשאפט פון פופצעהן פערזאָן.

"דיא אורזאכע ווארום דיא יאכט האָט געאנקערט אין יענע געגענד פון אויסטראליען איז פאָלגענדע: מיט זעקס מאָנאטען פריהער האָט דער קאפיטאן פון דער "דאָנקאן" געפונען אין אירלענדישען מעער א פלאש, אין וועלכע עס איז געלעגען א דאָקומענט געשריבען אין ענגליש, דייטש און פראנצויזיש. דער דאָקומענט האָט געלויטעט, אז דריי פערזאָן פון דער אונטערגעגאנגענער "בריי-טאניא", קאפיטאן גרענט און צוויי מאטראָזען האָבען זיך גערעמעט און זיי געפינען זיך אויף א טרוקענע שטיק לאנד, וואָס ליגט אונטער 37.11 לאטיטוד (ברייט פון דער וועלט) זיד. דאָרט איז אויך געווען בעצייכענט אונטער וועלכען גראד יענע לאנד געפינט זיך אין לאָנגיטוד (לענג פון ערד-קוגעל), אָבער דאָס האָט מען ניט געקענט זעהן, ווייל דיא בוכשטאבען זיינען פון נאסקייט אָבגעמעקט געוואָרען. לאָרד גלענארוואן האָט בעשלאָסען צו אונטערנעהמען א ריזע צו זוכען דעם קאפיטאן גרענט און זיינע צוויי מאטראָזען.

"ער איז געקומען אין פערבינדונג מיט מערי און ראָבערט גרענט, דיא צוויי קינדער פון דעם פערשוואונדענעם קאפיטאן און זיי האָבען איינגעשטימט מיטצופאָהרען זוכען זייער פאָטער. דיא "דאָנקאן" איז בעשטימט געוואָרען צו מאכען אויף איהר דיא פאָרשונגס-ריזע. דער לאָרד האָט מיטגענומען זיין פרוי, דעם קאפיטאן'ס קינדער און דיא איבעריגע פערזאָנען און זיי זיינען אוועקגעפאָהרען. און אזוי וויא זיי האָבען פון דעם דאָקומענט געוואוסט, אז דער גערעמעטער קאפיטאן און זיינע מענשען געפינען זיך ערגיץ וואו אונטער דעם 37טען פאראלעל, זיינען זיי געפאָהרען דורך פערשיעדענע ימים און לענדער, האָבען בעזוכט פיעלע אינזלען וואָס ליגען אומגעפעהר אונטער דעם בע-צייכענטען פאראלעל, אָבער זיי האָבען צום פערשוואונדענעם קאפיטאן קיין שפור געפונען, ביז זיי זיינען אָנגעקומען אין קייפ בערמאָויל, ביים וועסטערן ברעג פון אויסטראליען אין דעם דאטום וואָס איך האָב אָנגעגעבען.

"לאָרד גלענארוואן'ס אבזיכט איז געווען דורכצופאָהרען אויסטראליען אזוי וויא ער איז דורכגעפאָהרען אנדערע לענדער. ער האָט געדענקט, אז קאפיטאן גרענט און זיינע צוויי מאטראָזען זיינען פילייכט געפאנגען ערגיץ וואו ביי ווילדע און ער האָט דארום זיין שיף געאנקערט אום אונטערצונעהמען א ריזע אויף דער טריקענים. אייניגע מייל ווייט פון דעם ברעג וואו דיא "דאָנקאן" איז געשטאנען, איז געווען א גוט וואָס האָט בעלאנגט צו אן אירלענדער. דער גוטס-בעזיצער האָט זיך געצייגט זעהר גאסט-פריינדליך צו דיא ריזענדיגע און דער לאָרד האָט איהם דערזעהלט דיא אורזאכע וואָס עס האָט זיי געבראכט אין יענע געגענד. דער לאָרד האָט ביים מאן געפרעגט, פילייכט ווייט ער אָדער פילייכט

האָט ער געהערט פון אן ענגלישע שיה "בריטאניא", וואָס איז אונטערגעגאנגען מיט א פאָר יאָהר צוריק. דער גוטער אירלענדער האָט קיינמאָל געהערט פון אזא שיה, וואָס זאָל האָבען אונטערגעגאנגען.

"אָבער לאָרד גלענארואן און זיינע מיטרייזענדע זיינען באלד העכסט איר בערראשט געוואָרען, ווען איינער פון דעם גוטס־בעזיצער'ס דינער איז צוגע־קומען און געזאָגט:

"מיינע העררען און דאמען, געלויבט און געדאנקט איז גאָט. אויב קאפיטאן גרענט לעבט ווירקליך, געפינט ער זיך נור ביי דיא אויסטראלישע ברעגען."

"ווער זיינט איהר?" — האָט איהם דער לאָרד געפרעגט.

"איך בין א שאַטלענדער" — האָט דער דינער געענטפערט — "אזוי וויא איהר, מיין הערר. איך בין איינער פון קאפיטאן גרענט'ס מאנשאפט. איי־נער פון דיא גערעטעטע פון זיין שיה."

"יענער מאן האָט געהייסען איירטאָן. ער איז ווירקליך געווען איינער פון דיא מאנשאפט פון דער "בריטאניא", דערויף האָט ער געהאט דאָקומענטען און צייגניסע. ער האָט דערצעהלט, אז ער האָט זיך געשיידעט מיט קאפיטאן גרענט אין דעם מאָמענט, ווען זייער שיה איז צוקלאפט געוואָרען אָן א פעלז. ער האָט געזאָגט, דאָס ער האָט געגלויבט אז קאפיטאן גרענט איז דערטרונקען געוואָרען און ער איז דער איינציגער וואָס איז געבליבען לעבען פון יענער שיה.

"יא — האָט איירטאָן ווידערהאָלט — "אויב קאפיטאן גרענט לעבט, וויא דער דאָקומענט צייגט, געפינט ער זיך ערנזי ביי דיא ברעגען פון אויסטראליען, אָבער ניט ביי דיא וועסטערן, זאָנדערן ביי דיא סאוטהערן ברעגען, ווייל דאָרט איז אונזער שיה אונטערגעגאנגען. ער איז זיכער געפאנגען צווישען ווילדע."

"יענער מאן האָט גערעדט זעהר ערנסט און מען האָט אין זיינע ווערטער ניט געקענט צווייפלען. דער אירלענדער, ביי וועמען איירטאָן האָט געדיענט שוין מעהר וויא א יאָהר צייט, האָט פערזיכערט, אז ער, איירטאָן, איז אן אָרענטליכער מענש און וואָס ער זאָגט איז אמת. לאָרד גלענארואן האָט איהם דאָרום אלעס געגלויבט און אויף זיין ראטה האָט דער לאָרד בעשלאַסען דורכ־צורייזען אויסטראליען פון מערב צו מזרח אונטער דיא קאָמאנדע פון איירטאָן, וועלכער האָט זיך אונטערגענומען צו בריינגען זיי אין דיא נעגענד וואו דיא "ברי־טאניא" איז אונטערגעגאנגען. דער לאָרד, זיין פרוי, דיא צוויי קינדער, דער מאיאָר, דער פראנצויז, קאפיטאן מאנגלעס און אייניגע מאטראָזען האָבען זיך פערטיג געמאכט צו דער רייזע צוזאמען מיט איירטאָן, וועהרענד דיא איבעריגע מאטראָזען פון דער "ראָנקאן" מיט טאָם אָסטין אן דער שפיצע זיינען מיט דער יאכט־שיף אָבענפֿאהרען נאָך מעלבורן צו ווארטען אויף לאָרד גלענאר־וואן'ס אָרדערס וואָס זיי זאָלען טהאָן.

"דיא רייזענדע זיינען אוועק אין וועג דעם 23טען דעצעמבער, 1854.

"עס איז צייט צו ערקלערען, אז איירטאָן איז געווען א פעררעטער. ער איז אין דיא ריכטיגקייט טאקי געווען איינער פון דיא מאנשאפט פון דער "בריטאניא", אָבער ער האָט זיך געהאט צוקריעגט מיט זיין קאפיטאן און ער האָט אָנגעפאנגען צו העטצען דיא מאנשאפט זיי זאָלען פערכאפען דיא שיף. קאפיטאן גרענט האָט דערפון ערפאהרען און ער האָט דעם פעררעטער ארוי-טערגעזעצט אויף א ברעג פון וועסטערן אויסטראליען און ער איז מיט זיין שיף אוועקגעפאָהרען. דער קאפיטאן האָט זעהר רעכט געהאנדעלט. דאָס איז געווען דעם אכטען אפריל, 1852.

"דיעזער פעררעטער האָט אלזאָ גאָר ניט געוואוסט, אויב דיא "בריטאניא" איז אונטערגעגאנגען. ער האָט עס ערשט צום ערשטען מאָל געהערט פון לאָרד גלענארואן. זייט ער איז אראָבגעזעצט געוואָרען פון שיף האָט ער געלעבט אונטער דעם נאָמען "בען דזשאָים" און איז געווען דער אָנפיהרער פון א באנד דע פערברעכער, וועלכע זיינען אנטלאָפּען פון געפענגניס. ער האָט גרויס לוסט געהאט צו ווערען א פיראט (ימ-דרויבער), אָבער אזוי וויא ער האָט ניט געהאט קיין שיף, האָט ער זיך בענוצט מיט דער געלעגענהייט צו בעקומען דאָס וואָס איהם האָט געפעהלט. זיין אבזיכט איז געווען צו פערנארען לאָרד גלענאר-וואן מיט זיינע מענשען און דאן אוועקרויבען דיא "דאָנקאן" און ווערען א פיראט אויף'ן פאסיפיק (שטילען מעער)

ביי דיעזע ווערטער איז דעם פרעמדען'ס שטימע שוואך געוואָרען און ער האָט אָנגעהויבען ציטערען מיט אלע גליעדער. ער האָט זיך א וויילע אָבגערוהט און ער האָט פאָרטגעזעצט :

"אונטערדעסען איז דיא "דאָנקאן" אָבגעפאָהרען נאָך מעלבורן. פון דאָרט וואָלט איירטאָן זיא ניט געקענט פערכאפען. ער האָט דארום דיא עקספעדיציאָן אוועקגעפיהרט אין דיא געדיכטע וועלדער פון איסטערן אויסטראליען, שוין ניט זעהר ווייט פון דיא איסטערן ברעגען. דיא לייטע זיינען זעהר מיעד געוואָרען פון וועג. אויסער דעם האָבען זיי ניט געהאט גענוג לעבענס-מיטעל און לאָרד גלענארואן האָט געמוזט שיקען נאָך זיין שיף. אלס שליח האָט ער אויסגעקליבען קיין אנדערען וויא איירטאָן.

"איירטאָן האָט עס אויסגעקוקט. זיין פלאן איז געווען, אז דיא "דאָנקאן" וועט אויף'ן וועג צו אָסטען קומען אין א געוויסען פלאץ, וואו זיינע מענשען וועד לען זיא אָבווארטען, וועלען אויסשלאכטען דיא עטליכע מאטרואזען און וועלען דיא שיף צונעהמען. דער לאָרד האָט איהם מיטגעגעבען א בריעף צו טאָס אָסטין, וועלכער האָט אויף דער "דאָנקאן" געדיענט אלס קאפיטאן ביי קאפיטאן מאנגלעס'עס אָבוועזענהייט, אז ער זאָל וואָס שנעלער ארויספאָהרען. איירטאָן אָרדער בען דזשאָים איז אין צוויי טעג ארום אָנגעקומען אין מעלבורן און האָט דעם בריעף איבערגעגעבען צו אָסטין, וועלכער איז באלד אָבגעפאָהרען.

"אָבער גאָט האָט וואהרשיינליך ניט געוואָלט, אז איירטאָן'ס טייפעלשער פלאַן זאָל דורכגעפיהרט ווערען און א זאָנדערבארער צופאַל האָט איהם צו שטערט. איירטאָן האָט שוין געהאַט זיין באַנדע גרייט ניט ווייט פון טופאָלד בעי, וואו זיי האָבען געדאַרפט צופאָהרען מיט דער "דאָנקאן" און דער איבער-פאַל וואָלט דאָרט געשעהן. אָבער אָנשטאַט צו פאָהרען נאָך יענע ריכטונג איז נאָר אָסטין געפאָהרען נאָך ניי־זעעלאַנד. איירטאָן האָט איהם ערקלערט, אז ער פאָהרט ניט אין ריכטיגען וועג, אָבער אָסטין האָט איהם געצייגט דעם בריעה און דאָרט איז געווען געשריבען אויסדריקליך אז ער זאָל פאָהרען נאָך ניי־זעעלאַנד. דאָס איז געווען א גאָט זאך. דער פראַנצויז, וועלכער האָט דעם בריעה געשריבען, האָט דורך א טעות געשריבען ניי־זעעלאַנד אָנשטאַט טופאָלד בעי. איירטאָן האָט פרובירט אויספיהרען, אז דיא שיה זאָל געטריבען ווערען וויא ער האָט געוואָלט, אָבער עס איז איהם ניט געלונגען. אָסטין האָט געטהאָן אזוי וויא אין בריעה אין געווען געשריבען.

"זעהנדיג אז זיינע אלע פלענער זיינען צו נישט געוואָרען, איז איירטאָן זעהר אויפגערגנט געוואָרען און ער האָט געוואָלט בעגעהן געוואָלד טהאטען. אָבער מען האָט איהם געשמירט אין קייטען און ער איז געבראכט געוואָרען אלס געפאנגענער נאָך ניי־זעעלאַנד.

"דיא "דאָנקאן" האָט אַרוםגעוואַנדערט ביי יענעם ברעג ניט געפינענדיג דעם לאָרד און דיא איבעריגע לייטע וואָס זיינען מיט איהם געווען. דער קאָד מאַנדיר פון שיה האָט שוין געוואוסט, אז איירטאָן איז א באַנדיט און אז ער האָט געוואָלט דורכפיהרען א טייפעלשען פלאַן. זיי האָבען איהם דאָרום דיא גאַנצע צייט געהאַלטען געשמירט, ער זאָל קיין בייזעס קענען טהאָן.

"לאָרד גלענאַרוואן וויעדער האָט זיך ניט געקענט דערווארטען אויף'ן שליח וואָס ער האָט געשיקט נאָך מעלבורן. ער און זיינע קאָמפאַניאָנען זיינען גענאַנגען צו פוס ביז טופאָלד בעי. זיי האָבען אויף'ן וועג זעהר פיעל געליטען און איבערגעקומען טויערנדע געפאהרען, און ווען זיי זיינען אהין געקומען איז דיא "דאָנקאן" ניט געווען! זיי האָבען טעלעגראפירט קיין מעלבורן און מען האָט זיי געענטפערט, אז דיא "דאָנקאן" איז אָבגעפאָהרען דעם 18טען פון יע-נעם מאָנאַט — וואוהין, ווייס מען ניט.

"דער לאָרד האָט ניט געוואוסט וואָס מיט זיין שיה האָט פאַסירט און ער האָט געגלויבט אז דיא "דאָנקאן" איז אריינגעפאלען אין דיא הענד פון דעם באַנדיט בען דזשאָיס, פון וועלכען מען האָט איהם דערצעהלט שרעקליכע זאַכען, אָבער איהם איז ניט איינגעפאלען, אז דער בען דזשאָיס איז טאקי יענער געוועד זענער מאַטראָז מיט וועלכען ער האָט דעם בריעה געשיקט און וועלכען ער האָט אָנגענומען פאַר א הויפט אָרענטליכען מאַן.

"אָבער דער בראווער לאָרד גלענאַרוואן האָט זיך ניט פערלאָרען און ער איז

ניט אָבהענדיג געוואָרען. דיא וויכטיגע אויפגאבע צו געפינען דעם קאפיטאן גרענט איז ביי איהם געווען הייליג און ער האָט עס געוואָלט אויספיהרען אונטער אלע אומשטענדען. ער האָט געדונגען א האנדעלס שיף און איז אָנגעפאָהרען נאָך דיא ברעגען פון ניי־זעללאנד און האָט אומגעוואנדערט אונטער דעם 37טען פאראלעל, אָבער ער האָט קיין שפור געפונען צום פערשוואונדענעם קאפיטאן און זיינע צוויי מאטרָאָזען. וועגען זיין פערשוואונדענע שיף האָט ער שוין כמעט ניט געדענקט. ער האָט געדענקט אז זיא איז שוין פערוואנדעלט געוואָרען אין א פיראמען שיף אין דיא הענד פון בען דזשאָים און זיין באגדע. דיא הויפט זאך האָט ער געוואָלט אויפזוכען דעם פערשוואונדענעם קאפיטאן, אָבער זיין מיה איז געווען אומזיסט. ענדליך אָבער איז ער העכט איבעראשט געוואָרען, ווען ער האָט זיך צוזאמענגעטרָאָפּען מיט דער "דאָנקאן", וועלכע האָט איהם אומגעזוכט פינף וואָכען צייט.

"דאָס איז געשעהן דעם דריטען מערץ, 1855. לאָרד גלענארואן איז שוין צוריק געווען אויף זיין אייגענע יאכט־שיף, אָבער בען דזשאָים איז דאָרט אויך געווען. מען האָט איהם געבראכט פאר'ן לאָרד, וועלכער האָט פון איהם גע־וואָלט ארויסקריגען עטוואָס וועגען קאפיטאן גרענט, אָבער ער האָט פון איהם קיין זאך ערפאהרען. דער לאָרד האָט איהם געסטראשעט אז ער וועט איהם איבערגעבען אין דיא הענד פון גערעכטיגקייט, אָבער דער באגדיט איז אלץ פערבליבען שטום.

"דיא "דאָנקאן" האָט פאָרטגעזעצט איהר ריזע אונטער דעם 37טען פאראלעל. וועהרענד דיא ריזע האָט פרוי גלענארואן זיך אונטערנומען ארויס־צוקריגען פון באגדיט זיינע סודות.

"און עס איז איהר ענדליך געלונגען. דורך איהר איינפלוס האָט זיא אויף איהם געווירקט און איירטאָן האָט איהר פערשפראָכען צו דערזעהלען אלעס, אָבער מיט דעם בעדינג, אז מען זאָל איהם ניט איבערגעבען צו דיא ענגלישע רעגירונג, זאָנדרען מען זאָל איהם אוועקפיהרען אויף אירגענד וועלכען אינזעל און איהם דאָרט איבערלאָזען. לאָרד גלענארואן האָט דערצו איינגעוויליגט.

"איירטאָן האָט אלעס מודה געווען. ער האָט דערזעהלט זיין גאנצע לע־בענס־געשיכטע, וויא ער האָט רעוואָלטירט געגען קאפיטאן גרענט און וויא ער האָט ענדליך געפלאַנט צו פערבאפען דיא "דאָנקאן". דער לאָרד האָט זיך אי־בערצייגט, אז זיין געפאנגענער ווייס גאָר ניט פון קאפיטאן גרענט.

"לאָרד גלענארואן האָט געהאלטען זיין צוואַנג. דיא "דאָנקאן" האָט פאָרט־געזעצט איהר ריזע ביז זיא איז געקומען צום אינזעל טייבאָר, וואו איירטאָן האָט געדארפט איבערגעלאָזט ווערען, און אויף יענעם אינזעל זיינען אויך קא־פיטאן גרענט און זיינע צוויי מאטרָאָזען געפונען געוואָרען. יענער אינזעל ליגט פונקט אונטער'ן 37טען פאראלעל.

"דער פערברעכער האָט דאָן פערנומען דעם פלאץ פון דיא דריי פערנוואָן מענע אויף'ן איינזאמען, וויסמען אינזעל. מען האָט איהם דאָרט איבערגעלאָזן און איידער דיא יאכט־שיף מיט דיא געפונענע איז אָבערפאָהרען האָט לאָר נלענארוואן געזאָגט:

"דאָ, איירטאָן, וועט איהר זיין ווייט פון אירגענד וועלכע לאַנד און איר וועט קיינע פערבינדונג האָבען מיט אייערע חברים און מיט קיינע מענשע איהר קענט פון דיעזען קליינעם אינזעל ניט אנטלויפען. איהר וועט דאָ זי איינער אליין אונטער דיא אויפזיכט פון נאָט, וועלכער דרינגט אריין אין די טיעפענים פון יעדענ'ס הארץ. אָבער איהר וועט ניט פערנעסען ווערען. אָבוואָד איהר זיינט ניט ווערטה דערמאָהנט צו ווערען, דאָך וועלען אייך מענשען גו דענקען און דערמאָהנען. איך ווייס, איירטאָן, וואו איהר זיינט און איך ווו וויסען וואו צו געפינען אייך. איך וועל עס קיינמאָל ניט פערגעסען!"

"און דיא 'דאָנקאן' איז אָבערפאָהרען און איז פערשוואונדען געוואָרע דאָס איז געשעהן דעם 18טען מערץ, 1855.

"איירטאָן איז געווען אליין, אָבער עס האָט איהם ניט געפעלהט קי וואפען, שיס־פולווער און קוילען, ווערקצייג און אויך זאמען פון פערשיעדענע וואקסונגען.

"דער פערשטויעסענער פערברעכער האָט אויף'ן אינזעל געטראָפען א הייזן אָדער א ביידעל, וואָס קאפיטאן גרענט האָט געהאט אויסגעבויט און ער האָ נאָר ניט געהאט צו טהאָן, נור לעבען און תשובה טהאָן אויף זיינע זינד, וואָ ער איז אין לעבען בענאנגען.

"מיינע העררען, דער פערשטויעסענער האָט שטארק חרטה געהאט אויף די פערברעכענס וואָס ער האָט געטהאָן. ער האָט זיך געשעהמט פאר זיך אליין א ער האָט פיעל געליטען פון געוויסענביסע. ער האָט געזאָגט צו זיך אליין, אוי יעמאנד וועט אמאָל קומען צונעהמען איהם פון יענעם פערוואָרפענעם, איין זאמען אינזעל, מוז ער זעהן אז ער זאָל ווערטה זיין אָנצונעהמען יענעםם היל און זיך געפינען צווישען מענשען! וויא שרעקליך דער זינדיגער האָט געליטען וויא שוידערליך זיין געוויסען האָט איהם געפלאַגט! וויא שווער און ביטע ער האָט געארבייט, אום ארויסצוטרייבען פון זיין מח דיא שוידעהאפטע גו דאנקען וואָס האָבען איהם געמאטערט טאָג און נאכט! וויפיעל ער האָט גאָ נעבעטען, וויפיעל טרעהרען ער האָט פערגאָסען, דאָס קען זיך פילייכט א מענ ניט פאָרשטעלען!

"צוויי־דריי יאָהר איז עס אזוי אָנגעגאנגען. איירטאָן האָט אָנגעהויבן דענקען, אז ער איז שוין גענוג אָבערקומען פאר זיינע אמאָליגע זינד און ער האָ אָנגעהויבען אויסקוקען פילייכט קומט אָן א שיף, וועלכע וועט איהם בעפרייזן פון דיא איינזאמקייט, פילייכט וועט מען איהם צונעהמען פון דעם וויסען

אינזעל; אָבער קיינער איז ניט געקומען און דער פערברעכער האָט ווייטער געלויבטען און געליטען און געליטען.

”אָבער זיין שטרעף איז נאָך פילייכט געווען צו קליין. גאָט אין הימעל האָט זיך נאָך פילייכט ניט בענוגענט מיט דער תשובה און חרטה פון דעם זינער דיגען און ער איז נאָך פערוויילדעט געוואָרען! ער האָט אָנגעהויבען פיהלען אז ער ווערט אלץ מעהר אָן זיין פערשטאנד, אז ער ווערט אלץ מעהר פערוויילדעט, ביז ער איז פערוואנדעלט געוואָרען אין א חיה, אין א ווילדע בייזע און געפיהרליכע חיה.

”דער פערוויילדעטער האָט ניט געקענט וויסען און געדענקען ווען דיא ווילדקייט איז צו איהם אָנגעקומען, אָבער ער איז פאקטיש געווען ווילד.

”איך דארף אייך ניט זאָגען, מיינע העררען, אז איירטאָן, בען דושאָים און איך זיינען איינע און דיא זעלבע פערזאָן!

סיירוס הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען ביים ענדע פון פרעמדען'ס ערצעהלונג אויפגעשפרונגען פון זייערע פלעצער. עס איז אונמעגליך צו שיל'דערען וויא זיי האָבען דאמאָלס געפיהלט און דעם איינדרוק וואָס דעם מאן'ס וידי האָט אויף זיי געמאכט.

— איירטאָן — האָט הארדינג געזאָגט צום פרעמדען — איהר זיינט געווען א קרימינעלער פערברעכער, אָבער איהר זיינט שוין גענוג אָבעקומען פאר אייערע זינער און גאָט האָט אייך שוין פערציהעט! אייער נשמה איז ערשט ריין, א בעווייז האָט איהר, אז גאָט האָט אייך צוריק געבראכט צווישען מענשען! איירטאָן, אצינד וועט איהר זיין אונזער קאָמפאניאָן, אונזער קאמעראד.

איירטאָן איז אָבערטראָמען אייניגע טריט הינטער זיך.

— היער איז מיין האנד! — האָט דער אינזשיניר צו איהם געזאָגט.

איירטאָן האָט אָנגענומען דעם אינזשיניר'ס האנד און גרויסע טרעהרען זיינען געפאלען פון זיינע אויגען.

— וועט איהר וואָהנען מיט אונז? — האָט איהם הארדינג געפרעגט.

— קאפיטאן הארדינג — האָט איירטאָן געענטפערט — לאָזט מיך נאָך אויף א געוויסע צייט זיין אליין. לאָזט מיך וואָהנען אין א ביידעל נעבען אייערע טהיערע.

— וויא איהר ווילט, איירטאָן — האָט סיירוס הארדינג געזאָגט.

דער אונגליקליכער האָט אָנגעפאנגען ארויסצוגעהן, ווען דער אינזשיניר האָט איהם אָבערהאלטען און געפרעגט:

— מיין פריינד, אזוי וויא איהר האָט געוואָלט פערבלייבען אליין, וואו רום האָט איהר איינגעוואָרפען אין ים דעם דאָקומענט, וועלכער האָט געפיהרט דערצו אז איהר זאָלט געבראכט ווערען אהער?

— א דאָקומענט? א שריפט? — האָט אירטאָן געענטפערט מיט פער-
וואַנדערונג.
— יא — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — א דאָקומענט אין א פלאש,
א דאָקומענט אין וועלכען עס איז געווען בעצייכענט וואו דער אינזעל טייבאָר
געפינט זיך.
אירטאָן האָט דורכגעפיהרט זיין האַנד איבער'ן שטערען, אזוי וויא א מענש
וואָס וויל זיך עטוואָס דערמאָהנען, און נאָכדעם וויא ער האָט א היבשע וויילע
געטראכט, האָט ער זיך אָבגערוּפּען:
— ניין, איך האָב קיינמאָל קיין דאָקומענט אריינגעוואָרפּען אין ים!
— קיינמאָל? — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען.
— קיינמאָל!
און אירטאָן האָט זיך פּערנייגט, איז צוגעגאנגען צום טהיר און האָט פּעו-
לאָזט דיא גראַניט הויז.

18 מעס קאפיטעל.

א דיסקוסיאָן איבער'ן געפונענעם דאָקומענט. — טעלעגראַפישע דראָמען. —
א טעלעגראַף. — דיא גערעטעניס. — פּאָטאָגראַפישע בילדער. — א לעבעדיגע
שנע.

— אונגליקליכער מענש! — האָט הערבּערט אויסגעשריען צולויפּענדיג
צום טהיר. ער האָט זיך באלד אומגעקעהרט צוריק, נאָכדעם וויא ער האָט גע-
זעהן, אז אירטאָן האָט זיך אַרונטערנעלאָזט מיט'ן הויב-מאשין.
— ער וועט צוריק קומען — האָט סיירוס האַרדינג געזאָגט.
— אצינד, הערר קאפיטאן — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — זאָגט מיר
וואָס איז דאָס? האָט ניט אירטאָן אריינגעוואָרפּען דיא פלאש אין מעער?
אויב ניט ער, טאָ ווער דען האָט עס געטהאָן? א זעלטענע געהיימניס, וואָס איך
קען פאר קיין פאל ניט פּערשטעהן.
— דאָס האָט ער אריינגעוואָרפּען — האָט דער ניגער געענטפערט — אָבער
דער אונגליקליכער געדענקט עס ניט.
— יא — האָט הערבּערט בעשטעטיגט — דאָס האָט ער געטהאָן און ניט
קיין אַנדערער, אָבער ער איז שוין ניט געווען ביי זיין זינגען און ער האָט אליין
ניט געוואוסט וואָס ער טהוט.
— דאָס קען אַנדערש ניט ערקלערט ווערען — האָט זיך סיירוס האַרדינג
אָבגערוּפּען — און איך פּערשטעה ערשט וויא אזוי אירטאָן, אן איינפאַכער
מאטראַז, האָט געקענט בעצייכענען דעם פּונקט וואו דער אינזעל טייבאָר ליגט.

זאָבאלד אז קאפיטאן גרענט און לאָרד גלענאוואר האָבען איהם דאָרט איבער-געלאָזט האָבען זיי איהם וואהרשיינליך ערקלערט דיא הידראָגראַפישע לאַגע פון אינזעל.

— אָבער יעדענפאלס — האָט פענקראָפּט געזאָגט — לאָמיר צוגעבען, אז ער האָט דיא פלאַש מיט'ן דאָקומענט אריינגעוואָרפּען אין ים, לאָמיר זאָגען, מיט זיעבען אָדער אכט יאָהר צוריק, ווען ער איז נאָך ניט געווען ווילד, וויא אזוי זשע קומט עס וואָס דאָס פאפיר איז ניט פערדאָרבען געוואָרען פון פייכט-קייט ?

— דאָס צייגט — האָט האַרדינג געענטפערט — אז אירטאָן האָט פער-לאָרען זיינע מענשליכע געפיהלען ניט אזוי לאַנג צוריק וויא מיר דענקען.

— עס פערשטעהט זיך אז אזוי מוז עס זיין — האָט פענקראָפּט צוגע-געבען — אויב ניט אזוי, איז דיא נאנצע זאך אונערקלערליך.

— אָט אזוי איז עס — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — און לאָמיר אויפ-הערען דיסקוטירען וועגען דעם.

— אָבער האָט אירטאָן געזאָגט דיא ווארהייט ? — האָט דער מאַטראָז געפרעגט.

— יא — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט — איך געדענק נאנץ גוט, אז צייטונגען האָבען געשריבען וועגען לאָרד גלענאוואר'ס עקספּעדיציאָן און דעם דעזולטאט, וויא ער האָט דעם קאפיטאן גרענט געפונען.

— אירטאָן האָט דערזעהלט דיא ריינע ווארהייט — האָט האַרדינג בע-שטעטיגט — איהר זאָלט, פריינד פענקראָפּט, גאָר ניט צווייפלען אין דעם. ווען איינער בשולדיגט זיך אליין אין א פערברעכען, זאָלט איהר איהם גלויבען. יעדעס וואָרט וואָס ער האָט געזאָגט איז אמת !

אויף מאָרגען, דעם 21טען דעצעמבער, האָבען דיא קאָלאָניסטען געזוכט אירטאָן אויף פראָספעקט האַיטס, אָבער זיי האָבען איהם דאָרט ניט געפונען. דער אונגליקליכער האָט זיך שוין געהאט בעזעצט אין דער שטיבעלע וואָס איז פאר איהם אויסגעבויט געוואָרען ביי דיא שטאהלען. זיי האָבען זעהר מיטלייד געהאט מיט איהם, אָבער זיי האָבען גאָר ניט געקענט העלפען.

הערבערט, פענקראָפּט און נעב האָבען פאָרטגעזעצט זייער שטענדיגע בעשעפטיגונג. אין יענעם טאָג זיינען האַרדינג און דער רעפאָרטער געקומען אין דיא "טשימניס", וואו זייערע דריי קאָמפאניאָנען האָבען געארבייט.

— ווייסט איהר, מיין טהייערער סיירוס — האָט דער רעפאָרטער געזאָגט — אז דיא ערקלערונג וואָס איהר האָט געכמען געגעבען וועגען דער פלאַש מיט'ן דאָקומענט שמעלט מיך גאָר ניט צופריעדען ? וויא אזוי קען דאָס זיין, אז דער אונגליקליכער מאן זאָל האָבען געשריבען דעם דאָקומענט און איהם אריינגע-וואָרפּען אין ים און ער זאָל וועגען דעם גאָר ניט געדענקען ?

— ניט ער האָט דיא פלאש אריינגעוואָרפען, מיין טהייערער ספילעט.
 — דענקט איהר, הייסט עס —
 — איך דענק גאָר ניט, איך ווייס גאָר ניט — איז איהם האַרדינג אריינ-
 געפאלען אין דיא רייד — איך רעכען צו דיעזען פאָרפאל צו דיא יעניגע, וועלכע
 איך קען ניט ערקלערען!
 — ווירקליך אזוי — הערר סיירוס — עס האָבען שוין מיט אונז פאסירט
 אייניגע זאכען וואָס לאָזען זיך ניט ערקלערען. אייער רעטונג, דער קאסטען וואָס
 מיר האָבען געפונען, טאפ'ס בילען ביים ברונים און ענדליך, דיא פלאש מיט'ן
 דאָקומענט. וועלען מיר קיינמאָל געפינען קיין אנטוואָרט צו דיעזע פראגען?
 — יא! — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — מיט דער צייט וועט
 אלעס ערקלערט ווערען. יא, מיר וועלען אלעס וויסען, ווען זאָגאר איך זאָל צוליעב
 דעם דארפען אונטער דער ערד קריכען!
 — א צופאל וועט אונז פיליכט אמאָל געבען דעם שליסעל צו דיא אלע
 געהיימניסע!
 — א צופאל! ספילעט, איך גלויב ניט אין צופעלע און איך גלויב ניט אזעס
 זיינען פאראן געהיימניסע אויף דיעזער וועלט. יעדע פאסירונג האָט אן אורזאכע,
 יעדע געשעהעניס קומט פון עטוואָס, און איך האָף אז איך וועל מיט דער צייט
 אלעס אויסגעפינען. אָבער פאָרלויפיג דארפען מיר ארבייטען און שאפען.
 דער מאָנאט יאנואר איז אָנגעקומען. דער יאָהר 1867 האָט זיך אָנגעפאנגען.
 אין דיא ערשטע טעג פון נייעם יאָהר זיינען הערבערט און ספילעט געווען ביי
 דיא שטאהלען און זיי האָבען דאָרט געזעהן דעם אָבגעזונדערטען, וועלכער האָט
 בעוואָהנט דיא שטיבעל וואָס זיי האָבען פאר איהם אויסגעבויט. ער איז דאָרט
 ליידג ניט געזעסען און ער האָט זיך בעשעפטיגט מיט פערשיעדענע ארבייט.
 דיא קאָלאָניסטען האָבען געדענקט אז לאָזען דעם מאן צופיעל אין איינזאמקייט,
 קען עס איהם וויעדער בריינגען צו פערוויילדעט ווערען, און זיי פלעגען איהם
 אָפט בעזוכען.
 דער אינזשיניר און דער רעפארטער האָבען איין טאָג געהאט א געשפרעך,
 ביי וועלכען ספילעט האָט זיך אויסגעדריקט, אז עס וואָלט פיליכט געווען
 א גוטע זאך ווען מען זאָל קענען פערבינדען דיא פיהרשטאהלען מיט זיער וואָהר
 נונג; עס הייסט, אז אויב מיט איירטאָן וועט עטוואָס וויכטיגעס פאסירען
 זאָל ער וועגען דעם גלייך קענען אָנזאָגען אין גראניט הויז.
 דורך דער צייט וואָס דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען אויף'ן לינקאָלן אינזעל
 האָט מיט זיי פיעל אונערווארטעטעס פאסירט, היינט ווער קען וויסען, וואָס
 עס קען ווייטער געשעהן? פיליכט וועט איירטאָן זעהן אָדער ערפאהרען פון
 א זאך וואָס וועט זיין נויטיג פאר דיא קאָלאָניסטען צו וויסען, פיליכט וועט
 איהם יעמאנד איבערפאלען און ער וועט דארפען הייל, פיליכט וועט ער דער-

זעהן א שיה, פילייכט וועט ער דערזעהן פיראטען אָדער אן אנדער וויכטיגע זאך, צו גוטען אָדער צו בייזען, און עס וואָלט זעהר גוט געווען, ווען ער זאָל געשווינד פון אלעס קענען צו וויסען געבען אין גראניט הויז. ספילעט האָט ניט געדענקט, אז פון דיעזען געשפרעך זאָל עפעס ווערען. ער האָט גערעדט אזוי זיך אין דער וועלט אריין; אָבער דער אינזשיניר האָט עס שטארק אין זינען אריינגענומען און ער האָט באלד בעשלאָסען דיא זאך דורכצופיהרען.

דעם צעהנטען יאנואר האָט הארדינג געלאָזט וויסען זיינע קאָמפאניאָנען ווענען א נייעם פראָיעקט צו פערבינדען דיא פיהרשטאהלען מיט דער גראניט הויז.

— אָבער וויא אזוי וועט איהר עס מאכען, הערר קאפיטאן? — האָט דער מאטראָז געפרעגט — דענקט איהר צו מאכען א טעלעגראף?

— ריכטיג אזוי — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.

— אן עלעקטרישען? — האָט הערבערט פערוואונדערט געפרעגט.

— געוויס אן עלעקטרישען — האָט הארדינג געענטפערט — מיר האָבען דאָ אלע נויטיגע מאטעריאלען, וואָס מען דארף האָבען צו מאכען עלעקטרישע באטארעען און דיא הויפט שווייריגקייט וועט זיין אין מאכען דיא דראָטען. אָבער איך דענק, אז מיר וועלען דאָס אויך דורכפיהרען.

— אויב אזוי — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — צווייפּעל איך שוין ניט מעהר, אז מיר וועלען נאָך דאָ אמאָל אומפאָהרען אויף א באהן!

זיי האָבען זיך באלד גענומען צו דער ארבייט, אָנפאנגענדיג מיט דעם שווערסטען טהייל, נעמליך, מיט פאבריצירען דיא דראָט, ווייל דאָס איז געווען דיא הויפט זאך און אָהן דעם וואָלט דיא אנדערע ארבייט געווען נוצלאָז.

דיא אייזען פון לינקאָלן אינזעל איז געווען פון א גוטען סאָרט. זיא איז גע- ווען ווייך און האָט זיך געלאָזט ציהען און בויגען. סיירוס הארדינג האָט געמאכט א שטאָהלענע פלאטע, אין וועלכע ער האָט דורכגעבויערט קיילעכדיגע לעכלעך, גרעסערע און קלענערע. ער האָט נאכהער דיא שטיק שטאָהל פּעדארטעוועט, האָט זיא איינגעפאסט אין א הילצערנע ראהם (פרייס) און צוגעפעסטיגט שטע- הענדיג צו דער ערד א פאָר פוס ווייט פון דעם וואסער-פאל, וואו עס איז נאָך געשטאנען דיא מאשין מיט וועלכע זיי האָבען געקלאפט דיא וואָל פון זייערע שעפסען און געמאכט דערפון פעלט. דער ראָד פון יענער מאשין האָט זיך פון דער קראפט פון וואסער געדעהט זעהר פעסט. דאן האָבען דיא קאָלאָניסטען אויסגעקלאפט לאנגע שטיקער אייזען. זיי האָבען דיא אייזען געגליהט אויף! פיער און אזוי לאנג געקלאפט מיט האמערס ביז עס האָט זיך אויסגעצויגען, אָבער עס איז געווענהליך ניט געווען קיילעכדיג און גלאט אזוי וויא דראָט דארף זיין, און צו מאכען דערפון ריכטיגען דראָט, האָט הארדינג בענוצט דעם נייעם אפאראט וואָס ער האָט געמאכט.

ער האָט יעדע לאַנגע און אויסגעקלאַפטע שטיק אייזען פּערשארפט ביי דיא ברענען אזוי, אז עס זאָל קענען דורכגען דורך דער גרעסטער לעבעל פון דער שטאָהלענער פּלאַטע. דער דינער ברעג פון יעדען אייזען וואָס איז דורכגעצויגען געוואָרען דורך לעבעל איז יעפעסטיגט געוואָרען צום אַקס פון ראָד פון דער פעלטימאשין, וואָס האָט זיך געדערהט און מיטגעשלעפט דיא לאַנגע שטיק אייז זען, וועלכע איז געוויקעלט געוואָרען ארום אַקס. דיא ווייכע אייזען וואָס דיא מאשין האָט געשלעפט דורך דער לאָך פון דער הארטער שטאָהלענער פּלאַטע, האָט זיך אויף דיעזען ארט אויסגעצויגען, איז ארומגעריבען געוואָרען און איז ארויסגעקומען כּיעל גלאַטער און קיילעכדיגער.

ווען דיא נאנצע שטיק אייזען איז דורכגעגאנגען דורך דער גרעסטער לעבעל האָט מען זיא מיט דעם זעלבען אפּאראט דורכגעשלעפט דורך א קלענערע. דער דראָט איז נאָך דינער און קיילעכדיגער געוואָרען. אזוי איז יעדע שטיק אייזען דורכגעגאנגען ביז דיא קלענסטע לעבעל פון דער שטאָהלענער פּלאַטע און עס זיינען דערפון געוואָרען קיילעכדיגע, דינע דראָטען אזוי וויא דיא וואָס מען גער ברויכט צו טעלעגראפּען. יעדער דראָט איז געווען פון 40 ביז 50 פּוס לאַנג. אזעלכע דראָטען האָט מען שוין לייכט געקענט צופּעסטיגען איינע צו דיא אנדערע און פּעריזיען א טעלעגראף אויף מיילען ווייט.

עס האָט בלוז געדויערט אייניגע טעג ביז דיא דראָטען זיינען פּערטיג גער וואָרען. סירוס הארדינג איז בלוז דיא ערשטע צייט געווען ביים פּאבריצירען דיא דראָט, דאן האָט ער דיא ארבייט אָנפּערטרויט זיינע קאָמפּאניאָנען און ער אליין האָט זיך אָבגעגעבען מיט פּאבריצירען דיא באטאָרען.

עלעקטרישע באטאָרען ווערען געוועהנליך צוזאמענגעשטעלט פון קויהלען, צינג אָדער ספּיאַלטער און קופּער. דער לעצטער מינעראַל האָט גראדע געפּעהלט אויף אינזעל לינגאָלן. סירוס הארדינג האָט פּיעל מיה און צייט אוועקגעגעבען אויף זוכען קופּער, אָבער ער האָט ערגיץ קיין שפור געפונען צו דיזען מינעראַל וועלכער איז איהם ערשט אזוי נויטיג געווען. ער האָט דארום געמוזט זוכען א מיטעל, אז ער זאָל זיך קענען בעגען אָהן קופּער. דעם זאָרט קויהלען, וואָס ער האָט געדארפט, האָט ער יא געקענט בעקומען, אָבער דיא קויהלען דארפּען אויס געארבייט ווערען פאר דיעזען צוועק און עס איז פּערבונדען מיט פּיעל ארבייט. וועגען צינג איז נאָר קיין זאָרג ניט געווען. דער קאסטען וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען אמאָל געפונען איז אינוועניג געווען אויסגעקלאַפט מיט דיעזען מעטאָל און זיי האָבען עס געהאט נאנץ גענוג.

נאָך א גרינדליכע איבערלענונג האָט סירוס הארדינג בעשלאָסען צו פּאבריצירען אן איינפאכע באטאָרע, עהנליך צו דער וואָס בעקווערעל האָט ער פונדען אין יאָהר 1820, צו וועלכע מען געברויכט בלוז צינג. דיא אנדערע

זאכען וואָס מען מוז האָבען צו יענעם זאָרט באַטארען — אזאָטיק עסיד (שטיק־שטאָף זויערע) און פּאָטאש, האָט ער לייכט געקענט בעקומען.

דער אינזשיניר האָט געמאכט גלעזערנע פלעשער, וועלכע ער האָט אָנגעפילט מיט אזאָטיק עסיד. ער האָט דיא פלעשער פערשטאָפט און דורך יעדען שטאָפיק האָט ער דורכגעלאָזט א דינע גלעזערנע רעהר, וועלכע איז אונטען געווען פער־שטאָפט מיט ליים און א שמאטקע. דורך דיא אויבערשטע עפענונג פון דיא רעהרען האָט ער אריינגעלאָזט פּאָטאש, וועלכע ער האָט פאבריצירט פון דיא אש פון פערשיעדענע פלאנצונגען. דיא פּאָטאש און דער עסיד האָבען געווירקט איינע אויף דיא אנדערע דורך דיא ליימענע שטאָפקעס פון דיא רעהרען.

דאן האָט הארדינג גענומען צוויי שמאָלע פאסען צינק. איינעס האָט ער אריינגעטהאָן אין דיא אזאָטיק עסיד פון א פלאש און דעם צווייטען אין דיא פּאָטאש פון רעהר און אן עלעקטרישער שטראָם איז דערפון געשאפען געוואָרען, וועלכער איז איבערגעשיקט געוואָרען פון איין פאס צינק צום צווייטען. מען האָט דאן בלויז געדארפט פּעראייניגען דיא צוויי שטיקלעך צינק דורך א מע־טאלענעם דראָט און דאָס האָט געבילדעט א פאזיטיוו מיט א נעגאטיוו און אן עלעקטרישע באַטארעע איז געווען פּערטיג. עס האָט ערשט בלויז געפעהלט צו פּעראייניגען אזעלכע אפאראטען איינע מיט דיא אנדערע און מען האָט גע־קענט ציהען א טעלעגראַף אויף נאנץ ווייט.

דעם זעקסטען פעברואַרי האָבען דיא קאָלאָניסטען אויסגעשטעלט סלופּעס אויף'ן וועג פון גראַניט הויז צו דיא פיה־שטאהלען. מיט אייניגע טעג שפעטער האָבען זיי פּערצויגען דיא דראָטען און איינגעריכטעט דיא באַטארעען, איינעס אין גראַניט הויז און דעם צווייטען אין איירטאָן'ס הייזעל ביי דיא שטאהלען. דאן האָט הארדינג איינגעריכטעט אפאראטען אויף שיקען און אויפנעהמען טע־לעגראַמען אויף ביידע סטאנציע־אָנען און דעם 12טען פעברואַרי איז דיא גאנצע ארבייט געווען פּערטיג. יענעם טאָג האָט סיירוס הארדינג צום ערשטען מאָל געשיקט א שליחות דורך'ן דראָט. ער האָט דורך'ן טעלעגראַף אָנגעפּרעגט ביי איירטאָן אויב אלעס איז אין אָרדנונג אין דיא פיה שטאהלען און איירטאָן האָט איהם באלד אנטוואָרט געגעבען. פענקראָפט איז זעהר צופריעדען געווען פון דעם טעלעגראַף און אלע פריהמאָרגען און אלע אבענד פלעגט ער טעלעגראַ־פירען צו איירטאָן און פלעגט אנטוואָרט בעקומען.

דיא מאָדערנע פּערינידונג וואָס איז געמאכט געוואָרען צווישען גראַניט הויז און דיא פיה־שטאהלען איז געווען זעהר א גוטע זאך. ערשטענס, האָט מען שטענדיג געקענט וויסען אויב איירטאָן איז אויף זיין פלאץ אָדער ניט; און צווייטענס, האָט עס אביסעל צושטערט זיין איינזאמקייט. אויסערדעם וואָס מען פלעגט זעהר אָפט רעדען מיט'ן אונגליקליכען דורך'ן טעלעגראַף, פלעגט איהם ווער פון דיא קאָלאָניסטען בעזוכען וועניגסטענס איין מאָל אין וואָך.

אירטאָן איז געוואָרען אביסעל היימישער און ער פלעגט אָפּטמאָל קומען א גראַניט הויז, וואו מען האָט איהם אויפגענומען אלס פיינעם גאסט. דיא קאָלאָניסטען האָבען פערבראכט זייער צייט מיט זייערע געוועהנליך בעשעפטיגונג אין הויז, אין וואלד און אין פעלד. דיא פעלדער אויף פראָספע האייטס זיינען געווען זעהר געראַטען. דיא גרינסען וואָס זיי האָבען פערוען האָבען זעהר פיינ געוואקסען. דיא פלאַנצונגען וואָס זיי האָבען געבראכט נ אינזעל טייבאָר זיינען געוואקסען גרויסארטיג און האָבען בעשעהנט זייע גערטנער. דיא קאָרן פעלד איז געווען געדיכט בעוואקסען מיט הויכע, פענ זאנגען, נאָך פילייכט בעסער וויא געוואונשען. דאָס איז שוין געווען דיא פיערנ ערנטע אויף'ן לינקאָלן אינזעל. סירוס הארדינג האָט נאָך אמאָל אויסגערעכע אז פון דער פיערטער זריעה וועלען זיי האָבען פיער הונדערט טויזענד מילי קערנער. קיינעם פון דיא קאָלאָניסטען איז ניט איינגעפאלען דיא נארישקי צו פרובירען איבערצוצעהלען דיא קערנער, אום צו זעהען וויא ווייט דער אי זשינר האָט געטראָפען אין חשבון; פענקראָפט אָבער האָט יא חשק געהי צו איבערצייגען זיך אויב דער צאָהל שטימט, אָבער סירוס הארדינג האָט אי ערקלערט, אז אויב ער וועט זאָגאר קענען בעווייזען צו איבערצעהלען דו הונדערט קערנער אין א מינוט אָדער אכטצעהן טויזענד אין א שטונדע, וועט י אויך דארפען דויערען ביי א 2375 יאָהר ביז ער וועט האָבען אין גאנצען 4 בערגעעהלט. דער פאטראָז האָט הערענדיג דיעזען חשבון אויפגעגעבען ד אידעע פון צעהלען דיא קערנער און ער האָט געמוזט גלויבען דעם אינזשינ אויף'ן וואָרט.

עס איז געווען פיינעם וועטער. דיא טעמפעראטור איז געווען וואר בייטאָג, אָבער דיא נעכט זיינען געווען קאלטע. עס זיינען דורך דער צייט ו ווען אייניגע רעגנער-שטורמס, אָבער זיי האָבען ניט לאנג אָנגעהאלטען. דורך דער צייט זיינען דיא עופות אין געפליענעל-הויף פון לינקאָלן אינז פיעל פערמעהרט געוואָרען. צו דיא אָנאגאס (ווילדע פערדלעך) זיינען א צוגעקומען צוויי יונגע, וואָס דיא "זיא" אָנאגאס געבאָרען. דיא עלטע אָנאגאס זיינען שוין געווען אזוי געוואָהנט צו זייער ארט לעבען, אז מען הי אויף זיי לייכט געקענט רייטען. גידעאָן ספילעט פלעגט זיך זעהר אָפט דוו פאָהרען רייטענדיג און ער האָט דעם יונגען הערבערט געלערענט צו רייט הערבערט איז נאָך אייניגע לעקצויאָנען געוואָרען אן אויסגעצייכענטער רייטער. דיא קאָלאָניסטען האָבען אויך דורך דער צייט אויסגעפאָרשט געגענו אין פאר וועסט. אין יענע געדיכטע וועלדער האָבען זיי אָפט בעגעגענט פי שיעדענע טהייערע, וועלכע זיי האָבען געטויטעט. פון מאנכע האָבען זיי אר טערגענומען דיא פעל און דיא גראַניט הויז איז רייכער געוואָרען מיט א צווי ציג שטיק טהייערע רויכווארג.

קאפיטאן הארדינג האָט אויך פיעל מאָל זיך בעטהיייליגט אין דיא פאָר-
ונגס-שפּאַצירען, אָבער ניט מיט דעם צוועק צו פּאַנען אָדער טויטען טהיערע.
"האָט בעזוכט דיא וועלדער מיט אן אנדער אבזיכט. ער האָט דאָרט עפעס
נוואָלט געפינען, ער האָט עפעס געוואָלט דערנעהן; אָבער ער האָט ניט ער-
אהרען קיין זאך פון דאָס וואָס ער האָט געוואָלט וויסען. טאפּ און דזשופּ,
עלכע פלעגען שטענדיג מיטנעהן מיט'ן אינזשינער, האָבען אויך אין דיא וועל-
ער קיין זאך ענטדעקט אָדער דערשפּירט. ביים ברונים פלעגט נאָך טאפּ אָפּטמאָל
ילען און ניט הארדינג און ניט זיינע קאָמפּאַניאָנען האָבען געקענט פּערשטעהן
אָס דער הונד שפּירט דאָרט און ווארום ער בילט.

דער רעפּאָרטער האָט זיך דערמאָנט אָן דעם פּאָטאָגראַפּישען אַפּאַראַט וואָס
יי האָבען געפונען אין קאַסטען און וועלכער איז נאָך קיינמאָל פון דיא קאָלאָד-
יסטען ניט געברויכט געוואָרען, און ער, דער רעפּאָרטער, מיט'ן יונגען הערבערט
אָבען פּאָטאָגראַפּירט אייניגע פלעצער פון לינקאָלן אינזעל. זיי האָבען דאָרט
זיך געהאַט אלע מאַטעריאַלען צו פּערפּערטיגען פּאָטאָגראַפּישע בילדער און
יי האָבען אלעס פינקטליך געמאַכט.

אין א קורצע צייט זיינען ספּילעט און זיין העלפּער הערבערט געוואָרען
וטע פּאָטאָגראַפּיסטען און זיי האָבען געמאַכט אויסגעצייכענטע בילדער פון
יזא שעוונסטע פּאַנאַראַמאַ אויף'ן אינזעל. זיי האָבען אויך געמאַכט בילדער פון
יי אליין און זייערע קאַמעראַדען. זיי האָבען פיעלע בילדער איינגעפאַסט אין
'אַמען און אויפגעהאַנגען אין גראַניט הויז. ווען דאָס בילד פון דיא קאָלאָניסטען
אָליין איז אויפגעהאַנגען געוואָרען, האָט פּענקראָפּט מיט פּרייד אויסגעשריען:
'מיר זיינען שוין צוויי מאָל אזוי פיעל מענשען אויף'ן אינזעל. אונזער בעפעלקער-
'ונג וואַקסט!'

פּענקראָפּט איז ניט זאָט געוואָרען צו קוקען אויף זיין בילד. אזוי וויא א
קאָקעטקע ביים שפּיעגעל אזוי פלעגט ער שטעהן און קוקען אויף זיין געשטאַלט
אויף'ן אַפּיער און ער האָט נאָר אָנגעקוואָלען.

דאָס בעסטע און ראַיעלסטע בילד איז געווען פון העררן דזשופּ. דיא אפּע
האָט ניט געזוכט צו מאַכען א שעהנע מינע און צו אויספיינען זיך, און איהר
בילד איז אַרויסגעקומען נאַטור טריי, וועהרענד דיא מענשען האָבען שטעהענדיג
אַנטקענען אַפּאַראַט פּרוּבירט מאַכען ה'דלעך, אום זיי זאָלען אויף דיא בילדער
אויסזעהן שעהנער און דאָס האָט פּערדאָרבען זייער ריכטיגען, נאַטירליכען
אויסזעהן.

אין מאָנאַט מער'ן האָט זיך דער זומער געענדיגט. דיעזער מאָנאַט אויף
לינקאָלן אינזעל איז אזוי וויא דער מאָנאַט סעפטעמבער אין נאָרדליכען לאַ-
טיטור. עס האָט זיך אָנגעפאַנגען דער רעגען סעזאָן און דיא בעזיצער פון
לינקאָלן אינזעל האָבען ערוואַרטעט א פּריהיגען און שטרענגען ווינטער.

דעם 21טען מערץ אין דער פריה האָט הערבערט ארויסגעקוקט פון א פענ-
סטער אין דרויסען און ער האָט געזעהן אז דיא ערד איז דורכאויס ווייס.
— וואָס מאכט איהר, אָנקעל שנעע? — האָט ער מיט איבערראשונג
אויסגעשריען.
— שנעע אין דיעזער צייט? — האָט דער רעפאָרטער פערוואונדערט גע-
פרענט.

— יא, שנעע, הער ספילעט — האָט הערבערט געענטפערט.
אלע קאלאָניסטען זיינען צוגעגאנגען צום פענסטער און זיי האָבען זיך
איבערצייגט, אז דיא ערד איז בערעקט מיט א ווייסע מאסע.
— דאָס איז ווירקליך שנעע — האָט פענקראָפּט בעשטעטיגט.
— אָדער עפעס א זאך וואָס איז גלייך צו שנעע — האָט זיך נעב אָבער-
רופען.

— אָבער עס איז דאָך אזוי ווארים — האָט ספילעט געזאָגט — וויא קען
עס זיין אז אין אזא ווארימען וועטער זאָל שנעע פאלען?
סירוס הארדינג האָט אויך א קוק געטהאָן דורך'ן פענסטער, אָבער ער
האָט גאָר ניט געזאָגט, ווייל ער האָט ניט געהאט וואָס צו זאָגען. שנעע איז
שנעע!

— אום נאָטעס ווילען — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — אונזערע פלאנ-
צונגען וועלען דאָך פערפראָרען ווערען!
— קענט איהר דערצו עפעס העלפען? — האָט הערבערט געפרענט.
פענקראָפּט האָט ניט געענטפערט. ער איז צוגעלאָפען צום הויב-מאשין
און זיך געוואָלט ארונטערלאָזען, אָבער דזשופ האָט איהם פערכאפט און ער
האָט זיך פריהער ארונטערגעלאָזט.

וויא נור דער אַראנגי-אוטאנג האָט געשטעלט זיינע פיס אויף'ן באָדען, האָט
זיך דיא ווייסע מאסע אויפגעהויבען אין דער לופט און דיא ליכטיגקייט פון דער
זונן איז פערשטעלט געוואָרען אויף א היבשע וויילע.
— פויגלען! פויגלען! — האָט הערבערט אויסגעשריען — א לעבעדיגער
שנעע, וואָס פליהט אוועק!

דאָס זיינען אין דיא ריכטיגקייט געווען ים פויגלען מיט ווייסע פעדערען.
זיי האָבען זיך אהין פערקליבען אין דיא טויזענדער און האָבען דיא קאלאָניסטען
אָבענארט. קיינער פון דיא פינף פערזאָן האָט זאָגאר צייט געהאט צו בעקוקען
דיא דאָזיגע ווייסע-חברה'ניקעס און מען האָט ניט געקענט וויסען צו וואָס פאר
א מין זיי בעלאנגען.

מיט אייניגע טעג שפעטער, דעם 26טען מערץ איז געוואָרען פונקט צוויי
יאָהר זייט דיא קאלאָניסטען זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף'ן אינזעל ליכטאָלן.

19 מעס קאפימעל.

עראינערונגען פון דער הויס. — א גליקליכע אויסזוכט. — א רויזע ארום
לינקאלן אינזעל. — פראכטפאלע נאטור-געביידען. — מורא פאר א שטורם.
— א געהוימניספאלער פייער.

שוין צוויי יאָהר! און פאר דיא גאנצע צוויי יאָהר האָבען דיא פינף
פערוואָרפענע ניט געהאט קיין פערבינדונג מיט זייערע מיטמענשען פון דער
גרויסער און ברייטער וועלט! זיי האָבען ניט געוואוסט וואָס אויף דער ציווילי-
זירטער וועלט טהוט זיך און דיא ציוויליזירטע וועלט האָט פון זיי ניט גע-
וואוסט!

וואָס געהט ערשט פאַר אין זייער לאַנד? וואָס פאר א נייעס הערט זיך
דאָרט? וויא לעבען דאָרט זייערע אייגענע, אַדער איז שוין ווער פון זיי טויט?
דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען זעהר געוואָלט וויסען, אָבער וויא אזוי? זייער
לאַנד, זייער ליבעע אמעריקא איז זיי שטענדיג געווען פאר דיא אויגען. זיי האָבען
שטענדיג אין זינגען געהאט דיא בירגער קריעג, וואָס האָט געפלאַקערט אין יענער
צייט, ווען זיי האָבען פערלאָזען ריטשמאַנד און זיי זיינען זעהר גערן געווען
צו וויסען וואָס עס איז געוואָרען דיא ענדע פון דער בלוטיגער מלחמה. זיי
פלעגען אָפט רעדען וועגען דעם; אָבער פון זייערע אייגענע געשפרעכען האָבען
זיי קיין זאך ניט געקענט ערפאָהרען. דורך דיא צוויי יאָהר האָבען זיי קיין שיה
זאָגאר פון דערווייטענס ניט געזעהן. עס איז געווען וואַהרשיינליך אז דער לינד-
קאָלן אינזעל ליגט אין אזא געגענד וואו קיין מענשען קומען ניט, היינט וויא אזוי
האָבען זיי געקענט האָפען צו קומען ווען עס איז אהיים, אין דער לאַנד נאָך
וועלכע זיי האָבען אזוי געבענקט?

אָבער איין וועג איז נאָך געווען וואָס וואָלט געקענט פיהרען צו זייער בע-
פרייאונג פון דעם איינזאמען אינזעל און וועגען דעם האָבען דיא קאָלאָניסטען
געהאט א געשפרעך אין עס-שטוב פון גראניט הויז, אין דער ערשטער וואָך
פון מאָנאט אפּריל.

עס איז דאמאָלט געקומען צו רייד וועגען זייער געבורטס-לאַנד, וועגען זייער
בעליעבטע אמעריקא, וועלכע זיי וועלען שוין פילייכט קיינמאָל ניט זעהן, און
גירדען ספילעט האָט זיך אָבנערופען:

— שליסליך איז פאראן נור איין וועג, איין מיטעל וויא אזוי בעפרייט צו
ווערען פון לינקאלן אינזעל, און דאָס איז, מיר זאָלען בויען א גרויסע שיה, אועל-
כע אין וועלכע מען זאָל זיכער קענען אונטערנעהמען א רייזע פון עטליכע הונד-
דערט מייל אויפ'ן ים. איך דענק, אז וויבאלד פּענערקאָפט האָט געקענט אויס-

בויען א שיפעל אין וועלכע מיר זיינען געפאָהרען הונדערט פופציג מייל צום אינזעל טייבאָר, היינט פאר וואָס זאָל מען ניט קענען בויען א גרויסע שיף אין וועלכע מיר זאָלען קענען אונטערנעהמען א ווייטערע רייזע?

— ווארום טאקי ניט? — האָט הערבערט געזאָגט — ווארום זאָלען מיר טאקי ניט קענען מאכען א שיף מיט וועלכע מיר זאָלען קענען קומען צו דיא פאָמאטאָוס אינזלען אזוי לייכט וויא מיר זיינען געקומען צום אינזעל טייבאָר? — איך זאָג ניט, אז ניין — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערוּפּען — איך זאָג ניט "ניין", אָבוואָהל עס איז ניט דאָסוועלכע צו מאכען א לאנגע רייזע אזוי וויא א קורצע. ווען אונזער שיף זאָל געווען פּערכאָפּט ווערען פון א גרויסען שטורם, וועהרענד מיר זיינען געווען אויף'ן וועג נאָך'ן אינזעל טייבאָר אָדער צוריקוועגס, האָבען מיר דאָך געוואוסט אז מיר זיינען ניט זעהר ווייט פון לאַנד און מיר וואָלטען זיך געקענט רעטען; אָבער צוועלף הונדערט מייל איז א גרויסע שטיק וועג און אזא רייזע איז פיעל מעהר ריזיקאליש.

— וואָלט איהר ניט אונטערגענומען אזא רייזע, הערר פענקראָפּט? — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט.

— איך וואָלט אלעס פרובירט — האָט פענקראָפּט געענטפּערט — איהר ווייסט דאָך, הערר ספּילעט, אז איך בין א מענש וואָס זאָג זיך ניט אָב פון קיין זאך און שרעק זיך ניט אָב פאר קיין זאך.

— פּערגעסט ניט נאָך א זאך — האָט נעב בעמערקט — פּערגעסט ניט, אז מיר האָבען ערשט צווישען אונז נאָך א מאַטראָז, וועלכער קען אונז פיעל העלפּען.

— ווער איז דאָס? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.

— איירטאָן! — האָט נעב געענטפּערט.

— דאָס איז אמת — האָט פענקראָפּט צוגעגעבען — אָבער איך ווייס ניט אויב ער וועט וועלען מיטפּאָהרען מיט אונז.

— אונזין! — האָט דער רעפּאָרטער זיך אָבגערוּפּען — דענקט איהר,

אז ווען לאָרד גלענאָרוואַן'ס יאכט־שיף וואָלט געקומען צום אינזעל טייבאָר

און וואָלט וועלען צונעהמען איירטאָן'ען וואָלט ער זיך ענטזאָגט? דענקט איהר

אז ער וואָלט בעסער געוואָלט פּערבלייבען אויף'ן איינזאמען, וויסען אינזעל?

— אָבער דאָס איז ניט דיא פראַגע — האָט זיך סיירוס האַרדינג אָבגערוּפּען

— מיר דארפּען ניט קלערען וואָס איירטאָן וואָלט געטהאָן, ווען לאָרד גלענאָרד

וואן וואָלט איהם געקומען אָבנעהמען פון אינזעל. איך דענק אָבער, אז מיר האָב

בען גוטע אויסזיכטען צו בעפרייט ווערען פון דאנען אָהן אונזערע אן אייגענע

שיף. לאָרד גלענאָרוואַן האָט דאָך דעם פּערשטויענעם איירטאָן פּערשפּראַכען,

אז ער וועט איהם קומען אָבנעהמען, ווען ער וועט פּערשטעהן אז ער, איירטאָן,

איז שוין פאר זיינע זינד אָבגעקומען. איך גלויב אז דער לאָרד וועט האַלטען

וואָרט און ער וועט פריהער אָדער שפעטער קומען, און דאן וועט ער אונז אויף מיטנעהמען אויף זיין שיף.

— גערעכט! — האָט דער רעפּאָרטער בעשטעטיגט — און איך וועל נאָך צוגעבען, אז דער לאָרד וועט אין גיכען קומען. פּערנעכט ניט, אז עס זיינען שוין פּאָראַיבער צוועלף יאָהר זייט איירטאָן איז איבערגעלאָזען געוואָרען אויף'ן אינוועל.

— יא — האָט זיך פּענקראַפט אָבגערופען — איך שטימ אײן מיט אייך אז דער לאָרד וועט אין גיכען קומען צו בעפרייען זיין געפאנגענעם, אָבער ער וועט דאָך קומען אויף'ן אינוועל טייבאָר און ניט אויף לינקאָלן אינוועל!
— דאָס איז גאנץ זיכער, נאָך מעהר וויא זיכער — האָט הערבערט צוגעגעבען — עס איז דאָך אונמעגליך אז ער זאָל אהער קומען, ווייל אונזער אינוועל איז דאָך גאָר ניט געצייכענט אויף'ן מאַפּ.

— דארום, מיינע פריינדע — האָט זיך דער אינזשיניר אָבגערופען — איז העכסט נויטיג פאר אונז, אז מיר זאָלען אויף'ן אינוועל טייבאָר איבערלאָזען אירגענד וועלכען צייכען אָדער בעווייזע, אז מיר און איירטאָן געפינען זיך דאָ אויף'ן אינוועל לינקאָלן.

— געוויס — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט — און עס קען בעסער ניט זיין וויא איבערלאָזען דאָרט אין ביידעל, וואו קאפיטאן גרענט און איירטאָן האָבען געוואָהנט, א שריפט וואו מיר זיינען און אין וועלכען פונקט אונזער אינוועל ליגט.

— שאַדע — האָט דער מאַטראָז בעמערקט — וואָס מיר האָבען דאָס ניט געטהאָן ווען מיר זיינען געווען אויף יענעם אינוועל. דאָס וואָלט אונז געשפּאַרט אן אנדער ריזע אהין.

— וויא אזוי האָט אונז געקענט איינפאלען צו איבערלאָזען דאָרט א שריפט?
— האָט הערבערט געפרעגט — מיר האָבען דאָך דאמאָלס ניט געוואוסט איירטאָן'ס געשיכטע, אז יעמאנד האָט איהם גאָר פּערשפּראַכען צו קומען אָבנעהמען איהם?

— צו וואָס רעדען פּוסטע רייד? — האָט האַרדינג געפרעגט — דיא זאך איז ניט געטהאָן געוואָרען און זיא מוז געטהאָן ווערען קומענדען פריהלינג. וויגט מער צייט איז דאָך אונמעגליך צו אונטערנעהמען א ריזע אהין.
— און טאָמער וועט דיא שאַטלענדישע יאכט אהין קומען פריהער? — האָט פּענקראַפט געפרעגט.

— דאָס קען ניט זיין — האָט האַרדינג געענטפּערט — לאָרד גלענעארוואן וועט ניט אונטערנעהמען צו מאכען א ריזע אין דיעזע וואסערען אום ווינטער. עס איז איינס פון דיא ביידע: ענטוועדער ער איז שוין געווען אויף'ן טייבאָר אינוועל אין דער צייט וואָס איירטאָן איז ביי אונז און ער האָט זיך צוריק-

געמעהרט אהיים, אָדער ער וועט קומען שפעטער אין דיא שעהנע וועטערען, און דאן וועט ער דאָרט געפינען אונזער נאָטיץ.

— אויב דיא "דאָנקאן" איז שוין געווען אויף יענעם אינוועל און איז צוריק אוועקגעפאָהרען — האָט נעב געזאָגט — איז עס זעהר צום בעדויערען. — איך האָף, אז עס איז ניט אזוי — האָט סירוס הארדינג געזאָגט — איך האָף אז דער לאָרד איז נאָך דאָרט ניט געווען און אז עס איז בעשערט פון הימעל ער זאָל קומען און אונז אויך בעפרייען. יעדענפאלס, מינע פריינדע, מוזען מיר ווארטען אויף דיעזע געלעגעהייט, און אויב מיר וועלען דיעזע געלעגעהייט ניט האָבען, וועלען מיר דאן טראכטען וואָס צו טהאָן.

נאָך דיעזען בעשלוס האָבען דיא קאָלאָניסטען שוין אויפגעהערט צו רעדען וועגען בויען א שיר, אין וועלכע מען זאָל קענען אונטערנעהמען א ווייטע רייזע. עס איז ביי זיי פערבליבען צו ווארטען ביז פריהלינג און דערווייל האָבען זיי זיך אלע גענומען צו זייערע געוועהנליכע ארבייט אום זיך צו צוגרייטען צו ווייטערען א דריטען מאָל אין גראניט הויז.

דיא קאָלאָניסטען האָבען נאכהער געפאסט א בעשלוס, אז איידער דיא שלעכטע און שטורמידגע וועטערען וועלען אָנקומען זאָלען זיי מאכען א רייזע אין דער "באָנעדווענטשור" ארום דעם לינקאָלן אינוועל. זיי זיינען נאָך דעם גאנצן צען אינוועל ניט ארוםגעפאָהרען און זיי האָבען ערשט געוואָלט ארומרינגלען איהם דורכאויס און פינקטליך אויספאָרשען זיינע אלע ברעגען.

דער פלאן ארוםצופאָהרען דעם אינוועל איז פאָרגעשלאָגען געוואָרען פון פענקראָפט און סירוס הארדינג האָט צוגעגעבען אז דאָס איז א גלייכע זאך. ער אליין האָט אויך וועגען דעם געדענקט, אָבער דער מאטראָז האָט דעם פראָג יעקט פריהער ארויסגעגעבען. דיא ערשטע העלפט פון מאָנאט אפרייל זיינען געווען ווינטען און מען האָט דיא רייזע ארום אינוועל ניט געקענט אָנפאנגען. נאכדער איז דער וועטער געוואָרען גינסטיג און עס איז בעשטימט געוואָרען אז דעם 16טען אין מאָנאט זאָלען זיי אָנפאָהרען. זיי האָבען צוגעגרייט דיא שיר און מיט גענומען שפייז אויף א לענגערע צייט, פילייכט וועלען זיי זיך דארפען פערזאמען אין ווען.

קאפיטאן הארדינג האָט איירטאָנען געזאָגט וועגען דער עקספעדיציע און וואָס זיי געהן מאכען און ער האָט איהם אָנגעבאָטען ער זאָל אויך מיט זיי מיטפאָהרען, אָבער איירטאָנען האָט בעסער געוואָלט פערבליבען אליין. דיא קאָלאָניסטען האָבען איהם געהייסען זיין אין גראניט הויז אין קאָמפאניע פון דעם פיעריהענדיגען דזשופ, וועניגסטענס ביי זיי וועלען צוריק קומען פון זייער רייזע.

אין דעם פריהמאָרגען פון 16טען אפרייל זיינען דיא קאָלאָניסטען אוועק צו פאָרט באלון, וואו זייער שיר איז געשטאנען, און זיי האָבען אָבערייזט. דער הונד טאפ איז מיט זיי אויך געווען.

זעקס שטונדען צייט איז זיי אויסגעקומען צו פאָהרען אַנטקעגען שטראַם און דיא "באָנעדווענטשור" איז דאָרום געשוואומען לאַנגזאַם. אַנפאַנגס אַבער איז דיא שיה געקומען צו דיא בערג אין זידליכען זייט פון אינוועל, וואו דיא קאָלאָניסטען זיינען נאָך פריהער ניט געווען.

פּענקראָפּט וועלכער האָט געטריבען דיא שיה האָט געוואָלט פּאָהרען וויי-טער און פּאָרטוועצען דיא רייזע ביי נאַכט אויך. אָבער דער אינוזשיניר האָט מיט איהם ניט איינגעשטימט און ער האָט געהייסען צופּאָהרען נאָהענט צום ברעג, אַנקערען דיא שיה און דאָרט איבערנעכטיגען, אום זיי זאָלען אויף מאָרגען קענען גענוי אויספּאָרשען יענעם ברעג.

דעם אינוזשיניר'ס ווילען איז געשעהען. דיא קאָלאָניסטען האָבען גענעכ-טיגט אויף זייער שיה הינטער א באַרג. זיי זיינען געשמאַק געשלאָפּען פּונקט אזוי וויא אין זייער היים אין גראַניט הויז. נאנץ פריה האָט פּענקראָפּט ארויפ-געצויגען דיא זעגלען און דיא שיה איז געפּאָהרען לאַנגזאַם ביים ברעג, אום דיא רייזענעדע זאָלען האָבען דיא מעגליכקייט צו בעקוקען און בעאָבאַכטען אלעס. אייניגע מאָל האָבען זיי דיא שיה אָבגעשטעלט און גידעאָן ספּילעט האָט פּאָ-טאָגראַפירט דיא בערג און בוימער פון ברעג.

ארום האַלבען טאָג איז דיא "באָנעדווענטשור" אָנגעקומען צום מויל פון פּאָלס ריווער. יענער ברעג פון לינקאָלן אינוועל איז געווען פּראַכטפּאָל שעהן. דאָרט זיינען געשטאַנען וואונדערבאַרע שטיינער-זיילען און דיא פעלזען האָט דאָרט דיא נאַטור בעשאַפּען אין פּערשיעדענע פּראַכטפּאָלע און וואונדערשעהנע פּאָרמען. מאַנכע פעלזען האָבען געבילדעט האַלב רונדע געוועלבען, מאַנכע האָ-בען אויסגעזעהן אזוי וויא בריקען, מאַנכע אזוי וויא טהורמס, מאַנכע זיינען געווען אין דער פּאָרמע פון פּיראַמידען און מאַנכע האָבען געבילדעט נאַנצע פּאַלאַסטען. אזא שעהנע ארכיטעקטור האָבען דיא קאָלאָניסטען ערגיץ פריהער ניט געזעהען און זייער פּאַנטאַזיע האָט עס זיי ניט געקענט פּאָרשטעלען. ווען דער ים וואָלט זיי געווען אַנפאַנגס ארויסגעוואָרפען אויף יענעם ברעג, וואָלטען זיי זיכער געמיינט אז זיי זיינען פּערוואָרפען געוואָרען אין פּאַראַדיז (גן עדן).

דיא קאָלאָניסטען האָבען שוין אַמאָל זייער אינוועל גענוי בעטראַכט ארום און ארום פון דעם שפיץ פון באַרג פּרענקלין; אָבער דיעזע שעהנהייטען פון דער נאַטור האָבען זיי פון דאָרט ניט געקענט זעהן און זיי האָבען נאָר ניט גע-וואוסט פון דעם טהייערען געשאַנק וואָס דיא נאַטור האָט זייער אינוועל גע-שאַנקען. עפעס אזוי וויא דיא גאַנצע שעהנהייט וואָס דיא נאַטור האָט פּערמאַנאַט האָט זיא אוועקגעגעבען יענעם אינוועל. דיא אויגען פון דיא פינף פּערוואָן זיינען ניט זאט געוואָרען קוקענדיג אויף דעם גן עדן אויף דיעזער וועלט, און וואָס מעהר זיי האָבען געקוקט, אַלץ מעהר וואונדער האָבען זיי דאָרט געזעהן. דיא פון נאַטור

געשאפענע זעלטענהייטען האָבען זיך געצויגען אויף אומגעפעהר אכט אָרער ניין מיל.

סיידום הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען געזעסען שטיל און א וואָרט ניט גערעדט. זיי זיינען געווען אזוי איבערראשט, אז זיי האָבען זיך גאָר פער געסען וואו זיי זיינען און אז זיי האָבען גאָר קאָמפאניאָנען נעבען זיך. אָבער טאפ האָט זיי אייניגע מאָל צושטערט זייערע געדאנקען מיט זיין בילען. עפעס האָט דער הונד דאָרט געשפירט, עפעס האָט דאָרט דיא קלוגע חיה געפיהלט, אָבער קיינער האָט ניט געקענט וויסען וואָס. סיידום הארדינג האָט בעמערקט, אז טאפ'ס בילען דאָרט איז עהנליך צו זיין בילען אָפטמאָל ביים ברונים אין גראניט הויז.

— לאָמיר צופאָהרען צום סאמע ברעג — האָט דער אינזשיניר געזאָגט —

לאָמיר דאָ לאַנדען.

דיא "באָנעדווענטשור" איז צוגעפאָהרען אזוי נאָהענט וויא מענליך צום ברעג. הארדינג האָט זיך גוט ארומגעקוקט, פילייכט וועט ער דאָרט דערזעהן א הייהל, א גרוב אָדער א בעזאָנדערען געגענשאַטאנד וואָס איז נויטיג אויסצופאָר שען; אָבער ער האָט ערגיץ ניט געזעהן קיין הייהל, קיין גרוב, קיין שפאלט, ניט אין דער ערד און ניט אין דיא פעלזען. דער אינזשיניר האָט געדענקט, אז טאפ שפירט ערגיץ א טהיער וואָס איז בעהאלטען אין א הייהל אָדער אין א לאָך און דעריבער בילט ער; ווען אָבער ער האָט ניט געפונען קיין שפור צו קיין לעבעדיגע בעשעפענים, איז דעם הונד'ס בילען איהם פאָרגעקומען זעהר רעט זעלאַהפט.

דיא "באָנעדווענטשור" איז געפאָהרען ווייטער ביי דיא אנדערע זייטען פון אינזעל. דיא קאָלאָניסטען האָבען שוין מעהר אזא פראַכטפאלען ברעג וויא דאָרט ביים זידליכען זייט ניט געטראָפען. דיא קומענדע נאכט האָבען זיי וויעדער דיא שיה געאנקערט ביי א ברעג און דיא רייענדע זיינען געשלאָפען אויף'ן שיה. אויף מאָרגען זיינען ספילעט און הערבערט ארויס אויף יאנד. זיי האָבען אויך מיטגענומען דעם הונד און זיי זיינען שפעטער צוריק געקומען מיט א היב שע צאָהל ווילדע ענטען און אנדערע פויגלען וואָס זיי האָבען געשאָסען. ווען זיי זיינען אָבערפאָהרען, האָט פענקראָפט געזאָגט:

— איך וועל גאָר ניט איבערראשט זיין אויב א שטורם וועט קומען פון דיא וועסט. נעכטען איז דיא זונן פערנאנגען אין זעהר א רויטען האָריזאָנט און היינט טרייבען זיך ארום ווייסע שטיקלעך וואָלקען. איהר זעהט וויא דיא שטיקל לעך וואָלקען פליהען אום אזוי וויא שטיקער בומוואָל און אזוי נייעדריג פון דער ערד? דאָס איז א צייכען אז עס וועט ווערען אן ענדערונג אין וועטער און טאקי גאנץ גיך.

— נו — האָט הארדינג געזאָגט — לאָמיר טרייבען דיא שיה וואָס שנעלער,

אום מיר זאלען קענען קומען צו א פלאץ וואו אונזער שיה זאל זיין זיכער פון געפאהר. לאָמיר צופאָהרען צו שאַרק גאַלף. איך דענק, אז דאָרט וועט דיא "באָר" געדווענטשור" זיין פּאָלשטענדיג זיכער.

— זעהר וואויל — האָט פענקראָפּט געענטפערט — אויסערדעם איז אין דיעזע געגענד ניטאָ וואָס צו זעהן, בלויז זאמד און זאמד און זאמד, און מיר וועלען נאָר ניט פערלירען, אויב מיר וועלען פערפעלען צו בעאַבאכטען דיעזען ברעג. לאָמיר טאקי פאָהרען וואָס שנעלער, ווייל דער מיאום'ער וועטער קען באלד אָנקומען.

— פּאָרלויפּיג — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָבגערופען — האָבען מיר א גוטען ווינד, גינסטיג צו אונזער רייזע.

— יא, א פיינער ווינד — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — אָבער מיר מוזען זיך צוהיילען צו קומען שנעלער אין גאַלף (מעעריבוזים) איידער עס וועט ווערען פינסטער, ווייל אין אן אונבעקאנטע געגענד און אין א שמאָלען וועג מוז מען זעהן וויא צו פאָהרען און אכטונג געבען, אז דיא שיה זאל זיך ניט אָנשטויסען אָן א פעלז.

— פענקראָפּט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — מיר פערלאָזען זיך אויף אייך. טהוט וויא איהר פערשטעהט.

— האָט נור קיין פורכט — האָט פענקראָפּט געענטפערט — איך וועל שוין זעהן אז אונזער שיה זאל קיין בייזעס געשעהן. איך וועל זיכער ערלויבען מען זאל דורכשטעבען א מעסער דורך מיינע ריפען איידער א שארפער פעלז זאל לעכערען מיין "באָנעדווענטשור"! וויא שפעט איז, קאפיטאן?

— צעהן אוהר — האָט הארדינג געענטפערט.

— און וויא ווייט האָבען מיר צום גאַלף?

— אומגעפעהר פופצעהן מייל.

— דאָס איז אומגעפעהר צוויי און א האלב שטונדע רייזע — האָט דער מאַטראָז אויסגעזעכענט — וועלען מיר אהין אָנקומען צווישען צוועלף און איינס, פונקט אין דער צייט פון עכבע (וואסער-אָבפאל). מיר וועלען אלזאָ ניט קענען אריינפאָהרען אין גאַלף און מיר וועלען דארפען ווארטען ביז עס וועט אָנקומען דער פלוטה (וואסער-שטייגונג) ארום זיעבען אוהר אין אבענד. איז אויב עס וועט נאָך זיין ליכטיג וועלען מיר קענען אריינפאָהרען; טאָמער אָבער וועט שוין זיין פינסטער, וועלען מיר מוזען בלייבען שטעהן אין מעער ביז מאָרגען פריה.

— און טאָמער קומט אָן דער שטורם? — האָט נעב געפרעגט.

— וועט טאקי זיין שלעכט — האָט פענקראָפּט געענטפערט.

— לאָמיר פילייכט צופאָהרען אזוי צו א ברעג — האָט דער אינזשיניר גע-

שרעגט — און דאָרט ווארטען ביז דער שטורם וועט פאָראיבער?

— זאל גאָט היטען! — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — איך וועל ניט

לאָזען מיין "באַנדרווענטשור" אין געפאהר. ווייסט איהר ניט, אז א שוף איז ביי אן אָפענעם ברעג אין צייט פון א שטורם אין גרויס געפאהר?
— דאן טהוט וויא איהר דענקט אז עס איז אס בעסטען — האָט דער אינזשיניר געענטפערט.

— אַך! — האָט פענקראָפּט געזאָגט — ווען מיר האָבען א לייכט-טהורם אירגענד וואו ביים ברעג, וואָלט עס געמאכט אונזער רייזע מעהר זיכער. מיר וואָלטען זאָגאר אין דיא גרעסטע פינסטערנים פון דער נאכט געוואוסט וואו מיר זיינען און וואוהיין מיר דארפן זיך קעהרען.

— יא — האָט זיך הערבערט אָבנערופען — מיר דארפן דאנקען אונזער קאפיטאן וואָס ער האָט אָנגעצונדען א פייער דאמאָלס, ווען מיר זיינען גע- ווען אויף'ן וועג פון אינזעל טייבאָר; ווען הערר הארדינג וואָלט דאָס ניט גע- טהאָן, וואָלט אונזער שוף מיט אונז, דריי קאמערעדען פילייכט פערלאָרען גענאנגען.

— אַך, הערר סיירוס — האָט זיך ספילעט אָבנערופען — מיר האָבען אייך נאָך טאקי ניט בעדאנקט פאר דעם פייער וואָס איהר האָט יענע נאכט פון 19טען אָקטאָבער אויפגעלעגט אויף פראָספעקט האַיטס; ווען ניט דער פייער וואָס האָט אונז געצייגט דעם וועג, וואָלטען מיר פילייכט דערטרונקען געוואָרען אָדער דער ים וואָלט אונז פערטרָגען ערגיץ וואו אויף אן אנדער אינזעל.

— א פייער? — האָט הארדינג פערוואונדערט געפרעגט.
— יא, קאפיטאן — האָט פענקראָפּט געענטפערט — איהר האָט זיך פערגעסען וויא איהר האָט אונז געגעבען א פייערדיגען סיגנאַל דאמאָלס ווען מיר זיינען געפאָהרען צוריק פון אינזעל טייבאָר?

— אָה, יא, איך האָב זיך דערמאָהנט — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — דאָס איז טאקי געווען א גוטע אידעע.

— היינט אָבער — האָט פענקראָפּט געזאָגט — ווייס איך ניט וואָס עס וועט זיין, סידען אירטאָן וועט פאלען אויף אזא שכל און ער וועט סיגנאַלירען מיט פייער. ווען ניט ער, איז דאָך קיין אנדערער ניטאָ וואָס זאָל דאָס טהאָן.

אין אייניגע מינוטען ארום ווען דער אינזשיניר איז פערבליבען אליין בלויז מיט'ן רעפאָרטער, האָט ער זיך איינגעבויגען און געזאָגט אין דער שטיל: — ספילעט, אויב עס איז פאראן זיכערהייט אויף דער וועלט, איז דאָס זיכערסטע, אז איך האָב קיין פייער ניט אָנגעצונדען אין דער נאכט פון 19טען אָקטאָבער, ניט אויף פראָספעקט האַיטס און ניט אויף קיין אנדער טהייל פון אינזעל!

20 מעם קאפיטעל.

א נאכט אויף'ן ים. — שארק גאלף. — א צעטעל פון געהיימניספאלע געשעהעניש
ניסען. — א וויכטיגער בעשלוס. — דער ווינטער סעזאן. — דאס פאטאגראף
פישעס בילד. — א שיף אויף'ן ים.

און דאס וואָס פענקראָפּט האָט פּאַראוויס געזאָגט איז געשעהן. א שטארקער
קער ווינד האָט זיך אויפגעהויבען און דער שטילער ווינד וואָס האָט פריהער
געבלאָזען איז פּערוואַנדעלט געוואָרען אין א שטורם. ווען דיא "באָנעדווענטשור"
האָט דערגרייכט דעם גאָלף, האָט זיא אהין ניט געקענט אריינפּאַהרען צוליבע
דעם וואסער־אַבפאל און זיא האָט געמוזט פּערבלייבען אין אָפענעם מעער.
פּאַהרען ווייטער האָט פענקראָפּט מורא געהאט איינשטעלען און דיא שיף מיט
דיא פּאסאזשירען איז פּערבליבען ווארטען ביז עס וועט אָנקומען דער פּלוטה
און דאן וועלען זיי קענען אריינפּאַהרען אין גאָלף, וואו דיא שיף וועט זיין גע-
שיצט און זיכער.

אַבוואַהל דער שטורם איז געווען גרויס, דאָך האָט גליקליכערווייזע ניט
געהאלטען דערביי, אז דיא "באָנעדווענטשור" זאָל זינקען. דאָס געהענטסטע לאַנד
האָט דעם ווינד פּערשטעלט דעם וועג און זיין קראַפּט איז שוואַכער געוואָרען.
דיא כּוואליעס האָבען פון דעסטוועגען געוואָרפען הויך און געשוויינקט דעם דעק
פון שיף. פענקראָפּט האָט וויא אן ערפּאהרענער מאַטראָז זיך פּאַרבערייטעט
צו אלעס, זאָגאר צו דאָס ערגסטע. דערווייל איז נאכט געוואָרען. עס איז גע-
ווען שטאַק פינסטער און מען האָט שוין אין גאָלף ניט געקענט אריינפּאַהרען,
זאָגאר ווען דער פּלוטה איז אָנגעקומען, אויס מורא, אז דיא שיף זאָל זיך
ניט אָנשטויסען אָן א פעלז. דיא רייזענדע האָבען אנדערש ניט געקענט מאַכען
און האָבען געמוזט פּערבלייבען נעכטיגען ביים מויל פון גאָלף.

דורך דער נאכט האָט גידעאָן ספּילעט קיין געלעגענהייט געהאט צו רעדען
מיט קאפיטאן הארדינג. דער רעפּאָרטער האָט זיך געוואָלט דורכרעדען מיט'ן
קאפיטאן וועגען דיא געהיימניסע אין וועלכע זייער אינוועל איז איינגעוויקעלט.
ער האָט ניט אויפגעהערט צו טראכטען וועגען דעם סוד וואָס הארדינג האָט איהם
ענטדעקט, אז ער ווייס ניט פון קיין פייער־סיגנאל וואָס איז געגעבען געוואָרען
פון זייער אינוועל אין דער נאכט ווען פענקראָפּט, ספּילעט און הערבערט זיינען
צוריק געפּאַהרען פון אינוועל טייבאָר; ער האָט וועגען דעם פעל געדענקט, אָבער
עס איז פּערבליבען א זאָנדערבארע רעמעניס! וויא אזוי האָט דיא זאך געקענט
עקלערט ווערען? קיין אירטהום איז אין דעם ניט געווען. עס איז געווען קלאָהר
וויא דער טאָג, אז ניט נור ער אליין, זאָנדערן אויך פענקראָפּט און הערבערט

האָבען דעם פּייער דייטליך געזעהן! נאָך דעם בליאסק פון דעם פּייער האָבען זיי דיא שיף געטריבען און זיי האָבען דערגרייכט דעם לינקאָלן אינזעל, היינט ווער האָט דאָך דעם פּייער אָנגעצונדען, אויב ניט סיירוס הארדינג?

ספּילעט האָט ביי זיך בעשלאָסען, אז באלד וויא זיי וועלען ענדיגען זייער פּאַרשונגס רייזע ארום אינזעל, וועט ער דיעזע פראגע אויפהויבען און ער וועט בעוועגען סיירוס הארדינג, אז ער זאָל מאכען דיא שטרענגסטע אונטערזוכונגען און דיעזע געהיימנים מוז ענטדעקט ווערען. פּילייכט אז מען וועט דערגעהן פון וואנען יענער פּייער איז געקומען, וועט מען שוין דערגעהן אלע זאָנדרבארקייטען און געהיימניסע פון לינקאָלן אינזעל.

פּאַרלויפּיג אָבער האָט ספּילעט געוואונשען, אז א פּייער זאָל דיעזע נאכט אָנגעצונדען ווערען ארום שארק גאָלף, אום זיי זאָלען זעהן וויא אזוי אריינצופאָהרען אין איהם, אָבער קיין פּייער, קיין פונג איז ניט געזעהן געוואָרען.

דיא נאכט איז פּאַראיבער אין א היבשע ביסעל שרעק. ווען עס האָט אָנגעהויבען טאָנען איז דער ווינד געוואָרען אביסעל שוואכער. ווען עס איז ליכטיגער געוואָרען האָט פענקראָפּט אריינגעפּיהרט דיא שיף אין שמאָלען וואסער מיט גרויס פּאַרויכטיגקייט.

גאָלף, איז שוין אמאָל ערקלערט געוואָרען, איז א מעער-בוזים, אָדער וויא מען וואָלט עס געקענט רופען "א מעער-צונג" (לשון הים, אין העברעאיש), דאָס הייסט, א לאנגע שטיקעל ים וואָס ציהט זיך אריין אין לאַנד. דיעזען גאָלף, וואו דיא "באָנעדווענטשור" איז אריינגעפּאָהרען, האָבען דיא קאָלאָניסטען גערופען "שארק גאָלף", ווייל ער איז בעשטאנען פון צוויי שטרעמען אָדער קאָנאלען און האָט אויסגעזעהן אזוי וויא דער אָפענער מויל פון א שארק (האי-פּיש). דיא זייטען אָדער דיא ווענד פון שארק גאָלף זיינען געווען פון שטיינער און אונגעזייער גרויסע און הויכע פעלזען.

— איהר ווייסט, פריינדע — האָט פענקראָפּט געזאָגט — איך דענק אז דאָ וואָלט געווען א גוטער פּאַרט (האפען) פאר א פּלאַטע. איך מיינ, אז קריעגס-שיפען וואָלטען דאָ געהאט זעהר א גוטען און זיכערען בעשטאנד.

— איך דענק אויך אזוי — האָט הארדינג בעשטעטיגט — איך גלויב, אז אין גרעסטען און שטארקסטען שטורם איז דאָס וואסער דאָ גאנץ רוהיג אזוי וויא אין א לייק (אזיעראָ).

— קיין צווייטעל — האָט דער מאַטראָז זיך אָבערופען — דאָ איז דאָך ארום און ארום פערשטעלט. איך מיינ, אז אונזער "באָנעדווענטשור" וואָלט דאָ געקענט שטעהן א גאנץ יאָהר און מען וואָלט איהר אפּילו ניט געדארפט אנקערן.

— עס איז אָבער א צו גרויסער האפען פאר אונזער קליין שיפעל — האָט

דער רעפּאָרטער בעמערקט.

— איך גיב דאָס צו — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — איך ווייס אלײן
 אויך אז פאר דער "באָנעדווענטשור" איז אזא האַפּען צו גרויס, אָבער ווען דיא
 רעגירונג פון דיא פּעראַייניגטע שטאַאַטען זאָל וועלען האָבען א האַפּען פאר
 איהר פּלאַטע אין פּאַסיפּיק (שטילען ים), וואָלט מען ניט געדאַרפט קיין בע-
 סערען פּלאַן וויא דאָ אין שאַרק גאָלף.

— מיר זיינען דאָך אין שאַרק'ס מויל — האָט נעב בעמערקט בעטראַכטענ-
 דיג דיא פּאַרמע פון גאָלף.

— פּונקט אין זיין מויל — האָט זיך הערבערט אָבערופּען — האָט איהר
 מורא, אז ער וועט זיין מויל צושליסען און מיר וועלען דאָרט פּערבלייבען ?

— ניין, טהייערער הערבערט — האָט דער ניגער געענטפערט — פאר
 אזעלכע טויטע האַיפּישען איז ניטאָ וואָס מורא צו האָבען, אָבער איך האָב
 איהם ניט ליב, דיזעזען גאָלף, טאַקי צוליבע דעם וואָס ער זעהט אויס אזוי
 וויא א ווילדעס און בייזעס מעערטהיער.

— העי, נעב! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — רעדט נור קיין שלעכ-
 טעס אויף מיין גאָלף, וועלכען איך האָב ערשט געוואָלט אוועקשענקען צו דיא
 פּעראַייניגטע שטאַאַטען !

— אָבער איז דאָס וואסער דאָ גענוג טיעף ? — האָט האַרדינג אויך
 אנטהייל גענומען אין שפּאַסאַהאַפּטען געשפּרעך — דענקט איהר, פּריינד פּענק-
 ראָפּט, אז דאָרט וואו אייער "באָנעדווענטשור" שטעהט וועלען אויך קענען שטעהן
 אמעריקאַנישע אייזערנע אָדער שטאָהלענע קריעגס-שיפען ?

— מיר וועלען עס באַלד וויסען — האָט דער מאַטראָז געענטפערט.
 ער האָט באַלד גענומען א לאַנגע שטריקעל צו וועלכע עס איז געווען צו-
 געבונדען א שטיקעל אייזען און ער האָט עס אַראָבגעלאָזט אין וואסער. דיא
 שטריקעל איז געווען דריי הונדערט פּוס לאַנג. זיא האָט זיך אין גאַנצען אַרונ-
 טערגעלאָזט און נאָך אַלץ ניט דערנרייכט דעם גרונד.

— זעהט איהר, הערר קאַפיטאַן ? — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען —
 אונזערע קריעגס-שיפען מעגען אהער קומען. זיי וועלען דאָ ניט בלייבען שמע-
 קען אויף'ן גרונד.

— ווירקליך — האָט גידעאָן ספּילעט געזאָגט — דיזעזער גאָלף איז דאָך
 אונגעהייער טיעף! אָבער עס איז קיין וואונדער. וויבאַלד אז דער גאַנצער
 אינזעל איז א וואַלקאַנישער, איז זעהר מעגליך אז אונטער'ן וואסער זיינען אויך
 פאַראן טיעפע גריבער, וועלכע זיינען אַמאָל אויסגעריסען געוואָרען פון א וואַל-
 קאַנישען אויסברוך. איך גלויב אז דאָ זיינען פאַראן פּלעצער וואָס א שנירעל
 צעהן אַזוי לאַנג וויא דיזעזער וועט אויך ניט דערלאַנגען דעם גרונד.

— יא, פּענקראָפּט ווייס וואָס ער רעדט — האָט הערבערט געזאָגט — זעהר
 א פּאַסענדער פּלאַן פאר דער אמעריקאַנישער פּלאַטע.

— אָבער איין נויטיגע זאך פעהלט דאָ — האָט דער רעפּאָרטער בעמערקט.
 — וואָס אזעלכעס, הערר ספּילעט? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.
 — אָט דאָס — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — וואָס מען קען פון
 דאנען ניט ארויפקומען אויף'ן לאַנד צוליב דיא הויכע פעלזען.
 פאקטיש איז טאקי דער שמאַלער וואסער געווען פערשמעלט מיט הויכע,
 אומגעלומפערטע פעלזען און עס איז אונמעגליך געווען ארויפקומען אויף'ן
 לאַנד. דיא "באַנעדווענטשור" איז דאָרט געשטאנען אזוי וויא אין א פעסטונג
 ארומגערינגעלט פון דריי זייטען מיט הויכע, פעסטע, פון נאטור געשאפענע
 וועגער.

פענקראָפּט האָט א וויילע געטראכט, דאן האָט ער דעם רעפּאָרטער גע-
 געבען צו פערשמעהן, אז מען קען דיעזע וועגער אויפרייסען דורך א מינע און דער
 גאָלף קען בי'דען אן אויסגעצייכענטען האפען פאר דער פּלאַטע פון זייער
 פּאָטערלאַנד.

דער מאַטראַז האָט גערעדט מיט אזא ערנסט פונקט וויא ער זאָל זיין געשיקט
 פון זיין לאַנד צו זוכען א פאסענדען האפען פאר איהרע קריעגס-שיפען און ער
 זאָל האָבען אזעלכען געפונען.

נאָך מיטאָג האָבען דיא פּאָרשער פערלאָזען דעם גאָלף. דער וועטער איז
 געווען גינסטיג צו זייער רייזע און דיא שיף איז געשוואומען גאנץ שנעל.
 ארום פינף אהר פאר נאכט איז דיא "באַנעדווענטשור" אָנגעקומען אין מויל
 פון טייך "מערסי" און דיא קאָלאָניסטען האָבען געלאַנדעט. איירטאָן און דושופ
 האָבען זיי אָנגעווארט ביים ברעג. דער אַראַנגע-אָוטאָאנג האָט ארויסגעצייגט גרויס
 צופריעדענהייט. עס האָט אויסגעזעהן אז ער האָט נאָך דיא קאָלאָניסטען שטארק
 געבענקט.

דיא פּאָרשער זיינען דריי טעג ניט געווען אין דער היים. זיי האָבען אין
 גראניט הייז געפונען אלעס אין בעסטען אָרדנונג. איירטאָן האָט געוואוסט וויא
 אָנצוגעהן מיט ווירטהשאפט און ער האָט אויף אלעס אויפגעפאסט אויף'ן בעס-
 טען ארט.

עס הייסט אלזאָ, אז מיט דער לעצטער עקספּעדיציאָן האָבען שוין דיא קאָ-
 לאָניסטען אויסגעפּאָרשט דיא ברעגען פון לינקאָלן אינזעל ארום און ארום,
 אָבער זיי האָבען ניט געפונען קיין זאך וואָס זאָל ווארפען אירגענד וועלכע
 ליכט אויף דיא געהיימניסע פון דעם אינזעל. דיא רייזע האָט זיי קיין זאך
 ניט אויפגעקלערט און דאָס וואָס עס איז פריהער געווען א רעטעניס, איז פער-
 בליבען א רעטעניס.

דעם אינזעל אליין האָבען זיי שוין אויך אין גאנצען געהאט אויסגעפּאָרשט,
 מיט דער אויסנאהמע פון א שטיק וואַלד אויף סורפענטאין פענינסולא (א בעציי-
 כענטע געגענד אויף לינקאָלן אינזעל). דאָרט, אין יענעם וואַלד, האָבען קאפיטאן

הארדינג און גידעאָן ספילעט געקענט האָפּען, ליגט דער שליסעל צו דיא אלע אונערקלעריכע געהיימיסע.

גידעאָן ספילעט האָט זיך וועגען דעם דורכגערעדט מיט'ן אינזשינר, און זיי האָבען בעשלאָסען, אז זיי זאָלען זיך דורכרעדען מיט זייערע קאָמפּאָניאָנען און מאַכען זיי אויפּמערקזאָם אויף דיא זאָנדערבארע געהיימיסע מיט וועלכע זיי זיינען אַרומגערינגעלט.

דעם אינזשינר האָט מעהר וויא אלעס געעגברט אין מה דער געהיימיס-פּאָלער פייער וואָס זיינע דריי קאָמפּאָניאָנען האָבען געזעהן אויף'ן לינקאָלן אינזעל ווען זיי זיינען צוריק געפּאָהרען פון אינזעל טייבאָר. דאָס איז איהם געווען מעהר אונפערשטענדליך וויא אלעס און ער האָט דעם רעפּאָרטער צעהנד-ליגע מאָל איבערגעפרעגט וועגען דעם.

— זיינט איהר זיכער אז איהר האָט געזעהן א פייער? — האָט ער איהם צום לעצטען מאָל געפרעגט — פילייכט האָט זיך אייך געדאכט? פילייכט איז עס געווען א וואולקאנישער אויסברוך, אָדער פילייכט איז עס געווען א מעטעאָר (א פאלענדער פון הימעל שטיין)?

— ניין, סייירוס — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — דאָס איז זיכער געווען א פייער וואָס מענשליכע הענד האָבען אָנגעצונדען. פרעגט פענק-ראָפּט'ן און הערבערט'ן און זיי וועלען עס בעשטעטיגען. זיי האָבען עס געזעהן אזוי גוט וויא איך און מיר זיינען אלע פעסט איבערצייגט, אז דאָס איז געווען א פייער וואָס א מענש האָט אָנגעצונדען דאָ אויף דיעזען אינזעל.

דער רעזולטאט פון דעם לעצטען געשפרעך איז געווען, אז מיט אייניגע טעג שפעטער, דעם 25טען אפריל, אין אבענד, וועהרענד דיא בעזיצער פון אינזעל זיינען געווען צוזאמען אויף פּראָספעקט האַיטס, האָט סייירוס הארדינג אָנגע-פאנגען רעדען:

— מיינע פריינדע, איך דענק אז עס איז מיינ פּפליכט צו מאַכען אייך אויפּמערקזאָם אויף אייניגע זאָנדערבארע פּאַרפעלע וואָס האָבען פּאָסירט אויף דיעזען אינזעל, און איך וועל העכסט צופריעדען זיין אויסצוהערען אייערע מיי-נונגען איבער דעם. דיא פּאַרפעלע וואָס איך זאָג זיינען, זאָ צו זאָגען, אויסער-נאטירליכע —

— אויסערנאטירליכע! — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — קען דען זיין אז אונזער אינזעל איז איבערנאטירליך?

— ניין, פענקראָפּט — האָט דער אינזשינר געענטפערט — עס רערט זיך בלויז אזוי. קיין אויסערנאטירליכעס איז נאָר ניטאָ; אָבער אונזער אינזעל איז געהיימיספּאָל. עס זיינען אויף איהם דאָ אזעלכע זאָנדערבארע געהיימיסע, וואָס איך און הערר ספילעט האָבען זיך שוין צובראָכען דיא מחות טראַכטענדיג

וועגען דעם און מיר הויבען ניט אָן צו וויסען וואָס דאָ געהט פֿאַר. פֿילייכט וועט איהר אונז מעהר אָדער וועניגער ערקלערען?
— רעדט, קאפיטאן — האָט פענקראָפּט זיך אָבגערוּפּען — זאָגט אונז אלעס דייטליך.

— האָט איהר פּערשטאנען — האָט האַרדינג געפּרעגט — וויא אזוי איך בין געקומען אויף דעם פּלאַץ וואו איהר האָט מיך געפונען נאָך דער קאטא-סטראָפּע מיט אונזער באַלון? וויא אזוי איז דאָס מעגליך געווען אז איך זאָל קומען א פיערטעל מייל ווייט פון ים און איך זאָל גאָר ניט וויסען און געדענקען? — וואהרשיינליך זיינט איהר געווען בעוואוסטלאַז — האָט דער מאַטראָז געענטפּערט.

— דערמיט — האָט האַרדינג געזאָגט — איז נאָך דיא פראגע ניט פּער-ענטפּערט — אָבער ווער האָט מיך אהין געבראכט? און פון וואנען האָבען זיך גענומען דיא טריט פון מיינע שייך אין זאמד? און פּערשטעהט איהר וויא אזוי טאפּ האָט אייך דאמאָלס אויפגעזוכט, וועהרענד איהר זיינט געווען פינף מייל ווייט פון דעם פּלאַץ וואו איך בין געלעגען?

— דאָס איז דעם הונד'ס אינסטינקט — האָט הערבערט געענטפּערט — א הונד האָט אזא נאטירליכע אייגענשאפט אויפצוזוכען א מענשען אָדער וואָס עס איז וואָס געפינט זיך זאָגאר גאנץ ווייט.

— זאָל שוין זיין, אז דאָס איז דעם הונד'ס נאטור — האָט זיך ספּילעט אָבגערוּפּען — אָבער קענט איהר ערקלערען, וויא אזוי טאפּ איז דאמאָלס גע-קומען צו אונז אין דיא "מישימניס" כמעט א טרוקענער און אָהן א ברעקעל בלאָטע אויף זיין קערפּער, טראָצדעם וואָס עס איז דאמאָלס געווען א שרעקלי-כער רעגען-שטורם?

— לאָזט מיר פּאַרטועצען — האָט דער אינושיניר געזאָגט — און האָט איהר פּערשטאנען וויא אזוי אונזער הונד איז ארויסגעשליידערט געוואָרען פון וואסער דאמאָלס, ווען ער האָט געקעמפּט מיט'ן דינגאָנג? ווער האָט עס איהם אויפגעהויבען אזוי הויך און ארויסגעשליידערט צום ברעג?

— ניין! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — איך גיב צו, אז איך האָב עס ניט פּערשטאנען און פּערשטעה עס יעצט אויך ניט! און דיא וואונד וואָס דער דינגאָנג האָט געהאט אין זייט — א וואונד וואָס מען האָט געזעהן אז זיא איז געמאכט געוואָרען מיט א שארפען אינסטרומענט, איז אויך א פּערבאָרגענע זאך און איך קען ניט פּערשטעהן וואו דער דינגאָנג האָט עס בעקומען.

— דאָס איז נאָך ניט אלעס — האָט דער אינושיניר זיך אָבגערוּפּען — עס זיינען פאראן נאָך געהיימניספּאלע זאכען אויף אונזער אינוועל. האָט איהר, מיינע פריינדע, פּערשטאנען וויא אזוי דיא קויל איז געקומען אין קערפּער פון זיינ-שוויין? האָט ווער פון אייך פּערשטאנען אָדער פּערשטעהט ערשט פון ווא-

נען דער קאסטען מיט דיא פערשיעדענע ארטיקלען איז געקומען? קענט איהר ערקלערען דיא געהיימיניס פון דער פלאש מיט'ן דאקומענט, וועלכע מיר האָב בען געפונען פונקט דאמאָלס ווען מיר האָבען געמאכט אונזער ערשטע רייזע אויף'ן וואסער? ווייסט איהר וויא אזוי איז דאָס געשעהן, וואָס דאמאָלס ווען אונזער שיפעל האָט זיך אָבגעריסען פון דעם פלאץ וואו מיר האָבען זיא צוגעבונד דען, איז זיא צוגעשוואומען אין דער "מעריס" פונקט אין מאָמענט ווען מיר זיינען אהין אָנגעקומען? האָט ווער פון אייך א בעגריעה ווער עס האָט אונז ארונטערגעוואָרפען דעם שטריק־לייטער פון גראניט הויז נאָך דער מלחמה וואָס מיר האָבען געהאט מיט דיא אפען? קען מען גלויבען אז דזשופ האָט דאָס געטהאָן? און לעצטענס, ווער האָט געשריבען דעם דאָקומענט וואָס מיר האָבען געפונען? ווער האָט איהם אריינגעוואָרפען אין מעער, זאָבאלד איירטאָן פערזיכערט, אז ער ווייסט ניט פון אזא שריפט?

נאָכדעם וויא דער אינזשיניר האָט אויסגעערעכענט דיא אלע זאכען זיינען פענקראַפט, נעב און הערבערט געבליבען זיצען העכסט ערשטוינט ניט וויסענדיג דיג וואָס צו ענטפערען.

— אויף מיין וואָרט — האָט פענקראַפט ענדליך געזאָגט — אז איהר זיינט גערעכט, קאפיטאן! — עס איז טאקי זעהר שווער צו ערקלערען אזעלכע זאכען. — נו, מיינע פריינדע — האָט דער אינזשיניר ווייטער געזאָגט — האָבען מיר שוין גענוג געהיימיניסע! אָבער דאָס איז נאָך אלץ ניט אין גאנצען. דיא לעצטע רעמעניס איז דיא שווערסטע פון אלע.

— וואָס איז דאָס, קאפיטאן? — האָט הערבערט געפרעגט.

— ווען איהר זיינט געפאָהרען צוריק פון אינזעל טייבאָר — האָט דער אינזשיניר פאָרטגעזעצט — זאָגט איהר, פענקראַפט, אז איהר האָט געזעהן א פייער סיגנאל אויף לינקאָלן אינזעל?

— געוויס — האָט דער מאַטראָז געענטפערט.

— און איהר זיינט זיכער, אז דאָס איז געווען א פייער אָנגעצונדען פון מענשען'ס הענד?

— געוויס בין איך זיכער.

— און רוא, הערבערט, וואָס זאָגסט דוא?

— וואָס זאָל איך זאָגען? — האָט הערבערט געענטפערט — מיר האָבען דייטליך געזעהן א פייער.

— איז עס פילייכט געווען א שטערען? — האָט האַרדינג געפרעגט.

— וויא קומט א שטערען? — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — דער גאנצער הימעל איז דאמאָלס געווען בעדעקט מיט געדיכטע, דיקע וואָלקענס און קיין שטערען איז ניט געזעהן געוואָרען אין גאנצען האַריזאָנט. הערר ספילעט

האָט דעם פייער געזעהן אזוי גוט וויא מיר, פרעגט איהם, וועט ער אייך אויך דאָסזעלבע זאָגען.

— יא, אזוי איז עס — האָט דער רעפארטער זיך אָבגערופען — און איך וועל נאָך צוגעבען אז דער פייער איז געווען א העלער און האָט געלויבטען אזוי וויא א גרויסער בלייז.

— ריכטיג, ריכטיג! — האָט הערבערט בעשטעטיגט — און עס האָט אויסגעזעהן, אז דער פייער איז אויפגעלעגט געוואָרען אויף'ן העכסטען פונקט איבער'ן גראניט הויז.

— אצינד, מייע פריינדע — האָט סירוס הארדינג געזאָגט — זיינט איהר דאָך געוויס אונטער דעם איינדרוק, אז איך האָב עס דאמאָלס אויפגעלעגט דעם פייער, אום צו בעלייבטען אייך דעם וועג; זאָג איך אייך, אז ניט איך און ניט נעב, וועלכער איז דאָ מיט מיר געווען, האָבען אָנגעצונדען א פייער אין דער נאכט פון 19טען אָקטאָבער.

— וואָס? — איז פענקראָפט אויפגעשפרונגען — איהר האָט דאמאָלס ניט אויפגעלעגט קיין פייער, זאָגט איהר?

— ניין! — האָט הארדינג געענטפערט — איך און נעב האָבען יענע נאכט ניט פערלאָזען דיא גראניט הויז, און אויב איהר האָט געזעהן א פייער, ווייס איך ניט ווער עס האָט איהם אָנגעצונדען. איך און נעב זיכער ניט!

פענקראָפט, הערבערט און נעב זיינען אויסער זיך געוואָרען און זיי האָבען ניט געפונען קיין ווערטער אויסצורדיקען זייער פערוואונדערונג.

זיי האָבען אלע צוגעגעבען, אז אן אונערקלערליכע און אונבעגרייפליכע געהיימנים עקזיסטירט אויף'ן לינקאָלן אינוועל; אז עפעס א געהיימניספאלע האנד טהוט פאר זיי גוטעס, אָבער ווער דאָס טהוט, וואו יענע פערזאָן אָדער יענער מלאך ליגט בעהאלטען, דאָס איז געווען א געהיימנים איבער אלע געהיימניםע.

הארדינג האָט זיינע קאָמפאניאָנען אויך דערמאָהנט וועגען דיא אָפטע זאָנדערבארע אויפפיהרונג פון טאפ און דזשופ, וואָס טאפ דרעהט זיך ארום ברונים אין גראניט הויז און בילט און דזשופ ברומט. ער האָט זיי דערזעהלט, וויא ער האָט זיך אמאָל ביי זייער אָבוועזענהייט ארונטערגעלאָזט אין ברונים, אום אויסצוגעפינען דיא אורזאכע פון דעם הונד'ס און דער אפע'ס זאָנדערבארע האלטונג, אָבער ער האָט דאָרט קיין זאך ניט ענטדעקט. ער האָט דאָס אויך צוגערעכענט צו דער רייע געהיימניםע אין וועלכע זיי זיינען פערוויקעלט.

דער רעזולטאט פון דעם געשפרעך איז געווען, אז דיא אלע מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע האָבען בעשלאָסען, דאָס ווען דער שעהנער סעזאָן וועט אָנ-קומען זאָלען זיי אויף דאָס ניי גרינדליך אויספארשען דעם נאנצען אינוועל.

אָבער פענקראָפט איז פון יענעם טאָג אָן געוואָרען זעהר נייגערדיג און אונ-געדולדיג. ער האָט שוין געוואָלט וויסען אלעס און קענען פערענטפערען אלע

רעטעניסע. דער מאטראז האט אָנגעהויבען פיהלען, אז דער לינקאָלן אינזעל, וואָס ער האָט געהאלטען פאר זיין אייגענטהום, בעלאנגט גאָר צו אן אנדערען, צו וועמען ער וועט ווילענדיג אָדער ניט ווילענדיג מוזען ווערען אן אונטער-טהאָן. ער פלעגט אָפט רעדען דאָריבער מיט נעב און זיי זיינען ביידע געווען געניגט צו גלויבען, אז דער לינקאָלן אינזעל ליגט אונטער דיא הערשאפט פון אן אונזיכטבארע, איבערנאטירליכע קראפט.

אונטעררעסען איז אָנגעקומען דער מאָנאט מאי און מיט איהם צוזאמען זיינען געקומען דיא שלעכטע וועטערען. עס האָט אויסגעזעהן אז עס וועט זיין א שווערער און לאנגער ווינטער. דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרום געמאכט אלע נויטיגע פאָרברייטונגען פאר'ן ווינטער און האָבען צוגעגרייט אלעס וואָס זיי האָבען געדארפט פאר דיא ווינטער מאָנאטען.

עס איז ווערטה צו דערמאָהנען, אז דער ניער מיטגליעד אין דער קאָ-לאָניע — איירטאָן איז פערזאָרגט געוואָרען מיט וואַרימע פעלטענע קליידער אויף ווינטער און סירוס האַרדינג האָט איהם איינגעלאדען אז ער זאָל אויף'ן קאלטען סעזאָן קומען אין גראַניט הויז און וואָהנען מיט זיי צוזאמען. איירטאָן האָט דיא איינלאַדונג אָנגענומען און ער האָט פערשפראַכען צו איבערקלייבען זיך אין גראַניט הויז אזוי שנעל וויא ער וועט פערטיג ווערען מיט זיין ארבייט ביי דיא שטאהלען.

אין אלגעמיין האָט זיך איירטאָן אלץ צוריקגעצויגען פון מענשען. ער האָט שטענדיג געוואָלט זיין אליין און איז אימער געווען פערטראכט און אונמוטהיג. ער האָט ניט געוואָלט אנטהייל נעהמען אין קיינע פערגעניגענס און ער האָט זיך קיינמאָל ניט געמישט אין דיא געשפרעכען פון דיא קאָלאָניסטען.

א גרויסען טהייל פון דיזען ווינטער, וואָס איז געווען דער דריטער וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען פערבראכט אויף לינקאָלן אינזעל, זיינען זיי געזעסען אין גראַניט הויז. עס זיינען געווען פיעלע ביזע שטורמס און שרעקליכע פרעסט. דיא שטורמס זיינען געווען אזוי שטארק, אז אייניגע מאָל האָט זיך אויסגעוויזען דאָס דיא גאנצע פראָספעקט האַיטס פאלט איין אויף זייערע קעפ. מאַנכע מאָל האָט זיך זיי אויסגעוויזען, אז דער גאנצער אינזעל ווערט אויסגעריסען. צוויי מאָל, אין אזעלכע שטורמס, איז דיא "מערסי" אזוי פול געוואָרען מיט וואסער, דאָס דיא קאָלאָניסטען האָבען מורא געהאט, אז זייערע בריקען זאָלען ניט אָב-געשווינקט ווערען. דאָס וואסער האָט געפלייצט און איז געלאָפען מיט אזא שנעלקייט, אז עס וואָלט געקענט פערטראָגען דיא גרעסטע געביידען.

דיא שטורמס האָבען פיעל בעשעדיגט דעם ווינד-מיהל און דעם געפליענעל-הויף אויף פראָספעקט האַיטס. דיא קאָלאָניסטען האָבען אין דיא גרעסטע קעל-טען געמוזט געהן פערריכטען דאָס וואָס דיא ווינטען האָבען קאליע געמאכט.

דורך דער צייט פון דיא שלעכטע וועטערען האָבען זיך הונגערניגע יאגוארען און אנדערע געפעהרליכע טהיערע אריבערגעכאפט איבער דיא פערפראָרענע טייכלעך אין דער טעריטאָריע פון דיא קאָלאָניסטען, וועלכע האָבען געמוזט גע- ברויכען זייערע ביקסען אום צו פּעריאָגען זיי. ניט איינמאָל זיינען דיא עופות פון געפליענעל־הויף געווען אין געפאהר אויפגעפרעסען צו ווערען פון דיא הונגערניגע טהיערע; אָבער דיא קאָלאָניסטען האָבען עס פּערהיט.

אין דיא טעג ווען דער וועטער איז געווען מילדער פלעגען גידעאָן ספּילעט, פּענקראָפט און הערבּערט געהן אויף יאגד און זיי פלעגען טויטען ווילדע ענטען און אנדערע פּויגלען. אָבער זיי זיינען געווען פּאָרזיכטיג ניט אוועקצוגעהן ווייט פון דער היים, אום זיי זאָלען ניט פּערכאפט ווערען פון א שטורם.

אזוי זיינען פּאָראַיבער דיא פיער ווינטער מאָנאטען: יוני, יולי, אוגוסט און סעפטעמבער. אין אלגעמיין האָט דיא גראַניט הויז וועניג געליטען פון דיא שלעכטע וועטערען. דיא פּיה־שטאהלען זיינען אויך כמעט פּערכליכען נאָנז, ווייל דער באַרג פּרענקלין האָט זיי פּערשטעלט. אים מעהרסטען האָבען דיא שטורם איבערגעלאָזט זייכענס אין דיא וועלדער, וואו פיעלע בוימער זיינען אויסגעריסען געוואָרען מיט זייערע וואָרצלען.

אין פּערלויף פון ווינטער האָבען קיינע נייע זאָנדערבארע פּאָרפּעלע ניט פּאסירט. עס איז אלעס געווען אויף געוועהנליכען ארט און מען האָט קיין אוי- סערגעוועהנליכעס ניט בעמערקט. זאָגאר טאפ און דזשופ האָבען אויפגעהערט ארומדרעהען זיך ארום ברונים און בילען און ברומען אזוי וויא אַמאָל.

עס האָט אַלזאָ אויסגעוויזען, אז דיא אלע וואונדער זאכען, דיא אלע געהיימניספּאלע געשעהעניסען האָבען זיך געענדיגט. דיא קאָלאָניסטען האָבען געקענט דענקען, אז דיא געהיימניספּאלע האַנד, וואָס האָט זיי בעוויזען וואונ- דער, איז פּערשוואונדען געוואָרען פון לינקאָלן אינזעל; דאָך האָבען זיי ניט אויפגעגעבען דיא אידעע אויסצופאַרשען דעם אינזעל גרינדליך, פּילייכט וועלען זיי דאָך געפינען דעם שליסעל צו דיא געהיימניספּאלע און אונערקלערליכע פּא- סירונגען וואָס האָבען פּריהער פּאסירט.

אָבער אביסעל שפּעטער האָט פּאסירט א זאך וואָס האָט דיא קאָלאָניסטען געמאכט פּערגעסען אָן זייערע פלענער צו מאכען א פּאַרשונגס־שפּאציר אי- בער'ן אינזעל.

אין מאָנאט אַקטאָבער האָט זיך אָנגעפּאנגען דער שעהנער סעזאָן פון יאָהר — דער פּריהלינג. דיא נאטור האָט אויפגעלעכט; דיא פּעלדער און בוי- מער האָבען אָנגעפּאנגען גרין צו ווערען, דיא זונן האָט אָנגעהויבען ווארימען און דיא קאָלאָניסטען האָבען געוואָלט אַבּווארטען נאָך א שטיקעל צייט און דאָן אָנפּאנגען פּאַרשען דעם אינזעל ארום און ארום, הויפּטזעכליך אין וואַלד פון סורפּענטאין פּענינסולאַ, וואו זיי זיינען נאָך קיינמאָל ניט געווען.

דיא לעזער געדענקען געוויס, אז נידעאָן ספילעט און הערבערט האָבען זיך דעם פאַריגען זומער אָבגעגעבען מיט פּאָטאָגראַפירען לאַנדשאַפטען פון לינקאָלן אינזעל. ווען עס איז ערשט געוואָרען שעהנעס וועטער האָבען זיי זיך וויעדער גענומען צום פּאָטאָגראַפישען אַפּאַראַט.

דאָס איז געווען דעם 17טען אָקטאָבער, ארום דריי אַוּהר נאַכמיטאָג, ווען הערבערט האָט געוואָלט אַראָבנעהמען אַ בילד פון יוניאָן בעי, וואָס איז גע- ווען געגענאייבער פּראָספעקט האַיטס. דער הימעל איז דאַמאָלס געווען לויטער און דער נאַנצער האָריוואַנט ריין און קלאָהר — אַ גינסטיגע צייט צו פּאָטאָגראַ- פירען. הערבערט האָט אָנגעשטעלט דעם אַפּאַראַט אין אַ פענסטער פון עס- שטוב, וואָס איז אויסגעקומען אַנטקעגען יוניאָן בעי און ער האָט בעקומען דעם נעגאַטיוו (דאָס בילד אויף'ן גלאָז).

ער איז נאכדער אריין אין אַ פינסטערען צימער און ער האָט דיא גלאָז פערפערטיגט מיט כעמישע מאטעריאלען צו קענען אַרונטערנעהמען דיא בילד- דער אויף פאפיער, ווען ער האָט דערזעהן אויף'ן גלאָז אַ פּלעק. דער פּלעק איז געווען אויף'ן מעער האָריוואַנט. הערבערט האָט געדענקט, אז דער פּלעק איז פון פריהער געווען אָדער איז צופעליג געוואָרען אויף'ן נעגאַטיוו. ער האָט עס פּרובירט אַבוואַשען, אָבער ער האָט ניט געקענט.

ער האָט פערשטאַנען, אז דער פּלעק צייגט עפעס אַ געוויסען געגענשאַטאַנד אויף'ן וואַסער, וועלכען ער קען ניט זעהן מיט דיא נאַקטעטע אויגען און ער איז געווען נייגעריג צו וויסען וואָס דאָס איז. ער האָט אַריינגענומען אַ פער- גרעסערונגס גלאָז פון אַ טעלעסקאָפּ און ער האָט דורך איהר אַ קוק געטהאָן אויף'ן פּלעק. ער האָט פון פּלוצלונגע איבערראַשונג אַ ווילדען נעשריי געטהאָן און דיא פּאָטאָגראַפישע גלאָז איז אַרויסגעפאלען פון זיין האַנד.

הערבערט האָט באלד דיא גלאָז אויפגעהויבען. ער איז אַריינגעלאָפּען צו סירוס האַרדינג, וועלכער איז געווען אין אַן אַנדער צימער און איהם געצייגט דעם נעגאַטיוו און וואָס מען זעהט אויף איהם דורך דער פּערגרעסערונג גלאָז. האַרדינג האָט אַ בליק געטהאָן אויף'ן נעגאַטיוו, דאַן האָט ער געכאַפט אַ טע- לעסקאָפּ און איז צוגעלאָפּען צום פענסטער. ער האָט אין איהם אַריינגעקוקט אַ היבשע ווילע און דאַן האָט ער מיט העכסטע איבערראַשונג אויסגעשריען :

— אַ שיה! אַ שיה!

נידעאָן ספילעט, פענקראַפט און נעב זיינען באלד אויך געקומען צולויפּען. זאָנאַר דושופ איז אויך ניט צוריקגעבליבען און ער איז אין איין אויגענבליק געווען אויף'ן פּלאַץ. אַ היבשע ווילע זיינען זיי געשטאַנען אזוי וויא צומישט און זיי האָבען פון גרויס איבערראַשונג ניט געקענט פרעגען וואָס עס האָט פאַסירט. הערבערט איז געווען בלאַס און זיינע הענד האָבען זיך פיעבערהאַפט געטריי-

סעלט, וועהרענר סיירום הארדינג איז אלץ געשטאנען מיט'ן טעלעסקאָפּ גע-
ריכטעט צום פענסטער און האָט אין איהם געקוקט.
הערבערט האָט ענדליך זיינע קאָמפּאָניאָנען ערקלערט פון דיא וויכטיגע
ענטדעקונג וואָס ער האָט געמאכט אויף דער פּאָטאָגראַפישער גלאַז און ספּילעט,
פענקראַפט און נעב האָבען זיך אַ וואָרף געמאָן צום פענסטער, אָבער זיי האָבען
קיין זאך ניט געזעהן. דער אינזשיניר האָט זיי דאָן געהייסען אַרייַנקוקען אין
טעלעסקאָפּ און יעדער איינער פון זיי האָט אויך העכסט ענטזיקט און איבער-
ראשט אויסגעשריען:

— א שיף! א שיף!

און פאקטיש איז טאקי א שיף געזעהן געוואָרען ווייט פון לינקאָלן אינזעל!

ענדע פון צווייטען טהייל.

דריטער מדייל

דיא געהיימנים פון אינזעל

1מעם קאפיטעל.

דיסקוסיאָנען וועגען דער קומענדער שיף. — איירטאָן גערופען דורך'ן טעלעגראף.
— האַרדינג'ס פּערדאכט. — דיא שוואַרצע פּלאַג. — דיא פּערצווויפּלונג. —
דיא שיף פּערשוואַנדען. — דער קאַנאַנען שאַס.

עס זיינען שוין פאַראַיבער צוויי און א האַלב יאָהר זייט דיא פינף אנטלאָך-
פּענע פון ריטשמאַנד זיינען פּערוואַרפען געוואָרען אויף לינקאָלן אינזעל, און
דורך דער גאַנצער צייט האָבען זיי ניט געהאַט קיין פּערבינדונג מיט דיא בע-
וואָהנער פון דער וועלט. דער רעפּאָרטער האָט אמאָל פּרובירט קומען אין פּער-
בינדונג מיט מענשען דורך דעם בריעף וואָס ער האָט צוגעבונדען צו א פּויגעל
און איהם געלאָזט פליהען אין דער ברייטער וועלט, אָבער מען האָט וועניג וואָס
געקענט האָפען, אז דאָס זאָל בריינגען דיא געוויינטלעכע רעזולטאַטען. דער רע-
פּאָרטער אליין האָט אויף וועניג האָפּנונג געלעגט אויף זיין בריעף. ער האָט
עס געטהאָן ניט מעהר, ווייל ווען מען טרינקט זיך כאַפּט מען זיך אָן א שטרוי.
אצינד האָבען דיא פּערוואַרפענע גאָר אונערוואַרטעט דערזעהן א שיף אויף דיא
וויסטע וואַסערען, וואו זיי האָבען צוויי און א האַלב יאָהר קיין שפור פון קיין
שיף ניט געזעהן! אצינד קומען מענשען פּלוצלונג צו פּעראַייניגען זיך מיט זיי
אויף'ן לינקאָלן אינזעל!

קיין אירטוהם איז דערביי ניט געווען! א שיף איז דאָרט זיכער געפּאָהרען!
אָבער וועט זיא זיך אָבשטעלען ביי זייער אינזעל? טאָמער וועט זיא גאָר
צום אינזעל ניט צוקומען? דאָס איז געווען א פּראַגע וואָס דיא קאָלאָניסטען
האָבען געהאַפּט צו ענטשיידען מיט אייניגע שמונדען שפּעטער.

דערווייל זיינען אלעמענס אויגען געווען געריכטעט צום האַריזאָנט. דער טעלעסקאָפּ איז ניט אַרויס פון זייערע הענד. זיי האָבען זיך געביטען און אלע וויילע אין איהם אריינגעקוקט, אמאָל דער און אמאָל יענער. וועהרענד דער מאַט-ראָז האָט אריינגעקוקט אין דיא גלעזער, האָט גידעאָן ספילעט ביי איהם גע-פרענט:

— קומט זיא אהער, פענקראָפּט?

— אונמעגליך צו בעשטימען — האָט פענקראָפּט געענטפערט — זיא איז צו ווייט פון אונז, אז מען זאָל קענען בעמערקען אין וועלכע ריכטונג זיא פאָהרט.

— וואָס זשע איז ערשט צו טהאָן? — האָט הערבערט געפרעגט.

— ווארטען! — האָט הארדינג געענטפערט.

פון צייט צו צייט האָט פענקראָפּט גענומען דיא גלעזער און ער האָט אַרויסגעקוקט דורך'ן פענסטער. ער האָט גענוי בעאַבאכטעט דיא שיה, וועלכע איז געווען ביי א צוואנציג מייל ווייט פון גראניט הויז, אָבער ער האָט ניט גע-קענט בעמערקען וואָס פאר א שיה דאָס איז און אויב זיא שווימט אָדער זיא שטעהט אויף אן אָרט. דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געדענקט וועגען געבען סיגנאלען, אום מען זאָל אויף יענער שיה ערפאהרען פון זייער עקזיסטענץ, ווייל פון אזא ווייטיקייט, האָבען זיי געוואוסט, וועט מען קיין פלאג ניט זעהן, קיין שאָס פון א ביקס ניט הערען און א פייער וועט אויך בייטאָג ניט בער מערקבאר זיין. דיא קאָלאָניסטען האָבען אָבער געגלויבט, אז דיא לייטע וואָס פאָהרען אויף יענער שיה זעהן דעם לינקאָלן אינזעל, ווייל דער בארג פרענקלין האָט זיך זיכער געזעהן גאנץ ווייט.

אָבער פאָהרט יענע שיה צו זיי? און וויא קומט נאָר א שיה אין אזא פערוואָרפענע געגענד אין פאסיפיק? איז זיא צופעליג פערבלאָגנדזשעט גע-וואָרען אין יענע וואסערען? וועגען דיעזער פראגע האָבען דיא קאָלאָניסטען אָנ-געהויבען רעדען און הערבערט האָט זיא פרובירט פערענטפערען.

— קען דאָס ניט זיין דיא "דאָנקאן"? — האָט ער געפרעגט.

דיא "דאָנקאן" איז, וויא עס איז שוין דערצעהלט געוואָרען, געווען לאָרד גלענארואן'ס יאכט-שיף, וועלכע האָט איבערגעלאָזט איירטאָן'ען אויף'ן אינ-זעל טייבאָר. דער לאָרד האָט דאמאָלס פערשפראָכען אז ער וועט אמאָל קומען איהם צוריקנעהמען, און אזוי וויא דער אינזעל טייבאָר און דער לינקאָלן אינזעל זיינען געווען ניט ווייט איינע פון דיא אנדערע, איז געווען לייכט צו גלויבען אז דאָס פאָהרט טאקי דיא "דאָנקאן", אָבער דורך א פערזעהן נעהמט זיא אָן דעם לינקאָלן אינזעל פאר'ן אינזעל טייבאָר.

— מיר מוזען אהער רופען איירטאָן'ען — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט

— מיר מוזען שוין שיקען נאָך איהם. ער אליין וועט אונז זאָגען אויב דאָס איז דיא "דאָנקאן" אָדער ניט.

דיא איבריגע קאָלאָניסטען זיינען אויף געווען מיט דער זעלבער מיינונג, אז איירטאָן, וועלכער איז אויף דער "דאָנקאן" געפאָהרען וועט זיא דערקענען פון דער ווייטענס. דער רעפארטער איז צוגעגאנגען צום טעלעגראפישען אפאראט און האָט טעלעגראפירט צו איירטאָן אין דיא פיהרשטאהלען:
"קומט אזוי שנעל וויא מעגליך".

אין א פאָר מינוטען ארום איז דורך'ן דראָט אָנגעקומען אן אנטוואָרט:
"איך קום באלד".

דיא קאָלאָניסטען האָבען דערווייל אלץ געקוקט דורך'ן טעלעסקאָפ אויף דער שיף.

— דאָס איז דיא "דאָנקאן" — האָט הערבערט פערזיכערט — איהר וועט זעהן אז איירטאָן וועט זיא באלד דערקענען.

— איך שטעל מיר פאָר וואָס פאר אן איינדרוק עס וועט אויף איהם מאַכען, אויב ער וועט דיא שיף ווירקליך דערקענען — האָט פענקראָפּט בעמערקט.

— יא — האָט סירוס הארדינג זיך אָבגערופען — דאָס וועט פאר איהם זיין א זאָנדערבארע איבערראשונג. איך ווינש אז איירטאָן זאָל דיא שיף טאָקי דערקענען אלס דיא "דאָנקאן", ווייל איך פערדעכטיג, אז דאָס קען זיין א פיראטען (יסדרויבער) שיף פון דיא מאלאי אינזלען, פאר וועלכע איך האָב זיך שטענדיג געשראָקען, אז זיי זאָלען ניט מאַכען אן איבערפאל אויף אונז.

— מיר וועלען זיך קענען פערטהייריגען! — האָט הערבערט אויסגעשריען.

— קיין צווייפּעל, מיון יונגע — האָט דער אינזשיניר געענטפערט מיט א שמייכעל — אָבער איך בעט ביי גאָט, אז עס זאָל בעסער דערצו ניט קומען.

— לאָמיר זיך פאָרשטעלען — האָט פענקראָפּט געזאָגט — אז דיא שיף פאָהרט צו און אנקערט ניט ווייט פון אונזער אינזעל, וואָס וועלען מיר דאָן טהאָן?

א היבשע וויילע איז דיעזע פראגע פערבליבען אונפערענטפערט, אָבער נאָך אביסעל נאָכדענקען האָט זיך סירוס הארדינג אָבגערופען מיט א געלאסענעם טאָן:

— וואָס מיר וועלען טהאָן, מיינע פריינדע? וואָס מיר דארפען אין אזא פאל טהאָן איז דיעזעס: מיר וועלען זיך צוזאמענרעדען מיט דיא לייטע פון יענער שיף, וועלכע וועלען אונז זיכער אויפנעהמען און מיר וועלען פערלאָזען אונזער אינזעל נאכהער וויא מיר וועלען איהם ערקלערען אלס דאָס אייגענטהום פון דיא פעראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא. נאכהער וועלען מיר זיך אומדערהען צוריק אהער מיט פיעלע אנדערע וואָס וועלען וויליג זיין צו קאָלאָניזירן

רען דיעזען אינזעל, און מיר וועלען רייכער מאכען אונזער רעפובליק מיט א וויכטיגען טהייל פון פאסיפיק אַקעאן (שטילער מער).

— בראוואָ! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — און דאָס וועט זיין ניט קיין קליינער געשאַנק וואָס מיר וועלען שענקען אונזער לאַנד! מיר האָבען דאָ שוין אלעס פּערטיג צו קאָלאָניאַליזאַציע. אלע טהיילען פון אינזעל האָבען שוין נעמען, מיר האָבען דאָ א נאַטירליכען האַפען, פּרישעס וואַסער צום טעגליכען געברויך, אויסגעטראַטענע וועגען, א טעלעגראַף, א פּאָר פּאַבריקען, און מען וועט שוין דאָ וועניג וואָס האָבען צו טהאָן. מען וועט בלויז דאַרפֿען דעם ניי־גע־פונענעם אינזעל בעצייכענען אויף דער מאַפּ.

— אָבער וואָס וועט זיין, אז יעמאַנד וועט דעם אינזעל פּערכאַפּען ביי אונ־זער אַבוועזענהייט? — האָט ספּילעט געפּרעגט.

— ניט דערלעבען זאָל אימיצער צו טהאָן אזא זאַך! — האָט דער מאַט־ראָז אויסגעשריען — איך בין וויליג צו פּערבלייבען דאָ אלס היטער, און איהר מעגט זיך אויף פענקראָפּט'ן פּערלאָזען, אז אוועקאַפּען עפּעס פון זיינע הענד וועט ניט אזוי לייכט אָנקומען.

עס איז אוועק נאָך א שטונדע צייט און דיא קאָלאָניסטען האָבען אלץ ניט געקענט זעהן אויב דיא שיר פּאָהרט אין דיא ריכטונג פון לינקאָלן אינזעל אָדער ניט. מען האָט בעמערקט אז זיא איז צוגעקומען נעהענטער, אָבער מען האָט ניט געקענט וויסען, אויב זיא ציעלט צו לינקאָלן. אינזעל אָדער זיא פּאָהרט אָן א זייט. לויט וויא דער ווינד האָט געבלאָזען, האָט עס אויסגעזעהן, אז דיא שיר דאַרף געטריבען ווערען פונקט צום אינזעל, אָבער קיין זיכערהייט איז דאָס ניט געווען.

ארום פיער אהר, א שטונדע נאָכדעם וויא איירטאָן איז דורך'ן טעלעגראַף גערופען געוואָרען, איז ער אָנגעקומען אין גראַניט הויז. ער איז אריינגעקומען אין עס־שטוב און האָט געזאָגט:

— צו אייערע דיענסטע, מיינע העררען.

סיירות האַרדינג האָט איהם גערייכט זיין האַנד און פּריינדליך בעגריסט.

ער האָט איהם צוגעפיהרט צום פענסטער און געזאָגט:

— איירטאָן, מיר האָבען אייך אויפגעפּאָדערט איהר זאָלט אהער קומען צוליעב א זעהר וויכטיגע זאַך. מיר זעהן דאָ א שיר פון ווייטענס.

איירטאָן איז געוואָרען בלאַס און א קליינע וויילע האָט ער אויסגעזעהן צו זיין צומישט. דאן איז ער מוסטהיגער געוואָרען און האָט זיך אביסעל ארויסגעבויי גען פון פענסטער. ער האָט ארויסגעקוקט דעם האָרויזאָנט, אָבער ער האָט קיין זאַך ניט געזעהן.

— נעהמט דיעזען טעלעסקאָפּ — האָט דער רעפּאָרטער איהם געזאָגט —

קוקט זיך גוט צו, איירטאָן, ווייל עס איז זעהר מעגליך, אז דאָס פּאָהרט דאָרט
דיא "דאָנקאן" מיט דעם צוועק צו נעהמען אייך אהיים.

— דיא "דאָנקאן" ? — האָט איירטאָן געמורמעלט — שוין אזוי גיך ?
רעדענדיג דיעזע ווערטער האָט דער אמאָליגער פּערברעכער פּערדעקט זיין
געזיכט מיט ביידע הענד און איז פּערבליבען שטעהן אָנגעשפּארט אָן פּענסטער.
האָט דער אונגליקליכער געדענקט, אז ער איז נאָך ניט אָבגעקומען פּאר זיינע
זינד ? האָט ער זיך געשעהמט ווייזען זיינע אויגען, ווייל ער האָט געדענקט אז
אויף זיין פנים ליגט נאָך דער פּלעק פון דיא אונרעכטען וואָס ער איז אמאָל
בעגאנגען ? איז נאָך זיין מיינונג דיא צוועלף יאָהר איינזאמקייט אויף'ן אינזעל
טייבאָר נאָך ניט גענוג שטראַף פּאַר איהם ? דאָס וואָלט פּילייכט א פּסיכאָלאָג
געקענט לעזען אין זיין געזיכט, ווען ער זאָל איהם ניט האָבען פּערשטעלט.

— ניין — האָט איירטאָן געזאָגט נאָך א היבשען שטיל־שווייגען —
ניין, דאָס קען ניט זיין דיא "דאָנקאן" !

— קוקט זיך צו, איירטאָן — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — קוקט זיך
צו גוט, ווייל מיר דארפּען עס וויסען, ווייל מיר מוזען עס וויסען.
איירטאָן האָט גענומען דעם טעלעסקאָפּ, האָט אויף איהם געקוקט א היבשע
צייט, דאן האָט ער זיך אָבגערוּפּען :

— עס איז זיכער א שיף, אָבער איך דענק ניט אז דאָס זאָל זיין דיא
"דאָנקאן".

— ווארום דענקט איהר אזוי ? — האָט ספּילעט געפּרעגט.
— ווייל דיא "דאָנקאן" איז א דאמפּ־יאכט — האָט איירטאָן געענטפּערט
— און איך בעמערק ניט קיין שפּור פון רויך אָדער דאמפּ ארום יענער שיף.
— פּילייכט ווערט זיא ערשט געטריבען פון דיא זעגלען, ניט פון דאמפּ ?
— האָט פּענקראַפּט געפּרעגט — דער ווינד איז ערשט זעהר גינסטיג, קען זיין,
אז לאָרד גלענארואן, אָדער דער קאפיטאן פון דער שיף ווילען איינשפּאַרען
קוהילען און זיי האָבען דיא פייערען אונטער דיא קעסלען אויסגעלאָשען.
— מעגליך אז איהר האָט רעכט — האָט איירטאָן געענטפּערט — מעגליך,
אז דיא שיף ווערט געטריבען פון ווינד, אָבער מיר מוזען ווארטען ביז זיא וועט
צוקומען נעהענטער און דאן וועלען מיר דאָס קענען וויסען.

ביי דיעזע ווערטער האָט זיך איירטאָן אוועקגעזעצט אין א ווינקעל פון
צימער און איז פּערבליבען שטיל. ספּילעט, פּענקראַפּט און הערבערט האָבען
ווייטער אָנגעפּיהרט א געשפּרעך וועגען דער אונבעקאנטער שיף ; אָבער איירטאָן
האָט זיך ניט אריינגעמישט אין זייערע געשפּרעכען. דיא דריי קאָלאָניסטען האָד
בען ניט גערוהט. זיי האָבען אלע וויילע געקוקט אין טעלעסקאָפּ, האָבען גע-
פּרעגט, געענטפּערט און דיסקוטירט ; בלויז נעב איז געווען געלאַסען און קאלט־
בלויז, אזוי וויא דיא גאנצע זאך זאָל איהם גאָר ניט אָנגעהן. אין דיא ריכט

טינקייט האָט דער ניגער זיך ניט געמאכט קיין גרויסע זאָרג, אויב זיי וועלען ביי א געלעגענהייט קענען אָבפּאָהרען אהיים אָדער זיי וועלען מוזען פּערבלייבען אויף'ן איינזאמען אינזעל. זיין לאַנד און זיין היים איז געווען דאָרט וואו זיין ווירטה, קאפיטאן הארדינג, איז געווען, און מיט איהם צוזאמען איז איהם ניט געווען קיין אונטערשיעד וואו ער זאָל ניט זיין.

קאפיטאן הארדינג ווידער איז געזעסען פּערטראכט. ער איז געווען מעהר ערשאַקען וויא ניגערדיג צו זעהן דיא שיף קומענדיג נעהענטער. ער האָט שטארק מורא געהאט, אז דאָס איז א פּיראטען-שיף, און ווער ווייסט וואָס פאַר א קאמפּפּע עס וועט דארפּען פּאַרקומען צווישען זיי און דיא פּיראטען? ער האָט זיינע קאָלעגען ניט געוואָלט ענטמוטהיגען און ער האָט זיי פּריהער געזאָגט, אז זיי וועלען מיט דער שיף אָבפּאָהרען אהיים און דאן צוריק קומען מיט פּיעלע אַנ-דערע וואָס וועלען לוסט האָבען צו קאָלאָניזירען דעם לינקאָלן אינזעל; אָבער אין הארצען האָט ער אנדערש געטראכט און ער איז געווען ניט וועניג פּער-צוויפּעלט.

דיא שיף איז דערווייל צוגעקומען אביסעל נעהענטער צום אינזעל. מען האָט דורך'ן טעלעסקאָפּ געקענט זעהן אז זיא איז א צוויימאָסטיגע שיף און ניט אזעלכע וואָס פּיראטען געברויכען. דעם אינזשיניר איז אביסעל לייכטער געוואָרען אויף'ן הארצען און ער האָט אָנגעהויבען גלויבען, אז קיין געפּאהר איז אין דער שיף ניטאָ. פּענקראַפט האָט מיט זיינע שארפע אויגען גוט בעקוקט דיא שיף דורך'ן טעלעסקאָפּ און ער האָט זיינע קאָלעגען פּערויכערט, אז זיא שווימט צום לינקאָלן אינזעל. איירטאָן האָט עס בעשטעטיגט. דיא שיף האָט זיך דאן פּעדרעהט אביסעל אָן א זייט און עס איז שווער געווען צו בעאַבאכטען איהר דורך דיא פּענסטער פון גראניט הויז. דערווייל איז געוואָרען פינף אהר פּאַרנאכט און אין דרויסען האָט אָנגעהויבען דונקעל ווערען.

— וואָס וועלען מיר טהאָן ווען עס וועט אָנקומען נאכט? — האָט גידעאָן ספּילעט געפּרעגט — וועלען מיר אויפּלעגען א פייער צו צייגען אונזער אנווע-זענהייט דאָ אויף'ן אינזעל?

דאָס איז געווען אן ערנסטע פּראגע. דיא שיף קען דאָך דורך דער נאכט אוועקפּאָהרען ווייט און זיא וועט זיך שוין פּילייכט ניט אומקעהרען צוריק אין יענע וואסערען, היינט ווער ווייסט וואָס פאַר א גליקליכע געלעגענהייט דיא קאָ-לאָניסטען קענען ארויסלאָזען פון זייערע הענד? דאָך האָט זיך סיררוס הארדינג ניט געאיילט צו געבען אנטוואָרט אויף דיעזער וויכטיגער פּראגע, אָבער דער רע-פּאָרטער האָט זיין אייגענע פּראגע אליין פּערענטפּערט:

— יא — האָט ער געזאָגט — מיר דארפּען יענע שיף צואוויסען געבען פון אונזער עקזיסטענץ אויף דיעזען אינזעל. וואָס פאַר א שיף זיא זאָל ניט

זיין, דארף זיא וויסען פון אונז. ווען מיר וועלען עס פערנאכלעסיגען וועלען מיר עס נאכהער פיעל בעדויערען.

דער אינוזשיניר האָט דורך א פאָר ווערטער איינגעשטימט צו דיעוען פראַיעקט.

עס איז דאָרום בעשלאָסען געוואָרען, אז נעב און פענקראַפט זאָלען אווק-געהן צו פאָרט באלון און ווען עס וועט נאכט ווערען זאָלען זיי דאָרט אויפלעגען א גרויסען פייער, אום צו ציהען דיא אויפמערקזאמקייט פון דער אונבעקאנטער שיף.

אָבער אין דעם מאַמענט ווען נעב און דער מאַטראַז זיינען פערטיג געווען צו פערלאָזען דיא גראניט הויז האָט זיך דיא שיף צוריק בעוויזען און מען האָט גע-זעהן אז זיא שווימט זעהר שנעל. נעב און פענקראַפט האָבען שוין דאָרום אָב-געווארט צו הערען א ריכטיגען אנטוואָרט פון איירטאָן, אויב דאָס איז דיא "דאָנקאן" אָדער ניט. דיא אונבעקאנטע שיף איז דאן געווען בלויז פינף מייל ווייט פון לינקאָלן אינוועל. איירטאָן האָט זיך גוט איינגעקוקט אין טעלעסקאָפ און האָט געזאָגט:

— ניין, דאָס איז ניט דיא "דאָנקאן", דאָס קען ניט זיין דיא "דאָנקאן". דיא שאַטלענדישע יאכט-שיף איז געווען א דאמפפער און אויף דיעזער שיף זעה איך קיין קוימען צווישען דיא מאסטען.

פענקראַפט האָט דאן געקוקט דורך'ן טעלעסקאָפ און ער האָט מיט זיין בליק דיא שיף אָבגעמאָסטען. ער האָט דייטליך געזעהן אז זיא איז שמאָל און לאנג, גוט געבויט און איהר געוויכט האָט ער געשאצט צווישען דריי און פיער הונדערט טאָן (א טאָן איז 2,000 פונט). צו וואָס פאר א לאַנד אָדער נאציאָן זיא בעלאנגט, האָט פענקראַפט ניט געקענט זאָגען.

— איך זעה דאָרט אויף איהר א פלאַג — האָט דער מאַטראַז געזאָגט — אָבער איך קען ניט זעהן וואָס פאר א קאָליר דער פלאַג האָט און איך קען דאָרום ניט בעשטימען פון וואָס פאר א לאַנד זיא קומט.

— אין א האַלבע שטונדע ארום וועלען מיר דאָס וויסען — האָט זיך דער רעפאָרטער אָבגערופען — אויסערדעם זעהט דאָך אויס אז דער קאפיטאן פון יענער שיף דענקט צו לאַנדען אויף אונזער אינוועל, וועלען מיר מיט איהם נאָך היינט אָדער שפעטסטענס מאַרגען בעקאנט ווערען און מיר וועלען אלעס וויסען. — ניין — האָט פענקראַפט געזאָגט — מיר דארפען פאָראויס וויסען מיט וועמען מיר האָבען צו טהאָן און איך וואָלט זעהר וועלען דערקענען דיא לייטע איידער זיי קומען צו אונז.

דער מאַטראַז איז שוין ניט אָבגעטראָטען פון טעלעסקאָפ און ער האָט ניט אראַבגענומען דיא אויגען פון דער שיף, וואָס איז צוגעקומען אלץ נעהענטער און נעהענטער.

דיא ליכט פון טאָג האָט אָנגעהויבען פּערשווינדען און אין דרויסען איז געוואָרען דונקעל אזוי, אז מען האָט שוין געדארפט האָבען א שאַרפען בליק צו קענען פון ווייטענס אונטערשיידען פון איין קאָליר צו אַן אנדערען. ווען דיא פלאַג פון יענער שיף וואָלט געפלאַמערט, וואָלט פּענקראַפּט מיט זיינע שאַרפע אויגען דערקענט פון וואָס פאַר אַ קאָליר אָדער קאָלירען זיא איז; אָבער אזוי וויא דער ווינד איז שטיל געוואָרען און דיא פלאַג איז געהאַנגען אויפ'ן מאַסט, האָט פּענקראַפּט אויך ניט געקענט גענוי בעשטימען וואָס פאַר אַ פאַרבען זיא האָט.

— דאָס איז ניט קיין אמעריקאנער פלאַג — האָט דער מאַטראַז געזאָגט — דאָס איז אויך ניט קיין ענגלישע, פון וועלכע איך וואָלט בעמערקט דעם רויטען קאָליר. איך זעה דאָרט אויך ניט דיא קאָלירען פון אַ פראַנצויזישע אָדער דייטשע פלאַג, איך בעמערקט אויך ניט דעם ווייסען טהייל פון אַ רוסישער פלאַג, אויך ניט דעם געלען קאָליר פון אַ שפּאַנישער. עס ווייזט אויס, אז דיא פלאַג איז פון איין קאָליר, אָבער וואָס פאַר אַ קאָליר — דאָס קען איך ניט ווייסען. לאָמיר נור זעהן, וואָס פאַר אַ שיפען קענען פּערבאַלאַנדזשעט ווערען אין דיע זע וואַסערען? פון טשילי, פון בראַזיליען, אָדער פון יאַפּאַן? אָבער דיא פלאַגס פון יענע לענדער זיינען פון איין קאָליר —

פּענקראַפּט האָט נאָך קיין צייט געהאַט צו ענדיגען וואָס ער האָט געוואָלט זאָגען, ווען איירטאָן האָט אַ בליק געטהאָן אין טעלעסקאָפּ און ער האָט אויס- געשריען:

— דיא שוואַרצע פלאַג!

אין יענעם מאָמענט האָט זיך ווירקליך אויפגעהויבען אַ ווינד, דיא פלאַג פון דער שיף האָט זיך פונאַנדערגעשפּרייט און מען האָט געקענט זעהן וואָס פאַר אַ קאָליר זיא האָט.

אַ שוואַרצע פלאַג איז דער צייכען פון אַ פּיראַטען שיף און וויא עס האָט אויסגעזעהן איז סירוס האַרדינג גערעכט געווען מיט זיין פּערדאַכט. אָבער צו וואָס פאַר אַ צוועק זאָלען פּיראַטען פּאָהרען אין אזאַ איינזאַמע, פּערוואַרפענע געגענד? ציעלען זיי טאַקי צו לינקאָלן אינזעל, וועלכער איז גענצליך אונבע- וואוסט? ווילען זיי אויף דיעזען אינזעל מאַכען זייער לאַגער פאַר'ן ווינטער? אנטלויפען זיי פון פּערפאַלגער און זיי ווילען דעם אינזעל מאַכען פאַר זייער שוטי-אָרט, אָדער זיי האָבען צופעליג פּערבאַלאַנדזשעט אהין — דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געקענט ענטשיידען.

דיא בעזיצער פון אינזעל האָבען ניט געצווייפעלט, אז לויט דעם קאָליר פון דער פלאַג בעלאַנגט דיא שיף צו פּיראַטען, אָבער זיי האָבען ניט געקענט ווי- סען, אויב זיא איז טאַקי אַ פּיראַטען שיף אָדער אַ פּריוואַט שיף וואָס דיא ים- רויבער האָבען פון ערגיין אוועקגענומען, אַקוראַט אזוי וויא איירטאָן און זיין באַנ-

דע האָבען אמאָל געוואָלט אוועקנעהמען דיא "דאָנקאן". דיסקוטירען וועגען דעם איז קיין צייט געווען.

— מיינע פריינדע — האָט סיירוס הארדינג געזאָגט — פילייכט ווילען דיא ליימע פון יענער שיף בלויז בעקוקען אונזער אינזעל? פילייכט דענקען זיי בלויז פערבייפאָהרען נעבען איהם, אָבער לאַנדען וועלען זיי דאָ ניט? עס קען דאָך זעהר זיין, אז זיי וועלען אהער צופאָהרען און זיי וועלען דאן אוועק-פאָהרען ווייטער. אויב דאָס איז אזוי, האָבען מיר נאָך א געלעגנהייט צו בע-האלטען זיך און זיי וועלען נאָר ניט וויסען פון אונזער עקזיסטענץ. אונזער ווינד-מיהל אויף פראָספעקט האַיטס קען מען ערשט וועניג וואָס זעהן. זאָלען נאָך איירטאָן און נעב געהן און ארונטערנעהמען דיא פליענעל פון מיהל, לאָמיר אויך פערשטעלען דיא פענסטער פון אונזער הויז מיט צווייגען, דיא פייערען וואָס מיר האָבען דאָ לאָמיר אויסלעשען און דיא פיראמען וועלען קיין פערדאכט האָבען, אז דאָ געפינען זיך מענשען.

— און אונזער שיף? — האָט הערבערט געפרעגט.

— אָה — האָט פענקראָפט געענטפערט — דיא "באָנעדווענטשור" איז פערשטעלט פון אלע זייטען אין פאָרט באלאן און איך בין אזוי גוט וויא זיכער, אז דיא באַנדיטען וועלען זיא ניט זעהן.

דעם אינזשיניר'ס אָרדערס זיינען באלד דורכגעפיהרט געוואָרען. נעב און איירטאָן זיינען אוועק צום מיהל און האָבען ארונטערגענומען דיא פליענעל, וועהרענד דיא אנדערע קאָלאָניסטען זיינען אוועק אין וואַלד און האָבען גע-בראכט פערשיעדענע צווייגען און גראָזען און פערשטעלט דיא פענסטער פון גראַניט הויז פון אויסווייניג אזוי, אז עס איז קיין צייכען פערבליבען, אז דאָרט געפינט זיך א וואָהנונג פאר מענשען. זיי האָבען נאכהער צוגעגרייט זייערע ביקסען און קוילען, אום זיי זאָלען זיך קענען פערטהיידגען אין פאל אויב דיא ים-רויבער וועלען פון זייער אנוועזענהייט ערפאהרען און וועלען זיי אַנגרייפען. ווען זיי זיינען מיט אלעס פערטיג געוואָרען, האָט קאפיטאן הארדינג גע-זאָגט :

— מיינע פריינדע, אויב יענע ניעדערטרעכטיגע לומפען וועלען פרובירען פערבראפען אונזער אינזעל זאָלען מיר איהם פערטהיידגען אָדער ניט? — געוויס יא — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט — איך מין, אז מיר דארפען זאָגאר אָפּפערען אונזערע לעבענס פאר אונזער אינזעל. דער אינזשיניר האָט אָנגענומען דעם רעפאָרטער'ס האַנד און ער האָט זיא ליעבליך געדריקט. ער האָט דאָס זעלבע געטהאָן מיט זיינע אנדערע קאָמפא-ניאָנען.

בלויז איירטאָן האָט זיך פערשטעקט אין א ווינקעל און ער האָט אויסגע-מידען דיא הענד-דריקע פון זיינע ניי-געוואָרענע קאָלעגען. פילייכט האָט ער,

דער געהיימניספאלער אינזעל

דער געוועזענער פערברעכער, זיך נאָך אלץ געפיהלט ווערטהאלטן, אז זיין האנד זאָל פון יעמאנדען געדריקט ווערען.

סיידום הארדינג האָט פערשטאנען וואָס איירטאָן דענקט. ער איז צו איהם צוגעגאנגען און געפרעגט:

— און איהר, איירטאָן, וואָס וועט איהר טהאָן?

— מיין פפליכט — האָט איירטאָן קורץ געענטפערט.

ער האָט זיך דאן אוועקגעשטעלט ביים פענסטער און געקוקט דורך דיא שפאלטען צווישען דיא צווייגען.

עס איז שוין געווען האלב אכט דער זייגער. דיא זונן איז שוין געהאט פערגאנגען מיט צוואנציג מינוטען פריהער און עס איז שוין געווען כמעט גוט פינסטער. דאָך איז דיא קומענדע שיף געזעהן געוואָרען. זיא איז גע-שוואומען פונקט אנטקעגען גראניט הויז און איז שוין געווען בלוז צוויי מייל ווייט פון דאָרט. אויב זיא וועט בלוז פערבייפאָהרען דעם לינקאָלן אינזעל און דאן פאָרטזעצען איהר ריזע אין ברויטען מער, אָדער זיא וועט זיך אָב-שטעלען און איהר מאנשאפט וועט לאַנדען — דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען אלץ ניט געקענט וויסען און זיי האָבען געהאט צו ווארטען ביז דיא צייט וועט זיי דיעזע פראגע פערענטפערען.

סיידום הארדינג האָט אונטערדעסען זיך אליין געשטעלט אנדערע פרא-גען: פיליכט זיינען דיא פיראטען שוין אמאָל געווען אויף דיעזען אינזעל? פיליכט האָבען זיי זייער שווארצען סיגנאל ארויסגעשטעלט פאר זייערע מיט-ברידער וואָס געפינען זיך ערגיץ אויף'ן אינזעל אין א פלאץ וואָס זיי, דיא קאָלאָניסטען, האָבען נאָך ניט אויסגעפאָרשט? פיליכט קומען זיי ערשט מיט דעם אבזיכט אוועקצונעהמען דעם אינזעל פון איהם און זיינע קאָמפאניאָנען, וועלכע האָבען דאָרט אזוי פיעל מיה אוועקגעלעגט?

דיעזע פראגען האָבען געעגבערט זיין מה, אָבער ער האָט אויף זיי קיין אנט-וואָרט ניט געקענט געפינען. יעדענפאלס האָט ער מיט זיינע קאָמפאניאָנען בעשלאָסען, אז אויב עס וועט קומען צו א צוזאמענשטויס צווישען זיי און דיא ים-ברויבער, זאָלען זיי קעמפפען ביז'ן לעצטען טראָפען בלוט, אום צו פער-טהיידריגען דיא קליינע קאָלאָניע, וועלכע זיי האָבען ערוואָרבען דורך בלוט און שווייס. דיא קאָלאָניסטען זיינען זעהר נייגעריג געווען צו וויסען וויפיעל דיא פיראטען צעהלען זיך און אויב זיי האָבען פיעל געוועהר און קוילען, אָבער וויא אזוי האָבען זיי אזא זאך געקענט וויסען?

עס איז געוואָרען נאכט. א געדיכטע פינסטערניס האָט ארומגעוויקעלט דעם לינקאָלן אינזעל און דעם ים ארום און ארום. קיין ליכט, קיין שייין איז ערגיץ געזעהן געוואָרען. דיא לייכטונג אויף דער קומענדער שיף איז געווען אויסגעלאָשען און מען האָט ניט געקענט זעהערקען, אויב א שיף קומט פון

ערניץ אָדער ניט. דיא שיה איז אזוי וויא פערשוואונדען געוואָרען און מען האָט ניט געוואוסט וואו זיא איז הינגעקומען.

— ווער ווייסט — האָט פענקראַפּט געזאָגט — פּילייכט האָט דיא פערפּלוכט־טע שיה געאנקערט אויף איבער נאכט און מיר וועלען זיא ניט קענען זעהן ביז מאָרגען פּריה ?

אָבער אזוי וויא אלס אן ענטפּער צום מאטראָז'ס פראגע האָט זיך בעוויזען א העלע שיין און א שאָס פון א קאנאָגע האָט זיך געהערט.

דיא קאָלאָניסטען זיינען דאן געווען זיכער, אז דיא שיה איז דאָ און אז זיא פיהרט מיט געוועהר.

פון דער צייט וואָס דער בליאסק איז געזעהן געוואָרען ביז דער קראך איז געקומען האָט געדויערט זעקס סעקונדען. הארדינג האָט דערפון אויסגערעכענט, אז דיא שיה געפינט זיך א מייל ווייט פון גראניט הויז.

אין דער זעלבער צייט האָבען דיא קאָלאָניסטען געהערט דאָס בראזגען פון קייטען. דיא שיה האָט עס דאמאָלסט ארונטערגעלאָזט דעם אנקער.

2 מעס קאפיטעל.

איירטאָן'ס ריזיקאלישע אונטערנעהמונג. — פערברעכער פון אינזעל נאָרפאלק. — איירטאָן אויף דער "ספּידו". — דערקענט זיין געוועזענעם חבר. — דער בלוטגער קאמפף. — צוריק אויף לינקאָלן אינזעל.

עס איז שוין מעהר קיין צווייפּעל געווען ביי קיינעם, אז דיא פּיראטען מיינען צו בעזוכען דעם לינקאָלן אינזעל. זיי האָבען זייער שיה געאנקערט ניט ווייט פון ברעג, וואהרשיינליך מיט דעם אביכט, אז אויף מאָרגען זאָלען זיי צור פאָהרען צום אינזעל מיט קליינע שיפּלעך.

סיירוס הארדינג און זיינע קאמפאניאָנען זיינען געווען גרייט צו אלעס, זאָגאר צו דאָס ערנסטע. אָבער וויא ענטשלאָסען זיי זיינען געווען האָבען זיי אויך אין זיינען געהאט צו זיין פאָרויכטיג און זיך היטען וויא ווייט מעגליך אויסצומיידען א צוזאמענשטויס צווישען זיי און דיא ים־באנדיטען. פּילייכט וועט זיי מעגליך זיין צו בעהאלטען זייער אנוועזענהייט פון דיא פּיראטען ? פּילייכט וועט דיא רויבער־באנדע בלויז קומען אויף'ן אינזעל אויף א קליינע וויילע און זיי וועלען איהם ניט אויספאָרשען ? פּילייכט וועלען זיי בלויז אָננעהר מען פּרישעס וואסער פון דער "מערסי" און וועלען באלד אָבפּאָהרען ? פּילייכט וועלען זיי ניט בעמערקען דעם בריק איבער'ן טייך וואָס איז א מייל און א האַלב

ווייט? פילייכט וועלען זיי צום גליק פערזעהן זייערע פאבריקען ביי דיא "טשימ" נים" און זיי וועלען גאָר קיין פערדאכט בעקומען, אז יעמאנד געפינט זיך אויף'ן אינזלע? אָט דיא אלע זאכען האָבען דיא קאָלאָניסטען איבערגעטראכט און זיי האָבען אָנפאנגס עטוואָס געהאָפּט, אז עס וועט פילייכט צו קיין געפאהר ניט קומען. אָבער ווען זיי האָבען זיך וועגען דעם דורכגערעדט, האָבען זיי איינ-געזעהן, אז זיי האָבען א טעות.

צו וואָס האָבען דיא פיראטען אויפגעצויגען זייער פלאַג איידער זיי זיינען געקומען צום אינזלע? און צו וואָס האָבען זיי אויסגעשאַסען פון דער קאנאָנע? דיעזע פראגען האָבען דיא קאָלאָניסטען געשטעלט איינע דיא אנדערע. זיי האָבען געוואוסט, אז ווען דיא לייטע פון דער שיף וואָלטען בלוז געווען צו-פעליגע דורכפאָהרער וואָלטען זיי דיא ביידע זאכען ניט געטהאָן. זיי האָבען דארום אָנגענומען, אז מיט דער פלאַג און דאָס אָבפיייערען פון דער קאנאָנע האָבען דיא יס-באנדיטען ערקלערט דעם לינקאָלן אינזלע אלס זייער אייגענטהום און זיי וועלען געזויס אָנפיהרען א מלחמה מיט דיא ביז יעצטיגע בעזיצער פון אינזלע, און מיט וואָס וועלען זיי, דיא קאָלאָניסטען, ענטפערען אויף דיא קא-נאָנען שיסע פון פיינד, אז מעהר וויא קליינע ביקסען האָבען זיי ניט? דיע-זע פראגע האָט זיי שטארק בעאונרוהיגט און דיא מוטהיגע בראווע מענשען זיי-נען אן עכט ביסעל פערצווייפעלט געוואָרען. אָבער סירוס הארדינג האָט זיינע קאָמפאניאָנען געטרייסט און געזאָגט:

— מיר דארפען זיך, פריינדע, ניט פיעל שרעקען, ווייל מיר זיינען אין אן אונבעזיעגבארען צושטאנד. דער פיינד וועט ניט געפינען דיא עפענונג פון דער הייהל וואָס פיהרט צום גראניט הויז; פון דער זייט צום ים וועלען זיי אויך ניט דערקענען, אז דאָ איז א וואָהנונג פון מענשען, זאָבאלד מיר האָבען דיא פענסטער פערשטעלט, און איך גלויב אז זיי וועלען אוועקפאָהרען זייער וועג און זיי וועלען גאָר ניט וויסען, אז יעמאנד איז דאָ פאראן.

— אָבער אונזער פעלד, אונזער גרינס גארטען, אונזער געפליעגעל-הויף און אונזערע שטאהלען! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען, טופענדיג מיט'ן פוס.

— פערפאלען! — האָט הארדינג געענטפערט — קענען מיר דען עפעס העלפען?

— דיא פראגע איז — האָט זיך דער רעפאָרטער אָבערופען — וויפיעל זיינען זיי אין צאָהל? — אויב דיא יס-רויבער זיינען ניט מעהר וויא צעהן אָדער צוועלף פערזאָן קענען מיר זיך אונטערנעהמען צו קעמפפען אנטקעגען זיי; קוים אָבער זיינען זיי מעהר, וועלען מיר זיי מוזען לאָזען טהאָן וואָס זייערע הערצער וועלען גלוסטען.

- קאפיטאן הארדינג — האָט זיך איירטאָן אָבגערופען — וועט איהר מיר געבען דיא ערלויבנים?
- ערלויבנים צו וואָס, מיין פרוינד?
- צו געהן צו יענער שיף און אויסגעפינען דיא מאכט פון איהר מאנשאפט.
- אָבער, איירטאָן — האָט זיך דער אינזשיניר אָבגערופען — איהר וועט דאָך ריזיקירען מיט אייער לעבען?
- און ווארום טאקי ניט, מיין הערר?
- דאָס איז צופיעל. איהר זיינט אויף אזוי פיעל ניט פערפליכטעט.
- איך דארף טהאָן מעהר וויא מיין פפליכט — האָט איירטאָן געענטפערט.
- וועט איהר געהן צו דער שיף אין א קליין שיפעל? — האָט ספילעט געפרעגט.
- ניין, מיין הערר, איך וועל שווימען. א שיפעל וועלען דיא לייטע פון שיף דערזעהן; מיך אליין אָבער וועלען זיי ניט בעמערקען.
- ווייסט איהר, אז דיא שיף איז א מייל און א פיערטעל ווייט פון ברעג? — האָט הערבערט געפרעגט.
- איך זאָג אייך, איירטאָן, אז דאָס איז א העכסט ריזיקאלישע אונטער-נעהמונג — האָט דער אינזשיניר געזאָגט.
- דאָס מאכט מיר קיין אונטערשיעד — האָט איירטאָן פעסט ענטשלאָר סען געענטפערט — אויב עס איז ריזיקאליש אָדער ניט. קאפיטאן הארדינג, איך בעט אייך אז איהר זאָלט מיר טהאָן דיא געפעליגקייט און מיך לאָזען שווי מען צו דער שיף, פילייכט דורך דיעזען טהאט וועל איך אין מיינע אייגענע אויגען אביסעל ערהויבען ווערען.
- געהט, איירטאָן — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — געהט, און זאָל אייך גאָט בעגליקען.
- סיידום הארדינג האָט איהם דיעזע ערלויבנים געגעבען געגען זיין ווילען. אָבער ער האָט איינגעזעהן, אז דער ניעדערגעפאלענער געוועזענער פערברעכער וועט זיך זעהר פיעל ערגערען ווען ער וועט איהם דיא ערלויבנים ניט געבען און ער האָט איהם געהייסען געהן.
- איך וועל מיט איהם מיטגעהן — האָט פענקראָפט געזאָגט.
- האָט איהר קיין צוטרויען צו מיר? — האָט איירטאָן אויסגעשריען — אַך, מיין גאָט, ביז וויא לאַנג?
- ניין, ניין! — האָט הארדינג אויסגערופען — ניין, איירטאָן, פענקראָפט מיינט עס ניט, איהר האָט איהם ניט גוט פערשטאנען.
- ריכטיג אזוי, פרוינד איירטאָן — האָט זיך פענקראָפט אָבגערופען — איך מיין גאָר ניט צו געהן מיט אייך צו דער שיף. איך וויל אייך בלוזן בעגליי-

טען ביז דעם קליינעם אינזעל, פילייכט האָט דאָרט איינער פון דיא באַנדיטען גע-
לאַנדעט און ער וועט וועלען געבען א סיגנאַל צו זיינע מיטברידער, וועלען מיר
איהם אין צווייען קענען אָבהאַלטען. איך וועל דאָרט וואַרטען פאַר אייך און איהר
וועט אליין צושווימען צום שיף.

דערמיט איז איירטאָן צופריעדען געווען און ער איז אוועק אין דיא בעגליי-
טונג פון פענקראָפּט.

איירטאָן האָט אַראָבגעצויגען זיינע קליידער און ער האָט זיך גוט אויסגע-
ריבען מיט גראָז, אום ער זאָל ניט אזוי שטאַרק פיהלען דיא קעלט פון דעם
וואסער, וואו ער איז געווען ענטשלאָסען צו פערבלייבען אייניגע שטונדען, אויב
עס וועט נויטיג זיין. זיין פלאן איז געווען, ער זאָל צושווימען צום שיף, זיך
אָנהאַלטען אָן איינע פון דיא קייטען און זיך צוהערען וואָס אין שיף געהט
פאַר. אין דיא פינסטערניס פון דער נאַכט, האָט ער געהאַפּט, וועט איהם קיינער
פון שיף ניט בעמערקען.

וועהרענדר איירטאָן האָט זיך פערטיג געמאַכט צום שווימען, האָט פענקראָפּט
געבראַכט זייער קליינע שיפעל, מיט וועלכע זיי זיינען אריבערגעפאָהרען דעם
קאנאַל, וואָס האָט אָבגעשיידעט דעם לינקאַלן אינזעל פון דעם קליינעם אינזעל
אויף וועלכען דיא קאַלאָניסטען זיינען ארויסגעוואָרפען געוואָרען פון ים, ווען
דיא קאטאַסטראָפּע מיט זייער באַלון האָט פאסירט. זיי זיינען געפאָהרען לאַנג
זאם און פאָרויכטיג אויס מורא, אז דיא פיראַטען זאָלען ניט דעהרען דעם
גערויש פון זייערע רודערס. ווען זיי זיינען אריבערגעפאָהרען דעם קאנאַל, זיינען
זיי אריבער דעם שמאַלען אינזעל און איירטאָן איז אריינגעשפרונגען אין מעער
און זיך געלאָזט שווימען. פענקראָפּט האָט זיך פערשטעקט הינטער א פעלז
און געווארט ביז איירטאָן וועט צוריק קומען. דיא איבעריגע מיטגליעדער פון
דער קאַלאָניע האָבען זיך בעהאַלטען אין דיא "טשימניס", אום זיי זאָלען גיכער
קענען בעקומען א נאַכריכט פון איירטאָן.

עס איז געווען האַלב עלף דער זייגער, ווען איירטאָן האָט אָנגעהויבען שווי-
מען צו דער פיראַטען שיף. עס איז געווען עכט פינסטער, אָבער ער האָט דיא
שיף דייטליך געקענט זעהן. איירטאָן איז געווען בראוו און מוטיג. ער האָט
זיך ניט אָבגעשראַקען פאַר דיא געפאהרען אונטער וועלכע ער איז געווען אונ-
טערוואָרפען. ער האָט גאָר ניט געדענקט, אז ער קען דערשאַסען ווערען פון דיא
פיראַטען, ער האָט ניט איבערגעקלערט אז ער קען דערטרונקען ווערען, אָדער
האָפישען קענען איהם אויפפּרעסען לעבעדיגערהייד; איהם האָט קיין זאך
ניט געקומען. ער האָט זיין אונטערנעהמונג געהאַלטען פאַר זיין פּפליכט, פאַר
זיין הייליגע שליחות און ער האָט עס געוואָלט דורכפיהרען.

מיט א האַלבע שטונדע שפעטער איז איירטאָן צוגעקומען צום שיף. קיי-
נער פון דיא מאַנשאַפּט אָדער פאסאזשירען פון שיף האָט איהם געזעהן אָדער עט-

וואָס געהערט פון איהם. ער האָט זיך אָנגעכאפט אָן א קייט פון אנטער און ער האָט זיך פעסטגעהאלטען. ווען ער האָט זיך אָבגערוהט איז איהם געלונגען ארויפצוקלעטערען אויף'ן פאָדערשמען טהייל פון שיף וואָס שניידט דורך דעם וואסער. דאָרט האָבען זיך געטריקענט אייניגע פאָר מאטראָזען הויזען. ער האָט ארונטערגענומען א פאָר און זיי אָנגעהאַן. ער האָט זיך דאָרט אוועקגעזעצט און זיך אויפמערקזאם צוגעהערט וואָס אין שיף געהט פאָר. ער האָט געהערט וויא מען רערט דאָרט, מען זינגט און מען לאַכט. צווישען אנדערעס האָט ער דייטליך געהערט פאָלגענדע פראזען:

"אונזער שיף איז אן אויסגעצייכענטע זיענערין".

"זיא שווימט גוט און פערדיענט דעם נאָמען "ספירי" (שנעל, געשווינד).

"הורא פאר איהר קאפיטאן!"

"הורא פאר באָב הארווי!"

איירטאָן איז אן אויפגעצייטערטער געוואָרען, ווען ער האָט דערהערט דיא דערמאָהנטע פראזען. באָב הארווי איז געווען איינער פון זיינע אלטע קאָלעגען אין אויסטראליען. זיי האָבען צוזאמען גערויבט און פערשיעדענע פערברעכענס בעגאנגען. דיזער הארווי איז אמאָל אויך געווען א מאטראָז, אָבער ער האָט אויפגעגעבען זיין שטעלע און ער איז געוואָרען א געפעהרליכער פערברעכער. דיא שיף, האָט איירטאָן געוואוסט, האָט דער הארווי מיט זיין באנדע אוועקגע- נומען פון דיא ברעגען פון אינוועל נאָרפאָלק. דיא "ספירי" איז געווען אָנגע- לאָדען מיט וואפען, קוילען, שיס-פולווער און אנדערע קריענס-מאטעריאלען און פערשיעדענע כלים, אינסטרומענטען און ווערק-צייג. זיא האָט געזאָלט אָב- פאָהרען צו דיא סענדוויטש אינזלען, ווען באָב און זיינע מיטהעלפער, אנטלאָפּענע ארעסטאנטען, האָבען זיא אוועקגערויבט. באָב און זיין באנדע, האָט איירטאָן געוואוסט, זיינען פיעל ערגער און געפעהרליכער פון דיא מאלאיער פיראטען, ווייל זיי אליין, דיא פיראטען פון דיא מאלאי אינוועל, ווערען בערויבט און אויס- געשלאכטעט פון באָב און זיין חברה.

וויא איירטאָן האָט פערשמאנען, האָט דיא רויכער באנדע גע'שכור'ט אויף'ן שיף, און לויט זייערע קולות, האָט אויסגעזעהן אז זיי זיינען ניט וועניג אין צאָהל.

אצינד איז צייט צו ערקלערען וואָס דער נאָרפאָלק אינוועל איז. ער ליגט 29 גראד, צוויי מינוטען סאוסה לאטיטוד (ברייט פון דער וועלט), און 165 גראד, 42 מינוטען איסט לאנגיטוד (לענג פון דער וועלט), צו מזרח זייט פון אויסטראליען. דער אינוועל איז זעהר א קליינער און האלט בלויז זעקס מייל אין אומקרייז, עס הייסט, אז מיט א שטריק וואָס איז זעקס מייל לאנג, קען מען דעם גאנצען אינוועל ארומינגלען. דיא ענגלישע רעגירונג פלעגט אמאָל אהין פערשיקען קרימינאלע פערברעכער. דאָרט זיינען אויפגעהאלטען געוואָרען

פינף הונדערט פון ענגלאנד'ס ערגסטע און געפעהרליכסטע באנדיטען. דער אינזעל איז געווען בעוואכט פון 150 סקאלדאטען און פופציג רעגירונגס אָנגער שטעלמע. דיא געפאנגענע זיינען דאָרט געהאלטען געוואָרען אונטער א שטרענגע דיסציפלין; אָבער דיא דאָרטיגע פּערישיקטע באנדיטען פלעגט אמאָל געלינגען צו אנטלויפען. זיי פלעגען ערניץ פּערכאפּען א שיף און ווערען ים־רויבער.

איינער פון די עזע איז געווען באָב הארווי און אזוי זיינען אויך געווען זיינע קאָמפּאניאָנען. איירטאָן האָט אמאָל אויך געוואָלט טהאָן דאָס זעלבע, אָבער עס איז איהם ניט געלונגען. באָב הארווי האָט פּערכאפּט דיא שיף "ספּירי", האָט אויסגעשלאכטעט איהר מאנשאפט, און דאָס איז שוין דאָ מאַלס געווען א יאָהר און א האַלב זייט ער האָט זיך ארומועטריבען איבער'ן פּאַסיפּיק (שטילען מעער) מיט א קאָמפּאניע רויבער און מערדער וואָס ער האָט געהאט אונטער זיין קאָמאנדע.

דיא געשפּרעכען און געלעכטערס צווישען דער רויבער באנדע זיינען נאָך אלץ אָנגעגאנגען. איירטאָן האָט א סך ווערטער און פּראָזען דייטליך געהערט און ער האָט זיך איבערצייגט, אז דיא לייטע זיינען געקומען צום לינקאָלן אינזעל דורך א צופאַל, אָבער זיי זיינען דאָרט פּריהער ניט געווען און זיי האָבען זאָגאר ניט געוואוסט, אז אזא אינזעל עקזיסטירט. איירטאָן האָט אָבער איבער־געטראכט, פּיליכט וועט באָב הארווי'ן דער ניי־ענטדעקטער אינזעל געפעלען ווערען און זיי וועלען זיך אויף איהם בעזעצען.

איירטאָן איז געווען פּעסט איבערצייגט, אז דיא פּיראטען האָבען קיינעם ניט אויף'ן אינזעל, און דאָס וואָס זיי האָבען ארויפגעצויגען זייער שוואַרצע פּלאַג אויף'ן שיף און זיי האָבען אויסגעשאַסען, איז ניט געווען קיין סיגנאַל צו יעמאנדען, אזוי וויא הארדינג האָט געהאט געדענקט, זאָנדערן אן איינפאַכע שטיפּעריי פון דיא רויבער.

עס האָט אלזאָ געדראָהעט א שרעקליכע געפּאהר אויף דעם פּערמעגען פון דיא קאָלאָניסטען, און עס איז געווען זעהר וואהרשיינליך אז זייערע לעבענס זיי־נען אויך געהאנגען אויף א האָר. באָב הארווי, האָט איירטאָן געוואוסט, איז אזוי וויא א בלוט־דורשטיגע חיה, און אויב נור ער וועט בעשליסען צו מאכען דעם אינזעל פאַר זיין הויפט קווארטיר, וועלען ער און זיינע מענשען זיכער אויסשלאכטען אלע זייטיגע פּערזאָנען וואָס זיי וועלען דאָרט געפינען. יעדער־פּאַלס, האָט איירטאָן ביי זיך געטראכט, וועט מוזען קומען צו א צוואמענ־שטויס צווישען דיא בעזיצער פון אינזעל און דיא פּיראטען און אָהן א בלוטיגע מלחמה וועט עס ניט אָבנעהן.

אָבער קענען זיי האָפען צו בעזיעגען דיא באנדע? איז מעגליך אז זיי זאָלען דיא באנדיטען קענען פּערטרייבען? דאָס אָנבעלאנגט אָן דעם, וויא גרויס דיא באנדע אויף דער "ספּירי" איז און וועלכע און וויפיעל וואפען זיי האָבען.

דאָס אלעס האָט איירטאָן בעשלאָסען אויסצוגעפינען, מעג עס איהם זאָגאר קאָסטען זיין לעבען.

ער האָט אָבגעוואַרט ביי א שטונדע צייט. דיא געשרייען, זינגעריי און געלעכטער זיינען אין שיף אלע מאָל שטילער געוואָרען, ביז עס איז געוואָרען אין גאַנצען שטיל. איירטאָן האָט פערשטאנען, אז זיי זיינען אלע פון שכרות איינגעשלאָפּען און ער האָט בעשלאָסען אַרויפצוקלעמערען אויף'ן דעק.

אויף'ן שיף איז דורכאויס געווען פינסטער. דיא לאַנטערנעס זיינען גע- ווען אויסגעלאָשען און עס איז ערניז קיין שייין געזעהן געוואָרען. איירטאָן האָט גענומען קלעמערען אין דער פינסטער און עס איז איהם געלונגען צו קומען אויף'ן דעק. דיא פיראטען זיינען אלע געווען פערזונקען אין א טיעפען שלאָף און זיי האָבען ניט געהערט וויא דער פרעמדער איז אַרויפגעקומען. ער האָט פאָרויכטיג געמאַכט א שפּאַציר איבער פערשיעדענע טהיילען פון דעק און ער האָט אויסגעפונען, אז דיא "ספּירי" האָט פיער מאָדערנע קאַנאָנען, וועלכע קענען וואַרפען קיילען וואָס וועגען פון אכט ביז צעהן פונט. איין קויל אזעלכע קען טויטען צעהנדליגע מענשען מיט אַמאָל.

וואָס אָנבעלאַנגט צום צאָהל פון דיא פיראטען, האָט איירטאָן ניט געקענט וויסען. אויף'ן דעק זיינען געשלאָפּען צעהן פערזאָן, אָבער ער האָט ניט געקענט וויסען וויפיעל עס געפינען זיך נאָך אין דיא קאיוטען. לויט דיא קולות וואָס ער האָט פריהער געהערט, האָט ער אָבגעשאצט אז דאָרט געפינען זיך ביי א פופציג פערזאָן, און וואָס וועט ער מיט דיא אנדערע פינף קאָלאָניסטען קענען טהאָן אַנטקעגען אזא גרויסע מחנה וואָס זיינען נאָך בעוואַפּענט מיט מעכטיגע קאַנאָנען? אָבער ער האָט געדענקט, אז ער האָט פיעל אויפגעטהאָן דערמיט וואָס ער האָט דאָס אלעס אויסגעפונען און ער וועט עס קענען בעריכטען צו קא- פיטאן האַרדינג, וועלכער וועט פיליכט מאַכען אירגענד וועלכע פאָרבערייטונג גען צו פערטהיידענען זייערע לעבענס און זייער קאָלאָניע. מעגליך אז אזא מאַן וויא האַרדינג וועט געפינען מיטעל וויא אזוי צו קעמפּען געגען דעם אונזער- וואַרטעטען פיינד.

איירטאָן האָט אַלזאָ מעהר ניט געהאַט וואָס צו טהאָן אויף דער פיראטען שיף און ער האָט געדענקט אומקעהרען זיך צוריק צו זיינע קאָמפּאַניאָנען און אָבגעבען זיי א בעריכט וועגען דיא שליחות וואָס ער האָט אליין אויף זיך גע- נומען און ערפילט. ער האָט זיך אָנגעהויבען צוגרייטען אַרונטערצולאָזען זיך צוריק אין וואַסער.

אָבער דיעזער מאַן, וועלכער האָט פערשפּראַכען זיינע וואָהלטהעמער צו טהאָן פאר זיי נאָך מעהר וויא ער איז פערפליכטעט צו טהאָן, האָט באלד בערייהעט אויף זיין בעשלוס, ווייל א העלדישער געדאַנק איז איהם אַריינגעפאלען אין מח. ער האָט, נעמליך, בעשלאָסען צו אָפּפּערען זיין לעבען, אום צו רעטען דעם אינ-

זעל און דיא קאלאָניסטען פון דיא הענד פון דיא יס־רויבער. ער האָט זיך בע־דענקט, אז סײַרום הארדינג וועט וואהרשיינליך ניט געפינען קיין מיטעל וויא אזוי צו בעזיעגען פופציג פערזאָן, וועלכע זיינען גוט בעוואפענט; ער האָט אויסגערעכענט, אז דיא באנדיטען וועלען באַמבארדירען דיא גראניט הויז און וועלען זיא פיליכט מיט זייערע קאנאָנען חרוב מאכען, און ווען אפילו דאָס וועט זיי ניט געלינגען, וועלען זיי אזוי לאנג בעלאגערען דעם אינוועל ביז דיא קאלאָניסטען וועלען פון הונגער אויסשטארבען. דיעזער געדאנק האָט דעם אָרענטליכען און בראווען איירטאָן געבראכט דערצו, אז ער זאָל מיט פערגעניגען זיין אייגענעם לעבען אוועקגעבען צוזאמען מיט דיא לעבענס פון דער רויבער און מערדער באנדע, אום צו רעטען דיא גוטע און גאסטפריינדליכע קאלאָניסטען פון לינקאָן אינוועל.

דער געוועזענער רויבער און מערדער האָט ביי זיך געטראכט, אז ער וועט טהאָן א גוטע זאך ווען ער וועט דיא באנדע אומבריינגען. ער אליין האָט אזעלכע באנדעס געשאפען; ער אליין איז געווען דער אָנפיהרער פון פיראטען; ער אליין האָט פיליכט פון באַב הארווי געמאכט דאָס וואָס ער איז און ער האָט אָנגענומען פאר א הייליגע פפליכט אָבצוראמען דיא באנדיטען צוזאמען מיט זיין אייגענעם זינדיגען קערפער פון דער וועלט, זאָבאלד אז ער האָט א גע־לעגענהייט דערצו. זיין בעשלוס איז געווען אויפצורייסען דעם פולווער מאגאזין פון דער שיף און לאָזען איהר זינקען צוזאמען מיט דיא מענשען.

צוקומען צום פולווער מאגאזין איז ניט געווען קיין שווערע זאך. איירטאָן האָט אלס געוועזענער מאטראָז געוואוסט אין וואָס פאר א טהייל פון שיף דער פולווער מאגאזין געפינט זיך געוועהנליך. ער איז אויך געווען זיכער אז קיין פולווער פעהלט דאָרט ניט. א שיף, וואָס האָט אויף איהר דעק פיער קאנאָנען, האָט געוויס א היבשען זאפאס פולווער, צו וועלכע מען דארף בלויז צושטעקען איין פונק פייער און דיא גאנצע שיף וועט מאָמענטאלנע צוקלאפט ווערען אויף שטיקער.

איירטאָן האָט זיך פאָרזיכטיג געלאָזט געהן. ער איז דורכגעגאנגען אייניגע צימערן און ער האָט דאָ און דאָרט געטראָפען לייטע פון דער רויבער באנדע, וועל־כע זיינען געלעגען בעזויפענע. ניט איינמאָל האָט ער זיך אָנגעשטויסען אָן זייערע קערפערס, אָבער זיי זיינען געווען אזוי שכור, אז זיי האָבען ניט געוואוסט פון דעם פרעמדען בעזוכער אויף דער "ספירי", זאָגאר ווען איירטאָן האָט אויף זיי אָנגעטראָטען. אין איין אָרט האָט געברענגט א לאנטערנע און ביי איהר שיין האָט איירטאָן דערזעהן א רעוואָלווער הענגענדיג אויף א וואנד. ער האָט דיא וואפע צוגענומען.

ער האָט זיך איבערצייגט, אז דער רעוואָלווער איז געווען א געלאָדענער און מעהר האָט ער ניט געדארפט. אָבפיערען איין מאָל אין פולווער מאגאזין

און דער קראף, וואָס וועט פּערוויסמען און פּערניכמען דיא נאַנצע שיה, וועט קומען.

איירטאָן איז ענדליך געקומען צום פּולווער מאנאזין, וועלכער איז געווען פּערשלאָסען. ער האָט מיט זיינע פּעסטע הענד אויפגעבראָכען דעם שלאָס, אָב-וואָהל עס איז איהם אָנגעקומען גאַנץ שווער, ווייל ער האָט נאָך געמוזט פּאַר-זיכטיג זיין ניט צו מאכען קיין גערויש.

אַבער אין יענעם מאָמענט ווען דיא טהיר האָט זיך געעפּענט, האָט אייר-טאָן דערפיהלט א האנד אויף זיין שולטער.

— וואָס טהוסט דוא דאָ? — האָט איהם א הויכער מאן געפרעגט מיט א בייזע שטימע און האָט אויפגעהויבען א ברענענדע לאַנטערנע אנטקעגען איירטאָן'ס געזיכט.

איירטאָן איז אָפּגעשפרונגען הינטער זיך. ער האָט דעם מאן דערקענט אלס זיין אַמאָליגען חבר באָב הארווי. יענער אָבער האָט איירטאָן'ען ניט דער-קענט, ווייל ער האָט איהם גערעכענט פאר טויט זייט א לאַנגע צייט.

— וואָס טהוסט דוא דאָ? — האָט הארווי נאָך אַמאָל געפרעגט אָנגעה-מענדיג דעם פּרעמדען פּאַר'ן האַלדז.

אַבער איירטאָן האָט ניט געענטפּערט. ער האָט זיך ארויסגעריסען פון הארווי'ס הענד און איז צוגעלאָפּען צום פּולווער מאנאזין מיט דעם אַבזיכט אריינצושיסען אהין א קויל.

— רעטעט! רעטעט! — האָט באָב הארווי אויסגעשריען.

אויף זיין געשריי זיינען געקומען צולויפּען נאָך אייניגע פּיראַטען און איידער איירטאָן האָט צייט געהאַט אָבצופּייערען איז ער אומגעשליידערט געוואָרען און דיא באַנדיטען האָבען איהם פּעסטגעהאַלטען. דאָך איז איהם געלונגען אויסצושיסען און צוויי פון דיא פּערברעכער זיינען אומגעפּאַלען. אָבער אין דעם זעלבען מאָמענט האָט איירטאָן געקומען א קלאַפּ מיט א מעסער וואָס האָט געמאַכט א שניט אין זיין שולטער.

דער בראווער מאן האָט דאן איינגעזעהן, אז ער וועט שוין זיין פּלאַן ניט קענען דורכפיהרען. באָב הארווי האָט צוריק פּערשלאָסען דיא טהיר פון פּולווער מאנאזין און באַלד האָבען זיך געהערט פּיעלע טריט אויף'ן דעק; א צייכען, אז דיא פּיראַטען האָבען זיך אויפגעכאַפּט און זיי קומען אלע צו הילף זייער אָנפיהרער. איירטאָן האָט נור געהאַט צו טהאָן איין זאַך: ארויסצורייסען זיך פון זייערע הענד און אנטלויפּען.

אַבער וועט עס איהם געלינגען? דאָס איז געווען זעהר צווייפּעלהאַפּט. דאָך האָט איירטאָן ביי זיך בעשלאָסען צו טהאָן אלעס מעגליכע און בעפּרייען זיך פון דער פּיראַטען שיה.

פּיער קוילען האָט נאָך איירטאָן געהאַט אין רעוואָלווער, וועלכען דיא באַנ-

דיטען האָבען אין טומעל ביי איהם ניט אוועקגענומען. ער האָט זיך שנעל אויפגעהויבען און אָבגעפייערט א קויל אויף באָב האַרווי. דיא קויל האָט איהם ענטוועדער גאָר ניט געטראָפּען אָדער זיא האָט איהם לייכט פּערוואַנדעט, ווייל ער האָט געזעהן, אז באָב איז ניט אומגעפאלען און איז פּערבליבען שטעהן אויף זיין אָרט. איירטאָן האָט זיך געלאָזט לויפּען אויף'ן דעק. ער האָט מיט א קלאַפּ מיט'ן רעוואָלווער צושמעטערט דיא לאַנטערנע און עס איז געוואָרען שטאַק פינסטער. דאָס האָט איהם פּיעל געהאַלפּען דורכצופיהרען זיין פּלאַן. א פּאָר פּיראטען, וועלכע זיינען נאָך געשלאָפּען, האָבען זיך אויפגעכאַפּט און זיי האָבען זיך געלאָזט לויפּען אַנטקעגען איהם. איירטאָן האָט וויעדער אַמאָל אויס-געשאַסען און זיי האָבען זיך צוריקגעצויגען, ניט וויסענדיג וואָס אויף'ן שיה קומט פּאָר. אין אייניגע סעקונדען אַרום איז איירטאָן געווען אויף'ן דעק און איז אַרונטערגעשפּרונגען אין מער. ווען ער האָט אָנגעהויבען שווימען האָט מען פּון דער "ספּירי" אָנגעהויבען האַנגלען מיט קוילען, אָבער צום גליק האָט איהם קיינע פּון דיא קוילען געטראָפּען.

מען קען זיך לייכט פּאַרשטעלען וויא פּענקראָפּט, וועלכער איז געלעגען בעהאַלטען אויף'ן קליינעם אינזעל אָדער "סייפּטי איילענד", וויא דיא קאַלאַד-ניסטען האָבען איהם גערופּען, האָט געפּיהלט ווען ער האָט געהערט דיא שיי-סעריי! מען קען אויך לייכט פּערשטעהן וויא דיא איבעריגע קאַלאַניסטען וועלכע זיינען געווען בעהאַלטען אין דיא "טשימניס" האָבען דאַמאָלס געפּיהלט! זיי זיינען אלע אַרויסגעלאָפּען צום ברעג ים. זיי זיינען געשטאַנען גרייט צו א קאַמפּ, אָבער זיי האָבען אין דער פינסטער קיין זאך ניט געזעהן.

דיא קאַלאַניסטען האָבען געדענקט, אז דיא פּיראטען האָבען פּילייכט איירטאָן'ען געכאַפּט אויף זייער שיה אָדער נעבען שיה און זיי האָבען איהם דערשאַסען, און פּילייכט פּאָהרען זיי ערשט אויסראָטען דיא איבעריגע מיט-גליעדער פּון דער קאַלאַניע! זיי זיינען דאַרום געווען גרייט צו פּערטהיידיען זיך ביז'ן לעצטען טראָפּען בלוט, אָבוואָהל זיי האָבען שטאַרק געצווייפּעלט אויב זייער פּערטהייד יגונג וועט עפּעס העלפּען.

א האַלבע שטונדע איז פּאַראַיבער און דיא שייסעריי האָט אויפגעהערט, אָבער ניט איירטאָן און ניט פּענקראָפּט זיינען געקומען. דיא איבעריגע פּיער מיטגליעדער פּון דער קאַלאַניע האָבען געדענקט אז דיא פּיראטען האָבען בעלאַד גערט דעם קליינעם אינזעל און אי איירטאָן, אי פּענקראָפּט זיינען שוין אין זייערע הענד. זאָלען זיי לויפּען אהין, פּילייכט וועלען זיי נאָך זייערע קאַמ-פּאַניאָנען קענען רעמען? זיי וואָלטען דאָס געטהאָן, ווען דאָס וואָלט מעגליך געווען, אָבער וויא אזוי? דאָס וואַסער אין ים איז געשטיגען און דער קאַנאַל צווישען לינקאָלן און סייפּטי אינזעל איז פּול; קיין שיפּעל האָבען זיי ניט, היינט וויא אזוי קענען זיי אהין אַריבערקומען? האַרדינג, ספּילעט, נעב און הער-

בערט זיינען זעהר פערצווייפעלט געווען און זיי האָבען ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן.

ענדליך, אום האלב איינס דעם זייגער נאָך האלבע נאכט, האָבען זיי אויף'ן וואסער דערזעהן א שיפעל מיט צוויי פערזאָן. דאָס זיינען געווען אירטאָן א ביסעל פערוואונדעט און פענקראָפט, וועלכער איז געווען געוונד און שטארק אויף אלע גליעדער. אין א פאָר מינוטען ארום זיינען זיי צוגעפאָהרען צום ברעג און זייערע קאָמפאניאָנען האָבען זיי עמפפאנגען מיט גרויס פרייד.

אירטאָן האָט זיי ענטדעקט דעם טרויעריגען סוד, אז זייער אלע מענס לאגע איז זעהר אן ערנסטע און אז זיי זיינען אין גרויס געפאהר, ווייל דיא פיראטען האָבען ערפאהרען, אז דער לינקאָלן אינוועל איז בעוואָהנט פון מענ-שען און זיי וועלען שוין ערשט זיכער לאנדען אויף'ן אינוועל און קיין רחמנות קען מען פון זיי ניט ערווארטען. קוים נור וועלען דיא קאָלאָניסטען אריינפאלען אין זייערע הענד, וועט שוין קיינער לעבעדיג ניט ארויס.

— מיר מוזען קעמפפן, מיר מוזען שטארבען אזוי וויא העלדען — האָט דער רעפאָרטער געזאָגט.

— לאָמיר האלפען וואָך — האָט זיך דער אינושיניר אָנגערופען.

— האָבען מיר א וועג צו רעטען זיך? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— געוויס — האָט הארדינג געענטפערט.

— הם! — האָט דער מאטראָז פערצווייפעלט אויסגעשריען — זעקס

אנטקעגען פופציג!

— יא, נו, זעקס! — האָט דער אינושיניר געענטפערט — און איהר

רעכענט נאָר ניט —

— וועמען? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

סיירות הארדינג האָט ניט געענטפערט, אָבער ער האָט אָנגעצייגט מיט'ן

האנד צום הימעל.

3טעם קאפיטעל.

דיא פאָרבערייטונג צו אַ שלאכט. — א שיפעל מיט פיראטען. — צוויי אנדערע

שיפלעך. — פענקראָפט'ס און אירטאָן'ס זיעג. — פיראטען אויף'ן אינוועל.

— שויסען אין גראניט הויז. — פיראטען שוף זינקט.

דיא נאכט איז פאָראיבער און קיין בעזאָנדערעם האָט ניט פאסירט.

דיא קאָלאָניסטען זיינען געשטאנען אויף'ן וואָך און זיי האָבען ניט פערלאָזען זייערע פלעצער אין דיא "טשימניס". דיא פיראטען האָבען, וויא עס האָט אויסגעזעהן, ניט געמאכט קיין פערזוך צו לאנדען. זייט דער לעצטער שאָס איז

אָבערפֿיערט געוואָרען אויף איירטאָן איז אויף דער פֿיראטען שיף געווען שטיל און קיין שאָרף איז פון איהר געהערט געוואָרען, אקוראט דיא שיף זאָל נאָר ניט זיין אין דיא נאכבארשאפט פון לינקאָלן אינזעל. מען האָט געקענט דענקען, אז דיא פֿיראטען האָבען זיך צושראָקען און זיי זיינען מיט זייער שיף אנטלאָפֿען. אָבער פאקטיש איז עס ניט אזוי געווען. באַלד וויא עס האָט אָנגעהויבען טאָגען און עס איז געוואָרען עטוואָס ליכטיגער, האָבען דיא קאָלאָניסטען געזעהן אַ לאַנגען געגענשאַטאנד פון ווייטענס אויף'ן ים. דאָס איז געווען דיא "ספֿירי".

— אויך מײן, מײנע פֿריינדע — האָט דער אינזשיניר געזאָגט צו זיינע קאָמפּאָניאָנען — אז דיא בעסטע זאָך וואָס מיר קענען און דארפֿען ערשט טהאָן איז דיעזע: איידער דער נעבעל וועט פֿערשווינדען און איידער דיא רויבער באַנדע וועט האָבען א געלעגענהייט צו בעמערקען אונז דארפֿען מיר מאַכען אזוי, דאָס זיי זאָלען זיין אונטער'ן איינדרוק אז מיר זיינען דאָ אין א גרויסער צאָהל. מיר מוזען זיי אָבנארען, דיא באַנדיטען, און מאַכען זיי דענקען, אז דיעזער אינזעל איז בעזעצט פון פֿיעלע מענשען. אנטקעגען זעקס וועלען זיי זיכער קעמפֿען, אָבער זיי וועלען פֿילייכט מורא האָבען צו שטעלען זיך אנטקעגען א גרויסער מחנה. מײן ראטה איז, אז מיר זעקס פֿערזאָן זאָלען זיך צוטהיילען אויף דריי טהיילען. זאָל עס הייסען, אז מיר האָבען דאָ דריי בעפעסטיגטע לאַגערען. צוויי פון אונז זאָלען פֿערבלייבען דאָ אין דיא "טשימניס"; אַנדערע צוויי זאָלען זיך געפינען ביים טייך "מערסי" און דיא דריטע פּאָר זאָל זיך בעהאלטען אויף'ן רעטונגס אינזעל. מיר זאָלען אלע זיין בעוואַפֿענט מיט ביקסען און גענוג קוילען און ווען דיא באַנדיטען וועלען אונזער אינזעל אטאקירען זאָלען מיר שיסען פון אלע זייטען און ניט שפּאַרען קיין קוילען און פּולווער. מיר וועלען זיין בער האַלטען הינטער דיא פֿעלזען און זייערע קוילען וועלען אונז ניט טרעפֿען, וועהר דערנ מיר, אויב מיר וועלען נור גוט ציעלען, וועלען מיר דיא נאנצע רויבער געזינדעל קענען אויסראָטען. אָבער אויך גלויב ניט אז זיי וועלען אזוי לאַנג ווארטען. אויך דענק אז זיי וועלען ניט ריזיקירען און וועלען אנטלויפֿען. פאר איין זאך האָב אויך נור מורא, פֿילייכט דערוויסען זיי זיך פון אונזער שפּיצעל, דאן וועט זיין שלעכט. מיר מוזען זיך דארום צואיילען און איידער עס ווערט ליכטיג מוזען מיר אלע זיין פֿערשמעקט אויף דיא פֿלעצער.

סיירות הארדינג האָט זיין לאַנגע רעדע געזאָגט געלאסען און קאלטבליר טיג, אזוי וויא עס זאָל זיך האַנדלען וועגען טהאָן א געוועהנליכע ארבייט, ניט אָנצופֿיהרען א שלאַכט, וועלכע קען נאָך אלעמען זיין גיכער א פֿערלאָרענע איידער א געוואונענע.

זיינע קאָמפּאָניאָנען האָבען צו דיעזען פּראָיעקט איינגעשטימט. נעב און פֿענקראַפט זיינען ארויף אין גראַניט הויז, האָבען פון דאָרט אַרונטערגע-

בראכט ביססען, שוילען און פולווער און זיי זיינען אלע אוועק אויף זייערע פּאָסטענס.

סיירוס הארדינג און הערבערט זיינען פערבליבען אין דיא "טשימנים", גידעאן ספילעט און נעב האָבען זיך פערשטעקט הינטער פעלזען ביים טייך מערסי, און פענקראָפּט און איירטאָן האָבען זיך אריינגעזעצט אין שיפעל און זיינען אריבערגעפּאָהרען דעם קאנאל צום קליינעם אינזעל.

איידער דיא זעקס חברים האָבען זיך צושיידעט, האָבען זיי זיך צוזעגענט איינע מיט דיא אנדערע און ריהרענדע סצענעס האָבען זיך דערביי אָבגעשפּיעלט. בלויז סיירוס הארדינג איז וויא זיין שטייגער געווען קאלט; דיא אנדערע פינף אָבער זיינען געווען שטארק געריהרט. פענקראָפּט האָט געוויינט ווען ער האָט אבשיעד גענומען פון זיין געליעבטען הערבערט און נעב האָט פּערגאָסען טרעהר רען, ווען ער האָט געדרוקט דיא האנד פון זיין ווירטה.

ווען אלע זיינען געקומען אויף זייערע בעשטימטע פּלעצער און זיך פּער-שטעקט אזוי, אז מען זאָל זיי ניט קענען זעהן, איז געווען האלב זיעבען אהר אין דער פריה.

באלד נאָכדעם האָט דער פריהמאָרגענדיגער נעבעל אָנגעהויבען פּערשוויי-דען און מען האָט שוין דייטליך געקענט זעהן דעם הויכען זעגעל-בוים פון דער "ספּירי". פון מינוט צו מינוט איז אלץ ליכטיגער געוואָרען און דיא שיף האָט זיך געזעהן אלץ מעהר און מעהר.

עס האָט ניט פּיעל געדויערט און דיא שיף איז דייטליך געזעהן געוואָרען וויא זיא שווימט צום לינקאָלן אינזעל. זיא איז געווען אומגעפּעהר א מייל ווייט פון אינזעל.

דיא שרעקליכע שווארצע פּאָהן האָט אויף איהר געפלאַמערט.

דער אינזשיניר האָט דורף'ן טעלעסקאָפּ געזעהן, אז דיא פּיער קאנאָנען אויף'ן דעק פון דער "ספּירי" זיינען אויסגעדריעהט מיט דיא מוילער צום לינג קאָלן אינזעל. זיי זיינען וויא עס האָט אויסגעזעהן, געווען גרייט צום שיסען אין דעם מאָמענט ווען דער קאָמאנדיר פון שיף וועט הייסען.

אומגעפּעהר דרייסיג פּיראטען האָט הארדינג אָבגעזעהלט אויף'ן דעק פון דער "ספּירי". א פּאָר פון זיי האָבען געקוקט דורף גלעזער אין אלע זייטען, הויפטזעכליך צום אינזעל.

עס איז געווען זיכער, אז כאָב הארווי און זיין מאנשאפט האָבען זיך ניט געקענט אָבעבען א ריכטיגען רעכענונג וועגען דיא פּאסירונגען פון דער נאכט אויף זייער שיף. זיי האָבען ניט געקענט וויסען וואָס עס איז געוואָרען מיט דעם האלב נאקעטען מאן (איירטאָן), וועלכער האָט אויפגעבראָכען דיא טהיר פון זייער פולווער מאגאזין און וועלכער האָט מיט זייערען א רעוואָלווער דער-שאָסען איינעם אויף טויט און צוויי פּערוואונדערט. זיי האָבען ניט געקענט וויסען,

אויב יענער העלד איז דערשפאסען געוואָרען פון דיא קוילען וואָס זיי האָבען נאָך איהם געשפאָסען אין מעער, אָדער איהם איז געלונגען אוועקצושווימען צום ברעג אונבעשעדיגט. ווער איז ער יענער מאן? וואָס האָט ער געוואָלט? מיט וואָס פאר אן אבויכט איז ער גאָר געקומען אויף זייער שיה? האָט ער געוואָלט אויפריי-סען דעם פּוּלווער מאנאזין? אָט דיעזע אלע פראגעס האָבען באַב הארווי און זיינע קאָמפאניאָנען ניט געקענט פערענטפערען. אָבער אין איין זאך האָבען דיא פיראטען ניט געצווייפעלט. זיי האָבען געוואוסט אויף זיכער, אז אויף דעם קליינעם אינזעל וואָס זיי זעהן געפינען זיך מענשען, ווארום אויב ניט, פון וואנען איז יענער אונבעקאנטער געקומען צו זיי אויף'ן שיה? אויב עס גע-פינען זיך דאָרט אזוי פיעל מענשען וואָס וועלען מעכטיג זיין צו פערטהיירדיגען דעם אינזעל, אָדער ניט — דאָס האָבען זיי נאטירליך ניט געקענט וויסען.

אָבער געוואונדערט האָט זיי, וואָס זיי האָבען אויף'ן אינזעל קיינעם ניט געזעהן. זיי האָבען געקוקט דורך גלעזער צום ברעג און אויף דיא ברעג און זיי האָבען קיין מענשען געשטאלט ניט בעמערקט. זיי האָבען דאָרט אויך ניט געפונען קיין שפור צו א וואָהנונג פון מענשען און דער נאנצער אינזעל האָט אויסגעזעהן אזוי וויא וויסט און פערלאָזען. זיינען דיא איינוואָהנער פון איינ-זעל אנטלאָפּען? האָבען זיי זיך ערגיץ בעהאלטען? ווענען דעם האָט וואהר-שיינליך דער אָנפיהרער פון דער באנדע געטראכט און ער האָט עס געוואָלט וויסען. ער האָט, וויא עס האָט אויסגעזעהן, דארום בעפוילען זיינע מענשען, אז זיי זאָלען דעם אינזעל נוט בעאַבאכטען פון אויסוועניג איידער זיי וועלען פרו-בירען צו לאַנדען אויף איהם, און דארום זיינען זיי אלע געשטאנען אויף דער וואך אויף'ן דעק פון דער "ספירדי" און זייערע אויגען זיינען געווען געריכטעט צום לינקאָלן אינזעל.

אָבער אין פערלויף פון א שטונדע און א האלב האָט מען אויף דער שיה ניט געזעהן קיין צייכען, אז דיא פיראטען ווילען אטאקירען דעם אינזעל אָדער לאַנדען אויף איהם. קיינע פאָרבערייטונגען זיינען דערצו געמאכט געוואָרען. באַב האר-ווי איז נאָך וואהרשיינליך געווען אין צווייפעל אויב ער זאָל דאָס טהאָן אָדער ניט און ער האָט זיך ניט געקענט בעשליסען וויא אזוי צו האנדלען.

אום אכט אוהר אָבער האָבען דיא קאָלאָניסטען געזעהן, אז עטוואָס פאנגט אָן געטהאָן צו ווערען אויף דיא "ספירדי". א קליין שיפעל איז ארונטערגעלאָזט געוואָרען און זיעבען מאטראָזען זיינען אין איהר אריינגעשפרונגען. זיי זיינען געווען בעוואפּענט מיט ביסקען. פיער האָבען אָנגעהויבען רודערען דיא שיפעל, וועהרענר דיא אנדערע דריי האָבען געהאלטען זייערע ביסקען אָנגעשטעלט אנטסקענען אינזעל גרייט צו פייערען. וויא עס האָט אויסגעזעהן, איז זייער אבי-זיכט געווען צו מאכען א שטיקעל אנטערזוכונג, אום צו ערפאהרען אויב מענ-שען בעוואָהנען דעם אינזעל אָדער ניט. דיא פיראטען האָבען וואהרשיינליך

אויסגערעכענט, אז מיט אַבפֿייערען אייניגע קוילען אויף'ן אינזעל וועלען זיי זיך אין דעם איבערצייגען, ווייל אויב מענשען זיינען דאָרט פֿאַראַן וועלען זיי דאָך זיכער מיט דאָס זעלבע ענטפֿערען און דאָן וועלען דיא פֿיראַטען זעהן וואָס זיי האָבען צו טהאָן.

דיא שיפֿעל מיט דיא זיעבען ים־באַנדיטען איז געשוואומען גלייך צום קליינעם אינזעל, וואו פֿענקראָפֿט און איירטאָן זיינען געווען בעהאַלטען. דיא צוויי האָבען געזעהן דיא שיפֿעל מיט דיא פֿיראַטען קומענדיג, אָבער דיא פֿיראַטען האָבען זיי ניט געקענט זעהן.

דיא שיפֿעל איז צוגעקומען אלץ נעהענטער און נעהענטער. דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָן געזעהן, אז איינער פֿון דיא פֿיראַטען האַלט א שטריק אין זיינע הענד און ער לאָזט זיא אַרונטער און הויבט זיא אויף פֿון וואַסער. זיי האָבען דאָן פֿערשטאַנען, אז באָב האַרווי וויל צופֿאַהרען מיט זיין שיף צום אינזעל און ער האָט עס פֿאַראויס אַרויסגעשיקט זיינע מענשען אויסצומעסטען דיא טיעפענים פֿון וואַסער, אום ער זאָל זיכער זיין אויב דיא "ספֿירי" וועט קענען צופֿאַהרען צום ברעג. דיא גרויסע שיף איז דיא גאַנצע צייט נאָכגעפֿאַהרען דער קליינער שיפֿעל נאָך דיא סיגנאַלען וואָס דער ים־מעסטער האָט געגעבען. דיא "ספֿירי" האָט זיך נאַכהער אָבגעשטעלט און דיא שיפֿעל איז צוגעפֿאַהרען נאָנט נאָהענט צום רעטונגס אינזעל און זיא איז אויך געבליבען שטעהן. דיא פֿיראַטען האָבען זיך אויפֿגעהויבען און בעקוקט דעם ברעג, וואַהרשיינליך אום אויסצוגעפינען דעם פֿאַסענדסטען פֿלאַץ צו לאַנדען.

אין יענעם מאָמענט האָט מען פֿון אינזעל צוויי מאָל אויסגעשאַסען און א רויך האָט זיך געקויקעלט איבער דיא פֿעלזען פֿון ברעג. דער מאַן וואָס איז געשטאַנען ביים רודער און דער וואָס האָט געהאַלטען דיא מעסט־שטריק זיינען אומגעפֿאַלען אַהינטער אין שיפֿעל. פֿענקראָפֿט'ס און איירטאָן'ס קוילען האָבען זיי בייִדען געטראַפֿען.

א וויילע נאָכדעם האָט זיך געהערט א שטאַרקער קראַך פֿון דער גרויסער שיף און א קאַנאָנען קויל האָט געטראַפֿען דעם שפיץ פֿעלז הינטער וועלכען פֿענק־ראָפֿט און איירטאָן האָבען זיך בעהאַלטען. א שטיק שטיין איז אַרונטערגעריסען געוואָרען און איז צושמעטערט געוואָרען אויף שטיקלעך, אָבער פֿענקראָפֿט און איירטאָן זיינען פֿערבליבען אונבעשעדיגט.

קללִּות און שימפּף ווערטער האָבען זיך געהערט פֿון דער קליינער שיפֿעל, וועלכע איז געשוואומען שנעלער צום ברעג און האָט געהאַנגעלט מיט קוילען. אָבער דיא פֿיראַטען זיינען אין דער זעלבער צייט געווען פֿאַרזיכטיג און זיי האָבען דיא שיפֿעל אָבגערעהט אָן א זייט אויסצומיידען דיא קוילען וואָס זיינען געפֿלויגען פֿון בייִדע זייטען.

זיי זיינען געפאָהרען מיט א האַלב רונדען וועג און זיי האָבען כמעט דער-גרייכט דעם אָנפאַנג פון דעם טייך מערסי.

וויא עס האָט אויסגעזעהן, האָבען זיי זיך געוואָלט אריינכאַפּען אין קאַנאַל וואָס שיידעט אָב דעם לינקאָלן אינוועל פון קליינעם אינוועל, אום צו פערשטעלען דעם וועג פאַר דיא קאָלאָניסטען וואָס האָבען זיך דאָרט געפונען. דיא פיראַטען האָבען ניט געוואוסט, אז בלויז צוויי פערזאָן זיינען דאָרט פאַראן; זיי האָבען וואהרשיינליך גערעכענט אויף פיעל מעהר.

א פיערטעל שטונדע איז פאַראיבער גאנץ שטיל. ניט דיא קאָלאָניסטען און ניט דיא פיראַטען האָבען געשאָסען, און דיא שיפעל האָט זיך אלץ דערנע-גענטערט צום ברעג.

פּענקראָפּט און אירטאָן, אַבוואָהל זיי האָבען איינגעזעהן דיא געפּאהר וואָס עס שטעהט זיי פאַר, האָבען זיי דאָך מורא געהאַט צו צייגען זיך און זיי זיינען געלעגען פערשטעקט אין דעם זעלבען פערבאַרגענעם פלאץ. זיי האָבען געהאַפּט, אז זייערע קאָמפּאַניאָנען וועלען זיי אויף אירגענד וועלכען ארט קומען צו הילף.

דיא פיראַטען זיינען אונטערדעסען אריינגעפאָהרען אין טייך מערסי און האָבען געטריבען זייער שיפעל צום קאַנאַל, ווען צוויי קוילען, וואָס ספּילעט און נעב האָבען אָנגעפּייערט פון זייער בעהעלטענים האָבען געטראָפּען אין ציעל און נאָך צוויי פון דיא זיעבעך באַנדיטען זיינען געפאַלען.

פון דער "ספּירי" איז אָנגעפּייערט געוואָרען א צווייטע קאַנאָנען קויל, אָבער אויך דיעזען מאָל האָט זיא בלויז צוקלאַפּט א שטיין און דיא קאָלאָניסטען האָט ניט געשאַדט.

אויף'ן קליין שיפעל זיינען שוין ערשט געווען בלויז דריי פערזאָן. דיא אנדערע פיער זיינען געלעגען ענטוועדער טויט אָדער פּערוואונדעט. דיא פער-בלייבענע דריי פיראַטען האָבען דיא שיפעל געטריבען מיט אלע זייערע קרעפטען, אָבער שוין ניט צום קאַנאַל, זאָנדערן צוריק צו דער גרויסער שיף.

באלד נאָכדעם האָבען האַרדינג און הערבערט אויך אָנגעפּייערט א פאַר מאָל. דיא דריי פיראַטען האָבען זיך נאָך מעהר דערשראָקען און זיי האָבען גערודערט נאָך שנעלער.

קאַפיטאַן האַרדינג'ס פלאן איז אלזאָ געווען אן אויסגעצייכענטער. דיא פיר-ראַטען האָבען ווירקליך גערענקט אז זיי האָבען צו טהאָן פּילייכט מיט הונד-דערטע פערזאָן, ווייל נאָך דיא שיסערייען פון אייניגע פלעצער און דיא מפּלה וואָס זיי האָבען געהאַט, האָבען זיי אנדערש ניט געקענט דענקען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען ווירקליך געהאַט א געוואלדיגען זיעג. פיער פון זייערע פּינדר זיינען געפאַלען טויט אָדער פּערוואונדעט און זיי זיינען אלע אַרויס מיט גאַנצע ביינער.

עס האָט געדויערט אומגעפֿעהר א האַלבע שטונדע ביז דיא שיפעל האָט דערגרייכט דיא "ספּירי", ווייל דיא פּיראטען האָבען זיא געדארפט טרייבען אנטקעגען שטראָם און זיא איז געשוואומען לאנגזאם. ווען דיא שיפעל איז גע- קומען צו דער גרויסער שיף האָבען דיא פּיראטען ארויפגענומען דיא פּיער גע- שאַסענע אויף'ן דעק און זיי האָבען ווידער אויסגעשאַסען פון דריי קאנאָנען, אָבער אויך דיעזען מאָל האָבען דיא קוילען בלוזי בעשעדיגט דיא פעלזען.

באלד נאָכדעם האָבען זיך צוועלף פּיראטען ארונטערגעלאָזט אין שיפעל. נאָך א שיפעל איז ארונטערגעלאָזט געוואָרען, אין וועלכע עס האָבען זיך אריינגע- געזעצט אכט פּערוואַן. דיא ערשטע האָט זיך געלאָזט שווימען צום קליינעם אינ- זעל און דיא צווייטע איז געטריבען געוואָרען צום טייך מערסי.

פענקראַפט און איירטאָן האָבען איינגעזעהן אז זיי געפינען זיך אין א גע- פעהרליכע לאגע און זיי האָבען געדענקט אז דאָס בעסטע וואָס זיי קענען טהאָן איז צו רעטען זיך אויף'ן הויפט אינזעל.

אָבער דיא צוויי העלרען האָבען געווארט ביז דיא ערשטע שיפעל איז צו- געקומען נעהענטער. זיי האָבען דאן אויף איהר געציעלט און אָבעפּייערט צוויי קוילען. דיא צוועלף באנדיטען זיינען צוטומעלט געוואָרען און זיי האָבען אָנגעהויבען שיסען ניט קוקענדיג וואוהין און אין וועלכע ריכטונג. פענקראַפט און איירטאָן זיינען דאן אריבערגעלאָפּען דיא ברייט פון קליינעם אינזעל, זיי האָ- בען זיך אריינגעכאפט אין זייער שיפעל און זיינען אריבערגעפּאָהרען אויף'ן לינקאָלן אינזעל. זיי זיינען געלאָפּען צו בעהאלטען זיך אין דיא "טשימניס".

איידער דיא צוויי זיינען געקומען צו זייערע קאָמפּאניאָנען אין דיא "טשימ- ניס" האָבען ספּילעט און נעב געשאַסען פון זייער לאגער אויף דער צווייטער שיי- פעל, וועלכע איז שוין געווען ניט ווייט פון טייך מערסי. צוויי פון דיא אכט פּיראטען וואָס זיינען דאָרט געווען זיינען געפאלען טויטליך פּערוואונדעט. אָבער דיא זעקס פּערבליבענע האָבען זיך ניט פּערלאָרען און זיי האָבען אי גע- שאַסען, אי געטריבען דיא שיפעל אלץ נעהענטער צום ברעג. גידעאָן ספּילעט און נעב זיינען קוים מיט'ן לעבען אנטלאָפּען.

אין דעם זעלבען מאָמענט זיינען פענקראַפט און איירטאָן אָנגעקומען אין דיא "טשימניס". פענקראַפט האָט דעם אינזשיניר ווארים בעגריסט.

דיא בעזיצער פון לינקאָלן אינזעל האָבען זיך ערשט געפונען אין א שרעקלי- כע לאגע. אויף'ן קליינעם אינזעל, אָדער רעטונגס אינזעל, האָבען וואהרשיינליך געלאנדעט צוועלף פּיראטען, איינער אָדער מעהרערע פון זיי פּיליכט פּער- וואונדעט, און אויף'ן הויפט אינזעל האָבען געלאנדעט זעקס. דיא איינציגע גליקליכע האָפּנונג וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען געקענט האָבען איז געווען, אז דיא באנדיטען וועלען ניט קענען קומען צום גראניט הויז, ווייל דיא בריקען איבער דיא וואסערען ארום זיינען געווען אויפגעהויבען.

— וואָס מאכט איהר, קאפיטאן? — האָט פענקראָפּט געפרעגט דעם איג' ושיניר — וואָס דענקט איהר ערשט?

— איך דענק — האָט הארדינג געענטפערט — אז דיא מלחמה צווישען אונז און דיא פיראטען וועט זיך ערשט אָנפאנגען אויף דאָס ניי, ווייל מיר גלויבט זיך ניט אז דיא פערברעכער זאָלען שווייגען נאָך אזא ניעדערלאגע וויא זיי האָבען געהאט.

— מיר וועלען דיא פערדאמטע באנדע ניט לאָזען קומען אהער! — האָט פענקראָפּט העכסט אויפגעערעגט אויסגעשריען.

— און וואָס וועלען מיר טהאָן ווען דיא שיף מיט דער גאנצער באנדע וועט צופאָהרען און זיי וועלען אלע לאַנדען אויף אונזער אינזעל? — האָט הערבערט געפרעגט — וועלען מיר זיך קענען פערטהיידגען אנטקעגען זיי?

— אָך, דיא שווארצע באנדע! אָך, דיא פערדאמטע שופטען! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען.

— לאָמיר זיך פילייכט בעפעסטיגען אין גראניט הויז? — האָט הערבערט געפרעגט.

— מיר מוזען נאָך ווארטען — האָט סיירוס הארדינג געענטפערט.

— אָבער אונזערע קאמעראדען ספילעט און נעב? — האָט פענקראָפּט געפרעגט — זיי זיינען דאָך ניטאָ מיט אונז.

— זיי וועלען שוין וויסען דיא צייט ווען צו קומען צו אונז — האָט הארדינג געענטפערט — פאָרלויפּיג זייט פערטיג, פילייכט וועלען אונזערע ביקסען זיך דארפּען דורכערדען מיט'ן פייגל.

דיא פיער קאָלאָניסטען האָבען באלד דערזעהן וויא דער אנקער פון דער "ספּידי" ווערט אויפגעהויבען, וואהרשיינליך מיט דעם אבזיכט צו קומען צום רעטונגס אינזעל. עס איז דאמאָלס געווען דיא צייט פון פלוטה. דאָס וואסער אין ים איז געשטיגען און פאר דער שיף וועט ניט שווער זיין צו קומען צום ברעג. איירטאָן איז געווען מיט דער מיינונג, אז דיא "ספּידי" וועט אויך קענען אריינפאָהרען אין קאנאל און דיא פיראטען וועלען לאַנדען גלייך אויף לינקאָלן אינזעל; פענקראָפּט אָבער האָט ערקלערט, אז דאָס וואסער אין קאנאל איז וועניג טיעף פאר אזא שיף און דער קאָמאנדיר פון דער פיראטען באנדע וועט אזא ריזיקאלישע זאך ניט אונטערנעהמען.

אונטערדעסען זיינען דיא פיראטען, וואָס זיינען געווען אויף'ן קלייגעס אינזעל, אריבערגעגאנגען צום צווייטען ברעג און בלויז דער שמאָלער קאנאל איז געווען צווישען זיי און דעם לינקאָלן אינזעל. זיי האָבען געמאכט א שפּאציר איבער'ן קלייגעס אינזעל און אויסגעפאָרשט זיינע ברעגען. זיי האָבען וואהרשיינליך ניט ערווארטעט קיין איבערפאל און זיי זיינען דאָרט אומגעגאנגען אזוי וויא היימישע מענשען.

אָבער פּענקראָפּט און אירטאָן האָבען גענומען דיא בעסטע ביקסען וואָס זיי האָבען געהאט, זיי זיינען דורך א בעהאלטענעם וועג אוועק צום קאנאל און האָבען פון הינטער שטיינער און פעלזען אָנגעהויבען פייערען. צוויי פון דיא באנדיטען זיינען אומגעפאלען. דיא איבעריגע האָבען זאָגאר ניט אויפגעהויבען זייערע טויטע אָדער פּערוואונדעטע און זיי זיינען אזוי וויא משוגעים אוועקגע-לאָפען צום אנדערען ברעג און זיינען אנטלאָפען מיט דער שיפעל וואָס האָט זיי אהין געבראכט.

— נאָך א פּאָר באנדיטען וועניגער! — האָט פענקראָפּט העכסט ענטציקט אויסגעשריען — וואָס וועניגער, אלץ בעסער!

דיא "ספּירי" איז דערווייל צוגעקומען געהענטער צום אינוועל. דיא קאָלאָ-ניסטען האָבען פון זייערע בעהעלטעניסע אכטונג געגעבען אויף דער שיף און זיי זיינען העכסט פּאָרויכטיג געווען אז יעמאנד פון דיא פּיראטען זאָל זיי ניט בע-מערקען. זיי זינען אלע געווען אין טויט שרעק. זיי האָבען ניט געקענט האָפען, אז זיי וועט געלינגען צו שמערען דיא רויבער באנדע פון לאנדען אויף זייער אינוועל און דיא הויט האָט אויף זיי געציטערט.

סיירוס הארדינג האָט שטארק געפיהלט דיא געפאהר וואָס דראָהעט איהם און זיינע מיטברידער און ער האָט זיך אליין געפרעגט, וואָס קען ער טהאָן און וואָס פאר א ראטה ער קען געפינען דיעזע געפאהר צו פּערהינדערען? איינשפארען זיך אין גראניט הויז און פּערבלייבען דאָרט איינגעשלאָסען? זיי האָבען אפילו געהאט גענוג שפּיוז פאר וואָכען, פאר מאָנאטען און פּיליכט אויף א יאָהר; אָבער וואָס וועט נאכער זיין? וואָס וועט זיין אז דיא פּיראטען וועלען זיי בעלאגערען אָדער זיי וועלען זיך אזוי בעזעצען אויף'ן אינוועל און זיי וועלען דאָרט פּערבלייבען ביז דער זאפאס פון גראניט הויז וועט אויסגעהן?

זיי האָבען בלויז געהאט צו האָפען אויף איין זאך, אז באָב הארווי וועט זיין שיף ניט קענען אריינפיהרען אין קאנאל. דיא פּיראטען וועלען אלזאָ פּער-בלייבען ביי א האלב מייל ווייט פון ברעג און דאן וועלען דיא קאָלאָניסטען וויעדער שיסען, פּיליכט וועט זיי דאָס גליק שפּיעלען נאָך אמאָל און זיי וועלען דיא געפעהרליכע פּינד פּערטרייבען.

אָבער זייער האָפּנונג איז צו נישט געוואָרען. באָב הארווי האָט דיא שיף געטריבען צום קאנאל און זיא איז שוין ניט ווייט געווען פון אריינפאָהרען אין שמאָלען וואסער.

אין יענעם מאָמענט האָבען זיך אלע זעקס מיטגליעדער פון דער קאָלאָ-ניע צוזאמענגעקומען. ספּיעלעט און נעב האָבען אויף פּערלאָזען זייער פּאָסטען און זיי זיינען געקומען צולויפען אין דיא "טשימוניס". דיא צוויי וועכטער ביים טייף מערסי האָבען איינגעזעהן, אז דיא געפאהר איז גרויס און זיי זיינען געקומען צו זייערע קאָמפּאניאָנען אויף לעבען אָדער שטארבען צוזאמען.

— ספילעט! נעב! — האָט דער אינזשיניר אויסגעשריען — איהר זייט
 ניט פֿערוואונדעט?
 — ניין — האָט דער רעפּאָרטער געענטפֿערט — אָבער דיא פֿערפֿלֹכטע
 שיף פֿאָהרט דאָך אריין אין קאנאל.
 — יא — האָט זיך פֿענקראָפֿט אָבגערופֿען — אין צעהן מינוטען ארום
 וועלען מיר דאָ האָבען דיא פֿערראמטע געסט.
 — האָט איהר אויסגעארבייט א פֿלאן וויא אזוי צו רעטען זיך? — האָט
 דער רעפּאָרטער געפרעגט דעם אינזשיניר.
 — מיר מוזען אנטלויפֿען אין גראניט הויז — האָט הארדינג געענטפֿערט
 — און מיר מוזען דאָס טהאָן שנעל איידער דיא פֿיראטען קומען.
 — איך מיין איך אזוי — האָט ספֿילעט געזאָגט — מיר מוזען טהאָן וויא
 דיא אומשטענדען ערלויבען.
 — וואָלט איהר, קאפיטאן, ניט געוואָלט, אז איך און איירטאָן זאָלען דאָ
 פֿערבלייבען? — האָט פֿענקראָפֿט געפרעגט.
 — וואָס פֿאר א נוצען וועט עס כריינגען? — האָט דער אינזשיניר גע-
 ענטפֿערט — ניין, פֿענקראָפֿט, מיר וועלען זיך ניט צושיידען.
 דיא קאָלאָניסטען האָבען א מינוט ניט געטאָרט פֿערלירען. זיי האָבען זיך
 געמוזט בעהאלטען אין א זיכערען אָרט איידער דיא פֿיראטען וועלען זיי זעהן.
 זיי זיינען דאָרום קריכענדיג אויף דיא הענד און קניע צוגעקומען הינטער'ן
 גראניט הויז, זיי האָבען זיך אריינגעזעצט אין הויכ־מאשין און אין איין מינוט
 צייט זיינען זיי שוין אלע געווען אין זייער היים.
 דיא קאָלאָניסטען האָבען דורך דיא צווייגען מיט וועלכע זיי האָבען פֿער-
 שטעלט זייערע פֿענסטער געזעהן דיא פֿיראטען שיף, וועהרענד זיא האָט זיך
 אָנגעהויבען אריינגליטשען אין קאנאל. אין יענעם מאָמענט האָבען אלע פֿיער
 קאנאָנען אויסגעשאַסען אין פֿערשיעדענע ריכטונגען און מען האָט געהערט
 וויא שטיינער ווערען צוקלאַפֿט. דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געדענקט, אז
 דיא באַנדיטען זאָלען אטאקירען דיא גראניט הויז, ווייל זיי האָבען געגלויבט
 אז זיי, דיא פֿיראטען, האָבען קיין פֿערדאכט אז דאָרט געפינען זיך מענשען.
 אָבער פֿלוצלונג האָט א קאנאָנען קויל געטראָפֿען אין וואַנד פֿון גראניט הויז
 און שטיקער שטיינער זיינען אינוועניג אָבגעשפֿרונגען.
 — זיי האָבען אונז ענטדעקט! — האָט פֿענקראָפֿט אויסגעשריען.
 מעגליך אז פֿאקטיש איז עס ניט אזוי געווען. מעגליך, אז האַרווי און זיין
 באַנדע האָבען ניט געוואוסט, אז יעמאנד געפינט זיך אין דער הויך אין פֿעל-
 זען באַרג, אָבער עס זיינען זיי פֿערדעכטיג געוואָרען דיא צווייגען מיט דיא
 גראָזען וועלכע האָבען פֿערשטעלט דיא פֿענסטער און זיי האָבען אָבגעפייערט
 דיא קויל בלויז אויס פֿערדאכט; אָבער דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך זעהר

דערשראָקען און זיי זיינען שטארק פערצווייפעלט געוואָרען. זיי האָבען מורא געהאט אז דיא פיראטען וועלען אזוי לאנג פייערען פון זייערע קאנאָנען ביז זיי וועלען צושמעטערען זייער וואָהנונג און דאן זיינען זיי זיכער פערלאָרען. זיי האָבען בעשלאָסען צו איבערקלייבען זיך אין הינטערשטען טהייל פון גראניט הויז און בעשיצען זיך אין א זיכערען ווינקעל, ווען זיי האָבען דערהערט א פירכטליכען געשריי און א שרעקליכען גערויש. הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען צוגעלאָפּען צו איינעם פון דיא פענסטער.

זיי האָבען געזעהן וויא דיא "ספּירי" איז אויפגעהויבען געוואָרען אין דער הויך מיט א זאָנדערבארע מאכט. אזוי וויא א דיקער שטאנג אָדער א וואסער קישקע האָט איהר אויפגעהויבען און זיא צושפּאַלטען אויף צווייען און אין וועניגער וויא צעהן סעקונדען צייט איז זיא געזונקען צוזאמען מיט איהר מאנשאפט.

4 מעם קאפיטעל.

דיא קאָלאָניסטען אויף דער פיראטען שיף. — געפונענע אוצרות. — פענקראָפּט'ס ארגומענטען. — דער פולווער מאגאזין גאנץ. — זאָנדערבארע געהוימניס. — דיא "ספּירי" אָבעווישט פון דער וועלט. — א טאָרפעדאָ.

— זיא איז אויפגעריסען געוואָרען! — האָט הערבערט אויסגעשריען.
— יא, אויפגעריסען געוואָרען, אזוי וויא איירטאָן זאָל דאָרט האָבען אונטערנעלעגט פייער אין פולווער מאגאזין — האָט פענקראָפּט בעשטעטיגט אריינלויפערדיג אין הויב-מאשין צוזאמען מיט נעב און הערבערט.
— אָבער וואָס האָט דאָרט פאסירט? — האָט גידעאָן ספּילעט געפרענגט העכסט פערוואונדערט.
— אָה! דיעזען מאָל מוזען מיר שוין וויסען — האָט דער אינוזשיניר געענטפערט.

— וואָס וועלען מיר וויסען?

— שפעטער! שפעטער! קומט, ספּילעט! דיא הויפט זאך איז, וואָס דיא פיראטען זיינען אויסגעראָטען געוואָרען.

און הארדינג, ספּילעט, פענקראָפּט, איירטאָן, נעב און הערבערט האָבען זיך ארונטערגעלאָזט און זיינען צוגעלאָפּען צום ברעג מעער.

פון דער פיראטען שיף האָט מען קיין זאך ניט געזעהן. עס איז פון איהר קיין געדעכניס ניט געבליבען. דיא צובראָכענע שיף איז אומגעפאלען אויף

א זייט און מען האָט זאָגאר איהרע זענלען ניט געקענט זעהן. אָבער אזוי וויא אין דעם פּלאַץ וואו דיא "ספּירדי" איז געזונקען איז דאָס וואסער געווען מעהר ניט צוואנציג פּוס טיעף, איז געווען זיכער, אז אין דער צייט פון עכבע (וואסער-אָבפאל) וועט מען א טהייל פון איהר קענען זעהן אויבען איבער'ן וואסער.

אייניגע זאכען וואָס דיא "ספּירדי" האָט געפיהרט זיינען אומגעשוואומען אויף'ן וואסער. עס זיינען דאָרט געשוואומען ברעטער, קאסטענס, פעסלאך און א שטייג מיט עופות, וועלכע האָבען נאָך געלעבט; פון דער צובראָכענער שיף זעלבסט אָבער האָט מען קיין זאך ניט געזעהן.

א וויילע שפעטער זיינען ארויפגעשוואומען דיא צוויי צובראָכענע מאסטען מיט זייערע זענלען. איירטאָן און פענקראָפט זיינען אריינגעשפרונגען אין זייער שיפעל מיט דעם אבזיכט ארויסצושלעפען דיא שווימענדע זאכען אויף דער טריי-קענס. אָבער גירעאָן ספּילעט האָט זיי פּלוצלינג אָבגעהאלטען.

— וואָס איז וועגען דיא זעקס פערברעכער, וועלכע האָבען געלאַנדעט ביי דער מערסי? — האָט ער געפרעגט.

דאָס איז ווירקליך געווען א פראגע, וועלכע דיא קאָלאָניסטען האָבען גע-דארפט וויסען און שטארק אין זינען האָבען. פון דיא אכט באנדיטען, וואָס זיי-נען אריינגעפאָהרען אין טייך מערסי, זיינען צוויי פון ספּילעט און נעב נייע-דערגעשאַסען געוואָרען און זעקס האָבען געלאַנדעט און עס איז נויטיג געווען צו וויסען וואו זיי זיינען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך ארומגעקוקט אין אלע זייטען, אָבער זיי האָ-בען קיינעם ניט געזעהן. מען האָט געקענט גלויבען, אז ווען דיא פיראטען האָבען געזעהן דעם אונטערגאנג פון זייער שיף זיינען זיי אנטלאָפען און זיך בעהאלטען אירגענד וואו אויף'ן אינזעל.

— מיר וועלען זיך מיט זיי שפעטער רעכענען — האָט הארדינג געזאָגט — עס איז וואהר, דאָס אויב זיי זיינען בעוואפּענט זיינען זיי נאָך געפעהרליך; אָבער אזוי וויא מיר זיינען ערשט זעקס נעגען זעקס ברויכען מיר ניט צו שרעקען זיך. מיר וועלען זיי אלזאָ לאָזען אויף אן אנדער צייט און מיר וועלען צוערשט טהאָן וויכטיגערע ארבייט.

איירטאָן און פענקראָפט האָבען אָבגעשטופט זייער שיפעל פון ברעג און זיי זיינען געפאָהרען צו דעם פּלאַץ וואו דיא צובראָכענע שיף איז געלעגען. דער ים איז געווען רוהיג און דאָס וואסער האָט געשטיעגען זעהר הויך. עס האָט געדויערט א שטונדע צייט ביז דיא געביידע פון דער שיף האָט זיך בעוויזען אויף'ן וואסער.

דיא צוויי געוועזענע מאטראָזען האָבען דיא שווימענדע זאכען פּערכאפט מיט שטריק און זיי ארויסגעצויגען צום ברעג. דיא אנדערע בעזיצער פון איי-נזעל האָבען זיי געהאָלפען אוועקצושלעפען דיא אלע זאכען ווייטער אויף דער

טריקעניס, פון וואנען זיי האָבען נאכהער אלעס אוועקגעטראָגען אין דיא "טשימ" ניס".

אייניגע טויטע קערפער זיינען דאָרט אויך אומגעשוואומען. איירטאָן האָט צווישען זיי דערקענט זיין אמאָליגען קאמערעד באַב הארווי. ער האָט איהם אָנגעצייגט צו זיינע קאָמפאניאָנען און האָט געזאָגט מיט א קרעכץ :

— אזעלכער בין איך אמאָל אויך געווען.

— אָבער איהר זיינט עס ניט היינט, בראווער איירטאָן — האָט פענקראָפּט

געענטפערט.

בלויז פינף אָדער זעקס קערפערס זיינען אומגעשוואומען און געטראָגען געוואָרען פון שטראָם, און וואו זיינען געווען דיא איבעריגע? וואהרשיינליך זיינען זיי אין דער צייט פון דער קאטאסטראָפּע געווען אונטען אין דיא קא-יוטעס און זיי זיינען דאָרט פערבליבען.

דיא קערפערס זיינען אוועקגעשוואומען ווייט אין ים. דיא קאָלאָניסטען זיינען צופרידען געווען וואָס זיי זיינען ניט ארויסגעשווענקט געוואָרען אויף ברעג און זיי געשפּאַרט דיא טרויעריגע ארבייט צו בערדיגען זיי.

ביי א צוויי שטונדען צייט האָט געדויערט ביז דיא זעקס קאָלאָניסטען האָבען אלעס ארויסגעצויגען פון וואסער. דיא לייווענדען פון דיא זעגלען האָבען זיי אויסגעשפּרייט צו טריקענען. זיי האָבען נאכהער אביסעל געשמועסט און גע-רוהט. אָבער וואָס האָבען זיי דאמאָלס געדענקט? וואָס האָבען זיי געטראכט?

ווען זיי קענען ארויסבעקומען אלעס וואָס געפינט זיך אין דער צובראָך-כענער שיף — האָבען דיא קאָלאָניסטען געטראכט — וואָלט עס פאר זיי געווען א גאָלד-מינע, אן אונגעצבארער אוצר וואָס איז ווערט אלעס אין דער וועלט. א שיף איז אין דיא ווירקליכקייט א קליין וועלטעל פאר זיך. וואָס פיהרט א שיף ניט מיט? וואָס פאר א זאפאסען האָט זיא ניט, ווען זיא פאָהרט אויף א ווייטע רייזע? דיא געדאנקען פון דיא קאָלאָניסטען זיינען דערמיט געווען פערנומען און זיי האָבען זעהר פיעל געדענקט און פאנטאזירט וועגען דיא רייכטהיימער וואָס ליגען אונטער'ן וואסער, וועלכע וואָלטען זיי זעהר צוניץ געקומען.

פענקראָפּט איז נאָך געגאנגען ווייטער און ער האָט געטראכט וועגען דער שיף זעלבסט. זיין פאנטאזיע האָט איהם פאָרגעשטעלט, אז מען קען דיא שיף אויפהויבען און מאכען אז זיא זאָל וויעדער קענען שווימען אויף'ן וואסער. מיט אזא שיף קען מען דאָך שוין פאָהרען אין עק וועלט! דיא "באָנעדווענטשור" איז אנטקעגען איהר אזוי וויא א קליין ביידעל אנטקעגען א גרויסען פאלאסט! עס לוינט זיך — האָט ער געטראכט — ארונטערצולאָזען זיך אונטער'ן וואסער און בעקוען איהר אזוי ווייט וויא מעגליך, פילייכט קען מען נאָך פון איהר צוריק מאכען א גאנצע שיף.

ווען דיא "ספירי" וואָלט נאָך טאקי געקענט געברויכט ווערען, וואָלטען דיא קאָלאָניסטען אויף איהר געקענט פאָהרען נאָך זייער פאָטערלאַנד נאנץ זיכער. דיא שיף איז געווען גוט געבויט און ווען זיא איז געווען נאנץ האָט זיא געקענט איבערטראָגען דיא גרעסטע שטורמס אויף'ן ים; אָבער אויב עס זיינען נאָך פאראן מיטעל צו מאַכען איהר גינסטיג צו א ווייטע רייזע האָט מען געדארפט ווארטען אויף דער עכבע, ווען דאָס וואסער ארום איהר וועט זיין ניעדעריג, דאן וועט מען פיליכט זיא קענען אונטערזוכען און וויסען דיא זאך.

ווען דיא קאָלאָניסטען האָבען אלעס געהאט אריבערגעטראָגען אין דיא "טשימנים", זיינען זיי זעהר אויסגעהונגערט געוואָרען און זיי האָבען געגעסען פריהשטיק, דיעזען מאָל ניט אין עס־שטוב פון גראניט־הויז, זאָנדרען אונטער'ן פרייען הימעל ביי דיא "טשימנים". ביים עסען האָבען זיי גערעדט וועגען דעם זאָנדערבארען און געהיימיספאלען פאָרפאל מיט דער פיראטען שיף, דורך וועלכען זייער קאָלאָניע איז גערעטעט געוואָרען.

— וואונדערבאר איז דיא וועלט — האָט פענקראָפט אייניגע מאָל וויעדער־האָלט — א זאָנדערבארער, אונפערשטענדליכער נס איז דאָ געשעהן. דיא שיף האָט עקספלאָדירט און דיא באַנדיטען זיינען אומגעקומען פונקט אין ריכטיגען מאַמענט! פונקט ווען זיי האָבען אָנגעהויבען צושטערען אונזער וואָהנונג, איז דער פיינד געפאלען!

— און קענט איהר, פריינד פענקראָפט, טרעפען וויא אזוי דאָס איז גע־שעהן? — האָט דער רעפארטער געפרעגט — האָט איהר אן אידעע צו ערקלער־רען וויא אזוי דיא "ספירי" איז אויפגעריסען געוואָרען?

— אָה, הער ספילעט — האָט פענקראָפט געענטפערט — דאָס איז גאָר אן איינפאכע זאך. א פיראטען שיף שטעהט ניט אונטער אזא דיסציפלין אזוי וויא א קריגעס שיף. פיראטען זיינען ניט קיין מאַטראָזען און זיי וויסען ניט וויא צו היטען זיך און וויא צו זיין פאָרויכטיג. זייער פולווער מאנאזין איז וואהר־שיינליך געווען אָפען און יעמאנד פון זיי האָט שיסענדיג אריינגעשאָסען אין דיא פולווער און דיא סיבה האָט פאסירט.

— קאפיטאן הארדינג — האָט הערבערט געזאָגט — וואָס מיר וואונדערט איז, וואָס דער קראַך פון דער עקספלאָזיאָן איז געווען ניט שטארק. ווען דער פולווער מאנאזין זאָל עקספלאָדירען וואָלט דער קראַך געווען פיעל שטארקער און דיא שיף וואָלט צוריסען געוואָרען אויף שטיקלעך. איך דענק דעריבער אז מיט דער שיף האָט אן אנדער סיבה פאסירט.

— וואונדערט עס דיך, מיין יונגע? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— יא, קאפיטאן.

— און מיך וואונדערט עס אויך, מיין ליעבער הערבערט — האָט דער קאפיטאן געזאָגט — אָבער ווען דאָס וואסער וועט אָבפאלען און מיר וועלען דיא

שיף קענען אונטערזוכען, וועלען מיר אָהן צווייפֿעל געפינען אן אנטוואָרט אויף דיעזער פראגע.

— דענקט איהר ניט, קאפיטאן, אז דיא "ספירי" האָט זיך אָן עפעס אָנגעשטויסען און איז צוקלאפט געוואָרען? — האָט פענקראָפּט געפרענט.
— ווארום זאָל מען עס ניט גלויבען? — האָט זיך נעב אָבגערופען — אויב נור עס זיינען פאראן פעלזען אין קאנאל, קען זעהר זיין, אז זיא איז צור קלאפט געוואָרען אָן א פעלז.

— אונזין, נעב! — האָט פענקראָפּט געענטפערט — אָן א פעלז האָט זיא זיך געווים ניט אָנגעשטויסען. איך האָב אליין געזעהן, אז א מאַמענט פריהער האָט זיך אויפגעהויבען א כוואליע, דאָס וואסער האָט אָנגעהויבען רוי־שען, דיא "ספירי" האָט זיך אויפגעהויבען אין דער הויך און איז ארונטערגע־פאלען מיט א קראך. ווען זיא זאָל זיך געווען אָנשטויסען אָן א פעלז, וואָלט זיא געזונקען שטיל אזוי וויא אן אָרענטליכע שיף.

— מיר וועלען עס באלד וויסען — האָט דער אינזשיניר געזאָגט.
— אָבער איך וועל לאָזען מיין קאָפּ אָבהאקען, אויב אין קאנאל זיינען דאָ פעלזען — האָט דער מאטראָז געזאָגט — איך בין זיכער אז קיין פעלזען זיינען דאָרט ניטאָ. דענקט איהר ניט, קאפיטאן, אז עס ליגט אין דעם עטוואָס פער־באָרגענעס?

סיירוס הארדינג האָט ניט געענטפערט.

— יעדענפאלס — האָט גירעאָן ספילעט געזאָגט — וואָס דאָרט זאָל ניט האָבען פאסירט, אָבער פאסירט האָט עס אין דער ריכטיגער צייט.
— יא, יא! — האָט פענקראָפּט צוגעגעבען — אָבער דאָס איז ניט דיא פראגע. איך פרעג דעם קאפיטאן, אויב אין דעם ליגט עטוואָס איבערנאטיר־ליכעס.

— איך קען אייך ניט זאָגען, פענקראָפּט — האָט דער אינזשיניר געענט־פערט.

דער מאטראָז איז מיט דיעזען אנטוואָרט ניט צופריעדען געווען. ער איז ביי זיך געווען זיכער אז קיין פעלזען זיינען ניטאָ אין דעם אָרט וואו דיא שיף איז געזונקען, און פיליכט געפינט זיך יא א פעלז אויף'ן גרונד, איז אָבער אין יענער צייט, ווען דיא שיף איז דורכגעגאנגען, דאָס וואסער געווען גאנץ הויך און איהר אונטערשטער דעק האָט ניט געקענט דערגרייכען דעם גרונד. פענקראָפּט איז דארום געווען מיט דער מיינונג, אז דיא שיף איז אויפגעריסען געוואָרען פון אן עקספלאָזיאָן.

מען מוז צוגעבען אז פענקראָפּט'ס מיינונג איז געווען א לאַגישע.
ארום האַלב צוויי דעם זייגער נאָכמיטאָג האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען אריינגעזעצט אין זייער שיפעל און זיינען געפאָהרען אונטערזוכען דיא שיפס־

געביידע, וועלכע האָט שוין ארויסגעשטעקט גאנץ הויך, ווייל דאָס וואסער אין מעער איז אָבגעפאלען. דיא קאָלאָניסטען האָבען שטארק בעדויערט וואָס דיא קליינע שיפלעך פון דער "ספּירי" זיינען פּערניכטעט געוואָרען אָדער אוועקגע-שוואומען ווייט אין מעער. דיא שיפלעך, וועלכע זיינען געווען געבויט בעסער וויא זייער שיפעל, וואָלטען זיי זעהר פיעל צוגיין געקומען.

דיא געזונקענע שיף איז געלעגען אָנגעבויגען אויף א זייט. לויט איהר צושטאנד האָט אויסגעזעהן, אז זיא איז צובראָכען און אומגעשלידערט גע-וואָרען פון א שרעקליכער קראפט פון אונטער'ן וואסער. אָבער וואָס פאר א פערבראָגענע קראפט עס איז זיי צו הייל געקומען, דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געקענט פּערשטעהן.

זיי זיינען ארוםגעפּאָהרען דיא חורבה ארום און ארום. זיא איז געווען צובראָכען און צושפּאַלטען אין פיעלע פלעצער, אָבער מען האָט געזעהן, אז דיא לעכער זיינען ניט געוואָרען פון אויפגעריסענעם שיס-פּולווער אין מאגאזין, ווייל גראדע איבער'ן פּולווער מאגאזין איז דער דעק געווען גאנץ.

— מיר זעהט אויס — האָט פּענקראָפט געזאָגט — דאָס מען וועט שוין דיא שיף ניט קענען פּערייכטען.

— אונגעגליך — האָט איירטאָן בעשטעטיגט — מען וועט שוין פון דיזער רואינע קיין שיף ניט מאכען.

— מיר ווייזט דאָך אויס — האָט גידעאָן ספּילעט געזאָגט — אז דיא שיף האָט געקראָגען א שטארקען קלאפּ אין אונטערשטען דעק, ווייל זיא איז האסטיג ארויפגעפּאָהרען אויף א פעלז.

— אָבער עס זיינען דאָרט ניטאָ קיין פעלזען! — האָט זיך דער מאטראָז געבייזערט — איך וועל אייך צוגעבען וואָס איהר ווילט; אָבער איך וועל קיינ-מאָל ניט דענקען, אז זיא האָט זיך אָנגעשטויסען אָן א פעלז.

— לאָמיר פּרובירען אריינגעהן אינוועניג אין שיף— האָט דער אינזשיניר גע-זאָגט — פּילייכט וועלען מיר דאן וויסען וואָס צו דענקען וועגען איהר פּלוצ-לינגע צושטערונג.

דאָס איז געווען דאָס בעסטע וואָס זיי האָבען געקענט טהאָן, און אלע זיינען געווען איינשטימיג דערצו, ווייל אויסער וואָס זיי וועלען דאָרט פּילייכט ער-פּאהרען א זאָנדערבארע געהיימנים, וועלען זיי דאָרט נאָכזוכען דיא אוצרות וואָס געפינען זיך אין איהר און זיי וועלען מאַכען פּאָרבערייטונגען וויא אוועק-צונעהמען זיי.

אריינקומען אין דער צובראָכענער שיף איז דאמאָלס געווען לייכט. דאָס וואסער איז נאָך פיעל מעהר אָבגעפאלען און דער גרעסטער טהייל פון דער שיף איז געווען אין גאנצען פּריי. אין אייניגע ערטער איז דער דעק געווען צובראָכען

און מען האָט געקענט אריינקומען אינוועניג דורך דיא לעכער. נאָר אונטען האָט דאָס וואסער, וואָס איז געלאָפֿען אין שיף, גערוישט אזוי וויא א וואסער-פאל.
 סײַרום הארדינג און זיינע קאָמפּאניאָנען זיינען מיט קליינע העק אין דיא הענד ארויף אויף'ן דעק, וואו עס זיינען געלעגען אייניגע פעסלעך און קאסטענס, וועלכע זיינען בלויז א קליינע צייט געווען אין וואסער און דאָס וואָס איז געלעגען אין זיי איז פילייכט ניט געווען בעשעדיגט. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך פליי-סיג גענומען צו דער ארבייט אוועקצונעהמען אלעס פון דאָרט אין א זיכערען פלאץ איידער דער פלוטה וועט אָנקומען. איירטאָן און פענקראָפט האָבען זיך ארונטערגעלאָזט אין דער שיפס-דעבידע און זיי האָבען דאָרט געפונען שטאנגען מיט שמריק, מיט וועלכע מען שלעפט ארויף און מען נעהמט ארונטער משא. זיי האָבען עס בענוצט ארונטערצושלעפען פעסער און קאסטענס אויף זייער שיפעל און זיי אוועקפיהרען צום ברעג.

דיא בעזיצער פון אינוועל האָבען פון זייער בעזוך אויף'ן שיף ערפאהרען, אז דאָרט געפינען זיך פיעלע זאכען און ארטיקלען פון גרויסען ווערטה פאר זיי. דאָרט זיינען געווען פערשיעדענע געשיר, געצייג, קליידער און פיעלע אנדערע זאכען וואָס קענען מאכען זייער קאָלאָניע בעסער און רייכער.

סײַרום הארדינג האָט אלעס אין שיף בעקוקט מיט פערוואונדערונג און ער האָט קיין אנטוואָרט געקענט געבען צו דער פראגע, וויא אזוי דיא קאטא-סטראָפע אויף איהר האָט פאסירט?

דער אינזשניר און זיינע קאָמפּאניאָנען זיינען געקומען צום פולווער מא-גאזין. איירטאָן האָט זיי אהין געבראכט און ער האָט זיי אָנגעצייגט דעם אָרט, וואו ער האָט פאָריגע נאכט געוואָלט אינטערצינדען און אומקומען צוזאמען מיט דיא פיראטען. סײַרום הארדינג האָט ניט געגלויבט, אז דיא פולווער זאָל האָבען אויפגעריסען געוואָרען. ער האָט דארום געדענקט, אז א טהייל פון דיא פולווער וואָס ווערט געוועהנליך געהאלטען אין מעטאלענע פעסלעך איז פילייכט ניט דורכגענעצט געוואָרען און מען וועט עס נאָך קענען צונעהמען און גע-ברויכען.

און פאקטיש האָט זיך טאקי אזוי ארויסגעוויזען. זיי האָבען ארויסגעצוי-גען ביי א צוואנציג פעסלעך פון דעם עקספּלאָדירענדען שטאָף, וועלכער איז גע-ווען טרוקען. פענקראָפט האָט ערשט מיט זיינע אייגענע אויגען געזעהן, אז דער אונטערנאנג פון דער "ספּירי" איז ניט געקומען פון פולווער מאגאזין.
 — איך גיב שוין צו — האָט דער מאטראָז געזאָגט — אז דיא קאטאסטראָ-פע איז ניט געקומען פון דאנען; אָבער איך וועל קיינמאָל ניט צוגעבען אז דאָס איז געקומען פון א צוזאמענשטויס מיט א פעלז, ווייל קיין פעלזען זיינען דאָ ניטאָ.

— וויא אזוי זשע האָט עס דאָך פאסירט? — האָט הערבערט געפרעגט.

— איך ווייס ניט — האָט פענקראָפּט געענטפערט — קאפיטאן הארדינג ווייס דאָס אויך ניט, און קיינער אין דער וועלט וועט דאָס וויסען!
 אייניגע שטונדען צייט זיינען דיא קאָלאָניסטען געווען פערנומען מיט דיא אונטערזוכונגען אין שיף און מיט אוועקנעהמען פון דאָרט אלעס וואָס זיי האָבען געפונען פאר נויטיג אוועקצונעהמען. דער פלוטה איז אָנגעקומען און דיא ארבייט האָט געמוזט אָבגעלעגט ווערען. דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געהאט וואָס מורא צו האָבען, אז דיא שיף וועט פערטראָגען ווערען מיט'ן שטראָם, ווייל זיא איז געווען צוגעפּעסטיגט צום גרונד, אזוי וויא זיא זאָל זיין געאנ-
 קערט און זיא האָט זיך ניט געקענט אויפהויבען און אוועקשווימען.
 זיי האָבען אלוואָ געקענט ווארטען ביז מאָרגען, ווען דאָס וואסער וועט וויע-
 דער אָבפאלען און דאן וועלען זיי קענען פאָרטזעצען זייערע פאָרשונגען.
 עס איז געווען פינף אהר פארנאכט ווען דיא קאָלאָניסטען האָבען פערלאָזען דיא צובראָכענע שיף. זיי האָבען געהאט א שווערען טאָג ארבייט און זיי האָבען געעסען זייער מאָהלצייט מיט גרויס אפעטיט. זיי האָבען נאָך'ן עסען גע-
 וואָלט רוהען; אָבער זייער נייגעריגקייט צו וויסען וואָס עס געפינט זיך אין דיא קאסטענס, פעקלעך און פעקלעך, וואָס זיי האָבען געבראכט פון דער "ספּירי", האָט זיי געמאכט ארבייטען און זיי האָבען זיך גענומען נאָכקוקען וואָס פאר אן אוצרות זיי האָבען געפונען.

דיא מעהרסטע קאסטענס און פעקלעך האָבען ענטהאלטען פערשיעדענע קליידער, וועלכע זיינען זעלבסטפערשטענדליך געווען זעהר ווערטפאָל פאר דיא קאָלאָניסטען. דאָרט זיינען געווען גענוג קליידער פאר א נאנצע קאָלאָניע אָדער פאר דיא איינוואָהנער פון א היבשען דאָרף. דאָרט זיינען אויך געווען גענוג שיך פאר א נאנצען דאָרף מענשען.

— מיר זיינען שוין צופיעל רייך! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען —
 וואָס וועלען מיר טהאָן מיט אזוי פיעל?

און יעדע מינוט, ווען דיא קאָלאָניסטען האָבען ענטדעקט ניצליכע ארטיקלען איז דיא לופט פול געוואָרען מיט זייערע "הורא"-געשרייען. זיי האָבען געפונען פערשיעדענע סאָרטען וואפען און ווערקצייג פאר אלערליי האנד-
 ווערקער. אך, וויא שעצבאר און טהייער דיעזע זאכען וואָלטען פאר זיי געווען מיט צוויי יאָהר צוריק! און אויך אצינד, אָבוואָהל זיי האָבען שוין געהאט פער-
 שיעדענע געצייג, איז עס פאר זיי אויך געווען א טהייערער אוצר.

אין גראניט הייז האָבען דיא קאָלאָניסטען געהאט גענוג פלאץ פאר אלעס וואָס זיי האָבען געבראכט פון דער געזונקענער שיף; אָבער זיי האָבען קיין צייט געהאט צו איבערטראָגען אלעס אהין און עס איז פערבלויבען אין דיא "טשימנים". דיא לייטע האָבען איינגעזעהן, אז זייערע אוצרות מוזען געהיט ווערען, ווייל זעקס גערעטעטע פיראטען פון דער "ספּירי" האָבען זיך זיכער

געפונען אירגענד וואו אויף לינקאָלן אינוועל און פאר אזא באנדע מערכערעכער דארף מען פאָרזיכטיג זיין. ווען דיא קאָלאָניסטען וועלען זייער נייערוואָרבענע האָב און גוטס ניט בעשיצען, קענען נאָך דיא באנדיטען קומען און עס פער-ניכטען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען דארום בעשלאָסען צו שמעלען א וואך ביי דיא "טשימנים" אויף איבער נאכט און שפעטער וועלען זיי אויסארבייטען א פלאן וואָס פאר א שריטע צו נעהמען געגען דיא זעקס פיראטען וואָס זיינען ערגיץ בעהאלטען. אלס וועכטער ביי דיא טשימנים זיינען אוועקגעשטעלט געוואָרען טאפ און דזשופ.

דיא נאכט איז פאָראיבער און קיין בעזאָנדערעס האָט ניט פאסירט. דיא זעקס פיראטען האָבען קיין פערזוך געמאכט צו אטאקירען דיא "טשימנים". ווען זיי וואָלטען זיך דאָרט בעוויזען וואָלטען דער הונד און דיא אפע וועגען דעם בעריכטעט. דיא קומענדע דריי טעג — דעם 19, 20 און 21טען אקטאָבער, זיינען דיא קאָלאָניסטען געווען פערנומען מיט צונעהמען פון דער צובראָכענער שיה אלעס וואָס האָט פאר זיי א ווערטה געהאט. ביי וואסער אָבפאל פלעגען זיי ארויסנעהמען פון שיה וואָס זיי האָבען געוואָלט און וואָס עס האָט זיך פאר זיי געלוינט, און ווען דאָס וואסער פלעגט שטייגען האָבען זיי דיא ארויסגענומענע זאכען טראנספאָרטירט אין גראניט הויז. זיי האָבען ארונטערגעריסען א גרויסען טהייל פון דיא קופער מיט וועלכע דיא שיה איז געווען געפאנצערט, און פענקד ראָפט האָט זיך ארונטערגעלאָזט אויף'ן גרונד און האָט ארויסגעקומען דיא קייטען און אנקערס, וועלכע דיא קאָלאָניסטען האָבען אויף צוגענומען. זיי האָבען אויך פערנומען דיא פיער קאנאָנען וועלכע זיינען פערבליבען אויף'ן דעק. דאָס איז פאר דיא קאָלאָניסטען געווען א גרויסע געווינס. דיא קאנאָנען האָבען פאר זיי געהאט זעהר א בעדייטענדען ווערטה, זיכער אזוי פיעל און פיר לייכט נאָך מעהר וויא דיא אנדערע זאכען פון שיה. פענקראָפט האָט זיך אייניגע מאָל ענטהוואַסמיש אויסגעדריקט, אז זיי קענען ערשט האָבען א מעכטיגע פעסטונג ביים טייך מערסי און קיין שיה אָדער פלאָטע וועט ניט קענען צוקומען צו דיא וואסערען פון לינקאָלן אינוועל.

ווען אויף דער שיה איז שוין קיין זאך ניט איבערגעבליבען, וואָס זאָל ווערטה זיין דיא מיה ארונטערגענומען, איז געוואָרען א שטארקער שטורם ווינד און דיא געביידע פון דער שיה איז צובראָכען געוואָרען אויף שטיקער. סיי רום הארדינג האָט אין זינען געהאט אויפצורייסען דיא צובראָכענע געביידע מיט פולווער, אום דיא האַלץ און אייזען פון איהר זאָל ארויסנעשליידערט ווערען אויף'ן ברעג און זיי זאָלען עס קענען צונעהמען, אָבער דיא נאטור זעלבסט האָט דיעזע ארבייט געטהאָן און געשפאָרט דיא קאָלאָניסטען שייס-פולווער. דאָס האָט פאסירט אין דער נאכט פון 23טען אקטאָבער. דיא שייס-

געביידע איז צוקלאפט געוואָרען און פיעלע שטיקער פון איהר זיינען ארויסגע-
וואָרפען געוואָרען אויף'ן ברעג.

קיינע פאפירען זיינען אויף דער אונטערגעגאנגענער שיף ניט געפונען
געוואָרען. סײַרום הארדינג האָט געזוכט איבעראל וואו עס איז נור מעגליך
געווען, אָבער ער האָט ניט ענטדעקט קיין שפור צו אירגענד וועלכע פאפירען.
דיא פיראטען האָבען וואהרשיינליך פערניכטעט אלע פאפירען וואָס זיי האָבען
אויף דער "ספירי" געפונען נאכהער וויא זיי האָבען זיא גערויבט, און דיא
קאָלאָניסטען האָבען ניט געקענט אויסגעפינען דעם נאָמען פון איהר אייגענ-
טהימער אָדער פון וואָס פאר א לאנד זיא קומט. אָבער לויט איהר געבוי האָבען
איירטאָן און פענקראָפט פערזיכערט, אז זיא איז געבויט געוואָרען אין ענגלאנד.
אין אכט טאָג ארום נאָך דער קאטאסטראָפּע, אָדער בעסער געזאָגט : נאָך
דעם שרעקליכען און צו זעלבער צייט גליקליכען פאָרפאל מיט דער פיראטען
שיף, האָט מען שוין פון איהר קיין זאך ניט געזעהן, זאָגאר ווען דאָס וואסער
אין קאנאל און ביים ברעג ים איז געווען זעהר ניעדריג. דיא גרעסטע טהייל
פון איהר און וואָס אינוועניג האָט זיך געפונען האָבען דיא קאָלאָניסטען צוגע-
נומען און דיא איבעריגע איז פערבליבען ליגען ביים ברעג אָדער איז פער-
שוואומען מיט'ן שטראָם.

אָבער דיא טיעפע געהיימניס וואָס האָט ארומגערינגעלט דיא פערניכטונג
פון דער פיראטען שיף איז ניט ענטדעקט געוואָרען און עס האָט אויסגעזעהן
אז מען וועט דאָס קיינמאָל ניט דערגעהן. אָבער דעם 30טען נאָוועמבער האָט
פאסירט א פאל, וועלכער האָט געוואָרפען א ליכט אויף דער זאָנדערבארער גע-
היימניס.

אין יענעם טאָג איז נעב געגאנגען ביים ברעג פון מעער און ער האָט געפונען
א שטיקעל דיקע קיילעכריגע אייזערנע רעהר, אויף וועלכע עס האָבען זיך
געפונען שפורען פון אן עקספּלאָזיאָן. דיא ברעגען פון אייזען זיינען געווען צו-
דרעהט און צובראָכען און עס איז קענטיג געווען, אז דאָס איז געקומען פון א
שווערען, האסטניגען קלאפ פון אן עקספּלאָזיאָן. נעב האָט דיא שטיקעל מעטאל
געבראכט צו זיין ווירטה, צו סײַרום הארדינג, וועלכער איז מיט דיא איבעריגע
קאָלאָניסטען געווען אין דיא "טשימניס".

סײַרום הארדינג האָט דיא שטיקעל אייזען גענוי בעטראכט, דאן האָט ער
זיך געווענדעט צו פענקראָפט און געזאָגט :

— איהר האלט זיך נאָך אלץ פעסט ביי אייער מיינונג, אז דיא "ספירי"
איז ניט צושמעטערט געוואָרען פון א צוואמענשטויס ?

— יא, קאפיטאן — האָט פענקראָפט געענטפערט — איהר ווייסט אויך
אזוי גוט וויא איך, אז קיין פעלזען זיינען אין קאנאל ניטאָ.

— אָבער אז זיא איז אָנגעלאָפּען אויף זייערער שטיקעל אייזען? — האָט דער אינזשיניר געזאָגט צייגענדיג איהם דאָס וואָס נעב האָט געבראכט. — אָט דיא שטיקעל אייזען? — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — אָט דיא שטיקעל אייזען האָט צובראָכען א גרויסע שיף? — מיינע פריינדע — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — געדענקט איהר, אז איידער דיא שיף איז געזונקען האָט זיא זיך אויפגעהויבען אויף א דינעם געגענטשאַנד, אויף א שפיץ פון עטוואָס, וואָס האָט אויסגעזעהן אזוי וויא א וואסער־קישקע?

— יא, קאפיטאן — האָט הערבערט געענטפערט — איך געדענק עס. — אויב אזוי — האָט הארדינג פאָרטגעזעצט — ווייסט איהר וואָס עס האָט דאמאָלס אויפגעהויבען דיא פיראטען שיף? אָט זייערער אייזערנער רעהר וואָס איהר זעהט פאר אייערע אויגען.

— וואָס רעדט איהר, קאפיטאן? — האָט דער מאַטראָז ווידער געפרעגט. — אָט דאָס וואָס איהר הערט און אלע הערען — האָט הארדינג געענטפערט — ווייסט איהר וואָס פאר א שטיקעל אייזען דאָס איז? דאָס קומט, פריינדע, פון א טאָרפּעדאָ (א מאשין צו צוברעכען שיפען)? — א טאָרפּעדאָ! — האָבען אלע פּערוואונדערט אויסגעשריען.

— און ווער האָט דיא טאָרפּעדאָ אהין געבראכט? — האָט פּענקראַפּט געפאָדערט צו וויסען.

— אלעס וואָס איך קען איך זאָגען איז — האָט הארדינג געענטפערט — אז ניט איך. אָבער א טאָרפּעדאָ איז דאָרט געווען און איהר קענט, מיינע פריינדע, פּערשטעהן וואָס פאר א קראפט דיא טאָרפּעדאָ האָט געהאט, אז זיא האָט מיט איין קלאַפּ פּערגיכטעט דיא פיראטען שיף מיט איהר מאַנשאַפּט!

טעם קאפיטעל.

דעם אינזשיניר'ס ערקלערונג. — פּענקראַפּט'ס שנאה צו דיא גערעטעטע פיראטען. — פּענקראַפּט דיא קאנאָנען. — זוכען דעם פּערבאָרגענעם וואָהלטהעמער. — פּענקראַפּט גיט זיך אונטער.

סייורס הארדינג האָט שוין אלזאָ געפונען דעם שליסעל צו דער זאָנדער־בארער רעטעניס. ער האָט שוין זיכער געוואוסט, אז דיא "ספּירי" איז צו קלאַפט געוואָרען פון א טאָרפּעדאָ. זייענדיג אליין אין דער בירגער קריעג, האָט הארדינג געזעהן טאָרפּעדאָס און ער האָט זאָגאר ריכטיג געוואוסט וויא אזוי זייערער שרעקליכע צושטערונג מאשינען ארבייטען און ער האָט ניט געקענט

האָבען קיין טעות. ער האָט געוואוסט אז דיא שטיק אייזען וואָס נעב האָט געפונען איז פון צילינדער, וועלכער ווערט אָנגעפילט מיט ניטראָגליצערין אָדער אן אנדער עקספּלאָדירענדען שטאָף און עס קען זאָגאר שטאָהלענע שיפען צושמעטערען — דאָס איז איהם געווען קלאָר וויא דער טאָג; אָבער וויא איז געקומען דיא טאָרפּעדאָ אין קאנאל? דאָס איז פּערבליבען אונטערענטפּערט.

— מיינע פריינדע — האָט הארדינג געאָגט צו זיינע קאָמפּאניאָנען — מיר קענען שוין מעהר ניט צווייפלען אין דיא אנוועזענהייט פון א געהיימניס פּאָלע פּערזאָן אויף אונזער אינזעל. דאָ געפינט זיך זיכער א רואה וואו אינז נראה — א מאן וואָס זעהט און ווערט ניט געזעהן. פּיליכט איז ער א פּערוואָרפּענער אזוי וויא מיר, אָדער א פּערשטויטענער אזוי וויא איירטאָג; אָבער ווער יעדער נער פּערבאָרגענער מאן איז און ווארום ער טהוט אונז אזוי פּיעל טובות פּער באָרגענערהייד, קען איך ניט פּערשטעהן. ווארום בעהאלט זיך יענע פּערזאָן? ווארום ווייזט ער זיך ניט צו אונז צו געהמען אונזער הערצליכען דאנק? אָט האָבען מיט אונז פּאסירט אין פּערלויף פון דיא צוויי יאָהר וואָס מיר זיינען דאָ אויף דיעזען אינזעל. עס איז קיין צווייפּעל, אז דער פּערבאָרגענער, וועלכען מיר האָבען ניט דיא זכיה צו זעהן, איז א מאן וואָס בעזיצט אן אונגעהייער גרויסע קראפט. איך גלויב, אז יענע פּערזאָן האָט מיך גערעטעט, ווען מיר זיינען ארונטערגעפּאלען אין מעער מיט אונזער באלון. יענער האָט עס וואהר שיינליך געשריבען דעם דאָקומענט וואָס מיר האָבען געפונען אין פּלאַש. יענער האָט עס געבראכט דעם קאסטען מיט דיא ארטיקלען, וועלכע זיינען אונז אזוי צוניץ געקומען. יענער האָט עס אָנגעצונדען דעם פייער, ווען פּענקאָפּט, ספּיר לעט און הערבערט זיינען געפּאָהרען צוריק פון אינזעל טייבאָר. יענער האָט עס אריינגעשאַסען דיא קויל אין זויגשוויין. יענער האָט עס ארונטערגעלאָזט דיא טאָרפּעדאָ, וועלכע האָט צושמעטערט דיא פּיראטען שיף. מיט איין וואָרט: אלע אונטערשטענדליכע פּאסירונגען וואָס האָבען מיט אונז פּאסירט זיינען געקומען פון איינער און דערוועלבער האנד. איירטאָג איז יענעם געהיימניספּאלען שולדיג א דאנק אזוי גוט וויא מיר, ווארום ווען יענער זאָל ניט געווען אריינגע ווארפען דיא פּלאַש מיט'ן דאָקומענט אין וואסער, וואָלטען מיר דעם אינזעל טייבאָר ניט בעזוכט און איירטאָג וואָלט פּערבליבען אין זיין ווילדען צושטאנד. דארום, מיינע פריינדע, עס מאכט קיין אונטערשיעד אויב אונזער פּערבאָר גענער וואָהלטהעטער איז דורך שיפּס־ברוד אָדער דורך אן אנדער אונגליק אהער פּערוואָרפען געוואָרן אָדער מען האָט איהם אהער געבראכט און איבערגעלאָזט אלס פּערברעכער, איז אונזער הייליגע פּפליכט אויפצוזוכען איהם און אָבראנקען איהם פאר דיא גוטעס וואָס ער האָט מיט אונז געטהאָן. איך האָף און ערווארטע, אז אונז וועט געלינגען אָבצוגעבען איהם דעם חוב וואָס מיר זיינען איהם שולדיג.

— איהר האָט רעכט, הערר סיירוס — האָט זיך גידעאָן ספּילעט אָבער — פּען — יא, עפעס כמעט אן אלמעכטיגער געפינט זיך בעהאלטען אויף אונזער אינזל. ווען מיר וואָלטען געגלויבט אין איבערנאטירליכע זאכען, וואָלט איך געזאָגט, אז יענער מאן בעזיצט אן איבערנאטירליכע קראפט, אן איבערנאטירליכע אייגענשאפט, וועלכע קיין מענש אונטער'ן הימעל בעזיצט ניט. ווער האָט אונזער הונד טאפ ארויסגעשליידערט פון מעער? ווער האָט געטוימעט דעם דיונגאָג? ווער האָט עס געצויגען דיא אויפמערקזאמקייט פון טאפ און דזשופ, וועלכע פלעגען אלע מאָל בילען און ברומען ביים ברונים אין גראניט הויז? איך גלויב, אז דאָס איז אלעס געטהאָן געוואָרען פון דעם געהיימניספּאָלען מאן, וואָס זעהט אונז און מיר קענען איהם ניט זעהן, און קען דען אן איינפאכער מענש בעווייזען אזעלכע וואונדער?

— יא — האָט סיירוס הארדינג געענטפערט — מען מוז צוגעבען, אז יענע פּערזאָן האָט אן אויסערנאטירליכע קראפט. אָבער זיינט איהר איינשטימיג מיט מיין מיינונג, אז מיר דארפען יענעם געהיימניספּאָלען אויפזוכען?

— גאנץ געוויס, מיין הערר! — האָט זיך נעב ארויסגעכאפט — איך מיין אז מיר מוזען איהם זוכען, אז מיר זיינען פּערפּליכטעט דאָס צו טהאָן. אָבער איך דענק, אז א מאן וואָס קען צייגען אזעלכע וואונדער וועט ניט לייכט זיין צו געפינען, סידען ער וועט עס אליין וועלען אז מיר זאָלען איהם געפינען. — זעהר ריכטיג, פריינד נעב — האָט זיך פּענקראָפּט אָבערופּען.

— איך מיין אויך אזוי — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — איך גלויב אויך, אז מיר וועלען איהם ניט געפינען זאָלאַנג ער וועט עס ניט וועלען. אָבער דאָס דארף אונז ניט אָבהאלטען פון פּרובירען צו זוכען איהם. אויב מיר וועלען איהם געפינען אָדער ניט, וועלען מיר אמוועניגסטען וויסען, אז מיר האָבען ערפילט אונזער פּפליכט צו איהם.

— און וויא איז דיין מיינונג, הערבערט? — האָט דער אינזשיניר גע- פּרעגט.

— אָה! — האָט דער יונגע אויסגעשריען — וויא איך וואָלט יענעם מאן וועלען אָבראנקען! אָה, וויא איך האָב לוסט צו דריקען און קושען זיינע הענד דערפאר וואָס ער האָט פריהער אייך און נאכהער אונז אלעמען גערעמעט! — גאנץ געוויס! — האָט זיך פּענקראָפּט אָבערופּען — איך ווינט אויך דאָס זעלבע. איך וואָלט וועלען כאַטש אָנקוקען זיין געזיכט. איך שטעל מיר פּאָר אז ער איז א ריעז. ער איז מוז זיין הויך, שטארק, מיט א שעהנעם באַרד, שטראהלענדע האָר און ער רייט אויף וואָלקענס!

— אייער פּאנטאזיע טראָגט אייך צו ווייט — האָט גידעאָן ספּילעט בעמערקט.

— און איהר, איירטאָן, וואָס זאָגט איהר? — האָט דער אינוזשיניר גע-
פרענט.

— קאפיטאן הארדינג — האָט איירטאָן געענטפערט — איך קען אייך קיין
בעסערען ראטה ניט געבען. וויא איהר וועט טהאָן וועט זיין גוט. אויב איהר
ווילט איך זאָל זיך בעטהייליגען אין זוכען יענע פערזאָן, וועל איך עס טהאָן
מיט פערנגיגען.

— איך דאנק אייך, איירטאָן — האָט הארדינג געענטפערט — אָבער איך
פערלאנג פון אייך אן אנטוואָרט אויף מיין פראגע. איהר זיינט אונזער קאָמ-
פאניאָן. איהר האָט שוין ניט איין מאָל געאַפפערט אייער לעבען פאר אונזער
קאָלאָניע, פערלאנג איך צו וויסען אייער מיינונג אבער דער פראגע וואָס מיר
בעהאנדלען יעצט. דענקט איהר, אז מיר דארפען יענעם געהיימיספאלען מאן
זוכען?

— קאפיטאן הארדינג — האָט איירטאָן געענטפערט — נאָך מיין מיי-
נונג דארפען מיר אָנווענדען אלעס מעגליכע און אָזוכען אונזער פערבאָרגע-
נעם וואָהלטהעמער. פילייכט איז ער עלענד, פילייכט ליידעט ער, פילייכט דארף
מען מאכען ענדערונגען אין זיין ארט לעבען. איך, אזוי וויא איהר האָט פריהער
געזאָגט, בין איהם שולדיג א דאנק פאר מיין יעצטיגע לאגע. ער און ניט קיין
אנדערער האָט אייך געגעבען צו וויסען וועגען מיין עקזיסטענץ אויף'ן אינוועל
טייבאָר דורך דעם דאָקומענט וואָס ער האָט אריינגעוואָרפען אין וואסער, און
נור איהם האָב איך צו פערדאנקען וואָס איך בין פון א ווילדעס טהיער צוריק
א מענש געוואָרען. איך וועל איהם דיעזע טובה קיינמאָל ניט פערגעסען!

— דערמיט איז געענדיגט — האָט סירוס הארדינג געזאָגט — וויבאלד
אז איהר שטימט אלע איין וועלען מיר אזוי שנעל וויא מעגליך אָנפאנגען זוכען
יענע פערזאָן. מיר וועלען אויספאָרשען דעם גאנצען אינוועל, זאָגאר קיין וויי-
קעלע וועלען מיר ניט פערפעהלען. מיר וועלען אויספאָרשען דיא פערבאָרגענע
פלעצער פון לינקאָלן אינוועל און קיין זאך וועט אונז ניט אָבהאלטען פון אונזער
וויכטיגע ארבייט. איך האָף אז אונזער אונבעוואוסטער פריינד וועט אונז פער-
ציהען, אויב זאָגאר דאָס איז געגען זיין ווילען.

דיא פאָלגענדע עמליכע טעג האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען בעשעפטיגט
מיט מאכען היי פאר זייערע פיה אויף ווינטער און מיט אנדערע וויכטיגע אר-
בייט אין זייער פעלד און גאָרטען. זיי האָבען שוין געהאט פיעל צייטיגע גריי-
סען, וועלכע זיי האָבען ארויסגענומען פון גאָרטען און איבערעטראַגען אין
גראַניט הויז, וואו זיי האָבען געהאט א זיכערען פלאץ פאר אלעס.

מען האָט ניט געדארפט מורא האָבען, אז עטוואָס וועט דאָרט פערדאָרבען
ווערען פון פייכטקייט אָדער פון מאַנגעל אין לופט. דיא קאָלאָניסטען האָבען

דיא פאנאזינען אין גראניט הויז אזוי איינגעריכטעט, אז איבעראל איז געווען טרוקען און לופטיג און קיין שימער, קיין ראָסט איז אויף קיין זאך ניט געפאלען. דיא פיער קאנאָנען פון דער פיראטען שיה, וועלכע דיא קאָלאָניסטען האָבען פערנומען, האָבען זיי ארויסגעשמעלט ביי דיא פענסטער פון גראניט הויז. זיי זיינען פון נאסקייט פערראָסטעט געוואָרען און פענקראָפּט האָט פיעל מיה אוועקגעלעגט ביז ער האָט זיי ארוםגעשייערט און אָבערזייגט אזוי, אז זיי האָבען געבלאנקט און געבלישצעט פון ווייטענס. דיא גראניט הויז מיט דיא מייילער פון דיא קאנאָנען אין דיא פענסטער האָט אויסגעזעהן אזוי וויא א פעסטונג. פענקראָפּט פלעגט זאָגען, אז מיט זייערע קאנאָנען האָט זיך דיא גרעסטע קריעגס שיה פון דיא פערזייגטע שטאאטען ניט געראפּט שעהמען.

אין טאָג האָט דער מאַטראַז פאָרגעשלאָגען, אז זיי זאָלען פרובירען דיא קאנאָנען, אויב זיי שיסען גוט און וויא ווייט זיי שיסען. ער האָט דעם אינ-זשיניר ערקלערט, אז דיעזע ארבייט איז פאר זיי א נויטווענדיגקייט, ווייל ווער קען וויסען? פילייכט וועט מען אין א שעהנעם פריהמאָרגען זיי דארפן געברויכען, און מען מוז זיין איבערזייגט וויא אזוי זיי ארבייטען און וואָס פאר א נוצען מען קען פון זיי ציהען.

דער אינזשיניר האָט דערויף געגעבען זיין צושטימונג. אויף הארדינג'ס ראטה האָט מען דיא קאנאָנען פרובירט ניט מיט ריכטיגען שיספּוּלווער, זאָגנדרען מיט פיראקסיל — דער עקספּלאָדירענדרער שמאָף, וועל-כען הארדינג האָט אמאָל געמאכט, און עס האָט זיך ארויסגעצייגט זעהר גוט. אלס קוילען האָבען זיי געברויכט שטיקלעך שטאָהל, און אויך מיט גוטע רע-זולטאטען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך איבערזייגט, אז זייערע קאנאָנען זיינען גוט געמאכט און ווירקען אויף'ן בעסטען ארט אין אלע הינזיכטען. קוילען וואָס זיינען אָבערפיערט געוואָרען אין גראניט הויז האָבען צוקלאפט פלעזען פון מאַנדיבל קייפ, כמעט פינף מייל ווייט.

פענקראָפּט האָט פון גרויס בעגייסטערונג אזוי געשריען און געליארמט, אז זיינע קולות האָבען פעההילכט דיא קראכען פון דיא קאנאָנען שיסען.

— נו, קאפיטאן — האָט ער געזאָגט — וואָס דענקט איהר וועגען אונ-זער פעסטונג? אצינד מענען שוין אהער קומען אלע פיראטען פון פאסיפיק און זיי וועלען אונז קיין בייזעם קענען טהאָן. קיינער אין דער וועלט וועט ערשט ניט קענען לאַנדען אויף אונזער אינזעל אָהן אונזער ערלויבניס!

— גלויבט מיר, פענקראָפּט — האָט קאפיטאן הארדינג געענטפערט — אז איך ווינש מיר פון דעסטוועגען ניט, אז פיראטען זאָלען אהער קומען.

— איהר ווינשט ניט! — האָט דער מאַטראַז געזאָגט — און וואָס איז מיט דיא זעקס פיראטען וואָס מיר האָבען דאָ אויף אונזער אינזעל? וועלען

מיר זיי ערלויבען אז זיי זאלען רואינירען אונזערע שטאחלען, צוטרעטען אונזערע פעלדער און פערניכטען אונזערע פלאנצונגען? דיא פיראמען זיינען ניט בעסער פון יאגוארען (א מין טיגער) און מיר דארפען זיי ניט בעהאנדלען אנדערש וויא מען בעהאנדעלט יענע בייזע און געפעהרליכע חיות. וואָס דענקט איהר, איירטאָן, זאָג איך ניט ריכטיג?

איירטאָן האָט ניט געענטפערט און אויף זיין געזיכט האָט זיך פערצויגען א וואָלקען פון טרויער און שאַנדע.

סיידום האַרדינג האָט שטארק בעדויערט, וואָס פון פענקראָפּט'ס מויל האָבען זיך ארויסגעכאפט ווערטער, וועלכע האָבען דעם אַרימען איירטאָן ער-גערנים פערשאפט.

א וויילע שפעטער האָט זיך איירטאָן אָבגערופען:

— איך בין אויך געווען איינער פון דיעזע יאגוארען און איך האָב קיין רעכט צו רעדען.

רעדענדיג דיעזע ווערטער איז ער אָבגעטראָטען אָן א זייט.

פענקראָפּט האָט פערשטאנען וואָס פאר א סטרונע ער האָט ניט ווילענדיג בעריהרט און דאָס האָט איהם שטארק לייד געטהאָן.

— אַך, וויא ברוטאל איך בין! — האָט פענקראָפּט צו זיך אליין געזאָגט

— אַרימער איירטאָן, איך האָב אין איהם אויפגעוועקט זיינע אלטע ליידען. איך האָב ארויפגעשאַטען זאלץ אויף זיין פערוואַנדעטע האַרץ!

— יא, איהר זיינט זעהר אונפאַרזיכטיג, פריינד פענקראָפּט — האָט גידעאָן ספילעט בעמערקט — עס איז זעהר אונרעכט צו טרעטען אויף זיינע געפיהלען און דערמאָהנען איהם זיין פערנאָנענהייט. מיר דארפען איהם ערשט רעספעקטירען און פערגעסען וואָס ער איז אמאָל געווען.

— איהר האָט רעכט, הערר ספילעט — האָט דער מאַטראָז געענטפערט

— זייט זיכער, אז מעהר וועט זיך שוין ביי מיר פון מויל אזא נארישקייט ניט ארויסכאפען. זאָל איך בעסער אָבבייסען מיין צונג איידער איך זאָל אויס-רעדען א וואָרט וואָס זאָל איירטאָן'ען וועה טהאָן! אָבער לאָמיר זיך אומקעהרען צו אונזער פראגע. איך דענק אז יענע זעקס באַנדיטען, וואָס געפינען זיך ערניץ אויף אונזער אינזעל, זיינען ניט ווערטה אז מען זאָל מיט זיי מיטלייד האָבען און מיר דארפען פון זיי לויז ווערען אזוי שנעל וויא מעגליך.

— איז דאָס אייער מיינונג, פענקראָפּט? — האָט דער אינזשיניר גע-

פרעגט.

— יא, דאָס איז מיין מיינונג.

— דענקט איהר ניט, אז מיר דארפען ווארטען ביז זיי וועלען בעגעהן

א פערברעכען געגען אונז און דאן וועלען מיר זיך מיט זיי רעכענען?

— און דאָס וואָס זיי האָבען שוין געטהאָן נעגען אונז איז וועניג? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.

— אָבער עס קען דאָך זיין — האָט האַרדינג געענטפערט — אז זיי האָבען שוין ערשט גענומען אן אנדער וועג. עס קען דאָך זיין אז זיי האָבען חרטה אויף זייערע פאָריגע טהאטען.

— חרטה האָבען זיי! — האָט דער מאַטראַז אויסגעשריען — פיינע מענשען זיינען זיי געוואָרען!

— פענקראָפּט — האָט האַרדינג געזאָגט — נעהמט אייך אַ ביישפיעל פון איירטאָן. איז ער ניט געוואָרען א העכסט אָרענטליכער מאַן?

פענקראָפּט האָט געקוקט אויף זיינע קאָמפּאָניאָנען, אזוי וויא ער זאָל ווער לען לעזען אויף זייערע געזיכטער וואָס זיי דענקען וועגען דיא גערעמעטע באַנד-דיטען פון דער "ספּיריט". ער אליין האָט אויף זיי געקוקט אזוי וויא אויף ווילדע טהיערע און ער האָט גאָר ניט געדענקט, אז עס זאָל זיך געפינען אזעל-כער וואָס זאָל ניט זיין מיט זיין מיינונג אז מען דארף זיי וואָס שנעלער אויס-ראַטען. ער האָט אָבער אַן אלעמען'ס געזיכטער דערקענט, אז זיי האַלטען מעהר מיט סירוס האַרדינג וויא מיט איהם.

— נו, זאָל זיין אזוי! — האָט ער געזאָגט — אלע זיינען מיינע געגנער אין דיעזער הינזיכט. איהר ווילט זיין מילד מיט דיא באַנדיטען, מיט דיא שופטען? זעהר פּיין! אָבער זעהט אז מיר זאָלען קיין חרטה ניט האָבען.

— ווייסט איהר וואָס, מיינע העררען? — האָט זיך הערבערט אָבגערופען — יעדענפאלס קען דאָך ניט שאַדען ווען מיר וועלען זיין פאָרויכטיג און האַל-טען א וואַך!

— הם — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — איהר פּערגעסט זיך אז זיי זיינען זעקס פּערוואָן און גוט בעוואַפענט, ווען יעדער איינער פון זיי וועט שיסען אויף יעדען איינעם פון אונז קענען זיי ווערען דיא אייגענטהימער פון אונזער קאָלאָניע.

— ווארום האָבען זיי דאָס ביז ערשט ניט געטהאָן? — האָט הערבערט געפרעגט — וואהרשיינליך דענקען זיי גאָר קיין בייזעס. אויסערדעם זיינען מיר דאָך אויך זעקס פּערוואָן און אויף'ן ערגסטען פאל וועלען מיר זיך קענען פּער-טהיירדיגען.

— צו וואָס דיא דיסקוסיאָנען? — האָט פענקראָפּט סאַרקאַסטיש גע-זאָגט — לאָמיר לאָזען דיא גוטע און פרומע מענשען טהאָן וואָס זיי ווילען און לאָמיר וועגען דעם מעהר ניט רעדען.

— מאכט זיך ניט פאר אזא שלעכטען, פריינד פענקראָפּט — האָט זיך נעב אָבגערופען — איך דענק, אז ווען איינער פון דיא מאַנשאַפּט פון דער

"ספירד" זאל דאָ ערשט שטעהן פאר אייערע אויגען וואָלט איהר איהם אויך ניט געשאַסען.

— איך וואָלט איהם דערשאַסען אזוי וויא א משוגענעם הונד! — האָט פענקראַפּט געענטפערט.

— פענקראַפּט — האָט דער אינזשיניר ווייך געזאָגט — איהר זיינט זעהר אָפט מיינער א שטיקעל געגנער, ווילט איהר מיר טהאָן דיא געפעליגקייט און איינשטימען מיט מיר אין דיעזער אנגעלעגנהייט?

— צופריעדען! מיר וועלען זיי ניט אטאקירען, סידען זיי וועלען פריהער מאכען אן אטאקע אויף אונז — האָט דער מאטראָז נאָכגעגעבען.

עס איז אלזאָ בעשטימט געוואָרען, אז זיי זאלען דיא פיראטען ניט אטאקירען, אָבער זיי זאלען פאָרויכטיג זיין ניט אטאקירט צו ווערען פון דיא פיר ראטען. סיירום הארדינג האָט זיינע קאָמפאניאָנען נאָך אמאָל געגעבען צו ערקלערען, אז עס קען זעהר זיין דאָס דיא פיראטען זיינען שוין ערשט ניט דאָס וואָס זיי זיינען געווען. עס איז זעהר מעגליך, אז דיא מענשליכע געפיהלען האָבען זיך ערוועקט אין זייערע הערצער און זיי דענקען ערשט צו פיהרען אן אָרענטליכען און אנשמענדיגען לעבען. יעדענפאלס, איז דאָך ניט מענשליך צו בעפאלען מענשען און אויסשלאכטען זיי און דער ריכטיגער וועג איז צו ווארטען. עס איז וואהר, אז דער לעבען פון דיא קאָלאָניסטען איז ערשט געוואָרען אונזיכער. זיי האָבען זיך אויף יעדער שריט און טריט געדארפט היטען פאר דיא זעקס גערעטעטע פון באָב הארווי'ס באנדע, אָבער זיי האָבען אלעס גע-מוזט איינשמעלען אין קאָן און ווארטען ביז א צייט. אויב דיעזער וועג וואָס זיי האָבען זיך גענומען איז א ריכטיגער, אָדער פענקראַפּט האָט רעכט, דאָס וועט דיא צייט בעווייזען.

6מעם קאפיטעל.

דיא געפלאנטע עקספעדיציאָן. — א וויזט אין פאָרט באלון. — שפורען פון דיא פיראטען אויף דער "באָנעדווענטשור". — אונבעאמוואַרעמעטע טעלעגראמען. — צוריסענע טעלעגראף דראַמען. — הערבערט געשאַסען.

יעדענפאלס איז ערשט דיא הויפט אויפנאכע פון דיא קאָלאָניסטען געווען דורכצופיהרען זייער בעשלוס און אויספאָרשען דעם אינזעל אזוי גענוי וויאָ מעגליך. דערמיט האָבען זיי בעצוועקט צוויי זאכען: אויסצוגעפינען דיא גע-היימיספאלע פערזאָן, וועלכע געפינט זיך אָהן צווייפעל אירגענד וואו אויף'ן אינזעל, און אין דער זעלבער צייט ערפאהרען וואָס איז געוואָרען מיט דיא זעקס

ויראטען, וועלכע זיינען פערבליבען אויף'ן אינוועל, וואָס פאר א וועג זיי זאָבען זיך גענומען, וואָס פאר אן ארט לעבען זיי לעבען און אויב מען דארף נאר זיי מורא האָבען.

סירות הארדינג האָט דעם פאַרשונגס גאנג ניט געוואָלט אָבלענגען; אָבער זוי וויא דיעזע עקספעדיציאָן האָט געדארפט דויערען מינדעסטענס אייניגע זעג, האָבען דיא קאָלאָניסטען אויסגעכענט, אז דאָס בעסטע וועט פאר זיי זיין, וען זיי וועלען מיטגעהמען זייער וואָגען מיט שפייז, ווערק-צייג און אנדערע גרטיקלען און מאטעריאלען, וואָס זיי קענען דארפען אין וועג. אָבער איינער זון דיא אָנאנאס האָט צוקלאפט א פוס און מען האָט איהם ניט געקענט שפאנען זין וואָגען; דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרום געמוזט ווארטען אייניגע טעג ביז ייער פערד'ס פוס וועט זיך פעהיילען. דיא רייע איז אָבגעלעגט געוואָרען אויף צעהן טעג שפעטער, ביז דעם 20טען נאָוועמבער. אין דיעזען מאָנאט איז יאָרט עכט ווארים און דיא טעג זיינען דיא לענגסטע פון יאָהר. דיא קאָלאָניסטען האָבען אלזאָ ניט געקענט ווינשען קיין בעסערע צייט פאר זייער פאָר-שונגס רייע און ווען ניט דער קראנקער אָנאנאס, וואָלטען זיי ארויס אין וועג זיט אייניגע טעג פריהער.

דיא עטליכע טעג וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען געהאט צו ווארטען ביז דעם אָנאנאס'ס פוס וועט זיך פעהיילען זיינען זיי ניט געזעסען ליידיג. זיי האָבען געהאט ארבייט אויף פראָספעקט האַיטס און אין זייערע פיהדשטאהלען, וועל-ע זיי האָבען דורך דער צייט פערפערטיגט.

דיא ארבייט אין דיא שטאהלען האָט איירטאָן געמאכט. ער איז דאָרט גע-זען איינער אלײן. סירות הארדינג האָט געוואָלט שיקען נאָך איינעם פון ייערע קאָמפאניאָנען מיט איהם, אויס מורא פיליכט ווערט ער דאָרט בעפאלען זון דיא גערעמעטע פיראטען; אָבער איירטאָן האָט ערקלערט, אז עס איז ניטאָ זאָס מורא צו האָבען, ווייל אויב עטוואָס וועט פאסירען וועט ער זיי קענען צו זיסען געבען דורך'ן טעלעגראף און זיי וועלען איהם צו הילף קומען, און ביז זיי וועלען קומען וועט ער זיך אלײן קענען פערטהיידדיגען.

ווען איירטאָן איז אָנגעקומען אין דיא שטאהלען האָט ער דורך'ן דראָט עלאָזט וויסען זיינע קאָמפאניאָנען, אז ער האָט אלעס געפונען אין בעסטען אָרד-נונג. דיא ארבייט, וואָס איירטאָן האָט דאָרט געהאט צו טהאָן, האָט געדארפט דויערען צוויי טעג.

אין פערלויף פון דיא צוויי טעג האָט הארדינג אויסגעארבייט א פלאַן וויא אזוי צו פעהרטיען, אז דיא פיראטען זאָלען ניט קענען קומען אין זייער וואָה-נונג ביי זייער אָבוועזענהייט. ער האָט בעשלאָסען צו פערשטעלען דעם אלטען אריינגאנג צום אונטערערדישען קאנאל אָדער הייהל וואָס פיהרט צום גראַניט הויז אזוי, אז עס זאָל זיכער ניט קענטיג זיין און עס זאָל קיין פערדאכט פאלען,

אז דאָרט ציהט זיך א וועג וואָס פיהרט ערגיץ. זיין פלאַן איז געווען צו מער-
שטעלען דעם אריינגאנג מיט וואסער. הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען האָ-
בען דעם פלאַן דורכגעפיהרט דורכגראָבענדיג א וואסער וועג פון לייק נרענט
און גליצערין קריק צו דער עפענונג פון הייהל וואָס איז געווען פערשטאָפט מיט
שטיינער און פערשטעלט מיט צווייגען. זיי האָבען נאכהער דאָס וואסער פער-
שטעלט עס זאָל ניט אָבלויפען און דער געהיימער אריינגאנג איז פערבליבען
אונטער'ן וואסער. הינטען, האָבען זיי גערעכענט, וועלען זיי ארויפלאָזען דיא
הויב מאַשין און מען וועט אין גראניט הויז דורף'ן נייעם וועג אויף ניט קענען
ארויפקומען.

ווען זיי זיינען מיט דיעזער ארבייט פערטיג געוואָרען, האָבען פענקראָפט,
גידעאָן ספילעט און הערבערט געמאכט א שפאציר צו פאָרט באלון, אום צו
זעהן וואָס עס טהוט זיך מיט דער "באָנעדווענטשור", וועלכע איז דאָרט געשטא-
נען, אויב דיא זעקס פיראטען האָבען דיא שיף בעזוכט אָדער פילייכט אין נאנ-
צען אוועקגענומען און מיט איהר אנטלאָפּען. פענקראָפט, ביי וועמען דיא שיף
איז געווען זעהר טהייער, האָט ניט געקענט רוהען. דער געדאנק, טאָמער האָבען
דיא פיראטען דערזעהן דיא שיף און זיא אוועקגערויבט, האָט איהם ניט גע-
לאָזט שלאָפּען. דיא דריי קאמראדען האָבען זיך גוט בעוואפּענט און זיי זיינען
אוועק צו זייער האפען אין פאָרט באלון. נעב האָט זיי בעגלייט איבער דעם טייף
מערסי. ער האָט זיך דאן אומגעקעהרט צוריק און האָט אויפגעהויבען דעם
בריק.

זיי האָבען אָבגערעדט, אז ווען דיא דריי וועלען צוריק קומען זאָלען זיי
אָכפיערען פון א ביקס אלס סיגנאל אז זיי זיינען דאָ און נעב וועט געהן
ארונטערלאָזען דעם בריק און זיי לאָזען אריבערגעהן.

זיי זיינען געגאנגען מיט א גלייכען וועג. זיי האָבען איבעראל גוט אכטונג
געגעבען און זיי האָבען ניט געפונען קיין שפור, אז דיא גערעטעטע פיראטען
זאָלען דאָרט האָבען געגאנגען. דיא קאָלאָניסטען האָבען פרובירט אָבגעהן אָן א
זייט, אָבער אויף דאָרט האָבען זיי ניט בעמערקט קיין טריט פון מענשען אָדער
אירגענד וועלכען צייכען, אז יעמאנד האָט דאָרט דעם באָדען בעטראָטען.
ספילעט איז געווען מיט דער מיינונג, אז דיא פיראטען בעהאלטען זיך ערגיץ
אין אן איינזאמען, פערבאָרגענעם ווינקעל פון לינקאָלן אינזעל, ווייל זיי דענקען
דאָס דער אינזעל איז בעוואָהנט פון א סך מענשען און זיי האָבען מורא פאר זייער
רע לעבענס, אָדער פילייכט ווייסען זיי דעם צאָהל פון דיא בעזיצער פון אינזעל,
אָבער זיי זיינען ניט בעוואפּענט גענוג צו שמעלען זיך זאָגאר גענען זעקס פער-
זאָן.

זיי זיינען אָנגעקומען אין פאָרט באלון און פענקראָפט איז העכסט צופריע-
דען געווען צו זעהן, אז זיין שיף שטעהט אויף איהר אָרט אין דעם שמאָלען

קאנאל. דער פלאץ, וואו דיא "באָנעדווענטשור" איז געשטאנען, איז ווירקליך געווען א פערבאָרגענער, פערשטעלט מיט פעלזען שטיינער און הויכע גראָזען. מען האָט דיא שיף קוים געקענט בעמערקען אי פון מעער, אי פון לאַנד.

— קומט — האָט פענקראָפּט געזאָגט צו זיינע קאמראַדען — קומט, דיא שוואַרצע באַנדע איז נאָך אויף אונזער שיף ניט געווען. זיי ליגען וואהר-שיינליך פערשטעקט אירגענד וואו אין וואַלד און מיר וועלען זיי נאָך געפינען.

— א גליק וואָס זיי האָבען אונזער שיף ניט ענטדעקט — האָט הערבערט געזאָגט—ווען זיי געפינען דיא "באָנעדווענטשור", וואָלטען זיי אין איהר אנטלאָך פען און מיר וואָלטען פערבליבען אָהן א שיף און מיר וואָלטען ניט געקענט מאכען אונזער צווייטע רייזע צום אינזעל טייבאָר.

— ווירקליך — האָט דער רעפאָרטער בעשטעמיגט — מיר וועלען דאָך מווען פאָהרען אויף יענעם אינזעל און איבערלאָזען דאָרט א דאָקומענט וועגען אייר-מאָנאָט נייע היים און וואו אונזער אינזעל ליגט. אין פאל אז דער שאַטלענדער וועט קומען אָבעהמען זיין געפאנגענעם איירמאָן מוז ער דאָך וויסען וואו ער געפינט זיך און מיר וועלען דורך איהם אויך געהאָלפען ווערען.

— אבי מיר האָבען אונזער שיף — האָט פענקראָפּט געזאָגט — וועט קיין אָבחהלט ניט זיין. דיא "באָנעדווענטשור" און איהר מאַנשאַפּט זיינען גרייט צו דער רייזע נאָך'ן ערשטען סיגנאל.

— איך דענק — האָט ספילעט געזאָגט — אז מיר האָבען ערשט ניט צו רעדען וועגען דעם. דאָס איז א זאך וואָס מיר וועלען ערשט קענען אָנהויבען רעדען דעריבער נאָכדעם וויא מיר וועלען פערטיג זיין מיט אונזער פאָרשונגס רייזע אויף'ן לינקאָלן אינזעל. מעגליך אז מיר וועלען געפינען דעם פערבאָרגע-נעם, וועלכער האָט אונז אזוי פיעל וואונדער בעוויזען און וועלכער ווייס פון אינזעל טייבאָר אזוי וויא ער ווייס פון אונזער אינזעל. פערגעסט ניט, פריינד פענקראָפּט, אז יענער מאן איז דער פערפאסער פון דעם דאָקומענט וואָס מיר האָבען געפונען, און ער ווייס פיליכט ווען דער לאָרד וועט קומען מיט זיין יאכט שיף.

— אָבער ווער קען יענער געהיימיניספאלער מאן זיין ? — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — ער קען אונז און מיר קענען איהם ניט ! ער זעהט אונז און מיר זעהען איהם ניט ! אויב ער איז איינפאך א פערוואָרפענער אזוי וויא מיר, ווארום זאָל ער זיך בעהאלטען ? איך דענק, אז מיר זיינען אָרענטליכע מענשען און דיא געזעלשאַפּט פון אָרענטליכע לייט איז אנגענעהם צו יעדען איינעם. איז דער מאן אליין אהער געקומען מיט זיין אייגענעם ווילען ? קען ער פערלאָזען דיעזען אינזעל ווען ער וויל ? איז ער ערשט אויך דאָ ? וועט ער דאָ פער-בלייבען ?

אזוי רעדענדיג זיינען פענקראָפּט, ספּילעט און נעב אַרויף אויף'ן דעם פון שיה. פענקראָפּט האָט דיא שיה בעקוקט פון אלע זייטען.
 — וואָס איז דאָס? — האָט ער פּלוצלונג אויסגעשריען — דאָס איז זאָגן-דערבאַר!
 — וואָס איז נעשעהן? — האָט דער רעפּאָרטער געפרעגט.
 — זעהט איהר אָט דיעזען קנופּ אין שטריק? — האָט פענקראָפּט געענטפערט — דאָס האָב איך ניט געמאַכט. דאָס איז ניט מיין ארבייט.
 דער מאַטראָז האָט איהם דערביי אָנגעצייגט אויף אַ קנופּ אין דער שטריק מיט וועלכע דער אַנקער איז צוגעבונדען צום שיה.
 — איז דאָס ניט אייער ארבייט? — האָט ספּילעט געפרעגט.
 — ניין, איך קען שווערען אז ניין! איך מאַך קיינמאָל ניט אזא קנופּ!
 — פּילייכט האָט איהר אַ טעות, פענקראָפּט?
 — ניין, איך האָב קיין טעות ניט. עס איז קלאָהר וויא דער טאָג, אז ניט מיינע הענד האָבען דיעזען קנופּ געמאַכט.
 — האָבען דיא פּערדראַמטע פּערברעכער אָבגעשטאַמטע אַ ווייזט אונזער שיה? — האָט הערבּערט געפרעגט.
 — איך קען וועגען דעם גאָר ניט זאָגען — האָט פענקראָפּט געענטפערט — אָבער זיכער איז, אז יעמאַנד האָט אויפּגעהויבען דעם אַנקער פון דער "באָנעד" ווענטשור" און איהם צוריק אַרונטערגעלאָזט! און קוקט אהער, אָט האָט איהר דאָ אַן אַנדער בעווייז! דיא שטריק וואָס האַלט אויף דעם אַנקער איז אַרויס פון לאָך! איך בין אַלואַ זיכער איבערצייגט, אז יעמאַנד האָט אונזער שיה בענוצט.
 — אָבער אויב דיא פּיראַטען וואָלטען זיא בענוצט — האָט הערבּערט גע-זאָגט — וואָלטען זיי זיא פון דאַנען צוגענומען אָדער זיי וואָלטען מיט איהר אַנטלאָפּען.
 — אַנטלאָפּען? — האָט פענקראָפּט געענטפערט — וואוהין? צום אינזעל טייבאָר? דענקט איהר אז זיי וואָלטען ריזיקירען אונטערנעהמען אזא לאַנגע רייזע אין אזא קליין שיפעל?
 — אויסערדעם — האָט דער רעפּאָרטער בעמערקט — ווייסען זיי פיי-לייכט גאָר ניט, אז אַן אינזעל טייבאָר עקזיסטירט.
 — אָבער וויא דיא זאך איז — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — איז אזוי זיכער וויא מיין נאָמען איז פענקראָפּט, אז דיא "באָנעדווענטשור" איז בענוצט געוואָרען פון אַנדערע פּערזאָנען אויסער אונז.
 דער מאַטראָז האָט קיין מינדעסטען צווייפעל געהאַט, אז יעמאַנד האָט דיא שיה בענוצט. אויב מען איז מיט איהר געפּאָהרען אַ ווייסע שטרעקע אָדער ניט, דאָס האָט ער געוועהנליך ניט געקענט בעשטימען.

— אָבער מיר גלויבט זיך דיא זאך ניט — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — ווען יעמאנד זאָל מיט אונזער שיף פּאָהרען אויף'ן ים וואָלטען מיר זיא געזעהן.

— ווארום, הערר ספּילעט? — האָט פענקראָפּט געענטפּערט — ווארום גלויבט איהר עס ניט? עס קען דאָך זיין אז זיי זיינען געפּאָהרען ביי נאכט.

— נ, זאָל שוין זיין אזוי — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — אָבער וואָס האָבען דיא פּערברעכער געקענט בעצוועקען מיט זייער פּאָהרען מיט אונזער שיף און בריינגען זיא צוריק אויף'ן ארט?

— דאָס, הערר ספּילעט, דארף מען ביי זיי פּרעגען — האָט פענקראָפּט גע-
ענטפּערט — אָבער וויבאלד עס איז זיכער, אז זיי האָבען איינמאָל דיא שיף בענוצט, דארפּען מיר שוין ערשט מורא האָבען אז צום צווייטען מאָל וועלען זיי איהר אין גאנצען צונעהמען. א געוויסער צופאל האָט זיי געפיהרט דערצו, אז זיי זאָלען דיא "באָנעדווענטשור" צוריק בריינגען אין איהר האפּען, אָבער אזעלכע צופעלע פּאסירען ניט יעדען טאָג.

— אויב אזוי — האָט זיך הערבּערט אָבנערופּען — וואָלט ניט געווען ראטשוזאם מיר זאָלען אונזער שיף בריינגען צום גראניט הויז?

— יא און ניין — האָט פענקראָפּט געענטפּערט — אָדער טאקי גלייכער אז ניט. מיר האָבען דאָרט קיין פּאסענדען פּלאץ פאר א שיף.

— פּילייכט ארויפשלעפען זיא אויף'ן זאמר נעבען דיא "טשימנים"?

— פּילייכט א פּלאץ — האָט דער מאטראָז געענטפּערט — אָבער אזוי וויא מיר געהען דאָך ערשט פּערלאָזען אונזער היים פאר א לאנגע עקספעריציאָן און מיר וועלען אויף דער שיף ניט קענען אכטונג געבען, דענק איך, אז עס איז גלייכער זיא זאָל דאָ פּערבלייבען. פּילייכט וועלען מיר געפינען דיא שווארצע באנדע און אונז וועט געליינגען פריי צו ווערען פון זיי, דאן וועלען מיר שוין זיין זיכער איבעראל.

— פונקט מיין מיינונג! — האָט דער רעפּאָרטער אויסגעשריען — איך דענק אויך, אז דאָס איז דיא בעסטע זאך וואָס מיר קענען טהאָן.

— און טאָמער קומען דיא פּיראטען וויעדער אויף דער "באָנעדווענטשור" היינט אָדער מאָרגען? — האָט הערבּערט געפּרעגט.

— נו — האָט פענקראָפּט געענטפּערט — קענען מיר דערצו עפעס העל-
פען? אויב מיר וועלען זיא פון דאנען צונעהמען, וועלען איהר דיא פּיראטען לייכט געפינען, אויב ניט באלד, איז שפּעטער ווען מיר וועלען זיין אָבוועזענער פון דער היים. איך גלויב דארום, אז מיר מוזען דיא שיף איבערלאָזען דאָ אין פּאָרט באלאן און ווען מיר וועלען צוריק קומען פון אונזער רייזע און דיא פּיראטען וועלען נאָך דאָ זיין, וועלען מיר דאמאָלס זעהן וואָס מיר האָבען צו טהאָן.

— אזוי פערבלייבט עס! — האָבען דיא אנדערע צוויי צוגעשטימט און זיי האָבען זיך אומגעקעהרט צוריק אהיים. ווען זיי זיינען געקומען אין גראניט הויז האָבען זיי דערזעהלט דעם אינזעל ניר פון זייער נייע ערפאהרונג און וועגען זייער בעשלוס. הארדינג האָט מיט זיי איינגעשטימט. ער האָט אויך פערשפראַכען דעם מאטראָן, אז ער וועט מיט דער צייט אָבזוכען א מעהר זיכערען פלאַץ פאר דער "באָנעדווענטשור" — א פלאַץ וואו זיי זאָלען דיא שיה שטענדיג קענען זעהן און האַלטען אויף איהר אן אויג; און אויסערדעם וועט זיא זיין איינגעשלאָסען אונטער שלאָס און ריגעל און קיין נער וועט צו איהר ניט קענען צוקומען.

יענעם אבענר האָבען דיא קאָלאָניסטען געשיקט א טעלעגראמע צו איירטאָן אין דיא פיהשטאהלען. זיי האָבען איהם געבעטען אז ער זאָל פון דאָרט בריינגען א פאָר יונגע ציעגען, וועלכע נעב האָט געוואַלט האָדעווען אויף פראַספעקט האַיטס, אָבער איירטאָן האָט קיין אנטוואָרט געגעבען. דיא קאָלאָניסטען האָט דיעזער פאל זעהר געוואונדערט. זיי האָבען געוואוסט, אז איירטאָן איז שטענדיג פינקטליך מיט דיא טעלעגראמען און ווען מען פרעגט איהם עטוואָס ענטפערט ער באלד, היינט ווארום איז דיעזען מאָל אנדערש? אָבער זיי האָבען זיך געטרייסט. זיי האָבען געדענקט פילייכט איז איירטאָן ניט דאָרט אויף'ן פלאַץ? פילייכט איז ער אויף'ן וועג אהיים? דיא לייטע האָבען געווארט. זיי זיינען געשטאנען און אויסגעקוקט פילייכט קומט ער אָן, אָבער עס איז שוין געוואָרען שפעט אין אבענר און איירטאָן אין ניט געזעהן און ניט געהערט געוואָרען. דיא קאָלאָניסטען האָבען בעשלאָסען צו שיקען נאָך א טעלעגראמע און פאָר דערען א שנעלען אנטוואָרט.

זיי האָבען אזוי געהאָן, אָבער דער טעלעגראף אפאראט איז פערבליבען שטום און קיין אנטוואָרט איז אלץ ניט געקומען. דיא קאָלאָניסטען זיינען שטארק אונרוהיג געוואָרען. וואָס האָט דאָרט געקענט פאסירען? איז איירטאָן ערגיץ אוועק? איז ער טויט? איז ער פערוואונדערט? איז ער אזוי קראַנק געוואָרען, אז ער קען קיין טעלעגראמע ניט געבען?

זיי האָבען זיך אָנגעהויבען בעראטהען וואָס צו טהאָן. מאַנכע האָבען געזאָגט, אז מען דארף געהן זעהן וואָס מיט איירטאָן האָט פאסירט און מאַנכע זיינען געווען דאָגעגען, ווייל עס איז צו ריזיקאליש צו געהן ביינאכט אין דער צייט ווען א מערדער באַנדע געפינט זיך ערגיץ אויף'ן אינזעל.

— פילייכט — האָט הערבערט געזאָגט — איז דער טעלעגראף אפאראט קאליע געוואָרען? פילייכט זיינען דיא דראַמען צוריסען און דעריבער קומט אונז קיין אנטוואָרט פון איירטאָן?

— עס קען זיין — האָט דער רעפארטער צוגעגעבען.

— לאַמיר ווארטער ביז מאָרגען — האָט סירוס הארדינג געזאָגט — עס

קען זעהר זיין, אז אונזער טעלעגראף איז ערנוי צובראכען אָדער אזוי קאליע געוואָרען און איירטאָן האָט אונזערע טעלעגראמען אויך ניט ערהאלטען.

זיי האָבען געווארט מיט גרויס אונגעדולד. בעגינען פון דעם צוועלפטען נאָוועמבער האָט סײַרום הארדינג וויעדער געשיקט אן עלעקטרישע שליחות צו איירטאָן. קיין אנטוואָרט איז אלץ ניט געקומען.

ער האָט פרובירט נאָך אמאָל און אלץ מיט דיא זעלבע רעזולטאטען.

— קומט צו דיא שטאהלען! — האָט ער געזאָגט צו זיינע קאָמפאניאָנען.

— און גוט בעוואַפענט! — האָט פענקראָפט צוגעגעבען.

עס איז באלד בעשלאָסען געוואָרען, אז זיי זאָלען דיא גראַניט הויז ניט איר בערלאָזען אליין, און אז נעב זאָל דאָרט פערבלייבען. דער ניגער האָט זיינע קאָמערעדען בעגלייטעט איבער'ן בריק פון גליצערין קריק, ער האָט זיך דאן אומגעקעהרט, האָט אויפגעהויבען דעם בריק און איז אוועק אין גראַניט הויז, וואו ער האָט אונגעדולדיג ערווארטעט זייער צוריקקומען.

סײַרום הארדינג, גידעאָן ספילעט, הערבערט און פענקראָפט זיינען גע- גאנגען מיט דעם אַבזיכט, אז אויב זיי וועלען איירטאָן'ען ניט געפינען אין זיין הייזעל ביי דיא שטאהלען, וועלען זיי איהם זוכען אין דיא ארומיגע וועלדער.

עס איז געווען זעקס אהר אין דער פריה, ווען הארדינג און זיינע דריי קאָמפאניאָנען האָבען אַבשיעד גענומען פון נעב און זיי זיינען אוועק זייער וועג. זיי זיינען געווען בעוואַפענט מיט ביקסען און זיינען געווען גרייט צו שיסען ביי דער קלענסטער אטאקע וואָס וועט אויף זיי געמאכט ווערען.

זיי זיינען געגאנגען מיט דער וועג וואו דיא טעלעגראף סלופעס זיינען געשטאנען. ביי ביידע זייטען איז געווען א געדיכטער וואלד און מען האָט גע- קענט מורא האָבען, אז דיא באַנדיטען פון דער "ספּידי" בעהאלטען זיך דאָרט.

זיי זיינען געגאנגען שנעל און שטיל־שווייגענד. טאפ איז געלאָפּען פּאַראַויס, מאַנכעס מאָל מיט'ן גלייכען וועג און מאַנכעס מאָל אָן דער זייט אין וואלד, אָבער ער איז געווען שטיל און ער האָט ניט געבילט. דיא קאָלאָניסטען האָבען דערפון פערשטאנען, אז דער קלוגער הונד שפּירט קיין געפאהר.

זיי האָבען געהענדיג אַכטונג געגעבען אויב דיא טעלעגראף דראָטען זיינען גאנץ און אויב דיא סלופעס שטעהן אויף זייערע פלעצער. זיי זיינען אָבגעגאנגען אומגעפעהר צוויי מייל און זיי האָבען קיין זאך ניט ענטדעקט וואָס זאָל האָבען זייערע טעלעגראמען אָבגעהאלטען. אלעס איז געווען אין אַרדנונג און קיין זאך האָט ניט געפעהלט. אָבער אַנקומענדיג צום טעלעגראף סלופ נומער 74, האָט זיך הערבערט אָבגעשטעלט און אויסגעשריען:

— דער דראָט איז צוריסען!

זיינע קאָמפאניאָנען זיינען צוגעלאָפּען און זיי האָבען זיך איבערצייגט אז הערבערט האָט קיין טעות ניט. זיי האָבען דאן פערשטאנען, אז ניט נור האָבען

זיי ניט געקענט בעקומען קיין טעלעגראמע פון איירטאָן, זאָנדרען ער, איירטאָן, האָט זייערע טעלעגראמען אויך ניט ערהאלטען. דיא קאָלאָניסטען האָבען נאכ־הער דערזעהן, אז דער סלופ נומער 74 איז אויסגעריסען פון זיין אָרט. — האָט עס דער ווינד אויסגעריסען דעם סלופ? — האָט פענקראָפּט געפרעגט.

— ניין — האָט גידעאָן ספּילעט געענטפערט — איך זעה, אז דיא ערר איז ארומגעגראָבען ארום דעם סלופ און עס איז לייכט צו דערקענען אז מענ־שען'ס הענד האָבען דאָס געטהאָן.

— אויסערדעם — האָט הערבערט בעשטעטיגט — זעהט מען דאָך פון דעם צובראָכענעם דראָט, אז דאָס איז אליין ניט געוואָרען.

— איז דער בראָך אין דראָט פריש? — האָט הארדינג געפרעגט.

— יא — האָט הערבערט געענטפערט — עס זעהט אויס, אז ער איז ניט לאנג צובראָכען געוואָרען.

— צו דיא שטאהלען! צו דיא שטאהלען! — האָט דער מאַטראָז אויס־געשריען.

דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען אומגעפעהר האַלב וועג צווישען גראניט הויז און דיא פיהרשטאהלען. זיי האָבען נאָך געהאט אומגעפעהר צוויי און אַ האַלב מייל צו געהן. זיי האָבען אָנגעהויבען שטעלען פעסטע טריט און זיי זיינען געגאנגען זעהר שנעל.

אין דיא ריכטיגקייט האָבען דיא קאָלאָניסטען געהאט אורזאכען מורא צו האָבען אז עטוואָס ערנסטעס האָט פאסירט אין דיא שטאהלען. עס איז קיין צווייפּעל, אז איירטאָן האָט זיי טעלעגראפירט וועגען דעם אונגליק וואָס דאָרט האָט פאסירט, אָבער זיי האָבען דיא טעלעגראמע ניט געקענט ערהאלטען. אָבער דאָס איז נאָך ניט אלעס וואָס האָט דיא קאָלאָניסטען בעאונרוהיגט. איירטאָן האָט זיי געהאט פערשפראָכען, אז ער וועט דעם אבענד פריהער קומען אהיים און וואָס האָט איהם געקענט אָבהאלטען? וואהרשיינליך איז ער בעפאלען גע־וואָרען פון דיא פיראטען, וועלכע האָבען איהם פילייכט געטויטעט, און איידער זיי האָבען דאָס געטהאָן האָבען זיי אָבגעשניטען דעם טעלעגראף, אום ער זאָל ניט קענען רופען זיינע קאמעראדען צו הילף!

דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען זעהר בעזאָרגט. זייערע הערצער האָבען זיי וועה געטהאָן אויף זייער נייעם און געטרייען חבר, וועלכען זיי האָבען וואהר־שיינליך פערלאָרען און זיי האָבען שטארק בעדויערט דעם אונגליקליכען בעל־תשובה, וועלכער איז געפאלען א קרבן פון דיא הענד פון באנדיטען פון וועלכע ער איז אמאָל אליין געווען דער אָנפיהרער. אויסערדעם האָבען זיי דיא הער־צער געשראָקען, ווער ווייס וואָס פאר א סוף זיי וועלען אלע האָבען? ווער ווייס

אויב זיי וועלען קענען ביישטעהן געגען דיא מערדער באנדע, וועלכע איז שוין ערשט מעהר אין צאהל פאר זיי ?

אָבער דאָס האָט זיי ניט אָבגעשראָקען און זיי האָבען בעשלאָסען צו קעמפֿן מען ביז'ן לעצטען טראָפּען בלוט, אויב עס וועט קומען דערצו. פּול מיט האַס און כּעס אויף דיא פּיראטען זיינען דיא קאָלאָניסטען געלאָפּען אָהן אן אַטהעם ביז זיי זיינען געקומען נאָהענט צו דיא שטאהלען. זייערע ביקסען האָבען זיי געהאלטען גרייט צו פייערען אין דעם אויגענבליק, ווען זיי וועלען נור דיא פּיראט טען דערזעהן. טאפּ וועלכער איז געלאָפּען פּאָראויס, האָט אָנגעהויבען בילען, א צייכען אז א געפאהר איז נאָהענט.

אָבער דיא קאָלאָניסטען זיינען ווייטער געגאנגען און זיי האָבען קיין פּער-דעכטיגע זאך בעמערקט. דיא צאמען ארום דיא שטאהלען זיינען געווען גאנץ. דער אריינגאנג איז געווען פּערמאכט וויא געוועהנליך; אָבער עס איז געווען שטיל. מען האָט ניט געהערט קיין קול, קיין שאַרף, ניט פון איירטאָן און ניט פון דיא שעפּסען, וועלכע זיינען געוואָהנט צו מעקען.

— לָאָמיר אריינגעהן! — האָט סיירוס האַרדינג געזאָגט.

דער אינזשיניר איז געגאנגען פּאָראויס און זיינע קאָמפּאניאָנען זיינען פּערבליבען שטעהן אומגעפעהר צוואנציג טריט הינטער איהם גרייט צו שיסען אין דעם מאָמענט ווען מען וועט דארפּען.

האַרדינג האָט געעפענט דעם רינעל פון טהויער און האָט געוואָלט ארייני-געהן, ווען טאפּ האָט פּלוצלונג אָנגעהויבען שטארק בילען. באלד האָט זיך גע-הערט א שאַס נאָכגעפּאָלגט מיט א שמערצליכען געשריי. הערבערט איז געטראָפּען געוואָרען פון א קויל און ער איז אומגעפאלען א פּערוואנדעטער.

7טעם קאפיטעל.

הערבערט'ס וואונד. — ספילעט אלס דאָקטאָר. — גוטע האָפּנונגען פאר הערבערט.
— דיא בעראטהונג. — טאפּ אלס בריעף-טרענער. — דיא ווארונג. — נעב'ס אנטוואָרט פון גראניט הויז.

פון הערבערט'ס געשריי האָט זיך פּענקראָפּט זעהר דערשראָקען. זיין ביקס איז ארויסגעפאלען פון זיינע הענד און ער איז צוגעלאָפּען צום פּערוואונד-דעמען.

— זיי האָבען איהם געטויטעט! — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — מיין יונגע! זיי האָבען איהם געטויטעט!

סירוס הארדינג און נידעאָן ספילעט זיינען אויך צוגעלאָפּען צו הער-
בערט'ן.

דער רעפּאָרטער האָט זיך צוגעבויען און זיך צוגעהערט אויב הערבערט
אַטהעמט.

— ער לעבט! — האָט ער געזאָגט — אָבער מען מוז איהם פון דאנען צו-
נעהמען.

— טראָגען איהם אין גראַניט הויז? דאָס איז אונמעגליך! — האָט דער
אינזשיניר געענטפערט.

— לאָמיר איהם אריינטראָגען דאָ אין איירטאָן'ס שטיבעל — האָט פענק-
ראָפּט געזאָגט.

— איין מינוט, מיינע פריינדע — האָט הארדינג בעמערקט.

און ער איז אריינגעלאָפּען פון יענער זייט פארקאן און ער האָט דאָרט דער-
זעהן איינעם פון דיא פיראטען ציעלענדיג אויף איהם. דער באַנדיט האָט באלד
אַבגעפייערט און דיא קויל האָט דורכגעלעכערט דעם אינזשיניר'ס הוט. האר-
דינג איז צו איהם צוגעלאָפּען און איידער יענער האָט צייט געהאט צו שיסען
נאָך אמאָל האָט איהם הארדינג דערשטאַכען מיט זיין דעגער.

אין פערלוויה פון דיעזער צייט האָבען ספילעט און פענקראָפּט אריינגעטראָ-
גען דעם געשאַסענעם הערבערט אין איירטאָן'ס שטיבעל און זיי האָבען איהם
דאָרט אוועקגעלעגט אויף איירטאָן'ס בעטעל. אין א פאָר מינוטען ארום איז
סירוס הארדינג אויך געווען ביי הערבערט'ס זייט.

דער יונגע איז געווען בעוואוסטלאָז. פענקראָפּט איז געווען זעהר פערצוויי-
פעלט. ער האָט געוויינט, זיך געריסען דיא האָר פון קאָפּ, זיך געקלאַפּט קאָפּ
אַן וואַנד און ניט דער אינזשיניר, ניט דער רעפּאָרטער האָבען איהם געקענט
איינשטילען. זיי אליין זיינען אויך געווען גענוג פערצווייפעלט און ניעדערגע-
שלאָגען און זיי האָבען קוים געקענט רעדען.

זיי האָבען זיך אָבער אין גאַנצען ניט פערלאָרען. זיי האָבען געוואוסט אז
הערבערט'ס רעטונג הענגט אָב אָן זיי. אויב זיי וועלען זיין ענערגיש גענוג און
זיי וועלען פאר איהם שוין שאפען מעגליכע הילף וועט ער נאָך פיליכט בלייבען
לעבען. ספילעט, וועלכער האָט שוין אליין אויף זיין לעבען פיעל מיטגעמאַכט,
האָט געהאט א שטיקעל ידיעה אין מעדיצין. ער האָט צו ביסלעך געוואוסט און
געהאט א בעגריעה אין אלע צווייגען פון דער מעדיצינישער וויסענשאפט, און
אייניגע מאָל איז איהם שוין אין זיין לעבען פאָרגעקומען צו בעהאַנדלען פער-
וואונדעטע. ער האָט זיך דארום באלד גענומען צו שאפען פאר'ן אונגליקליכען
דיא נויטיגע און מעגליכע הילף. סירוס הארדינג האָט איהם מיטגעהאָלפּען.

דער פערוואונדעטער איז געווען בלאס וויא דער טויט. ער איז געווען אין
גאַנצען בעוואוסטלאָז און זיין הולס האָט געקלאַפּט אזוי שוואַך, אז ספילעט

האָט האַלטענדיג זיין האַנד קוים געפיהלט אז עטוואָס בעוועגט זיך אין זיינע אָדערען. ספּילעט האָט שמארק מורא געהאט, אז דאָס זיינען דעם יונגען הער-בער'ס לעצטע מינוטען.

אן אונטערזוכונג האָט בעוווּזען, אז ער איז געמראָפּען געוואָרען פון א קויל אונטער'ן ברוסט צווישען דריטען און פיערטען ריפּ.

הארדינג און ספּילעט האָבען דעם אונגליקליכען איבערגעקעהרט. וועהרענד זיי האָבען דאָס געטהאָן האָט דער געשאַסענער א שוואכען קרעכץ געטהאָן. עס האָט אויסגעוווּזען אז דאָס איז שוין זיין לעצטער קרעכץ, אז זיין נשמה שידעט זיך מיט'ן גוף.

הערבערט'ס רוקען איז געווען בעגאָסען מיט בלוט און א וואונד האָט זיך דאָרט געזעהן.

— גאָט זיי דאנק! — האָט דער רעפּאָרטער אויסגעשריען — דיא קויל איז ניט אין זיין קערפּער. זיא איז דורכגעלאָפּען דורך'ן רוקען!

— און דאָס הארץ? — האָט הארדינג געפרעגט.

— דאָס הארץ איז ניט בעריהרט; ווען עס וואָלט, בעהיט גאָט, ניט אזוי געווען, וואָלט הערבערט שוין געווען טויט.

— טויט! — האָט דער מאַטראָז העכסט פּערצווייפּעלט אויסגעשריען.

פּענקראָפּט האָט בלוז געהערט דעם רעפּאָרטער'ס לעצטעס וואָרט און ער האָט געמיינט, אז זיין ליבער הערבערט איז שוין טויט.

— ניין, פּענקראָפּט — האָט איהם הארדינג געטרייסט — ניין! ער איז ניט טויט! זיין פּולס קלאפּט נאָך און ער האָט זאָנאר א קרעכץ געטהאָן. בער רוחיגט זיך, פּענקראָפּט, מיר דארפּען זעהן איהם רעטען און איהר טאָרט אונז ניט שמערען.

פּענקראָפּט איז שטיל געוואָרען, אָבער ער האָט זיך ניט געקענט צוריק האַלטען פון וויינען און גרויסע טרעהרען האָבען זיך געקייקעלט פון זיינע אויגען.

אונטערדעמען האָט גידעאָן ספּילעט זיך אָנגעהויבען בעדענקען און דער-מאָהנען געוויסע רעגעלען און מיטעל וואָס מען טהוט אין אזא פּאל. ער איז ניט געווען אזוי קלאָהר אין דעם מענשענ'ס אָרגאניזם און ער האָט ניט געקענט וויר סען גענוי, וועלכע אָרגאניזם און אָדערען דיא קויל האָט בעשעדיגט אינוועניג אין הערבערט'ס קערפּער; אָבער דאָס איז ער געווען זיכער, אז אויב אין דער וואונד וועט זיך ענטוויקלען אן ענטצינדונג, דאן וועלען אלע האָפּנונגען זיין פּערלאָרען. מען מוז אליאָ פריהער פאר אלעם פּעהינדערען אן ענטצינדונג. מען מוז פּעהימען, אז צו קיין זיכערע געפּאהר זאָל ניט קומען; אָבער וויא אזוי? מיט וואָס? וועלכע מיטעל קען מען אָנווענדען צו פּערמיירען אן ענט-צינדונג?

יעדענפאלס, דאָס האָט ספּילעט זיכער געוואוסט, אז צו ערשט מוז מען

דיא וואונדערן אויסוואשען און פערבינדען פעסט אז עס זאל מעהר ניט בלוטען. הערבערט'ס שוואכקייט, האָט דער רעפארטער פערשטאנען, איז געקומען מעהר סטענטהייל פון בלוט פערלוסט און מען האָט דיא בלוט געמוזט אָבהאלטען אזוי שנעל וויא מעגליך.

ספילעט האָט אָבער מורא געהאט צו וואשען דיא וואונדערן מיט ווארימעס וואסער, ווייל דאָס וואָלט פילייכט געבראכט צו א שטארקערען בלוט שטורץ. ער האָט דאָרום געהייסען זיין העלפער סיירוס הארדינג, אז ער זאל זעהן שאַ פען קאלטעס וואסער, וואָס איז געווען ניט שווער צו בעקומען פון א נאָהענטען קוואל.

הערבערט איז אוועקגעלעגט געוואָרען אויף'ן לינקען זייט און איז אזוי פערבליבען ליגען.

— מען טאָר איהם ניט ריהרען — האָט ספילעט געזאָגט — ער מוז רוהען ליגענדיג אזוי אויף א זייט. דאָס איז פאָרלוויפן פאר איהם דיא בעסטע הילף. — קענען מיר איהם אוועקטראָגען אין גראניט הויז? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— ניין, פענקראָפט — האָט דער רעפארטער געענטפערט. — איך וועל זיך מיט דיא באנדיטען אָברעכענען! — האָט דער מאַטראָז געשריען בעוועגענדיג זיינע פויסטען — איך וועל זיי צייגען וואָס פענקראָפט קען!

— סיירוס — האָט דער רעפארטער געזאָגט — איך בין קיין כירורג, איך בין אויך קיין פראָפעסיאָנעלער דאָקטאָר. איך ווייס עטוואָס פון דער מעדיציני — שער וויסענשאפט, אָבער ניט פיעל. איהר מוזט מיר העלפען מיט אייער ראטה אזוי ווייט וויא איהר ווייסט פון אייער ערפאהרונג.

— פערלירט זיך ניט, מיין פריינד — האָט הארדינג געענטפערט — אורטהיילט קאלטבלוטיג. דענקט נור איין זאך, אז הערבערט מוז גערעמעט ווער רען.

גידעאָן ספילעט איז געוואָרען מוטעהיגער. ער האָט געפיהלט זיין גרויסע פערדאנטוואָרטליכקייט און ער האָט זיך אויף'ן שטעל גענומען טהאָן וויא זיין שכל און ערפאהרונג האָבען איהם דיקטירט.

פענקראָפט האָט געבראכט קאלטעס וואסער, דאן האָט ער צוריסען זיין העמד אין לאַנגע פאסען און דערפון געמאכט באנדראזשען צו פערבינדען הערבערט'ס וואונדערן.

דער רעפארטער האָט מיט דיא הילף פון הארדינג אויסגעשוויינקט הערבערט'ס וואונדערן און זיי האָבען זיי ארומגעבונדען. קיין מעדיצינישע מאַטעריאלען האָבען זיי דאָרט ניט געהאט און דאָס איינציגע וואָס זיי האָבען ווייטער געקענט טהאָן צו פעהינדערען אַן ענטצינדונג איז געווען צו קיהלען דיא

וואונדען מיט קאלטעס וואסער. מיט דיעזען היילמיטעל האָט זיי דיא נאטור פערזאָרגט און זיי האָבען איהם בענוצט.

גידעאָן ספילעט און סירוס הארדינג האָבען זייער פאציענט בעהאנדעלט אזוי וויא ערפאהרענע כירורגען. זיי האָבען געוויקט טיכער אין קאלטעס וואַסער און צוגעלעגט קאָמפרעסען צו הערבערט'ס וואונדען פון ביידע זייטען. זיי האָבען דאָס געטהאָן אָהן אויפהער. איז א קאָמפרעס עטוואָס ווארים געוואָרען האָבען זיי באלד צוגעלעגט אן אנדערען.

אין דיא ריכטיגקייט איז קאלטעס וואסער דער ערשטער און בעסטער מיטל אין אזעלכע פעלע. אלע דאָקטוירים האָבען דיעזע מעטהאָדע אָנגענומען און זיא בריינגט גוטע רעזולטאטען.

ספילעט פלעגט אויך פון צייט צו צייט בענעצען דעם אונגליקליכען'ס ליפען מיט קאלטעס וואסער און ער האָט איהם אריינגעגאָסען אין האלדז אייניגע טראָפען וואסער פערזיסט מיט צוקער.

אָבער יענעם טאָג און דיא פאָלגענדע נאכט איז הערבערט אלץ געלעגען בעוואוסטלאָז אין א שרעקליכער פיבער און זיין לעבען איז געהאנגען אויף א האָר, וועלכע האָט זיך יעדע וויילע געקענט איבעררייסען.

אויף מאָרגען, דעם 13טען נאָוועמבער האָבען הארדינג און זיינע קאָמפאטניאָנען בעקומען מעהר האָפנונג, אז הערבערט וועט נאָך פילייכט בלייבען לעבען. דער געפעהרליכער קראנקער איז עטוואָס צו זיך געקומען און האָט געעפענט זיין נע אויגען. עס האָט אויסגעזעהן אז ער האָט זיינע דריי פריינד דערקענט און ער האָט אויסגערעדט צוויי אָדער דריי ווערטער, וועלכע מען האָט דייטליך ניט געקענט הערען. דער פערוואונדעטער האָט געוואָרפען בליקען אויף זיינע קאָמפאניאָנען אזוי וויא ער זאָל זיי פרעגען: "וואָס איז דאָ געווען? וואָס האָט מיט מיר פאסירט? זיי האָבען איהם געזאָגט, אז ער איז בעשעדיגט, אָבער ער איז אויסער געפאהר. אויב ער האָט געהערט און פערשטאנען וואָס מען האָט צו איהם גערעדט, האָט מען ניט געקענט וויסען.

א וויילע שפעטער איז הערבערט איינגעשלאָפען. נאָך זיין אָטהעמען האָט מען געזעהן, אז דיא געפאהר איז עטוואָס קלענער וויא זיא איז פריהער געווען. — זאָגט מיר, הערר ספילעט — האָט פענקראַפט געזאָגט — וועלען מיר אונזער טהייערען הערבערט רעטען?

— יא, מיר וועלען איהם רעטען! — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט — דיא וואונד איז זעהר אן ערנסטע און עס קען אויך זיין אז דיא קויל האָט געלעבט כערט זיינע לונגען; אָבער קיין גרויסע געפאהר ליגענט אין דעם ניט, ווייל מען קען בלייבען לעבען און געזונד זיין נאָכדעם וויא דיעזער אָרגאן ווערט געלעכערט. — זאָל אויך גאָט בענשען פאר דיא גוטע האָפנונג! — האָט פענקראַפט געריהרט אויסגעשריען.

דיא ערשטע פיער און צוואנציג שטונדען נאָכרעם וויא הערבערט איז גע-
טראָפּען געוואָרען פון דער קויל האָבען הארדינג, ספילעט און פענקראָפּט קיין
זאך אין זינען ניט געהאט. זיי זיינען נור געווען פערנומען מיט שאפען הילף
פאר דעם אונגליקליכען און זיי האָבען אזוי וויא פערגעסען אָן איירטאָן, אָן זייער
האָב און גוטס אויף'ן אינזעל און אָן זייער אייגענע צוקונפט. נאכהער אָבער,
ווען הערבערט'ס צושטאנד האָט זיך עטוואָס פערבעסערט אָדער וועינגסטענס
ניט ערגער געוואָרען, האָבען זיי אָנגעהויבען טראכטען וואָס זיי האָבען צו טהאָן,
און וועהרענד פענקראָפּט איז געזעסען נעבען קראנקען האָבען הארדינג און ספיי-
לעט בעשפראַכען דיזעז פראגע.

צושריט האָבען זיי געמאַכט אַן אונטערזוכונג אין דיא שטאהלען. פון אייר-
טאָן'ען איז דאָרט קיין שפור ניט געווען. איז דער אונגליקליכער אוועקגעשלאַפּט
געוואָרען פון זיינע אמאָליגע חברים? האָט ער זיך געוועהרט און איז פון דיא
באנדיטען בעזיעגט געוואָרען? האָבען זיי איהם געפאנגען א לעבעדיגען? האָבען
זיי איהם ערמאָרדעט, אָדער ער איז אנטלאָפּען און בעהאלט זיך אירגענד וואו?
דאָס האָבען זיי נאטיירליך ניט געקענט וויסען. גידעאָן ספילעט האָט געזעהן אייר-
נעם פון דיא פיראטען לויפענדיג אין זידליכען זייט פון בארג פּרענקלין. דער
קערפער פון דעם פיראט וואָס הארדינג האָט דערשטאַכען איז געלעגען אויף'ן
זעלבען פלאץ, מעהר האָבען זיי קיינעם ניט געזעהן און פון קיינעם ניט געהערט.
דיא פיה-שטאהלען זיינען אלע געווען גאנץ, דער צאם ארום ניט בעריהרט
און אלעס איז דאָרט געווען אין גוטען אָרדנונג. קיינע שפורען פון א קאמפּף
זיינען דאָרט ניט געווען צו בעמערקען און קיין זאך האָט ניט געפעהלט; בלויז
דיא וואפען וואָס איירטאָן האָט ביי זיך געהאט זיינען פערשוואונדען גע-
וואָרען צוזאמען מיט איהם.

— דער אונגליקליכער מאן — האָט דער אינזשניר געזאָגט — איז וואהר-
שיינליך פלוצלונג בעפאלען געוואָרען פון דער פיראטען באנדע. ער האָט זיך
געוויס פערטהיידניגט, אָבער זיי האָבען איהם בייגעקומען.

— יא, אזוי זעהט עס אויס — האָט דער רעפּאָרטער צוגעגעבען — דיא
געפעהרליכע פערברעכער, דענק איך, האָבען זיך דאָ געוואָלט בעזעצען, אָבער
זיי זיינען אנטלאָפּען ווען זיי האָבען אונז דערזעהן. יעדענפאלס, איירטאָן איז
דאָ זיכער ניטאָן, ניט א לעבעדיגע און ניט א טויטער.

— מיר וועלען דארפען אָנפיהרען א קאמפּף געגען דיא פערפלוכטע פירא-
טען — האָט הארדינג געזאָגט — מיר וועלען מוזען אָנווענדען אלעס מעגליכע צו
בעפרייען דעם אינזעל פון זיי. פענקראָפּט האָט רעכט געהאט וואָס ער האָט
געזאָגט אז מען דארף זיי יאָגען און פערניכטען אזוי וויא ווילדע טהיערע. ווען
מיר וואָלטען געווען אָנגעפאנגען א יאָגד אויף זיי, וואָלטען מיר פיליכט צו
יעצטיגער לאַגע ניט געקומען.

— יא — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט — מיר האָבען געבאַנדרושעט דערמיט וואָס מיר האָבען דעם מאַטראָז ניט געפּאָלגט. אָבער אַצינד מוזען מיר וואַרטען אַ געוויסע צייט און פּערבלייבען דאָ ביז הערבּערט וועט אַרויס פּון גע- פּאהר און מיר וועלען איהם קענען געהמען אין גראַניט הויז. אָבער וואָס וועט זיין מיט נעב ?

— נעב איז דאָרט זיכער. אין גראַניט הויז וועלען דיא באַנדיטען ניט קענען קומען.

— אָבער פּיליכט וועט ער דאָרט ווערען אונרוהיג וואָס מיר זיינען ניטאָ און ער וועט זיך אונטערנעהמען צו קומען אהער ?

— ער טאָר דאָס ניט טהאָן ! דיא באַנדיטען וועלען איהם אויף'ן וועג ער- מאַרדען !

— דאָס פּערשטעה איך נאָנץ גוט, אָבער אז ער וועט זיך דאָך איינשטעלען און געהן ?

— אַך ! — האָט האַרדינג געזאָגט מיט בערויערען — ווען אונזער טעלעג- ראַף איז אין אַרדנונג וואָלטען מיר איהם געקענט וואַרנען, אָבער ערשט איז עס אונטערגליף ! איבערלאָזען דאָ דעם קראַנקען הערבּערט מיט פּענקראַפּט'ן און מיר זאָלען געהן אהיים, טאָר מען אויך ניט ! ווייסט איהר וואָס, פּריינד ספּיר לעט ? איך וועל אליין געהן צום גראַניט הויז.

— ניין, ניין, הערר סיררוס ! — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט — איהר זאָלט עס ניט טהאָן. איהר דארפט ניט זיין צופּיעל ריזיקאליש. דיא פּיראטען זיינען געוויס פּערשטעקט ערגיץ אין וואַלד און געהן אליין הייסט איינפאך איינשטעלען דעם לעבען.

— אָבער נעב ? וואָס וועט זיין מיט מיין טרייען און איבערגעבענעם נעב ? — האָט האַרדינג געפּרעגט — עס איז שוין פּיער און צוואַנציג שטונדען זייט מיר זיינען דאָ. נעב איז שוין געוויס העכסט אונרוהיג און אונגעדולדיג און ער וועט זיכער פּערלאָזען דיא גראַניט הויז און געהן אהער.

— וואָס קענען מיר העלפען ? — האָט ספּיעלעט געענטפּערט — אויב ער וועט ניט פּערהיטען זיין אייגענעם לעבען, קענען מיר איהם ניט איינהיטען.

— איז ניטאָ עפעס אַ מיטעל וויא אזוי צו געבען איהם אַ וואַרנונג ? — האָט האַרדינג געפּרעגט.

וועהרענר דער אינזשיניר האָט דיעזע פּראַגע געשטעלט איז זיין בליק גע- פּאלען אויף טאַפּ, וועלכער איז געקומען צולויפען פּון וואַלד אזוי וויא ער זאָל זאָגען : " בין איך דאָ ניטאָ ? "

— טאַפּ ! — האָט האַרדינג אויסגעשריען.

דער הונר איז באַלד צו איהם צוגעלאָפען. דער רעפּאָרטער האָט פּערשטא- נען וואָס דער אינזשיניר דענקט און ער האָט זיך אַנגערופּען :

— יא, טאפ וועט געהן! אן אויסגעצייכענטע אידעע!
 — טאפ קען געהן דאָרט וואו מיר קענען ניט! — האָט האַרדינג געזאָגט
 — ער וועט אוועקטראָגען אין גראַניט הויז דיא טרויעריגע נייעם וואָס דאָ האָט
 פאַסירט און ער וועט אונז בריינגען א בעריכט פון נעב. שנעל, ספילעט, שנעל!
 דער רעפּאָרטער האָט באלד אויסגעריסען א בלעטעל פון זיין נאָטיץ-
 ביכעל און ער האָט אָנגעשריבען פּאָלגענדע ווערטער:
 "הערבערט איז פּערוואַונדעט. מיר זיינען אין דיא פּיה-שטאהלען. זייט איהר
 אויף אייער וואך. פּערלאָזט ניט דיא גראַניט הויז. האָבען זיך דיא פּיראטען בע-
 וויזען אין יענע נאכבאַרשאפט? שיקט אנטוואָרט דורך טאפ".
 דיעזער קורצער בריעף, וועלכער האָט ענטהאלטען אלעס וואָס נעב האָט
 געדאַרפט וויסען און דיא וויכטיגסטע אָנפראגע וועגען דעם וואָס דיא איבריגע
 קאָלאָניסטען האָבען געוואָלט וויסען, איז צוזאַמענגעלעגט געוואָרען און צוגעכונ-
 דען געוואָרען צום הונד'ס האַלדז.
 — טאפ, מיין הונד — האָט דער אינזשיניר געזאָגט גלעטענדיג דיא
 חיה — נעב, טאפ! נעב! געה, געה!
 דער קלוגער הונד האָט פּערשטאנען וואָס זיין ווירטה האָט געמיינט. דער
 וועג צום גראַניט הויז איז איהם געווען בעקאנט און ער האָט דיא אייניגע מייל
 געקענט איינלויפּען אין וועניגער וויא א שטונדע צייט. האַרדינג און ספילעט
 האָבען געהאַפּט, אז דער הונד וועט דיעזע וועג דורכמאַכען אָהן אירגענד וועלכע
 געפאַהר און ער וועט זיי בריינגען אנטוואָרט פון נעב.
 דער אינזשיניר האָט אויפגעפּענט דעם טהויער און ער האָט דעם פּיער-
 פּיסען שליח אוועקגעשיקט אָנצייגענדיג איהם מיט'ן האַנד צו דיא ריכטונג פון
 גראַניט הויז.
 טאפ האָט זיך געלאָזט לויפּען און ער איז כמעט מאָמענטאַלע פּערשוואַונ-
 דען געוואָרען.
 — ער וועט אהין קומען — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט.
 — איך האָף אזוי — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — און ער וועט אונז
 אויך בריינגען א בעריכט פון נעב.
 — וויא שפּעט איז? — האָט ספילעט געפּרענט.
 — צעהן אַוהר.
 — אין א שטונדע ארום וועט ער פּילייכט זיין דאָרט.
 — איך האָף אזוי.
 דער טהויער איז פּערמאַכט געוואָרען און דער אינזשיניר און דער רע-
 פּאָרטער זיינען אריין אין הויז.
 הערבערט איז נאָך אלץ געשלאָפּען. פּענקראַפּט האָט איהם צוגעלעגט דיא
 קאָמפּרעסען און האָט שטרענג אָבגעהיט, אז זיי זאָלען זיין קאַלט. ספילעט

האָט ניט געהאט וואָס צו טהאָן נעבען קראַנקען און ער האָט דערווייל פאַר איהם צוגעגרייט עטוואָס נאהרונג.

דיא קאָלאָניסטען האָבען ערווארטעט דעם הונד'ס קומען מיט דאָס גרעס־טע אונגערוֹלד. נאָך עלף אױהר זיינען סיירוס הארדינג און גידעאָן ספילעט ארויס מיט זייערע ביקסען אויף דיא אקסלען און געשטאנען גרייט צו עפענען דעם טהויער ווען טאפ וועט אָנקומען. זיי האָבען ניט געצווייפעלט אז אויב טאפ איז נור אָנגעקומען אין גראניט הויז, האָט איהם נעב זיכער באלד צוריק געשיקט.

זיי האָבען געווארט אומגעפעהר צעהן מינוט און זיי האָבען דערהערט א שאַס, דאן דאָס בילען פון זייער הונד.

דער אינזשיניר האָט געעפענט דעם טהויער און ער האָט דערזעהן א רויד אין וואַלד אומגעפעהר פאַר הונדערט פוס ווייט. ער האָט אויסגעשאַסען אין יענע ריכטונג.

אין יענעם מאָמענט איז טאפ אריינגעלאָפֿען. הארדינג האָט פערמאכט דעם טהויער און ער האָט זיין טרייען הונד געגלעט און געצערטעלט. אויף טאפ'ס האַלדז איז געווען צוגעבונדען א צעטעלע, וועלכער האָט געלויטעט:

"קייע פיראטען אין דער נאכבארשאפט פון גראניט הויז. איך וועל פון דאנען ניט אוועק. אָרימער, אונגליקליכער הערבערט!"

8טעס קאפיטעל.

הערבערט בעסערט זיך. — אן איבערבליק אויף דיא פערגאנגענהייט. — פראַץ פעציהונג פאר דיא צוקונפט. — דיא פערצווייטלונג. — וואו איז זייער געהיימיספאלער בעשיטצער?

וויא עס האָט לעצטענס אויסגעזעהן, זיינען נאָך דיא פינף פערבליבענע פיראטען געווען דאָרט אין דיא נאכבארשאפט פון דיא שטאהלען, וואהרשיינליך מיט דער אבזיכט אויסצושלאכטען דיא קאָלאָניסטען איינעם נאָך'ן אנדרען. דיא לאַגע פון דיא קאָלאָניסטען איז געווען א שרעקליכע. ערשטענס, זיינען זיי בלויז דריי פערזאָן וואָס קענען זיך פערטהייריגען און דיא באַנדיטען זיינען פינף און גוט בעוואפענט; און צווייטענס, זיינען דיא פיראטען בעהאלטען אין געדיכטען וואַלד און מען האָט זיי ניט געקענט זעהן, וועהרענדר זיי, דיא פיראטען, האָבען דיא קאָלאָניסטען יא געזעהן און זיי האָבען אויף זיי געקענט מאכען א פלוצלונגען איבערפאל. און וואָס האָבען דיא קאָלאָניסטען געקענט טהאָן?

זיי האָבען געמוזט פּערבלייבען דאָרט אויף'ן אָרט און זיין העכסט פּאַרזיכטיג. שפּייז האָבען זיי דאָרט געהאט אויף א הי'שע צייט. דיא פּיראטען האָבען קיין לעבענסמיטעל ניט אוועקגענומען. ווען דיא קאָלאָניסטען זיינען אָנגעקומען זיינען זיי אין איילענעס אנטלאָפּען און זיי האָבען קיין צייט געהאט מיטצו- נעהמען עסענווארג. וויא דיא קאָלאָניסטען האָבען פּערשטאנען, האָבען דיא פּיר- ראטען זיך דאָרט בעזעצט פון פּריהער, אָבער ווען איירטאָן איז אהין אָנגעקומען, האָבען זיי איהם וואהרשיינליך אָבעראמט פון וועג און זיי זיינען דאָרט פּער- בלייבען ביז הארדינג, ספּילעט, פּענקראָפּט און הערבערט זיינען געקומען און דאן זיינען זיי אנטלאָפּען איבערלאָזענדיג נאָך זיך נאָך א קרבן. ווען דיא קאָלאָניסטען האָבען בעשפּראַכען זייער לאַגע, האָט הארדינג געזאָגט:

— ווארט! מיר קענען ערשט קיין זאך ניט טהאָן! ווען הערבערט וועט געהיילט ווערען, דאן וועלען מיר אָנפאנגען א מלחמה געגען דיא באנדיטען און איך האָף אז מיר וועלען פון זיי ראכע נעהמען. דערמיט וועלען מיר האָבען דער- גרייכט דעם ציעל פון א טהייל פון אונזער גרויסע עקספּעדיציאָן, וואָס מיר האָבען בעשטימט, און דאן —

— וועלען מיר אָנפאנגען זוכען אונזער געהיימיספאלען בעשיצער! — האָט ספּילעט געענדיגט דאָס וואָס הארדינג האָט געוואָלט זאָגען — אך, טהייערער סיידוס! וויא נויטיג עס איז אונז ערשט יענער בעשיצער! ווארום קומט ער אונז דיעזען מאָל ניט צו הייל'ן?

— ווארט, מיר זיינען נאָך ניט פּערטיג — האָט קאפיטאן הארדינג גע- ענטפּערט — ווער ווייס וואָס עס וועט נאָך פּאַרקומען ביי אונז? אונזער רעטער וועט נאָך צייט האָבען צו בעווייזען אונז זיינע וואונדער. אָבער מיר האָבען ערשט ניט צו רעדען וועגען דעם. הערבערט'ס לעבען איז פּריהער פאר אלעם.

דאָס איז ווירקליך געווען דיא וויכטיגסטע זאך וועגען וועלכע דיא קאָלאָ- ניסטען האָבען געהאט צ זאָרגען. עס זיינען אוועק נאָך אייניגע טעג און הער- בערט'ס צושטאנד איז ניט פּערבעסערט געוואָרען. ערגער אויך ניט. דיא קאל- טע קאָמפּרעסען וואָס מען האָט איהם אָהן אויפהער צוגעלעגט האָבען ניט צו- געלאָזט קיין ענטצינדונג אין דיא וואונדען. דער רעפּאָרטער האָט ערקלערט, אז דאָס וואסער וועלכעס האָט אין זיך שוועבעל פון דיא וואולקאנען, וואָס געפינען זיך אין דיא נאכבארשאפט, מאכט א בעסערע ווירקונג אויף דיא וואונדען וויא עכט ריינעס וואסער און מעגליך, אז דאָס האָט גערעטעט זיין לעבען. אויסער דעם האָבען דיא קאָלאָניסטען זייער קראנקען שטרענג און פינקטליך אָבעהיט מיט נאהרונג און ערפּרישונג וואָס זיי האָבען איהם געגעבען, און אלעס וואָס זיי האָבען געטהאָן פאר איהם איז געטהאָן געוואָרען מיט איבערלעגונג און גרויס פּאַרזיכטיגקייט. עס האָט אויסגעזעהן, אז ער איז שוין זיכער ארויס פון גע-

פאהר, אָבער מען האָט אויף איהם שטרענג געדארפט אכטונג געבען און אָבטהיטען אלעס אויף'ן האָר, זאָנסט האָט ער געקענט בעקומען נאָך א קראַנקהייט און ער וואָלט געווען סערלאָרען. באַנדאזשירען פלעגט איהם שמענדיג דער רעפּאָרטער אליין, ווייל ער האָט געוואוסט וויא אזוי צו טהאָן דיעזע ארבייט. צו שטארק אָדער צו שוואַך באַנדאזשירען אזעלכע געפעהרליכע וואונדערן טויג ניט. דאָס מוז געמאכט ווערען מיטעלמעסיג, אום עס זאָל ניט שמערען דיא וואונדערן פון היילען זיך. כירורגען גיבען צו, אז באַנדאזשירען א וואונד איז א זאך וואָס מען דארף לערנען אזוי גוט וויא מאכען א שווערע אָפּעראַציען.

אין צעהן טעג ארום, דעם 22טען נאָוועמבער, איז הערבערט'ס צושטאנד געוואָרען פיעל בעסער. מען האָט איהם שוין געקענט געבען עפעס עסען, זיינע באקען האָבען בעקומען זייער געוועהנליכען קאָליר און זיינע אויגען האָבען אויס געדריקט דאנקבארקייט צו זיינע רעטער. ער האָט שוין עטוואָס אָנגעהויבען צו רעדען און ער האָט אויסגעהערט געשיכטעס וואָס פּענקראָפּט האָט איהם דערצעהלט. הערבערט האָט איהם געפרעגט וואו איירטאָן איז, אָבער דער מאַטראַז האָט ניט געוואָלט פּערשאפען איהם ערגערניס און ער האָט איהם געזאָגט, אז איירטאָן איז מיט געב אין גראַניט הויז.

— אַך, דיא פּיראטען! דיא שופּטען! — האָט פּענקראָפּט געזאָגט — זיי זיינען ניט ווערטה קיין רחמנות! קאפיטאן האַרדינג האָט זיך מיט זיי גע- וואָלט בעגעהן אזוי וויא מיט איידעלע מענשען. ער האָט געוואָלט זיין העפּליך מיט זיי, אָבער איך וועל זיי צייגען העפּליכקייט מיט קוילען פון מיינ ביקס!

— האָט מען זיי דאָ נאָך אמאָל ניט געזעהן? — האָט הערבערט געפרעגט.

— ניין, מיינ יונגע — האָט דער מאַטראַז געענטפּערט — אָבער מיר וועלען זיי געפינען, און ווען דוא וועסט געזונד ווערען וועלען מיר זיך מיט זיי זעהן!

— איך בין נאָך זעהר שוואַך, גוטער פּענקראָפּט.

— דוא וועסט נאָך צוריק בעקומען דייע קרעפטען, לייעבער הערבערט. וואָס איז א קויל דורף'ן ברוסט? א שפּיעלכעל! איך האָב שוין געזעהן א סך אזעלכע פעלע און עס איז גאָר ניט מיט גאָר ניט!

וואָס ווייטער איז הערבערט'ס צושטאנד אלץ בעסער געוואָרען און מען האָט געקענט האָפען, אז ער וועט קירצליך געזונד ווערען, אויב נור קיין זייטיגע קראַנקהייט וועט צו איהם ניט קומען.

דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען העכסט צופריעדען וואָס זיי איז געלונגען צו רעמען זייער יונגען חבר און זיי האָבען זיך געפיהלט גליקליך איבער גליק- ליך. עס וואָלט זיכער פיעל ערגער געווען, ווען דיא קויל זאָל געווען פּערבלייבען אין זיין קערפּער, אָדער ווען מען זאָל איהם געווען דארפּען אָבשניידען א האַנד

אָדער א פוס, אין אזא פאל וואָלט שוין ספילעט מיט זיין ביסעל מעדיצינישע וויסענשאפט גאָר ניט געקענט טהאָן און הערבערט וואָלט זיכער געשטאָרבען. אָבער דיא ביסעל וויסענשאפט אין מעדיצין און כירורגיע וואָס ספילעט האָט געהאט און זיינער און הארדינג'ס גלייכער פערשטאנד האָבען געפיהרט צו הערבערט'ס רעטונג. אָבער האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געדארפט מורא האָ- בען פאר א צייט, ווען זייער וויסענשאפט און לאַגישער פערשטאנד וועלען זיי אויך גאָר ניט קענען העלפען? יא! זיי האָבען פאר אזא צייט געדארפט מורא האָבען. זיי זיינען אויף'ן אינוועל געווען עלענר. בלויז פינף פערזאָן זיינען זיי געווען, און וואָס קענען נאָך אלעמען אזא קליינע צאָהל מענשען אויפטאהן? ווער קען וויסען אונטער וואָס פאר אן אומשטענדען זיי וועלען אמאָל אונטער- וואָרפען ווערען? ווער ווייס אויב זייער עקזיסטענץ אויף'ן לינקאָלן אינוועל איז געזיכערט?

סיירות הארדינג האָט פון צייט צו צייט געטראכט וועגען דעם און ער האָט זיך ניט וועניג געשראָקען פאר דער צוקונפט. עס האָט אויסגעוויזען אז ביז דער לעצטער צייט האָט דאָס גליק געשפיעלט מיט איהם און זיינע קאָמפא- ניאָנען, אָבער לעצטענס האָט עס זיך פון זיי אָבגעקעהרט און עס האָט זיי אָנ- געהויבען געהן מיט דיא פוטער אראָפ. אין דעם פערלויף פון דער צייט, ווען זיי זיינען אנטלאָפּען פון ריטשמאָנר ביז דיא לעצטע פאסירונג מיט'ן יונגען הערבערט איז זיי געגאנגען זעהר גוט. דיא הצלחה איז שמענדיג געווען ביי זייער רעכטע האנד און עס האָט זיי אלעס בעגליקט. זיי האָבען אויף'ן איינ- זאמען אינוועל ערוואָרבען א גוטע היים. זיי האָבען געהאט טהיערע, פלאנצונגען און וואקסונגען פאר זייער געברויך. זיי האָבען אויך געהאט אלערליי מאטעריאל לען, ווערקצייג און אינסטרומענטען און עס האָט זיי, מיט איין וואָרט, גאָר ניט געפעהלט. דיא נאטור און פערשיעדענע זאָנדרעכארע צופעלע האָבען זיי בע- זאָרגט מיט אלעס. דערצו האָבען זיי נאָך געברויכט זייער אייגענעם שכל, זייער קענטניס און וויסענשאפט און זיי האָבען איינפאך געפיהרט א קליינע פיר- סטענטהום אָדער א מלוכה. ענדליך אָבער האָט זיך דאָס גליק פון זיי אָבגע- טהאָן און זייער פריעדען און זאָרגלאָזער לעבען האָבען געמיטען! היינט ווער קען וויסען אויב עס וועלען נאָך ניט קומען ערנערע צייטען?

פאקטיש האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען טאקי געפונען אין א שלעכטער לאַגע. זיי האָבען דורכגעלעבט א שרעקליכע צייט. זייער נייעם קאָלעגע און פריינד, איירטאָן, האָבען זיי וואהרשיינליך פערלאָרען, דיא פיראמען האָבען איהם וואהרשיינליך ערמאָרדעט. הערבערט, איינער פון דיא טיכטיגסטע מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע איז געפאלען פערוואונדעט פון דיא הענד פון דיא פערבליבענע פיראמען, און וואָס קענען זיי וויסען וואָס פאר א שיקזאל עס ערווארטעט זיי אלעמען? דיא פינף פיראמען געפינען זיך דאָך נאָך אויף'ן אינוועל, היינט וויא

אזוי קענען זיי, דיא קאלאניסטען, זיכער זיין, אז זיי וועלען אויך ניט געשאַ-
סען ווערען?

פענקראַפּט האָט אויך פּיעלע מאָל געשטעלט דיעזע פּראַגען זיך אליין.
ער איז אויך געווען מיט דער מיינונג, אז דיא הצלחה האָט זיך פון זיי אָבגעטאָן,
אז דער פּערבאַרגענער וואָס האָט זיי אזוי פּיעל וואונדער בעוויזען, אויב דאָס איז
א מענש אָדער וואָס עס איז, האָט פּערלאָזען דעם לינקאָלן אינוועל, נאָכדעם
וויא ער האָט בעוויזען דעם לעצטען וואונדער און געזונקען דיא פּראַטען שיר.
אָבער ווארום האָט זיי יענער פּערבאַרגענער פּערלאָזען? ווארום איז זייער גע-
היימער וואָהלטהעטער פּלוצלונג אויף זיי ביזן געוואָרען? ווארום האָט ער זיי
אויפגעהערט בעשיצען? דאָס האָבען דיא קאלאָניסטען ניט געקענט פּערענטפּע-
רען, פונקט אזוי וויא זיי האָבען ניט געקענט פּערענטפּערען דיא פּראַנע: ווארום
האָט זיך יענער מילדער און נוטהערציגער זאָנדערבארער רעטער פון זיי בעהאל-
טען דיא נאנצע צייט.

אָבוואָהל דיא קאלאָניסטען האָבען געטראכט און גערעדט און פּראַפּע-
ציהעט שלעכטעס אויף זיך אליין אין דיא צוקונפּט, דאָך האָבען זיי זיך אין גאנ-
צען ניט פּערלאָרען. אזעלכע בראווע און מוטהיגע מענשען פּערלירען זיך ניט.
זיי האָבען געזעהן פאר זיך א פינסטערע צוקונפּט, דאָך זיינען זיי געווען גרייט
צו קעמפּען פאר זייער עקזיסטענץ און פאר זייער וואָהלוזין, זאָלאנג זיי וועלען
זיין אימשטאנד צו קעמפּען און צו זיין טהעטיג.

9 טעם קאפיטעל.

א פּאַרשאַל פון ספּילעט און פענקראַפּט צוריקגעוויזען. — א שמאטע אין וואלד.
— א שפור צו איירטאָן. — דזשופּ ברוינגט א נאכריכט. — דיא ריווע
צום גראניט הויז. — פּראַספּעקט האַיטס אונטערגעצונדען.

דער געזונדהייטס צושטאנד פון יונגען הערבערט האָט זיך רעגעלמעסיג
פּערבעסערט. זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען בלוז געהאָפּט און געווארט, אז ער זאָל
זיך אויף אזוי פּיעל פּערבעסערען אז מען זאָל איהם קענען צונעהמען אין גראניט
הויז.

דיא וואָהנונג אין גראניט הויז איז געווען מעהר בעקוועם וויא אין אייר-
טאָן'ס שטיבעל ביי דיא שטאהלען. אויסערדעם איז אין יענער שטיבעל געווען
זעהר אן אונזיכערער פּלאץ און מען האָט יעדע וויילע געדארפט ציטערען, אז
דיא פּערבליבענע פּראַטען זאָלען אהין ניט אריינווארפען עטליכע קוילען,

וועהרענד אין גראניט הויז האָט מען פאר אן אטאקע ניט געדארפט מורא האָבען. הארדינג, ספילעט און פענקראָפּט האָבען דאָרום אונגעדולדיג געווארט אויף דעם גליקליכען טאָג, ווען זיי וועלען זייער קראַנקען קענען געהמען אהיים. הער-בערט אלליין איז אויך זעהר גערן געווען צו קומען אין גראניט הויז; אָבער זיי האָבען געמוזט ווארטען. וויא לאנג זיי האָבען נאָך צו ווארטען, האָט קיינער פון זיי געקענט בעשטימען.

פון נעב האָבען זיי קיין זאך ניט געהערט, אָבער דאָס האָט זיי ניט בעאונט-רוהיגט. זיי זיינען געווען זיכער אז דער בראווער ניגער וועט זייענדיג בעפעס-טיגט אין גראניט הויז ניט צולאָזען אז דיא פיראמען זאָלען אויף איהם מא-כען אן אטאקע. זיי האָבען דעם הונד ניט געשיקט נאָך אמאָל צו בריינגען א בע-ריכט פון נעב. זיי האָבען מורא געהאט, אז ער קען נאָך אויפ'ן וועג דערשאַ-סען ווערען פון דיא באַנדיטען און דאָס וועט פאר זיי זיין א גרויסער פער-לוסט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען געווארט, אַבוואָהל זיי זיינען זעהר גערן געווען צו קומען צוריק אין גראניט הויז צו זייער חבר נעב. דעם אינזשיניר האָט זעהר געקרענקט וואָס זייער קליינע מחנה איז צוטהיילט. זייער קאָמפאניאָן איירמאָן האָבען זיי אין גאנצען פערלאָרען, הערבערט איז קראַנק און נעב איז ווייט פון זיי; זיי זיינען אלזאָ אין גאנצען געווען דריי געגען דיא פינף פיראמען און אין אזא פאל קענען דיא באַנדיטען שטענדיג האָבען דיא אויבערמאכט.

הארדינג, ספילעט און פענקראָפּט האָבען דעם קראַנקען הערבערט ניט געוואָלט ענטדעקען דעם טרויעריגען סוד אין וואָס פאר א לאגע זיי געפינען זיך, אום ניט צו פערשאפען איהם ערגערניס. זיי האָבען דאָרום דיא פראגע בע-שפראַכען שטילער-הייד, אָהן הערבערט'ס וויסען. דאָס איז געווען דעם 29טען נאָוועמבער, וועהרענד ער איז געשמאק געשלאָפען און ער האָט ניט געקענט הערען וואָס זיינע קאמעראדען רעדען.

— מייע פריינדע — האָט דער רעפארטער געזאָגט — דענקט איהר ניט אז עס איז א פלאן מיר זאָלען אָפען ערקלערען קריעג דיא פיראמען? דענקט איהר ניט, דאָס עס איז א גלייכע זאך אז מיר זאָלען אָנפיהרען א יאגר אויף זיי און ניט ווארטען ביז זיי וועלען קומען אונז אטאקירען?

— דאָס איז פונקט דאָס זעלבע וואָס איך דענק — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען — איך גלויב, אז מיר זיינען ניט אזעלכע פייגלינגע וואָס דארפען זיך אָבשרעקען פאר א קויל, און אויב נור קאפיטאן הארדינג וועט איינשטימען בין איך שוין פערטיג ארויסצוגעהן אין וואלד און אָנפאנגען זוכען דיא פיראמען באַנדע.

— איך וועל מיט איך מיטגעהן — האָט דער רעפארטער געזאָגט — מיר ביידע גוט בעוואפענטע און בעגלייטעט פון טאפ —

— מיין טהייערער ספילעט און איהר פענקראָפּט — איז איהם דער אינז-
זשיניר אריינגעפאלען אין דיא רייך — לאָמיר זיך אויסרעכענען קאלטבלוטטיג.
לאָמיר ניט זיין היציג און לאָמיר זיך גוט איבערלעגען. ווען דיא פערברעכער
זאָלען זיין כעהאלטען אין א כעשטימטען אָרט און מיר זאָלען זיכער וויסען
וואו זיי זיינען, וואָלט איך ניט געהאט דאגעגען אז מיר זאָלען זיי אטאקירען;
קיום אָבער ווייסען מיר ניט וואו זיי געפינען זיך איז נאָך מיין מיינונג א
גרויסע ריזיקע אז זיי זאָלען אויף אונז פריהער שיסען איידער מיר אויף זיי.
זיי קענען אונז כעפאלען פון הינטען גאָר אונערוארטעט און פייערען אויף אונז
פון זייערע ביקסען.

— ניט שטענדיג, הערר קאפיטאן — האָט דער מאטראָז געענטפערט —
טרעפט א קויל אין ציעל.

— דיא קויל וואָס האָט פערואונדעט אונזער הערבערט — האָט דער אינז-
זשיניר זיך אָבערופען — האָט יא געטראָפּען אין ציעל. אויסערדעם דארפט
איהר, פענקראָפּט, ניט פערנסעסען, אז בלויז צוויי פון אונז קענען געהן, ווייל איי-
נער מוז פערבלייבען נעבען קראנקען, און וויא אזוי וועט זיך דער איינער קענען
פערטהיידען, אויב דיא פיראטען וועלען איהם כעפאלען? דענקט איהר אז
דיא באנדיטען וועלען ניט זעהן ווען איהר וועט פון דאנען אוועקגעהן? דענקט
איהר אז זיי וועלען אייך ניט לאָזען אוועקגעהן אין וואלד און ביי אייער אבווע-
זענהייט טויטען מיך און דעם פערואונדעטען הערבערט?

— איהר האָט רעכט, הערר קאפיטאן — האָט פענקראָפּט געענטפערט —
איהר האָט רעכט. זיי וועלען טהאָן וואָס זיי וועלען קענען, אום צו כעזיען
דיעזען פלאץ וואו זיי קענען האָבען א היים און לעבענסמיטעל אויף א לענג-
גערע צייט, און איהר איינער אליין וועט זיך ניט קענען שטעלען אנטקעגען
זיי. אָך, ווען מיר וואָלטען ערשט געווען אין גראניט הויז!

— ווען מיר וואָלטען געווען אין גראניט הויז — האָט דער אינזשיניר גע-
ענטפערט — וואָלט גאָר אנדערש געווען. דאָרט וואָלט מען שוין ניט געדארפט
מורא האָבען איבערצולאָזען הערבערט'ן מיט איינעם פון אונז און דיא אנדערע
דריי וואָלטען געקענט ארויסגעהן אין דיא וועלדער זוכען דיא פיראטען. מיר
זיינען דאָך אָבער דאָ און מיר מוזען ווארטען ביז מיר אלע צוזאמען מיט הער-
בערט וועלען קענען פון דאנען אוועקגעהן.

הארדינג'ס לאָגישע ארגומענטען האָבען ניט געקענט פערענטפערט ווע-
רען. ספילעט און פענקראָפּט האָבען גוט פערשטאנען, אז ער זאָגט א גלייכע
זאך און זיי האָבען מיט איהם איינגעשטימט.

— אָך — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט מיט כעדויערען — ווען איירטאָן
וואָלט דאָ מיט אונז געווען! אַרימער איירטאָן! זיין אומקעהרען זיך צו א מענש-
ליכען, געזעלשאפטליכען לעבען האָט ניט לאנג געדויערט!

— אויב ער איז טויט! — האָט פענקראָפּט צוגעגעבן — אָבער ווער ווייס?

— האָט איהר נאָך האָפּנונגען, אז דיא פּיראטען האָבען איהם געשווינט? — האָט ספּילעט געפרעגט.

— יא, עס קען מעגליך זיין, אויב עס האָט זיך זיי געלוינט.

— וואָס? מיינט איהר צו זאָגען, אז ווען איירטאָן האָט זיך געטראַפּען מיט זיינע אמאָליגע קאמעראדען האָט ער פּערגעסען זיינע פּפּליכטען צו אונז? — ווער ווייס? — האָט דער מאטראָז געענטפּערט.

— פענקראָפּט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט אָננעהמענדיג דעם מאטראָז ביים אַרם — אייער אידעע איז זעהר אן אונגערעכטע און איהר וועט מיר פּיעל ערגערניס פּערשאפּען ווען איהר וועט דאָס זאָגען נאָך אמאָל. איך בין פּעראנט-וואָרטליך פאַר איירטאָן'ס אָרענטליכקייט און טרייהייט.

— און איך אויך! — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט.

— יא, יא, קאפּיטאַן — איך בין אומגערעכט — האָט זיך פענקראָפּט ענט-שולדיגט — עס איז געווען א זינדיגע אידעע און קיין זאך קען דאָס ניט רעכט-פּערטיגען. אָבער וואָס זאָל איך טהאָן? איך בין ניט ביי מיין זינען. דאָס זיין דאָ איינגעשפּאַרט ווירקט אויף מיר זעהר שלעכט און איך בין נאָך קיינמאָל ניט געווען אזוי אויפגערעגט וויא היינט.

— זייט רוהיג, פענקראָפּט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — וויא לאַנג, טהייערער ספּילעט, דענקט איהר, וועט נאָך דויערען ביז מיר וועלען אונזער הערבערט קענען נעהמען אין גראניט הויז?

— דאָס איז שווער צו זאָגען — האָט דער רעפּאָרטער געענטפּערט — ווייל יעדע אונפאַרזיכטיגקייט קען בריינגען צו שלעכטע פּאַלגען. אָבער פּאַרלויפּיג בעסערט ער זיך און אויב עס וועט ווייטער אזוי געהן אין אָרדנונג וועט ער אין אכט טעג ארום פון היינט זיין קרעפטיג גענוג און מיר וועלען איהם קענען נעה-מען אהיים.

אכט טעג! דאָס הייסט אלזאָ אז זיי וועלען זיך ערשט קענען אומקעהרען אין גראניט הויז אין דיא ערשטע טעג פון מאָנאט דעצעמבער. אין דיעזער צייט זיינען שוין פּאַראיבער צוויי מאָנאטען פון פּרייהלינג. דער וועטער איז געווען שעהן און דיא היטז האָט אָנגעהויבען ווערען גרעסער. דיא וועלדער פון לינ-קאָלן אינזעל זיינען געווען בעדעקט מיט בלעטער און עס איז שוין דאָרט באלד געווען שניט צייט. ווען דיא קאָלאָניסטען וועלען זיך אומקעהרען צוריק אין גראניט הויז וועלען זיי זיך אלזאָ באלד דארפּען נעהמען צו אגריקולטור ארבייט, ארונטערצוגעהמען דיא תבואה פון זייער פעלד און אין דער זעלבער צייט האָבען זיי נאָך געדארפּט דורכפיהרען דיא בעשלאַסענע עקספּעדיציאָן דורך'ן אינזעל. מען קען זיך אלזאָ לייכט פּאַרשטעלען וויא דיא קאָלאָניסטען האָט גע-

ערנערט וואָס זיי מווען נאָך פּערבלייבען אין דיא שטאהלען און געשטערט זיין פון אזעלכע וויכטיגע ארבייט. אָבער זיי האָבען בעסער ניט געקענט מאַכען און זיי האָבען געמוזט דולדען.

א פּאָר מאָל האָט דער רעפּאָרטער ריזיקירט און איז ארויס אויף'ן וועג צוזאמען מיט טאפּ. ער איז געווען העכסט פּאָרויכטיג און ער האָט זיין ביקס שטענדיג געהאלטען גרייט צו שיסען אין דעם מאַמענט ווען דאָס וועט נויטיג זיין.

אָבער ער האָט קיינעם ניט געזעהן, קיינעם ניט בעגעגענט און קיינע שפורען פון דיא פּיראטען ניט געפונען. דער קלוגער הונד וואָלט איהם געווארנט פון דיא מינדעסטע געפאהר, אָבער טאפּ האָט ניט געבליט און דאָס האָט דעם רע-פּאָרטער געמאכט זיכער אז ער האָט ניט פּאָר וואָס אָדער פּאָר וועמען צו שרע-קען זיך, ווייל דיא פּיראטען געפינען זיך וואהרשיינליך אין אן אנדער טהייל פון אינוועל. אָבער איינמאָל, דאָס איז געווען דעם 27טען נאָוועמבער, איז ספּילעט אוועקגעגאנגען ביי א פּיערטעל מייל ווייט אין וואלד, אנטקעגען דעם זידליכען זייט פון בארג, און ער האָט דאָרט בעמערקט אז דער הונד שפּירט עטוואָס בע-זאָנדערס. טאפּ האָט אָנגעהויבען לויפען היין און צוריק זוכענדיג אין דיא גראַז און צווישען דיא בוימלעך אזוי וויא ער זאָל האָבען דערשמעקט עפעס אן אוי-סערגעווענהליכע זאך.

גידעאָן ספּילעט האָט דעם הונד נאָכגעפּאָלגט און ער האָט געהאלטען א שאַרפען בליק ארום און ארום. ער האָט זיך נאכהער פּערשמעקט צווישען גע-דיכטע בוימער און ער האָט זיין ביקס געהאלטען גרייט. עס האָט ניט אויסגע-זעהן אז דער הונד זאָל האָבען דערשפּירט א מענשען, ווייל אין אזא פּאָל וואָלט ער דאָס דעם רעפּאָרטער געגעבען צו וויסען דורך זיין בילען; אָבער דאָס וואָס דער הונד איז שטיל געווען איז געווען א בעווייז, אז קיין געפּאהר איז דאָרט ניטאָ.

אונגעפּעהר פינף מינוט זיינען אזוי פּאָראיבער. טאפּ האָט זיך אומגע-רעהט אין אלע זייטען און האָט מיט זיין נאָז געשמעקט אין דיא גראַז און צווישען דיא בוימלעך און ספּילעט האָט פון איהם דיא אויגען ניט אראָבגע-נומען. ענדליך איז דער הונד אריינגעלאָפען צווישען א מאסע געדיכטע בוימ-לעך און האָט פון דאָרט ארויסגעשלעפּט א שמאטע. דאָס איז געווען א שטיקעל צוריסענע און פּערפּלעקטע קליידער-צייג. ספּילעט האָט עס געבראכט צו זיינע קאָמפּאניאָנען, וואו ער, הארדינג און פּענקראָפּט האָבען עס גוט בעקוקט און זיי האָבען אויסגעפונען, אז דאָס איז פון איירטאָן'ס קליידער וואָס ער האָט געטראָגען.

— זעהט איהר שוין, פריינד פּענקראָפּט — האָט הארדינג געזאָגט — דיא פּיראטען האָבען דעם אונגליקליכען איירטאָן מיט געוואלד אוועקגעשלעפּט פון

דאנען. גלויבט איהר שוין יעצט אין זיין אָרענטליכקייט? צווייטעלט איהר נאָך ערשט אויך אויב ער איז אונז טרױ געווען?

— ניין, קאפיטאן — האָט דער מאטראָז געענטפערט — און איך בערייחע וואָס איך האָב איהם אומזיסט פערדעכטיגט. אָבער איך דענק אז פון ריעזען פאָרפאל קענען מיר עפעס לערנען.

— וואָס אזעלכעס? — האָט דער רעפארטער געפרעגט.

— איך מײן, אז מיר קענען ערשט איבערצייגט זיין, אז דיא באנדיטען האָבען אירטאָן'ען ניט ערמאָרעט דאָ, זאָנדרען זיי האָבען איהם פון דאנען אוועקגעשלעפט א לעבעדיגען, און וויבאלד אז אזוי, קען זעהר מעגליך זיין אז ער לעבט נאָך ערשט אויך.

— מעגליך — האָט זיך דער אינזשיניר אָבנערופען — עס קען זעהר זיין אז ער לעבט.

און ווירקליך האָבען דיא קאָלאָניסטען געקענט האָפען אז זייער פריינד איירטאָן לעבט. זיי האָבען פריהער גערעכענט, אז איירטאָן איז דערשאָסען געוואָרען דאָרט ביי דיא פיהשטאהלען, אָבער וויבאלד אז מען האָט איהם פון דאָרט אוועקגענומען א לעבעדיגען, קען מען דאָך גלויבען, אז זיי האָבען איהם געלאָזט לעבען און ער לעבט ערשט אויך אירגענד וואו אויף'ן אינזעל. אָבער אָננעהמענדיג זאָנאר, אז דער פאל איז אזוי געווען, האָבען דיא קאָלאָניסטען געמוזט גלויבען, אז איירטאָן ווערט געהאלטען געפאנגען. זייער טהעאָריע איז געווען, אז איינער אָדער מעהרערע פון דיא פיראטען האָבען איירטאָן'ען דערקענט אלס דעם אמאָליגען אָנפיהרער פון רויבער באנדעס אין אויסטראליען בען דזשאָיס און זיי האָבען איהם געוואָלט איבעררעדען אָדער צווינגען אז ער זאָל זיין מיט זיי, אָבער אזוי וויא ער האָט זיך ניט געוואָלט אונטערנעבען, האָר בען זיי איהם גענומען געפאנגען מיט דער האָפנונג פילייכט וועט זיי דאָך אמאָל געלינגען צו בעקעהרען איהם אויף זייער זייט און מאכען איהם צו פערראטהען זיינע פריינד.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אלזאָ געקענט האָפען, אז זיי וועלען נאָך זיי-ער פריינד איירטאָן צוריק האָבען אין זייער קאָלאָניע, וואָרום אויב ער לעבט, מעג ער זאָנאר זיין געפאנגען, וועט ער געפינען א מיטעל וויא אזוי צו בעפרייען זיך און קומען צו זיינע פריינד און וואָהלטהעטער און זיי העלפען און שטיצען פיעל ער וועט נור קענען.

— יעדענפאלס — האָט גידעאָן ספילעט בעמערקט — אויב אפילו איירטאָן איז געפאנגען און איהם וועט געלינגען צו אנטלויפען, וועט ער וואהרשייניך ליך קומען אין גראניט הויז, ווייל ער ווייס דאָך ניט פון דעם מערדערליכען אנגרייפן אויף אונזער הערבערט, און אז מיר זיינען דאָ געפאנגענע.

— אָה, איך ווינש אז ער זאָל שוין זיין אין גראניט הויז און מיר זאָלען

דאָרט אויף זיין! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — ווייל אַבוואָהל דיא פּערדאמטע פּיראמען קענען נאָר ניט טהאָן אונזער גראניט הויז, קענען זיי ביי אונזער אָבוועזענהייט רואינירען אונזערע פעלדער און דעם געפליעגעל-הויף. אָבער מעהר וויא אַלעמען איז הערבערט'ן געווען איבערדריסיג דאָס זיין דאָרט ביי דיא פּיהדשטאהלען. דער יונגע האָט גוט געוואוסט וויא זיינע קאָמפּ פּאניאָנען נויטיגען זיך צו קומען צוריק אין גראניט הויז און ער איז דיא אור-זאכע וואָס האַלט זיי אָב. עס האָט איהם דאָרום זעהר געקרענקט און עס איז איהם איינגעפאלען אן אידעע צו זאָגען זיינע פּריינד אז זיי זאָלען איהם נעהמען אהיים אין גראניט הויז. הערבערט האָט געגלויבט, אז מען וועט שוין דיא זאך קענען דורכפיהרען. ער איז ביי זיך געווען זיכער, אז אין זיין צימער אין זייער היים וועט ער זיך שנעלער ערהאָלען און ער וועט גיכער קומען צו זיינע קרעפ-טען.

ער האָט זיין וואונש אויסגעדריקט פאר גידעאָן ספּילעט. אָבער דער רע-פּאָרטער האָט איהם ערקלערט, אז זיינע וואונדען זיינען בלויז האַלב פּער-היילט און דאָס טראָגען איהם אזא ווייטע שטרעקע וועט פאר איהם זיין זעהר שעדליך, ווייל דיא וואונדען קענען זיך נאָך צוריק עפענען. אָבער עס האָט פא-סירט אזעלכעס וואָס האָט געצוואונגען סירוס הארדינג און דיא אנדערע צוויי קאָלאָניסטען צו ערפילען הערבערט'ס פּערלאנג געגען זייער ווילען. דאָס איז געווען דעם 29טען נאָוועמבער, אום 7 אוהר אין דער פּריה. דיא קאָלאָניסטען האָבען דאמאָלס אָנגעפיהרט א געשפרעך נעבען הערבערט'ס בעט, ווען טאפּ האָט שטארק אָנגעפאנגען בילען. הארדינג, פּענקראָפּט און ספּילעט האָבען געכאפט זייערע ביסקען און זיינען ארויסגעלאָפּען. דער הונד איז געשטאנען ביים פּארקאן, איז געשפרונג-גען און געבילט, אָבער ניט ביז, זאָנדערן פּערגעניגענד. דיא פּאָלגענדע פּראזען זיינען באלד געהערט געוואָרען פון דיא דריי קאָלאָניסטען:

— יעמאנד קומט!

— יא, מען קומט!

— דאָס איז ניט קיין פּיינד!

— זיכער ניט!

— פּיליכט נעב?

— אָדער נאָר איירטאָן.

וועהרענד דיא לעצטע פּאָר ווערטער זיינען אויסגעשפּראַכען געוואָרען איז יעמאנד אריבערגעשפּרינגען איבער'ן פּארקאן און איז געפאלען אויף דער ערד.

דאָס איז געווען הערר דזשופּ, דיא אפּע וואָס האָט זיך אויפגעהאלטען אין גראניט הויז. טאפּ האָט דאָס זיין גוטען ברודער אזוי ווארים אויפגענומען.

— דזשופ! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען.

— נעב האָט איהם צו אונז געשיקט — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט.

— אויב אזוי — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — האָט ער דאָך וואהר-

שיינליך מיטגעבראכט עפעס א צעמעלע אָדער א בריעה.

פענקראָפּט איז צוגעלאָפּען צום אראנג-אוטאנג. סיירוס הארדינג האָט ווירקליך קיין טעות געהאט. צו דזשופ'ס האלדז איז געווען צוגעבונדען א קליין ביימעלע פון וועלכע פענקראָפּט האָט ארויסגענומען א שטיקעל פאפיר מיט פאָלגענדען אויפשריפט:

”פרייטאָג, אום זעקס אוהר אין דער פריה. פראָספעקט האַיטס איז פער-כאפט געוואָרען פון דיא פיראטען. נעב”.

דיא קאָלאָניסטען זיינען זעהר צומישט געוואָרען, ווען זיי האָבען דיעזע נאכריכט ערפאהרען. דיא מערדער כאנדע אויף פראָספעקט האַיטס! דאָס שמעקט מיט פערוויסטונג און רואינע פאר זייער האָב און נוטס אויף וועלכע זיי האָבען געהאָרעוועט מיט שווייס און בלוט! אָבער וואָס קענען זיי העל-פען? וואָס פאר א מיטעל קענען זיי אָנווענדען צו פערטרייבען דעם געפעהרלי-כען שונא?

ווען הערבערט האָט געזעהן זיינע קאָמפאניאָנען אריינקומענדיג צוריק צו טומעלמע אין דיא בענגלייטונג פון דזשופ, האָט ער באלד פערשטאנען אז עפעס אן אונגליק דראָהעט דיא גראַניט הייז.

— קאפיטאן הארדינג — האָט ער געזאָגט — איך מוז דיעזען פלאץ פערלאָזען. איך מוז געהן. איך וועל קענען דורכמאכען דיא רייזע.

גידעאָן ספילעט האָט בעטראכט דעם קראַנקען און האָט געזאָגט:

— אויב אזוי, לאָמיר געהן!

דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך דאן בעראטהען, אויב זיי זאָלען הערבערט'ן טראָגען אויף א טראַג-בעטעל אָדער זיי זאָלען איהם פיהרען אין וואַגען, וואָס איז דאמאָלס געווען אין דיא שטאהלען. טראָגען דעם קראַנקען אויף א טראַג-בעטעל וועט זיין פאר איהם פיעל אנגענעהמער און בעסער; אָבער דערצו האָט מען געמוזט האָבען צוויי מענשען, וועלכע זאָלען זיין פערנומען מיט זייערע אלע הענד. עס וועט אלזאָ בלויז פערבלייבען איין פרייער מענש, וועלכער וועט זיך קענען פערטהיידניגען אין פאל ווען דיא פיראטען וועלען זיי אטאקירען, און וואָס איז איינער נעגען פינף? מען זאָל וויערער דעם קראַנקען פיהרען אין וואַגען, וועלען הארדינג, ספילעט און פענקראָפּט זיין פריי און זיי וועלען קענען שיסען אין פאל עס וועט נויטיג זיין; דערפאר אָבער וועט עס פאר'ן פערוואונדעטען זיין ערגער, ווייל דער וואַגען וועט זיך טרייסלען און דאָס וועט קענען שעדליך זיין פאר זיינע וואונדען. דיעזע פראגע האָבען דיא קאָלאָניסטען בעשפראַכען און זיי האָבען בעשטימט, אז הערבערט זאָל געפיהרט ווערען מיט'ן וואַגען,

אָבער זיי זאָלען אין דער זעלבער צייט העכסט פּאַרזוכטיג זיין און זעהן אז דיא רייזע זאָל איהם ניט שאדען.

דער וואָגען איז געבראכט געוואָרען. פענקראָפּט האָט איינגעשפּאַנט דיא אָנאגא און האָט אין וואָגען אויסגעבעט מיט ווייכע גראָז און אוועקגעלעגט דעם מאטראַץ אויף וועלכען הערבערט איז געלעגען. סיירוס הארדינג און דער רע-פּאַרטער האָבען דעם קראנקען ארויסגעטראָגען און אוועקגעלעגט אין וואָגען. עס איז געווען שענהעם וועטער. דיא זוהן האָט געשטראהלט און געווארעמט פון צווישען דיא בוימער און אן אנגענעמעם שטילער ווינטעל האָט געבלאָזען. הארדינג, ספילעט און פענקראָפּט האָבען גענומען זייערע ביקסען און זיי זיינען גרייט געווען אָבצופּאַהרען.

— איז דיר בעקוועם צו ליגען, הערבערט? — האָט דער אינזשיניר גע-פרעגט.

— אָה, קאפיטאַן! — האָט הערבערט געענטפּערט — זייט ניט אונזר היג. איך וועל, גאָט בעהיט, ניט שטארבען אויף'ן וועג. וועהרענד ער האָט דאָס גערעדט האָט מען געקענט זעהן, אז דער יונגע האָט זיך אָנגעשטרענגט און געוואָלט מאכען אן איינדרוק אויף זיינע פריינד, אז ער איז קרעפטיג גענוג; אין דיא ווירקליכקייט אָבער איז דער אָרימער הערבערט געווען זעהר שוואַך.

דער אינזשיניר האָט בעמערקט הערבערט'ס לאַגע און ער האָט ניט געקענט בעשליסען אויב ער זאָל געבען א סיגנאַל צו פּאַהרען אָדער ניט. ער האָט זיך אָבער בעדענקט, אז אויב ער וועט דיא רייזע אָבאהאַלטען וועט עס דעם קראַנק קען צופיעל ערגערען און עס וועט איהם פילייכט בריינגען צו א געפּאהר, און ער האָט אויסגעשריען:

— פּאַרווערטס!

דער טהויער איז געפענט געוואָרען. טאפ און דזשופ זיינען ארויסגעלאָפּען פּאַראוויס און דער וואָגען איז ארויסגעפּאַהרען. פענקראָפּט האָט געדיענט אלס טרייבער. ער האָט דעם וואָגען געפיהרט לאַנגזאַם און שטרענג געהיט אז ער זאָל זיך ניט טרייסלען און דער חולה זאָל דערפון ניט ליידען.

עס וואָלט פאר דיא קאָלאָניסטען פילייכט זיכערער געווען, ווען זיי וואָלטען געפּאַהרען מיט א הינטער וועג, ניט מיט'ן גלייכען וועג וואָס האָט געפיהרט פון דיא שטאהלען צום גראניט הויז, אָבער עס וואָלט זיי שווער געווען צו פּאַהרען דורך'ן געדיכטען וואַלד, וואו בוימער שמעהען אין וועג און מען דארף זעהר אָפּט אויסמירען שטיינער און גריבער. אזא רייזע וואָלט דעם קראנקען געוויס געשאַרעט, און זיי זיינען דאַרום געפּאַהרען מיט'ן אויסגעטראָטענעם וועג, אָב וואָהל עס איז געווען אביסעל ריזיקאליש, ווייל יענער וועג איז געווען בעקאַנט צו דיא פּיראַטען.

סירוס הארדינג און גידעאָן ספילעט זיינען געגאנגען פון ביידע זייטען פון וואָגען מיט דיא ביקסען אויף זייערע אקסלען, פערטיג צו פייערען יעדען מאָמענט. אָבער זיי האָבען ניט געדענקט אז עס וועט דערצו קומען, ווייל זיי האָבן בען ניט געגלויבט אז דיא פיראטען זאָלען שוין האָבען אזוי גיך פערלאָזען פראָס-פעקט האַיטס.

זיי האָבען אויסגערעכענט, אז נעב האָט וואהרשיינליך ארויסגעשיקט דעם אָראנגדאומאנג באלד וויא דיא פיראטען זיינען אָנגעקומען. זיין בעריכט איז דאטירט זעקס אהר אין דער פריה און ערשט איז נאָך קיין אכט אהר ניטאָ, קען ניט זיין, אז דיא געפעהרליכע באנדע זאָל שוין האָבען פערלאָזען דעם נייעם פלאַץ וואָס זיי האָבען ענטדעקט. אויב עס וועט קומען צו א צוזאמענשטויס צוויי שען זיי און דיא פיראטען, וועט עס קומען אין דיא נאכבארשאפט פון גראניט הויז. אזוי האָבען דיא קאָלאָניסטען געגלויבט; דאָך, אום צו זיין זיכער האָבען זיי געהאלטען א שטרענגע וואך און האָבען גוט אכטונג געגעבען אז זיי זאָלען זיך ניט בעגעגענען מיט'ן פינד. טאפ און דזשופ האָבען זיי אויך געדיענט אזוי וויא טרייע וועכטער און זיי זיינען געלאָפען אמאָל פאָראויס, אמאָל ביי דיא זייטען אין וואלד און ווען עס זאָל עטוואָס געשעהן, וואָלטען זיי געגעבען צו ווי-סען.

דער וואָגען האָט זיך געשלעפט לאנגזאם, אומגעפעהר א מייל. קיין בע-זאָנדערעם האָט אויף'ן וועג פאסירט. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך בלויז גע-שראָקען פאך א צוזאמענשטויס צווישען זיי און דיא גערעטעטע פיראטען ארום זייער היים. זיי האָבען גערעכענט אז זיי וועלען טרעפען איינעם פון דיא בריי-קען אויף'ן פלאַץ, ווארום וויבאלד דיא פיראטען זיינען אריבערגעגאנגען דעם ווא-סער שטראָם האָבען זיי וואהרשיינליך ארונטערגעלאָזט דעם בריק, אום צו האָבען א וועג אין פאל זיי וועלען דארפען אנטלויפען. דיא קאָלאָניסטען האָבען אלזאָ גע-האָפט אז זיי וועלען לייכט קומען צום גראניט הויז, אויב נור דיא פיראטען וועלען זיי ניט שטערען.

ווען זיי זיינען געקומען נעהענטער צו פראָספעקט האַיטס און דער בארג האָט זיך געזעהן פון צווישען דיא בוימער, האָט פענקראָפּט פלוצלונג אָנגעשטעלט דיא אָנאנא און האָט אויסגעשריען:

— אָה, דיא באנדיטען! דיא פיראטען!

רעדענדיג דיזעז ווערטער האָט ער זיינע קאָמפאניאָנען אָנגעצייגט אויף א געדיכטען רויך פון זייער מיהל און פון געפליענעל-הויף. א מאן איז אומגע-לאָפען אין מיטען פון דעם רויך. דאָס איז געווען נעב.

דיא קאָלאָניסטען האָבען א געשריי געטהאָן. נעב האָט זייער געשריי גע-הערט און ער איז זיי געלאָפען אנטקעגען.

דיא געפערליכע באנדע האָט געהאט פערלִאָזען פּראָספּעקט האַיטס מיט אַ האַלבע שטונדע פּריהער.

— וואו איז הערבערט? — האָט נעב דיא ערשטע זאך געפרעגט.
גידעאָן ספּילעט איז צוגעלאָפּען צום וואָגען און געפונען דעם קראַנקען ליגענדיג בעוואוסטלאָז!

10 מעס קאפיטעל.

הערבערט און גראַניט הויז. — נעב'ס ערעהלונג. — האַרדינג'ס בעווד אַויף פּראָספּעקט האַיטס. — הורבן און פּערוויסטונג. — הערבערט און געפּאָהר. — טויטליכער פיבער. — אַן אונטערגעוואָרפּענע רפואה.

דיא קאָלאָניסטען האָבען ערשט קיין צייט געהאט אַרומצוקוקען זיך אַויף דיא רואינען, וואָס דיא פּערברעכער האָבען געמאַכט אַויף פּראָספּעקט האַיטס. זיי האָבען אַויף קיין צייט געהאט צו דענקען וועגען דיא געפּאָהר וואָס דרָאָהעט דיא גראַניט הויז. הערבערט'ס קריטישער צושטאַנד האָט איבערגעוואויגען אלעס און זיי האָבען בלוז איהם אין זינען געהאַט. האָט איהם דיא ריזע אין וואָך גען געשאַדעט? איז ער אינערליך בעשעדיגט געוואָרען פון אַ שטאַרקען טרייט סעל? דאָס האָבען ניט דער רעפּאָרטער און ניט זיינע קאָלעגען געקענט וויסען. זיי האָבען דעם וואָגען מיט'ן קראַנקען אַריבערגעפּיהרט דעם בריק. דאָרט האָבען זיי פון צווייגען געמאַכט אַ טראַג־בעטעל, אַויף וועלכע זיי האָבען אַרויפ־געלעגט מאַטראַצען און זיי האָבען דעם בעוואוסטלאָזען צוגעטראָגען צום הויב־מאַשין און איהם אַרויפגענומען אין גראַניט הויז, וואו עס איז דעם רעפּאָרטער געלונגען איהם אָבצומינערען.

הערבערט האָט געעפענט זיינע אַויגען און דערזעהענדיג אז ער געפינט זיך אין זיין צימער, האָט זיך אַ שמיכעל בעוויזען אַויף זיינע ליפּען, אָבער ער האָט אַ וואָרט ניט געקענט רעדען, אזוי שוואַך איז ער געווען. גידעאָן ספּילעט האָט בעטראַכט זיינע וואונדען. ער האָט מורא געהאַט אז זיי האָבען זיך צוריק געעפענט, ווייל זיי זיינען נאָך ניט געווען אין גאַנצען פּערהיילט, אָבער ער האָט אַויסגעפונען, אז אַויסערליך זיינען דיא וואונדען ניט ערגער וויא זיי זיינען געווען אַידער מען האָט דעם קראַנקען צוגענומען פון דיא פּיה־שטאַהלען. וואָס דען האָט דעם יונגע געבראַכט צו אַזאַ צושטאַנד? ווארום איז ער פּלוצלונג אזוי שוואַך געוואָרען? ניט אנדערש, אז ער איז אינערליך בעשעדיגט, אָדער דיא שרעק פאַר דיא פּיראַטען האָט אַויף איהם אזוי געוירקט צו שלעכטען. הערבערט איז אַריינגעפאלען אין אַ שטאַרקען פיבער און ער איז אַיינגע־

שלאָפּען. דורך דער צייט האָט האַרדינג דערצעהלט זיין טרייען דיענער נעב פון אלעס וואָס מיט זיי האָט פּאַסירט. נעב וויעדער האָט פאר זיין ווירטה דער צעהלט פון דיא נעשהעניסען אויף פּראָספעקט האַיטס און אין גראַניט הויז דורך דער צייט פון האַרדינג'ס אָבועזענהייט.

דיא פּראַטען האָבען זיך פּאַריגע נאכט צום ערשטען מאָל בעוויזען אין דיא נאכבאַרשאפט פון פּראָספעקט האַיטס. נעב איז דאמאָלס געווען ביים געפליעגעל-הויף. ער האָט זיי דערזעהן און ער האָט געשאָסען אויף איינעם פון זיי, אָבער ער האָט אין דער פינסטער ניט געקענט בעמערקען אויב ער האָט געטראָפּען אין ציעל אָדער ניט. אָבער יעדענפאלס איז נעב'ס קויל ניט גענוג געווען אָבצושערקען דיא מערדער באַנדע און ווען נעב האָט קוים צייט געהאט אַרויפצוכאַפּען זיך אין גראַניט הויז זיינען שוין דיא באַנדיטען געווען אויף פּראָספעקט האַיטס.

דער ניגער האָט זיך געמוזט בענוגענען דערמיט וואָס ער האָט זיך גע-רעטעט. שטערען דיא פּראַטען פון רואַנירען און פּערוויסען האָט ער ניט געקענט. דיא איינציגע זאך וועגען וואָס ער האָט געטראכט איז געווען, צו גע-פינען א מיטעל וויא אזוי אָנצוזאָגען וועגען דעם אָנפאל פון דיא פּראַטען צו זיין ווירטה, קאַפיטאַן האַרדינג.

אָבער וויא אזוי? וואָס האָט ער געקענט טהאָן און וואָס פאַר א ראַטה האָט ער זיך געקענט געבען צו קומען אין פּערבינדונג מיט סיירוס האַרדינג און זיינע אַנדערע קאָמפּאַניאָנען? נעב איז אויסער דיא טרויעריגע נאכריכט וואָס ער האָט זיינע קאַמעראַדען געוואָלט אָנזאָגען געווען העכסט ניגערדיג צו וויסען וואָס עס טהוט זיך מיט זיי. עס איז שוין געווען ניינצען טעג זייט זיי האָבען פּערלאָזט דעם גראַניט הויז און מעהר וויא דיא שרעקליכע נייעס, אז איירטאָן איז פּערשוואַנדען און נעב פּערוואַנדעט האָט ער פון זיי ניט געהערט!

נעב אַליין איז געווען פּערוויכערט. ער האָט ניט געהאט וואָס מורא צו האָבען פאַר דיא פּראַטען. ער איז זיכער געווען אז אין גראַניט הויז וועלען זיי ניט קענען קומען און זיי וועלען איהם קיינע בייזעס טהאָן; אָבער זייער האָב און גוטס אויף פּראָספעקט האַיטס האָט ער ניט געקענט בעשיצען. דערויף האָט געפּעהלט דער קלוגער, פּעהיגער און בראַווער סיירוס האַרדינג, אָבער וואו נעהמט מען איהם?

דער אַרימער נעב איז געפאלען אויף א גליקליכע אידעע צו שיקען זייער הויזליכען אַראַנגיאַטאַנג דושופּ אין שליחות צו דיא שטאַהלען. דושופּ איז געווען אייניגער מאַסען געלערענט און ער האָט פּערשטאַנען פּיעלע זאַכען וואָס מען האָט צו איהם גערעדט. נעב האָט אָנגעשריבען דעם בריעף, האָט איהם צו געבונדען צו דושופּ'ס האַלדז און ער האָט דער חיה אייניגע מאָל געזאָגט:

— דושופּ, פּיה-שטאַהלען! פּיה-שטאַהלען!

דיא אפע איז געווען בעקאנט מיט דיעזע ווערטער און זיא האָט געוואוסט וואָס זיי בעדייטען. זיא איז אין דיא שטאהלען אייניגע נאָל געווען און האָט געוואוסט דעם וועג אהין. זיא האָט דעריבער דיא שליחות פינקטליך ערפילט. — איהר האָט זעהר גוט געטהאָן, ליעבער נעב — האָט דער אינזשיניר צו איהם געזאָגט נאָכדעם וויא ער האָט אויסגעחערט זיין געשיכטע — אָבער מעג-ליך, אז עס וואָלט בעסער געווען ווען איהר וואָלט אונז ניט אָנגעזאָגט וועגען דעם איבערפאל פון דיא פיראטען.

הארדינג האָט דערמיט געמיינט צו זאָגען, אז דיא נאכריכט וואָס נעב האָט זיי אָנגעזאָגט איז פעראנטוואָרטליך פאר הערבערט'ס געפעהרליכען צור-שטאנד, ווייל ווען ניט דאָס וואָלטען זיי זיך ניט געריהרט פון אָרט ביז דער פערוואונדעטער וואָלט זיך אין גאנצען ערהאָלט.

נעב האָט געענדיגט זיין ערצעהלונג, אז באלד וויא דיא פיראטען זיינען אוועק איז ער ארויס אויף פראָספעקט האַיטס און ער האָט געזעהן דעם שרעק-ליכען חורבן וואָס דיא באנדיטען האָבען געמאכט. נעב האָט געגעבען זיין מיינונג, אז דיא פיראטען ווייסען נאָך אלץ ניט דעם צאָהל פון דיא קאָלאָניסטען און זיי זיינען אונטער דעם איינדרוק אז דער אינזעל איז בעוואָהנט פון פיעלע מענשען, אָבער אזוי וויא צו פראָספעקט האַיטס האָבען זיי געהאט אן אָפענעם, אונבעוואכטען וועג, האָבען זיי זיך אהין ארויפגעכאפט און האָבען אונטערגע-צונדען די געביידען און רואינירט און צושטערט פיעלע זאכען, וועלכע האָבען דיא קאָלאָניסטען געקאָסט שוויים און בלוט. נעב האָט פרובירט אויסלעשען דיא פלאמען, אָבער אביסעל שפעטער האָט ער דערזעהן זיינע קאמעראדען אָנקור מענדיג און ער איז זיי אנטקעגען געלאָפּען.

דיא לאנגע פון דיא קאָלאָניסטען, וואָס איז ביז ניט לאנג צוריק געווען א גליקליכע, איז פערוואנדעלט געוואָרען אין א טרויעריגע און העכסט פירכט-ליכע. דער פריעדען און רוהיגעס לעבען פון דיא פערוואָרפענע אויף'ן לינקאָלן אינזעל איז צושטערט געוואָרען און זיי זיינען געווען פערצווייפעלט אויף דער העכסטער שטופע.

ספילעט און פענקראָפט זיינען פערבליבען אין גראניט הויז מיט'ן קראנ-קען הערבערט, וועהרענד דער אינזשיניר און נעב זיינען געגאנגען בעקוקען דעם חורבן וואָס דיא פיראטען האָבען געמאכט אויף פראָספעקט האַיטס.

אלעס וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען געהאט אין דיא "טשימינים" איז פערבליבען גאנץ. דיא באנדיטען זיינען וואהרשיינליך דאָרט ניט געווען. אָבער דער פערלוסט וואָס זיי האָבען געהאט אויף פראָספעקט האַיטס איז געווען זעהר גרויס. פון דיא פיראטען האָבען הארדינג און נעב קיין שפור בעמערקט, ניט אויבען אויף פראָספעקט האַיטס און ניט אונטען ביים טייך מערסי אָדער אין דיא וועלדער. דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געקענט ווייסען אויב דיא פירא-

מען האָבען זיי געזעהן קומענדיג פון דיא שטאהלען אָדער זיי ווייסען ניט וועגן זען זייער קומען.

אין ערשטען פאל, האָט דער שכל בעוויזען, אז דיא פיראמען זיינען אוועק צוריק צו דיא פיהרשטאהלען פון וואנען זיי זיינען מיט ניינצעהן טעג פריהער פערטריבען געוואָרען, ווייל זיי האָבען געוואוסט אז דער פלאץ איז שוין דאָרט פאר זיי פריי; אויב אָבער זיי זיינען אונטער דעם איינדרוק, אז יעמאנד געפינט זיך נאָך אין דיא שטאהלען, זיינען זיי וואהרשיינליך אוועק אין זייער לאַגער אנדערשוואו.

דיא קאָלאָניסטען וואָלטען געגאנגען זוכען דעם געפעהרליכען פיינד און זיי וואָלטען איהם ערקלערט אָפענע קריעג; אָבער זיי האָבען ניט געקענט פערלאָזען דיא גראניט הויז צוליב דעם קראנקען הערבערט.

דער חורבן אויף פראָספעקט האַיטס איז געווען א שרעקליכער. דיא פעל-דער זיינען געווען ציטראָטען. דיא זאנגען, וועלכע זיינען שוין געווען פול און כמעט צייטיג זיינען געלעגען צובראָכענע אויף דער ערד. אנדערע פלאַנ-צונגען וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרט געהאט זיינען אויך געווען צוטראַמ-פעלט און פערווייסטעט.

צום גליק האָבען דיא קאָלאָניסטען געהאט זאמען פון אלע וואַססונגען און זיי האָבען געקענט האָפען אלעס וויעדער צו זען און בעקומען אלעס וואָס זיי האָבען געדארפט צו זייער לעבענסמיטעל. פאָרלוּפּיג האָט זיי קיין זאך געפעהלט אין גראניט הויז און זיי האָבען געקענט לעבען א לאַנגע צייט אויף דיא עסענווארגען וואָס זיי האָבען געהאט צוגעגרייט פון פריהער.

דיא ווענד פון געפליעגעל-הויף, דער שטאהל וואו דיא אַנאַמאס זיינען געשטאנען און אנדערע געביידען זיינען פערניכטעט געוואָרען פון פייער און זיינען פערוואַנדעלט געוואָרען אין בערגלאַך אש. אייניגע פון דיא טהיערע וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרט געהאט זיינען אנטלאָפּען און דיא איבעריגע זיינען פערברענט געוואָרען. דיא פויגלען זיינען אוועקגעפלאָיגען פון פייער און זיי האָבען זיך ערשט צוריקגעקעהרט צו דיא רואינען פון זייער היים צו וועלכע זיי זיינען געווען געוואָהנט. זיי זיינען אומגעפלאָיגען הין און צוריק און געפישטשעט און געשריען אזוי וויא זיי זאָלען בעדויערען זייער פערלוסט. סיירוס האַרדינג האָט עס אלעס בעטראַכט מיט בעדויערען. זיין געזיכט איז געווען בלאַס און זיי-נע אויגען האָבען אויסגעדריקט זאָרג און פערצווייפּלונג מעהר וויא אימער. ווען זיי האָבען געהאט אלעס בעקומט האָבען זיך האַרדינג און נעב אומד געקעהרט צוריק אין גראניט הויז.

דיא פאָלגענדע טעג זיינען פאר דיא קאָלאָניסטען געווען דיא טרויעריגסטע וואָס זיי האָבען ווען געהאט זייט זיי זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף'ן אינזעל. הערבערט איז אלץ שוואכער און שוואכער געוואָרען און גידעאָן ספּילעט,

וועלכער האָט איהם בעהאנדעלט אַלס דאָקטאָר, האָט שטארק מורא געהאט, אז דער חולה וועט דיא קראנקהייט ניט איבערטראָגען.

א זאָנדערבארער שלאָף איז אויף'ן קראנקען אָנגעפאלען און ספּילעט האָט אין איהם דערקענט צייכענס פון משוגעת. קיין מעדיצין האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געהאט און דיא איינציגע זאך וואָס זיי האָבען געקענט טהאָן פאר'ן געפעהר-ליכען קראנקען איז געווען צו ערפרישען איהם אָפט מיט געטרענקע וואָס זיי האָבען פון זיינעטוועגען געמאכט.

דעם זעקסטען דעצעמבער איז הערבערט'ס צושטאנד פיעל פערערגערט געוואָרען. דיא היץ איז פון איהם אָבערטראָטען, אָבער זיינע שפּיץ פינגער, זיינע אויערען און זיין נאָז זיינען געוואָרען זעהר בלאס און זיין נאנצער קערפער האָט געציטערט. זיין פּולס איז געוואָרען זעהר שוואַך און אונרעגעלמעסיג. זיין הויט איז געוואָרען טרוקען און ער האָט זעהר פיעל געליטען פון דורשט. נאכהער איז ער צוריק אריינגעפאלען אין א היץ און זיין געזיכט איז געוואָרען צונטער רויט. אין אזא צושטאנד איז ער אָבעלעגען פינף שטונדען.

הערבערט האָט בעקומען א מיין טויטליכען פיבער אָדער קרחת און ספּילעט האָט געוואוסט, אז דאָס מוז בעזייטיגט ווערען, זאָנסט איז דער יונגע פּערלאָרען. צו שטילען דיעזע קראנקהייט ווערט געוועהנליך געברויכט כינין. אָבער וואו האָבען דיא קאָלאָניסטען געקענט געהען דיעזען מעדיצינישען מאטעריאל? ספּילעט האָט אָבער געוואוסט אז דיא רינדע (קאָרע) פון א ווידע (ווערבא) האָט ביינאהע דיא זעלבע אייגענשאפט וואָס כינין, און ווידען בוימער זיינען געוואקסען ביים ברעג פון לייק און ער האָט בעשלאָסען צו פרוכירען דיעזען מיטעל.

ביי מעגליכע אומשטענדען האָט מען פון דיא קאָרע געדארפט ארויסציהען דעם עסענץ און דאָס געברויכען אַלס הייל-מיטעל; אָבער אזוי וויא זיי האָבען ניט געהאט דיא נויטיגע אינסטרומענטען און מאטעריאלען דערצו, האָבען ספּיר לעט און הארדינג בעשלאָסען צו געברויכען עס אין דער נאטירליכער פאָרמע. סיירוס הארדינג אליין איז ארונטערגעגאנגען און האָט אָבעגעשניטען איי-ניגע שטיקלעך רינדע פון א ווידען בוים און ער האָט עס געבראכט אין גרא-ניט הויז. ספּילעט האָט עס צוריען גאנץ דין און ער האָט אביסעל דערפון איינגעגעבען דעם קראנקען.

דיא נאכט איז פאָראיבער און קיין וויכטיגע ענדערונג איז אויף'ן קראנקען ניט געזעהן געוואָרען, אָבוואָהל דער פיבער איז פון איהם אוועק און האָט זיך צוריק ניט אומגעקעהרט מאָרגען דעם גאנצען טאָג.

ספּילעט האָט נאָר ניט געזאָגט וועגען הערבערט'ס צושטאנד. מעגליך אז דער פיבער אָדער דיא קרחת איז ביי איהם ניט קיין מעגליכע, זאָנדערן א טאָג איבער א טאָג און עס קען זיך אומקעהרען מאָרגען. דער לעפאָרטער האָט דאָרום

אונגערדליג געווארט אויף א טאָג שפעטער, אום צו וויסען, אויב דיעזע קראנק-הייט איז פון יונגען הערבערט אוועק.

אַבער שפעטער האָט ספילעט אויף דעם קראנקען בעמערקט צייכענס, אז זיין לעבער איז אָנגעגריפען. ער האָט אויך דייטליכער בעמערקט אַן אנגריף אויף זיינע געהירן, וואָס פּעראָרזאכט געוועהנליך וואהנזין (משוגעת), און ער האָט זיך שטארק דערשטאַקען. ער האָט אָבערופען דעם אינזשיניר אָן א זייט און ער האָט צו איהם געזאָגט :

— אונזער הערבערט איז אין א געפעהרליכען צושטאנד. אויב דער פיבער וועט זיך צו איהם אומקעהרען נאָך א פּאָר מאָל איז ער פּערלאָרען.
— און דיא מעדיצין וואָס מיר האָבען פאר איהם געמאכט ? — האָט האר-דינג געפּרעגט.

— דיא ווידען רינדע איז וועניג צו שטילען אזא פיבער — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — דערצו מוז מען האָבען כינין.
צום גליק האָט פּענקראָפט דיעזען געשפּרעך ניט געהערט, זאָנסט וואָלט ער פּילייכט משוגע געוואָרען פון ערנערניס.

און ספילעט'ס מורא איז ניט געווען אומזיסט. אויף מאָרנען ארום מיטאָג צייט האָט הערבערט ווידער בעקומען אן אטאקע פון פיבער און זיין צושטאנד איז געוואָרען זעהר קריטיש. דער קראנקער אליין האָט געפיהלט, אז דיא טעג פון זיין לעבען ענדיגען זיך. ער האָט אויסגעצויגען זיין ארם געגען סיירוס הארדינג, נאכהער נעגען ספילעט און געגען פּענקראָפט, אזוי וויא ער זאָל זיך זעגען מיט זיי. דער אונגליקליכער האָט זיך ניט געוואָלט שיידען פון זיינע קאָמפּאניאָנען, פון זיינע פריינד און זיינע שרעקליכע בליקען האָבען אויסגע-דריקט דיא ווערטער: "איך בין נאָך צו יונג צו שטארבען! איך וויל נאָך זיין מיט אייך!"

דיא סצענע איז געווען א שוידערהאפטע. פּענקראָפט האָט זיך פּונאָדער-געוויינט אויף'ן קול און הארדינג און ספילעט זיינען געצוואונגען געווען ארויס-צושיקען איהם פון צימער.

דיעזע אטאקע האָט אויך אָנגעהאלטען פינף שטונדען. דער אינזשיניר און דער רעפּאָרטער האָבען וועניג געהאַפּט אז דער אונגליקליכער וועט נאָך קענען איבערטראָגען א דריטען אָנפאל פון אזא שווערען פיבער.

ביי נאכט איז הערבערט'ס צושטאנד נאָך שרעקליכער געוואָרען. ער האָט גערעדט פון היטץ געמישטע ווערטער און פראזען און זיינע קאָמפּאניאָנען, וואָס זיינען ניט אָבערטראָטען פון זיין בעט, האָבען געשוידערט הערענדיג. נאכהער איז דער אונגליקליכער שטיל און רוהיג געוואָרען. ער איז פּערוונקען אזוי וויא אין א לעטארנישען שלאַף און אייניגע מאָל האָט גידעאָן ספילעט געמיינט אז ער איז שוין טויט.

אויף מאָרגען, דעם אכטען דעצעמבער האָט מען דעם קראַנקען וויעדער איינגעגעבען א ביסעל פון דיא צוריענע קאָרע, אָבער ספּילעט האָט דערויף וועניג האָפּנונגען געלעגט און ער האָט געזאָגט, אז אויב מען וועט ביז מאָרגען ניט שאַפען א שטארקערען געגענמיטעל געגען דעם פיבער, וועט הערבערט זיין טויט.

דיא נאכט איז אָנגעקומען — דיא לעצטע נאכט פון הערבערט'ס לעבען, וויא זיינע פריינד האָבען געדענקט. זיי האָבען קיינע אויסזיכטען געהאט צו קעגען איהם רעמען, סידען זיי וועלען קריגען דיא נויטיגע מעדיצינישע הילף פאר איהם, אָבער אויף א נאטירליכען אופן האָט עס ניט געקענט געשעהן, סידען דורך אן אויסערגעווענהליכען צופאל, דורך א נס, און אויף נסים קען מען זיך ניט פערלאָזען. דורך דער נאכט האָט דער קראַנקער וויעדער אייניגע מאָל גערעדט פון היץ און ער איז געווען אין אזא צושטאנד, אז ער האָט קיינעם פון דיא קאָלאָניסטען ניט דערקענט.

מען קען זיך לייכט פאַרשטעלען וויא דיא קאָלאָניסטען איז געווען אויף דיא הערצער. זיי האָבען געבראַכען דיא הענד, געוויינט אין דער שטיל און זיי זיינען געווען אזוי פערטרויערט און פערטרויערט, אז זיי האָבען ניט געוואוסט וואו זיי זיינען אין דער וועלט.

ארום דריי און דער בעגינען האָט הערבערט פּלוצלונג א שרעקליכען געשריי געטהאָן. עס האָט אויסגעזעהן אז ער פאלט אריין אין קאָנוואַלסיען. נעב, וועלכער איז געזעסען נעבען איהם, האָט זיך זעהר דערשראָקען און ער איז אריינגעלאָפּען אין צווייטען צימער, וואו האַרדינג, ספּילעט און פענקראַפט האָבען פון ווייטענס אכטונג געגעבען אויף'ן קראַנקען, וועמעס טויט זיי האָבען ערוואַרטעט יעדע וויילע.

אין יענעם מאָמענט האָט טאפּ אָנגעהויבען בילען אויף א זאָנדרעבארען ארט.

זיי זיינען אלע באלד אריינגעלאָפּען צו הערבערט, וועלכער האָט זיך שיער ארונטערגעוואָרפען פון זיין בעט. ספּילעט האָט איהם אָבגעהאלטען. ער האָט אָנגענומען זיין פּולס, וועלכער האָט געקלאַפט זעהר שנעל און ער האָט געשאַקעלט דעם קאָפּ מיט פערצווייפּלונג.

עס איז געוואָרען פינף און דער פריה. דיא זונן האָט זיך שוין אביסעל אויפגעהויבען און געוואָרפען איהרע שטראַהלען דורך דיא פענסטער פון גראַניט הויז. עס האָט אויסגעזעהן, אז עס וועט זיין א פיינער טאָג, און דיעזער טאָג וועט פאר'ן יונגען הערבערט זיין דער לעצטער.

א זונגען שטראַהל איז געפאלען אויף א טישעל וואָס איז געשטאנען נעבען הערבערט'ס בעט.

פלוצונג האָט פענקראָפּט אויסגעשריען מיט אַ זאָנדערבארע שטימע און האָט אָנגעצייגט אויף'ן טישעל.
דאָרט איז געלעגען אַ קעסטעלע אויף וועלכע עס איז געווען אַן אויפשריפט:
"Sulphate of quinine" (כינין זויער-זאלץ).

11 טעם קאפיטעל.

אַן אונערקלערליכע געהיימיניס. — הערבערט ווערט געזונד. — פאַרברייטונגען צו דער עקספּעדיציע. — צוויי טעג אין וועג. — שפורען צו דיא פיראמען. — טריט פון פינג פערזאן.

גירעאָן ספּילעט האָט גענומען דאָס קעסטעלע און זיא געעפענט. זיא האָט ענטהאלטען נאָהענט פון צוויי הונדערט גראַן ווייסע פּולווער. ער האָט עטוואָס דערפון גענומען צו זיינע ליפען. ער האָט באַלד דערפיהלט דיא שטארקע ביטער-קייט און ער האָט זיך איבערצייגט אז דאָס איז כינין עקסטראַקט, דיא ריכטיגע מעדיצין וואָס קען רעמען הערבערט'ס לעבען.

דיעזע מעדיצין האָט מען זאָפּאָרט געדארפט איינגעבען דעם קראַנקען. דיא פראַגע וויא אזוי דאָס איז געקומען אהין, ווער עס האָט דאָס געבראכט, וועט מען דיסקוטירען שפעטער.

ספּילעט האָט געהייסען מען זאָל בריינגען אביסעל קאפע. אין אייניגע מאָמענטען ארום האָט נעב געבראכט וואַרימע קאפע. ספּילעט האָט אין דעם אַרײַנגעשאַטען אומגעפעהר אכצעהן גראַן כינין און ער מיט דיא הילף פון האַרדינג און פענקראָפּט האָבען עס איינגעגעבען דעם קראַנקען. דאָס איז נאָך געטהאָן געוואָרען אין אַ גינסטיגע צייט, ווייל דיא דריטע אטאקע פון טויטליכען פיבער איז נאָך ניט געקומען. ווען דיא קראַנקהייט זאָל איהם בעפאלען צום דריטען מאָל וואָלט שוין פיליכט געווען צו שפעט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אַלזאָ געקענט האָפען, אז זייער לייעבער הערבערט איז גערעטעט. זיי האָבען אויך געקענט האָפען אז זיי וועלען שוין זיין געזיכערט פון דיא פערבליבענע פיראמען, זאָבאלד זייער געהיימיניספאלער וואָהלטהעמער און בעשיצער איז מיט זיי און ער איז זיי ערשט געקומען צו הילף אין אזא קריטישען מאָמענט.

אין אייניגע שטונדען ארום איז הערבערט געוואָרען פיעל דוהיגער. דיא קאָלאָניסטען האָבען דאן צייט געהאט צו דענקען וועגען דעם זאָנדערבארען פאַרפאל מיט דיא מעדיצין, וואָס איז זיי אזוי וויא פון הימעל אַראָבעפאלען.

זיי זיינען ערשט מעהר איבערצייגט געווען אז א געהיימע פערזענליכקייט שטעהט אויף דער וואך צו שיצען און צו העלפען זיי. אָבער וויא אזוי און דורך וואנען איז יענער אונבעמערקבארער אריינגעקומען און אוועקגעלעגט דאָס קעסטלע? און וויעדער דיא זעלבע פראגע: ווארום זאָל זיך יענער בעהאלטען? וואָס האלט איהם אָב פון צייגען זיך פאר דיא וואָס ווילען איהם זעהן און אויסדריקען זייער הערצליכען דאנק צו איהם? דיזעזע פראגען האָבען וויעדער אמאָל געגבערט דיא מחות פון דיא קאָלאָניסטען און זיי האָבען דערויף קיין אנטוואָרט געפונען. אין יענעם טאָג האָט מען הערבערט'ן איינגעגעבען דיא מעדיצין יעדע דריי שטונדען.

אויף מאָרגען האָט מען אויף'ן קראנקען געזעהן א היבשע ענדערונג. זיין צושטאנד האָט זיך איינגער מאסען פערבעסערט, אָבער פון געפאהר איז ער נאָך אלץ ניט ארויס, ווייל אונטערבראָכענע פיבער קען זיך צוריק אָברופען פריי הער אָדער שפעטער. דאָך האָבען דיא קאָלאָניסטען געהאָפט, אז ווען זיי וועלען דעם קראנקען פאָרויכטיג און פינקטליך בעהאנדלען וועט ער פערבלייבען זייערער.

זייער האָפנונג איז ניט געווען קיין פאלשע. מיט זעהן טעג שפעטער, דעם 20טען דעצעמבער האָט מען דייטליך געזעהן, אז הערבערט ערהאָלט זיך זעהר גוט און אז זיין קראנקהייט איז פון איהם אוועק.

ער איז נאָך געווען שוואַך און מען האָט געדארפט זיין פאָרויכטיג מיט דיא נאהרונג און שפייזען וואָס מען האָט איהם געגעבען. אָבער פאר דער קראנקהייט איז שוין ניט געווען וואָס צו שרעקען זיך.

הערבערט אליין האָט שטרענג אָכגעהיט אלעס וואָס ספילעט און הארדינג האָבען איהם געהייסען, ווייל ער האָט זעהר, זעהר געוואָלט געזונד ווערען וואָס שנעלער.

פענקראָפט האָט זיך געפיהלט גליקליך איבער גליקליך. ער איז געווען אזוי וויא א מאן וואָס איז ארויסגעצויגען געוואָרען פון טיעפען אָבגרונד פון ים. ער האָט געשפרונגען, געטאנצט און ער האָט געקושט דיא הענד פון "דאָקטאָר" ספילעט דערפאר וואָס ער האָט זיין לייעבען הערבערט גערעמעט.

דער וואהרער דאָקטאָר אָבער, דער ריכטיגער רעטער פון הערבערט, דיא געהיימע פערזאָן וואָס האָט געבראכט דיא מעדיצין, איז ניט געזעהן און ניט גערט געוואָרען. פענקראָפט האָט פיעלע מאָל וויעדעהאָלט דיא ווערטער: "מיר וועלען איהם געפינען! מיר וועלען איהם געפינען!"

עס איז זיכער, אז ווען יענע פערזאָן זאָל זיך געווען בעווייזען, וואָלט איהם דער מאטראָז אלע גלייעדער אויסגעקוישט.

דער מאַנאט דעצעמבער האָט זיך געענדיגט און מיט איהם אויף דער יאָהר 1867. הערבערט'ס צושטאנד איז פון טאָג צו טאָג פערבעסערט געוואָרען. זיינע

קאמפאניאָנען האָבען איהם צוגערטראָגען מיט זיין בעטעל צו א פענסטער פון וואנען ער האָט געשעפט פרישע לופט און ער האָט געקענט קוקען אויף גאָמעס וועלט. ער האָט קירצליך בעקומען אפעטיט, אָבער אויף דעם רעפארטער'ס א בעפעהל האָט איהם פענקראַפט סערווירט קליינע מאַהלצייטען. הערבערט האָט מאנכעס מאל געהונגערט, אָבער ער האָט ניט איבערטראָטען דעם פּערזאָנל כּוּן זיין דאָקטאָר.

אין פּערלויף פון דער גאַנצער צייט האָבען זיך דיא פּיראמעטן ניט בעוויזען אין דיא נאכבארשאפט פון גראניט הויז. פון פּערשוואונדענעם איירטאָן האָבען דיא קאָלאָניסטען גאָר ניט געהערט. דער אינזשיניר און הערבערט האָבען גע- האָפט, אז איירטאָן וועט מיט דער צייט געפונען ווערען. אָבער זייערע קאָמפּאָניאָר נען האָבען געגלויבט, אז זייער אונגליקליכער קאמעראַד איז טויט. פּעסט- שטעלען דיא זאך האָט קיינער ניט געקענט און דיא קאָלאָניסטען האָבען אָבגע- רעדט, אז זיי וועלען דעם פּערשוואונדענעם זוכען, ווען זיי וועלען אונטערנעהמען דיא פון לאַנג בעשטימטע עקספּעדיציאָן.

אָבער דערויף האָט מען נאָך געדארפט ווארטען וועניגסטענס א מאָנאַט צייט, ביז הערבערט וועט פאָלשטענדיג געזונד ווערען און ער וועט זיך אויך קענען בעטהייליגען אין דער עקספּעדיציאָן און אָנפיהרען א קאמפּה געגען דיא פּיראמעטן.

דורך דעם מאָנאַט יאנואַר האָבען דיא קאָלאָניסטען געהאַט צו טהאָן וויכטיגע ארבייט אויף פּראָספּעקט האַיטס. זיי האָבען הויפטזעכליך געוואָלט רעטען פּיעל מעגליך דיא תבואה, גרינס און אנדערע וואקסונגען וואָס דיא פּיראמעטן האָבען צוטראָטען און צוטראמפּעלט און מאכען גרייט דיא פּעלדער צום זעען פאר'ן קומענדען האַלב יאָהר. מיט דער ארבייט פון איבערבויען דיא ווענט פון געפליגעל-הויף און דיא שטאהלען, וואָס דיא באנדיטען האָבען פּערברענט און רואינירט, האָט סירוס הארדינג געראטהען, מען זאָל ווארטען. זאָלאנג דיא פּיראמעטן געפינען זיך נאָך אויף'ן אינוועל, האָט דער אינזשיניר ערקלערט, איז דאָס איבערבויען דיא רואינען אן איבעריגע ארבייט, ווייל ווער ווייסט, אויב זיי מאכען ניט מאָרגען-איבערמאָרגען וויעדער אן איבערפאל אויף פּראָספּעקט האַיטס און צושטערען און פּעריכטען אלעס נאָך אמאָל? זיין ראטה איז דארום געווען, אז צום בויען וועלען זיי זיך געהמען דאמאָלס, ווען זיי וועלען האָבען דיא פּיראמעטן אויסגעראָטען.

דער יונגער קראנקער האָט אין דער צווייטער וואָך פון יאנואַר ביסלעכווייז אָנגעהויבען ארונטערגעהן פון בעט, פריהער אויף א שטונדע, דאן אויף צוויי און נאכהער אויף דריי שטונדען. ער האָט בעקומען פרישע קרעפטען, פרישע ענערגיע און פרישען מוטה. ער איז דאמאָלס אלט געוואָרען אכטצעהן יאָהר. ער איז געווען הויך און מען האָט געקענט זעהן, אז ער וועט אויסוואקסען א

פעסטגעבויטער מאן. ווען הערבערט האָט שוין ביסלעכווייז אומגעשפאצירט אין גראניט הויז, האָט ער אויך אויסגעפאלגט דיא אָרדערס וואָס דאָקטאָר ספילעט האָט איהם געגעבען און ער האָט דאָס מינדעסטע ניט געשמעלט אויף זיך אליין. צו ענדע מאָנאט האָט שוין דער געוועזענער געפעהרליכער קראנקער אומגעשפאצירט אויף פראָספעקט האיטס און ביים ברעג פון מעער.

הערבערט האָט זיך אייניגע מאָל געבאָדען אין מעער צוואמען מיט פענק-ראָפט און נעב און דאָס האָט איהם פיעל גוטעס געטהאָן. סירוס הארדינג האָט דאָן בעשטימט, אז דעם פופצעהנטען פעברואר זאָלען זיי אָנפאנגען זייער פאָר-שונגס עקספעדיציאָן אויף'ן אינוועל. דיא נעכט זיינען אין יענעם טהייל פון יאָהר שעהנע און לויטערע און דיא צייט איז זעהר גינסטיג צו פאָרשען און זוכען דיא פיראטען, זייער קאמערעד אירטאָן און דיא געהיימניסע פון אינוועל.

דיא נויטיגע פאָרבערייטונגען פאר דער עקספעדיציאָן האָבען אָנגעהויבען געמאכט ווערען. זיי האָבען זיך געדארפט צוגרייטען צו זיין אין וועג א לענגערע צייט, ווייל זיי האָבען געשוואָרען, אז זיי וועלען זיך ניט צוריקעהרען ביז זיי וועלען האָבען דערגרייכט זייער דרייפאכען צוועק: אויפזוכען אירטאָן'ען, אויב ער לעבט, אויסראָטען דיא פערבליבענע פיראטען און געפינען זייער געהיימניספאלען וואָהלטהעטער און רעטער.

דיא קאָלאָניסטען האָבען שוין אייניגע געגענדען פון אינוועל געהאט גענוי אויסגעפאָרשט פון פריהער. זיי האָבען יעצט בעשלאָסען אָנצופאנגען זייער עקספעדיציאָן אין א געגענד אין פאר וועסט, וואָס זיי האָבען נאָך קיינמאָל ניט בעזוכט.

זיי האָבען פריהער געהאט געדענקט צו געהן צו ערשט צו דיא פיהיטמאהלען, וואו מען האָט געקענט גלויבען, אז דיא באנדיטען געפינען זיך; אָבער דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך איבערגעלעגט און זיי האָבען אויסגעפונען, אז דאָס איז ניט אזא נויטווענדיגקייט, ווייל אויב דיא פיראטען האָבען דאָרט צושטערט און רואינירט אלעס וויא זיי האָבען געטהאָן אויף פראָספעקט האיטס, איז דאָך שוין פערפאלען; אויב וויעדער זיי האָבען זיך דאָרט בעזעצט און געמאכט זייער היים, וועט מען זיי דאָרט געפינען צו יעדער צייט און מען וועט קענען אָנפיהרען מיט זיי א קאמפף.

זיי האָבען געפונען פאר נויטיג דורכצושניידען א נייעם וועג פון גראניט הויז ביז דיא ענדע פון אינוועל, א שטרעקע פון זעכצען ביז זיעכצען מייל. זיי האָבען דאָרום געדארפט מיטנעהמען העק, אום ריין צו מאכען דעם וועג פון בוימלעך און דערנער.

דער וואָגען וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען געהאט איז געווען אין גוטען צושטאנד. דיא אָנאגאס זיינען געווען גוט אויסגעהוילט. עסענווארג האָבען דיא

קאלאָניסטען געהאט ענוג. א קליין אויוועלע צו קאָכען אויף'ן וועג האָבען זיי אויך געהאט און זיי האָבען געקענט אונטערנעהמען א רייזע אויף א לאַנגע צייט. אלעס וואָס זיי האָבען געדארפט אין וועג האָבען דיא קאלאָניסטען אריינגעפאקט אין וואָגען. זיי האָבען אויך מיטגענומען וואפען פון דיא בעסטע וואָס זיי האָבען געהאט און זיי זיינען געווען גרייט צו דער רייזע.

זיי האָבען אויך בעשלאָסען מיטצונעהמען דזשופ, וועלכער קען זיי אָפט מאַל זעהר פיעל צוניץ קומען. אין גראַניט הויז האָבען זיי ניט געדארפט קיין וועכטער, ווייל האַרדינג האָט אויסגעארבייט א פלאַן, אז קיין זייטיגער מענש זאָל אהין ניט קענען צוקומען. דיא קאלאָניסטען האָבען אויך אָבגערעדט, אז זיי זאָלען זיין אלע צוזאמען און זיי זאָלען זיך ניט שיידען איינע פון דיא אנדערע, ווייל טאָמער ווערען זיי אין וואַלד בעפאלען פון דיא פיראטען, וועלען זיי זיך אלע צוזאמען קענען פערטהידיגען.

דעם פיערצעהנטען פעברואַר, וואָס איז אויסגעפאלען אין א זאָנטאג, זיינען דיא קאלאָניסטען געווען פערטיג אָבצופאַהרען מאָרגען. יענעם פריהמאָרגען האָבען זיי פערבראכט אין נאַטעס דיענסט און זיי האָבען תפלה געטהאָן צום אלמעכטיגען, אז ער זאָל בעגליקען זייער וועג און זיי זאָלען ערגרייכען דעם צוועק פון זייער אונטערנעהמונג. פאַר'ן יוגען הערבערט האָבען זיי געמאכט א פלאַץ אין וואָגען, ווייל ער איז נאָך אביסעל שוואַך געווען נאָך זיין לאַנגע, געפערהרליכע קראַנקהייט און זיי האָבען איהם ניט געוואָלט לָאָזען געהן צופום און אָנשטרענגען זיך.

אויף מאָרגען, באַלד וויא עס איז טאָג געוואָרען, האָט סירוס האַרדינג צו ערשט בעוואָרענט, אז ביי זייער אָכוועזענהייט זאָל קיינער ניט קענען קומען אין גראַניט הויז. דיא שטריקלייטער, וועלכע דיא קאלאָניסטען פלעגען אַמאָל בענוצען ארויפצוקומען און אַרונטערצוגעהן אין און פון גראַניט הויז, האָט ער בעגראָבען טיעף אין זאמד אין דיא "משימנים", אום ער און זיינע קאָמפאָניאָנען זאָלען האָבען דיא מעגליכקייט צו קומען אין זיין וואָהנונג ווען זיי וועלען צוריק קומען פון וועג. דיא הויבמאשין האָבען דיא קאלאָניסטען פונאָנדערנענומען אויף שטיקער און זיי האָבען זיי איבערגעלאָזט אין גראַניט הויז. פענקראָפט איז געווען דער לעצטער אַרונטערצוקומען פון הויז. ער האָט זיך אַרונטערגע-לאָזט אויף א שטריק נאָכדעם וויא דיא הויבמאשין איז שוין געווען פונאָנגע-דערנענומען.

עס איז געווען שענהעם וועטער און עס האָט געציגט אויף א וואַרימען

טאָג.

ווען אלע קאלאָניסטען און דזשופ און טאפ זיינען שוין געווען אונטען, האָט דער אינזשיניר א קאָמאנדעווע געטהאָן: "פאַרווערטס!" זיי זיינען אלע צוגעגאנגען צום געשפאָנטען וואָגען וואָס איז געשטאנען

ביי דיא "משימנים". דער רעפארטער האָט געהייסען הערבערט'ן אריינזעען זיך אין וואָגען, ווענגסטענס פאר דיא ערשטע שטונדען פון דער רייזע. הערבערט האָט געטהאָן אזוי וויא זיין דאָקטאָר האָט איהם געהייסען. דער ניגער האָט אָנגענומען דיא שטעלע אלס אָנטרייבער און הארדינג, ספילעט און פענקראַפט האָבען זיך אויסגעשטעלט פאַראוים פאר'ן וואָגען. דושופ האָט זיך אריינגעכאפט אין וואָגען אויף הערבערט'ס פערלאנג און טאפ איז אוועקגעלאָפּען פאַראוים.

אויף הארדינג'ס בעפעהל האָט נעב א טרייב געטהאָן דיא אָנאנאס און דיא עקספעדיציאָן איז אוועק איהר וועג צו דיא וועלדער פון פאר וועסט.

דיא ערשטע צוויי מייל פון זייער רייזע איז דער וועג געווען ניט זעהר פיעל שלעכט. דער וואָגען האָט זיך געשלעפט לאנגזאם צווישען דיא בוימער און בלוז וואו ניט וואו האָבען דיא רייזענרע געדארפט אויסהאקען בוימלעך און דערנער וואָס האָבען דעם וואָגען אָבגעהאלטען; ווייטער אָבער איז דער וועג געוואָרען פיעל ערגער און עס איז געווען כמעט אונמעגליך צו פאַהרען.

דיא בוימער זיינען געשטאנען געדיכט איינע נעבען דיא אנדערע דורכאויס אזוי ווייט וויא מען האָט געקענט בליקען מיט דיא אויגען. פערשיעדענע פויגלען זיינען דאָרט אומגעפלויען און פערשיעדענע מתייערע זיינען דאָרט אומגעלאָפּען. דיא רייזענרע האָבען בעמערקט, אז אי דיא געפליענעלעט בעשעפניסע, אי דיא פיערפיסיגע מתייערע זיינען פיעל היימישער און פיעל מעהר צוגעוואָהנט צו מנשען וויא דיא ערשטע צייטען ווען דיא קאָלאָניסטען זיינען נור וואָס אָנגעקור מען אויף'ן אינזעל.

— איך זעה — האָט סיירוס הארדינג געזאָגט — אז דיא פויגעל און דיא מתייערע דאָ זיינען צוגעוואָהנט צו מענשען. איך שליס דערפון, אז דיעזער וואלד איז בעזוכט געוואָרען פון דיא פיראמען און איך גלויב אז מיר וועלען דאָ געפינען שפורען צו זיי.

און פאקטיש איז טאקי אזוי געווען. זיי האָבען נאכהער אין אייניגע פלע-צער בעמערקט שפורען פון מענשען. מאנכע צווייגען פון בוימער זיינען געווען אָבגעבראָכען. דיא פיראמען האָבען עס פילייכט געטהאָן אום צו בעצייכענען דעם וועג. אין אנדערע ערטער האָבען דיא קאָלאָניסטען געפונען אש און שטיקלעך צוברענטע האַלץ און אויך טריט פון מענשען. זיי האָבען אָבער קיין שפור ענטדעקט צו אירגענד וועלכער לאגער.

דער אינזשיניר האָט געראטהען זיינע קאָמפאניאָנען אז זיי זאָלען זיך צו-ריקהאלטען פון יאגד, אז זיי זאָלען ניט שיסען, ווייל דאָס וועט ציהען דיא אויפמערקזאמקייט פון דיא באנדיטען וואָס געפינען זיך פילייכט ערגיץ און וואלד און זיי וועלען נאָך מאכען א פלוצלונגען איבערפאל אויף דער קאָמפאניע פאַרשער.

שפעטער, ווען דיא קאלאניסטען זיינען שוין געהאט אָבגענאנגען אומגע-
 פעהר זעקס מייל פון גראניט הויז זיינען זיי געקומען אין אזא געדיכטען טהייל
 פון וואלד, אז עס איז אונמעגליך געווען דורכצופיהרען דעם וואָגען און זיי
 האָבען געמוזט אויסהאקען בוימער אום צו מאכען א וועג. טאפ און דזשופ
 זיינען געלאָפּען פּאַראוויס, אָבער זיי האָבען צום גליק ניט געגעבען קיינע ציי-
 כענס פון געפאהר און דיא קאלאניסטען האָבען ניט געהאט וואָס צו שרעקען
 זיך, ניט פאר דיא פיראטען און ניט פאר געפעהרליכע טהיערע. ביז נאכט
 האָבען זיי דורכגעמאכט נאָך דריי מייל און זיי זיינען פערבליבען נעכטיגען
 ביים ברעג פון א שמאָלען וואסער שטראָם, פון וועלכען זיי האָבען ביז דאן ניט
 געוואוסט. דאָרט האָבען דיא בעזיצער פון אינזעל געגעסען אבענד ברויט. זיי
 זיינען געווען שטארק אויסגעהונגערט און האָבען געהאט א גוטען אפעטיט.

דיא קאלאניסטען האָבען פריהער געדענקט אויפצולענען א פייער נעבען
 זייער לאגער, אום צו זיין בעשיצט פון יאנוארען און אנדערע טהיערע, וועלכע
 האָבען מורא פאר פייער; אָבער סירוס הארדינג האָט ערקלערט, אז א פייער
 קען ציהען דיא אויפמערקזאמקייט פון דער מערדער באנדע און עס איז גלייכער
 און זיכערער צו נעכטיגען אין דער פינסטער.

הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען האָבען ניט געמיינט צו בעהאלטען זיך
 שטענדיג פון דיא פיראטען; אין געגענטהייל, זיי האָבען געוואָלט אָנפיהרען א
 קאמפף געגען זיי; אָבער ניט אויף אזא ארט, אז דיא פיראטען זאָלען אויף זיי
 אָנפאלען אין א געדיכטען וואלד, ווייל אין אזא פאל איז שווער צו פערטהיידענען
 זיך. זיי האָבען זייער מלחמה דארום אָבגעלעגט ביז א געלעגענהייט ווען זיי,
 דיא קאלאניסטען, וועלען קענען מאכען אן איבערפאל אויף דיא באנדיטען.

דיא קאלאניסטען האָבען אָבגעמאכט צווישען זיך, אז צוויי פון זיי זאָלען
 זיין אויף דער וואף און דיא אנדערע זאָלען שלאָפען. דיא וואף זאָל זיך בייטען
 אלע צוויי שטונדען, אום יעדער פון זיי זאָל האָבען א געלעגענהייט זיך אויסצו-
 רוהען. הערבערט, וועלכער איז נאָך געווען אביסעל שוואך, איז געווען אויסגע-
 שלאָסען פון בעוואכען דעם לאגער און עס איז בעשטימט געוואָרען, אז פענקראָפּט
 און ספילעט זאָלען זיך בייטען מיט דער וואף מיט הארדינג און נעב.

דיא נאכט איז דאָרט אין יענע צייט פון יאָהר זעהר א קורצע, בלויז איי-
 ניגע שטונדען; אָבער דיא פינסטערנים האָט אָנגעהאלטען פיעל מעהר צוליעב
 דיא געדיכטקייט פון וואלד וואָס האָט פערשטעלט דיא ליכט פון דער זונן. דיא
 שטילקייט פון דער נאכט איז געשטערט געוואָרען דורך דיא געשרייען און
 קוויטשערייען פון יאנוארען און אפען. הערר דזשופ איז שטארק אויפגערייצט
 געוואָרען הערענדיג דיא שטימען פון זיינע ברידער און שוועסטער. דיא נאכט
 איז פאָראיבער אָהן קיינע בעזאָנדערען פאָרפעלע.

אויף מאָרגען האָבען דיא קאלאניסטען פאָרטגעזעצט זייער רייזע. אין

פערלויף פון גאנצען טאָג האָבען זיי מעהר וויא זעקס מייל ניט געקענט דורכ-
מאכען, ווייל דער וועג איז געווען אונגעהייער שווער און שלעכט. יעדע מינוט
האָבען זיי זיך געדארפט נעהמען צו זייערע העק און אויסהאקען בויער, וועלכע
האָבען זיי פערשטעלט דעם וועג.

אין יענעם טאָג האָט הערבערט ענטדעקט בויער און פלאנצונגען, וועלכע
דיא קאלאָניסטען האָבען פריהער ניט בעגעגענט אויף'ן לינקאָלן אינזעל. ער
האָט דאָרט געפונען א סאָרט בוים, וואָס זיינע בלעטער זיינען אויפגעהויבען
ארויף און זיי זעהען אויס אזוי וויא א פאָנטאן וואָס שפריצט וואסער גאנץ הויך.
ער האָט דאָרט אויך געפונען א סאָרט גרינס וואָס איז הונדערט פוס הויך.

דיא קאלאָניסטען האָבען אין יענע געגענד געזעהן זאָנדערבארע פויגלען.
דיא זאָנדערבארסטע פון אלע איז געווען א פויגעל וואָס ווערט גערופען "עמו".
ער איז פינף פוס הויך, מיט ברוינע פערדערען און בעלאנגט צו דער שטראנד-
לויפער פאמיליע. טאפ האָט אזא פויגעל נאָכגעיאָגט, אָבער וויא שנעל ער איז
געלאָפען מיט זיינע פיער פיס האָט ער דיא צווייפסיגע בריאה ניט געקענט
איבערייאָגען.

זיי האָבען אויך ענטדעקט אייניגע נייע שפורען פון דיא פיראטען. זיי האָ-
בען געפונען מענשליכע טריט און אויף איין פלאץ האָבען זיי געפונען צייכענס
פון א פיער וואָס איז ניט לאנג אויסגעלאָשען געוואָרען. וויא עס האָט אויס-
געזעהן האָבען דיא באנדיטען אין יענעם פלאץ געהאט זייער לאגער. דיא קאָ-
לאָניסטען האָבען דאָרט געמאכט א שטרענגע אונטערזוכונג. זיי האָבען, נעמליך,
געוואָלט אויסגעפינען וויפיעל פערזאָן האָבען יענע געגענד בעזוכט, אום צו
איבערצייגען זיך אויב איירטאָן איז אויך מיט דיא פיראטען; אָבער זיי האָבען
בלויז געפונען טריט פון פינף פערזאָן, וואהרשיינליך פון דיא פינף פערבליבענע
פיראטען, אָבער איירטאָן איז ניט אין זייער קאָמפאניע.

— איירטאָן איז מיט זיי ניט געווען! — האָט הערבערט אויסגעשריען.
— עס זעהט אויס אז ניט! — האָט פענקראָפט געענטפערט — און
דאָס וואָס ער איז ניט געווען מיט זיי, נעהם איך אָן פאר א שלעכטען סימן,
אז דיא באנדיטען האָבען איהם שוין ערמאָרדעט. אָבער האָט דיא מערדער
באנדע דאָ ניט א הייהל אָדער א נאָרע וואו זיי ליגען בעהאלטען אזוי וויא טי-
נערס?

— ניין — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט — איך בין מעהר גענייגט
צו גלויבען, אז זיי זיינען אהער געקומען צופעליג, ווייל זיי דענקען צו ווערען
דיא בעזיצער פון אונזער אינזעל און געהענדיג בעקוקען זייער צוקינפטניגע
אייגענטיהום, זיינען זיי גראדע געקומען אין דיעזע געגענד, אָבער זיי וואָהנען
ניט דאָ.

— זייער אייגענטיהום! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען — זיי וועלען

זיין דיא בעזיצער פון אונזער אינוועל? ניט דערלעבען וועלען זיי דאָס, דיא באַנדיטען, דיא שופטען! ווייסט איהר מיט וואָס פאר א קויל איך האָב אָנגעלאָרען מיין ביקס? מיט דער זעלבער קויל וואָס איז דורכגעלאָפּען הער בערט'ס קערפּער. אָט מיט דער זעלבער קויל מוז איך איינעם פון זיי דערשיסען! אָבער פון אזעלכע בעריהמערייען האָט מען ניט געקענט האָפען אז איירטאָן וועט לעבעדיג ווערען. דער פאקט וואָס עס זיינען ענטדעקט געוואָרען טריט פון פינג פערזאָן און ניט פון זעקס איז געווען גענוג איבערצייגונג, אז איירטאָן איז טויט און עס איז ניטאָ וואָס צו האָפען צו זעהן איהם נאָך א לעבעדיגען. אויף מאָרגען זיינען דיא ריזענדע געקומען צום ברעג פון לינקאָלן אינוועל. עס הייסט, אז זיי האָבען געהאט דורכגעשפּאצירט דיא נאנצע לענג פון אינוועל דורך א געדיכטען וואַלד. אָבער זיי האָבען קיין צוועק דערגרייכט. ניט זיי האָבען געפונען דעם לאַגער פון דיא פּיראמען, ניט זייער קאמעראַד איירטאָן און ניט דיא געהיימיספּאָלע פּערזאָן, וואָס האָט זיי אזוי פּיעל גוטעס געטהאָן.

12 מעס קאפיטעל.

אויסגעפּאַרשט דעם ברעג פון וואַלד. — ספּילעט און פּענקאַפּט ביי דיא שטאהלען. — א פּערשפּאַרטער טהויער. — אלע פינג צו דיא שטאהלען. — איירטאָן געפונען. — דיא טויטע קערפּער פון דיא פּיראמען.

אויף מאָרגען, דעם 18טען פעברואַר, האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען אָבגעגעבן בען מיט אויספּאַרשען דעם נאנצען ברעג פון יענעם געדיכטען וואַלד, וואָס האָט פּערנומען פון רעפּטייל ענד ביז פּאָלס ריווער (בעצייכענטע פּלעצער אויף'ן לינג קאָלן אינוועל). דאָס לאַנד איז אין יענעם פונקט געווען שמאָל, בלויז פּיער מייַל האָט ער פּערנומען פון איין זייט וואסער צום צווייטען און עס האָט ניט געדאַרפט פּערנעהמען פּיעל צייט אויסצופּאַרשען דעם ברעג גרינדליך. דיא ערד איז דאָרט געווען זעהר פרוכטבאַר. דיא בוימער און פּלאַנצונגען, וואָס דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרט געזעהן, זיינען געווען שטומע עדות, אז דער באַדען איז דאָרט זעהר פּעט און גוט. זיי האָבען נאָך ביז דאן אזא גוטע שטיקעל לאַנד ניט בעגעגענט. עס איז זיי כמעט אונגלויבליך געווען אז זיי געפינען זיך אויף דעם זעלבען אינוועל, אויף וועלכען זיי האָבען שוין פּערבראַכט באלד דריי יאָהר. אונטער אנדערע אומשטענדען וואָלטען זיך דיא קאָלאָניסטען געפּרעהט מיט דער נאטור'ס געשאנק וואָס זיי האָבען ענטדעקט. זיי האָבען אָבער געוואוסט, אז דער נאנצער אינוועל איז ערשט האַלב ניט אין זייערע הענד. דיא פּיראמען

האָבען איהם פּערקאפט; באַנדיטען, מערדער האָבען זיך אויף איהם בעזעצט, און דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָרום קיין גרויסע אינטערעסע ניט גענומען אין דאָס שטיקעל לאַנד, ווייל זייערע געדאַנקען זיינען געווען פּערנומען מיט זוכען מיטעל וויא אזוי אויסצוראָטען דיא מערדער באַנדע ביז איינעם. ביי יענעם ברעג איז קיין שפור געפונען געוואָרען צו דיא פּיראַטען. קיינע טריט, קיינע אָבגעבראַכענע צווייגען און קיין אש אָדער אנדערע ציי-כענס פון פייער.

— עס איז קיין וואונדער — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — דיא פּיראַטען זיינען גענאנגען דורך'ן וואַלד און זיי האָבען געזוכט א שוין אָרט צו בעזעצען זיך. עס איז זיי פּילייכט אויסגעקומען א פּאָר אָדער מעהרערע מאָל צו נעכטיגען אין וואַלד און זיי האָבען דאָרט אויפגעלעגט פייער; אָבער וויא זיי זיינען גע-קומען אהער צום ברעג און זיי האָבען געזעהן, אז זיי קענען שוין ווייטער ניט געהן, האָבען זיי זיך אָבגעקעהרט צו זירען (דרום זייט) און זיי זיינען גענאנגען אזוי לאַנג ביז זיי זיינען געקומען צו דיא פּיה-שטאַהלען. — וואו זיי זיינען פּילייכט ערשט אויף! — האָט פּענקראָפּט אונטער-געכאַפּט.

— איך דענק ניט אזוי — האָט סירוס האַרדינג געענטפּערט — ווייל דיא פּיראַטען זיינען געוויס מיט דער מיינונג אז מיר וועלען אהין קומען זוכען זיי און זיי בעהאַלטען זיך אנדערשוואו. זיי קומען פּילייכט אהין, אָבער זייער לאַנגער איז ניט דאָרט.

— איך מיין אויך אזוי — האָט דער רעפּאָרטער געזאָגט — איך דענק אז זיי האָבען געמאַכט זייער היים ביים באַרג פּרענקליין. — אויב אזוי — האָט דער מאַטראָז אויסגעשריען — לאָמיר געהן גלייך אהין! מיר מוזען דיא באַנדע אויסראָטען! מיר האָבען ביז איצט פּערלאָאָרען צייט, אָבער מעהר דארפּען מיר שוין קיין צייט פּערלירען!

— ניין, מיין פּריינד — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — איהר פּער-געסט, פּענקראָפּט, אז מיר בעזעוועקען מיט אונזער יעצטיגע פּאַרשונגס רייזע צוויי זאַכען: אויסצוראָטען דיא לומפּיגע פּערברעכער און אָבגעבען א דאַנק דעם יענינגען וואָס האָט א הערצליכען דאַנק פּערדיענט. איך דענק אז דיא צווייטע קומט פּריי-הער פון דיא ערשטע.

— איהר זיינט גאַנץ גערעכט — האָט זיך דער מאַטראָז אָבגערופּען — אָבער איך דענק אז מיר וועלען אונזער וואָהלטהעטער זאָ וויא זאָ ניט געפינען, אויב זיין וואונש וועט ניט זיין דערביי.

אין דיא ריכטיגקייט האָט פּענקראָפּט אויסגעדריקט דיא מיינונג פון אלע קאָלאָניסטען. האַרדינג אליין האָט אויך געגלויבט, אז זיי וועלען דעם געהיימניס-פּאַלען ניט געפינען זאָלאַנג ער אליין וועט ניט וועלען געפונען ווערען.

יענעם אבער זיינען דיא רייזענרע מיט זייער וואָגען צונעפפֿאָהרען צום פּאָלס ריווער און זיי האָבען דאָרט גענעכטיגט. הערבערט איז שוין געווען גער זונד און שטארק אויף אלע גליעדער אזוי וויא ער איז געווען פריהער איידער דיא ים־רויבער האָבען איהם געשאָסען. זייענדיג אונטער'ן פרייען הימעל אויף פרישע לופט האָט ער צוריק בעקומען זיינע קרעפטען און זיין פלאץ איז שוין ניט מעהר געווען אויף'ן וואָגען, זאָנדרען ער איז גענאנגען צופוס גלייך מיט זיינע קאָמפאניאָנען.

אויף מאָרגען, דעם 18טען פעברואר, זיינען דיא קאָלאָניסטען גענאנגען ביים ברעג פון פּאָלס ריווער. דאָרט האָבען זיי שוין געהאט אן אויסגעטראָטענעם וועג, ווייל זיי זיינען שוין דאָרט אמאָל גענאנגען. זיי זיינען געווען זעקס מייל ווייט פון בארג פרענקליין.

הארדינג האָט, וויא עס האָט אויסגעזעהן, הרטה געהאט אויף זיין פאָריגען בעשלוס ניט צו האָבען אין זינען דיא פיראטען און צוערשט אויפזוכען דיא געהיימניספּאָלע פּערוואָן. זיין אבזיכט איז ערשט געווען צו ציהען זיך צו דיא פיה־שטאהלען און אויב דיא באנדיטען זיינען דאָרט, זאָל ער און זיינע קאָמפּ פאניאָנען זיי פּערטרייבען; אויב ניט, זאָלען זיי גרינדליך אויספּאָרשען דעם בארג פרענקליין.

ארום פינף אהר פאר נאכט האָט זיך דער וואָגען אָבגעשטעלט אומגעפּעהר זעקס הונדערט פוס ווייט פון דעם פּארקאן פון דיא פיה־שטאהלען. אָבער ער איז געווען פּערשטעלט פון כוימער און מען האָט איהם פון דיא שטאהלען ניט געקענט זעהן. אויף דער גאנצער וועג ביים ברעג טייך האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געפונען קיין שפור, אז יעמאנד זאָל דאָרט האָבען גענאנגען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען דאן געהאט דיא אויפגאבע אויסצוגעפינען, אויב דיא פיראטען האָבען זיך בעזעצט ביי דיא שטאהלען אָדער ניט. אָבער עס איז געווען צו ריזיקאליש צו געהן אהין בייטאָג, פיליכט קען מיט אן אנדערען פון זיי פאסירען דאָס וואָס עס האָט מיט הערבערט'ן פאסירט מיט אייניגע וואָך־ כען צוריק. הארדינג האָט דאָרום בעשלאָסען אָבצואווארטען ביז עס וועט ווערען גוט פינסטער און דאן וועלען זיי אָדער א טהייל פון זיי אהין געהן און ערפאהרען דיא זאך אויף ריכטיג.

גידעאָן ספילעט האָט שטארק לוסט געהאט צו בעזוכען דיא פיה־שטאהלען און ערפאהרען וואָס דאָרט געהט פאָר. פּענקראָפט, וועלכער איז אויף געווען העכסט אונגעדולדיג האָט איהם געוואָלט בעגלייטען. אָבער זיי האָבען געמווט פאָלגען דעם אינזשיניר און ווארטען ביז נאכט.

דריי שטונדען זיינען פאָראיבער. אין דרויסען איז געווען שטיל. קיין ווינד און קיין שאָך איז ניט געהערט געוואָרען. ווען יעמאנד זאָל געווען דורכ־ געהן אין יענע נאכבארשאפט, זאָגאר לאנגזאם און פאָרויכטיג, וואָלט מען זיינע

טריט געהערט. דיא קאלאניסטען זיינען אלזאָ געווען זיכער, אז קיין געפאהר שטעהט זיי ניט נאָהענט. אויסערדעם וואָלט זיי זייער טרייער הונד טאפ גע-לאָזט וויסען, ווען ער וואָלט עטוואָס דערשפירט אין יענע נאכבארשאפט.

דיא קאלאניסטען האָבען דאָן געפונען א גינסטיגע צייט צו בעזוכען דיא שטאהלען און דער רעפארטער און דער מאטראָז האָבען צואוויסען געגעבען אז זיי זיינען פערטיג צו געהן. סירוס הארדינג האָט זיי געגעבען דיא ערלויבניס און ער האָט זיי אָנגעזאָגט, אז זיי זאָלען זיין העכסט פאָרויכטיג. זיי זאָלען בלויז ערפאהרען אויב דיא פיראטען האָבען דאָרט זייער היים אָדער ניט. ספילעט און פענקראָפט זיינען אוועקגעגאנגען.

עס איז געווען אזוי פינסטער, אז פאר אייניגע טריט ווייט האָט מען קיין זאך ניט געקענט זעהן און בעמערקען. דיא צוויי קאלאניסטען זיינען געגאנגען לאנגזאם און פאָרויכטיג א היבשע ביסעל ווייט איינע פון דיא אנדערע, אום דער גערויש פון זייערע טריט זאָל זיך ניט אזוי פיעל הערען. און וויא בראו און מוטסיג זיי זיינען געווען האָבען זיי שטארק מורא געהאט, אז דיא פיראטען זאָלען זיי ניט דערשפירען און ניט שיסען אויף זיי. אין פינף מינוטען ארום זיינען זיי געקומען צום ברעג וואַלד. דאָרט האָבען זיי נאָך געדארפט דורכגעהן א שטיק פעלד ביז דעם צאם פון דיא שטאהלען.

זיי האָבען זיך אָבגעשטעלט. אויף'ן פרייען פעלד איז ניט געווען אזוי פינסטער וויא אין וואַלד און לויט וויא זיי האָבען בעמערקט פון דער ווייטענס איז דער טהויער פון פארקאן געווען פערמאכט. דיא שטיקעל וועג, וואָס זיי האָבען נאָך געדארפט דורכמאכען, איז געווען דיא געפעהרליכסטע און עס האָט געפאָדערט מעהר פאָרויכטיגקייט. אָבער ספילעט און פענקראָפט זיינען ניט געווען אזעלכע וואָס זאָלען זיך צוריקציהען און זיי האָבען געוואוסט וויא אזוי צו היטען זיך, וויא אזוי צו זיין פאָרויכטיג.

אָבער דער אונגעדולדיגער פענקראָפט האָט זיך דאָך ניט געקענט בעהער-שען און ער האָט אָנגעהויבען שטעלען טריט. ספילעט האָט איהם אָבגעהאלטען און איהם אריינגעשושקעט אין אויער :

— אין אייניגע מינוטען ארום וועט ווערען עכט פינסטער, דאן וועלען מיר אונזער שליחות גיכער קענען אויספיהרען.

דער מאטראָז האָט געווארט און ער האָט שטילערהייט געשאַלטען דיא פיראטען.

אביסעל שפעטער איז ווירקליך געוואָרען שטאָק פינסטער. דיא נאכט האָט פערשפרייט איהרע שווארצע פליעגעל איבער'ן גאנצען האָרויזאָנט און מען האָט כמעט ניט געזעהן וואָס פאר דיא אויגען טהוט זיך. אצינד איז געווען דיא גינס-סטיגע צייט צו געהן ווייטער.

ווען ספילעט און פענקראָפט האָבען ביי דער פאָריגער דונקעלער שיין

בעקומט דעם צאם און דיא שטאהלען פון ווייטענס, האָט זיי אויסגעזעהן אז דאָרט איז קיינער ניטאָ. דאָך האָבען זיי העכסט פאָרזיכטיג פערפערטיגט זייערע ביקסען צום שיסען און זיי זיינען אויף דיא הענד און אויף דיא קניע שטילעהייד געקראַכען ווייטער ביז זיי זיינען צוגעקומען צום פארקאן. קיין שאָך איז דאָרט געהערט געוואָרען.

פענקראַפט האָט פרוּבירט עפענען דעם טהויער, וועלכען זיי האָבען גערעד־כענט פאר פערשלאָסען, אָבער ער האָט זיך באלד ארומגעזעהן, אז דער אויסער־ליכער רינגעל איז ארונטערגענומען און עפענען דעם טהויער קען מען דאָך ניט. דיא צוויי קאָלאָניסטען האָבען דערפון געשלאָסען, אָז דיא באַנדיטען זיינען דאָרט אינוועניג און זיי האָבען דאָרט דעם טהויער פערשפארט אז מען זאָל איהם ניט קענען עפענען פון דער אויסערער זייט.

אלעס איז דאָרט געווען שטיל און רוהיג. דיא שעפסען און דיא ציענען זיינען וואהרשיינליך געשלאָפען און מען האָט פון זיי נאָך ניט געהערט. דיא פיראטען זיינען אויך וואהרשיינליך געווען פערזונקען אין א טיעפען שלאָף.

דיא צוויי קאמערדאען זיינען געווען אין א גרויסע פערלעגענהייט און האָר־בען ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן. זיי האָבען פריהער געהאט געדענקט אריבער־קלעטערען דעם צאם און מאכען א שטילע אונטערזוכונג אינוועניג; אָבער נאכהער האָבען זיי זיך בעדענקט, אז אזא אונטערנעהמונג קען זיי אָפטמאָל ניט בעגליקען. דיא פיראטען קענען דערהערען זייער גאנג און דאן זיינען זיי פערלאָרען! און ווען זיי ביידע וועלען געטויטעט ווערען, וואָס וועט ווערען פון הארדינג, נעב און הערבערט? זיי זיינען דארום געקומען צום בעשלוס, אז אויב יא פרוּבירען אריבערגעהן דעם צאם, דארפען זיי דאָס טהאָן אלע צוזאמען, ווייל פאר צוויי פערזאָן איז דאָס צופיעל ריזיקאליש. ווען זיי וועלען זיין אלע צו־זאמען און גוט בעוואפענט וועלען זיי קענען האַפען בייצוקומען דיא מערדער־באנדע; אָבער וואָס קענען צוויי אויפטהאָן אנטקעגען פינף? אויף אזא ארט האָבען זיי זיך געדארפט אומקעהרען צוריק צו זייערע קאָמפאניאָנען און זיך בע־ראטהען וואָס צו טהאָן.

און אזוי האָבען זיי בעשלאָסען און זיי זיינען אוועק צוריק צום וואָגען. אין אייניגע מינוטען ארום זיינען זיי געווען אין קאָמפאניע פון הארדינג, נעב און הערבערט און זיי האָבען פאר זייערע חברים דערצעהלט וואָס זיי האָבען ערפאהרען ביי דיא פיה־שטאהלען.

— נו — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — אצינד האָב איך אורזאכען צו גלויבען, אז דיא פיראטען זיינען ניט דאָרט, ווייל ווען זיי וואָלטען דאָרט גע־ווען וואָלט איינער פון זיי געשטאנען אויף דער וואַד.

— מיר קענען עס באלד וויסען — האָט פענקראַפט געזאָגט — מיר דאר־פען נור אריבערקלעטערען דעם פארקאן און דיא זאך וועט אונז קלאָהר זיין.

— צו דיא שטאהלען, מיינע פריינדע! צו דיא שטאהלען! — האָט האַר דינג קאָמאנדירט.
— וועלען מיר אונזער וואָגען איבערלאָזען דאָ אין וואַלד? — האָט נעב געפרעגט.

— ניין! — האָט האַרדינג געענטפערט — מיר טאָרען אונזער וואָגען ניט איבערלאָזען. פּערגעסט ניט, פריינדע, אז מיר האָבען דאָ אונזערע געוועהר, אונזערע קוילען און פּולווער און אונזערע לעבענסמיטל. מיר טאָרען דאָס ניט איבערלאָזען אויף גאָט'ס בעראָט, מיר מוזען דאָס היטען, ווייל ווען אונזער וואָגען פאלט אריין אין דיא הענד פון דיא באַנדיטען, זיינען מיר אונגליקליך.
— פאַרווערטס! — האָט גירעאָן ספּילעט אויסגעשריען.

דער וואָגען איז ארויסגעפּאָהרען פון וואַלד און איז שטיל, גערוישלאָז געפּאָהרען איבער דיא ווייכע גראָז. דיא קאָלאָניסטען זיינען פאַרזיכטיג גע- קראַכען אויף דיא הענד און קניע ביי ביידע זייטען פון וואָגען מיט זייערע ביקסען גרייט צו שיסען אין דעם מאַמענט ווען מען וועט עס דארפּען טהאָן.
עס האָט גאָר ניט פּיעל געדויערט ביז דיא קאָלאָניסטען זיינען צוגעקומען צום צאָם פון דיא שטאהלען, וואו דער וואָגען האָט זיך אָבגעשטעלט. נעב איז פּערבליבען שטעהען נעבען דיא אָנאָאס, וועהרענד האַרדינג, ספּילעט, פּענק- ראָפט און הערבערט זיינען צוגעגאנגען צום טהויער זעהן אויב ער איז פּער- שפּארט פון אינוועניג.

ער איז געווען אָפּען!
— וואָס זאָגט איהר יעצט? — האָט דער אינזשיניר זיך געווענדעט צו ספּילעט און פּענקראָפט.

ביידע זיינען פּערבליבען שטעהן העכסט צוטומעלט.
— איך קען שווערען — האָט פּענקראָפט געזאָגט — אז דער טהויער איז דאָ ניט לאַנג געווען פּערשפּארט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען ערשט ניט געוואוסט וואָס צו דענקען און וואָס צו טראַכטען. זיינען דיא פּיראטען דאָרט פריהער געווען און זיי זיינען אין דער קליינער וויילע אוועק פון דאָרט? זיינען זיי ערשט אויך אינוועניג און זיי האָבען פּיליכט געעפענט דעם טהויער צוליעב אירגענד וועלכע אורזאכע? אָדער פּיר- לייכט האָבען זיי דעם טהויער אבזיכטליך געעפענט, אום אריינצונארען זיי, דיא קאָלאָניסטען, אינוועניג און אויסשלאַכטען זיי?

אזעלכע פראַגען האָבען געענבערט דיא מחות פון דיא קאָלאָניסטען און פּערענטפערען דיא זאך האָבען זיי ניט געקענט.

אין יענעם מאַמענט האָט הערבערט אריינגעטראָטען אייניגע טריט אינוועניג פון פּארקאָן. ער איז פּלוצלונג אָבגעשפרונגען צוריק און אָנגעכאפט דעם אינ- זשיניר'ס האַנד.

— וואָס איז? — האָט האַרדינג געפרעגט.
 — א ליכט, א שיין! — האָט הערבערט געענטפערט.
 — אין הויז?
 — יא, אין הויז!

אלע צעהן אויגען פון דיא פינף קאָלאָניסטען האָבען זיך געווענדעט צו דער קליין שטיבעל, וואָס זיי האָבען אמאָל אויסגעבויט פאר איירטאָן און זיי האָבען דאָרט ווירקליך געזעהן א שוואכע שיין אין פענסטער. סידרוס האַרדינג האָט א וויילע א טראכט געטהאָן און ער האָט געזאָגט:

— עס איז אונזער גליק וואָס דיא פיראטען האָבען זיך פערקליבען אין שטיבעל און זיי פערדעכטיגען קיין זאך. פאָרווערטס, מינע פריינדע!
 זיי זיינען אלע דורכגעגאנגען דורך'ן טהויער האַלטענדיג זייערע ביקסען גרייט צום שיסען. דעם וואָגען האָבען זיי איבערגעלאָזט אויף יענער זייט טהויער. טאפ און דזשופ זיינען דאָרט פערבליבען אלס וועכטער.

זיי האָבען זיך אלע געלאָזט געהן נעהענטער צום שטיבעל און אין אייניגע סעקונדען ארום זיינען זיי געווען ביים טהיר, וועלכע איז געווען פערמאכט. האַרדינג האָט א וואונק געטהאָן צו זיינע קאָמפאניאָנען, אז זיי זאָלען זיך פעהראַלטען גאנץ רהיג און ער איז לאנגזאם צוגעגאנגען צום פענסטער. ער האָט אריינגעקוקט אינוועניג אין הויז.

אויף'ן טיש איז געשטאנען א קליינע לאנטערנע. נעבען טיש איז געשטאן נען איירטאָן'ס בעטעל און אויף איהר איז געלעגען א מאן. פלוצלונג איז קאפיטאן האַרדינג אָבעשפרונגען צוריק און ער האָט מיט א הייזעריגע שטימע אויסגעשריען:

— איירטאָן!

אין דיעזען אויגענבליק איז דיא טהיר אויפגעפנעט געוואָרען און דיא קאָלאָניסטען זיינען אריינגעלאָפּען אין הייזעל.

איירטאָן איז, וויא עס האָט אויסגעזעהן, געשלאָפּען. אויף זיין געזיכט האָט מען געקענט דערקענען, אז ער איז אויסגעמאטערט און ער האָט פיעל געליטען. אויף זיין ברוסט און אויף זיינע קנעכעל זיינען געווען וואונדען. האַרדינג האָט זיך איבערגעבויגען איבער איהם. ער האָט אָנגענומען זיין האנד און האָט אויסגעשריען:

— איירטאָן, פריינד איירטאָן!

איירטאָן האָט געעפענט זיינע אויגען, האָט א בליק געטהאָן אויף'ן אינזשיניר און אויף דיא אנדערע קאָלאָניסטען און ער האָט אומגעלומפערט אויסגעשריען:

— איהר! איהר זיינט דאָס?

— איירטאָן! איירטאָן! — האָט האַרדינג געענטפערט.

— וואו בין איך? — האָט אירטאָן געפרעגט.
 — אין אייער שטיבעל! — האָט הארדינג געענטפערט.
 — אליין?
 — יא, אליין.
 — אָבער זיי וועלען צוריק קומען! — האָט אירטאָן אויסגעשריען —
 בעשיצט זיך! פערטהידיגט זיך!
 רעדענדיג דיעזע ווערטער איז ער אומגעפאלען און איז פערבליבען ליגען
 אזוי וויא א גע'הלש'טער.
 — ספילעט — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — מיר קענען ערווארטען
 אן אטאקע יעדען מאָמענט. פיהרט אריין דעם וואָגען און פערשפארט דעם
 טהויער פעסט. דאן קומט אלע צוריק אהער.
 פענקראָפט, נעב און דער רעפאָרטער האָבען שנעל אויסגעפאָלגט וואָס דער
 אינזשיניר האָט געהייסען. זיי האָבען איין מאָמענט ניט געטראָט ווארטען,
 ווייל ווער האָט געקענט וויסען, אויב דיא געפעהרליכע פערברעכער באנדע איז
 שוין ניט ביי זייער וואָגען?
 אין א וויילע ארום זיינען שוין דיא דריי געווען אויף יענער זייט טהויער.
 טאפ האָט אין יענעם מאָמענט אָנגעהויבען בילען.
 דער אינזשיניר איז ארויסגעלאָפּען מיט זיין ביקס פערטיג צו שיסען. הער-
 בערט איז פערבליבען נעבען אירטאָן.
 צו דער זעלבער צייט האָט זיך דיא לבנה בעוויזען אין מזרח זייט און האָט
 בעלויכטען דיא שטאהלען און אומגעגענד; דער זייט פון טהויער אָבער איז נאָך
 פערבליבען פינסטער. דיא שיינ פון דער לבנה איז נאָך אהין ניט צוגעקומען.
 דער וואָגען, וועלכער האָט אין דער פינסטער אויסגעזעהן אזוי וויא א שוואר-
 צע מאסע, איז אריינגעפאָהרען אין מיטען פון דעם הויף אונטער דער ליכט
 פון דער לבנה. דער טהויער איז אין דער זעלבער צייט פעסט פערשפארט
 געוואָרען.
 אָבער טאפ האָט באלד אָנגעהויבען שטארקער בילען און ער האָט זיך געלאָזט
 לויפען צום הינטערשטען זייט פון דיא שטאהלען.
 — זייט גרייט צו פייערען, מיינע פריינדע! — האָט הארדינג אויסגעשריען.
 דיא קאָלאָניסטען האָבען אויפגעהויבען זייערע ביקסען און האָבען געווארט
 ביז זייער פיהרער, קאפיטאן הארדינג, וועט געבען א סיגנאל צו שיסען.
 דער הונד האָט ניט אויפגעהערט צו בילען און דשוף איז איהם נאָכגעלאָפּ-
 פען און געברומט.
 דיא קאָלאָניסטען האָבען דיא צוויי טהיערע נאָכגעפאָלגט ביז זיי זיינען
 געקומען צום הינטערשטען זייט פון דיא שטאהלען ביי א קליין וואסער-שטראָם,

צווישען הויכע בוימער. און וואָס האָבען זיי דאָרט ביי דער שיין פון דער לבנה
געזעהן? פינף טויטע קערפער פון מענשען ליגענדיג אויף דער ערד!
דאָס זיינען געווען דיא קערפערס פון דיא פינף פערבליכענע פיראמען, וועל-
כע זיינען מיט אומגעפעהר פיער מאָנאטען צוריק גערעטעט געוואָרען אויף'
לינקאָלן אינזעל!

13 מעס קאפיטעל.

איירטאָן דערזעהלט זיין געשיכטע. — געהיימיניס נאָך טיעפער. — דיא "באָ"
נעדווענטשור" פערניכטעט. — זוכען דעם פערבאָרגענעם. — הארדינג און
פילעט אין א הייהל. — אנפאנג פון א וואולקאנישען אויסברוך.

וויא אזוי איז דאָס געזעהן? ווער האָט אויסגעשלאכטעט דיא פיראטען?
האָט דאָס איירטאָן געטהאָן? ניין, דאָס קען ניט זיין! מיט א מינוט פריהער
האָט ער דאָך זיי אליין געווארענט אז דיא באנדיטען קומען צוריק.
אָבער איירטאָן איז געווען אין אזא צושטאנד, אז מען האָט פון איהם
נאָר ניט געקענט ארויסקריגען. ער איז געווען בעוואוסטלאָז און ער איז געלע-
גען אויף זיין בעטעל אזוי וויא א שטיק האָלץ.

דיא קאָלאָניסטען זיינען פערבליכען נעבען איירטאָן'ס בעט א נאנצע נאכט
און קיינער פון זיי איז זאָגאר גענאנגען א קוס טהאָן צו דיא טויטע קערפער,
וועלכע זיינען געלעגען אונטער'ן פרייען הימעל. זיי האָבען דעם אונגליקליכען
געמינטערט, זיי האָבען איהם געוואָלט צו זיך בריינגען, אום צו ערפאהרען פון
איהם וועגען דיא זאָנדערבארע און געהימע פאסירונג. דיא קאָלאָניסטען האָ-
בען געהאט ארזאכען צו גלויבען, אז איירטאָן וועט אין בעסטען פאל ניט
אימשטאנד זיין צו ווארפען א ליכט אויף דיא געהיימיניספאלע הינריכטונג פון
דיא פיראטען, ווייל ער האָט דאָך זאָגאר ניט געוואוסט וואו ער איז אין דער
וועלט; דאָך האָבען זיי געהאָפט אז זיי וועלען פון איהם עטוואָס וויכטיגעס
ערפאהרען.

אויף מאָרגען האָט זיך איירטאָן אויפגעכאפט פון זיין בעטויבונגס שלאָף
און דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך געפיהלט גליקליך איבער גליקליך וואָס זיי
זעהען זייער פריינד א לעבעדיגען נאָכדעם וויא ער איז פון זיי פערשוואונדען
געווען הונדערט מיט פיער טעג. איירטאָן האָט זיי אין קורצען דערזעהלט וואָס
עס האָט פאסירט, אָדער דאָס וואָס ער האָט געוואוסט.

אויף מאָרגען נאָכדעם וויא ער איז אָנגעקומען אין דיא פיהרשטאהלען, דאָס
איז געווען דער צעהנטער נאָוועמבער פארנאכט, זיינען איהם פלוצלונג דיא
פיראטען בעפאלען. זיי האָבען איהם געבונדען, פערשטאָפט דעם מויל און אזועק-

געשלעפט אין א פינסטערע הייכל ביים בארג פּרענקלין, וואו זיי האָבען געהאט זייער שוין־פלאץ.

דאָרט האָבען זיי דעם אונגליקליכען פּעראורטהיילט צום טויט. אָבער מיט א מאָג שמעטער ווען דיא פּיראטען זיינען געקומען אויספיהרען זייער טויט אורטהייל, האָט איינער פון דער באנדע דערקענט דעם קרבן אלס דעם אמאָליגען אָנפיהרער פון פּיראטען און רויבער באנדעס אין אויסטראליען און זיי האָבען ניט געוואנט צו לייגען אויף איהם א האנד. זיי האָבען געוואָלט ערמאָרדען איר טאָן'ען, אָבער זיי האָבען געשוונט בען דושאָים!

פון דאן אָן איז אירטאָן געווען געפאנגען ביי דיא פּיראטען. זיי האָבען זיך שטרענג גענומען צו איהם אז ער זאָל צוריק ווערען זייערער, אז ער זאָל געהן אין זייערע וועגען און זיי העלפען פּערכאפען דיא געהוימניספאלע גראד־ניט הויז, אויבער וועלכע זיי האָבען שוין צובראָכען זייערע מכות קלערענדיג וויא אזוי מען קען אהין קומען. זיי האָבען פון איהם פּערלאנגט אז ער זאָל זיי העלפען אויסשלאַכטען דיא בעזיצער פון אינוועל און דאן וועלען זיי פּערבלייבן בען זיינע אנהיינגער און ער, אירטאָן, וועט זיין זייער פיהרער און רע־גירער!

אירטאָן האָט זיך אָבער געהאלטען פּעסט, אז ער וועט קיין פּערברעכען בעד געהן און ער וועט זיינע פריינד און וואָהלטהעמער ניט פּעראטעהען. דער געוועזענער פּערברעכער און איצטיגער בעל תשובה איז געווען גרויט אויסצושטעהן דיא גרעסטע מאטערניס, דיא שרעקליכסטע יסורים און פּערבלייבען אן אָרענטליך־כער מענטש.

דיא באנדיטען האָבען דעם אונגליקליכען געהאלטען א געבונדענעם מיט א פּערשטאָפּטען מויל אין דער הייכל און זיי האָבען איהם געפּטראשעט אז זיי וועלען איהם מאטערען ביז'ן טויט, אויב ער וועט זיך ניט אונטערגעבען. געלעבט האָבען דיא פּיראטען אויף דיא שפייזען וואָס זיי האָבען געפונען אין אירטאָן'ס וואָהנונג. זיי האָבען אלעס איבערגעטראָגען אין דער הייכל, וואו זיי האָבען געוואָהנט צוזאמען מיט זייער אונגליקליכען געפאנגענעם.

דעם עלפטען נאָוועמבער זיינען צוויי פון דיא פּיראטען געקומען צו דיא שטאהלען, גראדע דאמאָלס ווען הארדינג, ספילעט, פּענקראָפּט און הערבערט זיינען אהין געקומען. הערבערט איז דאמאָלס געשאַסען געוואָרען. הארדינג האָט איינעם פון דיא מערדער דערשטאָכען מיט זיין שפייעז און דער צווייטער איז אנטלאָמען. דיעזער האָט ביי אירטאָן'ס אנוועזענהייט דערזעהלט זיינע חברים, אז זיי האָבען געטויטעט איינעם, א גאנץ יונגען מאן, פון דיא בעזיצער פון אינוועל, און מען קען זיך לייכט פּאַרשטעלען וויא אירטאָן האָט דאמאָלס געפיהלט און וויא ביטער עס איז איהם געווען אויף'ן הארצען הערענדיג דיעזע שרעקליכע נאכריכט.

אירטאָן האָט געוואוסט דעם רעכענונג, אז וויבאלד איינער פון זיינע פריינד איז טויט זיינען זיי שוין אין גאנצען פיער פערזאָן. דיא פיראטען האָבען דאָס פילייכט ניט געוואוסט, אָבער דער אונגליקליכער געפאנגענער האָט דאָך געוואוסט דעם סוד, אז זיינע פייניגער האָבען דאָ ניט צו טהאָן מיט א גרויסע מחנה מענשען און ער האָט זיך שטארק געשראָקען, אז זיינע אָרענמליכע און גוטע קאָמפאניאָנען זאָלען ניט אריינפאלען אין דיא הענד פון דיא פיראטען, און עס האָט איהם געערגערט צום טויט, וואָס ער קען זיי ניט קומען צו הילף, וואָס ער קען ניט אָפּפערען זיין לעבען אום צו רעטען זיינע וואָהלטהעטער.

דורך דער גאנצער צייט, וואָס הערבערט און זיינע דריי קאמעראדען זיינען געווען אין אירטאָן'ס שטיבעל, האָבען דיא פיראטען ניט פערלאָזט זייער הייהל. אויך נאָכדעם וויא זיי האָבען געמאכט דעם חורבן אויף פראָספעקט האַיטס זייער נען זיי אויך צוריק געקומען אין זייער אונטערערדישע בעהעלטניס און זיי זיינען דאָרט פערבליבען.

אירטאָן'ס לאַגע איז פון טאָג צו טאָג ערנער געוואָרען. דיא אונערבארמ הערציגע פיראטען האָבען איהם געפייניגט און געמאטערט. זיי האָבען איהם גע- האלטען אזוי פעסט געבונדען, אז דיא שטריק האָבען זיך איינגעגעסען אין זיין לייב. דער אונגליקליכער האָט יעדע וויילע ערווארטעט געטויטעט צו ווערען מיט א שרעקליכען טויט און ער האָט קיין אויסזיכט און קיין האָפנונג געהאט צו רעטען זיך.

אירטאָן האָט זיך געפונען אין דער זעלבער טרויעריגער לאַגע ביז דיא דריטע וואָך פון פעברואר. דיא פיראטען האָבען אויף איהם אכטונג געגעבען מיט זיעבען אויגען און זיי האָבען איהם פערשאפט אונערטרעגליכע שמערצען. אָבער ער איז פערבליבען טריי צו זיינע וואָהלטהעטער און ער האָט זיי ניט געוואָלט פערראטהען.

פון זיינע פריינד האָט דער אונגליקליכער גאָר ניט געהערט. זיינע פיי- ניגער פלעגען אָפטמאָל געהן אויף יאגד, אָבער זיי האָבען פון דיא קאָלאָניסטען גאָר ניט דערצעהלט. אירטאָן האָט פערלאָרען דיא מינדעסטע האָפנונג צו זעהן אמאָל דיא יעניגע, וועלכע האָבען איהם פון א ווילדעם טהיער געמאכט צוריק פאר א מענשען.

פון דיא שוידערליכע ליידען, וואָס ער האָט דורך דער צייט איבערגעליטען, האָט ער ענדליך זיינע גאנצע קרעפטען פערלאָרען. ער האָט געפיהלט, אז דיא זעהונגס-קראפט און דיא הערונגס-קראפט זיינען ביי איהם אָנגעשטאָרבען און באלד האָט ער זיינע אלע געפיהלען פערלאָרען.

אין אזא צושטאנד האָבען דיא קאָלאָניסטען געפונען זייער פערשוואונ- דענעם קאמערארד. אירטאָן האָט דערמיט געענדיגט זיין ערצעהלונג. וואָס עס האָט מיט איהם ווייטער פאסירט, האָט ער ניט געוואוסט.

— אָבער, קאפיטאן הארדינג — האָט איירטאָן פּערוואַונדערט געפרעגט — וויא קום איך אהער? ווער האָט מיך גערעטעט פון דיא פיראטען? ווער האָט מיך אהער געבראכט? און וויא אזוי איז דיא זאך געשעהן?

— און וויא אזוי קומט עס, וואָס דיא גאנצע פּערברעכער באַנדע ליגען דאָרט טויט? — האָט דער אינזשיניר צוריק געפרעגט.

— טויט? — האָט איירטאָן אויסגעשריען אויפהויבענדיג זיך פון בעט.

דער גערעטעטער איז זעהר שוואַך געווען און זיינע קאָמפּאָניאָנען האָבען איהם אונטערנעהאלטען און געהאַלפּען אויפשטעהן. זיי זיינען אלע באלד אוועק צום קליינעם שטראָם וואו דיא טויטע קערפּער זיינען געלעגען.

עס איז שוין דאמאָלס געווען ליכטיגער טאָג און זיי האָבען נאָך פון ווייטענס געזעהן דיא פינף קערפּער פון דיא פיראטען ליגענדיג ביים ברעג וואסער.

איירטאָן איז פּערבליבען שטעהן אזוי וויא פּערשטיינערט.

הארדינג האָט א וואונק געטהאָן און נעב און פּענקראָפּט זיינען צוגעגאנגען און האָבען בעקוקט דיא טויטע קערפּער. זיי זיינען געווען קאלט און קיין וואונד איז אויף קיין איינעם פון זיי געזעהן געוואָרען.

אָבער ווען א שטרענגע אונטערזוכונג איז געמאכט געוואָרען, האָט פּענק-ראָפּט אויף יעדען איינעם געפונען א גאנץ קליינעם רויטען פּלעק. ביי איינעם איז דער פּלעק געווען אויף'ן שטערען, ביים צווייטען אויף'ן ברוסט, ביים דריטען אויף'ן רוקען און ביי דיא אנדערע צוויי אויף אנדערע טהיילען פון זייערע קער-פּערס. עס האָט ניט אויסגעזעהן, אז אזעלכע אונבעדייטענדע צייכענס זאָלען האָבען פּעראורזאכט דעם טויט פון דיא פינף באַנדיטען.

— אָט דאָס זיינען דיא צייכענס פון דיא טויט-שלעגע וואָס זיי האָבען גע-קראָגען! — האָט סירוס הארדינג געזאָגט.

— אָבער מיט וואָס פאר א וואפע? — האָט דער מאַטראָז פּערוואַונדערט געפרעגט.

— א וואפע וואָס איז עהנליך צו א בליץ, וואָס האָט דיא ווירקונג פון א בליץ — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — אָבער מיר ווייסען ניט דיא געהיימניס פון יענעם סאָרט געוועהר.

— און ווער האָט עס זיי געטויטעט? ווער האָט עס זיי געשאָסען מיט דער זאָנדערבארער, געהיימניספאלער וואפע?

— דער בעהאלטענער ראכע נעהמער, דער פּערבראָגענער וואָהלטהעמער פון אינוועל — האָט הארדינג געענטפּערט — דאָס האָט געטהאָן דער זעלבער, וועלכער האָט דיך, איירטאָן, געבראכט אהער; דאָס איז דיא ארבייט פון יענעם וואָס טהוט פאר אונז דאָס וואָס מיר קענען אליין פאר זיך ניט טהאָן. דער זעלבער וואָס איז אונז ביז איצט געקומען צו הילף, האָט ערשט אויך געלייסטעט זיינע דיענסטע פון אונזערטוועגען.

— לאָמיר איהם זוכען! לאָמיר איהם זוכען! — האָט פענקראָפּט אויסגע-
שריען.

— יא, מיר וועלען איהם זוכען — האָט הארדינג געענטפערט — אָבער
מיר וועלען זיכער יענע מעכטיגע פּערזענליכקייט, וואָס טהוט אויף אזוי פיעל
וואונדער, ניט געפינען ביז זיין גוטער ווילען וועט זיין צו בעווייזען זיך צו
אונז.

דעם אינזשיניר'ס נייגעריגקייט צו געפינען זייער געהיימען וואָהלטהעמער
איז געוואָרען אונגעהויער גרויס. ער איז געווען נייגעריג צו קענען יענע מערק-
ווירדיגע פּערזענליכקייט און ער איז זעהר גערן געווען צו וויסען, ווארום בע-
האלט זיך יענער? איז ער אזוי ניעדערגעפאלען ביי זיך, דאָס ער דענקט אז נעה-
מען א דאנק פון דיא וואָס ער האָט אזוי פיעל גוטעס געטהאָן איז פאר איהם
א צו גרויסער כבוד? אָדער אין געגענטהייל, ער האלט זיך פאר א צו גרויסע
פּערזענליכקייט צו בעגעגענען זיך מיט דיא פּערוואָרפענע אויף'ן אינזעל?

— לאָמיר איהם אָנפאנגען זוכען — האָט דער אינזשיניר פּאַרטגעזעצט
— און גאָט זאָל העלפען אז מיר זאָלען איהם ווען עס איז געפינען און איהם
איבערצייגען, אז ער האָט ניט געהאט צו טהאָן מיט אונדאנקבארע מענשען.
וואָס וואָלט איך ניט אוועקגעגעבען פאר דעם איינציגען פּערגעניגען צו זעהן
און צו רעדען עטליכע ווערטער צו אונזער מעכטיגען רעטער און בעשיצער?
מיין לעבען איז אויך ניט צו טהייער פאר אזא זאך!

פון יענעם טאָג אָן האָבען דיא קאָלאָניסטען וועגען קיין זאך ניט געדענקט,
נור וועגען זוכען דעם געהיימניספאלען מאן, אָדער וואָס ער זאָל ניט זיין.
נעב און פענקראָפּט האָבען אויף א בעפעהל פון אינזשיניר אוועקגעטראָגען
דיא טויטע קערפּער אין וואַלד, ווייט פון דיא פיהרשטאהלען, און זיי האָבען
זיי דאָרט בעגראָבען טיעף אין דער ערד.

דאן האָבען דיא קאָלאָניסטען דערזעהלט איירטאָנ'ען פון אלעס וואָס
מיט זיי האָט פאסירט אין דער צייט פון זיין אָבוועזענהייט. דערביי האָבען זיי
אלע ארויסגעצייגט זייער העכסטע צופריעדענהייט דערפון וואָס ער, איירטאָן,
לעבט נאָכדעם וויא זיי האָבען געדענקט אז דיא פיראטען האָבען איהם ער-
מאָרדעט.

ווען דער געשפּרעך מיט איירטאָן איז געווען צו ענדע, האָט סיירום הארדינג
געזאָגט:

— אצינד, מיינע פריינדע, דארפען מיר זיך שוין נעהמען דורכפיהרען
א וויכטיגע זאך, דיא וויכטיגסטע וואָס מיר האָבען ווען געטהאָן. אָבוואָהל מיר
זיינען שוין פריי פון דיא פיראטען און מיר זיינען צוריק זיכערע אייגענטהימער
פון לינקאָלן אינזעל, דארפען מיר אָבער ניט פּערגעסען, אז ניט מיר האָבען
צוריק ערוואָרבען אונזער אייגענטהום.

— נאנץ געוויס — איז איהם גירעאן ספילעט אריינגעפאלען אין דיא רייד — מיר אליין וואָלטען מיט אונזער כח, חכמה און קענטעניס גאָר ניט אויפגע- טהאָן, ווען ניט אונזער פערבאָרגענער רעטער. אונזער פפליכט איז צו זוכען איהם, אָכוואָהל עס איז אזוי וויא איהר, הערר הארדינג, זאָגט, אז מיר וועלען איהם ניט געפינען סיידען זיין אייגענער ווילען וועט דערביי זיין. לאָמיר זוכען איבעראַל! לאָמיר זוכען אין אלע הייהלען און אין אלע לעכער! לאָמיר קיין ווינקעלע פון דיעזען אינזעל ניט דורכלאָזען ביז מיר וועלען אונזער ציעל ער- רייכען.

— מיר וועלען זיך ניט אומקעהרען צוריק אין גראניט הויז ביז מיר וועלען אונזער וואָהלטהעמער געפינען! — האָט הערבערט געזאָגט.

— יא — האָט זיך דער אינזשיניר אָבגערופען — מיר וועלען טהאָן אלעס וואָס מענשען קענען טהאָן, אָבער איך זאָג אייך נאָך אמאָל, אז אויב דער פערבאָרגענער וועט ניט וועלען אז מיר זאָלען איהם געפינען וועט אונז קיין מיה און קיין אנשמרענגונג ניט העלפען.

— וועלען מיר מאכען אונזער היים דאָ ביי דיא שטאהלען? — האָט פענק- ראָפט געפרעגט.

— יא, אונזער היים וועט פאָרלויפיג דאָ זיין — האָט סיירוס הארדינג גע- ענטפערט — לעבענסמיטעל האָבען מיר דאָ און דיעזער פלאץ איז דער מיטעל- פונקט פון אונזער אינזעל און מיר קענען פון דאנען מאכען אונזערע פאָרשונגען אין אלע זייטען. פילייכט וועט אונז דאָ אויספהעלען א נויטווענדיגע זאך אָדער עסענווארג וועט אונז דער וואָגען שנעל בריינגען אין גראניט הויז.

— גוט! — האָט דער מאטראָז געזאָגט — אָבער איך האָב עפעס צו בעמערקען.

— וואָס אזעלכעס? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— איהר האָט פערנעסען, מיינע פריינדע — האָט פענקראָפט געענטפערט — אז דער שעהנער טעזאָן קומט און מיר האָבען צו מאכען א רייזע.

— א רייזע? — האָט דער רעפארטער געפרעגט.

— יא, א רייזע צום אינזעל טייבאָר! — האָט פענקראָפט געענטפערט — מיר מוזען אהין אוועקפיהרען א שריפט, וואָס זאָל אָנצייגען וואו איירטאָן געפינט זיך און וואו אונזער אינזעל ליגט, טאָמער וועט דער לאָרד קומען אהין אָבנעהמען אונזער פריינד איירטאָן.

— אָבער, פענקראָפט — האָט איירטאָן געפרעגט — וויא אזוי דענקט איהר צו מאכען דיא רייזע?

— וואָס הייסט וויא אזוי? — האָט דער מאטראָז צוריק געפרעגט — מיט אונזער שיף, מיט אונזער "באָנעדוועגטשור"!

— דיא "באָנעדווענטשור" ! — האָט איירטאָן אויסגעשריען — זיא עקזיסטירט שוין ניט מעהר.

— מיין "באָנעדווענטשור" איז שוין ניטאָ? — האָט דער מאַטראָן אויסגעשריען מיט אן אומגעלומפערטע שטימע אויפשפרינגענדיג פון זיין אָרט.

— זיא איז ניטאָ — האָט איירטאָן געענטפערט — ערשט מיט אַכט טאָג צוריק האָבען דיא פיראטען זיא געפונען אין איהר האפען. זיי האָבען זיך מיט איהר געלאָזט שווימען אויף'ן ים, אָבער —

— אָבער וואָס? — האָט פענקראָפּט געפרעגט און זיין הארץ האָט שטארק אָנגעהויבען קלאפען.

— אָבער זיי האָבען ניט געהאט זייער באַב הארווי — האָט איירטאָן געענטפערט — און זיי האָבען זיא ניט געקענט רעגולירען. זיא האָט זיך אָנגעקלאַפּט אָן א פעלז און איז צושמעטערט געוואָרען.

— אָה, דיא באַנדיטען, דיא לומפען, דיא שופטען! — האָט פענקראָפּט ביז אויסגעשריען.

— פענקראָפּט — האָט זיך הערבערט אָבגערופען אָנגעהמענדיג דעם מאַטראָן'ס האַנד — מיר וועלען בויען אן אנדער שיף, א גרעסערע און בעקוועמערע. דיא אייווען ארבייט האָבען מיר דאָך פון דער פיראטען שיף און דאָס איבעריגע וועט אונז זיין לייכט צו מאַכען.

— אָבער ווייסט איהר — האָט פענקראָפּט געענטפערט — אז עס וועט ביי אונז דויערען וועניגסטענס פינף אָדער זעקס מאָנאטען אויפצובויען א שיף פון אומגעפעהר דרייסיג אָדער פיערציג טאָג?

— מיר האָבען נאָך צייט — האָט דער רעפּאָרטער געענטפערט — מיר קענען אָבלעגען דיא רייזע צום אינזעל טייבאָר אויף'ן קומענדיגן יאָהר. ערשט איז פאר אונז פיעל וויכטיגער אויפצוזוכען אונזער רעטער. מעגליך אז ער ווייסט פון יענעם לאָרד וואָס האָט געבראַכט אונזער פריינד איירטאָן אויף יענעם אינזעל און ער ווייסט אויך אויב ער איז שוין געקומען אָדער ווען ער וועט קומען אָבנעהמען איהם.

— אָה, מיין "באָנעדווענטשור", מיין "באָנעדווענטשור" ! — האָט פענקראָפּט געשריען און ער האָט הערצליך בעדויערט זיין פערלאָרענע שיף, אויף וועלכע ער איז געווען אזוי שטאָליץ.

דיא "באָנעדווענטשור" איז ווירקליך געווען א גרויסער פערלוסט פאר דיא קאָלאָניסטען און זיי האָבען ערנסט אָבגעערט צווישען זיך, אז זיי וועלען זעהן בויען אן אנדער שיף אזוי שנעל וויא דאָס וועט נור מעגליך זיין. פאָרלויפיג האָבען זיי געדארפט דורכפיהרען זייער פלאַן צו ענטדעקען דיא געהיימניס פון אינזעל.

זיי האָבען בעשלאָסען אָנצופאנגען זייערע פּאָרשונגען דעם 19טען פעב-
 רואר בעניגען און זיין אין וועג א נאנצע וואָך צייט.
 צוערשט, האָבען זיי אָבגעערעדט, אויסצופאַרשען גענוי דעם פונדאמענט
 פון בארג פרענקליין, וועלכער האָט געבילדעט א לאַבירינט, מיט פערדרעהטע ווע-
 גען, בערג און טהאַלען, וואו עס זיינען וואהרשיינליך פאראן הייהלען און גריבער,
 וועלכע מען קען פון דרויסען ניט זעהן. דאָרט, גיכער וויא אנדערשוואו, האָבען
 דיא קאָלאָניסטען געגלויבט, בעהאלט זיך דער געהיימניספאלער וואונדער-
 מאכער. אָבער אום צו מאכען דאָרט גענוי אונטערזוכונגען, האָט מען עס גע-
 מוזט טהאָן סיסטעמאטיש, מיט א געוויסע מעטהאָדע, זאָנסט האָט מען דאָרט
 קיין טאָלק ניט געקענט דערנעהן. סיירוס הארדינג האָט וועגען דעם איבערגע-
 דענקט און ער האָט אויסגעפלאַנט וויא אזוי דיא פּאָרשונגען זאָלען אָנגעהן.

ווען זיי זיינען געקומען צום בארג, האָט זיי איירטאָן אָנגעוויזען דיא הייהל
 אין וועלכע דיא פיראטען האָבען געוואָהנט און וואו זיי האָבען איהם געהאלטען
 געפאנגען. דיא הייהל איז פערבליבען אין זעלבען צושטאנד וויא זיא איז געווען
 פריהער, ווען דיא פיראטען האָבען זיא בעוואָהנט. דיא קאָלאָניסטען האָבען
 דאָרט געפונען דיא וואפען וואָס דיא באנדיטען האָבען בענוצט, א היבשע ביסעל
 פולווער און קוילען און עסענווארגען וואָס זיי האָבען געהאט פערנומען פון
 איירטאָן'ס מאַגאזין ביי דיא פיהרשטאהלען.

ביים אריינגאנג צום הייהל איז געווען א טיעפער גראָבען, וועלכער איז ביים
 ברעג געווען בעוואקסען מיט הויכע און שעהנע בוימער. ציעגען און מאַסמאָנען
 האָבען זיך דאָרט געפיטערט אָבער אָבגעעהענדיג ווייטער צום זיד-וועסטליכען
 ווינקעל איז דער באָדען געווען נאקעט. קיין בוימער און קיין גראָזען האָבען
 דאָרט ניט געוואקסען, בלויז שטיינער, גרויסע און קליינע, זיינען דאָרט געווען
 אָנגעוואָרפען. ארום און ארום זיינען ביים בארג געווען דריי בעוואקסערטע און
 פרוכטבארע טהאַלען, דיא איבעריגע זיינען געווען וויסט און מעהר וויא שטיי-
 נער און זאמד האָט מען דאָרט ניט געזעהן.

אין דיא וויסטענהייטען, האָבען דיא קאָלאָניסטען פערשטאנען, וועט א
 מענש ניט וואָהנען, און אויב דער פערבאָרגענער האָט אירגענד וואו דאָרט
 זיין היים, געפינט ער זיך וואהרשיינליך אירגענד וואו אין א הייהל אָדער אין א
 גרוב ביי דיא פרוכטבארע און בעוואקסענע גראָבענס, וואו עס לויפען שטראָמען
 פון פרישעם וואסער און וואו מען קען זיין גוט בעשיצט פון היץ און פון קעלט.
 אָבער זיי האָבען דורכאויס געזוכט און זיי האָבען קיין שפור צו קיין מענשען
 געפונען.

זאָל דער פערבאָרגענער וואָהנען אירגענד וואו צווישען דיא שטיינער ?
 זאָל ער זיך האָבען אויסגעקליבען א וואָהנונג אין אזעלכע וויסטענהייטען וואו עס
 איז געפעהרליך צו וואָהנען ? דאָס האָט זיך ניט געלאָזט גלויבען.

ביים נאָרדליכען טהייל פון בארג פּרענקלין זיינען אונטען געווען צוויי ברייטע, אָבער ניט זעהר טיעפע גראָבענס, אין וועלכע קיין איינציגע גרעזעלע איז געווען צו בעמערקען. דאָרט זיינען געלעגען שטיינער, לאווא (צושמאָל-צענע שטיינער וואָס קומען פון א פייער-שפייענדען בארג) און גרויסע שטיקער פּערשיעדענע מינעראַלען. אין יענער זייט פון בארג האָבען זיך געפונען ביי א טויזענד הייהלען, זעלבסטפּערשטענדליך גאנץ שמאָלע, אין וועלכע א מענש האָט זיכער ניט געקענט האָבען קיין בעקוועמע וואָהנונג אָדער זאָנאר נאכטלענער; אָבער אויף בעהאלטען זיך פון מענשען איז דאָרט געווען א גוטער פּלאַץ, ווייל עס וואָלט דאָרט שווער געווען צו געפינען אזעלכען וואָס וויל ניט געפונען ווערען. דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך גענומען צייט און זיי האָבען געמאכט גענויע אונטערזוכונגען און פאָרשונגען אין דיא הייהלען און לעכער וואָס דאָרט האָבען זיך געפונען. אין מאנכע הייהלען זיינען זיי קוים אריינגעקראַכען און זיי האָבען געמוזט בעלייכטען דעם וועג מיט פייער, ווייל עס איז דאָרט געווען שטאַק פינסטער און קיין שטראַהל ליכט איז פון ערגיץ ניט אריינגעקומען. איבעראַל איז געווען שטיל. קיין שאַרף איז ניט געהערט געוואָרען און עס האָט ניט אויס-געזעהן, אז א מענשען'ס פוס זאָל ווען האָבען בעטראַטען יענע וויסטע גריבער און פון נאָטור געשאַפענע טונעלען. מען האָט אין קיין פּלאַץ דערקענט, אז א שטיין זאָל האָבען אָנגעוואָרפען געוואָרען אָדער אָבגערוקט פון זיין פּלאַץ און קיין מינדעסטער צייכען פון אירגענד וועלכע מענשליכע טהעטיגקייט איז דאָרט געווען צו בעמערקען.

אָבער ווען דער איינזשינר און דער רעפּאָרטער זיינען געקומען צום ברעג פון איינע פון דיא הייהלען, וואָס האָט זיך אריינגעצויגען אייניגע הונדערט פוס אין בארג, האָט הארדינג געהערט א גערויש. ער האָט וועגען דעם אויפמערקזאם געמאכט זיין בעגלייטער און יענער האָט אויך צוגעגעבען אז ער הערט א גערויש אזוי וויא דאָס זידען פון כעמישע שטאַפען אין בויך פון דער ערד.

— וויא עס זעהט אויס — האָט גידעאָן ספּילעט געזאָגט — האָט זיך נאָך דאָ דער וואולקאן אין גאנצען ניט אויסגעלאָשען.

— עס קען זיין — האָט הארדינג געענטפּערט — אז זייט דאמאָלס ווען מיר האָבען אויסגעפּאָרשט דעם קראַטער (מויל פון א וואולקאן, פון א פייער-שפייענדען בארג) איז אין איהם געוואָרען אן ענדערונג. דאמאָלס איז ער געווען אין גאנצען טויט און ער האָט שפּעטער אָבגעלעבט און צוריק אָנגעפאנגען זיין טהעטיגקייט. יעדער וואולקאן קען אָפטמאָל אָבלעבען נאכהער וויא ער איז א געוויסע צייט טויט.

— אָבער אויב א וואולקאנישער אויסברוך זאָל פאסירען אויף'ן בארג פּרענקלין — האָט ספּילעט געפּרעגט — וואָלט עס געווען א געפּאָר פּאָר'ן לינקאָלן אינוועל?

— איך דענק אז ניט — האָט האַרדינג געענטפערט — זאָלאַנג דער קראַ-
מער איז אָפּען וועלען דיא שטייגער און דיא לאווא אהין פאלען און פערשוואנדען
ווערען אין זיין טיעפען אָבגרונד.

— סידען דיא לאווא זאָל אויפרייסען א נייע עפענונג — האָט זיך ספילעט
אָבגערופען — דאן וואָלט פילייכט געווען א געפאהר.

— און ווארום זאָל דאָס א נייע עפענונג אויפגעריסען ווערען? — האָט
האַרדינג געפרעגט — קען דער וואולקאן ניט געהן אין דעם וועג וואָס דיא נאטור
האָט פאר איהם אָנגעגרייט?

— איך מוין, אז וואולקאנען זיינען אָפט קאפריזונע — האָט ספילעט גע-
ענטפערט — און זיי קענען אמאָל אראָבגעהן פון דעם וועג וואָס דיא נאטור
האָט פאר זיי בעשאפען.

דאָס קען אויך פאסירען — האָט האַרדינג בעשטעטיגט.

— אָבער קען דאָ פאסירען אן ערד-ציטערניס? — האָט ספילעט געפרעגט.

— אימער! — האָט האַרדינג געענטפערט — בעזאָנדערס, ווען דיא
אונטערערדישע וואולקאנישע קרעפטען הויבען אָן אויפצואוואכען נאָך א צייט
פון רוה און זיי האָבען הינדערניסע אין וועג. ווען א וואולקאן האָט קיין אָרט
פון וואנען ארויסצופלאצען, איז ער געפעהרליך און איך ווינט ניט אז אזעלכעס
זאָל פאסירען. אָבער יעדענפאָלס, דענק איך, איז פראָספעקט האַיטס אויסער
געפאהר, ווייל דער באָדען פון דאנען ביז פראָספעקט האַיטס איז דורכאויס פיעל
ניעדעריגער און דער וואולקאן וועט געפינען פלעצער וואו אויסצוברעכען פאר
פראָספעקט האַיטס.

— מיר האָבען נאָך ניט בעמערקט קיין רויך אין דער הויך אויף בארג —

האָט דער רעפארטער בעמערקט — און דער אויסברויך קומט נאָך ניט.

— יא, פריינד ספילעט, מיר האָבען נאָך קיין רויך אָדער דאמפף ניט גע-
זעהן. מעגליך אז דער קראטער איז פערשטאָפט און דער וואולקאן זוכט ערשט
אן אנדער וועג ארויסצופלאצען און איך וויערעהאָל מיינע ווערטער, אז איך
ווינט ניט אז דאָס זאָל געשעהן. בעסער זאָל אזעלכעס ניט פאסירען.

— אָבער מיר האָבען קיין טעות ניט — האָט דער רעפארטער געזאָגט —

מיר הערען דאָ מורמלענדיג און מיר ווייסען ניט וואָס?

— יא, אָהן צווייפעל — האָט דער אינווייניג געענטפערט — עפעס געהט
דאָרט אָן אין בויך פון דער ערד, אָבער מיר קענען דיא וואולקאנישע שפראך ניט
פערשמעהן און מיר קענען פאָראויס ניט וויסען דיא רעזולטאטען. דאָס פער-
בלייבט צו ווארטען און זעהן.

האַרדינג און ספילעט זיינען ארויס פון הייהל און איבערגעגעבען זייערע

קאָמפּאניאָנען א כעריכט פון דעם וואולקאנישען פייער וואָס וועט וואהרשיינליך קירצליך אויסברעכען.

— זאָל ער פרובירען! — האָט פענקראָפט אויסגעשריען — אויב דער וואולקאן וויל שפיעלען זיינע שטיק, זאָל ער שפיעלען! ער וועט שוין געפינען זיין ווירטה!

— וועמען מיינט איהר? — האָט נעב געפרעגט.

— איך מין — האָט דער מאטראָז געענטפערט — אונזער גוטען גייסט, אונזער גוטען פערבאָרגענעם מלאך. ער וועט דעם וואולקאן אויך פערמאכען דעם מויל פון אונזערטוועגען. ער האָט אונז געהאָלפען און בעשיצט ביז היינט און ער וועט אונז ווייטער אויך ניט פערלאָזען.

פענקראָפט האָט, וויא עס האָט אויסגעזעהן, געגלויבט, אז א הייליגער גייסט, א מלאך האָט עס זיי ביז דאמאָלס בעוויזען דיא פיעלע וואונדער, און ווירקליך האָט מען אנדערש ניט געקענט דענקען, ווייל ווען דאָס וואָלט געטהאָן געוואָרען פון א מענש, פון פלייש און בלוט, וואָלט מען דאָך איהם געזעהן, וואָלט מען דאָך וועניגסטענס אירגענד וועלכען שפור צו איהם געפונען.

פון דעם 19טען ביז דעם 25טען פעברואר האָבען דיא קאָלאָניסטען גרינדליך דורכגעזוכט דעם גאנצען נאָרדליכען זייט פון לינקאָלן אינזעל. זיי האָבען יעדען פעלז איבערגעטאפט. זיי האָבען קיין היהל, קיין גרוב, קיין לאָך אין א שטיין ניט פערפעהלט צו אונטערזוכען און צו אויספארשען, אָבער זיי האָבען קיין מינד דעסטען שפור געפונען צו דעם פערבאָרגענעם רעטונגס-ענגעל. זיי האָבען אויך געזוכט אין אייניגע אנדערע געגענדען פון אינזעל און זיי האָבען אלץ קיין זאך ניט ענטדעקט וואָס זאָל צייגען אירגענד וועלכען צייכען, אז דער פערבאָרג גענער איז דאָרט געווען, און זיי האָבען אלע אָנגעהויבען צווייפלען, אויב זייער וואָהלטהעטער איז א מענש אָדער פילייכט טאקי א הימעלשער גייסט.

דעם 25טען פעברואר האָבען דיא קאָלאָניסטען אויפגעגעבען זייער פאָר-שונגס ריזע און זיי האָבען זיך אומגעקעהרט אין גראניט הויז.

מיט א מאָנאט שפעטער, דעם 25טען מערץ, האָבען זיי געפיערט דעם דרייטען יאהרעס-פעסט פון זייער אָנקומען אויף'ן לינקאָלן אינזעל.

14 מעם קאפיטעל.

דריי יאָהר אויף'ן אינזעל. — בויען א נייע שיף. — קיין שפור צום פערבאָר גענעם. — אויפגעבויט וואָס דיא פיראַטען האָבען פערניכטעט. — דיא שטאַרקע קעלט. — וואולקאַנישער אויסברוך נאָהענט.

דריי יאָהר האָבען שוין דיא אנטלאָפּענע געפאנגענע פון ריטשמאָנד פער-
בראַכט אויף'ן אינזעל לינקאָלן און זיי האָבען וועגען זייער היים פיעל געדענקט
און זעהר אָפט גערעדט וועגען זייער בעליעבטעם לאַנד, דיא פּעראַייניגטע שטאַט-
טען פון אמעריקאַ.

דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געצווייפעלט אז דיא בירגער קריעג האָט זיך
געענדיגט און אז דיא גערעכטע האָבען געוואונען. אָבער וויפיעל בלוט האָט עס
געקאָסט? וויפיעל פון זייערע פריינד זיינען דאָרט געפאלען אויף'ן שלאכט־פעלד?
וועגען דעם פלעגען זיי זעהר אָפט רעדען. זיי זיינען זעהר גערן געווען צו קור
מען צוריק אין זייער אלטע היים, צו זעהן זיך מיט זייערע אייגענע און צו ער-
פאהרען וועגען דיא עקאָנאָמישע און פאָליטישע לאַגע פון זייער לאַנד. אָבער
ווען אזא געלעגענהייט זאָל זיך זיי מאַכען האָבען זיי לעצטענס ניט געדענקט
צו פערבלייבען אין זייער געבורטס־לאַנד, זאָנדערן צו פערבריינגען דאָרט א
קורצע צייט און צוריקקעהרען זיך נאָך זייער קאָלאָניע, וועלכע זיי האָבען צו-
פעליג ענטדעקט און געגרינדעט, וואו זיי וואָלטען נאכהער געווען אונטער דיא
שוץ פון דיא רעגירונג פון דיא פּעראַייניגטע שטאַטען.

זיי האָבען וועגען דעם פּאָנטאַזירט, געטרוימט; אָבער עס איז געווען זעהר
ווייטלויפּיג אז זייערע הלומות זאָלען פּערווירקליכט ווערען.
עס זיינען בלויז געווען צוויי וועגען דורך וועלכע זייער וואונש וואָלט גע-
קענט ערפילט ווערען — ענטוועדער א שיף זאָל קומען צום לינקאָלן אינזעל און
זיי נעהמען אהיים, אָדער זיי זאָלען אליין בויען אזא שיף, וואָס זאָל זיי אמוויר-
ניגסטען בריינגען צו בעזעצטעם לאַנד.

— סיידען — האָט פּענקראָפט געזאָגט — דער גוטער מלאַך, וואָס האָט
אונז אזוי פיעל גוטעס געטהאָן, וועט אונז געבען דיא מיטעל צו קומען אין
אונזער לאַנד; ווען ניט ער, וועלען מיר שוין דאָ שטאַרבען און מיר וועלען אונ-
זער אלטע היים ניט זעהן.

ווען יעמאנד זאָל געווען קומען און זאָגען, אז א גרויסע שיף איז פון זייער-
וועגען אויסגעוואקסען איבער נאכט, וואָלטען פּענקראָפט און נעב דאָס געגלויבט
און זיי וואָלטען עס צוגערעכענט צו דיא אנדערע וואונדער פון זייער געהיימיניס-
פאלען רעטער און בעשיצער.

אָבער סײַרום האַרדינג האָט אַלץ נײַט געגלױבט אין אײַבערנאַטירלײַכע און ער האָט זײַנע קאָמפּאַניאָנען געראַטהען, אז זײ זאָלען זיך אַלײן העלפּע וויא ווייט זײ קענען און נײַט פּערלֶאָזען זיך אין גאַנצען אויף דיא הילף פון דעם מאַן אָדער מלאַך וואָס האָט שוין פאַר זײ זעהר פּיעל געטהאָן. זײן פּלאַן איז געווען אז זײ זאָלען דערווייַל בויען א שײף, ווייַל זײ מוזען אזױ שנעל וויא מעג לײך אוועקפּיהרען אויף'ן אינזעל טײַבאָר א דאָקומענט, אין וועלכען עס זאָל בעיִרכטעט ווערען, וואו אײַרטאָן געפּינט זיך.

אויפבויען אזא שײף האָט געדאַרפּט דויערען וועניגסטענס זעקס מאָנאַטען. דעם אינזשניר איז אײַנגעפּאַלען אן אידעע, אז יא בויען א נייע שײף זאָלען זײ שוין בויען א גרעסערע און א מעהר זיכערע, אין וועלכע מען זאָל קענען אונטערנעהמען א ווייטערע רײזע וויא צום אינזעל טײַבאָר.

— מײַנע פּרײַנדע — האָט ער געזאָגט צו זײַנע קאָמפּאַניאָנען — אײַך דענק, אז אײַצט ווען אונזער "באַנערווענטשור" איז שוין נײַטאָ און מיר נעהמען זיך בויען א נייע שײף, איז ראטהזאם אז מיר זאָלען בויען א גרעסערע און פעס־טערע שײף. זאָל דיא ארבייט דויערען אביסעל לענגער און מיר זאָלען האָבען א ריכטיגע שײף. מיר זײַנען נײַט זיכער אויב דיא שאַטלענדישע שײף וועט קומען אויף'ן אינזעל טײַבאָר אָבצונעהמען אײַרטאָן, און פּילײכט איז זיא שוין דאָרט געווען און אז אײַרטאָן איז נײַט געפונען געוואָרען איז זיא צוריק אוועק. מיר האָבען זיך אַלזאָ נײַט צו אײַלען מיט דער רײזע צו יענעם אינזעל און מיר דאַר־פען זיך בעסער נעהמען צײַט און אויסבויען אזא שײף, וואָס זאָל אונז קענען בריינגען קײן נײַזעלעלאַנד אָדער אויף דיא פּאָלינעזישע אינזלען. וויא דענקט אײַהר, מײַנע פּרײַנדע?

— אײַך דענק — האָט דער מאַטראָז געענטפּערט — אז מיר קענען בויען א גרויסע שײף אזױ גוט וויא א קלײַנע. האָלץ פּעהלט אונז נײַט, ווערק־צײַג האָבען מיר אויך, עס איז בלוזי אן אונטערשיעד אין צײַט.

— וויא לאַנג וועט דויערען צו בויען א שײף פון צוויי הונדערט פּופּציג ביז דריי הונדערט טאָן? — האָט דער אינזשניר געפּרעגט.

— אמוזײַניגסטען זיעבען אָדער אכט מאָנאַטען — האָט פּענקראַפּט גע־ענטפּערט — אָבער מען דאַרף נײַט פּערגעסען, אז דער ווינטער איז נאָהענט און אין דיא גרויסע קעלטען וועלען מיר נאָר נײַט קענען טהאָן. מיר דאַרפען דאָ־רום רעכענען מעהר וויא אכט מאָנאַטען פון הײַנט.

— קײן אונגליק נײַט — האָט האַרדינג געזאָגט — וועט דויערען נאָך א מאָנאַט, אָבער מיר וועלען אַלץ ארויסקומען אויף א גינסטיגע צײַט ארויסצו־פּאָהרען צום אינזעל טײַבאָר אָדער אירגענד וואו ווייטער.

— זאָל זײן אזױ — האָט דער מאַטראָז אײַנגעשטימט — מאכט אויס,

הערר קאפיטאן, אייערע פלענער, דיא ארבייטער זיינען פערטיג. איך דענק אז איירטאָן וועט אונז אויך פיעל בעהילפיג זיין.

דיא איבעריגע מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע האָבען איינגעשטימט צו הארדינג'ס פלאַן און זיי זיינען וויליג געווען צו נעהמען זיך שוין צו דער ארבייט.

סיידוס הארדינג האָט זיך באלד גענומען מאכען צייכונגען און פלענער. אין דער זעלבער צייט האָבען דיא אנדערע קאָלאָניסטען אויסגעהאקט בויער און פון זיי געמאכט בוי מאטעריאל צו בויען דיא שיה. זיי האָבען צו דיעזען צוועק אויסגעקליבען דיא בעסטע האָלץ וואָס זיי האָבען געפונען. זיי האָבען דעם מאטעריאל געבראכט אין דיא "טשימניס", וואו זיי האָבען עס צוואמענגעלעגט, אום עס זאָל זיך טרוקענען.

עס איז ווערטה צו דערמאָהנען, אז הערר דזשופ האָט דיא קאָלאָניסטען פיעל געהאָלפען אין אויסהאקען דיא בויער און אין ברוינגען דיא האָלץ אין דיא "טשימניס". דער אָראנגראוטאנג האָט געארבייט פלייסג און ער האָט דיא לייטע פיעל נוצען געבראכט.

אין מאָנאט אפריל זיינען מעהרסטענטהייל געווען שעהנע וועטערען. דיא קאָלאָניסטען האָבען אין יענעם מאָנאט געהאט צו טהאָן נאָך ארבייט; זיי האָבען, נעמליך, פערריכט און אויפגעבויט אלעס וואָס דיא פיראטען האָבען פערניכטעט אויף פראָספעקט האַיטס. זיי האָבען צוריק אויפגעבויט דיא מיהל און דעם געפליעגעליהויה, וועלכען זיי האָבען געמאכט גרעסער, אום צו קענען אריינגעהמען מעהר פויגלען. דיא קאָלאָניע איז אין יענעם מאָנאט רייכער געוואָר רען מיט א וויכטיגען אינסטרומענט, נעמליך, אן אקעראייזען מיט אלע איינ-ריכטונגען איינצושפאנען אין איהם אָקסען. דיא אָנאגאס האָבען דיא קאָלאָני-סטען בענוצט אלס אָקסען און זיי האָבען מיט זיי זייער פעלד געאקערט. אין אבענד פלעגען דיא קאָלאָניסטען קומען פון זייער ארבייט און זיי פלעגען אין גראניט הויז שמועסען און מאכען פלענער פאר דיא צוקונפט און זיי האָבען זיך געפיהלט גליקליך איבער גליקליך.

איירטאָן איז פערבליבען מיט זיינע פריינד אין גראניט הויז און ער האָט שוין מעהר קיין לוסט געהאט צו לעבען אין איינזאמקייט ביי דיא פיה-שטאהלען. אָבער ער איז מעהרסטענטהייל געווען אומעטיג, פערזאָרגט און ער האָט זיך ניט בעטהייליגט אין לוסטיגע אונטערהאלטונגען. דערפאר אָבער האָט ער זיך פון דיא שווערסטע ארבייט ניט אָבגעזאָגט און ער האָט מיט אלע קרעפטען געארבייט פאר'ן וואָהלזיין פון דער קאָלאָניע.

אונטערדעסען האָבען דיא בעזיצער פון אינוועל אויף ניט פערנעסען אָן זייערע שפעסען און ציענען וואָס זיי האָבען געהאט אין דיא שטאהלען און א טאָג איבער א טאָג פלעגט איינער פון זיי אהין פאָהרען מיט'ן וואָגען און זעהן,

אז דיא טהיערע זאלען דאָרט האָבען אלעס וואָס זיי פאָדערען. צוריק פלעגט ער בריינגען מילך פון דיא ציענען און אָפּטמאָל אויך פויגלען און טהיערע וואָס ער פלעגט אויף וועג שיסען.

הערבערט און ספילעט פלענען מעהר פאָהרען צו דיא שטאהלען וויא דיא אנדרעע קאָלאָניסטען. זייער קאָך-מאסטער איז אלץ געווען נעב און פענקראָפּט פלעגט איהם ארויסהעלפען.

עס איז איבעריג צו זאָגען, אז דיא טעלעגראף דראָטען צווישען גראניט הויז און דיא פיה-שטאהלען, וואָס דיא פיראטען האָבען צוריסען, האָבען דיא קאָלאָניסטען צוריק געבראכט אין גוטע אָרדנונג און ווען איינער פון זיי איז געווען אין דיא פיה-שטאהלען, האָט ער זיך מיט זיינע קאמעראדען אין גראניט הויז דורכגעדרט דורך דיא דראָטען.

אָבוואָהל דער אינזעל איז שוין ערשט געווען זיכער, ווייל פון דיא פירא-טען איז קיין איינער פערבליבען, דאָך האָבען דיא קאָלאָניסטען געפונען פאר נוי-טהיג צו זיין פאָרויכטיג און היטען זיך פאר אן אונערווארטעטען איבערפאל. אזוי וויא יענע באנדע פיראטען זיינען צו זיי געקומען צופעליג, קען דאָך פאסירען אז אן אנדער באנדע זאָל אויך פערבליבנדען אויף זייער אינזעל, און ווער קען וויסען? פיליכט ווייסען ערגיץ באָב הארווי'ס פריינד וואָס איהם און זיינע מענשען האָט געטראָפען אויף לינקאָלן אינזעל און זיי וועלען קומען ראכע נעהמען פון דיא קאָלאָניסטען? זיי פלענען דארום אלע טאָג קוקען דורך א טעלעסקאָפּ אויף ים, אום צו זעהן אויב א שיה קומט ניט אָן.

זיי האָבען קיינע פערדעכטיגעס ניט בעמערקט, דאָך איז דער טעלעסקאָפּ אימער געווען ביים האנד און זיי האָבען ניט פערפעהלט צו מאכען זייערע בע-אָבאכטונגען.

דער אינזשיניר האָט איין אכענד אויפגעגעבען א פראַיעקט, אז זיי זאלען בעפעסטיגען זייערע שטאהלען. דיא גראניט הויז איז געווען זיכער פון אן איר בערפאל. אהין האָט קיינער ניט געקענט צוקומען און הארדינג האָט געוואָלט דאָס דיא שטאהלען זאלען אויך זיין פעסט און זיכער פון אירגענד וועלכען פיינד. זיין פלאן איז געווען צו מאכען א הויכען און פעסטען פארקאן ארום און ארום, וואו זיי זאלען זיך קענען איינשליסען און זיכער זיין, אין פאל עס פאסירט נאך אמאָל אזא צופאל וויא לעצטענס מיט דיא פיראטען. וועגען דיעזען פראַיעקט האָבען דיא קאָלאָניסטען זיך געדארפט איבערלעגען. יעדענפאלס האָט עס באלד ניט געקענט געהאָן ווערען און מען האָט געדארפט ווארטען אויף א גינסטיגער צייט.

דעם פופצעהנטען מאי איז דער אונטערשטער טהייל פון דער נייער שיה געווען פערטיג. דיא שיה איז געווען הונדערט און צעהן פוס לאנג און פינף און צוואנציג פוס ברייט אין מיטען. ביי דיא ברעגען איז זיא געווען שמעלער. מעהר

וויא דעם אונטערשטען טהייל האָבען דיא שיפס־בויער ניט געקענט מאכען ביז דיא שלעכטע ווינטער וועטערען האָבען זיך אָנגעפאנגען און דיא ארבייט האָט ניט געקענט פאָרטגעזעצט ווערען.

אָבער פענקראָפּט און איירטאָן, דיא פלייסנסטע ארבייטער צווישען דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט אזוי גיך אויפגעגעבען דיא ארבייט. זיי האָבען דיא רעגענס, ווינטען און קעלט ניט געשטערט פון בויען דיא שיף. א קלאפ פון א האמער אָדער פון א האק, פלעגט פענקראָפּט זאָגען, ברענגט דיא זעלבע נוצען אין וואָס פאר א וועטער עס זאָל ניט זיין, ווייל דיא ארבייט וואָס ווערט איין מאָל אָבערטהאָן דארף מען א צווייטען מאָל ניט טהאָן. ער און איירטאָן זיינען ניט איינמאָל אויסגעווייקט געוואָרען פון רעגען און פיעל געליטען פון קעלט, אָבער דאָס האָט זיי ניט אָבערהאלטען פון טהאָן מעהר אָדער וועניגער פאר דער נייער געביידע.

אָבער נאכהער זיינען געוואָרען אזעלכע פרעסט, אז עס איז געוואָרען אונ־מעגליך זאָגאר פאר פענקראָפּט און איירטאָן אָנצוגעהן ווייטער מיט דער ארבייט. דיא האַלץ איז געווען געפאָרען און הארט אזוי וויא שטיין און צו אן אייזערנעם אינסטרומענט האָט מען זיך ניט געקענט צוריהרען, און דיא גאנצע ארבייט פון בויען דיא שיף איז דעם צעהנטען יוני אויפגעגעבען געוואָרען. איינמאָל ווען דיא קאָלאָניסטען האָבען אָנגעפיהרט א געשפרעך וועגען דיא אונטערעגליכע קעלטען, האָט סיירום הארדינג געזאָגט צו זיינע קאָמפאניאָנען :

— עס איז אָנגענומען דאָס אויף אינזלען און ביים ברעג פון ים איז ניט אזוי קאלט וויא אין לענדער וואָס ליגען אונטער דער זעלבער ליניע. דאָס ווערט ערקלערט דערמיט, וואָס דאָס וואסער פון מעער נעהמט זומער אין זיך אריין ווארימקייט און ווינטער געהט דיעזע ווארימקייט ארויס. אינזלען וואָס זיינען ארומגערינגעלט פון ים אין אלע זייטען ווערען, זאָ צו זאָגען, בעהייצט מיט דיא ווארימקייט וואָס איז אָנגעזאמעלט אין גרויסען רעזערוואַר.

— אָבער ווארום — האָט הערבערט געפרעגט — האלט דיעזער רעגעל ניט אויס אויף אונזער לינקאָלן אינזעל ?

— דאָס איז שווער צו ערקלערען — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — איך ווייס ניט אויף זיכער ווארום דאָ איז אזוי קאלט, אָבער איך דענק אז דאָס קומט דערפון וואָס אונזער אינזעל ליגט מעהר צו זידען (דרום זייט), און דאָס ווייסט דוא דאָך, מיין יונגע, אז אויף'ן זידליכען האלב־קוגעל איז קעלטער וויא אויף'ן נאָרדליכען.

— יא — האָט הערבערט געזאָגט — אייזבערג בעגענענט מען גיכער אין זידליכען זייט פון שטילען ים וויא אין נאָרדליכען.

— דאָס איז אמת — האָט פענקראָפּט בעמערקט — ווען איך בין אמאָל

אומגעפאָהרען מיט וואלמיש פאננער האָב איך זיך איבערצייגט אז אייזבערג שווימען דאָס רוב אין זירען.

— עס קען זיין — האָט גידעאָן ספילעט זיך אָבגערופען — אז דיא יעצטיגע קעלט אויף לינקאָלן אינזעל קומט פון אייזבערג וואָס שווימען אירגענד וואו ניט ווייט פון דאנען.

— אייער מיינונג איז אזעלכע וואָס קען אָנגענומען ווערען — האָט סירוס הארדינג געזאָגט — עס איז זעהר מעגליך אז אייזבערג זיינען פּעראנטוואָרטליך פאר דיא שווערע ווינטערען וואָס מיר האָבען דאָ. אָבער איך וועל אייך זאָגען נאָך א זאך, ווארום אויף'ן זידליכען האלב-קוגעל איז קעלטער. דאָס איז גאָר איינפאך: דיא זונן איז זומער געהענטער צו זירען, דערפאר איז זיא ווינטער ווייטער, און וואָס ווייטער דיא זונן איז, אלץ קעלטער איז. דעריבער טאקי האָר בען מיר דאָ דיא זומערען אויך שווערע מיט גרויסע היצען.

— אָבער ווארום, הערר קאפיטאן — האָט דער מאטראָז געפרעגט — איז דיא וועלט איינגעטהיילט געוואָרען אזוי שלעכט? ווארום זאָל ניט זיין איבעראל גלייך? איז דאָס ניט אן אונרעכט?

— פריינד פענקראָפּט — האָט דער אינזשיניר געענטפערט לאכענדיג — אויב עס איז רעכט אָדער ניט מוזען מיר זיין אונטערוואָרפען דיא נאטור געזעצע. אָבער איך וויל אז איהר זאָלט דיא זאך פּערשטעהן און איך וועל עס אייך ער-קלערען. דיא ערד דרעהט זיך ניט ארום דער זונן אין א קיילעכדיגען צירקעל, זאָנדערן אין אן אייפּאָרמיגען קרייז, דעריבער מוז אויסקומען, אז אמאָל איז א טהייל פון דער ערד ווייט פון דער זונן און אמאָל געהענטער. ווינטער קומען אויס דיא זידליכע לענדער גאנץ ווייט פון דער זונן. דיא היץ פון דעם גרויסען געמליכען לאַמפּ קומט וועניג צו יענעם טהייל ערד און דארום איז דאָרט קאָלט. דיא וועלט איז אזוי בעשאפען געוואָרען און מענשען, וויא געלערענט זיי זיינען, קענען קיין ענדערונג מאכען אין דער מעכאניזם פון דער וועלט, וועלכע גאָט אליין האָט איינגעריכטעט.

— און דאָך — האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען — איז דיא וועלט זעהר געלערענט און געבילדעט. וואָס פאר א גרויסען בוך מען וואָלט, הערר קאפיטאן, געקענט מאכען פון אלעם וואָס מענשען ווייסען!

— און וואָס נאָך פאר א גרעסערען בוך וואָלט מען געקענט מאכען פון

דאָס וואָס מען ווייס נאָך ניט! — האָט הארדינג געענטפערט מיט א שמייכלע.

דיא קעלט איז אין דיא ווייטערע טעג פון מאָנאט יוני געוואָרען אלץ שטארק קער און שטארקער און דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען געצוואונגען צו זיין איינגעשפארט אין גראנים הויז. דאָס איז פאר זיי געווען אונערמרגליך, בער זאָנדערס פאר גידעאָן ספילעט, וועלכער האָט ניט געקענט לעבען אָהן בעשעפטיגונג.

ביים רעפארטער איז אירגענד וועלכע ארבייט געווען א צייט פערטרייב צו פערנעסען זיין בענקענים נאָך צייטונגען און נאכריכטען פון דער אויסערער וועלט, וועלכע ער איז זעהר גערן געווען צו וויסען.

דיא קאָלאָניע פון לינקאָלן אינוועל איז דאמאָלס געווען אויף'ן העכסטען שטאפעל פון פראָגרעס. דורך דיא דריי יאָהר שווערע ארבייט האָבען דיא קאָלאָניסטען דאָרט ערוואָרבען אלעס וואָס מענשען דארפען האָבען. עס האָט זיי קיין זאך ניט געפעהלט און זיי האָבען זיך ביינאהע געקענט פערגלייכען מיט איינוואָהנער פון ציוויליזירטע לענדער. זיי האָבען געהאט א גוטע וואָהנונג, קליידער, תבואה, פיה, פערשיעדענע כעמישע מאטעריאלען, ווערק־צייג, אינ־סטרומענטען, וואפען און אלע אנדערע מענשליכע בעדירפניסע. דיא לייטע האָבען אויף'ן איינוואמען אינוועל געלעבט נאנץ ברייטלעך, אויף'ן בעסטען ארט, און מען קען זאָגען, אז מעהר וויא א צייטונג האָט זיי דאָרט ניט געפעהלט.

אזוי זיינען פאָראיבער דיא ווינטער מאָנאטען, יוני, יולי און אוגוסט. דורך דער צייט זיינען דאָרט געווען אונגעהייער גרויסע פרעסט און שטורם־ווינדער, אָבער דיא קאָלאָניסטען האָבען אין גראניט הויז קיין קעלט ניט גע־ליטען. זיי האָבען געהאט גענוג האַלץ און קויהלען און זיי האָבען זייערע אויווענס שטענדיג געהייצט. זיי האָבען דיא הייז־מאטעריאלען ניט געשפאָרט און זיי האָבען געווארימט זייערע צימערען מיט א ברייטער האנד.

אי דיא קאָלאָניסטען, אי דיא טהיערע וואָס זיי האָבען געהאָדעוועט זיינען געווען אין בעסטען געוונדהייטס צושטאנד. הער דזשופ איז געוואָרען א נאנצער מאן. ער האָט דיא קאָלאָניסטען בעדיענט אויף'ן בעסטען ארט. ער האָט פערשטאנען אלעס וואָס מען האָט צו איהם גערעדט און האָט יעדע זאך געטהאָן פינקטליך. ער איז פילייכט געווען דער געבילדעטסטער אָראנגאוטאנג אין דער נאנצער וועלט.

פערקאָפט פלעגט איהם רופען "דער דיענער מיט פיער הענד" און ער פלעגט זיך אָפט וויצלען, אז עס איז קיין וואונדער וואָס דזשופ טהוט אלעס אזוי שנעל און גוט, ווייל ער האָט צוויי מאָל אזוי פיעל הענד וויא א מענש און ער קען דארום טהאָן צוויי מאָל אזוי פיעל ארבייט.

אין פערלויף פון דער נאנצער צייט פון דיא זיעבען מאָנאטען זייט דיא קאָלאָניסטען האָבען געמאכט דיא פאָרשונגען ארום דעם בארג פערענקלין, האָבען זיי פון זייער געהיימיניספאלען בעשיצער גאָר ניט געהערט. עס איז אוועק דער מאָנאט סעפטעמבער, אין וועלכען עס איז שוין געווען שעהנעס וועטער, און דער פערבאָרגענער האָט זיך אַלייַ כּיט געלאָזט הערען. דיא קאָלאָניסטען האָבען, אמת, דורך דער צייט נישט געדארפט האָבען זיין הילף, ווייל קיינע בעזאָנדערעס האָט מיט זיי נישט פאסירט; אָבער זיי זיינען אַלייַ גערן געווען צו געפינען איהם,

אָנקוקען איהם און ווארים דריקען זיינע הענד, וועלכע האָבען אזוי פיעל גע- טהאָן פאר זיי, דיא עלענדע בעזיצער פון אינזעל.

און מערקווירדיג! אלע צייכענס פון דיא געהיימניספאלע פערזענליכקייט זיינען פערשוואונדען געוואָרען. טאפ, וועלכער פלעגט אמאָל בילען ביים ברונים, האָט דורך דער גאנצער צייט קיין איין מאָל געבילט. דזשופ האָט אויך קיין צייכען בעוויווען, אז ער שפירט עפעס אויף'ן גרונד פון ברונים. דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען זיכער, אז דאָס בילען פון הונד און דאָס ברומען פון דער אפע האָט בען געהאט א צוזאמענהאנג מיט דעם פערבאָרגענעם; דיא טהיערע האָבען איהם אמאָל געשפירט, זיי האָבען געפיהלט ווען ער האָט זיך געפונען ארום גראַד ניט הויז אָדער אונטערן גראַניט הויז, און אין פערלויה פון דיא לעצטע אכט מאָד נאטען האָבען זיי איהם ניט געשפירט! וועט זיך שוין ניט מאכען אזא צופאל וואָס וועט דעם געהיימען רעטער בריינגען צו צייגען זיינע וואונדער? איז ער שוין אין גאנצען פערשוואונדען אָדער ער וועט נאָך וויעדער אמאָל ערשיינען אויף דער סצענע? דאָס האָבען דיא קאָלאָניסטען געמוזט ווארטען, אז דיא צוקונפט זאָל ענטשיידען.

ענדליך איז דער ווינטער אין גאנצען פאָראיבער און אין דיא ערשטע טעג פון פריהלינג האָט פאסירט א זאך וואָס האָט דיא קאָלאָניסטען געמאכט צו זאָרגען.

דעם זיעבעטען דעצעמבער האָט סירוס הארדינג בעאָבאכטעט דעם באַרג פּרענקלין און ער האָט דערזעהן א רויך אויף'ן שפיץ באַרג און א געדיכטער דאמפּפּ האָט זיך אויפגעהויבען אין דער לופט.

דער וואולקאן האָט אָנגעהויבען זיין טהעטיגקייט און מען האָט געדארפט מורא האָבען פאר א שרעקליכען אויסברוך.

15 מעם קאפיטעל.

דער שעהנער סעזאן. — דער אָבענד פון פופצעהנטען אָקטאָבער. — א געהוימ- ניספאלע נאַכראַכט. — א שפאָציער צו דיא שטאהלען. — א טעלעגראַף דראַט. — אונטערערדישער קאנאַל. — דער געהיימניספאלער מאַן.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אוועקגעלעגט זייער ארבייט און זיי האָבען גע- בליקט אויף'ן שפיץ פון באַרג פּרענקלין, וואו דער אינזשיניר האָט זיי אָנגע- צייגט.

דער וואולקאן האָט אויפגעוואכט און האָט אָנגעפאנגען זיין העלישע טהעטיגקייט. אָבער וועלען דיא אונטערערדישע פייערען בריינגען שאדען צום

לינקאלן אינזעל? וועט דער אויסברוך זיין א געפעהרליכער? דאָס האָט מען פאַראויס ניט געקענט וויסען. יעדענפאלס האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געדענקט אז דער גאנצער אינזעל זאָל ליידען, ווען זאָגאר עס זאָל זיין א גרויסער און שרעקליכער אויסברוך. דער אינזעל האָט שוין איינמאָל אָדער מעהרערע מאָל געליטען פון וואַלקאן, דאָס האָבען בעוויזען דיא שוועבעל קוואלען און דיא לאווא וואָס איז געווען אָנגעוואָרפען ארום פרענקלין, און דאָך איז דער אינזעל פערבליבען גאנץ, און מען האָט געקענט האָפען אז דיעזען מאָל וועט אויך ניט זיין ערנער. אָבער דיא פערנאנגענהייט קען ניט פערענטפערען דיא צוקונפט. עס פאסירט אמאָל, אז דער אלטער קראמער ווערט פערשטאָפט און דיא אונטער-ערדישע פייערען מוזען דורכברעכען אן אנדער וועג ארויסצוקומען און דאן שמעקט עס שוין מיט געפאהר. אזעלכע פעלע האָבען שוין פאסירט און ווער ווייס אויב אויף'ן לינקאלן אינזעל וועט אזעלכעס ניט פאסירען?

סירוס הארדינג האָט עס ערקלערט צו זיינען קאָמפאניאָנען, אָבער ער האָט זיי ניט שווער געמאכט דיא הערצער און ער האָט ניט פראָפעצייהעט קיין געפאהר. יעדענפאלס, וואָס האָבען זיי געקענט העלפען? האָבען זיי דיא וואַלקא-נישע פייערען געקענט אָבהאלטען אז זיי זאָלען ניט ארויספלאַצען? אויסער-דעם, איז סירוס הארדינג אליין געווען כמעט זיכער, אז פאר דער גראַניט הויז שטעהט קיין געפאהר, סיידען עס זאָל קומען אן ערדציטערניס; אָבער דיא פיהר שטאהלען זיינען געווען אין גרויס געפאהר צו פערניכטעט ווערען אויב א נייער קראמער זאָל זיך עפענען ביים זידליכען זייט פון בארג פרענקלין.

פון יענעם טאָג אָן האָט שוין ניט אויפגעהערט צו רויכערען אויף'ן שפיץ פון בארג פרענקלין און דער רויך איז אלע מאָל געוואָרען גרעסער און גע-דיכטער; אָבער קיין פייער האָט מען ניט געזעהן.

דיא קאָלאָניסטען האָבען פון דעסטוועגען פאַרטגעזעצט זייער ארבייט ביים בויען דיא שיה. סירוס הארדינג האָט געמאכט א מאשין צו זעגען האַלץ. דיא מאשין איז געטריבען געוואָרען פון וואסער אזוי וויא א וואסער מיהל. עס איז געווען אזוי איינגעריכטעט, אז דער בוים אָדער דיא קלאַץ וואָס מען האָט געדארפט צוועגען האָט זיך דורך דעם מעכאניזם געשטופט לאַנגזאם, וועהרענדר זעגען האָבען זיך געהויבען ארויף און אראָפ און געשניטען דיא קלאַץ אויף ברע-טער. ארום ענדע פון מאָנאט סעפטעמבער איז דיא אויסערליכע געביידע פון דער שיה געווען פערטיג. אָבער עס האָט נאָך געדארפט נעהמען א היבשע צייט צו ענדיגען דיא גאנצע ארבייט און מאכען דיא שיה גינסטיג פאר א רייווע. צום גליק האָבען דיא קאָלאָניסטען געהאט פערטיגע אייווען ארבייט פון דער צושמע-טערטער פיראמען שיה און אויך נאָך זאכען וואָס זיי האָבען געקענט געברויכען צו זייער נייע געביידע און דאָס האָט זיי געשפאָרט פיעל ארבייט.

דיא ארבייט פון בויען דיא שיה איז אונטערבראָכען געוואָרען אויף א

וואָך צייט, ווייל דיא קאָלאָניסטען האָבען געדארפט ארונטערנעהמען דיא תבואה פון זייער פעלד און שניידען היי. ווען זיי זיינען מיט דיא פעלד ארבייט פערטיג געוואָרען האָבען זיי זיך וויעדער גענומען צו פערפערטיגען זייער שייף. זיי האָבען זעהר שווער געארבייט און ניט איינמאָל האָבען זיי א מאָהצייט דורכגעלאָזט און ניט געגעסען, ווייל זיי האָבען געזשאַלעוועט דיא צייט. זיי האָבען אויך זעהר וועניג געשלאָפען און זאָלאנג זייערע קרעפטען און אומשטענדיגען דען האָבען זיי ערלויבט, זיינען זיי אלץ געווען בעשעפטיגט ביים פערפערטיגען דיא שייף.

אַפּטמאָל פלעגען זיי אין דער קורצער צייט וואָס זיי האָבען געהאט צו שלאָפען אָנפיהרען געשפרעכען איינע מיט דיא אנדערע. זיי פלעגען געוועהנליך רעדען פון זייער צוקונפט און פאנטאזירען וועגען זייער גליקליכע רייזע אויף דער נייער שייף, וויא אזוי זיי וועלען קומען צו בעוואָהנטעם לאַנד, וויא זיי וועלען אויפגענומען ווערען אין זייער אייגענעם פאַטערלאַנד און וויא זיי וועלען נאכדער צוזאמען מיט אנדערע צוריקקומען אויף'ן אינזעל לינקאָלן, וועלכער וועט ווערען א טעריטאָריע פון דיא פּעראייניגטע שטאַטען, און זיי וועלען זיך אויף איהם בעזעצען און לעבען גליקליך אונטער דעם שון פון דער גרויסער און פרייער רעפובליק. צו קומען אהיים און פערבלייבען דאָרט, האָבען זיי קיינמאָל ניט געדענקט, בעזאָנדערס פענקראָפט און נעב, וועלכע האָבען שוין לאנג אָבנעדיגט, אז זיי וועלען זייערע יאָהרען דערציהען אויף'ן לינקאָלן אינזעל.

— הערבערט — האָט זיך איינמאָל דער מאַטראָז אָבנערופען — וועסט דוא פערלאָזען דיעזען אינזעל?

— קיינמאָל ניט, פענקראָפט — האָט הערבערט געענטפערט — בעזאָנדערס אז איהר ווילט דאָ פערבלייבען, וועל איך אויך זיין מיט אייך.

— דאָס איז שוין לאנג אָבגעמאַכט — האָט פענקראָפט געענטפערט — איך וועל שוין זיכער פערבלייבען א היעגער און דוא, הערבערט, וועסט הייראטהען, וועסט אהער בריינגען דיין פרוי און קינדער און מיר וועלען לעבען גליקליך. איך וועל דאָ פון דיינע יונגווארג מאכען לייט!

— אָבגעמאַכט! — האָט הערבערט געענטפערט מיט א געלעכטער און ער האָט זיך אין דער זעלבער צייט אביסעל פערשעהמט.

— און איהר, קאפיטאן הארדינג — האָט פענקראָפט פאַרטגעזעצט — וועט זיין דער גאָווערנאָר, דער רעגירער פון אינזעל! וויפיעל איינוואָהנער וועל לען מיר דאָ קענען האָבען? צעהן טויזענד, אמוועניגסטען!

אין אזעלכע געשפרעכען פלעגט פענקראָפט זעהר אָפט פערבריינגען זיינע און זיינע קאָמפאניאָנען'ס רוהע צייט. גידעאָן ספילעט האָט אויך פיעל געטירוימט וועגען דיא גלענצענדע צוקונפט פון לינקאָלן אינזעל און ער האָט שוין

זאגאר פאנטאזירט וועגען ארויסגעבען אן אייגענע צייטונג מיט'ן נאָמען "ניו לינקאָלן הערפֿאלד".

דעם מענשען'ס פאנטאזיע איז ברייט און ווייט. ער ווינשט פיעל, אָבער ניט אלעס קען ער צום טהאט בריינגען.

און ווער האָט געקענט וויסען דיא געפיהלען פון דזשופ און טאפ? פילייכט האָבען זיי אויך געטרוימט פון א גלענצענדע צוקונפט!

אירטאָן פֿלעגט קיין אנטהייל נעהמען אין דיעזע געשפרעכען. ער איז שטענדיג געווען שטיל. ער האָט נור געוואונשען אז לאָרד גלענארואן זאָל קור מען און ערקלערען פאר אלעמען אז זיינע זינד זיינען שוין אָבגעמעקט און אז זיין נשמה איז שוין ריין פון זיינע אמאָליגע פערברעכענס.

איין אבענד, דאָס איז געווען דער 15טער אָקטאָבער, האָבען דיא קאָלאָ-ניסטען אָנגעפיהרט א געשפרעך לענגער וויא אימער. עס איז שוין געווען שפעט אין אבענד, ווען פלוצלינג האָט זיך געהערט דער קלונג פון עלעקטרישען גלעקעל ביים טעלעגראף אפאראט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען זייערע אייגענע אויערען ניט געגלויבט. זיי זיינען אלע געווען אין גראניט הויז, היינט ווער קען דאָס קלינגען פון דיא פיה-שטאהלען?

— וואָס איז דאָס? — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — וואָס פאר א טייפעל קלינגט עס דאָרט?
קיין אנטוואָרט איז געקומען.

— עס איז א שטורמדיגער וועטער — האָט זיך הערבערט אָבגערופען — האָט ניט א שטורם עפעס א ווירקונג אויף עלעקטריציטעט?
הארדינג, אויף וועמען אלעמענס אויגען זיינען געווען געריכטעט, האָט א שאַקעל געטהאָן מיט'ן קאָפּ "ניין".

— מיר מוזען ווארטען — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט — דאָס איז עפעס א סיגנאל און דער וואָס האָט איינמאָל געגעבען א סיגנאל וועט געבען נאָך אמאָל.

— אָבער ווער, דענקט איהר, זאָל דאָס זיין? — האָט נעב פערוואונדערט געפרעגט.

— ווער? — האָט פענקראָפּט געענטפערט — וואהרשיינליך דער זעלבער, וואָס —

דער מאטראָז האָט קיין צייט געהאט צו ענדיגען דיא פראזע, ווען דער גלעקעל האָט וויעדער אָנגעהויבען קלינגען.

הארדינג איז צוגעגאנגען צום אפאראט און ער האָט דורף'ן טעלעגראף גע-פרעגט:

— וואָס ווינשט איהר? וואָס פערלאנגט איהר?

מיט אייניגע מאָמענטען שפעטער איז אָנגעקומען דורך'ן טעלעגראַף פּאָל-
גענדע נאכריכט:

"קומט זאָפּאָרט אין דיא פיה-שטאהלען!"

— ענדליך! — האָט האַרדינג אויסגעשריען — ענדליך האָט ער זיך אָב-
גערופען!

יא, ענדליך האָט עס געהאלטען דערביי, אז דיא זאָנדערבארע געהיימניסע
זאָלען ענטדעקט ווערען!

ניט אכטענדיג דערויף וואָס דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען מיעד און
שלעפּעריג, האָבען זיי זיך געאיילט וואָס שנעלער צו קומען צו דיא שטאהלען,
אום וואָס ניכער צו זעהן דיא פּערזענליכקייט, וועלכע זיי זיינען אזוי גערן גע-
ווען צו זעהן. נייע און פּרישע קרעפטען זיינען צו זיי אין יענעם מאָמענט גע-
קומען און דער לוסט צו רוהען און שלאָפּען איז פון זיי פּערשוואונדען. אין
אייניגע מאָמענטען ארום האָבען זיי אלע פּערלאָזען דיא גראַניט הויז און זיי
זיינען אלע געווען אונטען ביים ים. בלויז דזשופ און טאפּ זיינען פּערבליבען
אין הויז.

עס איז געווען א פינסטערע נאכט. דיא לבנה האָט דאמאָלס ניט געשיינט
און דיא שטערען זיינען געווען בעהאלטען איבער געדיכטע, פינסטערע וואָלקענס,
בלויז בליטצען האָבען פון צייט צו צייט בעלויכטען דעם האַריזאָנט.

עס האָט אויסגעזעהן, אז קירצליך וועט אָנהויבען דונערען און מען האָט גע-
קענט ערווארטען א גרויסען שטורם.

אָבער קיין זאך האָט ניט געקענט שטערען דיא קאָלאָניסטען זייער גאנג צו
דיא שטאהלען און קיין שטורם וואָלט זיי דערפון אָבגעהאלטען. זיי האָבען ניט
געצווייפלעט, אז דיא געהיימניספאלע פּערזאָן, וואָס האָט זיי אזוי פּיעל בע-
שיצט און געשטיצט, האָט עס זיי גערופּען און פאר זיי וואָלט ניט שווער געווען
זיך אונטערצואוואַרפען דיא גרעסטע געפּאהרען, אום צו האָבען דיא מעגליכקייט
צו זעהן איהם און רעדען מיט איהם.

זיי זיינען געגאנגען מיט פּעסטע טריט און יעדע מינוט האָט זיך זיי גע-
צויגען אזוי וויא א שטונדע, ווייל זיי האָבען שנעלער געוואָלט קומען צום
געווינשטען אָרט און אָנקוקען דאָס געזוכט פון דעם רואה ואינו נראה — פון
דער פּערזאָן וואָס האָט זיי שטענדיג געזעהן און זיי האָבען איהם ניט געקענט
זעהן.

זיי זיינען דורכאויס געגאנגען דורך'ן געדיכטען וואַלד. קיין וועג האָבען
זיי פאר זיך ניט געזעהן, אָבער זיי זיינען זיכער געווען אז זיי בלאָנדזשען ניט.
אין וואַלד איז געווען שטיל, קיין שאַרף פון טהיערע און פּויגלען האָט מען ניט
געהערט. זיי האָבען זיך וואהרשיינליך בעהאלטען אין דיא נאָרעס און נעסטען,
ווייל זיי האָבען געשפּירט דיא אַנקונפט פון שלעכטעס וועטער.

דורך דער ערשטער פיערטעל שטונדע גאנג האָבען דיא קאָלאָניסטען גאָר ניט גערעדט. דיא שטיקלייט איז בלויז געשטערט געוואָרען דורך פענקאָפּט'ס א פראגע און הארדינג'ס אן אנטוואָרט.

— האָבען מיר ניט שלעכט געטהאָן וואָס מיר האָבען ניט מיטגענומען א פאקעל? — האָט דער מאטראָז געפרעגט:

— קיין אונגליק — האָט הארדינג געענטפערט — אין דיא שטאהלען וועלען מיר שוין געפינען א מיטעל וויא אזוי צו מאכען ליכטיג.

אין פינף און דרייסיג מינוט צייט זיינען דיא קאָלאָניסטען אָבעגאנגען דריי מייל און עס איז זיי נאָך פערבליבען צוויי מייל צו געהן. עס איז דאמאָלס גע-ווען אומגעפעהר א פיערטעל צו צעהן דער זייגער.

אין יענעם מאָמענט האָט אָנגעהויבען שטארק בליצען און דער וואלד איז אלע וויילע אילומינירט געוואָרען מיט א העלע ליכט. דיא קאָלאָניסטען זיי-נען שיער פערבלענדעט געוואָרען פון דיא ליכטיגע שייין פון דיא בליצען. אלע צייכענס האָבען בעוויזען, אז א שרעקליכער שטורם קומט אָן.

זיי האָבען זיך געלאָזט געהן נאָך שנעלער און עס האָט אויסגעוויזען, אז זיי ווערען געטריבען אָדער געשלעפט צו דיא פיה שטאהלען פון א געהיימע קראפט.

אום צעהן אהר האָבען זיי דורך דעם בליאסק פון א בליץ געזעהן דעם צאם פון דיא שטאהלען און ווען זיי זיינען צוגעקומען צום טהויער האָט א שטורם אויסגעבראָכען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך געלאָזט לויפען צו דער שטיבעל, פון וועלכע דער אונבעקאנטער האָט זיי וואהרשיינליך דיא טעלעגראמע געשיקט. דאָרט איז אָבער געווען שטאָק פינסטער.

הארדינג האָט אָנגעקלאפט אין טהיר, אָבער קיין אנטוואָרט איז ניט געקומען.

דער אינזשיניר האָט דיא טהיר געעפענט און ער און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען אריין אינוועניג. נעב האָט אָנגעצונדען פיער. ביי דער שייין האָבען זיי דאָרט דערזעהן א לאנטערנע און זיי האָבען זיא אָנגעצונדען.

קיינער איז אין שטיבעל ניט געווען און אלעס איז געלעגען און געשטאנען אויף'ן אָרט אזוי וויא דיא קאָלאָניסטען האָבען עס איבערגעלאָזט.

— זיינען מיר אָבעגנארט געוואָרען דורך אן איינבילדונג? — האָט סיי-רוס הארדינג צו זיך אליין געמורמעלט.

אָבער ניין! דאָס האָט ניט געקענט זיין. דער טעלעגראף האָט דייטליך אויסגעקלאפט דיא ווערטער: "קומט זאָפאָרט צו דיא שטאהלען!"

דיא קאָלאָניסטען זיינען צוגעגאנגען צום טישעל אויף וועלכען דער טעלעגראף-פישער אפאראט איז געשטאנען און זיי האָבען דאָרט אלעס געפונען אין אָרדנונג.

— ווער איז דאָ לעצטענס געווען? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— איך, הערר קאפיטאן — האָט איירטאָן געענטפערט.

— ווען?

— מיט פיער טעג צוריק.

— א צעטעל! א ברעיה! — האָט הערבערט אויסגעשריען אַנצייגענדיג אויף א שטיקעל פאפיר וואָס איז געלעגען אויף'ן טיש.

— אויף'ן פאפיער זיינען געווען אויפגעשריבען אין ענגליש דיא ווערטער: Follow the new wire (פּאָלגט נאָך דעם נייעם דראָט).

הארדינג האָט באלד פערשטאנען, אז ניט פון דאָרט האָט דיא געהימע פערזאָן געשיקט דיא טעלעגראמע, זאָנדערן פון אן אנדער פלאץ, פון וועלכען דער פערבאָרגענער האָט צוגעצויגען א דראָט צו זייער טעלעגראף. ער האָט זיך באלד געלאָזט געהן צום טהיר און אויסגעשריען:

— פאָרווערטס, פריינדע, פאָרווערטס! נעב האָט גענומען דיא לאַנטערנע, ער האָט זיינע קאָמפאניאָנען בעלויכטען דעם וועג און זיי האָבען פערלאָזען דאָס הויז.

דער רענען שטורם האָט דאן אויסגעפלאצט מיט שרעקליכע מאכט. דונע־רען און בליצען האָבען געפּאָלגט איינע נאָך דיא אנדערע און מען האָט ביים שיין פון דיא בליצען געזעהן דעם רויך פון וואולקאן אויף'ן שפיץ פון באַרג פּרענקלין.

דיא קאָלאָניסטען האָבען געזוכט ארום און ארום און זיי האָבען ניט גע־פונען קיינע טעלעגראפישע דראָטען אויסער זייערע אייגענע. אָבער א וויילע שפעטער איז דער אינזשיניר צוגעלאָפּען צו א טעלעגראף סלופ און ער האָט דער־זעהן, אז פון דאָרט הענגט אַראָב א נייער דראָט.

— אָט דאָרט איז דאָס! — האָט ער אויסגעשריען.

דער דראָט האָט זיך געצויגען איבער דער ערד. הארדינג האָט געגעבען א בעפעהל, אז זיי זאָלען נאָכפּאָלגען דעם דראָט. זיי זיינען אלע געגאנגען אין דיא ריכטונג וויא דער דראָט האָט זיך געצויגען.

דיא דונערען האָבען אזוי געקלאפּט און גערוישט, אז מען האָט ניט גע־קענט הערען א וואָרט וואָס איינער צום אנדערען האָט גערעדט. דיא קאָלאָניסטען זיינען געגאנגען מיט שנעלע טריט ביים זייט פון דראָט, וועלכער איז אין אנדערע פּלעצער געלעגען אויף'ן הוילען ערד און אין מאַנכע פּלעצער אויף דיא ניעדער־רינגע צווייגען פון בוימער. דער אינזשיניר האָט געדענקט, אז דער דראָט וועט זיך ענדיגען אירגענד וואו אין געדיכטען וואלד, וואו דער פערבאָרגענער האָט זיין שווי־אָרט, אָבער פאקטיש איז אזוי ניט געווען.

דער דראָט האָט זיך געצויגען איבער בערג און טהאַלען צו דער זייט פון

מעער. עס האָט אלץ אויסגעזעהן, אז דער געהיימיספאלער האָט זיין היים אירגענד וואו צווישען דיא פעלזען ביים ברעג וואסער.

דיא דונערען און בליצען זיינען אלע וויילע געוואָרען מעהר און שטארקער. עס האָט אויסגעזעהן אז דער גאנצער הימעל איז בעצויגען מיט פייער, און דער רויך אויפ'ן שפיץ פון בארג פרענקלין איז געוואָרען גרעסער און געדיכטער. אייניגע מינוטען פאר עלף אהר זיינען דיא קאָלאָניסטען געקומען אויף א הויכען פעלזען-בארג ביים ים. דער אינזשיניר האָט געשאצט אז זיי זיינען אָבעגאנגען אומגעפעהר א מייל און א האלב פון דיא שטאהלען.

דער דראָט איז דאָרט אריין צווישען פעלזען און האָט זיך געצויגען ביי דער זייט פון א טיעפען און שמאָלען טהאַל, צווישען צוויי פעלזען-בערג. געהן פער-ביי דעם דראָט איז געווען זעהר ריזיקאליש, ווייל מיט איין פאלשען טראָט האָבען זיי געקענט ארונטערפאלען צו א זיכערען טויט.

אָבער דיא קאָלאָניסטען האָבען ניט געאכטעט אויף דיא געפאהר און זיי זיינען געגאנגען. זיי האָבען דאן קיין דעה געהאט איבער זיך אליין. אזוי וויא א געהיימע פאפט האָט זיי געצויגען צום וואָהנונג פון פערבראָגענעם, אזוי וויא מאנגעט ציהט צו זיך אייזען.

זיי זיינען געגאנגען לאנגזאם, טריט ביי טריט. הארדינג פאָראויס און אייר-טאָן צו לעצט. דער וועג האָט זיך געצויגען בארג אראָב און דאָס האָט נאָך גע-מאכט דעם גאנג מעהר געפעהרליך, ווייל אויף דיא גליטשיגע שטיינער איז אויך זעהר לייכט געווען ארונטערצוגליטשען זיך אין מעער.

זיי זיינען ענדליך ארונטער אונטען צום ברעג ים. דאָרט האָט זיך דער דראָט אריינגעצויגען אין א שמאָלען גראָבען. דורך דיעזען גראָבען זיינען דיא קאָ-לאָניסטען געגאנגען ביים דראָט ביז ער האָט זיך געענדיגט. הארדינג האָט מיט דער האנד אָנגעטאפט און זיך איבערצייגט אז דער דראָט ציהט זיך אוועק אין מעער. ער האָט וועגען דעם צווייטען געגעבען זיינע קאָמפאניאָען.

זיי האָבען אלע ארויסגעלאָזט א געשריי פון פערצווייפלונג. וואָס זאָלען זיי ערשט טהאָן? זאָלען זיי געהן זוכען דעם געהיימיספאלען אונטער דיא כוואליעס פון ים?

— מיר מוזען ווארטען — האָט דער אינזשיניר געזאָגט — דאָס וואסער פון ים איז ערשט הויך. שפעטער, ווען דאָס וואסער וועט אָכפאלען וועלען מיר האָבען א פרייען וועג און מיר וועלען זעהן וואוהין דער דראָט ציהט זיך.
— אָבער וואָס דענקט איהר, הערר קאפיטאן, וועגען דער גאנצער אנגע-לעגענהייט? — האָט פענקראָפט געפרעגט.

— איך גלויב — האָט הארדינג געענטפערט — אז ער וואָלט אונז ניט גערופען, ווען ער זאָל וויסען אז מיר וועלען צו איהם ניט קענען צוקומען.
הארדינג'ס אנטוואָרט איז געווען א לאַגישער. מען האָט דאָך טאקי גע-

קענט גלויבען אז דער פערבראָרנענער געפינט זיך ערגיץ אין א הייחל, וואָס דער אריינגאנג איז פערשטעלט אין דער צייט פון פלוטה (וואסער שטייגונג אין ים), אָבער ווען דאָס וואסער וועט אָבפאלען וועלען זיי דעם אריינגאנג געפינען. דיא קאלאָניסטען האָבען געהאט א היבשע שטיקעל צייט צו ווארטען. זיי האָבען זיך פערשטעקט צווישען פעלזען און זיי זיינען געזעסען שטייל. אין יענעם מאָמענט האָט אָנגעהויבען רעגענען און דיא דונערען און בליצען האָבען ניט אויפגהערט.

דיא לייטע זיינען געזעסען און זיך געבראָכען דיא מחות. טויזענדע גע-דאנקען זיינען דורכגעפלויען אין זייערע קעפ. זיי האָבען געטראכט וועגען א גייסט וואָס וועט זיך צו זיי פלוצלונג בעווייזען; זיי האָבען געדענקט וועגען מלאכים און וועגען שדים און רוחות, ווייל עס האָט זיך זיי ניט געלאָזט גלויבען אז זיי האָבען דאָ צו טהאָן מיט פלייש און בלוט — מיט א מענשען. זאָגאר סירוס הארדינג האָט אָנגעהויבען גלויבען אין אויסערנאטירליכעס און ער האָט דיא טיעפע געהיימנים ניט געקענט אָננעהמען פאר א נאטירליכע ערשיינונג. ארום האלבע נאכט האָט סירוס הארדינג גענומען דיא לאנטערנע און ער איז געגאנגען צום ברעג ים מאכען אן אונטערזוכונג.

עס איז ווירקליך געווען אזוי וויא ער האָט פריהער געזאָגט. ער האָט אויסגעפונען, אז דער דראָט ציהט זיך אריין אין מעער און פון דאָרט אין דער עפענונג פון א הייחל אונטער'ן וואסער. ער איז געקומען און האָט עס איבערנע-געגעבען צו זיינע קאָמפאניאָנען.

— אין א שטונדע ארום — האָט ער געזאָגט — ווען דאָס וואסער וועט מעהר אָבפאלען וועט דיא עפענונג פון דער הייחל זיין פריי.
— איז דאָס ווירקליך דאָרט? — האָט פענקראָפט געפרעגט.
— איהר צווייפעלט נאָך? — האָט הארדינג געענטפערט.
— אָבער דיא הייחל איז דאָך געוויס פול מיט וואסער! — האָט הערבערט זיך אָבגערופען.

— פילייכט וועט דאָרט קיין וואסער ניט זיין — האָט הארדינג געענט-פערט — און אויב יא, איז וואהרשיינליך אויך פאראן א מיטעל וויא אזוי אריינצוקומען אהין, פילייכט מיט א שיפעל וואָס שווימט אונטער'ן וואסער. עס איז פאָראיבער נאָך א שטונדע צייט. אלע מיטגליעדער פון דער קאָ-לאָניע זיינען אוועק צום ברעג מעער. דיא עפענונג פון דער הייחל האָט זיך שוין ארויסגעזעהן אייניגע פוס איבער'ן וואסער. דאָס איז געווען אזוי וויא א האלב רונדער געוועלכ פון א בריק. דיא הייחל האָט זיך געצויגען אונטער'ן אינזעל. דאָס וואסער איז אהין געלאָפען זעהר שטראָמיג.

דער אינזשיניר האָט נאכהער דערזעהן א שווארצען געגענטשאנד שווימענדיג ביים ברעג. ער האָט עס צוגעשלעפט צו זיך און זיך איבערצייגט, אז דאָס איז א

שיפעל, וועלכע איז געווען צוגעבונדען צו עפעס אינוועניג אין הייהל. דיא שיפעל איז געווען בעדעקט מיט אייזען. צוויי וואסער-קאפאטעס זיינען אינוועניג גע- לעגען.

— שפרינגט אריין! — האָט האַרדינג אויסגעשריען צו זיינע קאָמפּאָניאָנען. אין איין מאָמענט זיינען דיא קאָלאָניסטען שוין געווען אין שיפעל. נעב און איירטאָן האָבען גענומען רודערען און סײַרוס האַרדינג האָט בעלויכטען דעם וועג מיט'ן לאַנטערנע.

דער געוועלכ, אונטער וועלכען דיא שיפעל מיט דיא פּאָסאָזשירען איז דורכגעפּאָהרען, האָט זיך פּלוצלונג אויפגעהויבען, אָבער ביי דער שוואַכער ליכט פון דער לאַנטערנע האָבען דיא קאָלאָניסטען ניט געקענט זעהן וויא לאַנג, ברייט און הויך ער איז געווען. אין הייהל איז געווען שטייל אזוי וויא אין א קבר, זאָנאר דיא דונערען האָבען זיך דאָרט ניט געהערט.

אזעלכע הייהלען זיינען פּאָראַן פּיעלע אין אלע טהיילען פון דער וועלט. זיי זיינען אזוי אלט וויא דיא ערד. אין קענטאָקי געפינט זיך אויך אזא הייהל, וועלכע איז פינף הונדערט פּוס הויך און מעהר וויא צוואַנציג מייל לאַנג. אין מאַנכע פּלעצער האָט דיא נאַטור אויסגעגראָבען אזעלכע הייהלען און זיי זיינען ניט בעשאַפען געוואָרען צוזאַמען מיט דער ערד.

ציהט זיך דיזעזע הייהל ביז'ן צענטער פון אינזעל? לויפט זיא דורך דיא נאַנצע ברייט פון אינזעל, אָדער זיא ענדיגט זיך באלד? דאָס האָבען דיא קאָ- לאָניסטען ניט געקענט וויסען. זיי זיינען שוין דאָרט אָנגעפּאָהרען ביי א פּיערטעל שטונדע צייט און ביי קיין ענדע האָט עס נאָך ניט געהאַלטען.

דיא שיפעל איז געשוואַומען נאָהענט ביי דער רעכטער וואַנד. סײַרוס האַרדינג האָט געוואָלט וויסען אויב דער דראָט ציהט זיך נאָך דאָרט. ער האָט זיך אַביסעל אַרויסגעבויגען און האָט דעם דראָט אָנגעטאַפט מיט'ן האַנד.

זיי זיינען געפּאָהרען נאָך א פּיערטעל שטונדע צייט, ווען סײַרוס האַרדינג האָט געהייסען זיך אָבשטעלען. דיא שיפעל איז געבליבען שטעהן און דיא קאָ- לאָניסטען האָבען דערזעהן, אז דיא הייהל איז בעלויכטען געוואָרן.

דער געוועלכ איז געווען הונדערט פּוס הויך. ער איז געווען מאָלדירט מיט פּערשיעדענע פיגורען. פון ביידע זייטען זיינען געשטאַנען שטיינערנע זיילען. דאָס איז געווען א זעלמענע שטיק ארכיטעקטור, א זאָנדערבאַרע שטיק קונסט- אַרבייט וואָס דיא נאַטור האָט אליין געשאַפען מיט טויענדע יאָהרען צוריק. פון דער שייך פון דיא בעלויכטונג האָט דאָס וואַסער געבלישצעט און עס האָט אויסגעזעהן אז דיא שיפעל שווימט אין א ים פון ברייליאַנטען.

דיא נאַנצע ליכט אין הייהל איז געקומען פון איין גרויסע עלעקטרישע לייכ- טונג. דאָס איז געווען דיא זונג פון דער הייהל, וואָס האָט מיט איהרע שטראַהלען בעלויכטען דיא נאַנצע לענג פון דעם אונטערערדישען זאָנדערבאַרען קאַנאַל.

אויף דעם אינזשיניר'ס א וואונק איז דיא שיפעל געפאָהרען ווייטער, נעץ הענטער צו דער עלעקטרישער ליכט אָדער קינסטליכע זונן וואָס איז געווען אין דער הויף אין געוועלכ.

אין יענעם פלאץ איז דיא ברייט פון דער בעוואסערטער היהל געווען נאָך הענט צו דריי הונדערט און פופציג פוס. אביסעל ווייטער איז דער אונטער-ערדישער קאנאל אָדער טייך געווען נאָך ברייטער. אנטקעגען האָט זיך פון ווייט טענס געזעהן א פעלזען-וואנר. דאָרט האָט זיך וואהרשיינליך דיא היהל גע-ענדיגט.

אין מיטען וואסער איז געשטאנען א לאנגער געגענשטאנד אין דער פאָרמע פון א סינאר; ביידע ברעגען שמאָל און אין מיטען ברייטער. דיא עלעקטרישע לייכטונג איז געווען איבער יענעם לאנגען געגענשטאנד, וועלכער איז געווען ארומגענומען מיט א ים ליכט און האָט געפינקעלט און געבלישצעט אונטער דיא גלעצענדרע שטראהלען. דער אונבעוואוסטער געגענשטאנד האָט אויסגע-זעהן אזוי וויא אן אונגעהייער גרויסער וואלפיש. ער איז געווען אומגעפעהר צוויי הונדערט און פופציג פוס לאנג און האָט ארויסגעשטעקט פון וואסער אומגעפעהר צעהן אָדער צוועלף פוס.

דיא שיפעל איז לאנגזאם געשוואומען געהענטער צו יענעם געגענשטאנד. סירוים הארדינג האָט זיך אויפגעשטעלט, האָט געוואָרפען א שארפען בליק אויף דער זאָנדרעכארער געביידע און ער האָט העכסט אויפגערגענט אויסגעשריען:

— דאָס איז ער! דאָס קען ניט זיין קיין אנדערער! ער —

און פאלענדיג צוריק אויף זיין זיץ האָט ער שטילערהייד אויסגעמורמעלט א נאָמען, וואָס נור גירעאָן ספילעט האָט געקענט הערען. דער רעפאָרטער האָט וואהרשיינליך געוואוסט יענעם נאָמען, ווייל דאָס האָט אויף איהם געמאכט א זאָנדרעכארען איינדרוק און ער האָט געענטפערט מיט א הייזעריגע שטימע:

— ער! א פערטריבענער, א פערשטויסענער מאן!

— יא, ער! — האָט דער אינזשיניר וויעדער אויסגעשריען.

דער אינזשיניר האָט געהייסען צופאָהרען צום שווימענדיגן גרויסען אפאָראט. אין א וויילע ארום איז דיא שיפעל געשטאנען ביים זייט פון דעם געגענ-שטאנד, פון וועלכען א שטראהל פון ליכט האָט ארויסגעשיינט דורך א דיקע גלאַז.

הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען ארויף אויף'ן פלאטפאָרם פון דער געביידע. דאָרט האָבען זיי געפונען אן עפענונג, דורך וועלכע זיי זיינען ארוי-טערגעגאנגען אינוועניג מיט א לייטער.

זיי האָבען דערגרייכט דעם באָדען. דאָרט איז געווען א גרויסער צימער,

וועלכער איז געווען העל בעלויכטען פון עלעקטריציטעט. ביים ענדע פון ציי-
 מער איז געווען א טהיר, וועלכע הארדינג האָט געעפענט.
 דיא קאָלאָניסטען זיינען פון דאָרט אריין אין א רייך פערפוצטען זאאל,
 וועלכער האָט געפיהרט צו א גרויסער ביבליאָטהעק. דאָרט איז וויעדער געווען
 א פערמאכטע טהיר, וועלכע דער אינזשיניר האָט געעפענט.
 זיי זיינען דאן אריינגעקומען אין זאאל, אין וועלכען עס זיינען געווען אויס-
 געשטעלט פערשיעדענע קונסט-ווערק און זעלטענע נאטור-שאפונגען. דיא קאָ-
 לאָניסטען האָבען זיך ניט געקענט אָבוואונדערען פון דיא זעלטענהייטען וואָס זיי
 האָבען דאָרט געזעהן. דאָס איז געווען א מין מוזעאום, אָבער מיט אזוי פיעל
 רייכטימער וואָס מען קען ניט זעהן אין דיא גרעסטע מוזעאומס פון דער
 וועלט.

אויף א רייך געבעטער סאָפא, האָבען זיי געזעהן, איז געלענען א מאן,
 וועלכער האָט וואהרשיינליך ניט בעמערקט זייער אנוועזנהייט. הארדינג האָט
 דאן איבערראשט זיינע קאָמפאניאָנען אויסשרייענדיג פאָלגענדע ווערטער:
 — קאפיטאן נעמאָ, איהר דארפט אונז? אָט זיינער מיר דאָ!

16 מעם קאפיטעל.

קאפיטאן נעמאָ'ס ערשטע ווערטער. — דיא געשיכטע פון דעם זאָנדרעכארען
 מאן. — זיינע טהאטען. — זיין לעבען אונטער'ן וואסער. — זיין לעבען
 אונטער'ן אינוועל. — אלע געהיימניסע אויפגעדעקט.

ביי דיעזע ווערטער האָט זיך דער מאן אויפגעהויבען פון דער סאָפא.
 דיא עלעקטרישע ליכט איז געפאלען אויף איהם און דיא קאָלאָניסטען האָבען
 בעאָבאכטעט זיין פיזיאָנאָמיע. דער מאן האָט געהאט א הויכען שטערען, א שנעע
 ווייסע באָרד און דיא האָר פון קאָפּ זיינען געהאנגען אויף זיינע שולטערען.
 ער האָט אויסגעזעהן אזוי וויא א פאטריארך און זיינע בליקען האָבען אויסגע-
 דריקט קלוגהייט און טיעפזינניגקייט.

ער איז פערבליבען ליגען אָנגעשפארט מיט'ן האנד אויף'ן קישען און מען
 האָט געקענט זעהן אז דער מאן איז זעהר שוואך. אָבער זיין שטימע איז געווען
 קלאָר און קלינגענדיג, ווען ער האָט צו זיינע בעזוכער געזאָגט אין ענגליש:
 — מיינע העררען, איך האָב ניט קיין נאָמען.

— דאָך קען איך איך? — האָט סירוס הארדינג געענטפערט.
 קאפיטאן נעמאָ האָט אויף'ן אינזשיניר א שטרענגען בליק געטהאָן, אזוי
 וויא ער זאָל איהם וועלען בעשטראָפען פאר זיינע ווערטער וואָס ער האָט געזאָגט.

ער איז דאן צוריק געפאלען אויף'ן קישען.

— נאָך אלעמען — האָט ער געמורמעלט אין דער שטיל — וואָס מאכט

עס אויס? איך שטארב!

סיירוס הארדינג איז צוגעגאנגען נאָהענט צום קראנקען מאן, און גידעאָן ספילעט איז באלד אויך צוגעקומען און האָט דעם קראנקען אָנגענומען ביי דער האנד, וועלכע איז געווען זעהר הייס. דער מאן האָט געליטען פון א שטארקען, געפעהרליכען פיבער.

קאפיטאן נעמאָ האָט ארויסגעצויגען זיין האנד פון רעפארטער'ס האנד און ער האָט א וואונק געטהאָן צו איהם און צום אינזשיניר אז זיי זאָלען זיך זעצען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אויף דעם מאן געקוקט מיט עהרע־פורכט. זיי האָבען געוואוסט, אז ער, דיזער קראנקער מאן איז געווען זייער שטיצער און רעמער דיא גאנצע צייט וואָס זיי זיינען געווען אויף'ן אינזעל; זיי זיינען זיכער געווען אז איהם האָבען זיי צו פערדאנקען זייער לעבען, זייער עקזיסטענץ און זייער ערפאלג און זייערע הערצער זיינען געווען פול מיט דאנקבארקייט צו איהם. פענקראַפט און נעב זיינען זעהר איבערראשט געווען. זיי האָבען געדענקט, אז זיי וועלען אין יענעם אונטערערדישען קאנאל געפינען א מלאך אָדער אן אויסער־נאטירליכעס וועזען, ענדליך זעהן זיי פאר זייערע אויגען א מענשען, א שטער־בענדען מענשען וואָס שטעהט אויף'ן שוועל פון טויט.

סיירוס הארדינג און גידעאָן ספילעט האָבען זיך אוועקגעזעצט. קאפיטאן נעמאָ האָט זיך ווידער אביסעל אויפגעהויבען און האָט זיך אָנגעשפארט אויף זיין ארם.

— ווייסט איהר, מיין הערר, דעם נאָמען וואָס איך האָב לעצטענס גע־טרָאָגען? — האָט ער געפרעגט.

— יא, מיין הערר — האָט הארדינג געענטפערט — איך ווייס זאָגאר אויך דעם נאָמען פון דיזער אונטערוואסערדיגער שיף.

— דיא "נאָטילוס"? — האָט דער קאפיטאן געפרעגט מיט א שוואכען שמייכעל.

— יא, דיא "נאָטילוס".

— אָבער ווייסט איהר ווער איך בין?

— יא, איך ווייס.

— עס זיינען שוין פיעלע יאָהרען אוועק וואָס איך האָב קיין פערבינדונג יט געהאט מיט דיא בעוואָהנער פון דער וועלט. דריי יאָהר האָב איך אומ־עוואנדערט אין טיעפענים פון ימים, דער איינציגער פלאץ וואו איך האָב גע־ונען פרייהייט! היינט ווער האָט געקענט ארויסגעבען מיין געהיימיס?

— א מאן, וועלכער איז מיט אייך, קאפיטאן נעמאָ, געווען צוזאמען, אָבער

ער האָט צו אייך קיינע פּפליכטען געהאט און איהר קענט איהם ניט בעשולדיגען אלס פּעררעטהער.

— דער פראנצויז, וועלכער איז פּערוואָרפּען געוואָרען אויף מיין שיה מיט זעכצעהן יאָהר צוריק?
— יא, דער זעלבער.

— זיינען ער און זיינע צוויי קאָמפּאניאָנען דאמאָלס ניט אומגעקומען אין מעלסטראָם (געפּעהרליכע קעסעל-גרוב נעבען נאָרוועגיען), וואו דיא "נאָטילום" האָט געקעמפּט מיט דיא שרעקליך שטראָמיגע וואסערען?

— ניין, זיי האָבען זיך גערעטעט, און א בוך איז פּערעפּענטליכט געוואָרען אונטער דעם נאָמען "צוואנציג טויזענד ליגס אונטערן ים", וועלכער ענטהאַלט אייער געשיכטע.

— דיא געשיכטע פון בלוז אייניגע מאָנאטען פון מיין לעבען! — האָט דער קאפיטאן בעמערקט.

— דאָס איז ריכטיג — האָט סירוס הארדינג געענטפּערט — אָבער אייך ניגע מאָנאטען פון אייער זאָנדערבארען לעבען איז גענוג צו מאכען אייך בעוואוסט —

— אלס א געפּעהרליכען פּערברעכער! — איז איהם נעמאָ אריינגעפאָלען אין דיא רייך און א שטאַלצער שמייכל האָט זיך בעוויזען אויף זיינע ליפען — יא, א רעבעל, א בונטאָוושטשיק, א געזעץ ברעכער!
דער אינזשיניר האָט געשוויגען.

— נו, מיין הערר? — האָט נעמאָ געפּרענט.

— עס איז ניט פאר מיר צו אורטהיילען אייך, קאפיטאן נעמאָ — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט — יעדענפאלס, וואָס אָנבעלאנגט אייער פּערנאנטי גענהייט ווייס איך עס ניט און דיא גאנצע וועלט ווייס דאָס אויך ניט. דיא אורזאך כע וואָס האָט אייך געבראכט צו זיין אָבגעזונדערט פון דער וועלט און אומוואונדער-רען אין דיא טיעפע וואסערען און אויף'ן גרונד פון ימים איז פּערבליכען א גע-היימיניס, און איך קען דעריבער ניט אורטהיילען אייערע טהאטען ניט וויסענדיג דיא אורזאכען וואָס האָבען דערצו געפיהרט. אָבער דאָס ווייס איך יא, אז יעמאנד האָט אונז שטענדיג געשיצט און געשטיצט דיא גאנצע צייט וואָס מיר זיינען אויף'ן לינקאָלן אינוועל, איך ווייס אז מיר האָבען יעמאנדען צו פּער-דיאנקען אינווער לעבען, איך ווייס אז א גוטע הארץ און א מעכטיגע האנד האָט אונז אויסגעוואָלפּען אין נויטה און גערעטעט פון אלערליי אונגליקען, איך ווייס אז יעמאנד איז געווען אונזער רעטונגס-ענגעל זייט דיא לעצטע דריי יאָהר און דיעזער יעמאנד זיינט איהר, קאפיטאן נעמאָ!

— יא, דאָס בין איך — האָט נעמאָ געענטפּערט.

דער אינזשיניר און דער רעפּאָרטער האָבען זיך אויפגעוויבען. פּענקראַפּט,

נעב, הערבערט און איירטאָן זיינען צוגענאנגען געהענטער און זיי האָבען אלע געוואָלט אויסדריקען זייערע געפיהלען פון דאנקבארקייט צום קראנקען מאן, אָבער ער האָט זיי אָבגעהאלטען מיט א מאך מיט דער האנד און ער האָט גע- זאָגט :

— ווארט ביז איהר וועט אלעס אויסהערען.

און מיט א שוואכע שטימע האָט ער דערצעהלט דיא פאסירונגען פון זיין לעבען.

דורך דער גאנצער צייט פון זיין ערצעהלונג האָט זיך קאפיטאן נעמאָ ניט אָבגערוהט אויף א וויילע, אָבוואָהל עס איז איהם שווער געווען צו רעדען. הארדינג און ספילעט האָבען איהם אייניגע מאָל אויפמערקזאם געמאכט אז ער זאָל זיך ניט אָנשטרענגען, אָבער ער האָט געענטפערט: " איך שטארב זאָ וויא זאָ".

היער איז זיין ביאָגראפיע :

קאפיטאן נעמאָ איז געווען א הינדוס. זיין געבורטס נאָמען איז געווען פרינץ דעקער. ער איז געווען דער זוהן פון א ראדושאה (אינדישער פירסט פון דער דא- מאַלסדינגער אונאבהענגיגער טעריטאָריע באַנדעלקאָנד אָדער באַנדעלקהענד, אין נאָרד-וועסט אינדיען (הינדאָסטאן, אין אזיען). ווען ער איז 10 יאָהר אַלט געווען האָט מען איהם אוועקגעשיקט נאָך אייראָפּא מיט דעם צוועק אז ער זאָל דאָרט שטודירען און ווערען א געבילדעטער מאן. פירסט דעקער האָט געלעגט פיעלע האָפנונגען אויף דיא פעהיגקייטען פון זיין זוהן. ער האָט איהם געוואָלט מאכען פאר א העכסט ציוויליזירטען מענשען, אום ער זאָל שפעטער ציוויליזירען זיין פאָלק און אויפהויבען דיא האַלב ווילדע הינדוסען צו א העכערע שטופע. דער פירסט האָט פון זיינע אונטערטהאנען געוואָלט מאכען ציוויליזירטע אייראָ- פעער.

דער יונגער פרינץ דעקער איז ווירקליך געווען א פעהיגער און טאלאנט פאָלער אינגעל. ער האָט זיך פלייסג גענומען צו דיא אייראָפּעאישע בילדונג און ער איז געוואָרען א וויסענשאפטס מאן. צוואנציג יאָהר איז ער געווען אין אייראָפּא און ער האָט דורך דער צייט אויסגעלערענט אלע קענטעניסע און וויר- סענשאפטען וואָס מען לערענט אין דיא גרעסטע אוניווערזיטעטען פון פערשיע- דענע לענדער. ווען ער האָט געענדיגט זיינע שטודיען האָט ער געמאכט א ריזע איבער פערשיעדענע לענדער. ער האָט געוואָלט קענען דיא וועלט. ער האָט געוואָלט האָבען א פולען בעגריעה אין דער עקאָנאָמישער און פאָליטישער לאַגע פון אלע ציוויליזירטע לענדער, אום ער זאָל קענען בילדען זיין פאָלק און מאכען זיי פאר מענשען מיט לייטען גלייך. זיין אבזיכט איז געווען צו קומען אהיים און מיט דער צייט ווערען דער הערשער און רעגיערער פון א פרייעם ציוויליזיר- טעם לאַנד.

אָבער אין דער זעלבער צייט האָב ער אויך פיעל געלערענט פאר זיך. זיין לוכט צו וויסענשאפט האָט קיין גרונד געהאט און ער איז געוואָרען א קינסטלער אין אלע צווייגען פון קענטעניס און וויסענשאפט. ער האָט געקענט שפראכען, איז געווען ארכיטעקט, פילאָזאָף, שטאטסמאן און נאטור־פאָרשער.

פרינץ דעקער איז אהיים געקומען אין יאָהר 1848. ער איז דאמאָלס געווען אריבער דרייסיג יאָהר אלט. ער האָט געהייראט א מיידעל פון זיין שבת, וועלכע, אָבוואָהל אן הינדוסין, איז אויך ניט געווען פערגרעכט און זיא האָט געשטרעכט צום זעלבען ציעל וואָס איהר מאן אויפצוהויבען דעם צור שטאנר פון איהרע שוועסטער און ברידער און מאכען זיי פאר ציוויליזירטע מענשען. צוויי קינדער האָט פרינץ דעקער'ס פרוי געבאָרען און פאָטער און מוטער האָבען זיי זעהר ליעב געהאט. אָבער דאָס גליקליכע פאמיליען לעבען האָט דעם געלערענטע הינדוס ניט געשטערט פון זוכען מיטעל וויא אזוי צו עררייכען זיין ציעל און וויא אזוי דורכצופיהרען דיא זאך צו וועלכע ער האָט געשטרעכט זייט יאָהרען. ער האָט געווארט אויף א געלעגענהייט, און דיע־זע געלעגענהייט איז געקומען.

אין יאָהר 1857 האָבען דיא סעפאָיען, אן אנדער אינדישער שבת, וועל־כער איז געווען אונטערוואָרפען אונטער דיא מאכט פון דער ענגלישער רעגיע־רונג, רעוואָלטירט און געוואָלט אראָבווארפען פון זיך דעם יאָך פון דיא ענג־לענדער. דיא פירסטען און פרינצען פון יענעם שבת האָבען אויך געהאט דיא אמביציען צו ווערען פרייע מענשען, אָבער זיי האָבען ניט געהאט דיא פע־הינקייטען און דיא מאכט אזוי וויא פרינץ דעקער. דער געבילדעטער פרינץ האָט איינגעזעהן, אז דורכדעם וואָס ער וועט זיין אויף דעם זייט פון דיא רע־וואָלוציאָנערען און ער וועט זיי העלפען דורכפיהרען זייער וואונש וועט ער זיך קויפען א נומען נאָמען און ער וועט דאן קענען אריינבריינגען דיא ציווי־ליזאציען אין דיא לאַנערען פון זיינע פערגרעכטע און אונגעבילדעטע שוועסטער און ברידער. ער האָט דארום אנטהייל גענומען אין דער קריעג און ער האָט זיך אָבגעגעבען מיט לייב און לעבען צו פערפאָלגען דיא ענגלענדער און העלפען דיא הינדוסען. ער האָט פערלאָזט זיין ליעבע היים, ער האָט געאָפּפערט זיין פערמעגען און זיין לעבען; ער איז געוואָרען דער פעלדמארשאַל פון דיא קריע־גער און פיעלע מאָל איז זיין לעבען געהאנגען אויף א האָר. צעהן מאָל איז ער פערוואונדעט געוואָרען אין פערשיעדענע שלאכטען. ער האָט געליטען אונער־טרעגליכע יסורים און ניט איין מאָל האָט ער אויף זיך געבעטען דעם טויט, אָבער ער איז ניט געקומען.

אָבער דיא רעבעלען זיינען ענדליך שטארק געשלאָגען געוואָרען און זיי האָבען געמוזט אויפגעבען דיא קריעג. דיא ענגלישע רעגיערונג האָט דאן איי־יענעם טהייל פון אינדיען אָנגעהויבען געוועלטיגען מיט מעהר מאכט.

דער נאָמען פון פרינץ דעקער איז דאן געוואָרען נוט בעוואוסט. ער האָט אָנגעפיהרט דיא קריגע אָפּען. ער האָט זיך ניט פּערשטעלט און ניט בעהאַלטען, ווייל ער האָט געהאַלטען פאר זיין הייליגע פּפליכט צו בעפרייען אונטערדריקטע. דיא ענגלישע רעגירונג, וועלכע האָט פיעל געליטען פון דער רעוואָלוציאָן און האָט געהאַלטען דעם פרינץ דעקער פּעראנטוואָרטליך פאר איהרע פּערלוסטען, האָט ארויסגעגעבען א פרייז פאר זיין קאָפּ. דער פרינץ האָט געמוזט אנטלויפּען און זיך בעהאַלטען אין דיא בערג פון באַנדעלֶקאַנד. אונטערדעסען האָבען דיא ענגלענדער אויסגעשלאַכטעט זיין פרוי און קינדער און ער איז פּערבליבען איינער אליין, עלענדר, איינזאם, ניעדערגעשלאָגען און פּערצווייפּעלט.

פון זיין גאנצע מיה, פון זיינע גאנצע האָפּענונגען און שטרעבונגען איז איהם קיין זאך ניט פּערבליבען אויסער זיין פּערוועהטאָנטע האַרץ און אידעלע נשמה וואָס האָט געזוכט גערעכטיגקייט און ניט געקענט געפינען.

דער אונגליקליכער געלערענטער געוועזענער פרינץ האָט אָנגעהויבען האַר סען דיא גאנצע ציוויליזירטע וועלט און דיא גאנצע מענשהייט. דיא גאנצע וועלט האָט איהם אויסגעזעהן אזוי וויא א נהינום און דיא מענשען אזוי וויא ביזע טייפּלען. ער האָט געוואָלט אנטלויפּען פון דער זינדיגער וועלט וואָס איז פול מיט אונרעכט און טיראניי; אָבער וואוהין? ער האָט געבעטען אויף זיך דעם טויט, אָבער ער איז ניט געקומען.

פרינץ דעקער האָט נאכהער בעשלאָסען צו בעהאַלטען זיך אין דיא טיע־פענים פון ים, וואו דיא אונרעכט פון דיא מענשען וועט איהם ניט קענען פּער־פּאָלגען. ער האָט צוזאמענגעקליבען א פּאָר צעהנדליג פון זיינע אנהענגער און פּערעהרער און זיי זיינען אלע פּערשוואונדען געוואָרען, ניט איבערלאָזענדיג קיין שפור הינטער זיי.

דער גרויסער קריעגס־העלר האָט זיך דאן גענומען אויסנוצען זיין וויסענ־שאפט. ער איז מיט זיינע מענשען אוועק אויף אן איינזאמען אינזעל אויף'ן שטילען מעער און דאָרט האָבען זיי אויסגעבויט א מעכטיגע און מערקווירדיגע ריעזען שיף, וואָס זאָל שווימען אונטער'ן וואסער. דיא שיף איז געווען איינ־געריכטעט מיט אלערליי בעקוועמליכקייטען, אזעלכע וואָס דיא גרעסטע ארכי־טעקטען וואָלטען ניט געקענט מאכען אויף דער טריקענים. דיא מאשינען פון דער שיף זיינען געווען אזעלכע וואָס קיין פאנטאזיע קען פּאַרשטעלען. לעבענס־מיטעל האָבען דער פּערוואָגעלטער פרינץ און זיינע מענשען גשאפט פון פּער־שיעדענע פיש, מעער־טהיערע און וואקסונגען וואָס געפינען זיך אויף'ן גרונד פון ים, פון וועלכע פרינץ דעקער האָט מיט זיין חכמה פּערפּערטיגט אזעלכע מאכלים וואָס קיין מענש אויף דער ערד קען בעקומען. דיא שיף איז געטריבען געוואָרען דורך עלעקטריציטעט, דורך דיעזער קראפט האָט מען געקאכט, גע־באקט, געוואשען און געטהאָן אלע נויטיגע ארכיביט אויף דער שיף און דורך

דיעזער קראפט האָבען זיך דיא לייטע דאָרט פּערשאפט אלערליי תּענוגים, וואָס דיא רייכסטע מענשען אויף דער וועלט קענען זיך ניט פּערשאפּען. דאָס איז געווען א צויבער פּאלאסט וואָס איז געשוואומען אין דיא טיעפענים פון ימים. פּרינץ דעקער האָט זיין אונטערוואסערדיגע שיף גערופּען "נאָטילוס" און זיך אליין האָט ער געקרוינט מיט'ן נאָמען "קאפיטאן נעמאָ".

אין פּערלויף פון אייניגע יאָהר האָט דיעזע מערקווירדיגע שיף בעזוכט אלע ימים פון דער וועלט פון פּאָל צו פּאָל — פון איין עק וועלט ביז'ן צווייטען. קאפיטאן נעמאָ האָט אין דיא טיעפע אָבגרונדען געפונען פיעלע פּערלאָרענע אוצרות. ער און זיינע מענשען האָבען בעזוכט אונטערגעאנגענע שיעפּען און זיי האָבען פון דאָרט ארויסגענומען גאָלד, זילבער און טהייערע שטיינער. קאפיטאן נעמאָ האָט מיט דיא ענטדעקטע רייכטהימער געשטיצט פּערפּאָלגטע און אונטערדריקטע פּעלקער אָדער שבטים.

אָבער קאפיטאן נעמאָ, וועלכער האָט זיך ענטזאגט פון דער וועלט און איהרע בעוואָהנער, האָט יאָהרען לאנג קיין מענשען אויסער זיין מאנשאפט ניט אָנגעזעהן און ער איז מיט קיינעם אין פּערבינדונג ניט געקומען, זאָגאר מיט דיא וועלכע ער האָט פינאנציעל געשטיצט, ביז דיא נאכט פון זעקסטען נאָוועמבער 1866, ווען דריי מענער זיינען פּערוואָרפּען געוואָרען אויף זיין שיף. זיי זיינען געווען א פּראנצויזישער פּראָפעסאָר, זיין דיענער און א וואלפּיש פּאנגער פון קאנאדא. דיעזע דריי זיינען ארויפגעשליידערט געוואָרען אויף'ן דעק פון דער "נאָטילוס" צוליב א צוזאמענשטויס צווישען דער "נאָטילוס" און א קריעגס שיף פון דיא פּעראייניגטע שטאאטען מיט'ן נאָמען "אייברעהעם לינקאָלן", וועלכע האָט איהר, דער "נאָטילוס" נאָכגעיאָגט.

קאפיטאן נעמאָ האָט פון פּראָפעסאָר ערפּאהרען, אז דיא וועלט האָט זיין שיף אָנגענומען פאר א נארוואל — א ריעזיגע ים-היה; מאנכע וויעדער זיינען געווען מיט דער מיינונג, אז דאָס איז א פּיראטען שיף און דיא דריי פּערוואָר-פּענע מיט א מאנשאפט פון נאָך אייניגע פּערוואָן זיינען דאָס געפּאָהרען פּע-פּאָלגען דיא פּיראטען אָדער טויטען דעם מעער-ריען.

קאפיטאן נעמאָ האָט מיט דיא דריי פּערוואָן, וועלכע האָבען צופּעליג ער-פּאהרען פון זיין עקזיסטענץ, געקענט טהאָן וואָס ער וואָלט וועלען. ער האָט זיי געקענט אריינשליידערען צוריק אין ים פון וואנען זיי זיינען געקומען, אָבער ער האָט זיי קיינע בייזעס געטהאָן און זיי געהאלטען געפּאנגען אויף זיין שיף זיעבען מאָנאטען צייט. דיא פּערוואָרפּענע האָבען געהאט דיא געלעגענהייט צו זעהן און צו בעקענען זיך מיט דיא וואונדער פון ים, וועהרענר דיא רייע פון צוואנציג טויזענד ליגס אונטער דיא וואסערען.

איין טאָג, דעם 22טען יוני, 1867, איז דיא דריי פּערוואָן, וועלכע האָבען ניט געוואוסט פון קאפיטאן נעמאָ'ס פּערגאנגענהייט, געלונגען צו אנטלויפּען

אויף א קליין שיפעל פון דער "נאָטילוס", אָבער אין יענער צייט איז דא "נאָט טילוס" אריינגעקומען אין דא געפעהרליכע, רוישענדע וואסערען פון מעלסטראָם, ניט ווייט פון נאָרוועגיען. דער קאפיטאן האָט נאטירליך געגלויבט, אז זיינע אנטלאָפענע געפאנגענע זיינען אין יענער שרעקליכער קעסעל-גרוב אומגעקומען. ער האָט ניט געוואוסט אז דער פראנצויז און זיינע צוויי קאָמפאניאָנען זיינען גליקליכער ווייזע ארויסגעשליידערט געוואָרען אויף א ברעג און אז פישער האָבען זיי גערעטעט און אז דער פראָפעסאָר איז געקומען אין זיין פאָטערלאַנד און האָט פערעפענטליכט דא בעשרייבונגען פון דער לאנגע רייזע אין דא טיע-פענים פון דא ימים.*

קאפיטאן נעמאָ האָט א לאנגע צייט נאָכדעם פאָרטגעזעצט זיינע רייזען אונטער דא ימים. אָבער זיינע מענשען וואָס זיינען מיט איהם מיטגעפאָהרען זיינען איינציגווייז ארויסגעשטאָרבען און זיי האָבען געפונען זייערע קברים צווי-שען קאָראַלען-בערג אויף'ן גרונד פון שטילען מעער, וואָס קאפיטאן נעמאָ האָט אויסגעקליבען אלס בעגרעבענים אָרט.

ער איז ערשט אלט געווען זעכציג יאָהר. אָבוואָהל ער איז געווען איינער אליין, דאָך איז איהם געלונגען צו בריונגען זיין שיף אין דער אונטער-וואסער-ריי-גער הייהל וואו זיא האָט זיך ערשט געפונען. דאָרט האָט דער געוועזענער קעמפ-פער געהאט זיין היים און דאָרט האָט ער בעשלאָסען צו ענדיגען זיינע יאָהרען.

געקומען איז דער קאפיטאן אהין מיט זעקס יאָהר צוריק. עס הייסט, מיט דריי יאָהר פריהער איידער דיא קאָלאָניסטען זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף'ן לינקאָלן אינזעל. ער האָט קיינע רייזעס ניט אונטערנומען דורך דער צייט און ער איז געווען עלענד און איינזאם אויף דער "נאָטילוס" וואָס איז געווען בער האַלטען אין אונטער-ערדישען וואסער אונטער'ן אינזעל. דאָרט האָט דער גע-וועזענער העלד ערווארטעט זיין טויט. פון דאָרט האָט ער געוואָלט אוועק צו זיין נע פערשטאָרבענע קאָמפאניאָנען און קיין לעבעדיגער מענש זאָל וויסען וואו זיין געביין איז הינגעקומען.

דורך אַ צופאל האָט ער געזעהן וויא דער באלון מיט דיא אנטלאָפענע פון ריטשמאָנד איז ארונטערגעפאלען. ער האָט זיך אָנגעהאָן אין זיינע טויר בער-קליידער און איז געגאנגען אונטער'ן וואסער צו שאפען היִלף צו דיא אונ-גליקליכע אויב עס וועט נויטיג זיין. טראָצדעם וואָס ער האָט דיא וועלט און דיא מענשהייט פיינד געהאט, האָט זיך אין איהם ערוועקט א געפיהל פון רחמנות און ער האָט געוואָלט רעטען מענשען פון דערטרונקען ווערען. פיער פון דיא

(* דיעזער בוך אונטער'ן נאָמען "א רייזע אויף'ן גרונד פון ים, אדער 20 טויווענד מייל אונטער'ן וואסער", איז איינער פון דיא בעסטע און אינטערעסאנטעסטע ביכער וואס זיינען ארויס פון זשול ווערס'ס פערער.

פינף אנטפאפענע זיינען פון דיא כוואליעס ארויסגעשליידערט געוואָרען אויף'ן ברעג פון אינזעל און דעם אינזשיניר, וועלכער איז פערשלעפט געוואָרען ווייט אין מער, האָט קאפיטאן נעמאָ גערעטעט.

אָנפאנגס האָט דער קאפיטאן געדענקט צו פערלאָזען זיין שוויגערט, אום דיא פינף פערוואָרפענע זאָלען ניט ערפאהרען פון זיין עקזיסטענץ; אָבער דער אונטערערדישער אריינגאנג אין האפען צו דער "נאָטילוס" איז פערמאכט גע- וואָרען פון שטיינער וואָס האָבען זיך אויפגעהויבען אונטער'ן וואסער דורך א וואולקאנישע קראפט און ער האָט זיין ריעזען שיה ניט געקענט ארויספיהרען, אָבוואָהל דאָס וואסער איז נאָך געווען טיעף גענוג פאר א קליינע שיה.

קאפיטאן נעמאָ איז אלזאָ געצוואונגען געווען צו פערבלייבען אין יענער הייהל. ער האָט געהאלטען אן אויג אויף דיא פינף אמעריקאנער, וועלכע זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף אן איינזאמען, וויסטען אינזעל, אָבער ער האָט ניט געוואָלט, אז זיי זאָלען איהם זעהן אָדער וויסען פון איהם. ער האָט געזעהן, אז דיא לייטע זיינען אָרענטליכע מענשען, ענערגישע און פלייסיע מענשען און שטארק צוגעבונדען איינע צו דיא אנדערע און ער האָט זיך שטארק פעראינטער- רעסירט אין זיי און אין זייער לאגע. אין זיינע טויכער-קליידער איז איהם גאנץ לייכט געווען צו קומען דורך'ן אונטערערדישען קאנאל צום ברונים פון גראניט הויז. דאָרט פלעגט ער ארויפקלעטערען אויף א פעלזען און פלעגט זיך צוהערען צו דיא געשפרעכען פון דיא קאָלאָניסטען. ער האָט ערפאהרען פון זייער פערגאנגענהייט, געגענווארט און פון זייערע פלענער פאר דיא צוקונפט. ער האָט פון זייערע געשפרעכען וועגען דער בירגער קריעג צווישען אמעריקאנער מיט אמעריקאנער פאר דיא אָבשאפונג פון שקלאפעריי זיך איבערצייגט, אז דיא פינף פערוואָרפענע זיינען גרויסע געגנער פון שקלאפען האנדעל און אז זיי האָבען ריזיקירט זייערע לעבענס צוליעב דער נאָבעלער אידעע פון אָבשאפען שקלאפעריי. ער האָט דיא פינף קאמערעדען ליעב בעקומען און ער האָט זיך פערפלייכטעט צו העלפען זיי און שטיצען זיי צו יעדער צייט.

קאפיטאן נעמאָ האָט גערעטעט סירוס הארדינג. ער איז געווען דער יע- ניגער וואָס האָט געבראכט דעם הונד צו דיא "טשימינס" א טרוקענעם, אָבוואָהל עס האָט געגאָסען א שלאנגס רעגען. ער איז עס געווען דער וואָס האָט גערעטעט דעם הונד פון וואסער און געטוימעט דעם דינגאנג. ער איז עס געווען דיא פערזאָן, וואָס האָט זיי געבראכט דיא שיפעל צום מויל פון טייך מערסי. ער האָט ארונטערגעוואָרפען דעם שטריק לייטער, ווען דיא אָראנג-אוטאנגס האָבען פער- כאפט דיא גראניט הויז. ער איז געווען דער יעניגער וועלכער האָט דיא קאָלאָ- ניסטען געלאָזט וויסען וועגען איירטאָן'ס אנוועזענהייט אויף'ן אינזעל טייבאָר, וועלכער האָט אָנגעצונדען פייער ווען דיא רייזענדע זיינען צוריק געפאָהרען פון יענעם אינזעל, וועלכער האָט זיי אונטערגעוואָרפען דעם קאסטען מיט דיא קליי-

דער, געוועהר און אינסטרומענטען, וועלכער האָט צושמעטערט דיא פּראַטען שיף, וועלכער האָט געבראכט דיא מעדיצין פאר הערבערט און איהם גערעטעט פון א זיכערען טויט, און ענדליך, וועלכער האָט גערעטעט איירטאָן און געטוויטעט דיא פינף באַנדיטען מיט עלעקטרישע קוילען, וואָס נור ער אליין האָט געקענט פאבריצירען.

אין דיא אלע זאכען האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען איבערצייגט און זיי זיינען געווען זיכער אז דיא אלע וואונדער וואָס האָבען מיט זיי פאסירט זיינען ניט גע- ווען קיין איבערנאטירליכע.

דער געוועזענער מענשען-פיינד, וועלכער איז צו דיא קאָלאָניסטען געווען א פריינד, האָט שטעהענדיג אויף'ן שוועל פון טויט זיי איינגעלאדען צו זיך דורך א טעלעגראף וואָס ער האָט געבראכט אין פערבינדונג מיט דעם טעלעגראף פון דער קאָלאָניע. ער האָט דיא לייטע געוואָלט טהאָן נאָך א טובה פאר זיין טויט. מעגליך, אז ווען ער זאָל געווען וויסען האָס סירוס הארדינג ווייס פון איהם און ער וועט איהם דערקענען, וואָלט ער זיי צו זיך ניט גערופען.

ווען קאפיטאן נעמאָ האָט געענדיגט זיין ערצעהלונג, האָט סירוס הארדינג גענומען דאָס וואָרט. ער האָט אויסגערעכענט אלע גוטע זאכען וואָס דער קא- פיטאן האָט געטהאָן פאר איהם, פאר זיינע קאָמפאניאָנען און פאר זייער קאָלאָ- ניע און אין נאָמען פון אלע בעזיצער פון לינקאָלן אינזלע האָט ער געדאנקט דעם קאפיטאן פאר זיינע וואָהלטהאמען צו זיי.

אָבער דער קאפיטאן איז איהם אריינגעפאלען אין דיא רייד און געזאָגט: — ניין, מיין הער, קיין דאנק. אצינד אז איהר ווייסט מיין לעבענסגע- שיכטע, וויל איך הערען אייער אורטהייל איבער מיר.

דערביי האָט דער קאפיטאן דערמאָהנט פון נאָך א פאסירונג אין זיין לעבען, נעמליך, אז איידער דיא דריי פערזאָן, וואָס זיינען פערוואָרפען געוואָרען אויף זיין שיף, האָבען זיך גערעטעט, האָט ער געזונקען א פריגאטע (א מין קריענס- שיף) מיט איהר מאנשאפט.

סירוס הארדינג האָט געשוויגען. ער האָט קיין פאסענדען אנטוואָרט ניט געפונען.

— דאָס איז געווען מיין פיינד'ס שיף! — האָט דער קאפיטאן אויסגעשריען — א פיינד'ס שיף! זיא האָט מיך פערפאָלגט, זיא האָט מיך אטאקירט. איך בין געווען אין א שמאָלען בעי און דיא פריגאטע האָט מיר פערשטעלט דעם וועג און איך האָב איהר געזונקען!

אייניגע מאָמענטען זיינען פאָראיבער און סירוס הארדינג האָט אלץ קיין אנטוואָרט געגעבען אויף'ן קאפיטאן'ס פראגע.

— וואָס דענקט איהר ווענען מיין לעבען, מייע העררען? — האָט קאפי- טאן נעמאָ שטרענג געפרעגט.

סיירוס הארדינג האָט דעם קאפיטאן גערייכט זיין האנד און האָט געזאָגט :
 — מיין הערר, איהר האָט אין אייער לעבען געשטרײט געגען אן אונפער-
 מיידליכע זאך. דריקער און אונטערדריקטע וועלען קיינמאָל ניט אונטערגעהן.
 מען קען דאָרום ניט אורטהיילען אויב איהר האָט געטהאָן גוט אָדער שלעכט.
 ווען א מענש טהוט זאָגאר אן אונגערעכטע זאך, אָבער ער דענקט אז עס איז
 גערעכט, קען מען איהם ניט בעשולדיגען און מען קען צו איהם גאָר ניט האָבען.
 דער נאָמען פון אזא מאן דארף פערבלייבען געשעצט און געאכטעט ביי אונז
 מענשען. איהר דארפט דאָרום ניט מורא האָבען אז אייער נאָמען וועט ליידען
 פון אייער לעבענסגעשיכטע, ווייל מיר קענען איבערהויפט ניט אורטהיילען
 אויב אייערע טהאטען זיינען געווען גוטע אָדער שלעכטע.
 דער אלטער האָט אויפגעהויבען זיינע הענד אין דער הויף און האָט אויס-
 געשריען :

— בין איך געווען גערעכט אָדער אונגערעכט ?

קאפיטאן נעמאָ איז פערבליבען ליגען שטייל אזוי וויא פערטיעפט אין גע-
 דאנקען. הערבערט, וועלכער איז געשטאנען נעבען איהם, איז געפאלען אויף זיינע
 קניע און געקוישט דעם אלטענ'ס האנד.
 טרעהרען האָבען זיך בעוויזען אין דיא אויגען פון שטערבענדען און מיט
 א שטילע אָבער ריהרענדע שטימע האָט ער געזאָגט :
 — נאָט זאָל דיך בענשען, מיין קינד !

17 מעס קאפיטעל.

דיא לעצטע מאָמענטען פון נעמאָ'ס לעבען. — זיין צוואה. — א קאסטען מיט
 טהויערע שטיינער. — נעמאָ'ס ראטה צו דיא קאָלאָניסטען. — אונטער פיער
 אויגען מיט קאפיטאן הארדינג. — נעמאָ'ס קבר — געזונקען צום גרונד.

ס איז געוואָרען טאָג. קיין שטראהל פון ליכט איז אריינגעקומען אין דער
 טיעפער הייהל. דאָס וואסער אין ים איז דאמאָלס געשטיעגען און דיא עפענונג
 פון הייהל איז געווען פערשטעלט מיט וואסער. אָבער דיא קינסטליכע ליכט האָט
 בעלויכטען דיא "נאָטילוס" און דיא נאנצע הייהל ארום און ארום.
 קאפיטאן נעמאָ איז זעהר שוואך געוואָרען. מען האָט געזעהן אז זיינע
 קרעפטען געהען אויס און דער שאָטען פון טויט פערציהט זיך אויף זיין געזיכט.
 דיא קאָלאָניסטען האָבען גאָר ניט געקענט טהאָן. דער אלטער האָט אויסגע-
 שפראַכען זיין וואונש, אז ער וויל שטארבען אויף דער "נאָטילוס" און זיי האָבען
 געהאט צו ווארטען גלייך מיט איהם ביז דער טויט וועט קומען.

אין פערלויף פון א היבשע שטיקעל צייט, וואָס דער קאפיטאן איז נע-
לענען כמעט בעוואוסטלאָז, האָבען סיידום הארדינג און גידעאָן ספילעט בע-
אַבאכטעט דעם קראנקען און זיי האָבען געזעהן אז טהיילען פון זיין קערפער
זיינען שוין אָבגעשטאַרבען. דאָס ביסעל לעבען וואָס אין איהם איז נאָך געווען
האָבען זיך קאָנצענטרירט אין הארץ און אין קאָפּ. זיי האָבען דערקענט אז ער
שטארבט ניט פון קיין קראנקהייט, זאָנדערן איינפאַך ווייל דיא לעבענס קראפט
שעפט זיך ביי איהם אויס.

— פילייכט — האָט פענקראָפּט געזאָגט — וואָלטען מיר איהם גענומען אין
גראניט הויז? פילייכט וואָלט דיא פרישע לופט אויף איהם געווירקט און ער
וואָלט נאָך אָבגעלעבט?

— ניין, פענקראָפּט — האָט דער אינושיניר געענטפערט — דאָס וועט
קינע נוצען בריינגען און מיר דארפען דאָס נאָך ניט פרוּבירען. אויסערדעם,
וועט קאפיטאן נעמאָ ניט וועלען פערלאָזען זיין שיף. ער האָט יאָהרען לאנג
געלעבט אויף דער "נאָטילוס" און אויף דער "נאָטילוס" וויל ער שטארבען.

דער קאפיטאן האָט אָהן צווייפעל געהערט הארדינג'ס ווערטער, ווייל ער
האָט זיך א ביסעל אויפגעהויבען פון זיין געלעגער און האָט געזאָגט מיט א
שוואכע שטימע:

— איהר זיינט גערעכט, מיין הערר. איך וועל דאָ שטארבען. דאָס איז
מיין וואונש און אנדערש קען דאָס ניט זיין, אָבער איך וויל נאָך אייך עטוואָס
בעמען פאר מיין טויט.

סיידום הארדינג און זיינע פריינד זיינען צוגעגאנגען געהענטער צום שטער-
בענדען. זיי האָבען דיא קישען אונטער זיין קאָפּ אונטערגעהויבען אום עס
זאָל איהם זיין בעקוועמער צו ליגען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען געזעהן וויא דעם קאפיטאן'ס אויגען האָבען גע-
וואנדערט איבער דיא רייכטהימער פון דעם וואונדערבארען זאאל, וועלכער
איז געווען בעלויכטען מיט עלעקטריציטעט דורך און דורך. ער האָט אלעס בע-
קוט, אלעס בעטראכט, פון דיא פאָרטרעטען וואָס זיינען געהאנגען אויף דיא
ווענד, וועלכע זיינען געווען דיא קונסטווערקע פון דיא גרעסטע מאהלער פון
דער וועלט, ביז דיא גאנץ קליינע אַנטיקען וואָס זיינען געווען אויסגעשטעלט
אויף טישען און אויף'ן באָדען. דאָרט זיינען אויך געווען אַלערליי פראָדוקטען פון
מעער, וויא פלאנצונגען, וואונדערבארע מינים פיש, פערל און דאָס גלייכען.
אין א ווינקעל איז געשטאנען א גרויסער און פראכטפאלער אָרגאן, אויף וועלכען
קאפיטאן געמאָ פלעגט וואהרשיינליך שפיעלען אין זיינע גוטע צייטען. אלע
ארטיקלען וואָס האָבען זיך דאָרט געפונען האָבען געטראָגען דעם אויפשריפט:
"Mobils in mobilis" (בעוועגליכעס אין בעוועגליכעס).

דער שטערבענדער האָט געוואָרפען זיינע לעצטע בליקען אויף דיא קונסט

ארבייט און נאטור וואונדער, וועלכע ער האָט יאָהרען לאנג געזאמלט. ער האָט זיך געזענענט מיט זיי פאר זיין אוועקגעהן אין אזא וועג פון וואנען מען קומט שוין ניט צוריק.

סיירוס הארדינג האָט געשוויגען. ער האָט געווארט אז קאפיטאן נעמאָ זאָל עפעס זאָנען.

אין אייניגע מינוטען ארום האָט זיך דער קאפיטאן געווענדעט צו דיא קאָלאָניסטען און געזאָגט:

— דענקט איהר, מיינע העררען, אז איהר זיינט מיר עטוואָס שולדיג? אז איהר זיינט עטוואָס פערפליכטעט צו מיר?

— קאפיטאן — האָט סיירוס הארדינג געענטפערט — גלויבט אונז, אז מיר וואָלטען אוועקגעגעבען אונזערע לעבענס צו פערלענגערען אייער לעבען.

— זאָגט זשע מיר צו — האָט דער קאפיטאן געזאָגט — אז איהר וועט אויספיהרען מיין לעצטען וואונש און דערמיט וועט איהר מיר האָבען אָבער צאָהלט פאר אלעס וואָס איך האָב פאר אייך געטהאָן.

— מיר פערשרעכען אייך — האָט הארדינג געענטפערט.

— מיינע העררען — האָט דער קאפיטאן פאָרטגעזעצט — מאָרגען וועל איך שטארבען, און איך וויל ניט האָבען קיין אנדער קבר, נור דיא "נאָטילוס". דיעזע שיף איז מיין קבר! אלע מיינע פריינד רוהען אין דיא טיעפענים פון ים, און וואו זיי רוהען וויל איך אויך רוהען.

ווען קאפיטאן נעמאָ האָט דיעזע ווערטער גערעדט האָט אין צימער געהערשט א טויטע שטילקייט. קיינער פון דיא אנוועזנדע האָט זיך בעוועגט אָדער דעם אָטהעם אָבערצוגען.

— שענקט אייער אויפקערמזאמקייט צו מיין וואונש — האָט דער שטער בענדער ווייטער געזאָגט — דיא "נאָטילוס" איז איינגעשפארט אין דיעזער הייזל. ארויספיהרען איהר פון דאנען איז אונמעגליך, אָבער מען קען דיא שיף זינקען צוזאמען מיט מיין טויטען קערפער. מאָרגען, נאָך מיין טויט, זאָלט איהר, הערר הארדינג, און אייערע קאמפאניאָנען פערלאָזען דיא "נאָטילוס" און איהר זאָלט פון דאנען קיין זאך ניט געהמען, ווייל אלעס וואָס דאָ געפינט זיך כוז זינקען מיט מיר צוזאמען. בלויז איין זאך וועל איך שענקען אלס אנדענקונג פון פריינד דעקער, מיט וועמענס לעבענסגעשיכטע איהר זיינט ערשט בעקאנט געוואָרען. דאָס איז א קאסטען מיט פערל, דימאנטען און אנדערע טהייערע שטיינער, גער, דיא מעהרסטע פון זיי האָב איך אלס עראינערונג פון דיא גוטע צייטען, ווען איך בין געווען מאן און פאָטער. דיעזער אוצר וועט אייך אין דיא צוקונפט צוניץ קומען. אין אייערע הענד, הערר סיירוס, און אין דיא הענד פון אייערע קאמפאניאָנען, וועלען געלד און רייכטהום קיין מאָל ניט פיהרען צו א געפאהר. דאָס וועט אייך שטענדיג נוצען בריינגען און איהר וועט מיין נאָמען דערמאָהנען.

דער קאפיטאן האָט זיך אַ ווילע אָבגערוהט, דאן האָט ער פּאַרטגעזעצט :
 — מאָרנען וועט איהר נעהמען דעם קאסטען. ער שמעהט דאָרט ביי דער
 רעכטער זייט. איהר וועט ארויסגעהן פון דיעזען זאאל און פעסט פערשפארען
 דיא טהיר. דאן וועט איהר ארויפגעהן אויף דעם און ארונטערלאָזען דיא טהיר
 פון דער אויבערשטער עפענונג.

— אייער ווילען וועט געשעהן, קאפיטאן — האָט סירוס הארדינג געזאָגט.
 — גוט. ווען איהר וועט האָבען אזוי געטהאָן וועט איהר אריינגעהן אין דער
 קליינער שיפעל וואָס האָט אייך אהער געבראכט ; אָבער איידער איהר וועט
 פערלאָזען דיא "נאָטילוס" זאָלט איהר געהן צום הינטערשטען טהייל פון שיף
 און דאָרט עפענען צוויי גרויסע שטאָפקעס, וועלכע איהר וועט געפינען אין וואַ-
 סער. דיא רעזערוואַרען פון דער "נאָטילוס" וועלען אָנגעפילט ווערען מיט וואַ-
 סער און זיא וועט ביסלעכווייז זינקען, ביז זיא וועט בלייבען שמעהן אויף'ן
 גרונד פון דיעזען קאנאל.

און ווארפענדיג אַ בליק אויף סירוס הארדינג האָט ער פּאַרטגעזעצט :
 — איהר האָט ניט וואָס צו שרעקען זיך. איהר וועט בלויז בערגאָבען אַ
 טויטען קערפער.

ניט סירוס הארדינג, ניט זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען געהאט עטוואָס אָנ-
 צוואווענדען. דער קאפיטאן האָט אויסגעדריקט זיין פערלאַנג און זיי האָבען עס
 געדארפט ערפילען.

— האָב איך אייער צוואַנג, מיינע העררען ? — האָט נעמאָ וויעדער אמאָל
 געפרעגט.

— יא, קאפיטאן, איהר האָט עס — האָט הארדינג געענטפערט.
 דער קאפיטאן האָט אויסגעדריקט זיין דאנק צו דיא קאָלאָניסטען דורך אַ
 ליעבליכען בליק און ער האָט זיי געבעטען זיי זאָלען איהם לאָזען אליין אויף
 אייניגע שטונדען. גידעאָן ספילעט האָט געוואָלט פערבלייבען נעבען איהם,
 פיליכט שטארבט ער און ער זאָל זיין דערביי ווען דיא נשמה וועט זיך שוידען
 מיט'ן גוף, אָבער דער קאפיטאן האָט איהם געהייסען געהן, זאָגענדיג : "איך וועל
 נאָך לעבען ביז מאָרנען".

אַלע זיינען ארויס פון זאאל. זיי זיינען דורכגעגאנגען דורך'ן ביבליאָטהעק
 צימער, פון דאָרט אין עס־שטוב און ווייטער אין צימער וואו דיא מאַשינעריי
 און דיא אפאראטען פון דער שיף האָבען זיך געפונען.

דיא "נאָטילוס" איז געווען אַ זאָנדערבאר מייסטערווערק אן און פאר
 זיך און דיא מעכאנישע איינריכטונגען וואָס זיינען דאָרט געווען זיינען געווען
 וואונדערבאר. דער אינזשיניר איז ערשטוינט געוואָרען קוקענדיג אויף אַלע
 זאכען.

דיא קאָלאָניסטען זיינען ארויפגעגאנגען אין דער הויך אויף'ן פלאטפאָרם,

וואָס איז געווען זיעבען אָדער אכט פּוּם איבער'ן וואסער. זיי האָבען דאָרט אלעס בעאַבאכטעט און זיי האָבען זיך ניט געקענט אָבזאונדערען וויא אזוי מען-שען'ס הענד האָבען דאָס אלעס געקענט שאַפּען.

סיירוס הארדינג און זיינע קאָמפּאניאָנען זיינען א היבשע צייט גע-ווען שטיף. זיי זיינען געווען צוטומעלט און העכסט איבערראשט פון אלעס וואָס זיי האָבען נור וואָס געזעהן און געהערט; זיי זיינען געווען זעהר געריהרט פון דעם קאפיטאן'ס לעצטע ווערטער; עס האָט זיי וועה געטהאָן דיא הערצער וואָס זיי דאַרפען זיך שיידען מיט זייער רעטער, בעשיצער און וואָהלטהעטער און זיי האָבען ניט געפונען קיין ווערטער מיט וועלכע אָנצופאנגען א געשפרעך. ענדליך האָט זיך פענקראָפּט אָבגערופען:

— וואָס פאַר א זאָנדערבארער מענש! איז עס מעגליך אז ער קען לעבען אויף'ן גרונד פון ים? איך דענק אז ער האָט דאָרט ניט געקענט האָבען מעהר רוהע וויא אנדערשוואו!

— איהר ווייסט? — האָט זיך איירטאָן אָבגערופען — מיט דער "נאָטי-לוס" וואָלטען מיר געקענט קומען צו בעוואָהנטעם לאַנד.

— גאָט אין הימעל! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — איך וואָלט קיינמאָל ניט ריזיקירט צו פּאָהרען אין אזא שיף. פּאָהרען אויף'ן מעער איז גוט; אָבער אונטער'ן מעער, קיינמאָל אין לעבען ניט!

— איך גלויב, פריינד פענקראָפּט — האָט זיך דער רעפּאָרטער אָבגערופען — אז פּאָהרען אונטער'ן וואסער אין אזא שיף וויא דיא "נאָטילוס" איז א גאנץ לייכטע זאך און מיר וואָלטען גאנץ שנעל געוואָהנט געוואָרען דערצו. אונטער'ן וואסער זיינען ניטאָ קיין שטורמס, קיין מורא'דיגע כוואליעס און דאָרט קען נאָך זיין זיכערער וויא צו פּאָהרען אויף דער אָבערפלעכע פון ים. ווייסט איהר, אז אייניגע פּוּם טיעף אין וואסער איז דער ים רוהיג און שטיף אזוי וויא א לייק (אָזיעראָ)?

— דאָס קען זיין — האָט דער מאַטראָז געענטפערט — אָבער איך וואָלט בעסער איבערנעטראָגען דעם גרעסטען שטורם אויף'ן ים איידער דיא שטילקייט און דיא רוהיגקייט אין ים. א שיף איז געמאכט געוואָרען צו פּאָהרען אין דער הויך אויף'ן וואסער, ניט אונטער'ן וואסער.

— מיינע פריינדע — האָט זיך דער אינזשיניר אָבגערופען — עס איז דאָך פּוּסטע רייד און אומזיסטע דיסקוסיאָנען. ערשטענס, איז דיא "נאָטילוס" ניט אונזערע און מיר האָבען קיין רעכט צו דענקען צו בענוצען איהר, זאָלאַנג דער ווילען פון איהר אייגענטהימער איז ניט דערביי; און צווייטענס, קען מען דיא "נאָטילוס" פון דיעזער הייהל ניט ארויסשלעפען. קאפיטאן נעמאָ אליין האָט דאָס אויף ניט געקענט בעווייזען, היינט צו וואָס ארויסווארפען אומזיסטע רייד? דיא קאָלאָניסטען האָבען נאכהער א היבשע צייט גערעדט וועגען פּערשיעדע-

נע אנגעלעגענהייטען, דאן זיינען זיי ארונטערגעגאנגען אין עס־שטוב, וואו זיי האָבען געפונען עפעס צו עסען און א ביסעל שפעטער זיינען זיי אוועק צוריק אין זאאל.

קאפיטאן נעמאָ איז געלעגען אויף זיין געלעגער. זיינע אויגען האָבען גע־שיינט און אויף זיינע ליפען איז געלעגען א שמייעל. דיא שוואכקייט איז פון איהם אביסעל אָבערטראָטען.

דיא קאָלאָניסטען זיינען צוגעגאנגען נאָהענט צו איהם.

— מיינע העררען — האָט דער קאפיטאן געזאָגט — איהר זיינט אָרענט ליכע און בראווע מענער. איך האָב בעאָבאכטעט אייערע אויפֿגעהוינגען און זיי זיינען מיר זעהר געפּלענען געווען. איך האָב אייך שטענדיג געאכטעט און איך אכטע אייך היינט אויך. הערר הארדינג, גיט מיר אייער האַנד.

סיירוס הארדינג האָט איהם גערייכט זיין האַנד און דער קאפיטאן האָט זיא פריינדליך געדריקט.

— אָבער עננוג וועגען מיר — האָט נעמאָ ווייטער געזאָגט — איך האָב עטוואָס צו זאָגען וואָס אָנבעלאַנגט אייך און דיעזען לינקאָלן אינזעל אויף וועל־כען איהר זיינט גערעטעט געוואָרען. דענקט איהר צו פּערלאָזען דיעזען אינזעל? — אָבער צוריק צו קומען, הערר קאפיטאן — האָט פּענקראָפט שנעל גע־ענטפּערט.

— צוריק צו קומען? — האָט דער קאפיטאן געפרעגט מיט א שמייעל — איך ווייס און בעגרייף אז דער אינזעל איז אייך לייעב און טהייער; איהר האָט פון דיעזען אינזעל געמאכט דאָס וואָס ער איז; איהר האָט איהם פּערוואַנדעלט אין א פּאראדיז! אָבער —

— אונזער פּראָיעקט איז, הערר קאפיטאן — האָט זיך סיירוס הארדינג אָב־גערופּען — צו מאכען דיעזען אינזעל א טהייל פון אונזער געבורטס־לאַנד — דיא פּעראַייניגטע שטאַטען פון אמעריקא.

— אייך ליגט שטאַרק אין זינען אייער לאַנד, מיינע העררען — האָט נעמאָ געזאָגט — איהר לייעבט אייער לאַנד און איהר ווילט זעהן איהר גליק! איהר האָט רעכט! יעדער איינער דאַרף לעבען אין זיין געבורטס־לאַנד און דאַרף שטאַרבען אין זיין געבורטס־לאַנד! אָבער איך? איך וועל שטאַרבען ווייט פון אלעמען און פון אלעס וואָס איך האָב געלייעבט!

— פּיליכט, הערר קאפיטאן, פּערלאַנגט איהר מיר זאָלען פאַר אייך דורכפיהרען נאָך א זאך? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט — פּיליכט ווילט איהר צו יעמאַנדען פון אייערע פריינד אין אינדיען שיקען אן אנדענסונגס גע־שאַנס?

— ניין, קאפיטאן הארדינג — האָט נעמאָ געענטפּערט — קיינע פריינד זיינען מיר פּערבליבען! איך בין דער לעצטער פון מיין ראסע און דיא וואָס האָבען

מיך אמאל געקענט האָבען מיך שוין לאנג פּערגעסען. איך האָב קיינעם אויף דער וועלט, צו וועמען איך זאָל שיקען א גרוס אָדער אן אנדענקונגס געשאנק! אָבער לאָמיר רעדען וועגען אייך. איינזאמקייט און עלענדקייט איז זעהר א שווערע זאך פאר א מענשען צו איבערטראָגען. איך שטארב ערשט, ווייל דיא איינזאמקייט טרייבט מיך צום טויט. איך האָב געמיינט אז איך וועל קענען לעבען אליין, אָבער ערשט בין איך איבערצייגט אז דאָס האָט פּערקירצט מיינע יאָהרען. וויא גאָט איז אייך ליעב, מיינע פריינדע, ווענדעט אָן אלעס מעגליכע צו פּערלאָזען דיעזען אינזעל און צו קומען אין אייער פּאָטערלאַנד. דיא איינזאמקייט דאָ קען אייך טרייבען צו אַ פּריה־צייטיגען טויט. איך ווייס אז איהר האָט געהאט א שיה און דיא פּיראטען האָבען זיא פּערניכטעט.

— מיר בויען אן אנדער שיה — האָט גידעאָן ספּילעט געזאָגט — גרויס און שטארק גענוג צו קומען צו דאָס נעהענטסטע לאַנד; אָבער אויב נור מיר וועל לען עס קענען אויספיהרען וועלען מיר פּריהער אָדער שפּעטער צוריק קומען אהער, ווייל דיעזער אינזעל איז אונז בעליעבט און מיר וועלען קיינמאָל ניט קענען פּערעסען דיא אלע זאכען וואָס מיר האָבען דאָ ערוואָרבען.

— דאָס אליין — האָט זיך סיירוס האַרדינג אָבגערופען — וואָס מיר האָבען זיך דאָ בעקאנט מיט קאפיטאן נעמאָ, וועט אונז ציהען צו דיעזען אינזעל.

— נור דאָ קענען מיר מאַכען אונזער היים — האָט הערבערט צוגעגעבען. קאפיטאן נעמאָ האָט א וויילע געשוויגען, דאן האָט ער זיך אָבגערופען:

— הער האַרדינג, איך וויל רעדען מיט אייך אליין אונטער פיער אויגען.

האַרדינג'ס קאָמפּאניאָגען האָבען באלד ערפילט דעם שטערבענדען'ס וואונש און זיי זיינען אָבגעטראָטען.

דער אינזשניר איז פּערבליבען אייניגע מינוטען אליין מיט קאפיטאן נעמאָ און נאכהער האָט ער זיינע קאָמפּאניאָגען צוריקגערופען, אָבער ער האָט זיי גאָר ניט געזאָגט וועגען דעם געשפּרעך וואָס ער האָט געהאט מיט'ן קאפיטאן.

— דער טאָג איז פּאַראיבער און אויף'ן קראַנקען קאפיטאן איז קיין ענדערונג געזעהן געוואָרען. דיא קאָלאָניסטען זיינען ניט ארויס פון זאאל זאָנאר אויף א סעקונדע. עס איז געוואָרען נאכט. אָבוואָהל אין הייהל איז קיין אונטערשיעד געווען פון טאָג צו נאכט, האָבען דיא קאָלאָניסטען געוואוסט פון זיינער, אז דיא פינסטערע נאכט הערשט אויף זייער אינזעל.

קאפיטאן נעמאָ האָט קיין שמערצען געליטען, אָבער ער איז אויסגעגאנגען אזוי וויא א ליכט. ער איז געוואָרען אלע מאָל אלץ בלאַסער און בלאַסער. ער איז געלעגען שטייל און רוהיג און בלוז פון צייט צו צייט האָבען זיך פון זיינע ליפּען ארויסגעכאַפט ווערטער וועגען זיין פּערגאנגענהייט. מען האָט געזעהן, אז דאָס ליכט פון לעבען ווערט אין איהם אויסגעלאָשען. זיינע גליעדער זיינען ביסלעכווייז געוואָרען קאלט.

ער האָט נאָך גערעדט אייניגע ווערטער צו דיא קאָלאָניסטען. ער האָט גע-
שמייכלט, אָבער דאָס איז שוין געווען זיין לעצטער שמייכל.

ארום האַלבע נאכט האָט דער שטערבענדער ארויפגעלעגט זיין האַנד אויף'ן
ברוסט אין ער איז אזוי געלענען ביי א שטונדע צייט. דאן האָט דער טויט פּער-
שפּרייט זיינע פליענעל אויף'ן געזיכט פון דעם געוועזענעם העלד און קעמפּ-
פּער פאר פרייהייט און מען האָט געזעהן, אז דער לעצטער מאָמענט איז גע-
קומען. ער האָט שטיל אויסגערעדט דיא ווערטער: "גאָט און מיין לאַנד"
און ער האָט זיין לעצטען אָטעהעם אויסגעהויכט.

סירוס האַרדינג האָט זיך צוגעבויגען און האָט געשלאָסען דיא אויגען פון
דעם געוועזענעם פּרינץ דעקער, וועלכער איז שוין ערשט זאָגאר קאפיטאן נעמאָ
אויך ניט געווען.

הערבערט און פענקראָפּט האָבען געזיפּצט און טרעהרען זיינען געפאלען
פון איירטאָן'ס אויגען. נעב איז געשטאנען אויף דיא קניע אונגעוועגליך אזוי
וויא א שטיינערנע סטאטוע.

סירוס האַרדינג האָט צוגעלעגט זיין האַנד צום טויטען'ס שטערען און ער
האָט געזאָגט:

— זאָל דיא זעלע פון דיעזען מאן זיין מיט גאָט. זאָל זיא שוועבען אין
דיא הויכע הימלען וואו זיא בעלאנגט.

אין אייניגע שטונדען ארום האָבען דיא קאָלאָניסטען אויסגעפיהרט דעם
וואונש פון פּערשטאַרבענעם.

סירוס האַרדינג און זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען פּערלאָזען דיא "נאָטילוס".
זיי האָבען בלוזי מיטגענומען דעם קאסטען מיט דיא טהייערע שטיינער, וואָס
קאפיטאן נעמאָ האָט זיי געהייסען געהמען, מעהר האָבען זיי קיין זאך ניט בע-
ריהרט. דיא אַנדענקונג, וואָס דער פּערשטאַרבענער האָט זיי געשענקט, איז
ווערטה געווען מיליאָנען.

דער פּרעכטיגער זאאל, וועלכער איז געווען העל בעלויכטען איז צוגעשלאָ-
כען געוואָרען. דיא אייזערנע טהיר וואָס האָט געפיהרט צום דעק האָבען דיא
קאָלאָניסטען אויך פּעסט פּערמאכט. זיי זיינען דאן ארויפגעגאנגען אין דער
הויך, האָבען פּערמאכט דיא אויבערשטע עפענונג און זיינען ארונטער אין דער
קליין שיפעל.

זיי זיינען מיט דער שיפעל צוגעפּאָהרען צום הינטערסטען טהייל פון דער
"נאָטילוס", האָבען געעפענט דיא שטאָפּקעס און שטראָמען וואסער האָבען
אנגעהויבען לויפען אין דיא רעזערוואַרען פון שיף.

דיא הייהל איז נאָך געווען בעלויכטען פון דיא עלעקטרישע לייכטונג און

קאפיטאן נעמאָ'ס טויט.

דיא קאלאניסטען האָבען געזעהן וויא דיא שיף האָט ביסלעכווייז געזונקען, ביז ענדליך זיינען דיא עלעקטרישע ליכט אויסגעלאָשען געוואָרען און דיא געוועזענע "נאָטילוס", וואָס איז פּערוואַנדעלט געוואָרען אין איהר קאפיטאן'ס קבר, איז געזונקען צום גרונד.

18 מעס קאפיטעל.

דעקער גראָטאָ. — ניעדערגעשלאָגען און פּערצווייפּעלט. — דיא ארכיט פון בויען דיא שיף. — אַ וואַלקען איבער'ן בארג פּרענקלין. — אַ פּאַרשונגס ריזע אין הויהל. — ענטדעקט דיא גרויסע געפאהר.

ווען עס האָט אָנגעהויבען טאָגען זיינען דיא קאלאניסטען געקומען צו דעם מויל פון דעם אונטערערדישען קאנאל, וועלכען זיי האָבען אַ נאָמען געגעבען "דעקער גראָטאָ" (דעקער'ס הייהל), צום אנדענקען פון קאפיטאן נעמאָ, ווע- מעס ריכטיגער נאָמען איז געווען פרינץ דעקער. דאָס וואסער איז דאן געווען אָבעגפאלען. זיי זיינען לייכט דורכגעגאנגען אונטער'ן געוועלכ און האָבען דער- גרייכט דעם ברעג.

דיא שיפּעל האָבען דיא קאלאניסטען דאָרט איבערגעלאָזט. זיי האָבען איהר ארויסגעשלעפט און בעפעסטיגט אין אַ זיכערען אָרט, אז זיא זאָל ניט פּערטראָגען ווערען פון דיא כוואליעס.

דער רעגען שטורם האָט שוין געהאט אויפגעהערט. עס האָבען זיך נאָך גע- הערט שוואכע דונערען, אָבער גערעגענט האָט שוין ניט. דער הימעל איז נאָך געווען בעדעקט מיט וואַלקענס און מען האָט ניט געקענט וויסען אויב עס וועט נאָך רעגענען אָדער ניט.

דעם גאנצען מאָנאט אַקטאָבער זיינען דיא וועטערען ניט געווען רעגעלמע- סיג און מען האָט קיינמאָל ניט געקענט וויסען וואָס אין אַ שטונדע שפעטער וועט זיין. דאָ איז געווען שעהנעס וועטער און עס האָט גאָר ניט אויסגעזעהן אז עס זאָל רעגענען, אָבער פּלוצלונג האָט זיך אויפגעכאפט אַ שטורם ווינד, וועלכער האָט געבראכט וואַלקענס, דונערען און בליצען און שלאנס רעגען.

ווען דיא קאלאניסטען האָבען פּערלאָזען דעקער גראָטאָ האָבען זיי זיך געלאָזט געהן צו דיא פיה שטאהלען. אויף'ן וועג האָבען נעב און הערבערט בעאָבאכטעט דעם טעלעגראף דראָט, וואָס קאפיטאן נעמאָ האָט געהאט פּער- צויגען פון דיא שטאהלען צו דער "נאָטילוס", פילייכט וועט נאָך דיעזער דראָט אמאָל נוצען בריינגען.

דיא קאלאניסטען האָבען געהענדיג וועניג וואָס גערעדט. דיא פאסירונג פון דער נאכט האָט אויף זיי אַ שטארקען איינדרוק געמאכט און זיי זיינען

אויסער זיך געווען. זיי האָבען ענדליך אויפגעזוכט זייער רעטער און בעשיצער, וועלכען זיי האָבען געדענקט אז ער איז אן אויסערנאטירליכעס וועזען און זיי האָבען איהם געפונען א מענש מיט אלע מענשען צוגלייך, און ערשט איז ער טויט! זיי האָבען זאָגאר קיין צייט געהאט צו ווערען בעקאנט מיט זייער רעטונגס ענגעל וואָס האָט זיי אזוי פיעל וואונדער בעווויזען; זיי האָבען קיין צייט געהאט אויסצודריקען זייער דאנקבארקייט צו איהם און ער האָט געפונען זיין קבר אויף'ן גרונד פון דיא טיעפע וואסערען! יעדער איינער פון דיא קאָלאָ-ניסטען האָט זיך ערשט געפיהלט מעהר עלענד וויא פריהער און זייערע הערצער זיינען זיי געווען אזוי פערביטערט, זייערע געדאנקען אזוי צומישט, אז זיי האָבען איינפאך ניט געקענט רעדען.

ביי דיא שטאהלען האָבען זיך דיא קאָלאָניסטען ניט געזאמט און זיי זיינען אוועק צום גראניט הויז. זיי זיינען אהין געקומען ארום ניין אואר אין דער פריה. זיי האָבען בעשלאָסען, אז זיי זאָלען פאָרטזעצען דיא ארבייט פון בויען דיא שיף, און סירוס הארדינג אליין האָט זיך ערשט אָבגעגעבען מיט דער ארבייט מעהר וויא אימער. קיינער פון זיי האָט ניט געוואוסט וואָס עס וועט שפעטער פאסירען, אָבער דיא שיף האָבען זיי געוואָלט האָבען פערטיג וואָס פריהער, פילייכט וועט מען זיא שנעל דארפען אָדער מוזען געברויכען. אָבער פאָהרען אין א ווייטער וועג באלד וויא דיא שיף וועט פערטיג ווערען, האָבען זיי ניט געדענקט. זיי האָבען נאָך פריהער געוואָלט מאכען א רייווע צום אינזעל טייבאָר און איבערלאָזען א שריפט וועגען איירטאָן, פילייכט וועט לאָרד גלע-נארוואן איהם קומען אָבנעהמען. אויב דיא שאַטלענדישע יאכט-שיף זאָל אהין קומען, דאן וועלען זיי ניט דארפען ריזיקירען צו פאָהרען אין זייער אייגענע שיף, וועלכע קען פאר קיין פאל ניט ארויסקומען אזוי שטארק און זיכער וויא א ריכטיגע דאמפף-שיף.

דיא ארבייט פון בויען דיא שיף איז צוגעגאנגען שנעל. אלע זעקס קאָ-לאָניסטען האָבען געארבייט פלייסיק, אָהן אויפהער, סידען אן אנדער וויכטיגע און נויטיגע ארבייט האָט זיי געשטערט. זיי האָבען געוואָלט האָבען דיא שיף פערטיג אין פינף מאָנאטען ארום, דאָס הייסט, אין אָנפאנג פון מאָנאט מערץ, צום אויב זיי וועלען בעשליסען צו מאכען שוין דיא רייווע צום אינזעל טייבאָר, זאָלען זיי עס קענען טהאָן איידער דער סעזאן פון שלעכטע וועטערען וועט אָנקומען.

ביים ענדע פון יאָהר 1868 האָבען דיא שיף-בויער שוין געקענט זעהן וואָס פאר אן אויסזעהן זייער שיף וועט האָבען און זיי זיינען געווען אזוי גוט וויא זיכער, אז מען וועט מיט איהר קענען אנטערנעהמען א ווייטע רייווע אויף'ן ים.

פענקראַפט האָט אויף דער שיף געלעגט מעהר מיה וויא דיא אלע אנדערע,

וועלכע פלענען אָפּט אוועקלעגען זייערע העק און האַמערס און פלענען געהן אויף יאגד. דאָס איז אויך געווען נויטהווענדיג, ווייל מען האָט געמוזט אָנגרייטען פלייש און אנדערע לעבענסמיטעל אויף'ן קומענדיגן ווינטער. דער מאַטראָז אָבער האָט זיין ארבייט קיינמאָל ניט פערלאָזען. ער איז זעהר שטארק ביז געווען אויף זיינע קאמעראַדען, וואָס געהען אוועק טהאָן אנדערע זאַכען, אָבער אזוי וויא ער האָט געוואוסט, אז זייער ארבייט מוז אויך אונבעדינגט געטהאָן ווערען, פלעגט ער נאָר ניט זאָגען און ער פלעגט אויס כעס אָבטהאָן ארבייט פאַר זעקס פערזאָן.

דעם גאַנצען זומער סעזאָן זיינען דיא וועטערען געווען ניט קיין גוטע. ענטוועדער עס זיינען געווען שרעקליכע, אונערטרעגליכע היצען, אָדער רעגען-שטורם מיט דונערען און בליצען. זעלטען ווען עס איז געווען רעגלמעסיגעס וועטער, און דיא קאָלאָניסטען האָבען דערפון געליטען.

דעם ערשטען יאנואר, 1869, איז געווען א שטארקער שטורם מיט שרעקליך קראכענדיגע דונערען. גרויסע בוימער זיינען אומגעפאלען און צושמעטערט גע-וואָרען פון עלעקטרישע שטראָמען וואָס זיינען געפאלען פון דיא וואָלקענס. האָט דיעזער בייזער שטורם געהאט א פערבינדונג מיט דיא וואולקאנישע פייערען אין דער ערד? האָט דער שטורם געהאט צו טהאָן מיט דיא ערשיינונגען אויף'ן בארג פּרענקלין, וואו רויך און דאַמפּף האָבען ארויסגעשפּאַרט פון דער ערד'ס געדעריים? סירוס הארדינג האָט געדענקט אז אזוי איז עס געווען, ווייל נאָך דעם שטורם איז דיא ענטוויקלונג פון א וואולקאנישען אויסברוך געוואָרען שטארקער און מען האָט געקענט ערווארטען ניט זעהר קיין פּרעהליכע נייעס אויף'ן לינקאָלן אינזעל.

עס איז געווען דער דריטער יאנואר, ווען הערבערט איז בעניגען ארויף אויף פּראָספעקט האַיטס איינצושפּאַנען איינעם פון דיא אָנאַנאַס, ווען ער האָט דערזעהן אזוי וויא א גרויסע שטיק וואָלקען האָט זיך ארויסגעקייקעלט פון שפיץ פון וואולקאן.

הערבערט האָט עס באלד צוואוויסען געגעבען דיא איבעריגע קאָלאָניסטען און זיי זיינען אלע ארויס און געקוקט אויף'ן בארג פּרענקלין.

דיא גרויסע שטיק וואָלקען, וואָס איז אין פאַקט געווען רויך, האָט אויסגע-זעהן אזוי וויא א גרויסע שוואַם, מעהר וויא דריי הונדערט פוס ברייט און האָט זיך אויפגעהויבען ביי זיעבען אָדער אכט הונדערט פוס איבער'ן בארג.

— עס ברענט שוין אין קוימען — האָט גידעאָן ספילעט געזאָגט.

— און מיר קענען עס ניט אויסלעזען — האָט הערבערט געענטפערט.

— מען וואָלט דעם וואולקאן געדארפט אַבראַמען — האָט זיך נעב אַבגערוי-

פּען מיט אַן ערנסטען טאָן.

— זעהר פּיין, נעב! — האָט פּענקראָפּט געזאָגט מיט א געלעכטער — אַך,

מיט'ן גרעסטען כבוד! געהט מאכט דיא שטיקעל ארבייט. געהמט א בעזימ און קעהרט אראָב דעם וואַלקאנישען באַרג אין ים אַריין.

סיידום האַרדינג האָט אויך בעאַבאכטעט דעם געדיכטען רויך וואָס האָט אַרויסגעשפּאַרט פון באַרג פּרענקליין און ער האָט זיך אויך צוגעהערט צום געשפּרעך פון זיינע קאָמפּאַניאָנען. ער האָט זיך צו זיי געווענדעט און געזאָגט: — דיא וואַרהייט איז, מיינע פּריינדע, אז עטוואָס נייעס וועט דאָ געשעהן. דער וואַלקאנישער פייער ברענט שוין און מיר דאַרפּען אָהן צווייפעל ערוואַרטען אן אויסברוך.

— נו, קאַפּיטאַן — האָט דער מאַטראָז געזאָגט — וועלען מיר זעהן דעם אויסברוך, און אויב עס וועט זיין וואָס צו זעהן, וועלען מיר אפּפּאַדירען און פּאַטשען "בראַוואָ!" איך זעה ניט איין וואָס מיר האָבען דאָ צו זאָרגען וועגען דעם.

— מענליך — האָט האַרדינג געענטפּערט — אז קיין געפּאַהר דראָהעט אונז ניט. דער אַלטער מויל, דיא אַלטע עפענונג פון וואַלקאַן איז ערשט אויך אָפּען און דיא אונטערערדישע פייערען און דיא לאַווא וועלען זיך דורכשפּאַרען דורך יענעם וועג, דאָך —

— דאָך — האָט דער רעפּאַרטער אונטערגעכאַפט — זאָבאַלד קיין פּראָפּיט קענען מיר פון א וואַלקאנישען אויסברוך געוויס ניט ציהען, איז גלייכער אז עס זאָל ניט געשעהן.

— ווער ווייס — האָט זיך דער מאַטראָז אָנגערופּען — פּילייכט ליגען דאָרט אין וואַלקאַן ווערטפּאַלע זאַכען און ער וועט עס זיי אויסשפּייען פון אונז זערטוועגען.

סיידום האַרדינג האָט געשאַקעלט דעם קאָפּ מיט א זאָרגהאַפּטע מינע. ער האָט דיא זאך ניט אָנגענומען פאַר לייכט אזוי וויא פּענקאַפּט און ער האָט מורא געהאַט אז דער אויסברוך קען בריינגען שאַדען אָדער פּילייכט אונגליק. אויב דיא לאַווא וואָס וועט אַרויסגעשליידערט ווערען פון קראַטער (עפענונג פון א וואַלקאַן) וועט ניט שאַדען דעם קולטיווירטען טהייל פון אינזעל, קען אָבער דער אויסברוך אָפּטמאַל בריינגען אן ערד ציטערניס און אויפטרייסלען דעם גאַנצען אינזעל.

אירטאַן האָט זיך צוגעבויגען ניעדעריג צו דער ערד און ער האָט זיך צוגעהערט.

— מיר ווייזט אויס — האָט ער געזאָגט — אז איך הער א שטילען גערויש אונטער דער ערד, א גערויש וואָס איז עהנליך צו דעם גערויש פון א וואָגען וואָס איז אָנגעלאָדען מיט לאַנגע אייזערנע שטאַנגען.

דיא קאַלאָניסטען האָבען זיך גוט צוגעהערט און זיי האָבען זיך איבער-צייגט אז אירטאַן האָט קיין טעות געהאַט. זיי האָבען ווירקליך געהערט אזא

נערויש וויא איירטאָן האָט געזאָגט; אָבער דער נערויש איז געוואָרען שטילער ביו ער איז אין גאנצען אָבגעשטאַרבען און מען האָט גאָר ניט געהערט. דאָס האָט געקענט ערקלערט ווערען דערמיט, אז דער דאמפף און רויף האָט זיך אונטער דער ערד דורכגעקייקעלט דורך אַ הייהל צום צענטער פון וואולקאן, און עס איז ניטאָ וואָס צו שרעקען זיך, אז עס זאָל אויספלאצען אנדערש וואו.

— אויב אזוי — האָט פענקראַפּט געזאָגט — ווארום זאָלען מיר ניט געהן צוריק צו דער ארבייט? זאָל זיך דער בארג פרענקלין רויכערען, זאָל אונטער דער ערד רוישען, זאָל דאָרט שפּריצען פייער און מיר קענען זיך טהאָן אונז זערעס! איך זעה ניט איין ווארום מיר זאָלען צוליעב דעם שטעהן מיט פּער-לענטע הענד! קומט, איירטאָן, נעב, הערבּערט, קאפיטאן הארדינג, הערד ספּיר-לעט, קומט אלע צו דער ארבייט! מיר האָבען היינט אַ שווערע שטיק ארבייט צו מאכען און אַ דוצענד הענד וועלען ניט זיין צופיעל. איך וויל אז אונזער נייע "באָנעדווענטשור" זאָל אין וועניגער וויא צוויי מאָנאטען ארום זיין פּערטיג. דענקט איהר ניט אז מיר זאָלען אונזער נייע שיף רופען מיט'ן זעלבען נאָמען וויא מיר האָבען אונזער ערשטע שיף גערופען?

דיא קאָלאָניסטען האָבען ערפילט פענקראַפּט'ס וואונש און זיי זיינען אלע אוועק צו דער ארבייט ביי דער נייער שיף.

זיי האָבען געארבייט דעם גאנצען טאָג פון דריטען יאנואר און זיי האָבען זיך אזוי וויא פּערנעסען אָן דעם וואולקאן, וועלכען מען האָט ניט געקענט זעהן פון זייער ארבייטס-פלאץ. אָבער אַ פּאָר מאָל האָבען זיי געזעהן וויא גרויסע שאַטענס האָבען פּערשטעלט דיא זונן. דאָס זיינען געווען וואָלקענס פון רויף, וועלכע האָבען זיך אויפגעהויבען פון בארג פרענקלין און דער ווינד האָט זיי פונאנדער געטריבען ווייט אין דער הויף. סיירום הארדינג און גידעאָן ספּילעט האָבען גע-רעדט וועגען דיא שנעלע ענטוויקלונג פון דעם וואולקאנישען אויסברוך, אָבער זיי האָבען געארבייט פלייסיק און ניט גערוהט אַ מינוט. זייער וואונש איז געווען אז זייער שיף זאָל וואָס שנעלער פּערטיג ווערען, ווייל ווער קען פּאָראוים זעהן וואָס אויף'ן אינזעל קען פּאסירען? פּילייכט וועט קומען אַן ערדציטערניס, פּילייכט וועט זיך דער גאנצער אינזעל איבערקעהרען און זיי וועלען קיין אנדער רעטונגס-מיטעל אויסער צו אנטלויפען מיט דער שיף אויף'ן ים ניט האָבען?

אין אבענד נאָכדעם וויא דיא קאָלאָניסטען האָבען אָבגעגעסען זייער מאָהל-ציט, זיינען הארדינג, ספּילעט און הערבּערט וויעדער ארויף אויף פּראָספעקט האַיטס. עס איז שוין געווען נומ פינסטער. הערבּערט האָט דער ערשטער דער-גרייכט פּראָספעקט האַיטס און ער האָט דערזעהן אז פייער האָט ארויסגעשאַרט פון קראטער. ער האָט דאָס אָנגעזאָגט זיינע צוויי קאָמפּאניאָנען, וועלכע זיינען נאָך געווען ניעדעריג און זיי האָבען דעם פלאם ניט געטעגט זעהן.

דער בארג פרענקלין, וועלכער איז געווען אומגעפּעהר זעקס מייל פון

פראָספעקט האיטם, האָט ערשט אויסגעזעהן אזוי וויא א ריעזיגער פאקעל. דער שפיץ פון בארג איז געווען איינגעוויקעלט אין א העלען פלאם פייער. דער שיין פון דעם וואולקאנישען פייער האָט בעלויכטען א גרויסען טהייל פון לינקאָלן אינזעל. דיא סצענע איז געווען זעהר א שעהנע, אָבער א טרויעריגע.

— דיא ענדערונג קומט שנעל — האָט דער אינזשיניר געזאָגט.

— דאָס איז ביי מיר גאָר ניט קיין איבערראשונג — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט — עס איז שוין גאנץ לאנג אז דער וואולקאן האָט אָנגעהויבען אויפֿ-וואַכען. איהר דארפט געדענקען, פריינד סיירוס, אז ווען מיר זיינען געגאנגען זוכען דעם קאפיטאן נעמאָ ביים בארג פּרענקלין האָבען מיר שוין דאמאָלס בע-טערקט צייכענס פון דיא אויפֿלעבונג פון דעם וואולקאן. דאָס איז געווען, אויב איך האָב קיין טעות ניט, דעם 15טען אָקטאָבער.

— יא — האָט זיך הערבערט אָבערופען — דאָס איז געווען מיט צוויי און א האלב מאָנאט צוריק.

— דיא אונטערערישע פייערען ברענען שוין אלזאָ צעהן וואָכען — האָט ספּילעט פּאָרטגעזעצט — און עס איז גאָר קיין וואונדער וואָס זיי האָבען ערשט אויסגעפלאצט מיט אזא קראפט.

— פיהלעט איהר ניט, אז דיא ערד אונטער אונז טרייסעלט זיך עטוואָס? — האָט דער אינזשיניר געפרעגט.

— יא — האָט דער רעפאָרטער געענטפערט — אָבער עס איז א גרויסער אונטערשייד פון דיעזען טרייסעל צו אן ערדציטערניס.

— איך זאָג ניט — האָט סיירוס הארדינג געענטפערט — אז אן ערדצי-טערניס דראָהעט אונז ערשט. זאָל אונז גאָט היטען דערפון! ניין, דאָס וואָס דיא ערד ציטערט קומט עס פון דעם האסט פון דיא פלאמען וואָס שפארען ארויס פון דיא טיעפע שיכטען פון דער ערד. דיא ערד איבער דיא וואולקאנישע פייערען איז אזוי וויא א צודעק אויף א קעסעל קאָכעדיגעס וואסער וואָס בע-וועגט זיך פון דעם דאמפף וואָס שפארט ארויף.

אין יענעם מאָמענט האָבען זיך פון קראטער בעוויזען פראכטפאל שעהנע צונגען פייער, וועלכע האָבען זיך צושפרייט אין אלע זייטען און דער גאנצער אינזעל איז געווען אילומינירט אזוי וויא פון טויזענדע עלעקטרישע ליכט פון מערשיעדענע קאָלירען. דער אויסברוך פון דיא פייערען איז געקומען אין דיא בענגלייטונג פון עקספלאַזיאָנען, וואָס זיינען געווען הענליך צו א שיסעריי פון פיעלרעהרעדיגע ביקסען.

ביי א שטונדע צייט האָבען הארדינג, ספּילעט און הערבערט פּערזאמט אויף פראָספעקט האיטם, דאן זיינען זיי ארונטערגעגאנגען פון בארג און זיינען ארויף אין גראניט היוז.

דער אינזשיניר איז געווען זעהר פּערטראכט און בעזאָרגט און דער רע-

פארטער האָט איהם געפרעגט, אויב מען דארף מורא האָבען אז דער וואולקא-
נישער אויסברוך קען דירעקט אָדער אינדירעקט בריינגען א געפאהר.

— יא און ניין — האָט הארדינג געענטפערט.

— נאָך אלעמען — האָט ספילעט געזאָגט — קען דער גרעסטער אומגליק
זיין פאר דיעזען אינזעל, ווען עס זאָל, גאָט בעהיט, געשעהן אן ערדציטערניס,
אָבער זאָבאלד אז דיא פייערען, דער דאמפף און דיא לאווא האָבען געפונען א
פרייען אָרט דורך וועלכען ארויסצוקומען, דענק איך, אז מיר דארפען זיך ניט
שרעקען פאר אן ערדציטערניס.

— דאָס איז וואהר — האָט סירוס הארדינג געענטפערט — און עס איז
ווירקליך ניטאָ צו מורא האָבען פאר אן ערדציטערניס אין דעם געוועהנליכען
זינען, וואָס קומט פון דיא גאזען וואָס זאמלען זיך אָן אין דער ערד; אָבער איך
האָב מורא פאר אנדערע אורזאכען וואָס קענען פיהרען צו א שרעקליכע קא-
טאסטראָפּע.

— וואָס איז אזעלכעס, טהייערער סירוס? — האָט ספילעט געפרעגט.

— איך בין אין דעם ניט זיכער. איך דארף דיא זאך גענוי בעטראכטען.
איך דארף זיך איבערלעגען. איך מוז בעזוכען דעם בארג פרענקלין און אין איי-
ניגע טעג ארום וועל איך דיא זאך גרינדליך וויסען.

נידעאָן ספילעט האָט מעהר קיינע פראגען געשמעלט. דיא מיטגלידער
פון דער קאָלאָניע האָבען זיך געלעגט אויף זייערע געלעגערס און זיי זיינען
יענע נאכט געשמאק געשלאָפען.

עס זיינען פאָראיבער דער פיערטער, פינפטער און זעקסטער יאנואר. דיא
ארבייט פון בויען דיא שיה איז אָנגעגאנגען. דער אינזשיניר האָט ניט געגעבען
קיין ערקלערונג וועגען דיא געפאהר וואָס ער האָט געדענקט אז עס קען קומען
אויף'ן לינקאָלן אינזעל און ער האָט געאייילט זיינע קאָמפאניאָנען אז מען זאָל
וואָס שנעלער פערטיג מאכען דיא שיה. דער בארג פרענקלין האָט אלץ גערוי-
כערט און געשליידערט צונגען פייער און אויך שטיקער צוקלאפטע שטיינער,
וועלכע זיינען מעהרסטענטהייל געפאלען צוריק אין קראטער. פענקראָפּט האָט
דיא גאנצע זאך ניט גענומען ערנסט. ביי איהם איז דאָס געווען א געלעכטער,
א שטיף און איהם האָט זיך געוואָלט וויצלען איבער דער טיפּעלשער שפּיעל.

— דער גרויסער בארג פרענקלין — האָט ער אמאָל אויסגעשריען —
שפּיעלט זיך אזוי וויא א קינד מיט א פילקע (באָל); ער ווארפט שטיינער און
כאפט זיי צוריק!

דיא וואָס האָבען דיא זאך גענומען ערנסט און מורא געהאט, אז דאָס וועט
בריינגען צו א קאטאסטראָפּע, האָבען דעם מאטראָז ניט שווער געמאכט דאָס
הארץ און מען האָט איהם געלאָזט זיך וויצלען.

אָבער וויא דיא ארבייט צו פערטיג מאכען דיא שיה איז געווען דרינגענד,

האָבען דיא קאָלאָניסטען אויך געמוזט טהאָן אנדערע נויטיגע ארבייט. איינער פון זיי האָט געמוזט געהן אין דיא פיה שטאהלען און דאָרט בעזאָרגען דיא מאָס-מאָנען און ציענען מיט העי. פאר דיעזער ארבייט איז בעשטימט געוואָרען איירטאָן, וועלכער האָט עס שטענדיג געטהאָן און ער האָט בעסער פון אנדערע געוואוסט ווי אָנצוגעהן מיט דיא פיה. עס איז אָבערעדט געוואָרען אז דעם זיע-בענטען יאנואר אין דער פריה זאָל ער אהין אוועקגעהן, און וויא איבעראשט איז פענקראַפט געוואָרען, ווען ער האָט דעם אבענד פריהער געהערט וויא הארדינג האָט געזאָגט צו איירטאָן :

— ווען איהר וועט מאָרגען געהן אין דיא שטאהלען וועל איך מיטגעהן מיט אייך.

— אָבער, קאפיטאן הארדינג — האָט פענקראַפט אויסגעשריען — צו וואָס זאָלט איהר מיטגעהן? דיא ארבייט דאָ איז דרינגענד און ווען איהר וועט אויך אוועקגעהן וועלען אונז פעהלען פיער הענד!

— מיר וועלען מאָרגען צוריק קומען — האָט הארדינג געענטפערט — אָבער איך מוז דאָרט נויטיג זיין. איך מוז ערפאהרען וויא אזוי דער וואולקאנישע אויסברוך געהט אָן.

— דער אויסברוך! שטענדיג דער אויסברוך! — האָט פענקראַפט אויס-געשריען — א וויכטיגע זאך דער אויסברוך! מיך קימערט דיא גאנצע זאך זעהר וועניג.

דער אינזשיניר האָט ניט געאכטעט אויף פענקראַפט'ס מיינונג און ער האָט בעשלאָסען צו געהן. הערבערט האָט אויך לוסט געהאט מיטצוגעהן, אָבער ער האָט זיין ווילען ניט אויסגעדריקט, אום ניט צו ערגערען דעם מאטראָז.

אויף מאָרגען וויא נור עס האָט אָנגעהויבען טאָגען, האָבען הארדינג און איירטאָן איינגעשפאנט דיא אָנאגאס אין וואָגען און זיי זיינען אוועקגעפאָהר רען.

איבער'ן וואלד האָט זיך געקייקעלט א געריכטער רויך וואָס איז געקומען פון וואולקאן פון בארג פרענקלין, אָבער דאָס איז ניט געווען רויך אליין, זאָנדערן געמישט מיט וואולקאנישען שטויב אָדער אש. דיעזע אש איז אזוי דין, אז א מאסע אזעלכע אש זעהט אויס פונקט וויא א רויך און עס פאסירט אָפט אז עס פערבלייבט אין דער לופט מאנאטען לאנג. נאָך דעם וואולקאנישען אויסברוך אין אייזלאנד (אן אינזעל אין נאָרד פון אטלאנטישען אָקעאן), אין יאָהר 1783, איז דיעזער וואולקאנישער פולווער פערבליבען אין דער לופט מעהר וויא א יאָהר צייט און האָט אייניגער מאסען פערשמעלט דיא שטראהלען פון דער זונן.

מעהרסטענס אָבער פאלט דיעזער שטויב ארונטער, און אזוי איז אויך גע-שעהן אויף'ן אינזעל לינקאָלן. איידער סירוס הארדינג און איירטאָן זיינען געקור מען צו דיא שטאהלען, האָט פון דער הויך אָנגעהויבען פאלען אזוי וויא א מין

דונקעלער שנעע און דער באַדען האָט בעקומען אן אנדער אויסזעהן. בוימער און לאַנקעס זיינען בעשאַמען געוואָרען מיט דעם וואַלקאנישען שטויב, אָבער א ווינד האָט איהם אויפגעהויבען און פערטראָגען אין מער.

— עס איז זעהר זאָנדערבאר! — האָט איירטאָן געזאָגט.

— עס איז זעהר אן ערנסטע פאסירונג — האָט קאפיטאן הארדינג גע-
ענטפערט — דיעזער שטויב וואָס עס פאלט בעווייזט וויא ערנסט דיא לאגע איז,
וויא שרעקליך דיא אונטערערדישע פייערען ארבייטען.

— קען מען עטוואָס טהאָן דערצו?

— ניין, גאָר ניט! מיר קענען נעגען דער נאטור ניט שטריימען. דאָס אלעס
וואָס איך האָב צו טהאָן איז צו בעאַבאכטען דעם צושטאנד פון וואַלקאן און
וויסען וואו עס האלט. איהר, איירטאָן, געהט צו אייער ארבייט אין דיא שטאהר
לען און איך וועל צוגעהן צום רעד קריק (רויטער טייכעל) און זעהן וואָס דאָרט
טהוט זיך.

— נו, קאפיטאן הארדינג, און נאכהער?

— נאכהער וועלען מיר בעזוכען דיא דעקער גראַטאָ. איך וויל וויסען וואָס
דאָרט געהט פאָר. יעדענפאלס, ווארט פאר מיר. איך וועל צו אייך קומען אין
צוויי שטונדען ארום.

איירטאָן איז אוועק זיין וועג און ער האָט אין דיא שטאהלען געטהאָן וואָס
ער האָט געדארפט. ער האָט בעמערקט, אז דיא שעפסען און ציעגען זיינען אונט-
רוהיג, וואהרשיינליך שרעקען זיי זיך פאר דעם וואַלקאנישען אויסברוך.

אונטערדעסען איז הארדינג אוועק מאכען זיינע פאָרשונגען. ער איז גע-
קומען צום שוועבעל קוואל, וועלכען ער און זיינע קאָמפאניאָגען האָבען ענטדעקט
ביי זייער ערשטען פאָרשונגס שפאציר.

אָבער וואָס פאר אן ענדערונג דאָרט איז געוואָרען! אָנשטאַט וואָס זיי האָבען
דאָרט אמאָל געזעהן איין זייל רויך, האָט הארדינג ערשט איבערגעזעהעלט ניט
וועניגער וויא דרייצעהן זיילען! דיא לופט איז געווען אָנגעפילט מיט נאזען
אין קארבאָניק עסיד (קויהלען-זויערע), געמישט מיט דאמפף. דער אינזשיר-
ניר האָט געפיהלט, אז דיא שטיינער אויף וועלכע ער טרעט טרייסלען זיך, אָבער
קיין פרישע לאווא (צושמאָלצענע שטיינער) האָט ער ניט בעמערקט. ער האָט
ארוםגעקוקט דיא גאנצע געגענד און איבעראל האָט גערויכערט און געפלאמט,
אָבער קיין לאווא האָט נאָך אין קיין אָרט ניט ארויסגעפלאצט.

— איך וואָלט מעהר געווען צופריעדען — האָט הארדינג געזאָגט צו זיך
אליין — ווען לאווא זאָל יא ארויסגעוואָרפען ווערען, ווייל דאן וואָלט איך
זיכער געווען. אז דער וואַלקאן האָט שוין געפונען זיין וועג און ער וועט
ניט בריינגען קיין געפאהר אנדערשוואו. אצינד אָבער קען מען ניט וויסען וואו
דיא לאווא וועט ארויסשפארען און דאָס איז פיעל ערגער. אָבער ניט אין דעם

בעשטעחט דיא געפאהר! קאפיטאן נעמאָ האָט עס פאַראויס אינגעזעהן!
ניין, ניט דאָס איז דיא געפאהר!

ער האָט זיך אומגעקעהרט מיט דערזעלבער וועג וואָס ער איז אהין געגאנגען.
אונטער דער ערד האָט גערוישט אזוי וויא א לאנגער דונער און עס האָט אויסגע-
וויזען אז דיא ערד אונטער איהם ווערט אויפגעריסען.

אום ניין אהר איז הארדינג געקומען צו דיא שטאהלען. איירטאָן האָט
דאָרט געווארט פאר איהם.

— דיא שעפסען און דיא ציעגען — האָט איירטאָן געזאָגט — זעהען אויס
צו זיין אונרוהיג.

— יא, איירטאָן — האָט הארדינג געענטפערט — זיי פיהלען, זיי שפירען
דעם וואולקאנישען אויסברוך. זייער אינסטינקט, זייער נאטירליכער געפיהל זאָגט
עס זיין אָן.

— זיינט איהר פערטיג, קאפיטאן?

— יא, איך בין פערטיג. נעהמט, איירטאָן, א לאנטערנע און מיר געהען.
איירטאָן האָט גענומען א לאנטערנע, האָט אויסגעשפאנט דיא אָנאנאס און
ער האָט נאָכגעפאָלגט דעם אינזשיניר.

דער וועג איבער וועלכען זיי זיינען געגאנגען צום ברעג ים איז געווען
בעשאַטען מיט דעם דינעם וואולקאנישען שטויב. קיינע טהיערע זיינען ניט
געזעהען אָדער געהערט געוואָרען אין וואלד, זאָגאר דיא פויגלען זיינען פון יענע
געגענד צופלויגען. פון צייט צו צייט האָט זיך אויפגעהויבען א ווינד און פונאנ-
דערגעבלאָזען דעם שטויב. הארדינג און איירטאָן האָבען צוליעב דעם שטויב
איינעם דעם אנדערען ניט געזעהן. זיי האָבען געדארפט העכסט פאָרזיכטיג זיין
אז דער שטויב זאָל ניט פערשיטען זייערע אויגען און זיי בלינד מאכען.

די לופט איז געווען שטיקענד און זיי האָבען ניט געקענט געהן שנעל. עס איז
זיי שווער געווען צו אטהעמען און זיי האָבען זיך אלע מאָל געמוזט אָבשטעלען.
אין מעהר וויא א שטונדע ארום זיינען זיי געקומען צו דיא שטיינער און פעלזען
ביים ברעג מעער. דאָרט האָבען זיי געהאט אריבערצוקלעטערען דיא שטיי-
נערנע בערג, וועלכעס איז זיי ניט אזוי לייכט אָנגעקומען און זיי האָבען ענדליך
דערגרייכט דעם אריינגאנג אין דעקער גראַטאָ.

דיא שיפעל וואָס האָט דיא קאָלאָניסטען אמאָל געבראכט צו קאפיטאן נעמאָ
און צוריק, איז געשטאנען אויף דעם זעלבען פלאץ וואו זיי האָבען זיא איבער-
געלאָזט. הארדינג און זיין קאָמפאָניאָן האָבען זיך אין איהר אריינגעזעצט.

זיי זיינען ארונטערגעפאָהרען אונטער'ן געוועלכ. דאָרט האָט איירטאָן
מיט א שטיקעל שטאָהל און א קראמען אויסגעקלאפט פייער און ער האָט אָנגע-
צונדען דיא לאנטערנע, מיט וועלכע הארדינג האָט בעלויכטען דעם וועג און אייר-
טאָן האָט גערודערט.

דיא לופט אין אונטערערדישען קאנאל איז געווען שטיקענר. דיא צוויי קאָלָאָניסטען האָבען דעם אָטהעם ניט געקענט אָבציהען, אָבער זיי זיינען גע-
פּאָהרען ווייטער. אין הייהל איז געווען פינסטער און שטיל אזוי וויא אויף
א בית עלמין. בלויז פון צייט צו צייט האָט זיך געהערט א גערויש פון אונטער'ן
בארג פרענקלין, דאָס איז געווען א גערויש פון דיא אונטערערדישע פייערען,
מעהר האָט מען דאָרט קיין שאָרף ניט געהערט. זיי זיינען צוגעפּאָהרען צום
ברעג הייהל, דאָרט וואו דיא "נאָטילום" איז געזונקען און אויף דאָרט איז
געווען פינסטער. מעגליך אז דיא "נאָטילום" איז אונטער'ן וואסער געווען
בעלויכטען, אָבער אויסווייניג איז קיין שטראהל ניט געזעהן געוואָרען.

סירוס הארדינג האָט ביי דער שיין פון דער לאנטערנע בעקוקט דיא ווענד
ארום און ארום, אזוי ווייט וויא זיינע בליקען האָבען געקענט ערגרייכען. דאן
האָט ער דיא לאנטערנע אָנגעטשעפעט אָן א וואסער-לאָפּעטע, וועלכע ער האָט
אויפּגעהויבען און בעקוקט דיא ווענד אין דער הויף. דאָרט האָט ער געזעהן
אייניגע גרויסע שפאלטען אין וואנד, פון וועלכע א געדריכטער דאמפּ פון
שעדליכע גאזען האָט ארויסגעשפארט. וויא דיק דיא וואנד איז געווען, האָט
הארדינג ניט געקענט וויסען.

— אָט דאָס איז וואָס קאפיטאן נעמאָ האָט מורא געהאט — האָט דער
אינזשיניר געמורמעלט — אָט דאָס פּערדערבט דיא לופט אין הייהל. יא, דער
קאפיטאן האָט רעכט געהאט! דיא געפּאָהר לינג דאָרט, און א שרעקליכע גע-
פּאָהר!

אירטאָן האָט גאָר ניט געברענגט און גאָר ניט געזאָגט; אָבער אויף
קאפיטאן הארדינג'ס א צייכען האָט ער אויסגעדרעהט דיא שיפעל און זיא
געטריבען צוריק. אין א האלבע שטונדע ארום זיינען זיי געקומען צום ארייני-
גאנג פון דעקער גראָטאָ.

19 מעס קאפיטעל.

הארדינג'ס שרעקליכע בשורה. — פּענקראַפּט'ס נארישע ארגומענטען. — סויכען
פון לאווא. — שרעקליכער תורבן אויף'ן אינזעל. — ווילען ארונטערלאָזען
דיא שיף אין וואסער. — דיא שוידערליכע קאטאסטראָפּע.

אויף מאָרגען, דעם אכטען יאנואר, זיינען סירוס הארדינג און אירטאָן
אָנגעקומען צוריק אין גראניט הויז. דעם זיעבענטען יאנואר און דיא פּאָלגענדע
נאכט האָבען זיי פּערבראכט אין דיא שטאהלען.
דער אינזשיניר האָט באלד צוזאמענגערופּען זיינע קאָמפּאניאָנען און ער האָט

זיי ערקלערט פון א שרעקליכע געפאהר וואָס דרָהעט זייער אינזעל — א געד-
פאהר וואָס קיין מענש קען ניט פעהריטען.

— מיינע פריינדע — האָט ער צו זיי געזאָגט מיט א בעזאָרנטע שטימע —
אונזער אינזעל איז ניט צווישען דיא וואָס וועלען עקזיסטירען אזוי לאנג וויא
דיא ערד וועט עקזיסטירען. אונזער אינזעל איז פּעראורטהיילט צו א שנעלערע
אָדער שפעטערע פּעריכטונג. ער אליין איז דיא אורזאכע דערפון און קיינער
קען איהם ניט רעטען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען איינע דיא אנדערע אָנגעקוקט. זיי האָבען דעם
אינזשניר ניט פּערשטאנען.

— ערקלערט אונז דייטליכער — האָט גידעאָן ספּילעט געזאָגט.
— איך וועל עס אייך ערקלערען — האָט הארדינג געענטפּערט — אָדער
בעסער, איך וועל אייך זאָגען דאָס וואָס קאפיטאן נעמאָ האָט מיר אליין פּער-
טרויט אונטער פיער אויגען.

— קאפיטאן נעמאָ! — האָבען דיא קאָלאָניסטען אויסגעשריען.
— יא. און דאָס איז געווען דיא לעצטע דיענסטע וואָס ער האָט פאר אונז
געלייסטעט פאר זיין טויט.

— דיא לעצטע, זאָגט איהר? — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — דיא
לעצטע? איהר וועט זעהן, אז ער וועט אונז נאָך גוטעס טהאָן, אָבוואָהל ער איז
שין טויט!

— אָבער וואָס האָט אייך קאפיטאן נעמאָ געזאָגט? — האָט דער רעד-
פאָרטער געפּרעגט.

— איך וועל אייך זאָגען, מיינע פריינדע — האָט דער אינזשניר געד-
ענטפּערט — ער האָט מיר געזאָגט, אז דער לינקאָלן אינזעל איז ניט גלייך צו
אלע אנדערע אינזלען פון פּאסיפיק, און פון א פּאקט מיט וועלכען דער קאפיטאן
האָט מיר בעקאנט געמאכט, בין איך איבערצייגט, אז פריהער אָדער שפעטער
וועט אונזער אינזעל פּעריכטעט און אָבגעווישט ווערען פון דער וועלט.

— אונזן! — האָט פּענקראָפּט אויסגעשריען — אונזער אינזעל וועט ניט
אונטערגעהן! נארישקייטען! אונזן!

דער מאטראָז האָט ניט געוואָלט אויסדריקען זיך אזוי שארף געגען סירוס
הארדינג, אָבער ער האָט זיך ניט געקענט בעהערשען און ער האָט זיינס ארויס-
געפלאפעלט.

— הערען זיך צו, פּענקראָפּט — האָט דער אינזשניר געזאָגט — איך וועל
אייך זאָגען דאָס וואָס קאפיטאן נעמאָ האָט מיר געזאָגט און אין וועלכעס איך
האָב זיך אליין אויך נעכטען איבערצייגט, וועהרענד מיין בעזוך אין דעקער
גראַטאָ. יענע הייהל ציהט זיך אונטער'ן אינזעל אזוי ווייט וויא דער וואַלקאן
און זיא איז בלויז אָבגעטהיילט פון וואַלקאן מיט א וואַנד. יענע וואַנד איז שוין

אינד צושפאלטען און דיא שוועבל גאזען פון דיא אונטערערדישע פיערען קומען אריין אין הייהל.

— נו, איז וואָס? — האָט דער מאַטראָן געפרעגט.

— לָאָזט זשע רעדען! — האָט דער אינזשיניר געענטפערט — איך האָב געזעהן, אז דיא שפאלטען אין וואַנד זיינען שוין גאַנץ ברייט און לאַנג, און איך גלויב, אז עס וועט שוין ניט פיעל דויערען ביז דיא וואַנד וועט צושפאלטען ווערען ביז'ן וואַסער פון קאַנאַל און דאָס וואַסער וועט אריינדריינגען אין צענטער פון וואַלקאַן.

— איז דאָך גוט! — האָט פענקראָפּט אויסגעשריען — וועט דאָך דאָס וואַסער פערלעשען דיא וואַלקאַנישע פיערען און עס וועט נעהמען אן ענרע צום אויסברוך, פאַר וועלכען איהר ציטערט אזוי פיעל!

— ניט אזוי וויא איהר דענקט! — האָט האַרדינג געזאָגט — זאָל עס בעסער ניט געשעהן; אָבער אויב עס וועט קומען א טאָג, ווען דער ים וואָס לויפט דורך'ן הייהל וועט אריינדריינגען דורך דיא שפאלטען פון וואַנד אין וואַלקאַן אין דיא קאָבעריגע לאַווא וואָס דאָרט געפינט זיך, דאן וועט דער לינקאַלן אינזעל אויפגעריסען ווערען. ער וועט זיך אויפהויבען אין דער הויך און וועט צוריסען ווערען אויף שטיקער!

דיא קאָלאָניסטען און זאָנאַר פענקראָפּט האָבען דאן פערשטאַנען וואָס פאַר א געפאָהר עס דראָהעט זיי און א געפיהל פון פערצווייפלונג און שרעק האָט אַנ־געוויבען קלאַפען אין זייערע הערצער.

און סיירוס האַרדינג האָט ניט איבערטריבען. מאַנכע דענקען, אז מען קען אויסלעשען וואַלקאַנישע פיערען דורך אריינלאָזען וואַסער אין צענטער פון וואַלקאַן, אין דיא ריכטיגקייט איז אָבער ניט אזוי. ווען אזא זאך זאָל געטהאָן ווערען, וואָלט א שטיק לאַנד אויפגעריסען געוואָרען, אזוי וויא א קעסעל מיט קאָל־כעריגעס וואַסער ווען עס קלייבט זיך אין איהם אָן צופיעל דאַמפּף. דיא טעמ־פעראַטור אין א וואַלקאַן דערגרייכט פיליכט ביז טויווענד גראַד היטץ און ווען עס לויפט אהין אָן וואַסער ווערט דערפון אזא דאַמפּף וואָס איז בכוח אויפ־צורייסען א גאַנצען וועלט־טיייל.

עס איז אַלזאָ קיין צווייפעל געווען אז דעם לינקאַלן אינזעל ערוואַרטעט א שרעקליכע קאַטאַסטראָפּע, אז ער האָט בלויז צו עקזיסטירען אזוי לאַנג ביז דיא וואַנד אין הייהל וועט מעהר געעפענט ווערען און דאָס וואַסער פון קאַנאַל וועט אריינדריינגען אין וואַלקאַן. דאָס איז ניט געווען א פראגע פון מאָנאַטען אָדער וואָכען, זאָנדרען א פראגע פון טעג און פיליכט שטונדען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען אָנפאַנגט ניט אזוי פיעל געדענקט וועגען דיא גער־פאָהר וואָס דראָהעט זיי זעלבסט, וויא וועגען דעם אינזעל, וועלכען זיי האָבען

קולטיווירט און אוועקגעלייגט אזוי פיעל ענערגיע און מיה צו מאכען פון איהם דאָס וואָס ער איז. פענקראָפּט האָט פון גרויס ערגערניס אָנגעהויבען וויינען. דיא מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע האָבען זיך אָנגעהויבען בעראַטהען וואָס צו טהאָן, פּיליכט איז פאראן אירגענד וועלכע וועג צו פערמיידען דיא ערוואַר-טעמע קאטאסטראָפּע און זיי זיינען געקומען צום שלום, אז זיי טאָרען קיין שטונדע פערלירען און זעהן ענדיגען וואָס שנעלער דיא ארבייט פון דער שיף, פּיליכט וועט דער שוידערליכער אונגליק ניט קומען ביז זייער שיף וועט פערטיג ווערען און זיי וועלען זיך קענען רעטען אויף איהר.

אלע זעקס פּערזאָן האָבען זיך גענומען צו דער ארבייט מיט מעהר ענערגיע, מיט מעהר פלייס וויא אימער. זיי האָבען שוין יעצט קיין זאך אין זינען ניט געהאט, נור דיא שיף. זיי האָבען שוין ערשט קיין זאך ניט געדארפּט, נור א רעטונגס-מיטעל צו רעטען זייערע לעבענס.

זיי האָבען אזוי געארבייט בינאהע אָהן אויפהער ביז דעם 23טען יאנואר. אויף'ן בארג פּרענקלין איז דורך דער צייט קיין ענדערונג געוואָרען. געדריכטער רויך, געמישט מיט פלאמען האָט זיך געזעהן אויף'ן שפיץ בארג און שטיי-נער זיינען געפלויען אין דער הויך און ארונטערגעפאלען אין קראטער.

אָבער אין יענעם דאטום ארום צוויי אהר נאָך האלבע נאכט, האָט זיך גע-הערט א שרעקליכער קראך. דיא קאָלאָניסטען האָבען געדענקט אז זייער אינזעל איז צוריסען געוואָרען און זיי זיינען אלע ארויסגעלאָפּען פון גראניט הויז.

עס האָט אויסגעזעהן אז דער גאנצער הימעל ברענט. שטיינער וואָס האָבען געוואויגען פיעלע טויזענדע פונט זיינען געפלויען אין דער הויך און זיינען ארונטערגעפאלען אויף'ן אינזעל מיט אזא קראך, אז דער גאנצער אינזעל האָט זיך געטרייסעלט. גליקליכערווייזע זיינען דיא שטיינער געפאלען אין נאָרדליכען זייט פון אינזעל אויף א שטיק זאמדיגען באָדען. דיא עפענונג פון קראטער איז פיעל גרעסער געוואָרען און דיא פלאמען וואָס האָבען פון איהם ארויסגעשפארט האָבען בעלויכטען דעם גאנצען האַריזאָנט און דיא לופט האָט אויסגעזעהן אזוי וויא איין שטיק גליהענדע אייזען. אין דער זעלבער צייט האָט זיך פון קראטער אָנגעהויבען גיסען צושמאָלצענע לאווא, אזוי וויא וואסער פון אן איבערגע-פילטען טאָפּ.

— אונזערע פיה-שטאהלען, אונזערע פיה-שטאהלען! — האָט איירטאָן פּערצווייפעלט אויסגעשריען.

דיא לאווא האָט זיך ווירקליך גענאָסען געגענאיבער דיא שטאהלען און דיא שעפּסען און ציעגען וואָס האָבען זיך דאָרט געפונען זיינען געווען אין געפאהר אָבגעבראָטען צו ווערען לעבעדיגערהייד אין א ים פון דיא צושמאָלצענע מאסע. אויף איירטאָן'ס געשריי זיינען דיא קאָלאָניסטען געלאָפּען און איינגע-

שפאנט דיא אָנאנאס. זיי האָבען זיך אלע אריינגעזעצט אין וואָגען און זיינען געפאָהרען צו דיא שטאהלען צו רעטען דיא פיה. פאר דריי אהר אהר בענינען זיינען דיא קאָלאָניסטען אהין געקומען. דיא געשריינען און דאָס ברומען פון דיא צושראָקענע מאַסמאַנען (ווילדע שעפסען) און ציענען זיינען געווען שרעקליך. א שטראָם פון ברענענדיגע לאווא האָט זיך שוין גענאָסען ביים זייט פון פארקאן. איירטאָן האָט שנעל אויפגעעפענט דעם טהויער און דיא טהיערע זיינען זיך צולאָפען אין פערשיעדענע ריכטונגען. מיט א שטונדע שפעטער איז דער נאנצער פלאץ, וואו דיא שטאהלען זיינען געשטאנען, אָנגעפילט געוואָרען מיט דיא ברענענדיגע פליסיגקייט פון לאווא, וועלכע איז אויך אריינגעפאלען אין דיא קליינע וואסער שטראָמען וואָס האָבען זיך דאָרט געפונען און עס איז געוואָרען א שרעקליכער דאמפף. דיא לאווא האָט אויך אָנגעצונדערען טרוקענע גראָס און א גרויסער פייער האָט אויסגעבראָכען און פערניכט טעט דיא שטאהלען, איירטאָן'ס שטיבעל און אלעס וואָס דאָרט האָט זיך געפונען. דאָס שטיק לאַנד איז געוואָרען וויס און לעער אזוי ווי קיין געביידע וואָלט דאָרט קיינמאָל געשטאנען.

עס איז שוין דאמאָלס געווען טאָג — דער 24טער יאנואר. איידער סירוס הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען האָבען זיך אומגעקעהרט צוריק צום גראניט הויז, האָבען זיי געפונען פאר נויטיג צו זעהן אין וועלכע ריכטונג דער לאווא שטראָם פליסט. זיי האָבען געזעהן, אז דער שטראָם פערלענגערט זיך אלץ נעהענטער צו פראָספעקט האַיטס.

— דיעזער ברענענדיגער טייך וועט אונז פערפלייצען — האָט גידעאָן ספיר לעט געזאָגט.

— איך האָב אויך אזוי מורא — האָט הארדינג געענטפערט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען באַלד דערזעהן אז נאָך א לאווא שטראָם פליסט פון דער אנדערער זייט פון דיא פערניכטעטע שטאהלען און דער וועג צום גראניט הויז איז זיי פערשטעלט געוואָרען. דיא לאווא איז אריינגעפאלען אין לויפענדיגע טייכלאך און וואסער שטראָמען און עס האָט געזאָדען און געברויזט אזוי וויא וואסער וואָס זיך קאָבען אין ריעזיגע קעסלען. פון דעם דאמפף איז דיא אטמאָספערע פערפינסטערט געוואָרען.

דיא אונגליקליכע זיינען אריינגעכאפט געוואָרען אין א פאסטקע פון קאָלעדזיגע לאווא. זיי האָבען זיך געוואָלט אומקעהרען צוריק, אָבער אויך דאָרט איז זיי דער וועג געווען פערשטעלט. אויסער דעם האָבען זיך בוימער אָנגעצונדערען און דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען אין געפאהר פערברענט צו ווערען אָדער דערשטיקט צו ווערען פון דעם רויך וואָס האָט זיך געקייקעלט אין וואַלד.

עס איז ערשט געווען א פראגע פון לעבען און טויט.

פייבוס הארדינג האָט זיינע קאָמפאניאָנען געזאָגט דיא ריינע וואהרהייט,

אז זיי זיינען אלע אין לעבענסגעפאהר און אויב זיי וועלען זיך זאגאר ערשט אויסדרעהען פון טויט, אויב זאגאר זיי וועלען ערשט געפינען א וועג צו רעטען זיך און אויב זאגאר דער אינזלעך וועט אין גאנצען ניט פערניכטעט ווערען, קענען זיי אויך ניט האפען אויף א לאנגען עקזיסטענץ, ווייל דער אינזלעך וועט אין בעסטען פאל פערבלייבען א שטיק ווילדע וויסטענהייט, אהן פלאנצען, אהן וואקסונגען, אהן בויער און אהן טהיערע און פויגעל.

— אויב אזוי — האָט פענקראָפּט געזאָגט — צו וואָס דארפֿען מיר אומ־זיסט אַרבייטען אויף בויען דיא שיה? —
— מיר דארפֿען און מווען טהאָן אונזער פּפּליכט — האָט דער אינזשיניר געענטפּערט.

דיא קאָלאָניסטען איז ענדליך געלונגען ארויסצוכאפּען זיך פון דעם שרעק־ליכען גהינום. זיי האָבען געפונען א וועג אויסצומיידען דיא לאווא שטראָמען און דיא וואַלד פייערען און זיי האָבען זיך געלאָזט געהן צו זייער וואָהנונג. א לאווא שטראָם האָט זיך אונטערדעסען דערנעהענטערט צום לייק גרענט. אָבער ביים ברעג פון לייק איז דיא ערד געווען א ביסעל העכער און דער זודיגער שטראָם האָט זיך דאָרט אָבגעשטעלט.

— צו דער אַרבייט, מיינע פּריינדע! — האָט סירוס האַרדינג אויסגע־שריען.

זיינע קאָמפּאניאָנען האָבען פּערשטאנען וואָס ער מיינט צו טהאָן. זיי זיינען געלאָפּען און האָבען געבראכט העק, גראַב־אייזענס, ברעך־אייזענס און אנדערע אינסטרומענטען און זיי האָבען זיך פלייסניג גענומען אָנצושיטען א באַרג ביי דעם לייק אום דער לאווא שטראָם זאָל ווייטער ניט לויפּען. זיי האָבען אָנגעד־לעגט בויער, שטיינער און פּערשאַפּטע מיט ערד און אין אייניגע שטונדען צייט האָבען זיי געהאט א באַרג אָדער א שוין־וואַנד דריי פוס הויך און אייניגע הונדערט טריט לאַנג. דיא קאָלאָניסטען זיינען געווען אזוי פּערטהאָן אין דער אַרבייט, דאָס עס האָט זיי אויסגעוויזען, אז זיי האָבען בלוז געאַרבייט אייניגע מינוטען.

דער לאווא שטראָם האָט דורכגעריסען א וועג צום לייק, אָבער ווייטער צו פּראָספּעקט האַיטס איז ער ניט געלאָפּען. דיא לאווא איז אַרונטערגעפּאלען אין לייק ביי א צוואַנציג פוס טיעף און קיין פּעדער קען ניט בעשרייבען דעם גע־רויש וואָס עס איז געוואָרען אין וואסער. עס האָט אזוי געקאכט און גערוישט, אז מען האָט געקענט פּערטויבט ווערען. עס האָט געשפּריצט און געוואָרפּען זיי־לען וואסער הונדערטע פוס הויך. עס איז געווען א סצענע וואָס קיין קינסטלער אין דער וועלט איז אימשטאַנד אָבצומעלרען.

דיא לאווא האָט ניט אויפּגעהערט צו פליסען אין לייק מיט א שרעקליכען האַסט. זיא איז ענדליך אָבגעקיהלט געוואָרען אין וואסער, אָדער בעסער גע־

זאגט: איז פעהארטעוועט געוואָרען. שיכטען אויף שיכטען פעהארטעוועטע לאווא זיינען געבליבען ליגען אין לייק, ביז זיי זיינען ארויס איבער דער אָבער-פלעכע פון וואסער און האָבען געבילדעט אונגעהייער גרויסע שטיינער, וועלכע האָבען זיך גערויכערט אזוי וויא פערלאָשענע האָלאָוועשקעס. דיא ניי-אָנגע-קומענע לאווא האָט זיך אריבערנעגאָסען איבער דיא פעהארטעוועטע שטיינער און האָט געבילדעט נייע שטיינער. דער לייק איז פון מינוט צו מינוט אלץ שמעלער געוואָרען. דער פייער האָט דיגעזען מאָל בעזיעגט דעם וואסער.

דאָס וואָס דער לאווא שטראָם האָט איינגעבראָכען אין לייק גרענט איז פאר דיא קאָלאָניסטען געווען דער גרעסטער גליק. ווען ער זאָל געווען דורכ-ברעכען א וועג צו פראָספעקט האַיטס, וואָלט ער פעהפלייצט דיא "טשימינס" און פערברענט און פערניכטעט זייער נייע שיף, וועלכע איז שוין באלד פערטיג געווען. אצינד זיינען זיי פאָרלויפֿיג געווען זיכער און זיי האָבען נאָך געקענט האָפען צו פערפערטיגען זייער שיף און זיך רעטען אויף'ן מער, נאטירליך, אויב קיין ערגערער און מעהר געפעהרליכער אויסברוך וועט ניט קומען, אויב דאָס וואסער פון דעקער גראָטאָ וועט ניט אריינדריינגען אין וואולקאן אונטער דער ערד.

דיא קאָלאָניסטען האָבען זיך וויעדער אמאָל גענומען פעסט צו דער ארבייט און אין דיא זעקס טעג פון דעם 25טען ביז דעם 30טען יאנואר האָבען זיי אָבגעטעהאָן אזוי פיעל ארבייט וואָס צוואנציג מענשען וואָלטען ביי אנדערע אומישטענדען ניט אָבגעטעהאָן. זיי האָבען געארבייט אי ביי טאָג, אי ביי נאכט; ביי טאָג ביי דער לייכט פון דער זונן און ביי נאכט ביי דער שיין פון דיא וואול-קאנישע פייערען אויף'ן בארג פּרענקלין.

דיא לאווא האָט נאָך אלץ געשטראָמט אין לייק גרענט, אָבער ניט אזוי שטארק וויא דעם ערשטען טאָג פון אויסברוך. דער לייק איז ביינאהע אין גאנצען פערשטאָפט געוואָרען. ווען דער העלישער שטראָם וואָלט געלאָפען אזוי שטארק און האסטיג וויא דעם ערשטען טאָג, וואָלט דער לייק געווען שוין אין גאנצען פערשטאָפט און דער שטראָם וואָלט פילייכט געלאָפען איבער דיא פעהארטע-וועטע שטיינער צו פראָספעקט האַיטס. דיא קאָלאָניסטען האָבען דאָס אויך געדארפט צורעכענען צו דיא נסים וואָס האָבען מיט זיי פאסירט אויף'ן לינקאָלן אינזעל.

ערגער איז אָבער געווען דיא לאגע אין מערב זייט פון אינזעל.

דער צווייטער שטראָם פון לאווא, וואָס האָט זיך דאָרט געגאָסען, האָט זיך פערשפרייט ווייטער און ווייטער אין א טהאָל פון ביידע זייטען פון פאָל ריווער. דיא ברענענדע פליסינקייט האָט זיך דאן פערשפרייט אין וואלד פון פאר וועסט און דער גאנצער וואלד האָט זיך אָנגעצונדען. אין יענער צייט פון יאָהר זיינען

דיא בוימער טרוקען און זיי האָבען געברענגט און געמלאַקערט אזוי וויא טרוקענע האַלץ אין אן אויווען.

דיא ווילדע טהיערע וואָס האָבען זיך געפונען אין וואַלד זיינען זיך צולאָפּען. יאגוארען און אנדערע געפעהרליכע און בייזע בראַים זיינען געלאָפּען אין דיא צעהנדליגע צו זוכען שוין פון דיא העלישע פלאמען. דיא קאָלאָניסטען, וועלכע האָבען זיך געפונען אין א פאלאטקע נעבען טייך מערסי, האָבען קיין צייט געהאט צו שענקען אויפמערקזאמקייט אויף דיא ווילדע טהיערע, ווייל זיי זיינען געווען פערטהאָן אין זייער ארבייט.

סיירוּס האַרדינג און גידעאָן ספילעט פלעגען אלע טאָג ארויפגעהן אויף פראַספעקט האַיטס צו זעהן וואָס עס געהט פאָר אויף'ן אינזעל. הערבערט פלעגט אָפטמאָל אויך מיטגעהן, אָבער פענקראַפט קיינמאָל ניט, ווייל ער האָט ניט געקענט צוזהען דעם שרעקליכען חורבן וואָס עס איז געוואָרען אויף זיין בעליעב־טען אינזעל.

עס איז ווירקליך געווען א הערצרייסענדע סצענע. דיא וועלדער פון אינזעל זיינען אויסגעברענגט געוואָרען, בלויז וואו ניט וואו האָט זיך געזעהן א בוימעלע, וואָס דיא העלישע פלאמען האָבען אזוי וויא איבערגעלאָזט פאר אן אנדענקונג. קיין גרעזעלע, קיין פלאנצע איז פערבליבען דורכאויס וואו דיא ברענענדע פלי־סינקייט איז דורכגעלאָפּען. דער אינזעל איז, מיט איין וואָרט, געוואָרען א שטיק וויסטע, אז עס איז געווען א שרעק צו קוקען.

אלע טייכלאך פון פרישעס וואסער זיינען פערנאָסען געוואָרען מיט לאַ ווא און עס איז פון זיי קיין זכר ניט געבליבען, בלויז א ווינקעל פון לייק גרענט איז פערבליבען. דאָס איז געווען א גליק פאר דיא קאָלאָניסטען, ווייל ווען דיעזע אַזיעראַ וואָלט אין גאנצען פערשטאָפט געוואָרען, וואָלטען זיי ניט געהאט קיין טרונק וואסער און זיי וואָלטען אויסגעהן פון דורשט.

וויא שרעקליך, וויא שוידערהאפט עס איז געווען צו קוקען אויף דעם געוועזענעם גן עדן וואָס איז פערוואַנדעלט געוואָרען אין א גהינם!

— עס איז גענוג טרויעריג, גענוג הערצרייסענד צו קוקען אויף דיעזען חורבן — האָט איינמאָל דער רעפאָרטער געזאָגט צום איינזשינער.

— יא, ספילעט — האָט האַרדינג געענטפערט — העלף אונז גאָט אז מיר זאָלען פערטיג מאכען אונזער שיף און מיר זאָלען קענען רעטען אונזערע לעבענס. זאָל נאטור'ס צאָרן אונז געבען דיא געלעגענהייט צו אנטלויפען מיט אונזער לעבען.

— דענקט איהר ניט, הערר סיירוּס — האָט ספילעט געפרעגט — אז דער וואולקאנישער אויסברוך איז ערשט עטוואָס קלענער? אויב איך האָב קיין אירטהום איז ער ערשט שוואכער וויא פריהער.

— דאָס מאכט א קליינעם אונטערשייד — האָט האַרדינג געענטפערט —

דער פייער ברענט נאָך אינוועניג אין בארג און דאָס וואסער פון מעער קען נאָך אלץ דורכברעכען דיא וואנד אין דעקער גראַטאָ. דאָס קען געשעהן יעדען מאָל מענט, און אז דאָס וועט געשעהן, זיינען מיר פערלאָרען. מיר געפינען זיך ערשט אין אזא לאַגע אזוי וויא מענשען אויף א ברענענדע שיף און מען ערווארטעט יעדע וויילע, אז דיא פלאמען זאָלען דערגרייכען דעם פולווער מאגאזין. צו דער ארבייט, ספילעט! מיר טאָרען א ברעקעל צייט ניט פערלירען.

אין פערלויף פון דיא פאָלגענדע אכט טעג, דאָס הייסט, ביז דעם זיעבענטען פעברואר איז דיא לאווא אלץ געלאָפּען אין שטראָמען איבער'ן אינוועל. סייירוס הארדינג האָט מורא געהאט, אז דיא לאווא זאָל ניט דערגרייכען דעם ברעג, וואו זיי האָבען זייער שיף געבויט. דיא שיף איז שוין דאמאָלס געווען צוזא-מענגעשטעלט און דיא ברענענדע פליסיגקייט קען פון איהר מאכען א תל. אָבער ער האָט דאָס ניט געקענט פעהינדערען און ער האָט זיך געמוזט פערלאָזען אויף גאָט'ס בעראָט.

עס איז געקומען דער 20טער פעברואר. נאָך א מאָנאט צייט האָט גע-דארפט דויערען ביז מען וועט דיא שיף קענען ארונטערלאָזען אין מעער. וועט דער אינוועל נאָך עקזיסטירען ביז יענער צייט? דאָס איז, נאטירליך, געווען א זאך וואָס קיינער האָט ניט געקענט וויסען.

סיירוס הארדינג און פענקראַפּט האָבען ניט געדענקט פערטיג צו מאכען דיא שיף גאָר אין גאנצען. זייער אבזיכט איז געווען צו מאכען איהר בלוז גינסטיג צו שווימען אויף'ן וואסער און דיא איבעריגע ארבייט אינוועניג אין שיף וועלען זיי קענען פערפערטיגען שוין זייענדיג אויף'ן ים. זיי האָבען געדענקט אָבצופאָהרען מיט איהר אנוועניגסטען צו פאָרט באלאָן וואָס איז ווייט פון צענטער פון אינוועל און דאָרט וועלען זיי זיין זיכערער, ווען דיא ערווארטעטע קאטאסטראָפּע וועט קומען.

עס איז אָנגעקומען דער דריטער מערץ. דיא קאָלאָניסטען האָבען אויסגע-רעכענט, אז אין צעהן טעג ארום וועלען זיי זייער שיף קענען ארונטערלאָזען אין וואסער.

דיא האָפענונג אין דיא הערצער פון דיא קאָלאָניסטען האָט פערשטארקט זייער מוטה און ענערגיע. זאָנאר פענקראַפּט, וועלכער איז לעצטענס געווען אזוי פערצווייפּעלט, אז ער האָט צו קיינעם א וואָרט ניט גערעדט, איז אויך מוטהיגער געוואָרען, ווען ער האָט אָנגעהויבען האָפען אז זייער רעמונג וועט קומען דורך זיין שיף.

— מיר וועלען זיא פערטיג מאכען — האָט ער געזאָגט צום אינושיניר — מיר מוזען זיא פערטיג מאכען. אויב עס וועט נויטיג זיין וועלען מיר אוועק-פאָהרען אויף'ן אינוועל טייבאָר און מיר וועלען דאָרט איבערווינטערען. אָבער דערמאָהנט זיך דעם אונטערשיעד צווישען דעם אינוועל טייבאָר און דעם לינקאָלן

אינזעל! אך, וואָס פאר אַן אונגליק אונז האָט געטראָפֿען! ווער וואָלט עס גע-
קענט גלויבען, אז פון אונזער אינזעל זאָל אזוי ווערען?
דיא ארבייט איז אָנגעגאנגען שנעל. קיינער פון דיא קאָלאָניסטען האָט
זאָגאר אַ ווילע ניט גערוהט.

— מיין הערר — האָט נעב געפרעגט דעם אינזשיניר מיט אייניגע טעג
שפעטער — דענקט איהר, אז דאָס אלעס וואָלט געקענט פאסירען ווען קאפיטאן
נעמאָ וואָלט געלעבט?

— געוויס, נעב — האָט הארדינג געענטפערט — געגען דער נאטור וואָלט
קאפיטאן נעמאָ אויך ניט געקענט שטרייטען.

— און איך גלויב דאָס ניט — האָט פענקראָפט געזאָגט צו נעב.

— איך אויך ניט — האָט נעב געענטפערט.

אין דער ערשטער וואָך פון מאָנאט מערץ איז דיא לאַגע אויף'ן לינקאָלן
אינזעל געוואָרען שרעקליכער. צושמאָלצענע לאווא האָט אָנגעהויבען ארויס-
שפארען פון דער הויף פון בארג און איז געפאלען אזוי וויי א רעגען אויף'ן
אינזעל. דער קראטער האָט וויעדער אָנגעהויבען קאָכען און זידען און דיא לאווא
שטראָמען אויף דער ערד האָבען אָנגעהויבען פליסען שטארקער און זיי האָבען
פערברענט און פערניכטעט יעדע בוימעלע און יעדע צווייגעלע וואָס איז נאָך
פערבליבען. א געדיכטער דאמפף האָט בעדעקט דעם גאנצען אינזעל און איבעראל
האָט געהערשט פערניכטונג און פערוויסטונג. דיא לאווא שטראָמען האָבען דער-
גרייכט פראָספעקט האַיטס און דיא מיהל און אנדערע געביידען אויף פראָס-
פעקט האַיטס זיינען צושטערט געוואָרען. דיא פויגלען פון געפליעגעל-הויף
זיינען זיך צופלויגען און דיא טהיערע וואָס זיינען נאָך פערבליבען לעבען זיינען
געלאָפֿען זוכען שוטיץ אין פערשיעדענע געגענדען פון אינזעל, אָבער זיי האָבען
ניט געפונען. טאפ און דזשופ האָבען געברומט און געצייגט צייכענס פון שרעק.
דיא טהיערע האָבען וואהרשיינליך געשפירט אז א שרעקליכע קאטאסטראָפֿע
קומט.

דיא קאָלאָניסטען האָבען איינגעזעהן אז זיי האָבען קיין אנדער וועג, נור
ארונטערצולאָזען דיא שיה, אין וועלכע דיא שפאלטען זיינען נאָך ניט געווען פער-
שטאָפט, און פרוּבירען רעטען זיך אויף איהר.

פענקראָפט און איירטאָן האָבען באלד געמאכט דיא נויטיגע פאָרבריי-
טונגען ארונטערצולאָזען דיא שיה מאָרגען פריה, דעם ניינטען מערץ.

אָבער יענע נאכט האָט זיך א פירכטליכער וואָלקען פון דאמפף אויפגע-
הויבען פון קראטער און באלד איז געקומען א שרעקליכע עקספלאָזיאָן. דאָס
וואסער פון דעקער גראָטאָ האָט וואהרשיינליך דורכגעבראָכען א וועג דורך דער
שטיינערנער וואנד און אריינגעדורנגען אין צענטער פון וואולקאן. אָבער דער
גאנצער דאמפף, וואָס איז געוואָרען אונטער דער ערד פון דער פערפלייצונג

אין וואלקאן, האָט זיך ניט געקענט ארויסשפארען דורך'ן קראטער און דער אינזעל איז אויפגעריסען געוואָרען. דער קראך האָט זיך פיליכט געהערט פאר הונדערט מייל און אונגעהייער גרויסע שטיקער ערד, פעלזען און שטיינער זיי-נען געשליידערט געוואָרען אין מעער.

אין אייניגע מינוטען ארום איז דאָס וואסער פון מעער געלאָפען אויף דעם אָרט וואו פריהער איז געווען דער אינזעל לינקאָלן.

20 מעס קאפיטעל.

אן איין און איינציגער פעלז. — דיא קאלאניסטען גערעטעט. — ערווארטען דעם טויט. — דיא אונערווארטעטע רעטונג. — דיא יאכט'שיף. — דיא קאלאניסטען אין זייער לאנד. — דיא נייע לינקאָלן קאלאניע אין אמעריקא.

אן אָבגעזונדערטער פעלז, דרייסיג פוס לאנג, צוואנציג ברייט, וועלכער האָט זיך ארויסגעשטעקט פון וואסער אומגעפעהר צעהן פוס, איז געווען דער איינציגער טרוקענער אָרט וואָס איז פערבליבען אין יענע געגענד פון שטילען מעער.

ארום און ארום האָט מען קיין זאך ניט געזעהן. אלעס איז פערניכטעט און פערטראָגען געוואָרען פון ים, בלויז דער איין און איינציגער פעלז וואָס איז פערבליבען פון דער געביידע פון גראניט הויז, האָט ארויסגעשטעקט פון גרויסען און ברייטען מעער און האָט אָויסגעזעהן אזוי וויא א לינז אין אן אונגעהייער גרויסען קעסעל וואסער. אויף דיעזען נאקעטען פעלז האָבען זיך גערעטעט דיא זעקס קאלאניסטען און זייער הונד טאפ. דער אָרימער דזשופ איז דער'הרג'עט אָדער דערטרונקען געוואָרען צוגלייך מיט אנדערע הונדערטע טהיערע.

דיא זעקס קאלאניסטען וועלכע זיינען געווען אין זייער פאלאטקע ווען דיא קאטסטראָפּע האָט פאסירט זיינען אריינגעשליידערט געוואָרען אין ים. זיי האָבען דערזעהן דעם פעלז צו וועלכען זיי זיינען צוגעשוואומען און זיך אויף איהם גערעטעט.

אויף דיעזען פעלז זיינען דיא אונגליקליכע געזעסען ניין טעג. אביסעל לע-בענסמיטעל האָבען זיי געהאט. זיי האָבען גליקליכערווייזע געבראכט אביסעל עסענווארג פון גראניט הויז איידער דיא קאטאסטראָפּע האָט פאסירט און זיי האָבען עס פערקאפט זאבאלד וויא דער קראך האָט זיי פערשליידערט. אביסעל רעגען וואסער וואָס איז געווען אין א לאָך פון פעלז האָבען זיי געהאט צו טרינקען

און אזוי האָבען זיי אָבעלעכט ניין טעג. זייער לעצטע האָפענונג — דיא שיה
איז פערניכטעט געוואָרען און דיא אונגליקליכע זיינען פערבליבען צווישען
הימעל און וואסער אָהנע אויסזיכטען צו קענען לאַנג עקזיסטירען.

יענעם טאָג, דעם 18טען מערץ, האָבען דיא קאָלאָניסטען נאָך געהאט
שפייז ניט מעהר וויא אויף צוויי טעג. זיי האָבען דיא נאנצע צייט געקאָרט
און זיי האָבען גענעסען בלויז אויף צו דערהאלטען דיא נשמות, אָבער מעהר קאר-
גען האָבען זיי שוין ניט געקענט. זייער וויסענשאפט, קענטעניס און ענערגיע
האָבען דאָ ניט געקענט העלפען. זיי זיינען איבערגעגעבען אין דיא הענד פון
שיקואל און וואָס גאָט וועט מיט זיי מאַכען, דאָס וועט זיין.

סירוס האַרדינג איז געווען רוהיג, גידעאָן ספילעט שטארק גערוועזן און
פענקראַפט איז אזוי וויא א צומישטער אומגעלאָפּען פון איין ברעג פּעלז צום
צווייטען. הערבערט האָט אויף א וויילע ניט גערוהט, אזוי וויא ער זאָל זוכען
רעטונג פאר איהם און זיינע קאָמפּאניאָנען. נעב און אירטאָן זיינען געזעסען
שטיל, אונבעוועגט, איבערגעגעבען אין דעם שיקואל'ס הענד.

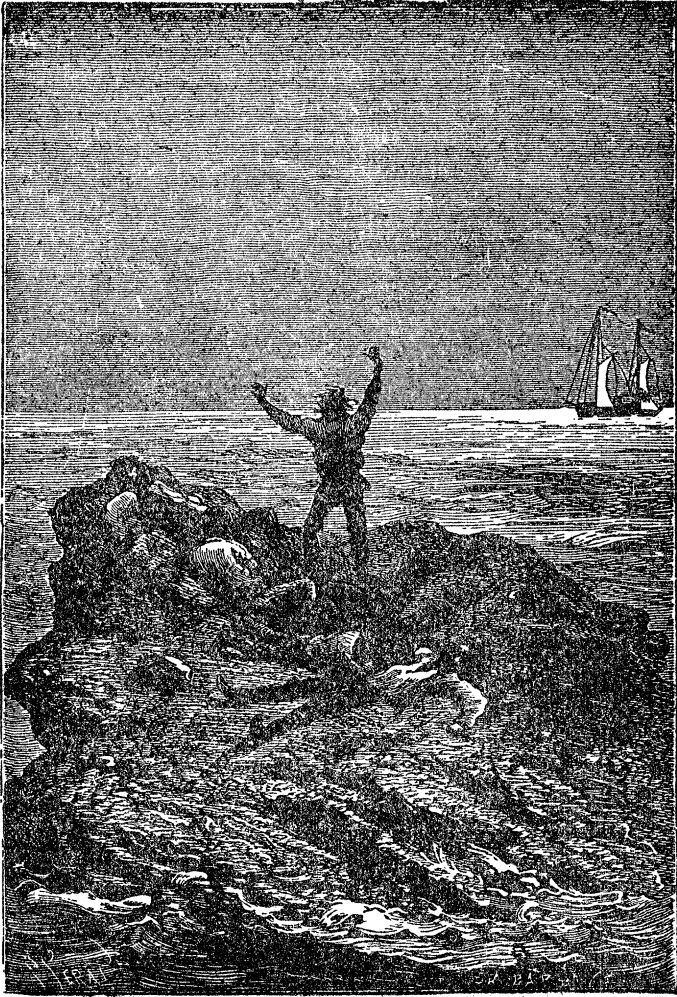
— אַך, וואָס פאר אן אונגליק! וואָס פאר אן אונגליק! — פלעגט פענק-
ראַפט אָפט אויסשרייען — אַך, ווען מיר וואָלטען כאָטש אויף א ברעט קענען
קומען צום אינזעל טייבאָר! אָבער מיר האָבען גאָר ניט, מיר האָבען קיין זאך
ניט!

— קאפיטאן נעמאָ האָט זעהר גלייך געטהאָן וואָס ער איז געשטאָרבען
— פלעגט נעב דערויף ענטפערען.

דיא פּאָלגענדע טעג האָבען דיא קאָלאָניסטען נאָך מעהר געקאָרט מיט'ן
עסען און דיא שפייז וואָס זיי האָבען געהאט אויף צוויי טעג האָבען זיי צו-
טהיילט אויף פינף. זיי זיינען זעהר אָבגעשוואַכט געוואָרען פון הונגער און הער-
בערט און נעב זיינען געבליבען ליגען אזוי וויא בעטויבט.

האָבען דיא קאָלאָניסטען אונטער אזעלכע אומשטענדען נאָך געקענט עטוואָס
האָפען? ניין! זיי האָבען שוין אלע האָפענונגען פערלאָרען. זיי וואָלטען פיר
לייכט געקענט האָפען, אז א שיה וועט דאָרט צופאָהרען און וועט זיי רעטען,
אָבער זיי האָבען פון לאַנגע ערפּאהרונג געוואוסט, אז קיינע שיפען פּאָהרען ניט
אין יענע געגענד. זאָלען זיי וויעדער האָפען אז דיא שאַטלענדישע יאכט שיה,
דיא "דאָנקאן" וועט קומען נעהמען דעם פערשטויסענעם אירטאָן פון אינזעל
טייבאָר און זיי וועלען דורך דעם גערעטעט ווערען? דאָס האָבען זיי געוויס ניט
געקענט דענקען, ווייל דיא זאך איז געווען זעהר ווייטלויפיג, און האָפענדיג
אפילו אז יענע שיה וועט יא קומען אויף'ן אינזעל טייבאָר, וויא אזוי וועלען
יענע לייטע וויסען וואו אירטאָן איז הינגעקומען?

— ניין! קיין האָפענונג, קיין שטראַהל, קיין פונק פון האָפענונג איז גע-

גערעכטעט!

זייטע 285

ווען פאר דיא אונגליקליכע, וועלכע זיינען אלע וויילע געווען אין געפאהר צו שטארבען א שרעקליכע הונגער טויט.

ענדליך זיינען דיא אלע מיטגליעדער פון דער פערניכמעטער קאלאָניע געבליבען ליגען פער'חלש'טע און זיי האָבען ניט געוואוסט וואָס ארום זיי טהוט זיך. בלויז איירטאָן, וועלכער איז געווען שטארקער פון דיא אלע אנדערע האָט נאָך פון צייט צו צייט אויפגעהויבען זיין קאָפּ און געוואָרפען א בליק אויף'ן ברייטען ים.

אַבער דעם 24טען מערץ אין דער פריה האָט איירטאָן מיט זיינע הענד אָנגעצייגט אויף א פונקט אין האָריוואָנט. ער האָט אָנגעווענדעט זיינע לעצטע קרעפטען און ער האָט זיך פריהער אויפגעהויבען אויף דיא קניע, דאן האָט ער זיך געשטעלט אויף זיינע פיס און ער האָט בעוועגט זיינע הענד, אזוי וויא ער זאָל געבען א סיגנאל.

א שיף איז געווען געוואָרען פון דער ווייטענס. זיא איז געפאָהרען מיט א גלייכע ליניע צום פעלז אויף וועלכען דיא אונגליקליכע האָבען זיך געפונען. זיא איז געלאָפען שנעל און זיא איז שוין ניט זעהר ווייט געווען פון דיא הילפאָזע קאלאָניסטען.

— דיא "דאָנקאן"! — האָט איירטאָן אויסגעשריען און ער איז געפאלען בעוואוסטלאָז אויף'ן פעלז.

ווען סירוס הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען זיינען צו זיך געקומען, צו פערדאנקען דיא הילף וואָס מען האָט זיי געגעבען, האָבען זיי זיך געפונען אין א קאיוטע פון א דאמפף-שיף, ניט וויסענדיג וויא אזוי זיי זיינען אהין געקומען און ווער עס זיינען זייערע רעטער. איין וואָרט פון איירטאָן'ס מויל האָט אלעס ערקלערט.

— דיא "דאָנקאן"! — האָט סירוס הארדינג אויסגעשריען, און אויפ'ן הויבענדיג זיינע הענד צום הימעל, האָט ער געזאָגט:
— אה, אלמעכטיגער גאָט! דוא מיט דייןע גנאדען האָסט אונז געד רעטעט!

דאָס איז ווירקליך געווען לאָרד גלענארואן'ס יאכט שיף דיא "דאָנקאן", קאָמאנדירט פון ראָבערט, דער זוהן פון קאפיטאן גרענט, וועלכער איז געד שיקט געוואָרען צום אינזעל טייבאָר אויפזוכען דעם פערשטויענעם איירטאָן און בריינגען איהם אהיים, נאָך דרייצעהן יאָהר אַבסאָלעטע פאר זיינע אמאָליגע זינד.

דיא קאלאָניסטען זיינען ערשט געווען ניט נור גערעטעט, זאָנדערן אויף'ן וועג צו זייער פאָטערלאַנד.
— קאפיטאן גרענט — האָט סירוס הארדינג געפרעגט — נאָכדעם זיא

איהר האָט איירטאָן'ען ניט געפונען אויף'ן אינזעל טייבאָר, ווער האָט אייך געגעבען דיא אידעע צו קומען זוכען איהם דאָ?

— קאפיטאן הארדינג — האָט דאָבערט גרענט געענטפערט — איך בין גע-
קומען אהער ניט נור געפינען איירטאָן, זאָנדרען אייך אלע.
— אונז אלע?

— יא, אייך און אייערע קאָמפאניאָנען אויף'ן אינזעל לינקאָלן.
— אויף'ן אינזעל לינקאָלן? — האָבען דיא קאָלאָניסטען אויסגעשריען אלע
מיט אמאָל.

— פון וואָנען האָט איהר גאָר געוואוסט אז אן אינזעל לינקאָלן עקזיס-
טירט? — האָט סירוס הארדינג געפרעגט — דיעזער געוועזענער אינזעל איז
דאָך גאָר ניט געווען פּערצייכענט אויף קיין מאָפּ?

— איך האָב דאָס געוואוסט פון א דאָקומענט וואָס איך האָב געפונען
אויף'ן אינזעל טייבאָר — האָט דער יונגער גרענט געענטפערט.
— א דאָקומענט? — האָבען אַלע פּערוואונדערט געפרעגט.

— יא, מיינע העררען, א דאָקומענט — האָט דאָבערט גרענט געענטפערט
און ער האָט זיי געצייגט א שטיקעל פּאפיר אויף וועלכע עס איז געווען בעציי-
כענט וואו דער לינקאָלן אינזעל געפינט זיך און אז איירטאָן און פינף פּערוואָר-
פענע אמעריקאנער געפינען זיך דאָרט.

— דאָס איז קאפיטאן נעמאָ'ס ארבייט! — האָט סירוס הארדינג אויס-
געשריען, ווייל ער האָט דערקענט דיא האַנד-שריפט וואָס איז געווען גלייך
צו דער האַנד-שריפט פון דעם צעטעלע וואָס נעמאָ האָט פאר זיי איבערגעלאָזט
אין איירטאָן'ס שטיבעל ביי דיא שטאהלען.

— אה, ערשט פּערשטעה איך שוין — האָט פּענקראָפט געזאָגט — דאָס
האָט קאפיטאן נעמאָ אמאָל גענומען אונזער "באָנעדווענטשור" און איז מיט
איהר געפּאָהרען נאָך'ן אינזעל טייבאָר און דאָרט איבערגעלאָזט דיעזען דאָ-
קומענט. זעהט איהר שוין, ברידער, איך האָב געזאָגט, אז זאָגאר נאָך זיין טויט
וועט אונז דער קאפיטאן אויך א טובה טהאָן.

— מיינע פריינדע — האָט הארדינג געזאָגט — לאָמיר אלע בעטען פאר
דער נשמה פון דעם פּערשטאָרבּענעם קאפיטאן, וועלכער האָט אונז אזוי פּיעל
גוטעס געטהאָן.

איירטאָן האָט זיך דאן געווענדעט צום אינזשיניר און געפרעגט:

— וואו וועלען מיר דיעזען קאסטען אוועקשטעלען?

דאָס איז געווען דער קאסטען מיט דיא טהייערע שטיינער וואָס קאפי-
טאן נעמאָ האָט דיא קאָלאָניסטען אוועקגעשענקט. איירטאָן האָט דעם קאסטען
גערעטעט, וועהרענר דיא אנדערע מיטגליעדער פון דער קאָלאָניע איז עס זאָגאר

אין זינען ניט געלעגען אין דער צייט וואָס אַ שרעקליכער טויט איז זיי געשטא-
נען פאר דיא אויגען.

— איירטאָן, איירטאָן! — האָט סײַרוס האַרדינג געזאָגט העכסט געריהרט,
דאן האָט ער זיך געווענדעט צו ראָבערט גרענט און האָט געזאָגט:

— מיין הערר, איהר האָט אויף'ן אינזעל טייבאָר איבערגעלאָזט אַ קרי-
מינעלען פערברעכער און איהר האָט אויף זיין פּלאַץ געפונען אַ העכסט אָרענט-
ליכען מאַן, וועמעס האַנד איך בין שטאַלץ צו דריקען.

דיא קאָלאָניסטען האָבען דאן דעם יונגען גרענט דערצעהלט פון אלעס וואָס
עס האָט מיט זיי פאסירט אויף'ן אונטערגעגאנגענעם אינזעל.

אין אייניגע וואָכען ארום זיינען דיא קאָלאָניסטען אָנגעקומען קיין אמעריקא
און זיי האָבען געפונען זייער לאַנד אין פּריעדען נאָך דער שרעקליכער קריעג
אין וועלכע זיי האָבען זיך פּערלאָזען. דיא גערעכטיקייט האָט געויענט.

פאר אַ גרויסען טהײַל פון דעם אוצר וואָס קאפיטאן נעמאָ האָט אוועקגע-
שענקט צו דיא קאָלאָניסטען פון לינקאָלן אינזעל, האָבען זיי געקויפט אַ גרויסעם
שטיק לאַנד אין שטאַאט אייָוואַ און זיי האָבען זיך דאָרט בעזעצט. איין פּערל,
דער גרעסטער וואָס איז געווען אין קאסטען האָבען זיי אוועקגעשיקט צו מאַדאם
גלענארואַן אין נאָמען פון דיא פּערוואָרפענע וואָס זיינען גערעמעט געוואָרען
אויף דער שיף "דאָנקאן".

דאָרט אין זייער טעריטאָריע האָבען דיא זעקס חברים געלעבט גליקליך אין
רייכטהום און אין כבוד. זיי האָבען געגרינדעט אַ גרויסע קאָלאָניע און זיי זיי-
נען געווען גאסטפריינדליך צו אלע וואָס האָבען זיך דאָרט געוואָלט בעזעצען,
אזוי וויא זיי האָבען געדענקט צו טהאָן אויף'ן אינזעל לינקאָלן.

זיי האָבען זייער קאָלאָניע אַ נאָמען געגעבען "לינקאָלן", צום אנדערענאָנג
פון דעם פּערוונקענעם אינזעל. אַ טייל וואָס האָט זיך געצויגען ביי דער קאָ-
לאָניע, האָבען זיי אַ נאָמען געגעבען "מערסי", אַ באַרג וואָס דאָרט איז געווען,
האָבען זיי גערופען "מאונט פּרענקלין", און אַזיעראָ — "לייק גרענט" און
אַ וואַלד "פאר וועסט". זיי האָבען אַלזאָ געהאט געהאט אלעס וואָס זיי האָבען געהאט
אויף'ן אונטערגעגאנגענעם אינזעל. זייער שאַדען האָט זיך אומגעקעהרט.

זיי זיינען געווען ערפאָלגרייך אין אלע זייערע אונטערנעהמונגען. זיי האָ-
בען געלעבט צוזאמען און געשאפט צוזאמען, ווייל זיי האָבען געשוואָרען אז
זיי זאָלען זיך קיינמאָל ניט שוידען.

נעב איז פּערבליבען געבען זיין ווירטה. איירטאָן איז צו אלע זיינע רעטער
און וואָהלטהעטער געווען איבערגעגעבען מיט לייב און זעלע און פּענקראַפט
האָט זיך אָבגעגעבען מיט ערד ארבייט און ער האָט דיא מאַטראָזען-קונסט אין
גאנצען פּערגעסען. הערבערט האָט אונטער דיא אויפזיכט פון סײַרוס האַרדינג

שטודירט און ער איז געוואָרען א וויסענשאפטסמאן און גידעאָן ספילעט האָט עררייכט זיין וואונש און ער איז געוואָרען דער ארויסגעבער פון א זשורנאל מיט'ן נאָמען "ניו לינקאָלן העראָלד", וואָס איז געווען איינער פון דיא בעסטע זשורנאלען אין דער וועלט.

לאָרד גלענארוואן און זיין פרוי, קאפיטאן מאנגעלס און זיין פרוי, דיא שוועסטער פון ראָבערט גרענט, ראָבערט גרענט אליין, מאיאָר מעק'נאב און אלע אנדערע וואָס האָבען אנטהייל גענומען אין דער געשיכטע פון קאפיטאן גרענט און קאפיטאן נעמאָ, פלעגען אָפט קומען צו א בעזוך צו סיירוס הארדינג און זיינע קאָמפאניאָנען און זיי פלעגען פערבריינגען צוזאמען אין גרויס פער-געניגען.

צום שלום דארף געזאָגט ווערען, אז דיא אלע פערזאָנען וואָס האָבען געד שפיעלט א ראָלע אין דער געשיכטע פון געהיימניספאלען אינזעל, זיינען פער-בליבען גליקליך זייער גאנצען לעבען. אָבער זיי האָבען קיינמאָל ניט געקענט פערגעסען יענעם אינזעל, אויף וועלכען זיי זיינען פערוואָרפען געוואָרען אָרים און עלענדר, יענעם אינזעל וואָס אין פערלויף פון פיער יאָהר האָבען זיי דאָרט ערוואָרבען אלעס וואָס זיי האָבען געדארפט, יענעם אינזעל וועלכער איז פערניכט טעט און אָבגעשוויינקט געוואָרען פון דיא וואסערען פון שטילען מעער און וואו עס געפינט זיך דער קבר פון א מאן, וועלכער האָט געטראָגען דעם נאָמען "קאָד פיטאן נעמאָ".

ע נ ד ע.